

Karnataka State Archives
(Departmental Library)
Bengaluru
(Karnataka State Archives)
Accession No. 4819
Date Recd.....

THE
MYSORE LEGISLATIVE ASSEMBLY
DEBATES

OFFICIAL REPORT
OF THE
PROCEEDINGS OF THE FORTY-FIRST DAY
OF THE
FOURTH SESSION

WEDNESDAY, 24TH JUNE 1964

Vol. IV—No. 41

Karnataka State Archives.
(Departmental Library)
ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಪತ್ರಗಾರ
(ಇಲಾಖಾ ಗ್ರಂಥಾಲಯ) 4815
ಪ್ರತಿ ಕ್ರಮಣಿಕೆ Accession No. (B) 4815
ದಿನಾಂಕ Date.....

BANGALORE :

PRINTED BY THE DIRECTOR OF PRINTING, STATIONERY AND
PUBLICATIONS AT THE GOVERNMENT PRESS

1964

Price : 25 nP.

CONTENTS

PAGES

Starred Questions and Answers	... 2761—2778
Questions for answers on the day (but not taken up)	... 2779—2784
Leave of Absence to a Member	... 2784
Papers laid on the Table—	
Third List of Unstarred Questions and Answers	... 2785
Statement of Financial Assistance and other Relief granted to the Sufferers of Fire Accidents	... 2785—2807
Unstarred Question and Answers	... 2807
Mysore Prevention of Fragmentation and Consolidated Holdings Bill, 1964—(Introduced)	... 2807
Mysore Sales Tax (Amendment) Bill, 1964—(Passed as amended)	... 2808—2815
Mysore Agricultural Income-Tax (Amendment) Bill, 1964 — (Passed as amended)	... 2815—2827
Reports of the Mysore Public Service Commission for 1961-62 and 1962-63—(Motion to consider—Debate not concluded)	... 2828—2829

THE MYSORE LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES

—♦—
OFFICIAL REPORT
OF THE
PROCEEDINGS OF THE FORTY-SECOND DAY
OF THE
FOURTH SESSION

THURSDAY, 25TH JUNE 1964

Vol. IV—No. 42

BANGALORE :
PRINTED BY THE DIRECTOR OF PRINTING, STATIONERY AND
PUBLICATIONS AT THE GOVERNMENT PRESS
1964

Price : 25 nP.

THE
MYSORE LEGISLATIVE ASSEMBLY
DEBATES

— — — — —
OFFICIAL REPORT
OF THE
PROCEEDINGS OF THE FORTY-THIRD DAY
OF THE
FOURTH SESSION

FRIDAY, 26TH JUNE 1964

Vol. IV—No. 43

BANGALORE :
PRINTED BY THE DIRECTOR OF PRINTING, STATIONERY AND
PUBLICATIONS AT THE GOVERNMENT PRESS

1964

Price : 25 nP.

CONTENTS

	PAGES
Starred Questions and Answers	... 2873—2892
Short Notice Question and Answer	... 2892—2895
Questions for answers on the day (but not taken up)	... 2895—2897
Leave of Absence to a Member	... 2897
Introduction of Bills—	
Hyderabad Abolition of Inams (Mysore Amendment) Bill, 1964	... }
Bangalore Water and Sewerage Bill, 1964	... }
Bombay Provincial Municipal Corporations (Mysore Amendment) Bill, 1964	... }
	2897—2898
Business of the House	... 2898
Reports of the Mysore Public Service Commission for 1961-62 and 1962-63—(Debate concluded)	... 2898—2938

THE
MYSORE LEGISLATIVE ASSEMBLY
DEBATES

—♦—
OFFICIAL REPORT
OF THE
PROCEEDINGS OF THE FORTY-FOURTH DAY
OF THE
FOURTH SESSION

SATURDAY, 27TH JUNE 1964

Vol. IV—No. 44

BANGALORE :
PRINTED BY THE DIRECTOR OF PRINTING, STATIONERY AND
PUBLICATIONS AT THE GOVERNMENT PRESS

1964

Price: 25 nP.

CONTENTS

	PAGES
Starred Questions and Answers ...	2939—2961
Question for answer on the day (but not taken up) ...	2962
Leave of Absence to a Member—(Granted) ...	2962
Calling Attention to a Matter of Urgent Public Importance <i>re</i> : Disparity in the recent S.S.L.C. Results in Old Mysore and New Mysore Area. ...	2962—2964
Members' Representations ...	2964—2965
Seventh Report of the Committee on Private Member's Bills and Resolutions—(Adopted) ...	2966
Non-Official Resolution—	
<i>Re</i> : Making recommendation to the Government of India to solve the border disputes between Mysore and the adjoining States on the basis of linguistic majority, contiguity, village as a unit and wishes of the people—(Debate not concluded) ...	2966—2981

—

THE
MYSORE LEGISLATIVE ASSEMBLY
DEBATES

— ♦ —
OFFICIAL REPORT
OF THE
PROCEEDINGS OF THE FORTY-FIFTH DAY
OF THE
FOURTH SESSION

MONDAY, 29TH JUNE 1964

Vol. IV—No. 45

BANGALORE :
PRINTED BY THE DIRECTOR OF PRINTING, STATIONERY AND
PUBLICATIONS AT THE GOVERNMENT PRESS
1964

Price : 25 nP.

CONTENTS

	PAGES
Starred Questions and Answers	... 2983—2994
Short Notice Question and Answer	... 2994—2998
Questions for answers on the day (but not taken up)	... 2998—3000
Papers laid on the Table—	
Fourth list of Unstarred Questions and Answers	... 3001
Notification No. HD 193 TMT 63, dated 26th May 1964 issued under the Mysore Motor Vehicles (Taxation on Passengers and Goods) Act, 1961	... 3012
Unstarred Questions and Answers	... 3001—3012
Member's Representations	... 3013
Reports of the Public Accounts Committee for the years 1959-60 and 1960-61—(Motion to consider—Debate not concluded)	... 3013—3051

THE
MYSORE LEGISLATIVE ASSEMBLY
DEBATES

OFFICIAL REPORT
OF THE
PROCEEDINGS OF THE FORTY-SIXTH DAY
OF THE
FOURTH SESSION

TUESDAY, 30TH JUNE 1964

Vol. IV—No. 46

BANGALORE :
PRINTED BY THE DIRECTOR OF PRINTING, STATIONERY AND
PUBLICATIONS AT THE GOVERNMENT PRESS
1964

Price : 25 nP.

CONTENTS

	PAGES
Starred Questions and Answers ...	3053—3071
Short Notice Question and Answer ...	3072—3074
Questions for answers on the day (but not taken up) ...	3074—3075
Member's Representations ...	3076
Papers laid on the Table—	
Appropriation and Finance Accounts of the State for 1962-63 and Audit Report, 1964 ...	3076
26th Report of the Business Advisory Committee —(Adopted) ...	3076
Reports of the Public Accounts Committee for 1959-60, 1960-61 and Audit Reports—(Debate concluded) ...	3076—3090
Scarcity Conditions prevailing in certain areas of the State and Relief Measures adopted and to be adopted —(Motion to consider Debate not concluded) ...	3090—3116

THE
MYSORE LEGISLATIVE ASSEMBLY
DEBATES

—♦—
OFFICIAL REPORT
OF THE
PROCEEDINGS OF THE FORTY-SEVENTH DAY
OF THE
FOURTH SESSION

WEDNESDAY, 1ST JULY 1964

Vol. IV—No. 47

BANGALORE :

PRINTED BY THE DIRECTOR OF PRINTING, STATIONERY AND
PUBLICATIONS AT THE GOVERNMENT PRESS

1964

Price: 25 nP.

CONTENTS

	PAGES
Starred Questions and Answers ...	3117—3136
Questions for answers on the day (but not taken up) ...	3136—3138
Papers laid on the Table—	
Order No. PWD 1 LKS 63, dated 25th February 1963 issued under the Mysore Irrigation Act, 1932 ...	3138
Member's Representation ...	3139—3140
Chair's Ruling <i>re</i> : Statement made by the Chief Minister outside the House while the House was in Session ...	3141—3142
Scarcity Conditions Prevailing in certain areas of the State and relief measures adopted and to be adopted —(Motion to consider—Debate not concluded) ...	3142—3186
Message from the Legislative Council ...	3171

— . . .

THE MYSORE LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES

OFFICIAL REPORT
OF THE
PROCEEDINGS OF THE FORTY-EIGHTH DAY
OF THE
FOURTH SESSION

THURSDAY, 2ND JULY 1964
Vol. IV—No. 48

BANGALORE :
PRINTED BY THE DIRECTOR OF PRINTING, STATIONERY AND
PUBLICATIONS AT THE GOVERNMENT PRESS
1964

Price : 25 nP.

THE
MYSORE LEGISLATIVE ASSEMBLY
DEBATES

—♦—
OFFICIAL REPORT
OF THE
PROCEEDINGS OF THE FORTY-NINTH DAY
OF THE
FOURTH SESSION.

FRIDAY, 3RD JULY 1964

Vol. IV—No. 49

BANGALORE :
PRINTED BY THE DIRECTOR OF PRINTING, STATIONERY AND
PUBLICATIONS AT THE GOVERNMENT PRESS
1964

Price: 25 nP.

CONTENTS

PAGES

Starred Questions and Answers	... 3267—3288
Short Notice Questions and Answers	... 3288—3293
Questions for answers on the day (but not taken up)	... 3293—3296
Election of the Members to the Mysore University and the Board of Agricultural Sciences —(Results Announced)	3296—3297
City of Bangalore Municipal Corporation (Amendment) Bill, 1964—(Introduced)	... 3297
Official Resolution—	...
Re : Fixation of the Maximum amount of loan for the Electricity Board under the Electricity (Supply) Act, 1948—(Adopted)	.. 3297—3311
Hyderabad Abolition of Inams (Mysore Amendment) Bill, 1964—(Passed)	... 3311—3312
Bombay Provincial Municipal Corporations (Mysore Amendment) Bill, 1964—(Passed as amended)	... 3312—3333
Bangalore Water Supply and Sewerage Bill, 1964 (Motion to consider—Debate not concluded)	... 3333—3336

THE
MYSORE LEGISLATIVE ASSEMBLY
DEBATES

— — — — —
OFFICIAL REPORT
OF THE
PROCEEDINGS OF THE FIFTIETH DAY
OF THE
FOURTH SESSION

SATURDAY, 4TH JULY 1964
Vol. IV—No. 50

BANGALORE :
PRINTED BY THE DIRECTOR OF PRINTING, STATIONERY AND
PUBLICATIONS AT THE GOVERNMENT PRESS

1964

Price : 25 nP.

MYSORE LEGISLATIVE ASSEMBLY.

FORTY-FIRST DAY.

Wednesday, the 24th June 1964.

The House met in the Assembly Hall, Vidhana Soudha, Bangalore, at Thirty Minutes past Twelve of the Clock.

MR. SPEAKER [SRI B. VAIKUNTA BALIGA, B.A., B.L.] in the Chair.

STARRED QUESTIONS

(to which oral answers were given)

The Renditta of Silk Yarn of Different Denier produced in Government Silk Filatures in the State.

*Q.—441. Sri S. KARIAPPA (Kanakapura).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) the renditta of silk yarn of different denier produced in Government Silk Filatures in the State (details may please be furnished year-wise for the past three years) ;

(b) the renditta of different denier in private silk filatures ;

(c) the renditta of different denier in countries like Japan and Italy ;

(d) the position of the same in Bihar, Kashmir and Bengal and other States ?

A.—Sri B. RACHIAH (Minister for Forests and Fisheries).—

(a) Renditta for the past three years :—

	1960-61	1961-62	1962-63
Government Silk Filature,			
Kollegal	19.88	20.89	21.00
Government Silk Filature,			
Kanakapura	17.31	17.19	19.5
Government Silk Filature,			
Mysore	19.14	21.31	21.13

(b) It is ascertained that it varies between 14 and 16 depending on the Season.

(SRI B. RACHIAH)

(c) The average renditta in Japan for the popular denier silk of 20/22 for the spring crop is said to be 6, while for the the autumn crop it varies between 7 and 9. In Italy the renditta for the popular denier is reported to be about 10.

(d) In Bihar there is no mulberry Sericulture and no reeling of mulberry cocoons. In Bengal there are no filatures at all and even for the Charka the average renditta there is said to be about 18. In Kashmir Univeltine worms are reared and the renditta is said to vary between 11 and 14.

Mulberry silk is not practised on large scales in other States.

SRI B. RACHIAH.—I would like to correct the answer by giving the latest figures which are audited :

	1960-61	1961-62	1962-63
Government Silk Filature, Kollegal :	19.9	20.9	21
Government Silk Filature, Kanakapura	17.2	17.0	19.5
Government Silk Filature, Mysore	19.27	21.33	21.44

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಕರಿಯಪ್ಪ.—ಇಂಡಿಯಾ ಗವರ್ನಮೆಂಟಿನವರು ಕಕೂನಿಗೆ ಪ್ರಥಮತಃ ಯಾವಾಗ ಪ್ಲಾಂಟೇಷನ್ ಕೊಟ್ಟರು ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯ.—ನವರಾಂ 1936ರಲ್ಲಿ ಎಂದು ನನಗೆ ಪ್ಲಾಂಟೇಷನ್.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಕರಿಯಪ್ಪ.—ಈ 31 ವರ್ಷ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ರೆಂಡಿಟ್ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಇಂಪ್ರೂವ್ ಆಗಿದೆ ? ಆಗ ಹೇಗಿತ್ತು ? ಅದಕ್ಕೂ ಇದಕ್ಕೂ ಹೇಗೆ ಕಂಪೇರ್ ಆಗುತ್ತದೆ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯ.—ಆಗ ಕೂನದಲ್ಲ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಹಿಪ್ಪನೇರಳೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾ ಇದ್ದರು. ಈಗ ಪಾಪಿ, ಮಳೆ ಆಶ್ರಯದಲ್ಲಿ, ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಗೊಬ್ಬರಗಳನ್ನು ಹಾಕಿರುವುದರಿಂದ ಉತ್ಪಾದನೆ ಕಡಮೆಯಾಗುತ್ತಾ ಬಂದಿದೆ. ರೆಂಡಿಟ್ ಕಡಮೆಯಾಗುತ್ತಾ ಬಂದಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಕರಿಯಪ್ಪ.—1931ರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟಿತ್ತು ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯ.—ತಕ್ಷಣ ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆಮೇಲೆ ಬೇಕಾದರೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಕರಿಯಪ್ಪ.—ಮೂರು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ರೆಂಡಿಟ್ ಸ್ವಲ್ಪ ಮೇರಾಗುತ್ತಿಲ್ಲವೆ ? ಈ 3 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಕೆಟ್ಟ ಹೋಗಿದೆಯಲ್ಲವೆ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯ.—ಈ 3 ವರ್ಷಗಳ ಫಿಗರ್ಸ್ ಫರ್ಶ್ ಮಾಡಿರುವ ಪ್ರಕಾರ ಎಲ್ಲೋ ಸ್ವಲ್ಪ ಡೆಸಿಮಲ್‌ನಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆ. ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಕಕೂನ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ಗಳು ಸ್ವಾತನ್ತ್ರ್ಯ ಯಾದಮೇಲೆ, ಪ್ರೈವೇಟ್ ರೀಲರ್ಸ್ ಆಯಾ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಗೊಬ್ಬರಗಳನ್ನು ಸೆರೆಕ್ಟ್ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಆ ಅವಕಾಶವಾಗಿಲ್ಲ. ವರ್ಕ್‌ಔಟ್ ಇನ್‌ಸೆಂಟಿವ್ ಬೋನಸ್ ಕೊಡುವುದರಿಂದ, ಅವರು ಉತ್ತಮ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ರೀಲರ್ ಮಾಡದೆ ಇರುವ ಕಕೂನನ್ನು, ರಿಜೆಕ್ಟ್ ಆದ ಕಕೂನನ್ನು ಹಾಗೇ ಸೇರಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಇದೂ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಕರಿಯಪ್ಪ.—ಈ ರೆಂಡಿಟ್, 1960-61, 1961-62, 1962-63 ಈ 3 ವರ್ಷಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಹಿಂದೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಉತ್ತಮವಾಗಿತ್ತಲ್ಲವೆ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯ.—ಹೌದು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಕರಿಯಪ್ಪ.—ಈಚೆಗೆ ಈ ರೀತಿ ಕುಲಗಟ್ಟು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯ.—ಈಗ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕಕೂನ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ಗಳು ಆದಮೇಲೆ ನಮ್ಮ ಆಫೀಸರುಗಳು ಹೋಗಿ ಪ್ರೈವೇಟಾಗಿ ಕೊಂಡುಕೊಂಡು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಎಷ್ಟುಕಕೂನ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ಗೆ ಬರುತ್ತದೆ, ಅದರಮೇಲೆ ಬಡ್ಡಿ ಮಾಡಿ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಪ್ರೈವೇಟ್ ರೀಲರ್‌ಗಳು ರೇಲರ್ ಮಾಡುವ

ನ್ಯೂಕ್ಲೇ ಹೋಗಿ, ನೋಡಿಕೊಂಡು, ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಹಾಗೆ ಬೆರೆಯನ್ನು ಆಫರ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. He is in a better advantageous position than our officers.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಕರಿಯಪ್ಪ.—ಟ್ಯಾರೀಫ್ ಕಮಿಷನ್ ಎಷ್ಟು ದಿವಸದಲ್ಲ ಬಂದು ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಚರ್ಚೆಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿದೆ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಜಯ್ಯ.—ಅವರು ಆಗಲೇ ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡಿ, ಇನ್ನೂ 3 ವರ್ಷ ಪ್ರೊಟೆಕ್ಷನ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದಯ್ಯ ಕಾಶೀಮಠ.—ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಜಪಾನಿಗೆ ಹೋದಾಗ, ಅಲ್ಲಿ ಹೊಸದಾಗಿ ಬೆಳೆಯತಕ್ಕ ಯಾವುದಾದರೂ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸಿ ಅಲ್ಲರತಕ್ಕಂಥ ರೆಂಡಿಟ್ನಾದ ಪ್ರಮಾಣವೆಷ್ಟು ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ದೊಡ್ಡ ರಿಪೋರ್ಟು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಎಲ್ಲಾ ಮೆಂಬರುಗಳಿಗೂ ಕೊಡಿ.

ಶ್ರೀ ಚಿ. ಮಾದಯ್ಯ ಗೌಡ.—ಮಾರ್ಕೆಟುಗಳು ಸ್ಥಾಪನೆಯಾದಮೇಲೆ, ಬೆಸ್ತ್ ಕಕೂನ್ ಕೊಂಡುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಾ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ರೆಂಡಿಟ್ನಾ ಜಾಸ್ತಿ ಯಾಗದೆ, ಕಡಿಮೆಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು ? ಮುಲ್ಕರಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬೆಳೆಯದಿರುವುದಲ್ಲದೆ ಸರಿಯಾದ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಇರದಿರುವುದೂ ಒಂದು ಬಲವತ್ತರವಾದ ಕಾರಣವೆನ್ನುವುದನ್ನು ಸರಕಾರದವರು ಮನಗಂಡಿದ್ದಾರೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಜಯ್ಯ.—ಇದರಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ರೇಷ್ಮೆ ಬೆಳೆಗೆ ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ಎಷ್ಟು ಅಟೆನಷನ್ ಕೊಡಬೇಕೋ ಅಷ್ಟನ್ನು ರೈತರು ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇರಾಖೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಸಾಕಷ್ಟು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾದ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಂ. ಸಿದ್ದಯ್ಯ.—ಜಪಾನ್ ದೇಶದ, ಇಟಲಿ ದೇಶದ ಅವರೇಜ್ ರೆಂಡಿಟ್ನಾ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಉತ್ಪಾದನೆಯಾಗತಕ್ಕಂಥ ಅವರೇಜ್ ರೆಂಡಿಟ್ನಾ ಎಷ್ಟು ಎಂದು ತಿಳಿಸುವ ಕ್ಯಾಗುತ್ತದೆ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಜಯ್ಯ.—ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರೆವೇಟ್ ರೀಲರುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನೋಡಿದರೆ, 14ರಿಂದ 18ರವರೆಗೆ ಇದೆ.

Mr. SPEAKER.—Does the word 'desha' mean this State or the entire Indian Republic ?

Sri D. M. SIDDIAH.—I asked the Hon'ble Minister to give average renditta of silk produced in the Mysore State.

Sri B. RACHIAH.—The average will be 18.

ಶ್ರೀ ಚಿ. ಮಾದಯ್ಯ ಗೌಡ.—ರೈತರ ಅಜಾಗರೂಕತೆಯಿಂದ ಈ ರೆಂಡಿಟ್ನಾ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದರು. ಹಾಗಾದರೆ ಇರಾಖೆಯವರು ರೈತರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟು ಅವರ ತಿಳಿವಳಿಕೆಯ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿ ಅವರು ಉತ್ತಮವಾದ ರೇಷ್ಮೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಜಯ್ಯ.—ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಇನ್ನೂ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಆಗಲೇ ಹೇಳಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಿ. ರೇವಣ್ಣ ಸಿದ್ದಪ್ಪ.—ತಾವು ಶಾಸನ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದಾಗ ಈ ರೇಷ್ಮೆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಬಹಳವಾಗಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕುತ್ತಾ ಇದ್ದಿರಿ ಮತ್ತು ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ವಿವರಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದಿರಿ. ತಾವು ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಹಿಂದೆ ಇದ್ದಂತಹ ರೆಂಡಿಟ್ನಾ ಪರ್‌ಸೆಂಟೇಜ್ ಎಷ್ಟು ಕಡಿಮೆ ಯಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೀರಾ ?

Mr. SPEAKER.—It is disallowed.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.—ಇಟಲಿಯಲ್ಲಿರುವುದು ಬಹಳ ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ರೇಷ್ಮೆ ಆ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ರೆಂಡಿಟ್ನಾ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಕೈಕೊಂಡಿದೆ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಜಯ್ಯ.—ಏಷ್ಯನೇರಳೆಯ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಉತ್ತಮ ಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯ ತಳೆಯ ಕಡ್ಡಿಗಳನ್ನು ರೈತರಿಗೆ ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಅವುಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಫಾರಂಗಳಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಗಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಮತ್ತು ಕೆಲವು ಬತ್ತ ನೆ ಬೀಜಗಳನ್ನೂ ಕೂಡ ರೈತರಿಗೆ ಒದಗಿಸಬೇಕು ಅದನ್ನೂ ಕೂಡ ನಮ್ಮ ಫಾರಂನಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ, ವರ್ಷಂಪ್ರತಿ ತಯಾರು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಮುಂದಿನ ವರ್ಷ ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗಿರುವಷ್ಟು ಬೇಸಿಗೆ ನೀಡನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಕರಿಯಪ್ಪ.—ಜಪಾನಿನಲ್ಲಿ 7 ರಿಂದ 9ರಷ್ಟು ರೆಂಡಿಟ್ಟಾ ಇದೆ, ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನೈತಂತ್ರವಾಗಿ ಮಾಡತಕ್ಕ ಜನರಿಗೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರತಕ್ಕ ರೆಂಡಿಟ್ಟಾ 14 ರಿಂದ 16 ಇದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ತಮ್ಮ ಫೀರೇಚರ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಈ ರೆಂಡಿಟ್ಟಾವನ್ನು ಐಳಿಸಬೇಕಾದರೆ ಯಾವ ಯಾವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಆರೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಮತ್ತು ಎಷ್ಟು ದಿನದಲ್ಲ ಅದನ್ನು ಇಂಪ್ರೂವ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿದ್ದೀರಿ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯ.—ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಉತ್ಪಾದನೆಯಾಗತಕ್ಕ ರೇಷ್ಮೆಯ ಗೂಡು ಸಿವಿಡೆ ಅದನ್ನು ಒಳ್ಳೆಯ ಉತ್ತಮ ದರ್ಜೆಯ ಗೂಡುಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು. 1 ಲಕ್ಷ 85 ಸಾವಿರ ಎಕರೆಯಲ್ಲಿ ರೈತರು ಬೆಳೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ ಅದರಿಂದ ಭೂಮಿಯನ್ನೂ ಕೂಡ ಉತ್ತಮ ಪಡಿಸಬೇಕು ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಒಳ್ಳೆಯ ಗೊಬ್ಬರ ಹಾಕಬೇಕು ಮತ್ತು ಸಾಕಾದಷ್ಟು ನೀರನ್ನು ಪರಗಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನೂ ಕೈಕೊಂಡರೆ ಆಗ ಈ ರೆಂಡಿಟ್ಟಾ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕಕೂನ್ ತೂಕದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಅಳತೆಯಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಾಗುವುದನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ರೆಂಡಿಟ್ಟಾ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ರೇಷ್ಮೆ ಉತ್ಪಾದನೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಹೊಸಮಾದರಿಯ ತಳಿಗಳನ್ನು ಕಡ್ಡಿಗಳನ್ನು ರೈತರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕೆಲಸಕರ್ ಮನೊರಗನ್ನೂ ಸಹ ಉಪಯೋಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮಾದಯ್ಯ ಗೌಡ.—2 ಮತ್ತು 3ನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ರೇಷ್ಮೆ ಇಲಾಖೆಯವರು ಈ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಬರ್ಚು ಮಾಡಿದ ಹಣದಿಂದ ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಈ ರೆಂಡಿಟ್ಟಾ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು ಎಂಬುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯ.—ಈ ಯೋಜನೆಗಳಿಂದ ಉತ್ಪಾದನೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಇನ್‌ಟೆನ್ಸಿವ್ ಕಲ್ಟಿವೇಷನ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ರೆಂಡಿಟ್ಟಾ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗಿಲ್ಲ; ಆದರೆ ಗ್ರೇಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಇನ್‌ಕ್ರೀಸ್ ಆಗಿದೆ ಮತ್ತು ರೇಷ್ಮೆ ಉತ್ಪಾದನೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಉತ್ಪಾದನೆ ಆಗುತ್ತಿತೋ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಗೂಡಿನ ಉತ್ಪಾದನೆಯೂ ಕೂಡ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಒಳ್ಳೆಯ ಕ್ಯಾಲಿಟಿ ಕಕೂನ್ ಪ್ರೊಡ್ಯೂಸ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ರೆಂಡಿಟ್ಟಾ ಕಡಿಮೆ ಆಗಿಲ್ಲ ಅದನ್ನು ಸರ್ವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಕರಿಯಪ್ಪ.—ನೀರಿನ ಸೌಲಭ್ಯ ಬೇಕು ಗೊಬ್ಬರದ ಸೌಲಭ್ಯ ಬೇಕು ಇನ್ನೂ ಹಲವಾರು ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಬೇಕು ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಉಪಯೋಗಿಸಿದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಈ ರೆಂಡಿಟ್ಟಾವನ್ನು ಉತ್ತಮ ಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದಿರಿ. ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಬೆಳೆಕಾರರಿಗೆ ಸಹಾಯವನ್ನು ನೀಡಿದ್ದೀರಿ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯ.—ಒಳ್ಳೆಯ ಗೂಡನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕದು ಮತ್ತು ತಾಂತ್ರಿಕ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಪರಿಣಾನವನ್ನು ಕೊಡುವುದು ಮತ್ತು ರೈತರು ಬೆಳೆಯತಕ್ಕ ಗೂಡಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಬೆರೆ ಸಿಕ್ಕಬೇಕು ಎಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಕಕೂನ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ಗಳನ್ನು ಕೂಡ ತೆಗೆದಿದ್ದೇವೆ ಮತ್ತು ಬೆಳೆಯುವವರಿಗೆ ಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕ ತಾಂತ್ರಿಕ ನೆರವು ಎಂದರೆ ಬಾವಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಲ ಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಸಾಲ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಮತ್ತು ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಕಡೆ ನೀಡ್‌ಫಿಂಗಿಯಾದಲ್ಲಿ ಚಂದ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಹೀಗೆ ಕೆಲವಾರು ಸ್ಥಾಪ್ತ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಎಷ್ಟು ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆಯೋ ಅಷ್ಟೂ ಕೂಡ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಮೊಬಲಗನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಅವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ; ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ.

Constitution of local committees at Taluk level to recommend to Government, the disposal of cultivable land.

*Q.—468. Sri M. C. BASAPPA (Chamarajanagar).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) the date on which the local committees were constituted at Taluk level to recommend to Government the disposal of cultivable land to intending cultivators ;

(b) whether the committees have submitted their recommendations in Mysore District ;

(c) what are the recommendations of the local committee constituted in Chamaraajanagar taluk ;

(d) whether Government are accepting those recommendations and if so, the time required for implementing the same ;

(e) if the Government is not accepting the recommendation, the reasons for not accepting the same ?

A.—Sri B. D. JATTI (Minister for Finance) [on behalf of SRI M. V. KRISHNAPPA (Minister for Revenue)].

(a) 18-6-1963

(b) Yes.

(c) *Vide* annexure given below.

(d) Recommendations are under examination.

(e) Does not arise in view of reply to clause (d) above.

ANNEXURE

Recommendations of the Committee for the expeditious disposal of Darkhast applications.

1 Revenue lands available and fit for disposal for cultivation.

The list of revenue lands prepared by the Tahsildar was gone into and found to contain lands resumed to Government and being cultivated by the original owners and for which T.T. is being levied and recovered. Such lands must be removed from the list and action taken to restore khate or to confirm on upset price to the original owners as these lands are not available for disposal to the public. Gomal lands which are to be reserved as must be removed from the list. Large hilly tracts shown as available for disposal must be inspected along with the Forest Department and if suitable for Forest Department must be transferred to that Department for being developed as forest. Such list may be placed at the next meeting.

2 Revenue lands to be transferred to the Forest Department.

As noted in the last para of subject No. 1, the list of Revenue lands be prepared on joint inspection by the Tahsildar and Forest Officer and such list be placed before the Committee.

3 Forest lands that could be transferred to the Revenue Department for cultivation :—

The Tahsildar gave to understand that there is a demand for 1,000 acres of land in Haradanahalli State Forest and applications are being received for disposal. There is no Forest representative to give considered opinion whether this area could be released for purposes of cultivation and this information be obtained before the committee meeting on 10th October 1963.

4 A. M. Kaval land that could be transferred to the Revenue Department for disposal for cultivation.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ಬಸಪ್ಪ.—ಸಪ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಏನೂ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಆರ್. ಕೇಶವ ಮೂರ್ತಿ.—ತಾಲ್ಲೂಕು ರೆವಿನ್ಯೂ ತಾವು ಫಾರಂ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಈ ಕಮಿಟಿಗಳು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇವೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಡಿ. ಜತ್ತಿ.—ಕಮಿಟಿಯವರು ಎಲ್ಲಾ ಸಮಾಚಾರಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದರೆ, ಡಿವಿಜನಲ್ ಕಮಿಷನರು ಅವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಈ ತಿಂಗಳ ಕೊನೆಯ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಬರುವುದು ಇದೆ, ಬಂದ ನಂತರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಖೋಗ್ಯ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಎನ್. ಲಕ್ಷ್ಮೀಪತಿ.—ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ರೈತರು ನೇರವಾಗಿ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಅರ್ಜಿ ಕೊಟ್ಟು ಅದರ ಮೇರೆ ರೆಕಾರ್ಡ್ ಬರಿಸಿ ಅಪ್ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಅವರು ಬರೆದು ಕಮಿಟಿಯವರಿಗೆ ಗಾಗಲ ಅಥವಾ ಸಬಾರ್ಡಿನೇಟ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗಾಗಲ ಯಾವ ಅವಕಾಶವನ್ನೂ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡದೆ ಇರತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭಗಳು ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ? ಆ ರೀತಿ ಬಂದಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

Sri B. D. JATTI.—The present supplementary put by the Hon'ble Member has no bearing on the question to-day.

Sri R. N. LAKSHMIPATHI.—When the Committee was actually formed, the understanding was all applications should go through it. But the Minister himself directly orders on the petitions and records are built up directly. Then what is the power and function of the Committee ?

Sri B. D. JATTI.—Again I will have to repeat that the purpose of the Committee is to collect necessary information for afforestation and for use of the land for cultivation. The Hon'ble Member has not understood the terms and conditions of the Committee.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಸುಬ್ಬಯ್ಯನಾಯಕ್.—ಪ್ರತಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲೂ ದರಖಾಸ್ತ ಎಲೇವಾರಿ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಡಿ. ಜತ್ತಿ.—ಭೂಮಿ ಹಂಚಿಕೆ ಸಲುವಾಗಿ ಇಲ್ಲ. ಆ ಸಮಿತಿಯೊಂದೆ ಅದು ಇಷ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾತ್ರ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ : whether revenue land can be exchanged to the Forest Department and it can be used for afforestation and if it is not useful for forest purposes, it can be given to the Revenue Department for cultivation purposes.

(Sri M. C. Basappa rose)

Mr. SPEAKER.—Does Sri Basappa want to put a supplementary ? He said that he had no further supplementary questions.

Sri M. C. BASAPPA.—On answers elicited to further questions, I feel that I should put a supplementary.

Sri K. LAKKAPPA.—On a point of Order, Sir. When a member said that he had no supplementaries, can he be given another chance

(Sri M. C. Basappa rose)

Mr. SPEAKER.—Does he want to put another supplementary although he said he had none ?

Sri M. C. BASAPPA.—May I know the total extent of land that is recommended to be released by this Committee ?

Sri B. D. JATTI.—The information pertaining to Mysore District and Chamaraajanagar Taluk is available. The committee has sent its report. The Committee has stated that there is no forest land available for release, and that there is 4,259 acres and 39 guntas of date reserve land to be released ; in addition to an extent of 4,259 acres

available for disposal, the committee has recommended that 4,779 acres and 20 guntas might be transferred to Forest Department for afforestation.

Sri M. C. BASAPPA.—May I know the time required by the Deputy Commissioner to finalise?

Sri B. D. JATTI.—They have asked for three months. It will be over by the end of this month.

Sri D. PARAMESWARAPPA.—Have you fixed any reasonable time for the committee to submit its report?

Sri B. D. JATTI.—They have already submitted to the Deputy Commissioners and the Divisional Commissioners are sending it with their opinion to the Government by the end of this month.

Sri D. M. SIDDIAH.—May I know who are in this Committee?

Mr. SPEAKER.—Does he want to know the names of the members only with reference to this particular district.

Sri B. D. JATTI.—No, Sir. Generally names are not given.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜಿ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.—ಈ ಸಮಿತಿಯು ತನ್ನ ಕೆಲಸ ಮುಗಿದಮೇಲೆ ಹಾಗೆಯೇ ಇರುತ್ತದೆಯೋ ಅಥವಾ ರದ್ದುಮಾಡಲ್ಪಡುತ್ತದೆಯೋ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಡಿ. ಜತ್ತಿ.—ಕೆಲಸ ಮುಗಿದ ಮೇಲೆ ಸಮಿತಿ ಆವಶ್ಯಕತೆಯಿಲ್ಲ.

Sri D. M. SIDDIAH.—May I know the number of acres available in other taluks of Mysore District?

Sri B. D. JATTI.—I already replied that the reports are not available with the Government. They will be made available to the Government by the end of this month.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲ ಗೌಡ.—ಹೊಸ ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಕೋಡ್ ಯಾವಾಗ ಜಾರಿಗೆ ಕೊಡಲಾಗುವುದು? ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಡಿ. ಜತ್ತಿ.—ಆ ಬಗ್ಗೆ ಈ ದಿವಸ ಉತ್ತರ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲ ಗೌಡ.—ಈಗ ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ತಹಸೀಲ್ದಾರರು ಮತ್ತು ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಆಫೀಸರು ಸೇರಿ ಷಟ್ಪದಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಇಲಾಖೆ ರೆವಿನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆಗೆ ತನ್ನ ಜಮೀನನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಡಲು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ದರಬಾನ್ನ್ ಅರ್ಜಿ ಬಂದರೆ ಜಮೀನು ಎಲೆಮಾಡಲು ಸರಿಯಾಗಿ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದುದರಿಂದ ಯಾವಾಗ ಸರ್ಕಾರ ಈ ಬಗ್ಗೆ ತೀರ್ಮಾನ ಕೈಕೊಳ್ಳುವುದು?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಡಿ. ಜತ್ತಿ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕೇಳಿದ ಸಮಾಚಾರ ಈ ತಿಂಗಳ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಬಂದನಂತರ ಸರ್ಕಾರ ತಕ್ಷಣ ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಿ. ರೇವಣ್ಣ ಸಿದ್ಧಪ್ಪ.—ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಅನೇಕ ಸಲ ಪಾನನರೋಧ ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗಿರುವಾಗ ಈ ಚಲವನವನ್ನು ಜನರಿಗೆ ಸಾಗುವಳಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಡಿ. ಜತ್ತಿ.—ಅದನ್ನು ಹೇಗೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗಿರುವ ಸಮಾಚಾರ ಬಂದನಂತರ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

Sri D. M. SIDDIAH.—In answering question (d), you were pleased to say that the recommendations are not yet examined. May I know how many taluks have yet to send recommendations?

Sri B. D. JATTI.—I replied that all the reports have been sent to the respective Deputy Commissioners and in turn the Divisional Commissioners are examining before sending them on to Government, and Government will take a decision after the end of the month.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—May I know the extent of land that is going to be transferred to the Revenue Department in Mysore District from the Forest Department?

Sri B. D. JATTI.—Without getting all the reports from the Divisional Commissioners, it is not possible to give the total extent available.

Mr. SPEAKER.—I have received a letter from the Parliamentary Secretary that he is unwell. I will hold over Question No. 474. Next Question.

Reassessment of Land Revenue in South Kanara District.

*Q.—483. **Sri S. SUBBAYYA NAIK** (Sullia).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) on what basis the land revenue would be re-assessed in South Kanara District ;

(b) the amount likely to be fixed per acre in respect of betelnut garden and wet lands ;

A.—**Sri B. D. JATTI** (Minister for Finance) [on behalf of **Sri M. V. KRISHNAPPA** (Minister for Revenue)].—

(a) The basis for Revision Settlement is uniform in all the areas of the State including South Kanara District (*Vide* Chapter X of the Mysore Land Revenue Act, 1964).

(b) The rates have yet to be finalised after observing the formalities prescribed under the Act and the Rules.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಸುಬ್ಬಯ್ಯ ನಾಯಕ್.—ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಎಕರೆಯಲ್ಲಿರುವ ಮಗ್ಗುಲ ಗಳನ್ನು ನಾರವಾಗಿ ಕಂದಾಯವನ್ನು ನಿಗದಿ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ಅಥವಾ ನಿರಾವರಿ ಸೌಕರ್ಯ ನೋಡಿ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ?

Sri B. D. JATTI.—The rates now notified are only the standard rates applicable to lands of 100 per cent classification value. So it varies from individual land to land. Mostly 100 per cent may not be made applicable to all.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಸುಬ್ಬಯ್ಯ ನಾಯಕ್.—ಈಗ ಒಂದೊಂದು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ರೀತಿ ಇದೆ. ಹೇಗೆ ನಿಗದಿ ಮಾಡುತ್ತೀರೆಂದು ಸ್ವಲ್ಪ ತಪಶಿಲು ಹೇಳಲು ಸಾಧ್ಯವೆ?

Sri B. D. JATTI.—First, the entire State will be divided into zones. The total number of zones in our State is 38. And again in the zones, they will be sub-divided into groups and they will get the information for those groups and then they will be divided.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಆರ್. ಕೇಶವ ಮೂರ್ತಿ.—ಭೂಸುಧಾರಣಾ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಜಮೀನನ್ನು ಎಂಟು ವಿಧವಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಿದ್ದಾರೆ; ರವೆನ್ಯೂ ಸೆಟ್ಲೆಮೆಂಟ್ ಪ್ರಕಾರ ತರಿ, ಬಾಗಾಯ್ತು ಮತ್ತು ಬುಷ್ಟಿ ಎಂದು ಮೂರು ವಿಧವಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇವೆರಡರಲ್ಲಿ ಯಾವುದರ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚು ಕಂದಾಯವನ್ನು ವಿಧಿಸಲಾಗುವುದು ?

Sri B. D. JATTI.—The standard rate is for land—it may be 16 annas, i.e., 100 per cent classification value, and assessment on individual survey numbers is based on intrinsic worth of the land in that survey number in accordance with the tables prepared by the commissioners.

ಶ್ರೀ ಸಂಜೀವನಾಥ್ ಐಕಳ.—ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಒಂದನೇ, ಎರಡನೇ ಮತ್ತು ಮೂರನೇ ತರಗತಿ ಎಂದು ಜಮೀನನ್ನು ವಿಂಗಡಿಸಿದಾಗ climatic conditions, fertility of the soil ಎಲ್ಲಾ ನೋಡಿ ಒಂದು ನಿರ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಬಂದರು.

Whether sandy soil, loamy soil or alkaline soil or clean soil ಎಂದು ನೋಡಿದ್ದಾರೆ. ಮಣ್ಣನ್ನು ಬಾಯಲ್ಲಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಪರೀಕ್ಷೆ ಕೂಡ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

Mr. SPEAKER.—Acid and alkaline only.

ಶ್ರೀ ಸಂಜೀವನಾಥ್ ಐಕಳ.—Saltish, sweetish, clayish or loamy soil ಎಂದು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ವಿಂಗಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ತರಿಯಾವುದು, ಬುಟ್ಟಿ ಯಾವುದು, ಬಾಗಾಯ್ತು ಯಾವುದು ಎಂದು ಹೇಗೆ ವಿಂಗಡಿಸುತ್ತೀರಿ?

Sri B. D. JATTI.—The revised classification depends upon the physical configuration of climate and yield of particular crops and their price and also other soil tests.

ಶ್ರೀ ಗೋಪಾಲ ಸಾರನ್ನಾ.—ರಿವೈಸ್ಡ್ ರಿಸೆಟಲ್‌ಮೆಂಟ್ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಫೈನಲ್‌ನು ಮಾಡಲು ಇನ್ನೆಷ್ಟು ಸಮಯ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದೀತು?

1—00 P.M.

Sri B. D. JATTI.—Resurvey is completed, and resettlement is to be implemented after some time. Before it is done the objections of the people in general are called for and after they are received a resolution will have to be moved in this House as well as in the Upper House and after the acceptance of the resolution the Government will bestow its thought and come to a conclusion.

Sri G. V. GOWDA.—Is there any likelihood of rates varying from land to land in the same locality?

Sri B. D. JATTI.—This is considered from group to group of lands.

Sri N. O. SAMAJI.—(Marathi)

Sri B. D. JATTI.—If the Hon'ble member takes the trouble of going through the 1934 Act he will understand. If he does not take care to read it is still better.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—May I know the basis on which these groups are to be formed and their ingredients?

Sri B. D. JATTI.—The nature of the soil, the depth of the soil, average rainfall, average produce in the area and average climate in that area, all this will be taken into consideration. If an individual has spent more money and by his personal effort and expenditure if the crops grown are more that will not be taken into account for increasing the rate of assessment.

Sri A. P. APPANNA.—While working out the standard rates is it a fact that the Government has not taken into consideration the cost of cultivation of those crops?

Sri B. D. JATTI.—The cost of cultivation also will be considered.

Sri D. M. SIDDIH.—While revising the land revenue, will the Government consider the question of examining land assessment on dry lands?

Sri B. D. JATTI.—That proposal is not before the Government. I do not think that that proposal will come before the Government.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಎಸ್. ಲಕ್ಷ್ಮೀಪತಿ.—ಭೂಕಂದಾಯವನ್ನು ಎಧಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಅಗ್ರಿಕಲ್ ಜಂ ಜನ್ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಎಂದು ವಸೂಲು ಮಾಡುತ್ತಿರುವಂತೆ ಇದನ್ನೂ ವಸೂಲು ಮಾಡಲು ಅವ ರನ್ನೇ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಈ ರೆವೆನ್ಯೂ ಇರಾಖೆಯನ್ನೇಕೆ ವಜಾ ಮಾಡಬಾರದು ಎಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬಾರದು?

Sri B. D. JATTI.—That is a suggestion for action.

Sri A. P. APPANNA.—The standard rates that have been published in various districts. Is it not a fact that these rates have been arrived at on the basis of gross income without taking the cost of cultivation?

Sri B. D. JATTI.—I have not got those details. But fundamental principles I have explained.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ದುಗ್ಗಪ್ಪ.—ಈಗಿರುವ ಕಂದಾಯವನ್ನು ಒಂದಕ್ಕೊಂದಕ್ಕಿಂತ ಏರಿಸಲು ಯಾವ ಆಧಾರದಿಂದ ಏರಿಸಬೇಕೆಂದಿದ್ದೀರಿ?

Mr. SPEAKER.—A statement was made that it was only a preliminary notification and not a final order.

Sri B. D. JATTI.—I replied yesterday and the Revenue Minister also has made a statement on the floor of the House. This is a preliminary notification issued by the Government and objections are called for. The members are free to give their objections. All those objections will be taken into consideration and a decision will be taken by the Government, after the resolution is passed by this House as well as the other House.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—1964ನೇ ಇಸವಿಯ ಭೂಕಂದಾಯದ ವಿಧೇಯಕದಲ್ಲಿದ್ದಾ ಪ್ಪೂ ಡ್ಯೂನಿನ ಆರೂಕಾಲು ಅಂತ ಎಂದು ನಿಗದಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದೆ. ಈಗ ಕಂದಾಯವನ್ನು ಏರಿಸು ತಿರುವುದನ್ನು ಯಾವ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಸರಕಾರ ಉದ್ದೇಶಿಸಿದೆ?

Sri B. D. JATTI.—Can I explain the position? The average yield of good, medium and inferior lands is determined and the cash value of this crop is calculated on the prices as fixed on the base figure for 5 years immediately preceding the settlement, and 1/16 of the cash yield of gross income of crop is reckoned for arriving at the standard rate.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಿ. ರೇವಣ್ಣನಿದ್ದಪ್ಪ.—ವ್ಯವಸ್ಥಾಸಿದ್ಧರಾದ ಬರ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿರುವಾಗ ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯು ವಾಗ ಬರ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಸರಕಾರ ಇದಕ್ಕೇನಾದರೂ ಒಂದು ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ?

Sri B. D. JATTI.—That presumption is the creation of the Hon'ble member.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಮನಿಯಪ್ಪ.—ರೈತರು ಅವರವರ ಹಿಡುವಳಿಯ ಬಗ್ಗೆ ತಕರಾರುಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸ ಬೇಕೆಂದರೆ ಬಹು ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಈಗ ತಾವು ಗ್ರೂಪುಗಳಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದಂತೆ ಇದರ ಪೂರ್ಣ ವಿವರಗಳನ್ನು ಆಯಾ ಗ್ರೂಪು ಅಫೀಸುಗಳ ಮುಂದೆಯೇ ಜನರಿಗೆ ಡಿಜಿಟಲ್ ಆಗಿ ತಿಳಿಯುವಂತೆ ಏಕೆ ಪಬ್ಲಿಷ್ ಮಾಡಬಾರದು? ಆ ರೀತಿ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಡಿ. ಜತ್ತಿ.—ಇದರ ಡಿಜಿಟಲ್ ಬೇಕೆಂದರೆ ರೈತರು ಕ್ಲೇವರ್ ಅವರಿಗೆ ಕೊಡಬಹುದು. ಅದು ನಿಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಸುಬ್ಬಯ್ಯನಾಯಕ್.—ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ನೀರಾವರಿ ಸೌಲಭ್ಯವೂ ಇಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ತರಿ ಎಂದು ಗ್ರೂಪು ಮಾಡಲು ಯಾವ ರೀತಿ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಡಿ. ಜತ್ತಿ.—ಇದನ್ನು ನಿಯಮದಂತೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

Sri S. SIVAPPA.—The Hon'ble Minister was pleased to state that 1/16th of the gross income will be taken as standard rate for charging the land revenue. Has it come to the notice of the Government that gross

expenditure also has increased resulting in the net income being terribly reduced? Will the Government think of possibility of putting 1/16 on net income?

Sri B. D. JATTI.—Whatever might be the views, they can be sent to the Government and they will be taken into consideration.

Sri N. O. SAMAJI (In Marathi).—

Sri B. D. JATTI.—The Act under which the Government is acting was a Bill introduced here. My friend Samaji was a party to the passing of it into an Act; so, he is equally responsible like the Government.

ಶ್ರೀ ಗೋಪಾಲ ಸಾರೆನ್.—ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಮಂದಿ ನಣ್ಣಪುಟ್ಟ ಹಿಡುವಳಿದಾರರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಅಂಥವರಿಗೇನಾದರೂ ವಿನಾಯಿತಿಯನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೇನಾದರೂ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಡಿ. ಜತ್ತಿ.—ಈಗ ಆ ವಿಷಯ ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಆರ್. ಕೇಶವಮೂರ್ತಿ.—ನವೆ ಇಲಾಖೆಯವರು ಯಾವಾಗಲೂ ಮ್ಯಾಗ್ನಿಟಿಂಗ್ ರೇಟನ್ನೇ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಭೂಮಿಯ ಗುಣವನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೇನು ಪರಿಹಾರ ಕಂಡುಹಿಡಿದಿದ್ದೀರಾ?

Sri B. D. JATTI.—The rate that has been announced is the standard rate. I explained what is meant by standard rate. That is why we have called for objections.. The Hon'ble Member may suggest any objection.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಎನ್. ಮಾದಪ್ಪಗೌಡ.—ರೈತನಿಗೆ ಬೆಳೆಯನ್ನು ತೆಗೆಯಲು ತಗುಲುವ ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಆತನು ಬಿತ್ತುವ ಕಾಳಿನ ಖರ್ಚು ಎಷ್ಟಾಗುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿದು ರೈತನಿಗೆ ಒಂದು ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡಲು ಏನು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ?

Sri B. D. JATTI.—Such cases will be considered by Government.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ನನ್ನೆಯ ದಿವಸ ಮಂತ್ರಿಗಳು ರೈತರು ತಮ್ಮ ಆದ್ವೇಷವನ್ನು ಪೋಸ್ಟ್ ಮೂಲಕ ಕಳುಹಿಸಬಹುದೆಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಅವರಿಗೆ ಈಗ ಎಡಿಸಿರತಕ್ಕ ರೇಟು ಬಹಳ ದುಬಾರಿಯಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಯಲು ಅವರು ಡಿ. ಸಿ. ಆಫೀಸಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕು ಅದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ಕಚೇರಿಯಲ್ಲೇ ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೇ?

Sri B. D. JATTI.—The suggestion will be considered.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ವಿ. ರೇವಣ್ಣಸಿದ್ದಪ್ಪ.—ಸರ್ಕಾರದವರೇ 10 ಎಕರೆ ಖುಷ್ಕಿ ಜಮೀನನ್ನು ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡಿ ಇದರ ಖರ್ಚು ವೆಚ್ಚಗಳೆಷ್ಟು ಬರುತ್ತಿವೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೇ? ಇದನ್ನು ಅವರೇ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಅನಂತರ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಎಡಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೇ?

Sri B. D. JATTI.—It is a model experiment but Government does not propose to experiment like that.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಸುಬ್ಬಯ್ಯ ನಾಯಕ.—ವಾಣಿಜ್ಯ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ 16 ಪಟ್ಟು, ಇತರ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ 10 ಪಟ್ಟು ಎಂಬುದಾಗಿ ತೆರಿಗೆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮಳೆಬಾರದೆ ಹೋದಾಗ ಹೇಗೆ ನಿರ್ಧರ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಡಿ. ಜತ್ತಿ.—ಅದನ್ನೂ ಅವರೇ ತಿಳಿಸಲಿ.

Disposal of applications received for the grant of Lands in Channarayana Taluk office during 1962-63 and 1963-64.

*Q.—429. Sri S. SIVAPPA (Sravanabelagola).—

Will the Government be pleased to state:—

(a) the number of applications that were received in Channarayana Taluk office for the grant of lands during the years 1962-63 and 1963-64;

(SRI S. SIVAPPA)

(b) the number and date of applications received in the said office and the dates on which they were disposed of ;

(c) the number of applications disposed of by the Tahsildar ;

(d) the number of instances where priority has been given to a late comer over a pre-application for the same plot of land ?

A.—Sri B. D. JATTI (Minister for Finance) [on behalf of M. V. KRISHNAPPA (Minister for Revenue)].—

(a) 1962-63	...	1,604
1963-64	...	1,083

(b) (*Vide* statement given below).—

(c) 1962-63	...	1,594
1963-64	...	1,075

(d) Nil.

STATEMENT

<i>No. of Application received</i>	<i>Date on which they were received</i>	<i>Date of disposal</i>	<i>No. of Application received</i>	<i>Date on which they were received</i>	<i>Date of disposal</i>
5	3-4-1962	29-8-1963	3	11-7-1962	16-12-1963
6	7-4-1962	8-4-1962	78	11-7-1963	Not yet
4	9-4-1962	24-12-1962	1	13-7-1962	disposed of
3	10-4-1962	27-6-1962	1	13-7-1962	29-3-1963
13	12-4-1962	12-1-1963	16	13-7-1962	31-8-1962
6	16-4-1962	20-2-1963	1	16-7-1962	20-12-1963
3	23-4-1962	28-4-1962			Not yet
9	1-5-1962	Not yet			disposed of
		disposed of	1	23-7-1962	30-3-1963
		as there	3	23-7-1962	2-11-1962
		is dispute	1	23-7-1962	24-7-1963
		in the	12	24-7-1962	18-2-1963
		Village.	1	24-7-1962	30-4-1963
			7	24-7-1962	5-11-1963
14	3-5-1962	20-10-1962	1	25-7-1962	18-10-1962
9	5-5-1962	22-10-1962	16	25-7-1962	25-2-1963
4	16-5-1962	14-11-1962	2	26-7-1962	25-2-1963
3	17-5-1962	6-10-1962	4	13-10-1962	19-10-1963
8	19-5-1962	Not yet	12	17-10-1962	11-12-1962
		disposed of	4	18-10-1962	28-7-1963
4	21-5-1962	do	2	18-10-1962	Not yet
3	24-5-1962	14-8-1962			disposed
6	28-5-1962	20-8-1962	25	27-7-1962	2-11-1962
7	29-5-1962	14-3-1963	30	27-7-1962	17-1-1962
9	29-5-1962	12-7-1962	16	30-7-1962	30-11-1962
4	30-5-1962	17-8-1962	2	30-7-1962	Not yet
5	1-6-1962	21-9-1962			disposed
3	6-6-1962	20-8-1962	26	31-7-1962	do
1	7-6-1962	15-11-1962	26	31-7-1962	2-11-1963
31	7-6-1962	17-12-1962	4	9-8-1962	24-10-1962
7	11-6-1962	19-2-1963	2	9-8-1962	11-4-1963
1	16-6-1962	16-1-1963	5	9-8-1962	21-1-1963
2	16-6-1962	28-7-1962	6	10-8-1962	27-12-1962
13	17-6-1962	8-4-1963	13	10-8-1962	21-12-1962
6	20-6-1962	2-3-1963	2	13-8-1962	18-10-1962
2	20-6-1962	22-3-1963	20	13-8-1962	14-11-1962
4	20-6-1962	26-4-1963	6	13-8-1962	3-11-1962
4	20-6-1962	20-2-1963	4	16-8-1962	6-4-1963
1	20-6-1962	5-2-1963	25	16-8-1962	15-4-1963
18	20-6-1962	27-11-1962	8	18-8-1962	Not yet
1	26-6-1962	Not yet			disposed
		disposed of	1	18-8-1962	13-10-1962
2	26-6-1962	5-10-1962	4	22-8-1962	8-11-1962
2	29-6-1962	23-2-1963	10	24-8-1962	Not yet
3	2-7-1962	Not yet			disposed
		disposed of	11	24-8-1962	31-10-1963
1	6-7-1962	6-10-1962	3	11-8-1962	26-4-1963
1	11-7-1962	16-11-1963	4	27-8-1962	Not yet
6	11-7-1962	22-9-1963			disposed

(SRI B. D. JATTI)

<i>No. of Application received</i>	<i>Date on which they were received</i>	<i>Date of disposal</i>	<i>No. of Application received</i>	<i>Date on which they were received</i>	<i>Date of disposal</i>
18	28-8-1962	28-2-1963	26	29-10-1962	16-3-1964
3	28-8-1962	28-8-1962	28	2-11-1962	Not yet disposed
36	28-8-1962	Not yet disposed	12	2-11-1962	22-7-1963
25	6-9-1962	14-11-1962	4	2-11-1962	Not yet disposed
75	10-9-1962	21-2-1963	16	3-11-1962	22-5-1963
3	12-9-1962	Not yet disposed	18	3-11-1962	Not yet disposed
	13-9-1962	do			do
8	13-9-1962	do	36	6-11-1962	5-1-1963
12	14-9-1962	17-12-1962	7	8-11-1962	4-12-1962
20	18-9-1962	13-9-1962	2	9-11-1962	4-12-1962
62	18-9-1962	12-11-1963	6	9-11-1962	5-1-1963
2	18-9-1962	21-12-1962	8	9-11-1962	29-11-1963
16	19-9-1962	26-4-1963	47	14-11-1962	Not yet disposed
18	1-9-1962	3-11-1963	16	14-11-1962	28-12-1962
6	10-9-1962	21-3-1963	8	23-11-1962	Not yet disposed
2	20-9-1962	19-10-1962	16	4-12-1962	31-1-1963
3	20-9-1962	20-10-1962			21-12-1966
4	20-9-1962	Not yet disposed	23	20-12-1962	30-1-1963
6	4-10-1962	do	8	21-12-1962	Not yet disposed
4	23-10-1962	31-1-1963	10	22-12-1962	27-3-1963
7	12-10-1962	Not yet disposed	21	27-12-1962	Not yet disposed
6	23-10-1962	23-7-1963	3	2-1-1963	27-3-1963
16	20-10-1962	Not yet disposed	8	5-1-1963	Not yet disposed
18	23-10-1962	do	4	25-1-1963	28-8-1963
14	6-10-1962	22-1963	22	26-1-1963	23-2-1963
2	4-10-1962	4-4-1963	24	2-3-1963	Not yet disposed
5	29-10-1962	15-4-1963	6	6-3-1963	do
16	4-10-1962	Not yet disposed	10	6-3-1963	7-3-1963
18	6-10-1962	16-7-1963	8	5-3-1963	7-3-1963
18	11-10-1962	Not yet disposed	6	5-3-1963	13-3-1963
12	11-10-1962	22-7-1963	3	6-3-1963	13-3-1963
8	12-10-1962	22-11-1963	4	11-3-1963	5-4-1963
25	12-11-1962	Not yet disposed of	3	11-3-1963	15-3-1963
4	23-5-1963	do	1	12-3-1963	15-3-1963
24	29-5-1963	29-6-1963	18	21-3-1963	3-4-1963
30	2-6-1963	29-6-1963	4	30-3-1963	8-4-1963
54	5-6-1963	4-7-1963	13	11-4-1963	15-6-1963
16	18-10-1962	Not yet disposed	<i>For the Year 1963-64.</i>		
2	18-10-1962	6-4-1963	3	11-4-1963	31-12-1963
6	19-10-1962	17-12-1963	1	6-4-1963	Not yet disposed
2	20-10-1962	10-1-1963	8	16-4-1963	26-6-1963
14	22-10-1962	9-1-1963	11	16-4-1963	Not yet disposed
2	22-10-1962	11-4-1963	8	26-4-1963	30-11-1963
18	26-10-1962	22-2-1964	40	26-4-1963	Not yet disposed
2	26-10-1962	19-11-1962			

<i>No. of Application received</i>	<i>Date on which they were received</i>	<i>Date of disposal</i>	<i>No. of Application received</i>	<i>Date on which they were received</i>	<i>Date of disposal</i>
4	26-4-1963	7-11-1963	8	30-9-1963	Not yet disposed.
1	27-4-1963	7-5-1963			31-1-1964
6	7-5-1963	25-6-1963	3	30-9-1963	Not yet disposed.
3	8-5-1963	19-8-1963	16	3-10-1963	do
8	14-5-1963	14-10-1963			do
20	14-5-1963	13-3-1964	4	14-10-1963	do
4	14-5-1963	Not yet disposed	3	14-10-1963	do
1	21-5-1963	4-11-1963	5	14-10-1963	do
2	22-5-1963	24-6-1963	16	23-10-1963	5-2-1964
23	23-5-1963	28-6-1963	1	28-10-1963	Not yet disposed.
3	10-6-1963	8-7-1963	6	28-10-1963	do
32	15-6-1963	8-7-1963			do
6	16-6-1963	Not yet disposed.	8	21-10-1963	do
2	1-7-1963	19-10-1963	9	28-10-1963	4-11-1963
1	1-7-1963	Not yet disposed.	1	23-10-1963	Not yet disposed.
2	1-7-1963	do	2	7-11-1963	7-2-1964
2	8-7-1963	26-8-1963	6	8-11-1963	8-1-1964
1	10-7-1963	14-2-1964	5	8-11-1963	Not yet disposed.
4	10-7-1963	26-9-1964	53	11-11-1963	do
6	16-7-1963	4-11-1963	1	22-11-1963	23-1-1964
6	27-7-1963	7-2-1964	3	30-11-1963	Not yet disposed.
36	29-7-1963	7-2-1964			7-2-1964
10	29-7-1963	24-9-1963	2	5-12-1963	
4	2-8-1963	4-11-1963			
6	6-8-1963	7-2-1964	43	7-12-1963	Not yet disposed.
4	7-8-1963	25-10-1963	8	12-12-1963	do
8	12-8-1963	19-10-1963	4	13-12-1963	do
9	12-8-1963	26-9-1963	6	16-12-1963	29-1-1964
27	13-8-1963	Not yet disposed.	5	16-12-1963	Not yet disposed.
12	22-8-1963	26-9-1963	4	18-12-1963	31-12-1963
18	25-8-1963	12-2-1964	7	21-12-1963	21-1-1964
7	3-9-1963	20-9-1963	8	21-12-1963	21-1-1964
6	3-9-1963	25-11-1963	6	22-12-1963	Not yet disposed.
6	6-9-1963	25-3-1964	3	14-1-1964	14-2-1964
16	6-9-1963	25-3-1964	5	28-1-1964	28-2-1964
16		24-9-1963	8	28-1-1964	28-2-1964
20	10-9-1963	25-2-1964	3	31-1-1964	7-2-1964
6	12-9-1963	26-2-1964	25	31-1-1964	Not yet disposed.
4	18-9-1963	25-2-1963			
37	20-9-1963	Not yet disposed.	15		
6	25-9-1963	3-2-1964	15	3-2-1964	Not yet disposed.
5	28-9-1963	24-2-1964			
9	26-9-1963	27-11-1963			

Karnataka State Archives.

(Departmental Library)

ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಪತ್ರಾಗಾರ

(ಇಲಾಖಾ ಗ್ರಂಥಾಲಯ) (B) 4815

ಪ್ರತಿ ಕ್ರಮದ Accession No.....

ದಿನಾಂಕ Date.....

(SRI B. D. JATTI)

<i>No. of Application received</i>	<i>Date on which they were received</i>	<i>Date of disposal</i>	<i>No. of Application received</i>	<i>Date on which they were received</i>	<i>Date of disposal</i>
35	12-2-1964	do	4	9-3-1964	Not yet disposed
6	14-2-1964	do	12	12-3-1964	do
16	22-2-1964	do	8	17-3-1964	do
30	26-2-1964	do	12	19-3-1964	do
6	28-2-1964	do	6	20-3-1964	do
16	3-3-1964	3-3-1964			
1,083					

Sri S. SIVAPPA.—Supplementary to (b); page 14 : The application received on 7th April 1962 was disposed of on 8th April 1962 and another application received on 28th April 1962 was disposed of on the same day. What was the extraordinary reason for such quick disposal?

Sri B. D. JATTI.—Perhaps all the information needed by the officer was available and another reason may be that the officer was a very good officer who acted promptly.

Sri S. SIVAPPA.—But the applications received on 1st May 1962 has not yet been disposed of.

Sri B. D. JATTI.—If there are certain informations which are not readily available, what can the officer do?

Sri S. SIVAPPA.—There are more than dozen cases which are pending before the Government for the last 13 months. Is there any time limit within which these applications should be disposed of?

Sri B. D. JATTI.—The applications are to be disposed of as quickly as possible and if there is delay, Government will take action against the officer responsible for it.

Sri S. SIVAPPA.—Government admit that one application differs from the other and in view of the fact that certain number of applications have been disposed of on the same day and certain others have not been disposed of for a long time, will Government institute an enquiry as to why this disparity has happened in the taluka office?

Sri B. D. JATTI.—If specific complaints are given to Government, Government will enquire into these matters. Merely saying that some of the applications have been disposed of immediately and some have not been disposed of immediately is of no use and we cannot come to the conclusion that there is something fishy about it.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲ ರಾವ್.—(ಅ) ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪರಿಶಿಷ್ಟದ 7 ನೇ ಖಚನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ ಹಾಗೆ ಮೂರು ಕೇಸುಗಳು ಅಂದರೆ ಮೂರು ಅರ್ಜಿಗಳು 28ನೆ ಏಪ್ರಿಲ್ 1962ರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದು ಅದೇ ದಿವಸವೇ ತಾರೀಖು 28ನೆ ಏಪ್ರಿಲ್ 1962ರಲ್ಲಿಯೇ ಅೀರ್ಪಾಸವಾಗಿ ದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ದರಖಾಸ್ತುಗಳನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡುವಾಗ ಅವುಗಳ

ವಿವರಣೆ ಕೇಳುವುದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕ. ಅಂದ ಮೇಲೆ ಆ ಮೂರು ಕೇಸುಗಳಾವುವು? ಯಾವ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅವರಿಗೆ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ? ಈಗ ಆ ವಿವರಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಡಿ. ಜತ್ತಿ.—ಆ ಬಗ್ಗೆ ರೆವಿನ್ಯೂ ಅಧಿಕಾರಿ ಕಡೆಗೆ ಬೇಕಾದ ಮಾಹಿತಿ ನನ್ನಲ್ಲಿದೆ. ಅದು ತಕ್ಷಣ ದೊರಕಿದರೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಒದಗಿಸುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಆಗಿಂದಾಗ್ಗೆ ದರಖಾಸ್ತುಗಳನ್ನು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಬುದ್ಧಿವಂತರೂ ನಹ ಇರುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಎನ್. ಲಕ್ಷ್ಮೀಪತಿ.—ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಎರಡು ವರ್ಷಗಳ ಅರ್ಜಿಗಳ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಬಹಳ ಜಾಗರೂಕತೆಯಿಂದ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ಕರಪ್ಪಿಜಂ, ನೆಪೋಟಿಜಂ, ಫೇವರಿಟಿಜಂ ಎಂದು ಕರೆಯೋಣವೇ?

Mr. SPEAKER.—Will the Hon'ble Member tell me what is the nature of the disposal? The nature of the disposal may be 'application rejected'.

Sri G. V. GOWDA.—Sir, the Minister was pleased to say that for the purpose of instituting an enquiry, specific information is needed. May I point out that there are cases where applications are pending for the last 2 or 3 years whereas certain applications are disposed the very next day?

Sri B. D. JATTI.—Sir, disposal is very different from granting lands. If the land is not available, within ten minutes the application may be disposed of saying that land is not available. If lands are to be granted and if there are complications, more time is needed.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಎನ್. ಲಕ್ಷ್ಮೀಪತಿ.—ಪರಿಶಿಷ್ಟದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೂ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ತಾರೀಖುಗಳನ್ನು ತೀರ್ಮಾನವಾದ ತಾರೀಖೆಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವಾಗ ಈ ಮೂರು ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಅಷ್ಟು ವಿತರಣೆಯಿಲ್ಲದ ಅರ್ಜಿಗಳು ಬಂದ ದಿವಸವೇ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಕಾರಣಗಳಲ್ಲಿ ನಾನು ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಮೂರು ಕಾರಣಗಳಲ್ಲಿ ಇವರ ತೀರ್ಮಾನ ಯಾವುದೆಂದು ಪರಿಣಿತನೇಕಾಗಿದೆ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಡಿ. ಜತ್ತಿ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದಂತಹ ಮೂರು ಕಾರಣಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದೂ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದೇರಾ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಪ್ರಸಂಪನ್.

Sri K. LAKKAPPA.—Is it not a fact that this quick disposal of these two files is due to the influence of a General Secretary of the Congress Organisation?

Sri B. D. JATTI.—Sir, if the Hon'ble Member has any record to show, I am prepared to examine it; otherwise, it is a wrong presumption.

Mr. SPEAKER.—Is the Hon. Member prepared? I will give him two days time.

Sri K. LAKKAPPA.—Yes, Sir.

Mr. SPEAKER.—Let the member do so; I will pass it on to the Government.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—May I know the time limit you have fixed for quick disposal, early disposal and ordinary disposal?

Sri B. D. JATTI.—Sir, disposal depends on the nature of the Case.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ನೇವೇಗೌಡ.—ಅರ್ಥಿಕ ಸಚಿವರು ಉತ್ತರ ಕೊಡುವಾಗ ಎನ್‌ಕ್ಯಾಟರಿ ಇನ್ ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಸೈನಿಕಕ್ಕಾಗಿ ಕಂಪ್ಲೋಂಟ್ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದಲೂ ತಿಳಿದು ನೋಡಿದ ಮೇಲೆ ಈಗ ರೆವಿನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಯವರಿಗೂ ಅವು ಬಂದಿವೆ. ಅಂದವೇಲೆ ಈಗ ಏನು ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ? ಈ ಬಗ್ಗೆ ಈಗಾಗಲೇ specific complaints have been given by some of the ryots.

Mr. SPEAKER.—On what basis ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಈ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ತಹಸೀಲ್ದಾರರು ಕೆಲವು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಮುಖಂಡರ ಮೂಲಕ ಮಾಡಬಾರದ್ದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಸ್ಪೆಸಿಫಿಕ್ ಕಂಪ್ಲೇಂಟ್‌ನ್ನು ರೆವಿನ್ಯೂ ಮಿನಿಸ್ಟರ್ ಅವರಿಗೆ ಚನ್ನರಾಯಪಟ್ಟಣ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಜನತೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಯಾರು ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಅಲ್ಲಿನ ಜನತೆ. If you want the names to be submitted, I will do it.

Mr. SPEAKER.—That is what I told Sri K. Lakkappa also.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಯಾವ ದೂರುಗಳೂ ಬಂದಿಲ್ಲ; ಆ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ಪೆಸಿಫಿಕ್ ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿದರು. ಈ ರೀತಿ ಅವರು ಎವೇಡ್ ಮಾಡಿದರೆ ನಾನೇನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಆರ್. ಕೇಶವ ಮೂರ್ತಿ.—ಈ ಜಮೀನುಗಳ ಹಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪೊಲಿಟಿಕಲ್ ಸಫರ್ಟಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಮಂದಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ಮತ್ತು ಹೊರಗಿನವರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಮಂದಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ?

Sri B. D. JATTI.—Sir, according to reservation and priority lands are distributed. If the Member wants any specific information about his taluk or village, let him put another question and I will supply the information.

ಶ್ರೀಮತಿ ಕೆ. ಎಸ್. ನಾಗರತ್ನಮ್ಮ.—ಇಷ್ಟು ಬಡಾಬಂದಿಕವಾಗಿ ಮತ್ತು ಇಷ್ಟು ಎಫಿಷಿಯಂಟಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ತಹಸೀಲ್ದಾರನನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬಡ್ತಿ ಕೊಟ್ಟು ಚೀಫ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಯಾಗಿ ನೇಮಕ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ?

Mr. SPEAKER.—It is disallowed.

Sri G. V. GOWDA.—I would like to know, out of these cases disposed of, in how many cases grants have been made ?

Sri B. D. JATTI.—Sir, the question is only about the number of applications disposed of. A separate question may be put and I will answer.

Mr. SPEAKER.—The question is very clear. The Member wants to know how many of the applicants have been granted lands. If the Minister does not have the information he may ask for 'notice'; if he has the information, he may give it.

Sri B. D. JATTI.—Today, that information is not available.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಸುಬ್ಬಯ್ಯ ನಾಯಕ್.—ಸ್ವಾಮಿ (ಸಿ) ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ 1962-63ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ 1,594 ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನೂ 1963-64ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ 1,075 ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನೂ ತಹಸೀಲ್ದಾರರು ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ, ಹಾಗಾದರೆ ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ತಹಸೀಲ್ದಾರರು ಎಷ್ಟು ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಿಗದಿ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಡಿ. ಜತ್ತಿ.—ಅವರಿಗೆ ಇಂಥಾ ಅರ್ಜಿಗಳಷ್ಟನ್ನೇ ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಇತರೇ ಕೆಲಸಗಳನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಅವರಿಗೆ ಇತರ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ಈ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಅದಷ್ಟು ಬೇಗ ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು.

1-30 P.M.

Mr. SPEAKER.—Question Hour is over.

QUESTIONS FOR ANSWERS ON THE DAY.

(but not taken up)

Total amount of Compensation paid to Inamdars under the Inam Abolition Act up to the end of November 1963 in old Mysore.

*Q.—432. Sri P. VENKATAGIRIAPPA (Kolar).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) what is the total amount of compensation estimated to be paid to the Inamdars at the time of passing the Inam Abolition Act in old Mysore ;

(b) what is the total amount of compensation paid to Inamdars under the Inam Abolition Act up to the end of November, 1963 in old Mysore ;

(c) whether any irregularities in paying the compensation has come to the notice of the Government ;

(d) if so, what is the nature of the irregularities ;

(e) what action has been taken to rectify the defects ?

A.—Sri M. V. KRISHNAPPA (Minister for Revenue).—

(a) Rs. 150 lakhs.

(b) Rs. 1,29,02,621-21 nP.

(c), (d) and (e). Some instances of excess payments to the Inamdars have been pointed out by the Auditors. These are under examination. However, the orders passed by the Special Deputy Commissioners are of a quasi-judicial nature and it is not possible to say at this stage as to what action has to be taken.

There are no A. M. Kaval lands in this taluk to be transferred and no lands are also required for A. M. Kavals.

Excise Kharabs that could be transferred to the Revenue Department for disposal.

There are large extents of Excise Kharabs that could be released for purposes of cultivation. The District Inspector of Prohibition and Excise and the Tahsildar were asked to inspect all the area jointly and submit a list of lands that could be released from the date reserve to the Revenue Department for being disposed of for purposes of cultivation at the next meeting to be held on 10th October, 1963.

Extent of area that will come under Irrigation in Channagiri Taluk from the B.R.R.B. Channel.

*Q.—32. Sri KUNDUR RUDRAPPA (Channagiri).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) the area that will come under irrigation in Channagiri Taluk from the B. R. R. B. Channel and the extent of land that will come under each crop according to localisation of crop ;

(SRI KUNDER RUDRAPPA)

(b) whether it is a fact that the atchkat under sugarcane is sufficient to start a sugar factory there ;

(c) whether they have received any representation from the Taluk Development Board and the public for according sanction to start a co-operative sugar factory in the area ;

(d) if so, the action taken by them in the matter ?

A.—Sri RAMAKRISHNA HEGDE (Minister for Development Panchayati Raj and Co-operation).—

(a) It is estimated that 32,321 acres will come under irrigation in Channagiri Taluk from the B. R. Right Bank Channel.

Information regarding the extent of land that will come under each crop according to localisation of crop is not readily available.

(b) Information on the point is not available. This will have to be worked out by technical experts.

(c) Yes.

(d) No action can be taken unless the project gets technical clearance.

Action taken to check the Rising Prices of Essential Food Articles.

*Q.—230. Sri B. CHANNABYRE GOWDA (Hosakote).—

Will the Government be pleased to state:—

(a) whether it has come to their notice that the prices of essential food articles in the State have gone up beyond the reach of a common man ;

(b) if so, the action taken by them to check up the rising prices ;

(c) whether Fair Price Depots have been opened in the State ;

(d) if so, the number of such depots opened in each District ?

A.—Sri M. V. KRISHNAPPA (Minister for Revenue).—

(a) The prices of essential foodgrains are showing an upward trend.

(b) The following steps have already been taken to check the rising trend of prices of essential foodgrains:—

(a) Opening of Fair Price Shops for sale of wheat, wheat products and sugar.

(b) The following Control Orders are being implemented :—

- 1 The Rice (Southern Zone) Movement Control Order, 1957;
- 2 The Imported Foodgrains (Prohibition of Un-authorised Sale) Order, 1958 ;
- 3 The Mysore Foodgrains Dealers Licensing Order, 1964 ;
- 4 The Rice Milling Industry Regulation Act, 1958 (21 of 1958);

- 5 The Rice Milling Industry (Regulation and Licensing) Rules, 1959 ;
- 6 The Southern Rice Zone (Restrictions on Rail Bookings) Order, 1960 ;
- 7 The Essential Articles (Display of Prices) Order, 1962 and Amendment Order, 1962 ;
- 8 The Essential Articles (Price Control) Order, 1963 ;
- 9 The Mysore Sugar Dealers Licensing Order, 1962 ;
- 10 The Sugar Control Order, 1963 ;
- 11 The Sugar (Movement) Control Order, 1963 ;
- 12 The Mysore Khandasari and Gur Dealers Licensing Order, 1963 ;
- 13 The Khandasari-Gur (Movement) Control Order, 1963 ;
- 14 The Government of India have since created Wheat Zones in the country with effect from 23rd March 1964, prohibiting the movement of wheat and wheat products from or into a Zone.

(c) The following further steps are also taken :—

- 1 (i) With a view to build up buffer stocks of paddy/rice required for consumption during the lean periods of the year and with a view to safeguarding the interest of the cultivator, the well-managed Co-operatives are given encouragement to purchase paddy during the harvest. Accordingly, a quantity of about 1,96,000 pallas of paddy was purchased by these Co-operative Societies during the year 1962-63 out of which a quantity of about 1,80,000 pallas have so far been released to arrest the rise in the price of rice.
- (ii) This Scheme has been continued for 1963-64 harvest also and a quantity of 82,034 quintals of paddy have so far been purchased from the current harvest out of which 1,201 quintals have been released for consumption.
- (iii) The Government of India had allotted 5,000 tonnes of rice during the lean period of last year and this was released for consumption in the draught affected areas and also the areas where there is heavy concentration of labour.
- 2 (i) Two Centrally sponsored schemes, one for organisation of Consumers' Co-operative Societies in urban areas with a population of 50,000 and above and another for distribution of consumer articles in rural areas through Co-operative Marketing Societies are under implementation.
- (ii) According to the decision taken by the Government of India, steps have been taken to set up fair price shops in industrial undertakings employing more than 300 workers.

(SRI M. V. KRISHNAPPA)

- 3 (i) The Government of India have given a monthly quota of 10,160 tonnes of imported wheat to the State and this is being issued through Fair Price Shops and Societies to stabilise the prices of foodgrains.
- (ii) The Government of India have directed all the Roller Flour Mills in the State to supply wheat products to the State Government for distribution through Fair Price Shops.
- 4 Provision has been made in the Third Plan for increased agricultural production particularly foodgrains, in order to achieve self-sufficiency in food.
- (c) Yes.
- (d)—

<i>District</i>	<i>No. of Fair Price Shops including Consumers' Co-operative Societies</i>	
1 Bangalore City	...	366
2 Bangalore Rural	...	190
3 Kolar	...	118
4 Tumkur	...	120
5 Chitradurga	...	110
6 Bellary	...	31
7 Mysore	...	42
8 Mandya	...	250 (Sugar)
9 Hassan	...	60 (Sugar)
10 Shimoga	...	21
11 Chickmagalur	...	107
12 Coorg	...	2
13 South Kanara	...	250 (Sugar)
14 Belgaum	...	127
15 Dharwar	...	112
16 North Kanara	...	23
17 Bijapur	...	56
18 Gulbarga	...	32
19 Raichur	...	8
20 Bidar	...	14

Graduate Teachers working in Government Middle Schools.

*Q.—354. Sri GANJI VEERAPPA (Harihar).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) the number of Graduate Teachers working in Government Middle Schools and who are appointed in High Schools after their graduation ;

(b) whether they are all treated as temporary or permanent in High Schools ;

(c) whether it is a fact that such teachers are to be reverted during summer vacation ;

(d) whether they would consider to regularise their services and confirm them in the High Schools where they are working at present ?

A.—Sri S. R. KANTHI (Minister for Education).—

(a) 356.

(b) Temporary.

(c) No.

(d) This does not arise, as they are appointed purely on temporary basis.

Expenditure incurred by the Government in connection with the Mysore University Students' Strike.

*Q.—362. Sri A. KRISHNA SHETTY (Mangalore-II).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) the additional amount of expenditure incurred by the Government in connection with the recent Mysore University students' strike for police and on other matters relating thereto ;

(b) the additional amount required to meet the demands of the students as conceded by the Government under each demand ?

A.—Sri S. R. KANTHI (Minister for Education).—

(a) (i) Expenditure incurred for Police	...	Rs. 480.79 nP.
(ii) Expenditure on other matters		Nil.
(b) (1) Extension of fee concessions	...	Rs. 15.96 lakhs
(2) Tuition fee reduction	...	Rs. 16.73 ,,

Grant of lands in Niragunda Amritmahal Kaval for cultivation on Co-operative basis.

*Q.—414. Sri G. T. RANGAPPA (Hosadurga).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) whether any representation has been received by them from the residents of Hosadurga taluk requesting them to grant lands in Niragunda Amritmahal Kaval for carrying on cultivation on a co-operative basis ;

(b) whether it is a fact that they had instructed the applicants last year to get the Co-operative Society registered ;

(c) the action they have taken in that behalf subsequently ?

A.—Sri M. V. KRISHNAPPA (Minister for Revenue).—

(a) Yes.

(b) No.

(c) As the applicants were not instructed to form a Co-operative Society and to get it registered, the question of taking any specific steps subsequent to the issue of such instructions does not arise. It may, however, be added that the request for the grant of lands is under consideration.

— — —

Providing of a High School building at Bhalki in Bidar District.

*Q.—417. Sri S. BHIMANNA (Bhalki).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) the strength of students in the Government High School at Bhalki in Bidar District ;

(b) whether they are aware of the fact that there is no High School building at Bhalki, and the High School classes are being run in the old ruined Middle School building which was constructed about forty years back ;

(c) whether it is not a fact that due to lack of accommodation in the said building, High School classes are being taken in different places being at a considerable distance from the present building, which is the main cause of failure of the standard of the students ;

(d) whether any representation was made to the Government in this respect to provide a High School building at Bhalki, and if so, what steps Government have taken so far in the matter ?

A.—Sri S. R. KANTHI (Minister for Education).—

(a) 480.

(b) Yes.

(c) The High School classes of Bhalki are run in two buildings as it is a composite High School. Lack of accommodation is not the cause of failure of the standard of the students.

(d) Yes. Construction of three additional class rooms has been sanctioned. A proposal for a new building is also under consideration.

[Leave of Absence to Sri M. Krishnappa.]

Mr. SPEAKER.—I have received a letter from Sri M. Krishnappa, a member of the Assembly, requesting leave of absence from attending all the current sittings of the Assembly due to his ill-health. Is it the pleasure of the Assembly that permission be granted to Sri M. Krishnappa for being absent from attending all the current sittings of the Assembly ?

HON'BLE MEMBERS.—Yes.

Mr. SPEAKER.—Permission to remain absent is granted.

— — —

PAPERS LAID ON THE TABLE

SECRETARY.—I beg to lay on the Table of the House the 3rd List of unstarred questions and answers thereto.

UNSTARRED QUESTIONS AND ANSWERS

Cost incurred in connection with the recent tour of Minister for Industries and Director of Industries and Commerce to Foreign Countries.

Q.—6. Sri C. R. RANGE GOWDA (Magadi).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) the total cost incurred in connection with the recent tour of the Minister for Industries and the Director of Industries and Commerce to foreign countries in connection with the arrangements for the establishment of Industries in the State ;

(b) whether they have submitted any report on the matter ;

(c) if so, whether they will lay a copy of the report on the table ?

A.—Sri S. NIJALINGAPPA (Chief Minister).—

(a) Total cost incurred ... Rs. 5,990—00

The value of three Power-tillers
presented to Government ... Rs. 15,000—00

Gain ... Rs. 9,010—00

(b) No.

(c) Does not arise in view of reply to clause (b).

Industries proposed to be started in the State.

Q.—8. Sri C. R. RANGE GOWDA (Magadi).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) what are the new industries they intend starting or proposed to extend their aid for their establishment in the State during the coming year ;

(b) the authorised and issued capital in each of such concerns ;

(c) the Government share in each of them ;

(d) the special concessions which Government are giving to each of them ?

A.—Sri K. MALLAPPA (Minister for Industries and Commerce).—

(a) The following are the industries proposed to be started :—

1. Cellulose Tri Acetate Factory, Mandya.
2. Cement Factory, Nagargali.
3. Co-operative Sugar Factory, Gouribidanur.
4. Caustic Soda Project by the Mysore Chemicals and Fertilisers, Belagula.
5. Malleable Iron Castings by Government Porcelain Factory, Bangalore.
6. M/s. Deepak Insulated Cable Corporation, Ltd., Bangalore.
7. Valliappa Textiles, Bangalore.

Three Sugar Factories at Bidar, Hiriur and Mugatkhan Hubli and the expansion of the existing Sugar Factories at Mandya, Pandavapura, and Hiranyakeshi; Silicon Carbide or Corborundum Factory; Fertilizer Factory and Aluminium Factory, Power Tiller Plant, Lamp Works, Special and Tool Steel, Bhadravathi.

(b) and (c) *Vide* Statement “A” appended.

(d) None.

STATEMENT

1. *Cellulose Tri-Acetate Factory, Mandya.*—The equity capital would be about Rs. 225 lakhs, and a sum of Rs. 175 lakhs are to be raised from long term loans. The Government of Mysore propose to invest about Rs. 50 lakhs in equity.

2. *Cement Factory, Nagargali.*—The Company proposes to collect share subscription upto Rs. 75 lakhs from the public.

The Government of Mysore propose to contribute to the extent of about Rs. 15 lakhs.

3. *Co-operative Sugar Factory, Gouribidanur.*—The Government of Mysore have subscribed to the redeemable preference share to the tune of Rs. 10 lakhs and the share holders of the Co-operative Sugar Factory have subscribed Rs. 8,82,093.

4. *Caustic Soda Project, Belagula.*—The authorised share capital would be Rs. 2 crores. The total amount of the present issue is Rs. 1 crore and the Controller of Capital Issues has been approached for sanction to issue additional shares to the extent of Rs. 1 crore. The Government of Mysore have agreed to subscribe 10% of the capital to be issued.

5. *Malleable Iron Castings by Government Porcelain Factory, Bangalore.*—The estimated cost of the Project is Rs. 21.50 lakhs which is to be met by Government.

6. *M/s. Deepak Insulated Cable Corporation, Bangalore.*—The authorised capital is Rs. 50 lakhs and paid up capital Rs. 30 lakhs. The Government of Mysore have promised to subscribe Rs. 3 lakhs in the shares of the Company.

7. *Shri Valliappa Textiles, Bangalore*.—The estimated cost is Rs. 63 lakhs. The Government of Mysore have decided to subscribe a token sum of Rs. 1 lakh to the Share Capital.

The capital structure of the industries marked against the asterik is not yet finalised.

Grant of licence to merchants in Bangalore City to import Jaggery.

Q.—10. Sri C. R. RANGE GOWDA (Magadi).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) the number of merchants in Bangalore City who are given the licence to import Jaggery ;

(b) the dates on which these licences were granted and the place from which the Jaggery is imported ;

(c) the quantity imported by them under these permits of Jaggery so far ?

A.—Sri M. V. KRISHNAPPA (Minister for Revenue).—

(a) Ten.

(b) *Vide* Statement appended.

(c) *Vide* Statement appended.

STATEMENT

Statement showing the particulars regarding the date on which the licenses (permits) were granted to import Jaggery and the place from which the Jaggery is imported and the quantity imported so far.

I Date on which licences (permits) were granted.	II Place from which the Jaggery is required to be imported.	III The quantity imported by the licensees under these permits so far.
NOVEMBER 1963.—		
22nd November 1963	Madras State (Salem and Coimbatore Markets).	8 (eight) tonnes
26th November 1963		
26th November 1963	Andhra Pradesh (Ananthapur and Nizamabad Districts).	2 (two) tonnes
27th November 1963		
DECEMBER 1963.—		
13th December 1963	Madras State (Salem District).	Tonnes Quintals Kgs 17 21 84
JANUARY 1964.—		
February 1964	Nil	Nil

No import quota was allotted to this State during these months.

**Amount of grant allotted for the work undertaken by the
Adult Education Council, Mysore.**

Q.—19. Sri C. R. RANGE GOWDA (Magadi).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) the amount of grant allotted for each item of work that is undertaken by the Adult Education Council for the last three years and how much of it is spent and how much lapsed ;

(b) the details of expenditure on each of those items ;

(c) whether the department of Public Instruction supervised the work of the Adult Education Council at any time and if so with what result ?

A.—Sri S. R. KANTHI (Minister for Education).—

(a) The Government of Mysore are giving every year a lumpsum grant of Rs. 4,91,200 to the Adult Education Council, Mysore. No amount was lapsed for the last three years.

(b) Does not arise in view of reply to clause (a) above.

(c) No. But the Joint Director of Public Instruction inspects the office of the Mysore State Adult Education Council, Mysore annually and the Deputy Director of Public Instruction inspects the District Adult Educational Offices and the District Educational Officer inspects Taluk Adult Education Offices. While inspecting these offices irregularities if noticed, are set right and the officers concerned are advised suitably.

Charitable and Endowment Deposits in the State.

Q.—22. Sri C. R. RANGE GOWDA (Magadi).—

Will the Government be pleased to state :—

the total amount of Charitable and Endowment Deposits in the State in the shape of :—

- (i) Fixed Deposits.
- (ii) State Loan bonds.
- (iii) Savings certificates.
- (iv) Developmental loan.
- (v) Gold Bonds.

A.—Sri M. V. KRISHNAPPA (Minister for Revenue).—

		Rs.	nP.
(i) Fixed Deposits	...	18,01,578	15
(ii) State Loan bonds	...	13,74,507	24
(iii) Savings Certificates	...	13,3 ,457	00
(iv) Developmental loan	...	18,86,265	00
(v) Gold Bonds	...	36,812	00

**School buildings proposed to be built by Government in
Bangalore District during 1963-64.**

Q.—25. Sri C. R. RANGE GOWDA (Magadi).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) the number of Primary, Middle and High School buildings that are proposed to be built by the Government at their cost for the year 1963-64 in Bangalore District ;

(b) the places in which they are proposed to be constructed ;

(c) of these, how many are for Kannada and how many for Urdu Primary Schools ;

(d) the total expenditure involved in each case ?

A.—Sri S. R. KANTHI (Minister for Education).—

(a)—

(i) Primary Schools	...	...	22
(ii) Middle Schools	...	...	Nil
(iii) High School	...	...	1
		Total	23

(b) *Vide* Statement appended.

(c) (i) Kannada Primary Schools ... 21

(ii) Urdu Primary School ... 1

(d) *Vide* Statement appended.

(SRI S. R. KANTHI)

STATEMENT.

*The places in which Schools
are proposed to be
constructed*

*Estimated cost
in each case*

(i) *Primary Schools.*

(A) KANAKAPURA TALUK—

		Rs.
1. Sigekote	...	2,800
2. Kattogalu	...	
3. M. Mariyambal	...	
4. Kalliganahalli	...	
5. Kallanakuppe	...	
6. Maralavadi	...	
7. Seetalawadi	...	
8. M. Bekuppe	...	
9. Arehosahally	...	
10. Venkatarayanadoddi	...	

(B) CHANNAPATNA TALUK—

1. Abadahalli	...	3,500
2. Byadarahalli	...	3,200
3. Meledoddi	...	3,200
4. Kandapura	...	6,200
5. Kallapura	...	3,200
6. Honnigandhally	...	3,200
7. Madapura	...	3,200
8. Akkur	...	10,000
9. Kodihosahalli	...	3,200

(C) DEVANAHALLI TALUK—

1. Aravanahally	...	3,400
2. Doddakuravanahally	...	3,400
3. Maligenahalli	...	3,400
(ii) <i>Hgh Schools.</i>		
Aralasandra	...	39,300

Grant of Subsidy to Irrigation Wells in Magadi Taluk.

Q.—28. Sri C. R. RANGE GOWDA (Magadi).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) the number of irrigation wells in Magadi Taluk for which subsidy has been paid during the last three years ;

(b) the number of persons to whom it has been paid (village-war information may be furnished) ;

(c) the number of applications still pending disposal ?

A.—Sri M. V. KRISHNAPPA (Minister for Revenue).—

(a) 1961-62	...	125
1962-63	...	76
1963-64	...	50

(b) Appended Statements, 'A', 'B' and 'C' contain the required information.

(c) Nil.

STATEMENT 'A'.

Consolidated List of Persons granted Subsidy for Irrigation Wells,
Magadi Taluk, 1961-62.

Sl. No.	Name of Village	No. of persons	Sl. No.	Name of Village	No. of persons
1	2	3	1	2	3
1	Chakrabhavi	... 2	13	Dandenaahalli	... 1
2	Jogipalya	... 2	14	Marasandra	... 1
3	Kalya	... 4	15	Basavenahalli	... 2
4	Hosapalya Hamlet of Biskur.	2	16	Basammanahalli	... 2
5	Shanthapura	... 1	17	Kodipalya Hamlet of Kalarari.	1
6	Chikkanahalli	... 1	18	Siddaganahalli	... 1
7	Adarangi	... 1	19	Thuppadahalli	... 1
8	Veerapura	... 7	20	Kalari	... 4
9	Uddanandahalli	... 1	21	Baginagere	... 1
10	Biskur	... 4	22	Shanbhoganahalli	... 1
11	Beeravara	... 2	23	Chikkeeranapalya	... 1
12	Anjanahalli	... 2	24	Hakkinalu	... 1
	(Tavarekere Hobli).		25	Kethohalli	... 1

(SRI M. V. KRISHNAPPA)

1	2	3	1	2	3
26	Pura	... 2	54	Naganahalli	... 1
27	Halasinganahalli	... 2		(Tavarekere Hobli).	
28	Golahalli	... 1	55	Chikkanahalli	... 1
29	Gudemaranahalli	... 4		(Tavarekere Hobli).	
30	Muthasagara	... 1	56	Subbarayabyadarahalli	1
31	Udukunte	... 2	57	Chowdibegūr	... 1
32	Arasinakunte	... 4	58	Lakkenahalli (Solur	... 2
33	Tattakere	... 3		Hobli).	
34	Koramangala, Solur	3	59	Maralagondala	... 1
	Hobli.		60	Kagimadu	... 1
35	Aralimaradapalya	... 1	61	Melinapalya	... 1
36	Madigondanahalli	... 1	62	Karlamangala	... 2
37	Channehalli	... 4	63	Magadi	... 1
38	Byalalu	... 2	64	Upparthy	... 1
39	Tavarekere	... 1	65	Thubinakere	... 1
	(Tavarekere Hobli).		66	Kalyanapura	... 1
40	Kudur	... 2	67	Ajjagalli (Kundur Hobli)	1
41	Gejjagalpalya	... 1	68	Alur	... 1
42	Kudlur	... 2	69	Inam Narayanapura	... 1
43	Bisalahalli	... 1	70	Honniganahatti	... 1
44	Kalyanavaderamut	... 3	71	Annaihnappalya	... 1
45	Nethenahalli	... 1	72	Cholanaikanahalli	... 1
46	Bachenahatti	... 3	73	Bettadasipalya	... 1
47	Annekaranahalli	... 1	74	Gangehalli	... 1
48	Neralakere	... 2	75	Kenchanahalli	... 1
49	Rangenahalli (Solur	2	76	Bychapura	... 1
	Hobli).				
50	Mayanaikanahalli	... 1			
51	Subbasastrayapalya	... 1		Total	... 125
52	Thippasandra	... 1			
53	Mylanahalli	... 1			

STATEMENT 'B'

Consolidated List of Persons granted Subsidy for Irrigation Wells,
Magadi Taluk, 1962-63.

Sl. No	Name of Village	No. of persons	Sl. No.	Name of Village	No. of person.
1	Arasinakunte	2	35	Nayakanapalya	1
2	Puradapalya	1	36	Palanahalli	1
3	Machanabele	1	37	Channabyrappanapalya	1
4	Alalakuppe	1	38	Karalamangala	1
5	Chikkanahalli	1	39	Kalari	1
	(Tavarekere Hobli).		40	Chikkanahalli (Solur Hobli).	1
6	Chakrabavi	2	41	Lakkenahalli	1
7	Adakamaranahalli	1	42	Pannaiahnanahalli	1
8	Mannigamahalli	1	43	Guddahalli	1
9	Gorur	1	44	Bettahalli	1
10	Shanbhonganahalli	1	45	Mathikere	1
11	Byalakere	1	46	Cholanaikanahalli	1
12	Karekalpalya	1	47	Mylanahalli	1
13	Tagachakuppe	1	48	Honnapura (Thippa-sandra Hobli).	2
14	Maralagondala	1	49	Rangenahalli	1
15	Veerapura (Kundur Hobli).	4	50	Kaludevanahalli	1
16	Heligehalli	1	51	Neralavadi	1
17	Halashinganahalli	1	52	Soolivara	1
18	Hosapalya (Kasaba Hobli).	1	53	Uddanahalli	1
19	Belagavadi	1	54	Taggikuppe	1
20	Gollahalli	1	55	Muthanapalya	1
21	Hemapura	3	56	Rangenahalli (Kasaba Hobli).	1
22	Muthasagara	1	57	Chikkamaskal	1
23	Biskur	1	58	Udukunte	1
24	Kurubarapalya Hamlet of Taggikuppe.	1	59	Koramangala (Solur Hobli).	1
25	Harthi	1	60	Byadarahalli	1
26	Bhantarakuppe	1	61	Varthur	1
27	Alur	1	62	Hosapete	1
28	Aladakatte	1	63	Ramanahalli	1
29	Chowdibegur	1	64	Bychapura	1
30	Marur	1	65	Surappanahalli	1
31	Tavarekere	2			
	(Tavarekere Hobli).				
32	Madigondanahalli	1			
33	Kurubarahalli	2			
	(Tavarekere Hobli).				
34	Kudur	2			
				Total	76

(SRI M. V. KRISHNAPPA)

STATEMENT 'C'

Consolidated List of Persons granted Subsidy for Irrigation Wells,
Magadi Taluk, 1963-64

Sl. No.	Name of Village	No. of persons	Sl. No.	Name of Village	No. of persons
1	Narasapura	... 3	19	Udukunte	... 2
2	Chikkamaskal	... 3	20	Byrasandra	... 1
3	Chakrabavi	... 2	21	Bommanahalli	... 1
4	Kudur	... 4	22	Siraganahalli	... 1
5	Biskur	... 4	23	Hemapura	... 2
6	Stanubhoganahalli	... 1	24	Chikkanahalli	... 1
7	Muthasagara	... 4		(Tavarekere Hobli).	
8	Byrappanahalli	... 1	25	Kaggimadu	... 1
9	Tavarekere	... 1	26	Kenchagaranahalli	... 1
	(Thippasandra Hobli).		27	Dabbagulli	... 1
10	Sannenahalli	... 1	28	Ajjanahalli (Madabala Hobli).	1
11	Marur	... 1	29	Bychapura	... 1
12	Kurubarapalya	... 1	30	Bylakere	... 2
13	Mallasandra	... 1	31	Attingere	... 2
14	Solur	... 2			
15	Pallanahalli	... 1			
16	Pura	... 1			
17	Beeravara	... 1			
18	Rangenahalli (Solur Hobli).	... 1			
				Total	... 50

Amount paid for sinking Drinking Water Wells in Magadi Taluk.

Q.—31. SRI C. R. RANGE GOWDA (Magadi).—

Will the Government be pleased to state :—

the amount paid from the year 1960-61, 1961-62 and 1962-63 for each village for the purpose of Sinking Drinking Water Wells in Magadi Taluk?

A.—SRI RAMAKRISHNA HEGDE (Minister for Development, Panchayati Raj and Co-operation).—

Vide Statement appended.

N.E.S. BLOCKS I AND II, MAGADI.

Sl. No.	Name of Village	Amount paid during				Total	
		1960-61	1961-62	1962-63			
1		2	3	4		5	
BLOCK I							
		Rs.	nP.	Rs.	nP.	Rs.	nP.
1	Jatra maidan (Magadi)	2,527	40	...	...	2,527	40
2	Kaladevanahalli	649	21	411	12	1,060	33
3	Seegakuppa	1,202	75	...	...	1,202	75
4	Maraludevanapura	159	68	295	69	455	37
5	Heligehalli	706	72	123	88	1,403	12
6	Tyagaderapalaya	934	41	281	72	1,216	13
7	Aralimaradoddi	458	00	497	86	955	86
8	Tagachakuppe	990	15	...	...	990	15
9	Shanbhoganahalli	485	37	...	...	485	37
10	Agalakote	255	00	...	...	255	00
11	Belagavadi	318	14	...	...	318	14
12	Ramkalpalya	969	69	...	...	969	69
13	Nagaboyi Doddi	493	86	228	00	386	58
14	Basavanapalya	1,518	00	...	1,332	00	2,850
15	Huluvenahalli	753	65	...	617	80	1,371
16	Puradapalya	1,056	00	...	...	1,056	00
17	Harthi	521	89	...	...	521	89
18	Puttaiahnapalya	349	69	...	...	349	60
19	Veeregowdanadoddi	458	79	...	...	458	79
20	Subbarayanapalya	488	70	...	250	00	747
21	Byalakere	658	72	...	...	658	72
22	Adakamaranahally	846	05	63	35	...	909
23	Chaluvaiahnapaiya	493	65	...	510	50	1,004
24	Attimgere	145	57	...	372	51	518
25	Dodderi	314	50	...	...	314	50
26	Kalyanavaderamut (Tandya)	77	25	...	...	77	25
27	Kiledarpalaya	941	45	...	...	941	45
28	Rangenahalli	569	81	...	463	59	1,033
29	Ganapathyhally	...	...	533	92	436	60
30	Hanchikuppe	...	...	149	41	...	149
31	Savanadurga	...	...	206	10	481	26
						687	36

(SRI RAMAKRISHNA HEGDE)

1		2		3		4		5	
		Rs.	nP.	Rs.	nP.	Rs.	nP.	Rs.	nP.
32	Poojaripalya ...	449	30	929	45	...	...	1,378	75
33	Sevanagara ...	229	50	...	...	...	...	229	50
34	Taggikuppa ...	...	...	...	...	114	17	114	17
35	Bovipalaya ...	...	...	...	...	120	30	120	30
36	Byregowdanapalaya ...	...	...	...	...	476	45	476	45
37	Jogipalaya ...	1,159	23	...	...	...	...	1,159	23
38	Tavarekere ...	490	55	...	...	180	45	671	00
39	Nagamangala ...	322	08	...	...	...	...	322	08
40	Ganapathyahalli ...	344	16	...	...	...	...	344	16
		22,339	00	3,720	50	7,154	33	33,213	84

BLOCK II.

1	Halepete ...	358	60	...	...	...	358	60
2	Thirumalaiahna- palaya. ...	531	00	...	...	...	531	00
3	Kagimadu ...	380	00	...	...	...	380	00
4	Veerapura ...	515	50	1,252	02	...	1,767	52
5	Banavadi ...	430	00	...	...	...	430	00
6	Moodlapalya ...	295	00	...	...	...	295	00
7	Chikkasolur ...	441	00	...	...	...	441	00
8	Kuppemala ...	422	00	...	...	...	422	00
9	Beeravara ...	170	00	...	...	...	170	00
10	Ajjanahally ...	1,033	02	...	...	...	1,033	02
11	Rajanapalaya ...	757	75	...	...	...	757	75
12	Sugganahally ...	1,279	05	...	...	...	1,279	05
13	Channabyrappana- palaya. ...	592	00	...	...	...	592	00
14	Dandenahally ...	665	02	...	...	...	665	02
15	Malur ...	443	36	...	...	...	443	36
16	Thippasandra ...	655	69	...	...	...	655	69
17	Gollarapalya ...	416	00	...	...	...	416	00
18	Bandematta ...	342	81	...	...	...	342	81
19	Thore Ramana- hally. ...	789	61	...	...	...	789	51

1		2		3		4		5	
		Rs.	nP.	Rs.	nP.	Rs.	nP.	Rs.	nP.
20	Gangenahally ...	371	00	...	...			371	00
21	Pemmanahally ...	383	00	...	...			383	00
22	Sreegripura ...	187	98	...	...			187	98
23	Kakkepalaya ...	464	07	...	...			464	07
24	Thorepalaya ...	500	80	...	...			500	80
25	Gangenahally ...	306	08	...	...			306	08
26	Doddegowdana- palaya ...	808	45	...	...			808	45
27	Matanadoddi ...	398	45	...	...			398	45
28	Byadarahally ...	1,008	09	...	...			1,008	09
29	Gangenapura ...	523	63	...	...			523	63
30	Seegepalya ...	389	46	...	...			389	46
31	Akkinalu ...	54	25	...	...			54	25
32	Madigondanahally	287	32	589	22	...		870	54
33	Hosapalya ...	599	27	...	...			599	27
34	Channahally ...	147	25	...	...			147	25
35	Gudemaranahally	836	65	...	...			836	65
36	Chowdibegur ...	489	86	...	...			489	86
37	Rangenahally ...	226	60	...	...			226	50
38	Hulikal ...	379	64	...	...			379	64
39	Bettahally ...	624	44	...	...			624	44
40	Adarangi ...	597	00	...	...			597	00
41	Mallappanally ...	508	55	...	...			508	55
42	Beginigere ...	320	53	...	...			320	53
43	Kalyanapura ...	590	81	...	...			590	81
44	Honnapura ...	431	67	...	...			431	67
45	Ankanapalya ...	722	57	...	...			722	57
46	Manniganahally ...	...	...	163	24	...		163	24
47	Soorappanahally...	...	...	...	...	272	00	272	00
Total ...		22,674	83	2,004	48	272	00	24,951	31

(SRI RAMAKRISHNA HEGDE)

		1	2	3	4	5
UNDER SOCIAL WELFARE FUNDS, R.W.S. AND L.D. WORKS.						
		Rs.	nP.	Rs.	nP.	Rs. nP.
1	Hospital ...	...	...	805 00	...	805 00
2	Kannasandra ...	...	...	805 00	...	805 00
3	Sreegiripura ...	...	...	500 00	...	500 00
4	Kondahally ...	...	...	931 31	...	931 31
5	Marisomanahally ...	...	...	245 25	...	245 25
6	Kenkerapalaya ...	...	...	138 44	...	138 44
7	Palyadahally ...	...	...	443 84	...	443 84
8	Dombarapalaya ...	...	...	741 79	...	741 79
9	Lakkenahally ...	...	...	26 28	...	24 28
10	Doddasomanahally ...	...	...	450 00	...	450 00
11	Byalakere ...	...	...	712 50	...	712 50
12	Hyaganahally ...	...	...	500 00	...	500 00
13	Chicka Kalya ...	...	...	582 50	...	582 50
14	Kallipalaya ...	...	...	425 00	...	425 00
15	Thavarekere ...	...	...	500 00	...	500 00
16	Donnekuppe ...	...	...	625 00	...	625 00
17	Alalakuppe ...	166 63	...	...	...	166 63
18	Basammanahally ...	560 01	...	...	...	560 01
19	Sevanagara ...	654 50	...	...	...	654 50
20	Bantarakuppe ...	...	...	1,415 00	...	1,415 00
		1,381 15	4,624 91	5,210 00	...	11,226 05

ABSTRACT.

	1960-61		1961-62		1962-64		Total	
	Rs.	nP.	Rs.	nP.	Rs.	nP.	Rs.	nP.
Block I ...	22,339	01	3,720	50	7,154	33	33,213	84
Block II ...	22,674	83	2,004	48	272	00	24,951	31
Social Welfare or R.W.S. and Local Development Works Funds.	1,381	14	4,634	91	5,210	00	11,226	05
Total ...	46,394	98	10,359	89	12,636	33	69,391	20

Inam villages in Mysore State.

Q.—33. Sri C. R. RANGE GOWDA (Magadi).—

Will the Government be pleased to state :—

- (a) the number of Inam villages in the Mysore State;
- (b) whether all the Inam villages are vested with the Government and the final settlement is announced in all these villages;
- (c) whether it has come to the notice of the Government that these Inam Villages have not benefited by the Schemes such as sinking of irrigation wells, land improvement, etc., under the Five-Year Plans, since those are not vested with the Government;
- (d) whether they would consider to provide funds exclusively for the ryots of Inam villages to improve their economic conditions.

A.—Sri M. V. KRISHNAPPA (Minister for Revenue).—

- (a) 4,257.
 - (b) No. The question of introducing final settlement is under examination in respect of vested Inam villages;
 - (c) Yes.
 - (d) This will be considered.
-

Grant of loans under Rural Housing Scheme in Magadi Taluk.

Q.—34. Sri C. R. RANGE GOWDA (Magadi).—

Will the Government be pleased to state :—

- (a) the names of villages that have been granted loans under Ruraal Housing Scheme in Magadi Taluk for the last three years, i.e., from 1960;
- (b) the number of persons that have been granted loans in each village;
- (c) the number of persons—
 - (i) who have completed the houses;
 - (ii) received loans even without having sites in their possession; and
 - (iii) received loans without actually living in the village?

A.—Sri RAMAKRISHNA HEGDE (Minister for Development, Panchayati Raj and Co-operation).—

- (a), (b) and (c): *Vide* Statement appended.

(SRI RAMAKRISHNA HEGDE)

STATEMENT—I.

Name of the Village	Number of persons to whom loans have been granted.	Number of persons		
		Who have completed houses.	Who have received loans without having sites in their possession.	Received loans without actually living in the Village.
YEAR 1960-61				
1. Hanumanthapura	35	Nil	Nil	Nil
2. Belagumba .. (Harijain).	21	Nil	Nil	Nil
3. Guttahally ..	61	Nil	Nil	Nil
4. Jodagatte ..	13	Nil	Nil	Nil
5. Nagaboyi Doddi ..	20	Nil	Nil	Nil
6. Narasandra ..	2	1	Nil	Nil
		(Completed during 1961-62)		
7. Channabally ..	9	9	Nil	Nil
		(Completed during 1961-62).		
	161	10		

STATEMENT—II.

Name of the Village	Number of persons to whom loans have been granted.	Number of persons		
		Who have completed houses.	Who have received loans without having sites in their possession.	Received loans without actually living in the Village.
YEAR 1961-62				
1. Hanumanthapura ..	3	Nil	Nil	Nil
2. Belagumba .. (General).	18	Nil	Nil	Nil
3. Basavanagudipalya	14	Nil	Nil	Nil
4. Baganagere ..	15	4	Nil	Nil
5. Thore Rampura (H.O. Bhantana- kuppe).	21	Nil	Nil	Nil
	71	4		

YEAR 1962-63.

No loan has been sanctioned during 1962-63.

Setting up of a Small Tractor Manufacturing Plant in the State.

Q.—50 Sri C. R. RANGE GOWDA (Magadi).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) when the study team under the leadership of Sri A. P. Jain, appointed by the Planning Commission to report regarding the manufacture and use of agricultural implements visited Mysore State ;

(b) whether it is a fact that he has suggested to set up a small tractor manufacturing plant in the State ;

(c) if so, whether he has suggested any place in the State to be best suited for starting this Industry ;

(d) whether any action has been taken in this respect by the Government of India or by the State Government ?

A.—Sri H. C. BORAI AH (Parliamentary Secretary to Minister for Agriculture).—

(a) The Team with Sri A. P. Jain, visited Mysore State on 26th June 1963 and again the members of the Team without Sri A. P. Jain, visited on 22nd December 1963.

(b) No official report regarding recommendation is received so far.

(c) Does not arise.

(d) Does not arise.

Number of Villages that are requesting for sanction of Primary School Buildings in Bangalore District.

Q.—60. Sri C. R. RANGE GOWDA (Magadi).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) the number of villages in each taluk of Bangalore District that are requesting for sanctioning of primary schools in their villages ;

(b) the number of villages in the above taluks that are not provided with schools on account of the villagers not coming forward to construct the school buildings ;

(c) the number of villages in each taluk that have contributed fully or partially for construction of school buildings and of them how many schools have been sanctioned ;

(d) the number of village schools that are proposed to be sanctioned during the year 1964-65 for each taluk of the said District ?

A.—SRI S. R. KANTHI (Minister for Education).—

(a)— *Name of Taluk* *No. of villages demanding
Primary Schools.*

1. Anekal	1	} All with population less than 300
2. Bangalore South	9	
3. Channapatna	6	
4. Devanahalli	2	
5. Doddaballapur	18	
6. Hoskote	5	
7. Kanakapura	60	
8. Magadi	37	
9. Nelamangala	15	
10. Ramanagaram	8	

Total ... 161

(b) Nil.

(c)—

Name of the Taluk	No. of the villages that have contributed fully or partially for con- struction of school buildings	No. of school buildings sanctioned
-------------------	---	---------------------------------------

Doddaballapur	38	20
Nelamangala	76	76
Devanahalli	8	8
Hoskote	18	6
Anekal	6	...
Kanakapura	45	43
Channapatna	33	33
Magadi	1	...
Ramanagaram	...	...
Total ...	<u>225</u>	<u>186</u>

(d) Schools are sanctioned on the merits of each case. No specific number is allotted to any taluk.

Repairs to Sri Ranganathaswamy Temple East Gopuram of Thirumalai in Magadi Taluk.

Q.—63. Sri C. R. RANGE GOWDA (Magadi).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) whether the Tahsildar and the Assistant Engineer, Magadi Taluk, have submitted reports for effecting repairs to Sri Raaganathaswamy Temple East Gopuram of Thirumalai in Magadi Taluk ;

(b) the action taken by the Government thereon ;

A.—Sri M. V. KRISHNAPPA (Minister for Revenue).—

(a) Yes.

(b) Estimate for Rs. 1,350 has been sanctioned and action has been taken to call for tenders from local contractors.

Scheme for artificial breeding of Fish in the State.

Q.—67. Sri C. R. RANGE GOWDA (Magadi).—

Will the Government be pleased to state :—

whether they have got any scheme for the artificial breeding of fish in the State ?

A.—Sri B. RACHAIAH (Minister for Forests and Fisheries).—
Yes.

Centrally sponsored Central Co-operative Stores working in the State.

Q.—70. Sri S. RUDRAPPA (Kalgı).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) the total number of Centrally sponsored Central Co-operative Stores working in the State ;

(b) the total amount in form of share capital and other financial assistance sanctioned to each of the above Stores ;

(c) the total turn-over of business by these Stores during the last ten months (i) sugar (ii) foodgrains and other commodities ?

A.—Sri KONDAJJI BASAPPA (Deputy Minister for Co-operation).—

(a) 13.

(b) *Vide* Statement given below.

(c) Rs. 193 lakhs sales turn-over :—

Rs.

Sugar	...	1,55,38,783
Foodgrains	...	17,45,810
Cloth	...	12,83,684
Miscellaneous	...	7,40,762

Total	...	1,93,09,039
-------	-----	-------------

STATEMENT

Sl. No.	Name of Central Co-operative Whole-sale Stores.	Share capital contribution.	Cash Credit.	Loans and subsidy for trucks and equipments.	Loans and subsidy for godowns.	Managerial cost.	Total
1.	2	3	4	5	6	7	8.
1.	Bangalore C.C.W.S.	1,00,000	2,00,000	50,000	50,000	8,000	4,08,000
2.	Mysore do	1,00,000	2,00,000	50,000	50,000	8,000	4,08,000
3.	Hubli-Dharwar C.C.W.S.	1,00,000	2,00,000	50,000	50,000	8,000	4,08,000
4.	Belgaum C.C.W.S.	1,00,000	2,00,000	50,000	50,000	8,000	4,08,000
5.	Gulbarga do	1,00,000	2,00,000	50,000	50,000	8,000	4,08,000
6.	K. G. F. do	1,00,000	2,00,000	50,000	50,000	8,000	4,08,000
7.	Mangalore do	50,000	1,00,000	50,000	50,000	2,500	2,02,500
8.	Bijapur do	1,00,000	2,00,000	50,000	50,000	5,000	4,05,000
9.	Raichur do	1,00,000	2,00,000	50,000	50,000	5,000	4,05,000
10.	Bhadravathi-Shimoga C.C.W.S.	1,00,000	2,00,000	50,000	50,000	5,000	4,05,000
11.	Davanagere-Harihar C.C.W.S.	1,00,000	2,00,000	50,000	50,000	5,000	4,05,000
12.	Mandya C.C.W.S.	1,00,000	2,00,000	50,000	50,000	5,000	4,05,000
13.	Bellary do	50,000	1,00,000	..	50,000	2,500	2,02,500
Total		12,00,000	24,00,000	6,00,000	6,00,000	78,000	48,78,000

Rural Veterinary Dispensaries opened during the last two years in Hyderabad Karnatak area, Bombay Karnatak area, Old Mysore and Mangalore District.

Q.—71. Sri S. RUDRAPPA (Kalgo).—

Will the Government be pleased to state :—

the total number of rural Veterinary Dispensaries opened during the last two years (1962-63 and 1963-64) in (i) Hyderabad Karnatak area, (ii) Bombay Karnatak area, (ii) Old Mysore, and (iv) S. Kanara District ?

A.—Sri M. V. KRISHNAPPA (Minister for Revenue).—

	1962-63	1963-64
1. Hyderabad—Karnatak area ...	4	4
2. Bombay—Karnatak area ...	3	1
3. Old Mysore area including Bellary	13	9
4. S. Kanara District ...	5	1
Total ...	25	15

Total quantity of water required for Project in Krishna Basin.

Q.—74. Sri S. RUDRAPPA (Kalgo).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) the total quantity of water required for projects sanctioned and under consideration up-to-date in Krishna basin ;

(b) the estimated quantity of water required (i) for development of industries, and (ii) for drinking water for towns and cities ;

(c) the balance available for future projects including Upper Krishna and contemplated by the State in all its stages, out of 600 T. M. C. ft. allocated to Mysore State ;

(d) the quantity of water required by Upper Krishna Project in all stages ?

A.—Sri S. NIJALINGAPPA (Chief Minister).—

(a) 1,250* T. M. C. ft.

(b) 140* T. M. C. ft.

(c) 112 T. M. C. ft. (for IV and V Five-Year Plan Projects).

(d) 340 T. M. C. ft.

* As per Memorandum on Krishna and Godavary waters.

Percentage of Disposal of Cases in various Departments of Secretariat during November and December 1963 and January 1964.

Q.—75. Sri S. RUDRAPPA (Kalgi).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) the percentage of disposal of cases in various Departments of Secretariat during the months of November, December, 1963 and January, 1964;

(b) the disposal of cases on the average in Secretariat during the months of November, December, 1963 and January, 1964?

*A.—*Sri S. NIJALINGAPPA (Chief Minister).—

(a) The percentage of disposal during the months of :—

<i>Department</i>	<i>November 1963</i>	<i>December 1963</i>	<i>January 1964</i>
General Administration Department	40.34	40.34	47.12
Public Works Department	22.14	22.14	27.53
Home Department	46.59	46.59	46.96
Education Department	37.37	37.37	41.10
Public Health, Labour and Municipal Administration Department	31.73	31.73	34.68
Finance Department	53.57	53.57	57.24
Planning, Housing and Social Welfare Department	44.12	44.12	46.11
Commerce and Industries Department	38.82	38.82	37.74
Revenue Department	21.58	21.58	21.83
Law Department	23.40	23.40	26.73
Agriculture and Forest Department	54.00	54.00	53.62
Development, Panchayati Raj and Co-operation Department	32.45	32.45	30.55
(b) <i>November 1963</i> 37.17	<i>December 1963</i> 40.72	<i>January 1964</i> 39.26	

Providing of Guns or Weapons to Foresters and Guards of the Forest Department.

Q.—76. Sri R. KENCHAPPA (Pavagada).—

Will the Government be pleased to state :—

whether they intend to provide guns or some suitable weapons to Foresters and Guards of the Forest Department for their self-defence ?

A.—Sri B. RACHAIAH (Minister for Forests and Fisheries).—

The matter is under examination.

Grant of lands in Puradakatte Kaval in Tumkur taluk for cultivation.

Q.—78. Sri K. LAKKAPPA (Hebbur).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) since how many years the applications, praying for the grant of lands in Puradakatte Kaval (Tumkur Taluk) for cultivation are pending in the office of the Tahsildar, Tumkur ;

(b) the reasons for the same ;

(c) whether they would take early action to issue saguvali chits to the applicants ?

A.—Sri M. V. KRISHNAPPA (Minister for Revenue).—

(a) No applications are pending.

(b) and (c) Do not arise in view of the reply to clause (a).

PAPERS LAID ON THE TABLE.

Sri R. M. PATIL (Minister for Home).—I beg to lay on the Table of the House a statement showing the further details of Financial assistance and other relief granted to the sufferers in cases of Fire accidents, as promised while making a statement on the 17th March 1964.

MYSORE PREVENTION OF FRAGMENTATION AND CONSOLIDATED HOLDINGS BILL, 1964.

Introduction.

Sri B. D. JATTI (Minister for Finance).—Sir, on behalf of the Minister for Revenue I introduce the Mysore Prevention of Fragmentation and Consolidated Holdings Bill, 1964.

MR. SPEAKER.—The Mysore Prevention of Fragmentation and Consolidated Holdings Bill, 1964, is introduced.

THE MYSORE SALES TAX (AMENDMENT) BILL, 1964.*Motion to consider*

Sri B. D. JATTI (Minister for Finance).—Sir, I beg to move :

“That the Mysore Sales Tax (Amendment) Bill, 1964 be taken into consideration.”

Mr. SPEAKER.—Motion moved:

“That the Mysore Sales Tax (Amendment) Bill, 1964 be taken into consideration.”

Sri B. D. JATTI.—Sir, the first clause of this amending Bill relates to the Title and the date of commencement of the act and its provision. Clause 2 refers to Sl. No. 59 of the second Schedule to the Act which relates to cigar and cigarette cases, lighters, etc., which are considered as luxury goods. When the amending Bill was introduced last time, the rate of tax was increased from 7 per cent to 10 per cent. At that time, this item was not included in the luxury goods. So this is now included and the rate of tax will be increased from 7 per cent to 10 per cent, and the effect of it will be from 1st April 1964. Clause 3 relates to the amendment of the point of incidence and the rate of tax on hides and skins, which are declared goods. The point of incidence is proposed to be carried from the first to the last point of purchase. The rate of tax also is proposed to be reduced to one per cent from two per cent. This amendment is expected to help and give fillip to the tanning industry in the State. Otherwise, these persons are likely to be shifted from Mysore to neighbouring States. This amendment also helps Government to collect the tax more easily at convenient places from tanners and exporters instead of from several of the intermediary dealers. To-day the difficulty is, the farmers and shepherds who are coming from the rural areas have got sheep and goat and when they want to sell these, at that time it is very difficult for them to produce any records, because they are ignorant, innocent and illiterate farmers and shepherds. So, it may be difficult for anybody to collect tax and even if they are asked to keep accounts, it may be difficult. Just to avoid this harassment to the ignorant and innocent farmers and shepherds the present amendment is moved. It will be very easy to catch hold of the persons just in front of the slaughter houses and it is easy for us to collect the tax. From that point of view, this amendment has been brought. Clause 4 seeks to introduce new items in the Fifth Schedule, which includes goods exempted from tax. This exemption will be with effect from 1-4-1964 and the items which are included in the present clause are :

- (1) Sales on Canteen run under the auspices of State and Central Government officers on ‘no profit’ basis,
- (2) Goods sold to the Indian Aid Mission, Nepal,
- (3) Foodgrains sold from the Central Government and wholesale Co-operative Societies to the Primary Societies.

The first item which I explained, *i.e.*, Sales on Canteen run under the auspices of State and Central Government officers, is brought with an intention to help the employees who are working in the State Government. It may not be possible for the Government of Mysore to give additional D. A. or to increase their pay scales. So, this arrangement is suggested. By this it will be possible for the consumers of this society, who are State employees to get better facilities; they will be in a position to get better stuff and also they will get it at cheaper cost. Instead of doing that, if we tax perhaps it will be difficult for them to manage their own affairs. The Canteens which are run will be under the auspices of the Government, *i.e.*, Central or State Government.

The second item relates to goods sold to the Indian Aid Mission, Nepal. Nepal is a State which is helped by the Government of India and whenever they want to take any help from our country or from any State in our country, at that time the intention of the Government of India is to give this aid without any tax. When they are giving so many things as a sort of help, it is not correct for us to tax. The third item relates to the foodgrains sold from the Central Government and Wholesale Co-operative Societies to the Primary Societies. If the Government of India gives big quantity of foodgrains for the use of the consumers in this State and if there is a wholesale Central Co-operative Society, there the Government is not trying to tax but allowing them exemption. These food-stuffs which are sold to the Primary Co-operative Societies will be given without any tax on the wholesale dealers. These are the provisions which have been included in the present amending Bill and I hope that all the Members will approve and pass this Bill.

Mr. SPEAKER.—The matter is very simple.

Sri G. V. GOWDA (Palya).—As correctly put it by the Hon'ble Speaker, the matter is very simple. I want to know the number of this amendment. I do not exactly remember the particular number of amendment because every year we are adopting two or three amendments in the Sales Tax Act.

Mr. SPEAKER.—Naturally these amendments have become necessary after the Chief Ministers' Conference and all that.

† Sri G. V. GOWDA.—We had raised the rates of tax leviable on luxury goods previously and I should like to question the Minister why he did not bestow his attention to the particular aspect of raising the rate of tax on cigar and cigarette cases. I want that the rates should have been enhanced in respect of other luxury articles also.

So far as clause 3 is concerned regarding hides and skins, I do not know how much money per annum we are receiving at the rate of 2 per cent. Now it is sought to be reduced to one per cent. The only objection to my mind is that it has been fixed at the rate purchased by the last dealer in the State liable to be taxed. In fact, the Act provides for the purchase by the first or earliest of the dealers. Is it not desirable to collect the tax at the first purchase? Why should it be allowed to be collected at the last sale and why should the Government take the

(SRI G. V. GOWDA)

trouble of finding who is the last dealer? I request the Minister to retain the point of tax being levied on the first purchase.

It is said that foodgrains are sold by the Central Government. It is all right when certain canteens or other clubs engaged in supplying, distributing or selling articles to their own members on no profit basis, it is justifiable that no tax should be levied. But when the Government sells foodgrains—to whom it is not mentioned if it sells foodgrains to the State Government, then no tax need be levied. When foodgrains are sold by the Central Government, to whom they are sold, we do not know.

SRI B. D. JATTI.—Wholesale Co-operatives.

SRI G. V. GOWDA.—Foodgrains when sold by the Central Government.....”

SRI B. D. JATTI.—To the State Governments.

SRI G. V. GOWDA.—It should be mentioned: “to the State Governments or to the State Marketing Societies.” If the tax is to be levied and collected by the seller, then it is all right no matter to whom it is sold.

“41. Foodgrains when sold to Primary Consumer Co-operative Societies by a wholesale Central Co-operative Society.....”

I do not know to which Society the Central Society refers. Is it the Central Co-operative Society in Bangalore? Is there any Central Society throughout the State? Is it the State Marketing Society or every Marketing Society in taluk which indulges in the purchase and sale of goods to Primary Consumer Societies? I want to see that exemption is given to all the Marketing Societies which indulge in purchasing the grains and selling them in turn to consumers through Consumer Co-operative Societies.

With these observations, I request Government to see that all the Marketing Societies are given exemption and in regard to hides and skins the rate of levy should be on the first purchase.

† ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಆರ್. ಕೇಶವಮೂರ್ತಿ (ಗಂಧನಿ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎ. ಗೌಡರು ಬಹಳ ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳೇನೋ ಈ ಮನೋದಯ ಬಹಳ simple ಆಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಗಾದೆ ಇದೆ ‘simplicity often leads to complexity’ ಎಂದು.

(4) ನೆಯ ಕ್ಲಾಜಿನಲ್ಲಿ

You have restricted it only to offices run by the State Government.

ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಇದನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಮಾಡಿದರೆ ಪಕ್ಷಪಾತ ತೋರಿಸಿದ ಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ. ‘ಅಫೀಸಸ್’ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲು ‘ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್ಸ್’ ಎನ್ನಬೇಕು. ಸರಕಾರಿ ಎಂದು ಮಾಡಿದರೆ ಕ್ಯಾಸ್ಸಿ ಏಕೆದೆ, ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ಸ್ ಮತ್ತು ರೋಕರ್ ಬಾರ್ಡೀಸ್ ನಂತ್ರೆಗಳಿರುತ್ತವೆ, ಅಲ್ಲ ನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕೆಳಬಹುದು, ತರರೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಅಲ್ಲದೆ ಅಫೀಸಸ್ ಎಂದರೆ ಕಾರೇಜುಗಳು ಅಫೀಸುಗಳಲ್ಲ. ರಾಧವೂ ಇಲ್ಲ, ನಷ್ಟವೂ ಇಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಅಧಾರದ ಮೇಲೆ ನಡೆಸಿದರೆ ಅಂಥವುಗಳಿಗೆ ವಿನಾಯಿತಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ತಪ್ಪಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ವಿನಾಯಿತಿ ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ಅವರು ಗಲಾಟೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನು ಆರೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಆದುದರಿಂದ ಈಗಲೇ ಒಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ

† Indicates that the remarks or speeches have not been revised by the member concerned.

ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಅದುದರಿಂದಲೇ ನಾನು ಹೇಳಿದುದು, ಇದು ಸಿಂಪರ್ ಅಗಿದ್ದರೂ ಕಾಂಪ್ಲೆಕ್ಸ್ ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂದು. ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳ ಮೇಲೆ ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಅಲ್ಲ. ಪರ್‌ಚೇಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಎಂದು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಎಂ. ಆರ್. ಪಾಟೀಲ್ ಅವರು ಹೇಳಿದರು. ಪೆಡ್ಲರ್‌ನಲ್ಲ.

Purchases by the 1st dealer in the State liable to tax under this Act. ಎಂದಿದೆ. ಹಾಗಿದ್ದಮೇಲೆ ಇದು ಹೇಗೆ ; ಪರ್‌ಚೇಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಆಗುತ್ತದೆ ; ಇದನ್ನಾದರೂ ಸರಿಮಾಡಬೇಕು. ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ರೀತಿ ಮಾಡಿದರೆ ಸರಿಹೋಗುತ್ತದೆ.

Sri G. V. GOWDA.—If the seller is to pay sales tax and when he sells naturally the sale price would include sales-tax. Ultimately it falls on the purchaser.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಆರ್. ಕೇಶವಮೂರ್ತಿ.—Sold by the Central Government. To societies ಎಂದಿದೆ. ಹೀಗೆಯೇ ಬಿಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ವೆಸ್ಟೆಡ್ ಇಂಟರ್‌ಸ್ಟ್ ಬರುವುದಕ್ಕಿಂತ ಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದುದರಿಂದ ನೃಪ್ಪವಾಗಿರುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಆಗ ವೆಸ್ಟೆಡ್ ಇಂಟರ್‌ಸ್ಟ್ ಇರುವುದಿಲ್ಲ.

ಇದೇ ರೀತಿ ಪ್ರೈಮರಿ ಕನ್‌ಸೂಮರ್ಸ್ ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳು ಮತ್ತು ಹೋಲ್ ಸೇಲ್ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಹೋಬಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಲಾರ್ಡ್ ಸ್ಪೇರ್ ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳೆಂದು ಸೇರಿಸಬೇಕು. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನೂಟಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಆರ್. ಪಾಟೀಲ್ (ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ).—414 ಎನಾಯಿಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಜಿ. ಎ. ಗೌಡರು ಹೇಳಿರುವುದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಹೊಸದಾಗಿ ಸರಕಾರದವರು ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಿಂದ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಬಳಕೆದಾರರಿಗೆ ಆಹಾರಧಾನ್ಯಗಳ ಬೆರೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಬಾರದು. ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ಸೇರಿಕೊಂಡು ಬಳಕೆದಾರರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಬಾರದು. ಹಿಂದೆ ಮಾರಾಟತೆರಿಗೆಯ ವಿಧೇಯಕ ಒಪ್ಪಿಗೆಗಾಗಿ ರಾಷ್ಟ್ರಾಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಹೋದಾಗ, ಹೋಲ್‌ಸೇಲ್ ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳು ಪ್ರೈಮರಿ ಸೊಸೈಟಿಗಳಿಗೆ ಮಾರುವಾಗ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕಬಾರದೆಂದು ಅವರಿಂದ ಆದೇಶ ಬಂತು. ಹೋಲ್‌ಸೇಲ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳು ಪ್ರೈಮರಿ ಸೊಸೈಟಿಗಳಿಗೆ ಮಾರುವಾಗ ಹಾಕಿದರೆ ವರ್ತಕರಿಗಿಂತ ತೆರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಎನಾಯಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಪೈಸಿಡೆಂಟರಿಂದ ಆದೇಶ ಬಂತು. 41ಕ್ಕೆ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಹಾಕುವಾಗ ಎನೋ ತಪ್ಪಿರುವಂತೆ ನನಗೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ.

“foodgrains when sold to primary co-operative societies by wholesale central co-operative society of which such primary societies are members.”

ಎಂದಿದೆ. ಇದೇನೋ ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಎಣಿಕೆ ಇದೆ, ಅದೇ ಸರಕಾರದವರು ಒದಗಿಸುವ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವ ಎಲ್ಲ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳೂ ಸೇರುವುದಿಲ್ಲ. ಹೋಲ್‌ಸೇಲ್ ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿ ಎನ್ನುವುದಿಲ್ಲ. ಅದರಂತೆ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳಿವೆ, ಹಳ್ಳಿಗಳ ಸರ್ವಿಸ್ ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳಿವೆ, ಅವೆಲ್ಲರೂ ಕೊಂಡು ಕೊಂಡು ಮಾರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದುದರಿಂದ ಈಗಿರುವುದನ್ನು ತೆಗೆದು

“foodgrains when sold be wholesale co-operative society to a primary co-operative society.”

ಎಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಿದರೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಜಿ. ಎ. ಗೌಡರು ಮತ್ತು ಇತರ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದ ತೊಂದರೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಎರಡನೆಯ ಶಂಕೆ ಎನಿದೆಯೆಂದರೆ, ಯಾರು ಮಾರುತ್ತಾರೋ ಅವರು ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದವರು ಈ ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡುವಾಗ ಅವರು ರಾಜ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಬಡವರಿಗೂ ಬಳಕೆ ದಾರಿಗೂ ಸುಲಭವಾಗಿ ಮುಟ್ಟುವಂತೆ ಮಾರುತ್ತಾರೆ. ಅದರ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕುವುದು ಎಂದರೆ ಬೆರೆ ಅಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ.

Mr. SPEAKER.—Is the Central Government also a party liable for tax ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಆರ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕಿದರೆ ಗೃಹಕರಿಗೆ ಧಾನ್ಯಗಳ ಬೆರೆ ಅದ್ವೈತವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರದವರು ತೆರಿಗೆ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ, ಇದಕ್ಕೆ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ತಿದ್ದು ಪಡಿಯನ್ನು ನಾನು ಸೂಚಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅದು ಈ ರೀತಿ ಇದೆ.

“In sub-clause (1) in the new item (iii) the words “under official auspices” shall be omitted.”

ಅಂದರೆ ಅಫಿಷಿಯಲ್ ಅಸ್ಟೀಸಿಸ್ ಎಂದು ಇರುವ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿಲ್ಲ. ಈ ಕ್ಲಾಜಿನಲ್ಲಿ ಇದು ಅನಾವಶ್ಯಕವಾದುದು ಎಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಅದುದರಿಂದ ಈ ಪದಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

2-00 P.M.

† ಶ್ರೀ ಕೆ. ವಿ. ಗದಗ್ (ಗದಗ್).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈಗ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇರುವ ಮೈಸೂರು ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಅಮೆಂಡಮೆಂಟ್ ಬಿಲ್, 1964, ಇದನ್ನು ನಾನು ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಸೆಕೆಂಡ್ ಷೆಡ್ಯೂಲಿನಲ್ಲಿ ಸೀರಿಯರ್ ನಂಬರ್ 59, ಇದಕ್ಕೆ 7 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಇದ್ದುದನ್ನು 10 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಈ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಸಹ ಇವು ಲಕ್ಶ್ಮಿ ಅರ್ಚಿಕರ್ ಆಗಿದ್ದರೂ ಇವುಗಳಿಗೆ 7 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಇಟ್ಟಿದ್ದರು. ಈಗ ಈ ಲಕ್ಶ್ಮಿ ಅರ್ಚಿಕರ್‌ಗಳಿಗೆ 7 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಬದಲು 10 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಸೂಕ್ತವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ನಾಲ್ಕನೆಯ ಷೆಡ್ಯೂಲಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಇದೆ. ಹಣ ಕಾಸಿನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಸಕ್ರಿಸಿವ್ ಪರ್ಚೇಸ್ ಮಾಡಿದವರಿಂದ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ವಸೂಲ್ಯಾಡುವುದು ಸುಲಭವಲ್ಲ. ಈಗ ತಂದಿರುವ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಸರ್ಕಾರ ರಾಸ್ತ್ ಡೀಲರ್‌ನಿಂದ ವಸೂಲ್ಯಾಡಬೇಕೆಂದು ಇರುವುದು ಸರಿಯಾಗಿದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಎರಡು ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಹಾಕುವುದರಿಂದ ಈ ಉದ್ದಿಮೆಗೆ ತೊಂದರೆ ಇದ್ದಿತು. ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮೂಲಕ ಅದನ್ನು ಒಂದು ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಮಾಡಿರುವುದು ಸೂಕ್ತವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಈಗ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿ ಇರುವ ಹಾಗೆ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳ ಮಾರಾಟದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿದರೆ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಹಾಕಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಶ್ರೀ ಎಂ. ಆರ್. ಪಾಟೀಲರವರು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ನಾನು ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತೇನೆ. ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ವಸೂಲ್ಯಾಡಲು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಅದುದರಿಂದ ಅವರು ತಂದಿರುವ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಸೂಕ್ತವಾಗಿದೆ. ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಯಾಕೆಂದರೆ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ. ಶ್ರೀ ಎಂ. ಆರ್. ಪಾಟೀಲರವರ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಅಂಗೀಕಾರ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನನಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ವಂದಿಸಿ ನಾನು ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† Sri B. D. JATTI.—Sir, the hon'ble member Sri G. V. Gowda wanted to know why is it that I am proposing to increase the tax from 7 per cent to 10 per cent on this particular item. On the last occasion when the amending Bill was introduced, certain items were taken into consideration and at that time it was agreed that the rate of 7 per cent should be increased to 10 per cent and that can be found at page 29 of Mysore Act IX of 1964 in section 30. There we have mentioned all the items on which we have raised the rate of tax from 7 per cent to 10 per cent. This item was left over and now it has been included. There was no difference of opinion at that time and even today there is no difference of opinion about increasing the rate of tax on this item.

Regarding hides and skins, if we look to the original item there it is mentioned as “purchase by the first or the earliest or successive dealer in the State liable to tax under this Act.” The change is “pur-

chase by the last dealer in the State liable to tax under this Act." This is purchase tax and so there is no difficulty. Now it will be easy for the Government and the officers to catch hold of these persons because most of the sheep and goat are sold to slaughter houses and either the owner or the contractors who are supplying them can be found just in front of the slaughter house and it is very easy to catch hold of them and collect more money. Otherwise we will have to go on moving about in the entire State to find out these persons. So even if the Government were to incur some loss of thousands of rupees it is worthwhile to catch hold of all these persons who are now going scot-free and so there can be no objection to this. Regarding the use of the words "under official auspices" Sri M. R. Patil has explained it and an amendment is also to be moved and so I need not deal with it.

Then we come to "goods sold by the Central Government." If this item is not included as an item which is eligible to get exemption, then the Sales Tax Officer has a right to collect tax from the Government of India when foodgrains are sold either to the State Government or directly to wholesale co-operative societies or to anybody. To reduce the cost of foodgrains this item has been suggested and it is necessary to have this exemption.

Then certain remarks were made about "foodgrains when sold to primary consumer co-operative societies by a wholesale Central Co-operative Societies." There are taluka marketing societies which are also dealing in foodgrains as wholesale societies. They should also get this exemption. An amendment is going to be moved to this effect and will be accepted by Government. It makes no difference whether we name it as large-scale or wholesale co-operative societies. The intention of the Government is to give the benefit to the primary societies. With this explanation, I hope hon'ble members will be satisfied.

Mr. **SPEAKER**.—The question is:

"That the Mysore Sales Tax Amendment Bill, 1964 be taken into consideration."

The motion was adopted.

Mr. **SPEAKER**.—The question is:

"That clauses 2 and 3 stand part of the Bill."

The motion was adopted.

Clauses 2 and 3 were added to the Bill.

Mr. **SPEAKER**.—Clause 4. There is an amendment.

Sri M. R. **PATIL**.—I beg to move:

"That in sub-clause (1) in the new item (iii) the words 'under official auspices' shall be omitted."

Mr. SPEAKER.—Amendment moved :

‘That in sub-clause (1), in the item (iii) the words ‘under official auspices’ shall be omitted.’

Sri B. D. JATTI.—I accept the amendment.

Mr. SPEAKER.—The question is :

‘That in sub-clause (1), in the new item (iii) the words under official auspices’ shall be omitted.”

The amendment was adopted.

Sri M. R. PATIL.—I beg to move :

“ That in sub-clause (3) in the new item 41 for the words ‘to Primary Consumer Co-operative Societies by a wholesale Central Co-operative Society of which such primary societies are Members’ the words ‘by a wholesale Co-operative Society to a Primary Co-operative Society’ shall be substituted.”

Mr. SPEAKER.—Amendment moved :

“ That in sub-clause (3) in the new item 41 for the words ‘to Primary Consumers Co-operative Societies by a wholesale Central Co-operative Society of which such primary societies are Members’ the words ‘by a wholesale Co-operative Society to a Primary Co-operative Society’ shall be substituted.”

Sri B. D. JATTI.—I accept the amendment.

Mr. SPEAKER.—The question is :

“That in sub-clause (3), in the new item 41 for the words ‘to Primary Consumer Co-operative Societies by a wholesale Central Co-operative Society of which such Primary societies are Members’ the words ‘by a wholesale Co-operative Society to a Primary Co-operative Society’ shall be substituted.”

The motion was adopted.

Mr. SPEAKER.—The question is :

“That clause 4, as amended, stand part of the Bill.”

The motion was adopted.

Clause 4, as amended, was added to the Bill.

Mr. SPEAKER.—The question is :

“That clause 1, the Title and the Preamble stand part of the Bill.”

The motion was adopted.

Clause 1, the Title and the Preamble were added to the Bill.

Motion to pass.

Sri B. D. JATTI.—I beg to move :

“That the Mysore Sales Tax (Amendment) Bill, 1964, as amended, be passed.”

Mr. SPEAKER.—The question is :

“That the Mysore Sales Tax (Amendment) Bill, 1964, as amended, be passed.”

The motion was adopted.

THE MYSORE AGRICULTURAL INCOME TAX (AMENDMENT) BILL, 1964.

Motion to consider.

Sri B. D. JATTI.—I beg to move :

“That the Mysore Agricultural Income Tax (Amendment) Bill, 1964, be taken into consideration.”

Mr. SPEAKER.—Motion moved :

“That the Mysore Agricultural Income Tax (Amendment) Bill, 1964, be taken into consideration.”

Sri B. D. JATTI.—Clause 2 in the Amending Bill is just on the lines of the provision under the Indian Income Tax Act in Section 40 (C) which vests discretion in the Income Tax Officer to allow expenditure in the above-mentioned category of cases if in his opinion, the expenditure is not unreasonable having regard to the legitimate business needs of the Company and the benefit derived by it or accruing therefrom. So, similar provision was suggested last year during the discussion here and the Upper House. Now that provision has been made. It gives relief to Planters. Section 2 (2) refers to amendment of Section 5, Explanation 1. There only the term ‘plant’ has been defined. Now, if only plant is to be found there and if it is only defined, then there is some difficulty regarding the buildings which are constructed by the planters for the use of the workers working in the area. So, as it is found necessary that expenditure incurred for construction of buildings for providing amenities for labourers under the Plantation Labour Act should be considered for the purpose of allowing deduction in the calculation of assessable agricultural income, the definition of term ‘building’ is proposed to be inserted here. Then Sir, Explanation 2 to Section 5. That provides allowance in respect of all re-planting expenditure up to 10 per cent of expenditure incurred exclusively on new plantations of plants for green perennial crops under rule 33. But when that matter was referred to High Court, in Writ Petition No. 742, the High Court held that rule 33 was inconsistent with section 5 (k) and therefore held to be bad in law and therefore deleted. It is therefore

(SRI B. D. JATTI)

considered necessary that provision should be made in the Act itself to allow deduction of 10 per cent of expenditure incurred exclusively on new cultivation of areca or coffee. These are reliefs which are given to the people for plantation crops as they will export coffee, etc., to foreign countries and earn foreign exchange.

† SRI G. V. GOWDA.—Mr. Speaker, Sir, though we have unanimously passed the Mysore Sales Tax (Amending) Bill, so far as this Bill is concerned, I believe that it is not proper on our part to support it for the simple reason that it wants to give relief to those persons who in my opinion are not eligible at all from the point of view of our goal to establish democratic socialist society. In the original Act, it has been definitely held that the benefit that has to be taken or remuneration that is to be given or amenities that are to be provided to a director in a company or a relative, cannot be considered as expenditure at all for the purpose of giving deductions in the Agricultural Income Tax. It has been held that it cannot be taken as an expenditure at all, because they float the company and they derive the income and whatever the balance be, it goes to them. It cannot be said that because I am a director or I am a relative of a director and who has invested some capital, I have to take some remuneration which should be included in the expenditure.

MR. SPEAKER.—His service should or should not be made remunerative?

SRI G. V. GOWDA.—His services are there and he will get profit. Out of the income derived from the Company, after paying income-tax, whatever balance is there, it is the income to him for his service. Why should he again calculate salary or remuneration at Rs. 1,000? If he employs a person by paying salary, it has got to be deducted. It is an expenditure item. So far as he is concerned, the director or a person who has invested money, can it be said that he takes some salary?

MR. SPEAKER.—Though it is admissible as a deduction for income-tax purpose, does the member say that it should not be recognised as an item of expenditure for the purpose of agricultural income-tax?

SRI G. V. GOWDA.—Therefore I am submitting what we have done under the Agricultural Income Tax Act as perfectly correct and any officer should not be given discretion to find out whether remuneration taken by a director or salary taken by a director or benefits taken by a director can be reasonable or not or can be taken into consideration for allowing the deductions and all that. Why should that be?

MR. SPEAKER.—What is the difference between income-tax and agricultural income-tax?

SRI G. V. GOWDA.—This agricultural income-tax is derived out of agriculture.

Mr. SPEAKER.—If the charges are in excess, it has got to be reduced so that there can be no fraud. But remuneration for service rendered is legitimate expenditure. What kind of a person has the Hon'ble Member in view when he says, any company where a person ..?

Sri G. V. GOWDA.—Director or a person who has substantial interest in the company, or a relation.

Mr. SPEAKER.—A coffee plantation may be worth five lakhs, but the director may have only 10 shares. He is given remuneration. If he does not do any work to maintain himself, those charges cannot be reasonably be contended as items of expenditure.

Sri G. V. GOWDA.—Salary is included in the expenditure.

Sri A. P. APPANNA.—In the original section, even salary was not deducted.

Sri G. V. GOWDA.—There may be no necessity for a director, still they may feel that he is necessary. The word Director should be defined. He must not be receiving any other income, apart from his salary.

Mr. SPEAKER.—If he has got shares, should he not get bonus and dividend?

Sri G. V. GOWDA.—If he is taking bonus and dividend why should he take salary?

Mr. SPEAKER.—It is a point worth considering.

Sri G. V. GOWDA.—Here, as we have said if the Director has no substantial interest in the company.....

Mr. SPEAKER.—Under the Income-tax Act, these cases have cropped up. The first view was that there should be no such deduction from income-tax. Then the later view was that if the person really contributed services, there being no other occupation, to the real growth of the entire harvesting crop in other words, where it is not a fraud, it should be allowed. If the relation is not there, somebody else would be employed.

Sri G. V. GOWDA.—Is he not deriving income?

Mr. SPEAKER.—Excepting dividend, bonus and remuneration. They are not income. What is the members concept of income for a director?

Sri G. V. GOWDA.—Any person can be declared. Even fifty per cent—they can declare.

Mr. SPEAKER.—Dividend is not excluded from agricultural income-tax. It is only remuneration.

Sri G. V. GOWDA.—Bonus, salary and any other amenity this should be excluded from being taken to expenditure side for the purposes of getting concessions and deductions. You say because he contributes his service, he is entitled to some benefit. Why not you apply the same thing to the ryots. He is the person who tills the soil. Suppose a person has three acres of land—now the proposal is to enhance revenue assessment and he grows about six pallas of ragi or jola. Three pallas comes towards expenditure and the rest is three pallas. That means his income is Rs. 90 at Rs. 30 per palla. For the whole year he gets Rs. 90

(SRI G. V. GOWDA)

and he has to pay Rs. 15 as tax. Then he has to live on Rs. 75. Should not something be paid for the work he does and the labour he contributes? Your contention is that because the Director contributes his services and therefore he is entitled to remuneration and therefore the expenditure paid to him as salary should be deducted from assessable income. Why not you apply the same analogy to the ryot?

Mr. SPEAKER.—In a company, there is nothing like an individual, but here, he works for himself. In a company he works for himself and the others, for the partners of the firm also.

Sri G. V. GOWDA.—It is a co-operative venture. Therefore, from that analogy, I do not think unless the director has no substantial interest in the company and his only business is to manage the affairs of the company; then he is eligible for a reasonable salary which should be given deduction to and not in other cases. If you empower the officer to decide cases in his own discretion, I am afraid that justice cannot be secured so far as the financial aspect is concerned. It is very difficult, to use one's own discretion, to judge whether the salary paid to a director is reasonable or to what extent it is reasonable. It is a complicated problem to the officer if you ask the officer to use his discretion to come to a conclusion to what extent it is reasonable. They will say that they want amenities. Every director and partner wants a fine car. They will demand a car as an amenity in the interests of the work of the company, and a good house. Does it mean that deduction should be given for all this expenditure? It is unreasonable. It is difficult to find out what is reasonable. If the director is eligible for something, give him. But to leave it to the Agricultural income-tax officer to decide whether the expenditure is reasonable for the purpose of allowing deduction, etc., is not good. Therefore, I am requesting the Finance Minister to reconsider the matter; and, see the original clause. If a director is paid, when he has no other interest, that salary would be taken into the expenditure side and there is no difficulty in getting concession. If you leave this clause as it is, every director is likely to take advantage whether he has substantial interest or not.

2-30 P.M.

[MR. DEPUTY SPEAKER in the Chair.]

Another thing is a relative is defined :

“relative in relation to an individual means the husband, wife, brother or sister or any lineal ascendant or descendant of that individual.”

Here, brother and sister is not defined. So, if the brothers and sisters are shareholders of a company you have neglected them. I am really afraid it is really going to be abused.

Clause 3—For new cultivation of areca or coffee ten per cent of such expenditure may be deducted from the agricultural income of such person. Supposing a person has spent Rs. 50,000 for improving the land and bringing it to cultivation, if you say 10 per cent, it will be 5,000. What should happen to Rs. 45,000? I do not understand the definition. Supposing a person has spent for Rs. 50,000 for bringing land to cultivation and raises areca or coffee. You say :

“If in any year expenditure is incurred exclusively on new cultivation of land for growing areca or coffee plants or on maintenance of immature plants of areca or coffee, ten per cent of such expenditure may be deducted from the agricultural income of such person”.

Supposing the 10 per cent to be deducted is more than the agricultural income, he has to pay, what is to be made? Supposing according to the calculations he has to pay Rs. 7,000 by way of income-tax, what about the balance? So, I fail to understand the real implications of this amendment. I request the Hon'ble Minister to clarify and please see that the original sub-clause (k) about the expenditure expended in the previous year for the purpose of deriving agricultural income-tax is included in the expenditure list and they are eligible to concession.

So far as building is concerned it is stated that since under the Plantation Labour Act, buildings have to be provided for the workers it is an obligatory duty that planters have got to provide buildings for the workers—we have to consider whether this could be taken for the purpose of increased expenditure. Supposing he constructs 50 houses he would have spent Rs. 5,000. By what time this amount should be credited? It is said “in the manner provided in the original Act”. So, how can the buildings constructed to provide for accommodation for the workers be taken into consideration while computing the agricultural income-tax is beyond one's comprehension. Supposing the building is more than this to be taken into account from next year, that will result in not getting any income from him.

The point is whether it is proper and justifiable to take into account the expenditure he makes in relation to the construction of houses under the Plantation Labour Act. That has to be treated as capital expenditure and depreciation may be allowed every year. This aspect has to be reconsidered. There are Agricultural Income-tax Acts in other States also. I do not know what they have to say in this matter. The question arises whether it applies to the houses constructed by the planters since 1951. It results in several complications. With these observations, I request the Hon'ble Minister not to be hasty in getting these amendments passed.

† Sri A. P. APPANNA (Virajpet).—Mr. Speaker, Sir, as regards amendment of section 5, in the original Act any remuneration or any benefit that is given to a director was not allowed to be included in the expenses. The Hon'ble Member Sri Venkatai Gowda was arguing that all the estates are owned by individuals. That is not so; there are

(SRI A. P. APPANNA)

estates owned by partnership, firms and companies. In the original Act, if a director is employed and given a salary to look after the management of the estate, there was no provision like this in respect of it. In the original Act, suppose in a company there is a director and his son who is very efficient is appointed to look after the estate, the amounts given to him by way of remuneration or benefit or amenity shall not be deemed to be expenditure for the purpose of deriving agricultural income and they cannot be deducted from the agricultural income. So, a director's son who is unemployed cannot be employed in the same estate. He must seek employment in somebody else's estate. In the interest of the development of the estate, will it not be better to employ his own son who is well-versed in plantation. This defect is sought to be corrected in this amending Bill. If this discretion is not given to the agricultural income-tax officer to decide whether a particular manager is necessary or not for the management of an estate, who is the authority to decide? There must be some authority to decide whether a particular expenditure is necessary or not. So, this provision must be there but the discretion must be given to the officer to see that unnecessary expenditure is not allowed.

Now, I come to the clause dealing with buildings. Under this amendment the person is entitled for depreciation only—not the entire cost. Sri G. V. Gowda suggested that it must be brought on the capital side. If it is brought on the capital expenditure side, he will be allowed only ten per cent of what he has spent.

SRI G. V. GOWDA.—He could have constructed the building before the agriculture income-tax came into force. He should be now allowed to show that he has built it from the agricultural income.

SRI A. P. APPANNA.—That is a different matter. To those people who have constructed under the Plantation Labour Act, they have to expend from the agricultural income. What they are asking for is only to take into consideration that amount that has been expended. Government cannot say in one voice that they must construct the buildings for the works and then say that, that expenditure could not be taken into consideration. Amenities must be provided for the workers and if the planters are spending from the income, Government say that, that expenditure must be shown on the expenditure side. What is provided for in this amendment is only depreciation and not the entire expenses. Under the capital expenditure side only ten per cent development rebate is allowed and that is once for all. If 50,000 is invested on a barren land, what is the value of the land? It has gone up to 50,000 and so the capital has increased. That is why they have given for the development rebate ten per cent. When there is a provision for development rebate, why not on agricultural side? Do you think that agriculture is more prosperous than industry? When developmen

rebate is provided for industries, why not for agriculture? What is provided here is not more than what is provided in the the general income tax.

[MR. SPEAKER in the Chair].

Mr. SPEAKER.—I have been following the Debate and I think there is a slight confusion. The duty cast on them to put up tenements, houses and accommodation to the labourers involves certain expenditure; it is a capital expenditure and therefore it is provided. Revenue expenditure is for the purpose of raising the crop which when converted into cash means income which must be taxed.

Sri G. V. GOWDA.—Sir, buildings include all structures. Provision in the original clause is to allow depreciation on capital buildings. If the buildings are annually erected, further sum, subject to such conditions, are to be prescribed. It is all right there. It is sought to be given for the houses that are already constructed in the plantation colonies. Now, it is brought to include the houses constructed for the plantation workers.

Sri C. J. MUCKANNAPPA (Sira).—Sir, let us consider this after 3-30 P.M.

Mr. SPEAKER.—The House will now rise and meet at 3-30 P.M.

The House adjourned for recess at Three of the Clock and reassembled at Thirty Minutes past Three of the Clock.

[MR. SPEAKER in the Chair]

Sri A. P. APPANNA.—Sir, regarding the buildings, what is provided for in the amendment is that a depreciation allowance is allowed. The entire expenses for the building cannot be brought one year itself. Depreciation is allowed only on what is expended for a particular building and the depreciation provided ranges from $3\frac{1}{2}$ to 5 per cent. It is necessary because the building depreciates and the depreciation value must be given to the planters, who build the building under the Plantation Labour Act for the workers. It is a building meant for the agricultural production, because the workers who work live there and they are for the development of agriculture. So, the entire expenses in a particular year is not allowed to be deducted from the agricultural income-tax. Only a depreciation is provided for, and in expanding the building, they have included the amenities that are provided for workers.

Regarding the 'development rebate' that is proposed in the amending Bill, I would like to know why this development rebate is confined to Coffee plantations only. It must be applicable to cardamom, Coconut, Orange and Rubber plantations also, because they also come under plantations. The development rebate must be provided for all these plantations. Hon'ble Member, Sri G. V. Gowda was suggesting

(SRI A. P. APPANNA)

that 10 per cent rebate is not over and above the expenditure that is allowed. Even if a new acreage is taken and Rs. 50,000 is spent, that amount of Rs. 50,000 is not allowed to be included in the expenses at any time. What is proposed here is, 10 per cent of the expenses are allowed in the first year and nothing else. In the subsequent year if the Government think that agriculture is more prosperous than industry, it is a different matter. The development of agriculture must be encouraged. If that is so, what is provided for in the industrial side must at least be provided on the agricultural side. In fact, if 10 per cent is provided on industrial side, the agricultural side must be provided 20 per cent. If you provide 10 per cent development rebate, the planters will be induced to have more cultivation and if there is more cultivation, more income will be there and more agricultural income-tax will come to Government.

Sri G. V. GOWDA.—The land value will go up. Then how is he entitled for rebate?

Mr. SPEAKER.—If new lands are reclaimed, that may happen. What we are discussing is only income out of the annual harvest. When it is not going to yield anything at all, where is the inducement? More tax is payable only when it begins to yield.

Sri G. V. GOWDA.—The more the income the more the tax.

Mr. SPEAKER.—How can it be when there is no production? It is not a paddy crop. Paddy crop yields every year, but Coffee and Rubber Crops require some time.

Sri A. P. APPANNA.—In the new cultivation, what is spent for raising new cultivation at any stage, that expense can be deducted. The Hon'ble Member, Sri G. V. Gowda said that it adds to the value of the capital expenditure. But what happens to the capital after 40 years when the life of the plant goes?

Sri G. V. GOWDA.—Depreciation is there.

Sri A. P. APPANNA.—Where is it provided? When you say that the new cultivation is done, the value increases. After 40 years it comes to the same.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—Are you not going to deduct this money for general income-tax? What is the basis on which general income-tax is levied?

Sri A. P. APPANNA.—That is altogether a different matter. What is expended for the new cultivation, we cannot deduct anywhere. No provision is made for depreciation.

Sri G. V. GOWDA.—It has been realised through a period of 40 years.

Sri A. P. APPANNA.—How can it be? There must be a provision. There is provision for depreciation with regard to buildings, other machinery and coffee plantation. So far as other plants are concerned, no depreciation is allowed. Therefore, this provision of 10 per cent is an inducement for the planters to have new cultivation which will

result in more acreage being brought under plantation and the income will be more and the agricultural income-tax will be more. So, this is a welcome measure and it is going to encourage the planters to have more scientific cultivation in the State and thereby we will have more income to the State also.

With these observations, I conclude.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.—ಸ್ವಾಮಿ! ಈಗ ನಮ್ಮ ಮುಂದಿರತಕ್ಕ ವ್ಯವಸಾಯೋತ್ಪನ್ನ ತೆರಿಗೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ನಾನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತೇನೆ. ಒಂದು ಕಡೆ ಹಣಬೇಕು, ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಶ್ರೀಮಂತರಿಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಸವಲತ್ತುಗಳು ಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳತಕ್ಕಂಥ ಸರ್ಕಾರದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಿಲ್ಲುವಂತಹ ಈ ದೇಶಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ಲಾನ್ ಟಾರ್ಗೆಟ್‌ಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕು, ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಹಣ ಬೇಕು ಎಂದು ಪುಸ್ತಕ ಭಂಡಾರಗಳ ಸಂಬಂಧವಾದ ಒಂದು ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಈಗ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಏನಾದರೂ ಒಂದು ಸಾಮಾನ್ಯವಾದ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಬಂದರೆ ಅದರ ಮೇಲೂ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಹಾಕುತ್ತೀರಿ. ಬಡವರು ಯಾರಾದರೂ ಒಂದು ಒಂದು ಕನಸೆಷನ್ ಕೇಳಿದರೆ ಅದನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಆದರೆ ಲೇಬರ್ ಅಕ್ಟಿನಿಂದ ಶ್ರೀಮಂತರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅವರು ಕೂಲಿಗಾರರಿಗೆ ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡದಿದ್ದರೆ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಬರ್ಚು ವಾಡಕ್ಕೂ ಹಣದ ಮೇಲೆ ಇಣಕಂಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಹಾಕುವುದಿಲ್ಲ. More production-more loans will be reclaimed. ಎಂದು ಹೇಳಿ ಇಣಕಂಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ, ಆದ್ದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಜಮಾನಾ ಯಾರಿಗೆ ಇರತದೆಯೋ ಆದಾಯವೂ ಅವರಿಗೇ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಅವರು ರಾಯರ್ ರೋಡಿನಲ್ಲಿ ತಿರುಗಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರರ್ ಇಣಕಂಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲವೇ! ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಲೆಕ್ಕ ಬರೆಯುವುದು ಅದನ್ನು ತಮ್ಮ ಆದಾಯದಲ್ಲಿ ಡಿಡೆಕ್ಸ್ ಮಾಡುವುದು. ಕಾಫಿ ಫಸ್ಟೇಟಿನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ಒಂದು ತಿಂಗಳಿಗೆ 1,500 ರೂಪಾಯಿಗಳಂತೆ ಒಂದು ವರ್ಷ ಸಂಬಳವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು, ಅದನ್ನು ಆದಾಯದಲ್ಲಿ ಡಿಡೆಕ್ಸ್ ಮಾಡಿದರೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಾಫಿ ಪ್ಲಾನ್‌ಟೇಷನ್ನಿನಿಂದ ಆದಾಯ ಬರುತ್ತದೆಯೇ! ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರರ್ ಇಣಕಂಟ್ಯಾಕ್ಸ್‌ಗೆ ಪಾವಟಿಸ್ ಎಲ್ಲಿ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಜನರರ್ ಇಣಕಂಟ್ಯಾಕ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಯಾವ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಲೆಕ್ಕವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆಯೋ ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರರ್ ಇಣಕಂಟ್ಯಾಕ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಡಿಡೆಕ್ಸ್ ಮಾಡಿದರೆ ಏನು ಉಳಿಯುತ್ತದೆಯೋ ಅದರ ಮೇಲೆ ಇಣಕಂಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಹಾಕುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಎಷ್ಟು ಜನ ನಮಗೆ ಆದಾಯ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ! ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರರ್ ಇಣಕಂಟ್ಯಾಕ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಡಿಡೆಕ್ಸ್ ಸವಲತ್ತು ಬೇಕು. ಇತರ ಎಲ್ಲಾ ಸವಲತ್ತುಗಳೂ ಬೇಕು. ಹಾಗಾದರೆ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ತೆರಿಗೆ ಕೊಡುವವರು ಯಾರು? ಕಾಫಿ ಪ್ಲಾನ್ಟೇಷನ್ನಿನವರು ತೆರಿಗೆ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ, ತೆರಿಗೆ ತೋಟದವರು, ಅಡಿಕೆ ತೋಟದವರು ತೆರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗಾದರೆ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಕೊಡುವವರು ಯಾರು? ಇಣಕಂಟ್ಯಾಕ್ಸ್‌ಗೆ ಕನ್ಸೂಮರ್ಸ್ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ನಾನು ಈ ಬಲ್ಲಿನ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡಬಾರದು. ಸ್ಕೇಲ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಅಮೆಂಡ್‌ಮೆಂಟ್ ಬಲ್ಲಿನ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ಅದು ಪಾಸಾಗಿ ಹೋಯಿತು. ಅದನ್ನೇ ಸಹ ನಾನು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಏತಕ್ಕೊಂದರೆ ಮೊನ್ನೆ ಬ್ಯಾಂಡ್ ರೆವಿನ್ಯೂ ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕರಣವನ್ನು ತಿಳಿಸಿದರು. ಈಗ ಕಾಫಿಪ್ಲಾಂಟರುಗಳಿಗೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಡಿಪ್ಲಿಮೆಂಟೇಷನ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ಮಾನ್ಯನೇಷನ್‌ಮೆಂಟಿನವರಿಗೆ ಸಂಬಳವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕಾಫಿ ಪ್ಲಾಂಟರ್ ಆದಾಯದಲ್ಲಿ ಡಿಡೆಕ್ಸ್ ಮಾಡಿದರೆ ಕಾಫಿ ಪ್ಲಾಂಟೇಷನ್ನಿನಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಆದಾಯ ಬರುತ್ತದೆಯೇ! ಇದಲ್ಲಾ ಶ್ರೀಮಂತರ ಒತ್ತಡ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಕಾಫಿ ಬೆಳೆಯುವವರಿಗೆ ಇಣಕಂಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಬೇಕು, ಅಡಿಕೆ ಬೆಳೆಯುವವರಿಗೆ ಇಣಕಂಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಬೇಕು, ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರರ್ ಇಣಕಂಟ್ಯಾಕ್ಸ್‌ನ್ನು ಸ್ಕಾಪ್ ಮಾಡಿಬಿಡಿ. ಬತ್ತ ಬೆಳೆಯುವವರಿಗೆ, ಟೊಬ್ಯಾಕೋ ಬೆಳೆಯುವವರಿಗೆ ಇತರ ಅಹಾರಾಧಾನ್ಯವನ್ನು ಬೆಳೆಯುವವರಿಗೆ ಇನ್‌ಸೆಂಟೀವ್ ಬೇಡವೇ? ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಬೆಳೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಯುವವರಿಗೂ ಇಣಕಂಟೀವ್ ಬೇಕು. ಅದಕ್ಕೆ ಏನು ಪ್ರಾವಿಜನ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ! ಹೊಗೆಸೊಪ್ಪಿನಿಂದ ಫಾರಿನ್ ಎಕ್ಸ್‌ಚೇಂಜ್ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಹುಣಿಸೆಬೀಜಕ್ಕೆ ಫಾರಿನ್ ಎಕ್ಸ್‌ಚೇಂಜ್ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಬರೀ ಕಾಫಿ ಬೀಜದಿಂದ ಮಾತ್ರ ಫಾರಿನ್ ಎಕ್ಸ್‌ಚೇಂಜ್ ಇದೆ ಎಂದು ಇದಕ್ಕೆ ಕನ್ಸೆಷನ್ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನನಗಾದರೂ ಅನಿಸುತ್ತದೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೀಗೆ ಶ್ರೀಮಂತರ ಕೈಗೊಂಬೆಯಾಗಬಾರದು ಎಂದು. ಕಾಫಿಪ್ಲಾಂಟರುಗಳ ಮತ್ತು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಅಡಿಕೆ ತೋಟದ ಮಾಲೀಕರ ಕಿಸೆಯಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದು ಸ್ಕೇಲ್‌ಮೆಂಟ್ ಆಫ್ ಆಲ್ಟರ್ನೇಟಿವ್ ಅಂಡ್

(ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ)

ರಿಜನ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಏನು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ ? ಹಿಂದೆ ನಾವು ಈ ಮಸೂದೆಯ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡಿದಾಗ ಮಾನ್ಯ ಹಣಕಾಸಿನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ನೀವು ಹೇಳುವುದು ಶುದ್ಧ ಸುಳ್ಳು. ನೀವು ನುಮ್ಮನೆ ವಿರೋಧ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಈಗ ಹೊಸ ಬೆಳಕು ಏನು ಚೆಲ್ಲಿದ್ದೀರಿ ? ಕಾಫಿ ಪ್ಲಾಂಟರುಗಳಿಗೆ ಅಗ್ರಿಕಲ್‌ಚರಲ್ ಇತರ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಹಾಕದೇ ಇದ್ದರೂ ಲೇಬರ್ ಆಕ್ಟ್‌ನ್ನು ಅವರ ಮೇಲೆ ಎನ್‌ಫೋರ್ಸ್ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ, ಕೂಲಿಗಾರರಿಗೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ. ಬೇರೆಯವರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಂತರಿಗೆ ಏನಾದರೂ ಸವಲತ್ತು ಸಿಕ್ಕಬಹುದು. ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇಂಥಾ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬೇಡಿ. ನಾನು ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನೀವು ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಕಾಫಿ ಪ್ಲಾಂಟರುಗಳು ತಮಗೆ ರಾಧ ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ಲೆಕ್ಕವನ್ನು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ನೀವು ಈಗ ಅವರಿಗೆ ಏನು ಡಿಡಕ್ಷನ್ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಇಚ್ಛಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರೋ ಎಲ್ಲಾ ಅದರ ಒಳಗಡೆ ತೋರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಕಾಫಿ ಪ್ಲಾಂಟರಿಗೆ ಬರತಕ್ಕ ಆದಾಯದಲ್ಲಿ ನೌಕರರ ಸಂಬಳ ದಿಪ್ತಿಸಿಯೇಷನ್-ಇತ್ಯಾದಿಗಳೆಲ್ಲಾ ಹೋಗಿ ಆದಾಯ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಾಫಿ ಪ್ಲಾಂಟರುಗಳಿಂದ ಅಗ್ರಿಕಲ್‌ಚರಲ್ ಇತರ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಕಂಪೆನಿಗಳಿವೆ. ಒಂದು ಸಿಮೆಂಟ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ ಮತ್ತು ಒಂದು ಹೆಪ್ಪೆರ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ. ಅದರ ಮಾಲೀಕರು ತನ್ನ ಮಗಳನ್ನೇ ಆ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಗೆ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯಾಗಿ ನೇಮಕ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರಿಗೆ ಒಂದು ತಿಂಗಳಿಗೆ 2,500 ರೂಪಾಯಿ ಸಂಬಳವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆಂದು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಹೆಪ್ಪೆರ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ ಮತ್ತು ಸಿಮೆಂಟ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಯಲ್ಲಿ ಬಂದ ಆದಾಯಕ್ಕೆ ಇತರ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಕೊಡುವಾಗ ಈ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಸಂಬಳ ಎಂದು 25-30 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಅದರಲ್ಲಿ ಡಿಡಕ್ಷನ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಒಟ್ಟು ಆದಾಯದಲ್ಲಿ 25-30 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಿದರೆ ಎಷ್ಟು ಇತರ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಕಡಿಮೆ ಆಯಿತು ಎಂಬುದನ್ನು ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿ ? ಶ್ರೀಮಂತರು ತೆರಿಗೆ ಬೀಳುತ್ತದೆ ಎಂದು ಈ ರೀತಿ ಲೆಕ್ಕವನ್ನು ಬರೆದರೆ ಹೇಗೆ ? ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳವರಿಗೆ ಸಾಲವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೀರಿ, ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್‌ಗೋಸ್ಕರ ಎಲ್ಲಾ ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನೂ ಅವರಿಗೆ ಒದಗಿಸಿಕೊಡುತ್ತೀರಿ, ಫಾರಿನ್‌ನಿಂದ ಮೆಷಿನರಿಯನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಡುತ್ತೀರಿ, ಆದರೂ ಸಹ ಅವರು, ಇತರ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಕೊಡುವಾಗ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ವೆಂಕಟೇ ಗೌಡರು ಹೇಳಿದರು ಈ ಕಾಫಿ ಬೆಳೆ ಡಾಲರ್ ಅರ್ಲಿಂಗ್‌ಕ್ರಾಪ್ ಆದ್ದರಿಂದ ಇದಕ್ಕೆ ಅಗ್ರಿಕಲ್‌ಚರಲ್ ಇತರ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಹಾಕುವುದನ್ನು ಕೊಂಡ ಸ್ಥಗಿತಮಾಡಿಬಿಡಿ ಎಂದು. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಏನೆಂದರೆ ಈ ಅಗ್ರಿಕಲ್‌ಚರಲ್ ಇತರ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಕಾನೂನನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಪಾರ್ಲಿಯಂಟ್ ಡಿಸೈಡ್ ಮಾಡಿ ಇದನ್ನು ಸ್ವಾಪ್ ಮಾಡಿಬಿಡಿ. ಒಳ್ಳೆಯ ಕಾಲ ಬಂದಾಗ, ಸೋಷಿಯಲಿಸ್ಟಿಕ್ ಪ್ಯಾಟರ್ನ್ ಆಫ್ ಸೊಸೈಟಿಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿ ಜನಗಳ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ದುಡ್ಡು ಒಡಾಡುವಾಗ ಒಂದು ಕಾನೂನನ್ನು ಬೇಕಾದರೆ ತರೋಣ. ಶ್ರೀಮಂತರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಬಡವರು ಬಡವರೇ ಆಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀಮಂತರು ಶ್ರೀಮಂತರೇ ಆಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥಾ ಸರ್ಕಾರ ರೈತರಿಗೋಸ್ಕರ ದುಡಿಯುತ್ತಾರೆಯೇ ? ಸಮಾಜವಾದದ ಗುರಿಯನ್ನು ತಲುಪುತ್ತಾರೆಯೇ ಎಂದು ಕೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈಗ ನೀವು ತರತಕ್ಕಂಥ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ನಿಮ್ಮ ಗುರಿ ಅದು ಅಲ್ಲ. ಶ್ರೀಮಂತರು ಶ್ರೀಮಂತರೇ ಆಗಬೇಕು ಬಡವರು ಬಡವರೇ ಆಗಬೇಕು ಎನ್ನುವಂಥ ಕಾನೂನನ್ನು ಮಾಡಿ ಶಾಸನ ಕಡಿತಕ್ಕೆ ಏರಿಸುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ನಾನಾದರೂ ಸರ್ಕಾರದವರಲ್ಲಿ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಇಷ್ಟೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಇಂಥಾ ಒಂದು ನಷ್ಟವನ್ನು ಭಾವಿಸುವಂತಾ ಕಾನೂನನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ಹೇಗೆ ? ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಕೆರೆ ಕುಂಟೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ದುಡ್ಡು ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಇಂಥಾ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅಗ್ರಿಕಲ್‌ಚರಲ್ ಇತರ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಬರತಕ್ಕ ಹಣವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡರೆ ನೀವು ರಾಜಭವನವನ್ನೇನು ಕಟ್ಟಿಸುತ್ತೀರಿ, ಸ್ಕೂಲುಗಳೇನು ಕೊಡುತ್ತೀರಿ, ಗ್ರಾಂಟ್ ಇತರ ಎಯ್ ಏನು ಕೊಡುತ್ತೀರಿ, ಮೈನರ್ ಇರಿಗೇಷನ್ನಿಗೆ ಏನು ಹಣ ಹಾಕುತ್ತೀರಿ ?

ತಾವು ಕೊಡಬೇಕಾದ ಸಾಲವನ್ನು ಹೇಗೆ ತೀರಿಸುತ್ತೀರಿ, ಸಾಲಕ್ಕೆ ಬಡ್ಡಿಯನ್ನು ಹೇಗೆ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ ? ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ನೋಡಿದರೆ ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತದೆ, ಹಣಕಾಸಿನ ಮಂತ್ರಿಗಳು***

Mr. SPEAKER.—Expunge those words

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.—***ಎಂದರೆ ಅರ್ಥವೇನು ಸ್ವಾಮಿ ! ದುಡ್ಡು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ, ಹೋಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದು ತಿಳಿಯದೆ.....

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅದನ್ನು ಮರೆತುಬಿಡಿ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.—***ಎಂದರೆ (ಶ್ರೀ ಜಿ. ವಿ. ಗೌಡ : ರ್ಯಾಕ್ ಆಫ್ ಫಾರ್ ಸೈಟಡ್‌ನನ್); ರ್ಯಾಕ್ ಆಫ್ ಫಾರ್ ಸೈಟಡ್‌ನನ್, ಸ್ವಾಮಿ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅದರ ಅರ್ಥ ಹಾಗಲ್ಲ. ನಾನು ಆ ಪದಗಳನ್ನು ಎಕ್ಸ್‌ಪಂಜ್ ಮಾಡಲು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.—ನಿಮಗೆ ಎಕ್ಸ್‌ಪಂಜ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರವಿದೆ. ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಎಕ್ಸ್‌ಪಂಜ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಅಧಿಕಾರವಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ***ಅದಕ್ಕೆ ಏನು ಅರ್ಥ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ನೋಡಿ ತಿಳಿದುಹಾಕಿ. ತಮಗೆ ಅಧಿಕಾರವಿದೆ ಎಂದು ಅದನ್ನು, ನಾವು ಹೇಳಿದ ಪದಗಳನ್ನು ಎಕ್ಸ್‌ಪಂಜ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋದರೆ ಏನಾಗುತ್ತದೆ ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—***ಎಂದರೆ ಏನು ಹೇಳಿದಿರಿ ?

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.—ರ್ಯಾಕ್ ಆಫ್ ಫಾರ್ ಸೈಟಡ್‌ನನ್ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ, ಸ್ವಾಮಿ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅದನ್ನು ಶ್ರೀ ಜಿ. ವಿ. ಗೌಡರು ಹೇಳಿದರು.....

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.—ತಮ್ಮನ್ನು ನೋಡಿ ನನಗೆ ಹೆದರಿಕೆ ಆಯಿತು.....

Mr. SPEAKER.—The Hon'ble Member is the one person who is not capable of being frightened by anybody.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.—ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಸ್ವಾಮಿ,*** ಏನಾಗಿವೆ ಎಂದರೆ ಆ ವಿಷಯದಲ್ಲ ವಿವೇಚನೆ ಇಲ್ಲದೆ, ಯುಕ್ತಾಯುಕ್ತ ಇಲ್ಲದೆ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಇದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ವಾಪಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಸರ್ಕಾರದ ಖಜಾನೆಗೆ ಬರತಕ್ಕ ಹಣವನ್ನು ಶ್ರೀಮಂತರ ಕಿವೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಕುವುದು ಬೇಡ; ಇದರಿಂದ ಕೂಲಿಗಾರರಿ ಗಾಗಲೇ ಬಡವರಿಗಾಗಲೇ ಏನೂ ಅನುಕೂಲವಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಒಳಿತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಹಣಕಾಸಿನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲ ತಡೆ ಹಿಡಿದು ಇಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

†Sri B. D. JATTI.—Sir, if we want to encourage agricultural particularly plantations, it is necessary to give as many incentives as possible. For industries to thrive in this State and country, we are giving several amenities and facilities and on the same lines we have to think about agriculture also. Three or four Hon'ble Members have already spoken on the clause today. Hon'ble Mr. Appanna said that development rebate may be extended to cardomum, coconut, oranges and rubber plantations. In the original definition all these things are included. I have no objection to extend the development rebate to the items mentioned by the Hon'ble Member.

There was so much discussion about building but if we look to the original clause (e) in Section 5, it is very clear "Depreciation of buildings, machinery, plant, fencing materials and furniture which are the property of the societies and which are required for the purpose of deriving agricultural income..." Here we have only explained what is meant by building. Beyond that nothing is added. It was not defined but it has been clarified by explaining the word 'building'.

Sri G. V. GOWDA.—The machinery and building mentioned in item (e) are those required for the purpose of deriving income. But the question is whether those buildings are necessary for the purpose of that income. It might be that agricultural income might be derived even without them.

Mr. SPEAKER.—It is a statutory liability. The Act imposes a liability to provide houses.

***Expunged as ordered by the Chair.

Sri B. D. JATTI.—The Hon'ble Member has again repeated the argument which he advanced. Here we wanted clarification for the building and we have given it.

Regarding special deduction for new cultivation, 10 per cent has been provided in the Bill. There was Rule 33 under the old Mysore Agricultural Income Tax Act, 1957. But this rule was nullified by the High Court on the ground that it was not based on any of the provisions of the Act. That Rule also gave deductions for new cultivation. The hon'ble Member knows that this benefit was being given to the planters. It is not correct to say that all the share-holders in private limited companies or public limited companies are rich people. There might be poor people or widows holding one or two shares. Simply because the name plantation occurs it is wrong to presume that all people connected with are rich people and it is wrong to say that the Government is yielding to rich people. I do not want to use words which the Hon'ble Member is accustomed to use.

Regarding the word relatives, this is not the first time we are adopting it. This Act is based more or less on the principles adopted in the Income Tax Act. When that Act is amended we are trying to follow the provisions of the amended Act. That has to be taken as a standard Act. In that Act the word "relatives" has been defined in the same manner as we have defined. But Mr. G. V. Gowda was saying that he has not seen any such definition anywhere so far.

Similarly, about remuneration to Director or Managing Director who happens to be a relative or near relative, the Indian Income Tax Act provides such procedure as is laid down in this bill. We have adopted the same words as contained in that act. This is the principle which has been followed from the Income-Tax Act in the present amending Bill. Here also I think the framers of the Income-Tax Act have not been influenced by any rich people. This is the procedure that has been accepted and put into practice since a number of years and that is the practice which I have accepted. I do not wish to say anything more. I hope the House will agree to the Bill.

4-00 P.M.

Mr. SPEAKER.—The question is:

"That the Mysore Agricultural Income Tax (Amendment) Bill, 1964, be taken into consideration."

The motion was adopted.

CLAUSE 2.

Sri A. P. APPANNA.—I beg to move :

"That In sub-clause (3) in the new proviso, for the words "areca or coffee plants or on maintenance of immature plants of areca or coffee", the words "areca, cardamom, coconut, coffee, orange or rubber plants and also on maintenance of

immature plants of areca, cardamom, coconut, coffee, orange or rubber" shall be substituted."

Mr. SPEAKER.—Amendment moved :

"That in sub-clause (3) in the new proviso, for the words "areca or coffee plants or on maintenance of immature plants of areca or coffee", the words "areca, cardamom, coconut, coffee, orange or rubber plants and also on maintenance of immature plants of areca, cardamom, coconut, coffee, orange or rubber" shall be substituted."

Is the Minister going to accept it ?

Sri B. D. JATTI.—Yes.

Mr. SPEAKER.—The question is :

"That In sub-clause (3) in the new proviso, for the words "areca or coffee plants or on maintenance of immature plants of areca or coffee",, the words "areca cardamom, coconut, coffee, orange or rubber plants and also on maintenance of immature plants of areca, cardamom, coconut, coffee, orange or rubber" shall be substituted."

The amendment was adopted.

Mr. SPEAKER.—The question is :

"That clause 2, as amended, stand part of the Bill."

The motion was adopted.

Clause 2, as amended, was added to the Bill.

Mr. SPEAKER.—The question is :

"That Clause 1, the Title the Preamble stand part of the Bill."

The motion was adopted.

Clause 1, the Title and the Preamble were added to the Bill.

Motion to pass.

Sri B. D. JATTI.—I beg to move that the Mysore Agricultural Income Tax (Amendment) Bill, 1964, as amended, be "passed."

Mr. SPEAKER.—The question is:

"That the Mysore Agricultural Income Tax (Amendment) Bill, 1964, as amended, be passed."

The motion was adopted.

REPORTS OF THE MYSORE PUBLIC SERVICE COMMISSION FOR THE YEARS 1961-62 AND 1962-63.

Motion to consider.

Sri B. D. JATTI (Minister for Finance).—Sir, on behalf of the Chief Minister I beg to move :

“That the Reports of the Mysore Public Service Commission for the years 1962-63 and 1962-62 be taken into consideration.”

Mr. SPEAKER.—Motion moved :

“That the Reports of the Mysore Public Service Commission for the years 1961-62 and 1962-63 be taken into consideration.”

Sri SIDDIAH KASHIMATH (Sirhatti).—A holiday has been declared for tomorrow for the upper house.

Mr. SPEAKER.—I am not concerned with what is done in other House.

Sri G. V. GOWDA.—We thought that these two Bills would occupy the entire day.

Mr. SPEAKER.—Let me know how many members are desirous of participating in the Debate ?

(five members rose).

†**Sri B. D. JATTI**.—If none of the hon'ble members is willing to open the Debate today, we can have a partial holiday today and take up discussion tomorrow.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.—ಸ್ವಾಮಿ, ನಾಳೆ ರಜೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಾಳೆ ಗೃಹಣದ ದಿನವಾದುದರಿಂದ ಮೂಲಾನಕ್ಷತ್ರದವರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಿದೆ. ತಾವು ಜ್ಯೋತಿಷ್ಯ ನಮ್ಮೇಳನಕ್ಕೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆ ವಹಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಗೃಹಣದ ದಿನ ಅನೇಕರು ತರ್ಪಣ ಕೊಡಬೇಕು. ಹಿಂದಿನ ಅಷ್ಟಗೃಹ ಕೂಟದ ಪರಿಣಾಮ ಎರಡೂವರೆ ವರ್ಷವಿತ್ತು. ಗೃಹಣದ ಕೂರ ದಿನ ಮಾತನಾಡಿದರೆ ಜಗಳ ಬರಬಹುದು. ಜಗಳವಾಡುವುದೇಕೆ ? ಆದುದರಿಂದ ನಾಳೆ ರಜೆ ಕೊಡುವುದು ಸೂಕ್ತವೆಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

Mr. SPEAKER.—The only ground seems to be that members require a little free time tomorrow. That can be given and I would suggest that we assemble at 3 o' clock tomorrow.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—A holiday may be given for tomorrow and we will compensate the loss of time by sitting twice day after tomorrow.

Mr. SPEAKER.—We are here with a certain amount of responsibility I am prepared to hold the Session for three hours. There will be no Question Hour and we will meet and try to do something. I do not want it to go on record that the House is adjourned for the whole day while eclipse will be over at 9 o'clock.

Sri G. V. GOWDA.—We will have Question Hour also.

Mr. SPEAKER.—Then one hour for Questions and two hours for discussion.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.—ಅಸ್ವಗೃಹಯೋಗ ಬಂದ ಮೇರೆ ಅದರ ಪ್ರಭಾವ ಒಂದು ಒಂದೂ ವರೆ ವರ್ಷದ ವರೆಗೆ ಇದ್ದಿತು. ಅದೇ ರೀತಿ ಗ್ರಹಣದ ಪ್ರಭಾವ ಸಹ ಕೆಲವು ಕಾಲ ಇರುತ್ತದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಸಭೆ ಸೇರುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲ. ಒಂದು ವೇಳೆ ನಾಳೆ ನಾವು ಮೂರು ಗಂಟೆಗೆ ಸಭೆ ಸೇರಿ ಆರು ಗಂಟೆಯವರೆಗೆ ನಡೆಸಿದರೂ ಕೂಡ ಏನೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಮೂರು ಗಂಟೆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ಜನ ಮಾತ್ರ ಮಾತನಾಡಬಹುದು. ನಾಡದ್ದು ಎರಡು ಸಲ ಅಂದರೆ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಹಾಗೂ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಮೀಟ್ ಆಗೋಣ.

Mr. SPEAKER.—Had it been adjourned for eclipses any where at any time? I leave it to Government.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಡಿ. ಜತ್ತಿ.—ಮೂರಾ ನಕ್ಷತ್ರಕ್ಕೂ ಶ್ರೀ ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪನವರಿಗೂ ಯಾವ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲ. ಅವರು ಮಾತನಾಡಿದರೂ ಕೂಡ ಒಳ್ಳೆಯದನ್ನೇ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ಗ್ಯಾರಂಟಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸರಕಾರದ ಪರವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನಾಳೆ ಮೂರು ಗಂಟೆಗೆ ಮೀಟ್ ಆಗೋಣ.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—I am afraid those who are born in *Moola Nakshatra* will have some effect. My friend is a believer in all these things. We are not going to lose anything by adjourning for a day. You may take the sense of the House and do whatever you like.

Mr. SPEAKER.—We will assemble tomorrow at 3 P. M. I want the Hon'ble Member to kindly look into the word he has used and enlighten me as to what it is. My impression is, that we use the word colloquially as 'demented mind' or *buddi* is wavering.

The House will now adjourn to reassemble tomorrow at 3 P.M.

The House adjourned at Fifteen Minutes past Four of the Clock to meet again at Three of the Clock on Thursday, the 25th June 1964.

MYSORE LEGISLATIVE ASSEMBLY

FORTY-SECOND DAY.

Thursday, 25th June 1964.

The House met in the Assembly Hall, Vidhana Soudha, Bangalore at Three of the Clock.

MR. SPEAKER [SRI B. VAIKUNTA BALIGA, B.A., B.L.,] in the Chair.

STARRED QUESTIONS

(to which oral answers were given)

Complaints regarding Unauthorised Breaching of Waste-Weir of Kempasagara Tank in Magadi Taluk.

*Q.—164. Sri C. R. RANGE GOWDA (Magadi).—

Will the Government be pleased to state:—

(a) whether they have received any complaints regarding unauthorised breaching of waste-weir of Kempasagara tank in Magadi taluk in the month of October 1963;

(b) whether the Tahsildar and Assistant Commissioner, Magadi taluk, have sent reports to the higher authorities in this behalf after enquiries;

(c) the action they have taken on the persons who are responsible for breaching the waste-weir of the said tank;

(d) the capacity of the tank and the extent of atchkat under the said tank;

(e) the quantity of water wasted on account of this unauthorised breach?

A.—Sri B. D. JATTI (Minister for Finance) [on behalf of Sri M. V. KRISHNAPPA (Minister for Revenue)].—

(a) Yes.

(b) Yes.

(c) Action is being taken to trace the culprits and to repair the damages caused.

(SRI B. D. JATTI)

(d) Capacity: 355 to 434 Units, Atchkat: 378 acres as per tank register.

(e) The water was impounded during the last rainy season to a level half a foot lower than before as the level of the water was lowered by removing slabs.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಆರ್. ರಂಗೇಗೌಡ.—ಕ್ಯಾಸ್ (ಸಿ)ಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ “Action is being taken to trace the culprits and to repair the damages caused” ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ ತಹಸೀಲ್‌ದಾರರು ಮತ್ತು ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರು ಮೆಲ್ವಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಯಾವ ರಿಪೋರ್ಟನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಈ ಕೃತ್ಯವನ್ನು ನಡೆಸಿದವರು ಯಾರು ಯಾರು ಎಂಬುದನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲವೇ? ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಅವರ ಮೇಲೆ ಏನು ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳಲಾಯಿತು ?

†Sri B. D. JATTI.—Sir, the matter is being enquired into whether action should be taken under Irrigation Act or otherwise.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಆರ್. ರಂಗೇಗೌಡ.—ಈ ತೆರೆ ಅಂಗಳವನ್ನು ಕೆಲವರು ಒತ್ತುವರಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ತರೀ ಫಸಲು ಬೆಳೆಯುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ನೀರು ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಬ್ರೇಡ್ ಮಾಡಿರುವುದು ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ?

Sri B. D. JATTI.—From the report, information given appears to be correct.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಆರ್. ರಂಗೇಗೌಡ.—ಕ್ಯಾಸ್ (ಸಿ)ನಲ್ಲಿ “to repair the damages caused”, ಇನ್ನೂ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ, ಇದುವರೆಗೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲವೇ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು ? ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ ರೈತರಿಗೆ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲವೇ ?

Sri B. D. JATTI.—The Assistant Engineer has prepared an estimate and I hope he will take action immediately.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮಾದಯ್ಯಗೌಡ.—ಯಾರೋ ಹೋಗಿ ತೂಬು ಕಿತ್ತುಹಾಕಿದರು, 9 ತಿಂಗಳು ಅಯಿತು. ಮೆಲ್ವಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಆಗಿ ಇನ್ನೂ ತಪ್ಪಿತಸ್ಥರು ಯಾರು ಅಂತ ಕಂಡು ಹಿಡಿಯಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ ಪೊಲೀಸ್‌ನವರು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿಲ್ಲವೇ ಅಥವಾ ರೆವಿನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆಯವರು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿಲ್ಲವೇ ? ಯಾರು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿಲ್ಲ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಡಿ. ಜತ್ತಿ.—ರೆವಿನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆಯವರಿಗೆ ನೋಟೀಸ್ ಕೊಟ್ಟು ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಮಾಡಲಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರು, ಇದುವರೆಗೂ ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಇಂಜಿನಿಯರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ ಪೊಲೀಸರ ಕಡೆಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ವಿಚಾರಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

Sri D. PARAMESWARAPPA.—Can you tell me the date on which unauthorised breach came to the notice of the authorities ?

Sri B. D. JATTI.—In the month of October 1963.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಆರ್. ರಂಗೇಗೌಡ.—ಈ ಕೆರೆ ದೊಡ್ಡ ಕೆರೆ. ಇದನ್ನು ರೆವಿನ್ಯೂ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾಗಲಿ, ಪಿ. ಡಬ್ಲ್ಯು. ಡಿ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾಗಲಿ ರೆಸ್ಪೋನ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ಇಂಪ್ರೂವ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಜಾಗೃತ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ರೆಸ್ಪೋನ್ಸಿಬಲ್ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ನೂಡಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಡಿ. ಜತ್ತಿ.—ರಿಪೇರಿ ಮಾಡುವ ನಲುಫಾಗಿ ಎಸ್ವಿಮೇಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ತಕ್ಷಣ ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮಾದಯ್ಯಗೌಡ.—ಕೆರೆ ಅಂಗಳದಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಒತ್ತುವರಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮಳೆ ಬಂದಾಗ ಕೆರೆ ಅಂಗಳ ತುಂಬಿ ನೀರು ಹೋಗಿ ಜಮೀನಿನ ಮೇಲೆ ತುಂಬಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಕೋಡಿ ಒಡೆದರು ಎಂದು ಮಹಜರ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹವರು ಒತ್ತುವರಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಇಂತಹವರು ಕೋಡಿ ಒಡೆದರು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಮಹಜನರಲ್ಲಿ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಇದುವರೆಗೂ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ ಹೇಗೆ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಡಿ. ಜತ್ತಿ.—ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಿದೆ. ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಅರ್. ರಂಗೇಗೌಡ.—ಈ ಕರೆ ಬ್ರೀಜ್ ಅದ ತಕ್ಷಣ ನರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಮನವಿ ಮಾಡಿ ಕೊಂಡರು, ಮಾರನೆಯ ದಿವಸ ಮಹಜರು ಮಾಡಿದರು. ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟುದಾರರು ಇಂತಹವರು ಈ ಕೃತ್ಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಮಹಜರಿನಲ್ಲಿ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಬರೆದಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಇದುವರೆಗೂ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೇ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಡಿ. ಜತ್ತಿ.—6 ಜನ ಈ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಅವರ ಹೆಸರು ಬಂದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಿ. ರೇವಣಸಿದ್ದಪ್ಪ.—ಈ ಕೆರೆ ರಿಪೇರಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಎಸ್ಪಿಎಂಟ್ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದಿರಿ. ವೇಸ್ಟ್ ವೇರ್ ರಿಪೇರಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಎಸ್ಪಿಎಂಟ್ ಎಷ್ಟಾಗಬಹುದು ? ಅದನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ 9 ತಿಂಗಳ ಬೇಕೇ ? 250 ರೂಪಾಯಿನಿಂದ 500 ರೂಪಾಯಿನ ಒಳಗೆ ಲಗತ್ತಕ್ಕ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಎಂಜಿನಿಯರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರವಿರುತ್ತದೆ, ಹಾಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ 9 ತಿಂಗಳ ತನಕ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ ಯಾವ ನರ್ಕಾರ ಇದರ ಮೇಲೆ ಅಧಿಕಾರ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದೆ ಅಂತ ?

Sri B. D. JATTI.—Estimates are ready. The Assistant Engineer has prepared the estimate and sent it to the Executive Engineer for approval.

Sri D. PARAMESWARAPPA.—It is said that the unauthorised breach of waste weir came to the notice of the Government in the month of October 1963. May I know whether any immediate investigation was conducted to find out the miscreants and to punish them ?

Sri B. D. JATTI.—The Tahsildar wanted to find out who are the mischief-mongers. He has issued a notice, and further action is taken. In addition to that, he has reported to the Assistant Engineer, P.W.D. He is also trying to take action under the Irrigation Act. If it is not possible, we have decided to report it to the Police for further investigation.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಿ. ರೇವಣಸಿದ್ದಪ್ಪ.—ಎಸ್ಪಿಎಂಟ್ ಎಕ್ಸ್‌ಕ್ಯೂಟಿವ್ ಇಂಜಿನಿಯರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೀರಿ. 3 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿನ ಒಳಗೆ ಮಂಜೂರು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಇಂಜಿನಿಯರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರವಿರುವುದು ಗೊತ್ತೇ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಡಿ. ಜತ್ತಿ.—ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

Sri V. MASİYAPPA.—I request the Chair to put question No. 355 since it is an important question.

Mr. SPEAKER.—All-right, I put the Question.

Establishment of a District Judge's Court at Chitradurga.

*Q.—355. Sri GANJI VEERAPPA (Harihar).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) whether the High Court of Mysore has recommended to Government to establish a District Judge's Court at Chitradurga from this year alone ;

(b) whether they have approved the above recommendation ;

(c) whether District Court at Chitradurga would be established ?

4.—Sri M. V. RAMA RAO. (Minister for Law).—

(a), (b) and (c) Certain proposals have been received from the High Court and they are being examined as to the financial and other implications.

ಶ್ರೀ ಎ. ಮನಿಯಪ್ಪ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಚಿತ್ರದುರ್ಗದಲ್ಲೂ ಜಿಲ್ಲಾ ಕೋರ್ಟ್ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಚಿತ್ರದುರ್ಗದ ರಾ ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್ ಅವರು ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿನ ಡೆಪ್ಯೂಟಿ ಕಮಿಷನರವರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಬೇಕಾಗತಕ್ಕ ಕಟ್ಟಡ ಮತ್ತು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಜಡ್ಜರಿಗೆ ವಾಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗತಕ್ಕ ಕ್ಯಾರ್ಟರ್ಸ್ ಇವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಒಂದು ಪ್ರಪೋಸಲ್ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ ಅಲ್ಲವೇ ? What are the proposals received by the Government ?

Sri M. V. RAMA RAO.—The proposals received from the High Court originally were for the establishment of three District Courts, one at Chitradurga, the other at Kolar and the third at Tumkur. These proposals were examined in the context of other information which was obtained from the High Court. The matter is still under examination.

Sri G. DUGGAPPA.—How long the Government will take time to finalise this ?

Sri M. V. RAMA RAO.—The Government do not require any time to finalise anything. We are ready to establish these courts if we can get over certain difficulties which have been found.

Sri T. N. MADAPPA GOWDA.—What are the difficulties ?

Sri M. V. RAMA RAO.—One of the difficulties is that certain modified proposals have been received from the High Court in respect of the original proposals.

Sri M. C. BASAPPA.—When were the proposals received and have they received proposals with regard to District Courts or even with regard to munsiff courts also ?

Sri M. V. RAMA RAO.—This question pertains to District Courts

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ಮಾಡಿಫೈಡ್ ಪ್ರಪೋಸಲ್ ಹೈಕೋರ್ಟಿನಿಂದ ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ಈಗತಾನೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದರು. ಅದೇನು ಸ್ವಾಮಿ, ಮಾಡಿಫೈಡ್ ಪ್ರಪೋಸಲ್ ?

Sri M. V. RAMA RAO.—The main modification is, that it is now proposed by the High Court that these Courts for the Districts of Chitradurga, Kolar and Tumkur may be established but that the District Court should be located in the case of Chitradurga District at Shimoga and in the case of District Courts for Kolar and Tumkur at Bangalore. That is the modification.

Sri S. RAJAGOPAL.—What are the dates on which the Government received the original proposal and the subsequent modified proposal ?

Sri M. V. RAMA RAO.—The first proposal was received on 17th December 1963, and the modified proposal has been received 19th June, 1964.

ಶ್ರೀಜಿ: ದುಗ್ಗಪ್ಪ.—10-15 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಚಿತ್ರದುರ್ಗದವರು ಕೇಳುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಶಿವ ಮೊಗ್ಗಾಕ್ಕೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಚಿತ್ರದುರ್ಗದಲ್ಲೇ ತೆರೆಯುವ ವಿಚಾರ ಸರ್ಕಾರ ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತದೆಯೇ ?

Sri M. V. RAMA RAO.—The proposal is to establish the District Court not merely for the District of Chitradurga but in Chitradurga.

But as I said, the modified proposal has been received by the High Court and that is being considered.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ಕೋರ್ಟ್ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ನರಿಯಾದ ಕಟ್ಟಡವಿಲ್ಲದಿರುವಾಗ ಮಾಡಿಪ್ಪಡ್ ಪ್ರಪೋಸರ್ ಕಳುಹಿಸಲು ಕಾರಣವೇನು ?

Sri M. V. RAMA RAO.—Originally proposals for locating the courts in certain buildings were communicated by the High Court. Subsequently in respect of the accommodation in one of the places upon subsequent reports presumably made by officers, the High Court is inclined to feel that the accommodation available is not suitable and therefore this modification appears to have been proposed.

Sri R. N. LAKSHMIPATHI.—Who is the final authority—the Government or the High Court—in establishing courts ?

Sri M. V. RAMA RAO.—It is inconceivable that the Government would want to establish courts otherwise than with the concurrence of the High Court.

Sri V. MASİYAPPA.—Sir, they have recommended that the District Court for Chitradurga District should be located in Shimoga. May I know whether the High Court have stated any reasons for this proposal ?

Mr. SPEAKER.—Why discuss these proposals on the floor of the House ? The Hon'ble Member has indicated all this.

Sri V. MASİYAPPA.—I would like to explain, Sir. There is already an additional Court in Shimoga apart from the original court and there are two district courts in Shimoga. Therefore, there is no meaning in saying another court for Shimoga for the purposes of Chitradurga. I want to know whether the High Court have stated any reasons for the proposals they have made.

Sri M. V. RAMA RAO.—No separate reasons have been assigned for the modification of the original proposals. The main reason, as far as we can understand, in respect of the modification is that the proposed accommodation is now reported to be not quite suitable.

Sri SHARANAPPA.—May I know the policy of the Government regarding the establishment of District Courts at each district ?

Sri M. V. RAMA RAO.—The new Mysore Civil Courts Act which the Legislature have passed and which has to become law will be brought into force from the 1st July and it provides that there will be a District Court for each district.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಿ. ರೇವಣಸಿದ್ದಪ್ಪ.—ಈಗ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಜನರಿಗೆ ನೀರು, ನೆರಳು ಇಲ್ಲದಿರುವಾಗ ಅಲ್ಲಿ ತೆರೆದು ಜನರಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಿಂತ ತುಮಕೂರಿನಲ್ಲಿ ತೆರೆಯುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ರಾಮರಾವ್.—ಅದು ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ಭಾವಿಸಿರುವುದರಿಂದಲೇ ಈಗ ಬೇರೆ ಕಡೆ ತೆರೆಯಲು ಪ್ರಪೋಸರ್ ಮಾಡಿರುವುದು.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ಕಟ್ಟಡ ಇಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ ನೂಕುವಾದ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಲು ಏನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ರಾಮರಾವ್.—ಬಡ್ಡೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಪಾವಿಷನ್ ಮಾಡಿದೆ, ಪ್ಲಾನ್ ಮತ್ತು ಅಂದಾಜು ತಯಾರಿಸಿ ಅದನ್ನು ಬೇಗ ಕಟ್ಟಡದ ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ವೆಂಕಟಗಿರಿಯಪ್ಪ.—ಕೋರ್ಟರದಲ್ಲಿ ಅವಶ್ಯಕವಾದ ಕಟ್ಟಡವಿದೆಯೆಂದು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ವರದಿ ಮಾಡಿರುವುದು ನಿಜವೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ರಾಮರಾವ್.—ನಿಜ.

Sri D. PARAMESWARAPPA.—Sir, the Hon'ble Minister said that certain information is asked for from the High Court for examining the proposals. May I know the nature of information called for?

Sri M. V. RAMA RAO.—Statistical information in regard to the volume of work, both civil and criminal, originating in the districts for which the establishment of district courts was under consideration.

Sri G. DUGGAPPA.—Has it come to the notice of the Government that a big and spacious building of the District Central Co-operative Bank of the Chitradurga District has been made available to locate the district court if sanctioned for Chitradurga District?

Sri M. V. RAMA RAO.—I am prepared to receive that information from the Hon'ble Member.

Supply of electricity to Goa from Mysore State.

*Q.—425. **Sri S. SIVAPPA** (Sravanabelagola).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) whether any request has been made by the Government of Goa for the supply of electricity from Mysore State ;

(b) if so, for what quantity ;

(c) what is the action taken on this matter ?

A.—**Sri VEERENDRA PATIL** (Minister for Public Works) [on behalf of **Sri S. NIJALINGAPPA** (Chief Minister)].—

(a) Yes.

(b) 30,000 kW by middle of 1966 and 1,00,000 kW by 1970-71.

(c) This State has agreed to supply 5,000 kW by the middle of 1965. Construction of the 33 KV transmission Line from Karwar to Margoa has been taken up by the Mysore State Electricity Board on top-priority.

Sri S. SIVAPPA.—For the request made by the Goa Government for the supply of electricity, the answer is—yes. May I know the terms of agreement that have been entered into between the two Governments for the supply of electricity ?

Sri VEERENDRA PATIL.—This agreement cannot be between the two Governments. It will be between the Mysore State Electricity Board and Goa.

Sri S. SIVAPPA.—What is the agreement between the State Electricity Board of Mysore State and Goa ?

Sri VEERENDRA PATIL.—Agreement has not yet been taken.

Sri S. SIVAPPA.—What is the rate at which the Mysore State Electricity Board is contemplating to charge for the electricity they are going to supply to Goa ?

Sri VEERENRA PATIL.—Our State Electricity Board has expressed that the tariff rates should be according to the STI rates generally charged by the Board.

Sri S. SIVAPPA.—May I know if the rates which are being charged by the Board are profitable or are they undergoing any loss?

Mr. SPEAKER.—Profitable means what?

Sri S. SIVAPPA.—Do the charges include the cost of laying down transmission lines, etc? Is it included in the agreement.....

Mr. SPEAKER.—No agreement till now has been concluded.

Sri S. SIVAPPA.—Can the Electricity Board directly supply electricity to any one outside the State?

Sri VEERENDRA PATIL.—That was why the Goa authorities had a discussion with the State Government and the State Government had agreed to supply power. Then the question of supplying power will rest with the Electricity Board. We can issue instructions to the Board to supply power. Whatever power we wish to supply to Goa Government, we want to supply at the rate we are supplying to consumers here in the State.

Sri R. S. HEGDE.—Is it not a fact that the Government has issued directions to suspend all works in North Kanara pertaining to laying of transmission lines for giving pump sets, etc., as Government want to give power to Goa?

Sri VEERENDRA PATIL.—I do not think so. Let the Hon'ble Member put a different question.

Mr. SPEAKER.—The Hon'ble Member may take it up with the Hon'ble Minister.

Distribution of Sharavathi Power.

***Q.—463. Sri K. P. GADAG (Gadag).—**

Will the Government be pleased to state :—

how Government have proposed to distribute the Sharavathi Power that will be generated during the current year for rural electrification Talukwise and for industries Districtwise?

A.—Sri VEERENDRA PATIL (Minister for Public Works) [on behalf of Sri S. NIJALINGAPPA (Chief Minister).]—

According to present estimation about 30,500 kW for rural electrification including irrigation pumpsets and 83,000 kW for new industries would be utilised out of the power that is expected to be generated from the Sharavathi Project during the current year.

It is not possible to furnish these figures Talukwise and Districtwise as no such data could be maintained in the distribution of electricity.

Sri K. P. GADAG.—May I know whether the Government have followed any system or procedure for allotting electricity to rural areas and for industries?

Sri VEERENDRA PATIL.—It is according to the programme we intend to supply power to rural areas.

Sri SAJEEVANATH AIKALA.—May I know what is the demand for the power supply and how much is supplied ?

Sri VEERENDRA PATIL.—I want notice.

— — —

Total water potential in the Cauvery basin.

***Q.—476. Sri M. C. BASAPPA (Chamarajanagar).—**

Will the Government be pleased to state :—

- (a) the total water potential in the Cauvery basin ;
- (b) the ratio under which Madras and Mysore have agreed to share Cauvery water under 1924 Agreement ;
- (c) the quantity of water so far utilised and also the quantities to be utilised ;
- (d) whether the Government have prepared the schemes to fully utilise the water made available under the Agreement ;
- (e) what are the schemes completed, under progress and that will be taken up before 1974 ?

A.—Sri VEERENDRA PATIL (Minister for Public Works) [On behalf of SRI S NIJALINGAPPA (Chief Minister)].—

- (a) About 450 TMC ft.
- (b) The 1924 Agreement did not specify any particular ratio of sharing the Cauvery waters. It was only meant to put certain limitations on Mysore's Works in the Cauvery basin with the intention of safeguarding the prescriptive rights on Cauvery delta.
- (c) Mysore have utilised so far Cauvery waters on existing Anecuts and K. R. S. and nothing is utilised on new irrigation works mention in 1924 Agreement.
- (d) Some schemes have been investigated and some are in the process of investigation.

(e) Schemes already taken up :

- (1) Kabini Reservoir Project.
- (2) Hemavathi Project.

Schemes that will be taken up :

- (1) Kambadakada Project (Cauvery Project—modified).
- (2) Suvarnavathi Project.
- (3) Lakshmanathirtha Project.
- (4) Yagachi Project.

Sri M. C. BASAPPA.—What are the limits of Mysore Governments according to the 1924 agreement in the matter of utilisation of Cauvery waters ?

Sri VEERENDRA PATIL.—The limitations according to the agreement is that the Mysore Government can construct reservoirs across Cauvery and the schedule tributaries for irrigating crops and the Madras Government could construct new storage reservoirs on their side across the three rivers. The Mysore Government is at liberty to construct firstly a storage reservoir of a capacity not exceeding the need of Madras.

Sri M. C. BASAPPA.—Is it not a fact that the Madras Government has constructed more reservoirs than what it was expected to use from the Cauvery water?

Sri VEERENDRA PATIL.—If they construct certain reservoirs and we have also taken up certain reservoirs it is very difficult to say whether they have used more than what is due.

Sri M. C. BASAPPA.—Is it not a fact that they have irrigated 19 lakhs of acres instead of 15 lakhs of acres as per the agreement?

Sri VEERENDRA PATIL.—I do not have that agreement here. Without seeing it, it is very difficult to say what restrictions we have put on Madras Government.

Sri D. M. SIDDIAH.—May I know whether Suvarnamukhi river will come under the schemes to be taken up or taken up?

Sri VEERENDRA PATIL.—We have not started this work. We propose to start this work.

Sri M. C. BASAPPA.—Except the name of Harangi the other names are mentioned. May I know what happened to the river Harangi?

Sri VEERENDRA PATIL.—We have not mentioned the name of Harangi because it is not a scheduled river although we have a project on that river.

Sri M. C. BASAPPA.—May I know the quantity of water they have utilised and the quantity of water we have utilised according to the agreement and how the Government contemplates to utilise the water within the stipulated period?

Sri VEERENDRA PATIL.—We have yet to utilise that water. We can say that we have to utilise water only after we construct reservoirs and complete the canals. That is why we have a number of projects; we have taken up Kabini, Chickahole, Harangi. We are taking necessary steps to utilise the water that has allotted to us according to agreement.

ಶ್ರೀ ಇ. ನಾರಾಯಣ ಗೌಡ.—ಮದರಾಸು ಸರ್ಕಾರದವರು ಆಗ್ರಿಮೆಂಟಿನ ಪ್ರಕಾರ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆಲ್ಲಾ ಅಥವಾ ಅದಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆಲ್ಲಾ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಲು ಸರ್ಕಾರ ಯಾವ ವಿಜ್ಞೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಇದ್ದಾರೆ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ವಿಜ್ಞೆಯೂ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಹೆವಲಿಪ್ ಮೆಂಟ್ ಆಗಿದೆ ಅವರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಹೆವಲಿಪ್ ಮೆಂಟ್ ಆಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಅದರಂತೆ ಒಳ್ಳೆದು ಅಧಿಕಾರಿಗಳೂ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ನೋಡುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದ ವಿವರಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

Sri T. MADAI AH GOWDA.—Is it not a fact that Arkavathi scheme already investigated and the project report is complete and also the Manchanabale scheme? How is it that these schemes are not mentioned?

Sri VEERENDRA PATIL.—I told just now that all those projects which are on the schedule rivers have been taken.

Sri D. M. SIDDIAH.—Is it not binding on us that at least by 1974 we have to start all the projects?

Sri VEERENDRA PATIL.—That is why we are trying to start as many schemes as possible.

Termination of the Workers by the Management of Eachalalli and Bellottee Estate in Chickmagalur District.

*Q.—498. **Sri S. RAJAGOPAL (K.G.F.).**—

Will the Government be pleased to state:—

(a) whether it is a fact that the management of Eachalalli and Bellottee Estate in Chickmagalur District have forced the workers and their families to leave the estate on 2nd August 1963;

(b) whether there is a Labour Court award directing the above management to reinstate the terminated workers with back wages;

(c) whether there was a token strike in this plantation on 18th January 1964?

A.—Sri D. DEVARAJ URS (Minister for Labour, Housing and Transport).—

(a) A complaint is received to the effect that forcible eviction took place on the midnight of 2nd August 1963.

(b) Yes. There is an award of the Industrial Tribunal, Bangalore, and not of the Labour Court.

(c) No.

Sri S. RAJAGOPAL.—May I know whether they have taken action after receiving the complaints?

† **Sri D. DEVARAJ URS.**—Yes. Police have launched a case and it is in the Court.

Mr. SPEAKER.—If a charge sheet has been filed, it becomes *sub judice*.

Sri S. RAJAGOPAL.—The Labour Court has given some award to reinstate the workers. May I know the date and what action has been taken?

Sri D. DEVARAJ URS.—The award was published on 9-5-1963 and the same has been stayed by the High Court Order on 28-6-1963.

3-30 P.M.

Irrigation Wells sanctioned to Channarayapatna Taluk during the year 1961-62, 1962-63 and 1963-64.

*Q.—430. Sri S. SIVAPPA (Sravanabelagola)

Will the Government be pleased to state :—

(a) the number of irrigation wells sanctioned to Channarayapatna Taluk during the years 1961-62, 1962-63 and 1963-64 ;

(b) the authority which sanctioned these wells and under what conditions ;

(c) the progress of works of these wells during the said years ;

(d) how many wells have been completed ;

(e) the extent of land benefitted by these wells ;

(f) the number of applications that were rejected for the sanction of wells during the above said period ?

A—Sri B. D. JATTI (Minister for Finance, [on behalf of Sri M. V. KRISHNAPPA (Minister for Revenue).—

(a) 1961-62	Nil
196 -63	... 18 wells
1963-64 Block I	... 2 wells
Block II	... 6 wells

(b) The Assistant Commissioner, Hassan Sub-Division, Hassan sanctioned these wells subject to the conditions prescribed in the rules

(c) and (d) Eight wells have been completed. In 10 cases the work has not been started. The remaining works are in different stages of progress.

(e) 32 acres.

(f) 92.

Sri S. SIVAPPA.—The total number of wells sanctioned is 26, out of which 10 have not yet been started. What happened to the money that has been distributed for these 10 wells ?

† Sri B. D. JATTI.—Notices have been issued to refund the money.

Sri S. SIVAPPA.—92 applications have been rejected and only 28 entertained. So, the applications of genuine ryots who could have properly utilised the money meant for this purpose have been rejected and the applications of bogus people have been sanctioned. May I know reasons therefor ?

Sri B. D. JATTI.—When applications are given, the presumption is that all are genuine cases. Later on we have come to know that they have not utilised the money.

Sri S. SIVAPPA.—Is Government satisfied with the sanction of only 28 wells for a big taluka like this ?

Sri B. D. JATTI.—The degree of satisfaction differs from man to man.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ಚನ್ನರಾಯಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಬಾವಿಗಳ ಮೂಲಕ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡುವುದು ಕಡಮೆಯಾಗಿರುವುದರಿಂದಲ್ಲವೇ ಅಲ್ಲಗೆ ಕಡಮೆ ಹಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ?

Sri B. D. JATTI.—The Hon'ble Member might draw his own conclusion.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ಚನ್ನರಾಯಪಟ್ಟಣದ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಬಾವಿಗಳ ಮೂಲಕ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡುವುದು ಕಡಿಮೆ ಇದ್ದು, ಶ್ರೀ ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಾವಿಗಳ ವ್ಯವಸಾಯ ಜಿಲ್ಲಾ ಇದೆ ಅಲ್ಲವೇ ?

(ಉತ್ತರವಿಲ್ಲ)

SHORT NOTICE QUESTIONS AND ANSWERS.

Number of Harijans killed and injured in Arakere on 6th June 1964.

Q.—27. Sri G. DUGGAPPA (Holalkere).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) the number of Harijans killed by the villagers of Arakere, Honnali Taluk on 6th June 1964 ;

(b) the number of Harijans injured ;

(c) whether any help was rendered to the Harijans ?

A.—Sri R. M. PATIL (Minister for Home).—

(a) Two.

(b) 22.

(c) The question of giving relief is being considered by the Revenue Authorities.

Number of Harijans killed and injured in Arakere Village on 6th June 1964.

Q.—28. Sri D. PARAMESWARAPPA (Honnali).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) the number of Harijans killed by the villagers of Arakere, Honnali Taluk on 6th June 1964 and the number of Harijans injured ;

(b) whether any persons have been arrested so far in this behalf ;

(c) whether any arrangements have been made for a proper investigation and if so, the arrangements made ;

(d) what relief the Government have given to the Harijans of that village ?

A.—Sri R. M. PATIL (Minister for Home).—

(a) Two Harijans were killed and 22 Harijans were injured.

(b) 32 persons have been arrested so far.

(c) Yes ; the Circle Inspector of Police, Honnali is conducting the investigation under the direct guidance of the Deputy Superintendent of the Police, Shimoga.

(d) The question of giving relief is being considered by the Revenue Authorities.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ದುಗ್ಗಪ್ಪ.—ಇಬ್ಬರು ಹತ್ಯೆ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, 22 ಜನರಿಗೆ ಗಾಯಗಳಾಗಿವೆ ಎಂದು ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಹೆಂಗಸರಷ್ಟು, ಗಂಡಸರಷ್ಟು ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆಯೇ ?

†Sri R. M. PATIL.—I cannot give the information.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ದುಗ್ಗಪ್ಪ.—ಕೃತ್ಯ ನಡೆದ ಸ್ಥಳ, ಫೇಳೆ ಮತ್ತು ತಾರೀಖನ್ನು ತಿಳಿಸಲಾಗುತ್ತದೆಯೇ ?

Mr. SPEAKER.—Is it *sub-judice* ?

Sri R. M. PATIL.—Not yet, Sir.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ದುಗ್ಗಪ್ಪ.—ಈ ಕೃತ್ಯ ಅಂದರೆ ಕೊಲೆ 6ನೇ ತಾರೀಖು ಬೆಳಗಿನ ಜಾವ ಹತ್ತೊಂಕು ಗಂಟೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಡೆದಿದೆ. 5 ನೇ ತಾರೀಖು ಅಂತ್ಯವಾದವರು ಶಿವಮೊಗ್ಗ ದಿವ್ಯವಿಷ್ಣುಯ ವರ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ ಸ್ವಲ್ಪದಲ್ಲ ಕೀಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ ಎಂತ ತಿಳಿಸಿದ್ದಕ್ಕೆ ಆ ಆಧಿಕಾರಿ ಆತನನ್ನು ಹೊರದೂಡಿಸಿದ್ದು ನಿಜವೇ ?

Sri R. M. PATIL.—That is a different matter; I do not know anything about it.

Sri D. PARAMESWARAPPA.—May I know the reason for the suspension of one S. I. Sir Mallappa ?

Sri R. M. PATIL.—The Sub-Inspector was reported to be absent unauthorisedly from the police station on that day. Therefore, has been suspended.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಸುಬ್ಬಯ್ಯನಾಯಕ್.—ಇದೇನು ಹರಿಜನ ಹರಿಜನರೇ ಹೊಡೆದಾಡಿರುವುದೋ ಅಥವಾ ಹರಿಜನ ಹರಿಜನೇತರು ಹೊಡೆದಾಡಿರುವುದೋ ?

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಎಂ. ಪಾಟೀಲ್.—ಉರಿನ ಜನರಲ್ಲಿ ಹೊಡೆದಾಟವಾಗಿದೆ.

Sri S. RAJAGOPAL.—Before this incident, have the Government received any complaints from the police or any other authorities ?

Sri R. M. PATIL.—There are a good number of complaints.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಈ ಕೊಲೆ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರೊಬ್ಬರ ಹಿಂದುಗಳೇ ಆಜ್ಞೆ ಆಗಿದ್ದಾರೆಂಬುದು ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ?

Sri R. M. PATIL.—Government is not aware of it.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎಲ್. ಕಬಾಡಿ.—ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮೊದಲೇ ಸಾಕಷ್ಟು ಕಂಪ್ಲೇಂಟ್ ಬಂದಿದ್ದು ವೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಿಳಿಸಿದರು. ಹಾಗಿದ್ದಾಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಏಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ನಿಗಾವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ ?

Sri R. M. PATIL.—ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ನಿಗಾ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. There was a police party posted there. A few days thereafter there was a good atmosphere and so the party was withdrawn.

Sri SANJEEVANATHA AIKALA.—Is it a fact that one of the Ministers or Deputy Ministers was deputed to this place to make a report to the Cabinet ?

Sri R. M. PATIL.—I did not follow it.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಅರಕರೆ ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಈ ಘಟನೆ ನಡೆದ ಮೇಲೆ ಭೇಟಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ನಿಜವೇ ?

Sri R. M. PATIL.—If my friend knows it, I will verify it, Sir.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಭಾಸ್ಕರ ಶೆಟ್ಟಿ.—28ನೇ ಪ್ರಶ್ನೆಯ (ಅ)ಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ಈವರೆಗೆ 32 ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ದಸ್ತಗಿರಿ ಮಾಡಲಾಗಿವೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಅವರ ಹೆಸರುಗಳೇನು ?

Mr. SPEAKER.—Generally, names are mentioned. If am satisfied, I will allow it.

ಶ್ರೀ ಇ. ನಾರಾಯಣ ಗೌಡ.—(ಈ)ಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕೊಡುವ ವಿಷಯ ವನ್ನು ರೆವಿನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಪರ್ಯಾಯೋಚಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಪರಿ ಹಾರವನ್ನು ಈ ಘಟನೆಯಲ್ಲಿ ಸತ್ಯವರ ಕಡೆಯವನಾಗೂ ಮತ್ತು ಗಾಯಗೊಂಡವರಿಗೂ ಕೊಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಎಂ. ಪಾಟೀಲ್.—ಯಾರ್ಯಾರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ನಿಯಮವನ್ನು ಸರಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಸುಜೀವನಾಥ ಐಕಳ.—ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್ ರೆವಲ್ಯೂಷನ್ ಈ ಘಟನೆಯ ತನಿಖೆ ಅಧಿಕಾರಿಯಿಂದ ಬಂದಂಥ ವರದಿಯನ್ನು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದಮೇಲೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಾ ?

Sri R. M. PATIL.—It is not correct, Sir.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಅರಕರೆ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲೆ ಹರಿಜನರಿಗೂ ಸರ್ವಣ ಹಿಂದೂಗಳಿಗೂ ಭೂಮಿಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ದಿವೇಗಳಿಂದ ವಿವಾದವಿದ್ದು ಈ ಘಟನೆ ನಡೆಯುವ ಪ್ರೇಮದಲ್ಲಿ ಹರಿ ಜನರ ಮಾನೆಗಳ ಮೇಲೆ ಕಲ್ಲುಗಳನ್ನು ತೂರಿದ್ದು, ಆಗ ಹರಿಜನರು ರಕ್ಷಣೆ ಬೇಕೆಂದು ದೂರು ಕೊಟ್ಟಿದು ನಿಜವಲ್ಲವೇ ?

Sri R. M. PATIL.—Not exactly Harijans. It was a dispute in the village and Harijans also were included in this ; therefore, Harijans come into the picture.

ಶ್ರೀ ಜಿ.ದುಗ್ಗಪ್ಪ.—ಈ ಗ್ರಾಮದ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿದ್ದ ಒಂದು ಜಮೀನನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ರಿಲೀಸ್ ಮಾಡಿ ಸಾಗುವಳಿಗೆ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಾಗ ಕೆಲವರು ಅವರಿಗೆ ಕೊಡಕೊಡ ದೆಂಬ ದಾಗಿ ಪ್ರತಿಭಟನೆ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ತಾನೆ ಈ ತೊಂದರೆಗೆ ಈಡಾಗಿದಾ.

Sri R. M. PATIL.—That is one of the reasons.

ಶ್ರೀ ಇ. ನಾರಾಯಣ ಗೌಡ.—32 ಜನ ದಸ್ತಗಿರಿ ಆಗಿರುವವರ ಪೈಕಿ ಹರಿಜನರು ಯಾರ್ಯಾರು ಇದ್ದಾರೆ ?

Sri R. M. PATIL.—I do not know that.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ವಿ. ರೇವಣಸಿದ್ಧಪ್ಪ.—ಈ ಖೂನಿ ಕೇಸುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪೊಲೀಸಿನವರಿಗೆ ದೂರು ಬಂದಾಗ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಮೊದಲೇ ಈ ಮದರ್ ಅಗದ ಹಾಗೆ ಸಾಧನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೇನಾದರೂ ಅವಕಾಶವಿತ್ತೇ ?

Sri R. M. PATIL.—Sir, I have already stated before the House that a number of complaints had been received and those are filed in the court and criminal proceedings were taken. They are all pending.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಭಾಸ್ಕರ ಶೆಟ್ಟಿ.—ಈ ಕೊಲೆಯ ಹಿಂದಿನ ದಿವಸ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 8 ಘಂಟೆಗೆ ಆ ಊರಿನ ಪಚೇಲಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಾಂಗಪ್ಪ ಮತ್ತು ಅವರ ಕಡೆಯವರು ಸುಮಾರು 8-10 ದೊಣ್ಣೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಅನೇಕ ಹರಿಜನರನ್ನು ಹೊಡೆದುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿರೆಯೇ ?

Sri R. M. PATIL.—It has been alleged so. It is also a matter under investigation.

ಶ್ರೀ ಗೋಪಾಲ ಸಾರೆ.—ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮಸ್ಥರೊಳಗೇ ಗಲಾಟೆಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ತ್ತಾರೆ. ಅದರ ಹರಿಜನರಿಗೂ ಮತ್ತು ಇತರರಿಗೂ ಫರ್ಷೆ ನಡೆದಿರುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ?

Mr. SPEAKER.—We are not concerned with what is contained in the papers.

ಶ್ರೀ ಗೋಪಾಲ ಸಾರೆ.—ಕೊಲೆಯಾದವರ ಪೈಕಿ ಹರಿಜನರು ಎಷ್ಟು ಮಂದಿ ಎನ್ನುವುದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದರಿಂದ ಸತ್ತುಕೊಂಡವರು ಮತ್ತು ಆಸ್ತತ್ಯದಲ್ಲಿ ಗಾಯ ಗೊಂಡಿರುವವರು ಎಲ್ಲರೂ ಹರಿಜನರು ಎಂಬುದಾಗಿ ನಮ್ಮ ತಿಳುವಳಿಕೆಗೆ ಕಂಪುಬರುತ್ತದೆ. ಅಂದ ಮೇಲೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪೊಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಅವರಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲವೆಂದು

ತೋರುತ್ತದೆ. ಅನ್ವತ್ರೆಗೆ ಹೋಗಿ ನೋಡಿದಾಗ ಅಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಹರಿಜನರೇ ಇದ್ದರು. ಅದರಿಂದ ಹರಿಜನರೊಡನೆ ಅಗಲಿರತಕ್ಕ ಭರ್ಜನೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ನಾವು ಈಗ ತಿಳಿಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆ ಗ್ರಾಮದ ಪೊಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪೊಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್ನಿನಿಂದ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಕೊಡಲಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

Sri R. M. PATIL.—Sir, I have said that the victims in this case are mostly Harijans. In respect of other cases action has been taken and they are all *sub-judice*.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಈ ಗಲಭೆ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಪೊಲೀಸಿನವರಿಗೆ ದೂರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೂ ಅವರು ಏನು ಮುಂಜಾಗರೂಕತೆ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಅದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಬೆಳಗಿನ ಹಾಡ ಹಗಲಿನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ವ.ಹಿಳೆಯನ್ನು ಅವಾನುಷ ಚಿತ್ರಹಿಂಸೆ ಮಾಡಿರುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದದೆಯೇ?

Sri R. M. PATIL.—Sir I have said that a women has been injured and she was taken to the Hospital. So far as the previous incident is concerned, it is under investigation.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ದುಗ್ಗಪ್ಪ.—ಈ ಕೇಸಿನಲ್ಲಿ ಅಪರಾಧಿಗಳಾಗಿರುವವರು ಯಾರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಆಶ್ರಯ ಪಡೆದಿದ್ದರು?

Sri R. M. PATIL.—That fact is not revealed.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಮುನಿರಾಜು.—ಈ ಕೊಲೆ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಪೊಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೇ ಬೆಂಬಲರಾಗಿದ್ದರೆಂಬುದು ನಿಜವೇ?

Sri R. M. PATIL.—It is not correct, Sir.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಸುಬ್ಬಯ್ಯ ನಾಯಕ್.—ಈ ಘಟನೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪಕ್ಷದವರು ಹರಿಜನರು ಎಂದೂ ಇನ್ನೊಂದು ಪಕ್ಷದವರು ಸರ್ವಜನ ಹಿಂದೂಗಳು ಎಂದು ಹೇಳುವುದರಿಂದ ಗಾಯಗೊಂಡವರಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರು ಎಷ್ಟು?

Sri R. M. PATIL.—That fact is not available here, Sir.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಈ ಘಟನೆ ನಡೆಯುವ ದಿವಸ ರಜದಮೇಲೆ ಹೋಗಿದ್ದ ಮತ್ತು ಆ ಊರಿನಿಂದ ಓಡಿಹೋಗಿದ್ದ ಸಬ್-ಇನ್ಸ್ಪೆಕ್ಟರು ಕೊಲೆ ಮಾಡಿದಂತಹ ಜನರಿಗೆ ಏನಾದರೂ ಸಂಬಂಧವಿದೆಯೇ?

Sri R. M. PATIL.—It is a matter for further enquiry and it will be done.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ದುಗ್ಗಪ್ಪ.—ಈ ಘಟನೆಯಲ್ಲಿ ಗಾಯ ಹೊಂದಿದ ಎಲ್ಲಾ ರೋಗಿಗಳನ್ನು ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಅಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೋಗಿಗಳನ್ನು ಡಾಕ್ಟರ್ ನೋಡಿದ್ದರಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ನೀಗೆ ಬಿಟ್ಟು ಅವಾನುಷ ಚಿತ್ರಹಿಂಸೆ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಕೆಲವು ಗುರುತುಗಳು ಕಾಣುತ್ತವೆಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಸುಯಾದ ಆಹಾರ, ಬಟ್ಟೆ ಕೊಡದೆ ನರಳಿಸುತ್ತಾರೆ ಅದರಿಂದ ಈ 22 ಜನ ಗಾಯಗೊಂಡವರ ಸ್ಥಿತಿ ಬಹಳ ಜನ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳೇ ಇದ್ದಾರೆಂಬುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ?

Mr. SPEAKER.—I do not know the purpose of this question at this stage. Government is sufficiently impressed about its gravity.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಭಾಸ್ಕರ ಶೆಟ್ಟಿ.—ಈ ಕೊಲೆಯ ವಿಚಾರವು ಐದಾರು ದಿವಸಗಳ ಹಿಂದೆಯೇ ಆ ಗ್ರಾಮದ ಸ್ಥಳೀಯ ಪೊಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದ್ದರೂ ಮುಂಜಾಗರೂಕತೆ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಅವರು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೇ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲಿಯ ಪ್ರಭಾವ ರಾಜಕಾರಣಿಗಳ ಪ್ರವೇಶವಾದುದೇ ಕಾರಣವಲ್ಲವೇ?

Mr. SPEAKER.—It is disallowed. The same question has been put and answered.

Sri D. PARAMESWARAPPA.—May I know whether any special police staff has been deputed for investigation?

Mr. SPEAKER.—What does the member mean by Special staff?

Sri D. PARAMESWARAPPA.—I mean Central C.I.D.

Sri R. M. PATIL.—There are special officers and they are meant for investigation.

ಶ್ರೀ ಗೋಪಾಲ ಸಾಹೇಬ್.—ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೊಳ್ಳೆಗಾಲ, ಬಜಾಪುರ, ತಾಮಕೂರು ಮತ್ತು ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಮುಂತಾದ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಹುಜನಿಗೂ ಮತ್ತು ಇತರ ಜನಾಂಗದವರಿಗೂ ಇಂಥಾ ಘಟನೆಗಳು, ಮತ್ತು ಘರ್ಷಣೆಗಳು ಆಗಿವೆ. ಇಂಥಾ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹುಜನರಿಗೆ ಪ್ರೋಲೀಸಿನವರಿಂದಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಸರ್ಕಾರದವರ ಕಡೆಯಿಂದಾಗಲೀ ಸುಯಾವ ಒಂದು ರಕ್ಷಣೆ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅಪಾವನೆಗಳು ಇವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ರೀತಿ ಘರ್ಷಣೆಗಳಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನೆಂಬುದನ್ನು ತನಿಖೆ ಮಾಡಲು ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ?

Sri R. M. PATIL.—No, Sir.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಕೃಷ್ಣ.—ಆ ಸ್ಥಳದ ಪ್ರೋಲೀಸಿನವರು ಆ ಘಟನೆಯ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ನಿಷ್ಪಕ್ಷ ಪಾತವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ನಡೆಸಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅಲ್ಲಯ ಜನಗಳಿಗೆ ಸಂತಯ ಬಂದಿರುವ ಕಾರಣ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬೇರೆ ಪ್ರೋಲೀಸು ಆಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ನೇಮಿಸಿ ಅವರ ಮೂಲಕ ತನಿಖೆ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುತ್ತೀರಾ?

Sri R. M. PATIL.—That suspicion has been removed and the required intelligence staff also has been placed at the disposal of the Investigating officer.

Sri SANJEEVANATHA AIKALA.—In view of the seriousness of the situation, do Government propose to give interim relief to the sufferers?

Sri R. M. PATIL.—It is for the Revenue officers; the Deputy Commissioner will take necessary steps.

ಶ್ರೀ ಇ. ನಾರಾಯಣಗೌಡ.—ಆ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಈ ಒಂದು ಘಟನೆ ನಡೆದ ಮೇಲೆ ಆ ಕ್ಷೇತ್ರವು ವಾಗ್ಗೆ ಪ್ರೋಲೀಸ್ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಟ್ಟು ಅವರ ಉಕ್ತವಾರಿಯನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ತಾವೇನಾದರೂ ಪ್ರೋಲೀಸ್ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ?

Sri R. M. PATIL.—Police are already there, they are investigating and taking every care so far as the injured and also the victims of the family.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಈ ಘಟನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಯುತ್ತಾ, ಇರತಕ್ಕ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಭಾವ ಶಾಲೆಗಳಾದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ತಮ್ಮ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಿ ಈ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಬಗ್ಗೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು, ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ದೂರವಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು, ಬರವಾಂತ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಬೀರುತ್ತಾ ಇರುವುದು ಹಾಗೂ ಅಲ್ಲರತ್ತ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳೂ ಹುಜನರೇ ಆಗಿರುವ ಕಾರಣ ಅವರ ಮೇಲೆ ತೀರಾ ಅಪಾದನೆಯನ್ನು ಹೊಸುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿರುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ?

Sri R. M. PATIL.—I am not aware of it.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ಈ ದುಃಖವನ್ನು ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಪ್ರಭಾವಶಾಲಿಗಳು ಇರುವುದರಿಂದ ಈ ಕ್ಷೇತ್ರದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕೆಲವಿಗೆ ಸಂತಯ ಬಂದಿದೆ. ಆದರಿಂದ ಈ ಕ್ಷೇತ್ರದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ನಡೆಸಿ ಈ ದುಃಖವನ್ನು ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ತನ್ನ ಸಂತಯವನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತದೆಯೇ?

Mr. SPEAKER.—Special Tribunal for what?

Sri S. SIVAPPA.—For a judicial enquiry.

Sri R. M. PATIL.—There is no necessity for any special judicial enquiry. The Sessions Judge will hear the case. It is an ordinary matter.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಸುಬ್ಬಯ್ಯ ನಾಯಕ್.—ಸ್ವಾಮಿ ಈ ಘಟನೆಯ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಕೊರೆಗಳಾಗಿವೆ. ಮತ್ತು 22 ಜನಗಳಿಗೆ ಗಾಯಗಳಾಗಿವೆ ಎಂದು ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ. ಈ ಘಟನೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೆಡೆಗೂ ನೋಂದವರು ಹುಜನರೇ ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಲಗತ್ತಾ ಮುಕ್ತಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ?

Sri R. M. PATIL.—I have answered it three times. There is no question of a Civil suit. Revenue authorities will take care if they are in distressing conditions.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಅಲ್ಲ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಹಂಚುವ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವರಿಗೆ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗದೆ ಅಲ್ಲಿಯ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪುಡಾರಿಗಳು ಪಡೆ ಪಡೆ ವರ್ಗ ಮಾಡಿಸಿದರು. ಮತ್ತು ಈ ಡಿಸ್‌ಪೂಟನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟರು. ಮತ್ತು ಈ ಕೇಸಿನ ಬಗ್ಗೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪುಡಾರಿಗಳು ಪ್ರಭಾವ ತಂದು ಈ ವಿವಾದವನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ?

Sri R. M. PATIL.—Government is not aware of it.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಈ ಘಟನೆ ಅಲ್ಲ ನಡೆದ ಮೇರೆ ಆ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಪೊಲೀಸ್ ಮುಖ್ಯಾಧಿಕಾರಿಗಳಾರಾದರೂ ಭೇಟಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಯೇ ?

Sri R. M. PATIL.—The Deputy Inspector General of Police had gone and camped there for three days, and he has made necessary arrangements for investigation.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎನ್. ಕೃಷ್ಣಸಿಂಗ್.—ಈ ಘಟನೆಯ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಕೊಠಡಿಗಳಾಗಿವೆ. ಮತ್ತು 22 ಜನಗಳಿಗೆ ಗಾಯಗಳಾಗಿವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ ಅದಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ ಯಾರಾದರೂ ಆಸ್ತಿಪಾಸ್ತಿಗಳ ನಷ್ಟಕ್ಕೆ ಈಡಾಗಿದ್ದಾರೆಯೇ ?

Sri R. M. PATIL.—No property has been damaged.

Mr. SPEAKER.—Question Hour is over.

QUESTIONS FOR ANSWERS ON THE DAY

(but not taken up)

Amount sanctioned for the completion of Rural Communication Roads in Bidar District.

*Q.—418. **Sri S. BHIMANNA (Bhalki).**—

Will the Government be pleased to state :—

(a) the amount sanctioned to Bidar District during the last 3 years towards the completion of the roads under the Rural Communication Programme ;

(b) the amount already spent so far and the mileage of the roads completed under the above programme (Taluk-wise list be furnished) ?

A.—**Sri VEERENDRA PATIL (Minister for Public Works).**—

(a) Rs. 2,60,000.

(b) Rs. 3,91,173 for five years ending 1963-64.

Taluk.	M. F.
Bidar	32-5
Humnabad	31-4
Bhalki	28-0
Aurad	26-6

Release of Somanahalli A.M. Kaval in Hassan Taluk for Cultivation.

*Q.—506. B. H. LAKSHMANAIAH.— (Belur).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) when the Somanahalli A. M. Kaval in Hassan Taluk was released for cultivation through darkhast and the extent of land so released ;

(b) the procedure followed while distributing the said lands through darkhast ;

(c) whether it is a fact that the land was distributed to the non-agriculturists of Hassan town which is 12 miles away from the said land ignoring the applications from the neighbouring villages of that kaval ;

(d) when the Harijans of Mylanahalli village made a representation requesting them to release the said kaval and distribute the same to them through darkhast ;

(e) if so, the action taken by them thereon ?

A.—Sri M. V. KRISHNAPPA (Minister for Revenue).—

(a) On 8-12-1959, an extent of 1,425 acres 39 guntas was released.

(b) The Special Assistant Commissioner visited the villages round about the Somanahalli A. M. Kaval, invited applications, conducted Land Kacheri and granted land as per rules.

(c) Some lands were however granted to some people of Hassan also.

(d) No such representation was made by the villagers of Mylanahalli.

(e) Does not arise in view of reply to clause (d).

Grant of Darkhast Lands in S. Nos. 1 to 9 of Ukkunda Village in Bhadravathi Taluk.

*Q.—512. Sri T. D. DEVENDRAPPA (Bhadravathi).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) whether it is a fact that landless ryots residing in Ukkunda Village, Kudligere Hobli, Bhadravathi Taluk, have sent applications for the grant of darkhast lands in Survey Numbers 1 to 9 of the said village ?

(b) whether they have received recommendations to release the lands by transferring the same from the jurisdiction of the Forest Department to that of the Revenue Department ;

(c) the steps they have taken in this behalf ;

(d) when lands would be distributed to the landless ryots of that village ?

A.—Sri M. V. KRISHNAPPA (Minister for Revenue).—

(a) Yes.

(b) No.

(c) Forest Department has been addressed to release the land.

(d) As soon as the lands are released, action will be taken.

Deduction of 60 per cent of the total Compensation Amount to be paid by the tenants to the Inamdars in Hyderabad Karnatak Area.

*Q—421. Sri S. BHIMANNA (Bhalki).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) whether they are aware that Government is deducting only 60 per cent of the total compensation amount to be paid by the tenants, out of the total amount of "Nazrana" already paid by the tenants to the Inamdars in the Hyderabad Karnatak area;

(b) whether they are aware that the compensation amount is being determined by the Inam Officers on the basis of the present actual payment of land revenue (in force since 1952) or on the basis of land revenue prevailing during the paiyaga and Jagir regime which was comparatively higher than the present land revenue actually paid to the Government;

(c) whether they are aware that the representation was made to the effect that the entire amount of Nazrana paid to the Inamdars by the tenants should be deducted from the compensation amount fixed by the Government and the compensation amount should be fixed on the present actual payment of land revenue to safeguard the interests of the tenants?

A.—Sri M. V. KRISHNAPPA (Minister for Revenue).—

(a) According to Section 13 of the Hyderabad Abolition of Inams Act of 1955, a tenant who has, prior to the date of vesting, paid any consideration to the Inamdar for obtaining the right of possession over the Inam land, would be entitled to a deduction from the premium payable by him to Government up to 60 per cent thereof or the actual amount of consideration paid by him to Inamdar whichever is less.

(b) The premium charged on the Inam lands, the occupancy rights of which are granted to Inamdars and various tenants under Sections 4 and 6 to 8 of the Act respectively is usually based on the land revenue payable on such land immediately before the date of vesting. In other words, premium is calculated at 25, 40 and 60 times the actual Land Revenue as assessed and fixed by the Survey and Settlement Department.

(c) Yes; the matter is still under examination.

Supply of Higher Head Pump-Sets to Hassan District.

*Q.—511. Sri B. H. LAKSHMANIAH (Belur).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) the number of applications received from Hassan District requesting for the supply of Higher Head Pumpsents of 70 to 130 feet during the last three years;

(b) the number of persons to whom such Pump sets have been supplied during the said period ?

A.—Sri H. C. BORIAIAH (Parliamentary Secretary to the Minister for Agriculture).—

(a) One.

(b) Nil.

Report of the Mysore Public Service Commission for 1961-62 and 1962-63.

Motion to consider.—*Debate contd.*

Mr. SPEAKER.—I should like to know who are the Members desirous of participating in to-day's Debate. Let the respective whips send me the lists of such participants, if possible.

†Sri S. M. KRISHNA (Maddur).—Sir, we are fulfilling a constitutional requirement by starting to discuss the Annual Report of the Mysore Public Service Commission. I cannot but recall a situation when last time we were asked to discuss this Report; one begins to wonder about the sanctity that this Government attaches to the Public Service Commission. Last time, in the absence of the Opposition Groups in this House, the Members of the Ruling Party adopted the Report of the Mysore Public Service Commission for that year without any discussion whatsoever.

Mr. SPEAKER.—May I know whether I shall fix the time limit or the party whips fix the time ? I suppose the whips will fix the time.

Sri S. M. KRISHNA.—This Annual Report of the Mysore Public Service Commission for 1962-63 is a very serious inditement on this Government. There are a number of allegations made against the attitude of the Government towards this Mysore Public Service Commission. Sir, all of us do realise the importance of the Service Commission. Article 320 of our Constitution bestows on the Public Service Commission an onerous responsibility. It may be even equated in certain respects with an institution like the High Court.

4-00 P.M.

The Article is categorical when it says that it shall be the duty of the Union and the State Public Service Commissions to conduct examinations for appointments of the Services of the Union and the

services of the State respectively. This is, if I may say so, a mandatory provision of the Constitution. So when we debate an important Report like this, we must take into consideration what the founding fathers of our Constitution had in mind when they gave such an important place for this particular institution. We are also aware that in Mysore State about two years back the strength of the Public Service Commission was increased. Even at that time, many of us in this House severely criticised the attitude of the Government to pack this Service Commission with their own party men. That criticism went unheeded. We said at that time that the Public Service Commission, as it was then, did not have enough work for itself and so no useful purpose would be served other than satisfying certain disgruntled elements in their own party. I would like to draw the attention of this House to pages 16 and 17 of the Report :

“The Commission in their letter, dated 22nd August 1962 reiterated that recruitment to all services should rest with them as they are the only constitutional body set up for the purpose and that their work had never been so heavy as to warrant exclusion of any posts from their purview. Further, with the addition of two more Members to the Commission, the Commission did not see why any posts or class of posts should remain outside their purview.”

Here even the Public Service Commission conceded that with the exclusion of certain appointments from the purview of the Commission, they do not have enough work and with the addition of two more members to that Commission, no useful purpose would be served. When these two persons were appointed to the Public Service Commission, it was said that recruitment to Class III posts which was taken away from the purview of the Commission was going to be given back to the Commission. But unfortunately, the entire Class III posts were not given back to the Commission. I do not know why the Government established that only such posts which carried a salary of more than Rs. 100 basic only, those posts would be reverted back to the Commission for recruitment. I for one fail to understand the reasoning or the logic behind a step like this. We were under the impression that the entire Class III posts would be given back to the Commission for recruitment. I must submit that the Government has not taken the Commission seriously at all. The introductory part of the Report makes a very sad reading. That shows the attitude of the present Government towards the Commission. It is nothing short of a hostile attitude towards the Commission. All of us believe that there should be fraternal relationship between the Commission and the Government. All of us are agreed that there must be fraternal relationship, cordial relationship between the Government and the Commission. It is a responsible body; it is a constitutional body. There is a Chairman, there are Members of the Commission and the Government has to appoint a Secretary to that Commission. Now

(SRI S. M. KRISHNA)

what has happened here? A particular officer was posted as Secretary of the Commission on 19th May 1962; but that officer did not join duty. The Government instead of compelling that officer to go and report to duty, granted him leave and later on, they posted some other person who was also not willing to take up that new assignment and when the Commission wanted from out of a panel of 5 names one of the officers to be appointed as Secretary, Government excused themselves saying that none of those officers could be disturbed to take up the assignment as the Secretary of the Commission. I cannot ever think of a Commission which has functioned without a Secretary for well over a year. The Assistant Secretary of that Commission has acted as Secretary of the Commission for well over 11 months. Is this the way we are going to treat a constitutionally established body, is this the way that we are going to show allegiance to our Constitution? I cannot understand the deplorable attitude of the Government. This is to be condemned by every right thinking legislator, by every right thinking citizen in this country. I cannot understand why the Government should condone an officer who is not going to obey the orders of the Government.

“The Commission therefore reported the continued absence of this Officer for about two months.....Apart from the question of inconvenience caused to the Commission in the absence of a properly appointed Secretary for almost a year, the above account is indicative of the manner in which this matter has been treated, and instead of taking suitable action against the erring Officers failing to comply with the orders of the Government as also of the Commission, the Government simply accommodated them by changing their assignments without even so much as consulting the Commission.”

We have repeatedly said that this Government is to-day ruled by a clique. There are certain officers who are the favourites of the present Government. They will have to be given important assignments in various departments and there are certain officers who will be thrown out just like foot-ball or shuttle-cock wherever the Ministers want them to go. Here is a case where an officer has been posted and who, through back-door methods, had to bring influence on certain of the Ministers and the Government and the order of his transfer has been cancelled and some body else has been assigned to that new post. This is a very tragic situation. I only hope that the Government will take serious notice of our criticism. The whole attitude of the Government has got to change if any fruitful results will have to be expected from the Commission. The constitution also allocates certain other functions to the Public Service Commission. It is stated that in all matters of recruitment to civil services and civil posts, the Public Service Commission will have to be consulted. If any disciplinary action is to be taken, the P.S.C. will have to be consulted. Even

though the Supreme Court has held in certain cases that the Commission need not be consulted mandatorily, all the same it has to be consulted. For instance, the directive principles of the Constitution cannot be enforced in a court of law, nevertheless they are fundamental for our society and for the functioning of Government. We have to look at the Public Service Commission from that angle and in that light. The Report of the Commission catalogues the lapses of the present Government. There were a number of instances where the advice of The Commission has not been sought with respect to promotions, recruitment and in such of those cases where the advice was sought, they have been unceremoniously negatived or violated. On page 81, the Commission gives a number of instances where the advice of the P.S.C. was not accepted by Government. The Report says that the new State of Mysore came into existence Six years ago and we have not been able to promulgate Cadre and Recruitment Rules of the various departments of the Government. I wonder why the Government shirk from the responsibility of making rules, which is its primary responsibility. Repeatedly, as we can, through the Report, find that the Commission has drawn the attention of Government to these serious lapses but the Government has gone on, as if the cadre and recruitment rules are not to be framed at all. Even in certain cases where they have been framed, they have been violated with utmost disregard.

I would take the House through a few instances where the P.S.C. has taken note of the failures of Government. The Commission also makes certain comments about the confidential reports of the officers. A number of instances are shown on page 72. In many cases where the Government referred a particular matter for the opinion of the Public Service Commission, the Government does not send the records and the confidential reports of the officers. All of us know that to judge the worth of an officer, confidential reports form one of the basis. If the Government wants a particular advice or recommendation of the Commission and if they do not send confidential reports or sufficient data, how can anybody consider the worth of that particular officer. There are also instances where the Government appointed certain officers in the Medical Department. Certain Lecturers were temporarily appointed for various subjects. The Commission recommended them. Later on, Government changed the subjects without even consulting the Commission. A Lecturer is appointed for Pathology and he is assigned altogether a new subject to teach. This is the way our Government functions. There is also another instance where certain Associate Professors to the Medical College were sought to be appointed. It so happened at a later stage that the very persons appointed by Government had made applications to the P.S.C. and the Commission had passed a verdict saying that they were not qualified to hold such assignments. I believe the Government came out with the excuse that the All India Medical Council has given recognition to the degrees they held. So the Government comes to an independent

(SRI S. M. KRISHNA)

conclusion that those persons who have been appointed are eligible to teach those subjects. The Commission says :

"In their view such a concurrence could at best be for prescribing qualifications for various teaching posts and the said Council could not certainly be a substitute for a constitutional body like the Public Service Commission approving or according concurrence to appointments and promotions in State Services."

If this is the way we are going to function in the State, we can as well do away with the Public Service Commission. The Commission has categorically declared that those persons were not competent to teach those subjects.

Certain of these posts, as I mentioned earlier, chiefly of the Junior Engineers, do not come within the purview of the P.S.C. I wonder why Tahsildars are being recruited by the Commission if Junior Engineers cannot be recruited by them ?

I wonder why the same rule should not be applied to Junior Engineers ? What is the reason for the Government to take away from the purview of the Commission the recruitment to the cadres of Junior Engineers in our State ? So also in certain local bodies certain other posts also have been taken away from the purview of the Commission. We will have to give serious thoughts to these points and it would be in the larger interest of every one of us that all these posts ought to come within the purview of this Commission because it is the responsibility of the Commission to recruit officers for various cadres in our Governmental setup.

There is another instance where certain Cadre and Recruitment Rules prescribes that in certain appointments 50 per cent of posts must be by promotion and 50 per cent must be by direct recruitment. Government concurs with the views of the Commission and they say 'Well, we agreed with the opinion of the Commission that to certain of the Commercial Tax Officers posts 50 per cent by recruitment and 50 per cent will be by promotions. But I do not know what happens in the mean time. Government coolly without any hesitation go back upon their concurrence and they say that all the posts will be filled by promotions or there will be no direct recruitment at all. There is an instance where specially in the Department of Commercial Tax Officers, all the persons who were not qualified have been promoted without giving any chance for direct recruitment. It is mentioned here in this Report. The Finance Minister is answerable to us. Why did the Government go back upon its commitment ? What was the Government doing when they first concurred with the Commission and what were the weighty important reasons for the Government to go back upon it ? Government also had made certain appointments on an *ad hoc* basis all because they take a refuge under the plea that in some of the departments, Cadre and Recruitment

Rules are not framed, so they will have to make temporary appointments or appointments on an *ad hoc* basis. Again, I quote the Commission.

"It is more than six years that the New Mysore State was formed and the Commission are at a loss to understand the nature and extent of difficulties that come in way of finalisation and promulgation of these rules even after such a length of time. The Commission would strongly recommend that earnest efforts should be made in this direction and recruitment rules promulgated without further loss of time."

I am sure after the Government received this Report from the Commission they will have bestowed certain thoughts about framing these Cadre and Recruitment Rules. It is in the fitness of things that these Rules will have to be framed at the earliest so that all of us would know where exactly we stand. Otherwise, it will lead us to a feeling that this Government wants to favour, they hesitate to give away the powers because under the plea of making appointments on an *ad hoc* basis, Government reserves the right to appoint persons, to promote certain persons. That is where favouritism comes in, that is where partiality comes in that is where partisan attitude comes in. It is against these attitudes we will have to fight.

The Government as early as in 1957 in order have reiterated the value of confidential reports.

"It is equally essential that all officers who have to record their remarks in the Annual Confidential Reports should do so with the greatest caution and should not record any remarks lightly on the spur of the moment or based on prejudice....."

"Reporting Officers should not refrain from recording in the Confidential Reports all relevant observations and opinions which they might have formed, as it is the intention of Government to ensure that the reports should represent a frank and full appraisal of the officer's merit and demerits."

How many instances there are in the Appendix where confidential reports were not submitted along with the case? In certain cases the Commission comes to the conclusion that there is no systematic maintenance of these confidential reports. In certain cases confidential reports have been misplaced. I cannot think of a Government where an important document like the confidential report is misplaced and it cannot be found. This is a lame excuse. This is a deliberate attempt to hinder the activities of the Commission and this does not augur well for the State; this does not augur well for our democratic set up. When there is a constitutional definition, when there is a constitutionally established, bifurcation of duties and responsibilities a democratic Government shall have to respect this definition.

"The Commission feel that the above Instructions are observed more in their breach." Could there be any greater stricture than can be passed against a Government than this which the Commission has made

(SRI S. M. KRISHNA)

so boldly? I for one, congratulate the Commission. They have been candid in their assessment of the present Government in this State and they have also been very frank in their assessment about the attitude of the present Government towards the Commission. The sooner the Government revises its attitude to the Commission, it will be doing a great service to the Constitution, service to all of us. There are many other instances. A Deputy Superintendent of Police has been re-employed. The Commission has stated categorically that there is no point in re-employing a person who is about to be retired. But the Government kills time carrying on a fruitless correspondence with the Commission and in the meanwhile re-employs the Deputy Superintendent of Police. This is how we are going to circumvent the Commission, their instructions and their duties. All these drive us to draw the conclusion that the Mysore Public Service Commission has not been given sufficient powers and sufficient independence to make up its mind. All the independence that has been given to the Commission, is to make certain comments on the Government on their attitude, to criticise the motives of the Government and nothing more. Without striking a partisan note, I would like to appeal to the Government today that it is time that we respect certain conventions, it is time that we respect certain tradition. The tradition has always been that the opinion of the Public Service Commission is entitled to the greatest respect, to the greatest weight. I only appeal to the Government to give that weight, to give that respect that justifiably belongs to the Commission.

4 30 P.M.

With these words I would like to draw the attention of the House to the significant omission on the part of the Government and hope that hereafter they would be more truthful if they were to revise their attitude towards the Public Service Commission. No purpose would be served by simply placing the report of the Commission for discussion without taking note of the criticisms that we make and without even making an attempt to make amends to certain shortcomings. I am sure that when we will have an opportunity to debate another report next year, some of these drawbacks, some of the omissions and commissions of the Government will not find a place in the Report.

ಶ್ರೀಮತಿ ನಾಗಪ್ಪಮ್ಮ ಹಿರೇವರ್ (ಗಾಂಧೀನಗರ).—ವಾಸ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ. ಈ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಲೋಕಕ್ಕೆ ಆಯೋಗದ ವರದಿಯನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಒಂದೆಡೆ ಸೂಕ್ತ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕೆಂದೇ.

“ಅಲ್ಪೇಕ ಅಪ್ಪ ತು ವಿಷ್ಣು” ಅಲ್ಪೇಕ ವಾದಿಸರೆ ಅದು ತಪ್ಪು ವಿಷವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಬುದ್ಧಿವಂತರೇ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಲೋಕಕ್ಕೆ ಆಯೋಗದ ವರದಿ 1962-63ರ ವರು ವಿವರಣೆಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಆಯಾ ವರ್ಷದ ವರದಿಯನ್ನು ಆಯಾ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ವರದಿ ಮಾಡಿ, ಏಕೆ ಮಾಡಿರಲಿ, ಮಾಡಿದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸಕಾಲಕ್ಕೆ ಬಂದಿ ಎಂಬ ಒಂದು ಸೂಚನೆ, ಕತೆ ವ್ಯವಸ್ಥಿತ ಬಾಹ್ಯ ಕರಾಗಿದ್ದರೆ, ಅಲಸಿಗಾಗಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಒಂದು ಸೂಚನೆ ಮತ್ತು ಟಾಬಲ್. ಕೆಲವು ವೇಳೆ 2-3 ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ವರದಿ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಬಂದಿರಲಿಲ್ಲ; ಈ ವರದಿಗಳ ವಿಳಂಬವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಸರಕಾರ ಕಾರಣವೋ, ಲೋಕಕ್ಕೆ ಆಯೋಗದ ವರದಿ ಕಾರಣವೋ ಎಂಬ ಒಂದು ಸಂದೇಹ.

ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರು ಏನೇ ಉತ್ತರ ಹೇಳಲಿ ಸರಕಾರ ಮತ್ತು ಆಯೋಗದವರಿಬ್ಬರೂ ವಿಳಂಬಕ್ಕೆ ಉತ್ತರವಾದಿಗಳು ಎಂದು ಹೇಳಲೇಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇನ್ನು ಮುಂದಾದರೂ ಕೂಡ ಆಯಾ ವರ್ಷದ ವರದಿಯನ್ನು ಆಯಾ ವರ್ಷವೇ ಮಂಡಿಸುವಂತೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಎನುತಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹಿ. ಪತ್ತಿ (ಹಣಕಾಸಿನ ಶಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಲೇಟೆಸ್ಟ್ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಇಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಇದಕ್ಕಿಂತ ಲೇಟೆಸ್ಟ್ ಇದುವುದು ಹೇಗೆ? 1962-63ರದು ಇಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀವೆಂಕಟ ನಾಗರತ್ನಮ್ಮ ಹಿರೇವರ್. —3. ವರ್ಷ ಇಟ್ಟಿರಲಿಲ್ಲ ಅಂತ ಹೇಳಿದೆ. ಲೋಕ ಕೇವಲ ಆಯೋಗ ಒಂದು ಉತ್ತರ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಎದ್ದಂತೆ. ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳು ಮತ್ತು ನೌಕರರ ಹಾಗೂ ಹೋಗುವಾಳೆಲ್ಲರೂ ಕೂಡ ಇವರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತವೆ. ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆ, ನಾಯಕತೆ—ಎರಡನ್ನೂ ಆಯೋಗದವರು ಚಾಚೂ ತಪ್ಪದೆ ಪಾಲಿಸಿದರೆ ಆಯೋಗಕ್ಕೂ ಕೀರ್ತಿ ಬರುತ್ತದೆ, ಸರಕಾರಕ್ಕೂ ಕೀರ್ತಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಸ್ವಜನ ಪಕ್ಷಾಂತ, ಯಾದಾಕ್ಷಿಣ್ಯ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೊಳಗಾಗದೆ ಕೈತುದ್ದಿಯಿಂದ ಮಾಡಿದ ಆಯೋಗದ ಕೆಲಸ ಸ್ಪರ್ಧಿಗಳಿಗಿರುವುದು, ಇದಕ್ಕೆ ವ್ಯತಿಕ್ರಮ ದರೆ ನರಕಿಯುವುದು. ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳ ಮತ್ತು ನೌಕರರ ಆಳವು ಉಳಿದವರು ಬಹುತೇಕ ಆಯೋಗದವರ ನಿರ್ಣಯಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತವೆಯೆಂದರಿಂದ ಆಯೋಗವು ಪರಿಶುದ್ಧತೆ ಕಂಡುಕೊಂಡು ಬರಬೇಕು ನಾನು ಎನಂತಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಹಿಂದೆ ಆಯೋಗದ ಮೇಲೆ ಆಕ್ಷೇಪಣೆಗಳು, ದೂರಗಳು ಬಂದಿದ್ದು ದರಿಂದ, ಇಂಥ ದೂರುಗಳೇನು, ಆಕ್ಷೇಪಣೆಗಳೂ ಆಯೋಗ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುವುದು, ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿವೆವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಒಂದು ಮುಖವಾದ ವಿಚಾರವನ್ನು ತಿಳಿಸಲೇಬೇಕಾಗಿದೆ. ಲೋಕಕೇವಲ ಆಯೋಗದ ಕೆಲಸಗಳು ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಸಾರವಾಗಿ, ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ನಡೆಯಲು ಅವಕಾಶವಿರಬೇಕೆಂಬುದು ಸಿದ್ಧಾಂತವಾದ ವಿಚಾರ. ಸರಕಾರದವರ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪವಾಗಲಿ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಮುಖಂಡರ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪವಾಗಲಿ ಇದ್ದರೆ ಆಯೋಗದಾಗಿ ತಪ್ಪಲು ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ; ಅಕ್ಕಮ, ಅನ್ಯಾಯಕ್ಕೆ ಆಸ್ಪದವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಹಿಂದೆ ಅನೇಕ ಸಾರಿ ಆಯೋಗದ ಕೆಲಸದ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪ ಮಾಡುವುದು, ಅದರಿಂದ ಆಯೋಗದ ತೀರಾ ನಷ್ಟ, ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಅಂತ್ಯವೇ ಆದಿ ಅಂತಹಗಳಿಂದ ಗೊತ್ತುವುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿರುವ ವಿಚಾರ. ಸರಕಾರದವರು ಈ ನೀತಿಯನ್ನು ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳ ಆಯ್ಕೆ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ವರ್ಷಾನುಗಟ್ಟಿ ವಿಳಂಬವಾಗಿರುವುದು, ಅನೇಕ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳು ಶ್ರೇಷ್ಠ ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ದೂರುಗಳನ್ನು ಒಯ್ಯಿರುವುದು ಸಾರ್ವಜನಿಕವಾಗಿ ಗೊತ್ತಿರುವ ವಿಚಾರ. ಇದಕ್ಕೆ ಸರಕಾರದ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪವೆನ್ನುವುದಕ್ಕಿಂತಲೂ ನಿರ್ದೇಶನದ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ದೇಶನ ಕೆಡುವುದರ ವಿಳಂಬ ನೀತಿಯ ಬಗ್ಗೆ, ಮತ್ತು ಸರಕಾರದ ಅನುಮೋದನೆ ಬಗ್ಗೆ ಲೋಕಸೇವಾ ಆಯೋಗದವರೇ ಅತ್ಯುತ್ತಮವನ್ನು ವರದಿಯಲ್ಲಿವೇ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿಯ ತೀರ್ಮಾನ ಸರಕಾರ ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ ನಿಯಮಬದ್ಧತೆಯಿಂದ ವರ್ತಿಸಿದರೆ, ಆಯೋಗಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ ನಿಯಮಬದ್ಧತೆಯಿಂದ ವರ್ತಿಸಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರಯುಕ್ತ ಸರಕಾರ ಆಯೋಗದ ನಿಯಮಗಳಿಗೆ 16 ಆಣೆ ನಿಷ್ಠೆಯಿಂದ ನಡೆಯಲೆಂದು ಹಾರೈಸುತ್ತೇನೆ.

ಲೋಕ ಕೇವಲ ಆಯೋಗದವರು ಮಾಡಿದ ತೀರ್ಮಾನಗಳನ್ನು ಸರಕಾರದವರು ತಿರಸ್ಕರಿಸಬೇಕಾದರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಸರಕಾರದವರು ಸಕಾರಣಗಳನ್ನು ಕೊಡಲೇ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ರೀತಿ ಸಕಾರಣಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಸ್ಥಳೀಯ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಸರಕಾರದವರು ನೇಮಿಸಿಕೊಂಡಂತರ, ಅಂಥವರನ್ನು ಇಟ್ಟು ಕೊಳ್ಳಲು 9 ತಿಂಗಳು ಮಾತ್ರ ಅವಕಾಶವುಂಟು. ನಂತರ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್ ನವರು ಅವರನ್ನು ಯೋಗತೆಯಮೇಲೆ ವಿವಿವತ್ತಾಗಿ ಖಾಯಂ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸರಕಾರದವರು ತುರ್ತುಬಂದ ನೇಮಿಸಿಕೊಂಡ ಇಂಥ ನೌಕರರನ್ನು 2-3 ವರ್ಷವಾದರೂ ಆಯೋಗದವರು ಒಪ್ಪಿಗೆಗೆ ಕಳುಹಿಸದೆ, ನಂತರ ಕಳುಹಿಸಿದ ಉದಾಹರಣೆಗಳು ಬೇಕಾದಷ್ಟಿವೆ. ಹೀಗೆ ಅಕ್ಕಮಗಳಾದರೆ ಲೋಕಸೇವಾ ಆಯೋಗಕ್ಕಿರುವ ನಿಯಮ ನಿಬಂಧನೆಗಳನ್ನು ಮುರಿದಂತಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ? ಇದು ನ್ಯಾಯವೆಂದು ಯಾರಾದರೂ ಕೇಳಬಹುದು. ಕಾರಣ, ಸರಕಾರದವರು ಇಂಥ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಮಾನ್ಯತೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿರುವ ವಿಚಾರ ಎಂದು ನಾನು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಅನೇಕ ಖಾತೆಗಳಲ್ಲಿ ಸರಕಾರದವರ ಕಡೆ ಬಗ್ಗೆ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಕೂಡ ಮಾಡಿರುವುದು ನಾನು ಮುಂದೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ.

ಸರಕಾರ ಇತಿರೀತಿಗೆ ಇನ್ನೊಂದು ಹೊಸ ಪದ್ಧತಿ ಜಾರಿಗೆ ತರಿದ್ದಾರೆ. ಸ್ಟೇಟ್‌ಲೆವೆಲ್ ರಿಕೂಮೆಂಟ್ ಕಮಿಟಿ, ಡಿವಿಷನ್‌ಲೆವೆಲ್ ರಿಕೂಮೆಂಟ್ ಕಮಿಟಿಗಳು. 3 ಮತ್ತು 4ನೇ ವರ್ಗದ ನೌಕರರ ನೇಮಕಕ್ಕಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಮೇಲೆ ಕಾನೂನು ಬದ್ಧವಾದ ಆಯೋಗ

(ಶ್ರೀಮತಿ ನಾಗರತ್ನಮ್ಮ ಹಿರೇಮಠ)

ಎದ್ದು, ಅದರಲ್ಲಿ 5 ಜನ ಸದಸ್ಯರಿದ್ದು, ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಜಮಾಖರ್ಚುಗಳಿದ್ದು, ದುರ್ಭಿಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕವಾನವೆಂಬಂತೆ, ಅರ್ಥಿಕ ಕಠಿಣ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಸಮಿತಿಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ನೇಮಿಸುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಎನ್ನಬಹುದು ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿರಬೇಕೇ ಹೊರತು ನಮಗಂತೂ ಅರ್ಥವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಈಗರಾದಂತೆ ಸಮಿತಿಗಳನ್ನು ವಜಾಮಾಡಿ ಸದರಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ರೋಕಸೇವಾ ಆಯೋಗಕ್ಕೆ ವಹಿಸಿದರೆ, ಸಾಕಷ್ಟು ಕೆಲಸವಿಲ್ಲದೆ ಇರುವ ರೋಕಸೇವಾ ಆಯೋಗಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಕೆಲಸ ಒದಗಿಸಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಹಣವನ್ನು ಉಳಿಸಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪುನಃ ವಿಮರ್ಶಿಸುತ್ತಾರೆಯೆ ನಾನು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ. “ಶಿಲವಂತರ ಕೇರಿಯಲ್ಲಿ ಕೋಳಿ ಮಾಯವಾಯಿತೆಂಬ” ಒಂದು ಗಾದೆಯಿದೆ. ನಾವು ಹದಿನಾರಾಣ್ ಶಿಲವಂತರು. ನೇಮಿ ನಿಷ್ಠೆಗಳಿಗೆ ಚಾಚೂ ತಪ್ಪದೆ ಶಿಲವಂತರೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೇಳುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ಪಕ್ಕಾ ಶಿಲವಂತರು. ರೀತಿ, ನೀತಿಗಳಿಗುಚಾಚೂ ತಪ್ಪದೆ ನಡೆಯುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಸೇವಾ ಆಯೋಗದವರು ಹೇಳುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅದರೂ ಸ್ವಜನ ಪಕ್ಷಪಾತ, ಪ್ರಭಾವಿಗಳಿಗೆ ಮನಸೋತು ಅಕ್ರಮ ಅನ್ಯಾಯದ ಕೋಳಿಗಳು ಮಾಯವಾಗಿರುವುದು ಅನೇಕ ವೇಳೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಕೋಳಿ ಮಾಯ ಮಾಡುವವರನ್ನು ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚುವ ಕೆಲಸ ಸಾರ್ವಜನಿಕರು ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಪ್ರಸಂಗ ಬರದಂತೆ ನೀತಿ ಬದ್ಧರಾಗಿ ನಡೆಯುವುದು ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಸೇವಾ ಆಯೋಗದವರ ಪವಿತ್ರ ಕರ್ತವ್ಯವೆಂಬುದನ್ನು ಈ ಪ್ರಸಂಗದಲ್ಲಿ ಎನಂತಿಸಲು ಹಿಂಜರಿಯಲಾರ. ನಮ್ಮ ಮುಂದಿಟ್ಟಿರುವ ವರದಿಗಳ ಅಧಾರದಮೇಲೆ ನಾನು ಈ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. 1962-63ರ ಈ ವರದಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ಕಂಡುಬಂದಿವೆ. ಈ ವರದಿಗಳನ್ನೋದಿದರೆ ಸರ್ಕಾರ ತನ್ನ ಅಂತಿಮ ತೀರ್ಮಾನದ ಸಾರ್ವಭೌಮತ್ವವನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಶ್ರೇಷ್ಠತೆಯ ಚಲಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟಬಿದ್ದು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡಿರಬೇಕೋ ಎಂಬ ಸಂಶಯ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ವಿಚಾರ ಹೇಗಿರಬೇಕೆಂದರೆ ಅತ್ತೆ ನೋಸೆಯರ ಜಗಳದಂತಿದೆ. ಒಬ್ಬ ಭಿಕ್ಷುಕ ಬಂದು ಅಮ್ಮ ಭಿಕ್ಷೆ ನೀಡಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅತ್ತೆ ನೋಸೆ ಕಥೆಯನ್ನು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಸಾರಿ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ.

ಶ್ರೀಮತಿ ನಾಗರತ್ನಮ್ಮ ಹಿರೇಮಠ.—ಹಾಗೆ ಭಿಕ್ಷೆ ಇದೆ ಎಂದು ಆಯೋಗ ಹೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿರುವುದೂ, ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಆಯೋಗ ಹೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ಇದೆ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರ ಹೇಳಿರುವ ನಿದರ್ಶನಗಳು ಈ ವರದಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಹೀಗಾದರೆ ಆಯೋಗದ ತೀರ್ಮಾನದ ಪಾವಿತ್ರತೆಯಲ್ಲಿ ಕುಂದಿರಬಹುದು; ಆಯೋಗ ದಯಾ ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯಗಳಿಗೆ ಕಟ್ಟಬಿದ್ದಿರಬಹುದೇ ಎಂಬ ಸಂಶಯ ಸರ್ಕಾರದವರ ಈ ನೀತಿಯಿಂದ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಕಾರಣ ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಸೇವಾ ಆಯೋಗದವರ ಮಧ್ಯೆ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ಬರಬಾರದು, ಬಂದರೂ ತಾತ್ಕಿಕವಾಗಿ ಪಾವಿತ್ರವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳಾಗಿರಬೇಕು. ಹೀಗಾದರೆ ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಸೇವಾ ಆಯೋಗದ ಬಗ್ಗೆ ಜನತೆಗೆ ನಂಬಿಕೆ ಎತ್ತಾಸೆ ಮೊಡುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಮುಂದಾದರೂ ಎದ್ದು ಕಾಣುವಂತಹ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಸೇವಾ ಆಯೋಗದವರಲ್ಲಿ ಬಾರದಂತಾಗಲಿ, ರೀತಿ ನೀತಿಗಳಿಗೆ ಉಭಯತ್ರರೂ ಕಟ್ಟಬಿದ್ದು ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಜನ ಮೇಚ್ಚುವಂತೆ ನಡೆಸಲಿ ಎಂದು ಹಾರೈಸುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ (ಹೊಳೇನರಸೀಪುರ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಈಗ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇರತಕ್ಕ ಈ 1962-63ನೇ ಸಾಲಿನ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್ ರಿಪೋರ್ಟಿನ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ಕಟುವಾಗಿ ಟೀಕೆ ವದತಕ್ಕ ಕೆಲವು ಸನ್ನಿವೇಶಗಳು ಈ ರಿಪೋರ್ಟನ್ನು ಓದಿದಮೇಲೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ರಿಪೋರ್ಟನ್ನು ನಾವು ಸ್ವಲ್ಪ ತುಲನೆ ಮಾಡಿ ನೋಡಿದರೆ ಪ್ರಾಯಶಃ ಸರ್ಕಾರ ಈ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಎಷ್ಟು ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಮಾಡುತ್ತಿರಬೇಕು ಕೊಟ್ಟಿದೆ, ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಎಚ್ಚರಿಕೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಬಹಳ ವ್ಯಥೆಯಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಪ್ರಾಯಶಃ ಈ ಸರ್ಕಾರ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಸರ್ಕಾರ ಅಲ್ಲ, ಇದು ಬಹುಶಃ ಡಿಕ್ಟೇಟಾರಿಷ್ಪ್ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಆಳುತ್ತಾ ಇದೆ ಎಂದು ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. ಇವತ್ತು ಏನು ಈ ರೋಕಸೇವಾ ಆಯೋಗವನ್ನು ಈ ಸಂವಿಧಾನದ 318ನೇ ವಿಧಿ ಪ್ರಕಾರ ರಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ, ಈ ಆಯೋಗ ಕೊಟ್ಟಂತಹ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳಿಗೆ ಯಾವಾಗ ಮನ್ನಣೆ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲವೋ, ಅಗ ರಾಜ್ಯಾಂಗಕ್ಕೂ ಮನ್ನಣೆ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಇವತ್ತು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಇದನ್ನು ಬಹಳ ವ್ಯಥೆಯಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಈ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್ ನಿಂದ ಏನಾದರೂ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನತೆಗೆ ಯಾವ

ಇನ್‌ಫ್ಯುಯನ್ಸ್ ಇಲ್ಲದೇ ಇರತಕ್ಕ ಬಡ ಜನ, ಇನ್‌ಫ್ಯುಯನ್ಸ್ ಮಾಡಲು ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲದೇ ಇರತಕ್ಕ ಸಾಮಾನ್ಯ ಪ್ರಜೆ ಇದರಿಂದ ನ್ಯಾಯ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಏನು ಇದೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಕೊಡಲ ಪಟ್ಟು ಒದಗಿದೆ ಎಂದು ಈ ಒಂದು ರಿಪೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಕೆಲವು ಟೀಕೆಗಳಿಂದ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಸ್ವಾಮಿ, ಇವತ್ತು ಈ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್‌ಗೆ ಮಾನ್ಯತೆ ಕೊಡಲು ಇಷ್ಟು ಎಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಬಹುಶಃ ಏನಾದರೂ ರಾಜ್ಯಾಂಗಕ್ಕೆ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ತಂದು ಇದನ್ನು ಕ್ರಮಕಾರಣಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಿಮಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಪಾರ್ಟಿಮೆಂಟ್ ಮೆಂಬರುಗಳಿಗಾದರೂ ತಿಳಿಸಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದ್ದರೆ ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಿ ಇದನ್ನು ಕ್ರಮಕಾರಣಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ. ಏಕೆಂದರೆ ಇವತ್ತು ಈ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್‌ನ ಸಲಹೆ ಏನು ಇದೆ ಅದಕ್ಕೆ ಮನ್ನಣೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ತಮಗೆ ಇಷ್ಟು ಇಷ್ಟು ಎಲ್ಲ ಎಂದರೆ ವರ್ಷಕ್ಕೆ 3 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಿ ಏಕೆ ಇದನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಇವತ್ತು ತಮ್ಮನ್ನು ಕೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಇವತ್ತು ಸುಮಾರು 3 ಲಕ್ಷ ಚಿಲ್ಲರೆ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ವೆಚ್ಚಮಾಡಿ ಈ ಒಂದು ಕಮಿಷನ್‌ನ ಧೈಯ ಧೋರಣೆ ಏನಿದೆ, ಅಧಿಕಾರ ಏನಿದೆ ಅದಕ್ಕೆ ಕೊಡಲ ಪಟ್ಟು ಹಾಕಿ ದಕ್ಕೆ ತರುವ ವಿಚಾರ ಈ ರಿಪೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. ಇವತ್ತು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ತಾವು, ಯಾವನೋ ಒಬ್ಬ ಬಡ ಅಫೀಸರು ತಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರಿ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಏನಾದರೂ ಉಲ್ಲಂಘನೆ ಮಾಡಿ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್ ಆದವನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದೆ ಇದ್ದರೆ, ಅವನಿಗೆ ಸಸ್‌ಪೆನ್ಷನ್ ಆರ್ಡರ್ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ, ಇಷ್ಟು ದಿವಸದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹೋಗದಿದ್ದರೆ ಸಸ್‌ಪೆಂಡ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ನಾನು ಕೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯೇಟ್‌ನಲ್ಲಿರುವ ಚೀಫ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯಾಗಲಿ ಅಥವಾ ನಿಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಏನಿದೆ ಇದರಲ್ಲಿ ನಿಮಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಇದೆ—ಒಬ್ಬ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯನ್ನು ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಫೋಸ್ ಮಾಡಿ ಆತ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳತಕ್ಕ ದಿಟ್ಟ ಮನೋಭಾವ ಆತನಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕಾದರೆ ಬಹುಶಃ ನಿಮ್ಮ ಯಾರಾದರೂ ಬೆಂಬಲ ಅವನಿಗೆ ಇದ್ದೇ ಇರಬೇಕು. ಆತನಿಗೆ ತಮ್ಮ ಯಾವನೋ ಬೆಂಬಲ ಅಥವಾ ಮನ್ನಣೆ ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ಪ್ರಾಯಶಃ ಆ ಅಧಿಕಾರಿ ತಮ್ಮ ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆತನಿಗೆ ಶಕ್ತಿ ಹೇಗೆ ಬರುವಂತೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ! ಐ.ಎ.ಎಸ್. ಅಧಿಕಾರಿಯಾಗಿರತಕ್ಕವರು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್‌ಗೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘನೆ ಮಾಡಿರುವಾಗ ಅವರ ಮೇಲೆ ಏನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ? ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್‌ಗೆ ಏನು ಬೆರೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ? ಏಕೆಂದರೆ ಯಾರಾದರೂ ತೆರೆಗೆ ಎಣ್ಣೆ ಕಾಣದವರು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅಂತಹ ಎಣ್ಣೆಪಾರಿ ಜನರಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಸಾಹಸ ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇದೆಯೇ ಹೊರತು ಉನ್ನತ ವಜ್ರದಲ್ಲರಂತೆ ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯವಿರತಕ್ಕ ಜನತೆಯ ಬೆಂಬಲಗರು ಯಾರಾದರೂ ಅವರಿಗಾದರೆ ಅಂತಹವರಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ತಮಗೆ ಏಕೆ ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಇವತ್ತು ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್ ರಿಪೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನಮ್ಮೂರು ಆಗಿರತಕ್ಕ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಐಟಂ ಮೇಲೂ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ವೇಳೆ ಸಾಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್‌ನಲ್ಲಿ 3 ಜನ ಸದಸ್ಯರು ಇದ್ದರೂ ಇತ್ತು, ಈಗ 5 ಜನರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದಮೇಲೆ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಬಿಟ್ಟು ಕೊಡಬೇಕೆಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ವಿನಸ್ಸು ಮಾಡಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳಿ ವರದಿಯಾಗಿದೆ. ಸರ್‌ಇನ್‌ಸ್ಟೆಕ್ಟರುಗಳನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡುವುದು, ಜೂನಿಯರ್ ಇಂಜಿನಿಯರುಗಳನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡುವುದು ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಮಗೆ ಬಿಟ್ಟುಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನೂ ಜನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ತಮ್ಮ ಮೆಮೊರಾಂಡಂನಲ್ಲಿರುವ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ಲನೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಜೂನಿಯರ್ ಇಂಜಿನಿಯರ ವಿಚಾರದಲ್ಲೇನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿ ಬಹಳ ಜನ ನೂಪ್‌ವೈಜಂ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಅವರಿಗೆ ಕೊಡಲು ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಕೆಲಸ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಮಂತ್ರಿಗಳೇ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗಿರುವಾಗ ಅರ್ಹತೆಯಿಲ್ಲದವರ ಕೊರತೆ ಇದೆಯೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಸುಳ್ಳು. ಮೆಮೊರಾಂಡಂನಲ್ಲಿ ಉದಾಹರಣೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ಸುಳ್ಳು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಲಿಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಒಂದುವೇಳೆ ಚೀಫ್‌ಇಂಜಿನಿಯರ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ರೋಕನೇವಾ ಅಯೋಗದಲ್ಲಿ ಪರಿಣಿತರಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಡಾಕ್ಟರುಗಳ ನೇಮಕವನ್ನು ರೋಕನೇವಾ ಅಯೋಗದವರಿಗೆ ವಹಿಸಿ ಜೂನಿಯರ್ ಇಂಜಿನಿಯರುಗಳ ನೇಮಕವನ್ನು ಅವರಿಗೆ ವಹಿಸದಿರಲು ಕಾರಣವೇನು? ಸರ್ಕಾರ ಹೇಳುವುದರಲ್ಲಿ ಸತ್ಯವಿರಬೇಕು. ಹಾಗಿಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಪರ್ಸನಲ್‌ಮರ್ಚ್ ಮಾಡುವುದು ಸೂಕ್ತ ಎಂದು ತಿಳಿಸಲಿಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಇವತ್ತು 150 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡು ಒಂದು ತಿಂಗಳಿಗೆ ಸಂಬಳ ಇರುವ ಕೆಲವು ಹುದ್ದೆಗಳಲ್ಲಿವೆ—3 ಮತ್ತು 4 ನೇ ದರ್ಜೆ ಹುದ್ದೆಗಳಲ್ಲಿವೆ—ಅವುಗಳಿಗೆ ನೇಮಕ ಮಾಡುವ ಕೆಲಸವನ್ನು

(ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ)

ದಿಜನರ ಲೆವಾರ್ ಮತ್ತು ಸ್ಟೇಟ್ ಲೆವಾರ್ ರಿಕ್ಲೋಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಕಮಿಟಿಗಳಿಗೆ ವಹಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಅದರ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಏನು? 1ನೇ ಕ್ಲಾಸ್ ನೌಕರರಾದ ಜವಾನರ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ಹಿಂದೆ ಇರಬಾರು ಮುಖ್ಯಾಧಿಕಾರಿಗಳೇ ಭರ್ತಿಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಈಗಲೂ ಅದನ್ನು ಅವರಿಗೇ ವಹಿಸಿ 3ನೇ ಮತ್ತು ದರ್ಜೆ ಹುದ್ದೆ ಭರ್ತಿಮಾಡುವ ಕೆಲಸವನ್ನೇಕೆ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್ನಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು? ಆ ಕಮಿಷನ್ನಿಗೆ ಸಾಕಾಡಪ್ಪು ಕೆಲಸವಿಲ್ಲ. ರುವಾಂಗ ಹಾಗೆ ಅದನ್ನೂ ಅವರಿಗೇ ವಹಿಸುವುದು ಅವಶ್ಯಕ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಎರಡು ಸಮಿತಿಗಳೇಕೆ ನೇಮಕ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕು.

ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಜನರಲ್ ರಿಮಾರ್ಕ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವುದನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ. ವಿಶಾಲ ಮೈಸೂರಾಗಿ ಆರೇಳು ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಸಹ ಕೇಡರ್ ಮತ್ತು ರಿಕ್ಲೋಟ್‌ಮೆಂಟ್ ರೂಲ್ಸ್ ಇಲ್ಲವು. ಮೇಲೂ ತಯಾರಿಸಲು ನಿಮಗೆ ಶಕ್ತಿಯಿಲ್ಲ. ಅದರಿಂದೇನು ಅನಾಹುತವಾಗುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಅನೀತಿ, ಅನ್ಯಾಯ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಜನರಲ್ ರಿಮಾರ್ಕ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್ನಿಗೂ ನಿಮಗೂ ಇರುವ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯ ಕಮಾಷನ್ ನ ಶಿಫಾರಸ್ಸುಗಳನ್ನು ನೀಡುವ ಬದ್ಧತೆಗಳಿರುವುದು ಮುಂತಾದವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ವ್ಯಸನವಾಗುತ್ತದೆ. ಒಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ಕಮಾಷನ್ ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡಿದರೆ ಅವನು ಸರ್ಕಾರ ಒಪ್ಪದೆ ಕೇಡರ್ ಮತ್ತು ರಿಕ್ಲೋಟ್‌ಮೆಂಟ್ ರೂಲ್ಸ್‌ನ್ನು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಿ ಬೇರೆಯವರನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ನೇಮಕ ಮಾಡಿರುವುದರ ಅರ್ಥವೇನು? ಇಡೀ ಒಂದು ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ರೂಲ್ಸ್‌ನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸದ ಕೇವಲ ಒಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿಯ ನೇಮಕಕ್ಕೆ ಸೂಟ್ ಆಗುವಂತೆ ನಿಯಮವನ್ನು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡುವ ಕಾರಣವಾದರೂ ಏನು? ಈಗತಾನೆ ಮಾತನಾಡಿದ ನಾಗರತ್ನಮ್ಮನವರು ಸರ್ಕಾರವೇ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪಮಾಡುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಸಚಿವರಾದ ನಂದಾರವರೇ ಪ್ರತಿ ದಿವಸ ಎರಡು ಗಂಟೆಗಳ ಕಾಲ ಲಂಡಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ದೂರುಗಳನ್ನು ಬುದ್ಧಾಗಿ ಕೇಳುವರೆಂದು ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗಿರುವುದನ್ನು ಈ ದಿವಸ ನೋಡಿದೆ. ಹಾಗಿರುವಾಗ ಇಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಅಕ್ರಮಗಳನ್ನೂ ಕೂಡ ಏಕೆ ನಂದಾರವರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸುವುದೆಂದು ನಾಗರತ್ನಮ್ಮನವರು ತಮ್ಮ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಕೇಳಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಡಿ. ಜತ್ತಿ.—ತಮಗೆ ಬಹಿಷ್ಕಾರಿ ಯಾವುದಾದರೂ ನಿವರ್ತನ ಗೊತ್ತಿದ್ದರೆ ಹೇಳಬಹುದು, ಇನ್ನೊಬ್ಬರ ಒಚಾರ ತಪ್ಪೇಕೆ? ತಮಗೇನಾದರೂ ಗೊತ್ತಿದ್ದರೆ ದಯೆಯಿಟ್ಟು ಹೇಳಿ, ನಂದಾರವರ ಒಳಗೆ ಕಳುಹಿಸೋಣ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಸರ್ಕಾರ ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸುವುದು ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಎದ್ದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. Your own party member has said that. You could have denied that.

Mr. SPEAKER.—The debate is not over. Therefore, what does Sri Deve Gowda mean by saying that it should have been denied? The moment a member says something, should there be an interruption from the Treasury Benches?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸೈನಿಕಕ್ಕಾಗಿ ಉದಾಹರಣೆ ಇದ್ದರೆ ಹೇಳಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಸಿದರು; ರೋಕಸೇವಾ ಆಯೋಗದ ವರದಿಯಲ್ಲೇ ಅದಿದೆ. ಬೇರೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ದಿವಸ ಒಬ್ಬ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಪೊಲೀಸ್‌ನೊಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅಕ್ರಮದ ಆರೋಪ ಬಂದು ಆತನನ್ನು ಡಿಸ್‌ಮಿಸ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಲಂಡನ್ ಕಮಾಂಡರ್ ಇಲಾಖಾ ಡೈರೆಕ್ಟರು ಮತ್ತು ಪೊಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಜನರಲ್‌ರವರಿಂದ ವರದಿ ಬಂತು, ರೋಕಸೇವಾ ಆಯೋಗದವರೂ ಆ ರೀತಿಯಲ್ಲೇ ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡಿದರು. ಆದರೆ ಆ ಮೂರನ್ನೂ ತಳ್ಳಿಹಾಕಿ ಒಂದು ವಿಶೇಷ ತೀರ್ಮಾನ ಕೊಡುವ ವಿಶೇಷ ಸಂದರ್ಭವಾದರೂ ಏನಿತ್ತು? ಅದು ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪವಲ್ಲವೆ? ಅದು ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪವಲ್ಲವೆಂದು ಡಿಸ್‌ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ದಿವಸ ಏಜೆಂಸಿ ಕಮಿಟಿ, ಲಂಡನ್‌ನಿಂದ ಇಲಾಖೆ ಮುಂತಾದವರನ್ನು ಮಾಡಿದರೂ ಸಹ ಇರುವ ರೋಪಗಳೆಲ್ಲ ನಿವಾರಣೆಯಾಗುತ್ತವೆಯೆ ಎಂಬುದು ಕನಸಾಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರಿ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಪ್ರಮೋಷನ್ ಕೊಡುವಾಗ, ಕೆಲವು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳುವಾಗ, ಏನು ನಡೆದಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಮ್ಮ ಮುಂದಿರುವ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ನೋಡಿಸಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿ, ಅದರ ಪರಿಣಾಮ

ವೆನಾಗುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ಜನರ ರಿಮಾರ್ಕ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಒಬ್ಬ ನೂಕರಿಂಟೆಂಡಿಂಗ್ ಇಂಜಿನಿಯರ ಫೈಲನ್ನು ನುಮಾರು 4 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಪ್ಯಾಕ್ ನರ್ವಿಸ್ ಕಮೀಷನ್ ಗೆ ಕಳುಹಿಸದೆ ಪ್ರ ಮೋಷನ್ ಆಗುವಾಗ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ, ತಮಗೆ ಬಹುವಿತತವಿದೆ, ಏನು ಬೇಕಾದರೂ ಮಾಡಬಹುದು, ಕಳ್ಳವುಡಕ್ಕೆ ಯಾರಿಗೂ ಶಕ್ತಿಯಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಮನೋಭಾವ ತಾಯರು ಮತ್ತೆ ತೋರುತ್ತಿದೆ. ಈ ಹದಿನೆ ಪದವಿಯಲ್ಲಿ ಲಸ್ಟ್ ಮಾಡಿದರು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಎಷ್ಟು ಬಟ್ಟೆಗೆ ನರ್ಕಾರದ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪವಿದೆ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ಹೇಳಬಹುದು. ಹಿ. ದೆ ಪಬ್ಲಿಕ್ ವರ್ಕ್ ಇಲಾಖೆ ಸಚಿವರು ಉತ್ತರ ಹೇಳುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನರ್ಕಾರದ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಕೇಳಿದಾಗ ಒಬ್ಬ ನೂಕರಿಂಟೆಂಡಿಂಗ್ ಇಂಜಿನಿಯರ ಫೈಲನ್ನು ಕಮೀಷನ್ ಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಅವರನ್ನು ಕಾರಣ ಹೇಳಿದರು? ಒಬ್ಬ ಡಿಶ್ಲೈವಾ ಹೋಲ್ಡರನ್ನು ಎಗ್ಜಿಕ್ಯೂಟ್ ಇಂಜಿನಿಯರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕೇಡರ್ ಅ ಡೆ ರೆಕ್ಯೂಟ್ ಮೆಂಟ್ ರೂಲ್ಸ್ ಓದದಾಗಿಯೇ ಅದನ್ನು ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಪಡೆಯಲು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದರಂತೆ. ಬಹುತೇ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಏನು ಬೇಕಾದರೂ ಮಾಡಬಹುದು ಎಂಬ ಮನೋಭಾವವನ್ನುದ್ದರ ಏನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಆಗುವಿಲ್ಲ. ಪಾಕಿಸ್ತಾನದೊಂದು ಇರಬೇಡವೇ! ಜತ್ತಿಯವರಿಗೆ ದೈವಭಕ್ತಿಯಿದೆ. ಈ ದಿವಸ ಹೇಗೆ ಇಂಥ ತೀರ್ಮಾನಗಳನ್ನು ವೇಡುತ್ತಾರೆಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇಂಥವುಗಳನ್ನು ಪುನಃ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟ.

ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ರಹಸ್ಯ ವರದಿಯನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂಬ ದೃಷ್ಟಾಂತವನ್ನು ಕೇಳುತ್ತೇವೆ. ಆ ವರದಿ ಕಳಿಸುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಬದಲಾವಣೆಯಾದಾಗ ವರದಿ ಕೂಡ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಒಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿ ಕಾನಾಂಥದೇವಪ್ಪಯ್ಯ ರಿಪೋರ್ಟನ್ನು ಒಂದು ರೀತಿ ಕಳುಹಿಸಿದರೆ, ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿ ಅದಕ್ಕೆ ತದ್ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಬರೆಯುತ್ತಾನೆ. ಹೀಗಾದರೆ ಅದರ ಮೇಲೆ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುವುದು ಹೇಗೆ? ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಬಡ್ತಿ ಕೊಡವಾಗ ಅಥವಾ ಇತರ ನಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕ ಗದ ಕೇಳಿದರೆ ಒಂದು ಮರ್ಪಾದರೂ ಕಳುಹಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಸಲ 2-3 ಮರ್ಪ ಕೂಡ ಆಗಿದೆ, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವುದೇನೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕು.

5-00 P. M.

ಹಿಕ್‌ಎಂದರೆ ಇವೊತ್ತು ಪಟ್ಟಕ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಜನಗಳನ್ನು ಆಪಾಯಂಟ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳ ತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಎಕ್ಸಾಮಿನೇಷನ್ನುಗಳನ್ನು ಮಾಡುವ ಕಾಲದ್ದು ಜನಗಳಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯ ದೊರೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂಬ ದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿದಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯ ದೊರೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ಇಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮುಂದಿರುವ ರಿಪೋರ್ಟ್‌ಗೆ ಕೋರಿನಿತ್ವದ ಮತ್ತು ಎದ್ದು ಕಾಣುತ್ತಿದೆ. ಕಮಿಷಿಯಲ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಆಫೀಸರುಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಪ ಮೋಷನ್ನು ಕೊಡುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಎಂದರೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬೇಕಾಗುವ 3 ಜನ ಗುಮಾಸ್ತರುಗಳು, ಒಬ್ಬ ಮಾ ನೇಜರು ಹಾಗೂ 32 ಜನ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರು ಗಳನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡುವಾಗ ನರಕಾರಕ್ಕೂ ಮತ್ತು ಪಟ್ಟಕ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್ ವರು ಮಾಡಿ ರುವ ವ ವಹಾರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಈ ರಿಪೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅರ್ಧ ಭಾಗವನ್ನು ವಿವರಗಳು ತುಂಬಿವೆ. ಇದರ ರಿಂದ ಇದರಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಿಷಯ ಬಗ್ಗೂ ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಕೇಡರು ಮತ್ತು ರೆಕೂ ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಡ್ರಾಪ್ಸ್ ಇನ್ನೂ ಆಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಈಚೆಗೆ ಕೈಕೊರ್ಟಿನ ಎರಡು ಜಡ್ಜ್‌ಮೆಂಟ್‌ಗಳು ಬಂದಿರುವುದನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ನೋಡಿರಬಹುದು. ಒಂದು ಕೊಲೆದಿಂ ಟ್ ಎಜುಕೇಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತೊಂದು ಹೈಸ್ಕೂಲಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಗ್ರೇಡ್‌ಪನ್ ಲಿನ್ ಬಗ್ಗೆ. ಈ ರೀತಿ ಬಂದರೆ ನರಕಾರಕ್ಕಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಯಾರಿಗಾದರೂ ಇದರಿಂದ ಗೌರವ ಬರುತ್ತದೆಯೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ನರಕಾರ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಹಣ ಕಾಸಿನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕ್ಯಾಟಿನಿಟಿನಲ್ಲಿ ಜಾಯಂಟ್ ರೆಸ್ಪಾನ್ಸಿಬಿಲಿಟಿ ಇರುವುದರಿಂದ ಹೇಗೆ ಮಾಡ ಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಅವರೇ ಟಿಪ್ಪಣಿ ಸೂತ್ರ ಕ ಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಆಗತ ವಾಗಿದೆ. ಕೇಡರ್ ಎಂದರೆ ರೆಕೂ ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ರೂಲ್ಸ್ ಹಾಗೂ ಸಿನಿಯಾರಿಟಿ ಪಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ಬೇಗನೆ ತಯಾರಿಸಬೇ ಹೋದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಅನ್ಯಾಯಗಳು ಕಡಿಮೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಪಟ್ಟಕ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್ನಿನ ಆಫೀಸಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಜಾಗವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಇದರಲ್ಲಿ ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರಕಾರ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳು ದವಶ್ಯಕ.

ಇಷ್ಟನ್ನಾತಿಗಿನ ಮುಂದಿನ ಸಾರಿ ಎಂದರೆ 1963-64ನೇ ಸಾಲಿನ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್ನಿನ ವರದಿಯನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸುವಾಗ ಸರಕಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಇಷ್ಟೊಂದು ಕಟಾಟೀಕಗಳು ಬಾರದೆ ಇರುವಂತೆ ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಸರಕಾರದ ಗೌರವಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕೆ ಬಾರವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಎಂದು

(ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ)

ನಂಬುತ್ತೇನೆ. ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ನನ್ನ ವಂದನೆಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಕ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

Sri ANGADI CHANNABASAPPA (Hadagalli).—Sir, the other day I was directed by the Chair to give my explanation regarding the word "lie" that I used. Yesterday I was ill and today also I am not well. Moreover the Hon'ble Law Minister is not here.

Mr. SPEAKER.—It does not matter; I will convey to him. The Hon'ble member may give his explanation.

Sri G. V. GOWDA (Palya).—Sir, the party who raised the issue must be here. The objection was raised by the Minister that the Hon'ble member should not.....

Mr. SPEAKER.—The objection raised by the Hon'ble Minister was that the Hon'ble member should not address him directly. I stated that the word 'lie' was not parliamentary. I have to be satisfied with the expression used. According to me the use of the word 'lie' is not parliamentary. May I know the decisions the member has read?

Sri ANGADI CHANNABASAPPA.—Sir, it is not only a wrong statement he made but having done a wrong thing he denies it. Is it not a lie?

Mr. SPEAKER.—May I know whether the member is able to explain? He said that he was ill. When does he want to explain it.

Sri ANGADI CHANNABASAPPA.—I shall do so at any time the Chair fixes up.

Mr. SPEAKER.—I will fix up some time before we adjourn.

† ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲ ಗೌಡ (ತೀರ್ಥಹಳ್ಳಿ).—ಶಾರ್ವಜನಿಕ ಸೇವಾ ಆಯೋಗದ ಹನ್ನೆರಡನೇ ವರದಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ಈ ಸಭೆಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ಹಲವಾರು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಎರೋಧ ಪಕ್ಷದವರು ಬೇರೆ ಯಾವುದೋ ಕಾರಣಗಳಿಗಾಗಿ ಈ ಸಭೆಯಿಂದ ಹೊರಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾಗ ಸರಕಾರ ಅದೇ ಸಂದರ್ಭವನ್ನು ಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲದೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದರು ಎನ್ನುವುದು ಬಹುಶಃ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ನೆನಪಿರಬಹುದು. ಈ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಆಯೋಗದವರು ತಮ್ಮ ವಿಷಾದವನ್ನು ಸರಕಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಎತ್ತಿಲ್ಲ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದರಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ಮಾತನಾಡಿದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೃಷ್ಣರವರು ಹಾಗೂ ದೇವೇಗೌಡರು ಸಭೆಯ ಗವ ಸಕ್ತಿ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ನನ್ನ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸರಕಾರ ಹಾಗೂ ಆಯೋಗ ಇಬ್ಬರೂ ಕೆಲಸಗಾರರ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ತೃಪ್ತಿಪರವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ವಿಷಾದದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕಾರಣ ಆಯೋಗದವರು ಸರಕ ರದವರಮೇಲೆ, ಸರಕಾರದವರು ಆಯೋಗದವರೇ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ವಿಷಾದನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತ ಅವರು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಕರ್ತವ್ಯಗಳನ್ನು ನಾಲ್ಕೈದಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೆಲಸವನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಇಡೀ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲೂ ಜನಮುಂತದಲ್ಲೂ ಆತ್ಮಪ್ರೀತಿ, ಅಸಮಾಧಾನ ಹಾಗೂ ಸಂದೇಹಗಳು ಮೂಡ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ಸಗತವಾಗಿ ಅದರಿಂದ ಈ ಹೊತ್ತು ಸರಕಾರದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಕೆಲಸವೂ ನಡೆಯದಂತೆ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಯಾವುದೇ ಇರಾಪೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೂ ಇದು ಎದ್ದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅರೋಗ್ಯ ಸಚಿವರು ಒಂದೆ ಸಲ ಹೇಳುತ್ತ, ಡಾಕ್ಟರುಗಳ ನೇಮಕದ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಡರು ಮತ್ತು ರಕ್ಷಣಾ ಮೆಂಟು ರೂಲ್ಸ್‌ಗಳು ಮಾಡಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಈಗ ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ನೇಮಕಗಳನ್ನು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ, ಅದರಿಂದ ಈಗ ನೇಮಕವಾಗಿರುವ ವೈದ್ಯರುಗಳನ್ನು ಖಾಯಂ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಪುನಃ ಕೇಡರು ಹಾಗೂ ರಕ್ಷಣಾ ಮೆಂಟು ರೂಲ್ಸ್‌ಗಳಿಂದ ಮೇಲೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇಂತಹ ಒಂದು ಅಂತ್ಯ ತ ಸ್ಥಿತಿ ಇದ್ದರೆ ವೈದ್ಯರಾಗಿ ನೇಮಕವಾಗಿರುವವರು ತಮ್ಮ ಅವಧಿಯೊಳಗೆ ಇರುವ ಜಾಗ

ಮನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಖಾಸಗಿಯಾಗೋ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಕಡೆಗೋ ಹೋಗಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅನೇಕರು ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕಾಗಿ ಹೊರದೇಶಗಳಿಗೂ ಹೋಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಇದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಟ್ಟಿರುವ ಅನೇಕ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ವೈದ್ಯರುಗಳೇ ಇಲ್ಲ. ಎಷ್ಟು ಜನ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯವರು ಇರಬೇಕೋ ಅಷ್ಟು ಜನರನ್ನೂ ಇನ್ನೂ ನೇಮಕ ಮಾಡಿಲ್ಲ.

ಹಾಗೇ ವಿದ್ಯಾ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಆಗಿರುವ ನೇಮಕಗಳನ್ನು ನೋಡುವುದಾದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಹಗರಣವೇ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಮನಬಂದಂತೆಲ್ಲಾ ಅವರು ಕಾನೂನು ಕಾಯಿದೆಗಳನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸಿ ಮಾಡಿ, ತಮಗೆ ಬೇಕಾದವರಿಗೆ ನೌಕರಿಯಲ್ಲಿ ಭದ್ರಿ ಕೊಡುವುದು; ಅದರನ್ನು ಕಾಯಂ ಮಾಡುವುದು ಇಂಥಾದ್ದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೋಡಿದರೆ ನನಗೇನು ಅನಿಸುತ್ತಿದೆ ಎಂದರೆ ಈ ಸರ್ಕಾರ ನೌಕರಿಗೆ ಸೇರುವುದೇ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಅಪರಾಧವೇನೋ ಅಂತ ಅನಿಸುತ್ತಿದೆ. ಆಯೋಗದವರು ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಈ ಪಕ್ಷಪಾತ ಮತ್ತು ತಾರತಮ್ಯ, ಸೃಜನಪಕ್ಷಪಾತ ಇತ್ಯಾದಿ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದ ಈ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಜನರಿಗೆ ಒಂದು ವಿಶ್ವಾಸವೇ ಇಲ್ಲವೆಂಬುದಾಗಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಈ ಹಿಂದೆ ನಾನು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಕಟುವಾಗಿ ಟೀಕೆ ಮಾಡಿದ್ದೆನು. ಆದರೆ ಈಗ ನಮ್ಮ ಮುಂದಿರತಕ್ಕ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಆಯೋಗದವರು ಸರ್ಕಾರದವರ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ಆರೋಪಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಒಂದು ಜನರಲ್ ರಿಮಾರ್ಕ್ಸ್‌ನ ರೀತಿಯಲ್ಲದ್ದರೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮತ್ತು ಆಯೋಗದವರೂ ನೌಕರರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಹೇಗೆ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಹಿಂದೆ ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಇದು ಪುಷ್ಟೀಕರಿಸುವಂತಿದೆ.

ಆಯೋಗದವರು ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ:—

“Because of the absence of Cadre and Recruitment Rules in respect of certain important Departments, appointments and promotions therein continue to be made on an *ad hoc* basis which are liable to affect the rights of the employees in these Departments and thereby create dissatisfaction and a sense of frustration among them and also lead to inefficiency.”

ಸರ್ಕಾರದವರು ಬಹುಶಃ ನಾಳೆ ಬರಲಿರುವ ಅನುಷ್ಠಾನದ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಮೊಬ್ಬ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಇದೇ ರೋಧನ ಮಾಡಬಹುದೆಂದು ನನಗೆ ಕಾಣುತ್ತಿದೆ. ಬಿ. ಡಬ್ಲ್ಯು. ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಯಾರೋ ಒಬ್ಬ ಡಿಪ್ಯೂಟಿ ಮಾ ಹೋಲ್ಡರ್‌ನ್ನು ಒಬ್ಬ ದೊಡ್ಡ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಹುಡುಗರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ತೊಂದರೆ ಆಗಿದೆಯೆಂದು ಈ ಇಲಾಖೆಯವರು ಹೇಳಿದರು. ಅದೇ ರೀತಿ ವಿದ್ಯಾ ಇಲಾಖೆಯವರೂ ಮತ್ತು ವೈದ್ಯ ಇಲಾಖೆಯವರೂ ಇಂಥ ಕೆಲವು ತೊಂದರೆಗಳಿದ್ದು ದರಿಂದ ಇವರನ್ನು ಕಾಯಂಗಳಿಸಲಕ್ಕಾಗಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಇದಕ್ಕೇನು ಆಯೋಗದವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆಂದರೆ:—

“The Commission are at a loss to understand the nature and extent of the difficulties that come in the way of finalisation and promulgation of these rules even after such a length of time.”

ಇಲ್ಲಿಗೆ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಗಿ 6 ವರ್ಷಗಳ ಮೇಲಾಯಿತು. ಈ ಆರು ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಹಳೇ ಮೈಸೂರು ನೌಕರರ ಜೊತೆಗೆ ಹೊಸ ಮೈಸೂರಿನ ನೌಕರರು ಸಮಾಪನವಾದ ನಂತರ ಸರ್ಕಾರದವರ ಒಂದು ಉಪಾಶೀನತೆ ಹಾಗೂ ಇವರ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪದ ಪರಿಣಾಮದಿಂದ ಈ ನೌಕರರಲ್ಲಿ ಎದ್ದಿರತಕ್ಕ ಅನಮಾಧಾನ ಹಾಗೂ ಕಿತ್ತಾಟಗಳು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಹರಡಿ ಹೋಗಿವೆಯೆಂದರೆ ಈ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಎರಡು ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಹಳೇ ಮೈಸೂರಿನವರು ನಾಲ್ಕನೆಯತನಕ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಸರ್ವಿಸು ಹಾಳಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಕೆಲವು ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ಎದ್ದು ಮೂಡಿದೆ. ಫಾರಿಸ್ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಈ ವಿಚಾರ ಎಲ್ಲಯತನಕ ಹೋಗಿದೆ ಎಂಬುದು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬಿ. ರಾಜಯ್ಯನವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಈ ರಾಜ್ಯ ಒಂದಾದಮೇಲೆ ನಾನು ಒಂದಾವರ್ತಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಮುಕ್ಕಣ್ಣ ಪ್ರಸವರ-ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತ ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಕಿವಿ ದಿವಸ ಹೇಳಿದ್ದೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ:—ಇಂಥಾ ಒಂದು ಅಕ್ಕತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಕನ್ನೆರೆ ಅಡಕ್ಕಿರುತ್ತದೆ ಎಂದು. ಈ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದಮೇಲೆ ನಮಗೆ ಇಂಥಾ ಒಂದು ತೊಂದರೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂದು ಇಲ್ಲಿಯತನಕ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಾದೂ ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಇಂಥಾ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಂದ ನಮಗೆ

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲ ಗೌಡ)

ಯಾದೇವಿಯಾಯಿತೆಂದು ಯಾರೂ ಇದುವರೆಗೂ ಆ ರೀತಿ ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಮಗಿಲ್ಲರಿಗೂ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಗೊತ್ತಿರುವಂತೆ ಮುಂಬೈ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲೂ, ನಾಲ್ಕುನೇನೇನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಾಲ್ಕನೇನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಕಾರ್ಮಿಕ ವರ್ಗದಲ್ಲೂ ಇದೇ ಒಂದು ಅನುಮಾನವೆಂದು ಮೂಡಿದೆ. ಇಂಥಾ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ತನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಸುಯಾಗಿ ಪಾಲಿಸದೆ, ಅವರಲ್ಲರಿಗೂ ಒಂದು ತಪ್ಪು ರವಾಗಿರುವಂಥ ಸೀಮಾಸಮಾಧಿ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ತನ್ನವರಿಗೆ, ತನ್ನ ದೇಶದಿಂದ ಬಂದವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಒಂದು ಕ್ಷಣಿಕವಾಗಿ ಕೂಡಿಕೆ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ತನ್ನ ಕಡೆಯವರಿಗೆ ಮೇಲಕ್ಕೆತ್ತಲೂ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದೆ, ಎಂಬ ಈ ಗೊಂದಲದಲ್ಲಿ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸದಾ ಸರತರಾಗಿರುತ್ತಾರೆಂದು ನಗೆ ತೀವ್ರವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಬಹಿರಂಗದಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಯಾವ ನಿಕರಣವೂ ಎಂ. ಎಂ. ಎ. ಗಳ ಹತ್ತಿರ ಕೋಗಿಲಾರವರು, ನೇರವಾಗಿ ಯಾರೂ ಕೋಗಿಲಾರವರು ಎಂಬ ಅಜ್ಞೆಯಿದ್ದರೂ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ಒಬ್ಬ ಸದಾಸನೇಶ್ವರರು ನೇರವಾಗಿ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಹತ್ತಿರವೇ ಹೋಗಿ ತನ್ನ ಬಿಡಿ ಮತ ವರ್ಗವರ್ಗ ವಿಚಾರವನ್ನು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದ ವಿಚಾರ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಹೀಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲೇ ಹೋಗಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಅಸ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗಿದ್ದರೂ ಆ ಕೋಗಿಲಾರವರು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಒಬ್ಬ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯವರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಆತ ಒಂದು ವಿಷಯ ಅಲ್ಲಿಗೆ ದೂರವಾಗಲೇ ಹೋಗಿ ಸತಾಯಿಸಿದನೆಂದು ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥಾ ಸಾಧಾರಣ ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ನಾವು ನೋಡಬಹುದು. ಹೀಗಾಗಿ ಈ ದಿವಸ ಯಾರೂ ವರ್ಗ ಮಾಡಿದ ಕಡೆಗೆ ಒಬ್ಬರೂ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಸರ್ಕಾರದವರ ರಕ್ಷಣೆಯಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ತೀವ್ರತೆ ಕಡೆ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದರೆ ಮಗು ಇಷ್ಟವಿರತಕ್ಕ ಕಡೆ ಕೆಲಸ ಬೇಕೆಂದು ಹೇಳತಕ್ಕವರನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ನೇಮಕ ಮಾಡುವುದು ಕೇವಲ ಸ್ವಾನುಮತವನ್ನು ಭೇಟಿಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರವೇಕೆ ಎನಾ ಅವರಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾತ್ರ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ರಸ್ತೆ ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿಯತಕ್ಕದ್ದು ಯಾವ ಕಾನೂನು, ಯಾವ ಧರ್ಮ, ಯಾವ ನೀತಿ? ರಾಜ್ಯದ ಬೊಕ್ಕಸದಿಂದ ನುಮಾರು ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಜನರು ಸರ್ಕಾರಿ ಬೊಕ್ಕಸದಿಂದ ಹಣವನ್ನು ಪಡೆದು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ನುಮಾರು ಒಟ್ಟು 26 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಮೇಲೆ ಒಟ್ಟು ಕೆಲಸವನ್ನು ತಗಲಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಆದರೆ ಇವರಿಂದ ಎಷ್ಟು ಕೆಲಸವನ್ನು ತಗಲಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಅಷ್ಟನ್ನು ಆದರೆ ತಗಲಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ದಿವಸ ಒಂದು ತಾಲ್ಲೂಕು ಕಛೇರಿಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ತಹಶೀಲ್ದಾರನಿಂದ ಕೆಲವು ಆದಾಯಗಳ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು ಅಲ್ಲಿ ಒಪ್ಪಾಡಕ್ಕೆ ಎಲವತ್ತು ಆದಾಯಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಒಬ್ಬ ಕೆಲಸದ ಅಗತ್ಯವನ್ನೂ ಕೂಡ ಅಷ್ಟು ಹೀನಸಿತಿಯಲ್ಲಿ ಅವುಗಳನ್ನೆಡವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಬಲ್ಲೆ. ಸರ್ಕಾರದವರ ಇಂದಿನ ಒಂದು ಧೋರಣೆಯೇ ಇದೆ ಅದು ಬದಲಾವಣೆಯಾಗುವ ಕೋರದ ಸರ್ಕಾರಿ ನೇತರ ಎದ್ದುಕೆಯೆಂದ ಉತ್ತರಹಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಸಿದ್ಧವಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಸ್ವಾಮಿ, ಇನ್ನು ಪರೀಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ಕೆಲವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಯಾರೂ ಹೇಗೆ ಈ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂಬುದು ಬೇರೆ ವಿಷಯ. ಕನ್ನಡ ಓದಬಾರಹವನ್ನು ಕೆಲವರೂ ಕೂಡ ಮತ್ತೆ ಕನ್ನಡ ಪರೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಪಾಸು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಕಾನೂನು ಇದೆ. ಕಾನೂನಿಗೆ ಕಣ್ಣು ಇರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತು. ಆದರೆ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡತಕ್ಕವರೇ ಇವರಿಗೆ ಕಣ್ಣುಗಳಿಲ್ಲವೇ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದು. ಇದರಲ್ಲಿ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಜನರ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ನೋಡುವ ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಕಾನೂನು ಎ. ಎಸ್. ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಶೇಕಡ 26ರಷ್ಟು, ಇನ್ನೊಂದು ಕಾನೂನು ಎ. ಎಸ್. ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಶೇಕಡ 10ರಷ್ಟು, ಇನ್ನೊಂದು ಕಾನೂನು ಎ. ಎಸ್. ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಶೇಕಡ 4ರಷ್ಟು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಇಂತಹ ಅನೇಕ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ಇವರು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ಮಾಡುವುದು ಏನು ಪರೀಕ್ಷೆಗಳೋ ಅವನ್ನು ವಿತರಿಸಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಎಷ್ಟು ಪರ್ಸೆಂಟ್ ವಸ್ತು ಆಗಬೇಕು ಎನ್ನುವುದೂ ಕೂಡ ಸರಿಯಾಗಿ ತಿಳಿಯದೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಯೋಗ್ಯವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ನನಗಿನ್ನೂ ಇಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ಆಯೋಗದವರು ಕೆಲವು ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ತಮಗಿರತಕ್ಕ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ಈ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರಲ್ಲಿ ಸಕ್ರಿಯರಿಗಳನ್ನು ನೇಮಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಸ್ವಲ್ಪದ ಅಭಿವಾ — ಇತ್ಯಾದಿಗಳಂತರ ಆದರೆ ಕೊಡತಗಳನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆಯೋಗದವರ ಪದವಿಗಿ ಅವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅವರಿಗೆ ಕೊಡಬಹುದು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಬಹುದು. ಆದರನ್ನು ನಾವು ದೂರುವುದರಿಂದಲೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರ ಪ್ರಯತ್ನ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸತತ

ವಾಗಿ ಏನು ನಡೆದಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಈ ಸರ್ಕಾರದ ನೋಡತಕ್ಕ ಆಯೋಗ ಏನಿದೆ ಅದನ್ನು ತಮ್ಮ ಕೈಗೂ ಸಾಗಿಸಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ಹಟವನ್ನು ಈ ಸರ್ಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಅವಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ದೃಷ್ಟಾಂತಗಳು ಈ ವರದಿಯಲ್ಲಿವೆ. ಅವರು ಕೂಡತಕ್ಕ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸುವುದು, ಅವರನ್ನು ಕೇಳದೆಯೇ ಅನೇಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ನೇಮಿಸಿರುವುದು, ಅಮೇರಿಕದ ಅವನ್ನು ಅವರ ಒಪ್ಪಿಗೆಗೆ ಕಳುಹಿಸುವುದು—ಹೀಗೆ ಅನೇಕ ಕಾನೂನು ಬಾಹಿರವಾದ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಈ ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಿದೆ. ಅವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಕಣ್ಣು ಬರಿಸುವ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಉಪಶಮನ ಮಾಡತಕ್ಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ವೇವೊಲ್ಕಾಂಡಂನಲ್ಲಿ ಕೆಲವಾರು ಸಮಜಾಯಿಷಿ ಕೊಡುವುದರ ಮೂಲಕ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದಿನ ವಾದಿಯಲ್ಲಿದ್ದು ಅಯೋಗದವರು ಇವರಮೇಲೆ ಎಷ್ಟೋ ಆರೋಪಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರು. ಅದನ್ನೂ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮನಗೂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವಕ್ಕೆ ಉತ್ತರಗಳನ್ನೂ ಸಹ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವರದಿಯನ್ನು ನಾವು ಕೇಳಲು ನಮ್ಮ ಮನ್ನಣೆ ಸಮಾಧಾನಕ್ಕಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಏನೋ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ ಮುಗಿಸಿದರೆ ಸಾಕು ಎಂಬ ಸರ್ಕಾರದ ಮನೋಭಾವವನ್ನು ಏನಿದೆ ಅದು ಅಷ್ಟು ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಅದರಲ್ಲಿ ಒಮ್ಮಾನ ಜತ್ತಿಯವರು ಉತ್ತರ ಕೊಡುವುದರ ಬಹಳ ನಿಷ್ಫರ. ಮಾನವ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟರೂ ಯಾರಿಗೂ ಸಿದ್ಧವಾಗದೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಆ ರೀತಿ ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಾ ಬಂದರೆ ಈ ಆಡಳಿತಯಂತ್ರ ಸುಧಾರಣೆಯಾಗುವದಕ್ಕಿಲ್ಲ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಬಲದ ದಕ್ಕತ ಬರುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಉಪಾಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಈ ಆಯೋಗದವರು ಏನು ಸರ್ಕಾರ ಕಾನೂನುಬದ್ಧವಾಗಿ ನಡೆಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೋ ಅದು ಒಂದು ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಇವರು ಬರಬೇಕು. ಸರ್ಕಾರದ ನೌಕರರು ಅವರ ಕುಂದು ಕೊರತೆಗಳು ಬಗೆಬಗೆಯದೇ ಇದ್ದುದರಿಂದ ಹೈಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗಿ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಮತ್ತು ನಿದರ್ಶನಗಳು ಎಷ್ಟೋ ಇವೆ. ಅವರು ಆಯೋಗದವರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ನಾವು ದನ್ನೂ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಎಷ್ಟೋ ಸಾರಿ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರುಗಳು ತಮ್ಮ ನಂಬು ಇಷ್ಟು ಬರಬೇಕೆಂದು ಹೈಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗಿ ರಿಟ್ ಹಾಕಿ ಕೇಳಿರುವ ಪ್ರಸಂಗಗಳೂ ಇವೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಬಡ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರುಗಳು ಹೈಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ರಿಟ್ ಹಾಕುವುದೇ ದೇನೆ? ಅಷ್ಟು ಬಲಾತ್ಕಾರವಾಗಿ ಈ ಆಯೋಗದವರನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಕೇಳುತ್ತಾರೆಯೆಂದೂ ಸಹ ಇದರಿಂದ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಅರೆಯಿಂದ, ಅವರ ಒಂದು ಆಶಕ್ತಿಯಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಕ್ರಮವ ಸಲುವಾಗಿ ಅನೇಕ ಜನ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು ಹೈಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗಿ ರಿಟ್ ಹಾಕಿ ನ್ಯಾಯವನ್ನು ದೊರಕಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆ. ಒಂದಲ್ಲ, ಎರಡಲ್ಲ, ಇಂತಹ ಸಂವಿಧಾನ ಕೆಲಸಗಳಿವೆ. ಶ್ರೀಮಾತು ದೇವೇಗೌಡರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಆಯೋಗದವರು ನ್ಯಾಯಾಂಗದವರಾಗಿ ಏನು ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೋ ಅದಕ್ಕೆ ಏನಿದ್ದರೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೋಗಿ ಅನಿಯಮಗಳನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸುವುದಿಲ್ಲ, ತರೋಕ್ಷವಾಗಿ ರಾಜ್ಯದ ಗವನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿ ಮಾಡುವಂತೆ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ಗಮನಿಸಿ ಎಲ್ಲರೊಡನೆ ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ತಿದ್ದಿಕೊಂಡು ಇವರ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಅನೇಕ ಯುಕ್ತವಾದ ಕೆಲಸಗಳಿಗಾಗಿ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಅವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟು ಅವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಒಳಿಯ ಶುದ್ಧತೆಯನ್ನು ತಂದು ತೃಪ್ತಿಪಡಿಸುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಆಯೋಗದ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳು ನಡೆಯುವಂತೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಹ ಕಾನೂನುಬದ್ಧವಾದಂತೆ ನಡೆಸುವ ಈ ಎಲ್ಲಾ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

†SRI G. V. GOWDA.—Mr. Speaker, Sir, I have heard my hon'le friends making observations on the report of the Mysore Public Service Commission. Sir, under article 320 it is specifically mentioned that the function of the P.S.C. is to make recruitment to all services and making recruitment to all services should rest with them as they are the only constitutional body. In a Notification issued by Government in October 1961, they have excluded appointments of all class III from the purview of the P.S.C. I wish to ask the Government whether they are right in doing so in view of the fact that it is the exclusive function of the Public Service Commission under article 320? I wish to question the wisdom of the Government in taking away this function from the purview of the P. S. C. Public Service Commission is a constitutionally created body and it has certain duties and responsibilities to discharge.

(SRI G. V. GOWDA).

Will not the interference of the Government amount to violating the constitutional provision?

SRI D. DEVARAJ URS (Minister for Labour, Housing and Transport).—Sir, I should like to know whether it is anywhere stated in the Constitution that all the classes of servants for public service should be recruited only through the Public Service Commission? Even in Government of India, class III servants are recruited separately. Where is the question of violating the Constitution here?

SRI G. V. GOWDA.—Sir, in all recruitment, they shall be consulted. Suppose, Government takes certain class of people; in those cases, Government shall consult the P.S.C.

I am reading article 320 (3) :

"The Union Public Service Commission or the State Public Service Commission, as the case may be, shall be consulted."

So, the Government have got to consult the Public Service Commission in making recruitments. In taking out Class III and IV posts from the purview of the Public Service Commission, I wish to ask whether the Government have consulted the Public Service Commission or obtained from them the method to make these appointments or the principles to be followed in respect of making appointments to these posts. Nowhere it is stated that the Commission has been consulted in the matter of principles to be followed in making these recruitments so far as Class III and IV services are concerned. Therefore, I invite the attention of the Hon'ble House to the query asked by the Hon'ble Minister for Transport as to the wisdom in taking away from the purview of the Public Service Commission Class III and IV posts.

5.30 P.M.

MR. SPEAKER.—I am referring to the Constitution. Will the Hon'ble member tell me which is that article?

SRI G. V. GOWDA.—Article 320 Sir. The provisions of the article does not say that it is exclusively a function of the Public Service Commission. If the Hon'ble Chair were to read Article 320 (3) (a), (b), (c) and (d), it definitely speaks that the Government have got to obtain particulars from the Public Service Commission; on all matters they have got to consult the Public Service Commission and the principles should be followed.

SRI D. DEVARAJ URS.—My fear was, when my friend said that we have violated the Constitution, I really wanted to know whether Government has done so. If the Hon'ble Member were to speak about the propriety or inpropriety, in consulting or not consulting, with regard to the manner and method of adopting principles on which recruitment policy is adopted and so on and so forth, that is different. He started saying that we are not following the Constitution itself. Let me assure

the Member and the House that the Government is not at all intending to violate the Constitution under any circumstances. If the Hon'ble Member points out that we have done so, we are prepared to rectify the whole situation even now.

Sri G. V. GOWDA.—I did say that it has violated the provisions of the Constitution in the sense that when they took away from the purview of the Public Service Commission Class III and IV posts, did they consult the Public Service Commission that they are going to take away from their purview the recruitment of Class III and IV posts and what are the principles that they have to follow? The failure to follow the provisions of the Constitution, in my humble opinion, is a violation of the Constitution itself and the Hon'ble Minister cannot take shelter to say that the provisions of the Constitution have not been violated. Even assuming what the Government did is correct, while taking away from the purview of the Public Service Commission and notwithstanding that they are taking away, should they not think that all those applications pending must have been conducted and entertained? When we enact laws to repeal some existing law, we will say that it should be done under the old law. Such a thing has not been done here. So many applications were pending in respect of Class III and Class IV officers, interviews had been fixed and people had sent applications, and one fine morning a Notification was issued by the Government saying "we are taking away from the purview of the Public Service Commission recruitment to Class III and IV posts." Is this fair Sir?

In respect of other matters, the Commission tendered their advice in 55 cases in respect of recruitment by promotion and the recommendations are accepted in 32 cases, and in 22 cases the Government has not sent any reply. I do not know what has happened to these 22 cases, why there is inordinate delay in accepting the recommendations or whether there are sufficient reasons to reject those cases. That has not been done. When the Public Service Commission tenders advice in 55 cases, why a portion of it has got to be accepted and the other cases pending consideration saying that the Service Commission wanted some information. That information has also not been sent. It is said that when the Government do not accept the recommendations of the Public Service Commission under Article 323 (2), where the advice of the Commission was not accepted, the reasons for such non-acceptance should be laid before the Legislature of the State. I wish to know, when they do not accept the recommendations of the Public Service Commission, whether they have laid the reasons for such non-acceptance. In my humble opinion, they have not done. What is incorporated in the Public Service Commission Report is that they have sent for reconsideration of their view for some reasons. So, what is enjoined under Article 320 (3) has not been followed. The Government has not submitted or laid before the Legislature the reasons for such non-acceptance of the recommendations by the Public Service Commission.

Sri B. D. JATTI.—The memorandum is given. Perhaps the Hon'ble Member did not find time to go through it. The memorandum says that a reply has been given by the Government.

Sri H. R. KESHAVA MURTHY (Gandasi).—Copies of the memorandum have not been supplied to us.

Mr. SPEAKER.—If it has not been supplied, let the Members tell me. I will see that it is supplied.

Sri M. V. RAMA RAO (Minister for Law).—It has been passed on along with the copy of the Report and every copy along with the memorandum has been passed on.

Mr. SPEAKER.—I will have it ascertained.

Sri G. V. GOWDA.—In respect of the disciplinary cases when the Public Service Commission says that there is no proof as to the fact of its not having made the travelling and unless it is proved beyond doubt that he is guilty of the offence with which he is charged, he cannot be made punishable, and again the Government over-ruled the advice of the Commission and recovered Rs. 75.

Unless the Government have proof that he has not travelled at all and given a false claim, there is no reason why he should be punished and that too much against the advice tendered by the Commission.

In respect of disciplinary action against Assistant Sales Tax Officer, it is stated that Rs. 50 is to be deducted. After 3 years, Government writes back for a reconsideration of the matter and against the advice tendered they say that the amount due can be recovered from him and no punishment need be given. To my mind it appears that the Government has not considered these matters on merits.

In the case of a Deputy Superintendent of Police, Yadgir, Government proposed dismissal of the officer because the charges against him were proved. The Commission agreed to the recommendation but surprisingly enough, the Government retired him instead. Why should the Government disregard its own recommendation in the first instance and secondly, refuse to accept the recommendation of the P.S.C. In the case of a II Division clerk, Government removed his service against the advice of the Commission to reduce his pay though in this case the charges were not as grave as the Dy.S.P. Yet Government took stern measures against the Clerk by removing him from service, whereas they preferred to give light punishment for a much graver offence.

In respect of re-employment, the Commission's observations are worth mentioning. It says "Unwarranted continuance in service of retired officers not only causes frustration among the deserving junior officers but delaying their promotions, it also acts as a positive discouragement to qualified young men seeking employment in Government service". In certain cases, Government have re-employed some officers even without consultation with the Public Service Commission. Even the provisions of the Constitution have been violated.

It is surprising that after framing the cadre and recruitment rules Government is making promotions and appointment contrary to those rules. How can the Government violate its own rules. The Commission

drew the attention of Government to those rules and the reply of the Government was that they were going to amend the rules. The P.S.C.'s contention is that even if the rules are amended, they cannot take retrospective effect. They have drawn attention to the fact that the appointments were done 6 or 9 months before the rules were amended. If these are the ways of functioning of Government, how can the administrative machinery work efficiently?

Sir, 2nd division clerks have been promoted as Assistant Commercial Tax Officers with retrospective effect. On page 13 the Commission says that it could not accept the arguments advanced by the Government that these promotions were not governed by the Cadre and Recruitment Rules since they were not in operation at the time of promotions. Rules cannot operate retrospectively. In any case the Government was thoroughly wrong to give accelerated promotions in the manner they have done. It is surprising and unsustainable. The Commission says: 'It is sad to note that such scant regard has been paid to the statutory rules in force in the matter of appointment and promotions and the advice of the Commission went totally unheeded.'

In respect of confidential reports, a reading of the Report of the Commission shows that no steps are being taken to keep the reports properly. The reports are not sent in proper time to the Public Service Commission. We have to doubt whether the administrative machinery is at all functioning in this State.

There are certain cases where the Commission had not been consulted at all. In respect of direct recruitment of professors to the Medical College the Government has arbitrarily changed the subjects of teaching. The Commission did not agree for this.

In respect of the rules and regulations, in the Motor Vehicles Department notification was issued changing rules of recruitment. The Public Service Commission should have been consulted in respect of those changes.

Regarding preparation of confidential reports, the Government themselves issued an order in Notification dated 13th July 1957, but those instructions have not been fully complied by any of the Heads of Departments, who is charged with the duty of getting these confidential reports prepared. The report says that "the Commission feel that the above instructions are observed more in the breach". This is evident from the answers that have been sent by Government.

The new Mysore State came into existence on 1-11-1956, but even after nearly 8 years the Government have not been able to frame the Cadre and Recruitment Rules in respect of all the Departments. This is a serious lapse on their part and because of this frustration has come among the Government servants and people are complaining they have not been given their due place in the machinery with the result that it has seriously affected the working of the Government machinery. The other day the High Court observed that Government have not taken care to see that inter-State seniority list is prepared by the Secretary, Education Branch. There is only a gradation list prepared locally and

(SRI G. V. GOWDA)

promotions are given to whomsoever they like. After integration there is only one unit and so a common Inter-State Seniority List is necessary, but without taking steps to prepare that, even today promotions are given on the basis of the gradation list with the result that it has resulted in injustice to several officers who have been allotted to this new State. I suggest that the Government must give importance to this and frame Cadre and Recruitment Rules immediately and they should declare that they would follow it inch by inch in the matter of promotions, appointments, etc. If that is not done, I do not think we will have a clean administration.

Then, Sir, since we do not have the earlier reports before us, we are not in a position to see whether there has been any improvement in the present reports over the past performance. It is up to the Minister to say whether they have improved in these matters year after year. The explanations offered by Government in the Memorandum are not at all and they do not stand to reason because they have merely reiterated what they had said earlier to the Public Service Commission. It is very dangerous to follow one principle in relation to one category and another in relation to another category. We should not make any such difference and we should follow one common principle in the matter of appointment, promotion, etc. I hope that when we get the next report the administration would have improved and the Government would comply with the requirements under the statute and work with initiative and drive in order to gear up the administrative machinery.

† ಶ್ರೀ ಗೋಪಾಲ ಸಾರ್ವೆ (ಮೂಡುಬೆರೆ):—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್ ವರದಿಗಳನ್ನು 1960ರೆಯ ಇಸವಿಯಿಂದ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ನೋಡುವಾಗ, ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್‌ಗೆ ಎಷ್ಟು ಗೌರವ ಸಲ್ಲಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಅಷ್ಟು ಗೌರವದ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿದೆಯೆ ಎನ್ನುವುದು ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿದೆ. ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಆಡಳಿತ ದಕ್ಷತೆ ದಿನ ದಿನಕ್ಕೆ ಕೆಳಗುತ್ತಾ ಬರುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಹೊತ್ತು ರಾಜ್ಯಾದ್ಯಂತ ದಲ್ಲರವ ನೌಕರ ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಇನ್‌ಸೆಂಟಿವ್ ಹುಟ್ಟುಬೆಕ್ಕಾದರೆ ಅವರಿಗೆ ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಸಲ್ಲಬೇಕಾದ ಸೌಲಭ್ಯ, ಎಂದರೆ, ಪ್ರಮೋಷನ್ ಮತ್ತು ಇತರ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ದೊರೆತರೆ ಅವರು ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಉತ್ತಮದಿಂದ ನಡೆಸುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಆ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಈಗ ಸರ್ಕಾರ ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ಹೊತ್ತು ಒಬ್ಬ ಹೊಸದಾಗಿ ಗ್ರಾಜುದೇಟ್ ಆದವನು ಬಂದರೆ ಅವನನ್ನು ಗೆಜೆಟೆಡ್ ಆಫೀಸರ್‌ನಾಗಿ ನೇಮಕಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅನೇಕ ವರ್ಷಕಾಲ ದುಡಿದು ಅನುಭವವನ್ನರಾಗಿ ಯೋಗ್ಯರಾಗಿರುವವರಿಗೆ ಬಡ್ತಿ ಸಿಕ್ಕಲು ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕುವುದು ಕಷ್ಟ. ಸಿಕ್ಕಿದರೂ ಕೂಡ ಎಡರು ತೊಡರುಗಳನ್ನು ತಂದು ಹಾಕಿ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ತಮ್ಮ ಯೋಗ್ಯತೆ ಮತ್ತು ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ತೋರಿಸುವ ಅವಕಾಶ ಕಳೆದು ಹೋಗುವುದರಿಂದ, ಅಂತಹ ನೌಕರರು ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಅಸ್ತವ್ಯಾಸ ಹಿಡಿಯುವ ಸಂದರ್ಭಗಳು ಹೆಚ್ಚುತ್ತವೆ. ಆದುದರಿಂದಲೇ ಆಡಳಿತ ದಕ್ಷತೆ ಕಳೆದುಹೋಗಿ ಹೋಗಿದೆ. ಸರ್ವಿಸ್ ಆಗಿ ರೆಕ್ರೂಟ್ ಆಗುವವರಿಗೆ ಎಕ್ಸೆಂಟೆನ್ಷನ್ ಮತ್ತು ರೀ ಎಂಪ್ಲಾಯ್‌ಮೆಂಟ್ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಯಾರಿಗೆ ನ್ಯಾಯವಾದ ಸ್ಥಾನ ಬರಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಅವರಿಗೆ ನಿರಾಕರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವು ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಪೋಸ್ಟ್‌ಗಳಿವೆ, ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲವರಿಗೆ ಹೀಗೆ ಎಕ್ಸೆಂಟೆನ್ಷನ್ ಮತ್ತು ರೀ ಎಂಪ್ಲಾಯ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಉತ್ತರ ಕೊಡಬಹುದು. ಆದರೆ ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಅಲ್ಲದ ಸಾಮಾನ್ಯ ಹುದ್ದೆಗಳಲ್ಲಿರುವವರಿಗೂ ಕೂಡ ಸಂದರ್ಭಾನುಸಾರವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನೌಕರರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮೇಲ್ದರ್ಜೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡುವ ಉದಾಹರಣೆಗಳು ಬೇಕಾದಷ್ಟಿವೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ಮುನಿಸಿಪಲ್ ನೌಕರರಿಗೆ ಎರಡನೆಯ ಸಲ ಎಕ್ಸೆಂಟೆನ್ಷನ್ ಬಂದಿರುವುದು ನಮ್ಮ ಮಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿದೆ.

(ಶ್ರೀ ಗೋಪಾಲ ಸಾಲೆನ್)

ಇನ್ನು ಫಿಪರೀನ್ ಇರಾಖೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಒಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ಮೂರು ವರ್ಷ ಎಕ್ಸ್‌ಟೆನ್‌ಷನ್ ಕೊಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡಿದ್ದು ಈಗ ಸರಕಾರದ ಮುಂದೆ ಇದೆ. ಈ ರೀತಿ ಎಕ್ಸ್‌ಟೆನ್‌ಷನ್ ಕೊಡುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ಅವರ ಕೆಳಗೆ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಕ್ಲರಿಕರ್ ಹುದ್ದೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥವರಿಗೆ ಪ್ರಮೋಷನ್ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಪ್ರಮೋಷನ್ ನಿರಾಕರಿಸಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಎಕ್ಸ್‌ಟೆನ್‌ಷನ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರಕಾರ ಒಂದು ಆಜ್ಞೆ ಹೊರಡಿಸಿದೆ. ಎಕ್ಸ್‌ಟೆನ್‌ಷನ್ ಸಲುವಾಗಿ ಯಾವದೇ ಅಧಿಕಾರಿ ಇರಲಿ ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡುವಾರಮೆ ಎಂದು ಈ ಆಜ್ಞೆ ಇದೆ. ಆದರೆ ಈ ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸಿ ಕೆಲವು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಎಕ್ಸ್‌ಟೆನ್‌ಷನ್ ಕೊಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—Before I adjourn the House, I want to inform the members that two copies of the two Reports of the Public Service Commission for 1961-62 and 1962-63 are ordered to be kept on the Table in the Reading Room. Such of the Members who have not got their personal copies may make use of these copies. I am told that copies of these Reports together with the memorandum were given to everybody. I do not think there is any negligence at all on the part of the Legislature Secretariat.

I adjourn the House to re-assemble tomorrow at 12-30 p. m.

The House adjourned at Six of the Clock to meet again at Thirty Minutes past Twelve of the Clock on Friday, the 26th June 1964.

WD 3220 -GPB-90-11-9-1964

MYSORE LEGISLATIVE ASSEMBLY

FORTY-THIRD DAY.

Friday, 26th June 1964.

The House met in the Assembly Hall, Vidhana Soudha, Bangalore, at Thirty Minutes past Twelve of the Clock.

MR. SPEAKER (SRI B. VAIKUNTA BALIGA, B.A., B.L.), in the Chair.

STARRED QUESTIONS

(to which oral answers were given)

**Irrigation Projects that have been prepared in Kanakapura taluk by the
Minor Irrigation Investigation Division.**

*Q.—442. Sri S. KARIAPPA (Kanakapura).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) the names of Irrigation Projects that have been prepared, with cost and command of each of these in Kanakapura taluk during the past three years by the Minor Irrigation Investigation Division (Progress for each year during the past three years may be given) ;

(b) the names of those that are for sanction (i) before the Government and (ii) before the Chief Engineer ;

(c) whether they have thought of any plan for coping up with the work, in view of great volume of work involved ?

A.—Sri ALUR HANUMANTHAPPA (Deputy Minister for Minor Irrigation).—

(a) *Vide* Statement given below.

(b) (i) Projects received by Government are :—

1. Construction of new tank near Gottegehalli, Kanakapura taluk.
2. New tank near Muniagara, Kanakapura taluk.

(ii) Projects with the Chief Engineer are :—

1. Construction of new tank near Vadedoddi, Kanakapura taluk.
2. New tank near Bannimakodlu, Kanakapnra taluk.

(c) This will be examined when all the surveyed works are sanctioned.

(SRI ALUR HANUMANTHAPPA)

STATEMENT

The list showing the names of Irrigation Projects.

Sl. No.	Name of Project.	Cost in lakhs.	Atchkat benefited.	Years of investigation.
1	2	3	4	5
1	New tank near Chikkondanahalli	8,54,100	870	1960-61
2	New tank near Hanchiguli	2,85,000	300	1960-61
3	New tank near Jakkasandra	75,000	75	1960-61
4	New tank near Byalalu	67,000	75	1960-61
5	New tank near Keralasandra	1,71,000	175	1960-61
6	New tank near Rayasandra	1,90,000	129	1960-61
7	New tank near Bannimakudlu	7,26,000	800	1960-61
8	New tank near Vadedoddi	5,72,000	448	1960-61
9	New tank near Cottegehalli	1,06,000	75	1960-61
10	New tank near Doddaguli	14,16,000	1450	1960-61
11	New tank near Chilur	57,000	57	1960-61
12	New tank near Tataguppa	1,10,000	190	1960-61
13	Pick-up near Lingapur	29,000	60	1960-61
14	New tank Pick-up near Shithalvadi	84,000	110	1960-61
15	New tank Pick-up near Kachavanahalli.	17,000	30	...
16	New tank near Muninagara	3,43,000	365	1960-61
17	Pick-up near Alanatha	3,36,000	222	1960-61
18	New tank near Hulebele	2,57,000	180	1960-61
19	New tank near Gurchihole	4,20,000	330	1961-62
20	New tank near Murkani	1,90,000	160	1961-62
21	New tank near Thattikere	3,47,000	300	1961-62
22	New tank near Puradadoddi	84,000	69	1961-62
23	New tank near Ban kuppe	2,44,400	220	1961-62
24	New tank near Kebbehalli	2,40,000	160	1961-62
25	New tank near Boohally	1,17,000	70	1961-62
26	New tank near Hegganur	2,95,000	200	1961-62
27	New tank near Dalimba	15,000	15	1961-62
28	New tank near Bommanahalli	15,600	12	1961-62
29	Pick-up near Kanchanahalli	24,000	30	1962-62
30	Construction of a new tank in place of breached Coddur tank.	60,000	60	1961-62
31	Construction of a pick-up across Antharanga Hole near Mushavammanahalli.	84,500	100	1961-62

1	2	3	4	5
32	Proposed pick-up near Kenchana-halli.	20,500	30	1961-62
33	Construction of a new tank near Hongenahalli near Banavasi.	45,500	41	1961 62
34	New tank near Sasalapura ...	2,35,000	235	1961-62
35	New tank near Thippaganahalli ...	67,000	35	1961-62
36	New tank near Achaganahalli ...	63 000	—	1961-62
37	New tank near Doddakabhahalli ...	51,000	51	1961-62
38	New tank near Alanatha ...	1,56,000	156	—
39	New tank near Mugur of Uyyam-balli.	65,000	52	—
40	New tank near Horelagalu ...	2,60,000	112	—
41	Pick-up across Karadihalla near Lingapur.	18,000	40	1960-61
42	Pick-up across Ravathanahalla ...	3,75,000	330	—
43	New tank near Gottigeballi ...	7,93,000	580	1960-61
44	New tank near Horalagallu Halla.	3,50,000	390	1959-60
45	New tank near Tegginhalla ...	36,000	—	—

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಕರಿಯಪ್ಪ.—ಇಲ್ಲಿ 45 ಹೊಸ ಕೆರೆಗಳ ಪಟ್ಟಿಯೊಂದನ್ನು ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವು ಯಾವುದರ ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ ?

† ಶ್ರೀ ಅಲೂರು ಹನುಮಂತಪ್ಪ.—7 ಕೆಲಸಗಳು ಸ್ವಾಂತ್ರ್ಯವಾಗಿವೆ. ಅವುಗಳು ಯಾವು ವೆಂದರೆ: ಚಿಕ್ಕಗೊಂಡನಹಳ್ಳಿಹೊಸಕೆರೆ, ಹಂಚಿಗುಳಿ ಹೊಸ ಕೆರೆ, ಜಕ್ಕನಂದ್ರದ ಹೊಸ ಕೆರೆ, ಬೈರಾಳು ಹೊಸ ಕೆರೆ, ಕೇರಳನಂದ್ರದ ಹೊಸ ಕೆರೆ, ರಾಯನಂದ್ರದ ಹೊಸ ಕೆರೆ, ಬನ್ನಿಮಕೂಡಲು ಹೊಸ ಕೆರೆ, ಮತ್ತು ಶಿಥಿಲವಾಡಿ ಒಡ್ಡು ಈ 7 ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಕರಿಯಪ್ಪ.—ಇಲ್ಲಿ 18ನೇ ಸೀರಿಯರ್ ನಂಬರಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರತಕ್ಕ ಹೊಲಬೆರೆ ಕೆರೆಯ ಕೆಲಸವಿನ್ನೂ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಅಲೂರು ಹನುಮಂತಪ್ಪ.—ಅದು ಮಂಜೂರಾಗಿರಬೇಕು. ಅದರ ವಿವರಗಳು ಈಗ ನನ್ನಲ್ಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಕರಿಯಪ್ಪ.—(ಸಿ) ಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ನರ್ವೇ ಕೆಲಸಗಳು ಮುಗಿದ ಮೇರೆ ಇದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಲಾಗುವುದೆಂದು ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಕೆಲಸಗಳು ಯಾವಾಗ ಮುಗಿಯುತ್ತವೆ ?

ಶ್ರೀ ಅಲೂರು ಹನುಮಂತಪ್ಪ.—ಈಗ ಈ ಕೆಲಸಗಳೆಲ್ಲಾ ಆಗಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಸುಮಾರು ಒಂದು ಕೋಟಿ 12 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬೇಕಾಗುವುವು. ಒಂದೊಂದು ಸರ್ವೆ-ಡಿವಿಜನ್ನಿನಲ್ಲಿ 12-15 ಲಕ್ಷದ ತನಕ ಕೆಲಸವಿರುತ್ತದೆ. ಈಗ ಮಾನ್ಸರ್ ಪ್ಲಾನನ್ನು ಬೇರೆ ತಯಾರು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ, ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಕೆಲಸವಿದ್ದಾಗ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಸಿಂಬಂಧಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಿ. ರೇವಣ್ಣಸಿದ್ಧಪ್ಪ.—ಈ ತಾರೀಖಿನಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ಸರ್ವೆ-ಡಿವಿಜನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಹಣವಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಅಲೂರು ಹನುಮಂತಪ್ಪ.—ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಕೆಲಸಗಳಿವೆ. ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗೆ ಆಗತಕ್ಕ ಹಣವಿದೆ, ರಸ್ತೆ ಮತ್ತು ಸೇತುವೆಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾಗುವ ಹಣವಿದೆ.

† Indicates that the remarks or speeches have not been revised by the member concerned.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಕರಿಯಪ್ಪ.—ಈ ಕೆಲಸಗಳೆಲ್ಲಾ ಮಂಜೂರಾಗಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಎಷ್ಟು ಕಾಲ ಬೇಕು ?

ಶ್ರೀ ಅಲೂರು ಹನುಮಂತಪ್ಪ.—ಈ ವರ್ಷ 112 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಹಣ ಸೇರಬೇಕೋ ಅಷ್ಟೆಷ್ಟು ಕೆಲಸಗಳು ಅಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತವೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಇನ್ನಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಅಂತೂ ಈ ಕೆಲಸಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ 7-8 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪೂರ್ಣಗೊಂಡ ಪ್ರಕಾರ ಮುಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಎನ್. ಲಕ್ಷ್ಮೀಪತಿ.—ಅನೇಕ ಕೆಲಸಗಳು ಮಂಜೂರಾಗಿದ್ದರೂ ನಿಬ್ಬಂದಿಯಿಲ್ಲದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಕೆಲಸಗಳಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ, ಎಂಬುದು ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಅಲೂರು ಹನುಮಂತಪ್ಪ.—ಕೆಲಸವಿದ್ದಾಗ ನಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿಯೇ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮಾದಯ್ಯಗೌಡ.—ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರ ಮುಂದೆ 2 ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳೂ ಮತ್ತು ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರವರ ಮುಂದೆ 2 ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳಿವೆಯೆಂದು ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇವು ಎಷ್ಟು ದಿನಗಳಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಪೆಂಡಿಂಗ್ ಇರುತ್ತವೆ ?

ಶ್ರೀ ಅಲೂರು ಹನುಮಂತಪ್ಪ.—ಈ ವರ್ಷ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಕೆಲಸಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಕರಿಯಪ್ಪ.—ಈಗ ವರ್ಮೋಲೆಡ್ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆಯೆಂಬುದು ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಅಲೂರು ಹನುಮಂತಪ್ಪ.—ಗೊತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ವಿ. ರಾಮೇಗೌಡ.—ಕಳೆದ 12-15 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದರೆ ಈಗ ಇಷ್ಟು ವರ್ಮೋಲೆಡ್ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತಿತ್ತೇ ?

ಶ್ರೀ ಅಲೂರು ಹನುಮಂತಪ್ಪ.—ಹಾಗೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಒಂದೊಂದು ಪ್ಲಾನ್ ಪೀರಿಯಡಿನಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ಪ್ಲಾನ್ ಪೀರಿಯಡಿಗೆ ಕೆಲಸಗಳು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತಿವೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾವು ಕೇಂದ್ರದವರನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಿ. ರೇವಣ್ಣಸಿದ್ದಪ್ಪ.—ಕೆಲವು ಸರ್ವೆ-ಡಿವಿಜನ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಹಣವಿದ್ದರೆ ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಸರ್ವೆ-ಡಿವಿಜನ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಹಣವೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ನಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನು ಹೇಗೆ ಜಾಸ್ತಿಮಾಡುತ್ತೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ಅಲೂರು ಹನುಮಂತಪ್ಪ.—ಈಗಿರತಕ್ಕ ನಿಬ್ಬಂದಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಕೆಲಸವಿದೆ. ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಕೆಲಸವಿದ್ದರೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ನಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನು ನೇಮಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಹುಡ್ಡೆಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ಈಗಿರತಕ್ಕ ಬಡ್ಡೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ ಕಡಮೆ ಇರುವ ಕಾಮಗಾರಿಗಳು ಸೇರಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ ಕಡಿಮೆಯಿರತಕ್ಕ ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ಯಾವುದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ಅಲೂರು ಹನುಮಂತಪ್ಪ.—ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಾವು ಫೈನಲ್‌ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಹಣ ಬರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದು ಬರುವವರೆಗೂ ನಾವು ಯಾವ ಭರವಸೆಯನ್ನೂ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈಗ ಒಂದು ಲಕ್ಷದ ಕೆಳಗಿರತಕ್ಕ ಯೋಜನೆಗಳ ಒಂದು ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ತಯಾರಿಸಲು ತಿಳುವಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಡಲಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಕರಿಯಪ್ಪ.—ಕನಕಪುರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಕೇವಲ 26 ಇಂಚು ಮಳೆ ಮತ್ತು ನಾಲ್ಕು ಪರ್ಸೆಂಟ್ ತರ ವ್ಯವಸಾಯ ಇದೆ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಅಲೂರು ಹನುಮಂತಪ್ಪ.—ಅಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿ ಇರಿಗೇಷನ್ 9 ಪರ್ಸೆಂಟ್‌ನಿದೆ. ಈಗ ಮಾಸ್ಟರ್ ಪ್ಲಾನನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಜಾಸ್ತಿಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮಾದಯ್ಯಗೌಡ.—ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಈ ಕೆಲಸಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಖರ್ಚಾಗಿದೆ ?

ಶ್ರೀ ಅಲೂರು ಹನುಮಂತಪ್ಪ.—ಅದಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಹಾಕಿ. ಉತ್ತರವನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಿ. ರೇವಣ್ಣಸಿದ್ದಪ್ಪ.—ಒಂದು ಲಕ್ಷಕ್ಕಿಂತ ಕಡಮೆ ಇರತಕ್ಕ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಯಾವ ಆರ್ಡರಿನಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದೆ ?

ಶ್ರೀ ಅಲೂರು ಹನುಮಂತಪ್ಪ.—ಅದನ್ನು ಇನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ದಿನಗಳಲ್ಲೇ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಕರಿಯಪ್ಪ.—ಈಗ ಶೇಕಡ 9 ರಷ್ಟು ನೀರಾವರಿಯಾಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅವರಿಗೆ ಈ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳು ಎಲ್ಲಿಂದ ದೊರೆತವು? ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಈಗ ಒಟ್ಟು ಎಷ್ಟು ಎಕರೆ ನೀರಾವರಿ ಇದೆ?

ಶ್ರೀ ಅಲೂರು ಹನುಮಂತಪ್ಪ.—ಆ ವಿವರ ನನ್ನಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಶೇಕಡ 9ರಷ್ಟು ಇದೆಯೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ variations ಇರಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಅದು ಇಷ್ಟೇ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

Providing of sufficient quantity of sugar for sale in Mysore District.

*Q.—469. Sri M. C. BASAPPA (Chamarajanagar).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) whether there is rationing of sugar or there is only rate control of sugar in the State ;

(b) why sufficient quantity of sugar is not made available for sale in Mysore District ?

A.—Sri B. D. JATTI (Minister for Finance) [on behalf of Sri M. V. KRISHNAPPA (Minister for Revenue)].—

(a) There is no rationing of sugar ; but there is rate control of sugar.

(b) The sub-allocation of sugar among the Districts is subject to the allotments given by the Government of India and with reference to the availability of the stocks, local conditions and requirements.

Sri M. C. BASAPPA.—Supplementary to (b) : What are the local conditions and requirements necessary for allotting sugar ?

† Sri B. D. JATTI.—Allotment of sugar is made on the basis of the quantity of sugar that was distributed in 1959-60.

Sri G. V. GOWDA.—What was the basis of distribution then ?

Sri B. D. JATTI.—Distribution of quota was made on the basis of population and *per capita* consumption. The basis was 1½ lbs. per head per month in urban areas and ½ lb. per head per month in rural areas.

ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದಯ್ಯ ಕಾಶೀಮಠ್.—ಸರ್ಕಾರಿ ಆಜ್ಞೆ ಪಡೆದಂಥ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ಅಂಗಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಪಡಿತರ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇದೆಯೆಂದು ಕೇನು ಹಾಕಿರುವುದು ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ?

Sri B. D. JATTI.—Yes.

Sri M. C. BASAPPA.—Has it come to the notice of Government that the allotment made in rural Mysore District is not according to the ratio mentioned by the Minister ?

Sri B. D. JATTI.—According to official information available, it is on this basis that sugar is distributed in rural areas in Mysore District.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಆರ್. ರಂಗೇಗೌಡ.—ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಹತ್ತಿರವಾಗಿರುವ ಮಂಡ್ಯದಿಂದ ಸಕ್ಕರೆಯನ್ನು ಸಪ್ಲೈ ಮಾಡದೆ ಬೇರೆ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಯಿಂದ ಸಪ್ಲೈ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟ್‌ ಪನ್ ಬೇರೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿ ಇದರ ರೀಟೇಲ್ ದರ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ ಎಂಬುದು ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ?

Sri B. D. JATTI.—As far as possible, sugar is allotted from the nearest sugar factory.

Sri K. P. GADAG.—Are the Government aware of the fact that there is rationing in some districts allotting $\frac{1}{2}$ k.g. per head per month?

Sri B. D. JATTI.—I am not aware of it. I am replying only about Mysore District.

Sri K. P. GADAG.—The question is about the State in general. In reply to (a) it is stated that there is no rationing of sugar, but as a matter of fact there is rationing in my district.

Sri B. D. JATTI.—It is not the policy of Government. If the people and the officers of certain districts have agreed for rationing they may have it.

ಶ್ರೀಮತಿ ಸುಶೀಲಾಬಾಯಿ ಹಿರಾಚಂದ್‌ಪಾ.—ಈಗ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ $\frac{1}{2}$ ಕೆ. ಜಿ. ಸಕ್ಕರೆ ತಿಂಗಳಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತೀವೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೇಳುತ್ತಿರುವಾಗ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳಿಗೂ ಆ ರೀತಿ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆಂಬುದು ನಿಜವೇ?

Sri B. D. JATTI.—This is the basis on which sugar is allotted to all districts.

Sri K. P. GADAG.—Are the Government aware that manufacturers declare less production than what they actually produce?

Mr. SPEAKER.—The question does not arise.

Sri D. M. SIDDIAH.—The question pertains to Mysore District. I have been standing for more than half a dozen times and yet I have not been given a chance.

Mr. SPEAKER.—The Hon'ble Member sees only the Chair, but I have to see everybody. There are several members who have stood up even more than 7 times.

Sri D. M. SIDDIAH.—I want to draw your attention to the fact that the question pertains to distribution of sugar in Mysore District and coming from Mysore District I should have been given the chance to put a supplementary.

Mr. SPEAKER.—What follows from that. If the Hon'ble Member catches my eye, he will be called upon to put a supplementary question. I will give a chance to every one if it is possible. Members must not feel that they are neglected if they are not given a chance as soon as they get up.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಇದು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕು. ಸಕ್ಕರೆ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ, ಪಡಿತರ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಪಡಿತರ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇದ್ದು ಸಕ್ಕರೆ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮಾಡಿದ ಬೆರೆಗಿಂತ ಜಾಸ್ತಿ ಆಗಾಗಿ ಕೆಲವು ಅಂಗಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಮಾರುತ್ತಿರುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲವೇ?

Sri B. D. JATTI.—I have no information.

Sri D. M. SIDDIAH.—May I know how sugar quota is distributed between Mysore City and Mysore District Rural?

Sri B. D. JATTI.—For the information of the Hon'ble Member, the population figures are as follows: The total population has been divided into two parts, one of Mysore City and the other of Mysore District Rural. The total population including both put together is 2,53,520. The population of urban areas in the State is 1,61,173 and that of rural areas in the district is 1,25,517. Sugar quota is based on this.

Mr. SPEAKER.—Sri G. V. Gowda.

Sri D. M. SIDDIAH rose.

Mr. SPEAKER.—The Hon'ble Member must kindly hear the name that I call out. I have called upon Sri G. V. Gowda and not Sri D. M. Siddaiah.

Sri D. M. SIDDIAH.—The Hon'ble Minister did not answer my question fully. I asked for the basis for allotment and he only gave the population figures and so my question was not fully answered.

Mr. SPEAKER.—The rules do not make any distinction on that ground. The rules provide that when the Speaker calls upon a particular member, he can put his question. I have called upon Sri G. V. Gowda. If the Hon'ble Member's question is not fully answered, he can follow it up when he gets his next chance.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ನನ್ನ ಉಪ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸಕ್ಕರೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಬೆರೆಗೆ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಅವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಪಡಿತರ ವೆಂಡರೆ ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ತಿಂಗಳಿಗೆ ಇಷ್ಟು ಕೊಡುವುದು ಎಂದರ್ಥ. ಅಂದಮೇಲೆ ನಾವು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಮ ಪಾಠವನ್ನು ಕಲಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲ ಬಂದು ಕುಳಿತಿರುವವರಿಗೆ ಇದೆ.

Sri G. V. GOWDA.—It is stated that there is no rationing of sugar. When he distributes sugar on the basis of *per capita* consumption or on the basis of so much per hotel or individual, would it not amount to rationing? If not, what does it amount to?

Sri B. D. JATTI.—The Hon'ble Member is entitled to draw his own conclusion.

Sri D. M. SIDDIAH.—May I know the quantity of sugar that has been given to Mysore City and also the quantity of sugar given to Mysore District Rural?

Sri B. D. JATTI.—Mysore City 173.2 tons

Urban areas 105.9 tons

Rural areas 285.5 tons

TOTAL 564.6 tons.

Sri M. C. BASAPPA.—Is it not brought to the notice of the Deputy Commissioner that allotment is not made on any basis and that it should be changed?

Sri B. D. JATTI.—Sir, on a general basis, he has distributed it. When there were representations that for the sake of Deepavali, extra quantity of sugar should be released, additional allotment of sugar has been distributed to Mysore District.

Sri R. S. HEGDE.—May I know why there is discrimination in distribution of sugar in rural areas?

Sri B. D. JATTI.—It depends upon consumption in the past.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರಕ್ಕೆ ಒಂದು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಸಕ್ಕರೆ ಕೋಟಾ ನಿಗದಿ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ?

Sri B. D. JATTI.—I have no separate information for Bangalore.

ಶ್ರೀ ಗೋಪಾಲಸಾರನ್ನ.—ಸೌತ್ ಕೆನರಾಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಸಕ್ಕರೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ?

(ಉತ್ತರವಿಲ್ಲ).

Sri Sri D. M. SIDDIAH.—From the figure given by the Hon'ble Minister, it will be seen that double quantity is given to Mysore City though the population is not half of the district. Does it not amount to saying that most of the sugar in Mysore City is sold in the black-market ?

Sri B. D. JATTI.—I do not know. But if the Hon'ble Member wants to draw that conclusion, he is free to do so.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಚ್. ಲಕ್ಷ್ಮಣಯ್ಯ.—ಸಕ್ಕರೆ ನಿಯಂತ್ರಣ ಬಂದ ಮೇಲೆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಕೇಸುಗಳನ್ನು ಕಚ್ಚತನದಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ಬುಕ್ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ? ಆ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟಹಾಗೆ ಎಷ್ಟು ಕೇಸುಗಳಿವೆ? ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಮತ್ತು ಸಕ್ಕರೆ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಪ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡತಕ್ಕದರ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಕೇಸುಗಳನ್ನು ಬುಕ್ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ ?

Sri B. D. JATTI.—As per checking and enquiry, 17 persons have so far been arrested for black-marketing and 225 quintals and 44 K. G. of sugar have been seized; Three cases have ended in conviction and the remaining are under Police investigation.

Sri M. C. BASAPPA.—Will the Government now at least think of giving more quantity of sugar to rural areas where the population is more ?

Sri B. D. JATTI.—Unless the basis on which sugar is allotted is changed, it is not possible to give more to rural areas.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ಮೊನ್ನೆ ತಾನೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಸಕ್ಕರೆಯನ್ನು ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಮಾರುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳು ಅದರಿಂದ ರಾಭವನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದರಿಂದ ಅದರಲ್ಲಿ ನಷ್ಟ ಆಗುವುದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ಆರೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಡಿ. ಜತ್ತಿ.—ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳು ರಾಭದ ಆಶೆಗಾಗಿ ಸಕ್ಕರೆಯನ್ನು ಹಂಚುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ನಷ್ಟಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ರಾಭ ಮಾಡುವ ಉದ್ದೇಶ ಇರುವುದಿಲ್ಲ.

Sri D. M. SIDDIAH.—Will the Government call for a report as to how sugar is distributed in Mysore City and try to find out whether the quota allotted to Mysore City is properly distributed or not ?

Mr. SPEAKER.—Repetition is not necessary.

Sri B. D. JATTI.—Unless there are specific complaints regarding distribution or regarding allotment, it is not necessary for the Government to call for reports.

Sri G. V. GOWDA.—May I know the agency that distributes sugar between Mysore City and Mysore Rural District ?

Sri B. D. JATTI.—Sir, there are co-operative societies and other institutions and other agencies.

Sri G. V. GOWDA.—Who makes the allotment of sugar between City and Rural District ?

Sri B. D. JATTI.—It is the Deputy Commissioner of the District.

SRI G. V. GOWDA.—Is it not a fact that distribution between City and Rural District is being made at Government level or Civil Supplies Controller level in Bangalore?

SRI B. D. JATTI.—In every District, the Deputy Commissioner on the advice of the advisory committee distributes and allots sugar.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ದುಗ್ಗಪ್ಪ.—ಮೈಸೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಸಕ್ಕರೆ ಹಂಚುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ತೊಂದರೆ ಆಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಸಕ್ಕರೆಯನ್ನು ಹಂಚುವುದಕ್ಕೆ ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಪ್ರೈವೇಟ್ ಅಂಗಡಿಗಳಿಗೂ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ ಸಕ್ಕರೆಯನ್ನು ನಗರಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಒದಗಿಸಿದ್ದರೂ ಅದು ಜನಗಳಿಗೆ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಅವನ್ನು ಹಂಚಲು ಅಂಗಡಿಗಳಿಗೂ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು, ಅದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಡಿ. ಜತ್ತಿ.—ಅದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಿ. ರೇವಣ್ಣನಿದ್ದಪ್ಪ.—ಈ ಪದ್ಧತಿಯಿಂದ ತಮಗೆ ಪುಗರ್ ಕಂಪೈಂಟ್ ಬಂದಿದೆ. ಅದರಿಂದ ಈ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಇದ್ದಹಾಗೆ ಇದನ್ನು ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರಿಗೇ ಬಿಡುತ್ತೀರಾ?

SRI B. D. JATTI.—According to the supplementaries and replies, I have no diabetes.

SRI M. C. BASAPPA.—Is the Government determined not to change the basis though distribution is made on a wrong basis?

SRI B. D. JATTI.—I have not admitted that the basis is wrong. The Government have not reconsidered its basic policy. If the policy is changed, than redistribution on a different basis may be taken up.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಇದುವರೆಗೂ ಸಕ್ಕರೆಯನ್ನು ಹಂಚುವ ಬಗ್ಗೆ ಅನುಸರಿಸಿದಂತಹ ನೀತಿ, ಸುಯಲ್ಪ ಎಂದು ಮನಗಂಡು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಕ್ಕರೆ ಹಂಚುವಿಕೆಯನ್ನು ಸಹಕಾರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಮೂಲಕ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿರುವುದರಿಂದ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದವರು ಈಗ ಇರತಕ್ಕ ರೈಸೆನ್ಸ್‌ಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಲದ್ದುಮಾಡಿ ಅವರು ಏನು ತನ್ನ ಕೋಟಾ ವನ್ನು ಬೇರೆ ಅಂಗಡಿಗಳಿಗೆ ಮಾಕೊಂಡು ರಾಫವನ್ನು ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೋ ಅದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ?

SRI B. D. JATTI.—To-day's position is that we are giving priority to co-operative societies both wholesale and retail dealers. The details are as under:

Wholesale sugar dealers :

Total Number	...	692
Co-operative Societies	...	335
Other Institutions	...	164
Others	...	293
Total number of retail dealers	...	4381
Co-operative Institutions	...	2062
Other Institutions	...	272
Other authorised retail dealers	...	2047

So it is given to the maximum number of co-operative societies. If there is a complaint against private licensees, then we will cancel them and increase the number of co-operative societies.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಆರ್. ಕೇಶವಮೂರ್ತಿ.—ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಸೊಸೈಟಿಗಳಿಗೆ ಸಕ್ಕರೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೂ ಕನ್ಸೂಮರುಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ತಲುಪುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಬ್ಯಾಕ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಡಿ. ಜತ್ತಿ.—ಅಂಥಾದ್ದು ನಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಅಂಥಾದ್ದು ಏನಾದರೂ ಇದೆಯೆಂದು ಕಂಪ್ಲೆಟ್ ಮಾಡಿದರೆ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಚ್. ಲಕ್ಷ್ಮಣಯ್ಯ.—ಅನೇಕ ಸಹಕಾರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಸಕ್ಕರೆಯನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಣ ಬೆರೆಗೆ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಸಕ್ಕರೆಯ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟೇಷನ್ ಚಾರ್ಜನ್ನು ಮೀಟ್ ಮಾಡಿದರೆ ಅವರಿಗೆ ರಾಸ್ ಆಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿರುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಡಿ. ಜತ್ತಿ.—ಆ ರೀತಿ ರಿಫೋರ್ಟ್ ಬಂದಿಲ್ಲ, ಬಂದರೆ ಕಳಿಸಿದ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

Sri D. M. SIDDIAH.—Will the Government reconsider the question of allotment to City and Rural District on a population basis ?

Sri B. D. JATTI.—The sugar allotted to the State is on the population basis and per capita consumption basis of $1\frac{1}{2}$ lbs. per head per month in urban areas and $\frac{1}{2}$ lb. per head per month in rural areas. The same basis is extended to Mysore District. The suggestion of some of the Hon'ble Members is that the basis should be changed. It is a suggestion for action. It will be considered.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಹಬ್ಬ, ಮದುವೆ, ಮುಂಜಿ ಇಂಥಾ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ತಹಶೀಲ್ದಾರರ ಕಡೆಗೆ ಸಕ್ಕರೆಗೆ ಹೋದಾಗ ಅಲ್ಲಿ ಅವರು ರಾಖರಿಟಿಕೆಟ್, ಡಿಫೆನ್ಸ್ ಫಂಡಿಗೆ ಹಣ ಕೇಳುವುದು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಸರ್‌ಥಾಜ್‌ ಪೂರ್ತಿ ಕಟ್ಟಿರಿ ಎಂದು ಅವರ ಮೇರೆ ಪ್ರಭಾವ ಮತ್ತು ಒತ್ತಾಯ ತರುತ್ತಿರುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಡಿ. ಜತ್ತಿ.—ಈಗ ಡಿಫೆನ್ಸ್ ಫಂಡ್ ಕರೆಕ್ಟ್ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ರಾಖರಿಗಂತೂ ರೈಸೆನ್ಸ್ ಕೊಷ್ಟೇ ಇಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಉದ್ಭವಿಸುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ.

1-00 P.M.

Anti-Corruption cases Instituted against the Gazetted Officers of Government for the last Three years.

*Q.—170. Sri T. N. MADAPPA GOWDA (Nagamangala).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) the number of Anti-Corruption cases instituted departmental-
war for the last 3 years in respect of Gazetted Officers of Government ;

(b) how many of the cases have been decided so far ;

(c) how many have gone in appeal ;

(d) how many cases have gone against the Government in the
appeals ;

(e) the total expenses incurred to handle the above cases ;

(f) what is the amount of compensation paid so far to the officials
by way of arrears of pay and allowances ?.

A.—Sri VEERENDRA PATIL (Minister for Public Work) [on behalf
of Sri S. NIJALINGAPPA (Chief Minister)].—

A.—(a) 136 cases involving 160 Gazetted Officers were instituted during the last 3 years by the Anti-Corruption Department as detailed below :

Department	Number of Gazetted Officers.	Number of cases
1 Revenue	32	30
2 Police	7	6
3 Public Works Department	34	31
4 Education	4	4
5 Medical	5	5
6 Technical Education	1	1
7 Forest	4	3
8 Survey and Settlement	2	2
9 Development	20	17
10 Labour	2	2
11 Public Health	5	5
12 Commercial Taxes	1	1
13 Social Welfare	3	3
14 Animal Husbandry	3	3
15 Transport	8	2
16 Industries and Commerce	8	7
17 State Accounts Department	1	1
18 Fisheries	1	1
19 Horticulture	1	1
20 Publicity and Information	1	1
21 Electrical	7	1
22 Excise	3	3
23 Stores Purchase Committee	2	1
24 Agriculture	4	4
25 Co-operative Society	1	1
Total	160	136

(b) 29 cases have been decided so far involving 33 officers.

(c) Only one has filed writ petition before the High Court of Mysore and it is pending decision.

(d) Nil.

(e) Does not arise in view of reply at 'd'.

(f) Nil.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎನ್. ಮಾದಪ್ಪಗೌಡ.—33 ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ 29 ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ಇತ್ಯರ್ಥವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಅದಕ್ಕೆ ಖರ್ಚು ಏನೂ ಆಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಸರಿಯೇ ಸ್ವಾಮಿ ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರಪಾಟಿಲ್.—ಖರ್ಚು ಆಗುವ ಪ್ರಶ್ನೆಯೇ ಬರುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಲಂಚ ನಿರೋಧ ಶಾಖೆಯಲ್ಲಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಮಾಡಿ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಕಳಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಮೇಲೆ ಸರ್ಕಾರ ನಿರ್ಣಯ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

Sri G. V. GOWDA.—Sir, only 29 cases have been decided and these matters are pending for the last three years in the Department of Anti-Corruption. May I know why there has been inordinate delay in the disposal of these cases?

Sri VEERENDRA PATIL.—I have never stated in the reply that all the 160 cases are pending since the last three years. They wanted to know the total number of cases during the last three years and I have given the list.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಎನ್. ಮಾದಪ್ಪಗೌಡ.—ಒಂದು ಕೇಸಿನಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಅವರು ಯಾವ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರು?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರಪಾಟೀಲ್.—ರೆವೆನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರು ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ.

Sri D. VENKATARAMAIAH.—Out of these 29 cases, in how many cases charges have been proved and in how many it has not been proved?

Sri VEERENDRA PATIL.—In 20 cases charges have been proved and punishments varying from Government displeasure to reversion have been awarded.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಆರ್. ರಂಗೇ ಗೌಡ.—160 ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ 136 ಪ್ರಕರಣಗಳು ನಡೆದಿವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಸಸ್ಪೆಂಡ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ? ಅವರ ಮೇಲೆ ಕಾನೂನುಬಾಹಿರವಾದ ಎಷ್ಟು ಜನರಿಗೆ ಪ್ರಮೋಷನ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ? ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ರಿಟೈರ್ ಆಗಿದ್ದರೂ ತೀರ್ಮಾನವಾಗದೆ ಎಷ್ಟು ಕೇಸುಗಳಿವೆ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರಪಾಟೀಲ್.—ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಪ್ರಶ್ನೆ ಹಾಕಿದರೆ ಬೇಕಾದ ಔಪಚಾರಿಕ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೊಡಬಹುದು. ಈಗ ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಆ ವಿವರಗಳಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿ ಗೌಡ.—ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿಗೆ ಹೋದರೆ ಎಷ್ಟು ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ತನಿಖೆ ಪೂರೈಸಬೇಕೆಂದು ವಿಧಾಯಕ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರಪಾಟೀಲ್.—ಆರು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಮುಗಿಯಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಆರು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಮುಗಿಯದೆ ಹೋದರೆ ಕಾಲವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಎನ್. ಮಾದಪ್ಪ ಗೌಡ.—ಕೆಲವು ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸದಿಂದ ತೆಗೆದಂಥ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಈಚೆಗೆ ಅವರಿಗೆ ಸಂಬಳ ಕೊಟ್ಟು, ಪ್ರಮೋಷನ್ ಕೊಟ್ಟು ಕಳಿಸಿರುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಗಮನದಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ತಿಳಿಸಿದರೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ನನಗೆ ಯಾವುದೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

Sri G. V. GOWDA.—In respect of these 20 cases only punishment has been awarded to these officials. May I know whether there are any cases where in criminal prosecution has been launched against them?

Sri VEERENDRA PATIL.—Sir, in two cases we proceeded against them under the provisions of the Prevention of Corruption Act and the Indian Penal Code and they were tried in the Courts of Law.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಆರ್. ಕೇಶವ ಮೂರ್ತಿ.—ಅಂಟಿ ಕರಪ್ಷನ್ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಏನೇನು ನಡೆವಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ನಡೆಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಒಂದು ರಿಪೋರ್ಟನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ ಸಭೆಯ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ, ಸ್ವಾಮಿ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಹೇಗೆ ಕೊಡಬೇಕು, ಯಾವ ರೀತಿಯ ಇನ್‌ಫರ್ಮೇಷನ್ ಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ ಕೊಡಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಆರ್. ಕೇಶವ ಮೂರ್ತಿ.—ಪಿ. ಎನ್. ಸಿ. ರಿಪೋರ್ಟ್ ಮಾಡದೆಯಲ್ಲಿ ಅಂಟಿ ಕರಪ್ಷನ್ ಇಲಾಖೆಯ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಒಂದು ವರದಿಯನ್ನು ಸಭೆಗೆ ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೇ, ಸ್ವಾಮಿ?

Mr. SPEAKER.—He should put a separate question for that.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿ ಗೌಡ.—ಎನಕ್ಕೈರಿಮಾಡಿ ರಿವೋಲ್ವರ್‌ನು ಕಳಿಸಲು ಆರು ತಿಂಗಳ ವಾಯಿದೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಕಡೆಮೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೇ, ಸ್ವಾಮಿ ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಸಿ. ಸಿ. ಎ. ರೂಲ್ಸ್ ಪ್ರಕಾರ ಎನಕ್ಕೈರಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಪೊಲೀಸರ ಪ್ರಕಾರ ಮಾಡದೆ ಇದ್ದರೆ ಎನಕ್ಕೈರಿ ಡಿಫೆಕ್ಟಿವ್ ಆಗಿ ಮತ್ತೊಂದು ಸಲ ಎನಕ್ಕೈರಿ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಟೈಂ ಜಾಸ್ತಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಹರಾಸುಮೆಂಟ್ ಆಗುತ್ತದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಪೊಲೀಸರ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆರು ತಿಂಗಳ ಒಳಗೇ ಎನಕ್ಕೈರಿ ಮುಗಿದರೆ ಬೇಡ ಎನ್ನುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ಆರು ತಿಂಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಸಮಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಾರದು ಎನ್ನುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಉದ್ದೇಶ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲ ಗೌಡ.—ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರವನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ವಿಜಿಲೆನ್ಸ್ ಕಮಿಷನ್ ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಅನೇಕ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ವಿಜಿಲೆನ್ಸ್ ಕಮಿಷನ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಕೇಂದ್ರದ ಗೃಹನಿರ್ದೇಶನದ ನಂದಾ ಅವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಸದಾಚಾರ ಸಮಿತಿಯನ್ನೇನಾದರೂ ನೇಮಕ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಈ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರವನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನಾದರೂ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಯೇ ?

Sri B. D. JATTI.—Government have decided to appoint one-man commission and Government are on the lookout for a suitable person. So far, we have not been able to find out a suitable person.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಆರ್. ರಂಗೇಗೌಡ.—ಅಂಟಿ ಕರಪ್ಷನ್ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಯಲ್ಲಿರುವ ಲಂಚಗುಳಿತನ ವನ್ನು ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚುವುದಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ಇಲಾಖೆ ಇದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಅಂಟಿ ಕರಪ್ಷನ್ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಕರಪ್ಷನ್ ಇದೆ ಎನ್ನುವುದು ಬಹುಶಃ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಕೃಷ್ಣ.—ಕಳೆದ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ವಿಜಿಲೆನ್ಸ್ ಕಮಿಷನರ್ ಒಬ್ಬರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಂದಾಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇನ್ನು ಹತ್ತಾರು ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಈ ಸಭೆಗೆ ಆಶ್ವಾಸನೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು, ಈಗಾಗಲೇ ಮೂರು ತಿಂಗಳು ಕಳೆಯಿತು. ಈ ಮೂರು ತಿಂಗಳೂ ಸತತವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರೂ ಇನ್ನೂ ವಿಜಿಲೆನ್ಸ್ ಕಮಿಷನರ್ ಆಗತಕ್ಕ ಯೋಗ್ಯತೆಯನ್ನು ಪಡೆದಿರತಕ್ಕ ಮನುಷ್ಯ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇ, ಸ್ವಾಮಿ ?

Sri B. D. JATTI.—There were two persons who were fit to act as Vigilance Commissioners. But both of them have been appointed somewhere else. So, we are in search of a third person.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲ ಗೌಡ.—ಈಗ ಸ್ಯಾಟಬರ್ ಅವರು ಯಾರೂ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಸ್ಯಾಟಬರ್ ಎಂದರೆ ಈಗ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿರುವ ಪಕ್ಷದವರ ಪರಿಚಯವಿದ್ದು ಅವರು ಏನಾದರೂ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರಕ್ಕೆ ಬಲಿಯಾಗಿದ್ದರೆ ಅವರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿರುವ ಪಕ್ಷದವರು ಹೇಳಿದವರನ್ನು ಬೆಳಕಿಗೆ ತರುವಂಥ ವಿಜಿಲೆನ್ಸ್ ಕಮಿಷನರು ಎಂದೇ ? ಅದರ ಅರ್ಥವಾದರೂ ಏನು, ಸ್ವಾಮಿ ?

Sri B. D. JATTI.—Sir, the Government of India have prescribed certain conditions and they are three. One is that he should be a retired High Court Judge. No. 2 is a retired Secretary working in the Union Government, and No. 3 is an eminent person who has got a reputation for honesty, integrity and ability. Out of there these three categories, we will have to select somebody.

Working of the SMP Centre at Malghan in Bagewadi Taluk.

*Q.—472. Smt. SUSHEELABAI SHAH (Begewadi).—

Will the Government be pleased to state:—

(a) since how many years the SMP Centre at Malghan in Bagewadi Taluk, District Bijapur, is working ;

(b) whether the Medical Officer has been posted there ?

A.—Sri K. NAGAPPA ALVA (Minister for Health).—

(a) Six years.

(b) No. Sir, there is a slight modification in the answers. Till 1960, there was a doctor working. Only during 1961, there was no doctor.

ಶ್ರೀಮತಿ ಸುಶೀಲಾಬಾಯಿ ಹೀರಾಚಂದ್ ಪಾ.—ಆರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಈ ಎಸ್. ಎಂ. ಪಿ. ಕೇಂದ್ರ ಚಾಲೂ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದಿರಿ. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಡಾಕ್ಟರನ್ನು ಕಾಕಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ನಾಗಪ್ಪ ಅಳ್ವ.—ಎಸ್. ಎಂ. ಪಿ. ಸೆಂಟರ್‌ನಲ್ಲಿ ಡಾಕ್ಟರನ್ನು ಬೇರೆ ಕಡೆಯಿಂದ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್ ಮಾಡಿ ಹಾಕುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಖಾಸಗಿ ಡಾಕ್ಟರುಗಳಿಗೆ ನಬ್ಬಿಡ್ಜೆಸ್‌ಮಾಡಿ ಅವರು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಇದ್ದು ಅಲ್ಲಿಯ ಜನಗಳಿಗೆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಇದ್ದು ಅಲ್ಲಿಯ ಜನಗಳಿಗೆ ಪ್ರಯೋಜನಕಾರಿಯಾಗುವಂಥ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಡಾಕ್ಟರು 1959ರ ಕೊನೆಗೆ ರಾಜೀನಾಮೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ಆ ಮೇರೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಡಾಕ್ಟರನ್ನು ಕಳಿಸಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕೇಳಿದರು. ಇದರಲ್ಲಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡಿನವರದು ಅಧಿಕಾರ ಇರುವಂಥಾದ್ದು. ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡಿನವರು ಮುಸ್ಸು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಹೆಲ್ತ್ ಅಫೀಸರು ಇಬ್ಬರೂ ಕೂಡಿ ಕಮಿಟಿಮಾಡಿ ಡಾಕ್ಟರನ್ನು ನೇಮಿಸಬೇಕು. ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಲಕ್ಕೆ ಈವರೆಗೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಸುಶೀಲಾಬಾಯಿ ಹೀರಾಚಂದ್ ಪಾ.—ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟ್‌ರು ಒಬ್ಬ ಡಾಕ್ಟರನ್ನು ಹೇಳಿದರೆ ಹೆಲ್ತ್ ಅಫೀಸರು ಒಬ್ಬರನ್ನು ಹೇಳುವುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಯಾರನ್ನೂ ನೇಮಕ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ನಾಗಪ್ಪ ಅಳ್ವ.—ಅದೇನೂ ನಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡಿಗೆ ಈ ವಿಚಾರ ತಿಳಿಸಿ ಅದನ್ನು ಬೇಗ ಡಾಕ್ಟರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡುವ ವಿರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದೇವೆ.

Mr. SPEAKER.—As for the Next question, No. 514, Since the Hon'ble Minister is in the Upper House, I will hold it over.

Next question.—

Sri B. D. JATTI.—The Hon'ble Education Minister is in the Upper House, hence I request the chair to hold over question No. 447 also, Sir.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಕೃಷ್ಣ.—ಸ್ವಾಮಿ, ವಿದ್ಯಾ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ತಡೆಹಿಡಿಯ ಬೇಕೆಂದು ತಮಗೆ ಏನಾದರೂ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆಯೇ ?

Mr. SPEAKER.—I have not received anything.

Sri S. M. KRISHNA.—Sir, this is not the first time.

Mr. SPEAKER.—I am sorry. He has sent word to the Secretary that he is held up there. Whether he has sent word or not, I do not think that the House wants me to disallow the question.

Sri S. M. KRISHNA.—Sir, there is the Deputy Minister for Education. If the Minister cannot come, he could easily entrust the work to the Deputy Minister.

Mr. SPEAKER.—It is not for me to make any comment on that.

I will now take up the passed over questions.

Darkhast Petitions pending at present in Sakaleshpur and Alur Taluks.

*Q.—250. Sri S. A. VASANNA SETTY (Sakaleshpur).—

Will the Government be pleased to state:—

(a) the number of darkhast petitions pending at present in Sakaleshpur and Alur taluks;

(b) the year from which they are pending and reasons for their pendency;

(c) the number of darkhast petitions received during the years 1962-63 and 1963-64 in the above taluks and the number sanctioned so far?

A.—Sri B. D. JATTI (Minister for Finance) [on behalf of Sri M. V. KRISHNAPPA, Minister for Revenue].—

(a)	Alur	Sakaleshpur
	83	433
(b) 1957-58	—	3
1958-59	—	5
1959-60	2	6
1960-61	9	10
1961-62	4	34
1962-63	16	94
1963-64	52	281

These are pending in different stages and levels for sanction, enquiry and for consultation with the Departments concerned.

(c) No. of darkhast. No. Sanctioned.

Alur		
1962-63	153	32
1963-64	160	35
Sakaleshpur		
1962-63	345	161
1963-64	433	83

ಶ್ರೀ ಎ. ವಾಸಣ್ಣ ಶೆಟ್ಟಿ.—ರೈತರು ದರಬಾನ್ಡು ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಾಗ ತಾಲ್ಲೂಕು ಕಛೇರಿ ಯಲ್ಲಿ ಅವುಗಳನ್ನು ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಮಾಡುವ ಪದ್ಧತಿ ಇದೆಯೇ?

†ಶ್ರೀ ಬಿ. ಡಿ. ಜತ್ತಿ.—ಹೌದು, ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ವಾಸಣ್ಣ ಶೆಟ್ಟಿ.—ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಇಷ್ಟು ವಿಳಂಬವಾಗಲು ಕಾರಣವೇನು?

Sri B. D. JATTI.—According to the information available, there is no delay. I have got all the figures, the applications received and the applications sanctioned or rejected and pending. From this, it does not appear that there is delay.

ಶ್ರೀ ಎ. ವಾಸಣ್ಣ ಶೆಟ್ಟಿ.—ಈ ಅರ್ಜಿಗಳು ಇಷ್ಟು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಎರೆ ಆಗಬೇಕೆಂದು ಪರಕಾರ ಅದಿ ಕಾರಿಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದೆಯೇ?

Sri B. D. JATTI.—No time limit is fixed. But all the applications will have to be disposed of immediately unless further enquiry is needed.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಆರ್. ಕೇಶವಮೂರ್ತಿ.—ಸರ್ಕಾರಪುರದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ಎಷ್ಟು ಎಕರೆ ಜಮೀನನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದೆ ಮತ್ತು ಅದರ ಪೈಕಿ ಫೊಲಿಟರ್ ಸರ್ಕಾರ್ಸ್ ಗೆ ಎಷ್ಟು ಕೊಡಲಾಗಿದೆ?

Sri B. D. JATTI.—Land granted during the period from 15-7-1958 up-to-date: Sakleshpur 8,638 acres and Alur 7,635 acres.

Sri M. C. BASAPPA.—The Hon'ble Minister was pleased to say that there was no delay. From the answer it can be seen that...

Sri B. D. JATTI.—I did not mention this in individual cases.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಆರ್. ಕೇಶವಮೂರ್ತಿ.—ಈಗಾಗಲೇ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಜಮೀನಿನ ಬಹು ಭಾಗವನ್ನು ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಮರಗಳನ್ನು ಕಡಿದುಕೊಂಡು ಜಮೀನನ್ನು ಹಾಗೆಯೇ ಬಿಟ್ಟುಕೊಡಿದ್ದಾರೆ; ಈ ಜಮೀನಿನ ಪತನವು ಮರಗಳನ್ನು ಕಡಿದುಕೊಂಡು ಹೊರತು ಜಮೀನನ್ನು ಪತನವು ದಿಲ್ಲವೆಂದು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಗೊತ್ತಿದೆಯೇ?

Sri B. D. JATTI.—There are some cases wherein such a thing has happened and the Government is enquiring.

Sri M. C. BASAPPA.—Does it mean that the answers printed are wrong?

Sri B. D. JATTI.—I did not say that.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ನಕರೇಶಪುರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಜಮೀನು ಕೊಡುವಾಗ ಒಬ್ಬರು ಮಾಲ್ಯಗಾಗಿ ಕೇವಲ 5000 ರೂಪಾಯಿ ಕಟ್ಟಿ ಆ ಜಮೀನಿನ ಮೇಲಿದ್ದ ಮರಗಳನ್ನು ಸುಮಾರು ಅರ್ಧ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಮಾರಿ, ಅವು ಲಾಂಚಿನೋದ್ದಾರಣೆಗೆ ದೊರು ಬಂದಿದೆ, ಅವರ ಮೇಲೆ ಏನುಮಾಡಿದ್ದೀರಿ?

Sri B. D. JATTI.—No final decision has been taken.

Sri S. RAJAGOPAL.—May I know at what stage these applications are pending?

Sri B. D. JATTI.—I have no detailed information regarding the applications and the pending cases. All the pending cases are brought over and so I said that up-to-date there were only 14 cases remaining.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಈಗ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳ ಪೈಕಿ ಒಂದೇ ಸಂಸಾರಕ್ಕೆ ಸೇರಿದಂತೆ ಗಂಡ, ಹೆಂಡತಿ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ಎಷ್ಟಿದೆ?

Sri B. D. JATTI.—Such cases are not found in the files.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಡ್ಗಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ಒಂದು ಸಾರಿ ಅರ್ಜಿ ಕೊಟ್ಟು ಅನಿಗೇ ಜಮೀನು ಮಂಜೂರಾಗದೆ ಅಮೇಲೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದೂ ಇದರಲ್ಲಿ ಸೇರಿದೆಯೇ?

Sri B. D. JATTI.—It is possible.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಚ್. ಲಕ್ಷ್ಮಣಯ್ಯ.—1962-63 ಮತ್ತು 1963-64ರಲ್ಲಿ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿರುವ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಹರಿಜನರಿಗೆ ಜಮೀನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ?

Sri B. D. JATTI.—According to the Grant-in-Aid code rules, the land is reserved first for Harijans. According to that, they get priority. If there is more land, others will get it.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಚ್. ಲಕ್ಷ್ಮಣಯ್ಯ.—ಎಷ್ಟು ಹರಿಜನರಿಗೆ ರ್ಯಾಂಡ್ ಗ್ರಾಂಟ್ ರೂಲ್ಸ್ ಪ್ರಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ?

Sri B. D. JATTI.—I have no figures. I want Notice, please.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ದರಬಾಸ್ತು ಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿ ಕಾಫಿ ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ರೂಲ್ಸ್‌ಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ 50 ಎಕರೆ ಕಾಫಿ ತೋಟ ಇರುವವರಿಗೆ ಮತ್ತೆ 50 ಎಕರೆ ಜಮೀನು ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ದೊರು ಬಂದಿದೆಯೇ? ಹಾಗೆ ಬಂದಿದ್ದರೆ ಅದರ ಮೇಲೆ ಏನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ?

Sri B. D. JATTI.—Generally 25 acres are given. That is what I know.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಆರ್. ಕೇಶವಮೂರ್ತಿ.—ದರಬಾಸ್ತು ಕೊಡುವಾಗ ಆ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಸಾವಿರಾರು ರೂಪಾಯಿ ಬೆರೆ ಬಾಳುವ ಮರಗಳಿಗೆ, ಸರಕಾರಿ ನೌಕರರು ಸಣ್ಣವರಿಂದ ಹಿಡಿದು ಡಿಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರವರೆಗೂ ಫೋಕಾಗಿ, ಬಹಳ ಕಡಮೆ ಬೆರೆ ಕಟ್ಟಿ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ನಷ್ಟವಾಗುವಂತೆ ನೆಡೆದುಕೊಂಡರೆ ಅವರ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶವಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಡಿ. ಜತ್ತಿ.—ಅಂತಹ ಸಂದರ್ಭಗಳು ಯಾವುದೂ ನಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿರುವ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ 50 ಎಕರೆ ಕಾಫಿ ತೋಟದ ಜಮೀನಿರುವವರಿಗೆ ಮತ್ತೆ 25, 50 ಎಕರೆ ಜಮೀನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಅದರ ಮೇಲೆ ಏನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ?

Sri B. D. JATTI.—I will get the information if the hon'ble Member is so sure about it.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಆರ್. ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ.—ಇದರಲ್ಲಿ ಪೊಲೀಸರ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಕೊಟ್ಟಿದೆ?
Sri B. D. JATTI.—According to rules, it will be given to political sufferers.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ಈ ಎರಡು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ದರಬಾನ್ತ ಮೂಲಕ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಜಮೀನು ಇದೆ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಡಿ. ಜತ್ತಿ.—ಆಲೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ 1454 ಎಕರೆ ಮತ್ತು ಸಕಲೇಶಪುರದಲ್ಲಿ 2599 ಎಕರೆ.

Sri G. V. GOWDA.—May I know whether the Government have examined whether the rules for grant of lands to political sufferers have been properly implemented?

Sri B. D. JATTI.—If the total land in a place is 10 acres, the entire land is given to the Harijans. Otherwise, it is distributed to others.

If a specific question is put as to how many political sufferers have been given, I will supply that information.

Starting of Marathi Primay Schools in the Villages of Anshi and Nujji in North Kanara District.

* Q.—338. **Sri B. P. KADAM (Karwar).**—

Will the Government be pleased to state :—

whether it is not a fact that the proposal to start Marathi Primary Schools in the villages of Anshi and Nujji in the Supa Taluka of the North Kanara District is pending before the District School Board of North Kanara for the last two years?

A.—**Smt. GRACE TUCKER (Deputy Minister for Education).**—

No.

Sri B. P. KADAM.—May I know whether the demand for these schools has been sanctioned by the School Board?

Smt. GRACE TUCKER.—The request for the schools has been looked into by the School Board. But they have turned it down.

Sri B. P. KADAM.—What are the specific reasons for turning it down?

Smt. GRACE TUCKER.—There are no specific reasons as such. But the basic approach of asking them to convert the Kannada school was not correct. They must ask for a separate school.

Sri B. P. KADAM.—Is it not a fact that the Taluk Tahsildar reported in November 1961 for starting a Marathi school?

Smt. GRACE TUCKER.—The demand for converting the Kannada schools would not be correct. But if a request comes for a separate Marathi school, it would be a correct approach and could be considered.

Sri S. RAJAGOPAL.—Since how long have these Kannada schools been in existence?

Smt. GRACE TUCKER.—Since quite a number of years.

Sri B. P. KADAM.—Has the strength of Kannada pupils dwindled during the last few years ?

Smt. GRACE TUCKER.—No.

Sri B. P. KADAM.—What is the strength in these schools ?

Smt. GRACE TUCKER.—I have not got the exact figures. I might, however, say that there are 20 to 25 Marathi students and if they ask for a separate school and if they conform to certain conditions, they will be given a separate school.

Sri B. P. KADAM.—The Tahsildar has supported the demand for a Marathi school after due enquiries. Is it not a fact that that report is pending ?

Smt. GRACE TUCKER.—The basic approach *viz.* conversion of the existing Kannada School into a Marathi School is wrong. If they ask for a separate Marathi School or for the addition of a Marathi class in the existing school, it would be a better approach and it would certainly be considered.

Maintenance Grant to Gandasi Private High School.

* Q.—514. **Sri H. R. KESHAVA MURTHY (Gandasi).**—

Will the Government be pleased to state :—

(a) the reasons for the delay in giving maintenance grants to Gandasi Private High School ;

(b) whether it is a fact that the Hon'ble Chief Minister has agreed to get the grant from the year 1963-64 to the said School ?

A.—Smt. GRACE TUCKER (Deputy Minister for Education).—

(a) The School was recognised on condition that no grants will be given for the first three years.

(b) No.

Sri H. R. KESHAVAMURTHY.—Is it not a fact that the school was started as per the D. P. I's order dated 11-6-62 ?

Smt. GRACE TUCKER.—It was at the request of the people that the school was started and Government in their order dated 18-1-63 requested the D.P.I. to accord recognition.

Sri G. V. GOWDA.—Is it not a fact that there is no provision in the Grant-in-Aid Code to impose a condition that a school can be recognised without payment of grant ?

Smt. GRACE TUCKER.—Over and above that, it was laid down as a rule that because of the great demand for schools, there would be no grant-in-aid for 3 years.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಈ ಸ್ಕೂಲು 11-6-1962ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾದಾಗ್ಗೆ ಮೊದಲ ಮೂರು ವರ್ಷ ಗ್ರಾಂಟ್ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದರೂ ಅದೇ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಮಂಜೂ ರಾಡಿದ ದೇರೆ ಸ್ಕೂಲುಗಳಿಗೆ ಗ್ರಾಂಟ್ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲವೇ ?

Sri S. R. KANTHI.—We have put the conditions that no school will get grant for 3 years and that has been strictly adhered to.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—11-6-1962ಕ್ಕೆ ಈ ಸ್ಕೂಲನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಮತಿ ಕೊಟ್ಟು ಡಿ.ಪಿ.ಐ. ಅವರು ಹೊರಡಿಸಿದ ಆರ್ಡರನ್ನು ಸರಕಾರದವರು ವಜಾ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು? ಇದಕ್ಕೆ ರಾಜಕೀಯವೇ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ ಅಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಕಂಠಿ.—ಸರಕಾರ ಅನುಮತಿ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಅನುಮತಿ ಕೊಟ್ಟಿದೆ ಎಂದು ನೀವು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಆರ್. ಕೇಶವಮೂರ್ತಿ.—ಚೀಪ್ ಮಿನಿಸ್ಟರ್ ಅವರ ಚೇಂಬರಿನಲ್ಲಿ ನಾನು ಮಾಜಿ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ಚಿಕ್ಕಣ್ಣನವರು ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಬೋರ್ಡ್ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟ್‌ರವರು ಹೀಗೆ ಮೂವರು ಭೇಟಿಯಾದಾಗ್ಗೆ ಚೀಪ್ ಮಿನಿಸ್ಟರ್ ಅವರು ಗ್ರಾಂಟ್ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಭೆಗೂ ಈ ವಿಷಯ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಈ ರೀತಿ ಇದ್ದರೂ ಸರಕಾರ ಆರ್ಡರ್ ವಜಾ ಮಾಡಿದ್ದು ಈ ಆಫೀಸ್‌ಗೆ ಅವಮಾನಕರವಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಕಂಠಿ.—ಅದು ಬಹಳ ಉದ್ದವಾದ ಮಾತು. 3 ವರ್ಷ ಗ್ರಾಂಟ್ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಚೀಪ್ ಮಿನಿಸ್ಟರ್ ಅವರೂ ಇದನ್ನೇ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡ ಮೇಲೆ ಸ್ಕೂಲ್ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಆರ್. ಕೇಶವ ಮೂರ್ತಿ.—ತಾವು ಹೇಳುವುದು ನಿಜವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಧರ್ಮಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಪ್ರಮಾಣ ಮಾಡಲು ಬರುತ್ತೀರಾ?

Mr. SPEAKER.—Order, order.

Sri G. V. GOWDA.—Would not the condition not to pay grants be inconsistent with the provisions of the Grant-in-aid Code?

Sri S. R. KANTHI.—The grant-in-aid code is subject to the availability of funds. When funds are not available with Government to the extent necessary, Government has to put in these conditions.

Sri G. V. GOWDA.—Will the Hon'ble Minister make available some ad-hoc-grant at least to these institutions during those 3 years?

Sri S. R. KANTHI.—It is on account of non-availability of funds that this condition has been put in and they have agreed to the condition. If the Government can find money, I will be willing to go to any length.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಈ ಸ್ಕೂಲು 11-6-1964ಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುವಾಗ್ಗೆ ಡಿ.ಪಿ.ಐ. ಅವರು ಹುಕುಂ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಬೇರೆ ಹೈ ಸ್ಕೂಲುಗಳಿಗೆ ಗ್ರಾಂಟ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂಬುದನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಕಂಠಿ.—11-6-1962ರಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥ ಹೈಸ್ಕೂಲುಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡು ತರಹ ಇದೆ. ಪರ್ಮಿಷನ್ ಟು ಓಪನ್ ಹೈ ಸ್ಕೂಲ್ಸ್ ಒಂದು ತರಹ ಆಗಿದೆ. ಈ ಪರ್ಮಿಷನ್ ಕೊಡುವಾಗ್ಗೆ ಕಂಡಿಷನ್ ಹಾಕಿ ಮೂರು ವರ್ಷ ಗ್ರಾಂಟ್ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಮುಂದಿನ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ರಶ್ ಆದ್ದರಿಂದ ಮತ್ತೇ ಕಂಡಿಷನ್ ಹಾಕಲಾಯಿತು. ಅನಂತರ ಯಾವ ಗ್ರಾಂಟ್ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೊರ ವರ್ಷ ಬರೆದು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಪರ್ಮಿಷನ್ ಕೊಡುವಾಗ್ಗೆ ಈ ಕಂಡಿಷನ್ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಅವರೂ ಬರೆದು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದಾದ ರಿಂದ ಅವರು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಬರೆದು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರಕಾರ ನಡೆಯಬೇಕೆಂದು ಅವರಿಗೆ ನಾನು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

Sri S. RAJAGOPAL.—How many schools will not get grant for 3 years?

Sri S. R. KANTHI.—In 1963-64, 202 schools and in 1962-63, 45 schools and this year the number is about 100.

ಶ್ರೀ ಗೋಪಾಲ ಸಾಲನ್ನ.—ರೆಕಗ್ನೈಸ್ ಮಾಡಿ ಗ್ರಾಂಟು ಕೊಡತಕ್ಕ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡ, ಬೆಟರಮೆಂಟ್ ಶಾಲೆ, ಬಲ್ಟಿಂಗ್ ಫೀಸ್ ಮುಂತಾದುದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಸುಲಿಗೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮೂರು ವರ್ಷ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಗ್ರಾಂಟು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದರೆ ಅವರು ಇನ್ನು ಯಾವ ನಮೂನೆ ಆರ್ಥಿಕ ಅನುಕೂಲತೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು? ಮೂರು ವರ್ಷ ಗ್ರಾಂಟು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ, ಏನೂ ಧನಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದರೆ, ಆ ಸ್ಕೂಲುಗಳವರು ಹೇಗೆ ಸುಲಿಗೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಕಂಠಿ.—ಸರಕಾರದ ಕಂದೀಪ್ನಿಗೆ ಅವರು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಕೊಡುವ ಮುನ್ನವೇ ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ : ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ, ವಿಚಾರಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದಾಗ, ಕೊಡಿ ಸ್ವಾಮಿ, ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ದುಡ್ಡು ಎಲ್ಲಿದೆ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಕೃಷ್ಣ.—ರಾಜಭವನಕ್ಕೆ ದುಡ್ಡು ಇದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಕಂಠಿ.—ರಾಜಭವನವೂ ಬೇಕು, ನ್ಯೂಲಗಲೂ ಬೇಕು, ಎರಡನ್ನೂ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ತರಹ ಟಾಂಕ್ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಆರ್. ಕೇಶವಮೂರ್ತಿ.—ಫಾರಂಭಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹಣವಿಲ್ಲದೆ 41 ನ್ಯೂಲುಗಳು ಹಾಗೆಯೇ ಸಾಯುತ್ತಾ ಇವೆ.

Sri S. R. KANTHI.—Sir, he has got the permission to open the school. Let him bring it to me and I will abide by the condition stated therein.

Mr. SPEAKER.—Question Hour is over. Now, Short Notice Question by Sri S. M. Krishna:

1-30 P.M.

SHORT NOTICE QUESTION

Breaching of the canal Leading water from Linganamakki dam to Aneondi Power Stateion.

Q.—33. Sri S. M. KRISHNA (Maddur).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) whether the canal, leading water from Linganamakki Dam to Aneondi Power Station breached recently ;

(b) if so, the reasons for the said breach ;

(c) whether it is due to ineffective supervision and unfulfilled specifications ?

A.—Sri VEERENDRA PATIL (Minister for Public Works).—

(a) A longitudinal crack has been noticed in the bottom slab of the channel.

(b) Investigations so far made indicate that the probable cause of the damage may be due to unforeseen upward force exerted from the sub-soil region.

(c) No.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಕೃಷ್ಣ.—ನಾರಾಯ ತಳಪಾಯದ ಸಿಮೆಂಟ್ ಕಾಂಕ್ರೀಟ್ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬಿರುಕುಂಟಾಗಿರುವುದನ್ನು ಸರಿಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಬರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಈ ಡ್ಯಾಮ್‌ಗೆ ಆಗಿರುವುದು ಕಂಡು ಬಂದದ್ದು 17ನೇ ಜೂನ್ 1964 ರಲ್ಲಿ. ಬಹುಶಃ ರಿಪೇರಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ 1½ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಬರ್ಚಾಗಬಹುದೆಂದು ಅಂದಾಜು ಆಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಕೃಷ್ಣ.—ಈ ನಾರು ಬಿರುಕು ಬಿಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದನ್ನು ಗಮನಿಸಿದರೆ, ಇದರಿಂದ ಉತ್ತರೋತ್ತರ ಲಿಂಗನಮಕ್ಕಿ ಅಣೆಕಟ್ಟಿಗೂ ಅಪಾಯ ಕಟ್ಟಿತು ಅನ್ನುವುದನ್ನು ಸರಕಾರ ಒಪ್ಪುತ್ತದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಇಲ್ಲ, ಸರಕಾರ ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಿ. ರೇವಣ್ಣನಿದ್ದಪ್ಪ.—ಆಗಿದ್ದ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರು, ಹಾಗೂ ಅಧಿಕಾರಿಯಮೇಲೆ ಏನು ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಡ್ಯಾಮೇಜ್ ಆಗಿದ್ದರಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳದೂ ತಪ್ಪಲ್ಲ, ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರದೂ ತಪ್ಪಲ್ಲ. ಡ್ಯಾಮೇಜ್ ಏಕೆ ಆಗಿದೆ ಅನ್ನುವುದನ್ನು ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ ಚಾನಲನ್ನು ನಮ್ಮ ಸ್ಟೆನಿಫೆಕೇಶನ್ ಪ್ರಕಾರ, ನಮ್ಮ ಡಿಸೈನ್ ಪ್ರಕಾರ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್‌ನು ಕಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸೂಪರ್‌ವೈಸರ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಉದ್ಭವವಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

Sri G. V. GOWDA.—Before the canal was constructed, did not the investigation disclose that the upward force was likely to be exerted from sub-soil region ?

Sri VEERENDRA PATIL.—Sir, whatever possible precautionary measures were to be taken were taken into consideration while constructing it. The bottom slab is 8 inches in thickness. This is due to unforeseen circumstances.

Sri G. V. GOWDA.—If the upward force that was likely to be exerted had been taken into consideration, probably its thickness would have been more. Does it not amount to faulty investigation ?

Sri VEERENDRA PATIL.—All precautionary measures have been taken. After investigation, the design has been prepared, plan has been prepared and they have been accepted by the Technical Sub-committee and afterwards, the Chief Engineer has constructed it.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಈ ಕೆಲಸ ಯಾವಕಾರಣದಿಂದ ಡ್ಯಾಮೇಜ್ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ, ನೆಲದ ಕೆಳಭಾಗದಿಂದ ಮೆಲ್ಲಡೆಗೆ ಹೊರಟರತಕ್ಕ ಅನಿರೀಕ್ಷಿತ ಒತ್ತಡವು ಈ ಹಾನಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಇದನ್ನು ಇನ್‌ವೆಸ್ಟಿಗೇಟ್ ಮಾಡಿ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಒದಗಿಸಿರುವವರು ನಿಮ್ಮ ಸ್ಟೆಪರ್ ಇಂಜಿನಿಯರೇ, ಅಥವಾ ಇನ್ಯಾರಾದರೂ ಬೇರೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿಸಿದ್ದೀರೋ ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ನಮ್ಮ ಶರಾವತಿ ಸ್ಟೆಪರ್ ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರು ವರದಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು ; ಅದರಮೇಲೆ ಆ ಇನ್‌ವೆಸ್ಟಿಗೇಷನ್ ಈಸಭೆಗೆ ಒದಗಿಸಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲ ಗೌಡ.—ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿದ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರು ಯಾರು, ಸ್ಯಾಮಿ ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಹಾಕಿದರೆ, ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರು ಯಾರು ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಕೃಷ್ಣ.—ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರವರು ಮಾಡಿದ ತನಿಖೆಯ ಆಧಾರದಮೇಲೆ ಈ ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿವಿರಿ. ಕ್ರಾಕು ಬಂವಿರತಕ್ಕಂಥ ಕಾರಣ ಮತ್ತು ಇನ್ನಿತರ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ತನಿಖೆಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಪಾಟರ್ ಮತ್ತು ಪವರ್ ಕಮಿಷನ್ನಿನ ಯಾರಾದರೂ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಬರಮಾಡಿಕೊಂಡು ತನಿಖೆ ಮಾಡಿಸುವ ವಿಚಾರವನ್ನು ಸರಕಾರ ಪರಿಶೀಲಿಸುತ್ತದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಈಗ ಸ್ಟೆಪರ್ ಇಂಜಿನಿಯರು ಕೊಟ್ಟಂಥ ವರದಿಯನ್ನು ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಸಬ್-ಕಮಿಟಿ ಮುಂದೆ ಇಡಲಾಗಿದೆ. ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಸಬ್-ಕಮಿಟಿಯವರು ಕೂಡ ಬೇಗ ವಿಚಾರಮಾಡಿ ಯಾವ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಅರ್ಪಿಸ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇದೇ ರೀತಿಯಿಂದ ಒಂದು ಬ್ರೀಡ್ ಹೋದನಲ ಜೂನ್ 1963 ರಲ್ಲಿ ಆಗಿತ್ತು ಆ ಬ್ರೀಡ್ ಅದನಂತರ ಯಾವರೀತಿಯಿಂದ ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಪರಿಶೀಲಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಡಾ|| ಕೆ. ಎಂ. ರಾವ್ ಅವರು ಬಂದಿದ್ದರು. ಅವರು ಕೆಲವು ಗೈಡೆನ್ಸ್ ಕೊಟ್ಟರು. ಆದರೆ ಪ್ರಕಾರ ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಬಹುಶಃ ಅದೇರೀತಿಯಿಂದ ತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ನಾವು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಎಂದು ನನಗೆ ಅನಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಸಬ್-ಕಮಿಟಿಯವರು ಯಾವರೀತಿಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ, ಅರ್ಪಿಸ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಅದೇರೀತಿ ಆಕ್ಷೇಪ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಕೃಷ್ಣ.—ಸ್ಯಾಮಿ ಆಗಿಂದಾಗ್ಯೂ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಶರಾವತಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಕನ್‌ಸ್ಟ್ರಕ್ಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಮಾಡಿದಂಥ ಟೀಕೆಗಳಿಗೆ, ಎಂದರೆ (1) Unfulfilled specification (2) inadequate supervision, (3) indifference on the part of the people who are in charge of it, ಈಗ ನಡೆದಿರತಕ್ಕಂಥ ಘಟನೆ ಸಮರ್ಥನೆ ದೊರೆಯುವುದಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಸಮರ್ಥನೆ ದೊರೆಯುವಹಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಇದೀಗ ಇಂಜಿನಿಯರುಗಳು ಪರಿಶೀಲನೆಮಾಡಿ ಬಂದು ರಿಪೋರ್ಟ್ ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಆ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಪ್ರಕಾರ ಬ್ರೀಚಿಗೆ ಕಾರಣಗಳೆನು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ನಾವು ಕನ್‌ಸ್ಟ್ರಕ್ಷನ್‌ಗೆ ಯಾವ ಡಿಸೈನ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೆವು, ಯಾವ ಸ್ಟೆನಿಫಿಕೇಷನ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೆವು, ಆ ಸ್ಟೆನಿಫಿಕೇಷನ್ ಪ್ರಕಾರ ಇದೆ. ಅವರು ಕಟ್ಟಿದ್ದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಫೋಷವೂ ಇಲ್ಲ. ಚಾನರ್ ಬಾಟಮ್‌ನಿಂದ ಸಬ್‌ಸಾಯಿಲ್ ವಾಟರ್ ಬರುತ್ತದೆ. ಅದರ ಫೋರ್ಸ್ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಈ ಕ್ರಾಕ್ ಬಂದಿದೆ; ಅದರಿಂದ ನೀರು ಬರುತ್ತದೆ. 17ನೇ ತಾರೀಖು ಕ್ರಾಕ್ ಕಂಡುಬಂದ ತಕ್ಷಣವೇ, ಒಂದು ಮೇಜರಿಂಗ್ ಇನ್‌ಸ್ಟ್ರುಮೆಂಟ್ ತಂದುಹಾಕಿದ್ದೇವೆ. ನೀರು ಪ್ರಶರ್ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವ ಸಲುವಾಗಿ ಮಳೆಗಾಲ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ನೆಲದಳಗೆ 4.5 ಫೀಟ್ ಪ್ರಶರ್ ಇರುತ್ತಿತ್ತು. ಮಳೆ ಬಿದ್ದ ತಕ್ಷಣ, 4.5 ಫೀಟ್ ಇದ್ದದ್ದು, 9.5 ಫೀಟ್ ಪ್ರಶರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಈಗ ಪ್ರಶರ್ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಮೇಲೆ ಯಾವ ಲೋಡು ಇಲ್ಲ.

Sri SANJEEVANATH AIKALA.—Due to this crack, whether the production of power in the Anegondi power station would be delayed?

Sri VEERENDRA PATIL.—I do not think that it is going to be delayed because we are going to take up the repair work at the end of monsoon and at the most it may take one month's time.

ಈಗ ಆ ಚಾನರ್‌ನಲ್ಲಿ ನೀರುಬಿಟ್ಟಿಲ್ಲ; ಬಹುಶಃ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನೀರುಬಿಟ್ಟರೆ 18 ಪೂಟು ನೀರು ಬರುತ್ತದೆ. ಈಗಡೆಯಿಂದ ಪ್ರೆಷರ್ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಅದನ್ನು ರೆಸಿಸ್ಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನೀರಿಲ್ಲ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಬ್ರೀಚ್ ಆಗಿದೆ. ಹೋದಸಲ ಎಷ್ಟು ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಆಗಿತ್ತೋ ಅಷ್ಟು ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಈ ಸಲ ಆಗಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಇಂಜಿನಿಯರುಗಳು ಅಲ್ಟಿ ಸಾಯಿರ್ ಸ್ಟ್ರೆಬ್ಲೆಸ್ ಆಗುತ್ತಾ ಇದೆ ಮುಂದೆ ಈ ರೀತಿ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಚಾನರ್ ನಲ್ಲಿ ನೀರುಬಿಟ್ಟ ಮೇಲೆ ಈ ರೀತಿ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಆಶೆ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಗೋಪಾಲ ಗೌಡ.—ಈ ರೀತಿ ಬ್ರೀಚ್ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಸ್ಟೆನಿಫಿಕೇಷನ್ ಪ್ರಕಾರ ಕೊಟ್ಟ ಸಿಮೆಂಟನ್ನು ಅದಕ್ಕೆ ಹಾಕದೇ ಆ ಸಿಮೆಂಟನ್ನು ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟದಾರರು ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸೇರಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಾ ಬಂದಿರುವುದು ಕಾರಣವಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ನಾನು ಇದೀಗ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ ಅದು ಯಾವುದೂ ಕಾರಣವಲ್ಲ ಎಂದು.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿ ಗೌಡ.—ಇಂಜಿನಿಯರುಗಳು ಅಂದಾಜು ತಯಾರು ಮಾಡುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಒಂದು ಅನಾಹುತವಾಗಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಆಗ ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿದ್ದರೇ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಎಷ್ಟು ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿತ್ತೋ ಅಷ್ಟನ್ನು ಮಾಡಿದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಸರಿಯಾದಂತಹ ಮುಂಜಾಗರೂಕತೆಯ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಎಷ್ಟು ಡೆಪ್ತ್ ಇದೆ ಅದರ ಕೆಳಗೆ ಬೆಡಿಂಗ್ ಹಾಕಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಇದು ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದ ಕೆಲಸ. ಎಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಇಮ್ಯಾಜಿನೇಷನ್‌ಗೆ ಅಂಟಿಸಿಪೇಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿತ್ತೋ ಅಷ್ಟುಮಾಡಿ ಮುಂಜಾಗರೂಕತೆಯ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರೆಷರ್ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದುದರಿಂದ ಈ ರೀತಿ ಅನಿರೀಕ್ಷಿತ ಫರಿಸ್ತಿ ಉಂಟಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಿ. ರೇವಣ್ಣ ಸಿದ್ಧಪ್ಪ.—ನೀವು ಹೇಳಿದ್ದೆಲ್ಲಾ ಕೇಳಿದ್ದು ಆಯಿತು. ಇಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದ ಸಿಮೆಂಟು ಮತ್ತು ಕೆಮ್ಪ್ರಿವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಅಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸದೇ ಅಲ್ಪ ಕೆಲಸಮಾಡುವರು ತಿಂದು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆಂಬುದೇ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಅವರೂ ಅದೇ ಕೇಳಿದರು ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಮಾಡಿದಂತಹ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಲೋಷದೋಷವೂ ಇಲ್ಲ. ಸಿಮೆಂಟ್ ಪ್ರೋಪರ್ಟಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಅದು ಅನಿರೀಕ್ಷಿತವಾಗಿ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ಮಾನ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದರು, ಬರುಕುಬಿಟ್ಟು ಒಡದಿರತಕ್ಕ ಬ್ರೀಚ್ ಯಾವರೀತಿ ಆಯಿತು ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ರಿಪೋರ್ಟನ್ನು ತರಿಸಿ ಅದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಆ ಇನ್‌ಫರ್ಮೇಷನ್ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಇದು ಹೊಸದಾಗಿ ಆದುದಲ್ಲ. ಹೋದಸಲವೂ ಆಗಿತ್ತು. ಡಾಕ್ಟರ್ ಕೆ. ಎಲ್. ರಾವ್ ಅವರು ಬಂದಿದ್ದರು; ಆಗ ಅವರು ಎಕ್ಸಾಮಿನ್ ಮಾಡಿದರು, ನಮ್ಮ ಸ್ಟ್ರೆಪರ್ ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರು ರಿಪೋರ್ಟ್ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಚಿಕ್ಕಿ ಕರ್ ಸಬ್‌ಕಮಿಷ್ ಮುಂದೆ ಆ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಬಂದಿದೆ, ಅವರು ನೋಡಿ ಸೂಕ್ತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಆರ್. ಕೇಶವ ಮೂರ್ತಿ.—ಈ ತರಹ ಬಿರುಕು ಬಿಟ್ಟಿರುವುದನ್ನು ಮತ್ತೆ ಮಣ್ಣನ್ನು ಹಾಕಿ ರಿಪೇರಿಮಾಡಿದರೆ ಒಂದೆ ಇಟಲಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಲ ಈ ತರಹ ರಿಪೇರಿಮಾಡಿ ಕೊಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳಿ 4 ಸಾವಿರ ಜನರು ಸತ್ತು ಹೋದರು ಅದೇ ರೀತಿ ಇಲ್ಲೂ ಸಾವಿರಾರು ಜನರು ಕೊಚ್ಚಿ ಹೋಗಬಹುದು. ಅದ್ದರಿಂದ ಇಂತಹ ಬೃಹತ್ ಪ್ರಮಾಣದ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ಅಮೆರಿಕಾ ಅಥವಾ ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್‌ನ ಎಕ್ಸ್‌ಪರ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ಕರೆಸಿ ಅವರಿಗೆ ತೋರಿಸಿ ಮುಂದೆ ಇದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದ ಹಾಗೆ ಏರ್ಪಾಡುಮಾಡುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಅಂತಹ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಜನ ಎಕ್ಸ್‌ಪರ್ಟ್‌ ಇದ್ದಾರೆ, ನಾವು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ, ಎಷ್ಟೋ ಜನ ಹೊರದೇಶದ ಎಕ್ಸ್‌ಪರ್ಟ್‌ ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಬಂದವರು ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೋಡಿ ಒಳ್ಳೆಯ ರೀತಿಯಿಂದ ಪ್ರಶಂಸೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಿ. ರೇವಣ್ಣ ಸಿದ್ದಪ್ಪ.—ಇದು ಅನಿರೀಕ್ಷಿತ ಎಂದು ಹೇಳಿದಿರಿ. ನಿರೀಕ್ಷೆಮಾಡಿ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರು ಆಗಾಗ್ಗೆ ಶಾಸನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದರಲ್ಲಾ ಎಂದಮೇರೆ ಅನಿರೀಕ್ಷಿತ ಎಂದು ಹೇಗೆ ಹೇಳುತ್ತೀರಿ? (ಉತ್ತರ ಇಲ್ಲ).

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಎನ್. ಲಕ್ಷ್ಮೀಪತಿ.—63ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಇದೇ ರೀತಿ ಆಗಿತ್ತು ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದರು. ಈಗ ಆ ಸ್ಥಳ ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಆಗಿದೆ. ಈ ರೀತಿ ಆಗದೇ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಜಾಗರೂಕತೆಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಈಗಾಗಲೇ ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಸಬ್‌ಕಮಿಟಿ ಮುಂದೆ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇದೆ. ಅವರು ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಈ ರೀತಿ ಆಗಲಾರದಂತೆ ಏನು ತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕೋ ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

QUESTIONS FOR ANSWER ON THE DAY

(but not taken up)

Number of committees constituted by Government for the last three years.

*Q.—90. Sri K. LAKKAPPA (Hebbur).—

Will the Government be pleased to state,—

(a) the number of committees constituted by the Government for the last three years;

(b) the expenditure incurred for the payment of T. A. and D. A. to the members of these committees;

(c) on what principles Government have selected members for these committees;

(d) whether it is not a fact that the majority of members nominated in these committees are members of the ruling party?

A.—Sri S. NIJALINGAPPA (Chief Minister).—

(a) 400.

(b) Rs. 3,34,892-96 nP.

(c) (1) Intimate knowledge of the subject matter entrusted to the committees.

(2) Ability of the persons to advise on matters which the committees have to deal.

(3) The special or technical knowledge.

(4) The past activities and the experience gained by them.

These are some of the principles which guided Government to nominate members to the committees constituted by Government.

(d) It is not easy to say.

Recognition to Nursery School Ttarted by the Chintamani Municipality.

*Q.—98. M. C. ANJANEYA REDDY (Chintamani).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) the date on which a Nursery School was started by the Chintamani Municipality ;

(b) whether it is a fact that temporary recognition for two years only was granted to the said School ;

(c) if so, the reasons for not giving permanent recognition to the said School ;

(d) whether it is a fact that no grants have been sanctioned to the said School so far, even though many representaions were made by the Municipal President to the concerned Officers, thereby causing great hardship to the Institution; and

(e) whether they would sanction maintenance grant due for the last four years at least now?

A.—Sri S. R. KANTHI (Minister for education).—

(a) 1st July 1959.

(b) Temporary recognition for one year was given from 1st July 1959 and same was renewed for a further period of one year.

(c) The Municipality failed to comply with the rules of recognition.

(d) & (e) In view of answer to (c) above these questions do not arise.

Representation made by the ryots of Hyderabad Karnatak area to write off their suspended Revenue Assessment due to be paid to the Government.

*Q.—420. Sri S. BHIMANNA (Bhalki).—

Will the Government be pleased to state :—

whether the representation was made to them by the ryots of Hyderabad Karnatak area requesting to write off their suspended revenue assessment due to be paid to the Government, and if so, what steps Government have taken so far in this behalf?

A.—M. V. KRISHNAPPA (Minister for Revenue).—

No.

Estimate of Bhalki-Humnabad Road.

*Q.—422. SRI S. BHIMANNA (Bhalki).—

Will the Government be pleased to state:—

- (a) the estimate of Bhalki-Humnabad Road;
- (b) the stage to which it has reached;
- (c) whether several representations were and are being made to the Government to complete the above road at the earliest opportunity since seven years;
- (d) what steps the Government has taken so far to complete the road?

A.—SRI VEERENDRA PATIL (Minister for Public Works).—

- (a) Rs. 7.92 lakhs.
- (b) The question of providing funds is under consideration.
- (c) Yes.
- (d) Does not arise in view of reply to clause (b).

Leave of Absence.

MR. SPEAKER.—I have received a letter from Sri F. M. Hasbi, a member of the House, requesting leave of absence from attending the sitting of the House from the 17th June, 1964 for the rest of the sittings due to his ill-health. Is it the pleasure of the House that permission be granted to F. M. Hasbi, for being absent from attending the rest of the sittings of the Assembly?

HON'BLE MEMBERS.—Yes, Sir.

MR. SPEAKER.—Permission to remain absent is granted.

Introduction of Bills.

SRI B. D. JATTI (Minister for Finance).—Sir, on behalf of the Minister for Revenue I beg to introduce the Hyderabad Abolition of Inams (Mysore Amendment) Bill, 1964.

MR. SPEAKER.—The Hyderabad Abolition of Inams (Mysore Amendment) Bill, 1964 is introduced.

SRI Y. RAMACHANDRA (Deputy Minister for Municipal Administration).—Sir, I beg to introduce the Bangalore Water and Sewerage Bill, 1964.

MR. SPEAKER.—The Bangalore Water and Sewerage Bill, 1964, is introduced.

SRI Y. RAMACHANDRA (Deputy Minister for Municipal Administration).—Sir, I beg to introduce the Bombay Provincial Municipal Corporations (Mysore Amendment) Bill, 1964.

Mr. SPEAKER.—The Bombay Provincial Municipal Corporations (Mysore Amendment) Bill, 1961 is introduced.

Before we resume the discussion I may inform the House that the time allotted for discussion of the Public Service Commission Report is five hours, time utilised is two hours and Sri Iopala Salenna is to continue his speech. Now he has already taken five minutes; he may take another ten minutes. I feel that there should be a full discussion on this. So, the rest of the day may be allotted for the purpose and there will be no 'Tea-break' and the Minister will have one hour for this reply.

Sri B. D. JATTI.—One hour will be sufficient for me, but it is better to have 'Tea-break'.

Mr. SPEAKER.—I have no objection. If the members want it, I am always ready. I want to wipe out the impression from the minds of the Hon'ble Members that the 'Tea-break' is denied by the Speaker.

Sri S. M. KRISHNA (Maddur).—Before we resume the debate on the Report of the Public Service Commission, I would like to draw your attention to the situation in Chitaldrug District. The report.....

Mr. SPEAKER.—I think, the Business Advisory Committee has allotted time for that.

Sri S. M. KRISHNA.—It has allotted nine hours. But, I would like to know if the Government has any information with reference to the magnitude of the distress there and if they are in possession of certain information, I would request the Government to make a statement to that effect, because it is a very serious matter.

Mr. SPEAKER.—When the rules provide for a written request.....

Sri S. M. KRISHNA.—Certain of these rules could be waived in the larger interest of the State, because this is such an urgent and important matter.

Mr. SPEAKER.—Please give it in writing. If the Government feel we can postpone the debate itself. There are so many ways of solving it.

Report of Public Service Commission for 1961-62 and 62-63.

Motion to consider.

(Debate contd.)

† ಶ್ರೀ ಗೋಪಾಲ ಸಾರನ್ (ಮೂಡುಬೆರೆ).—ಅದೃಶ್ಯ ಕ್ರಮದಲ್ಲೂ, ಅಧಿಕಾರ ವರ್ಗದಲ್ಲೂ ಇದ್ದಂತಹ ಅನಿರೀಕ್ಷಿತವಾದ ದಿನದ ಏನೇ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದ ರೀತಿನೀತಿಯೇ ಕಾರಣ ಎಂದು ನನ್ನ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಡೈರೆಕ್ಟರ್, ರೆಕ್ರೂಟಿಂಗ್ ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿ ರೋಲರ್ ಕ್ಯಾಂಡಿ ಡೇಟ್ಸ್ ಬಹಳ ಕಾಲ ಕೆಲವು ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬರುವ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಮುಂದುವರಿಸುತ್ತಿದೆ. ಅನೇಕ ಹುದ್ದೆಗಳಿಗೆ ನೇಮಕಗಳನ್ನು ಮಾಡದೆ ವರ್ಷಗಳಿಗಾಗಿ ಖಾಲಿಯಾಗಿ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ಟೈರುವ ಸಂದರ್ಭಗಳಿವೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ತಗ ಕ್ಯಾಪ್ಟನ್ ಕಲಿವೇಷನ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಬಹಳ ಗಾಂವಿಯವಾದ ಮೋನೆಯನ್ನು ಕೈಕೊಂಡಿದೆ. ಆದರೆ ಆ ಮೋಜಿಗೆ ಒಬ್ಬ ಅಫೀಸರು, ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಅಫೀಸರು, ಕಲಿವೇಷನ್ ಅಫೀಸರು ಮುಂತಾದವರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡದೆ ಒಂದು ವರ್ಷಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ಭರ್ತಿಮಾಡದಿರುವ ಉದ್ದೇಶವಾದರೂ ಏನು ! ಮೋಜನೆ

ಯನ್ನೇನೋ ಜಾರಿ ಗೆತ್ತರುತ್ತೀರಿ, ಆದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದ ಎನೋ ಒಂದು ದುರುದ್ದೇಶಪೂರಿತವಾದ ಗುರಿ ಇರಬೇಕು ಎಂದು ಭಾಸವಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ಪೊಲೀಸಿಯಲ್ ವೆರ್ಫೋ ಆಫೀಸರುಗಳನ್ನು ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್ನು ವಿಚಾರಮಾಡದೆ ಡೈರೆಕ್ಟಾಗಿ ರೆಕ್ರೂಟ್ ಮಾಡಿ ಈಗ 10-14 ಕುಟುಂಬಗಳವರನ್ನು ದಾರಿದ್ರ್ಯಕ್ಕೆ ಗುರಿಮಾಡಿ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಆ ಆಫೀಸರುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಿರುವುದರಿಂದ ಅವರು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ನೋಡುವವರು ಗತಿಯಿಲ್ಲದೆ ಯಾರೋ ಡೆವಲಪ್ ಮೆಂಟ್ ಆಫೀಸರು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲಸದಲ್ಲಿದ್ದವರಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಅವರು ಕೆಲಸದಲ್ಲಿರುವಾಗಲೇ ದಲಿತವರ್ಗದವರಾದ ಅವರಿಗೆ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಹಾಗೆ ಮಾಡದೆ ಅವರನ್ನು ಹೊರಗೆ ಹಾಕಿದರೆ ಅವರ ಗತಿಯೇನಾಗಬೇಕು ? ಅವರನ್ನು ನೇಮಿಸುವಾಗಲೇ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್ನು ನು ಒಪ್ಪಿಗೆ ಪಡೆಯಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಹೀಗಾಗಿ ಕೆಲಸದಿಂದ ಈಗ ತೆಗೆದುಹಾಕಿರುವುದನ್ನು ಕೇಳುವವರೇ ಇಲ್ಲವಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿಯೇ ಕಾರಣ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಅಲ್ಲ, ಹಲವಾರು ಮೆಡಿಕಲ್ ಆಫೀಸರ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನೂ ಸಹ ಸರ್ಕಾರ ಭರ್ತಿಮಾಡಿಲ್ಲ. 1961ರಿಂದ ಸರ್ಕಾರ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಅನಿಸ್ಟೆಟ್ ಸರ್ಜನ್‌ಗಳನ್ನು ನೇಮಕಮಾಡಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಬೇರೆ ದುರುದ್ದೇಶ ಹೊಂದಿರಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮತ್ತು ಬೇಕಾದ ಆಫೀಸರುಗಳನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರು ಮತ್ತು ಇತರ ಮುಖ್ಯ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ರೋಕರ್ ಪ್ಯಾಂಡಿಡೇಟ್ ಎಂದು ಮುಂದುವರಿಸಿ ಅವರನ್ನು ಎಂ.ಡಿ.ಎಂ.ಎಸ್. ಮುಂತಾದ ಡಿಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕಡೆಗಳಿಗೆ ಸೌಲಭ್ಯ ಕೊಟ್ಟು ಕಳುಹಿಸಲು ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿರುವುದು. ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ಭರ್ತಿ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ಜನರಿಂದ ದೂರುಬರುತ್ತಿದೆ, ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಸಣ್ಣ ತರಗತಿಯ ನೌಕರವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಅತ್ಯಲ್ಪ, ಅಸಮಾಧಾನ ದಿನೇದಿನ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿದೆ. ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಎಷ್ಟೋ ಜನ ಆಫೀಸರುಗಳನ್ನು ಫಾರಿನ್‌ಗೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತೀರಿ. ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಶೇಕಡ 80ರಷ್ಟು ಮೆಡಿಕಲ್ ಗ್ರಾಜುಯೇಟ್ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟರು. ಕಾರಣಾಂತರದಿಂದ ಬೇರೆಬೇರೆ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವರನ್ನು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ದೇಶಗಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ಖಾಲಿ ಇವೆ ಅವಕ್ಕೆ ಭರ್ತಿ ಮಾಡದೆ ಹೊರದೇಶಗಳಿಗೆ ಹೋಗುವವರು ಬಂದು ಮಾತ್ರ ಬೇಕಾದ ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿಯಲು ಎಂಬ ಅಪೇಕ್ಷೆ ಇರುವಂತೆ ತೋರುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿ ದಕ್ಷರಾದ ನೌಕರರಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುವುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಗಮನಿಸುವುದಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್‌ಕಚೇರಿಯಲ್ಲಿ ಸಮಾರಂಭವಾದ ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲದಿಂದ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಇಬ್ಬರನ್ನು ಪೋಸ್ಟ್ ಮಾಡಿದರು. ಆದರೆ ಪೋಸ್ಟ್ ಮಾಡಿದವರು ಹೋಗಲಿಲ್ಲ. ಅವರ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಕಮಿಷನ್ ಕೇಳಿದರೆ ಯಾವ ಕ್ರಮವನ್ನೂ ಕೈಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಹಾಗೆ ಹೋಗಿದ್ದವರನ್ನು ಬೇರೆ ಅನುಕೂಲವಾದ ಹುದ್ದೆಗಳಿಗೆ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಕೇಳುವವರೇ ಇಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಒಂದು ಕಡೆ ಬೇಕಾದವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾದ ಲ್ಯಾಕ್ಟಿವ್ ಥಾನ್ಸ್, ಅವಕಾಶ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ. ಅದೇ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ನೌಕರರು ವರ್ಗವಾಗಿ ಬಂದಾಗ ಬೇಕಾದವರ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ ತಮಗೆ ಬೇಕಾದ ಕಡೆಗೆ ಹಾಕಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ವರ್ಗ ರದ್ದು ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ನೌಕರರಲ್ಲಿ ಅಭ್ಯಾಸವಾಗಿ ಅದು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿ ಹೋಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಆಫೀಸರುಗಳು ತಮಗಿಷ್ಟು ಬಂದಂತೆ ಎಫ್‌ಸಿಡರ್ ಸರ್ಕಾರ ಬೇಕಾದವರ ಎಷ್ಟಯದಲ್ಲ ನೂಕು ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳದಿರತು. ಈ ನೀತಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಬಿಡಬೇಕು. ಸರ್ಕಾರ ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್ ಸೂಚಿಸಿದ್ದರೂ ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವುದಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ಕೇಡರ್ ಅಂಡ್ ರೆಕ್ರೂಟ್ ಮೆಂಟ್ ರೂಲ್ಸ್ ವಿಚಾರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಅದನ್ನು ತಮಗಿಷ್ಟು ಬಂದಾಗ ಒಂಜೊಂದೇ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬೇಕಿಲ್ಲದೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ರಿಟೈರ್ ಆಗುವವರೆಗೆ ಸುಮ್ಮನಿದ್ದು ತಮಗೆ ಬೇಕಾದವರಿಗೆ ಸ್ಥಾನ ದೊರೆಯುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಕೇಡರ್ ಅಂಡ್ ರೆಕ್ರೂಟ್ ಮೆಂಟ್ ರೂಲ್ಸ್ ಮಾಡುತ್ತಿರುವಂತೆ ತೋರುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಇಲಾಖೆಗೂ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಸಕಾಲದಲ್ಲೇಕೆ ರೂಲ್ಸ್‌ನ ತಯಾರಿಸಬಾರದು ? ಈ ನೀತಿಯಿಂದಾಗಿ ಕೆಲವರಿಗೆ ನ್ಯಾಯ ದೊರೆತು ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರಿಗೆ ದೊರೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕಾದ್ದು ಈ ಸರ್ಕಾರದ ಕರ್ತವ್ಯವಲ್ಲವೇ ? ದಿಸ್ಪಿನರಿ ಆಕ್ಷನ್ ಅವಶ್ಯಕವಾದ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ ಅದೇಶಾಲ್ಲ ಬಗ್ಗೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಎಷ್ಟೋ ಸಂದರ್ಭಗಳನ್ನು ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್‌ನವರು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ವರದಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಸುಮಾರು 18 ಕೇಸ್‌ನ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕಮಿಷನ್ ವರದಿ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದರೂ ಕೇವಲ 6 ಕೇಸ್‌ಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಉಳಿದವನ್ನು ಪೆಂಡಿಂಗ್ ಇಡಲು ಕಾರಣ

(ಶ್ರೀ ಗೋಪಾಲ ಸಾಲನ್ಸ)

ವೇನು ! ಯಾರು ಹಿಂಬಾಗಿಲಿನಿಂದ ಬರಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೋ ಅವರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡುತ್ತಿರುವಂತೆ ಇದರಿಂದ ಭಾನವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡದೆ ನ್ಯಾಯ ಪರಿಪಾಲನೆ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಸರ್ಕಾರ ತಾರತಮ್ಯ ನೀತಿಯನ್ನೇನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ವಿಚಾರ ಮಾಡ ಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಬಿ. ಡಿ. ಒ. ಮತ್ತು ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಬಿ.ಡಿ.ಒ. ಸೆಲೆಕ್ಷನ್ ಆಯಿತು. ಸುಮಾರು 700 ಅರ್ಜಿಗಳು ಬಂದುವು, ಅದರಲ್ಲಿ 555 ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಅಡ್ಮಿಟ್ ಮಾಡಿ 527 ಅರ್ಜಿದಾರರನ್ನು ಇಂಟರ್‌ವ್ಯೂಗೆ ಕರೆದರು. ಆ ಪೈಕಿ 397 ಜನರು ಜಯಶಾಲಿಗಳಾದರು, ಅವರಲ್ಲಿ 362 ಜನರನ್ನು ಡಿಕ್ಲೇರ್ ಮಾಡಿ ಎಲಿಜಿಬಲ್ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದರು. ಪ್ರಥಮದಲ್ಲ 27 ಹುದ್ದೆಗಳಿವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು, ನಂತರ 60 ಹುದ್ದೆಗಳಿರುವುದಾಗಿ ತಿಳಿದುಬಂತು. ಆದರೆ ಅವನ್ನು ಕೂಡ ತುಂಬಲಿಲ್ಲ. 527 ಮಂದಿಯನ್ನು ರಾಜ್ಯದ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಭಾಗಗಳಿಂದ ಕರೆಸಿ ಇಂಟರ್‌ವ್ಯೂ ಮಾಡಿ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿ ಪಾಸ್ ಆದವರ ಪೈಕಿ 60 ಮಂದಿಯನ್ನಾದರೂ ಏಕೆ ಭರ್ತಿಮಾಡಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಅದರಂತೆ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್ನಿನವರು 60 ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಅವರು ಮಾಡಿದ ಲಿಸ್ಟಿನಂತೆ 60 ಕ್ಯಾಂಡಿಡೇಟುಗಳ ಹೆಸರನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಸರಕಾರ ಆ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಒಪ್ಪಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವಾಗ ಇದನ್ನು ಸರಕಾರ ಪರಿಶೀಲಿಸತಕ್ಕ ವಿಚಾರವಲ್ಲವೇ ಎಂದು ಇಲ್ಲಿ ಕೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹೀಗೆ ಅನೇಕರಿಗೆ ಬಡ್ತಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುವಾಗ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್ನಿನವರ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಇಲ್ಲದೆ ಪ್ರಮೋಷನ್‌ಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಅದು ತಾರತಮ್ಯ ಮಾಡಿದಂತಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ? ಇದರಿಂದೇ ನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಈಗ ಸರಕಾರದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಶೇಕಡಾ 75 ರಿಂದ 80 ಭಾಗದಷ್ಟು ನೌಕರರುಗಳಿಗೆ ಅಸಮಾಧಾನ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿದೆಯೇ ಎನಾ ಅವರಿಗೆ ಸಮಾಧಾನವಾಗುವಂತೆ ಕಂಡು ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕಾರಣೆ ಇದರಲ್ಲಿ ನಾನು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಯಾವ ಒಂದು ತತ್ವವನ್ನೂ ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಸರಕಾರ ಇದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸುವುದು ಅವಶ್ಯಕ. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ರಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ; ಆಡಳಿತ ವರ್ಗದವರಿಗೂ ಹಾಗೂ ಜನತಾ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಲ್ಲೂ ಅನೇಕ ತೊಂದರೆಗಳು ಬಂದು ಡಿಕ್ಲೇಟರ್‌ಷಿಪ್ಪಿಗೆ ಎಡೆ ಕೊಡಬಹುದು. ಇಂತಹ ಅನ್ಯಾಯಗಳಿಗೆ ಇನ್ನು ಮುಂದಾದರೂ ಸರಕಾರ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬಾರದು ಎಂದು ಇಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಕೊಡಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

2-00 P.M.

Sri V. S. PATIL (Belgaum I).—Sir, this is one of the most important subjects which affect the administration of the State and that is why the Constitution has made a provision for this subject in Part XIV Chapter I. Article 309 says :

“ Subject to the provisions of this Constitution, Acts of the appropriate Legislature may regulate recruitment and conditions of service of persons appointed to the public services and posts in connection with the affairs of the Union or of any State.”

Even though the Constitution came into force in 1951, about 16 years back still we have not taken any steps under this article. We have not framed any statute as to what is to be done regarding recruitment, etc. of civil servants to the State services and there is no guidance from this House to the officers. That is why the whole thing is being managed under the proviso which follows this article. We are governed by the proviso and not by the rule and that has become the present day system of the administration of our State.

Then I refer to article 323 (2) under which these reports have been placed before the House. I fail to understand why these reports are to be discussed on the floor of this House. Is there any assurance from

Government that they will abide by the opinions expressed on the floor of this House when we discussed these reports? There is no such assurance on that point. There is no resolution which will bind the Government. So I fail to understand why we should waste the time of the House which is most valuable both from the financial point of view and also from the point of view of the energies of the hon'ble members. There is no meaning in our merely talking on this subject and the Government ignoring it. That is why I should like to suggest that Government should come forward with a Bill under article 309 making specific provision for recruitment and other allied subjects of civil servants. Then we can take the Government to task if there are any irregularities or any misdeeds. At present as there is no law passed by this Legislature, the Government are taking advantage of the proviso and they are changing the rules framed by the Governor under the proviso. They are changing the rules at least once or twice a month and we cannot do anything in the matter as it is the exclusive jurisdiction of the Governor. Hence I would like to request the Chief Minister to bring forward a Bill which will be thoroughly discussed here and then these rules of recruitment and conditions of service will be finalised by this House.

With this short remark, I should like to say something regarding these reports. In fact, the Public Service Commission and the Cabinet are practically birds of the same father and there is no distinction at all just like the High Court is a different entity and it can have its own views, laws and precedents and it can stop the Government from doing illegal things. That is not the case with the Public Service Commission. Although the original intention of the Constitution framers was to safeguard the interests of the services from the politicians, the actual composition or appointment of the members on the Public Service Commission is in the hands of Government and it is very difficult to expect that persons who are nominated by the Government on the Commission through the Governor would come forward with real criticism of their masters. In spite of this, when we see that nearly 28 printed pages of the report are covered by severe remarks against the Government, it shows that there is something wrong with the Government machinery. Had it been done by an independent body which has nothing to do with Government, then things would have been different, but here the appointments of members on the Public Service Commission are done by the Government. In spite of that, when we see these remarks, it is really worth noting and along with that the explanations of Government also are to be considered. What I feel is that from the point of view of administration, the Government is inefficient and due to inefficiency works are delayed and papers do not move from table to table. That is our old complaint against this Government. Even though the Hon'ble Sri Jatti had given us an assurance that several rules have been framed, all tables have been ordered to be cleared and there would not be any arrears, etc., if we go through this report, there are a number of cases where inordinate delays have been caused. Here I should like to refer to Appendix 7 of the report for 1962-63. In this Appendix glaring

(SRI V. S. PATIL)

instances of delay, negligence and carelessness can be found. I have divided these delays into 3 categories, i.e., delays in accepting the advice, delays in submitting the information called for and delays in issuing orders. This only one appendix is quite sufficient to throw a flood of light in the actual working of the administration of the State. I have taken only instances where the delays are more than 6 months from the date on which communication by the Commission was addressed to the Government. I have not taken into account the delays which were from end of September to 31st March 1963 but before that. Delay in accepting the advice is mentioned on page 56, etc., in respect of Serial Nos. 101, 103, 107, 110 to 114, 116 to 119. This will show that all these delays in accepting the advice are tremendous. Why? That is the question I should like to pose before this House. Then delay in submitting information; when a case is referred to Public Service Commission, if the information is not complete, if the report regarding that individual is not complete, then they send back the papers and call for further information. Then, in this category, we find Serial Nos. 11, 12, 13, 15, 16, 23, 41, 65, 74, 90, 132, 133 to 143 and 146. These are the several cases in which the required information was not submitted by this Government for more than six months. Then delay in issuing orders; everything was complete; advice was accepted, but actual orders were delayed for more than 6 months and these cases relate to Serial Nos. 5, 6, 7, 29, 53, and 144. Why this delay? That is a point to be considered by this House. By this, we know, and it has been brought to the notice of the Government on several occasions that delay causes or encourages incompetence. That is one thing. The main outcome of this delay is corruption and nepotism.

In order to avoid inefficiency, nepotism and corruption, the files must be disposed of immediately the moment they arrive after studying of course. That is the intention of a good administrator. But here, even from this report, it shows that orders in respect of concurrence with the P.S.C. were delayed for more than 6 months. Why? If it had been one single case with some difficulty or with some hindrance, that could have been understood. But here in a number of cases these delays have occurred. There is no other reason except corruption and nepotism in these cases. Unless the man concerned approaches the individual in whose possession his file might be, and pays him something, that file will not go up to the other table at all. That is the only reason why these delays have been caused. Otherwise, there is no necessity or no hindrance when there is concurrence between the proposal of the Government and the Commission is there. The delay is simply in issuing the orders. It appears that it is not only officials but there must be something else why these delays are caused. Interference of the politicians in the actual administration appears to be one of the reasons. So, all this put together, we come to one conclusion that administration of the State is

in a most chaotic condition and that is why it is better that the administration is taken over by the President and run on a smooth and efficient basis. We are tired now. How many times we have to criticise the Government and they easily ignore all criticisms and go their own way. This is not the way in which we expect improvement of the administration of the State. This is really a very very sad picture that has been brought to the notice of this House by the Public Service Commission and at least for that reason, we have to thank the Hon'ble Members of the Public Service Commission for bringing these glaring defects to our notice. On page 14 of this Report, a very severe remark has been made. They say, Sir that it is sad to note that such scant regard had been paid to the statutory rules in force in the matter of appointments and promotions and the advices of the Commission were totally unheeded. Sir, this remark is such that the Government must resign and get out or they must challenge the Commission to prove this sort of allegation made against them. But I think our politicians on the otherside have become so thick-skinned. I can say this is not only gun fire, but this is machine-gun fire, but still I do not think it touches their skin much less it penetrates. That is why the administration is going down. Then, Sir, on the same page, they have stated that the Government having considered this recommendation as also confidential records of the officer in question promoted him as officiating Deputy Superintendent of Police, etc. This is a case where I know personally the person concerned who is a friend of mine. I can say he is an intimate friend of mine. There is something else which I do not want to touch upon. Whether he is a friend or enemy, we must go by the rule. Simply because he is a friend of mine, simply because he is a relation of mine or of any of the Hon'ble Ministers or of any of the Ministers, that should not come in the way of administration at all. We must in all these things be guided by the rules framed under article 309 proviso. So the promotion given to this individual has been very severely criticised by the P.S.C. and Government is still sticking to their own decision.

Then, on page 9, in one case of irregularities, it had happened somewhere in 1957. and after a lapse of nearly three years, the Government referred back the case to the Commission in 1960. If the irregularities are there, committed by any officer, then they must have been noted at least during the next year. But, here after three years, the case was referred to the Commission, and what was the punishment? Government however, ordered the officer concerned to be censured and a sum of Rs. 8 and odd being the loss caused by him to be recovered from him. This is not proper. This won't ensure discipline in administration or services. The punishment must be severe. In some cases in which the P.S.C. has recommended; even though the persons concerned misappropriated Government money, lesser punishment, Government have removed those persons. In such a case, I do appreciate the action of the Government in not following the opinion or the advice given by the Commission. In another case where there is a misappropriation of

(SRI V. S. PATIL)

Government funds where the charges of grave irregularities and moral turpitude were proved and as proposed by the Government a deterrent punishment of dismissal from service was recommended by the Public Service Commission—this was the correct opinion, what have the Government done? Contrary to this advice, Government retired him compulsorily from service. What is this? Why? When a case of misappropriation has been proved and when the Public Service Commission has given their opinion for a severe punishment, why has Government come down to compulsory retirement? This is really wonderful. There must have been some, may I say Sir, underhand dealing with the officer concerned and officers who had influence, or Treasury Benches. These things must be stopped. Unless Government become very strict and stiff in enforcing rules. I do not mean to say the law of the House because we have not framed any laws as yet, framed by the Government, I do not think the efficiency of the services can in any way be increased.

Then, it is somewhere stated in this report that the recruitment of servants whose pay is less than Rs. 275 has been taken away from the purview of the Commission. This is rather too big a sum. Had it been 200 or 150, that would have been something. Rs. 270 as the basic pay means only the gazetted officers. I do not think that any non-gazetted officer can get an initial pay of Rs. 270 at all. So, it is better that the jurisdiction of the P.S.C. or gazetted cadre officers alone or promotion from the lower grade when they enter the gazetted services—that should be within their powers. Otherwise, I am against giving Class III and Class IV servants to the P.S.C. We have that experience. About four or five years back thousands of people were coming here as if Bangalore was the centre of some jatra. There was no place in any hotel, because thousands of people were coming here for service with bags of money and currency notes. From that, time, I was thinking that the jurisdiction of the Public Service Commission must be at a higher level than to call all those people here and turn Bangalore into a jatra place. That was not fair. Government should consider again whether this 275 is a proper sum for basic pay.

Something can be said so far as recruitment of munsiffs are concerned. There is something shabby in it. But I will have to say something against the Courts and that is why I do not want to deal with this matter at length. Had it been Government, I would have criticised because I have the fullest respect for the judiciary and I do not want to criticise it. But this much I will say that we are not satisfied with the way in which the High Court has taken steps to recruit these munsiffs into the services.

There is one more thing which I would like to know from the Hon'ble Minister. In Appendix 7, Sl. Nos. 1 and 2, eligibility list of 30 superintendents Mysore Government Secretariat as under Secretaries to Government, and appointment of a superintendent in the office of the Mysore Public Service Commission as Secretary, State Advisory Committee

from Class III to Class I. These are the two cases. Can a servant jump from Class III to Class I post ignoring Class II? Are there no rules to that effect? If so why were these people not promoted from Class III to Class II and then from Class II to Class I. Why should be an elimination of Class II at all? This requires to be explained by the Hon'ble Minister in charge.

The last request which I would like to make is that these reports must be placed before us annually, not that three or four years' reports clubbed together and placed before this House. So far as the report of 1961-62 is concerned, I have not gone through it because I had no time to study. The only thing that I would like to say is so far as that report is concerned, the High Court has quashed several orders passed by the P.S.C.

HON'BLE MEMBER.—Also of Government.

Sri V. S. PATIL.—Consequently, Government will come in there. All those orders passed by the High Court should be taken into account or consideration by the Government either in framing the rules or while making recruitment to the various services.

[MR. DEPUTY SPEAKER in the Chair.]

Sri R. S. HEGDE (Honnavar).—Mr. Speaker, Sir, at the outset, I should like to make certain observations on the working of the P. S. C. itself before I request this House to sit in judgment on the observations made by the P.S.C. on the Government. In the procedure followed by the P.S.C.....

Sri C. J. MUCKANNAPPA (Sira).—Since five days I am trying to speak. I want to know whether any elimination process is adopted.

MR. DEPUTY SPEAKER.—What does the Hon'ble Member mean by that?

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—Whether the list includes my name. Whether the Speaker uses his discretion in calling.

MR. DEPUTY SPEAKER.—The Speaker uses his discretion.

2-30 P.M.

Sri R. S. HEGDE.—Sir, I must submit that the irregularities committed by the Public Service Commission are so great that immediately on recruitment to a post there has been a writ petition to the High Court. There has been so many strictures against the Public Service Commission by the High Court as well as the Supreme Court and to my knowledge there has been strictures on the method of recruitment made by the Public Service Commission. The Public Service Commission before making remarks must be cautious and know that they are living in a glass house. The observations can be broadly divided into three categories. Their grievance has been certain posts have been taken away from their purview and the Government itself have retained the power of recruitment to those services; secondly as I understand, the grievance has been that Government consulted them regarding certain

(SRI R. S. HEGDE)

promotions and disciplinary action to be taken against certain Government servants and in certain cases the Government have followed their advice and in certain other cases they have not followed their advice; thirdly the grievance has been that there has been no uniformity in the method of maintaining confidential reports against Government officers. Let me deal one by one with the observation of the Public Service Commission. The first is that they have not been consulted in the method of promotion and taking disciplinary action. It has been made out by the learned members of the opposition that there is a constitutional right as far as P.S.C. is concerned that they must be consulted. I shall presently show what the Constitution requires. It is true they have to be consulted but it is nowhere stated that the finding of the P.S.C. is binding on the Government. The members must know that distinction.

Sri K. LAKKAPPA (Hebbur).—If that is the case, then for what purpose the Government should consult the P.S.C. ?

Sri R. S. HEGDE.—Certainly it is for the the purpose of advice. It is a creature created by the Government.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—It is a creature created by the Constitution.

Sri R. S. HEGDE.—It is a creature created by the Government under the Constitution.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—The P.S.C. is constituted under the Constitution. It is the obligatory duty of the Government to consult them; it is a mandatory provision.

Sri R. S. HEGDE.—Please read article 323. You will see :

“The Union Public Service Commission or the State Public Service Commission as the case may be shall be consulted.”

I shall take my friend to the Supreme Court decision where the word ‘shall’ as stated is not mandatory. The Supreme Court has given a decision and has given an interpretation to the phrase ‘shall be consulted’. I go a step further than the Supreme Court decision. There is an obligation to consult but it may be for any purpose. It may be to seek better advice. But the question after having consulted the Commission whether it is obligatory on the part of the Government to act according to that, is a point to be considered. Nowhere it is stated that on consultation with the P.S.C. the finding is binding upon the Government. My submission is that in certain cases regarding taking disciplinary action and promotions the Government consulted them and whenever they felt that the advice given is proper and in keeping with the principle of natural justice, they have followed their advice. But wherever they have thought that the advice is not proper, the Government used its own discretion and decided the matter on its merit.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—This red book gives.....

Sri R. S. HEGDE.—That red book is a bible to you but not to me.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—Then, is it a scrap of paper? Why should it be discussed here? What is the sanctity attached to it? I seek the protection of the Chair.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—No disturbance, please.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—It is a bible to me. If not what else it is. Please hear me, Sir.

Sri R. S. HEGDE.—Sir, I am not yielding.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—I raise a point of order. Sir, the hon'ble member has insulted the Public Service Commission. He says this report is a bible to the opposition and not to the ruling party. Then, is it a scrap of paper; is it a report having no sanctity at all? Why should we discuss it here? I request the Chair to tell us whether insulting the Public Service Commission in this way is in order.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—There is no point of order in it. He only means that it may not be followed in all cases. It does not amount to insult. He can hold his own opinion.

Sri D. DEVARAJ URS.—If my hon'ble friend says that it may be a Bible to the Opposition, I do not understand what objection there could be to that. If he thinks that it is an incorrect approach, let him criticise it.

Sri R. S. HEGDE.—As far as this booklet is concerned, it is a report of a particular body and it is not a bible to me. Supposing a particular report is given praising the Government, it is also a report and still it cannot be binding. Supposing a report adversely affecting the Government is given, it is also a report without any binding force. It can never be a bible; it can only be a report.

As far as the consultation aspect is concerned, my submission is that it is not necessary for the Government to follow the advice of the Public Service Commission because there is no obligation cast by the Constitution that every advice given by the Public Service Commission must be followed. In certain cases Government has accepted the advice of the Commission and in certain cases Government has not accepted it. That only shows that where Government has not accepted it, the advice must not have been in keeping with the principles of natural justice. Nobody should think that the advice of this body is binding on Government.

The second point is whether the Government cannot reserve certain classes of posts for recruitment by them. My submission is that the Government can do it. That is not something which is against the spirit of the Constitution. The very hypothesis on which my Learned Friends are labouring is wrong.

Thirdly, as far as confidential reports are concerned, my submission is that it must be done properly. Maintenance of the confidential reports is the duty of the Heads of Departments. If they do not do it, it must be immediately brought to their notice. The absence of confidential report should not be viewed with a view to casting aspersions on the Government. There is a certain obligation cast on the Public Service Commission also and the Public Service Commission must be alert as far

(SRI R. S. HEGDE)

as he compilation of the confidential report is concerned. The obligation as far as the confidential report is concerned is something reciprocal.

SRI H. R. KESHAHA MURTHY (Gandasi).—Sir, on a point of order. The Hon'ble Member is often saying that he cannot satisfy the Opposition Members. We do not want satisfaction from him. There is the Minister to satisfy us.

MR. DEPUTY SPEAKER.—There is no point of order in it.

SRI R. S. HEGDE.—The Public Service Commission has made it very clear in the report that the Government has given ample co-operation. They have also expressed their thanks to the Government, the Heads of Departments and to the staff.

It must not be said that I hold a brief for the Government. As far as the criticism is concerned, so many factors have to be taken into consideration. After all, we have taken to administer ourselves in a democracy for the last 10 to 15 years. This is not a big period in the history of a nation; it may be a big period in the life of a man. Any Government, for that matter, even advanced Governments like America and England are bound to commit mistakes. This Government is also bound to commit mistakes. After all, it must be viewed from the point of view of give and take and not merely with a view to criticise them.

† ಶ್ರೀ ಬಿ. ಚೌರಪ್ಪಾಜಿ (ತುರುವೇಕೆರೆ).—ಸ್ವಾಮಿ, ರೋಗವೇವಾ ಆಯೋಗದ 1962-63ನೆಯ ಸಾಲಿನ ವರದಿಯ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಈ ಆಯೋಗದ ಮೇಲೆ ಸರ್ಕಾರದ ಕೈವಾಡ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದ ಕುಹಕ ನೀತಿ ಇವುಗಳಿಂದ ರಾಜ್ಯದ ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ಕುಂದುಂಟಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾದ ಅನೇಕ ಪ್ರಕರಣಗಳು ವರದಿಯಲ್ಲಿ ನಮೂದಾಗಿವೆ. ಈ ಒಂದು ವರದಿಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಎಷ್ಟು ಸರ್ಕಾರದ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪ ನಡೆದಿದೆ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯಾಂಗಕ್ಕೆ ನಾವು ಮನ್ನಣೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಾಂಗಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ನಡೆದಿರುವ ಅನೇಕ ಪ್ರಕರಣಗಳು ಏನು ಎಂಬುದು ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ನಾವು ಅಂಕಿ ಸಂಖ್ಯೆಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ನೋಡಬಹುದು. ಸರ್ಕಾರ ತಪ್ಪು ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ನಡೆದಿಲ್ಲ, ಆಯೋಗವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಕನ್‌ಸರ್ವ್ ಮಾಡಬೇಕೇ ಎನಿಸಿ ಆಯೋಗದವರು ಹೇಳಿದಂತೆ ನಡೆಯಬೇಕೆಂದೇನೂ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೆಗ್ಗಡೆಯವರು ಹೇಳಿದರು. ಎಷ್ಟು ಅನ್ಯಾಯ ಮತ್ತು ಅವಮಾನ ಸರ್ಕಾರ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್‌ಗೆ ಮಾಡಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು 14ನೆಯ ಪುಟದಲ್ಲಿ ವರದಿಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಇದೆ:

“The Commission apprised the Government of the promotions made to gazetted rank in this Department in contravention of the Cadre and Recruitment Rules and in utter disregard of the advice given by the Commission from time to time.”

ಸರ್ಕಾರ ಈ ಒಂದು ಆಯೋಗದ ಸಲಹೆಯನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸಿ ತನ್ನದೇ ಆದಂಥ ಒಂದು ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವನ್ನು ತೋರಿ ಈ ರೀತಿ ನಡೆಯುವುದಾದರೆ ದೇಶಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಹಾನಿ. ನಾವು ಯಾವ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೌಕರರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಬೇಕು, ಆಡಳಿತವನ್ನು ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಯಿಂದ ನಡೆಸಬೇಕು ಎಂದಿದ್ದೇವೋ ಅದು ನೆರವೇರಿರಬೇಕಾದರೆ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ನೀತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬೇಕು. ಆ ರೀತಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆಯೇ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ರೀತಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದರಲ್ಲೂ ಸರಕಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದು ಆಯೋಗದವರು ಹೇಳುವಂತೆ ಅವರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾದ ಮನ್ನಣೆ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದರಿಂದಾಗಿ ಇಲ್ಲಿರುವ ಅನೇಕ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳು ಬಂದಿರುವುದರಿಂದಾಗಿ ಕಟುವಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಟೀಕಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹಾಗೇ ಪ್ರಮೋಷನ್‌ನ್ನು ಕೊಡುವಾಗ ಇದರಲ್ಲಿಯೂ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ:

(i) Government in their Notification No. 183 SXE 1957, dated 26th December 1957 had promoted 16 Assistant Commercial Tax Officers (Class II) and 41 non-Gazetted Officers (Class III) comprising 32 Commercial Tax Inspectors, etc. etc.....

ಇದರಲ್ಲಿ ತಮಗೆ ಬೇಕಾದವರು ಎಂದು ಅವರನ್ನು ನೇಮಿಸಿಕೊಂಡು ಅದಕ್ಕೆ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್ನಿನವರು ಒಂದು ನಿಯಮಕ್ಕನುಸಾರವಾಗಿ ಕೇಡರು ಮತ್ತು ರೆಕ್ಯೂಟ್‌ಮೆಂಟ್ ರೂಲ್ಸ್ ಪ್ರಕಾರ ಶೇಕಡಾ 81 ಮತ್ತು ಡೈರೆಕ್ಟ್ ರೆಕ್ಯೂಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಮೇಲೆ ಶೇಕಡಾ 66 ಮತ್ತು ಪ್ರಮೋಷನ್ ಮೇಲೆ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನೇಮಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ನಾಲ್ಕು ಸಾರಿ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್ನಿನವರು ಸರಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದರೂ ಕೂಡ ಸರಕಾರದವರು ಅದಕ್ಕೆ ಗಮನ ಕೊಡದೆ ಯಾವ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ವಾದ ಧೋರಣೆಯನ್ನೂ ಅನುಸರಿಸವೇ ಇರುವುದರ ಔಚಿತ್ಯವಾದರೂ ಏನು? ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಪದೇ ಪದೇ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪ ಮಾಡತಕ್ಕ ಒಂದು ಕೆಟ್ಟ ಚಾಳಿಯನ್ನು ಸರಕಾರ ಬಿಟ್ಟುಬಿಡಬೇಕೆಂದು ನಾನಾದರೂ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಪೋಲೀಸ್ ರಿಸರ್ವ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ರಿಟೈರು ಆದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಎರಡನೇ ಸಾರಿ ನೇಮಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಸರಕಾರ ಮಾಡಿ ಆಯೋಗವನ್ನು ಒತ್ತಾಯಪಡಿಸಿದಾಗ ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದು ತಪ್ಪು, ಈಗಿರುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ತಮ್ಮ ಪ್ರಮೋಷನ್ ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ತಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ಬಾಂಧವ್ಯದವರು ಎಂದೋ ಅಥವಾ ತಮ್ಮ ಪಕ್ಷದವರು ಎಂದೋ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಮರುನೇಮಕಗಳನ್ನು ಮಾಡುವ ಕೆಟ್ಟ ಚಾಳಿಯನ್ನು ಸರಕಾರ ಕೈಬಿಡಬೇಕು ಎಂದು ಇಲ್ಲಿ ನಾನು ಒತ್ತಾಯದಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್ನಿನವರನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಆರು ತಿಂಗಳ ಕಾಲಕ್ಕಾಗಿ ಮರುನೇಮಕ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಅವರ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೇಳಿದಾಗ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲರುವ ಇತರ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಕೆಲಸಮಾಡಲು ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಒಂದು ತರಹದ ನಿರುತ್ಸಾಹ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರಿಂದ ಹೀಗೆ ಪುನಃ ನೇಮಕಮಾಡುವ ನೀತಿ ಸರಿಯಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದರೂ ಸರಕಾರ ಇಲ್ಲಿ ನೇಮಕ ಮಾಡಿದೆ ಎಂದು ಇಲ್ಲಿರುವ ರಿಪೋರ್ಟಿನಿಂದಲೇ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿ ಸರಕಾರ ಮಾಡಬಾರದು. ಇಂತಹ ಅನೇಕ ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಬಹುದು. ಈ ರೀತಿ ಸರಕಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ಇದು ಸುಭದ್ರತೆಯಿಂದ ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಸರಕಾರವೇ ಎಂದು ನಾನಾದರೂ ಕೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಇನ್ನು ಸಬ್-ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್‌ರವರ ನೇಮಕದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್ನಿನವರನ್ನು ಪ್ರಮೋಷನ್ ಮೇಲೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದಾಗ ಶೇಕಡ 50ರಷ್ಟನ್ನು ಪ್ರಮೋಷನ್ ಮೇಲೆ ಮತ್ತು ಉಳಿದ 50ರಷ್ಟನ್ನು ಡೈರೆಕ್ಟ್ ರೆಕ್ಯೂಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಮೂಲಕ ನೇಮಿಸಬಹುದು ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಇದನ್ನು ಸರಕಾರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ನೇರವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಎಸ್. ಎಸ್. ಎಲ್. ಸಿ. ಹಾಗೂ ಇಂಟರ್‌ಮೀಡಿಯೇಟ್ ಪಾಸಾಗಿರುವವರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಎಂದಿದ್ದರೂ ಗ್ರಾಜುಯೇಟುಗಳು ಹಾಗೂ ಡಬ್ಲ್ಯು. ಗ್ರಾಜುಯೇಟುಗಳು ಬರುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಅವರನ್ನು ಬಿಡುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ಅದೂ ಲೆವೆಡ್ ಹಿಂದೆ ನೇಮಕ ಮಾಡಿರುವ ಸಬ್ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರುಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಜನ ಸಬ್ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರುಗಳು ಗ್ರಾಜುಯೇಟುಗಳಾಗಿರುವವರು ಪ್ರಮೋಷನ್ ನಿಗದೇ ಇನ್ನೂ ಹಾಗೇ ಇದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಅವರುಗಳು ಕೊನೆಗೆ ರಿಟೈರು ಆಗುವವರೆಗೂ ಹೀಗೆಯೇ ಉಳಿದುಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಎಷ್ಟೋ ಜನ ನನ್ನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹ ಒಂದು ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಇರಾಖೆಯಲ್ಲಿರುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರಮೋಷನ್ ಬರುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೊಡಬೇಕಾದ ಹೊರತರ ಅವರಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡಲು ಉತ್ಸಾಹವಿರುವುದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ನಿರುತ್ಸಾಹ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಲು ಕಾರಣವಾಗಿ ಕೆಲಸಗಲೂ ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಕರಪ್‌ಷನ್ ಅರಂಭವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿ ಅನಾವಶ್ಯಕವಾದ ಗೊಂದಲಗಳಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ನಾನು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸುವುದು ನೇರವಾಗಿ ನೇಮಕ ಮಾಡುವುದು ತಪ್ಪು. ಇಂತಹ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಮೋಷನ್ ಮೂಲಕವೇ ನೇಮಕಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಅಡಳಿತದಲ್ಲಿ ದಕ್ಷತೆ ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನು ಈ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವಂತೆ :

The Commission dealt with 13,019 references from Government, Heads of Departments and other Unit Officers as against 18,200 last year. The total number of letters and endorsements issued from the Commission was 10,219 as against 22,174 in 1961-62.

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬೈರಪ್ಪಾಜಿ)

ಕಳೆದ ವರ್ಷ 18,220 ಕೇಸುಗಳು ಬಂದಿದ್ದರೆ ಈ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ 13,019 ಕೇಸುಗಳು ಸಂಪರ್ಕಗಾಗಿ ಬಂದಿದ್ದವು ಹಾಗೂ ಹೋದ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ 22,174 ಕಾಗದಗಳು ಬಂದಿದ್ದರೆ ಈ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ 10,219 ಮಾತ್ರ ಬಂದವು ಎಂದು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಈ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್ನಿನವರಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಕೆಲಸವಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ಇದರಿಂದ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಇಲ್ಲಿಗೆ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಕೆಲಸವೇ ಇಲ್ಲವಿರುವಾಗ ಇರಾಖೆಗಳನ್ನು ಈ ರೀತಿ ಹೆಚ್ಚುಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದು ಬಹಳ ತಪ್ಪು. ಇಲ್ಲಿಗೆ ಸೇಕೆಂದು ಡಿವಿಜನ್ನು ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಅವಕ್ಕೆ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟವುಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಒಳಪಡುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಮೂರು ಮತ್ತು ನಾಲ್ಕನೇ ವರ್ಗದವರನ್ನು ಮಾತ್ರ ಡಿವಿಜನರ್ ಕಮಿಷನರ ಅಧೀನಕ್ಕೆ ಒಳಪಡುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು ಸೂಕ್ತವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಈಗ ಮಾಡಿರುವ ಸ್ಟೇಟ್ ರೆವಲ್ ರೆಕ್ಯೂಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಕಮಿಟಿ ಎಂದು ಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕಬೇಕು, ಇದನ್ನು ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ಅನೇಕ ಇರಾಖೆಗಳಿಗೆ ಇಲ್ಲದ ಗೊಂದಲಗಳು ಬರಲು ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಡಿವಿಜನರ್ ರೆಕ್ಯೂಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಕಮಿಟಿ ಏನು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೆಯೋ ಅದೇ ಕೆಲಸವನ್ನೇ ಸ್ಟೇಟ್ ರೆವಲ್ ರೆಕ್ಯೂಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಕಮಿಟಿಯವರೂ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದುದರಿಂದ ಡಿವಿಜನರ್ ಕಮಿಟಿ ಒಂದು ಇದ್ದರೇ ನಾನು ಅದಕ್ಕೇ ಸ್ಟೇಟ್ ಕಮಿಟಿಯ ಕೆಲಸಗಳನ್ನೂ ಅವರಿಸಿಕೊಂಡು ಮಾಡಬಹುದು. ಈಗಿರುವ ಸ್ಟೇಟ್ ರೆವಲ್ ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ರದ್ದುಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಒತ್ತಾಯದಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್ನಿನವರ ಅಧೀನಕ್ಕೆ ಸಬ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರು, ಜೂನಿಯರ್ ಇಂಜಿನಿಯರು ಮತ್ತು ಸೂಪರ್‌ವೈಸರುಗಳ ನೇಮಕವನ್ನು ಮಾತ್ರ ವಹಿಸುವುದು ಸೂಕ್ತವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಯಾವ ಗೊಂದಲಗಳೂ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅದುದರಿಂದ ಸರಕಾರ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್ನಿನವರು ಹೇಳಿರುವಂತೆ ಪದೇ ಪದೇ ಕೈಹಾಕುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ; ಇಂತಹ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪಗಳನ್ನು ಮಾಡುವ ಕೆಟ್ಟ ಚಾಳಿಯನ್ನು ಇನ್ನು ಮುಂದಾದರೂ ಬಿಡಬೇಕೆಂದು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲಿ ಒತ್ತಾಯದಿಂದ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನಭೆ ಈಗ ಅರ್ಧ ಗಂಟೆ ಕಾಲ ವಿರಾಮಕ್ಕಾಗಿ ಏಳುತ್ತದೆ.

The House adjourned for recess at Three of the Clock and reassembled at Thirty Minutes past Three of the Clock.

[MR. DEPUTY SPEAKER in the Chair.]

† ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದಯ್ಯ ಕಾಶಿಮಠ (ಶಿರಹಟ್ಟಿ).—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಪಿ. ಎಸ್. ಸಿ. ಅವರು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ 1961-62ನೇ ಮತ್ತು 1962-63ನೇ ವಾರ್ಷಿಕ ವರದಿಯನ್ನು ಚರ್ಚೆಗಾಗಿ ಈಗ ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಡಲಾಗಿದೆ. ನಾನೀಗ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ರಾಜ್ಯಾಂಗದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವಂತೆ ಪಿ. ಎಸ್. ಸಿ. ಅವರು ತಮ್ಮ ಈ ಒಂದು ವರದಿಯನ್ನು ಅಂದರೆ 1961-62ನೇ ಸಾಲಿನ ವರದಿಯನ್ನು ಹೋದ ವರ್ಷವೇ ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಇದನ್ನು ದುವರದಲ್ಲಿ ತಡವಾಗಿರುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ತುಂಬಾ ವಿಷಾದವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇನ್ನು ಮೇಲಾದರೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ಆ ಆಯೋಗದವರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಅದೇಶವಿತ್ತು ಪ್ರತಿ ವರ್ಷದ ವರದಿಯನ್ನೂ ಆಯಾ ವರ್ಷದ ಅಕ್ಟೋಬರ್‌ನಲ್ಲಿ ಇಡುವಂತೆ ಅದೇಶವಿಡಬೇಕೆಂದು ಮನವಿಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು 1961-62ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಮೂರು ಮಂದಿ ಮಾತ್ರ ಸದಸ್ಯರು ಆ ಕಮಿಷನ್ನಿನಲ್ಲಿದ್ದರು. ಅನಂತರ ಆ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಐದಕ್ಕೇರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಹೀಗೆ ಏರಿಸಿರುವುದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ನ್ಯಾಯವೂ ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆ ಕಮಿಷನ್ನಿನವರಿಗೂ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಅಂಥ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಾಗದ ಪತ್ರಗಳ ವ್ಯವಹಾರ ನಡೆದಿರುವಂತೆ ಕಂಡುಬರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಮತ್ತು ಕಮಿಷನ್ನಿನವರಿಗೂ ನಡುವೆ ನಡೆದಿರತಕ್ಕ ಪತ್ರ ವ್ಯವಹಾರಗಳ ವಾಲೂಂ ಏನಿದೆ ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸದಸ್ಯರು ಅಲ್ಲಿರುತ್ತಾರೆಂಬುದಾಗಿ ಕಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಸದಸ್ಯರ ಸಂಖ್ಯೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾದನಂತರ ಅಲ್ಲಿ ನಡೆದಿರತಕ್ಕ ಕೆರನ್ಯಾಂಡೆನ್ಸ್‌ನ ವಾಲೂಂ ಅಂವರೆ ಹೋದ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಕಾಗದ ಪತ್ರಗಳ ವ್ಯವಹಾರ ಬಹಳ ಕಡಮೆಯಾಗಿದೆ. ಆರು ಸಾವಿರ ದಷ್ಟು ಕಡಮೆಯಾಗಿದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಐದು ಮಂದಿ ಸದಸ್ಯರಿರತಕ್ಕದ್ದು ಅನಾವಶ್ಯಕ ಎಂದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ದೇಶದ ಆರ್ಥಿಕ ಮಟ್ಟ ಇಷ್ಟು ಕಡಮೆಯಾಗಿರುವಾಗ ಇವರಿಗೆ ಮೊದಲು ಕೊಡು

ತ್ರಿ. 74 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸಂಬಳದ ಮೊತ್ತ 98 ಸಾವಿರಕ್ಕೇರಿದೆ. ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚ ಹಿಂದೆ ಇದ್ದುದು 86 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಮಾತ್ರ. ಈಗ ಈ ವೆಚ್ಚ ಮೂರು ಲಕ್ಷ 51 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೂಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ದೇಶಕ್ಕೆ ಯಾವ ಪ್ರಯೋಜನವೂ ಇಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಅಂಥ ಒಂದು ಹೆಚ್ಚಳವೇನೂ ಕಂಡು ಬರಲಿಲ್ಲ. ಮೊದಲು ಇದರಲ್ಲಿ ಮೂರು ಮಂದಿ ಸದಸ್ಯರಿದ್ದಾಗ ಅದರಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರು ಅಧಿಕಾರ ವರ್ಗದವರಿದ್ದರು. ಒಬ್ಬರು ಖಾಸಗೀಯವರಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಈಗಿಂತಕ್ಕೆ ಐದು ಮಂದಿಯಲ್ಲಿ ಮೂರು ಮಂದಿ ಖಾಸಗೀಯವರೂ, ಒಬ್ಬರು ಅಧಿಕಾರ ವರ್ಗದವರೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಆದಳತ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಸೇರಿತಕ್ಕುವರೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಈ ದಿವಸ ಇದು ಒಂದು ರಾಜಕೀಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕಮಿಷನ್ನಾಗಿದೆ. ಆ ಸದಸ್ಯರುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಕಳೆದ ಮಹಾ ಚುನಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆಗೆ ನಿಂತು ಸೋಲಿತವರಿದ್ದಾರೆ. ಬಿ.ಡಿ. ಬೋರ್ಡಿನಲ್ಲಿ ಹೀಗೇ ಆಗಿದೆ. ಈ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರೊಬ್ಬರನ್ನು ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡಿಸಿ ಅವರನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಛೇದಿಸುವಾಗ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನನ್ನ ಆರೋಪನೆಯಲ್ಲಿ ಈಗಿರತಕ್ಕ ಐದು ಮಂದಿ ಸದಸ್ಯರು ಇಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಜಾಸ್ತಿಯಾಯಿತು ಎಂದು. ಅದುದರಿಂದ ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮೂರು ಮಂದಿಗಳಾಗಿ ಇದರ ಛೇದಿಸುವುದನ್ನು ಒಬ್ಬ ರಿಟೈರ್ಡ್ ಜಡ್ಜರನ್ನು ನೇಮಕಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಸೂಕ್ತ ಎಂದು ತೀರಿಸಿ ಲಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟೆ. ಸಾಲದ್ದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಕಮಿಷನ್ನಿನವರಿಗೂ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿರುವಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರೊಂದು ಕೇಳಿದರೆ ಪಿ. ಎಸ್. ಸಿ. ಅವರು ಒಂದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರ ಕೈವಾಡವೇ ಜಾಸ್ತಿ ಆಗಿರುವಂತೆ ಕಂಡುಬರುತ್ತಿದೆ. ಒಬ್ಬ ಆಫೀಸರನ ಪ್ರಮೋಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಹಣ ಅಪವ್ಯಯವಾದ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಕಮಿಷನ್ನಿನವರಿಗೂ ಕಾಗದ ಪತ್ರಗಳು ನಾಲ್ಕು ಸಾರ್ತಿ ಹಿಂದಮುಂದೆ ಒಡಾಡಬೇಕಾಗಿ ಬಂದಿದೆ.

ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಆಡಿಟರ್ ಆಗಿರುವವರು ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಎಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಕೆಲವು ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಪವ್ಯಯ ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಕೆಂಬುದನ್ನೂ ಮತ್ತು ಅವರಿಗೆ ಯಾವ ತರಹ ಶಿಕ್ಷೆ ಕೊಟ್ಟಿದೆ, ಪ್ರೊಮೋಷನ್ ಗಳನ್ನು ಯಾರ್ಯಾರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದೆ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ವಿವರಗಳನ್ನು ಇದರಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. 1961-62ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಏನೇನು ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೋ ಅದೇ ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು 1962-63ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿಯೂ ಕಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ನಾವು ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ಅಪೊಡಿಸಿ 7ರಷ್ಟು ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಳುಹಿಸಿರತಕ್ಕ ಕೇಸುಗಳನ್ನು ಕಮಿಷನ್ನಿನವರು ಬಹಳ ದಿವಸಗಳಿಂದಲೂ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅವನ್ನು ಫೈನಲ್‌ಗೆ ಮಾಡದೆಯೇ ಅವರ ನಮಯ ಎಂದಾಗ್ಗೆ ರಫೆನ್ಸ್‌ಗೆ ಇವತ್ತು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿರುವುದು ಬೇಕಾದಷ್ಟಿದೆ. ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಆಫೀಸರುಗಳ ಕಾಂಪ್ಲೆಂಟ್‌ಯರ್ ರಿಪೋರ್ಟ್‌ಗಳಾಗಲೀ ಅವನ್ನು ಅಕ್ಸೆಪ್ಟ್ ಮಾಡುವುದಾಗಲೀ ಯಾವುದನ್ನೂ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡದೆ ವರ್ಷಾನುಗಟ್ಟಲೆ ಹಾಗೆಯೇ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಪ್ರಮೇಯಗಳು ಇದರಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಕಾನೂನಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಹುದ್ದೆಗಳಮೇಲೆ ಕಮಿಷನ್ನಿನವರು ಕೊಟ್ಟ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಸರಿಯಾಗಿದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ಸಂಶಯಗಳು ಇಲ್ಲಿ ಕಾಣುತ್ತವೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ. ಕಮಿಷನ್ನಿನವರು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಆಜ್ಞೆಗಳಾಗಲೀ, ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಡತಕ್ಕ ಆಜ್ಞೆಗಳಾಗಲೀ ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲವೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ನಿದರ್ಶನಗಳು ಇದರಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು. ಏಕೆಂದರೆ ಇವತ್ತು ಕೋರ್ಟುಗಳಲ್ಲಿ ರಿಟ್ ಆರ್ಟಿಕಲ್ ಸುರಿಮಳೆಯಂತೂ ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹೈಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗಿ ಸರ್ಕಾರ ಅಜ್ಞೆ ಮತ್ತು ಕಮಿಷನ್ನಿನವರ ಆಜ್ಞೆಗಳ ಮೇಲೆ ಚಾಲೆಂಜ್ ಮಾಡಿರುವ ದೃಷ್ಟಾಂತಗಳು ಇದರಲ್ಲಿ ನಾವು ಎಷ್ಟೋ ಕಾಣಬಹುದು. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂಬುದಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಸ್ಪೀಕ್ಟರ್ ಪಾಸ್‌ಮಾದಿ ಕಳುಹಿಸಿರುವುದು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತಿದೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಸೀನಿಯಾರಿಟಿ ಮೇಲೆ ಬೇರೆ ಈ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಬೊಂಬಾಯಿ ಕರ್ನಾಟಕ, ಹೈದರಾಬಾದ್ ಕರ್ನಾಟಕ ಹಳೆ ಮೈಸೂರು-ಈ ಪ್ರಾಂತಗಳ ಸೀನಿಯಾರಿಟಿ ಲಿಸ್ಟ್ ಸುಮಾರು 7 ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಇನ್ನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿವರ್ಷವೂ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾವು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರೂ ಅದರಕಡೆ ಸರ್ಕಾರ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟಿರಲಿಲ್ಲ. ಕತ್ತಲಿನಲ್ಲಿಯೇ ಇವರು ಇನ್ನೂ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ನನಗೆ ತೋರುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾದ ರೂಲ್ಸ್ ಮತ್ತು ರೆಗ್ಯುಲೇಷನ್ಸ್ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಅವರೂ ಸಹ ಅದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ನಡೆಯಬೇಕು. ಮುಂದಿನ ವರ್ಷವಾದರೂ ಇಂತಹ ಪ್ರಮೇಯಗಳು ಆಗದಂತೆ ಈಗಲಿಂದಲೇ ಸರ್ಕಾರ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ವಹಿಸಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೂ ರಿ-ಎಂಪ್ಲಾಯ್‌ಮೆಂಟ್ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಾನು ಕೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಇವತ್ತು ಅನಿಮರ್ ಹಸ್ಪೆಂಡ್ ಇಲಾಖೆಗೆ ಒಬ್ಬ ರಿಟೈರ್ಡ್

(ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದಯ್ಯ ಕಾಶೀಮಠ)

ಅಪ್ರೀತರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಈ ಸರ್ಕಾರ ಹೊರಟಿರುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ರೀತಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಇರಾಖೆಯಲ್ಲಿ ರಿಟೈರ್ಡ್ ಆಗಿರುವವರನ್ನು ರಿ-ಎಂಪ್ಲಾಯ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಅನೇಕ ಪೋಸ್ಟೋಸಲ್‌ಗಳನ್ನು ಕಮಿಷನ್ನಿನವರ ಮುನ್ನಣಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿರುವುದು ಸರಿಯೇ? ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬಹುಶಃ ರಿಟೈರ್ಡ್ ಆಗಿರುವವರೊಬ್ಬರನ್ನು ಅನಿಮರ್ ಹಸ್ತೇಂದ್ರಿ ಇರಾಖೆಗೆ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಆಗಿ ನೇಮಕಮಾಡಿದರೆ ಯಾವ ನ್ಯಾಯ? ಈಗ ಇರತಕ್ಕಂಥ ನೌಕರರಿಗೆ ಇದರಿಂದ ಪೋಸ್ಟೋಸಲ್ ಕೊಡುವುದು ತಪ್ಪುಹೋಗಿ ಅವರಿಗೆ ಯಾವ ಗತ್ಯಂತರವಿಲ್ಲದೆ ಹೈಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗಿ ರಿಟ್ ಹಾಕುವ ಪ್ರಸಂಗಗಳು ಉದ್ಭವಿಸುತ್ತವೆ. ಇಂತಹ ಪ್ರಸಂಗಗಳಾಗದಂತೆ ಸರ್ಕಾರ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಅವರ ಅಧ್ಯ ಕರ್ತವ್ಯ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ರಿಟೈರ್ಡ್ ಆಗಿರುವವರನ್ನು ಇಂತಹ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಯಾವ ಇಷ್ತಿಯನ್ನು ಬಂದರೂ ಅದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಿ ತಮ್ಮವರಿಗಾಗಲೇ ಅಥವಾ ಯಾರಿಗೇ ಆಗಲ ನೇಮಿಸಬಾರದೆಂದು ನಾನು ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಸ್ಪೆಷಲ್ ಲೆವರ್ ರೆಕ್ರೂಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಕಮಿಟಿಗಳಿಂದ ನಮಗೆ ಬಹಳ ಪ್ರಯೋಜನವಿದೆ. ಇವುಗಳಿಂದ ಅದಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ನೌಕರರುಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವುದು ರಿಂದಲೂ ಮತ್ತೂ ಅರ್ಜಿಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಬರುತ್ತಿರುವುದರಿಂದಲೂ ಆಯಾ ಡಿವಿಜನ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಕಮಿಟಿಗಳನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಇದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರ್ಚೋ ಸಹ ಕಮ್ಮಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಅನುಕೂಲಗಳೂ ಸಹ ಇರುತ್ತವೆ. ಈ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಮೂರುಮಂದಿ ಮಾಡಿ ಉಳಿದ ಇಬ್ಬರು ಮಂದಿ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಸ್ಪೆಷಲ್ ಲೆವರ್ ರೆಕ್ರೂಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಕಮಿಟಿ ಆಡಳಿತ ಮುಖಾಂತರ ನಿರ್ವಹಿಸುವುದು ಉಚಿತ. ಅಲ್ಲದೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ಅವರು ಅಳವಡಿಸುವಂತೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಸ್ಪೆಷಲ್ ಲೆವರ್ ರೆಕ್ರೂಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಕಮಿಟಿಗಳೂ ಸಹ ಅವರನ್ನು ಅದರಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯತತ್ಪರರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದು ಯೋಗ್ಯ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸ್ಪೆಷಲ್ ಲೆವರ್ ರೆಕ್ರೂಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಕಮಿಟಿಗಳನ್ನು ರಚನೆಬೇಕೇ ಹೊರ್ತು ಇದರಿಂದ ತೆಗೆಯಬಾರದು, ಈಗಿರತಕ್ಕ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್ನಿನ ಐದುಮಂದಿ ಇರುವುದನ್ನು ಮೂರು ಮಂದಿಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಂ. ದೇವ್ (ಗುಬ್ಬಿ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಈಗ ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಬಂದು ಕೆಲಸಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕುಳಿತಿದ್ದೇವೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಈಗ ಡೆಮಾಕ್ರಸಿ ಬಂದಿರುವುದೇ ಆಗಿದೆ. ಈಗ ಜನಗಳು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆಂದರೆ * * * ಈ ಕಡೆ ಗೌರ್ನಮೆಂಟ್, ಆ ಕಡೆ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್. ಈಗ ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನೆಂಬುದನ್ನು ನಾವು ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

Sri A. P. APPANNA (Virajpet).—On a point of order. Can the Hon. Member say that? Those words should be expunged.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—He cannot criticise the Public Service Commission in that way. The Public Service Commission is an exalted body like the High Court. He can say that they are wrong but he cannot use those words. He will have to withdraw it.

Sri V. M. DEO.—I said that we have come here to function here because there is something like democracy. If the Hon. Member does not care for the people, the Chair should give direction so that his understanding of democracy may be corrected. The Chair must help him to understand him. Please consider my reference in the context.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—The Hon. Member can say that the Commission is wrong but it is not in keeping with the dignity of the House or of the Members of the House to call the Commission * * *

Sri V. M. DEO.—You can give a ruling as you like because you dislike me. But you must hear me. Only then it can be binding. You have been appointed as Deputy Speaker. You have solemnly promised

***Expunged as ordered by the chair.

to the people that we are going to work their good. Now the peoples voice must be heard here. Does the Hon. Member want that peoples voice must be throttled in this House?

Mr. DEPUTY SPEAKER.—The Hon. Member is going astray.

Sri V. M. DEO.—You must understand me. That is my contention. I started by saying that it is what the people are saying. If you say that this Assembly is not responsible to the people, it is different altogether. I thought you would throw some light so that he will understand properly and know what point to raise.

[Mr. SPEAKER in the Chair.]

Sri A. P. APPANNA.—The Chair has given a ruling. The hon. Member said that both the ruling party and the Public Service Commission* * * *

(There were protests)

He said that Government and the Public Service Commission * * * *

Mr. SPEAKER.—Let me understand it properly. What does Sri Deo say?

Sri V. M. DEO.—I said that all of us have gathered here for the deliberation, only because the people have elected us on the promise that we will work for their good. People say, not I * * * *

Mr. SPEAKER.—People say that * * * * Thereby, the Hon. Member wants to disown responsibility. Does he take the responsibility for their saying and does he put it to the House as his own feeling?

Sri V. M. DEO.—I want to function with a sort of responsibility.

Mr. SPEAKER.—When they say this, I want to examine it in the proper context as to what exactly it means.

Sri V. M. DEO.—You cannot come to any particular conclusion because I have not examined the thing.

Mr. SPEAKER.—May I ask the Hon'ble Member to resume his speech after he has come to a conclusion?

Sri V. M. DEO.—I have come to a conclusion.

Mr. SPEAKER.—Either he has to say 'I take the responsibility' or 'I am not able to judge'. This is a very serious charge that is made and so I would like the House to examine it.

Sri V. M. DEO.—There are a few things which the Chair can answer straightaway. It is like the rule of three and the Chair, I am sure the Hon'ble Member understands this very well.

Mr. SPEAKER.—The member should tell the chair whether that is his opinion or whether that is what some people have said so.

Sri V. M. DEO.—What does Deo count? It is the people who count.

Mr. SPEAKER.—I have to give a ruling.

Sri V. M. DEO.—The Chair may please hear me.

* * * Expunged as ordered by the Chair

Sri S. RAJAGOPAL.—The Deputy Speaker gave a ruling in the House saying that the Hon'ble Member must withdraw those words. I do not know what happened to that ruling.

Mr. SPEAKER.—If he has given a ruling to that effect it is binding on all including Sri Deo and me.

Sri S. RAJAGOPAL.—Subsequently Hon'ble Member addressed the Chair. So I would request the Chair to understand the situation fully and then give a ruling.

Sri V. M. DEO.—Please see that there is a proper atmosphere.

Mr. SPEAKER.—My difficulty is that he is so delicate that I cannot follow him.

Sri V. M. DEO.—I think I must have a Rhinocero's skin. I am an honest man and I say what I honestly feel. I do not think that the Chair can help me out of the situation.

Mr. SPEAKER.—My personal feeling as a lawyer or as a politician does not count at all. Now the ruling has been given and the ruling is that the member may continue the speech.

Sri A. P. APPANNA.—What about the ruling that he must withdraw those words?

Mr. SPEAKER.—I will get them expunged.

Sri V. M. DEO.—The ruling that was given was not complete.

Mr. SPEAKER.—I will study it further and take it up tomorrow.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಂ. ದೇವ್.—ಈಗ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್‌ನವರ ಕೆಲಸ ಏನೆಂದರೆ ಜನಗಳನ್ನು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು, ಕೆಲವು ಪ್ರಮೋಷನಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದು ಅದೇ ಹಾಕ್ ಬೇಸಿಸ್ ಮೇಲೆ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ನೇಮಿಸುವುದು, ಮತ್ತು ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ರಿಟೈರ್ ಆದವರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರನ್ನು ರೀ ಎಂಪ್ಲಾಯ್ ಮಾಡುವುದು ಇಷ್ಟು ಕೆಲಸಗಳು ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್‌ನವರಿಗೆ ಇವೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಕೆಲವು ಅಪಾಯಿಂಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ಸರ್ಕಾರದವರೆನಾದರೂ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್‌ನವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಕೇಳುವಾಗ ಅಡ್ಡೆಪ್ಪ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೂ ಇದು ಇದೆ. ಯಾವ ಬೇಸಿಸ್ ಮೇಲೆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನೂ ಸ್ವಲ್ಪ ನಾವು ನೋಡಬೇಕಾಗು ತದೆ. ಈ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್‌ನವರದಿಯಲ್ಲಿ ಕೊನೆಗೆ ಜನರಲ್‌ಜ್ ಆಗಿ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಬಹಳ ಕಟುವಾಗಿಯೂ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಈ ರೀತಿ ಇದೆ.

“The Commission feel that the above instructions are observed more in the breach.” What makes these reports undependable is the sudden change of the merits of the officer debated upon into demerits as soon as there is a change in the reporting officer. These are serious lapses and call for urgent and serious action if the confidential reports are to serve the purpose for which they are prepared.”

ಎಂದು ಇದೆ. ಕೆಲವು ಕಡೆ ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆಂದರೆ ಇಂತಿಂಥಾ ಕೇಸುಗಳು ಇದ್ದುವು ಅವುಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಇಂತಿಂಥಾ ತೀರ್ಮಾನಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಯಿತು ಎನ್ನುವ ವಿಷಯಗಳು ಬರುತ್ತವೆ. ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ನೇಮಕ ಮಾಡುವಾಗ ರೆಕ್ರೂಟ್‌ಮೆಂಟ್ ರೂಲ್ಸ್‌ನ್ನು ಮುರಿದು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಂಥಾ ಕೇಸುಗಳು ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋದಾಗ ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟವರನ್ನೇ ಪಾರ್ಟಿಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ಅವರೇ ರಾಜೀ ಕುಲಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಏನು ತೋರುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಮಾಜವಾದ ತತ್ವವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಆ ತತ್ವಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ರೋ ಎನೋ ಎಂದು ಅನಿಸುತ್ತದೆ. ಸ್ವತಂತ್ರ ಭಾರತ ಆಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬಂದಮೇಲೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನಿರ್ದೋಷಿಗಳ ಇರ

ಕೂಗದು ಎಂದು ಇದರೂ ಕೂಡ ನಿರುದ್ಯೋಗ ಜಾಸ್ತಿ ಆಗುತ್ತಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ನೆಪೋಟಿಜಮ್ ಇರುವುದು. ಸಮಾಜವಾದ ತತ್ವದ ಪ್ರಕಾರ ಆರ್ ಮೆನ್ ಆರ್ ಬಾರನ್ ಈಕ್ವಲ್. ಅವರಿಂದ ನಿರುದ್ಯೋಗ ಸಮಸ್ಯೆ ಪರಿಹಾರವಾಗುವ ವರೆಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಪಾರ್ಷ ಪಂಗಡಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡೋಣ; ಯಾವ ಕೋಮುವಾರಭಾವವೆಯನ್ನಾಗಲಿ ಮತ್ತೆ ಯಾವ ಭೇದ ಭಾವವನ್ನು ಹೊಂದುವುದು ಬೇಡ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಎಲ್ಲರೂ ಒಂದೇ ಎನ್ನುವುದರ ಒಂದು ತತ್ವವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಅದರಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಸ್ವಲ್ಪ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಾಯಿತು ಎಂದರೆ ಹಿಂದುಳಿದವರಿಗೆ ಮತ್ತು ಅಲ್ಪ ಸಂಖ್ಯಾತರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತಹ ಒಂದು ಎಂಪ್ಲಾಯ್‌ಮೆಂಟ್ ಪ್ರಾಕ್ಟಿಸ್ ಬರಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಈಗ ವಾಡಿಕೆತತ್ವ ಎಂಪ್ಲಾಯ್‌ಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಯಾವ ಒಂದು ನೀತಿ ನಿಯಮವೂ ಇಲ್ಲದಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿದೆ. ಇದು ಯಾವ ತರಹ ಇರಬೇಕು ಎಂದರೆ 'Historical records of each administrative unit and and executive unit must be maintained.'

4-00 P.M.

ಕಾಂಫಿಡೆನ್ಷಿಯಲ್ ರಿಪೋರ್ಟು ಇಲ್ಲವೆಂದು ಅವರು ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

“Preparation and maintenance of annual confidential dossier, by the Reporting Officers and Heads of Departments appears to be in a very sad state affairs indeed. As previously reported, cases of promotion referred to the Commission for consultation are sometimes not accompanied by these annual reports on the Officers proposed for promotion. On request to make them available, the Commission are sometimes informed of their non-availability because they had not been prepared at all or if prepared they have been misplaced. Sometimes they are furnished after a considerable length of time, extending in some cases to over a year. Cases have also come to the notice of the Commission where these annual reports have been prepared years after the period to which they purport to relate.”

ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದರೆ ಏನು ಸ್ವಾಮಿ! ಇದರಲ್ಲಿರುವ ಕೊನೆ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ.

I am asking the Government whether fabricated confidential reports have not been furnished to the Public Service Commission.

ಹೀಗಿರುವುದರಿಂದ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಒಂದು ನೀತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನು ಪ್ರಮೋಷನ್ ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಆಕ್ಷೆನೇ ಅಲ್ಲವೇ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಆಧಾರವೂ ಇಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಯಾವ ಆಧಾರವೂ ಇಲ್ಲವೆ ಪ್ರಮೋಷನ್ ಕೊಡುತ್ತಿರಬೇಕಾದರೆ, ಜನತೆಯ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಷಯ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬೇರೂರಿದೆ. ಎಲ್ಲ ನವಾಜನಂ, ಪಸನ್‌ನಾ ಲೈಕ್ಸ್ ಅಂಡ್ ಡಿಸ್‌ಲೈಕ್ಸ್, ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇವರು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಜನ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿದರೆ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್‌ನಲ್ಲಿಯೂ ಬಹಳ ನ್ಯೂನತೆಗಳಿವೆ, ಹಾಗೆಯೇ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿಯೂ ಬಹಳ ನ್ಯೂನತೆಗಳಿವೆ; ಎಂದು ಜನತೆಗೆ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಅವರು ಹೇಳುವುದನ್ನೆಲ್ಲ ನೋಡಿದರೆ ದಿ ವೇರರ್ ನೋಸ್ ವೇರ್ ದಿ ಪೂ ಪಿಂಚಸ್ ಎನ್ನುವ ಹಾಗೆ ಇದೆ. ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿರುವ ಲೋಪ ದೋಷಗಳನ್ನು ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸುತ್ತದೆ ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಅಡ್ಡೈಸ್ ಕೊಡುವುದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಆಳತೆಗೋಲೂ ಇಲ್ಲ. ನಮಗೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಅಡ್ಡೈಸ್ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಹೇಗೆ! ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾನು ವಿಶಾಲ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ * * *

Mr. SPEAKER.—A Ruling has been given that the word is not proper.

***Expunged as ordered by the Chair

Sri V. M. DEO.—I thought you may be prepared to listen and that was why I was explaining with reference to the context.

Mr. SPEAKER.—I fully understood it. If there is any scope for further Debate, I will look into it. In the meanwhile the Hon'ble Member may continue his speech without using the word as against the Government and the Public Service Commission.

ಶ್ರೀ ಎ. ಎಂ. ದೇವ್.—ಅದುದರಿಂದ ನಾನು ಇಷ್ಟು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಸ್ವಾಮಿ. ಸರ್ಕಾರ ಜನತೆಗೆ ಏನು ಅಶ್ವಾಸನೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೋ ಅದನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಇಷ್ಟು ಹೊತ್ತಿಗೆ ನಿರುದ್ಯೋಗ ನಮಾಸ್ತೆಯು ಹೊರಟುಹೋಗಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಜಾಸ್ತಿ ಜನ ಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬರಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಅದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಇಲಾಖೆ, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಯೂನಿಟ್, ಎಕ್ಸಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಯೂನಿಟ್ ನಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಹಿಸ್ಟಾರಿಕಲ್ ರಿಕಾರ್ಡ್ ಇತ್ತು. ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಪರ್ಸನಲ್ ಡಾಕ್ಯುಮೆಂಟ್ಸ್ ಅಯಾ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಭರ್ತಿ ಮಾಡಿ ಕಳಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಇಷ್ಟು.

"Cases have also come to the notice of the Commission where these annual reports have been prepared years after the period to which they purport to relate."

Is this not a thing on which serious action has to be taken by the Government?

ಇಷ್ಟು ಆದಾಗ ಪ್ರಮೋಷನ್ ಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿ ದುರಾಡಳಿತವಾಗಿರುವುದು ಬಹಳ ಅಪರಾಧ. ಹಾಗೆ ಆದಮೇಲೂ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚಿ ಕುಳಿತಿರುವುದು ದುರದೃಷ್ಟಕರ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಯೂನಿಟಿಗೂ ಹಿಸ್ಟಾರಿಕಲ್ ರಿಕಾರ್ಡ್ ಇದ್ದರೆ ಆ ಮನುಷ್ಯ ಆ ಯೂನಿಟಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಾಗ ಎಷ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕೋ ಅಷ್ಟನ್ನು ಮಾಡಿದನೇ ಇಲ್ಲವೇ, ಅವನು ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದನೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎನ್ನುವುದೆಲ್ಲ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಕಾನ್ಫಿಡೆನ್ಷಿಯಲ್ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಬರೆಯಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಮೆರಿಟ್ಸ್ ಅಂಡ್ ಡಿಮೆರಿಟ್ಸ್ ಬರೆಯಬೇಕಾದರೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರ ವಿಷಯಗಳೆಲ್ಲ ಅದರಲ್ಲಿ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ.

ಅದುದರಿಂದ ಕಮಿಷನ್ನಿಗೆ ಒಂದು ಆದೇಶವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನೂ ಒಂದೊಂದು ಯೂನಿಟಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರುತ್ತಾನೆ. ಎಷ್ಟು ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಅಷ್ಟು ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಇರಬಹುದು ಅಥವಾ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರಬಹುದು. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಆ ಮನುಷ್ಯ ಯಾವ ಪಾತ್ರವನ್ನು ವಹಿಸಿದ್ದಾನೆ ಎನ್ನುವುದೂ ಕಾನ್ಫಿಡೆನ್ಷಿಯಲ್ ರಿಪೋರ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಬರಬೇಕು. ಇದರ ಮೇಲೆ ಸರ್ಕಾರ ಒಂದು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ದಾರಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅದುದರಿಂದ ನಾನು ಹೇಳುವುದು, ಈ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಅದಷ್ಟು ಬೇಗ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕು.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯವೇನೆಂದರೆ, ಇದು ಗುರುತರವಾದ ಆಪಾದನೆ ಎಂದು ಬಹಳ ಜನ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಹಿಸ್ಟಾರಿಕಲ್ ರಿಕಾರ್ಡ್ ಎಂದು ಏನಿತ್ತು, ಅದನ್ನೆಲ್ಲ ಈ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬಂದ ಮೇಲೆ ತೆಗೆದುಹಾಕಿದರು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಈಗಿನ ಸಂಪ್ರದಾಯವೇನೆಂದರೆ ಅದರ ವಿರುದ್ಧ ಮಾಡುವ ಕೆಲಸ, ಆ ಯೂನಿಟ್ ಎಲ್ಲ ವೈಂಡ್ ಆಫ್ ಆದಮೇಲೆ ಯಾರಾದರೂ ಒಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ಆ ಹಿಸ್ಟಾರಿಕಲ್ ರಿಕಾರ್ಡ್ ಬರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಸಂಬಳ ಕೊಟ್ಟು ಕಳಿಸುತ್ತಾರೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಇದರ ಅರ್ಥ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ತಾವು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಮಾಡುವುದೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಮಾಡಿ ಏನು ಕೂಲಿ ಸಿಂಧು ಬರೆಯುವವರನ್ನು ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗಾಗಬಾರದು. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನೂ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ, ಪ್ರತಿ ದಿವಸ, ತಿಂಗಳು ಮತ್ತು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ, ಹೇಗೆ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಹಿಸ್ಟಾರಿಕಲ್ ರಿಕಾರ್ಡ್ ಇರಬೇಕು. ಕಾನ್ಫಿಡೆನ್ಷಿಯಲ್ ರಿಕಾರ್ಡ್ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿರಬೇಕು. ಒಂದೊಂದು ಯೂನಿಟಿಗೂ ಹಿಸ್ಟಾರಿಕಲ್ ರಿಕಾರ್ಡ್ ಇರಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಪರಿಣಾಮವಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

If it is not favourable to the person concerned, it should be shown to him, his signature taken and he should have the right to comment in one sentence and afterwards to put up his grievances to the appropriate authority.

Mr. SPEAKER.—The Hon'ble member may kindly conclude now.

Sri V. M. DEO.—I am rather upset.

Mr. SPEAKER.—I do not want anything to be said by a member who is upset.

Sri V. M. DEO.—People said like that. If you ask me to shut up, I will shut up.

Mr. SPEAKER.—I have never used that word and I will never use it.

Sri V. M. DEO.—That is the way I felt. You did not use it. I will apologise and take it back. If people say that, if the people's voice should be throttled.....

Mr. SPEAKER.—Sri Deo has already said it three times, "historical record", "performance of the unit", etc.....

Sri V. M. DEO.—Sir, when you were practicing in the High Court of Madras, you had a roaring practice and you had once said before a Judge—My Lord, it is my misfortune to say the same thing" instead of saying, you have a bony head. So also, it is my misfortune to repeat things all over again.

Mr. SPEAKER.—It is for the members' information, I have never appeared in the Madras High Court.

† ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಆರ್. ಕೇಶವ ಮೂರ್ತಿ (ಗಂದನಿ).—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್ ಪ್ರಾರಂಭವಾದಾಗಿನಿಂದಲೂ ಇದರ ವರದಿಗಳನ್ನು ನಾವು ನೋಡಿದರೆ ಸರಕಾರಕ್ಕೂ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್ನಿಗೂ ಇರತಕ್ಕ ಒಂದು ಸಂಬಂಧ ಹೇಗಿದೆ ಎಂಬುದು ವ್ಯಕ್ತಪಡುತ್ತದೆ. ಈ ವರದಿಗಳನ್ನು ಬರೆಯುವ ಧಾಖೆಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ಸರಕಾರದ ಮೇಲೆ ಆರೋಪಣೆ ಮಾಡುವ ಧಾಖೆಯಿಂದಲೇ ಬರೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂಬುದು ವೇದ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರು ರಾಜ್ಯಾಂಗದ ವಿಧಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಒಂದು ವರ್ಷದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಕೆಲಸವೇನು, ಎಷ್ಟು ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ನಿಜವಾದ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಶಾಸನ ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಡತಕ್ಕ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಅನಕ್ಕೆ ಬದಲು ಸರಕಾರದ ತಪ್ಪನ್ನೇ ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸಿ ಭೀಮಾರಿ ಹಾಕಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂಬುದು ಚೆನ್ನಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಉತ್ತೇಜ್ಜೆಯ ವರದಿ ಎಂದು ಭಾವಿಸಬಹುದು.

Mr. SPEAKER.—Why attribute motives? The member may either criticise or support the report. In a debate attributing motives either to the Government or to the PSC does not enhance the basic merit of the argument.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಆರ್. ಕೇಶವ ಮೂರ್ತಿ.—ನಾನು ಸತ್ಯಾಂಶವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಅದುದರಿಂದ ನಾನು ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ಮುಂದಾದರೂ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್ನಿನವರು ಈ ರೀತಿ ಉತ್ತೇಜ್ಜೆಯಿಂದ ಕೂಡಿರುವ ವರದಿಯನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡದೆ ಮೂಲ ವಿಷಯಗಳನ್ನೂ ಅವರು ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಕೆಲಸವೇನು, ಸರಕಾರದವರು ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದರೆ ಅದನ್ನು ತೋರಿಸಿ ಮುಂದೆ ತಪ್ಪನ್ನು ತಿದ್ದಿಕೊಳ್ಳುವ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ತೋರಿಸಿದರೆ ಅದು ಸರಿಯಾದ ಮಾರ್ಗವೆಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ. ಈ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಕೆಲಸವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ಮೊದಲದ್ದ ಕೆಲಸಕ್ಕೂ ಈಗಿನ ಕೆಲಸಕ್ಕೂ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಮೂರನೆಯ ಒಂದು ಭಾಗಕ್ಕಿಳಿದಿದೆ. ಆದರೆ ಇದರ ಮೇಲಾಗುವ ಖರ್ಚನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ.

Mr. SPEAKER.—It can be dealt with when moneys are asked for the P. S. C. during the Budget discussion. Let us deal with the contents of the Report; that the Report points out non-fulfilment of certain conditions, etc.

Sri H. R. KESHA MURTHY.—I am coming to a salient point from this point. Therefore, I am forced to state that point.

ಅದಾದರಿಂದ ಇಷ್ಟು ಜಾಸ್ತಿ ಖರ್ಚುಮಾಡಿ ಕೆಲಸವಿಲ್ಲದೆ ಬಿಡುವುದಕ್ಕೆ ನಮಗೆ ಇಷ್ಟವಿಲ್ಲ. ಐದು ಜನ ಕಮಿಷನ್ನಿನ ಸದಸ್ಯರಿದ್ದಾರೆ, ನಿಬ್ಬಂದಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟಿದೆ, ಹೀಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಡಿವಿಜನ್ ರೆವೆನ್ ಮತ್ತು ಸ್ಟೇಟ್ ರೆವೆನ್ ರಿಕ್ಯೂಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಕಮಿಷನ್‌ಗಳನ್ನೇಕೆ ಮಾಡಬೇಕು ? ನೌಕರಿಗಳಿಗೆ ನೇಮಕಗಳು, ವರ್ಗಗಳು ಮುಂತಾದ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಅವರಿಗೇ ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟು ಆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಅವರೇ ನಡೆಸಲು ಬಿಡಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ವಿವಿಧ ಇಲಾಖೆಗಳಿಗೆ ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ನಿಬ್ಬಂದಿ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ತಪ್ಪನ್ನು ಅವರ ಮೇಲೆ ಹಾಕಬಹುದು. ಕಮಿಷನ್ನಿಗೇ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ವಹಿಸಿದರೆ ಏನಾಗುತ್ತದೆ ? ಮೂರನೆ ದರ್ಜೆಯ ನೌಕರಿಗಳಿಗೆ ನೇಮಕ ಮಾಡುವುದು ಮುಂತಾದ ಹವ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಸರಕಾರವೇ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಜನರ ಕೈಲಿ ಹಾಗೂ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಏಕೆ ಬೈಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ? ಈ ನೇಮಕಗಳನ್ನೂ ಅವರೇ ಮಾಡಲಿ. ಅವರು ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸದೇ ಹೋದರೆ ಅದನ್ನು ಸರಕಾರ ಹೇಳಲಿ. ಪೋಲೀಸ್ ಸಬ್-ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್‌ಗಳು, ಜೂನಿಯರ್ ಇಂಜಿನಿಯರುಗಳು ಮುಂತಾದ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಇತರ ಕೆಲವು ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಬಂಧುಗಳಿಗೂ ವಾತ್ಸಲ್ಯದಿಂದ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿ ಚುನಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಂಬಲ ಪಡೆದು ಸಾರ್ವಜನಿಕವಾಗಿ, ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಗಳಿಸಿಕೊಂಡು ರಾಜ್ಯವರ್ತನಾಚರಣೆ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ಬೆಂಬಲಗಾರರ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲು ಕಮಿಷನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಜನರು ಮಾತನಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹ ದೂರದಿಂದ ದೂರವಾಗಿರಬೇಕಾದರೂ ನಾನು ಹೇಳಿದ ಸಲಹೆಯಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ತಾವು ಮಾಡಿದ ಕಾನೂನನ್ನು ತಾವೇ ಮುರಿಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಈ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್ ರಿಪೋರ್ಟ್ ನೋಡಿದರೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಅನಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಿಷಿಯರ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಆಫೀಸರ್ ನೇಮಕ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕೇಕಡ 25 ರಷ್ಟು ಪ್ರಮೋಷನ್ ಕೊಟ್ಟು ನೇಮಕ ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಉಳಿದದ್ದರಲ್ಲಿ ಡೈರೆಕ್ಟ್ ರಿಕ್ಯೂಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ರೂಲ್ಸ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ತಾವೇ ಮಾಡಿದ ಕಾನೂನನ್ನು ಮುರಿದು ಬಿಟ್ಟು ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದಂತೆ ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ವರದಿಯ 12ನೇ ಪುಟದಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಇದೆ :—

“It is indeed surprising that even after the promulgation of Cadre and recruitment rules and clear advice from the Commission Government not only took no action but continued to order promotions in utter disregard of these rules on the vague assurance that all the promotions could be reviewed in the light of the views furnished by the Commission.”

ಈ ರೀತಿ ರೂಲ್ಸ್ ವಾಯರೇಟ್ ಮಾಡಿ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದಂತೆ ಸ್ವೇಚ್ಛೆಯಾಗಿ ನೇಮಕ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

Law makers should not be law breakers ; there will be no sanctity for laws.

ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಗಾದೆ ಇದೆ. ಹಾವು ಮೊಟ್ಟೆ ಇಡುತ್ತದೆ. ತಾನು ಇಟ್ಟ ಮೊಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ತಾನೇ ತಿಂದು ಬಿಡುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ತಾನು ಮಾಡಿದ ಕಾನೂನನ್ನು ಸರಕಾರ ತಾನೆ ಮುರಿದರೆ ಅಂಥ ಕಾನೂನನ್ನು ಜನರು ಪಾಲಿಸಬೇಕು ಅಂದರೆ ಹೇಗೆ ? ಸರಕಾರ ತಾನು ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಕಾನೂನನ್ನು ಮೊದಲು ತಾವು ಕಟ್ಟುವಿಟ್ಟಾಗಿ ಪಾಲಿಸಬೇಕು. ಅಂದರೆ ಜನರೂ ಕೂಡ ಅಂಥ ಕಾನೂನನ್ನು ಪಾಲಿಸುತ್ತಾರೆ. ಸರಕಾರಕ್ಕೂ ಕಾನೂನಿಗೂ ಜನ ಹೆದರುತ್ತಾರೆ. ಅದುದರಿಂದ ಸರಕಾರ ಕಾನೂನು ಮುರಿಯಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬಾರದು ಅಲ್ಲದೆ ಕಟ್ಟುವಿಟ್ಟಾಗಿ ಪರಿಪಾಲಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಪೊಲೀಸ್ ಸಬ್‌ಇನ್‌ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್ ರಿಕ್ಟೋಮೆಂಟ್ ಪೂರ್ತಿ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್‌ಗೆ ವಹಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕೆಲಸ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಈ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸರಕಾರ ಏತಕ್ಕೆ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು? ಸರಕಾರದ ಅಧಿಕಾರ ನ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ಇರುವವರು ತಮಗೆ ಬೇಕಾದವರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಚೇರಾಗಳಿಗೆ ಕೆಲಸ ಕೊಡಬಹುದು. ಇದರಿಂದ ಆಕ್ಷೇಪಣೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಒಂದು ವೇಳೆ ಕೆಲಸ ಕೊಟ್ಟರೂ ಕೂಡ ಅವರ ಜನ ಅವರ ಮೇಲೆಯೇ ತಿರುಗಿ ಬೀಳುತ್ತಾರೆ ಹಾಗೂ ತೊಂದರೆಯುಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಎಲ್ಲಾ ರಿಕ್ಟೋಮೆಂಟ್ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್‌ಗೆ ಅವರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್ ರಿಪೋರ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಎತ್ತಿದ ಆಕ್ಷೇಪಣೆಗಳಿಗೆ ಸಮಂಜಸ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಹದಿನಾಲ್ಕನೇ ಪಾಯಿಂಟ್‌ವರೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದೆ ಮುಂದಿನ ಪಾಯಿಂಟ್‌ಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಉತ್ತರ ಕೊಡದೇ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು? ಉತ್ತರವಿಲ್ಲದೆ ನಾವು ಏನು ಮಾಡಬೇಕು? ಪೂರ್ತಿ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವವರೆಗೆ ಈ ಚರ್ಚೆ ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸರಕಾರ ಏನು ಉತ್ತರ ಹೇಳುತ್ತದೆ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಸರಕಾರ ಏ. ಎಸ್. ಸಿ. ಕನ್ವಲ್ಯು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ನಾನು ಒಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಪೊಲೀಸ್‌ಮೆಂಟ್ ನೇಮಕ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಆಕ್ಟ್ ಪಾನು ಮಾಡಬೇಕು. ಅಂಥ ಆಕ್ಟ್‌ಗೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ನೇಮಕ ಪ್ರಮೋಷನ್ ವೇಡಬೇಕು. ಇಂಥ ಒಂದು ಆಕ್ಟ್‌ನ್ನು ಸರಕಾರ ಶೀಘ್ರದಲ್ಲಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಜನರ ತಲೆವಳಿಕೆಗಾಗಿ ಒಂದು ಪುನಶ್ಚ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಜನರಿಗೆ ಈ ಕಾನೂನನ್ನು ಹಂಚಬೇಕು. ಇದು ಸರಕಾರದ ಕರ್ತವ್ಯ ಎಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಇಷ್ಟೇ. ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್‌ಗೂ ಸರಕಾರಕ್ಕೂ ತಿಕ್ಕಾಟ ಅನುಭವಿಸುವಾಗ ನಡೆದಿದೆ. ಈ ತಿಕ್ಕಾಟ ಒಂದು ತಮಾಷೆಯಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಿದೆ. ಇದಕ್ಕೊಂದು ಪರಿಹಾರ ಪಾರ್ಗ್ ಕಂಡು ಹಿಡಿಯಬೇಕು. ಏನಾದರೂ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯ ಬಂದರೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು ಹೇಗೆ ಬಗೆಹರಿಸಬೇಕು ಎಂದರೆ ಆಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಜನರರ ಅಂಥವರ ಸಲಹೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈ ರೀತಿ ಒಂದು ಕಾನೂನು ಮಾಡುವುದು ಯೋಗ್ಯ ಹಾಗೂ ಆ ರೀತಿ ಮಾಡುತ್ತೀರೆಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್ ಕಾರ್ಯ ಗುರುತರವಾದುದು. ದಾರಿ ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗುವುದು ನ್ಯಾಯವಲ್ಲ. ನ್ಯಾಯವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳು ನಡೆಯಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

MR. SPEAKER.—Before I call upon anybody, I believe only three hours are left over out of 5 hours allotted. It is better I extend the time limit upto 6 o'clock. The debate will continue upto 5 p. m. and the Hon'ble Minister will reply thereafter.

† ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜಿ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ (ನಿರಾ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನನ್ನೆಯಿಂದ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್ ವರದಿಯ ಮೇಲೆ ಚರ್ಚೆಯಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್ ಏನು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದೆ ಸರಕಾರಕ್ಕೂ ಅದಕ್ಕೂ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಭಂದವ್ಯ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಈ ಸಭೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ ಅತ್ಯಮೂಲ್ಯವಾದ ಸಲಹೆ ಈ ಸಭೆ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಸರಕಾರ ಅವನ್ನು ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಗ್ರಹಿಸುತ್ತದೆಯೋ ನನಗೆ ತಿಳಿಯದು. ಹೊರದ ಸಲ ಈ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಮೇಲೆ ಚರ್ಚೆ ನಡೆದಾಗ ಸಂದಿಗ್ಧ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉಂಟಾಗಿ ನಾವು ಸಭೆಯಿಂದ ಹೊರಗೆ ಹೋದ ಒಂದು ನಿಮಿಷದಲ್ಲಿ ಈ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಅಂಗೀಕಾರವಾಯಿತು. ಇದನ್ನು ಅಂಗೀಕಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರು. ಈ ವಿಷಯ ಹೇಳುವುದರಲ್ಲಿ ತಪ್ಪಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ನನಗೆ ಅನಿಸುತ್ತದೆ.

MR. SPEAKER.—Please don't misquote. Yesterday somebody wanted to know what it contained. I said that reports had been distributed and that they could refer to it.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜಿ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.—ಇದನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಹೇಳಿದೆ ಎಂದರೆ ಸೇಟ್ಸ್ ರೀಆರ್ಗನೈಜೇಷನ್ ಆಗುವ ಮುಂಚೆ ಆಯಾಯ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್ ಇತ್ತು. ಸ್ಟೇಟ್ ರೀಆರ್ಗನೈಜೇಷನ್ ಆದ ಮೇಲೆ ಈ ಹೊಸ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್ ಇರಬೇಕು ಎಂದು ನಿರ್ಣಯವಾಯಿತು. ಅದಕ್ಕೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಈ ಕಮಿಷನ್ ಸದಸ್ಯರ ಸಂಖ್ಯೆ ದೊಡ್ಡದಾಯಿತು. ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್ ಪ್ರೊವಿಷನ್‌ಕ್ಕೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಈ ಸೇವಾ ಆಯೋಗ ಇರಬೇಕೆಂದು ಮೂರು ಜನ ಸದಸ್ಯರುಳ್ಳ ಈ ಆಯೋಗ ಮಾಡಿದರು.

(ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜಿ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ)

4-30 P.M.

ಈ ದೇಶ ವಿಶಾಲವಾದ ಮೇಲೆ, ಅದು ಇಲ್ಲಂದ ಬೆಳಗಾಂ ತಹಾಡು ಹೋದ ಮೇಲೆ, 5 ಜನ ಆದರು. ಹರಿಜನರಿಗೆ ಪ್ರಾತಿಭ್ಯಾ ಬೇಕು, ಮೈನರ್ ಕಮ್ಯೂನಿಟಿಗೆ ಪ್ರಾತಿಭ್ಯಾ ಬೇಕು ಅಂತ ಸರಕಾರ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದಂಥ ಚರ್ಚೆಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಉತ್ತರಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ, ಈ ಆಯೋಗದ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಐದು ಜನಕ್ಕೆ ಏರಿಸಿತು. ಐದು ಜನಕ್ಕೆ ಇಂಕ್ವೀಸ್ ಮಾಡುವಾಗ, ಇನ್ನೆರಡು ಜನ ಗಳನ್ನು ಅದಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸುವಾಗ ಸರಕಾರ ಈ ಸಭೆಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ಈಗ ತರ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಅವತ್ತು ಇರತಕ್ಕಂಥ ಸದಸ್ಯರು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದ ಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ, ಇನ್ನೆರಡು ಜನರನ್ನು ಏಕೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸೇರಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿದಾಗ, ಸರಕಾರ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಯಾವ ನೇಮಕವನ್ನೂ ನೇರವಾಗಿ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ, ಸರಕಾರದವರು ಅಪಾಯಿಂಟ್ ಮೆಂಟಿನ ಯಾವ ವಿಷಯದಲ್ಲೂ ಬಾಯಿ ಹಾಕುವುದಿಲ್ಲ. ಎರಡು ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್ ಗಳೇ ಕಳು ಹಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಈ ರಿಪೋರ್ಟ್ ನೋಡುವಾಗ, ಸರ್ಕಾರ ಅನೇಕ ಕಡೆ ತಾನೇ ನೇಮಕ ಮಾಡಿದಂಥ ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳು ಈ ರಿಪೋರ್ಟ್ ನಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬಂದಿವೆ. ಜಾಸ್ತಿ ಸದಸ್ಯರು ಈ ಆಯೋಗಕ್ಕೆ ಆದ ಮೇಲೆ, ಸರ್ವಿಸು ಕಮಿಷನ್ ನ್ನು ಕೇಳದೆ ಸರ್ಕಾರ ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ ಎಷ್ಟೋ ನಿರ್ದರ್ಶನಗಳು ಅವರ ವರವಿಲ್ಲ ಅಡಕವಾಗಿವೆ.

ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಒಂದು ಡಿವಿಜನಲ್ ರಿಕ್ಲಾಟ್ ಮೆಂಟ್ ಕಮಿಟಿ, ಒಂದು ಸ್ಟೇಟ್ ಲೆವರ್ ರಿಕ್ಲಾಟ್ ಮೆಂಟ್ ಕಮಿಟಿ ಒಂದು ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್, ಒಂದು ಯೂನಿಟ್ ಆಫೀಸ್—ಹೀಗೆ 4 ಜನ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಅಧಿಕಾರ ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ. ಯೂನಿಟ್ ಆಫೀಸರಿಗೆ ಅವರ ಯೂನಿಟಿಗಳಿಗೆ ನಾಲ್ಕನೆ ವರ್ಗದ ಜವಾನರನ್ನೂ 2ನೇ ವರ್ಗದ ನೌಕರರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರವಿದೆ. ಡಿವಿಜನ್ ರಿಕ್ಲಾಟ್ ಮೆಂಟ್ ಕಮಿಟಿ ಕಾಂಪೌಂಡರುಗಳು, ಗ್ರಾಮ ಸೇವರು, ಸ್ಕೂಲು ಟೀಚರುಗಳು, ಸೆಕೆಂಡ್ ಮತ್ತು ಡಿವಿಜನ್ ಕ್ಲರ್ಕ್ ಗಳು, ಮತ್ತಿತರ ನಾನಾ ಗೆಜೆಟ್ ಆಫೀಸರುಗಳನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಅಧಿಕಾರವಿದೆ. ಸ್ಟೇಟ್ ಲೆವರ್ ರಿಕ್ಲಾಟ್ ಕಮಿಟಿಯವರು ಹೆಚ್ಚು ಆಫ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್ ಮೆಂಟ್ ಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಸ್ಟಾಕ್ ಮೆನ್, ಸೆರಿಕ್ಯುಲಿಸ್ಟ್ ಮುಂತಾದವರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ.

ಇನ್ನು ಸರ್ವಿಸು ಕಮಿಷನ್ ಗೆ ಉಳಿದಿರುವ ಕೆಲಸ ಎಷ್ಟು ಸ್ವಲ್ಪ ಅವರಿಗೆ ಉಳಿದಿರತಕ್ಕಂಥಾದು First and Second class Officers ಮಾತ್ರ, ಅಂದರೆ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರುಗಳು, ತಹ ಸೀಲ್ ದಾರರು, ಬಿ.ಡಿ.ಒ.ಗಳು ಮುನಿಸೀಫರು ಇವರುಗಳನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಅಧಿಕಾರ ಮಾತ್ರ ಕಮಿಷನ್ ಗೆಿದೆ. ಒಂದು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ಐದು ವರ್ಷಕ್ಕೇ ಮೈಸೂರು ಸರಕಾರದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಜನ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರುಗಳನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಎಷ್ಟು ಜನ ತಹಸೀಲ್ ದಾರರುಗಳನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಒಂದು ಮತ್ತು ಎರಡನೆ ವರ್ಗದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನೇ ಆಯೋಗ ನೇಮಕ ಮಾಡುವುದಾದರೆ, ಅವರಿಗಿರತಕ್ಕಂಥ ವಾಲ್ಯೂಮ್ ಆಫ್ ವರ್ಕ್ ಎಷ್ಟು? ರಿಕ್ಲಾಟ್ ಮೆಂಟ್ ಗೋಸ್ಟರವಾಗಿಯೇ ನಾಲ್ಕು ಅಂಶಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡೂ, ನಾಳೆ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಶೇಕ್ ದಾರ್ ಮತ್ತು ಶಿರಸ್ತೆದಾರರ ಸೀನಿಯಾರಿಟಿ ಇತ್ಯರ್ಥ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಂದರೆ, ಅದನ್ನು ಮಾಡ ತಕ್ಕಂಥವರು ಯೂನಿಟ್ ಆಫೀಸರಲ್ಲಿ, ಅದನ್ನು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಮಾಡತಕ್ಕವರು ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿ ಷನ್ ನಲ್ಲಿ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಇವತ್ತು ಯಾರಾದರೂ ಅಧಿಕಾರಿ ಅಪೀಲು ಹಾಕಿದರೆ. ಆ ಅಪೀಲು ಅರ್ಜಿ ಯನ್ನು ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸು ಕಳುಹಿಸಿ, ಆ ಅಪಾಯಿಂಟ್ ಮೆಂಟ್ ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೆ, ಪ್ರಮೋಷನ್ ಕೊಡುವಾಗ ಸೀನಿಯಾರಿಟಿ ಅಬ್ಸರ್ವ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೇ, ರೂಲ್ಸ್ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಲ್ ಅಡಾಪ್ಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೇ ಎಂದು ನೋಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅಪಾಯಿಂಟ್ ಯೂನಿಟ್ ಆಫೀಸರು ಮಾಡಿದರೆ, ನೇಮಕವಾದವನ ಜಾತಕಫಲ ಸರಿಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಸರ್ಜಿಫಿಕೇಟ್ ಕೊಡುವವರು ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್, ಇವತ್ತು ಸ್ಟೇಟ್ ಲೆವರ್ ರಿಕ್ಲಾಟ್ ಮೆಂಟ್ ಕಮಿಟಿಯ ಸ್ಥಿತಿಯೂ ಅಷ್ಟೇ. ಈಗ ಅಪಾಯಿಂಟ್ ಮೆಂಟ್, ಪ್ರಮೋಷನ್, ಸೀನಿಯಾರಿಟಿ ಕುರಿತು ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದೆ ಹಾಕಿದ ಅಪೀಲುಗಳನ್ನು, ಅವಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಎಷ್ಟು ಕಾಗದಗಳನ್ನು ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್ ಗೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಶ್ರೀ ಹೆಗ್ಗಡೆಯವರು ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್ ಒಂದು ಇರಬೇಕೆಂದು ರಾಜ್ಯಾಂಗದಲ್ಲಿದೆ, ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಒಂದು ಇಲ್ಲಯೂ ಇರುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಕಮಿಷನ್ ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಒಪ್ಪಬಹುದು. ಬಿಡಬಹುದು, ಅವರ ಶಿಫಾರಸು ಕಂಪ್ಲರಿಯಲ್ಲ ಅದು ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾದ್ದೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಬೇಕಾದರೆ ಸರಕಾರ ತನಗೆ ಬೇಕಾದ್ದನ್ನು ಒಪ್ಪ

ಬಹುದು, ತನಗೆ ಬೇಡವಾದ್ದನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ರಾಜ್ಯ ವಿಶಾಲವಾದ ಮೇಲೆ, ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡಿ ಬರಲು ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಬೆಂಗಳೂರು ದೂರ, ಅವರಿಗೆ ಅನಾನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಸ್ನೇಹಿ ಲೆವರ್ ರಿಕ್ಲೂಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಕಮಿಷಿ ಮತ್ತು ಆ ಯೋಗದವರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸುತ್ತಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದು ರಿಕ್ಲೂಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಸ್ನೇಹಿ ಲೆವರ್ ಕಮಿಷಿಗೂ, ಸರ್ವಿಸು ಕಮಿಷನ್ನಿಗೂ ಕ್ಯಾಷ್ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲವೇ? ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸು ಕಮಿಷನ್ನು ಅಟಾನಮಸ್ ಬಾಡಿ ಅಂತ ರಾಜ್ಯಾಂಗದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದೆ. ರಾಜ್ಯಾಂಗದ ಪ್ರಕಾರ ಈ ಒಂದು ಆಯೋಗಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಬೆರೆ ಕೊಡಬೇಕೋ, ಯಾವ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಅದರ ರೀತಿ ನೀತಿಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಬೇಕೋ, ಅದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಸ್ಥಾನಮಾನವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೋ, ಅದನ್ನು ಕೊಟ್ಟಲ್ಲಿ, ಸರಕಾರ ಕಮಿಷನ್ನನ್ನು ಬದಿಗೊತ್ತಿ, ತಮಗೆ ಬೇಕಾದವರಿಗೆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ, ಸರಕಾರ ಇವತ್ತು ಈ ಕಮಿಷಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿತು. ಒಂದು ಕಡೆಯಲ್ಲೇ ಗೊತ್ತಾಯಿತು. ಕರ್ನಾಟಕ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಸ್ಟ್ಯಾಟಿಸ್ಟಿಕಲ್ ಪೊಲೀಸರು ಬೆಂಗಳೂರು ಡಿವಿಜನ್‌ಗೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಜನ ರಿಕ್ಲೂಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಕೇಳಿದರು ಎಂದು ನನ್ನ ಕಿವಿಗೆ ಬಿತ್ತು. ಏತ ಕೋಸ್ಕರ ಕೇಳಿದರೆಂದರೆ ಯಾವ ಯಾವ ಜಾತಿಯವರು ಯಾವ ಯಾವ ಡಿವಿಜನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಯಾವ ಯಾವ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟಿದ್ದಾರೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು, ಕಡಿಮೆ ಇದೆಯೆಂದು ತೋರಿದ ಕಡೆ ಆಯಾ ಕೋಮಿನವರನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ನೇಮಕ ಮಾಡಲು ಕರ್ನಾಟಕ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಯೂ ಒಂದು ಪಬ್ಲಿಕ್ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ ಆದರೆ ಈ ತುಂಬು ಹಿನ್ನೆಲೆಯನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಎಲ್ಲ ಮುಖ ಇಬ್ಬರೂ, ಎಲ್ಲ ಮೂತಿ ಇಬ್ಬರೂ ಏನಾದರೂ ಒಂದು ದುರ್ವಾಸನೆ ಬರುತ್ತಾ ಇದೆ.

13 ಸಾವಿರ ಜನರಿಂದ ಬೆಂಗಳೂರು ಡಿವಿಜನ್‌ನಲ್ಲಿ ಸೆಕೆಂಡು ಡಿವಿಜನ್ ಕ್ಯಾಕ್ಟ್ ನೇಮಕಕ್ಕೆ ಅರ್ಜಿಗಳು ಬಂದಿವೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಾವಿರ ಜನರನ್ನು ಚುನಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ರಿಕ್ಲೂಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೆಲಸದಿಂದ ಡಿವಿಜನ್ ಕಮಿಷನರಿಗೆ ಇನ್ನು ಯಾವ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಅವರಿಗೆ ಕಾಲಿಲ್ಲ. ಮಳೆ ಬೆಳೆ ಹೋಗಿಬಿಟ್ಟು ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದು, ಜನರಲ್ಲಿ ಹಾಹಾಕಾರ, ಅನ್ನಕ್ಕೆ ಎದ್ದಿರುವ ದುಃಸ್ಥಿತಿ ಇರುವಾಗ, ಡಿವಿಜನ್ ಕಮಿಷನರಿಗೆ ಕ್ಷಾಮ ವೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸುತ್ತಾಡಿ ಪರಿಹಾರ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಪುರಸ್ಕೃತಿ. ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳ ಇಂಟರ್ ವ್ಯೂ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 9½ ಗಂಟೆಗೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾದರೆ, ಅದು ಅವತ್ತು ಮುಗಿಯುವುದು 6 ಗಂಟೆಗೆ. ಇದರಲ್ಲಿಯೇ ಅವರ ಕಾಲವೆಲ್ಲಾ ವಿನಿಯೋಗವಾಗಿ, ಡಿವಿಜನ್ ಕಮಿಷನರು ಅವರ ರೆಜಿಟ್ರೇಷನ್ ಮತ್ತು ರೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಕೆಲಸ ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇವತ್ತು ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್ ಸದಸ್ಯರು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ? ಅವರ ಮೇಲೆ ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದವರ ಮಾದುವಾಡು ಇಲ್ಲ. ಆಫೀಸಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ, ಮೂರು ಗಂಟೆಗೆ ಮನೆಗೆ ಹಿಂತಿರುಗುತ್ತಾರೆ! ಅವರ ಹತ್ತಿರ ಕೆಲಸವಿಲ್ಲ. ಅವರ volume of work, reduce ಆಗಿದೆ. ಅವರು ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಕೂತುಕೊಂಡು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ? ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ, ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರ ಈ ಎರಡು ಕಮಿಷಿಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದರ ಬದಲು ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್‌ಗೆ ಗೌರವ ಕೊಟ್ಟು ಕಮಿಷನ್‌ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಕೆಲಸ ಒದಗಿಸಿ; ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವ ಬದಲು, ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್ ತೆಗೆದು ಹಾಕಿಬಿಡಿ, ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್ ಕಮಿಷನರ್ ಅಂತ ಒಬ್ಬರನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿ. ಅದರಿಂದ ಬೊಕ್ಕಸಕ್ಕೆ, ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹಣ ಉಳಿಸಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುತ್ತದೆಂದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ.

ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಹೇಳಿ, ಈ ರಿಪೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಏನಿದೆ ಅನ್ನತಕ್ಕಂಥವನ್ನು ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಎರಡು ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್ನಿನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಹುದ್ದೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಒಬ್ಬ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡುವಂತೆ ಮಾಡಲು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿ ಕುಂದಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಅಪಾಯಿಂಟ್ ಮಾಡಿ ಒಬ್ಬರನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಪೋಸ್ಟ್ ಮಾಡಿದರು. ಅವರು ಆ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದರು. ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ ಆಫೀಸರ ಮೇಲೆ ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿ ಹೊರಿಸಿ, ಆ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಸೇರಿಕೊಳ್ಳಲೇಬೇಕೆಂದಾಗ, ಆ ಆಫೀಸರ ಹೋಗಿ ಆ ಜಾಗದಲ್ಲಿ 4 ದಿನ ಇದ್ದು ಒಟ್ಟು ರಜೆ ಹಾಕಿದರು. ಹೀಗಾಗಿ ಸರ್ವಿಸು ಕಮಿಷನ್ನು ಅನೇಕ ತಿಂಗಳುಗಳು ಒಬ್ಬ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಇಲ್ಲದೆ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದೆ; ಅದರ ಅನಿಸ್ಪೇಟ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಮೂಲಕ ಕಾರ್ಯ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿತು. ಇದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ತಾವು ಸರ್ವಿಸು ಕಮಿಷನ್‌ಗೆ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿನ ಬೆರೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೀರ, ಅವರ ಕಾರ್ಯ ನೀತಿಗಳಿಗೆ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿನ ಗೌರವ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರ, ಅವರ ಸ್ಥಾನಮಾನವನ್ನು ಹೇಗೆ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೀರ ಅನ್ನುವುದು ನೃಪ್ಪವಾಗುತ್ತದೆ. You are looking down upon them, you are giving scant respect to the Commission ಅನ್ನುವುದು ಯಾರಿಗಾದರೂ ಎದ್ದುಕಾಣುತ್ತದೆ. ಸರ್ವಿಸು ಕಮಿಷನ್ನಿನವರು ಅವರ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ನೇಮಕದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಬರೆದು ಪ್ರಿಂಟು

(ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜಿ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ)

ಮಾಡಿಸಿರುವುದನ್ನು ಒದಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಇದು ಏನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆಂದರೆ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸರಕಾರ ತಾನು ಮಾಡುವುದು ಸರಿ, ಇನ್ನು ಯಾರು ಮಾಡುವುದೂ ಸರಿಯಲ್ಲ ಅಂತ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ, ತಾನೇ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಸರಿ ಅಂದಮೇಲೆ, ಅನೇಕ ಅಂಗಾಂಗಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ವ್ಯರ್ಥ ಹಣ ವೆಚ್ಚಮಾಡಬೇಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಇಷ್ಟು ದೀರ್ಘವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ.

ನಿನ್ನೆ ದಿನ ರಿಕ್ಲಾಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಪಾಲಿಸಿ ಹಾಗಿರಬೇಕು, ಎಕ್ಸಾಮಿನೇಷನ್ ಹಾಗಿರಬೇಕು, ಪ್ರಮೋಷನ್ ಹಾಗಿರಬೇಕು, ಎಕ್ಸೆಕೂಷನ್ ಕೊಡಬೇಕೇ ಬಿಡಬೇಕೇ, ಕೊಟ್ಟರೆ ಯಾವಾಗ ಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುತಕ್ಕ ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯಗಳ ಮೇಲೂ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಅನೇಕ ಜನ ಈ ಕಡೆ ಆ ಕಡೆ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರ ಯಾವ ಒಂದು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಈ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದೆ ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದೆರಡು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಯಾರೋ ಒಬ್ಬರು 63 ವರ್ಷ ವಯಸ್ಸಾದವರನ್ನು ಅನಿಮಲ್ ಹಿಸ್ಟೊರಿ ಇಲಾಖೆಯ ಡೈರೆಕ್ಟರಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ನಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರಾದ ಕಾಶೀಮಠ ಸಿದ್ಧಯ್ಯನವರು ಹೇಳಿದರು. ಶ್ರೀ ಸಿದ್ಧಯ್ಯನವರು ಈ ಆಸೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಸದಸ್ಯರಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ 1957-58ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ 59 ವರ್ಷ ವಯಸ್ಸಾದವರೊಬ್ಬರನ್ನು ಮಂಡ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಕಾಲೇಜಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡುಬಂದಾಗ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರಗಳು ಅಲ್ಲಕಾರಾವದಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಬಂದು ಚರ್ಚೆಯಾದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಅವರನ್ನು ಒಂದು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ, ಯಾರೂ ಸಿಕ್ಕಲ್ಲ ಅದ್ದರಿಂದ ನೇಮಕ ಮಾಡಿದೆವು ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಅವತ್ತಿನ ದಿವನ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಜತ್ತಿಯವರು ಆ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಬಂದು ಆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಂದಾಗ ಅವರೂ ಅದೇ ವಿಷಯ ಹೇಳಿದರು. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಯಾವ ಅಶ್ವಾಸನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೋ ಅದೇ ಅಶ್ವಾಸನವನ್ನು ಅವರೂ ಕೊಟ್ಟರು. ಅದನ್ನು ರಾಟಿಫೈ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್ ಮುಂದೆ ಸರ್ಕಾರ ನೀಡಿರತಕ್ಕ ಒಂದು ರಿಪೋರ್ಟ್ ಇದರಲ್ಲಿ ಇದೆ. 123 ಜನ ಪೋಲೀಸ್ ಇನ್‌ಸ್ಟ್ರಕ್ಟರುಗಳನ್ನು ಸೂಪರ್‌ನೀಡ್ ಮಾಡಿ ಒಬ್ಬರಿಗೆ ಬಹಳ ದಕ್ಷರು ಎಂದು ಪ್ರಮೋಷನ್ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ನಿರ್ದೇಶನ ಇದೆ. ಇದನ್ನು ಅನೇಕ ಸಾರಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಜತ್ತಿಯವರು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾಗ ಹೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯತೆ, ದಕ್ಷತೆ, ಮಣ್ಣು ಮುನಿಗಳ ಮೇಲೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಯಾವ ಯಾವ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಮಾಡಿತು? ಇದು ಯಾವ ಸತ್ಯ, ಧರ್ಮ, ನ್ಯಾಯ ಅಂತ? ಈ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್ ನನ್ನು ತಾವೇ ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದು, ಅವರು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ರಿಪೋರ್ಟ್‌ನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ದೂರವಾದದ್ದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಹೆಗ್ಗಡೆಯವರು ಈ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್ ರಿಪೋರ್ಟ್‌ನ್ನು ಇದೇನೋ ಒಂದು ಬೈಬಲ್ ಅಲ್ಲ, ರಾಮಾಯಣ ಅಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು, ನಿಜ. ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್‌ನವರು ಪ್ರತಿಯೊಂದನ್ನೂ ತೂಕ ಇಟ್ಟು ನೀತಿ ನಿಯಮ ಇಟ್ಟು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ನೀತಿ ನಿಯಮವೂ ಇಲ್ಲ ಎಂದರೆ ಯಾವ ರಾಜ್ಯಾಂಗದ ಕೆಳಗೆ ಇದನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಯೋ ಅದಕ್ಕೆ ಗೌರವ ಕೊಟ್ಟಂತೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಕೊಟ್ಟಂತಹ ರಿಪೋರ್ಟ್‌ನ್ನು ಕನಕ್ಕಿಂತಲೂ ಕಡೆಯಾಗಿ ಕಾಣುವುದಾದರೆ ಇವತ್ತಿನ ದಿವನ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್ ಇರಬೇಕೇ ಬೇಡವೇ ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಉದ್ಭವವಾಗುತ್ತದೆ.

11ನೇ ಪುಟದಲ್ಲಿ

“Cases of re-employment should indeed be rare only under circumstances unavoidable, for posts of extremely technical type, where in spite of adequate efforts, it is found not possible to replace the existing Officer for want of an equally efficient technical hand. The Commission feel that the plea of dearth of technical hands should not be used unreasonably to justify the re-employment or extension in the period of re-employment of retired Officers...”

ಪೊಲೀಸ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಪೊಲೀಸ್ ಮ್ಯಾನ್ಯುಯಲ್ ಬರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬ ಅಫೀಸರಿಗೆ ಎಕ್ಸ್‌ಟೆನ್‌ಷನ್ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ. ಡಾಕ್ಟರುಗಳ ಅಭಾವ ಇದೆ, ಡಾಕ್ಟರುಗಳಿಗೆ ಎಕ್ಸ್‌ಟೆನ್‌ಷನ್ ಕೊಡಿ ರಿಟೈರ್ ಆಗಿದ್ದವರಿಗೆ ರೀ ಎಂಪ್ಲಾಯ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೊಡಿ ಎಂದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಿರುವುದಾ ದರೂ ಏನು? ಇವತ್ತಿನ ದಿನ ಎಷ್ಟು ಜನ ಚೆಕ್‌ಕರ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ, ಮೆಡಿಕಲ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಆ ರೀತಿ ರೀ-ಎಂಪ್ಲಾಯ್‌ಮೆಂಟ್, ಎಕ್ಸ್‌ಟೆನ್‌ಷನ್ ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ? ಪೊಲೀಸ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಪೊಲೀಸ್ ಮ್ಯಾನ್ಯುಯಲ್ ಬರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬ ಅಫೀಸರಿಗೆ ಎಕ್ಸ್‌ಟೆನ್‌ಷನ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ ಎಂದರೆ ಪಂಚಾಯತ್ ರಾಜ್ಯ ಅಕ್ಟ್ ಬರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರಿಗೆ ಎರಡುನಾಲ್ಕು ಎಕ್ಸ್‌ಟೆನ್‌ಷನ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ.

ಇದನ್ನು ಏಕೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಎಂದರೆ ಕಾನೂನು ಬರೆಯುವುದಕ್ಕೆ 'ರಾ' ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಇದೆ, ಅದು ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಖಾತೆ ಅವರಿಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಮಾಹಿತಿ ಇದೆ, ಹಾಗಿದ್ದರೂ ರೀ ಎಂಪ್ಲಾಯ್‌ಮೆಂಟ್ ಮತ್ತು ಎಕ್ಸ್‌ಟೆನ್‌ಷನ್ ಕೊಡುತ್ತೀರಲ್ಲಾ ಇದರಲ್ಲಿ ನೀತಿ ಏನು? ನನಗಾದರೂ ಅನಿಸುತ್ತದೆ, ಇದನ್ನು ಹೇಳುವುದರಿಂದ ಯಾರಿಗಾದರೂ ಕಹಿ ಆಗಬಹುದು, ಯಾರ ಮನಸ್ಸಿನ ಮೇಲೆ ಏನಾದರೂ ಆಗಬಹುದು, ಎಕ್ಸ್‌ಟೆನ್‌ಷನ್ ಕೊಡುವಾಗ, ರೀ-ಎಂಪ್ಲಾಯ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೊಡುವಾಗ ಈ ಎರಡು ವಿಷಯಗಳು ಮಾತ್ರ ಕಾಣುತ್ತವೆ, ಅದು ಯಾವುದು ಎಂದರೆ ಅವನಲ್ಲರತಕ್ಕ ಎಪಿಐಯನ್ನಿಲ್ಲಾಗಲಿ, ಇಂಟಲಿಜೆನ್ಸ್ ಆಗಲಿ ಯಾವುದೂ ಕೂಡ ಗಣನೆಗೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ, ಅವನಿಗೆ ಇನ್‌ಫ್ಲೂಯೆನ್ಸ್ ಇರಬೇಕು ಇಲ್ಲದೆ ಹೋದರೆ ಅವನು ಇಲ್ಲರತಕ್ಕ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಜಾತಿಯ ಹಿಂದುಗಳೆ ಇರಬೇಕು. ಈ ಜಾತಿ ಮತ್ತು ಇನ್‌ಫ್ಲೂಯೆನ್ಸ್ ಎರಡೂ ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ಎಕ್ಸ್‌ಟೆನ್‌ಷನ್ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ; ರೀ ಎಂಪ್ಲಾಯ್‌ಮೆಂಟ್ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದಮೇಲೆ ಈ ಸರ್ಕಾರ ಯಾವ ಮಾರ್ಗ ಹಿಡಿದಿದೆ? ಸರ್ಕಾರದವರು ವಾಮ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಹಿಡಿದಿರುವಾಗ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಕೊಟ್ಟಿರುವಾಗ ಅವರ ಮೇಲೆ ನಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರು ಏಕೆ ಖಾರ ಕಾರುತ್ತಾರೆ ಯೋ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಎಕ್ಸ್‌ಟೆನ್‌ಷನ್ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಚೆಕ್‌ಕರ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ, ಪಬ್ಲಿಕ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಇಂಜನಿಯರಿಂಗ್ ಗ್ರಾಜುಯೇಟ್ ಅಭಾವ ಇದೆ ಎಂದರೆ ಅಲ್ಲ ಎಕ್ಸ್‌ಟೆನ್‌ಷನ್ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಯಾರೋ ತಮ್ಮವರಿಗೆ ಪ್ರಮೋಷನ್ ಕೊಡುವಾಗ ಈ ನೀತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತೀರಿ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಏಕೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಎಂದರೆ ಈ ವರದಿಯ ಹಿಂದೆ ಅದಿಗಿರತಕ್ಕ ಈ ಅಂಶಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸ್ವಲ್ಪ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಅದಕ್ಕೇ ಸರ್ಕಾರ ರೀ-ಎಂಪ್ಲಾಯ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೊಡುವಾಗ ಈ ಆಯೋಗದವರು ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ಚಾಚೂ ತಪ್ಪದೆ ಪಾಲಿಸುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ.

ಪುಟ 12ರಲ್ಲಿ "The Government approached the Commission for the third time on 10th March 1960 for concurrence to the promotion of six Assistant Commercial Tax Officers as Commercial Tax Officers, and were informed that these promotions could not be agreed to for the reasons already explained to them"...

ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ನಾವು ಒಂದು ಗಂಟೆ ಎರಡು ಗಂಟೆ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ವಾದ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಅವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಹಣಕಾಸಿನ ಸಚಿವರು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದರು ಎಂದರೆ ತಮ್ಮ ಆಳಿಯನಿಗೆ ಕೆಲಸ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ನಾನು ಮಾಡಿದ್ದೇ ನೆರಿ ಎಂದು ಅವರು ವಾದ ಮಾಡಿದರು :

"On 30th March 1960, the Government again sought the concurrence of the Commission to the promotion of six officials from the ministerial cadre as Commercial Tax Inspectors in October 1959 as Assistant Commercial Tax Officers on the ground that the Commercial Tax Inspectors who were recruited recently, had hardly put in 4 or 5 months' service and were thus unable to shoulder the responsibilities of Class II Posts."

ನಿನ್ನೆ ಯು ದಿವಸ ಮಾನ್ಯ ಸ್ನೇಹಿತರು ಇದರಲ್ಲಿ ಮೆಮೋರಾಂಡಂ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನೆ ನಾನು ಓದುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು ಇದು ಒಂದು ಕುಂಟು-ನೆಪ, ನಾವು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಅದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರ ಏನಾದರೂ ಒಂದು ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ಲನೇಷನ್ ಕೊಡುತ್ತದೆ, ಇದನ್ನು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡುವವರು ಯಾರು ಎಂದರೆ ಜನ. ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡುವುದು

(ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ)

ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ರೀತಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಹೈಕೋರ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ರಿಟ್ ಹೋಗಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದರೆ ಜನ ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡಬೇಕು, ಜನ ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಿಮ್ಮ ಕಡೆ ಜನ ಇದ್ದಾರೆ ಎಂದು ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದ ಹಾಗೆ ಕಾನೂನು ಮಾಡಿ ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದ ಹಾಗೆ ಪ್ರಮೋಷನ್ ಕೊಟ್ಟು ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದ ಹಾಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಮಾಡುವ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಏನಿದೆ ಅದನ್ನು ಬಿಡಬೇಕೆಂದೇ ಈ ಕಮಿಷನ್ನನ್ನು ಇಟ್ಟಿರುವುದು. ಅದರಿಂದ ಈ ಕಮಿಷನ್ ಏನು ಒಂದು ಆ ದೇಶವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತದೆ ಅದನ್ನು ಮುಂದಾದರೂ ಒಪ್ಪಿ ಕೊಳ್ಳುವ ಒಂದು ಹೆಜ್ಜೆ ಇಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಮಾನ್ಯ ಸ್ನೇಹಿತರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಹೆಗ್ಗಡೆಯವರು 'May' ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೂ ಮತ್ತು 'Shall' ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೂ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ಮಾಡಿದರು. 'May' ಎನ್ನುವುದು 'Shall' ಆಗುತ್ತದೆ. 'Shall' ಎನ್ನುವುದು 'May' ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮ್ಯಾಂಡೇಟರಿ ಪ್ರೊವಿಜನ್ ಇದೆಯಲ್ಲಾ ಹಾಗಿದ್ದೂ ಕೂಡ ಏಕೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ :-

Page 19.

"In letter No R1 1032 61-62 PSC, dated 31st May 1961, the Commission had recommended, among others, three candidates for appointments as Lecturers in Physiology, Anaesthesiology and Physiology, but Government appointed them as Lecturers in altogether different subjects, viz.-Medicine, E.N.T. and Ophthalmology respectively, without prior consultation with the Commission."

ಮುನ್ಸೀಫರಾಗುವುದಕ್ಕೆ ರಾಯಬ್ ಆಗಿದ್ದಾರೆಂದು ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್ ತಿಳಿಸಿದರೆ ಅವರನ್ನು ಸರ್ವಿಸ್ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಶನ್‌ನಲ್ಲಿ ನೇಮಿಸಲು ಸೂಚನೆ ಕೊಟ್ಟಿರಿ. ಯಾವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಯಾರು ಅನುಭವ ಪಡೆದು ಯಾವುದಕ್ಕೆ ರಾಯಬ್ ಆಗಿದ್ದಾರೋ ಅವರನ್ನು ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ನೌಕರಿಗೆ ನೇಮಿಸದೆ ಕಮಿಷನ್ನಿನ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಗಮನಿಸದೆ ಮೆಡಿಸಿನ್‌ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಇ. ಎನ್. ಟಿ. ವಿಭಾಗಕ್ಕೆ, ಅಪ್ಪಾಲ್ಟಿಕ್ ವಿಭಾಗ ಮುಂತಾದುವಕ್ಕೆ ನೇಮಿಸಿದಿರಿ. ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್ನಿನ ಆದೇಶವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಗೌರವಿಸದಿರುವಾಗ ಆ ಕಮಿಷನ್ನನ್ನು ನೇಮಿಸಿರುವುದರಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನವೇನು ?

20ನೆಯ ಪುಟದಲ್ಲಿ 3ನೆಯ ಪ್ಯಾರಾದಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಇದೆ :

"These were totally untenable arguments. That these appointments did not involve any change in the Class of Service and that therefore did not require consultation with the Commission, could not be accepted as these appointments were in conflict with the Cadre and Recruitment Rules."

ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವುದು ಕೇಡ್ ಆಂಡ್ ರೆಕ್ರೂಟ್ಮೆಂಟ್ ರೂಲ್ಸ್ ಇಲ್ಲ ಎಂದು. ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ, ಮೆಡಿಕಲ್, ರೆವೆನ್ಯೂ ಮುಂತಾದ ಯಾವ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೂ ರೂಲ್ಸ್ ಫೈನಲ್‌ಜಾ ಗಿಲ್ಲ, ಈ ದಿವಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಯಾವುದೋ ಒಂದು ನೆಪ ಹೂಡಿ ರೂಲ್ಸ್‌ಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ರೂಲ್ಸ್ ನೋಡಿದರೆ ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ. ನೀವು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ನಾವು ಒಪ್ಪಬೇಕು. ನಾವೇನೋ ಕೇಳಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ಜನರ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ಬಹಳ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ಕಮಿಷನ್ನನ್ನು ಗೌರವದಿಂದ ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ.

On page 28 it is stated :

“ Because of the absence of Cadre and Recruitment Rules in respect of certain important Departments, appointments and promotions therein continue to be made on an *ad hoc* basis, which are liable to affect the rights of employees in these Departments and thereby create dissatisfaction and a sense of frustration among them and also lead to inefficiency. It is more than six years that the New Mysore State was formed and the Commission are at a loss to understand the nature and extent of difficulties that come in the way of finalisation and promulgation of these rules even after such a length of time.”

ಇದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದುದು. ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಸಾರ್ ಕ್ಷೇತ್ರ ಬಿಂದಾಗ ಉತ್ತರ ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ತಾವು ಕೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಯಾವ ನೇಮಕ ಹೇಗೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ, ಕೊಂಕಣ ಸುತ್ತ ಮೈಲಾರಕ್ಕೆ ಹೋದ ಹಾಗೆ ಏನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ 5 ಜನ ಸದಸ್ಯರನ್ನಿಟ್ಟು ಕಮಿಷನ್ನಿಗಾಗಿ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಿಂತ ಬೇಕಾದ ಸಮಿತಿ ಮಾಡಿ ಈ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್ನನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ಹೇಳಿ ನಾನು ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಿ. ರೇವಣ್ಣನಿದ್ದಪ್ಪ (ತಿಪಟೂರು).—ನರ್ಕಾರದವರು ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್ನನ್ನು ನೇಮಕಮಾಡುವಾಗ ಯಾರು ನರ್ಕಾರ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಬೆಂಬಲ ಕೊಟ್ಟುಕೊಂಡು ಸಹಾಯ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದರೋ ಅವರನ್ನೇ ಕಮಿಷನ್ ಸದಸ್ಯರನ್ನಾಗಿ ನೇಮಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಹಿಂದೆ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿದ್ದು.....

Mr. SPEAKER.—I do not permit any comment on the individual Member of the Public Service Commission in any manner whatsoever.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಿ. ರೇವಣ್ಣನಿದ್ದಪ್ಪ.—ಈ ಕಮಿಷನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರಾಗಿರುವವರು ಹಿಂದೆ ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಸಹಾಯಕರಾಗಿದ್ದು ಒಂದೆರಡು ಚುನಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಗೆದ್ದು ಕೆಲವು ಸಲ ಸೋಲು ಕೆಲಸವಿಲ್ಲದಿದ್ದಾಗ ಅವರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗ ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ದೀರ್ಘವಾಗಿ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಅಂಥವರಿಗೆ ಸ್ಥಾನಮಾನ ಕೊಟ್ಟರು. ಅಂಥವರೇ ನರ್ಕಾರದ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಬರೆದರೆ ನರ್ಕಾರದ ನಿಲಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಲೋಪೋಪಕ್ಷಗಳಿವೆಯೆಂದು ತಮ್ಮ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದರೆ ಇನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರು ಎಷ್ಟು ಬೇಸರ ಪಟ್ಟಿರಬೇಕು ಎಂಬ ಅಂಶವನ್ನು ನರ್ಕಾರದವರು ಮತ್ತು ಈ ಸಭೆಯ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಇಂಥ ಹತ್ತು ವರದಿಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಅಂಶಗಳು ಕಮಿಷನ್ನಿನವರಲ್ಲೂ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕರಲ್ಲೂ ಇವೆ. ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪ್ರೈವೇಟಿಸರಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಹತ್ತಾರು ವರ್ಷಗಳ ಸರ್ವಿಸ್ ಮಾಡಿ ಉತ್ತಮ ನಿಲಯದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿರುವವರಿಗೆ ಅಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶ ಕೊಡದೆ ಮಾಜಿ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಅಳಿಯಂದಿರು, ಮುಂದೆ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗುವವರ ಅಣ್ಣನ ಮಗ ಮುಂತಾದವರಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅಫೀಸುಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಗದಪತ್ರಗಳ ವಿಲೇವಾರಿ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಆಡಳಿತ ಕೆಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ನಿರ್ದಯಾರಿಷ ಲಸ್ಟ್ ಮಾಡುವಾಗ ಬೇಕಾದವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲಮಾಡಿ ಬೇಕಿಲ್ಲದವರನ್ನು ಒಂದು ವರ್ಷ ಮುಂಚೆಯೇ ಮನೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಯಾವ ಅಫೀಸಿಗೆ ಹೋದರೂ ನೌಕರರು ತಮಗೆ ಬಡ್ತಿ ದೊರೆಯಲಿಲ್ಲ. 1,800 ರೂಪಾಯಿಗಳ ಗ್ರೇಡು ಸಿಕ್ಕಲಿಲ್ಲ, ತಹಸೀಲ್ದಾರರ ಹುದ್ದೆಗೆ ಅವಕಾಶ ದೊರೆಯಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ದೂರಿಕೊಳ್ಳುವುದೇ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ವಿಶಾಲ ಮೈಸೂರಾದ ಮೇಲೆ ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಿರ್ದಯಾರಿಷ ಪಟ್ಟಿ ನೋಡಿದರೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಹೊರಗಿನಿಂದ ಬಂದ ಎಸ್. ಎಸ್. ಎಂ. ಸಿ. ಅಗಿರುವ ನೌಕರರನ್ನು ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ 20 ವರ್ಷಗಳ ಸರ್ವಿಸ್ ಮಾಡಿ ಪದವೀಧರರಾಗಿರುವ ನೌಕರರ ಮೇಲೆ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಬರೀ ಉರ್ದು ಭಾಷೆ ಮಾತ್ರ ಬರುತ್ತದೆ, ಕೆಲವರಿಗೆ ಒಂದೆರಡು ಇಂಗ್ಲಿಷು ಪದಗಳು ಬರಬಹುದು ಅಷ್ಟೆ. ಗುಮಾಸ್ತರು ಅದರಲ್ಲೂ ಎರಡನೆಯ ದರ್ಜೆಯವರು ಒಂದು ನೋಟ್ ಹಾಕಿದರೆ ಯಸ್ ಅಥವಾ ನೋ ಎಂದು ಮಾತ್ರ

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ವಿ. ರೇವಣ್ಣನಿದ್ದಪ್ಪ)

ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಸೆಕೆಂಡ್ ಡಿವಿಜನ್ ಕ್ಲರ್ಕ್ ಬರೆದಿರುವುದನ್ನು ರೆವೆನ್ಯೂ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರು, ಅಮಲ್ತಾರರು, ಅನಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರು ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರು ಮುಂತಾದವರೆಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅದರ ಮೇಲೆ ಆರ್ಡರು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗಾದರೆ ಹೇಗೆ? ಮೇಲ್ಕಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಫೈಲನ್ನು ನೋಡುವುದಿಲ್ಲವೆ? ನೋಡದಿದ್ದ ಮೇಲೆ ಅಂಥ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೇಕೆರಬೇಕು? ಹೀಗಾಗಿ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾವ ತಾರೀಖಿನಲ್ಲಿ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ಪಾಸು ಮಾಡಿದರು, ಯಾವಾಗ ಸರ್ವಿಸಿಗೆ ಸೇರಿದರು, ಸೇರಿದಾಗ ಏನು ಫೋಸಿಷನ್ ಇತ್ತು, ಈಗೀಗ ಫೋಸಿಷನ್ ಇದೆ, ಅನ್ಯಾಯವೇನಾಗಿದೆ ಎಂದು ಮೇಲೆ ಇರುವವರು ನೋಡಬೇಡವೆ? ಜತ್ತಿಯವರು ಬಹಳ ನುಣುಪಾದ ಉತ್ತರ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗೆ ಹೇಳುವಾಗ ನೂರಕ್ಕೆ 25 ಅನತ್ಯವನ್ನು ಹೇಳಬಹುದು! ನೂರಕ್ಕೆ ನೂರು ಅನತ್ಯ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಏನು ಹೇಳಬೇಕು?

ಹೀಗೆ ಎಷ್ಟೋ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್ನಿನವರು ಸರಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದರೂ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ತಕ್ಕ ಕ್ರಮವನ್ನು ಸರಕಾರ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ನು ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಬೇಕಾದರೆ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್ನಿನವರು ಸಲಹೆ ಮಾಡಿದಂತೆ ಮಾಡಿದರೆ ಸರಿಯಾಗಬಹುದು. ಹಿಂದೆ ತಹಶೀಲ್ದಾರರುಗಳ ನೇಮಕದ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್ನಿನವರೂ ಹೇಳಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅವರ ಕೆಲಸ ಹೈಕೋರ್ಟಿನವರೇಗೆ ಹೋಯಿತು, ಅದುದರಿಂದ ಜನಕ್ಕೆ ನ್ಯಾಯ ಧೊರಕುವಂತೆ ಪಟ್ಟಿನ ಅನ್ಯಾಯಗಳು ಇನ್ನು ಮುಂದಾದರೂ ನಡೆಯದಂತೆ ಸರಕಾರ ತಕ್ಕ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಉತ್ತಮ ಎಂದು ನಾನು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

5-00 P.M.

†Sri B. D. JATTI (Minister for Finance).—Mr. Speaker, Sir, I have heard the speeches of all the Hon'ble Members in this House for two days. The first Hon'ble Member, Sri S. M. Krishna, while making his observations made certain statements and he has contradicted himself.

[MR. DEPUTY SPEAKER in the Chair.]

He started saying that the number of Members of the Public Service Commission has been increased and it has been crowded with Congress people. After sometime, he said that the Members of the Public Service Commission are strong enough to express candid opinion. By this, it means that he once complimented the Members of the Public Service Commission, but sometime back he said that these are some sets of people who are coming from the Congress Party. So, he has contradicted himself what he said in the initial stage and would not agree to his own statement after sometime. Regarding the number of Public Service Commission Members, some have said that originally the number was three and now it has been increased to five, and what is the use of having the increased number if they have not got sufficient work. I do not think that the Members of the Public Service Commission have got less work. They have sufficient work. If they feel that they have got less work, they can split it into two parts and conduct the investigation simultaneously at different places and it will be easy for the candidates to get their interviews and work will be finished soon and Government will be in a position to get candidates early and we will have an opportunity to appoint them.

The Commission has made one observation on page 28 in the report of 1962-63. They say that it is more than 6 years, since the new Mysore

State was formed and they are at a loss to understand the nature and extent of difficulties that come in the way of finalisation and preparation of cadre and recruitment rules. Perhaps the Commission has not taken into consideration the correct position. If they had cared to know they would not have made such remarks in the report. The latest position regarding the cadre and recruitment rules is : there are in Government 76 departments or branches of departments. Out of them, Government has prepared rules for 71 departments or branches of departments. Only 6 more are left over. Is it correct on the part of the Members of the Public Service Commission to pass such remarks without knowing the facts correctly? Even if they want to pass some remarks, they must try to know the detailed facts and then they may use strong language. Beyond that, I do not wish to say anything further.

Some of the Hon'ble Members said that there are some graduates who have entered into service in the Registration Department and they were appointed as sub-Registrars. Should they not be promoted? If anybody enters into service, it is a contract between the candidate and the Government. He knows what are his prospects. If he was a graduate or a double graduate, it was up to him to decide whether to enter into service or not. It is no use complaining after entering into service.

It was suggested by some of the Hon'ble Members that the Chairman of the Public Service Commission should be a judicial officer. I do not know whether it is practicable, whether it is justified or not. Today the Chairman of the Public Service Commission is an experienced person. He had administrative experience, legislative experience and he is sufficiently senior to know many things. When a person has the experience of this House and of Government and he is senior, nobody should comment on him. He is a competent man. It was argued sometime ago that our Government is not encouraging harijans for any important post. Now it should not be said, Government is not encouraging them.

SRI SANJEEVANATH AIKALA (Surathkal).—Our complaint is not that a Harijan has been chosen as the Chairman but that there is political bias in the choice? Is not a Member of the Opposition Party competent for the job?

SRI B. D. JATTI.—Even if the Hon'ble Member is found to be best, we have no objection in making him the Member of the Commission. If he wants to be a member of the Commission, let him try his luck and Government will consider whether he is competent or not. To have been a Member of the Legislature or a Minister in Government, is not a bar to become a Member of the Public Service Commission. Merely because a person is a Member of the Congress party, it is not a disqualification. If men belonging to other parties are fit for the job, we are prepared to select them.

SRI S. SIVAPPA (Sravanabelagola).—Of course, that is no bar but it should not be a one-way traffic. One party should not monopolise all appointments.

Sri B. D. JATTI.—I agree with that view. The present Public Service Commission is composed of the best officers. The Government servants are in a majority there. We are not doing anything unnatural.

Some of the Hon'ble Members said that the Government is not caring for the strictures passed by the High Court. It is not correct to say so. This Government has always accepted and implemented the decisions of the High Court. In some cases we are waited because cases are taken up to the Supreme Court. The executive Government has the highest respect for the judiciary and we are not trying to avoid implementation of any decision or suggestion made by the High Court. It is not correct on the part of the Hon'ble Member to make this remark.

Some of the Hon'ble Members made a reference to the appointment of local candidates. Government have taken a decision that all posts which are filled by local candidates should be recruited regularly through the Public Service Commission or the Recruitment Committee. Hence, there will not be any occasion to employ local candidates in large numbers. When cadre and recruitment rules were not ready and when seniority list was not finalised, there were some difficulties and it was necessary to make some local appointments. Now we have taken a decision not to appoint local candidates in any of the posts.

It was suggested by some of the Hon'ble Members that the Government has not made alternative employment for displaced District Social Welfare Officers. It is not correct. Most of the officers were Government servants who had their liens in their parent departments and they were reverted. In all cases they have been provided with some kind of alternative employment. There is no injustice or harm done to them.

Sri V. S. Patil argued that legislation has not been done under Article 309 of the Constitution. I may say that not only in our State, in no State of our country and even in the Government of India, have draft bills been introduced or passed. But as far as our Government is concerned, draft bill for regulating the service conditions of civil servants, have been prepared and they are being examined by the Law Department. Even if others have not done anything in that direction, this Government has taken special care to draft a bill.

It has been sent to the Law Department and after proper scrutiny that Bill will be introduced and we will follow article 309 of the Constitution.

It was argued by my friend Sri Muckannappa that in the last session the report of the Public Service Commission was not discussed. It was not the fault of the Treasury Benches or anybody here, because the report was placed on the Table of this House and it was expected that all Hon'ble members would take interest and discuss the report of the Public Service Commission, but unfortunately all the Hon'ble members of the Opposition staged a walk-out and before they came back it was adopted because nobody on this side was prepared to participate in the debate and so it was approved by the House and the members of the Opposition could not take part in the debate. For that, the Government need not be blamed.

Some Hon'ble members made a reference to the appointment of the Director of Animal Husbandry. I may tell this House that Government are trying to find out an experienced and competent person who can hold this post and so Government are thinking of appointing a very senior, experienced and competent person on contract basis. We are not going to recruit through the Public Service Commission or the State Level Recruitment Committee because it is not possible for us to get such an experienced person who is more than 55 years to appoint. This is only on contract basis. We have not decided the period. That will be a reasonable period. If we get a competent person who has got experience in our Department work we will take him up and this person who has been appointed will be discharged by terminating his services.

Then one lady member argued yesterday that there is delay on the part of Government to place reports for discussion. It is not correct because the report for 1961-62 covers the period from 1st April 1961 to 31st March 1962 and report for 1962-63 covers the period from 1st April 1962 to 31st March 1963 and it is not possible for us to prepare the next report unless the year is over. So there is no delay either on the part of the P.S.C. or the Government. I think it is not correct to say that there is delay on the part of the Government or the P.S.C.

Looking to the volume of correspondence carried on between the P.S.C. and the Government, the P.S.C. have got sufficient work. The P.S.C. are holding departmental examinations. It is a very important job given to them. The holding of departmental examinations came within the purview of the Commission on 1st October 1960. They hold departmental and other competitive examinations for State services as also for the Union Services. It is a regular feature of the Commission's work and they have held competitive examinations during both 1961-62 and 1962-63 for selecting various candidates. If they do this job correctly, we will get the best candidates with merit and when they are appointed in Government they will turn out good work.

Some of the Hon'ble members suggested that Government have not accepted the advice of the P.S.C. The reasons for non-acceptance of the Commission's advice are mentioned. If we look to the percentage of cases where Government have not accepted the advice of the P.S.C., the percentage of non-acceptance of the Commission's advice is small compared to the percentage of acceptance of the Commission's advice for both the years.

SRI S. SIVAPPA—What is the permissible percentage for non-acceptance?

SRI B. D. JATTI—There cannot be any percentage fixed for it, but as compared to the percentage of acceptance, the percentage of non-acceptance is very small. I do not wish to maintain that we could go on rejecting the advice of the P.S.C. If the advice is really good and correct, we do accept, but if it is not correct and based on evidence, then in such cases Government will take independent decision and the

(SRI B. D. JATTI)

reasons for differing from the Commission are given in the Memorandum placed before the Hon'ble members.

Then a reference was made to recruitment by promotion. In a particular case in the report for 1961-62 the Government did not accept the advice of the P.S.C. Out of 5 cases recommended by the Commission in 1961-62 the Government did not accept the recommendation in one case and accepted the advice in respect of the other four cases. If we accept almost all the recommendations, and if we do not accept one recommendation, it is not correct to say that we are not accepting the advice of the P.S.C. Similarly, if we see the report for 1962-63, the Commission gave advice in 55 cases. In 32 cases the advice was accepted. The advice of the Commission was not accepted in one case and orders of Government are awaited in the remaining 22 cases and so it cannot be said that the Government are not going to accept the advice in those cases. In such a case it is not correct to say that we are not going to accept the advice of the P. S. C. Out of 32 cases, it is only as an exception that we have not accepted the advice in 1 case.

Regarding disciplinary cases, the number of cases where the Government have not accepted the advice of the Commission is small compared to the number of cases where the Government have accepted the advice of the Commission. In disciplinary matters it is very difficult to decide finally and it all depends upon the weight which the Commission give to the evidence which is produced before them. It is possible for the Government to interpret in different ways and on the basis of such interpretation the Government may agree or disagree with the recommendation of the P.S.C. In only such cases, the Government have decided against the advice or the recommendation given by the Public Service Commission, Sir. Then Sir, on page 8, para 12, item 1, the Public Service Commission pointed out the procedural defect in issuing a show cause notice, but the Government found that there was no procedural irregularity as the show cause notice was issued by the Deputy Commissioner under the orders of Government. The Public Service Commission was under the impression that the disciplinary authority according to them was not the Deputy Commissioner and so he had no authority to issue a show cause notice. But from the records, it is found out that the Government had issued orders to the Deputy Commissioner to issue a show cause notice. Then he has acted on the orders passed by the Government of Mysore. So, it is not correct to say that he had no authority. He had the authority given by the Government. The Public Service Commission suggested that the Government ought to have issued the show cause notice. The Deputy Commissioner who has acted on behalf of the Government and so we have not agreed with the recommendation of the Public Service Commission. Then page 8 para 12 in Report for 1961-62. In this case, the Government is right in overruling the opinion of the Public Service Commission since there was sufficient material to do so. This is a case pertaining to an enquiry against a line inspector and a junior engineer.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—Did you supply all this information to the Public Service Commission ?

Sri B. D. JATTI.—On page 8, para 12, item (iii). There is a reference to Deputy Superintendent of Police. It is a case relating to false T. A. claims and writing of false diary. The Government have not accepted the recommendation of the Enquiry Officer supported by the Public Service Commission. There was sufficient evidence and it was a case of serious moral turpitude and that a gazetted officer in a disciplined force like the Police organisation. Here, the Public Service Commission wanted to take a lenient view. But there was nothing in record to show that he had travelled and if he had travelled and if he had shown some documentary evidence that he had travelled, perhaps the Public Service Commission would have been right in having a lenient view towards this officer. In this case there was no document to prove that he had travelled. So, there was no occasion for him to claim T. A. He also fabricated some accounts. In such cases, if the Government do not punish sufficiently, then the Hon'ble Members will say that the Government is lenient. In such cases, at least the lawyers who are practising will accept that unless a particular officer proves the case...

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—You refer only to lawyers who are practising and not others.

Sri B. D. JATTI.—It is not a case to be argued in a court. Here it is a departmental enquiry and if the Government is convinced that a particular person has committed offence, it is sufficient for us to punish him. If an officer does not accept our decision, he has a right to go to a court and engage any pleader to argue. Then item No. 4; this case pertains to disciplinary action against an executive engineer, junior engineer and a sub-overseer for taking false measurements and for fabricating false records. No adequate reasons have been given by the Commission for taking a lenient view.

The Public Service Commission had accepted that the charges made against the officers had been proved beyond doubt, there was no technical or legal irregularity. They agreed that the charges have been proved. Then why should we be lenient in the case of those who have fabricated such documents and who have misused their power and authority? Yet the Commission had taken a lenient view. The reason given by the Public Service Commission for taking a lenient view is that this enquiry ought to have been made by the Chief Engineer because they feel that when we want to take action against a person who is working in P.W.D. a technical officer is necessary to enquire into that matter. They also suggest that the Government ought to have referred this case to the Chief Engineer and after taking the opinion of the Chief Engineer, the Government ought to have come to this conclusion. But they have never cared to look into the real facts. There was a Superintending Engineer who was sufficiently senior. He was in the Office of Director of Anti-Corruption and in consultation with the Senior Superintending Engineer, the Director of Anti-Corruption has prepared charges and has enquired into the matter. When the Superintending

(SRI B. D. JATTI)

Engineer is there and when he has been consulted, where is the necessity of again consulting the Chief Engineer in this matter on technical grounds?

Then, Sir on page 11, item 5. Here Sir, this case refer to penalty imposed on a second division clerk of First Munsiff's Court, Bangalore. The penalty suggested by the Enquiry Officer and supported by the recommendation of the Public Service Commission has not been accepted by the Government because the Government felt that on the evidence, the charge had been proved. When there is sufficient evidence and when the Government came to the conclusion that the charge had been proved, it is correct on the part of the Government not to accept the advice given by the Public Service Commission to take a lenient view. That is what has been done in this case.

On page 11, para 12, item 6; here Sir, this matter refers to enquiry against an Assistant Engineer, No. 1 Sub-Division, Shimoga for receiving illegal gratification. The Public Service Commission agreed with the findings that the charges of corruption had been proved. It recommended compulsory retirement instead of dismissal. The proposal of the Government was to dismiss that particular Government servant. It is bad to find a Government Officer taking illegal gratification. When there is sufficient evidence to prove that he has accepted illegal gratification, it is not correct to take a lenient view against that Government Officer.

Then on page 11, para 12, item 7, In this case, the delinquent has admitted that the metal collected had not been of proper size and it contained stone dust, etc., and yet he made payment to afford financial assistance to the Contractor. Similarly, the Sub-overseer was also delinquent and had admitted that the metal collected was not up to specification. The Public Service Commission was not in favour of enhancing the punishment. The Government thought that when he had done such a mischief, it was not correct for the Government not to accept the recommendation made by the Public Service Commission and the Government was right in enhancing the punishment.

I refer to page 12, item No. 13, Appeal cases: The Public Service Commission furnished advice in 16 cases out of which the Government had accepted the advice of the Commission in 12 cases and orders of Government are awaited in the remaining 4 cases. So, it is again a case where it is not correct to say that the Government is not accepting the advice tendered by the Public Service Commission. Then on page 13, item No. 14. This is regarding filling up of the post of Joint Director of Publicity and Information. According to Cadre and Recruitment Rules, there were two posts, one of Director and another of Joint Director. The post of the Joint Director of Publicity was to be filled up by promotion. But there were Assistant Directors working in the Publicity Department. They might be senior but they were not

competent to hold the post of Joint Director. So, the Government thought of taking one officer who was working in the Census Department, whose services were good and who was competent to hold the post of Joint Director. That was why the Government did not think of directly recruiting any person or promoting the Assistant Director who was sufficiently senior. Mere seniority will not count. Seniority must be followed by merit and good service. Here the Assistant Directors were not sufficiently competent to hold the post of Joint Director.

5-30 P.M.

That was why the views of the Public Service Commission was not accepted by the Government.

On page 14, item (2), para 14-this is regarding the upgrading and filling up the post of surgeon, S. D. S. Sanitorium, Bangalore. Sir, this officer was an F.R.C.S., specialised in Thoracic surgery. He was posted to conduct pulmonary, cardinal and other types of operations from the Victoria Hospital. If he had continued in the Victoria Hospital, he would have been appointed as Associate Professor in Surgery in the scale of Rs. 550-860 plus teaching allowance, as his junior had already been appointed as Associate Professor. So the Government felt that he should be given better chances and that his post should be upgraded. It was contended that this post ought not to have been upgraded. But what would have been the other consequence? He would have been asked to go back and join the Victoria Hospital. There was no other person competent to hold the post he was holding, a specialised job. That was why we thought he should not suffer, because he accepted to work in another place. If there was any mistake he would have been punished. When he was duly qualified and he was a competent person, he should not be punished. So that post was upgraded. If his junior is given a better place, necessarily the senior will have to be given the same opportunity, if not more.

Page 15-item 3-para 14: The Under-Secretary. P.L.M. Department was reemployed as special officer for a period of one year from 24-11-1960, i.e., the date of relief as Under Secretary. Due to incompletion of the work entrusted to him, it was proposed to re-employ him for a further period of one year. He was a competent Under Secretary. He was not anxious to continue. But the work entrusted to him was not completed. If any other persons had come in, he would not have done the job well. Only for that reason, he was re-employed. Otherwise there was no other reason. Government have not stated that he was a technical man or an expert.

Page 16-item (5)-para 14: Exclusion of appointments to all class III posts from the purview of the Commission. On this item, many have spoken at large. Class 3 posts consists of a very large number of posts and it was felt that the interests of expeditious recruitment, convenience of candidates and economy could all be served by decentralising the procedure of recruitment on a zonal basis. It was

(SRI B. D. JATTI)

argued that it would not be possible for candidates from various places to go over to Bangalore to have an interview in the office of the Public Service Commission. A number of poor people had to spend money to come here. On that occasion, it was suggested that we should have other committees like the Divisional Recruitment committees and the District Committees, where these candidates can go and spend less money, where they can be interviewed and if their case was recommended they could be appointed in Government service. It may be possible for class 1 and 2 people, who are highly qualified to go and have their interview at Bangalore. Just to help the lower class people who wanted to be appointed in service-class 3 and 4—this decentralisation has been brought into effect.

AN HON'BLE MEMBER.—Why do you want State Level Recruitment Committee ?

SRI B. D. JATTI.—There also, the difficulty with the Government s—we cannot appoint certain officers immediately when we want. There is a procedure in the P.S.C. which has to be adopted. It may not be possible to take persons in certain cases and we have to follow this short cut procedure. There also the rules are followed fully.

Government subsequently decided to entrust the Commission for recruitment to class 3 posts carrying a scale of 150 and above with two exceptions—junior engineers—supervisors—and Sub Inspectors. For the information of this House, I may say that Kondajji Basappa's report has recommended that barring Class IV staff, all class III staff of local authorities both ministerial and non-ministerial (except primary school teachers) should continue to be recruited as now by the P.S.C. These posts carry pay of Rs. 150 or the maximum pay of Rs. 275. That means they are as good as class 3 Government servants. So additional work will be given to the Public Service Commission if we accept. Kondajji Basappa's report. That will give sufficient work to the members of the Public Service Commission. In addition to this, if Government comes to the conclusion that the work will not be sufficient for the members of the Public Service Commission, Government will consider whether it is necessary to reduce the present number. Government is not barred from considering this question. I am not saying that the Public Service Commission is not in a position to recruit class 3 and 4 posts ; when they are capable of recruiting class 1 and 2 posts, they are as well capable of appointing class 3 and 4 servants.

Page 17 Item No. (IV) (a).—This is with regard to this filling up the post of Deputy Controller of Departmental Examinations. The Public Service Commission's recommendations to fill up this post by promotion from among the cadre of Superintendents could not be accepted because Government felt that the method of deputation will give an opportunity to select experienced, competent and honest officers, and if found unfit, they may be changed and a new person deputed. But

if we take a person who is senior in the office, even if he found incompetent, we have to continue him. We did not want that a person holding an important post should be recruited from amongst the people in the office only on the strength of seniority. That was why Government did not agree to the recommendation made by the Public Service Commission. Government have got power to amend and such cases are one in one thousand. There are not many cases like this. It is Government which prepares the cadre and recruitment rules. It is the Government which approves and it is the Government which sanctions. If the Government thinks that deputation would do better for the efficiency of a particular department, it will amend the rules, if we feel it necessary.

The Public Service Commission has made one observation that the Government Orders seem to be honoured more in the breach than in observation. They are not correct. Whatever instructions are issued and papers sent and representations come, if it is not possible to send reports immediately—by that, it does not mean that the reports are not sent within a week or two.

Sri G. V. GOWDA (Palya).—It is in respect of confidential records or some other thing.

Sri B. D. JATTI.—This item relates to the writing of confidential reports of Government servants. In as many as 147 cases of promotions the Public Service Commission was consulted and out of this it is only in respect of 13 cases that confidential reports of the concerned Government servants were not completed. So, there is nothing wrong, and there is no need for anxiety as has been expressed by the Commission. The Government have issued instructions to all departmental heads to send confidential reports. We have not said that the State Government will not follow the instructions?

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.—ಮೂರು ಮೂರು ಸಾರಿ ವಾಪಸ್ಸು ಕಳಿಸಿ ಒಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಕೆಳಕ್ಕೂ ಮೇಲೆಕ್ಕೂ ಕಳಿಸಿ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮೀಷನ್ ಕೊಟ್ಟ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೂ ವಿರೋಧವಾಗಿದ್ದರೂ ಹಾಗೆ ಬರೆಯಿರಿ, ಹೀಗೆ ಬರೆಯಿರಿ ಎಂದು ಹೇಳಿರುವಂಥ ನಿರ್ವಹಣೆಗಳು ಎಷ್ಟು ಇವೆ ಸ್ವಾಮಿ ?

Sri B. D. JATTI.—Let the hon'ble member give information. I am prepared to enquire.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—Unfortunately you are not dealing with it. The Chief Minister is in charge of the Public Service Commission. Sometimes Sir, these people plead that it is the responsibility of some other minister and certain other times they plead that it is the joint responsibility.

Sri B. D. JATTI.—Our responsibilities are both joint and several. I cannot say that I am not responsible. If the hon'ble member gives some concrete instance, I am prepared to look into and I will talk with my colleagues and see that action is taken.

The Public Service Commission has referred to delay in respect of some promotions. Normally the Public Service Commission is consulted where such consultations are necessary. But it is not always possible to issue orders promoting a Government servant after consulting the Commission. Suppose we are going to get financial assistance from the

(SRI B. D. JATTI)

Government of India or help from foreign countries and they send a scheme and they have to appoint certain persons, at that time if we say that those posts have to be filled up after advertisement, is it possible to appoint a new person? In such urgent matters it is not possible to take the views of the Commission. In such cases we report to the Commission for ratification. In many cases they do ratify. If the scheme is good and if the people are to be benefited in such instances we have to over-rule the views of the Commission. This is in the interest of the State and the public.

A reference is made regarding the office accommodation in the report for 1962-63. The Sandur House was rented by the Government for accommodating the Public Service Commission but a number of major structural alterations were sought to be done for which the owner was not agreeable. So, it was not possible for us to have any structural alterations without the consent of the owner. The Government consulted the Chairman of the Commission. It was on the suggestion of the Commission that the Government allowed the Public Service Commission to continue its office in the Atara Kacheri. It is not correct to make a mention of that in the report. According to me, it does not form part of the work transacted by the Commission. This report has to contain only references regarding the work transacted by the Commission.

Page 8—Disciplinary cases—Recovery of travelling allowance claimed by an official—The Government proposed to recover the said amount and also warned him. The Commission did not agree and suggested to drop the punishment. The Government referred once again stating that there was no documentary proof to show that the officer had performed journeys. Having regard to discipline amongst Government servants, such cases should not be let off. Hence it was decided to recover the money.

Page 9—item 3—Deputy Superintendent of Police Yadgir—The Public Service Commission recommended for dismissal as proposed by the commission. Contrary to this advice the Government retired him compulsorily from service because the Government took into account the fact that the officer had put in 29 years of service. He was to retire immediately. So it would have been very hard if he were not allowed to continue in service. That was the attitude of the Government.

Page 9—Appeal cases—This is a case where a charge of illegal gratification has been proved beyond doubt. In appeal neither the Government nor the Commission had any doubt about the facts of the case. They had agreed with the facts of the case. Regarding the quantum of punishment the Government did not agree with the views expressed by the Commission.

Page 10—Re-employment—The Government decided to participate in the Southern Zonal Police Force and took up the question of MSRP. Due to emergent situation because of the political development in Goa,

some company of armed forces had to be sent and stationed in Belgaum. At that time he was the only person who knew all the forces. He was sent and on that ground he had to be re-employed for a period of six months. Otherwise, Government has never said that he was the only person competent for the post. At that time he knew the situation and he was known to be an officer who was well-disciplined and so we thought to re-employ him. That was why the Government did not approve the opinion of Public Service Commission.

The Commercial Tax Officers referred to in page 11 were promoted temporarily pending finalisation of inter-State seniority list. Till very recently, all these matters were dealt with by the Revenue Department and recently the department has been reorganised and the cadre and recruitment rules have been prepared. We have also got the approval of the P.S.C. They are published and they are in force. Till then, it was necessary for the Commercial Tax Department to promote some of the officers temporarily, subject to further action to be taken by the Government in consultation with the Public Service Commission. In a department like the Commercial Tax Department, if the posts are kept vacant, it is not possible to collect normal revenues and recover arrears. The State should not suffer. That was the intention and that is why the Department made temporary promotions. Now the cadre and recruitment rules are promulgated and we are following it strictly. The Commission has mentioned that the Government has committed an irregularity. When there were no cadre and recruitment rules, where is the question of committing irregularity. When a reference was made to the Commission when they were to give the opinion, the cadre and recruitment rules were framed. The Commission said : why not follow the cadre and recruitment rules. According to the rules, there were certain direct appointments to be made and if we were to appoint directly some of the new candidates that we get should get training. This would naturally take sometime and till then the revenues of the State would suffer. In order to avoid that, we have done what has been complained of and I have explained in this very House that the revenues collected by this department has gone on increasing from year to year. All the persons promoted were competent persons and it was based on 1957 lists and also 1960 lists. There is not much difference between the provisional lists of 1957 and 1961.

Mr. G. V. Gowda said that no provision was made for the applications pending with the Commission at the time Class III posts were taken away from them. Let him read Rule 22 and he will know the correct position. The same Hon'ble Member said that the Government has violated the Constitution by excluding from the P.S.C. recruitment to certain categories like class III posts. That is also not correct. Proviso 3(E) to article 320 of the Constitution will explain the position correctly. The Governor can make regulations specifying the category of cases to be referred to the Commission and hence no provision has been violated. We have not made a mention of these things in our Memorandum because we have to explain only cases of non-acceptance of the

(SRI B. D. JATTI)

Commission's recommendations and not all the points referred to by them in their report.

SRI H. R. KESHAVAMURTHY.—Why not the reasons given in the memorandum for not consulting the Commission in certain classes of promotions or direct recruitment ?

SRI B. D. JATTI.—Non-consultation is different from non-acceptance. For non-consultation it is not necessary to give reasons in the memorandum.

I have tried to reply to most of the points raised during the debate. On behalf of the Government, I want to assure that if there is any delay on the part of the Government or from the heads of departments, we will look into those matters and we will see that there will not be any delay in future. I do not think it is necessary for me to say anything further.

MR. SPEAKER.—The House will now adjourn and meet at Half past Eight of the Clock on the 27th June 1964.

The House adjourned at Six of the Clock to meet again at Thirty Minutes past Eight of the Clock on Saturday, the 27th June 1964.

MYSORE LEGISLATIVE ASSEMBLY

FORTY-FOURTH DAY.

Saturday, 27th June 1964.

The House met in the Assembly Hall, Vidhana Soudha, Bangalore, at Thirty minutes' past Eight of the Clock.

MR. SPEAKER (SRI B. VAIKUNTA BALIGA, B.A., B.L.) in the Chair.

STARRED QUESTIONS

(to which oral answers were given)

Extent of Land irrigated under Nugu High Level Channel and Narasambudhi Tank in Nanjangud Taluk.

*Q.—518. SRI N. RACHAIAH (Nanjangud).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) whether it is not a fact that 18,100 acres and 1,200 acres of lands are being irrigated under Nugu High Level Channel and Narasambudhi tank respectively in Nanjangud Taluk, Mysore District;

(b) whether it is also not a fact that due to untimely rains there was insufficient quantity of water in the reservoir and the Public Works Department had consequently let out water to the said lands only once in a week;

(c) whether they are aware that there was low yield of paddy crop and failure of crop completely in some places due to this;

(d) whether they are aware that the ryots of that area had brought this matter to the notice of the concerned authorities;

(e) whether they intend to exempt surcharge and revenue for the current year in the above said area?

A.—SRI VEERENDRA PATIL (Minister for Public Works) [On behalf of Sri S. NIJALINGAPPA (Chief Minister)].—

(a) In the Nanjangud taluk 16,559 acres under the Nugu Right Bank High Level Canal and 1,210 acres under the Narasambudhi tank are being irrigated.

(b) Yes. The water supply was continuous till 31st August 1963; for 4 days 'ON' and 3 days 'OFF' from 1st September 1963 to 22nd October 1963, and 5 days 'ON' and 2 days 'OFF' from 23rd October 1963 till the end of the irrigation season.

(SRI VEERENDRA PATIL)

(c) There was no failure of crops. The yield was less than normal to a very small extent of land.

(d) The representations were received only about inadequate water supply in some reaches.

(e) In respect of a small area, this aspect is under examination in consultation with the Revenue Department.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ರಾಚಯ್ಯ.—ನುಗು ಬಂದಂಡೆಯ ಮೇಲೆ ಮತ್ತು ನರಸಾಂಬುಧಿ ಕೆರೆಯಿಂದ ನೀರಾವರಿ ಮಾಡಲು ಸರಿಯಾಗಿ ನೀರು ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ಸರಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ?

†ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ನುಗು ಬಂದಂಡೆಯ ಮೇಲೆ ರಿಸರ್ವಾಯರಿನಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ನೀರು ಲ್ಲದಾಗ ಈ ಭಾಗಗಳು ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ತೊಂದರೆಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದು ಬರುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ರಾಚಯ್ಯ.—ಈ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಕಡೆ ನಾಲ್ಕಾಣಿ ಭಾಗದಷ್ಟು ಮತ್ತು ಕೆಲವು ಕಡೆ ಎರಡಾಣಿ ಭಾಗದಷ್ಟು ಫಸಲು ಆಗದೆ ನಷ್ಟವಾಗಿರುವುದು ಪಾರದಲ್ಲ ಎರಡು ಸಾರಿ ನೀರು ಕೊಡುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿರುವುದು, ಸರಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ? ಮತ್ತು ಈ ವಿಚಾರ ದಲ್ಲ ತಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಗೂ ಹಾಗೂ ರೆವೆನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆಗೂ ಮನವಿಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿರುವುದು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ವಾರಕ್ಕೆ ಎರಡು ಸಾರಿ ನೀರು ಕೊಡಲು ರಿಸರ್ವಾಯರಿನಲ್ಲಿ ನೀರು ಕಡಿಮೆ ಬಂದಿರಬಹುದು ಅದರಿಂದಾಗಿ ನೀರು ಕೊಡದೆ ಇರಬಹುದು! ನೀರು ಸರಿಯಾಗಿ ರಿಸರ್ವಾಯರಿಗೆ ಬಂದ ಮೇಲೆ ನೀರು ಸರಿಯಾಗಿ ಕೊಡಲು ತಕ್ಕ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ರಾಚಯ್ಯ.—ಇಲ್ಲಿ ಭತ್ತದ ಬೆಳೆ ರೂಪಾಯಿಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕಾಣಿ ಭಾಗದಷ್ಟು ಅಥವಾ ಎರಡಾಣಿ ಭಾಗದಷ್ಟು ಕೊಡ ಆಗದೆ ಇರುವುದು ಸರಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ರಿಫೋರ್ಟ್ ಬಂದಿರುವ ಪ್ರಕಾರ ನುಗು ಜರಾಶಯದ ಕೆಳಗೆ 222 ಎಕರೆಗಳಿಗೆ ನೀರು ಮತ್ತು ನರಸಾಂಬುಧಿ ಕೆರೆಯ ಕೆಳಗೆ ಹತ್ತು ಎಕರೆಗಳಿಗೆ ನೀರು ಸಿಗುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಆಗಬೇಕಾದ ಬೆರೆಯಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ ಐವತ್ತಕ್ಕಿಂತ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಡಿಮೆ ಯೀರ್ ಕೊಡಿದೆ ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ರಾಚಯ್ಯ.—ಇಲ್ಲಿ ಕಂದಾಯ ಹಾಗೂ ಸೆನ್ಸನ್ನು ವಜಾ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮನವಿ ಸಲ್ಲಿಸಿರುವುದು ಸರಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಇಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದ ಹಾನಿಯಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವ ಪೂರ್ಣ ವಿಚಾರಗಳು ತಿಳಿದ ಮೇಲೆ ಅವನ್ನು ರೆವೆನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆಯವರೊಡನೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಎನ್. ಮಾದಪ್ಪಗೌಡ.—ನಮ್ಮ ಕೈಕೆಳಗಿರತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ವರದಿ ಮಾಡುವಾಗ ರೂಪಾಯಿನ್ಲ ಎಂಟಾಣಿ ಭಾಗ ಅಥವಾ ಹನ್ನೆರಡಾಣಿ ಭಾಗ ಬೆಳೆಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಮಾತ್ರ ಬರೆಯಬೇಕೆಂದು ಇನ್ಸ್ಟ್ರಕ್ಷನ್ನುಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಾಗಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಆ ರೀತಿ ಯಾವ ಇನ್ಸ್ಟ್ರಕ್ಷನ್ನುಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ರಾಚಯ್ಯ.—ಇಲ್ಲಿರುವ ತಹಶೀಲ್ದಾರನ್ನು ಹಾಗೂ ಸಬ್ ಡಿವಿಜನ್ನು ಆಫೀಸ ರನ್ನು ನಾನೇ ಬುದ್ದಾಗಿ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಬೆಳೆ ನಷ್ಟವಾಗಿರುವುದನ್ನು ತೋರಿಸಿ ಬಂದು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಮನವಿ ಕಳುಹಿಸಿರುವುದು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಈಗಾಗಲೇ ಫಸಲು ಎಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಯಾವ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ನೋಡಿ ಕೊಂಡು ವರದಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆಗ ಯಾವ ರೀತಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡ ಬೇಕು;

ಶ್ರೀ ಎನ್. ರಾಚಯ್ಯ.—ಸರ್ ಚಾರ್ಜ್ ಇತ್ಯಾದಿಗಳಲ್ಲಾದರೂ ರಿಯಾಯಿತಿಗಳನ್ನು ಕೊಡ ರಾಗುತ್ತದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ.—ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

Principles followed while nominating the Members to the City Improvement Trust Board, Bangalore.

*Q.—523. Sri D. MUNICHINNAPPA (Bangalore South).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) the principles followed by them while nominating the present members to the City Improvement Trust Board, Bangalore;

(b) whether it is a fact that the Board has acquired the lands of the Ryots in Bangalore North and South Taluks;

(c) whether they would take action to nominate the Assembly Members of the Bangalore North and South Taluks to the City Improvement Trust Board in order to redress the grievances of the Ryots whose lands have been acquired in that area?

A.—Sri K. PUTTASWAMY (Minister for Municipal Administration).—

(a) Under Section 4 of the City of Bangalore Improvement Act 1945, the Chairman and six trustees will be appointed by Government and four trustees will be elected by the Corporators of the Corporation of the City of Bangalore out of their own body.

(b) Yes.

(c) This is not considered necessary.

Term of Bangalore City Improvement Trust Board.

*Q.—550. Sri P. VENKATAGIRIYAPPA (Kolar).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) when the term of Bangalore City Improvement Trust Board expires;

(b) whether they have nominated trustees in the Board;

(c) what are the qualifications prescribed for the trustees to be nominated in the Trust Board?

A.—Sri K. PUTTASWAMY (Minister for Municipal Administration).—

(a) It expired on 9th March 1964.

(b) Yes.

(c) No qualifications have been prescribed.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಮುನಿಚಿನ್ನಪ್ಪ.—ಆಯ್ಕೆ ಬೋರ್ಡಿನವರು ರೈತರಿಂದ ಜಮೀನನ್ನು ಪಡೆದು ಸ್ವಲ್ಪ ಗಳನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ಎಕರೆಯೊಂದಕ್ಕೆ 2,500 ರಿಂದ 5,000 ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿರುವುದು ನಿಜವೇ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—ರಾ್ಯಂಡು ಅಕ್ವಿಜಿಷನ್ನು ರೂಲ್ಸ್ ಪ್ರಕಾರ ಜಮೀನಿನ ಕಿಮ್ಮತ್ತು ಎಷ್ಟಾಗುತ್ತದೋ ಅದರ ಮೇಲೆ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಮಾಲೀಕರು ಆ ಪರಿಹಾರಕ್ಕೆ ನಮಾ ಧಾನವಿಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ಸಿವಿಲ್ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಸಿ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಮುನಿಚಿನ್ನಪ್ಪ.—ಭೂಮಿ ಅಕ್ವೈರು ಮಾಡುವಾಗ ಎಕರೆಯೊಂದಕ್ಕೆ 2,500 ರಿಂದ 5,000 ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿರುವುದು ನಿಜವಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—ಇದನ್ನು ನಾನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಜಮೀನಿನ ಬೆರೆ ಎಂದೆಯೋ ಅದರ ಮೇಲೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಅದರಂತೆ ಕಾಂಪೆನ್ಸೇಷನ್ನನ್ನೂ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ.

Sri S. RAJAGOPAL.—Supplementary to (c): What are the valuable reasons for it?

Sri K. PUTTASWAMY.—The Trust Board is constituted under a statute. Government have got powers to nominate. In their best judgment Government have nominated persons.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಮುನಿಚಿನ್ನಪ್ಪ.—ಬ್ರಸ್ವು ಬೋರ್ಡಿನವರು ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಅಕ್ವೈರು ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಅವರಿಗೆ ಬೇರೆ ಕಡೆ ಜಮೀನನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—ಮಾಲೀಕರು ಅಪೇಕ್ಷೆಪಟ್ಟರೆ ರೆವಿನ್ಯೂ ಕಾನೂನನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಜಮೀನನ್ನು ಕೊಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

Sri SANJEEVANATH AIKALA.—Who are the members of the Trust Board, when were they nominated and till what time their membership continues?

Sri K. PUTTASWAMY.—All this information can be had from the Gazette. I expect my Hon'ble Friend who is very active to have known it.

ಶ್ರೀ ಇ. ನಾರಾಯಣಗೌಡ.—ಬ್ರಸ್ವು ಬೋರ್ಡಿನಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ನಡೆಯ ಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಖಾಸಗಿಯವರು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿರುವುದಕ್ಕಿಂತ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೇ ಇದ್ದರೆ ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ನಡೆಸಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಈ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನೇ ಧೇರ್ಮನ್ನರಾಗಿ ಮುಂದು ವರಿಸುತ್ತೀರಾ?

Sri K. PUTTASWAMY.—I do not agree to that promise.

Sri G. V. GOWDA.—Will the Government consider the feasibility of making it more democratic by amending the City Improvement Trust Board Act and making provision for the election of the members?

Sri K. PUTTASWAMY.—Government do not consider that it should be made more democratic than what it is.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಮುನಿಚಿನ್ನಪ್ಪ.—ಖಾಸಗಿಯವರು ರೈತರಿಂದ ಜಮೀನನ್ನು ಕೊಂಡು ಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಎಕರೆಗೆ 1,500 ರಿಂದ 2,000 ರೂಪಾಯಿ ಎಂದು ಕೊಂಡು ಸೈಟುಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ಕೊಂಡು ಚದುರಗಜಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬೆರೆಯಲ್ಲಿ ಮಾರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಬ್ರಸ್ವು ಬೋರ್ಡು ಕೂಡ ಹರಾಜು ಮಾಡುವಾಗ ಚದುರಗಜಕ್ಕೆ 30 ರೂಪಾಯಿನಂತೆ ಹಾಗೂ ಕಾನ್ಸರ್ ಸೈಟು ಆಗಿದ್ದರೆ 150 ರೂಪಾಯಿನಂತೆ ಮಾರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದೇ ರೀತಿ ರೈತರಿಂದ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವಾಗಲೂ ಅವರಿಗೆ ಕೊಡಲು ಪ್ರಯತ್ನ ವನ್ನೇಕೆ ಮಾಡಬಾರದು?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—ಆ ಜಮೀನನ್ನು ಅವರು ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕಾಗಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ನಣ್ಣ ನಣ್ಣ ತುಂಡುಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ತಿಳಿಯದ ಜನರಿಗೆ ಅವರು ಮೋಸ ಮಾಡಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥಾ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಬಹಳ ಕಡಮೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ನಂಜಪ್ಪ.—ಬೆಂಗಳೂರು ಸುತ್ತಮುತ್ತ ಇರತಕ್ಕ ಜನಗಳಿಗೆ ಈ ಪರಿಹಾರ 4-5 ವರ್ಷ ಗಳಾದರೂ ಸಿಕ್ಕದಿರುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—ಇದನ್ನು ಫೈನಲ್ ನೋಟಿಫಿಕೇಷನ್ ಇಷ್ಟೂ ಅದ ವರ್ಷವೇ ಕೊಡ ರಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ರಾ್ಯಂಡ್ ಅಕ್ವಿಜಿಷನ್ ಅಫೀಸರು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಹಿಂದೆ ಎರೋೀ ಒಂದೆರಡು ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಗೆ ನಿಧಾನವಾಗಿರಬಹುದು. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಹಾಗಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಮುನಿಯಪ್ಪ.—ಅಲ್ಲಿ ಚದುರಗಜ ಒಂದಕ್ಕೆ 150 ರಿಂದ 300 ರೂಪಾಯಿನ ತನಕ ಜಮೀನು ಮಾರಾಟವಾಗುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪರಿಹಾರ ನೀಡಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—ನಗರಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಂಸ್ಥೆಯವರು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯವನ್ನೇನೂ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅವರು ಆ ನಿಲೇಶನಗಳನ್ನು ರಾಜ್ಯ-ನಷ್ಟ ಅಗದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳುವಂಥ ಕೆಲವು ಕಾರ್ಖಾನೆ ಸ್ಥಳಗಳು ಮತ್ತು ಕೆಲವು ದೊರೆಡಿ ಸ್ಥಳಗಳು ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬೆಲೆಗೆ ಹೋಗಬಹುದು. 50 ರೂಪಾಯಿಗೆ ಮೇಲೆ ಅಲ್ಲಿ ಯಾವತ್ತೂ ಸ್ಥಳಗಳು ಮಾರಾಟವಾಗಿಲ್ಲ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾದ ಸ್ಥಳಗಳ ಬೆಲೆ 10 ರೂಪಾಯಿನಿಂದ 18 ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೂ ಮಾರಾಟ ನಡೆದಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ನಂಜಪ್ಪ.—ಈಗ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿನವರನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಟ್ರಸ್ಟಿಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿರುವಂತೆ ಬೆಂಗಳೂರು ಉತ್ತರ ಮತ್ತು ದಕ್ಷಿಣ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಜನರನ್ನೂ ಟ್ರಸ್ಟಿಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯ ದಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—ಆ ವಿಚಾರವನ್ನಾಗಲೇ ಸರ್ಕಾರದವರು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಉತ್ತರವನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಎಸ್. ಲಕ್ಷ್ಮೀಪತಿ.—ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಈ ಸ್ಥಳಗಳ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಖಾಸಗಿ ಯವರಿಗೆ ಬಿಟ್ಟುಕೊಡದೆ, ಟ್ರಸ್ಟ್‌ಬೋರ್ಡಿನ ಮೂಲಕವೇ ನಡೆಸಿ, ಈಗ ಯಾವ ನೀತಿ ನೇಮಿ ಇಲ್ಲ ದಂತ ಕೆಲವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಏಲನೇಟ್ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳುವುದು ನಿಜವಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಖಾಸಗಿ ಜನ ಹಾಗೆ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿರಬಹುದು. ಆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ವೇದಿಕೆಗಳ ಮೇಲೂ ಮತ್ತು ಪತ್ರಿಕೆಗಳ ಮೂಲಕ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಅಂಥ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳಬಾರದೆಂದು ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇನ್ನು ಏಲನೇಟ್ ಮಾಡತಕ್ಕ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನೀತಿ ನೇಮಿಗಳಲ್ಲದೆ ಏಲನೇಟ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದು ಸರಿಯಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ವೈ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ.—ಟ್ರಸ್ಟ್‌ಬೋರ್ಡಿನಲ್ಲಿ ಮೊದಲಿಂದಲೂ ಒಬ್ಬ ಪೆಡ್ಲರ್ ಪಂಗಡದ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಹುಕ್ಕುತಿಡ್ಡು ಸಾಂಪ್ರದಾಯ ಇರಲಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—ಆ ಸಾಂಪ್ರದಾಯವೇನೇಂಬುದೇ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ವೈ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ.—ಈ ಹಿಂದೆ ಇಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು ಆ ಪಂಗಡದವರು ಇರಲಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—ಸಂಪ್ರದಾಯವಿದ್ದುದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಹಿಂದಿನ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರಿದ್ದ ವಿಚಾರ ಗೊತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಮುನಿಚನ್ನಪ್ಪ.—ನಗರಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಿಂದ 6 ಜನ ರನ್ನೂ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿನಿಂದ 4 ಜನರನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವಾಗ ಜಮೀನನ್ನು ಅಕ್ವಯರ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಇವರಪರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಇರಬೇಡವೇ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—ರೈತರಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಟ್ರಸ್ಟ್‌ಬೋರ್ಡಿನವರು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ರ್ಯಾಂಡ್ ಅಕ್ವಿಜಿಷನ್ ಆಫೀಸರು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆ ಸ್ಥಳಗಳೆಲ್ಲಾ ಮುಂದೆ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗೆ ಸೇರುತ್ತವೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ವಿ. ರೇವಣಸಿದ್ಧಪ್ಪ.—ಕೆಂಪೇಗೌಡರ ಕಾಲದಿಂದ ಬೆಂಗಳೂರು ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದಲ್ಲರತಕ್ಕ ರೈತರ ಜಮೀನನ್ನು ಈಗ ಆ ಟ್ರಸ್ಟ್‌ಬೋರ್ಡ್ ಅಕ್ವಯರ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ಆ ಜನರನ್ನೂ ನಿರುದ್ಯೋಗಿಗಳಾಗಬೇಕಾಗುವುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅನುಕೂಲಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲರತಕ್ಕ ಜನರು ನಿರುದ್ಯೋಗಿಗಳಾಗಬಹುದೇ ಎನಾ ಈ ನಗರದ ಹತ್ತಿರ ಇರತಕ್ಕ ಜನರಿಗೆ ಈ ತೊಂದರೆಯೇ ನಿಲ್ಲ; ಅವರಿಗೆ ಬೇರೆ ಉದ್ಯೋಗಗಳು ಸಾಕಷ್ಟು ಇಲ್ಲ ಸಿಕ್ಕುತ್ತವೆ. ಅವರು ತಮ್ಮ ಜಮೀನನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಕಾಂಪನ್‌ಸೇಷನ್ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಲು ಇಲ್ಲಿಯ ಜನ ಕಾತುರ ರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಇ. ನಾರಾಯಣಗೌಡ.—ಬಾವಿಗಳಿಗಿಂತ ಜಮೀನು ಮತ್ತು ದ್ರಾಕ್ಷೆ ತೋಟ ಇಂಥವು ಗಳಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕೊಡಲ್ಪಡಬೇಕು ಅವರು ಹೈಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪರಿಹಾರ ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಅಂಥಾದ್ದರಿಂದ ಈ ಬೋರ್ಡಿನವರೇ ಅವರನ್ನು ಹೈಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ಹೆಚ್ಚಿನ ಪರಿಹಾರವನ್ನೇಕೆ ಕೊಡಬಾರದು ?

Sri K. PUTTASWAMY.—Sir, under the Land Acquisition Act the Land Acquisition Officer is almost a judicial authority and it is not open to Government to say that so and so compensation may be given.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಮುನಿಚನ್ನಪ್ಪ.—ಈ ಬಡವರಿಗೆ ಬೇರೆ ಜಮೀನ್ದಾರ ಕಾರಣ ಇವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪರಿಹಾರ ವನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾದರೂ ವಿವರವಾದ ಮಾದುತ್ತಿರಾ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—ಅದು ರಾಜಮಾಡತಕ್ಕ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲವೆಂದು ಆಗಲೇ ಹೇಳಿದೆ.

Sri SANJEEVANATH AIKALA.—Is it a fact that certain cells function here which try to get sites in the names of their family members and then sell them for higher prices ?

Sri K. PUTTASWAMY.—It is not true Sir.

Sri S. RAJAGOPAL.—Are Government aware that some people in the name of building society purchase agricultural land then sell the land as sites ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—ಮೋಸಮಾಡತಕ್ಕ ಜನರಿಗೆ ಏನೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಅವರು ಅಂಥಾ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಪ್ರೀಪರ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಮೇಗೌಡ.—ಈ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಲಿಗೆ ರಾಜ ಮಾಡತಕ್ಕ ಉದ್ದೇಶವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಸೈಟುಗಳನ್ನು ಹರಾಜು ಮಾಡತಕ್ಕ ಉದ್ದೇಶವಾದರೂ ಏನು ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—ಸೈಟುಗಳನ್ನು ಹರಾಜು ಮಾಡಿದರೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ದುಡ್ಡು ಬರುತ್ತದೆ ನಿಜ ಆದರೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರಿಗೆ ಸೈಟುಗಳನ್ನು ಹಂಚುವಾಗ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಡಿಮೆ ಬೆಲೆಗೆ ಕೊಡಬಹುದು.

Sri SANJEEVANATH AIKALA.—Does the Government propose to constitute special Committees in the Cities of Mangalore, Hubli and other Cities ?

Mr. SPEAKER.—How does it arise here ?

Sri R. N. LAKSHMIPATHI.—Certain lands have been acquired by private persons. When they applied for alienation, they said that the lands are required for Agricultural College. May I know whether those lands have been acquired and are alienated ?

Sri K. PUTTASWAMY.—I have already pleaded notice.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಮುನಿಚನ್ನಪ್ಪ.—ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿನ ಬೆಲೆಗೆ ಮಾರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಚದುರಗಜಕ್ಕೆ ಕೇವಲ 10ರಿಂದ 18 ರೂಪಾಯಿಗಳಂತೆ ಮಾರುತ್ತಿದ್ದೇವೆಂಬುದಾಗಿ ಮಾನ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡಿಸಿದರು. ಆದರೆ ಚದುರಗಜಕ್ಕೆ 100ರಿಂದ 110 ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಮಾರಿರುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ? ಅಂತಹವರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿ ಬುದ್ದಿ.

[No Answer]

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಮುನಿಚನ್ನಪ್ಪ.—ಬೆಂಗಳೂರು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿನಿಂದ ನಾಲ್ಕು ಮಂದಿಯನ್ನು ಈ ಮಂಡಲಿಗೆ ನಾಮಿನೇಟ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಅವರು ನಿಜ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿನಿಂದ ಹೋಗಿರುತ್ತಾರೆ. ತಾಲ್ಲೂಕು ಕಡೆಯಿಂದ ಯಾರನ್ನು ನಾಮಿನೇಟ್ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ತಾಲ್ಲೂಕು ಕಡೆಗಳಿಂದ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಯಾರಾದರೂ ಒಬ್ಬಬ್ಬರು ಸದಸ್ಯರುಗಳನ್ನು ಆ ಮಂಡಲಿಗೆ ನಾಮಿನೇಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಡಿ. ಜತ್ತಿ (ಹಣಕಾಸಿನ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಈಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಸದಸ್ಯರು ಅವರನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸಬಲ್ಲರು.

**Village Communication Roads taken up for Construction in
Ramanagaram Taluk.**

***Q.—528. Sri T. MADALAH GOWDA (Ramanagaram).—**

Will the Government be pleased to state :—

(a) which are the village communication roads in Ramanagaram Taluk that have so far been taken up for construction and how many miles in each case ;

(b) of these roads how many are now fit enough for use ;

(c) what is the amount expended for each of these roads ;

(d) what is the amount required to complete these roads and make them fit for traffic ;

(e) whether they intend to complete these roads before they are completely gone out of repair ?

**A.—Sri G. B. SHANKARA RAO (Parliamentary Secretary to the
Minister for Public Works).—**

(a), (b), (c), and (d) *Vide* Statement given below :

(e) Yes, depending on the availability of funds.

(SRI G. B. SHANKARAO RAO)

STATEMENT.

Sl. No.	Name of Road.	Length of Road.	Length completed.	Amount spent for each road.	Amount required to complete and to make it fit for traffic.
1	2	3	4	5	6
1	Formation of road from 5/1 of R. J. road to join R. M. road in 6/6 <i>via</i> Belagumba, Arehally, Kunaraddanahalli	6-0	6-0	11,599	...
2	Formation of road from 2/4 of R. J. road to Hosur Village <i>via</i> Chowdeswarahalli	1-4	1-4	3,184	...
3	Formation of road from 7/5 of R. J. road to Kyasapura <i>via</i> Anmanahalli	2-2	2-2	4,849	...
4	Formation of road from 1/7 of R. K. road to Voddarahalli	0-4	0-4	1,044	...
5	Formation of road from Byramangala to Hosur Village	1-3	1-3	3,733	...
6	Formation of road from Banandur to Heggadagere <i>via</i> Angarahalli	2-0	2-0	3,996	...
7	Formation of road from 5/24 B. M. road to Heggadagere <i>via</i> Kempanahalli	2-0	2-0	3,714	...
8	Formation of road from Angarahalli to Ittamadu	1-0	1-0	1,868	...

9	Formation of road from 8/23 of B. M. road to Kallagopanahalli Quarry ...	0-7	0-7	3,675	...
10	Formation of road from Vibhuthikere to join Channapatna Anjavadi road <i>via</i> Besthardoddi. ...	2-0	2-0	5,102	...
11	Formation of road from 27th mile of B. M. road to Guruboyeedoddi ...	0-5	0-5	1,600	...
12	Formation of road from Archikarahalli to Voddaradoddi to join R. J. Road <i>via</i> Rangarayanadoddi ...	2-6	2-0	4,212	1,100
13	Formation of road from R. J. road to Kengai Hanumantharayanagudi <i>via</i> Jayapura ...	5-0	4-7	7,259	800
14	Formation of road from Yerehalli to join R. M. road in 8th mile ...	3-0	2-4	3,449	5,000
15	Formation of road from Kanva to Doddagangavadi <i>via</i> Kyasapura ...	3-0	2-4	6,794	5,000
16	Formation of road from Ankanahalli to Ajjanahalli up to Ramanagaram Taluk Boundary ...	1-0	1-0	1,484	2,000
17	Formation of road from Ramanagaram to Annahalli to join Harohalli road <i>via</i> Hunasanahalli Tumbenahalli ...	12-0	6-0	14,243	10,000
18	Formation of road from Kungal to Alemanedoddi <i>via</i> Lambanidoddi ...	1-4	0-6	1,841	1,200
19	Formation of road from Shivanahalli to Nanjapura <i>via</i> Lakkappanahalli ...	2-0	1-4	4,004	500
20	Formation of road from Hunasanahalli to Hulikere <i>via</i> Nagohalli and Voddarahalli ...	6-0	3-0	7,540	5,000
21	Formation of road from Revennasiddeswara Temple to Thenginakallu <i>via</i> Ammahapuradoddi ...	3-4	0-4	380	6,500

(SRI G. B. SHANKAR RAO)

1	2	3	4	5	6
22	Formation of road from Ramanahalli to Gopahalli to join Kollaganahalli ...	2-0	2-0	3,280	500
23	Formation of road from Chowkahalli to Ramanahalli ...	0-6	0-6	1,704	100
24	Formation of road from Byramangala to Kempananpalya ...	2-0	1-6	2,947	1,000
25	Formation of road from Banandur to Ittamadu, ...	1-4	1-3	2,618	100
26	Formation of road from Nelligudda approach road to Kurubakarenahalli via Avaragere, Bannikuppe ...	3-0	1-2	2,691	2,900
27	Formation of road from 3/1 Uregahalli road to Banandur via Gollahalli ...	2-0	1-0	2,277	1,400
28	Formation of road from Bidadi to Kempadapanahalli via Ganakallu ...	3-0	1-2	3,459	2,500
29	Formation of road from 2/5 R. M. road via Jalamangala to Jayapura via Krishnapura ...	3-4	3-0	6,553	500
30	Formation of road from Hosadoddi to join Allalasandra in Channapatna to Sathnur Road up to Ramanagaram Taluk Boundary ...	1-4	1-4	2,997	...
Total ...		79-1	58-5	1,25,566	46,100

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮಾದಯ್ಯ ಗೌಡ.—ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಿರತಕ್ಕ 79 ಮೈಲಿ 1 ಫರ್ಲಾಂಗ್ ರಸ್ತೆಗಳ ಪೈಕಿ ಎಷ್ಟು ಮೈಲಿಗಳು ಈಗ ಸಂಚಾರಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡಿಯಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಪರಾಂಟಿಸುತ್ತಾರೆಯೇ?

† Sri G. B. SHANKAR RAO.—Out of these 79 miles and one furlong, about 25 miles and two furlongs are completed and they are fit for cart traffic.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮಾದಯ್ಯ ಗೌಡ.—ಕೆಲವು ರಸ್ತೆಗಳು ಸಂಚಾರಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾಗದೆ ನಿಜವಾಗಿ ಮೋರಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸರಿಯಾಗಿ ಮುಚ್ಚದೆ ಗಾಡಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಯತ್ನವಿಲ್ಲದೆ ಆಗಿದೆಯೆಂಬುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ?

Sri G. B. SHANKAR RAO.—The information that I have furnished is the latest information. According to the information now furnished, the roads are fit for cart traffic.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಆರ್. ರಂಗೇಗೌಡ.—ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಪರಿಶಿಷ್ಟದಲ್ಲಿ 9ನೇ ಐಂ formation of road from 8/23 of B. M. Road to Kallagopanahalli, Quarry ಯಲ್ಲಿ 7 ಫರ್ಲಾಂಗ್ ರಸ್ತೆಗೆ 3,675 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ ಈ ರಸ್ತೆ ರೂರಲ್ ಕಮ್ಯೂನಿಕೇಷನ್ ರಸ್ತೆಗೆ ಪರಿಮಿತಗೊಳಪಡುತ್ತದೆಯೇ?

[No Answer]

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮಾದಯ್ಯ ಗೌಡ.—ಹಿಂದೆ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡ್ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯಿತಿ ಯವರು ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಇದಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಲಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಿ. ಶಂಕರರಾವ್.—ಆ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಸೇರಿಸಿದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಇಂಟರ್ ಕಮ್ಯೂನಿಕೇಷನ್ ರೋಡುಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುವಾಗ ಅರ್ಬನ್ ಮಂಚ್ ಸಲುವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮಾದಯ್ಯ ಗೌಡ.—ಕೆಲವು ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಸುಮಾರು 15 ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಅಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಹಣದ ಲಭ್ಯತೆ ದೊರೆಯುವವರೆಗೂ ಈ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವ ಹಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಹಣದ ಲಭ್ಯತೆ ದೊರೆತ ಮೇರೆ ಈ ರಸ್ತೆಗಳು ಆಗುತ್ತವೋ?

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಿ. ಶಂಕರರಾವ್.—ಈ ರಸ್ತೆಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ರಾಜ್ಯಸರ್ಕಾರ ಸುಮಾರು 13½ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಅವಶ್ಯಕತೆಯನ್ನು ದೇಶದ ಮುಂದಿಟ್ಟಿದೆ. ಅದರ ಪೈಕಿ 9 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಈ ಬಾಬಿಗೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನೂ 4½ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಹಣಬೇಕು. ಈಗ ಹಣದ ಅಭಾವ ಜಾಸ್ತಿ ಇರುವುದರಿಂದ ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಹಣ ಸಹಾಯ ಪಡೆದು ಇಂತಹ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ವರ್ಷೇ ವರ್ಷೇ ಸ್ವಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪವಾಗಿ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಿ. ರೇವಣಸಿದ್ದಪ್ಪ.—ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ. ಇದಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಇಂಗ್ಲಿಷಿನಲ್ಲಿದೆ. ಅದನ್ನೂ ಕೂಡ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಭಾಷಾಂತರ ಮಾಡಲಕ್ಕಾಗ ಲಿಲ್ಲವೇ?

Mr. SPEAKER.—It is a very good question; I will look into it.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ರಾಮೇಗೌಡ.—ಗ್ರಾಮಾಂತರ ರಸ್ತೆಗೆ 1 ಮೈಲಿಗೆ ಇಷ್ಟೇ ಹಣವೆಂದು ನಿಗದಿ ಯಾಗಿರುವಾಗ ಇಷ್ಟು ಮೈಲಿಗಳಿಗಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಹಣ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಖರ್ಚುಮಾಡದೇ ಇರಲು ಕಾರಣವೇನು?

Sri G. B. SHANKAR RAO.—Under this programme, for formation of roads for doing earth work, we have fixed the limit as Rs. 6,000 per mile and for road running in hard soil and black cotton soil, the limit fixed is Rs. 10,000 per mile.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಆರ್. ಕೇಶವಮೂರ್ತಿ.—ಈಗ ಅಭಾವ ಪ್ರದೇಶ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಲು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹಣ ಸಹಾಯವನ್ನು ಪಡೆದರೆ ಒಂದು ಕಲ್ಪನೆಯಿಂದ ಎರಡು ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಒಡೆದ ಹಾಗೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಿ. ಶಂಕರರಾವ್.—ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಹಣ ಸಹಾಯ ಪಡೆಯಲು ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಬಾಡಿಗೆ ರಾಜ್ಯಸರ್ಕಾರದವರೂ ಸಹ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಖರ್ಚುಮಾಡಬೇಕೆಂದೂ ಇದ್ದಾರೆ.

Mr. SPEAKER.—With regard to the supplementary put by Sri K. P. Revanasiddappa that the statement included in the Kannada list is in English, I am sorry, it is a mistake. I will have it corrected. Government is not responsible for that; it is my duty. I will see that it does not occur again.

Irrigation tanks taken up in Shorapur Taluk, Gulbarga District during 1962-63 and 1963-64.

*Q.—534. Sri RAJA PID NAIK (Shorapur).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) the total number of irrigation Tanks taken up in the year 1962-63 and 1963-64 in Shorapur Taluk, Gulbarga District ;

(b) how many of them are completed and how many are yet to be completed;

(c) the villages in which the tanks have been taken up ?

A.—Sri ALUR HANUMANTHAPPA (Deputy Minister for Minor Irrigation).—

(a) 1962-63—10.

1963-64—Nil.

(b) Completed—3.

To be completed —7.

(c) 1 Devargonal

2 Raigera

3 Godihal

4 Jalibench

5 Hasnapur

6 Talwargere

7 Wagingera

8 Kakker.

Sri RAJA PID NAIK.—May I know the reasons for not taking up any irrigation tanks in the year 1963-64 ?

†Sri ALUR HANUMANTHAPPA.—Old works were continued in the year 1964-65. Now we have prepared a Master Plan and we can take up any number of tanks.

Sri RAJA PID NAIK.—May I know which are the three tanks completed ?

Sri ALUR HANUMANTHAPPA.—That information is not available at present.

Sri G. V. GOWDA.—For the works included in the Master Plan, may I know whether estimates have also been prepared?

Sri ALUR HANUMANTHAPPA.—Yes, Sir, estimates have been prepared, the rough idea of the number of projects to be taken up is prepared, and detail investigation will follow. We are preparing the Master Plan for the entire State.

Mr. SPEAKER.—Would there be any difficulty in furnishing the information to Sri Raja Pid Naik with regard to clause (b). Kindly furnish this information at a later hour. It is relevant.

Sri G. V. GOWDA.—According to the Deputy Minister, does the Master Plan mean only the projects that are likely to be taken up or it is a Plan with estimates?

Sri ALUR HANUMANTHAPPA.—The availability of water in a valley has been assessed, the location of the project has been found, cost of the estimate has been prepared and detail investigation will follow as soon as top-priority list is prepared for each Taluk.

Sri J. P. SARWESH.—When all these tanks are completed, what would be the land that would be brought under cultivation?

Sri ALUR HANUMANTHAPPA.—That information is not available.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಮಾನ್ಯ ಉಪಮಂತ್ರಿಗಳು ಈಗ ತಾನೇ ಹೇಳಿದರು. ಮಾನ್ಯರು ಪ್ಲಾನ್ ತಯಾರು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಡೈರೆಕ್ಷನ್ ಕೊಟ್ಟಿದೆ, ಅವರು ಅದನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು. ಆ ಮಾನ್ಯರ ಪ್ಲಾನನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಡತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲೆ ಅದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಆಲೂರು ಹನುಮಂತಪ್ಪ.—ಎಲ್ಲಾ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಇಡೀ ಒಂದು ದೇಶಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತಹ ಮಾನ್ಯರ ಪ್ಲಾನನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಮಹಂತಸ್ವಾಮಿ.—ಆ 7 ಕೆರೆಗಳು ಪೂರ್ತಿ ಆಗಬೇಕಾದರೆ ಎಷ್ಟು ವರ್ಷ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ?

ಶ್ರೀ ಆಲೂರು ಹನುಮಂತಪ್ಪ.—ಆ 7 ಕೆರೆಗಳ ಪೈಕಿ ಕೆಲವು ರಿಪೇರಿ ಆಗಬೇಕಾಗಿದೆ, ಕೆಲವು ರೆಸ್ಟೋರೇಷನ್ ಆಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇನ್ನು ಒಂದು ವರ್ಷದೊಳಗಾಗಿ ಆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಪೂರ್ತಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

Sri S. SIVAPPA.—Out of 10 tanks they have taken up, only three are finished and 70 per cent of the works are incomplete. Will this not show that the Master Plan is only a paper plan?

Mr. SPEAKER.—The Master Plan does not come here.

Sri G. V. GOWDA.—If the quantity of water is assessed the cost is calculated and the places where they have to be taken up are fixed, what else remains for investigation?

Sri ALUR HANUMANTHAPPA.—The cost to be incurred and other relevant factors have to be taken into consideration.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ರಾಮೇಗೌಡ.—ಈಗ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿರುವ 3 ಕೆರೆಗಳಿಗೆ ಆಗಿರುವ ಖರ್ಚು ಎಷ್ಟು?

ಶ್ರೀ ಆಲೂರು ಹನುಮಂತಪ್ಪ.—ಆ ಡಿಲಿಟ್ರಿಂಗ್ ಈಗ ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಇಲ್ಲ.

Sri S. SIVAPPA.—When the Government is not in a position to implement the plans and when they have not executed even 25 per cent of works, is not this Master Plan a device to side track the main issue?

Mr. SPEAKER.—The hon'ble Leader of the opposition has not understood the problem very well. The hon'ble Leader of the Opposition wants to know whether the Master Plan is a device to delay the works?

Sri ALUR HANUMANTHAPPA.—I am sorry, Sir. We have prepared an exhaustive list of works throughout the State.

Hindi Shikshak Training College in the State.

*Q.—537. Sri J. P. SARWESH (Serum).—

Will the Government be pleased to state:—

(a) whether the entire expenditure of Hindi Shikshak Training Colleges in the State is met by the Central Government;

(b) the number of Hindi Shikshak Training Colleges in the State;

(c) the category of posts in these Hindi Shikshak Training Colleges.

A.—Smt. GRACE TUCKER (Deputy Minister for Education).—

(a) Yes.

(b) Two.

(c) *Vide* list appended.

List of category of posts at the Hindi Shikshak Training Colleges, Gulbarga and Bagalkot.

Sl. No.	Designation	Scale	No. of posts Gulbarga Bagalkot.	
		Rs.		
1	Superintendent Class II.	250-20-350-20-500	1	1
2	(a) Lecturer (Higher grade)	200-10-320-15-350	2	2
	(b) Lecturers	130-5-150-6-10-10-230	1	1
3	I Division Clerk	110-5-150-6-180-10-220	1	1
4	II grade Clerk <i>cum</i> Typist	80-3-110-4-130-5-150		
		<i>Plus</i> 10 p.m.	1	1
5	Class IV Servants	50-1-60	2	2
6	Physical Education Instructor (Part-time)	Rs. 30 p.m.	1	1

Sri J. P. SARWESH.—May I know the amount that the Central Government spends on these two colleges every year?

Smt. GRACE TUCKER.—They spend about Rs. 50,000 recurring expenditure.

Sri P. F. D'MELLOW.—May I know whether there is any proposal to extend this facility of starting such type of colleges to other Cities including Bangalore?

Smt. GRACE TUCKER.—There is a proposal to extend it to other cities where there is a request. But at present, we are not having a suggestion for Bangalore. We are having a proposal for Mysore.

ಶ್ರೀ ಗೋಪಾಲರಾವ್ ಮುಡು.—ಈ ತರಬೇತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕಾದರೆ ಮಿನಿಮಮ್ ಕ್ಯಾಲಿಫಿಕೇಷನ್ ಏನಿರಬೇಕು ?

Smt. GRACE TUCKER.—We expect the minimum qualification to be SSLC and we have given 130-250 *plus* D. A. 32-50.

Sri S. RUDRAPPA.—May I know whether it is a fact that Hindi teacher-training college at Gulbarga is going to be transferred to Raichur?

Smt. GRACE TUCKER.—There is a proposal to shift the teacher training college to Raichur.

Sri GANGADHARA NAMOSHI.—May I know the reason for shifting this colleges to Raichur?

Smt. GRACE TUCKER.—We want the Gulbarga college building for some other purpose and there is a request from Raichur. We feel that it would be better to shift it.

Sri P. F. D'MELLOW.—Are the Government come that a large number of pupils appearing for an all-India examination actually fore badly in Hindi and therefore will the Government consider the question of extending the facility to Bangalore?

Smt. GRACE TUCKER.—Bangalore and Mysore are not far apart. We depute teacher trainees to go where we have colleges. It is quite possible to go there and study.

Sri C. R. RANGE GOWDA.—May I know what is the qualification prescribed and whether this qualification is recognised by the university?

Smt. GRACE TUCKER.—I am not aware of the details.

Smt. BASAVARAJESWARI.—May I know the number of students in these two colleges?

Smt. GRACE TUCKER.—There are 40 persons deputed by the Government at Bagalkot and 7 private teachers at Gulbarga. There are 4 persons deputed by the Government and 20 persons deputed by private institutions.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜಿ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ—ನಾಕಷ್ಟು ತರಬೇತಾದ ಹಿಂದಿ ಶಿಕ್ಷಕರು ಇಲ್ಲದೆ ಇರುವಾಗ ಬರಾತ್ತಾರವಾಗಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳ ಮೇಲೆ ಹಿಂದಿಯನ್ನು ಕಲೆಯಬೇಕೆಂದು ಹೊರಿಸಿರ ತಕ್ಕದ್ದರ ಏಜೆಂಟರೇನು?

Smt. GRACE TUCKER.—It is only teacher training. We have had good response from the existing teachers.

Sri BAPURAO HULSUKAR.—Is there any proposal to shift the institution to Bidar?

Smt. GRACE TUCKER.—There is no such proposal.

ಶ್ರೀ ಎಸ್ ಸುಬಯ್ಯ ನಾಯಕ್.—ಈ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಶಿಕ್ಷಣದ ಅವಧಿ ಎಷ್ಟು?

Smt. GRACE TUCKER.—One year teacher-training.

Sri S. RAJAGOPAL.—Will the Government consider opening of a new institution at Raichur itself instead of shifting the present institution at Gulbarga.

Smt. GRACE TUCKER.—We should have a number of students for the purpose. There are a large number of institutions in Gulbarga and that is one of the reasons why we are shifting it to Raichur.

ಶ್ರೀಮತಿ ನಾಗರತ್ನಮ್ಮ ಹಿರೇಮಠ.—ಈ ಎರಡು ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ಭಾಗದವರು ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುತ್ತಾರೆ, ಹೊಸ ಮೈಸೂರಿನವರೋ ಹಳೇ ಮೈಸೂರಿನವರೋ ?

Smt. GRACE TUCKER.—We are giving training to teachers from all parts of Mysore.

Sri SANJEEVANATH AIKALA.—Has it come to the notice of Government that even after spending Rs. 4000 to 5000 on the candidates deputed by Government, they are not posted to vacancies to which they are trained in Government high schools ?

Smt. GRACE TUCKER.—When we depute a teacher from a certain high school, we send them back to that school after training.

ಶ್ರೀ ಗಂಗಾಧರ ನಾಮೋಶಿ.—ಗುಲ್ಬರ್ಗದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ವಿದ್ಯಾಸಂಸ್ಥೆಗಳಿವೆ. ಆ ಕಾರಣದಿಂದ ಹಿಂದಿ ಶಿಕ್ಷಕರ ತರಬೇತಿ ಕೇಂದ್ರವನ್ನು ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ಬದಲಾಯಿಸುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿಯೂ ಅನೇಕ ವಿದ್ಯಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿರುವುದರಿಂದ ಒಂದು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯವನ್ನು ಅಥವಾ ಕಾಲೇಜನ್ನು ಗುಲ್ಬರ್ಗಕ್ಕೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆಯೇ ?

Smt. GRACE TUCKER.—We are not at present contemplating any such thing.

ಶ್ರೀಮತಿ ಸುಶೀಲಾಬಾಯಿ ಪೀರಾಚಂದ್ ಪಾ.—ಬೆಂಗಳೂರು ರಾಜ್ಯದ ರಾಜಧಾನಿಯಾಗಿ ದ್ದರೂ ಇಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಒಂದು ಹಿಂದಿ ಕಾಲೇಜನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿಯಿದೆಯೇ ?

Smt. GRACE TUCKER.—We are deputing from Bangalore to these colleges at present. We are having a college at Mysore and some more people could be deputed from round about to Bangalore.

Sri A. SHARANAPPA.—May I know when it will be shifted to Raichur ?

Smt. GRACE TUCKER.—In the near future.

Sri P. F. D'MELLOW.—Is the Government satisfied that all institutions in Bangalore are fully made aware of the facilities provided ?

Smt. GRACE TUCKER.—Yes. All institutions are aware of the facilities provided, including hostels.

Sri J. P. SARWESH.—Have all the high schools in the State been provided with trained Hindi teachers ?

Smt. GRACE TUCKER.—We have just begun training. As and when teachers get trained we send them back to various institutions.

Construction of a high level cause way across Hebbahalla near Kummukumada Hosur in Holenarasipur Taluk.

*Q.—540. **Sri H. D. DEVE GOWDA** (Holenarasipur).—

Will the Government be pleased to state,—

(a) whether construction of an High Level Causeway across Hebbahalla near Kummukumada Hosur in Halekot Hobli, Holenarasipur Taluk Hassan District was taken up through Public Works Department Agency;

(b) at what stage the said work is at present;

(c) when it will be completed ?

A.—Sri G. B. SHANKAR RAO (Parliamentary Secretary to the Minister for Public Works).—

(a) Yes.

(b) The work is still incomplete.

(c) After a decision is taken regarding the construction of a more useful bridge.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಅಂದಾಜು ತಯಾರಾದ ತಾರೀಖನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆಯೇ ಸ್ವಾಮಿ ?

† Sri G. B. SHANKAR RAO.—The estimate was prepared in 1954.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—1954ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಅಂದಾಜು ತಯಾರುಮಾಡಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ಪೂರೈಸುವುದಕ್ಕಾಗಲಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು ಸ್ವಾಮಿ ?

Sri G. B. SHANKAR RAO.—Though the estimate was prepared in 1954, the work was actually started in 1960-61 but when the work was in progress, due to heavy rains, before laying R.C.C. slabs, the pillars and abutments were washed out. So, there was delay in the completion of the work.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಪಿಲ್ಲರ್ಸ್ ಕೊಚ್ಚಿಕೊಂಡವು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಯಾವ ಕಾರಣದಿಂದ ಹಾಗಾಯಿತು ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸಿದ್ದಾರೆಯೇ ?

Sri G. B. SHANKAR RAO.—It is due to the unprecedented heavy rains in 1961.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಆರ್. ಕೇಶವಮೂರ್ತಿ.—ಹೆಚ್ಚು ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ಸೇತುವೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಮೇಲೆ ಈ ಕಾರ್ಯ ಮುಗಿಯುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವಾಗ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಂದು ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆಯೇ ?

Sri G. B. SHANKAR RAO.—After this incident, we incurred an expenditure of Rs. 10,000 and we thought whether an useful bridge should not be constructed. We are now investigating an alternative site. That is why the delay has occurred.

Taluks provided with Telephone and Telegraph Facilities in Raichur District.

*Q.—541. Sri A. SHARANAPPA (Deodurg).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) how many Taluks in Raichur District that have been provided with Telegraph and Telephone facilities ;

(b) whether they are aware that Telegraph and Telephones Scheme was sanctioned on priority basis, to Deodurg and Sindhanoor in Raichur District ;

(c) if so, whether they are aware of the reasons for delay in execution of the work ?

A.—Sri G. B. SHANKAR RAO (Parliamentary Secretary to Minister for Public Works).—

(a) Seven Taluks.

(b) Yes.

(c) Yes.

ಶ್ರೀ ಎ. ಶರಣಪ್ಪ.—ಕೆಲಸ ತಡವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ಹೌದು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಇದು ಏನು ಸ್ವಾಮಿ ?

† ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಿ. ಶಂಕರ ರಾವ್.—ತಡವಾಗಿದೆಯೇ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ಹೌದು ಎಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಶರಣಪ್ಪ.—ತಡವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು ?

Sri G. B. SHANKAR RAO.—As reported by the Posts and Telegraphs Department, the delay is due to non-availability of treated wooden poles.

ಶ್ರೀಮತಿ ಬಸವರಾಜೇಶ್ವರಿ.—ಈ ಎರಡು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲದೆ ಇನ್ನು ಯಾವ ಯಾವ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದೆ ಮನವಿಗಳು ಬಂದಿವೆ ಅಥವಾ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ?

Sri G. B. SHANKAR RAO.—According to the policy of the Government of India, telephone facilities are provided at district and sub-divisions and tahsil headquarters and telegraphs at district, sub-divisional and tahsil headquarters and at some places with a population of over 5,000 and where telegraph facilities are not existing within a radius of 5 miles and where there are police stations in-charge of sub-Inspectors.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—Will the Government give a direction to the concerned authorities or make only a recommendation.

Sri G. B. SHANKAR RAO.—We cannot give directions because it is the Government of India that does the work.

ಶ್ರೀಮತಿ ಬಸವರಾಜೇಶ್ವರಿ.—ಈಗ ತಿಳಿಸಿದ ಪ್ರಕಾರ 5 ಸಾವಿರ ಪ್ರಜಾಸಂಖ್ಯೆ ಇದ್ದ ಕಡೆ, ಪೊಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್ ಇದ್ದ ಕಡೆ, ತಾಲ್ಲೂಕು ಮುಖ್ಯ ಪಟ್ಟಣಗಳಿಗೆ ಈ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರ ನೀತಿಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಈ ಪ್ರಕಾರ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕನಿಷ್ಠ ಎಷ್ಟು ದಿವಸ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಿ. ಶಂಕರರಾವ್.—ಎಷ್ಟು ದಿವಸ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಲಸವನ್ನು ಜಾಗ್ರತೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

Sanction of Estimates for Raising the Ane across Waste-Weir Halla of Bugudanahalli Tank in Tumkur Taluk.

*Q.—545. Smt. G. C. BHAGEERATHAMMA (Tumkur).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) when the estimate for raising the Ane across waste-weir halla of Bugudanahalli tank in Doddanaravangala village limits, Tumkur taluk is sanctioned ;

(b) whether this work was not included in the Budget of 1963-64 and if so, why the work has not been started so far ?

A.—SRI ALUR HANUMANTHAPPA (Deputy Minister for Minor Irrigation).—

(a) October 1962.

(b) Yes, the acquisition of lands is not completed.

ಶ್ರೀಮತಿ ಜಿ. ಸಿ. ಭಾಗೀರಥಮ್ಮ.—ಈ ಜಮೀನನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟ ಕಾರ್ಯಾ ಪೂರೈಸಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ, ನಿಧಾನವಾಗಲು ಕಾರಣವೇನು ?

† ಶ್ರೀ ಅಲೂರು ಹನುಮಂತಪ್ಪ.—ಪ್ರಿವಿಮೆನರಿ ನೋಟಿಫಿಕೇಷನ್ ಮಾಡಿ ಅದಷ್ಟು ಬೇಗ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಜಿ. ಸಿ. ಭಾಗೀರಥಮ್ಮ.—ಜಮೀನಿನ ವಿಸ್ತೀರ್ಣವೆಷ್ಟು ?

ಶ್ರೀ ಅಲೂರು ಹನುಮಂತಪ್ಪ.—29 ಎಕರೆ 25 ಗುಂಟೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಜಿ. ಸಿ. ಭಾಗೀರಥಮ್ಮ.—ಹಿಂದಿದ್ದ ನಡ್ ಡಿವಿಜನ್ ಆಫೀಸರು ಬೇಕೆಂದು ತಡೆಗಟ್ಟಿದ್ದರು ಎಂಬುದು ತಪ್ಪು ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಅಲೂರು ಹನುಮಂತಪ್ಪ.—ಆ ರೀತಿಯೇನೂ ಇಲ್ಲ.

Officials staying for more than three years in the Establishment Section of the Chief Engineer's Office, Bangalore.

*Q.—546. SRI S. M. KRISHNA (Maddur).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) whether it is not a fact that many of the Superintendents and Officials working in the Establishment Section in the Chief Engineer's Office are staying for more than three years in Bangalore ;

(b) the number of such Officials with their duration of stay in Bangalore ;

(c) if they are continued in this establishment, what are the special circumstances under which they are continued ;

(d) whether it is not a departure from the established practice ?

A.—G. B. SHANKAR RAO [(Parliamentary Secretary to Minister for Public Works)].—

(a) Yes, in certain cases.

(b) Vide list given below.

(c) In the interest of efficiency of work.

(d) No.

(SRI G. B. SHANKAR RAO)

List of Officials staying in the Establishment Section of the Chief Engineer's Office for more than 3 years with the duration of their stay in Bangalore.

Sl. No.	Name of the Office	Name of the Official	Designation	Duration Stay from
1	Chief Engineer (Communications & Buildings)	<i>Sriyuths—</i> H. N. Pandurangayya	Superintendent	25-6-1959
2	Do	D. S. Joshi	"	9-2-1961
3	Do	P. N. Ramakrishna Naidu	1st Division Clerk	22-3-1954
4	Do	C. Frances X'vier	"	14-3-1958
5	Do	Smt. Grace Manorama	2nd Division Clerk	19-2-1958
6	Do	M. Ramanujam	"	20-8-1958
7	Do	R. K. Rao	"	24-9-1959
8	Do	Y. Sreenivasa	"	9-3-1960
9	Do	Smt. D. Saroja	"	1-4-1960
10	Do	Smt. Sharadamma	"	18-7-1960
11	Do	Homba Hanumaya	"	20-7-1960
12	Do	S. Ramaya	"	3-10-1960
13	Do	Smt. N. Sathyaprema Devi	"	Over three years.

Sri S. M. KRISHNA.—May I know how long the Government would continue to keep these people in the Central Office?

†Sri G. B. SHANKAR RAO.—For some more time. We cannot give a definite time. Till such time as we get experienced hands to work in the Central Office, we may have to continue them.

Sri G. V. GOWDA.—It is found that 9 Second Division Clerks are also kept. If they are really efficient, why should Government not think of making available their services to other offices also?

Sri G. B. SHANKAR RAO.—This is Central Office and experienced hands are required.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಕೆಲಸ ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ನಡೆಯುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಎಂದು ಕಾರಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ, ಈ ನಿಬ್ಬಂದಿ ಶಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ಕೇವಲ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಎಂಟು ಹತ್ತು ಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ ವರ್ಗ ಮಾಡಿರುವುದು ಗೊತ್ತಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್ (ರೋಕೋಪಯೋಗಿ ಶಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಅಲ್ಲ ಕೆಲವು ಮಾದರಿಗಳಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರು ನೂಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟ್‌ಗಳನ್ನೂ 14 ಜನ ಮೊದಲ ದರ್ಜೆ ಗುಮಾಸ್ತರನ್ನೂ 13 ಜನ ಎರಡನೇ ದರ್ಜೆ ಗುಮಾಸ್ತರನ್ನೂ ಕಳೆದ ಏಳು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ವರ್ಗ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಕೆಲವರು 1958 ರಿಂದ ಮತ್ತು 1960 ರಿಂದ ಇದ್ದಾರೆ. ಇವರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳಿದ್ದಾರೆ, ಅವರನ್ನು ಅಲ್ಲಿಂದ ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ಹಾಕುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗಬಹುದು. ಎಸ್‌ಟಿಬ್ಲಿಷ್‌ಮೆಂಟ್ ಶಾಖೆಯಲ್ಲಿ ನೌಕರರು ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲ ಇರಬಾರದೆಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಬದಲಾಯಿಸಲು ಕೆಲವು ಕಷ್ಟಗಳು ಬರುತ್ತವೆ. ಆ ಇಲಾಖೆಗೆ ನಾಲ್ಕೈದು ಪ್ರದೇಶಗಳಿಂದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ, ಆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ಯಾವ ರೀತಿ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಂಡಿಷನ್ಸ್ ಇದ್ದುವು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರುವವರನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪಕಾಲ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೂ ಯಾರು ಬಹಳ ದಿವಸಗಳಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೋ ಅವರನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ವರ್ಗ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಕೆ. ಎಸ್. ನಾಗರತ್ನಮ್ಮ.—13 ಜನರಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಜನರು ಮಾತ್ರ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳು. ಇವರ ನೆಪದಲ್ಲಿ ಕೆಲವರನ್ನು ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಅಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಯೇ? ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಪ್ರೀತಿಗೆ ಪಾತ್ರರಾಗಿ, ಅವರು ಕೇಳಿದುದನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಹೀಗೆ ಅವರ ಕೃಪಾಕಟಾಕ್ಷಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರರಾಗಿರುವುದರಿಂದಲೇ ಅಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವುದು?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—1954 ರಿಂದ ಒಬ್ಬರು ಮತ್ತು 1958 ರಿಂದ ಇಬ್ಬರು ಮೂರು ಜನರಿದ್ದಾರೆ, 1960 ರಿಂದ ನಾಲ್ಕೈದು ಜನರಿದ್ದಾರೆ. ನಾಲ್ಕೈದು ಭಾಗಗಳಿಂದ ಬಂದಿರುವ ಹಾಗೂ ಆಯಾ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಅನುಭವವಿರುವವರನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೂ ಈಗ ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ವರ್ಗ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.—ಇವರು ಬಹಳ ದಕ್ಷರು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ, ಬೇರೆಯವರಿಗೂ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಕೊಡುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಕೊಡುವ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಆರ್. ಕೇಶವಮೂರ್ತಿ.—ದಕ್ಷರಾದವರನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡರೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆಯಾದುದರಿಂದ ಬೇರೆ ಕಡೆಯೂ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲು ಒಪ್ಪುತ್ತೀರಾ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅದು ಹೈಪೊಟೆಸಿಸ್ ಆಯಿತು.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ವೆಂಕಟಗಿರಿಯಪ್ಪ.—ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರ ಕಚೇರಿಯಲ್ಲೇ ಹೆಚ್ಚು ದಿವಸವಿರುವುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಲಂಚರುಪುವವರಿಗೆ ಅವಕಾಶವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಕೇಂದ್ರ ಕಚೇರಿಯಲ್ಲಿ ಎಂಟು ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳು ಇದ್ದು ದಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕಾದರೆ ಯಾರು ಯಾರ ಕೃಪಾಶ್ರಯವನ್ನು ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಪಡೆಯಬೇಕು?

Mr. SPEAKER.—I put question No. 544.

Hand Pounding of Rice, Co-operative Societies in the State.

*Q.—544. Sri V. S. PATIL (Belgaum-I).—

Will the Government be pleased to state:—

(a) the number of Hand Pounding of Rice Co-operative Societies that are there in the State (Districtwise information may be given);

(b) what is the expenditure incurred by the Government annually by way of grants, etc., for these Co-operative Societies;

(c) whether they are aware that most of these Societies are bogus and merely formed to get Government money without any work?

A.—Sri KONDAJJI BASAPPA (Deputy Minister for Co-operation).—

(a) 140.

District-wise information is furnished below :—

1. Bangalore	...	...	16
2. Bijapur	...	...	Nil.
3. Bidar	...	...	Nil.
4. Bellary	...	...	2
5. Belgaum	...	...	3
6. Coorg	...	...	5
7. Chikkamagalur	...	...	1
8. Chitradurga	...	...	5
9. Dharwar	...	...	12
10. Gulbarga	...	...	1
11. Hassan	...	...	1
12. Kolar	...	...	6
13. Mysore	...	...	10
14. Mandya	...	...	7
15. North Kanara	...	...	40
16. Raichur	...	...	1
17. Shimoga	...	...	4
18. South Kanara	...	...	22
19. Tumkur	...	...	4

(b) Nil.

(c) Does not arise in view of reply to clause (b) above.

Sri SANJEEVANATH AIKALA.—May I know which are the institutions which have been given financial aid by the Khadi and Village Industries Board ?

Sri KONDAJJI BASAPPA.—There are 140 Societies for hand-pound-
ing of rice.

Mr. SPEAKER.—The Hon'ble Minister can place the list on the Table of the House.

Sri KONDAJJI BASAPPA.—Yes.

Sri G. V. GOWDA.—What is the assistance given ?

Sri KONDAJJI BASAPPA.—I have got the list district-wise and I shall place it on the Table.

ಶ್ರೀಮತಿ ಕೆ. ಎಸ್. ನಾಗರತ್ನಮ್ಮ.—ಈ 42 ಲಕ್ಷದಲ್ಲು ಮೈಸೂರಿಗೆ ಬಂದಿರುವ ಹಣವೆಷ್ಟು ?
ಶ್ರೀ ಕೊಂಡಜ್ಜಿ ಬಸಪ್ಪ.—1,73,788 ರೂಪಾಯಿ.

Sri J. P. SARWESH.—May I know why no grant is given to the society in Gulbarga District ?

Sri KONDAJJI BASAPPA.—Rs. 8,000 have been given.

Sri M. C. BASAPPA.—Is it possible to give a list of societies to which more than Rs. 50,000 is advanced ?

Sri KONDAJJI BASAPPA.—There are 10 or 11 such societies.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಂ. ಗೌಡ.—ಚಳ್ಳಕೆರೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸೊಸೈಟಿಗೆ ಐದು ಸಾವಿರ ಕೊಟ್ಟು ಅರಾ
ವರ್ಷವಾಯಿತು, ಏನೂ ಕೆಲಸವಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ದೂರು ಕೊಟ್ಟರೂ ಅದು ವಿಚಾರಣೆಗಾಗಿಲ್ಲ
ವೆಂಬುದು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ?

Sri KONDAJJI BASAPPA.—The society has received Rs. 15,250 by way of loan and Rs. 250 by way of grant. We have posted about 55 Special Auditors for the year 1963-64 and the audit of these societies is being undertaken. Only after receiving the report of audit, we will be able to take steps.

Sri M. C. BASAPPA.—May I know the names of those 10 societies, whether audit has been made in those 10 societies and whether any irregularities have been found?

Sri KONDAJJI BASAPPA.—I am placing the entire list on the table of the House.

ಶ್ರೀ ಕುಂದೂರು ರುದ್ರಪ್ಪ.—ಚನ್ನಗಿರಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಸೊಸೈಟಿಗಳಿಗೆಷ್ಟು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ?
ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—138 ಸೊಸೈಟಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಗಳಿರುವ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಡುತ್ತೇನೆಂದು ಆಗರೇ ಉಪಮುಖ್ಯಗಳು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕೊಂಡಜ್ಜಿ ಬಸಪ್ಪ.—ಅವರಿಗೆ ಐದು ಗೊತ್ತಿದೆ. ಪೂರ್ಣ ಲನ್ಸ್ ಅಸೆಂಬ್ಲಿ ಟೇಬಲ್ ಮೇಲೆ ಇದರಾಗಿದೆ. ಚನ್ನ ಬಸವೇಶ್ವರ ಸಹಕಾರ ಸಂಘ ನಲಕುಂದೈ ಇದಕ್ಕೆ ಸಾಲದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಹದಿನಾರು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಸಹಾಯ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಆರು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಗ್ರಾಂಟ್ ಕೊಟ್ಟಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಕುಂದೂರು ರುದ್ರಪ್ಪ.—ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಕ್ಕೆ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಸಹಾಯ ಧನ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಅದರ ಅವರು ಅಕ್ಕಿ ಕೈಯಿಂದ ಕುಟ್ಟಿಸದೆ ಮಿಷಿನ್ ನಲ್ಲಿ ಭತ್ತ ಒಡೆದು ಬಿಟ್ಟು ಅದೇ ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಅಕ್ಕಿ ಎಂದು ಮಾರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದು ಸರಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಕೊಂಡಜ್ಜಿ ಬಸಪ್ಪ.—ಒಂದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಮೇಲೆ ಸಹಾಯ ಧನ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥ ಯಾವ ಸೊಸೈಟಿಯೂ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಮೇಗೌಡ.—ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಿಗೆ ಸರಕಾರದವರು ಒಟ್ಟು ಎಷ್ಟು ಹಣ ಗ್ರಾಂಟ್ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ಕೊಂಡಜ್ಜಿ ಬಸಪ್ಪ.—ಸರಕಾರ ಅದನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಬಾದಿ ಅಂಡ್ ಎಲೇರೆಡ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್ ಬೋರ್ಡ್ ನವರು ರೋನ್ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಂಟ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಸರಕಾರ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಸರಕಾರದಿಂದ ಹಣ ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳನ್ನು ದೃಷ್ಟಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಅಕ್ಕಿ ಎಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಕುಟ್ಟಿಸದೆ ಮಿಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕುವ ಕೆಂಪು ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅದಕ್ಕೆ ರೇಬರ್ ಹೆಚ್ಚಿ ಅದೇ ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಅಕ್ಕಿ ಎಂದು ಮಾರುತ್ತಿರುವುದು ಸರಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ? ಇಂಥದ್ದು ಸರಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ ಏನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ ? ಅಂಥ ಸೊಸೈಟಿಯನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ಅಥವಾ ಗ್ರಾಂಟ್ ಕೊಡುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುತ್ತೀರಾ ?

Sri KONDAJJI BASAPPA.—They are under the control of Khadi and Village Industries Board and we have only to audit them through the Registrar.

ಶ್ರೀ ಕುಂದೂರು ರುದ್ರಪ್ಪ.—ನಲಕುಂದೈ ಸೊಸೈಟಿಗೆ 22 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಅದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬರೆಯಲು ಕೂಡ ಬರ್ಚಾಗಲಿಲ್ಲ. ಹಣ ದುರುಪಯೋಗವಾಗಿದೆ ಇದು ಸರಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೊಂಡಜ್ಜಿ ಬಸಪ್ಪ.—ಸರಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬೈರಪ್ಪಾಜಿ.—ತುರುವೇಕೆರೆ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಅಕ್ಕಿಯ ಸಹಕಾರ ಸಂಘ ಇದೆ. ಅಲ್ಲ ಹಣ ದುರುಪಯೋಗವಾಗಿದೆ. ಇವತ್ತಿನವರೆಗೆ ರೆಕ್ಕೆ ಪತ್ತೆ ಆಡಿಟ್ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಆಡಿಟ್ ಮಾಡಿ ಹಣ ದುರುಪಯೋಗವಾಗಿರುವುದನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿದು ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯೂಷನ್ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಕೊಂಡಜ್ಜಿ ಬಸಪ್ಪ.—ತುರುವೇಕೆರೆ ಸೊಸೈಟಿಗೆ ಐದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ರೋನ್ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಆಡಿಟ್ ಆಗಿಲ್ಲ. ಸೊಸೈಟಿಗಳ ಆಡಿಟ್ ಮಾಡುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ 55 ಜನ ಸ್ಪೆಷಲ್ ಆಡಿಟರ್‌ಗಳನ್ನು ಕಳಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಅವರು ಆಡಿಟ್ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಆಡಿಟ್ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಬಂದ ನಂತರ ಎಲ್ಲ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆಯೋ ಅಂಥಲ್ಲ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು.

Mr., SPEAKER.—Question Hour is over.

QUESTIONS FOR ANSWERS ON THE DAY

(but not taken up)

Issue of Permits to bring Firewood from the Forest.

*Q.—529. **SRI TIRUMALA DEVA RAYALU RANGADEVA RAYALU**
(Gangavati).—

Will the Government be pleased to state:—

(a) whether the Divisional Commissioner of Gulbarga had issued a Circular letter to the Grama Panchayat through the Taluk Development Board, authorising them to issue permits to bring firewood on payment from the forest;

(b) if so, why fine was imposed by Forest Department on permit holders, issued by Agoli Panchayat of Gangavati Taluk;

(c) whether Government will refund the amount of fine and if so, when?

A.—**SRI B. RACHAIAH** (Minister for Forests and Fisheries).—

(a) No.

(b) As per existing Forest Rules.

(c) Does not arise.

Leave of absence to a Member.

MR. SPEAKER.—I have received a telegram from Sri A. Krishna Shetty, Member of this House requesting leave of absence from attending the current session of Assembly due to ill-health.

Is the House in favour of leave being granted to him?

HON'BLE MEMBERS.—Yes.

MR. SPEAKER.—Leave is granted.

Calling Attention to a Matter of urgent Public Importance Re. Disparity in Recent S.S.L.C. Results in Old Mysore and New Mysore area.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಕರಿಯಪ್ಪ (ಕನಕಪುರ).—ಹಳೇ ಮೈಸೂರು ಮತ್ತು ಹೊಸ ಮೈಸೂರು ಪ್ರದೇಶಗಳ ಇತ್ತೀಚಿನ ಎಸ್. ಎಸ್. ಎಲ್. ಸಿ. ಪರಿಶೀಲನೆಗಳ ತಾರತಮ್ಯದಿಂದ ಉದ್ಭವಿಸಿರುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ವಿದ್ಯಾ ಶಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೇನೆ.

†**SRI S. R. KANTHI** (Minister for Education).—In the valuation procedure now adopted, an examiner gets answer books from various centres of the State. He does not get more than 15 answer books from any one centre. It is not, therefore, possible for him to make specific

observations on the performances of any examinees of any one area. However, all examiners are required to submit a report to the Chief Examiner regarding their impressions on the general performances of the candidates examined by them. These reports are consolidated by the Chief Examiner and submitted to the Examination Office. Under the circumstances, there are no reports making any specific observations on the performances of examinees from any one area of the State.

Only qualified men were entrusted with the valuation work on the basis of the information furnished by them in their applications. Normally only trained teachers who are teaching the subjects in the schools are appointed as examiners. If any specific instances are quoted, the matter will be investigated and suitable action taken.

The terms used in the Science and Agricultural question papers are those from standard vocabulary prepared by the Educational Research Bureau. Wherever these terms are different from those previously used, the English equivalents are always given in the brackets. The word "pranavayu" is not unfamiliar since it is used in the prescribed text books. Further, the following paragraph is reproduced from the instructions given to the Chief Superintendents of Centres :

"The Chief Superintendents of the centres should take on each day the assistance of an experienced teacher of that subject to go through the English and Kannada versions of the question papers. The teacher should be admitted into the room immediately after the opening of the question paper packets while the papers are being counted and put into covers for being sent to the rooms. The teachers should peruse the versions in the Indian languages carefully and verify whether the words used in the paper are understood in the same sense in that area. If there are words which are understood differently in that area, there are equivalents which are current and used by teachers in that area should be written on a paper and submitted to the Chief Superintendent by making as many copies as there are rooms and three more copies. It should be noted that the teachers is not permitted to go out of the room till half an hour after the question paper is set to the candidates. The note which contains the equivalents as are current in that area should be sent by the Chief Superintendents to all the examination rooms with instructions to the room Superintendents to read them out to the candidates. There should be no oral explanations in the examination rooms. Only the memo should be read out. A copy of the same should be sent to the Deputy Director of Public Instruction (Examinations) and the other copy to the Custodian of the Answer Books of that subject with instructions to hand over the copy to the Chief Examiners concerned. It will be responsibility of the Chief Superintendents to see that the candidates experience no difficulty on account of the differences in the language prevalent in the various areas

(SRI S. R. KANTHI)

of this State. The above procedure may be followed for other versions in minority languages if such a step is considered necessary."

It is obvious from the above that all efforts are made to see that the candidates are not handicapped due to the use of a term from the standard vocabulary.

I may also add that I have tried to give as much information as possible about the results of each high school in the State. There is an enclosure which will be prepared during the course of the day and placed on the Table of House on Monday.

Member's Representations.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಲ್. ಗೌಡ (ಚಳ್ಳಕೆರೆ).—ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲಾ ಕ್ಷಾಮ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಒಂದು ಅಡ್ವರ್ನಿಮೆಂಟ್ ಮೋಷನ್ ತಯಾರಿಸಿದ್ದೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—Yesterday we discussed it and I said that I was prepared to postpone the discussion on the report of P.S.C., if necessary. Yesterday we spent a little time on it. Today is a non-official day. Members must remember what is it they have to do. We have to take it as early as possible. We have included it in the Agenda of the Business Advisory Committee. It can be taken up at any time. It is for the Leader of the Opposition to have a talk with the Leader of the House in this regard.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಲ್. ಗೌಡ.—ರೂರಲ್ ಪಕಾರವಾದಿ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಆಗದೆ ಹೋದರೆ, ತಮಗೇ ಗೊತ್ತಿದೆ, ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ರೂರಲ್ ಸೆಟಿಲ ಮಾಡಬಹುದು. ಅದನ್ನು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಅಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಗಂಭೀರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ಜನಗಳು ಅನ್ನ ಬಿಟ್ಟು ಇಲ್ಲದೆ ಸಾಯುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ದನಗಳಿಗೆ ಮೇವಿಲ್ಲ. ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಕರುಣಾ ಜನಕವಾದ ಚಿತ್ರವಿರಿದೆ. ಸರ್ಕಾರ ಏನೇನು ಪರಿಹಾರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಅನ್ನುವುದು ಹೇಳಲು, ಈ ಅಡ್ವರ್ನಿಮೆಂಟ್ ಮೋಷನ್ ಆರೋ ಮಾಡಿದರೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲದೆ ಹೋದರೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

Sri S. SIVAPPA (Sravanā elagola).—The gravity of the situation is people are dying for want of food.

Mr. SPEAKER.—Can I allow it now?

Sri S. SIVAPPA.—Let Government make a statement.

Mr. SPEAKER.—If the Leader of the Opposition meets the Leader of the House for a minute, we can take it up pushing aside the other work.

Sri S. SIVAPPA.—Chitradruga is almost in the grips of death.

Sri S. M. KRISHNA (Maddur) — We have seen pictures and reports in the newspapers. I wonder if these people sitting on the Treasury Benches have seen them. If they had seen them, they would have made a statement on the floor of the House. I cannot think of any more callousness than this. Should they not make a statement of what is happening?

Mr. SPEAKER.—Does he want the debate or the statement?

Sri S. M. KRISHNA.—We want the debate. But any responsible Government would have come out with a statement by now.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಿ. ರಂಗಪ್ಪ.—ನಿನ್ನೆಯ ದಿವಸ ಪೇಪರಿನಲ್ಲಿ ನೋಡಿದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಪ್ರಕಾರ, ಇವತ್ತೇ ದಿಬೇಟ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

Sri S. RAJAGOPAL (K.G.F.).—There is a short notice question relating to some misuse of funds.....

Mr. SPEAKER.—I shall see.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಕಪ್ಪ (ಹೆಬ್ಬೂರು).—ಮೂರು ದಿವಸದ ಹಿಂದೆ ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಾನು ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಹಾಕಿದಾಗ, ತಾವು ರುಜುವಾತು ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರಿಂದ ನನ್ನ ರಾಯ ಪಟ್ಟಣ ತಹಸೀಲುಧಾರರು, ಮಾಜಿ ಜನರಲ್-ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಆಫ್-ದಿ-ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೊಳಗಾಗಿ ದರಬಾಸ್ತುಗಳನ್ನು ಎರೇವಾರಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.....

Mr. SPEAKER.—I asked him to give it in writing.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಕಪ್ಪ.—ಅನೇಕ ಕಾಗದಗಳು ಬಂದಿವೆ. ಬಹುಶಃ ಬೇರೆ ಸದಸ್ಯರಿಗೂ ಕಾಗದಗಳು ಬಂದಿರಬಹುದು. ಶ್ರೀ ದೇವೇಗೌಡರೂ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಿದರು. ಆ ತಹಸೀಲ್ದಾರರ ಮೇಲೆ ಮಾಜಿ General Secretary of the Congress ಅಪ್ಪು ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಿ, ಆ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಅಪ್ಪು ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಈಗ ಒಂದು ಕಾಗದ ಇದೆ; ಇನ್ನು 4-5 ಕಾಗದಗಳು ಊರಿನಲ್ಲಿ ಸೇರಿವೆ. ಒಂದು ಕಾಗದ ಮಾತ್ರ ಸಿಕ್ಕಿದೆ.

Mr. SPEAKER.—What does he want me to do with it? What was the question put by me?

Sri K. LAKKAPPA.—You said “Are you going to justify it when I put a question”.

Mr. SPEAKER.—Please pass on that letter. Are there any other letters in this connection?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಕಪ್ಪ.—ಇನ್ನೂ 3-4 ಇವೆ; ಊರಿನಲ್ಲೆಲ್ಲದ್ದೇನೆ.

(Interruption).

Mr. SPEAKER.—Members must be serious. ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ರೆಸ್ ಮಾಡಿ ಕಮಿಟಿ ಮಾಡಿ ಎನ್ನುತ್ತೀರಾ? ಎಲ್ಲಾ ಕಾಗದಗಳನ್ನು ಒಂದೇ ಸಲ ಕೊಡಿ. ನಾನು ನೋಡಬೇಕು ಅರ್ಥ ಮರ್ಫ ಕೊಟ್ಟರೆ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ?

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಪಿ. ರೇವಣ್ಣ ಸಿದ್ದಪ್ಪ.—ಯಾರೂ ಏನೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದರೆ ದೇವರ ಇಚ್ಛೆ.

Mr. SPEAKER.—The Hon'ble Member is entirely irrelevant.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲ ಗೌಡ (ತೀರ್ಥಹಳ್ಳಿ).—ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಲರ ಇರುವ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಕಾರ್-ಅಟೆನ್ಷನ್ ನೋಟೀಸ್ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೆ. ಅಲ್ಲ ಜನ ಸಾಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ವ್ಯಾಕ್ಸಿನ್ ಇಲ್ಲವೆಂತ ವರದಿ ಬಂದಿದೆ. ಏನು ಮಾಡುತ್ತೀರಾ? ಇದು ಬರಬೇಕಾದರೆ ಎಷ್ಟು ದಿವಸ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಾವದಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ದಿವಸ ಬೇಕೋ, ಕಾರ್-ಅಟೆನ್ಷನ್ ನೋಟೀಸ್‌ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲ ಬೇಕೋ ಅನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ವಿವರವನ್ನು ಕೊಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು.

Mr. SPEAKER.—I will see that when a calling attention notice is received, I must look into it, and call for the file and then apply my mind. If he does not want me to do that and want a speedy disposal, I have no objection. If he wants me to help him, I will try.

Sri K. NAGAPPA ALVA (Minister for Health).—We have supplied it to all the places and there is no difficulty about it.

SEVENTH REPORT OF THE COMMITTEE ON PRIVATE MEMBERS' BILLS AND RESOLUTIONS—PRESENTATION.

Sri A. R. PANCHAGAVI.—Sir, I present the Seventh Report of the Committee on Private Members' Bills and Resolutions.

Mr. SPEAKER.—The question is that this Assembly agrees with the Seventh Report of the Committee on Private Members' Bills and Resolutions.

The motion was adopted.

NON-OFFICIAL RESOLUTION

Re: Making recommendation to the Government of India, to solve border disputes between Mysore and adjoining States on the basis of language, majority of the people and village as a unit and wishes of the people.

(Debate Continued)

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಭಾಸ್ಕರ ಶೆಟ್ಟಿ (ಕಾಪ್).—ಸ್ವಾಮಿ, ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈಗ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಬಂದಿರುವ ಖಾಸಗಿ ನಿರ್ಣಯ ಗಡಿ ವಿವಾದಗಳ ವಿಷಯವಾಗಿ ನಾನು ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಆದ ಬೇಕೆಂದು ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಸ್ವಾಮಿ 1956 ನೇ ಇಸವಿ ನವೆಂಬರ್ ಒಂದನೆಯ ತಾರೀಖಿನಂದು ಈ ರಾಜ್ಯಗಳ ಪುನರ್ರಂಗಿಕರಣ ನಡೆಯಿತು. ಭಾರತ ದೇಶದ ಒಟ್ಟು ಜನರ ಕ್ಷೇಮಾಭಿವೃದ್ಧಿಗಳಿಗಾಗಿ ಗುಣವಾಗಿ ಈ ಭಾಷಾ ಪ್ರಾಂತ ರಚನೆ ಆಯಿತು. ಆದರೆ ಈ ಭಾಷಾವಾರು ಪ್ರಾಂತ ರಚನೆಯಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರಿನ ಸಾಧಾರಣ 24 ಲಕ್ಷ ಜನ ಕನ್ನಡಿಗರು ದಿನ ನಿತ್ಯ ಈಗಲೂ ತಮ್ಮ ರೋಡನವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ನಾನಾ ತರಹದ ಚಳುವಳಿಯನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿ ತಮಗೆ ಆದ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಆಗಾಗ್ಗೆ ತರುತ್ತಾ, ಇದ್ದಾರೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಅವರು ನಿತ್ಯ ಕಾರ್ಮಿಕರಾಗಿ ತಮಗೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಮುಂದಿನ ಪೀಳಿಗೆಗೆ ಬರುವಂತಹ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನೂ ಅನುಭವಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಈ ರಾಜ್ಯ ಪುನರ್ವಿಂಗಡಣೆ ನಾನಾದರೂ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಇದು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ನಡೆದಿಲ್ಲ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಈ ಭಾಷಾವಾರು ಪ್ರಾಂತ ರಚನೆ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಗಣಪತಿಯನ್ನು ಮಾಡಲಿಟ್ಟು, ಹನು ಮಂತನನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿದಂತಹ ಒಂದು ವಿಷಯವಾಗಿದೆ. ರಾಜ್ಯ ಪುನರ್ರಂಗಿಕರಣ ಆಯೋಗದವರು 1956 ನೆಯ ಇಸವಿ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಅಂತಿಮ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಕೈಕೊಂಡಾಗ ಆಗಿನ ಕಾಸರಗೋಡು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಮಂಜೇಶ್ವರ ಫಿರ್ಕಾದ ಜನತಾ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಅಲ್ಲದೆ ಅಂದಿನ ವಿಧಾನ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದು ಮತ್ತು ಇಂದಿನ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಪ್ರಕುಂಠ ಬಾಳಿಗಾರವರು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಕಾಸರಗೋಡು ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ವಿಧಾನ ಸಭಾ ಸದಸ್ಯರಾದ ಎನ್. ಎಸ್. ಮಾಗ್ಜರ್ ಅವರು ಮತ್ತು ಅಕ್ಷೇಪದ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬೆನಗರ್ ರಾಮರಾವ್ ಅವರು ಇದನ್ನು ಪ್ರತಿಭಟಿಸಿದರು, ಮಧರಾಸ್ ವಿಧಾನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಡೆಲ್ಹಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಸರಗೋಡಿನ ಜನತೆಗೆ ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ ಆದ್ದರಿಂದ ಚಂದ್ರಗಿರಿ ಹೊಳೆಗೆ ಉತ್ತರ ಭಾಗವನ್ನು ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಬೇಕೆಂದು ಅವರು ರೋಡನ ಮಾಡಿದರು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಕಾಸರಗೋಡಿನ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಜನ ಡೆಲ್ಹಿಗೆ ತಂತಿಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ ಇದನ್ನು ತಡೆಹಿಡಿಯಬೇಕು ಈ ಜನವನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಬೇಕೆಂದು ಅರಣ್ಯ ರೋಡನವನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ನಾನು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಅದು ಅರಣ್ಯ ರೋಡನವೇ ಆಯಿತು. ಈ ರೋಡನವನ್ನು ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ಸರಕಾರ ಆಗಲಿ ಇಲ್ಲವೇ ಈ ರಾಜ್ಯ ಪುನರ್ರಂಗಿಕರಣ ಆಯೋಗದವರೇ ಆಗಲಿ ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೇ ಸಾಧಾರಣ ಎರಡೂವರೆ ಲಕ್ಷ ಕನ್ನಡಿಗರಿಗೆ ತುಂಬಾ ಅನ್ಯಾಯವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಇದು ಅನ್ಯಾಯದ ಪರಮಾವಧಿ ಎಂದರೂ ಅತಿಶಯೋಕ್ತಿಯಾಗಿ

ರಾರದು. ಕಾನರಗೋಡಿನ ಉತ್ತರ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಎಂದರೆ ಚಂದ್ರಗಿರಿ ಹೊಳೆಗೆ ಉತ್ತರಕ್ಕೆ ಸಾಧಾರಣ 274 ಚದುರ ಮೈಲಿ ಎಸ್ಪೀರ್ನಲ್ಲಿ 36 ಪಂಚಾಯ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ 35 ಪಂಚಾಯ್ತಿಗಳು ಕನ್ನಡಿಗರನ್ನೇ ಒಳಗೊಂಡಿವೆ. ಇನ್ನು ಸಾಧಾರಣ 72 ಗ್ರಾಮಗಳನ್ನು ಇದಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಬೇಕು, ಆ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಎರಡೂವರೆ ಲಕ್ಷ ಕನ್ನಡಿಗರು ಇದ್ದಾರೆ. ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಅಲ್ಲಿ ಸಾಧಾರಣ 35 ಸಾವಿರ ಕನ್ನಡಿಗ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ವಿದ್ಯಾರ್ಜನೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಈಗಾಗಲೇ ತಮಗೆ ತಿಳಿದಂತೆ ಈ ಕನ್ನಡ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಹೈಸ್ಕೂಲ್ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಪಾಸ್ ಆದವರಿಗೆ ಮೈಸೂರು ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಸಿಟಿಗಲನ್ನು ದೊರಕಿಸುವಂತಹ ಒಂದು ಏರ್ಪಾಡು ಇಲ್ಲದೆ ಸಾಧಾರಣ 300 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಈಗ ಕಷ್ಟವನ್ನು ಪಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅವರು ಕೇರಳ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಎಷ್ಟೇ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಿದರೂ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೇರಳ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಈವರೆಗೂ ಮನವಿಯನ್ನೇನೂ ವಹಿಸಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದವರೂ ಸಹ ವಿಶಾಲ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅವರು ನಮ್ಮವರು ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳು ವಿದ್ಯಾರ್ಜನೆ ಮಾಡಬೇಕು ಅವರೂ ಮುಂದೆ ಬರಬೇಕೆಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳದೆ ಈವರೆಗೂ ಯಾವ ವಿಧವಾದ ನಿರ್ಧಾರವನ್ನೂ ಕೈಕೊಳ್ಳದೆ 300 ಜನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಮುಂದಿನ ಭವ್ಯಭಾರತ ವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವ ಜನತೆ ವಿದ್ಯೆ ಇಲ್ಲದೆ ತೊಳಲುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಅವರ ಪಾಡನ್ನು ಹೇಳಿ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ಅಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಕಷ್ಟಪಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ.

ಸ್ವಾಮಿ, ಇನ್ನು ಈ ಆಯೋಗದವರ ಹತ್ತಿರ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ಗಾಡಿನ ಉತ್ತರ ಭಾಗ ಅಂದರೆ ಚಂದ್ರಗಿರಿ ಹೊಳೆಯ ಉತ್ತರ ಭಾಗ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಸೇರಬೇಕೆಂದು ಕನ್ನಡ ಜನತೆ ಅಪ್ಪೊಂದು ಪರಿಣಾಮ ಬೀರದೆ ಇದ್ದರೂ ಕೇರಳದ ಮರೆಯಾಳ ರೀಜನರ್ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕಮಿಟಿ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟ್ ಗೋವಿಂದನ್ ನಾಯರವರು 1957ರಲ್ಲಿ ಕಾಗದ ಬರೆದು ಕನ್ನಡಿಗರಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ, ಚಂದ್ರಗಿರಿ ಹೊಳೆಯ ಉತ್ತರ ಭಾಗವನ್ನು ಕರ್ಣಾಟಕಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅಭ್ಯಂತರವಿಲ್ಲ, ಅದು ಕರ್ಣಾಟಕಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕು ಎಂದು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀನಿವಾಸಮಲ್ಲರವರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಬರೆದ ಪತ್ರ ನನ್ನ ಹತ್ತಿರವಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಕಾನರಗೋಡಿನ ಎಂ ಎಂ ಎ ಕುಂಞ್ ಕೃಷ್ಣನಾಯರವರು ಜನತೆಗೆ ಬರೆದ ಕಾಗದದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಕಾನರಗೋಡು ಕರ್ಣಾಟಕಕ್ಕೆ ಸೇರಬೇಕೆಂದು ನೂಡಿಸಿರುವುದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರು ಅನುಖ್ಯಾತ ಕನ್ನಡಿಗರು ಕೇಳುವುದನ್ನು ಅನುಲಕ್ಷಿಸಿ ನಮ್ಮನ್ನು ಕೈಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಹೇಗಾಗಿದೆಯೆಂದರೆ ಮತ್ತೊಬ್ಬನ ಕಷ್ಟಗೊತ್ತಿಲ್ಲದೆ ಸ್ವಾರ್ಥಿಗಳು ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡಿದಂತಾಗಿದೆ. ಕಾನರಗೋಡಿನ ಉತ್ತರ ಭಾಗ ಭಾಗೀಶ್ವರವಾಗಿ ಅಥವಾ ಐತಿಹಾಸಿಕವಾಗಿ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕವಾಗಿ ಕರ್ಣಾಟಕಕ್ಕೆ ಸೇರಬೇಕು.

Mr. SPEAKER.—The House will now rise for tea and will meet again after half an hour.

The House adjourned for recess at Ten of the Clock and reassembled at Thirty-Five Minutes past Ten of the Clock.

[Mr. DEPUTY SPEAKER in the Chair.]

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಭಾಸ್ಕರಶೆಟ್ಟಿ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಈಗಿನ ಆದಳತಗಾರರ ದೌರ್ಜನ್ಯದಿಂದಾಗಿ ನಮ್ಮ ಕರ್ಣಾಟಕಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ 25 ಲಕ್ಷ ಕನ್ನಡಿಗರು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಪ್ರಾಂತಗಳಲ್ಲಿ ಸೇರಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಕೇರಳಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಕಾನರಗೋಡು, ಮದ್ರಾಸಿಗೆ ಸೇರಿದ ತಾಳವಾಡಿ, ಹೊಸೂರು, ನೀಲಗಿರಿ, ಅಂಧ್ರಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಮಡಕಸಿರಾ, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಅಕ್ಕಲಕೋಟೆ, ಪತ್ತ ಮುಂತಾದ ಕಡೆಯ ಕನ್ನಡಿಗರು ಬಹಳ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನುನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಭಾಷಾವಾರು ಪ್ರಾಂತ ರಚನೆ ಮಾಡುವಾಗ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ಅಭಿರುಚಿ ಮತ್ತು ಆಕಾಂಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ರಾಜ್ಯವನ್ನಾಳಬೇಕೆಂದಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಹಾಗೆ ಮಾಡದಿರುವುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಕನ್ನಡಿಗರು ತುಂಬಾ ಕಷ್ಟಪಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಕಾನರಗೋಡಿನ ಸುಮಾರು 300

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ಭಾಸ್ಕರಶೆಟ್ಟಿ)

ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳ ಭವಿಷ್ಯ ಹಾಳಾಗಿರುವುದು ಒಂದು ನಿರ್ದರ್ಶನವಾಗಿದೆ. ಅವರನ್ನು ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಕ್ಕೂ ಬರಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಕೇರಳ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದಲ್ಲೂ ಅವರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಸೌಕರ್ಯ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗಾಗಲೇ ಕಾನರಗೋಡಿನಲ್ಲಿರುವ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಮರೆಯಾಳಗಳನ್ನೇ ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡು ಕನ್ನಡ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಅವರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕೇರಳ ಸರ್ಕಾರ ವಿಳಂಬ ಭೋರಣೆಯನ್ನು ನುಸರಿಸಿದ್ದರೆ ಮುಂದಿನ ಪೀಳಿಗೆಯ ಭವಿಷ್ಯವನ್ನು ಕಾಪಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರವಾದರೂ ಕೈಹಾಕಿ ಯಾವರೀತಿ ಈ ಸಮಸ್ಯೆ ಪರಿಹಾರ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದಕ್ಕೆ ದೂರ ಕಂಡುಹಿಡಿಯಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ತೊಂದರೆ ಉದ್ಭವವಾಗಬಹುದು. ಅಷ್ಟು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಅಲ್ಲಿನ ಕನ್ನಡಿಗರು ಎಷ್ಟಿರತನಕ ಆರೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದರೆ ಕೇರಳ ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದೆ ಪ್ರತಿಭಟನೆ ಸಲ್ಲಿಸಿ ಒಂದುವೇಳೆ ಕನ್ನಡ ಜನರ ಕೂಗಿಗೆ ಆ ಸರ್ಕಾರ ಮಾನ್ಯತೆ ಕೊಡದೆಹೋದರೆ ವಿಧಾನಸೌಧದ ಮುಂದೆ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಹೂವುವುದಾಗಿ ಪ್ರತಿಶಕ್ತಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ನಾವೇನಾದರೂ ಆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಾಡುವುದಿದ್ದರೆ ಕೇರಳದವರಿಗೆ ಬರೆದು ಕನ್ನಡ ಜನರ ಭವಿಷ್ಯವನ್ನು ಕಾಪಾಡುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಈಗ ಚಾಮರಾಜನಗರಕ್ಕೆ 10 ಮೈಲಿ ದೂರದಲ್ಲಿರುವ ತಾಳವಾಡಿಯ ಜನರು ಅಷ್ಟೇ ಕನ್ನಡಿಗರು. ಅವರು ದಿನನಿತ್ಯ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಸೇರಬೇಕೆಂದು ಹಂಬಲಿಸುತ್ತಾ ಬಹಳ ಕಷ್ಟಕ್ಕೀಡಾಗಿ ಕಣ್ಣೀರಿಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ಕನ್ನಡಿಗರ ರೋದನ ಅರಣ್ಯರೋದನವಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಮುಖಂಡರು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ-ಮೈಸೂರು ಗಡಿ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಹೊಂದಾಣಿಕೆಗೆ ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯ ಕೊಡದೆ 24 ಲಕ್ಷ ಕನ್ನಡಿಗರ ಕಷ್ಟವನ್ನು ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದುದರಿಂದ ಹೊಂದಾಣಿಕೆಯೇನಾದರೂ ಬರುವುದಿದ್ದರೆ ಅದಷ್ಟು ಬೇಗ ಬಂದು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದವರಿಗೆ ಅಥವಾ ಕನ್ನಡಿಗರಿಗೆ ಯಾವ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಮಾಡಬಹುದೋ ನೋಡಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಕೊಂಡು ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ನೀತಿಯನ್ನು ನುಸರಿಸಬೇಕು ಅದಷ್ಟು ಬೇಗ ಇದನ್ನು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಫಸಲಾಲ ಕಮಿಷನ್ನಿನವರು ಕಾನರಗೋಡನ್ನು ಆಡಳಿತ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕೇರಳಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೂ ರಾಜ ಪೂರ್ವಿಂಗಡಣಾ ಸಮಿತಿಯವರು ಕಾನರಗೋಡಿನ ವಿಷಯವನ್ನು ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಅದು ಸೇರಬೇಕಾದ್ದು ಯೋಗ್ಯ. ಭಾಷಾವಾರು ಆಧಾರದಮೇಲೆ ಮತ್ತು ಆಡಳಿತ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇಡೀ ತಾಲ್ಲೂಕು ಕನ್ನಡಿಗರಿಗೇ ಸೇರಬೇಕಾದ್ದು ಸೂಕ್ತ. ಯಾವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿದರೂ ಕಾನರಗೋಡು ಮಂಗಳೂರಿಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡಿದೆ. ಕಾನರಗೋಡು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಚಂದ್ರಗಿರಿ ಹೊಳೆ ಉತ್ತರಕ್ಕೆ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ 7 ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಡಿಕೆ ತೋಟವಿದೆ. ಇವರ ಅಡಿಕೆಗೆ ಮಾರ್ಕೆಟ್ಸ್ ಎಂದರೆ ಮಂಗಳೂರು. ಮತ್ತು ಇವರಿಗೆ ಬೇಕಾಗುವ ಪ್ರತಿ ನಿತ್ಯದ ಸಾಮಾನುಗಳಿಗೂ ಇವರುಗಳು ಮಂಗಳೂರನ್ನೇ ನಂಬಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸರಬರಾಜೂ ಮಂಗಳೂರಿನ ಕಡೆಯಿಂದಲೇ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿದರೂ ಕಾನರಗೋಡಿನ ಜನತೆ ಮಂಗಳೂರನ್ನು ಹೊಂದಿಕೊಂಡಿದ್ದರೇನೆ ಅವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲಗಳು ದೊರೆಯುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಈ ಹಿಂದೆ ಫಸಲಾಲ ಕಮಿಷನ್ನು ಮಾಡಿದಾಗ ಅದರಲ್ಲಿ ಏಕೆಂತ ಕೆ. ಎಂ. ಪಣೀಶ್ವರವರು ಮೆಂಬರಾಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅವರು ಕಾನರಗೋಡಿನ ಜನತೆಗೆ ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯವನ್ನು ಮಾಡಿ ಕಾನರಗೋಡು ಕೇರಳದಲ್ಲೇ ಉಳಿಯುವಂತೆ ಮಾಡಿದರು. ಅದುದರಿಂದ ಈ ಕಾನರಗೋಡಿನ ಜನತೆಯನ್ನು ಈಗಲಾದರೂ ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಿ ಅವರುಗಳು ಪಡುತ್ತಿರುವ ಬವಣಿಯನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ. ಕನ್ನಡ ಮಾತನಾಡುವ ಇನ್ನೂ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಭಾಗಗಳು ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಸೇರದೆ ಈಗಿರುವ ಮೈಸೂರಿನ ಭೂಪಟವೇ ಎಂಟುಪಗೊಂಡಂತೆ ಇದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಈಗ ಯಾವ ರೂಪವೂ ಇಲ್ಲ. ಕನ್ನಡಿಗರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಬಹುವಾಗಿ ಅಲಕ್ಷಿಸಿರುವುದರಿಂದಾಗಿ ಅವರುಗಳು ಇನ್ನೂ ಹಲವು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಗೇ ಬಹಳವಾಗಿ ಉಳಿದಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಇನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೂ ಕನ್ನಡ ಜನತೆಯು ಅಭಿರುಚಿಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಬಹಳ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳನ್ನು ಅಲಕ್ಷಿಸಿ ಅವರನ್ನೂ ಹಾಗೆಯೇ ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆದಲ್ಲಿ ಮುಂದೆ ಬಹು ಗಂಭೀರವಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಮುಟ್ಟಿ ಅದನ್ನು ಎದುರಿಸಬೇಕಾದೀತು ಎಂದು ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಕಾನರಗೋಡಿನ ಜನತೆ ತಮ್ಮ ಬವಣಿಯನ್ನು ತೋರಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಮತ ಪ್ರದರ್ಶನ ನಡೆಸಿದರು. ದೆಹಲಿಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಮುಖಂಡರುಗಳು ಹಾಗೂ ಶಾಸನ ಸಭಾ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಸೇರುತ್ತಾರೋ ಅಲ್ಲಿಗೆಲ್ಲಾ ಹೋಗಿ ತಮ್ಮ ಮನವಿಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ ತಮ್ಮ ಕುಂದುಕೊರತೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ವಿವರಿಸಿ ಹೇಳಿ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅದುದರಿಂದ ಇನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಅವರ ತಾಳ್ಮೆಯನ್ನು ಕಡಲೆಕ್ಕೆ ಬಿಡಬಾರದು. ಇಷ್ಟಿರತನಕ ಎಷ್ಟೋ ಪ್ರದರ್ಶನಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿದ್ದಾರೆ. ಹೋದನಾರಿ ಎಂದರೆ 18ನೇ ಮೇ 1963

ರಲ್ಲ ಮಂಗಳೂರಿನಲ್ಲ ಒಂದು ರಾಜಕೀಯ ಸಮ್ಮೇಳನ ನಡೆದಾಗ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಎರಡು ಸಾವಿರ ಕನ್ನಡಿಗರು ಮತ್ತು ಕೆಲವು ವಿಧಾನಸಭಾ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಇವರುಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಮತ ಪ್ರದರ್ಶನವನ್ನು ನಡೆಸಿದರು. ಅಲ್ಲ ನಡೆದ ಸಮ್ಮೇಳನಕ್ಕೆ ಕೇವಲ 30 ಜನ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಮಾತ್ರ ಬಂದಿದ್ದರು ಮತ್ತು ಅದು ಬರೀ ಒಂದು ರಾಜಕೀಯ ಸಮ್ಮೇಳನವಾಗಿತ್ತು. ಹಾಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅಲ್ಲಗೆ ಬೇರೆ ಇತರ ಜನರನ್ನೂ ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡು ಪೇಪರಿಗೆ ಕೊಡುವಾಗ ನುಮ್ಮನೆ ಎರಡು ಸಾವಿರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಬಂದಿದ್ದರು ಎಂದು ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಪ್ರಕಟಣೆಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿದರು. ಆ ಸಮ್ಮೇಳನಕ್ಕೆ ಅಗ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಕಾಮರಾಜ ನಾಡಾರವರು ಹಾಗೂ ಶ್ರೀಮಾನ್ ರಾರ್ ಬಹದ್ದೂರ್ ಶಾಸ್ತ್ರಿಯವರು ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರೂ ಬಂದಿದ್ದರು. ಅಗ ಅಲ್ಲಗೆ ಕಾನರಗೋಡು ಜನತೆಯ ಪರವಾಗಿ ಬಂದಿದ್ದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಇವರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಭೇಟಿ ಮಾಡಿ ಅವರ ಮುಂದೆ ತಮ್ಮ ಕಷ್ಟ ಕಾರ್ಪಣ್ಯಗಳ ನೆರವಿಗೆ ವಿವರಿಸಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಮನವಿಯನ್ನೂ ಒಪ್ಪಿಸಿದರು. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಕಾಮರಾಜ ನಾಡಾರವರು ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ ದ್ವಾಗ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಂತೆ “ಪಾರ್ಕರ್” ಎನ್ನುವ ಭಾಷೆಯಂತೆ ಇಲ್ಲಿಯೂ ಹೇಳಿ ಹೋದರು. ಅಲ್ಲದೆ ಅಲ್ಲಗೆ ಬಂದಿದ್ದ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಕೂಡ ಅದಷ್ಟು ಬೇಗ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಬಂದರು. 1962ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ವಿಧಾನಸೌಧದ ಮುಂದೆ ಕಾನರಗೋಡಿನಿಂದ ಬಂದ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳು ಮತ ಪ್ರದರ್ಶನ ನಡೆಸಿದಾಗಲೂ ಕೂಡ ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಇದೇ ಭಾಷೆಯನ್ನೇ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಹೇಳಿದರು ಮತ್ತು ಅದೇ ಉತ್ತರವನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಈ ರೀತಿ ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು ಸರಿಯೇ ಎಂದು ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಪುನಃ ಕೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈಗ ನಮ್ಮ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿರುವ ಶ್ರೀಮಾನ್ ರಾರ್ ಬಹದ್ದೂರ್ ಶಾಸ್ತ್ರಿಯವರೂ ಕೂಡ ಇದನ್ನು ಅದಷ್ಟು ಬೇಗ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡೋಣ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರಿಗೂ ಹಾಗೂ ಶ್ರೀ ಕಾಮರಾಜ ನಾಡಾರವರಿಗೂ ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳಿದರು ಮತ್ತು ಈ ಕಾನರಗೋಡಿನ ಭಾಗಗಳು ಅದಷ್ಟು ಬೇಗ ಕರ್ನಾಟಕದೊಳಕ್ಕೆ ಸೇರುವಂತೆ ತಕ್ಕ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುವುದು ಅಗತ್ಯ. ಅಲ್ಲದೆ ಮೈಸೂರಿನ ರಾಜ್ಯದೊಳಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಕನ್ನಡದ ಭಾಗಗಳು ಸೇರಬೇಕಾದವು ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಿವೆ ಅವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಮ್ಮ ದೇಶದೊಳಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಲು ತಕ್ಕ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಈ ಕೂಡಲೇ ನಿರ್ಧಾರ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ, ಬೆಂಕಿ ಬಿದ್ದಾಗ ಬಾವಿ ತೋಡಿಸಲಕ್ಕೆ ಹೋದರೂ ಅನ್ನುವಂತಾಗಬಾರದು. ಮುಂದಿನ ಜನವರಿ ತಿಂಗಳೊಳಗೆ ಕಾನರಗೋಡನ್ನು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಲು ತಕ್ಕ ಕ್ರಮವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳದೇ ಹೋದರೆ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ವಿಧಾನ ಸಭಾ ಸದಸ್ಯರನ್ನೊಳಗೊಂಡು ಕಾನರಗೋಡಿನ ಮುಖಂಡರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಮಹಾಬಲ ಭಂಡಾರಿ ಯವರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಾವಿರ ಜನ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳು ವಿಧಾನಸೌಧದ ಮುಂದೆ ಬಂದು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ನಡೆಸಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚೆ ತೀರ್ಮಾನ ಕೈಗೊಂಡು ಕಾನರಗೋಡನ್ನು ಅದಷ್ಟು ಬೇಗ ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆಸಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಮಾಡದೇ ಹೋದರೆ ಕಾನರಗೋಡಿನಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕುಟುಂಬದವರಿಂದಲೂ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರು ಬಂದು ಈ ವಿಧಾನಸೌಧದ ಮುಂದೆ ಅನ್ನ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಮಾಡುವವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಕನ್ನಡ ಜನತೆಯನ್ನು ಅದಷ್ಟು ಬೇಗ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದೊಳಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಇನ್ನು ವಿಳಂಬ ಮಾಡುವುದೂ ಸರಿಯಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳು ನಮ್ಮ ದೇಶದ್ದು ಸೇರಿಹೋಗಿವೆ. ಅವನ್ನೂ ಕೂಡ ಒಂದು ಹೊಂದಾಣಿಕೆಯ ಮೇರೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಪ್ರಾಂತಗಳವರ ಒಪ್ಪಿಗೆಯನ್ನು ಪಡೆದು ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಸೇರುವ ಭಾಗಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಇರುವ ವಿವಾದಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಬೇಕು. ಹಾಗೇ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರಕಾರ ಬೇಗನೆ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಕ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಸುಬ್ಬಯ್ಯ ನಾಯಕ್ (ಸೊಳ್ಳೆ). —ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಮ್ಮ ಮುಂದಿರುವ ನಿರ್ಣಯ ಈ ರೀತಿ ಇದೆ:

ಮೈಸೂರು ಮತ್ತು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರವನ್ನೊಳಗೊಂಡ ನೆರೆಯ ರಾಜ್ಯಗಳ ನಡೆವೆ ಇರತಕ್ಕ ಗಡಿ ವಿವಾದಗಳನ್ನು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ವಿಳಂಬ ಮಾಡದೆ ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಆಧಾರಗಳ ಮೇರೆಗೆ ಬಗೆಹರಿಸ ಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಭೆಯವರು ಭಾರತ ಸರಕಾರದವರಿಗೆ ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

- (1) ಭಾಷಾ ಸಂಖ್ಯಾತರು,
- (2) ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಸಾಮೀಪ್ಯ,
- (3) ಗ್ರಾಮೀಣ ಭೂಕವಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸುವುದು ಮತ್ತು
- (4) ಜನರ ಅಭಿಮತ

(ಶ್ರೀ ಸುಬ್ಬಯ್ಯ ನಾಯಕ)

ಈ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸುವ ಒಂದು ನಿರ್ದಯ ಒಂದು ಹಿಂದೆಯೇ ಬಂದಿತ್ತು. ಆದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಎ.ಎಸ್.ಪಾಟೀಲರವರು ಈಗಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ತರಬಾರದಾಗಿತ್ತು. ಏಕೆಂದರೆ ಈಗ ತಂದಿರುವ ಸಮಯ ಸರಿಯಾದುದು ಅಲ್ಲ. ಈಗಿರುವ ಸಂಗತಿಯೂ ಅಗಿದ್ದ ಸಂಗತಿಯೂ ಬೇರೆ. ನಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಈಗ ನಾನು ತರುವುದೆಂದರೆ ಹಿಂದೆ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀ ಜವಹರಲಾಲ್‌ರವರು ಇಂದು ಇಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಅನ್ವಯಿಸುವುದಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಪ್ರಧಾನಿಗಳ ಪಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಬಂದವರು ಸ್ವಲ್ಪ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಪಡೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲಾವಕಾಶ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ಪ್ರಧಾನಿಗಳಾಗಿ ಬಂದಿರುವ ಶ್ರೀ ಮಾನ್ ರಾಲ್‌ಬಹದ್ದೂರ್ ಶಾಸ್ತ್ರಿಯವರು ಕೂಡ ಅಂತಹ ಕಾರಾವಕಾಶವನ್ನು ಪಡೆಯುವುದು ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಪಾಟೀಲರವರು ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಹಿಂತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುವುದು ಸೂಕ್ತ. ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಇಲ್ಲ ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ರಾಜ್ಯಗಳ ಪುನರ್ವಿಂಗಡಣೆಯು ಒಂದು ಸಾರಿ ಆದ ಮೇಲೆ ಅವರಲ್ಲಿರುವ ಇತರ ಸಣ್ಣ ಭಾಗಗಳು ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊಂದಾಣಿಕೆಯಿಂದ ಇರಬೇಕು, ಅದನ್ನು ಪುನಃ ಪರಿಶೀಲನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅಮೂಲಗ್ರಾಹ್ಯವಾಗಿ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಎಂದು ಇರುವಾಗ ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಅವರು ಹಿಂತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಮೇಲು. ಅಲ್ಲದೆ ಈಗಿರುವ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹಿಂದೆ 42-43 ರಲ್ಲಿದ್ದಂತಹ ವಿಷಮ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬರುವುದೋ ಎಂಬ ಶಂಕೆ ಇದೆ.

ಆದರೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನವರ ದಕ್ಷತಾಪೂರ್ಣವಾದ ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟದಂತೆ ಮಹತ್ತರವಾಗಿ ಬರತಕ್ಕ ಕ್ಷಾಮದಾಮರುಗಳನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವ ಶಕ್ತಿ ಇದೆ. ಈ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಇನ್ನು ಕೆಲವೊಂದು ದಿನಗಳಲ್ಲೇ ಇದರ ಪೂರೈಕೆಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಿ ದೇಶಾದ್ಯಂತವೂ ಶಾಂತ ವಾತಾವರಣವಿರುವಂತೆ ಮಾಡಲಾಗುವುದು. ಅಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬೇಗನೆ ಬರಲಿದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಕೆಲವು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಪಟ್ಟಣಗಳ ಧಾನ್ಯಗಳ ಧಾರಣವಾಸಿಗಳು 10-15 ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೂ ಇಳಿದು ಹೋಗಿರುತ್ತದೆಂದು ನಾನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಇನ್ನೂ ಒಂದು ವಿಚಾರವೆಂದರೆ: ಆ ಚೈನಾ ಮತ್ತು ಪಾಕಿಸ್ತಾನಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅನುಕೂಲವಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನೂ ಹೊಂದಿಲ್ಲ. ಹೇಗೆಲ್ಲಾ ಇರುವಾಗ ನಾವಿಲ್ಲ ಭಾಷಾ ಗೊಂದಲ ಮತ್ತು ಈ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳ ಗೊಂದಲವನ್ನು ಹಚ್ಚಿಕೊಂಡರೆ ನಾವು ಇದರಿಂದ ನಮ್ಮ ವೈರಿಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟು ಹಾಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಚರ್ಚೆಗೆ ಇದು ಸರಿಯಾದ ಕಾಲವಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಒಂದಾವರ್ತಿ ಈ ವಿಚಾರವಾಗಲೇ 1956 ರಲ್ಲೇ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿ ಹೋಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾವು ಇದನ್ನು ಪುನಃ ಪುನಃ ಕಣಕುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ ಶ್ರೀ ಪೊಟ್ಟಿ ಶ್ರೀರಾಮುಲು ಅವರು ಭಾಷಾವಾರು ಪ್ರಾಂತ ರಚನೆಯಾಗಬೇಕೆಂದು ಉಪವಾಸ ಮುಷ್ಕರವನ್ನು ಹೂಡಿ ಅವರು ಸತ್ತು ಹೋದ ವಿಚಾರ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಆ ಒಂದು ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಮುಂದಿಟ್ಟು ಕೊಂಡು ಅಂದು ಭಾಷಾವಾರು ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳ ರಚನೆಯಾಯಿತು. ಆದರೆ ಹಾಗೆ ಭಾಷಾವಾರು ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡಿದು ಸರಿಯೋ ಸರಿಯಲ್ಲವೋ ಎಂಬ ಅಸಮಾನವಿರತಕ್ಕೆ ಜನ ಈಗಲೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈಗ ಅದು ಸರಿಯೋ ಅಲ್ಲವೋ ಆಗಿಹೋಗಿದೆ. ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಆದಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಆ ಒಂದು ಮನಸ್ಸು ಸರಿಯಾಗಿದ್ದರೆ ನಾವು ಎಲ್ಲೆಡೆಗೂ ಇರುವುದು. ಯಾವ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಾದರೂ ಬೆಳೆಯಬಹುದು, ಯಾವ ಭಾಷೆಯನ್ನಾದರೂ ಬೆಳೆಸಬಹುದು, ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ: ನಾವು ಈ ದಿವಸ ಡೆಲ್ಲಿಗೋ ಅಥವಾ ಇನ್ನಾವ ಪರರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೋ ಹೋದರೆ ನಾವು ಅಲ್ಲಿಯ ಹವಾ, ಉಡುಪು, ಆಹಾರ ಮತ್ತು ಭಾಷೆಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲವೇನು? ಈ ದಿವಸ ಬೆಳಗಾವಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಕನ್ನಡಿಗರು ಕನ್ನಡಿಗರಾಗಿದ್ದರೂ ಅವರು ಆ ಮರಾಠಾ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಅನುಸರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೊಂದಾಣಿಕೆಯಿಂದ ಹೋಗುತ್ತಿಲ್ಲವೇ? ಹೀಗೆ ಜನರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹೊಂದಾವಣೆಯಿಂದ ಹೋಗುತ್ತಿಲ್ಲವೇ? ಹೀಗೆ ಜನರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹೊಂದಾಣಿಕೆಯಿಂದ ಹೋಗತಕ್ಕ ಭಾವನೆ ಬೆಳೆಯಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಇಡೀ ದೇಶಕ್ಕೆ ಆದರಿಂದ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈ ವಿಚಾರ ಹೇಗಿದೆಯೆಂದರೆ: ಇದು ಗ್ರಾಮ್ಯಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುವಂತೆ ಒಂದು ಉರಿಮೂಳೆ ಅಂದರೆ ಕೆಂಪು ಇರುವೆ ಇದ್ದಹಾಗೆ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಕಣಜದ ಹುಳದ ಗೂಡಿನಲ್ಲಿ ಹಾಗೆ ಈ ವಿಚಾರವಿದೆ. ಅಂಥ ಹುಳದ ಗೂಡಿಗೆ ನಾವೇನಾದರೂ ಒಂದು ಕಲ್ಲನ್ನೆಸೆದಿದ್ದೇ ಆದರೆ ಆ ಹುಳಗಳು ಕೆಲವು ಕಲ್ಲನ್ನು ಎಸೆದವರನ್ನು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಅಲ್ಲಿ ಅಕ್ಕ ಪಕ್ಕದವರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕನ್ನಿತ್ವವೆ. ಆದುದರಿಂದ ಒಂದಾವರ್ತಿ ಏಕನೂತ್ರದಿಂದ ಪೋಣಿಕೆ ಆಗಿರತಕ್ಕ ರಾಜ್ಯದ ವಿಚಾರವನ್ನು ನಾವು ಪುನಃ ಪುನಃ ಬಿಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದಾರವು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ದ್ದೇನೆ. ಇದರಿಂದ ಅವರಿಗೂ ಗಂಡಾಂತರವನ್ನು ತಂದುಕೊಳ್ಳುವುದ್ದಲ್ಲದೆ ಇತರರಿಗೂ ಗಂಡಾಂತರವನ್ನು ತರುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕಣಜದ ಹುಳುವಿನ ಗೂಡಿಗೆ ಕತ್ತೆಸೆದಂಥಾ ಸಂದರ್ಭವಿರುವುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಯಾರೂ ಮಾಡಬಾರದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಒಂದಾವರ್ತಿ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಮಾಡಿದ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಮತ್ತೆ ಕಣಜದರೆ ಇದರಿಂದ ಕಣಜತಕ್ಕವರಿಗೇ ಅನುಕೂಲಕ್ಕಿಂತ ತೊಂದರೆಯೇ ಹೆಚ್ಚಾಗಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಕೈಬಿಡುವುದು ತಮ್ಮವೆಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಈ ದಿವಸ ಕೆಲವರು ಕರ್ಣಾಟಕ ದೇಶವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಏನೋ ಒಂದು ಹುರುಪಿನಲ್ಲಿ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಹೋಗಬಹುದು. ಆದರೆ ಆಗ ಆಗ ಅವರಿಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದಷ್ಟು ಅನುಕೂಲಗಳು ಸಿಗದೆ ಅವರಿಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಅನಾನುಕೂಲಗಳೇ ಹೆಚ್ಚಾಗಬಹುದು. ಅಲ್ಲಿಯವರು ಇಲ್ಲದಷ್ಟು ಅನುಕೂಲತೆಗಳನ್ನು ಕೊಡದೆ ಹೋಗಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಇಂಥಾದ್ದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಕೈ ಹೆಚ್ಚಿದವರೆಂದು ನಾನು ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ನಿರ್ಣಯದ ಸೂಚಕರು ತಮ್ಮ ನಿರ್ಣಯದಲ್ಲಿ ಈ ಪುನರ್ವಿಂಗಡಣೆಯ ವಿಚಾರವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅವರು 3-4 ವಿಚಾರಗಳ ಮೇಲೆ ತಮ್ಮ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಕೇಂದ್ರೀಕೃತ ಮಾಡಿ ಅವರು ಹೇಳಿರತಕ್ಕದ್ದು ಏನೆಂದರೆ: ಭಾಷಾ ಸಂಖ್ಯಾತರು, ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಸಾಮೀಪ್ಯ, ಗ್ರಾಮವನ್ನೇ ಘಟಕವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸುವುದು, ಜನರ ಅಭಿಷ್ಟೆ ಇತ್ಯಾದಿ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಆರೋಪ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ಆಧಾರಗಳು ಒಂದೂ ಸರಿಯಾದವುಗಳಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಜನರ ಅಭಿಷ್ಟೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ಭಾಷೆಯನ್ನಾಡತಕ್ಕ ಜನರು ಇನ್ನೊಂದು ಭಾಷೆಯನ್ನಾಡತಕ್ಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರಬಹುದು. ಇಂಥಾ ಜನರು ಇನ್ನೇ ಇರಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯ ಮಾಡಬಾರದು. ಇನ್ನು ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಸಾಮೀಪ್ಯದ ವಿಚಾರ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ—ಬೆಳಗಾಂಗೆ ಸೇರಿಸತಕ್ಕ ಭಾಗಗಳು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೂ ಸಮೀಪವಾಗಿರಬಹುದು, ಇತರ ಕರ್ಣಾಟಕಕ್ಕೂ ಸಮೀಪವಾಗಿರಬಹುದು. ಆದುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಒಂದು ಆಧಾರವಾಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿರತಕ್ಕದ್ದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಇನ್ನು ನಾನು ಆ ಶ್ರೀ ಭಾಸ್ಕರಶೆಟ್ಟರ ಧೋರಣೆಯಲ್ಲೇ ಮಾತನಾಡಬೇಕೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ಕನ್ನಡ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಸೇರಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಕನ್ನಡ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಅನೇಕವಾಗಿವೆ. ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಸೇರಿಸತಕ್ಕ ಕಾಸರಗೋಡು, ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಹೊಸೂರು, ಮಡಕಶಿರಾ ಮತ್ತು ತಳಕವಾಡಿ ಫಿರ್ರಿ, ಸೋರಾಪುರ, ಅಕ್ಕಲಕೋಟೆ, ಹೀಗೆ ಇನ್ನು ಅನೇಕ ಕನ್ನಡಭಾಗಗಳು ಈ ದಿವಸ ಹೊರಗಡೆಯಲ್ಲಿವೆ. ಇವೆಲ್ಲ ನಮಗೆ ಬರಲೇಬೇಕು. ಆದಾಗ್ಯೂ ಅವುಗಳನ್ನು ಒತ್ತಾಯಪಡಿಸಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಇದು ಸರಿಯಾದ ಸಮಯವಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾವು ನುಮ್ಮಂದಿದ್ದೇವೆ. ಕಾಸರಗೋಡಿನ ಜನರು ಈಗಲೂ ತುಳು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದಾನೊಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿ ತೌಕಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವೆಂಬ ಹೆಸರಿನ ರಾಜ್ಯವೇ ಇತ್ತೆಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಯಿದೆ. ಈಗಲೂ ಪಡೆದಿದೆ. ಅವರ ಆಚರಣೆ, ಭಾಷೆ ಇತ್ಯಾದಿ ಅನೇಕ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೂ ನಮಗೂ ಹೊಂದಾಣಿಕೆಯಿದೆ. ಕೊಂಕಣಿಯನ್ನು ಮೊನ್ನೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೊಬ್ಬರು ಇಲ್ಲಿ ಮರಾಠಿ ಭಾಷೆಗೆ ಸೇರುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿದಂತೆ ತುಳು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಭಾಷೆ. ಏನೇ ಆಗಲೇ ಇಂಥಾ ಅಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪ ವಿರುದ್ಧೋಗವಿದ್ದರೂ ಸ್ಥಿತಿತ್ವಾಪನಾತಕ್ತಿಯುಳ್ಳ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಪಡೆದಿರತಕ್ಕ ಮನುಷ್ಯನು ಇವುಗಳನ್ನು ಸೈರಿಸಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದೋಕ್ಕಿಯದು.

ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ನನ್ನ ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರು ಕೆಲವರು ಇದು ಈಗ ಸಮಯವಲ್ಲ. ಈಗ ಆ ರೀತಿ ಕೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಪತಿ ಪಕ್ಷದ ಎಲ್ಲಾ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಏಕಕಂಠದಿಂದ ಆ ರೀತಿ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ ಅಂದರೆ ಈಗಲೇ ಅದು ನಮ್ಮ ಕರ್ಣಾಟಕಕ್ಕೆ ಸೇರಬೇಕೆಂದೂ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲವೇ ಹೋದರೆ ಜಾಗೃತಿಯಾಗಿ ಅವರೂ ಬಂದು ನಮ್ಮೊಡನೆ ಸೇರಬೇಕೆಂದು ಪ್ರತಿಭಟನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಲ್ಲಿ ಈ ನಿರ್ಣಯ ತಂದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಪೂರೈತಕ್ಕ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸುಲಭವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಕಾಸರಗೋಡು ತಾಲ್ಲೂಕಿನವರು ಎಂದೋ ಇಲ್ಲಿ ಬಂದು ಸೇರಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಅವರಿಗೆ ಎಷ್ಟೋ ಆಸೆಯಿದೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಭಾಸ್ಕರಶೆಟ್ಟಿಯವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಅಲ್ಲಿನ ಕನ್ನಡ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ಅನಾನುಕೂಲಗಳಾಗಿವೆ. ಆದರೆ ನಿಜವಾಗಿ ಅವರ ಕಾರ್ಯ ಭ್ರಷ್ಟತೆ, ಕಾರ್ಯ ವಿಹೀನತೆಗಳಿಂದ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರವು ಅವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಅವರು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲೇ ನಾವು ಅವರಿಗೆ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಸ್ಕೀಮ್ ಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕು ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳುವುದು ಆಪ್ತಾಗಿ ಸರಿಯಲ್ಲ. ಈವರೆಗೆ ಅವರು ಸ್ಕೀಮ್ ಕೇಳಿಲ್ಲ. ನಾವು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದ ಇನ್ನು ಮೈಸೂರು ಸರಕಾರ ಅಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಸ್ಕೀಮ್ ಗಳು ಬೇಕೋ ಎಂದು ತಾನಾಗಿಯೇ ಕೇಳಹೋಗುವುದು ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅವರಿಗೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಭಾಸ್ಕರಶೆಟ್ಟಿಯವರು ಹೇಳಿದಷ್ಟು ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಭಾಸ್ಕರಶೆಟ್ಟಿ.—ನಮ್ಮ ಬಂಧುಗಳಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆಯೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಮೈಸೂರಿನವರು ಕೇಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಸುಬ್ಬಯ್ಯನಾಯಕ್.—ನಮ್ಮದನ್ನು ನಾವು ಸುಧಾರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಜಾಗರೂಕರಾಗಿರಬೇಕು. ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹೋದರೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಕೆಲಸವಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸ್ನೇಹಿತರು ಅದ್ದು ಮಾತನ್ನು ಆಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಪ್ರಾಂತ ಪುನರ್ವಿಂಗಡಣೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡುವಾಗ ಇತರ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದು ಏತರ ನ್ಯಾಯ ! ಅದು ಶಿವಪೂಜೆಯಲ್ಲಿ ಕರಡಿ ಬಿಟ್ಟುಹಾಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕಾನೂನುಬಾಹಿರವಾಗಿರುವುದಕ್ಕೆ ಜನರಿಗೆ ಬಹಳ ಅನಾನುಕೂಲಗಳಾಗಿವೆಯೆಂಬುದಾಗಿ ನಾನೂ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲ ಸುಮಾರು 15-16 ಸಾವಿರ ಜನ ಪಡ್ಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವವರು ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಸ್ಥಾನಮಾನಗಳಿಗೆ ಚ್ಯುತಿ ಬಂದಿದೆ. ಪರ್ವತದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹಾಸ್ಟೆಲನ್ನು ರಚಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿಗೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಬರುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಅಗ್ನಿಕರಣದ ಕಾರಣವಾಗಿರುವುದು ಮಾದರಿ ಹಾಗೆಯೇ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಕಾನೂನುಬಾಹಿರವಾಗಿರುವ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಶೇ. 100 ರಷ್ಟು ಜನ ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕೆಂಬುದು ಸ್ವತಃನಿದ್ದು, ಬರತಕ್ಕದ್ದು ನಿಜ. ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ನಾನು ಆಗಾಗ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದರೂ ಅದಕ್ಕೆ ಯಾರೂ ಬೆರೆ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯತೆ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಪದೇ ಪದೇ ಇಲ್ಲ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರಲ್ಲಿಗೂ ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಂತ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಈ ವಿಚಾರ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತುಂಟು ಸರ್ವವೇದ್ಯವಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸರ್ಕಾರದವರು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಸಮಯ ಬಂದಾಗ ಅದನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೀರೆಂದು ನಾನು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ. ಆದಕಾರಣ ನಾವು ಒಮ್ಮೆ 1956 ರಲ್ಲಿ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯವಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಆ ಒಂದು ತತ್ವ ನೀತಿ, ಧೋರಣೆಯ ಕ್ರಮವನ್ನು ನೆರವಿ ಆಗಲೇ ಒಂದು ಅಂತ್ಯ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೆವು. ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಿದನಂತರ ಪದೇ ಪದೇ ಈ ರೀತಿ ಪುನಃ ನಿರ್ಣಯಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಇದತ್ತು ಬೇಕೆಂದರೆ ಭಾಗದ ಕನ್ನಡ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟರೆ ಕನ್ನಡ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿನ ಅಂಧರು ನಮ್ಮನ್ನು ತಲೆಗೂ ಪ್ರಾಂತ್ಯಕ್ಕೆ ಬಿಡಿ ಎಂದು ಕೇಳಬಹುದು. ದಿನದಿನೂ ಹೀಗೆ ಒಂದೊಂದು ಗುಂಪಿನವರೂ ಕೇಳುತ್ತಾ ಬರಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಗಮನಕೊಟ್ಟು ಸಾಕಷ್ಟು ಅಧ್ಯಯನಮಾಡಿ ನಮಗೆ ಬರಬೇಕಾದ ಪ್ರಾಂತಗಳು ಬಂದೇ ಬರುತ್ತವೆಂಬುದನ್ನು ನಿರ್ಣಯಮಾಡಬೇಕು. ಆಗ ಮಾತ್ರ ನಿರ್ಧರವಾಗಿದ್ದರೆ ಸಾಕು. ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗ ಈ ನಿರ್ಣಯ ಸಕಾಲಕವಾಗಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಅನುಕೂಲವಾಗಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ತಮ್ಮ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನಾನು ವಿನಂತಿಮಾಡಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† Sri L. B. BIRJE (Khanapur).—

(Spoke in Marathi)

† ಶ್ರೀ ಎ. ಶರಣಪ್ಪ (ದೇವದರ್ಗ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಸ್ವಾಮಿ, ಭಾಷಾವಾರು ತಳಹದಿಯ ಮೇಲೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಂತಗಳ ರಚನೆಯಾದ ಮೇಲೆ ಗಡಿ ವಿವಾದದ ವಿಷಯವಾಗಿ ಒಂದು ಖಾಸಗಿ ಗೊತ್ತುವಳಿ ಈ ದಿನ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಚರ್ಚೆಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಈ ಗೊತ್ತುವಳಿ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮುಖ್ಯ ವಿಚಾರವನ್ನು ನಾವು ಗಮನಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಯಾವ ಅಧಾರದ ಮೇಲೆ, ಯಾವ ಅಂಶ ಅಂತಃಕರಣ ಮೇಲೆ, ಯಾವ ವಿಚಾರ ತತ್ವಗಳ ಮೇಲೆ ನಮ್ಮ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಏಕೀಕರಣ ಸಮಿತಿಯ ಮಾನ್ಯಸದಸ್ಯರು ಇದನ್ನು ತಂದಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದು ಇದುವರೆಗೂ ಅರ್ಥವಾಗಿಲ್ಲ. ಈಗ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಈ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡುವುದಾದರೆ, ಭಾಷಾವಾರು ತಳಹದಿಯ ಮೇಲೆ ಪ್ರಾಂತರಚನೆಯಾದುದು ಕೇವಲ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದವರು, ಕನ್ನಡಿಗರು, ಅಂಧರು ಮತ್ತು ಕೆಲವರು ಪ್ರಾಂತಾಭಿಮಾನಿಗಳು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಇಡೀ ಭಾತದ ಜನರು ಮೊದಲೇ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನವರು ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಗೊತ್ತುವಳಿಯ ಅಧಾರದ ಮೇಲೆ ಆದುದು. ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಪಡೆದಮೇಲೆ ಹಿಂದಿನ ಆ ಗೊತ್ತುವಳಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಸಡಬಿಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಈ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಜನತೆಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯದ ಮೇಲೆ ಪ್ರಾಂತ ಪುನರ್ವಿಂಗಡಣೆ ಯಾಗಿದೆ. ಹೀಗೆ ಪುನರ್ರಚನೆ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿರಬಹುದು. ಈ ದಿನ ಅನೇಕ ಕನ್ನಡಿಗರ ಗ್ರಾಮಗಳು ಅಂಧದಲ್ಲಿ, ಮದರಾಸಿನಲ್ಲಿ, ಕೇರಳದಲ್ಲಿರಬಹುದು. ಇದೇ ರೀತಿ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಭಾಷೆಯನ್ನಾಡತಕ್ಕ ಜನತೆ, ತಮಿಳು ಭಾಷೆಯನ್ನಾಡತಕ್ಕ ಜನತೆ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ—ಕರ್ಣಾಟಕದಲ್ಲಿ ಇರಬಹುದು. ಭಾಷೆಯ ತಳಹದಿಯ ಮೇಲೆ ಪ್ರಾಂತಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿದರೆ

ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಅಹಿತಕಾರಿ ಎಂದು ಕೆಲವರು ಹೇಳಬಹುದು. ಇದರಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಅವುಗಳ ಮೇಲೆ ಯೋಚಿಸಿ ದೂರದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿ ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಐಕ್ಯತೆಗೆ ಧಕ್ಕೆಯಾದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಗಡಿರಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ವಿವೇಕದಿಂದ ಬಗೆಹರಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೇ ಹೊರತು ಇಂತಹ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ, ಇಂತಹ ಒಂದು ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆಗೆ ಆಸ್ಪದ ಕೊಟ್ಟು ಇದರಿಂದ ಅನೇಕ ಸದಸ್ಯರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಕಳವಳವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವುದು ಉಚಿತವಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ ಈ ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿ ಅನೇಕ ಅನಾವಶ್ಯಕವಾದ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಿ ಕಾಲಹರಣ ಮಾಡುವುದು ಸೂಕ್ತವಲ್ಲ. ಮುಖ್ಯ ವಿಷಯಗಳ ಚರ್ಚೆಮಾಡುವುದು ಸೂಕ್ತವೆಂದು ಹೇಳಿದರೂ ಕೂಡ ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಈ ನಿರ್ಣಯದ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಸಭೆ ಯಾವ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದೂ ಸೂಕ್ತವಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಈ ವಿಷಯ ಅಷ್ಟು ಕಠಿಣವಾದುದು ಮತ್ತು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಕೂಡ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ನಾವು ಯಾವ ರೀತಿಯಾದರೂ ಶಾಂತಿಯಿಂದಲೇ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದಲೇ ಇದನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಈ ಹೊತ್ತು ಒಬ್ಬ ಪ್ರಜೆ ಯಾವ ಪ್ರಾಂತದವನೇ ಇರಲಿ, ಆತನ ಭಾಷೆ, ಕನ್ನಡವಾಗಿರಲಿ, ಮರಾಠಿಯಾಗಿರಲಿ ಕೆಲವು ದಿವಸಗಳ ಮೇಲೆ ಆತನು ಬೇರೆ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಕಲಿಯಬಹುದು. ಕನ್ನಡದವನು ಮರಾಠಿ ಕಲಿಯಬಹುದು ಮರಾಠಿಯವನು ಕನ್ನಡ ಕಲಿಯಬಹುದು. ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ಒಂದು ಭಾಗವಿದ್ದರೆ ಮರಾಠಿ ಆಡತಕ್ಕ ಒಬ್ಬ ಜನ ಇಷ್ಟತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ಮೇಲೆ ಕನ್ನಡ ಆಡುವುದಕ್ಕೆ ಬರಬಹುದು. ಇಂತಹ ವಿಷಯವನ್ನೆತ್ತಿ ದೇಶದ ಐಕ್ಯತೆಗೆ ಧಕ್ಕೆ ತರಬಾರದೆಂದು ಈ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿ ವಿನಯಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇದು ಕೇವಲ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಮತ್ತು ಮೈಸೂರು ಗಡಿಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪ್ರಶ್ನೆಯಲ್ಲ. ಆದ್ದು ಮತ್ತು ಕೇರಳ ರಾಜ್ಯಗಳ ಜೊತೆಗೂ ಸಮಾಲೋಚಿಸಿ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿರುವ ಸಾಂಗ್ಲಿ, ಮಿರಜಿ, ಪೋರ್ನಾಪುರ, ಅಕ್ಕಲಕೋಟೆ ಈ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡಿಗರಿದ್ದಾರೆ, ಆಂಧ್ರ ರಾಜ್ಯದ ಮಹಬೂಬ್‌ನಗರ, ಆಲೂರು, ಅದವಾನಿ, ರಾಯದುರ್ಗ ಮತ್ತು ಮಡಕೇರಿ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಕಚ್ಚು, ಕನ್ನಡಿಗರಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಏಕೆ ಕನ್ನಡಿಗರಾದ ತಾವು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಸೇರಬಾರದೆಂದು ಪಾದ ಮಾಡಬಹುದು. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ಕೆಲವೊಂದು ಜನತೆ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸೇರಿದ್ದರೆ ಅವರಿಗೇನು ಹಾನಿಯಾಗಿದೆ? ಇದರಿಂದ ದೇಶಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಏನು ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ನಮಗೆ ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಅದು ಬಿಟ್ಟು ಕೇವಲ ಪೊಲಿಟಿಕರ್‌ ಸ್ವಂಟ್ ಅಥವಾ ರಾಜಕೀಯ ತಂತ್ರವನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ಪಾದವನ್ನು ಬೆಳೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಜಾಸತ್ತಾತ್ಮಕವಾದ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರವಿದೆ ಎಂದು ಗೊತ್ತಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅಧಿಕಾರವಾಣಿಯಿಂದ ಯಾವ ಇಂತಹ ವಿಷಯ ವನ್ನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದರೂ ದೇಶಕ್ಕೂ ಹಿತವಲ್ಲ ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೂ ಹಿತವಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಜನತೆಯ ಸಮಾಧಾನ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮತ್ತು ಭಾಷೆಗೆ ಒಳ್ಳೆಯದು ಮಾಡಿದಂತಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಆದಳಿತ ವಹಿಸಿ ಕೊಂಡಿರುವವರು ಈ ದಿವಸ ಅನೇಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕೇವಲ ಗಡಿ ಪ್ರದೇಶದ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನಕೊಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ, ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಆಂಧ್ರ ರಾಜ್ಯಗಳಾದರೇನು ಇವೇನೂ ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಗಡಿಗಳಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಗಡಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾವು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಕಾಣಿ ಹೋರಾಟ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಭಾರತಾದ್ಯಂತ ಒಂದೇ ರಾಜ್ಯವೆಂಬ ಭಾವನೆಯಿಂದ ಹೋರಾಟ ನಡೆಸಿದೆವು. ಒಂದೇ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಅಂಟಿಕೊಂಡು, ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಪಡೆಯಬೇಕೆಂದು ನಾವು ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡೆಲಿಲ್ಲ; ಒಂದೇ ರಾಷ್ಟ್ರವೆಂದು ಭಾವನೆಯಿಂದ ಪಡೆದೆವು. ಗಡಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ನಿಜವಾಗಿ ಇರುವುದು ಚೈನಾ ಮತ್ತು ಭಾರತ, ಹಾಗೂ ಪಾಕಿಸ್ತಾನ ಭಾರತ ಇವುಗಳ ನಡುವೆ. ಇಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ದೇಶದ ಹಿತ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ದೇಶದ ಐಕ್ಯತೆಗೆ ಚ್ಯುತಿ ಬಾರದಂತೆ ಮಾಡುವುದು ನಮ್ಮ ಎಲ್ಲರ ಕರ್ತವ್ಯ ವಾಗಿದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ದೇಶದ ಹಿತ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಶ್ರೀ ಪಾಟೀಲರವರು ಪಾಷನ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಗೆ ಕೂಡ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಹಾಗೂ ವಿನಯಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ನನ್ನ ಈ ಎರಡು ಮಾತು ಮುಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ನನಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ವಂದಿಸುತ್ತೇನೆ.

[MR. CHAIRMAN (SRI S. M. GURADDI) in the Chair.]

† ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲ ಗೌಡ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರಾದ ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಸ್. ಪಾಟೀಲರವರು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕಂಥ ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ನಾವು ಸಾಕಷ್ಟು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಸರಕಾರದವರು ಮನಗಾಣಬೇಕಾದ ಅಂಶವೇನೆಂದರೆ ಕನ್ನಡ ರಾಜ್ಯ ಏರ್ಪಾಡಾಗಿ ಎಂಟು ವರ್ಷವಾದರೂ ಕೂಡ ಸಂಬಂಧ

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲ ಗೌಡ)

ಪಟ್ಟ ಗಡಿ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಕನ್ನಡ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಇನ್ನೂ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವೇ ಇರುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕಾಲ ವಿಳಂಬವಾಗುವುದರಿಂದ ಆಯಾಯ ಭಾಗವಲ್ಲರತಕ್ಕಂಥ ಕನ್ನಡ ಜನರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಾನಿ ಉಂಟಾಗಿದೆ ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥ ವಿಷಯ. ಭಾಷಾವಾಂಛಿ ಪ್ರಾಂತಗಳು ಭಾಷೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ರಚಿಸುವ ಏರ್ಪಾಡಾಗಬೇಕು ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ನುಮಾರು 1920ರ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮೂಡಿ ಬಂದಿದೆ. ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರು ನಾಗಪುರ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಸಂಘಟನೆಗಾಗಿ ಇದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಭಾಷಾ ವಾಂಛಿ ಪ್ರಾಂತ ರಚನೆ ಭಾಷೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬಂದರು. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ಈ ದೇಶದ ರಾಜ್ಯಗಳು ರಾಜಕೀಯ ತುಳಿತಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿ ಕೃತಕವಾಗಿ ರಾಜ್ಯ ಗಳು ಏರ್ಪಾಡಾಗಿದ್ದವು. ಈ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಯಾನದೇ ಒಂದು ವೈಚಾರಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಅದುದರಿಂದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬೇಡಿಕೆಯ ಜೊತೆಗೆ ರಾಜ್ಯಗಳ ಪುನರ್ವಿವರಣೆ ಭಾಷೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ನಡೆಯಬೇಕು ಎಂಬ ವಿಷಯ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ ಎಲ್ಲರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾಗಿತ್ತು. ಎಲ್ಲ ರಾಜ್ಯಗಳ ಎಲ್ಲ ಭಾಷೆಯ ಜನರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಈ ರೀತಿ ಯಾಗಿತ್ತು ಎಂಬುದನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಅನೇಕ ಸಮಿತಿ ಗಳು ಏರ್ಪಾಡಾಗಿದ್ದವು. ಇದಲ್ಲದೆ ಯಾವ ಯಾವ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಹೇಗೆ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಕೂಡ ಸಾಕಷ್ಟು ಅಂದೋಲನ ಚರ್ಚೆ ನಡೆದು ಇದತ್ತಿ ನೆದಿವರ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಈ ಭಾಷೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ರಾಜ್ಯ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಕೆಲಸ ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಪೂರ್ಣವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ರಾಜ್ಯ ಪುನರ್ವಿಂಗಡಣೆ ಆಯೋಗದವರು ಕೊಟ್ಟ ಒಂದು ವರದಿಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದವರು ಒಂದು ಕಾನೂನು ರಚನೆ ಮಾಡಿದರು ಮತ್ತು ಆ ವಿಧೇಯಕದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಏರ್ಪಾಡು ಆಯಿತು. ಆದರೆ ಈ ಕನ್ನಡ ರಾಜ್ಯ ಏರ್ಪಾಡಾಗುವಾಗ ಕೆಲವು ಕನ್ನಡ ಭಾಗಗಳು ಎಂದು ನಾವು ಯಾವುದನ್ನು ಕರೆಯುತ್ತೇವೆಯೋ ಅಂಥ ಭಾಗಗಳು ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಾರಣಾಂತರದಿಂದ ಉಳಿದು ಹೋದವು. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ಈ ಪ್ರದೇಶ ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಸೇರಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಹೊರಗಡೆ ಉಳಿದಿರತಕ್ಕಂಥವರು ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಉದಾಹರಣೆಗಾಗಿ ಕಾಸರಗೋಡು ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಈಚೆಗೆ ಕಾಸರಗೋಡಿನಲ್ಲಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಸಮ್ಮೇಳನ ನಡೆ ಮಾಡಿದರು. ಕಾಸರಗೋಡು ಕೇರಳ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸೇರಿ ಹೋಗಿದೆ. ಈ ಒಂದು ಭಾಗವನ್ನು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಸರಕಾರ ಹಾಗೂ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರ ಸೂಕ್ತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಬೇಗ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ ಬೇಕೆಂದು ಅತ್ತಿಗತ್ಯ. ತಾಳವಾಡಿ ಪರ್ವತ ಬಗ್ಗೆ ನಡೆ ಈ ಮಾತು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮಡಕಸಿರ ಅಂಥದಲ್ಲ ಸೇರಿವೆ. ಅಕ್ಕಲಕೋಟೆ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಸೇರಿವೆ. ಗಡಿ ಉದ್ದಕ್ಕೂ ಕರ್ನಾಟಕದಿಂದ ಹಿಡಿದು ಹೋಗಿ ಎಷ್ಟೋ ಗ್ರಾಮಗಳು ಎಷ್ಟೋ ಭಾಗಗಳು ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಉಳಿದು ಹೋಗಿವೆ. ಈ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಗಡಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಟ್ರಿಬ್ಯೂನಲ್ ರಚನೆಮಾಡಿ ಅದಕ್ಕೆ ಈ ಕೆಲಸ ವಹಿಸುವುದು ಬಹಳ ಸೂಕ್ತ. ಈ ಕೆಲಸ ಬಹಳ ಜಾಗೃತವಾಗಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಹೇಳಲು ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಕೇಂದ್ರ ಹಾಗೂ ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರದವರು ತುರ್ತು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಮುಂದೆಮಾಡಿ ಈ ಒಂದು ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಈಗ ಕೈಗೆ ಎತ್ತಿಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ಜನರ ದೃಷ್ಟಿ ಬೇರೆಕಡೆ ಹರಿಯುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಆದರೆ ಚೀನಾ ಆಕ್ರಮಣ ನಡೆದು ಉಂಟಾದ ತುರ್ತು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಈಗ ಇಲ್ಲದಂತಾಗಿದೆ. ಈ ತುರ್ತು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ನೆಪ ಕಾರಣ ಮುಂದೊಡ್ಡಿ ಇಂಥ ಜ್ವಲಂತ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಪರಿಹರಿಸದೆ ಮುಂದೆ ಹಾಕುವುದರಿಂದ ಅನುಕೂಲಕ್ಕಿಂತ ಹಾನಿಯೇ ಜಾಸ್ತಿ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ರಾಜ್ಯ ಪುನರ್ವಿಂಗಡಣೆ ಆಯೋಗದವರು ಗಡಿಗಳ ಹೊಂದಾಣಿಕೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯ ಇದ್ದಭಾಗದಲ್ಲಿ ಅಂಥ ವ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಟ್ರಿಬ್ಯೂನಲ್ ವಹಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಸಲಹೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಅದನ್ನು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರವು ಪುರಸ್ಕರಿಸಲಿಲ್ಲ. ಗಡಿ ಹೊಂದಾಣಿಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಏನೂ ಕಾರ್ಯ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಕ್ರಮ ಬಹಳ ಒತ್ತಾಯದ ನಂತರ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಕರ್ನಾಟಕ ಗಡಿ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ಸರಕಾರದವರು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರು. ಶ್ರೀ ಜಿ. ಅಮರ ರಾಜ್ಯದ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿದ್ದಾಗ, ಶ್ರೀ ಡಿ.ವಾಣಿ ಅವರು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯಾದ ರಾಗಿದ್ದಾಗ ನಾಲ್ಕು ಜನರ ಒಂದು ಗಡಿ ಸಮಿತಿ ಎಂದು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದರು. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ರಾಜ್ಯದ ಸದಸ್ಯರಾಗಿ ಶ್ರೀ ಎಚ್. ವಿ. ಪಾಟೀಲ್ ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ಎಂ. ಡಿ. ಭಟ್ ಅವರನ್ನು ಅವರು ನಾಮಕರಣ ಮಾಡಿದರು. ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದ ಪರವಾಗಿ ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಚನ್ನಯ್ಯ ಹಾಗೆ

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಸ್. ಮುಳೇಶ್ವರ ಅವರನ್ನು ನಡವಳಿಸುವುದಾಗಿ ನಾಮಕರಣ ಮಾಡಿರು. ಈ ಗಡಿ ಸಮಿತಿ 30-11-1960ರಲ್ಲಿ ನೇಮಕವಾಯಿತು. ಈ ಸಮಿತಿಯವರು ಗಡಿ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡಿ ಅನೇಕಸಲ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಂತರದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ನಡವಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದನ್ನು ಇನ್ನೂ ಸರಕಾರದವರು ಪ್ರಕಟಿಸಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಸರಕಾರದವರು ಪ್ರಕಟಮಾಡಿ ಈಗ ಗಲೆ ಎರಾ ಕಡೆ ಹಂಚಿದ್ದಾರೆ.

ಇಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ನಾವು ಮನಗಾಣಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ, ಗಡಿಯಲ್ಲಿ ಹೊಂದಾಣಿಕೆಯಾಗಿ, ಕರ್ಣಾಟಕದಿಂದ ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಹೋಗುವ ಭಾಗಗಳು, ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಿಂದ ಕರ್ಣಾಟಕಕ್ಕೆ ಭಾಗಗಳು ಎಷ್ಟು ವೇ, ಅವುಗಳನ್ನು ಹೊಂದಾಣಿಕೆಯಿಂದ ಹಂಚುವುದು ಸೂಕ್ತವೆ, ಅಗತ್ಯವೇ, ಅಪೇಕ್ಷಣೀಯವೆ ಅನ್ನತಕ್ಕಂಥ ವಿಷಯವನ್ನು ನಾವು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಗಡಿ ಉದ್ದಕ್ಕೂ ಹೀಗೆ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಅಪೇಕ್ಷಣೀಯ ಅಂತ ಹೇಳಿ ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳಿವೆ. ಅಲ್ಲರತಕ್ಕಂಥ ಜನರು ಈಗಿರುವ ರಾಜ್ಯದ ಹೊರಗಡೆ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಸೇರಬೇಕು ಅಂತ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಭೌಗೋಳಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗಿರುವುದು ನಾವು ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ; ಹಾಗೂ ಭಾಷಾ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಅಧಿಕ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ಒಂದು ರಾಜ್ಯದ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ನೋಡಬೇಕು. ಇವತ್ತು ಆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಅಷ್ಟು ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಶ್ನೆಯಲ್ಲ ಅದನ್ನು ಪದೇ ಪದೇ ಚರ್ಚಿಸುವುದರಿಂದ, ಅದನ್ನು ಎತ್ತಿ ಆಡುವುದರಿಂದ ಕ್ಷೇಮವಿಲ್ಲವೆಂತ ಯಾರಾದರೂ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಅದು ಅಷ್ಟು ಸರಿಯಲ್ಲ. ನಮಗೆ ಭಾರತದ ಐಕ್ಯತೆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ರಾಜ್ಯಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಮತ್ತು ಐಕ್ಯತೆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ಸಣ್ಣಪುಟ್ಟ ಹೊಂದಾಣಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಉಂಟಾದ ಉದ್ದಕ್ಕೂ ಇರುವ ಸಮಸ್ಯೆ ಒಂದು ಬೃಹತ್ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿ, ಇಡೀ ದೇಶಕ್ಕೇ ಕಟುಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉಂಟಾಗುವುದಾದರೆ, ಆಗ ನಾವು ಆ ಒಂದು ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಇವತ್ತು ಕಡೆಕುಳುವುದು ಸೂಕ್ತವಾದುದಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದವರೂ, ರಾಜ್ಯದ ಸರಕಾರಗಳ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಸೂಕ್ತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬಗೆಹರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಮತ್ತು ಮುಂದೆ ಸದಾಕಾಲಕ್ಕೂ ಈ ಗಡಿಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಜನರ ವಿಶ್ವಾಸ, ಸ್ನೇಹ, ಪ್ರೀತಿ ಇವು ಬೆಳೆದುಕೊಂಡು ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗ ತಕ್ಕಂಥ ಒಳ್ಳೆಯ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಬೇಕು ಅನ್ನುವುದನ್ನು ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು ಮನಗಾಣಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ, ಅವರು ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ವಿಳಂಬಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ, ಮತ್ತು ಅವರ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನೂ, ಹೋಣೆಯನ್ನೂ ಹಾರಿಸಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕಂಥ ಮಾತನ್ನು ಆಡಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ನಡವಳಿಕೆಯಲ್ಲಿರು ಈಗ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ, ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಅಷ್ಟು ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಮಾಡುವುದು ಉಚಿತವಲ್ಲವೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ನೂಟಿಸಿದರು. ನಿಜ. ದೊಡ್ಡ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವಾಗ, ಚೀನಾದ ಅಕ್ರಮಣವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವಾಗ, ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅನ್ಯ ಬಟ್ಟೆ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಅಥವಾ ದೇಶದ ಸಮಗ್ರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಮಾತನಾಡುವಾಗ, ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ವಿಷಯ ಸಣ್ಣದಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಆ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಜನರ ದೈನಂದಿನ ಸಮಸ್ಯೆಗಳೂ ಎಡರು ತೊಡರುಗಳು ಮುಂತಾದುವನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ, ಆಗ ಆ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ನೀಡಬೇಕಾದ್ದು ಎಲ್ಲ ಸರಕಾರಗಳ ಕರ್ತವ್ಯ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಕಾಸರಗೋಡಿನ ಮಕ್ಕಳ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳೋಣ; ಅವರು ಎಷ್ಟು ಶಾಲೆಗೆ ಹೋಗಬೇಕು? ಮಂಗಳೂರು ಕಾಲೇಜಿಗೆ ಒಂದು ಸೇರಿಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ, ಅವರು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುವುದು ಹೇಗೆ? ಈ ಸಮಸ್ಯೆ ಕಾದಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ವರ್ಷ ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಉಂಟು, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಆ ಹುಡುಗರಲ್ಲಾ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಬಡಬೇಕು. ಈ ದೊಡ್ಡ ಅನಾನುಕೂಲತೆ ಇದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಮದ್ರಾಸಿಗೆ, ಅಥವಾ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಅಥವಾ ಮುಂಬಯಿಗೆ ಹೋಗುವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ಅನುಕೂಲಗಳು ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ವಿಷಯ. ಇನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ, ಈಗ ಕನ್ನಡ ಮಾತನಾಡತಕ್ಕಂಥ ಜನರು ಇರುವ ಕಡೆ, ಮಲಯಾಳಿ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಪೋಷಣೆ ಲಿಸ್ ಎಲಿ, ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯಿತಿ ಕಾರ್ಡುಗಳಿಗಾಗಿ, ಸಭೆ, ಚರ್ಚೆಗಳು ಎಲ್ಲವೂ ಬೇರೆ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಾ, ಹೋದರೆ ಮಲಯಾಳಿಯನ್ನು ಕಲಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅವರು ತಮಗೆ ಏನೇನು ಅನಾನುಕೂಲತೆಗಳು ಆಗುತ್ತಿವೆಯೋ ಅವುಗಳನ್ನು ಸಹಿಸಿಕೊಂಡು ಇರಬೇಕು. ಇಂಥ ತೊಡರುಗಳನ್ನು ನೋಡಬೇಕು. ಕಾಸರಗೋಡು ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿದ್ದರೆ, ಅವರಿಗೆ ಮಂಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆ ಹತ್ತಿರವಾಗುತ್ತದೆ, ಅವರ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳು ಸುಗಮವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಇವತ್ತು ಆ ಜನರಲ್ಲೂ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಿಷಯಕ್ಕೂ ಕೇರಳ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಷ್ಟನಷ್ಟ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆಯಿಂದ, ಎಲ್ಲ ಭಾಗದಲ್ಲರತಕ್ಕಂಥ ಬೇರೆ ಭಾಷೆ ಆಡತಕ್ಕಂಥ ಜನರು ಬೇರೆ

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ)

ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಹೋಗಿದರೆ, ಅವರ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ, ನಿಜವಾಗಿ ಅವರ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅದು ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ಸಮಸ್ಯೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಜಾಗೃತವಾಗಿ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕೊಡ ಬೇಕಾದುದು ಆಯಾ ಸರ್ಕಾರಗಳ ಕರ್ತವ್ಯ ಕೂಡ ಆಗುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನು ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿದ ಮೇಲೆ ನಾನು ಭಾಷಾಪಾರು ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳ ರಚನೆ, ಭಾಷೆಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳ ಪುನರ್ವಿಂಗಡಣೆಯಾಗಬೇಕು ಅಂತ ಮೊದಲನಿಂದಲೂ ವಾದ ಮಾಡಿ, ಅದಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದವರಲ್ಲ ಒಬ್ಬ. ಅಂದಮಾತ್ರಕ್ಕೆ, ಯಾವುದೇ ಭಾಷೆಯ ಜನರು ಒಂದು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿದ್ದರೆ, ಆ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಅಡೆ ಇರುವ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿದ್ದರೆ, ಅವರನ್ನು ಅವರ ಭಾಷೆ ಮಾತನಾಡತಕ್ಕಂಥ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಸಾಗಿಸಬೇಕು, exchange of population ಆಗಬೇಕೆಂದು ಯಾರಾದರೂ ವಾದ ಮಾಡಿದರೆ ಅದು ಮೂರ್ಖತನದ ವಾದ ಅಂತ ತೃಪ್ತಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ವಾದಗಳನ್ನು ರಾಜಕರ್ತ ಕಂಕ್ಷಾಪ್ತನಿಗೆ ಜನತೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಾದರೆ, ಅಂಥ ವಾದಗಳನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇವತ್ತು ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 61 ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಆಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ ಅಂತ ಹೇಳಿ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳಿಂದ ನಮಗೆ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ನೋಡಿದ್ದರಲ್ಲಿ, ಉರ್ದು ಭಾಷೆ ಮಾತನಾಡತಕ್ಕಂಥ ಜನರು ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಇದ್ದಾರೆ; ತೆಲುಗು ಮಾತನಾಡತಕ್ಕಂಥವರೂ ಇದ್ದಾರೆ, ತಮಿಳು ಮಾತನಾಡತಕ್ಕಂಥವರೂ ಇದ್ದಾರೆ; ಮರಾಠಿ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಮಾತನಾಡತಕ್ಕಂಥವರೂ ಇದ್ದಾರೆ; ತುಳು ಮತ್ತು ಕೂಗಿ ಭಾಷೆಯನ್ನೂ, ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಮಾತನಾಡುವ ಜನರಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ನಣ್ಣಪುಟ್ಟ ಭಾಷೆಯನ್ನಾಡುವವರಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಗ್ಲೀಷನ್ನು ಮಾತ್ರ ಭಾಷೆಯನ್ನಾಗಿ ಉಳ್ಳವರೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಗುಜರಾತಿ ಭಾಷೆ ಮಾತನಾಡುವವರಿದ್ದಾರೆ. ಬೆಂಗಲೂರಿನಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಾಳಿ ಮಾತನಾಡುವ ಜನರಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದಿ ಮಾತನಾಡತಕ್ಕಂಥವರೂ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಒಂದು ಭಾಷಾ ಸಂಘಟನೆ ಬಹಳ; ಭಾರತದ ಎಲ್ಲಾ ಭಾಗದಲ್ಲಿಯೂ ಇದೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಮದ್ರಾಸ್, ಮುಂಬಯಿ, ಕಲ್ಕತ್ತ, ದೆಹಲಿ, ಅಹ್ಮದಾಬಾದ್, ಅಥವಾ ಇನ್ನು ಯಾವುದೇ ಅಂಥ ದೊಡ್ಡ ಪಟ್ಟಣಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ, ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಭಾರತದ ಎಲ್ಲಾ ಭಾಷೆಗಳನ್ನೂ ಆಡುವ ಜನತೆಯನ್ನು ನಾವು ಅಲ್ಲಿ ನೋಡಬಹುದು. ಹಾಗೆಯೇ ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ ಕೆಲವು ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು, ದಂಧೆಗಳನ್ನು, ಕಸುಬುಗಳನ್ನು ಆವಲಂಬಿಸಿ ಕೆಲವು ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಮಾತನಾಡುವ ಜನರು ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ನೆಲೆಸಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ನೋಡಬಹುದು. ಬಹಳ ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಮಾತನಾಡತಕ್ಕಂಥ ಜನರ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ನಾವು ನಿರ್ದರವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಗೆರೆಗಳನ್ನು ಎಳೆದು, ಆಯಾ ಭಾಷೆಗಳ ಜನರು ಇದೇ ಚೌಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಬರಬೇಕು ಅನ್ನತಕ್ಕಂಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದುಕೂಡ ಬಹಳ ಅಕೃತವಾದ ಮಾತಾಗುತ್ತದೆ.

ಅದ್ದರಿಂದ ನಾವು ಪರಭಾಷೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಸಹಿಷ್ಣುತೆ ಹಾಗೂ ಅಂತಹ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಮಾತನಾಡತಕ್ಕ ಜನರು ಯಾವುದಾದರೂ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಭಾಷಾ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರಾಗಿದ್ದರೆ ಅವರಿಗೆ ಏನು ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡಬೇಕೋ, ಅವರ ಭಾಷೆ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಬಂದು ಅವರ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ವ್ಯವಹಾರಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತಹ ರಕ್ಷಣೆ ಏನು ಕೊಡಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅದನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವುದರಿಂದ ಕೊಡಬೇಕಾದ್ದು ಅಗತ್ಯ ಮತ್ತು ಕರ್ತವ್ಯವು ಕೂಡ ಆಗುತ್ತದೆ ಇದನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಅಲ್ಪ ಸಂಖ್ಯಾತರು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆಯೇ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಎಲ್ಲಾದರೂ ಒಂದು ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಅವರು ಹೆಚ್ಚು ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದರೆ ಅವರಿಗೆ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದು, ಅವರ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಮುಖ್ಯ ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರಕಟನೆಗಳು ಇದ್ದರೆ ಅವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ಮುಟ್ಟಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯತಕ್ಕ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಯಾವತ್ತೂ ಇದು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಬರದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತವನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ವಿರ್ಪಡಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಅವರು ಸಮಾಧಾನ ಪಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ನಾವು ನಂಬಬಹುದು.

ಇವತ್ತು ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಈ ಸಮಸ್ಯೆ ಏಕೆ ನೆಲೆಗೂಡಿದೆ ಬಿಡಿದೆ, ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಏಕೆ ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ಎದುರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹಿಂದು ಮುಂದು ನೋಡುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಕಾರಣ ಏನೆಂದರೆ ಈ ಮರಾಠಿ ಮಾತನಾಡತಕ್ಕ ಜನರು, ಆ ಭಾಗಗಳಿಂದ ಬಂದು ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯಿಡಿಸುತ್ತಾ ಇರತಕ್ಕ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯಸ್ನೇಹಿತರು ಕಳೆದ ಎಂಟು ವರ್ಷಗಳಿಂದ, ಎಂದರೆ ಈ ರಾಜ್ಯ ಸಂಘಟನೆ ಆದರಾಗಾಯ್ತು ಯಾರು ಬಂದು ಇಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ ಅವರು ಪದೇ ಪದೇ ಅದೇ ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವೋ ಎಂಬಂತೆ ಈ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ

ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಒಂದು ವಿಧದ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಮಾಡಿಬಹುದು ಎಂದು ನನಗೆ ಅನಿಸುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮರಾಠಿ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವುದು ಮತ್ತು ಈ ಗಡಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಷಯಗಳನ್ನೇ ಯಾವಾಗಲೂ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಇರುವುದು ಮತ್ತು ಆ ಹೊರ ಭಾಗಗಳವರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರಂತೆ ಮಾತನಾಡುವುದು ಈ ಎಲ್ಲಾ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಆದರೆ ಹೊರ ಭಾಗಗಳಿಂದ ಬಂದವರು, ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಧಾಳಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವರು ಒಂದಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಬಹುಶಃ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಅನಿಸಿರಬಹುದು ಎಂದು ನನಗೆ ಭಾವವಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಡಿ. ಜತ್ತಿ.—ಆ ರೀತಿ ಏನೂ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಗೋಪಾಲ ಗೌಡ.—ಒಂದು ವಿಶೇಷ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಆರಿಸಿ ಬಂದು ಇಲ್ಲಿ ಉಪಸ್ಥಿತರು ಇರುವುದರಿಂದ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವುದು ಕನ್ನಡ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ವಿನಸ್ಸು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇರುವುದರಿಂದ ಈ ನಮಸ್ಕೆ ಯಾವತ್ತಿನಿಂದಲೂ ಉಲ್ಲೇಖ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿದುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಾ ಇದೆ ಮತ್ತು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಜ್ಞಾಂತವಾಗಿ ಉಲ್ಲೇಖದಕ್ಕೆ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಯಾವುದಾದರೂ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹುಡುಕಿ ಈ ಸಮಸ್ಯೆ ಮುಗಿಯಿತು ಎಂದು ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಬಹಳ ಕಠಿಣವಾಗುತ್ತದೆ ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾದ ಗೌರವ ಮತ್ತು ಯೋಗ್ಯ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಇದನ್ನು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ವಿಷಯ ಬಂದಾಗಲೆಲ್ಲ ಬೆಳಗಾವಿ, ನಿವ್ವಾಣಿ, ಕಾರವಾರ ಇವು ಮೂರೂ ಸಹ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಾಧಾನ್ಯವಾಗಿ ಆಗಾಗ್ಯೂ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಬಂದು ನಿಲ್ಲುತ್ತಾ ಇವೆ. ಬೆಳಗಾವಿಯನ್ನು ಕೈ ಬಿಡಬೇಕೇ, ಕಾರವಾರವನ್ನು ಕೈಬಿಡಬೇಕೇ, ನಿವ್ವಾಣಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಕೊಡಬೇಕೇ ಎನ್ನುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಏನಿದೆ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಈ 3 ಪ್ರದೇಶಗಳ ಮೇಲೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸುಂಠನಕರ್ ಅವರ ಕಣ್ಣು ಬಿದ್ದ ಹಾಗೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಏನೂ ನಾನು ಬಾರ್ಷರ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿಲ್ಲ. ಈ ಭಾಗ ಕೊಡ್ತಿ, ಆ ಭಾಗ ಬೇಡ ಎಂದು ಹೇಳುವುದೂ ಸೂಕ್ತವಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಹೆಗ್ಗಡೆಯವರು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕದಂ ಅವರಿಗೆ ಸೂಕ್ತವಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೆ ಮರಾಠಿ ಭಾಷೆಯ ಒಂದು ಉಪ ಭಾಷೆ ಅಥವಾ ಡೈಯಲೆಕ್ಟ್ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಾದರೂ ಕೂಂಕಣಿ ಮಾತನಾಡತಕ್ಕ ಜನರ ಅಫಿಷಿ ಕನ್ನಡಿಗರ ಜೊತೆಯಲ್ಲೇ ಇದೆ, ಪಾಣಾಜಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಅದು ಬಂದಮ್ನ ಮರಾಠಿ ಯಿಂದಲೇ ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಗಡಿಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕವರು ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡತಕ್ಕವರು ಯಾರಿದ್ದಾರೆ ಅವರ ಪರವಾಗಿಯೇ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಮುಂಬೈ ಪ್ರಾಂತದ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಗಡಿ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜನರು ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರವೀಣರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ, ಅವರನ್ನು ಕರ್ನಾಟ ಬಿಟ್ಟು ಫಣಿಗಿ ಬರುವವರೆಗೂ ಕನ್ನಡಿಗರು ಎಂದು ಪತ್ತೆ ಹೆಚ್ಚುವುದೇ ಪಕ್ಕವಾಗುತ್ತದೆ, ಮರಾಠಿ ಅಥವಾ ಹಿಂದಿಯಲ್ಲೇ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಇರುತ್ತಾರೆ, ಬೆಳಗಾವಿ ದಾಟಿದ ಮೇಲೆ ಕನ್ನಡ ಪುರು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಮಾತನಾಡುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ವ್ಯಾಪಕಾರಿಕ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಕನ್ನಡಿಗರಿಗೆ ಬೇರೆ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಅಡುವುದೇ ಒಂದು ಸೌಜನ್ಯವಾಗಿದೆ ತಮಿಳಿಗೆ ತಮಿಳಿನಲ್ಲೇ ಕೇಳುತ್ತಾರೆ, ಏನಪ್ಪಾ ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತೇ ಎಂದು ಕೇಳುವುದಿಲ್ಲ, ಎನ್ನ ಎಂಗೆ ಪೋರೆ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ ಇದು ಕನ್ನಡಿಗರಿಗೆ ಸೌಜನ್ಯರೂಪವಾಗಿ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಬಲಹೀನತೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಅದೇ ಒಬ್ಬ ತಮಿಳು ಮನುಷ್ಯ ಮಾತನಾಡಲ ಅಥವಾ ಇನ್ನಾರಾದರೂ ಆಗಲ ಅವರು ತಮ್ಮ ಭಾಷೆಯಲ್ಲೇ ಕೇಳುವುದು ತಮ್ಮ ಭಾಷೆಯಲ್ಲೇ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವುದು ಅದು ಬೇರೆಯವನಿಗೆ ತಿಳಿದಾದರೂ ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಇದ್ದರೂ ಹೋಗಲ ಬೇರೆಯವನ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ, ಅದು ಅವರ ಭಾಷೆಯ ಮೇಲೆ ಇರತಕ್ಕ ಒಂದು ನಿಷ್ಠೆ. ಅದು ಸ್ವಭಾವ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಭಾವನೆ ಏನಿದೆ ಅದು ನಮ್ಮ ಸ್ವಾಭಾವವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಕೊಡತಕ್ಕ ಭಾವನೆ ಬಂದಿದೆ. ಕಾಮರಾಜ ನಾಡರ್ ಅವರು ಇಂದಿಯಾ ದೇಶದ ಉದ್ದಕ್ಕೂ ತಮಿಳಿನಲ್ಲೇ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಜನ ಹಾಗಲ್ಲ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿದರೆ ಏನಾಗುತ್ತದೆಯೋ ಎಂದು ಅವಮಾನಪಟ್ಟು ಕೊಳ್ಳತಕ್ಕವರು, ಕನ್ನಡ ಒಂದು ಭಾಷೆಯೇ ಅಲ್ಲವೇನೋ, ಅದರಲ್ಲಿ ಶಬ್ದಗಳು ಇದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂದು ಅಂದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕವರು, ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿದರೆ ದಕ್ಕು ಎಂದು ಅಂದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಯೋ ಏನೋ ಎಂಬ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇನ್‌ಫಿರಿಯಾರಿಟಿ ಕಾಂಪ್ಲೆಕ್ಸ್ ಕನ್ನಡಿಗರಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಜಾಗವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಕೊಟ್ಟು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಸರಿಯುವುದು ಅವರ ಸ್ವಭಾವ. ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಮತ್ತು ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಹು ಭಾಗ ಮರೆಯಾಳಿ ಜನರ ಕೈ ಸೇರಿದೆ. ಸಾವಿರಾರು ಎಕರೆ ಜಮೀನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಇದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಇಲ್ಲಿಗೆ ತಮಿಳರು ಬರುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಅವರ ಹಕ್ಕನ್ನು

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲ ಗೌಡ)

ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ ಅದು ಬೇರೆ ಮಾತು. ಇವತ್ತು ಕೊಂಕಣಿಯವರು ಮರಾಠಿಯವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿ ಸಂಪರ್ಕವನ್ನು ಬೆಳೆಸಿ ಕಾರವಾರ, ಹಳಿಯಾಳ ಮತ್ತು ನೂಪ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುವುದು ನಮ್ಮ ಮರಾಠಿ ಸ್ನೇಹಿತರಿಗೆ ಯೋಗ್ಯವಲ್ಲ ಎಂದು ಬಹಳ ನಮ್ರವಾಗಿ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಹೆಗ್ಗಡೆಯವರು ಗೋವಾದನ್ನು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದವರು ಕೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಗೋವಾದಲ್ಲಿ ಪೋರ್ಟುಗೀಸರ ಭಾಷೆ ಇದೆ. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದವರು ಅದನ್ನು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ ಕನ್ನಡಿಗರು ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಇನ್ನೂ ಕೆಲವರು ಅದು ಹಾಗೆಯೇ ಉಳಿಯಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದು ಗೋವಾ ಜನರಿಗೆ ಬಿಟ್ಟದ್ದು ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪ ಮಾಡಬಾರದು. ಚವಾನರವರು ಭಾಷಣ ಮಾಡುತ್ತಾ ಗೋವಾ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ್ದು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಈಗ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಗೋವಾದವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಎನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಾದರೆ ಏನು ಹೇಳಬಹುದು ಎಂದರೆ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಕರಾವಳಿ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಗೋವಾ ಮತ್ತು ಮಂಗಳೂರು, ಈ ಎರಡು ಬಂದರುಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಮತ್ತು ಕರಾವಳಿ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಅದರಿಂದ ಇಡೀ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಆದಾಯ, ಸಂಪತ್ತು ಮತ್ತು ಎಲ್ಲ ರೀತಿಯ ಸೌಲಭ್ಯ ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆ. ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಇದು ಒಳ್ಳೆಯ ಬಾಗಿಲಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಆಯಾತ ನಿಯಾತಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅನುಕೂಲ ವಾಗುತ್ತದೆಯೆಂದು ಹೇಳುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಗೋವಾ ಭವಿಷ್ಯ ಕೂಡ ಒಳ್ಳೆಯ ರೀತಿಯಿಂದ ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ. ರೈಲ್ವೆಯನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ಬೆಳಗಾವಿಯಿಂದ ಮರ್ಮ ಗೋವಾವರೆಗೆ ಹಾಕಿದರೆ ಹೆಚ್ಚು ಸೌಲಭ್ಯ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ನಾವು ಗೋವಾದಿಂದ ಹೊರಟರೆ ಮುಂಬಯಿ ಬಂದರಿಗೆ ಹೋಗಲೇ ಬೇಕು. ಇದನ್ನು ವಿಮರ್ಶೆಮಾಡಿ. ಮ್ಯಾಪ್ ಇಟು ಕೊಂಡು ನಿಷ್ಕಲ್ಪಿಷ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಪರಿಶೀಲಿಸಿದರೆ ಗೋವಾದಿಂದ ಮಂಗಳೂರುವರೆಗಿನ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಒಂದೇ ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಿದರೆ ಸೌಲಭ್ಯ ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಕೋಟಿಗಟ್ಟಲೆ ನಾವು ಖರ್ಚುಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. Economically viable ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವಾಗ ಪುನಃ ರಾಜ್ಯ ವಿಂಗಡಿಸಬಹುದು. ಈಗಿರುವ ರೇಖೆಯೇ ಶಾಶ್ವತ ವೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಇತಿಹಾಸವಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಹಳೆಯ ಸಂಪರ್ಕವಾಗಲಿ ಈಗ ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಕೇಳಬೇಕೆಂದರೆ ಮಂಗಳೇಶ ಎಂಬ ಗೋವಾದಲ್ಲಿರುವ ದೇವರು ಕನ್ನಡಿಗರ ದೇವರು. ಹನುಮಂತ ಕನ್ನಡದವನು. ದೇಶದ ಇನ್ನಾವ ಭಾಗದಲ್ಲೂ ಈ ದೇವರಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮವರೇ ಮುಂಚೆ ಅಲ್ಲಿ ಆಳಿದರೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಪುರಾವೆ ಇದೆ. ಕರ್ನಾಟಕದವರೇ ಬಹಳ ಮುಂದೆ ಹೋಗಿ ಹದಗು ನಡೆಸಿದರೆಂದು ಇತಿಹಾಸ ಇದೆ. ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹೇಳಲು ನಾನು ತಯಾರಾಗಿಲ್ಲ. ಇತಿಹಾಸದ ವಿಚಾರವಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ದೃಷ್ಟಿ ಭವಿಷ್ಯದಮೇಲೆ ನಿಂತದ್ದೇ ಹೊರತು ಹಿಂದೆ ನಡೆದುದರ ಮೇಲಿಲ್ಲ. ನಾನು ಗೋವಾ ನಮಗೆ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಆಶೆಯ ಆಧಾರದಮೇಲೆ ಕೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಜನರ ಭವಿಷ್ಯದ ಕಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹಾಗೂ ಕರ್ನಾಟಕ ಕಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ಒಪ್ಪಿನ ಭಾರತದ ಕಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಗೋವಾ ಜನರ ಕಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು. ಗೋವಾದವರಿಗೆ ಕಾಳೇನೆಯ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ತಯಾರಾಗುವ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಪಾಲು ಬೇಕಾದರೆ ಕೊಡಬಹುದು. ಗೋವಾದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಸೌಲಭ್ಯ ಕಲ್ಪಿಸಬೇಕೆಂದಿರಬಹುದು. ನಾವು ಸರ್ವ ಸ್ವತಂತ್ರ ರಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ಪಡೆದಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲ ವ್ಯವಹಾರಗಳೂ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರ ಕೈರೇ ಇರುತ್ತವೆ. ಇಡೀ ಭಾರತದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಗೋವಾ, ಮಂಗಳೂರು, ಭಟ್ಕಲ್, ಮರೈ ಮುಂತಾದು ವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಒಂದೇ ರಾಜ್ಯದ ಆಡಳಿತಕ್ಕೊಪ್ಪಿಸಿ ಕರಾವಳಿ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ನಮ್ಮವಸ್ತಿತವಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಮಾಡಿದರೆ ಎಲ್ಲಾ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೂ ಅನುಕೂಲವಿದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾನು ಗೋವಾ ಕೇಳುತ್ತೇನೆ ಮತ್ತು ಕೊಂಕಣ ಮಾತನಾಡುವವರು ಕನ್ನಡವನ್ನು ತಮ್ಮ ವ್ಯವಹಾರ ಭಾಷೆಯಾಗಿ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಡಿಲೈಯವರೂ ಒಪ್ಪಿದ್ದಾರೆ. ಕೊಂಕಣ ಎಂಬುದು ಹಿಂದೆ ಒಂದು ರಾಜ್ಯವಾಗಿತ್ತು. ಆಮೇಲೆ ಅದು ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಎಂದು ವಿಭಾಗ ವಾಯಿತು. ಕೊಂಕಣ ಜನರು ಹರಿದಾದುವ ಜನರು. ಅವರು ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಹುಡುಕಿಕೊಂಡು ಎಲ್ಲ ಕಡೆಗೂ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಮುಂಬಯಿನಲ್ಲಿ ಮರಾಠ ಜನರು ಅವರನ್ನು ಕಿಳಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಕೊಂಕಣಿಯವರು ಮರಾಠಿ ಭಾಷೆಯವರಲ್ಲ. ಕೊಂಕಣಿಗೆ ಮರಾಠಿ ಸೇರಿಸಿ ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಕಾರವಾರವನ್ನು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗ ಬೇಕೆಂದಿರುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ವಾಸ್ತವಾಂಶ ನೋಡಬೇಕು: ಕಾರವಾರ, ನೂಪ, ಖಾನಾಪುರ,

ಹಲಯಾಳ ಇಷ್ಟು ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಈಗ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿರುವವರು ಮರಾಠಿ ಮಾತನಾಡುವವರು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಕೊಂಕಣಿಯವರು ಮರಾಠರು ಅಗುವುದಿಲ್ಲ. ಭೌಗೋಳಿಕ ವಾಗಿಯೂ ಕೂಡ ಆ ಪ್ರದೇಶ ಕನ್ನಡ ವಿಭಾಗದಲ್ಲೇ ಸೇರಿದೆ.

Sri B. R. SUNTHANKAR (Belgaum).—May I know whether any member has ever visited Supa, Nipani. Let him go and speak.

Sri B. D. JATTI.—I have gone a number of times and I have even addressed a meeting in Supa. Let not the Hon'ble member think that he is the only authority. I have addressed public meetings. Sri Kadam may not follow Kannada with a purpose.

Sri B. P. KADAM (Karwar).—You can never follow the language of others. You can never understand the meaning of others' language.

Sri B. D. JATTI.—It is absolutely wrong. He takes too much upon himself. He claims that people in Supa do not know Kannada; he also claims that he does not know Kannada. Whenever he comes to me he speaks Kannada.

Sri B. P. KADAM.—No, Sir. It is a defamation. I never said that I do not know Kannada. I only said that I do not have that much of knowledge in Kannada as others have.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲ ಗೌಡ.—ನಾನು ನಿಪ್ಪಾಣಿ ಮುಂತಾದ ಕನ್ನಡ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಸ್ಥೂಲ ವಾಗಿ ನೂಕುವಾಗಿ ನೋಡಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಅಲ್ಲಿನವರನ್ನು ನಾನು ಬಂದು ಭೇಟಿ ಮಾಡಿಲ್ಲ ದಿರಬಹುದು. ರಂಗನಾಥ ಅವರು ತಂಗೆಯನ್ನು ನಿಪ್ಪಾಣಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಬಂಧ ಆ ಪ್ರಕಾರ ನಮಗಿದೆ. ಆ ಭಾಗದ ಎಲ್ಲ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲೂ ನಮ್ಮವರು ಹೆಚ್ಚು ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ವ್ಯವಹಾರ ಉದ್ಯಮಗಳಲ್ಲಿ ನಿರತರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಸೊಲ್ವಾಪುರ ನಮ್ಮ ಕೈಬಿಟ್ಟು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಿದೆ. ಅವರು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಉರು ಬಿಟ್ಟು ಹೊರಗಡೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಎಲ್ಲ ಪೇಟೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ವ್ಯಾಪಾರಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಹಾಗೆ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ನೋಡಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕದ ಕನ್ನಡ ಜನರು ಹಿಂದೆ ಮಧುರೆಯತನಕ ಕೂಡ ಹೋಗಿದ್ದರು ಎಂದು ಈಗ ಆ ಭಾಗಗಳು ಹರಿದು ಹೋಗಿವೆ ಎಂದೂ ಹೇಳಬಹುದು. ಈಗ ಅಲ್ಲಿರುವ ಕೆಲವು ಪಳೆಯಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕನ್ನಡ ಮಾತನಾಡತಕ್ಕ ಜನರೂ ಇದ್ದರು. ಈಗ ನಮ್ಮ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುವ ಗುಲ್ಬರ್ಗಾದಲ್ಲಿರುವ ಕನ್ನಡ ಜನರು ಮಾತನಾಡುವ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಅಲ್ಲಿಯವರು ಲಿಂಗಾಯತ ಭಾಷೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಮುಲ್ಕ ಭಾಷೆಯಲ್ಲೇ ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಇದು ಅಲ್ಲಿ ಸಾವಿರಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಬೆಳೆದುಕೊಂಡೇ ಬಂದಿರತಕ್ಕಂಥದ್ದು. ಹಾಗೆ ಈಗ ಅಕ್ಕಲಕ್ಕೋಟಿ ಹಾಗೂ ಸೊಲ್ವಾಪುರ ಈ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿನ ಜನ ಮಾತನಾಡುವ ಭಾಷೆಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅವರು ಒಂದೆರಡು ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಪಯೋಗಿಸಿದರೆ ಅದರ ಜೊತೆಯ ಕೆಲವು ಮರಾಠಿ ಹಾಗೂ ಉರ್ದು ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಬರುವಂತಹ ಗಡಿ ಪ್ರದೇಶ ದಲ್ಲಿ ವಾಸವಾಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಬರತಕ್ಕ ಒಂದು ಜನರ ತುಳಿತಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿಕೊಂಡು ತಮ್ಮತನವನ್ನು ಕಳೆದು ಕೊಂಡು ಶಂಕೆಪಡುವ ಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಈ ಭಾಗಗಳನ್ನು ನಾವು ಪುನಃ ಪಡೆಯಬೇಕು ಅದೆ ಕ್ಯಾಗಿ ನಮ್ಮ ಜನರು ಪೋಟು ಮಾಡಿ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವಂತಹ ವಾದಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದು ನಮಂಜನವಲ್ಲ. ನಮಗೆ ನಿಪ್ಪಾಣಿ ಪ್ರದೇಶವೇಕು ಎಂದರೆ ಕೇಳಿ, ಬೆಳಗಾಂ ಭಾಗ ನಮಗೇ ಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಬಹುದು. ಅದನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುವಾಗ ನೀವುಗಳು ಈ ತರ ಹದ ಒಂದು ಅಂಕ ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಕೊಡುವುದರಿಂದ ಏನಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ಸರಿಯಾದ ಬೆಳ ಕನು ಚೆಲ್ಲುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಕತ್ತರೆಯನ್ನು ಜಾನಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಂತಾಗುತ್ತದೆ. ನಾವು ಇಂದು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಬಾಲ್ಯನೈಸೇಷನ್ನು ಮಾಡಲು ಹೊರಟಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಏನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದರೆ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡು ಇರತಕ್ಕ ಸಾಮಾನ್ಯವಾದ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿರುವ ಭಾಷೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಆಡಳಿತದ ಘಟಕವನ್ನು ನಡೆಸುವಾಗ ತೊಂದರೆ ಬರುವುದಾಗಿದ್ದರೆ ಅಂತಹ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಮಾಡಬಹುದು. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿನ ಜನ ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿದ್ದು ಹೊಂದಿಕೊಂಡು ಹೋಗು ತ್ತಿದ್ದರೆ ಅಂತಹ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಎದಲಿಬದಲಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಶ್ನೆಯಲ್ಲ. ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಸ್ನೇಹಿತರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಎಸ್. ಪಾಟೀಲರಲ್ಲಿ ಏನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ನಮ್ಮ ನೂಕುವಾದ ಹಾಗೂ

(ಶ್ರೀ ಎನ್. ಗೋಪಾಲ ಗೌಡ)

ಸಮಂಜಸವಾದ ಮತ್ತು ಯೋಗ್ಯವಾದ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಿದರೆ, ಅದನ್ನು ಸರಕಾರ ಮಾನ್ಯ ಮಾಡಬಹುದು. ಅದರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ನೀವೆಲ್ಲರೂ ಅಂತಹ ಒಂದು ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಕಲ್ಪಿಸಿ ಕೊಡಿ. ಎಂದು ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕದಂರವರು ಹೇಳುವಂತೆ ಕಾರ ವಾರವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದರೆ ಅವರ ಆಸೆ ಈಡೇರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದರಿಂದ ಅನೇಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಉದ್ಭವಿಸುತ್ತವೆ. ಕೊಟ್ಟು ಮತ್ತು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಒಂದು ಮನೋಭಾವವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುವಾಗ ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ವಾತಾವರಣ ಕಲ್ಪಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಯಾರೂ ಇದನ್ನು ಚೇಪ್ಪ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಅಳತೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಮೇಲಾಗಿ ಬಾರ್ಡರಿನಲ್ಲಿರುವ ಕೆಲವು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಮಾತನಾಡತಕ್ಕ ಜನರಿದ್ದರೂ ಅವರುಗಳು ಮರಾಠಿ ಭಾಷೆಯಾದುವ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಉಳಿಯಬೇಕು. ಬಹುದಿನಗಳಿಂದ ಕನ್ನಡ ಮಾತನಾಡುವ ಜನ ಮರಾಠಿ ಭಾಷೆಯಾದುವ ಜನರಾಗಿರಬಹುದು ಮತ್ತು ಅವರು ಅಲ್ಲಿಯೇ ನೆಲೆಸಿರುವುದರಿಂದ ಮರಾಠಿಗರೊಂದಿಗೆ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳಿಗೆ ಹಾಗೂ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳಿಗೆ ಚುನಾಯಿತರಾಗಿ ಬಂದಿರಬಹುದು, ಅದರಿಂದ ಇವೊತ್ತು ನಾವು ಯಾವ ಕಾರಿಡಾರನ್ನೂ ಕೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಾದ ದಲ್ಲಿ ನೋಡುವುದಾದರೆ ಅಲ್ಲಿ ನೇರವಾಗಿ ಎಲ್ಲ ಭಾಗಕ್ಕೂ ಗೆರೆ ಎಳೆದು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆ ರೀತಿ ಇಲ್ಲಿ ನೇರವಾಗಿ ಗೆರೆ ಎಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಭಾಷೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಜೀವಂತ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಇಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಭಾಷೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಜನರು ತಮ್ಮ ಜೀವನವನ್ನು ರೂಪಿಸಿ ಕೊಂಡು ಆಯಾ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅಂತಹ ನೇರವಾದ ಗೆರೆಯನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಎಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಶಕ್ಯವಿಲ್ಲ. ಬೆಳಗಾಂ ಹತ್ತಿರ ಇದೆ ಎಂದರೆ ನಾಳೆ ಕೊರ್ರಾಪುರ ಇನ್ನೊಂದು ಭಾಗಕ್ಕೆ ಸಮೀಪವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಕಂಟಗ್ನಿಯಿಟಿ ಎಂದು ತೋರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇಂತಹ ಅಂಕ ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ತಂದು ತೋರಿಸಿದರೆ ಅದು ತಪ್ಪಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾವ ಕಾರಿಡಾರ್ ನಮಗೆ ಬೇಕಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ನೇರವಾದ ಯಾವ ಗೆರೆಯೂ ಬೇಕಿಲ್ಲ. ಸಾಮಾನ್ಯ ವಾಗಿ ದೇಶದ ಜನರೊಡನೆ ಅನುಸರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗ ಬಹುದು. ಅಂತಹ ಒಂದು ಸುಧಾರಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಲಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಇವೊತ್ತು ಗ್ರಾಮವನ್ನು ಒಂದು ಘಟಕವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಒಂದು ವಾದ ಬೆಳೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಗ್ರಾಮಾಂತರದೊಳಗಿರುವ ಜನರ ಎಲ್ಲರ ಅಭಿ ಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಹಿಂದೆ ಮಾನ್ಯ ಪಟನ್‌ರವರು ಒಂದು ಸಲಹೆ ತಂದಿದ್ದರು. ಅದು ಎರಡು ಮೂರು ಗ್ರಾಮಗಳನ್ನು ಭಾಷೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಸೇರಿಸುವಾಗ ಒಂದು ಗ್ರಾಮ ನದಿಯ ಆಚೆ ದಂಡೆಯಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಒಂದೇ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಸೇರಬೇಕು ಎಂದು ಆ ನೀತಿಯನ್ನು ಅನ್ವಯಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಇವೊತ್ತು ಸಾಧಾರಣ ವಾಗಿ ಜನಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಿದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆ ಮಟ್ಟ ದಲ್ಲಿ ಹಾನಿಯೇನೂ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಕಂಡು ಬಂದರೆ ಗ್ರಾಮವನ್ನು ಘಟಕವನ್ನಾಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಇನ್ನುಳಿದ ಬೇರೆ ಭಾಗಗಳನ್ನೂ ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಅಭ್ಯಂತರವೂ ಇರಬಾರದು. ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಪಾಟೀಲರವರು ತಂದಿರುವ ನಿರ್ಣಯ ವನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾಲ್ಕು ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮೊದಲನೆಯದು, ಭಾಷಾ ಸಂಖ್ಯಾತರು. ಭಾಷೆಯ ಸಂಖ್ಯೆ ಎಂದರೆ ಶೇಕಡಾ ಐವತ್ತಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಜನರು ಇದ್ದು ಅದರಲ್ಲಿ ಮೆಜಾರಿಟಿಯಲ್ಲಿರುವ ಜನರು ಎಂದರೆ ಶೇಕಡಾ ಎಪ್ಪತ್ತರಷ್ಟು ಒಂದೇ ಭಾಷೆಯನ್ನಾಡು ವವರಾಗಿರಬೇಕು ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಒಂದೇ ಭಾಷೆಯ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಸೇರಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ರಾಜ್ಯ ಪುನರ್ವಿಂಗಡಣೆ ಮಾಡಿದಾಗ ಅಲ್ಲಿದ್ದವರೂ ಒಪ್ಪಿದ್ದಾರೆ. ಬೇರೆಯವರೂ ಒಪ್ಪುತ್ತಾರೆ. ಕೇವಲ ಒಂದು ಭಾಷೆಯ ಮೇಲೆ ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಭಾಷೆಯಾದುವವರೂ ಮೆಜಾರಿಟಿಯಲ್ಲಿರ ಬೇಕು. ಹಾಗಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಮಾಡುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಭಾಷೆಯಾದ ಮೇಲೆ ಎರಡನೇದು ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಸಾಮೀಪ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಯಾವುದೇ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಹೊಂದಾಣಿಕೆಯಾಗಬೇಕಾದರೆ ಹೆಚ್ಚು ಜನನಂಖ್ಯೆ ಇರುವವರು ಅಲ್ಲಿದ್ದಾರೆಂದು ಇನ್ನೊಂದು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಗ್ರಾಮವನ್ನು ಕಷ್ಟ ಘಟಕವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಾ ವಾಗ ಬಹು ಸಂಖ್ಯಾತರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಪಾಟೀ ಲರು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ಈಗಾಗಲೇ ವ್ಯಕ್ತ ವಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಕೆಲವು ಜನರು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳಿಗೆ ಹಾಗೂ ವಿಭಾನಸಭೆಗೆ ಚುನಾಯಿತ

ರಾಗಿ ಬಂದಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕದಂರವರು ಹೇಳುವ ಹಾಗೆ ಮರಾಠಿ ಭಾಷೆಗಾಗಿ ಎಂದು ಇಲ್ಲಿ ಅವರನ್ನು ಚುನಾಯಿಸಿ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವ ವಾದ ಸರಿಯಲ್ಲ. ಪೋಟುಗಳನ್ನು ಜನ ಯಾವ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬೇರೆ. ಈ ವಾದದಂತೆ ಅವರು ಕಾರವಾರ ನಮ್ಮ ದೇಶದಿಂದ ಹೊರಕ್ಕೆ ಹೋಗಲಿಲ್ಲ. ಇದು ಸಮಂಜಸವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆಯಲ್ಲ. ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಸಭೆ ಈಗ ಎದ್ದು, 29-6-1964ನೇ ಸೋಮವಾರದ ದಿನ 12-30 ಗಂಟೆಗೆ ಮತ್ತೆ ಸೇರುತ್ತದೆ.

The House adjourned at Thirty Minutes past Twelve of the Clock to meet again at Thirty Minutes past Twelve of the Clock on Monday, the 29th June 1964.

MYSORE LEGISLATIVE ASSEMBLY

FORTY-FIFTH DAY.

Monday, 29th June 1964.

The House met in the Assembly Hall, Vidhana Soudha, Bangalore, at Thirty Minutes past Twelve of the Clock.

Mr. SPEAKER (SRI B. VAIKUNTA BALIGA, B.A., B.L.,) in the Chair.

STARRED QUESTIONS

(to which oral answers were given)

Construction of a Bridge near Kulugal Madapur, Heggadadevanakote Taluk in Mysore District.

*Q.—520. Sri N. RACHAIAH (Nanjangud).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) whether it is a fact that a bridge is being constructed near Kulugal Madapur, Heggadadevanakote Taluk, Mysore District ;

(b) whether they are aware that by constructing such a bridge facilities would be provided only to one village of Hullahalli Hobli, Nanjangud Taluk ;

(c) whether they propose to lay a six-mile long road from the bridge upto Kappasoge Road with a view to provide communication facilities to people of Gundlupet Taluk, Heggadadevanakote Taluk, Mysore, Beerwar and Beejanahalli ;

(d) if so, when the work would be started ?

A.—Sri G. B. SHANKAR RAO (Parliamentary Secretary to the Minister for Public Works).—

(a) Yes, a submersible bridge.

(b) No.

(c) No.

(d) Does not arise in view of reply to clause (e).

ಶ್ರೀ ಎನ್. ರಾಚಯ್ಯ.—ಈಗ ಕೋಲೂರು ಮಾದಾಪುರದ ಬಳಿ ಸೇತುವೆಯನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವುದರಿಂದ, ಕೇವಲ ನಂಜನಗೂಡು ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಹುಲ್ಲುಹಳ್ಳಿ ಗ್ರಾಮ ಒಂದಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ, ಆದರೆ ಈ ರಸ್ತೆಯನ್ನು ಕಪ್ಪೆಸೋಗೆಯವರೆಗೆ 6 ಮೈಲಿಗಳ ದೂರ ಮುಂದುವರಿಸಿದರೆ, ಇದರಿಂದ ಗುಂಡ್ಲುಪೇಟೆ ತಾಲ್ಲೂಕ್ ; ಹೆಗ್ಗಡವೇವನಕೋಟೆ ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಮೈಸೂರು ಮತ್ತು ಬೀರವಾಳೆ ಇಷ್ಟಕ್ಕೂ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆಂಬುದು ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಿ. ಶಂಕರ ರಾವ್.—ಅದನ್ನು ಸ್ಟೇಟ್ ಫಂಡ್ ರೋಡ್ ಎಂದು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ರಾಜಯ್ಯ.—ಹಾಗಾದರೆ ಈ ರಸ್ತೆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಯಾವಾಗ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಿ. ಶಂಕರ ರಾವ್.—ಮುಂದೆ ಕೆಲವು ಶೈಟ್ ಫಂಡ್ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇವೆ, ಆಗ ಇದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಲಾಗುವುದು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲ ಗೌಡ.—(ಆ) ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಉತ್ತರ 'ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ' ಎಂದು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗಾದರೆ ಇನ್ನು ಬೇರೆ ಯಾವ ಯಾವ ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ಇದರಿಂದ ಸೌಲಭ್ಯವಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಲಾಗುತ್ತದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಿ. ಶಂಕರ ರಾವ್.—'ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ' ಎಂದಲ್ಲಿ ವಿವರಗಳು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ರಾಜಯ್ಯ.—ಈಗ ಈ ಸೇತುವೆಗೆ ಸುಮಾರು 6 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವೆಚ್ಚ ತಗುಲುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲ ಕಲ್ಪಿಸುವುದರ ಬದಲು ನಾನು ಹೇಳಿದ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಈ ರಸ್ತೆಯನ್ನು ಮುಂದೆ 6 ಮೈಲಿ ಮುಂದುವರಿಸುವುದು ಉತ್ತಮವಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಿ. ಶಂಕರ ರಾವ್.—ಸ್ವಾಮಿ, ಇವರು ಮಾದಾಪುರದ ಸೇತುವೆಯ ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಿಂದ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ದೂರ ರಸ್ತೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಕಪ್ಪಿ ನದಿಯ ಎಡೆ ಮತ್ತು ಬಲದಂಡೆಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಅನೇಕ ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ.

Steps taken to shift some villages of Gangavathi and Koppal Taluk which are affected by the seepage water of Tungabhadra Project.

*Q.—530. Sri TIRUMALADEVA RAYA (Gangavathi).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) whether they are aware that some villages of Gangavathi and Koppal Taluks are affected by the seepage water of Tungabhadra Project;

(b) if so, what steps Government have taken to shift to the other safe places?

A.—Sri S. NIJALINGAPPA (Chief Minister).—

(a) Yes.

(b) Government undertaken remedial measures like providing seepage drains or diversion channels or shifting of the village itself, wherever necessary.

Sri TIRUMALADEVA RAYA.—May I know the reason for not shifting some of the villages even though a site has been selected, foundation stone is laid and amount is provided?

Sri S. NIJALINGAPPA.—I am not aware of any amount being sanctioned. If the hon'ble member brings it to my notice, I will examine it. It is a fact that it is a living problem. Wherever seepage water occurs, we are providing drains, digging trenches and constructing diversion channels, and shifting the village itself, if necessary.

Smt. BASAVARAJESWARI.—May I know the names of villages that are affected in Koppal Taluk?

Sri S. NIJALINGAPPA.—The names are: Arahal, Jotgi, Maranahalli, Bevinabellu, Badihalapur, Rangapur and another village, i.e., Sunganahalli is being considered.

Sri TIRUMALADEVA RAYA.—Are the Government aware that in these villages most of the houses are of mud and on account of seepage water during heavy rains the houses will collapse and there would be damage to life and property? Will they take early action?

Sri S. NIJALINGAPPA.—It is not as bad as the hon'ble member puts it. We are carefully watching and we are trying to shift some of the villages. I may assure that nothing will be done to affect adversely the people living in those villages.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿ ಗೌಡ.—ಗ್ರಾಮಗಳನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸುವುದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುತ್ತದೋ ಅಥವಾ ಚರಂಡಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆಸುವುದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಯೋಜನ ಆಗುತ್ತದೋ? ಇದನ್ನೇನಾದರೂ ತುಲನೆಮಾಡಿ ನೋಡಿದ್ದಾರೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಹಾಗೇ ಮಾಡಿರುವುದು. ಡ್ರೈನೇಜಿಂಗ್ ಅನುಕೂಲವಾಗುವ ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಲಾಗುವುದು.

ಶ್ರೀಮತಿ ಬಸವರಾಜೇಶ್ವರಿ.—ಈಗ ತಿಳಿಸಿದ ಗ್ರಾಮಗಳೆಲ್ಲ ಇದುವರೆಗೆ ಫಿಫ್ಡ್ ಆಗಿರತಕ್ಕ ಗ್ರಾಮಗಳೆಷ್ಟು? ಆಗದೆ ಇರತಕ್ಕ ಗ್ರಾಮಗಳೆಷ್ಟು?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಇನ್ನೂ ಯಾವ ಗ್ರಾಮವನ್ನೂ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಡ್ರೈನ್ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅದರ ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಒಂದು ಗ್ರಾಮವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಬದಲಾಯಿಸಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಚಾರ ಡಿ. ಸಿ. ಮತ್ತು ಪಿ. ಡಬ್ಲ್ಯು. ಡಿ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಪರಿಶೀಲನೆ ಯಲ್ಲಿದೆ.

Survey of Minerals in Shorapur Taluk in Gulbarga District.

*Q.—538. **Sri RAJA PID NAIK (Shorapur).**—

Will the Government be pleased to state :—

(a) whether any survey of minerals in Shorapur Taluk in Gulbarga District has been conducted at any time and if so, who has made the survey;

(b) which are the important minerals that are available there and whether the Government propose to exploit the same?

A.—**Sri MAQSOOD ALI KHAN (Deputy Minister for Mines and Geology).**—

(a) Yes, by the Geological Survey of the erstwhile Hyderabad State and the Department of Mines and Geology of Mysore State.

(b) Gold and Limestone. There is no proposal at present to exploit these minerals by Government.

Sri RAJA PIDNAIK.—May I know when survey was conducted in the ex-Hyderabad State and Mysore State?

Sri MAQSOOD ALI KHAN.—Survey was conducted in that ex-Hyderabad State in the year 1934-35 and 1935-36 in Mysore in the year 1959-60.

Sri RAJA PIDNAIK.—May I know whether there are other minerals available?

Sri MAQSOOD ALI KHAN.—Gold and limestones are the only two minerals available.

Sri SANJEEVANATH AIKALA.—When gold is available, may I,

(SRI SANJEEVANATH AIKALA)

now why the Government do not propose to exploit it?

Sri MAQSOOD ALI KHAN.—It is uneconomical.

Sri A. SHARANAPPA.—Is any amount provided in the Third Plan for survey?

Sri MAQSOOD ALI KHAN.—Rs. 1 lakh was provided for the investigation of deposits of gold at Shorapur.

Sri SHARANAPPA.—Was it utilised for that purpose or not?

Sri MAQSOOD ALI KHAN.—It was not utilised for that purpose.

Sri GANGADHAR NAMOSHI.—How much quantity of lime stone is available in that area?

Sri MAQSOOD ALI KHAN.—Detailed survey is yet to be made. Rough estimates show that it may be to the tune of four million tons.

Sri GANGADHAR NAMOSHI.—Why was that amount not utilised in that area when the amount was sanctioned in the Third Plan and where was it utilised?

Sri MAQSOOD ALI KHAN.—It was utilised for investigations of the gold mines at Sirahatti in Dharwar District.

Sri SHARANAPPA.—What were the reasons for diverting the amount to Sirahatti Gold Mines?

Sri MAQSOOD ALI KHAN.—As investigations were not found to be expedient in this region and earlier reports showed that it would be rather worthwhile investigating the Sirahatti Gold Mines, that amount was diverted.

Sri RAJA PID NAIK.—Is it a fact that raw materials for starting a cement factory are available there and, if so, has Government any proposal to start one?

Sri MAQSOOD ALI KHAN.—Unless the investigations are complete, no definite answer can be given.

Smt. BASAVARAJESWARI.—Is it the same reef that goes from Hatti to Shorapur and may I know the details of the latest investigation at Shirahatti Mines?

Sri MAQSOOD ALI KHAN.—It is revealed that it is the same reef that comes from Hatti to Shorapur. Unless complete investigations are over, other details cannot be given.

Sri SHARANAPPA.—May I know whether further investigations will be made by the Government or not to find out gold and other minerals?

Sri MAQSOOD ALI KHAN.—In fact, we have requested the Geological Survey of India to take a geo-physical survey in the region.

Sri RAJA PID NAIK.—Is there a proposal to get a survey made by the Government of India in view of the availability of gold and lime stone?

Sri MAQSOOD ALI KHAN.—We have made that request to them.

Sri SANJEEVANATH AIKALA.—What was the amount spent and what is the result obtained at Sirahatti?

Sri MAQSOOD ALI KHAN.—We have spent Rs. 2½ lakhs and still the second-stage investigation is to be taken up.

Sri GANGADHAR NAMOSHI.—The Hon'ble Chief Minister when he

was the Chief Minister last time promised that he would start one cement factory in the Gulbarga area in the public sector. Has the Government any proposal to start one in the Fourth Plan?

Sri S. NIJALINGAPPA.—Not immediately.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—He has pleaded for more sugar factories in the State. Do Government intend to start a cement factory in that area as there is abundant lime stone there?

Sri S. NIJALINGAPPA.—There is no dearth of raw materials. The Government is very seriously considering the various applications received from private individuals.

Sri K. MALLAPPA (Minister for Industries and Commerce).—Sir, I may add that there is a second factory coming up. Two applications have been recommended to the Government of India.

Sri SHARANAPPA.—Which are the two applications?

Sri K. MALLAPPA.—One is a factory at Sedam and the other is a little away from it.

Distribution of Lands in Saranjam Villages in Gajendragada, Dharwar District.

*Q.—555. Sri A. J. DODDAMETI (Ron).—

Will the Government be pleased to state:—

(a) whether it is a fact that they had issued a Government Order No. RD 28 JHR 57, dated 6th January 1960 for the distribution of lands in Saranjam villages in Gajendragada (Dharwar District) after the resumption of lands in the village by Government in November 1952;

(b) whether it is a fact that Jadeed Inamdars had filed a writ petition in the High Court and got a stay order in that regard;

(c) whether it is a fact that the writ petitioner withdrew their writ petitions in June 1963.

(d) if so, the action taken by them to sanction the lands to ryots as per the Government Order?

A.—Sri M. V. KRISHNAPPA (Minister for Revenue).—

(a) Yes.

(b) Yes.

(c) Yes.

(d) The matter is under consideration.

ಶ್ರೀ ಎ. ಜೆ. ದೊಡ್ಡಮೇಟಿ.—6-1-61ನೇ ದಿನಾಂಕ ಸರ್ಕಾರೀ ಆದೇಶಕ್ಕನುಸಾರವಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ವಿವರಗಳನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ, ಯಾವ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಹಂಚಿ ಬೇಕೆಂಬ ನಿರ್ದೇಶನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರಬೇಕು. ಈಗ ಪರಿಶೀಲಿಸುವಂತಹ ಅಂಶಗಳು ಯಾವುವು ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳುವುದು ಬೊಂಬಾಯಿ ಸರ್ಕಾರದ ಆರ್ಡರ್ ಪ್ರಕಾರ, ಸರಂಜಾಮದಾರರಿಗೆ ಜಮೀನಿನ ನಟ್ ಇನ್ ಕಮ್ 3,600 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಕಡಿಮೆ ಯಾರಿಗೆ ಇದೆಯೋ ಅಂತಹವರಿಗೆ ಲ್ಯಾಂಡ್ಸ್ ರೆಸ್ಯೂಮ್ ಮಾಡಿ ಕೊಡಬಹುದು. ಈ ವಿಚಾರ ದಲ್ಲಿ ಏನೇನು ವಿವರಗಳು ಬೇಕೋ ಅವನ್ನು ಒದಗಿಸುವಂತೆ ಅಡಿಪನ್ ಡಿ. ಸಿ. ಯವರನ್ನು ಕೇಳಿ ದೇವೆ. ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಡಿವಿಜನಲ್ ಕಮಿಷನರ್ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿನ ಡಿ.ಸಿ.ಯವರು ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಜೆ. ದೊಡ್ಡಮೇಟಿ.—ನಾನು ಕೇಳುತ್ತಿರುವುದು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಜಹಗೀರುದಾರರಿಗೆ ಹಂಚುವ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನಲ್ಲ. ರೈತರಿಗೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಹಂಚುವುದು. ಈಗಾಗಲೇ ನನಗೆ ತಿಳಿದ ಹಾಗೆ ಇಂತಿಷ್ಟೇ ಜಮೀನು ಎಂಬುದಾಗಿ ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಜಹಗೀರುದಾರರಿಗೂ ಕೂಡಿದೆ. ಆದರೆ ರೈತರ ಹೆಸರು ಅಲ್ಲಿ ಎಂಟರ್ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ವಿಳಂಬವಾಗಲು ಕಾರಣವೇನು ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ಮೊದಲು ಯಾವ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಯಾರು ರೆನ್ಯೂಮ್ ಮಾಡ ಬೇಕೆಂಬುದು ಮುಖ್ಯ. ಜಹಗೀರುದಾರರಿಗೆ ಮತ್ತು ಸರಂಜಾಮುದಾರರಿಗೆ ಇಷ್ಟೇ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂಬುದಾಗಿ ಸರ್ಕಾರಿ ಆರ್ಡರಿನಲ್ಲಿ ಇರುವುದರಿಂದ ಮೊದಲು ಅದನ್ನು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದಯ್ಯ ಕಾಶೀಮಠ್.—(ಈ)ಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ರೈತರಿಗೆ ಜಮೀನು ಕೊಡುವ ವಿಚಾರ ಸರ್ಕಾರದ ಪರಿಶೀಲನೆಯಲ್ಲಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಇದೇ ರೀತಿ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಿಗೂ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೂ ಕೊಡುವ ಹಾಗೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ಅದಕ್ಕೂ ಇದಕ್ಕೂ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲ. ಇದು ಸರ್ಕಾರಿ ಜಮೀನಲ್ಲ. ಸರಂಜಾಮು ಗ್ರಾಮಗಳು 27 ಇವೆ. ಅವೆಲ್ಲಕ್ಕೂ 30 ಸಾವಿರ ಎಕರೆಗಳಷ್ಟು ಭೂಮಿ ಇದೆ. ಅದನ್ನು ಸರಂಜಾಮುದಾರರಿಗೆ, ಪೋಷಿಗೆದಾರರಿಗೆ ಮತ್ತು ಇತರ ಗೇಣಿದಾರರಿಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಹಂಚ ಬೇಕೆಂಬುದಾಗಿ ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಜಮೀನುಗಳಾದರೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಹಂಚಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದಯ್ಯ ಕಾಶೀಮಠ್.—ಅವುಗಳ ಪೈಕಿ ಕೆಲವು ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ವಿದ್ಯಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ಅದನ್ನು ಬೊಂಬಾಯಿ ಆಕ್ಟ್ ಪ್ರಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿತ್ತು.

ಶ್ರೀ ಎ. ಜೆ. ದೊಡ್ಡಮೇಟಿ.—ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರು ತಪ್ಪು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಜಹಗೀರು ದಾರರಿಗೆ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಜಮೀನುಗಳೇ ಬೇರೆ. ಗಜೇಂದ್ರಗಡ ಸರಂಜಾಮು ಗ್ರಾಮಗಳ ಜಮೀನನ್ನು ಅಂತಹವರರಿಗೂ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಗುರ್ರೆಡ್ಡಿ.—ಸರಂಜಾಮು ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ರೈತರು ಕೆಲವು ಜನ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಹೆಸರುಗಳೇನೂ ಇದರಲ್ಲಿ ಎಂಟರ್ ಆಗಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟರತಕ್ಕ ಮೈಸರ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ದಾಖಲೆಗಳೂ ಸಹ ಆಯೋಗ್ಯವಾಗಿವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಉಪಯುಕ್ತವಾಗಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಸರಂಜಾಮನ್ನು ರದ್ದುಪಡಿಸಿ ಸರಂಜಾಮು ಗ್ರಾಮದ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ರೈತರಿಗೆ ಕೊಡುವುದು ಕ್ಯಾಂಗ್ರೆಡೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ಇದು ರದ್ದಾದುದು 1952ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಬೊಂಬಾಯಿ ಸರ್ಕಾರದವರು 1953ರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಿಂಥ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಇಂತಿಂಥವರಿಗೆ, ಸರಂಜಾಮುದಾರರಿಗೆ, ಪೋಷಿಗೆದಾರರಿಗೆ, ಅವರ ರಿನಂಪನ್ ರೈಟ್ಸ್ ಏನೇನಿವೆಯೋ ಅವನ್ನು ಕೊಟ್ಟೇ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಅದರಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅದು ಇತ್ಯರ್ಥವಾಗುವ ವರೆಗೂ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಪೂರ್ತಿ ತೀರ್ಮಾನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಗುರ್ರೆಡ್ಡಿ.—ಆ ಖಾತೆಗಳಲ್ಲಿ ರೈತರು ತಮ್ಮ ಹೆಸರನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿ ದ್ದಾರೆಯೇ ?

Sri M. V. KRISHNAPPA.—Sir, there was a stay order from the High Court. Only ten months back the writ petition was withdrawn. 11 ತಿಂಗಳ ಹಿಂದೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಿದಂತಹ ಆರ್ಡರನ್ನು ವಿತ್‌ಡ್ರಾ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದೆ. ಹಿಂದೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಿದಂತಹ ಆದೇಶದ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಜಡೀಡ್ ಇನಾಂದಾರರು ಹೈಕೋರ್ಟಿಗೆ ರಿಟ್ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದಿನ ಬೊಂಬಾಯಿ ಆಕ್ಟ್ ಪ್ರಕಾರ 1953ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ದವರು ಆ ಇನಾಂದಾರರಿಗೆ ಒಂದು ನೋಟೀಸ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ರೈಟನ್ನು ಡಿಟರ್‌ಮಿನ್ ಮಾಡಿ ಹೈಕೋರ್ಟಿನವರು ಸ್ಟೇ ಆರ್ಡರ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ವೆಕ್‌ಲೆಟ್ ಆದಮೇಲೆ ಅದರ ಡೀಟೈಲ್ಸ್ ತರಿಸಿಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ಬೇಗ ಅದನ್ನು ಇತ್ಯರ್ಥ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಗುರ್ರೆಡ್ಡಿ.—ನಮ್ಮ ಸ್ಟೇಟಿನಲ್ಲಿ ಸರಂಜಾಮು ಇನಾಂಗಳು ಇದ್ದ ಹಳ್ಳಿಗಳ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯೂ ಇದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇದೆಯೇ ?

Mr. SPEAKER.—It does not arise. I think the Hon'ble Member has agitated this matter even during the Budget Debate.

ಶ್ರೀ ಎ. ಜೆ. ದೊಡ್ಡಮೇಟಿ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಕೆಲಸ ಇಷ್ಟೊಂದು ವಿಳಂಬವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಇನಾಂ ಆಬಾಲಪನ್ ಶಾಖೆಯವರ ದೌರ್ಬಲ್ಯವೇ ಕಾರಣ ಎನ್ನುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಲಕ್ಷ್ಯಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ಇನಾಮ್ ಅಬಾಲಪನ್ ಶಾಖೆ ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ಇರಾಖೆ. ಅವರು ಕೆಲಸಗಳನ್ನೇನೂ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಹೈಕೋರ್ಟಿನವರು ಪೈ ಆರ್ಡರ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ನಿಧಾನವಾಯಿತು. ಇನ್ನು ಎರಡು ಮೂರು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಇತ್ಯರ್ಥ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

Non-Gazetted Officials staying at Gulbarga for more than 3 Years in Revenue Department

*Q.—560. Sri J. P. SARWESH (Serum).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) the number of non-gazetted officials (class III) who have stayed at Gulbarga proper without transfer for more than 3 years, 5 years and 10 years in the Revenue Department ;

(b) the number of such officers who were transferred from Gulbarga Taluk Office to Gulbarga Assistant Commissioner's Office and to Deputy Commissioner's Office, Gulbarga ;

(c) whether they would take steps to see that no non-gazetted officer continues to stay without transfer for more than 3 years in one place ;

(d) whether there is any Government Order prohibiting such overstay at one place ?

A.—Sri M. V. KRISHNAPPA (Minister for Revenue).—

(a) More than 3 years ...	15
More than 5 years ...	6
More than 10 years ...	Nil

(b) Nil. One Second Division Clerk has however been transferred from the Office of the Deputy Commissioner, Gulbarga, to the Office of the Assistant Commissioner, Gulbarga.

(c) Yes.

(d) Yes.

Sri J. P. SARWESH.—Sir, there are still officers who are not transferred though they have put in more than ten years of service in Gulbarga proper. Will the Minister see that they are also transferred ?

Sri M. V. KRISHNAPPA.—The normal rule is that an officer should not remain in one place for more than three years. If there is any reason like mis-conduct etc., we will transfer him. But some officers, because of their popularity, have remained in a place for more than three years. It is very difficult to follow hard and fast rule sometimes. If there is any undesirable officer, we will transfer him.

ಶ್ರೀ ಗಂಗಾಧರ ನಾಮೋಷಿ.—ಇದು ಬಹಳ ಮಹತ್ವದ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಜವಾನರುಗಳನ್ನು ಒಂದು ಡಿವಿಷನ್‌ನಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ಡಿವಿಷನ್‌ಗೆ ಚಾನ್ಸಲ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಗುಲ್ಬರ್ಗಾದಿಂದ ಮಂಗಳೂರಿಗೆ ಚಾನ್ಸಲ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಒಂದು ಡಿವಿಷನ್‌ನಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ಡಿವಿಷನ್‌ಗೆ ಚಾನ್ಸಲ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕು.

Sri M. V. KRISHNAPPA.—Division means ten miles from his place. It may be because of a scheme. They are being transferred from one place to another. All those people under that temporary scheme will be governed by that.

Sri SANJEEVANATH AIKALA.—Will it not be advisable not to transfer officers from this district as officers from other places are not willing to go to Gulbarga ?

Sri M. V. KRISHNAPPA.—Officers must be prepared to go wherever they are posted.

Sri J. P. SARWESH.—In the case of non-gazetted officers who have stayed for more than ten years, will the Government kindly transfer them if such cases are brought to their notice ?

Sri M. V. KRISHNAPPA.—Yes.

Sri SANJEEVANATH AIKALA.—As the food habits and climatic conditions in Gulbarga are different from those obtaining in South Kanara, is it not advisable not to transfer S. K. officers to Gulbarga District ?

Sri M. V. KRISHNAPPA.—Sir, South Kanara officers are generally very active and good officers. We want their services in other places also. (laughter)

Deaf and Dumb Boys' and Girls' Schools and Hostels working in the State.

*Q.—562, Sri SIDDIAH KASHIMATH (Shirahatti).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) the total number of Deaf and Dumb Boy's and Girls' schools and hostels working in the State ;

(b) whether they intend starting a separate class for the deaf students in the school for blind, which is existing at present at Hubli to meet the requirements of the Ex-Bombay-Karnataka area ?

A.—Sri S. R. KANTHI (Minister for Education).—

(a) Three.

(b) Not for the present.

Sri SIDDIAH KASHIMATH.—May I know the number of deaf and dumb boys in the State ?

† Sri S. R. KANTHI.—Sir, in the school for the deaf boys in Mysore there are 73, in the Vocation Institue, Mysore-90 ; at Gulbarga there are 10. But there is no particular census.

Sri M. C. BASAPPA.—Is it not a fact that in the Mysore Vocational Institute there is only one section for the deaf and dumb boys and that there is no provision for the blind ?

Sri S. R. KANTHI.—There is a different school for the blind boys ; so, there is only one section for the deaf and dumb.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—Will the Government consider the question of taking action to make a survey regarding these boys and girls and give them education ?

Sri S. R. KANTHI.—That is a suggestion for action.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—Has it come to the notice of Government that applications of the deaf and dumb boys are refused in the Vocational Institute in Mysore ?

SRI S. R. KANTHI.—If the member brings it to my notice, I will look into it.

ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದಯ್ಯ ಕಾಶೀಮಠ್.—ಈಮೂರು ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕುರುಡರಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಸವಲತ್ತುಗಳು ಏನಿವೆ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಕಂಠಿ.—ಅಲ್ಲಿ ಕುರುಡರು ಇಲ್ಲ. ಮೂಕು ಹುಡುಗರು ಮಾತ್ರ ಇದ್ದಾರೆ. ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಇರುವಂತಹ ಡೆಪ್ ಸ್ಕೂಲಿನಲ್ಲಿ ಬೋರ್ಡಿಂಗ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇದೆ. ಗುಲ್ಬರ್ಗಾದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಮೂಕು ಹುಡುಗಿಯರ ಸ್ಕೂಲಿನಲ್ಲಿಯೂ ಬೋರ್ಡಿಂಗ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇದೆ. ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಪೊರ್ಕೇಷನಲ್ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್‌ನಲ್ಲಿ 19 ಜನ ಹುಡುಗಿಯರಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೂ ಬೋರ್ಡಿಂಗ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇದೆ. ಅದೇ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಇರುವವರು ಕೆಲವರು ಕ್ಲಾಸಿಗೆ ಬಂದು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ.

SRI SANJEEVANATH AIKALA.—What is the proposed number of the deaf and dumb boys to be taken at the School shortly to be started at Gulbarga ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಕಂಠಿ.—ಬಹುಶಃ 24 ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ, ಸರಿಯಾಗಿ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

SRI SANJEEVANATH AIKALA.—Does the Government propose to start a School for the blind, deaf and dumb not only to feed them but also to teach them on the lines of the School started by the Tata School of Social Science in Bombay ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಕಂಠಿ.—ಅದಿನ್ನೂ ಇಲ್ಲ ಶಕ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಈಗ ಊಟ, ವಸತಿ ಕೊಟ್ಟು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕಲಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

SRI C. J. MUCKANNAPPA.—May I know what is the strength to be admitted each year and what is the principle followed in admitting them ?

SRI S. R. KANTHI.—It all depends upon the availability of accommodation there.

MR. SPEAKER.—Whether there is any sanctioned intake ?

SRI S. R. KANTHI.—No, Sir. I have got the figures just now received on phone :

The Mysore Deaf and Dumb Boys School	...	150
Deaf	...	79
Blind	...	70
Vocational Institute, Mysore	...	30
Free boarding	...	19
Without boarding	...	11
Deaf and Dumb School, Gulbarga	...	24
(2 boys and 22 girls).		

SRI K. DEVAIAH.—May I know whether the Government has made any survey of the deaf and dumb boys in the State and if so, what is the number ?

MR. SPEAKER.—The question was already asked.

ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದಯ್ಯ ಕಾಶೀಮಠ್.—ಈಗಾಗಲೇ ಕಡ್ಡಾಯ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಸರ್ವೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಕೆಳದಿ ಹಾಗೂ ಮೂಕರ ಸರ್ವೆಯನ್ನೂ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

SRI S. R. KANTHI.—Is is a suggestion for action.

SRI C. J. MUCKANNAPPA.—I want to know the strength in the Deaf and Dumb Boys School and in the Girl's School during 1963-64 and 1964-65 ? May I also know what is the principle that is adopted in regard to admission ?

Sri S. R. KANTHI.—So far as I can understand, last year it was 73 and it has gone up to 150 this year. There is no question of sanction of sanctioned intake; it all depends upon the accommodation. So far as I am aware, we want to accommodate as many blind and deaf boys as possible, but the only limitation is accommodation. We are now putting up a separate building to increase accommodation.

Sri K. DEVAIAH.—Will the Government think of starting a Deaf and Dumb School in Bangalore?

Sri S. R. KANTHI.—There is one in White Field, Bangalore.

Sri SANJEEVANTH AIKALA.—Will it not be advisable to admit the more handicapped children and orphans in this School?

Sri S. R. KANTHI.—These are handicapped boys. If he means other boys who are more handicapped than others I may say that correspondence is going on between this Government and the Government of India for having a Regional Institute for the handicapped boys and girls.

ಶ್ರೀ ಅಂದಾನಯ್ಯ.—ಈ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ತರಹ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಕೊಡುವುದು?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಕಂಠಿ.—ಪೊಕೇಷನರ್ ಮತ್ತು ಜನರಲ್ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ.

Sri M. C. BASAPPA.—In the Mysore Vocational Institute to my knowledge, there is no provision for deaf and dumb girls being admitted and recently the Department has submitted proposals to Government to admit at least 30 girls. Will the Government consider the proposal sympathetically and sanction it?

Sri S. R. KANTHI.—I do not know, what the Hon'ble Member is referring to. There is a Vocational Institute at Mysore for women and that is for the deaf and dumb.

ಶ್ರೀ ಎ. ಎಂ. ದೇವ್.—ಎಷ್ಟು ವರ್ಷ ಅವರಿಗೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಕೊಡಲಾಗುವುದು? ಹಾಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಮೇಲೆ ಅವರ ಜೀವನೋಪಾಯಕ್ಕಾಗಿ ಅವರಿಗೇನಾದರೂ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಕಂಠಿ.—VIIನೆಯ ಸ್ಪಾಂಡರ್ಡ್‌ವರೆಗೆ ಅಂದರೆ ಎಂ. ಎಸ್ ವರೆಗೆ. ಪೊಕೇಷನರ್ ಜೈನಿಂಗ್ ಕೊಡುವುದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಬಹುದು.

Sri M. C. BASAPPA.—In the same Institute, there is no provision for admitting deaf and dumb girls for the present. Is the Government aware of it?

Sri S. R. KANTHI.—No, Sir. As far as I can understand, it is for the deaf and dumb girls also.

Fire Accident at Dandeli in North Kanara District

*Q.—566. **Sri B. P. KADAM (Karwar).**—

Will the Government be pleased to state:—

(a) whether it is a fact that about 120 residential houses have been gutted recently by fire at Dandeli in the North Kanara District;

(b) if so, what are the causes for the fire;

(c) the total number of persons affected and the total estimated damage;

(d) the relief measures taken by Government to rehabilitate the affected persons?

A.—Sri M. V. KRISHNAPPA (Minister for Revenue).—

(a) There was an accidental fire at Dandeli on 27th February 1964 as a result of which 106 huts were destroyed.

(b) The outbreak of fire is attributed to the sparks carried by the wind from the "Holi" fire place nearby which soon spread into a big blaze.

(c) 106 families consisting of 514 members were affected. The total loss estimated is Rs. 33,853.

(d) Cash relief of Rs. 1,478 was sanctioned out of Government Grants to these families and paid to them. Arrangements have also been made to supply free hutting materials for re-construction of huts by the concerned persons.

Sri B. P. KADAM.—May I know how many of the houses, which have been destroyed, belong to the poor workers working in the factories?

† Sri M. V. KRISHNAPPA.—106 houses have been destroyed and most of them belong to the poor workers.

Sri B. P. KADAM.—Did they apply for loan assistance?

Sri M. V. KRISHNAPPA.—They have been given some cash relief up to Rs. 150 and plots have been given to them. Under the forest rules, they give wood from the forest upto the value of Rs. 300 to enable them to build hutments. The idea was to see that the whole families are rehabilitated before monsoon starts. With regard to sanction of loans, only the Co-operative Department can give them loans.

ಶ್ರೀ ಗಂಗಾಧರ ನಾಮೋಷಿ.—106 ಸಂಸಾರಿಗಳಿಗೆ 1,478 ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಅವರಿಗೆ ಕಾಪ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೆಯೋ ಅಥವಾ ಕೈಂಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೆಯೋ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅದು ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ನಮೂದಾಗಿದೆ.

Sri M. V. KRISHNAPPA.—All of them might not have got relief. In addition to cash relief, some rice was also collected for distribution. A Committee was formed under the Chairmanship of a Special Officer, to collect money and rice. The Government money which was given is in addition to the forest timber and the plots. Even the unauthorised fellows there get now authorised plots from the Government. Necessary action has been taken under the existing rules.

ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದಯ್ಯ ಕಾಶೀಮಠ್.—ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವಂತೆ ನಗದು ಹಣವಲ್ಲದೆ ಗುಡಿಸಲು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಲು ಬೇಕಾದ ಸಲಕರಣೆ ಮುಂತಾದುವನ್ನು ಇತರ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಂಕಿ ಅನಾಹುತ ವಾದಾಗಲೂ ಕೊಡುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಇರುವ ಕಡೆ ಫಾರೆಸ್ಟ್ ರೂಲ್ಸ್ ಪ್ರಕಾರ ಕೊಡಬಹುದೆಂದಿದೆ. ಆದರೆ ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಇಲ್ಲದಿರುವ ಕಡೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟರೆ ಬೇಕಾದ ಸಲಕರಣೆಗಳು ಹೇಗೆ ಜನರಿಗೆ ದೊರೆಯಲು ಸಾಧ್ಯ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ಸಲಕರಣೆಗಳಿಗಾಗಿ ಎಷ್ಟು ಮೊಬಲಗಿನವರೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—300 ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ಟಂಬರ್ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ನಿಯಮವಿದೆ, ಆದರೆ ಪ್ರಕಾರ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಕೊಟ್ಟಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಸುಬ್ಬಯ್ಯ ನಾಯಕ್.—ಕಾಮದಹಣ ಸ್ಥಳವನ್ನು ದೂರ ಮಾಡುವುದು ಅಥವಾ ಮನೆಗಳನ್ನು ದಹನದ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ದೂರವಾಗಿ ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ಹಬ್ಬದ ದಿನ ಹುಡುಗರನ್ನು ಮಾತನಾಡಿಸುವುದೇ ಕಷ್ಟವೆಂಬುದು ತಮಗೆ ಗೊತ್ತೇ ಇದೆ. ಏನಾದರೂ ಮಾತನಾಡಿದರೆ ಬ್ಯಾ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಕೂಡ ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಿರ್ಬಂಧಪಡಿಸಲು ರೂಲ್ಸ್ ಮಾಡಿದರೆ ತುಂಬಾ ತೊಂದರೆಬರುತ್ತದೆ.

Departmental Examinations for the Officials in the Mysore Government Secretariat

*Q.—549. Sri P. VENKATAGIRIYAPPA (Kolar).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) whether they are aware that passing of departmental examinations is compulsory for the officials in Mysore Government Secretariat for the purpose of earning increments, confirmation and promotion ;

(b) why the Government is extending the time limits for passing examinations year after year without taking into consideration of those candidates who have already passed departmental examinations ;

(c) whether it is not a fact that this extension of time for passing the departmental examinations has caused great dissatisfaction in the staff, and thereby the efficiency of administration is affected ?

A.—Sri S. NIJALINGAPPA (Chief Minister).—

(a) Yes.

(b) Due to the fact that officials of different integrated areas were brought together and in view of the fact the rules regarding confirmations, grant of increments and promotions were different in their parent States. In the case of some officials they were not required to pass any tests and sufficient time had to be allowed to such officials to pass the test prescribed after 1st November 1956. The extension of time limit was therefore to protect the service conditions of the employees in the Secretariat as it is a composite office where Government servants of different integrating areas of the State came to be borne on the same cadre.

(c) There is no cause for dissatisfaction in view of the special circumstances consequent on the Re-organisation of States. The time limit granted expires on 31st March 1964.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ವೆಂಕಟಗಿರಿಯಪ್ಪ.—ನಿಗದಿ ಮಾಡಿರುವ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ಪಾಸುಮಾಡಿದ್ದರೂ ಅವರಿಗೆ ಪ್ರಮೋಷನ್ ಏಕೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಪಾಸು ಮಾಡಿದವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದೆ, ಹಾಗೆ ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ನನಗೆ ಹೇಳಿದರೆ ನಾನು ಕೊಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

SHORT NOTICE QUESTION AND ANSWER.

Outbreak of Epidemics in Gulbarga District.

Q.—31. Sri S. RUDRAPPA (Kalgı).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) whether it is a fact that there is an outbreak of epidemic 'Gastro Enteritis' in Gulbarga City ;

(b) what are the precautionary measures taken by the Government to control the situation ?

A.—Sri K. NAGAPPA ALVA (Minister for Health).—

(a) Yes.

(b) (1) Treatment of patients.

(2) Anti-cholera inoculations.

(3) Stepping up the dosage of chlorination in the city water supply.

(4) Strict control over food and drink catering establishments, etc.

Sri S. RUDRAPPA.—What is the number of deaths due to the outbreak of this epidemic in Gulbarga?

Sri NAGAPPA ALVA.—The figures for Gulbarga are attacks 30 and deaths 11.

Sri S. RUDRAPPA.—May I know the number of patients still undergoing treatment in the local hospital?

Sri K. NAGAPPA ALVA.—I do not know the number. Arrangements have been made to treat those patients in the General Hospital.

Sri J. P. SARWESH.—Is the Government aware that there is insufficient vaccine and also insufficient staff in the municipality to cope with the situation?

Sri K. NAGAPPA ALVA.—The position is quite alright. We had to some extent run short. We have received vaccine enough; we have made arrangements to supply the same to these areas.

Sri S. M. KRISHNA.—Is this disease confined to Gulbarga city or this is traced to other areas in the State?

Sri K. NAGAPPA ALVA.—Actually it started in Bijapur and Raichur and it spread to Gulbarga. The spread has been from the Andhra border districts and now even in Bellary and Chitradurga districts it is prevailing.

Sri S. RUDRAPPA.—May I know whether the Health Department has investigated the causes for the outbreak?

Sri K. NAGAPPA ALVA.—Yes, they have investigated; they have found that the infection has spread from the neighbouring districts of Gulbarga and it has come from the neighbouring districts of Andhra Pradesh also.

Mr. SPEAKER.—He wants to know what the causes are.

Sri K. NAGAPPA ALVA.—The infection is by Cholera vibrio.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—What are the steps taken by Government to inoculate people in all the affected areas?

Sri K. NAGAPPA ALVA.—We have been taking preventive measures and intensive campaign was done regarding inoculation and chlorination of drinking water. The real difficulty is that wherever this has spread, it has spread because of lack of protected water supply in these places and also because of peoples' unclean habits and they neglect even the advice that is being given so often.

Sri R. N. LAKSHMIPATHI.—For want of rains people are forced to drink stagnant water. What action has Government taken to see that the taluks adjacent to the affected areas are protected?

Sri K. NAGAPPA ALVA.—The people in the affected area and also in the neighbouring villages are being inoculated and in addition, those who came into contact with the patients are being given sulphaguanadine tablets.

Smt. BASAVARAJESWARI.—May I know the number of deaths in Raichur?

Sri K. NAGAPPA ALVA.—In Gangavathi taluk, Raichur district two villages have been affected and there have been 35 attacks and 14 deaths.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲ ಗೌಡ.—ಇಲ್ಲಿ ಗ್ಯಾಸ್ಟ್ರೋಎಂಟೆರಿಟಿಸ್ ಎಂದಿದೆ, ಇದು ಕಾಲರಾ ರೋಗವೋ ಇದೇ ಬೇರೆಯೋ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ನಾಗಪ್ಪ ಅಯ್ಯ.—ಪ್ರಶ್ನೆ ಹೇಗಿದ್ದರೂ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಗ್ಯಾಸ್ಟ್ರೋಎಂಟೆರಿಟಿಸ್ ಇರುತ್ತದೆ. ಮೊದಲು ಗ್ಯಾಸ್ಟ್ರೋಎಂಟೆರಿಟಿಸ್ ಎಂದು ತೋರಿದರೂ ಅಮೇಲೆ ಅದು ಕಾಲರಾ ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಕಾಲರಾದಿಂದ ಮತ್ತು ಗ್ಯಾಸ್ಟ್ರೋಎಂಟೆರಿಟಿಸ್‌ನಿಂದ ಜನರು ಸಾಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

Sri SIDDIAIAH KASHIMATH—May I know whether gastro-enteritis is the same a cholera?

Sri K. NAGAPPA ALVA.—In certain places where it was first considered to be gastro-enteritis, it was proved to be cholera.

ಶ್ರೀಮತಿ ಸುಶೀಲಾಬಾಯಿ ಹೀರಾಚಂದ್ ಪಾ.—ಬಿಜಾಪುರದಲ್ಲಿ ಕಾಲರಾ ರೋಗವಿದೆ, ಅದು ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಮುಂಚೆ ಅಲ್ಲಿ ಇನಾಕ್ಯೂಲೇಷನ್‌ಗೆ ಬೇಕಾದ ಸಲಕರಣೆ ಇರಲಿಲ್ಲ; ಜನರು ಕೆಟ್ಟ ಹಣ್ಣುಗಳನ್ನು ತಿಂದುದರಿಂದ ಕಾಲರಾ ಹೆಚ್ಚಾಯಿತು. ಮುನಿಸಿಪಾಲಟಿಯವರು ಸರಿಯಾದ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ಗೊತ್ತಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ನಾಗಪ್ಪ ಅಯ್ಯ.—ಜನ ಕೊಳೆತ ಹಣ್ಣುಗಳನ್ನು ತಿನ್ನಬಾರದು. ಅದುದರಿಂದಲೇ ಕೊಳೆತ ಹಣ್ಣುಗಳನ್ನಿಡಬಾರದು ಮತ್ತು ಹಣ್ಣುಗಳನ್ನೂ ತಿನ್ನುವ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನೂ ಮುಚ್ಚದೆ ತೆರೆದಿಟ್ಟು ವಾರದಾರದಂದು ನಿಬಂಧನೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

Sri P. F. D'MELLOW.—How is it definitely diagnosed as cholera, distinct from gastro-enteritis?

Sri K. NAGAPPA ALVA.—After investigation we can detect cases of gastro-enteritis where the symptoms are similar to those of cholera and wherever we have investigated, we have found the correct diagnosis.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಚ್. ಲಕ್ಷ್ಮಣಯ್ಯ.—ಗುಲ್ಬರ್ಗದಲ್ಲಿ ಹದಿನೈದು ಜನ ಸತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಬಿಜಾಪುರ, ಬಳ್ಳಾರಿ, ಚಿತ್ರದುರ್ಗದಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಜನ ಸತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದರು, ಒಟ್ಟು ಆ ಕಡೆಯಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಸೇರಿ ಎಷ್ಟು ಜನರು ಸತ್ತಿದ್ದಾರೆ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ನಾಗಪ್ಪ ಅಯ್ಯ.—ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಇಪ್ಪತ್ತನಾಲ್ಕು ಜನರಿಗೆ ರೋಗ ತಗಲ ಹದಿನೈದು ಜನರು ಸತ್ತಿದ್ದಾರೆ. In six taluks of Bellary District, 12 villages have been infected. There have been 67 attacks and 43 deaths.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಕೃಷ್ಣ.—ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಲರಾ ರೋಗದಿಂದ ಸತ್ತ ಮನುಷ್ಯನ ಒಂದು ಶವವನ್ನು ಕಾಲುವೆಗೆ ಹಾಕಿ, ಆ ಕಾಲುವೆಯ ನೀರನ್ನು ಹಿರಿಯೂರಿನಲ್ಲಿ ಜನ ಕುಡಿದುದರಿಂದ ಅನೇಕರು ಸತ್ತರೆಂದು ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ವರದಿಯಾಗಿದೆ, ಇದು ನಿಜವೇ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ನಾಗಪ್ಪ ಅಯ್ಯ.—ಇದರ ವಿಷಯವನ್ನು ನಾವು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದಾಗ, ನೀರಾವರಿ ಕಾಲುವೆಯಲ್ಲಿ ಹರಿಯುವ ನೀರಿನ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬನು ಈ ಕಾಲುವೆಯಿಂದ ಸತ್ತನೆಂದೂ ಅವನ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಆ ಹರಿಯುವ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ತೊಳೆದದ್ದರಿಂದ ಆ ಕಾಲುವೆ ಹರಡಿದೆಯೆಂದೂ ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲ ಗೌಡ.—ಹಿರಿಯೂರಿನಿಂದರಲ್ಲೇ ನೂರಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಜನ ಸತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ. ಬಳ್ಳಾರಿ, ಚಿತ್ರದುರ್ಗ, ಬಿಜಾಪುರ ಮತ್ತು ಗುಲ್ಬರ್ಗ ಈ ನಾಲ್ಕು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಂದ ಒಂದೇ ರೀತಿ ವರದಿ ಬರುತ್ತಿದೆ, ಅದು ವ್ಯಾಕ್ಸೀನ್ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಇದರ ನಿವಾರಣೆಗೇನು ಕಾರ್ಯ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ? ಬಡವರು ಹುಳುಗಳು ಸತ್ತಹಾಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಸಾಯುತ್ತಿ

ದ್ವಾರೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಹೀಗೆ ಸಾಯುವವರನ್ನು ತಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ಬದುಕಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನಾದರೂ ಸರಕಾರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆಯೋ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲ ಹೀಗೆ ಉತ್ತರ ಹೇಳುವುದರಲ್ಲಿ ತೃಪ್ತಿ ಪಟ್ಟುಕೊಂಡಿದೆಯೋ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ನಾಗಪ್ಪ ಅಳ್ಳ.—ಇದರಲ್ಲಿ ಬಡವರು ಹುಳು ಸಾಯುವಹಾಗೆ ಸಾಯುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ; ಎಲ್ಲೆಲ್ಲ ತೊಂದರೆಯಿದೆಯೋ ಅಲ್ಲಿ ಅಗತ್ಯವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಸರಕಾರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆ. ವ್ಯಾಕ್ಸಿನ್ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ, ಜನರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಭಯ ಹುಟ್ಟಿ ಒಂದು ಕಡೆಯಿಂದ ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆಗೆ ಒಡಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕಾಲರಾ ಇಲ್ಲದ ಕಡೆ ಹೋಗುವುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಿಗೆ ವ್ಯಾಕ್ಸಿನ್‌ನ್ನು ಮುಟ್ಟಿಸುವುದಕ್ಕೆ ತಡವಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿರುವುದು ಕಡಮೆಯೇನಿಲ್ಲ. ಎರಡು ಲಕ್ಷ ಡೋಸಸ್ ಮದರಾಸಿನಿಂದ ಬಂತು. We have supplied vaccine to all places, especially Hirur, so that mass inoculation could be done. It is true that the report from Hirur says that the total number of deaths is 68 and in Challakere 27. Out of a population of 13,000, 11,000 have been inoculated by the evening of yesterday. We have now received 2 lakhs of doses from Madras and our own production capacity, which is at 1 lakh per month, is being stepped up. In addition, I had a talk with the Health Minister of Bombay and even though he had some difficulties, he has promised to give us the necessary vaccine. Thus we have made all the necessary arrangements now. At this juncture, I must appeal to hon'ble Members to tell the people not to get scared. We are making arrangements to send vaccine even to neighbouring villages and towns. When Hirur is affected, we must think also about Challakere, Sira and Chicknaikanahalli. I have already given instructions that the people in these areas should be protected.

Sri J.P. SARWESH.—Till now vaccine has not been received by the taluk hospitals of Gulbarga district. Will the Government see that it is immediately sent ?

Sri K. NAGAPPA ALVA.—That is what I said. Arrangements have been made to send vaccine to these areas.

ಶ್ರೀ ಗಂಗಾಧರ ನಾವೋಡಿ.—ಮಾರ್ಕೆಟಿನಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವ ಕೊಳೆತ ಕಾಯಿ ಪಲ್ಪೆ ತಿನ್ನುವುದರಿಂದ ಈ ರೋಗ ಹಬ್ಬುತ್ತಿದೆ. ಇದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಬೀದರ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೆಲ್ತ್ ಆಫೀಸರ್ ಇಲ್ಲ. ಹೆಲ್ತ್ ಆಫೀಸರ್‌ನ್ನು ಬೇಗ ನೇಮಕ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ನಾಗಪ್ಪ ಅಳ್ಳ.—ಪೈಪರ್ ಆಫೀಸರ್‌ನ್ನು ಕಳಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.—ನಾನು ಈಗ ತಾನೆ ಹಿರಿಯೂರಿನಿಂದ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ಎಲ್ಲಾ ಡಾಕ್ಟರ್‌ಗಳನ್ನು ಅಭಿಕ್ಷೇಪ ಮಾಡಿ ಏರಿಯಾಗ ಕಳಿಸಿ ನುತ್ತುಮುತ್ತು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಇನಾಕ್ಯುಲೇಷನ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಜಾಗೃತ ವಿನಾದರೂ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ನಾಗಪ್ಪ ಅಳ್ಳ.—ಅದನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ; ಹಾಗೂ ಅದನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುತ್ತೇವೆ.

Smt. VIJAYA RAGHAVENDRA RAO DESAI.—After taking the precautionary measures, what is the present situation in Gulbarga District ?

Sri K. NAGAPPA ALVA.—In Gulbarga City as well as in the district, it is quite under control.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇಂದು ಡಾಕ್ಟರುಗಳ ಅಭಾವ ಇದೆ, ಆಹಾರದ ಅಭಾವ ಇದೆ, ನೀರಿನ ಅಭಾವ ಇದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕ್ಷಾಮ ಇದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಇದು ಕಾಲರ ರೋಗ ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣ. ಇದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಗವರ್ನ್‌ಮೆಂಟ್ ಹೆಲ್ತ್ ಕ್ಲಿನಿಕ್, ಪ್ರಾಕ್ಟಿಷಿಯರ್ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿ ಒಳ್ಳೆ ಆಹಾರವನ್ನು ಒಳ್ಳೆ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ವಿನಾದರೂ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ ?

Sri K. NAGAPPA ALVA.—It is a suggestion for action. We will try to implement the suggestions.

Smt. VIJAYA RAGHAVENDRA RAO DESAI.—What is the difference between Gastro-Enteritis and Cholera?

Mr. SPEAKER.—It was answered. The Hon'ble Member is not attentive.

Sri S. M. KRISHNA.—I would like to know if the Minister is in possession of information as to the number of deaths and the number of attacks in the State as such.

Sri K. NAGAPPA ALVA.—I will be able to give the figure tomorrow.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ಚಿತ್ರದುರ್ಗ, ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ರೋಗವನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಸಂತೆ ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರ ಆಜ್ಞೆ ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಸಂತೆಯನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿಲ್ಲ ಎಂದು ವರ್ತಮಾನ ಬಂದಿದೆ. ಸಂತೆ ನಿಲ್ಲಿಸುವಂತೆ ಏನಾದರೂ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ನಾಗಪ್ಪ ಆಳ್ವೆ.—ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡದ್ದು ಆಗಿದೆ. ಕೆಲವರು ವ್ಯಾಪಾರದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ರಾಧಪಡೆಯವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸಂತೆಯನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿರಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ಅದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಿದ್ದೇವೆ.

Sri V. M. DEO.—Are the drinking water wells and irrigation reservoirs being chlorinated?

Sri K. NAGAPPA ALVA.—Chlorination of irrigation reservoirs is not necessary and also impracticable but wherever we suspect, we chlorinate sources of water supply, that is, wells and certain tanks.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ದೇವಯ್ಯ.—ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಹಾಗೂ ಬಳ್ಳಾರಿ ಕಡೆ ಬೇರೆ ಪಟ್ಟಣಗಳಿಂದ ಹೋಗುವ ಪ್ರಯಾಣಿಕರಿಗೆ ಇನಾಕ್ಯುಲೇಷನ್ ಮಾಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ? ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿದ ಹಾಗೆ ಈ ರೋಗ ತಡೆಗಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಬಸ್ಸು, ಟ್ರೇನ್ ಮೂಲಕ ಬರತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರಯಾಣಿಕರಿಗೆ ಇನಾಕ್ಯುಲೇಷನ್ ಮಾಡುವಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ನಾಗಪ್ಪ ಆಳ್ವೆ.—ಇದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಸಲಹೆ.

Sri P. F. D'MELLOW.—The Hon'ble Minister just now promised to give figures tomorrow. Will he consider giving the definite break-up figures regarding cases of cholera and otherwise?

Sri K. NAGAPPA ALVA.—Yes, Sir.

Mr. SPEAKER.—Question Hour is over.

QUESTIONS FOR ANSWERS ON THE DAY

(but not taken up)

Clubbing of Sub-Overseers, Overseers and Sub-Engineers in the same cadre as Supervisors.

*Q.—535. **Sri MAHANTASWAMI (Shahapur).**—

Will the Government be pleased to state :—

(a) the reasons for clubbing Sub-Overseers, Overseers and Sub-Engineers in the same cadre as Supervisors even though they have been classified separately in G. O. No. PWD 77 EWG 58, dated 18th March 1958;

(b) whether it is not against the S.R.C. Act to club the above three categories in the same cadre;

(c) if so, the action they propose to take in this behalf?

A.—Sri S. NIJALINGAPPA (Chief Minister).—

(a) Considering the nature of duties and responsibilities of the three categories of the posts, the qualifications prescribed for recruitment and the chances of promotion available to the next higher cadre, Government have provisionally placed them in the cadre of Supervisors. The matter will be finally settled by the Government of India.

(b) No.

(c) Does not arise in view of reply to clause (b).

Grants to the privately managed High Schools in the State.

*Q.—557. Smt. G. C. BHAGEERATHAMMA (Tumkur).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) whether they have taken any decision regarding the amount of grants to be sanctioned under different heads to the privately managed High Schools in the State ;

(b) whether it has come to the notice that these privately managed institutions are put to hardships due to the inordinate delay in paying the grants in time to these institutions ?

A.—Sri S. R. KANTHI (Minister for Education).—

(a) Grants to the privately managed High Schools are being paid according to the grant-in-aid rules in force. The question of taking any decision in this behalf does not arise.

(b) No.

Applications received for the extension of villages in Kundgol Taluk from the year 1960-61 to 1963-64.

*Q.—558. Sri T. K. KAMBLI (Kundgol).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) the number of applications received for the extension of villages in Kundgol Taluk from the year 1960-61 to 1963-64 up-to-date (village-wise information may be furnished) ;

(b) out of them, the number of villages in respect of which compensation has been paid for acquisition of lands ;

(c) whether they would take steps early to pay compensation ?

A.—Sri M. V. KRISHNAPPA (Minister for Revenue).—

(a) 22.

<i>Name of village</i>				<i>No. of applications</i>
1	Kalas	...	...	2
2	Ramankop	...	...	2
3	Jigalur	...	...	3
4	Gudageri	...	...	4
5	Kundgol	...	...	1
6	Harlapur	...	...	2
7	Belligatti	...	...	1
8	Mattigatti	..	...	1
9	Yaraguppi	...	...	1
10	Hirenarti	...	...	2
11	Yarinarayanpur	...	...	1
12	Saunshi	...	...	1
13	Yarludidal	...	...	1
				22

(b) No case is ripe for payment of compensation.

(c) Yes. Suitable steps are being taken in accordance with the provisions of law.

Holding of Elections of the Chairman or President for the Regulated Markets of Davangere, Chitradurga and Challakere.

*Q.—568. Sri B. L. GOWDA (Challakere).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) the reason for not holding the election of the Chairman or President for the Regulated Markets of Davangere, Chitradurga and Challakere even though the elections were held long back ;

(b) the present arrangement for the working of these markets ;

(c) whether it has come to their notice that the working of these committees has come to a standstill ?

A.—Sri KONDAJJI BASAPPA (Deputy Minister for Co-operation).—

(a) Since the relevant rules had to be amended.

(b) The Secretary of the Market Committee is attending to the normal work of the market.

(c) No.

PAPERS LAID ON THE TABLE.

SECRETARY.—I beg to lay the fourth list of Unstarred Questions and Answers on the Table of the House.

UNSTARRED QUESTIONS AND ANSWERS

Number of Teachers in the District School Board, North Kanara

Q.—79. Sri B. P. KADAM (Karwar).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) the total number of teachers in the District School Board, North Kanara, at present and what was the total number in the year 1956;

(b) what was the total number of permanent teachers in the Board in 1956 and what is the total number of permanent teachers in the Board at present;

(c) whether it is a fact that teachers appointed in July 1955 and onwards are not made permanent even to this date;

(d) if so, why;

(e) whether it is not a fact that the teachers not being made permanent are losing Provident Fund benefit;

(f) whether this grievance has been represented to Government by the Teachers' Association from Bombay Karnataka;

(g) if so what decision has Government taken upon the representation?

A.—Sri S. R. KANTHI (Minister for Education).—

(a) (i) The total number of teachers as on 1st March 1964 is 2,569.

(ii) The total number of teachers as on 31st October 1956 was 1,711.

(b) (i) The total number of permanent teachers on 31st October 1956 was 1,129.

(ii) The total number of permanent teachers at present is 1,129.

(c) Yes.

(d) For want of permanent posts for confirmation.

(e) Yes.

(f) No.

(g) In view of reply to (f) this does not arise.

Providing of Electric Lights to Villages in Yelburga Taluk

Q.—81. Sri VEERABHADRAPPA ERAPPA (Yelburga).—

Will the Government be pleased to state:—

(a) the names of Gram Panchayat Committees of Yelburga Taluk from which applications have been received for providing electric lights;

(b) whether any survey in this behalf has been conducted;

(c) if so, when the electricity lights to each village would be provided?

A.—Sri S. NIJALINGAPPA (Chief Minister).—

(a) 1 Yelburga; 2 Ittagi; 3 Kukanoor;
4 Kinhal and 5 Mangalore.

(b) Yes.

(c) By the end of March, 1965.

Construction of a Project on the hallas between Bettakadur and Pennasamudra.

Q.—83. Sri T. D. DEVENDRAPPA (Bhadravathi).—

Will the Government be pleased to state:—

(a) the stage at which the plan for the construction of a project on the hallas between Bettakadur and Pennasamudra in Ubrani hobli for irrigating lands in Kanchinahal village is pending;

(b) the extent of land to be irrigated under this project;

(c) whether they are aware of the fact that on account of insufficient rainfall and also lack of irrigation facilities in these villages the ryots are not able to grow even dry crops there?

A.—Sri ALUR HANUMANTHAPPA (Deputy Minister for Minor Irrigation).

(a) The proposed tank is situated in the catchment area of Dogganal Tank. Since the sanctioned Dogganal project is likely to be affected by interception of yield in its catchment area, the proposal has been deferred for the present.

(b) Does not arise in view of reply to clause (a).

(c) Yes.

Villages provided with Drinking Water facilities through taps in Mandya Taluk.

Q.—85. Sri J. DEVAIAH (Mandya).—

Will the Government be pleased to state:—

(a) the number of villages in Mandya Taluk that are provided with drinking water facilities through taps;

(b) whether they have contemplated to provide drinking water facilities through taps to Dudda village a hobli headquarter, wherein such facilities do not exist?

A.—Sri RAMAKRISHNA HEGDE (Minister for Development, Panchayati Raj and Co-operation).—

(a) Five.

(b) No.

Applying of the Award of the Central Wage Board for Sugar Industry in respect to the workers of the Pandavapura Co-operative Sugar Factory.

Q.—86. Sri J. DEVAIAH (Mandya).—

Will the Government be pleased to state:—

(a) whether the award of "The Central Wage Board for the Sugar Industry" has been applied to the workers of the Pandavapura Co-operative Sugar Factory;

(b) if so, whether it has come to their notice that discriminatory policy is being adopted in applying the said award in respect of the above factory?

A.—Sri DEVARAJ URS (Minister for Labour, Housing and Transport).—

(a) Yes.

(b) No.

Extent of Land acquired for the construction of P. W. D. Office building out of the land belonging to the Education Department in Pavagada Taluk.

Q.—88. Sri R. KENCHAPPA (Pavagada).—

Will the Government be pleased to state:—

(a) the extent of land acquired for the construction of P. W. D. Office building out of the land belonging to the Education Department in Pavagada Taluk;

(b) whether the P. W. D. had entered into any agreement to pay compensation to the Education Department for the acquisition of the said land;

(c) if so, the amount of compensation agreed to be paid in this behalf;

(d) when the said amount will be paid?

A.—Sri VEERENDRA PATIL (Minister for Public Works).—

(a), (b), (c) and (d) 22½ guntas of land has been transferred from the Education Department to P. W. D. by a Government Order issued during December 1963. Hence the payment of compensation does not arise.

**Providing of bus traffic facility from Y. N. Hosakote,
Pavagada Taluk to Madakasira.**

Q.—89. Sri R. KENCHAPPA (Pavagada).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) when the request was made to them to issue orders to provide bus traffic facility from Y. N. Hosakote, Pavagada Taluk, to Madakasira via Kotagudda, Mugadalbetta, Gujanadu, C. K. Pura, Kilarlahalli, Kannamed, Pavagada, and Raluhalli;

(b) whether they would arrange for halting of the “Reliable Motor Service” in Kannamed instead of halting at Pavagada;

(c) whether it has come to their notice that no bus facilities are available on the above routes to enable the people to visit Madakasira, Madhugiri and Tumkur in connection with their Trade, Court and Office work;

(d) the number of applications received by them with a request to grant a licence to run a bus on this route;

(e) whether they would consider the desirability of providing bus facilities in this route by sanctioning the licence early?

A.—Sri R. M. PATIL (Minister for Home).—

(a) Request for providing transport facilities to Kannamed was made on 18th March 1963.

(b) Not until the road is made fit for vehicular traffic.

(c) No.

(d) One for the route Y. N. Hoskote to Madhugiri via Budebetta, Kotagudda, Mugadalbetta, Gajjinedu, Chennakesavapura, Kilarahalli, Pavagada, and back to Kilarahalli, Kannamed, Rallapally, Kadarepally, Madakasira and back to Kadarepally, Papasanahalli, Govindapura, Hottebetta, Ralla Pattangere, Bhagavanthanagudi, Hosakere and back.

(e) The matter is under consideration by the R. T. A., Tumkur.

Sanction of additional electric street lights to Pavagada Town.

Q.—90. R. KENCHAPPA (Pavagada).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) when the resolution was passed by the Town Municipality, Pavagada, praying for the sanction of additional electric street lights to the town as the town has been extended;

(b) whether it has come to their notice that the existing street lights are insufficient when compared to the extent of the town;

(c) whether the concerned Department would take steps to sanction street lights as early as possible since there are no lighting facilities in the extensions of the said town?

A.—Sri S. NIJALINGAPPA (Chief Minister).—

(a) 3rd may 1963.

(b) Yes.

(c) Action has already been taken by the Board to comply with the request of the Municipality for additional street lights.

Schools where classes are held by shifts.

Q.—93. Sri C. R. RANGEGOWDA (Magadi).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) whether it is a fact that in schools where classes are held by shifts, Sundays are treated as working days;

(b) if so, whether they are aware of inconvenience caused to teachers and pupils working in those schools?

A.—S. R. KANTHI (Minister for Education).—

(a) Yes, but some other day of the week is declared as a holiday for the affected shift.

(b) No.

Construction of staff quarters for Women teachers in rural areas.

Q.—94, C. R. RANGE GOWDA (Magadi).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) the number of staff quarters for women teachers that are constructed in rural areas as an incentive for women teachers to work in rural areas (Districtwise figures may be furnished);

(b) what is the amount allotted for that purpose for the years 1963-64 and 1964-65;

(c) how many such quarters are intended to be constructed in these years?

A.—Sri S. R. KANTHI (Minister for Education).—

(a) *Vide* Statement given below.

(b) (i) Rs. 2 lakhs for 1963-64.

(ii) Rs. 3 lakhs for 1964-65.

(c) 66 quarters during 1963-64 and 100 quarters during 1964-65.

(SRI S. R. KANTHI)

STATEMENT

Showing the number of women teachers' quarters already constructed

Name of the District. *No. of Women Teachers' quarters constructed.*

1	Bangalore (Rural)	...	...	13
2	Shimoga	...	...	17
3	Chitradurga	...	...	12
4	Coorg	...	...	9
5	Gulbarga	...	...	6
6	Bijapur	...	...	5
7	Chickmagalur	...	...	20
8	Belgaum	...	...	7
9	Mandya	...	...	15
10	Tumkur	...	...	13
11	Mysore	...	...	4
12	North Kanara	...	...	21
13	Dharwar	...	...	6
14	Kolar	...	...	19
15	Hassan	...	...	23
16	Bellary	...	...	22
17	Bidar	...	...	20
18	South Kanara	...	...	20
19	Raichur	...	...	7
Total				259

Fish curing and processing centres in the State.

Q.—101. Sri C. R. RANGE GOWDA (Magadi).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) the quantity of fish cured in the years 1961-62, 1962-63 each year in the State and what are the market facilities secured for such cured fish ;

(b) which are the places where this curing and processing centres are established ?

A.—Sri B. RACHAIAH (Minister for Forests and Fisheries).—

(a) Quantity of fish cured during :—

1961-62—18,653.00 Metric Tons.

1962-63—34,670.00 Metric Tons.

Cured fish is sent to inland markets inside the State and also in the neighbouring States. Large quantities of cured fish is exported to foreign countries, viz., Ceylon, Burma, Malaysia, etc. The Marine Products Export Promotion Council, Ernakulam, is helping to secure markets for cured fish in foreign countries.

(b) 1. South Kanara District.

1 Tarapathy,	9 Moolky,
2 Marvanthe,	10 Hosabettu,
3 Gangolli,	11 Baikampadi,
4 Hungercutta,	12 Thannirbhavi,
5 Malpe,	13 Bockapatna,
6 Udyawar,	14 Mangalore,
7 Polippu,	15 Ullal.
8 Kaup,	

2. North Kanara District.

1 Majali,	9 Gangavali,
2 Karwar,	10 Kumta,
3 Binga,	11 Malli Kurva,
4 Arge,	12 Manki,
5 Chandia,	13 Murudeshwar,
6 Kodar,	14 Shirati,
7 Harwada,	15 Bhatkal.
8 Keni,	

Cold Storage Vans for the Transportation of Fish to different Places in the State.

*Q.—103. Sri C. R. RANGE GOWDA (Magadi).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) whether the Government own any Cold Storage Vans to transport fish to different places for marketing purpose in the State ;

(b) if not, the arrangements for the purpose to make in this respect ?

A.—Sri B. RACHAIAH (Minister for Forests and Fisheries).—

(a) Yes. Two vans.

(b) Does not arise in view of answer to (a) above.

Steps taken to improve the Basic Education system in the Third Five-Year Plan in the State.

Q.—105. Sri C. R. RANGE GOWDA (Magadi).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) what are the steps taken to improve the Basic Education System in the III Five-Year Plan in the State ;

(SRI C. R. RANGE GOWDA)

(b) the number of Basic Schools that are working at present in rural areas and also in the urban areas ?

A.—Sri S. R. KANTHI (Minister for Education).—

- (a) (i) Training of Inspecting Officers and Teachers ;
 (ii) Strengthening of existing Basic Schools by providing equipment, etc., and
 (iii) Conversion of Schools to Basic Type.

(b) 1 Rural Areas	...	3,264
2 Urban Areas	...	39

Medical personnel employed for the purpose of School Health Service in Primary and Middle Schools in the State.

Q.—106. Sri C. R. RANGE GOWDA (Magadi). —

Will the Government be pleased to state :—

(a) how many medical personnel are employed for the purpose of School health service in Primary and Middle Schools in the State and on what pay ;

(b) whether sufficient equipment is provided for such health clinics ?

A.—Sri S. R. KANTHI (Minister for Education).—

(a) There are five full time Medical Inspectors. Out of them, one is the Chief Medical Inspector, the other four are Assistant Medical Inspectors who work under the Chief Medical Inspector. Out of these four Assistant Medical Inspectors, 3 are in Bangalore and one in Mysore City. The pay of these officers are as follows :

(i) Chief Medical Inspector.—Rs. 300-25-550-30-700.

(ii) Assistant Medical Inspectors.—

Rs. 175-10-225-15-300-20-400.

In addition, there are also 37 Registered Private Medical Practitioners working as part-time Medical Inspectors in their respective places.

Their scale of remuneration are as follows :—

(i) Doctors in Government Service (if they are Class I Assistant Surgeons) are paid Rs. 15 p.m. for examination of 60 boys and if he is Class II or III Assistant Surgeons, they are paid Rs. 10 p.m.

(ii) Private Medical Practitioners are paid Rs. 50 p.m. for examination of 275 boys.

(iii) Lady Doctors, whether in Government service or in Private Practice are paid at the rate of Rs. 0-50 n.P. per girl examined.

(b) There are no School Health Clinics as such. Only routine Medical Inspection is done and cases requiring treatment or consultation with Specialists are advised in the matter under intimation to their parents/guardians.

Issue of Permits to Agriculturists to fetch Fuel under the Kanara Special Forest Privileges.

Q.—110.. Sri B. P. KADAM (Karwar).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) whether it is a fact that under the Kanara special forest privileges the agriculturists of Haliyal town were given permits so fetch fuel (firewood) each year ;

(b) whether it is a fact that the permits have not been issued this year ;

(c) whether it is not a fact that the agriculturists have represented to Government to take early steps in the matter ;

(d) if so, what decision has been taken by the authorities ?

A.—Sri B. RACHAIAH (Minister for Forests and Fisheries).—

(a) Yes.

(b) Yes.

(c) Yes.

(d) Orders have been issued to issue permits for bringing firewood from the neighbouring Ranges without affecting the interest of those Ranges.

Construction of a Major Tank to Tolehalla near Gangur, Balekatte Villages in Bhadravathi Taluk.

Q.—114. Sri T. D. DEVENDRAPPA (Bhadravathi).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) the stage at which the investigation work regarding construction of the Major Tank to Tolehalla near Gangur, Balekatte villages of Kudligere Hobli, Bhadravathi Taluk, stands at present ;

(b) the estimated cost of the above scheme and the extent of land that would be irrigated ?

A.—Sri S. NIJALINGAPPA (Chief Minister).—

(a) The survey work on the Tolehalla Project has been completed.

(b) (i) Rs. 15.30 lakhs.

(ii) 1,600 acres.

**Investigation of Akkasale Voddu Tank Works near Danavadi
Village in Bhadravathi Taluk.**

Q.—115. Sri T. D. DEVENDRAPPA (Bhadravathi).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) the details of investigation conducted in respect of Akkasale Voddu tank works near Danavadi village, Holehonnur Hobli, Bhadravathi Taluk :

(b) the extent of land that would be irrigated under the said tank together with the details of the estimate of the said tank works ?

A.—Sri ALUR HANUMANTHAPPA (Deputy Minister for Minor Irrigation).—

(a) Detailed surveys for the construction of a new tank near Akkasale Voddu across halla near Danavadi village are completed. The preparation of plan and estimate will be taken up very shortly.

(b) It is proposed to irrigate 182 acres of wet and 242 acres of garden land under the new tank. Details of the estimate would be available after its preparation.

**Scheduled Castes and Scheduled Tribes Housing Societies formed
in the State from 1962 to 1964.**

Q.—118. Sri J. P. SARWESH (Serum).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) the number of Scheduled Castes and Scheduled Tribes Housing Societies formed in the State during 1962 to 1964 ;

(b) the number of Scheduled Castes and Scheduled Tribes Housing Societies formed in Gulbarga Division ;

(c) the total number of members and total share capital contributed by them in Gulbarga Division ;

(d) the total number of persons in Gulbarga Division to whom loan was sanctioned by these Societies and the amount of loans sanctioned ;

(e) the total amount made available during current year to these Societies for granting the loans ?

A.—Sri KONDAJJU BASAPPA (Deputy Minister for Co-operation).—

(a) 210.

(b) 16.

(c) Number of members—1,925. Share Capital contributed—Rs. 36,044.

(d) Number of persons to whom loan sanctioned—49. Amount of loan sanctioned Rs. 1,21,000.

(e) Rs. 3 lakhs.

Defaulters in the Service Co-operative Societies of Halsur and Harihara in Kanakapura Taluk.

Q.—122. Sri S. KARIAPPA (Kanakapura).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) The number of defaulters (Loan amount exceeding Rs. 1,500 in each case) in the Service Co-operative Societies of Halsur and Harihara in Kanakapura Taluk ;

(b) the period of default in each case ;

(c) the steps that have been taken to recover the loans that have so fallen due ?

A.—Sri KONDAJJI BASAPPA (Deputy Minister for Co-operation).—

(a) Four in Halsur Service Co-operative Society ; and nine in Harihara Service Co-operative Society.

(b) (i) *Halsur Service Co-operative Society.*

Date from which overdue

No. of cases

14-4-1961

1

18-5-1961

1

31-5-1961

1

14-9-1961

1

4

(ii) *Harihara Service Co-operative Society.*

5-4-1961

2

2-6-1961

1

2-4-1962

1

1-6-1962

1

13-6-1962

4

9

(c) The Harihara Service Co-operative Society has been directed by the Assistant Registrar of Co-operative Societies to file dispute against all the defaulters immediately. In respect of Halsur Service Co-operative Society a case involving Rs. 2,400 is under execution. The Service Co-operative Society has been directed by the Assistant Registrar of Co-operative Societies to file disputes against all the defaulters.

Urdu Primary Schools in Bangalore Rural District.

Q.—132 Sri C. R. RANGE GOWDA (Magadi).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) the number of Urdu Primary Schools in Bangalore Rural District (Taluk-war figures may be furnished) ;

(b) the names of such schools where betterment committees have been constituted ;

(c) the names of such schools which have availed themselves of the mid-day meals grant for the last two years (Taluk-wise figure may be furnished) ?

A.—Sri S. R. KANTHI (Minister for Education).—

(a)

1. Channapatna Taluk	...	17
2. Ramanagaram „	...	22
3. Kanakapura „	...	28
4. Bangalore South Taluk	...	25
5. do North „	...	17
6. Magadi Taluk	...	48
7. Devanahalli Taluk	...	10
8. Nelamangala „	...	17
9. Hosakote „	...	34
10. Anekal „	...	14
11. Doddaballapur Taluk	...	16
Total		<u>248</u>

(b) All the schools have Betterment Committees.

(c) The following schools have utilised the Mid-day Meal products of CARE AID during 1963-64 only.—

(i) Urdu Upgraded Primary Boys' School, Hanganur.

(ii) Urdu N. T. Middle School, Ramanagaram.

(iii) Urdu N. T. Middle School, Kanakapura.

(iv) Urdu New Type Girls' Middle School, Kanakapura.

(v) Urdu Upgraded Primary Boys' School, Chikka-Mudhavadi, Kanakapura Taluk.

PAPERS LAID ON THE TABLE.

Sri R. M. PATIL (Minister for Home).—I beg to lay Notification No. HD 193 TMT 63, dated 26th May 1964 [Amendment to the Mysore Motor Vehicles (Taxation on Passengers and Goods) Rules, 1961].

Member's Representations.

Sri S. M. KRISHNA (Maddur).—Before the Finance Minister makes a motion for the consideration of the Reports of the Public Accounts Committee, I would like to bring it to Chair's notice that it was understood that we were going to debate the distress situation in our State.

Mr. SPEAKER.—I am considering it.

REPORTS OF THE PUBLIC ACCOUNTS COMMITTEE FOR 1959-60 AND 1960-61.

Motion to consider.

Sri B. D. JATTI.—I beg to move :

“ That the Reports of the Public Accounts Committee on the Appropriation and Finance Accounts of the Government of Mysore for the years 1959-60 and 1960-61, and the Audit Reports thereon be taken into consideration.”

Mr. SPEAKER.—Motion moved :

“ That the Reports of the Public Accounts Committee on the Appropriation and Finance Accounts of the Government of Mysore for the years 1959-60 and 1960-61, and the Audit Reports thereon be taken into consideration.”

Sri S. SIVAPPA (Sravanabelagola).—Sir, before we take up the debate it was agreed on the floor of this House that the debate on the food situation would be taken up today.

1-30 P.M.

Mr. SPEAKER.—I am attending to it. Members will have it much earlier.

Sri S. SIVAPPA.—It was specifically stated by this House and we were only awaiting the arrival of the Chief Minister from Delhi so that he could give full information. Now that the Chief Minister has come, this should be given top priority.

Mr. SPEAKER.—If the Leader of the Opposition is a little patient, I should like to say that I was more anxious than anybody else. When this question came up, I observed the other day that there were adjournment motions, short notice questions, etc., and that when this subject was already set down for debate, such things as adjournment motions, etc., were not necessary and that every attempt would be made to have the debate as expeditiously as possible. In fact, it was also mentioned that there was the Deputy Commissioners' Conference and that after hearing them it would be more useful to get full information. I am going to suggest that we may have it tomorrow immediately after this.

(MR. SPEAKER)

debate. It would be more helpful if the views of the Opposition are gathered so that all information could be got immediately from the Deputy Commissioners before they go. This is being considered today by the Business Advisory Committee.

Sri S. SIVAPPA.—I entirely agree with what you said. The debate on the Public Accounts Committee's reports could have been postponed by a day or two and we could have taken up the debate on the food situation which is very important because the Chief Minister is fresh from Delhi and may be remembering everything. I expected that the Chief Minister would make a statement over this burning question immediately on his return from Delhi. I request you to send for the Chief Minister and ask him to make a statement in this House immediately so that it would help us to have the debate tomorrow or the day after tomorrow.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ (ಕಂದಾಯ ಶಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಹೇಳಿದಂತೆ ನಾಳೆ ನಾಡಿದ್ದು ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಸಭೆ ನಡೆಯಲಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಗ್ಗೆ ಪೂರ್ತಿ ವಿವರವನ್ನು ಅವರು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಅಂದರೆ, ಅವರು ಕೊಡುವವಕ್ಕೆ ವೇಟ್ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ರಿಲೀಫ್ ಮೆಷರುಗಳೂ, ತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳೂ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿವೆ. ಆದರೆ ಡಿಜೆಟೆಲ್ ಡಿಬೆಟ್ ನಡೆಯಬೇಕಾದರೆ ಮತ್ತು ಅದರಲ್ಲಿ ಬರುವ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಅಂಶಕ್ಕೂ ಉತ್ತರವನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಬೇಕಾದರೆ, ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಸಮ್ಮೇಳನವಾದಮೇಲೆ; ಆ ಮೀಟಿಂಗಿನಲ್ಲಿ ನಿಜವಾದ ಸ್ಥಿತಿ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಡಿಬೆಟು ಆಗಬೇಕು ಎಂದು ಇಚ್ಛೆ ಪಡುವುದಾದರೆ, ಆಗಬಹುದು. ಇಷ್ಟರೊಳಗೇ ಒಂದು ಮಳೆ ಬಂದೇ ಬರುತ್ತದೆ, ಅವಾಗ ಸರಿ ಹೋಗಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ (ಸಿರಾ).—ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಮೀಟಿಂಗು ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಈ ಸಭೆಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು, ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೀಟಿಂಗಿನಲ್ಲಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ಇಂಪ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿಸುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲವೆ?

Mr. SPEAKER.—For today we cannot take up anything else. Today's Business is settled. The meeting of the Business Advisory Committee fixed for tomorrow will be held today and we will consider it in the Business Advisory Committee. We have given 5 hours for the Debate on the Reports of the P.A.C. out of which we shall have 4 hours today. Tomorrow this Debate would be over after one hour and thereafter we can take up the Debate on the food situation for the rest of the day tomorrow. The Government can hear the views of the members and gather material for reply from the Deputy Commissioners. Would that not be better?

Sri M. V. KRISHNAPPA.—Yes, Sir.

Mr. SPEAKER.—We can have this debate for the whole of tomorrow and if necessary for one hour on the next day also.

In view of this we shall not extend the time of 5 hours allotted for the debate on the Report of the P. A. C.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಗೋಪಾಲ ಗೌಡ (ತೀರ್ಥಹಳ್ಳಿ).—ಇದೂ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದುದು, ಏಕೆಂದರೆ 1958ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದಲೂ ಹಣ ವಿನಿಯೋಗದ ಸಂಬಂಧದ ವರದಿಗಳಿವೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.—1958-59, 1959-60, 1960-61ರ ವರದಿಗಳಿವೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಅಭ್ಯರ್ಥನೆಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ 5 ಗಂಟೆ ಸಾಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

Mr. SPEAKER.—Let as see how matters develop. Who opens the debate?

Sri S. GOPALA GOWDA.—Rose.

Mr. SPEAKER.—Should I fix a time limit?

Sri S. SIVAPPA.—We leave it to the Speaker.

Mr. SPEAKER.—How shall I know how many want to speak? The Hon'ble member Sri Gopala Gowda can take 20 minutes.

†ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲ ಗೌಡ.—ಸ್ವಾಮಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಸಭೆಯಮುಂದೆ ಚರ್ಚೆಗಾಗಿ ಸರಕಾರದವರು 1960-61ನೇ ಸಾಲಿನ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ರಸ್ತೆ ತನಿಖೆ ಸಮಿತಿಯ ವರದಿಯನ್ನು ಮಂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಜೊತೆಗೆ 1962ನೇ ಇಸವಿಯ ಆಡಿಟ್ ರಿಪೋರ್ಟನ್ನು ಕೂಡ ಚರ್ಚೆಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ರಸ್ತೆ ತನಿಖೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ರಚಿಸಬೇಕು ಎಂದು ನಿಯಮಾವಳಿಯಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶ ಇದೆ, ಅದನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡಿ ಸಭೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ, ರಿಜಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಮಾಡುವ ಮುಂದೆ ಅಗಾಗ ವರದಿಗಳನ್ನು ಇಡುತ್ತಾರೆ.

[Mr. DEPUTY SPEAKER in the Chair.]

ಆದರೆ ಅನುಭವದಿಂದ ಏನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ ಎಂದರೆ ಇದು ಒಂದು ರೀತಿಯ ರಿಜ್ಯುಯರ್ ಅಥವಾ ಏನೋ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಕೆಲಸ ಶ್ರಾದ್ಧದ ನಮೂನೆಯಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಏನೋ ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಅದಕ್ಕೆ ನಾವು ಯಾವಾಗಲಾದರೂ ಸಮಜಾಯಿಷಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಸರಿ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಹತ್ವ ಇಲ್ಲ ಅಂತ ಹೇಳಿ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಂತೂ ಅದೇ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಎಂದು ನಾವು ಈಗ ಈ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಟೀಕೆಗಳನ್ನು ಏನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಅದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅದರಿಂದ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ನಾನು ಈಗ ವಿವರಗಳನ್ನು ಓದಿ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಬೇಸರ ಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಈ ವರದಿಗಳು ಈಗಾಗಲೇ ಎಲ್ಲಾ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೂ ಮುಖ್ಯವೆ. ಸಮಿತಿಯವರು ಪಾರ್ಟ್ II ರಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ಏನು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದರು ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ನೋಡಬಹುದಾಗಿದೆ. ಮತ್ತು ಅವರು ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಏನು ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅವುಗಳನ್ನೂ ಕೂಡ ನಾವು ಗಮನಿಸಬಹುದು. ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಈ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಅಕೌಂಟ್ಸ್ ಕಮಿಟಿ ವರದಿಗಳು ಔಪಚಾರಿಕವಾಗಿ ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇರಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇದ್ದೇಕೆಂದು ಒಂದು ಕಾನೂನು ಇದೆ ಅದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗಿದ್ದರೆ ಬಹುಶಃ ಇದನ್ನು ಇಡುತ್ತಾ ಇರಬೇಕು. ನಮ್ಮ ನೆಪ್ರಿಂಟ್ ಮಾಡಿಸಿ ಬಿಸಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಅಂತೂ ಪ್ರಿಂಟ್ ಮಾಡಿಸುತ್ತಾರೆ, ಬಹಳ ಸಂಕೋಚದಿಂದ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿ ದೈರ್ಯವಾಗಿ ಒಂದು ದಿವಸ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ ಎಂದು ನಮಗೆ ಒಂದು ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಏನೋ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಕನ್ಸೆಷನ್ ತೋರಿಸಿದ ಹಾಗೆ. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಪೇಜ್ 3 ರಲ್ಲಿ ಕಮಿಟಿಯವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ 'ಎಷ್ಟೇ ಸಲ ಹೇಳಿದರೂ ಈ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಇಲ್ಲ, ಈ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ನಮ್ಮ ಟೀಕೆ ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳನ್ನು ಕಿವಿ ಮೇಲೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡಂತೆ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ' ಎಂದು.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—The Hon'ble Member should not use a strong word.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲ ಗೌಡ.—ಮಾಡೆಸ್ಪಿ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಮೇಲೆ ಅದು ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿ ಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಕನ್ನಡದ ಪ್ರತಿ ಇಲ್ಲ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದೆ. ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿರುವುದನ್ನು ತಾವೇ ಓದಿ ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—That word***should be expunged.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲ ಗೌಡ.—ತಾವು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ಅದು ಬೇಡ ಎಂದರೆ ತೆಗೆದುಹಾಕಿ. ಅಂತೂ ವಿಚಾರ ಮಾಡುವ ವಿಷಯ ಅದು. ಹಿಂದಿನ ವರದಿಗಳಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಉಳಿತಾಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಬಾರದು ಎಂದು ನಾವು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಕೂಡ ಈ ವರ್ಷ ಅನೇಕ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಉಳಿತಾಯಗಳನ್ನು ಕಾಣುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ, ಈ ರೀತಿ ಉಳಿತಾಯವಾಗುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಇದನ್ನು ಅನೇಕರೇ II ರಲ್ಲಿ ತಾವು ನೋಡಬಹುದು. ಉಳಿತಾಯ ಸುಮಾರು 12 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ನಿಂದ ಹಿಡಿದು 53 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ತನಕ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಪೋರ್ಟ್ಸ್ ಅಂಡ್ ಪೈಲೆಜೇಜ್ ಎನ್ನುವ

*** Expunged as ordered by the Chair.

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ)

ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಂಟಿನ 53 ಪರ್ಟೆಂಟ್ ಉಳಿತಾಯವಾಗಿದೆ. 16 ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿಯ ಉಳಿತಾಯವನ್ನು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ನೋಡಬಹುದು. ಕಳೆದ ವರ್ಷಕ್ಕಿಂತ ಈ ವರ್ಷ 7 ಗ್ರಾಂಟುಗಳಲ್ಲಿ 50 ಪರ್ಟೆಂಟ್‌ಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಉಳಿತಾಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಒಂದೇ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ 53 ಪರ್ಟೆಂಟ್‌ನಷ್ಟು ಉಳಿತಾಯವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ನ್ಯಾಯ, ಯಾರಾದರೂ ಇದನ್ನು ಕೇಳಿದವರು ಏನು ಗೋಪಾಲಗೌಡರು ಉಳಿತಾಯಮಾಡಿದರೆ ? ಈ ತರಹ ಉಳಿತಾಯವಾಗಬಾರದು ಎಂದು ಟೀಕೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಹಾಗಾದರೆ ಬರ್ಚು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕೇ ಎಂದು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕೇಳಬಹುದು. ಈ ವಿಷಯ ಹಾಗಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಯೋಜನೆಗಳಿಗಾಗಿ ಕೆಲವು ಹಣವನ್ನು ಇಟ್ಟಿರುತ್ತೇವೆ. ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಕೆಲವು ಹಣವನ್ನು ಮೀಸಲಾಗಿ ಇಟ್ಟಿರುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ಇನ್ನೊಂದು ಮುಖ್ಯವಾದ ಅಂಶ ಏನೆಂದರೆ ಈ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಗೆ ಹಣವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಕೆಲವು ಸಲ ಒಂದಕ್ಕೆ ಹತ್ತರಷ್ಟು ದೊಡ್ಡದುಮಾಡಿ ಗ್ರಾಂಟನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಅಂದಾಜನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಹಲವರು ಹೇಗಾದರೂ ಮಂಜೂರಾತಿ ಸಿಕ್ಕಲಿ, ಗ್ರಾಂಟ್ ಸಿಕ್ಕಲಿ ಎಂದು ಹತ್ತು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಬರ್ಚು ತೋರಿಸಿ ಕೆಲಸ ಆರಂಭ ಮಾಡಿ ಬಿಡೋಣ ಎಂದು ಕೆಲಸ ಶುರು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, 3 ತಿಂಗಳಾದ ಮೇಲೆ 10 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಬೇಕು ಎಂದು ಬರುತ್ತಾರೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಕಡಿಮೆ ಅಂದಾಜುಗಳನ್ನು ಕೆಲವು ಸಲ ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆಯಿಂದ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲವು ಸಲ ಅಂದಾಜುಗಳನ್ನು ಮಾಡುವಾಗಲೇ ನಿಗಾ ಇಲ್ಲದೇ ಬೇಕಾಬಿಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಒಂದಕ್ಕೆ ಹತ್ತರಷ್ಟು ಹಣ ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ನಮಗೆ ಮೆಟ್ರೀಯರ್ಸ್ ಸಕಾಲ ದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಲಿಲ್ಲ, ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್ಸ್ ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಲಿಲ್ಲ. ನಾವು ಬಹಳ ಕೆಲಸಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇದ್ದೆವು ಎಂಬ ಆಗಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಮ್ಮ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಬೇರೆ ಯಾರ್ಯಾರ ಮೇಲೋ ತೋರಿಸಿ ಆ ಕೆಲಸ ಮಾಡದೇ ಕೊನೆಗೆ ತಮಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಹಣವನ್ನು ಸರ೦ದಂ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ವೆಚ್ಚದ ಮೇಲೆ ಮತ್ತು ಆಯವ್ಯಯದ ಅಂದಾಜುಗಳನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ಈ ಇಲಾಖೆಯ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಹಿಡಿತ ವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ, ಒಳ್ಳೆಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಪ್ಪಿಸಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಇದ್ದರಲ್ಲಿ ತುಂಬಾ ಸರ್ಟ್ಲೆಕ್ಸ್ ತೋರಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದರೆ ಎಂದು ಕಮಿಷಿ ಯವರು ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಅಂಶವೇನೆಂದರೆ ಈ ಯೋಜನೆಯ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವು ಯಾವುದೋ ಯೋಜನೆಗಳಿಗಾಗಿ ಕೆಲವು ಹಣವನ್ನು ವಿಸರ್ಜಿಸಿ ಇಟ್ಟಿರುತ್ತೇವೆ, ಅವುಗಳನ್ನು ಬರ್ಚು ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕಾದ ಮತ್ತು ಈ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ವಿಸರ್ಜಿಸಿಟ್ಟಂತಹ ಹಣ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಅಂತಹದನ್ನು ಅನೇಕವೇಳೆ ನೋಡಬಹುದು.

ಇದಕ್ಕೆ ಈ ಇಲಾಖೆಯವರು ತಮ್ಮ ಹಣಕಾಸನ್ನು ವಿಧಾನಮಂಡಲದಿಂದ ಕೇಳುವ ಬಹಳ ವಿವೇಚನೆಯಿಂದ, ಕರಾರುವಾಕು ಲೆಕ್ಕಾಚಾರಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕೇಳಬೇಕು. ಸಾಧ್ಯವಾದ ಮಟ್ಟಿಗೂ ಯಾವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಹಣವನ್ನು ವಿಧಾನಮಂಡಲದವರು ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆಯೋ ಆ ಹಣವನ್ನು ಜಾಗರೂಕತೆಯಿಂದ ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕಾದ್ದು ಕೂಡ ಅವಶ್ಯಕ. ಅದು ಅವರ ದಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಮತ್ತು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಯನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ಅವರು ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಏನೂ ಆಸಕ್ತಿ ವಹಿಸಲಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ಮೇಲೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಅಥವಾ ಪ್ರತಿವರ್ಷವೂ ಇದೇ ತರಹ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟುಕೊಂಡು ಹಾಗಾಯಿತು, ಹೀಗಾಯಿತು ಆ ಕಾರಣದಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಬರ್ಚಾಗಲಿಲ್ಲ, ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಬರ್ಚಾಗಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಒಂದು ನಮೂನೆಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕೊಟ್ಟು ಈ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ಇದೇ ರೀತಿ ಪ್ರತಿವರ್ಷವೂ ಉಳಿತಾಯವಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡುತ್ತಾ ರೆಯೇ ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಬರುವ ಹಣ ಲ್ಯಾಪ್ಸ್ ಆಗುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೆ, ಇದಕ್ಕೆ ಏನಾ ದರೂ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುತ್ತಾರೆಯೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಹಣಕಾಸಿನ ಮಂತ್ರಿಗಳವರಿಂದ ನಭಿಯವರು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಕಾತುರರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಹುದು, ಹಣವನ್ನು ಬರ್ಚುಮಾಡುವುದೇ ದಕ್ಷತೆಯ ಕುರು ಹಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು. ಹಣವನ್ನು ಬರ್ಚುಮಾಡುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ವಾನ್ ಎಕವಾಗಿ ನಾವು ಎಷ್ಟು ಗುರಿಯನ್ನು ಮುಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ, ಯಾವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಹಣವನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದೇವೆಯೋ ಆ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮುಟ್ಟಿದ್ದೇವೆಯೇ ಎನ್ನುವುದು ಕೂಡ ಬಹಳ ಅವಶ್ಯಕ. ಇದರ ಕಡೆ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ? ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಕಾರಣಗಳಿವೆ. ಮಾರ್ಚಿ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಈ ಸಭೆಯವರು ಹಣವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಬರುವ ಡಿಸೆಂಬರ್‌ತನಕ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ನಿಮ್ಮ ಮಾದಿತಿರುತ್ತಾರೆ. ಯಾವ ಪ್ಲಾನ್ ಆಗಬೇಕು, ಅಂದಾಜು ಆಗಿದೆಯೇ,

ಟೆಂಡರುಗಳನ್ನು ಕರೆದಿದೆಯೇ ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರಗಳು ಅವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ತಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ಕೆಲಸಗಳ ಕಡೆಗೆ ಗಮನ ಕೊಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಅಕ್ಟೋಬರ್ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ರಿಮೈಂಡರುಗಳು ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾದರೆ ಆವಾಗ್ಗೆ ಎಚ್ಚತ್ತು ನೋಡುತ್ತಾರೆ. ನಮಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಿದೆ, ಒಂದೊಂದು ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿಯೂ 60-70 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಹಣವನ್ನು ಕೊನೆಯ ಎರಡು ತಿಂಗಳುಗಳಲ್ಲಿ ಬರ್ಚು ಮಾಡುವುದನ್ನು ನಾವು ನೋಡುತ್ತೇವೆ. ಚೈಬರಿಯಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಚ್ 31ನೆ ತಾರೀಖು ಎಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ, ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಅಲ್ಲಿಯತನಕ ಕುಂಭಕರ್ಣನಂತೆ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗಾಗುವುದರಿಂದ ಫಿಸಿಕಲ್ ಟಾರ್ಜೆಟ್ಸ್ ಏನಿದೆ ಅದನ್ನು ಬಹಳ ಸಲ ಮುಟ್ಟುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಹಣವೇನೋ ಬರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಬೇರೆಯವರ ಮೇಲೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೊರಿಸಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಜನರಿಗೆ ಯೋಜನೆಯ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಏನು ಪಲಗಳು ದೊರೆಯಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಅದಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡಿಯಾಗಿ ನಿಲ್ಲುವುದರಿಂದ; ಪ್ರಗತಿಗೆ ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ಧಕ್ಕೆ ತಗಲುತ್ತದೆ ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಇದು ಒಂದು ರೀತಿಯ ಕರ್ತವ್ಯ ಲೋಪವಾದರೆ ಇನ್ನೊಂದು ರೀತಿಯ ಕರ್ತವ್ಯ ಲೋಪ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆ ಅದು ಸರ್ವೇ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಬಿಟ್ಟಿದೆ. ಏನೆಂದರೆ ತಮಗೆ ಎಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಬರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರೂ, ವಿಧಾನಸಭೆಯವರೂ ಗೊತ್ತುಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆಯೋ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ಬರ್ಚುಮಾಡಿ ನಂತರದಲ್ಲಿ ಅಪ್ರೋಪ್ರಿಯೇಟ್ ಮಾಡಿಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇನ್ನು ಕೆಲವರು ಭೂಪತಿಗಳು ಅಪ್ರೋಪ್ರಿಯೇಷನ್‌ಗೂ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಸ್ವಲ್ಪ ಹಣ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಒಂದು ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಬರ್ಚಾದರೆ ಮುಂದಿನ ಸಲ ವಿಧಾನಸಭೆ ಸೇರಿದ ಕೂಡಲೇ ಅದನ್ನು ಸಭೆಯು ಮುಂದೆ ತಂದು ತಪ್ಪಾಗಿದೆ, ಅಚಾತುರ್ಯವಾಗಿದೆ, ಇಂಥ ಅನಿವಾರ್ಯ ಕಾರಣಗಳಿದ್ದವು, ಹಣವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬರ್ಚುಮಾಡಬೇಕಾಯಿತು, ತಾವು ನಮಗೆ ದುಡ್ಡನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳುವ ಬದಲು ಅವರು ಮಾಡಿದುದನ್ನು ಮುಂದಿನ ವರ್ಷದ ತನಕ ಹಾಗೆಯೇ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದು, ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ಬರ್ಚುಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸದ ಇರಾವ ಇಲಾಖೆಗಳೂ ಇವೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾದುದು ಪಿ. ಡಬ್ಲ್ಯು. ಡಿ. ಇಲಾಖೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಸಮಿತಿಯವರು ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

“It is a sad commentary on the P.W.D. that no explanation for the excess expenditure has been given by the concerned officer at least once so far after the reorganisation of the State. This is really a sorry state of affairs and needs early remedial measures by way of disciplinary action to ensure that the concerned officer furnishes the information to audit well in time.”

ಸಂವಿಧಾನದ 204 (3)ನೇ ಅರ್ಚಿಕರನ್ವಲ ಕನ್‌ಸಾಲಡೇಟೆಡ್ ಫಂಡಿನಿಂದ ಒಂದು ಪೈಸೆ ಪಡೆಯಬೇಕಾದರೂ ಕೂಡ ಅದಕ್ಕೆ ವಿಧಿವತ್ತಾಗಿ ವಿಧಾನಸಭೆಯು ಮಂಜೂರಾತಿಯನ್ನು ಪಡೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಇದೆ. ಅನಿವಾರ್ಯ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಎಂದರೆ ಎಂಥ ಸಂದರ್ಭವೆಂದರೆ ಆಡಳಿತ ಶಾಖೆಯಿಂದ ತಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಆಗದೆ ಇರುವ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಹಣವನ್ನು ಬರ್ಚು ಮಾಡಬಹುದು ಮತ್ತು ತಕ್ಷಣ ಅದನ್ನು ರೀ-ಅಪ್ರೋಪ್ರಿಯೇಟ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಆದೇಶ ಇದೆ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಬಹುಶಃ ಸಂಸ್ಥಾನಾಧೀಶರ ಅಧೀನದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದುಬಂದು ಬಹಳಜನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಂವಿಧಾನ ಎನ್ನುವುದು ಒಂದು ಇದೆ, ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಧಾನಮಂಡಲವಿದೆ, ನಾವು ತಪ್ಪದೆ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಹಾಗೆ ತಪ್ಪಿ ನಡೆದುಕೊಂಡರೆ ಅದು ಮಹಾಪರಾಧವಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದು ಬಹಳ ಜನಗಳಿಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಗೊತ್ತಿದ್ದರೆ ಆ ರೀತಿ ಅವರು ಬಹುಶಃ ಮಾಡುತ್ತ ಇರಲಿಲ್ಲ.

ಪಬ್ಲಿಕ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಇಲಾಖೆ ಬಹಳ ಬರ್ಚು ಮಾಡುವ ಇಲಾಖೆ. ಬಹಳ ಬರ್ಚು ಮಾಡುವುದು ಎಂದರೆ ಶೇಕಡ 50ರಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಬರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಈ ಇಲಾಖೆ ಎಂದರೆ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆ ಹಣವನ್ನು ಬರ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇರುವ ಇಲಾಖೆ ನಿರ್ಮಾಣ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರುವ ಶಿಲ್ಪಿಗಳ ಇಲಾಖೆಯು ಬಗ್ಗೆ ನಮಗೆ ಬಹಳ ಆದರ, ಗೌರವ ಇರಬೇಕಾದ್ದು ನ್ಯಾಯ. ಅವರು ಬರ್ಚು ಮಾಡುವ ಹಣದ ಬಗ್ಗೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯನ್ನು ವಹಿಸಬೇಕು ಎಂದು ದೊಡ್ಡ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ನಾವು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಮತ್ತು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಕೊಡುವ ಗಮನಕ್ಕಿಂತ ಈ ಇಲಾಖೆಗೆ ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಸಲ್ಲುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಅವರಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಮತ್ತು

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ)

ಎಲ್ಲ ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಹಣ ಮಣ್ಣಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕು, ಸೇತುವೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕು, ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಬೇಕು ಇಂಥ ಬಹಳ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆದಷ್ಟು ಅನಾಹುತಗಳು ಹಣ ದುರ್ವ್ಯಯವಾದಷ್ಟು ಇನ್ನು ಯಾವುದೇ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ, ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

2 P.M.

ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ನೂರು ರೂಪಾಯಿಗಳು ಸಿಕ್ಕಿದರೆ ತಾನೇ ಹತ್ತು ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ತಿನ್ನ ಬಹುದು. ಬೇರೆ ಇಲಾಖೆಯ ಜನಕ್ಕಾದರೆ ಹೆನ್ನಿಲ್ಲ, ಕಾಗದ ಇವೆಲ್ಲಾ ಇರುತ್ತದೆ. ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ನೇರವಾಗಿ ನೋಟುಗಳನ್ನು ಏಂದರೆ ಕೊಯಿಮತ್ತೂರು ನೋಟುಗಳಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಹೊಸ ನೋಟುಗಳನ್ನು ಸಾವಿರಗಟ್ಟಲೆ, ಲಕ್ಷಗಟ್ಟಲೆ ತಿನ್ನುವಂತಹ ಇಂತಹ ಇಲಾಖೆಯ ಮೇಲೆ ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಹತೋಟಿ ಇರಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಬಹಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಈ ಕಮಿಟಿಯವರು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇಲಾಖೆಯವರು ಸರಿಯಾದ ಸಮಜಾಯಿಷಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದೂ ಇದರಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಹೊಸ ನಿರ್ಮಾಣವಾದ ಮೇಲೆ ರಾಜ್ಯದ ಬೊಕ್ಕಸದಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಹಣಕ್ಕೆ ಸರಿ ಸಮಜಾಯಿಷಿ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಎಂದು ನೋಡಿದರೆ ಇದು ಗತ ಜಲ ಸೇತು ಟಂಧನಂ ಎನ್ನುವಂತಾಗಿದೆ. ಯಾರ್ಯರೋ ಟ್ರೆಜರಿಯಿಂದ ದುಡ್ಡು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಎಷ್ಟೋ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಪಯೋಗಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಆಗ ಉಪಯೋಗಿಸಿದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸತ್ತಾ ಹೋಗಿರುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರಾಗಿದ್ದವರು ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸಿ ದುಡ್ಡು ತಿಂದು ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆ ಮೇಲಿಂದ ಮೇಲೆ ಆರೇಳು ಎಂಟು ವರ್ಷಗಳ ತನಕ ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡಿದರೂ ಅದರಿಂದ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕಾದ ಹಣವನ್ನೂ ವಾಪಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಕಷ್ಟ. ಕೊನೆಗೆ ಲೆಕ್ಕವನ್ನಾದರೂ ಹೇಳಿ ಎನ್ನಬಹುದು. ಎಲ್ಲ ಲೆಕ್ಕಗಳನ್ನೂ ಮಾಡಿ ಬೇಕಾದರೆ ಆಮೇಲೆ ಆ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳನ್ನೂ ಹೊಗಳಿಗೆ ಹಾಕಿ ಎಂದು ಹಿಂದೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಹೀಗೆ ಹೇಳುವಲ್ಲಿ ಕೊನೆಗೆ ಲೆಕ್ಕವಾದರೂ ಸಿಕ್ಕಲಿ ಎಂಬ ಉದ್ದೇಶವಿದ್ದಿತು. ಆ ಲೆಕ್ಕ ಕೋಟಿಗಟ್ಟಲೆಯಾಗಲಿ ಅದನ್ನು ಜನತೆಗೆ ತೋರಿಸಬಹುದು, ಆದರೆ ಆ ರೀತಿ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಇದರಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕಿಂತ ಎಷ್ಟಾದ ವಾದ ಮಾತು ಬೇರೊಂದಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಮಾತುಗಳು ಇದರಲ್ಲಿರಬಾರದು. ಅಡ್ಡಿನವರು ಈ ಇಲಾಖೆಯ ಮೇಲೆ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿನ ಹತೋಟಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರಕಾರದವರು ಏನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಹಣಕಾಸಿನ ಸಚಿವರು ಜನತೆಯ ಮುಂದೆ ಹೇಳುವುದವಶ್ಯಕ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆಯವರು ಏನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಯಾರ ಯಾರ ಮೇಲೆ ಡಿಸಿಪ್ಲಿನರಿ ಅಕ್ಷನನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವ ಒಂದು ಅಂಕಿ ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಡಬೇಕೆಂದು ಅವರನ್ನು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಕೆಲವು ಇಲಾಖೆಯವರು ರಾಜ್ಯದ ವಿಧಾನಸಭೆಯವರು ಕೊಟ್ಟ ಎಲ್ಲ ಹಣಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಎಲ್ಲ ವಿಧ ನಿಯಮಗಳನ್ನೂ ಮೀರಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಸಮಜಾಯಿಷಿ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕಮಿಟಿಯವರು ಸರಿಯಾಗಿ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಇಲಾಖಾ ಮುಖ್ಯಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೇಲೆ ತಕ್ಕ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿರುವಂತೆ ಸರಕಾರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವರೆಂದು ನಾನು ಅಶಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಇಲಾಖೆಯ ಮುಖ್ಯಾಧಿಕಾರಿಗಳೇನಿದ್ದಾರೆ ಅವರು ಸರಿಯಾಗಿ ಹತೋಟಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇಂತಹ ಲೆಕ್ಕಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ನ್ಯೂನತೆಗಳು ಕಂಡು ಬರುವಂತೆಂಬುದನ್ನು ನೋಡದೇ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಹತೋಟಿ ನಿಗಾ ವಹಿಸಿದಂತೆ ಕಂಡು ಬರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಈ ವರದಿಯ 8 ನೇ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ವಿವರವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಕಂಟಿನ್‌ಜೆನ್ಸಿ ಫಂಡು ಹಣವನ್ನು ಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು 59-60 ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಎದ್ವ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಇಲಾಖೆಯ ಒಂದು ಕತೆಯನ್ನೇ ಇದರಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಇನ್ನು 10 ನೇ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ Reconciliation of Departmental Figures of Expenditure with those of Audit: ಒಂದೊಂದು ಲೆಕ್ಕವನ್ನೂ ಸರಿಯಾಗಿ ಮೊಖಾಬರೆ ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅಡ್ಡಿನವರು ಹತ್ತು ಸಾವಿರ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಒಂದು ಇಲಾಖೆಗೆ ಬರೆದರೆ ಅವರು 7000 ಮಾತ್ರ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಇದರ ವ್ಯವಹಾರಗಳು 5-6-7 ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಸಮಂಜಸವಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟೇ ಇಲ್ಲ, ಇಂತಹ

ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಹೊಣೆಯನ್ನರಿತು ತಕ್ಕ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಮಿತಿಯವರು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಈ ಸಮಿತಿಯವರು ಇನ್ನೂ ಮುಂದೆ ಹೀಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ :

"The attitude of the Departments to instructions issued by Government in financial matters is one of apathy and the Committee recommend that Government should view this lapse on the part of the officers with more seriousness and issue suitable instructions in the matter."

ಈ ಪ್ರಕಾರ ಹನ್ನೆರಡಕ್ಕೆ ಅನೇಕರ Vರಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದನ್ನು ನೋಡುವುದಾದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಮೆ ಎಲ್ಲ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಎಲ್ಲ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗಳೂ ಇದ್ದಾರೆ, ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್‌ರವರು ಇದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಇವರೆಲ್ಲರೂ ಇದರಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಇವರ ಮೇಲೆ ಏನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಯಾವ ರೀತಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬಹುದು ಎನ್ನುವುದರ ಕಡೆಗೆ ಸರಕಾರದವರು ಸ್ವಲ್ಪ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಆರೋಪನೆ ಮಾಡುವುದೊಳ್ಳೆಯದು. ಈ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 27 ಜನರಿದ್ದಾರೆ, ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಬಹುತೇಕ ಎಲ್ಲ ಇಲಾಖೆಯವರೂ ಇದ್ದರೂ ಬಹುಶಃ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇದನ್ನು ದೊಡ್ಡ ತಪ್ಪು ಎಂದು ತಿಳಿಯದೇ ಇರಬಹುದು. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ನಾವು ರಾಜ್ಯಾಂಗಕ್ಕೆ ಮರ್ಯಾದೆ ಕೊಡಬೇಕು ; ಲೆಜಿಸ್ಲೇಚರಿಗೆ ಮರ್ಯಾದೆ ಕೊಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಹಾಗೆ ಲೆಕ್ಕಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ದುಡ್ಡನ್ನು ಹೊಡೆಯುವುದೇ ಆದರೂ ಅದಕ್ಕೆ ವಿಧಿವತ್ತಾಗಿ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಫೋರ್ಜರಿ ಸೈನುಮಾಡಿದ ಚೆಕ್ಯುಗಳಾದರೂ ಅಡಿಟ್ಟಿರುವವರು ಹೇಳುವಂತೆ ಇರಬೇಕು. ಆದಾದರೂ ಒಂದು ಲೆಕ್ಕ ಇರುತ್ತದೆ. ಹಣ ಹೇಗೆ ಬಂದು ಖರ್ಚಾಯಿತು ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಫೋರ್ಜರಿ ಮಾಡಿದ ಚೆಕ್ಯಾದರೂ ಇರಲಿ. ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ ನೂರಾರು ಕೋಟಿಯಷ್ಟು ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ಅದರ ದುಡ್ಡು ಎಷ್ಟು ಹೋಗುತ್ತಿದೆ ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಯಾರು ಬಾಧ್ಯರು ಎನ್ನುವುದನ್ನಾದರೂ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಇಲಾಖೆಯವರು ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಟ್ರೆಸರಿಯಿಂದ ಹಣ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಾಗಲೀ ಖರ್ಚುಮಾಡುವುದಾಗಲೀ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಇದು ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಹಣ, ಆರಿಸಿ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಈ ಸಭೆಯ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಿಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾದ ಹಕ್ಕೋಟಿಯನ್ನು ರಾಜ್ಯಾಂಗಬದ್ಧವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಆದುದರಿಂದ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ವಿವರಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಇಲಾಖೆಯ ಮೊಟ್ಟಲಿನವರು ಸಮಂಜಸವಾದ ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ ಅಪಾಯಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾಗುವುದಲ್ಲದೆ ಇಡೀ ದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ದೊಡ್ಡ ಇಲಾಖೆಗೆ ಒಂದು ಕಟ್ಟು ಹೆಸರು ಬರುತ್ತದೆ. ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಲಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಅಪಾದನೆಗಳು ಬರುತ್ತವೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಎಲ್ಲ ರೀತಿಯ ಸಮಜಾಯಿಷಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುವ ಕೆಲಸ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯ. ಇದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಜತ್ತಿಯವರು ಮುಖ್ಯಸ್ಥರಿಗೆ ತೀವ್ರವಾದ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಮುಂದಿನ ರಿಪೋರ್ಟನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಇದುವರೆಗಿನ ರಿಪೋರ್ಟುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಎಷ್ಟು ಅಡಿಟ್ಟು ಅಬ್ಬಕ್ಕನ್ನುಗಳು ಬಾಕಿ ಉಳಿದಿವೆ. ಯಾವ ಯಾವ ಇಲಾಖೆಯವರು ಸಮಜಾಯಿಷಿ ಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿ ತಪ್ಪಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹಾಗೆ ಮಾಡುವಾಗ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ನಮ್ಮದೇನೂ ತಪ್ಪಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ ಮೇಲೆ ಅವರ ಸಂಬಳಗಳನ್ನು ಪಾವತಿಮಾಡಲು ಅನುಮತಿ ಕೊಡಲಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಎಚ್ಚರಿಕೆ ನೀಡಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಇದರಿಂದೇನೂ ಅನುಕೂಲವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ಎಲ್ಲ ವಿವರಗಳನ್ನೂ ಕೊಡುತ್ತಾರೆಂದು ನಾವು ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಇನ್ನು ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಟೀಕೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. 1958-59 ಮತ್ತು 1959-60ನೇ ಸಾಲಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಾರ ಮತ್ತು ಸುದ್ದಿ ಖಾತೆಯವರು ಆಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್‌ಮೆಂಟ್‌ಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂದು ಇದೆ ; ಪ್ರೈವೇಟು ಏಜನ್ಸಿ ಕಂಪನಿಯವರಿಗೆ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ವಹಿಸಿಬಿಟ್ಟರು ಎಂದಿದೆ. ಅದು ಯಾವ ಕಂಪನಿಗೆ ವಹಿಸಿದರು ? ಅವರಿಗೆ ವಹಿಸಬೇಕಾದರೆ ಅಂತಹ ಒತ್ತಾಯ ಪೂರ್ವಕವಾದ ಕಾರಣಗಳೇನಿದ್ದಿವು ? ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನೀವು ಒಂದು ಪೂರ್ತಿಯಾದ ಎಕ್ಸಿಪ್ಟ್ ಆದ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರಲಿಲ್ಲವೇ ? ತನ್ನ ಕೆಲಸಮಾಡುವ ಹೊಣೆಯನ್ನು ಹಾರಿಸಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ಒಂದು ಏಜನ್ಸಿಗೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಹಿಂದೆ ಮಾನ್ಯ ಜತ್ತಿಯವರು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾಗ ಇದನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ? ಅಥವಾ ಇಲಾಖೆಯ

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ)

ಮುಖ್ಯಾಧಿಕಾರಿಗಳೇ ಇದನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿದರೋ ಅನ್ನುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅನುಮಾನಾಸ್ಪದವುಂಟಾಗಿದೆ. ಇದು ಹಣಕಾಸಿನ ವ್ಯವಹಾರ, ಇತರೇ ಸಾಮಾನ್ಯ ವಿಚಾರವಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿದು ಕೊಳ್ಳಲು ನಾವು ಕಾತುರರಾಗಿದ್ದೇವೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಈ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಆ ಸಮಿತಿಯವರು ಅವರಿಗೆ ವಿವರಗಳು ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲವೆಂದೂ, ಇರಾಖೆಯವರು ಅವುಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಿಲ್ಲವೆಂದೂ, ಇದರಲ್ಲಿ ಲುಕ್ನಾ ನಾದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು 1960ರ ವರೆಗೆ ಬೇರೆ ಏಜೆನ್ಸಿಗೆ ಕೊಡರಾಯಿತೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಚಾರ ದಲ್ಲಿ ಆ ಕಮಿಷಿಯವರೇನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆಂದರೆ :

“As no satisfactory reply was forthcoming from the Department, the Committee desire that further enquiry should be made in the matter.”

ಆದುದರಿಂದ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ವಿಚಾರಮಾಡುವುದಕ್ಕೇಳಿಯದು. ಆದರೆ ಆಗಿದ್ದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ರಿಚೈರಾಗಿರಬಹುದು. ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ವರ್ಗಾಯಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರಬಹುದು. ಏನೇ ಆಗಿರಲಿ ಈ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವದಿಯಲ್ಲಿ ರಿಚೈರಾಗಿರತಕ್ಕವರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅವರು ರಿಚೈರಾಗಿದ್ದರೂ ಅವರ ಕಾಂಡಕ್ಕೆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅವರು ರಿಚೈರಾಗುವ ಮುನ್ನ ಒಂದು ಕ್ಯಾರೆಕ್ಟರ್ ನರ್ಚ್‌ಫೀಲ್ಡನ್ನು ಅವರು ಪಡೆಯುವಂತೆ ಮಾಡಲೇಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ರಿಚೈರಾಗಿದ್ದರೇನು ಅವರು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು, ಬೇಕಾದಂತೆ ನಡೆದು ರಿಚೈರಾಗಬಹುದು. ಅಂಥವರಿಗೆ ಅವರು ರಿಚೈರಾಗಿದ್ದರೂ ಶಿಕ್ಷೆ ವಿಧಿಸತಕ್ಕ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಲೇಬೇಕು. ಆದರೆ ಅವರು ಜೀವಂತರಾಗಿಲ್ಲದಿದ್ದಾಗ ಅವರ ಆಸ್ತಿಪಾಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಯಾರು ಇನ್‌ಹೆರಿಟ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೋ ಅಂಥವರಿಂದ ಆ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಕಾನನ್‌ಫಿಸ್‌ಕೇಟ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಅವರಿಗೆ ಮುಂದೇನು ಉಪೋಗವನ್ನೊದಗಿಸಬೇಕೆಂಬುದು ಎರಡನೇ ವಿಚಾರ. ಇಂಥಾ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಏನೇ ದುಡಿಯಿರಲಿ, ಅವರು 10-13 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಆಸ್ತಿಪಾಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಹೋಗಿದ್ದರೆ, ಅವರು ರಿಚೈರಾಗುವಾಗ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಹಣಕಾಸಿನ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳನ್ನೊಪ್ಪಿಸುವ ರಿಚೈರಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ, ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಆ ಸಮಿತಿ ಯವರು ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೋ ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಒಂದು ಹೆಜ್ಜೆ ಮುಂದೆ ಹೋಗಿ ಏನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆಂದರೆ: ಅಂಥ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ವರ್ಗವಾಗಿರಲಿ, ಏಕೆಂದರೆ ಕೆಲವರಿಗೆ ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ವರ್ಗವಾದವರ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಅವರು ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆಂಬ ಹೆದರಿಕೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಕೆಲವರು ಇಂಥಾ ತಪ್ಪನ್ನು ಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂತರೇ ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ವರ್ಗಾಯಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದುಂಟು, ಆದರೆ ಹಾಗಾಗಬಾರದು. ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಕ್ರೂರವಾದ ಕ್ರಮವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲೇಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಯಾರೇ ಆಗಿರಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಹಣವನ್ನು ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡಿರುವಾಗ ಅವರು ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಗೂ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೂ ಒಂದು ಸಮಜಾಯಿಷಿಯನ್ನು ಕೊಡಲೇಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಈ ಕ್ಯಾರೆಂಡರ್ ಮತ್ತು ಕ್ರಿಕೆಟ್ ಸ್ಟೋರ್ ಕಾರ್ಡ್ಸ್ ವಿಚಾರವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರಗಳು ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಮತ್ತೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಲೇಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಅನಂತರವೂ ಸ್ವಾಕಿಂಗ್ ಆಫ್ ರೇಡಿಯೋ ಸೆಟ್ಟುಗಳ ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇವುಗಳನ್ನು ಯೋಜನಾ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ತರಿಸಲಾಗಿತ್ತೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಗಾಢ ಜ್ಞಾಪಕಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿದೆ, ಅದೇನೆಂದರೆ: ಹುಚ್ಚು ಮುಂಡೆ ಮದುವೆ ಯಲ್ಲಿ ಉಂಡವನೇ ಜಾಣ ಎಂದು, ಈ ಸಾಮಾನುಗಳು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಬರುತ್ತವೆ, ಯಾರೋ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾರೆ, ಇವನ್ನು ಯಾರಿಗೋ ಕೊಡಬೇಕು, ಆದರೆ ಹೆಸರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಒಂದನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಗಿಷ್ಟು, ಎರಡನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಗಿಷ್ಟು, ಮೂರನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಗಿಷ್ಟು ಎಂದು ಲೆಕ್ಕದಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಯಾವ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವೂ ಯೋಜನಾಬದ್ಧವಾಗಿ ನಡೆದಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಯೋಜನಾಬದ್ಧವಾಗಿ ನಡೆಯತಕ್ಕ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ಅವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿರುವಾಗ ಇನ್ನು ಬಾಕಿ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕೇಳುವ ಹಾಗೇ ಇಲ್ಲ, 750 ರೇಡಿಯೋ ಸೆಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರಂತೆ. ಇವುಗಳನ್ನು ರೂರಲ್ ಬ್ರಾಡ್‌ಕ್ಯಾಸ್ಟಿಂಗ್ ಸ್ಕೀಮಿನಲ್ಲಿ ತಿರಿಸಿದ್ದರಂತೆ. ಇವುಗಳನ್ನು ಆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಇವುಗಳಿಗೆ ಹಾಕಿರತಕ್ಕ ಹಣ ದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ

ಬಡಪಾಪಿಗಳಿಂದಲೇ ಬಂದದ್ದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹಣ ಎಂದಿದ್ದರೂ ಜನರಿಂದಲೇ ಬರಬೇಕು. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರಾದರೂ ಜನರ ಮೇಲೆ ನಾನಾ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಎಕ್ಸಪ್ಲಿಟ್ ಡ್ಯೂಟಿಗಳನ್ನು, ಸುಂಕವನ್ನು ಹಾಕಿ ಹಣವನ್ನು ಬರಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ರೈಲ್ವೆಯಿಂದ, ಪೋಸ್ಟಾಫೀಸುಗಳ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಅವಾರ ಹಣ ಬರುತ್ತೆ. ನೂರು ಕೋಟಿ ಪಡೆಯತಕ್ಕ ಕಡೆ 800-ಕೋಟಿಯನ್ನು ಈ ದಿವಸ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲರತಕ್ಕ 43 ಕೋಟಿ ಜನರಿಂದ ಈ ಹಣವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಅವರು ಬಡಬಗ್ಗರಿಂದಲೂ ವಸೂಲಾರ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅವರೇನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆಂದರೆ:—

“Under the Rules framed by Government for the installation of Community Radio Sets in pursuance of the Rural Broadcasting Scheme sanctioned by the Government of India on 50 per cent subsidy basis, the allottees are required to contribute to the State Government a sum of Rs. 125 towards the cost of each set supplied.”

ಹೀಗೆ ನಾವು 125 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಅವರು ಒಂದು ರೇಡಿಯೋ ಸೆಟ್ ಕೊಡುತ್ತಾರೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆ ರೀತಿ ಹಂಚುವುದಕ್ಕೆ 750 ರೇಡಿಯೋ ಸೆಟ್‌ಗಳನ್ನು ತರಿಸಲಾಯಿತೆಂದೂ ಆ ಪೈಕಿ 594 ಸೆಟ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹಂಚಲಾಯಿತೆಂದೂ, ಉಳಿದವನ್ನು ಹಾಗೇ ಇಡಲಾಯಿತೆಂದೂ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೂ ಇವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಒಪ್ಪಿದ್ದಾರೆ? ಈ 146 ಸೆಟ್‌ಗಳನ್ನು ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ವೆಯ್ತೀ? ಮಂತ್ರಿಗಳ ಮನೆಯಲ್ಲಿವೆಯೇ? ಅಥವಾ ನನ್ನಂಥಾ ಪುಡಾರಿಗಳ ಮನೆಯಲ್ಲಿವೆಯೇ? ಅಥವಾ ಇವು ರೈಲಿನಲ್ಲಿ ಬರುವಾಗ ಯಾರಾದರೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡುಬಿಟ್ಟರೇ? ಈ 156 ಸೆಟ್‌ಗಳನ್ನೇಕೆ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ, ನಾನು ನಾಗರತ್ನಮ್ಮ ನವರನ್ನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ, ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿಲ್ಲದ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ನಾನೀಗ ಕೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ, ನಮಗೆ 750 ಸೆಟ್‌ಗಳು ಬೇಕೇಬೇಕು, ಅವುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಜನರು ತಯಾರಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿ ಅಷ್ಟನ್ನೂ ತರಿಸಿ, 594ನ್ನು ಹಂಚಿ ಉಳಿದ 156 ಸೆಟ್‌ಗಳನ್ನು ಹಂಚದೆ ಇರಬೇಕಾದರೆ ಅವುಗಳೇನಾದವು? ಇದನ್ನು ಸಮಿತಿಯವರೂ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅವರೇಕೋ ಬಹಳ ಮೊಗುಂ ಆಗಿ ಇಂಥಾ ಹಾಳಾಗತಕ್ಕ ನಾಜೂಕಿನ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಹೀಗಿಲ್ಲಾ ಇಡಬಾರದು ಅಂತ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇದು ಬಹಳ ನಮ್ರವಾದ ವಿಚಾರವೇ. ಆ ಸಮಿತಿಯವರು ಇಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ:—

“The purchase of radio sets should have relation to the actual requirement, based on the programme of distribution, since if the radio sets remain unused, it is likely that they get impaired and it may not be possible to put them to use later.”

ಹೀಗೆ ಅವರು ತಮ್ಮ ಒಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದಾಗ್ಯೂ ಇವುಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ನಡೆದಿದೆ. ಈಗ ಸರಬರಾಯಿ ಮಾಡುತ್ತಿರತಕ್ಕ ಸೆಟ್‌ಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಅವು ಸರಿಯಾಗಿ ಕೂಗುತ್ತವೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ, ಅವುಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಟ್ಯೂನ್ ಮಾಡುವುದು ಮತ್ತು ಆಫ್ ಮಾಡತಕ್ಕ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ, ಇದರ ಫೀಲ್ಡ್‌ನ್ಸರುಗಳಿಗೂ ಎಂಬುದೊಂದೂ ಸರಿಯಾಗಿ ಇಲ್ಲ ತಿಳಿಸಿಲ್ಲ. ಅಥವಾ ಇವೆಲ್ಲಾ ಆ ಫೀಲ್ಡ್‌ನ್ಸರ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿವೆಯೋ ಯಾವುದೂ ತಿಳಿಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕೇಳಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇನೆ: ಜನರಿಗೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ಊರಿನಲ್ಲರತಕ್ಕ ಕಚ್ಚಡಾ ತೆಗೆಸುವುದು, ಜನರ ಆರೋಗ್ಯದತ್ತ ಗಮನಕೊಡಬೇಕಾದ್ದು ಮೊದಲಾಗಬೇಕೋ ಅಥವಾ ಈ ರೇಡಿಯೋಗಳನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು ಮೊದಲಾಗಬೇಕೋ ಎಂದು? ಅಂತೂ ಇದು ಬಹಳ ಚರ್ಚಾಸ್ಪದವಾದ ವಿಚಾರ. ಈ ದಿವಸ 125 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ರೇಡಿಯೋ ಸೆಟ್‌ಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಅನೇಕ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳು ನಿರ್ದವಾಗಿವೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಪರೀಕ್ಷೆಯೇಡೆ ಮಾಡಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಬೇಕು. ನೀವು ಇವುಗಳನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳಿ, ಉಳಿದ ಮೊಬ್ಬಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಬ್‌ಸಿಡ್ಡೆಸ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಜನರಿಗೇಕೆ ಪ್ರಚಾರಮಾಡಬಾರದು? ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಸಮಿತಿಯವರು ‘ದಿಸ್ ಮೆ ರಿಜಲ್ಟ್ ಅನ್ ಅಮಾಯ್ ಬರ್ ಲಾಸ್’ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹಣಕಾಸಿನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಶ್ರದ್ಧಾಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡಬೇಕು. ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಅಭಿಲಾಷೆಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಬೇಕು.

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ)

ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೆಲವು ಅತಿಥಿ ಭವನಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರಿನ ಅತಿಥಿಭವನಗಳೆಂದರೆ ಹೊರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ವಿದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಹೆಸರುವಾಸಿ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರವೇ ಪದೇ ಪದೇ ಎಷ್ಟೋ ಜನರು ವಿದೇಶಗಳಿಂದ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ಕೆಂಪು ಬಟ್ಟೆ ಬೇರೆ ಹಾಸುತಾರೆ ಮತ್ತು ಬ್ಯಾಂಡು ಬೇರೆ ಹೊದಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಎಲ್ಲರೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಿವೆ. ಊಟಯಲ್ಲಿ ಎರಡು ಅತಿಥಿ ಗೃಹಗಳಿವೆ. ಅವುಗಳ ವರಮಾನದಿಂದ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಜಮಾನನ ಸಂಬಳ ಹುಟ್ಟಿಸಲಕ್ಕಾಗದ ಹಾಗೆ ಆಗುತ್ತಿದೆ. ಅವನ್ನು ಅಷ್ಟು ಹೀನಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿಡುವುದಕ್ಕೆ ಇವರೇ ಕಾರಣರು. ಅವುಗಳ ಮೇಂಟೆನ್ಸೆನ್ಸಿಗಾಗಿ ಸುಮಾರು 23 ಸಾವಿರ ಚಿಲ್ಲರೆ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಈ ವರದಿಯು 9ನೇ ಫುಟವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ The loss for the last three years aggregated Rs. 23,833 ಎಂಬುದಾಗಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಈ ತರಹದ ಅತಿಥಿ ಗೃಹಗಳನ್ನು ಇವರು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಯಾರಿಗಾದರೂ ಇವನ್ನು ಹರಾಜು ಹಾಕಿ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ಮಾರಾಟವಾದರೂ ಮಾಡಿ ಎಂಬುದಾಗಿ ಹಿಂದೆ ನುಡಿಯುವರು ಸಲಹೆ ಮಾಡಿದ್ದರಂತೆ. ಆದರೆ ಅದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂಬುದಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಒಂದು ಸಾರಿ ಉತ್ತರ ಬಂದಿದೆಯಂತೆ. ಇವರು ಅವನ್ನು ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ, ಹರಾಜು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಇವರೇ ಅಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಪಾಂಬುವಂತರ ಹಾಗೆ ಉಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಇರಬಹುದು. ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಇಷ್ಟು ಬಾರಿ ಮೊಬಲಗನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಯಾರೋ ಕೆಲವು ಪಾಂಬುವಂತರು ಅಲ್ಲಿನ ಮೇಜವಾನೆಗೋಸ್ಕರ ಬಂದು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲಮಾಡಿ ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಮಂಗಳೂರಿನಿಂದಲೂ ಕೆಲವರು ಬಂದು ಊಟಯಲ್ಲಿಯೇ ಇರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಜತ್ತಿಯವರು ಈ ವಿಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಅತಿಥಿ ಭವನಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ಅವರು ಉತ್ತರ ಕೊಡುವಾಗ ಎವರ ಕೊಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಡಿ. ಜತ್ತಿ.—ಆ ವಿಷಯ ಇದರಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲ ಗೌಡ.—ಇದರಲ್ಲೂ ಸರಿ. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಅತಿಥಿ ಗೃಹಗಳನ್ನು ಇವರು ಏನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಬೆಳೆ ಆನೆಗಳು ಇವೆ. ಯಾರೋ ಒಬ್ಬಬ್ಬರು ಅವರ ಆಯುಸ್ಸಿನೊಳಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಬಂದು ಇಳಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ನಿಜವಾಗಿ ಇವರ ಕೈಲಿ ಅವನ್ನು ಮೇಂಟೆನ್ಸ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಜನಪ್ರಿಯವಾಗುವಂತೆ ಅವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಅಲ್ಲಿ ಚಾರ್ಜ್ 10-12 ರೂಪಾಯಿಗಳಿದ್ದರೆ ಅವನ್ನು 2 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಇಳಿಸಬೇಕು. ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರೂ ಸಹ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಇರಲಿಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವುದಲ್ಲದೆ ಅಲ್ಲಿನ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಖರ್ಚು ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಮೇಂಟೆನ್ಸೆನ್ಸಿ ಖರ್ಚು ಎಲ್ಲಾ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ. ಹಿಂದೆ ಇಲ್ಲಿ ರಾಜಮಹಾರಾಜರುಗಳು, ರಾಣಿಯರು ಮತ್ತು ಮೈಸರಾಯರುಗಳು—ಮುಂತಾದ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಮನುಷ್ಯರು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು ಈಗ ಅಂತಹ ಪ್ರಸಂಗವೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಯಾರೋ ಕೆಲವರು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಜತ್ತಿಯವರು, ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಅಥವಾ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬಾಳಗಾ ಅವರು ಬೇಕಾದರೆ ಮಂಚದ ಮೇಲೆರಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಚಾಪೆಯಮೇಲೆರಾಗಲಿ ಮಲಗುತ್ತಾರೆ. ಅವರಿಗೇನೂ ಅಲ್ಲಿನಂತಹ ಸುಪ್ಪತ್ತಿಗೆ ಬೇಕು ಎಂಬ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಜನರೂ ಅಲ್ಲಿ ವರ್ಷಾನುಗಟ್ಟಲೆ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವಾಗ ಯಾರೋ ಒಬ್ಬಬ್ಬರು ಕೇವಲ 2 ತಿಂಗಳುಗಳ ಕಾಲ ಇರುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರ ಒಂದು ಉಪಯೋಗಕ್ಕಾಗಿ ಸುಮಾರು 23 ಸಾವಿರ ಚಿಲ್ಲರೆ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದೆಂದರೇನು ? ಇದು ಒಂದು ಸಣ್ಣ ವಿಷಯವೆಂಬುದಾಗಿ ಅಲಕ್ಷ್ಯ ಮಾಡಬಾರದು. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿರುವ ನೀತಿಯನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಬದರಾಯಿಸಿ ಇಂತಹ ಅತಿಥಿ ಭವನಗಳಿಗೆ ಸದ್ಗತಿಯನ್ನು ಕಾಣಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕಳಕಳಿಯದೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಇನ್ನು ಜೈರಸ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ವಿಷಯವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಪುರ್ ಸ್ಪಿನ್ರಿಂಗ್ ಪ್ಲಾಂಟ್ ಇದ್ದುವು ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವಾರು ಮೆಟ್ರಿನ್ ಗಳಿದ್ದುವು. ಈ ವರದಿಯ 11ನೇ ಫುಟದಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿದೆ. Two Metro Rotary Oil Mills with Electric Motors purchased in 1949 at a total cost of Rs. 5,760 were installed at the Alipuram Jail ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಜನರಲ್ಲಾಗಿದ್ದ ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆಂದರೆ ಯಾವ ಯಂತ್ರಗಳನ್ನೇ ಆಗಲಿ ಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವಾಗ ಸರ್ಕಾರದವರಲ್ಲಿ ತಾಂತ್ರಿಕ ತಜ್ಞರು ಇರಬೇಕು. ಆಗ ಅವುಗಳನ್ನು

ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು. ರಾಭ ಪಡೆಯಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಹಾಗೆಯೇ ಇಡುವುದಕ್ಕಿಂತ ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟುಬಡಬೇಕು. ಹಾಗೆಯೇ ಇವರು ಪುರ್ ಸ್ಪಿನ್ಸಿಂಗ್ ಪ್ಲಾಂಟ್‌ನ್ನು 1962ರಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ಸ್ಟೇಟ್ ಪುಲ್ ಹ್ಯಾಂಡ್‌ಲಿಂಗ್ ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿಗೆ 10,804 ರೂಪಾಯಿ ಗಳಿಗೆ ಮಾರಿದರು. ಆ ಮೊಬ್ಬನ್ ನಮಗೆ 1953ರಲ್ಲಿ ಬಂತು. ಇಷ್ಟು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಅದನ್ನು ಆಪರೇಟ್ ಮಾಡುವವರೇ ಇಲ್ಲ. ಅಂದಮೇರೆ ಅದನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರು. ಇದು ಇರಾಖೆ ಯವರ ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯ ಮತ್ತು ಅಲಕ್ಷ್ಯ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಇದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ಸಾರ್ವ ಜನಿಕರ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಮನೆಯ ವಸ್ತುಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಮುತುವರ್ಜಿಯಿಂದ ನೋಡಿ ಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇದೀಗ ಸರ್ಕಾರ ಕಲಿಯತಕ್ಕ ಪಾಠ. ಈ ಪರದಿಯ 11ನೇ ಪುಟದಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿದೆ. In future no machinery or equipment should be purchased unless there are competent personnel to run and make use of them to secure advantageous returns.

ಇದಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ಇನ್ನೇನು ಅವರು ಬರೆಯುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆ? ಇಷ್ಟಾದರೂ ಅವರು ಲಕ್ಷ ಇಟ್ಟು ಇನ್ನ ಮುಂದೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಹೊಸದಾಗಿ ಯಂತ್ರಗಳನ್ನು ಕೊಂಡು ಉಪಯೋಗಿಸ ಬೇಕಾದರೆ ಅವನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವಷ್ಟಾದರೂ ಬುದ್ಧಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇರಬೇಕೆಂದು ಈ ಕಮಿಷಿಯವರು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಇನ್ನು ಪೋಲಿಸ್ ಇರಾಖೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಇರಾಖೆಯಲ್ಲಿ 33,037 ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ನಗದು ಹಣವನ್ನು ದುರುಪಯೋಗಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿರುವುದರಿಂದ ಕಮಿಷಿಯವರು ತಮ್ಮ ತೀರ್ಪನ್ನು ಆ ವಿಚಾರ ದಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ನಕ ಆಗುತ್ತಿದೆ. ಅದರಿಂದಲೇನಾದ ನಷ್ಟವನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆ ವಿಚಾರವಾಗಿ ನಾನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾತನಾಡುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ವಿಧ್ಯಾ ಪಾಠಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಯಂತ್ರಗಳು, ಮತ್ತು ಇತರ ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ವರ್ಷಾನುಗಟ್ಟರೆಯಿಂದ ಅವು ಹಾಗೆಯೇ ಬಿದ್ದಿವೆ. ಅವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಲೇ ಇಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಲ್ಟಿ ಪರ್ಪಸ್ ಹೈಸ್ಕೂಲು ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಂಥಾದ್ದು ತೀರ್ಥಹಳ್ಳಿ ಯಲ್ಲಿ ಒಂದಿದೆ. ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರು ಹೋದ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಅವರ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯ ಜೊತೆಗೆ ವೈಯಕ್ತಿಕ ವಾಗಿ ಕೆಲವು ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ಅವರಿಗೆ ಬಂದು ಬಿಡುತ್ತವೆ. ಅವನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲನೆಯ ಬಹಳ ಉತ್ಸಾಹಶಾಲಿಗಳಾಗಿರುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಕಾತುರವಾಗಿ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಒಂದೂ ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ಅನೇಕ ಯಂತ್ರಗಳು ಉಪಯೋಗ ವಿಲ್ಲದೆ ಕೂತಿವೆ. ಅವುಗಳಿಂದ ದೊಡ್ಡ ನಷ್ಟ ಈ ಶಿಕ್ಷಣ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಮೇಲೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಉಂಟಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾವು ಈಗ ನೋಡಬಹುದು. ಇವರಲ್ಲಿ ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಸ್ಟಾಫ್ ಇಲ್ಲ, ಇರತಕ್ಕ ಯಂತ್ರ ಗಳನ್ನು ಹ್ಯಾಂಡಲ್ ಮಾಡುವ ಬಗೆಯೇ ಯಾರಿಗೂ ತಿಳಿಯದು ಅವನ್ನು ಹಾಗೆಯೇ ಒಂದು ಸ್ಟೋರ್ ರೂಮಿನಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಭಾರೀ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಹೊಲಗೆ ಯಂತ್ರಗಳು ಬಿದ್ದಿವೆ. ಅವಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟೋ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಬಂಡವಾಳವನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ರವಾನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸದೇ ವರ್ಷಾನುಗಟ್ಟರೆ ಸ್ಟೋರ್ ರೂಮಿನಲ್ಲಿ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ.

ಆ ಯಂತ್ರಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೊಡುವಂತಹ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರುಗಳಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಕಡೆ ಸರ್ಕಾರದ ನಿಗಾ ಇಲ್ಲ. ನುಮ್ಮನೆ ಮಲ್ಟಿ ಪರ್ಪಸ್ ಹೈಸ್ಕೂಲುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ, ಅದನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ, ಇದನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿಯೂ ಮತ್ತು ಹಣಕಾಸಿನ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಬಡ್ಡೆಟ್ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿಯೂ ಹೇಳುವುದು ಉಂಟು. ಇವರ ಭಾಷಣಗಳನ್ನು ನಾವು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದರೆ ಇವರು ನೆಲ ಬಟ್ಟು ಮೇಲೆ ಆಕಾಶಕ್ಕೆ ಹೋದ ಹಾಗೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಇವೆ ರೆಲ್ಮೋ ಭೂಮಿಯಿಂದ ಸ್ಪರ್ಗಕ್ಕೆ ಹೋದ ಹಾಗೆ ಜನಗಳಲ್ಲಿ ಅಂತಹ ಒಂದು ಭ್ರಮೆಯನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡುವ ಹಾಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆಯೇ ಹೊರ್ತು ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ನಿಜವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇವರು ತರಿಸಿರತಕ್ಕ ಯಂತ್ರಗಳು ಈಗಾಗಲೇ ತುಕ್ಕು ಹಿಡಿಯುವ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಬಂದಿವೆ. ಅವು ಭದ್ರಾ ವತಿಗೆ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವವರಿಲ್ಲ. ಈ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಮುಖ್ಯೋಪಾಧ್ಯಾಯರಿಗೆ ಮತ್ತು ಉಪಾಧ್ಯಾಯರಿಗೆ ಇದರಿಂದ ತರನೋವು. ಬಡ ಗುಮಾಸ್ತ ರಿಗೂ ಮತ್ತು ಕೇವಲ 100-150 ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸಂಬಳ ಪಡೆಯುವವರಿಗಿಂತೂ ತುಂಬಾ ಕಷ್ಟ. ಒಕೆಂದರೆ ಅಂತಹವರ ಮೇಲೆ ಈಗಿರತಕ್ಕವರ ಪೈಕಿ ಯಾರಾದರೂ ಒಬ್ಬ ದುಷ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿ 3 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ದಂಡವೇನಾದರೂ ಹಾಕಿದರೆ ಆಗ ಬಡ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರಿಗಲೇ ಅಥವಾ ಬಡ ನೌಕರ ಗುಮಾಸ್ತ ಒಂದೇ ಸಾರಿ ಅಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಮೊದಲಗೂ ಅಂದರೆ 3 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ)

ಹೇಗೆ ಕೊಟ್ಟಾರು ಎಂಬುದನ್ನು ಅರೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಕೆಲವು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬಾರದಂಥ ಅದರಲ್ಲೂ ಆ ಯಂತ್ರಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವ ಬಗೆಯನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗದಂತಹ ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು ಇವರು ಕೊಂಡು ಕೊಂಡು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹಣಕಾಸಿನ ಸಚಿವರು ಏನು ಸಮಜಾಯಿಷಿಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆಂಬುದೂ ಸಹ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ವಿಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಅವರನ್ನು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ವಿಶ್ವಾಸ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

2-30 P.M.

ಮತ್ತೆ ಅವರು ಮುಂದುವರೆಯುತ್ತಾ ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ

“The Committee are of the firm view that such a tendency should be discouraged and recommend that the machinery and equipment should be purchased only after due consideration about their immediate use and it should be ensured that no machinery or equipment is allowed to lie idle.”

ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಚಿಕ್ಕಿಕರ್ ಸ್ಪಾಂಘ್ ಬೇಕಾದರೆ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿ. ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಸಿದ್ಧಿಯನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡದೆ ಹಣ ಉಳಿತಾಯ ಆಗಬಹುದು. ಆಯುರ್ವೇದ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಸಿಕ್ಕದೆ ಇರಬಹುದು. ಆದರೆ ಇಂಥಾದ್ದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಸ್ವಲ್ಪ ರೂಸ್ ರಿಲಾಕ್ಸ್ ಮಾಡಿದರೆ ಜನ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಾದರೆ ಇದರಿಂದ ಉಪಯೋಗವನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದು.

ಅಮೇರಿಕ ಪ್ರಭು 46ರಲ್ಲಿ ವೇಯ್‌ವರ್ ಆಫ್ ರಿಕವರಿ (Waiver of Recovery) ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ನಮೂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಮೇರೆ ಹಾಗೆಯೇ ಮೆಡಿಕಲ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಪುನಃ ಸಮಿತಿಯವರು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಬಿಷ್ಪಿಯನ್ನು ತಯಾರುಮಾಡುವ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯರ್ ಅಂಡ್ ಚೆಸ್ಟಿಂಗ್ ರ್ಯಾಬೋರೇಟರಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರೇ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ತಯಾರುಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಬಿಷ್ಪಿಯ ಬೆರೆ ಹೊರಗಡೆಯವರು ನಮಗೆ ಏನು ಬೆರೆಗೆ ಬಿಷ್ಪಿಯನ್ನು ಸಪ್ಲೈ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೋ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಇರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಮಾರ್ಕೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಮಾರುತ್ತಾರೋ ಅದು ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಸಾರಿ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ತಯಾರಾಗತಕ್ಕ ಬಿಷ್ಪಿ ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನು ನಾನು ಕೆಲವು ವರ್ತುಲಗಳಲ್ಲಿ ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಬಹಳ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರತಿವರ್ಷವೂ ಬಹಳ ಬಿಷ್ಪಿಯನ್ನು ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಅದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೂ ಮತ್ತು ಕಡಿಮೆ ಬೆರೆಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಬಿಷ್ಪಿ ಸಿಕ್ಕಲ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಅನೇಕ ಲಕ್ಷರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ಈ ಒಂದು ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿ ಇದರಲ್ಲಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಮೆಡಿಸಿನ್ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ವಿಷಯ ಬಹಳ ವಿಚಿತ್ರವಾಗಿದೆ.

“Government shall buy all the drugs and medicines manufactured by the Company at cost price plus 10 per cent.”

ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಸಮಾಜವಾದದ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೂ ಈ ರೀತಿ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಬಂಡವಾಳಶಾಹಿ ಸರ್ಕಾರವಲ್ಲದೆ ಮತ್ತೆ ಯಾವ ಸರ್ಕಾರವೂ ಈ ರೀತಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕಂಪನಿಯ ಡೈರೆಕ್ಟರುಗಳು ಹಾಕಿರುವ ಶರತ್ತಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಪರವಾಗಿ ಡೈರೆಕ್ಟರುಗಳು ಮತ್ತು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೋಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ವಿವೇಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ವರದಿಯಲ್ಲಿ

“Audit pointed out that the contract was defective in the sense that there was no control over the prices of the drugs and medicines and that as the prices were higher in respect of

certain drugs compared to market rate, there was extra cost to Government."

ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಕಂಪೆನಿಯನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನ ಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಔಷಧಿಗೆ ಮಾರ್ಕೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕುವುದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು ಎಂಬುದನ್ನು ವಿಚಾರಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಸಮಿತಿಯವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವರದಿಯಲ್ಲಿ

"The Committee however observe that the monopolistic position enjoyed by the Company under the present contract and the perpetuity of contract in the absence of any provision at present to rescind the contract are both unhealthy and, therefore, recommend that necessary steps be taken by Government to modify and provide for an unconditional revocation of the contract by Government."

ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ತಯಾರು ಮಾಡತಕ್ಕ ಮೆಡಿಸಿನ್‌ನ ಕ್ವಾಲಿಟಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರದವರ ಹೆತೋಟಿಯಾವರೀತಿ ಇದೆ, ಎಷ್ಟು ಮ್ಯಾನುಫ್ಯಾಕ್ಚರ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಬೆರೆ ಹೇಗಿದೆ ಅವರು ಹೇಗೆ ಮಾರುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯವರಿಗೆ ಒಂದು ವರದಿಯನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಈ ರೀತಿ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದರ ರಿಂದ ಏನು ರಾಭೆ ಇದೆ. ಏತಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಇದನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡರು, ಇದಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಳು ಯಾರು ಎಂಬುದನ್ನೂ ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಕಂಪೆನಿಯ ಭವಿಷ್ಯ ಹೇಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡು ಬೆಳೆದು ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ಎಂಬುದನ್ನೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ತಿಳಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ವ್ಯವಸಾಯ ಇಲಾಖೆಯ ವಿಷಯ. ಇದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಯೋಜನೆಗಳು ರಾಜ್ಯಗಳ ಪುನರ್ವಿಂಗಣಿಯ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಬಂದಿವೆ. ಆ ಯೋಜನೆಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಆಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅದು ಆದಮೇಲೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ "A scheme for fencing the entire area of Indoor Village in Mundgod Taluka, North Kanara District was sanctioned at an estimated cost of Rs. 75,395 ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ವಿವರಣೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯವೇನೆಂದರೆ ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ ಇಂಪ್ರೂವ್‌ಮೆಂಟ್ ಟ್ರಸ್ಟ್ ಬೋರ್ಡಿನಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೀನದಯಾಳುನಾಯ್ಕರವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಕೆಲವು ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿ ಬಿಟ್ಟುಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆ ವಿಷಯ ಈವೊತ್ತಿನ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಬಂದಿದೆ. 1956ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ರ್ಯಾಂಡ್ ಅಕ್ವಿಜಿಷನ್‌ಗಾಗಿ 3.46 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಸರ್ಕಾರದವರ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಣದಿಂದ ಇನ್ನೂ ರೀಫಂಡ್ ಆಗಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಹಾರ್ಟಿಕಲ್ಚರರ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನ ಡೈರೆಕ್ಟರು ಒಂದು ವಿವರಣೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಮತ್ತು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಸಮಿತಿಯವರು ಒಂದು ವಿವರಣೆಯನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅದನ್ನು ಈ ಸಭೆಗೆ ವಿವರವಾಗಿ ತಿಳಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿರುವ ನರಸಾಪುರದಲ್ಲಿ ಅದಿ ಕರ್ನಾಟಕರಿಗೆ ಒಂದು ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಅದು ಬಹಳ ವಿಚಿತ್ರವಾಗಿದೆ. ಈ ತರಹ ಕಾರೋನಿಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿರುವುದು ಈ ತರಹ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿ ಮಾಡಿರುವುದು ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಯಾವೆ ಕಡೆ ಹೋದರೂ ಸಿಕ್ಕುತ್ತವೆ. ನಾನು ಕೆಲವು ಕಡೆ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹಳ್ಳಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟರತಕ್ಕ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಹುಭಾಗದ ಮನೆಗಳ ಗೋಡೆಗಳು ಬದ್ಧ ಹೋಗಿವೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಈ ವರದಿಯಲ್ಲಿ :

"The value of the work done to end of March 1953 amounted to Rs. 74,578 and the payment made by Government to the contractor was Rs. 49,600 "During the rains in October 1953 the walls of a number of houses collapsed and in some cases the roofing was damaged."

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ)

ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮೊದಲು ಬಂದ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಅದು ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ ಡಿಫೆಕ್ಟ್ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಮೇರೆ ತಕ್ಷಣ ಅದನ್ನು ತಿದ್ದಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕಟ್ಟಡ ಬೀಳುವುದಕ್ಕೂ ಮಳೆ ಬೀಳುವುದಕ್ಕೂ ಗಂಟು ಹಾಕಿ ಮಳೆ ಬಂದು ಈ ಕಟ್ಟಡ ಬಿದ್ದು ಹೋಯಿತು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ನಾವು ದೇವೇಂದ್ರನ ಆಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಮಳೆ ಬಂದು ಈ ಕಟ್ಟಡ ಬಿದ್ದು ಹೋಯಿತೇ ಅಥವಾ ಅದು ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ ತಪ್ಪೇ ಎಂದು ಕೇಳುವಂಥಾ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಈ ವರದಿಯಲ್ಲಿ :

“The Secretary of the Department revealed that the collapse was entirely due to the defective construction and no action was taken against the Contractor since there was nothing like a contract.”

ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ನಾವು ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತೇವೆ. ನಮಗೆ ಬೇಕಾಗಿರುವುದು ಅದರ ರೆಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ. ಇವರು ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ, ಎಲ್ಲಿಂದ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ತಂದುಕೊಡೋಣ ಎಂದು ಬಾವಿಸಬಹುದು. ನಮಗೆ ಬೇಕಾಗಿರುವುದು ಹಣದ ರೆಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ. ಈ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ಯಾರು ಯಾರು ಹಣವನ್ನು ಡ್ರಾ ಮಾಡಿದರು, ಅದನ್ನು ಹೇಗೆ ಡ್ರಾ ಮಾಡಿದರು, ಕಾನೂನು ಬದ್ಧವಾಗಿ ಡ್ರಾ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ; ಕಾನೂನು ಬದ್ಧವಾಗಿ ಮಾಡದೆ ಇದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ವಸೂಲ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಅಥವಾ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಅಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ನಮಗೆ ಬೇಕೇ ಹೊರತು ನನಗೆ ಕಟ್ಟಡಗಳು ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ, ನಾನು ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಯಾರೂ ಇಷ್ಟಪಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಯಾವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದರೂ ಅದರಲ್ಲಿರುವವರ ತರೆಯ ಮೇರೆ ಬೀಳಬಹುದಾದ್ದರಿಂದ ಈ ಕಟ್ಟಡಗಳಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ವಾಸ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ.

“Incidentally, the Committee wanted to have detailed information regarding the agricultural colonies for scheduled castes in Chamaraajanagar Taluk, Mysore District.”

ಇದರ ಕಥೆಯೂ ಹಾಗೆಯೇ ಆಗಿದೆ. ಅವರು ಇನ್‌ಸರ್‌ವೇಷನ್ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ಅದು ಅಲ್ಲಿಗೇ ನಿಂತಿದೆ. ಮುಂದಿನ ಸಾರಿಗಾದರೂ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಸಮಿತಿಯವರು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಸಹಕಾರಿ ಇಲಾಖೆ ನ್ಯೂ ಡೆಲ್ಹಿಯ ವೇರ್ ಹೌಸಿಂಗ್ ಬೋರ್ಡಿನವರಿಂದ ಸಾಲ ಏಷ್ಟು ಬಂದಿದೆ, ಅಸಿಸ್ಟೆನ್ಸ್ ಏಷ್ಟು ಬಂದಿದೆ ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ವಿವರಗಳು ಬೇಕಾಗಿವೆ. ಪ್ಲಾನಿಂಗ್, ಹೌಸಿಂಗ್ ಸೋಷಿಯಲ್ ವೆರ್‌ಫೇರ್ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆದಿರತಕ್ಕ ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸಮಿತಿ ಯವರು ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಫೋರ್ಜರಿ ಇವೆಲ್ಲ ನಡೆದಿದೆ ಎಂದು ವರದಿಯಲ್ಲಿದೆ.

“The Committee observe that if the procedure laid down in the rules, viz., to scrutinise the entries in the Bill Register and compare the same with Cash Book, had been followed strictly, there would have been no case of this type. Obviously, the prescribed checks were not exercised and that was why the forgery was not detected early.”

ಮೊದಲೇ ಸ್ವಲ್ಪ ರಿಜಿಸ್ಟರುಗಳನ್ನು ನೋಡಿದ್ದರೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಚೆಕ್‌ನಲ್ಲಿ ಬೇರೆಯವರು ಹಣವನ್ನು ಡ್ರಾ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಇಲಾಖೆಯ ಮುಖ್ಯಾಧಿಕಾರಿ ನಿಮ್ಮ ಮಾದಿತ್ವ ಇದ್ದುದರಿಂದ ಈ ರೀತಿ ಆಯಿತು ಎಂದು ವಿಷಾದವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್ ಮತ್ತು ಕಾಮರ್ಸ್ ಇಲಾಖೆಯೂ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡತಕ್ಕ ಇಲಾಖೆ. ಈ ಇಲಾಖೆಯ ಕೆಲವು ನ್ಯೂನತೆಗಳನ್ನು ಸಮಿತಿಯವರು ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಮೊಪನರಿಗಳು ನಿರುಪಯೋಗಿಯಾಗಿ ಬಿದ್ದಿವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಶರಾವತಿ ವ್ಯಾಲಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ 16 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಬೆರೆ ಬಾಳತಕ್ಕ ಯಂತ್ರಗಳು ನಿರುಪಯುಕ್ತವಾಗಿ

ಬಿದ್ದಿವೆ ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಯಿತು. ಇದನ್ನು ಭಾಕ್ತನಂಗಾರ್, ತುಂಗಭದ್ರಕಡೆಯಿಂದ ಇರಾಖೆಯ ಮೂಲಕವೇ ಶರಾವತಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿಸಬೇಕು ಎಂದು ತಂದಿದ್ದರು. ಆ ಮೇಲೆ ಬೇರೆ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರು. ಆ ಯಂತ್ರ ಉಪಯೋಗಿಸಲ್ಪಡದೇ ಹಾಗೆಯೇ ಬಿದ್ದಿದೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ಸಮಜಾಯಿಷಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಏನೇನು ವ್ಯವಹಾರ ನಡೆದಿದೆ, ಯಾರು ಹೋಗಿ ತಂದರು, ಎಷ್ಟನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಮುಂತಾದ ವಿವರಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಸಭೆಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇದೇ ರೀತಿ ತುಂಗಭದ್ರದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಯಂತ್ರಗಳು ಬಿದ್ದಿವೆ.

“The Accountant General pointed out that machinery worth Rs. 79 lakhs were lying idle even though the construction of the Tungabhadra Dam was completed in 1954 and out of the above, machinery worth Rs. 63.85 lakhs required repairs and machinery worth Rs. 15.44 lakhs were *unserviceable* and obsolete. The Department submitted that an *Ad-hoc* Committee was appointed to deal with the disposal of idle machinery and orders had been issued on the recommendation of the Committee.”

ಇದರಲ್ಲಿ ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆಂದರೆ ಯುದ್ಧವಾಗಿ ವಿಜಯನಗರ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ಹಾಳಾದ ಮೇಲೆ ಹಾಳು ಹಂಪೆಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಹೇಗೆ ಕಾಣುತ್ತದೆಯೋ ಹಾಗೆ ನಮ್ಮ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳೆಲ್ಲ ನಡೆದ ಮೇಲೆ ಯುದ್ಧಾನಂತರ ಕುರುಕ್ಷೇತ್ರವಿದ್ದ ಹಾಗೆ ಕಾಣುತ್ತವೆ. 79 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಯಂತ್ರೋಪಕರಣಗಳು ಬಿದ್ದಿವೆ. ಏನೇನು ಬಿದ್ದಿವೆ, ಹೇಗೆ ಬಿದ್ದಿವೆ ಎಂದು ಅವರು ತೋರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಜಿನಿಯರಾದವರು ಒಂದು ಕಡೆ ಕೆಲಸ ಮುಗಿದಮೇಲೆ ಬೇರೆ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಒಂದು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಮುಗಿದ ಮೇಲೆ ಎಲ್ಲ ಯಂತ್ರಗಳನ್ನೂ ಅದು ನಣ್ಣು ವಸ್ತುವೇ ಆಗಿರಲಿ, ದೊಡ್ಡ ವಸ್ತುವೇ ಆಗಿರಲಿ ಅವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಒಂದು ಕಡೆ ಕರೆ ಹಾಕಿ, ಅವುಗಳನ್ನು ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕು. ಒಂದು ಸೆಂಟ್ರಲ್ ವರ್ಕ್‌ಶಾಪ್‌ನಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವ ಎಲ್ಲ ಯಂತ್ರಗಳನ್ನು ರಿಪೇರಿ ಮಾಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಆಗಬೇಕು.

“The Committee are anxious that Government should bestow serious thought to the problem of idle machinery, and see that some remedial measures are taken in the matter. The Committee desire that Government may consider whether the suggestion of the Department for the formation of a Central Mechanical Organisation is feasible and if so, it should be given effect to early and that idle machinery and tools and plants in several parts of the State could be pooled at convenient places, repaired and put to use. So far as the present transaction is concerned the Committee desire that Government should take action against the officers responsible for the purchase of machinery which was not usable.”

ಈ ಯಂತ್ರಗಳು ಹೇಗೆ ತುಕ್ಕು ಹಿಡಿಯುವಂತೆ ಬಿದ್ದಿವೆ ಮತ್ತು ನುಮಾರು ಒಂದೂವರೆ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಬೆರೆ ಬಾಳತಕ್ಕ ಯಂತ್ರಗಳು ಭದ್ರ, ತುಂಗ, ತುಂಗಭದ್ರ, ಶರಾವತಿ ಮತ್ತು ಇತರ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದಿವೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ರಿಪೇರಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಜನರು ಇದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ಜನರು ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ಹೊರದೇಶಗಳಿಂದ ತಾಂತ್ರಿಕರನ್ನು ಕರಸಿ, ಹೊರಗಿನಿಂದ ಸ್ಟೇರ್ ಪಾರ್ಟ್ಸ್ ತರಿಸಲು ಫಾರಿನ್ ಎಕ್ಸ್‌ಚೇಂಜ್ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದಿರುವ ಯಂತ್ರಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ತಕ್ಷಣವೇ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಮೆಕ್ಯಾನಿಕಲ್ ಆರ್ಗನೈಜೇಷನ್ ಎನ್ನುವ ಒಂದು ಇರಾಖೆಯನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡಿ ಈಗಿರತಕ್ಕ ಯಂತ್ರಗಳನ್ನು ಹ್ಯಾಂಡಲ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಜನರನ್ನು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿಗೆ ಹಾಕಿ ಮೊದಲು ಯಂತ್ರಗಳು ತುಕ್ಕು ಹಿಡಿಯದಂತೆ ಕಾಪಾಡುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿರುವ ಎಲ್ಲ ಯಂತ್ರಗಳನ್ನೂ

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ)

ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ತೀವ್ರ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಮತ್ತು ಯಾವುದಾದರೂ ಯಂತ್ರವನ್ನು ಯಾವುದಾದರೂ ಅಧಿಕಾರಿ ತನ್ನ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಗಾಗಿ ಅಥವಾ ತನ್ನ ಅನುಕೂಲಕ್ಕಾಗಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಯಂತ್ರವನ್ನು ಹಾಳು ಬಟ್ಟೆ ನಿರ್ದರ್ಶನಗಳು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ ಅಂಥ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಸೂಕ್ತ ವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ಅನ್‌ಸ್ಟಾಟಿಸ್‌ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ ಎಕ್ಸಿಕ್ಯೂಷನ್ ಆಫ್ ವರ್ಕ್. ಈ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟ ಪಡುತ್ತೇನೆ ಸ್ವಾಮಿ. ತುಂಗಭದ್ರ ಎಡೆ ದಂಡೆಯ ಮುಖ್ಯ ನಾರೆಯಲ್ಲಿ 1957ನೆಯ ಜನವರಿ 30ನೇ ತಾರೀಖು ಒಂದು ಒಡಕು (ಬ್ರಿಚ್) ಕಾಣಿಸಿತು. ಮೊನ್ನೆ ಲಿಂಗನಮಕ್ಕಿ ಹತ್ತಿರ ಒಂದು ಬ್ರಿಚ್ ಆಯಿತಲ್ಲ, ಸಿಮೆಂಟ್ ಹಾಕಿದ್ದುದಲ್ಲ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಬಂತು. ಅದಕ್ಕೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲರು ಹೇಳಿದರು, ನೀರು ಕಾಲುವೆಯಲ್ಲಿ ಹರಿಯುತ್ತಿದ್ದರೆ ಈ ರೀತಿ ಆಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು. ಅದು ವಿವಾದಾಸ್ಪದವಾದ ವಿಷಯ. ಅವರು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ತಜ್ಞರೋ ನಾನೂ ಅಷ್ಟೇ ತಜ್ಞ. ಅದುದರಿಂದ ಆ ವಿಷಯವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿರುವ ಪಾಠವೇನೆಂಬುದು ಮುಖ್ಯ. ಅದು ಬ್ರಿಚ್ ಆಯಿತು, ಮತ್ತೆ ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರು, ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರು ಮೊದಲೂ ಹಣ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಹೋದ, ಮತ್ತೆ ಕಟ್ಟದಮೇಲೆ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಹಣ ಕೊಟ್ಟರು, ಇದು ಬೇರೆ ವಿಷಯ. ಅವನು ಮೊದಲು ಬೇಡ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ, ಆ ಮೇಲೆ ಇರಾಖೆಯವರೇ ಆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

“According to the general conditions of agreement, the contractor had to maintain the works for a period of 12 months from the date of completion.”

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲರಂತಹ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ರೀತಿ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟರೆ ಯಾವ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ತಾನೆ ಫಯ್ ಬರುತ್ತದೆ, ಯಾರು ತಾನೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ? ಎಲ್ಲವೂ ಸರಿಯಾಗಿದೆ, ತಜ್ಞರು ಸರ್ವಿಲೆನ್ಸ್‌ನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇಂತಹ ಸರ್ವಿಲೆನ್ಸ್‌ಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿದರೆ, ಇಂತಹ ಎಷ್ಟೋ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಬಹುದಾಗಿತ್ತೋ ಏನೋ. ಮುಂದೇನಾದರೂ ಗಂಡಾಂತರ ಬಂದರೆ ದೇವರಿದ್ದಾನೆ, ರಕ್ಷಣೆ ಹೇಗೋ ಆಗುತ್ತದೆ. ಅದುದರಿಂದ, The Committee have also taken serious notice that no investigation in this direction has been made by the Department so far. The Committee desire that enquiry should be instituted in the matter and report of enquiry submitted to the Committee. ಇದಕ್ಕಿಂತ ಕಡಮೆ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನಿಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೆ ? ಏಕೆ ಒಡೆದು ಹೋಯಿತು, ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ ಲಸದಲ್ಲಿ ನ್ಯೂನತೆಯೆ, ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಮಾಡಿದ ಕೆಲಸವೆ ಎಂದು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಡವೆ ? ಹೇಗಿದ್ದರೂ ಸರಕಾರದ ಖಜಾನೆಯಿಂದ ಹಣ ಪಡೆಯಬಹುದು ಎಂಬ ಫೈರ್. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಜತ್ತಿಯವರು ಶರಾವತಿಗೆ ಹೋಗಿಯೇ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರು ಇದು ನಿಜವೆ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಡಿ. ಜತ್ತಿ.—ನನ್ನನ್ನು ಯಾರೂ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಈ ರೀತಿ ಬ್ರಿಚ್ ಆಯಿತು ಎನ್ನುವ ಸುದ್ದಿಯ ಮೇಲೆ ಹಣ ವನ್ನು ಕೊಡುವುದಾದರೆ, ಇದು ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಅದೃಷ್ಟ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನು ಕಾಗದ ಪತ್ರಗಳ ಗೈರ್‌ವಲಿಯ ವಿಷಯ :

“Loss of original tender papers and alleged tampering of official records.”

ಇದನ್ನು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಕೂಡ ನಾಟಕಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ನಾಟಕ ಎನ್ನುವುದು ಸರಿಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ, ಇದನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಮಾನವಾಗುತ್ತದೆ. ಸರಕಾರ ಎನ್ನುವ ದೊಡ್ಡ ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ಎಂತೆಂತಹ ಮೊಸಳೆಗಳು, ತಿಮಿಂಗಿಲಗಳು ಇರುತ್ತವೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನೋಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಹೊರಟು ಸಮಿತಿಯವರು ಕೆಲವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹೊರಗೆ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ.

“.....Very important documents and agreements of a contractor were lost in a P. W. D. Division. If such things are allowed to continue

there will be no sanctity for Government records. The Committee also doubted whether there may not be any more cases of this nature which may have not come to notice. ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಲೆಕ್ಕಪತ್ರವಾದರೂ ಇರಲಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. 40 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ 140 ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆಂದು ಬರೆಯಬಹುದು. ಅದುದರಿಂದ ಟೆಂಡರ್ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಪವಿತ್ರತೆ ಇದೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಅಂತಹ ಪವಿತ್ರತೆ ಇದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಕಾಗದ ಪತ್ರಗಳು ಮಾಯವಾಗುವುದು, ಕಳವಾಗುವುದು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಕಳಂಕ ತರುತ್ತದೆ. ಮುಂದೆ ಹೀಗಾಗದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

“Delay in accepting the tender”. - Infructuous expenditure. unavoidable expenditure.

ಎಲ್ಲ ಪ್ರಾರಾಗಳನ್ನೂ ನಾನು ಓದುವುದಿಲ್ಲ. ಇಷ್ಟು ದೊಡ್ಡ ವರದಿಗಳನ್ನು ಬರೆದುಕೊಡುತ್ತಾರೆ, ಆದರೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು, ಸರಕಾರ, ಯಾವಾಗಲೂ ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಉತ್ತರ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ನಾವು ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ, ಅವರು ಅವರ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ನಾವು ಹೇಳುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ಹೇಳಬಾರದೆಂಬ ಧೋರಣೆಯನ್ನು ನುಸರಿಸಬಾರದು. ಇದರಲ್ಲಿರುವ ಇತರ ವಿಷಯಗಳಿಗೂ ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕು.

3-00 P.M.

ಅಮೋನಿಯಂ ಸಲ್ಫೇಟ್ ಕಳವಾಯಿತು ಎಂದು ಇದರಲ್ಲಿ ನಮೂದಾಗಿದೆ. ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಎಷ್ಟು ಜನರು ಕದ್ದಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಪತ್ತೆ ಮಾಡುವುದು ಕಷ್ಟ. ಕಳ್ಳರಿರುತ್ತಾರೆ, ಕಳವು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಯಾರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಕಳವಾಯಿತು ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಲೆಕ್ಕವನ್ನಾದರೂ ಕೊಡಲಿ.

“The Committee were not prepared to accept that it was an accidental theft and came to the conclusion that it was an organised theft and sufficient precaution was not taken and no periodical stock verification was also conducted by the Department.” ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ನೋಡಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ನನಗೆ ಸಮಿತಿಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಬೇಡಾರಾಗಿದೆ. ಇದು ಒಂದೆರಡು ಇರಾಖೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟದ್ದಲ್ಲ. ಕೋಟಿಗಟ್ಟಲೆ ಹಣಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿರುವುದು. ಆದರೆ ಇವರು ಅವರ ಗಮನವನ್ನು ಎಲ್ಲಿಗೆ ಸೆಳೆದಿದ್ದಾರೋ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಹೋಗಿ ನೋಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದೂ ಕೂಡ ಪೂರ್ವಭಾವಿಯಾಗಿ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರಿಗೆ ತಿಳಿದಿರಬೇಕು ಕೊಟ್ಟು ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಆಡಿಕೆ ಆಬ್‌ಜೆಕ್ಷನ್‌ಗಳಿಗೆ ವರ್ಷಗಟ್ಟಲೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ.

ಈ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ಪೇಷರ್ ಮಿರ್ಸ್ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಪೇಷರ್ ಮಿರ್ಸ್ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಏನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಎಂಬುದನ್ನು ಸಮಿತಿಯವರು ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಭದ್ರಾವತಿ ನಿಮಿಂಟ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ ವಿಷಯ ಸಹ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ದೇಶದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಒಂದು ವಿಶೇಷ ಸಮಿತಿ ಈ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರದ ವಿಷಯವನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಸಮಿತಿಯವರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅಮೇಲೆ ಸ್ಟೇಷನರಿ ಅಂಡ್ ಪ್ರಿಂಟಿಂಗ್ ಇಲಾಖೆಯ ವಿಷಯ ಇದೆ. 26 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಬ್ಯಾಲೆನ್ಸ್ ಇದೆ. ಅದು ಅಕ್ಕಮರಳೇಟ್ ಆಗಿದೆ. ಇಲೆಕ್ಟ್ರಿಸಿಟಿ ಬೋರ್ಡಿನಲ್ಲಿ 26 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ವ್ಯವಹಾರ ಇದೆ. ಇದು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಆಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಇದಕ್ಕೆ ಕೊಡುವ ಹಣ ಬಡಬಗ್ಗರದು ಇವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್ನೂ ಹೇಳುವುದು ಬಹಳ ಇದೆ. ನನಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಇನ್ನೂ ಹತ್ತು ನಿಮಿಷ ಅವಧಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ದುಡ್ಡಿನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ವಹಿಸುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಅಪಾದನ ಬಾರದ ಹಾಗೆ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ವಿಷಯಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡದಾಗಿಯೇ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—The House will now rise and meet again half an hour later.

The House adjourned for recess at Five Minutes past Three of the Clock and reassembled at Forty Minutes past Three of the Clock.

[MR. DEPUTY SPEAKER in the Chair.]

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಗೋಪಾಲ ಗೌಡ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಕಳೆದ ಅಧಿವೇಶನದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಬಾದಿ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮೋದ್ಯೋಗದ ಬೋರ್ಡ್ ರಚನೆಯಾದ ರಾಗಾಯತು, ಅಂದರೆ, 1957ನೆಯ ಇಸವಿಯ ಅಕ್ಟೋಬರ್ 1ನೇ ತಾರೀಖಿನಿಂದ ಇದುವರೆಗೆ ಆದ ಹಣಕಾಸಿನ ವ್ಯವಹಾರಕ್ಕೆ ರೆಕ್ಕೆಪತ್ರ ಇಟ್ಟಿಲ್ಲ ಅಂತ ಹೇಳಿ ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಅಪಾದನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಾ, ಮಾನ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಅದು ಆಗಿನ ಬೋರ್ಡಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು; ಬೋರ್ಡ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಹೊರಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಆದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು; ಅದನ್ನೇ ಸಮಾಧಾನ ಅಂತ ತಿಳಿದು ಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಎಂದರೆ, ಮುಂದೆ ರೆಕ್ಕೆ ತನಿಖೆಯಾಗುತ್ತದೆ, ಎಲ್ಲ ವ್ಯವಹಾರಗಳೂ ಸರಿಹೋಗುತ್ತವೆ ಅಂತ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೆವು. ಇನ್ನೂ ರೆಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತಾ ಇದೆ ಅಂತ ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಇನ್ನೂ ಎಷ್ಟು ಕಾಲ ಹಿಡಿಯತೊ, ಎಷ್ಟು ಕೊಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ರೆಕ್ಕೆ ಆಗಬೇಕೋ, ಏನೇನು ವ್ಯವಹಾರ ಆಗಿದೆಯೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದೇ ಬೋರ್ಡಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಪ್ಯಾರ 51, ಪೇಜು 27ರಲ್ಲಿ, ಪ್ಯಾರ 52 ಪೇಜು 28 ರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಅಪಾದನೆಗಳನ್ನು, ಟೀಕೆಗಳನ್ನು ಸಮಿತಿಯವರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಒಬ್ಬರು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಹಣ ಕೊಟ್ಟ ಬಗ್ಗೆ ಸಮಿತಿಯವರು ತಮ್ಮ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ರೆಕ್ಕೆವಾಗಿದೆ, ಕಾನೂನುಬದ್ಧವಾಗಿ ಬೋರ್ಡ್ ವ್ಯವಹಾರ ನಡೆದಿದೆಯೆ, ನಡೆಯದೆ ಇದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ, ಹಣಕಾಸಿನ ವ್ಯವಹಾರಕ್ಕೆ ಯಾರು ಹೊಣೆಯಾಗಿದ್ದಾರೋ ಅವರ ಮೇಲೆ ಯೋಗ್ಯ ಅಪಾದನೆಯನ್ನು ಹೊರಿಸಿ, ಅವರನ್ನು ತನಿಖೆಗೆ ಗುರಿಪಡಿಸುತ್ತೀರಾ ಅಂತ ನಾನು ಸರಕಾರವನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಮುಖಂಡರುಗಳಿರುತ್ತಾರೆ; ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದಲ್ಲರಂತೆ ಮೂಲ ಸಚಿವರಿಗೆ ಅವರ ಬೆಂಬಲ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಪರಸ್ಪರ ಒಬ್ಬರ ಮೇಲೆ ಅಪಾದನೆ ಹೊರಿಸಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಹಣ ದುರುಪಯೋಗವಾದ ಕಡೆ, ನಿಷ್ಕೂರವಾಗಿ ವಿಚಾರಣೆಗೆ ಗುರಿಮಾಡುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ 16-17 ವರ್ಷದೊಳಗೆ ಒಬ್ಬ ಕೈರಾನ್ ಮೇಲೆ ವಿಚಾರಣೆಯಾಗಿರುವುದನ್ನು ನೋಡುತ್ತೇವೆ. ಬಹುಶಃ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕೈರಾನರು ಇರಬಹುದು ಎಂದು ನನಗೆ ಅನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಅವರ ಮೇಲೆ ರಾಜ್ಯ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರಕಾರದವರು ಧೈರ್ಯ ಮತ್ತು ನಿಷ್ಕೂರ ವಹಿಸುತ್ತಾರೆ ಅಂತ ಹೇಳಿ ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅನಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದವರು ಸುಮಾರು 40 ಕಂಪೆನಿಗಳಲ್ಲಿ ಹಣ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಕಂಪೆನಿಗಳು ಹೇಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿವೆ, ಎಷ್ಟು ಹಣ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ, ಅವು ಸುಸೂತ್ರವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿವೆಯೆ ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ನಿಗಾವಣೆ ನಮಗೆ ಇಲ್ಲ. ಎಂದು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಈ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಆತಂಕವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಆತಂಕವನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸುರಕಾರದವರು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಅಂತ ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅನೇಕ ಕಂಪೆನಿಗಳಲ್ಲಿ ಶೇರುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಅವು ಹೇಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿವೆ, ಅವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವುದು ಹೇಗೆ, ನಿಜವಾಗಿ ಅವು ತಮ್ಮ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಸಾಧಿಸುವ ದೆತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಾ ಇವೆಯೆ? ಇದನ್ನು ನೋಡಬೇಕು. ಕಂಪೆನಿ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರ ಮುರಾಜಿಗೆ ಒಳಗಾಗಿ, ಸರಕಾರದವರು ಮುನಿವನ್ನು ತಾಳಿರುವುದು ನಮಗೆ ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಅವರು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಎಲ್ಲಾ ಕಂಪೆನಿಗಳನ್ನೂ ದೇಶದ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸರಿಯಾದ ಹಣದ ಭದ್ರತೆಯಮೇಲೆ ಗುರಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನೆರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಏನು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಆ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ತಡಮಾಡದೆ ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂದೆ ಬರುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ಅನಿಸುತ್ತೇನೆ. ಸಮಯ ಇಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ ನಾನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ವಿವರಗಳಿಗೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕಂಪೆನಿಗಳು ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ—ಅಲ್ಲ ವ್ಯವಹಾರಗಳು ತೃಪ್ತಿ ಕರವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ಸಮಿತಿಯವರು ತಮ್ಮ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

[MR. SPEAKER in the Chair.]

ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಡಿಜೆಸ್ಟ್‌ಓಂಡಿಂಗ್ ಆರ್ಟಿಕ್ಲೆ ಅಬ್ಬೆಕ್ಷನ್ಸ್ ವಿಚಾರವಾಗಿ 106ನೆ ಪ್ಯಾರಾದಲ್ಲಿ ಕಮಿಷನರವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

MR. SPEAKER.—Sri Gopala Gowda is still continuing his speech! What time did he take? When I left the House it was 1-40 P.M. I suppose there is nobody else interested in speaking. That is why

they allowed Sri Gopala Gowda to speak. Perhaps other members are not participating. That is why they allowed him to talk.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲ ಗೌಡ.—ಇಲ್ಲ, ಅಂಥದೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಈ ಆಡಿಟ್ ರಿಪೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅದ್ವೈತವನ್ನು ಏನು ಎತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಕಮಿಷಿಯವರು ಈ ತರಹ ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

“The Committee are constrained to observe that a number of objections with a money value of Rs. 27.93 crores are still outstanding and some of the items relate to periods so far back as 1950-51. This is really a sorry state of affairs and the Committee are not prepared to accept any defensive arguments from the departments as continuance of this state of affairs is not a sign of efficiency.”

ಇಲ್ಲ ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ವರದಿಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿವರ್ಷವೂ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ ನಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಇಡುತ್ತೇವೆ. ಅದಕ್ಕೆ ನಮಗೆ ಸರಕಾರ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಸಮಾಧಾನಕರವಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಅದು ಇಷ್ಟರಲ್ಲಿಯೇ ಪರಿವರ್ತನೆಯಾದರೆ, ಇದರ ಉದ್ದೇಶ ಸಾರ್ಥಕವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾವು ಕ್ರಮವಾಗಿ ಮತ್ತು ಒಂದೇ ಸಮನೆ ರಾಜ್ಯಾಂಗದ ವಿಧಿ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಮುರಿದು ರಾಜ್ಯಭಾರ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ; ಸಂವಿಧಾನದ ನಿಯಮಗಳಿಗೆ ನಾವು ಗೌರವ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಬಹಳ ವಿಷಾದದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ವರದಿಗಳನ್ನು ನಾವು ಇವತ್ತು ಏನು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ, ಇದರಲ್ಲಿ ಸಮಿತಿಯವರು ಏನು ಪ್ರಯತ್ನಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಬಹಳ ವಿಶೇಷವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹಣದ ದುರುಪಯೋಗ ಹಾಗೂ ಅಕ್ರಮವಾದ ವ್ಯವಹಾರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸರಕಾರದವರ ಗಮನವನ್ನು ಸೆಳೆದಿದ್ದಾರೆ, ಅವುಗಳಿಗೆ ಸಮಾಧಾನಕರವಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಡುವುದಲ್ಲದೆ, ಮುಂದೆ ಇಂಥ ಇದ್ದಿಲುಗುಲಿಗಳು ನಡೆಯದಂತೆ ಸೂಕ್ತಕ್ರಮವನ್ನು ಈ ಸರಕಾರದವರು ವಹಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡು, ಸಮಿತಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಶ್ರೀ ಪಾಟೀಲರಿಗೆ ಮತ್ತು ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಈ ಸಭೆಯ ಪರವಾಗಿ ಮತ್ತು ನನ್ನ ಪರವಾಗಿ ಧನ್ಯವಾದಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಸಂಜೀವನಾಥ ಐಕಳ (ಸುರತ್ಕಲ್).—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನು ಇವತ್ತು ಮಾತನಾಡುವುದನ್ನು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತೇನೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಇಂಗ್ಲೀಷ್‌ನಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವುದಾದರೆ ಈ ರಿಪೋರ್ಟಿನ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಏನು ಹೇಳಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಹೇಳಲು ಇಂಗ್ಲೀಷ್‌ನಲ್ಲಿ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಶಬ್ದಗಳು—ಬಯ್ಯುವಂತಹದು ಅಲ್ಲ—ಒಳ್ಳೆಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುವಂತೆ ಶಬ್ದಗಳು ಸಿಕ್ಕಲಿಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದವರು ತಪ್ಪು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಾರದು ಈ ಸರ್ಕಾರದ “ಹಣಬರಹ” ಏನಂತ ಇದೆ ಎಂದರೆ.

MR. SPEAKER.—He should use some better word. I know his *bona fides*. He can say “capacity.” There are certain words which should be disallowed. Even if they are not parliamentary, I can very well say that they are not to be used.

ಶ್ರೀ ಸಂಜೀವನಾಥ ಐಕಳ.—ಅದು ಈ ವರದಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಇದೆ. ವರ್ಷೇ ವರ್ಷೇ ಈ ಕಮಿಷಿಯವರು ರಿಪೋರ್ಟ್ ಕೊಟ್ಟು ಯಾವುದು ಆಗಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇರುತ್ತಾರೆ ಬಹಳ ಒತ್ತಾಯಿಸಿ—ಅದನ್ನೇ ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅದನ್ನೇ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪುನರಾವರ್ತಿತ ಮಾಡುವ ಹಾಗೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಫುಟ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ಯಾರಾಗ್ರಾಫನ್ನು ನೋಡುವಾಗ ನಾನಾಗಲೇ ಏನು ಹೇಳಿದೇನೋ ಅದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಚಿತ್ರಿಸುತ್ತದೆ. ಆ ಶಬ್ದ ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ, ಅದು ಬಹಳ ರಸವತ್ತಾಗಿ, ಬಹಳ ವಿಂಗಡವಾಗಿ ಬಹಳ ವಿರಳವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಆ ಶಬ್ದವನ್ನು ಹೇಳುವಾಗ ಮಾನ್ಯ ಆರ್ಥಿಕ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇರಲಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲ ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ ಎಲ್ಲ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕಾದ ಹಣ ಬಾಕಿ ಉಳಿದಿದೆ ಎಲ್ಲ ಮಂಜೂರಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಲ್ಲ ಮಂಜೂರು ಮಾಡದೇ ದುರುಪಯೋಗವಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಿಸ್‌ಅಪ್ರೋಪ್ರಿಯೇಷನ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹಿಂದೆಲ್ಲಾ ಹೇಳಿದ್ದರೋ ಅವುಗಳನ್ನೇ ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಪಬ್ಲಿಕ್ ಅಕೌಂಟ್ಸ್ ಕಮಿಟಿ ಅಂತ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ನಮ್ಮನೆ ಒಂದು ರಿಪೋರ್ಟನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ನುಮ್ಮನೆ ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಎರಡು ಮೂರು ದಿವಸ ಇದರ ಮೇಲೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ ಇದಕ್ಕಾಗತಕ್ಕ ಹಣದ ಬರ್ಚು ನೋಡುವಾಗ ಈ ರೀತಿ ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡುವುದು ಸಮಂಜಸವಾಗಿ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಬಹುಶಃ ಈ ಪದವನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಬಾರದು, ‘ನಾಟಕ-ಮಾನ-ಮರ್ಯಾದೆ’ ಎಂದರೆ ತಪ್ಪಾಗುತ್ತದೆ.

Mr. SPEAKER.—What language is the member using ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಡಿ. ಜತ್ತಿ (ಹಣಕಾಸಿನ ಶಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಒಳ್ಳೆಯ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಯಾರಾದರೂ ಅವರನ್ನು ಪ್ರಿವೆಂಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೇ ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಒಳ್ಳೆಯ ಮಾತನಾಡಲಕ್ಕೂ ಅವರಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ, ಅದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತು.

Sri SANJEEVANATH AIKALA.—I want to be decent, but.....

Mr. SPEAKER.—Then, I had better give him some other chance on some other occasion to be decent.

ಶ್ರೀ ಸಂಜೀವನಾಥ ಐಕಲ್.—ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ತಪ್ಪು ಮಾಡುವಂತಹುದನ್ನು ಮತ್ತೆ ಪುನರಾವರ್ತಿತ ಮಾಡಿದರೆ ಇದು ಬೇಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸರ್ಕಾರ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಬೇಸರಪಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಹಣಕಾಸಿನ ಮಂತ್ರಿಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಅವರ ಕೃಪಾನಿಷಿ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನನಗೆ ತುಂಬಾ ವಿಶ್ವಾಸ ಇದೆ. ಅವರು ತಪ್ಪು ಬರದಂತೆ ಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುವಂತಹವರು ಅಂತಹ ಒಂದು ಉಚ್ಚ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ, ಅವರು ಈ ರೀತಿ ಆಗತಕ್ಕ ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ, ಅಂತಹವರು ಇಂತಹ ಮೇಲಿನ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದ್ದೂ ಕೂಡ ಇಂತಹ ತಪ್ಪುಗಳು ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಬರುವುದು ಎಂದರೆ ಬಹಳ ಬೇಸರದ ಸಂಗತಿ. ಅವರು ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಎರಡು ಮೂರು ವರ್ಷದ ಅಂತರದಲ್ಲಿ ಅವರು ಇಲ್ಲದ ಕಾರಣ ಈ ತಪ್ಪು ಘಟನೆಗಳಾಗಿರಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಇವುಗಳಿಗೆ ಕ್ಷಮೆ ಕೊಡುವುದಾದರೆ ಕೊಡಬಹುದು ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ನಾನು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗೋಪಾಲ ಗೌಡರು ಹೇಳಿದ ವಿಷಯಗಳನ್ನೇ ಪುನರಾವರ್ತಿತ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ, ಬಹಳ ರಸವತ್ತಾಗಿ ನಮಂಜನವಾಗಿ ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. 52ನೇ ಪುಟದಲ್ಲಿ (1960-61) ಒಂದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ :

“This is really a sorry state of affairs and the Committee are not prepared to accept any defensive arguments from the departments as continuance of this state of affairs is not a sign of efficiency. The Committee are particular about clearance of these objections and unless a time limit is fixed, the committee are not hopeful that the department will be serious about the matter.”

ಇದರಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಕೆಡುಕು ಇದೆ. ಇದನ್ನು ಆರ್ಥಿಕ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ ನಂತರ 53ನೇ ಪುಟದಲ್ಲಿ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಡೆಪ್ತ್ ವಿಷಯ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. 1961ನೇ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ನಮಗೆ 156.75 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಸಾಲ ಇತ್ತು ಇದನ್ನು ಹಿಂದಿರುಗಿ ಕೊಡುವ ಬಗ್ಗೆ—ಚೆಚ್ಚಿನ ಹಣವನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರಿಂದ ಪಡೆದಿದ್ದೇವೆ—ಅವರು ಇನ್‌ಸ್ಟಾಂಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಪ್ರಕಾರ ಹಿಂದಿರುಗಿ ಕೊಡುವ ಅನುಕೂಲತೆಯನ್ನು ನಮಗೆ ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೂ ಕೂಡ ಯಾವ ಯಾವ ಸಾಲವನ್ನು ಕೂಡ ಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಅದನ್ನು ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ನಮಗೆ ಬರಬೇಕಾದ ಸಾಲ ಏನಿದೆ ಲೋಕಲ್ ಬಾಡೀಸ್ ಮತ್ತು ಇತರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದ ಅದೂ ನಕ 32.12 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಬಾಕಿ ಉಳಿದಿದೆ. ಎಂದರೆ ಒಂದು ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಲವನ್ನು ವಾಪಸ್ಸು ಕೊಡುವಂತಹ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಲಿಲ್ಲ ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ನಮಗೆ ಬರಬೇಕಾದ ಸಾಲವನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡುವ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಲಿಲ್ಲ, ಈ ರೀತಿ ಬಹಳ ಡೋಲರಾಯ ವಾನವಾದ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದೇವೆ, ಇದು ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾದ ವಿಷಯವಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಡಿ. ಜತ್ತಿ.—ಅದಕ್ಕೆ ಉಪಾಯವನ್ನು ನೂಚನೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಸಂಜೀವನಾಥ ಐಕಲ್.—ತಾವು ಚಾಣಾಕ್ಷರು ಇದ್ದೀರಿ ತಮ್ಮ ಬುದ್ಧಿಗೆ ಗೋಚರವಾದುದನ್ನು ಮಾಡಿ.

ಇನ್ನು 83ನೆಯ ಪುಟದಲ್ಲಿ ಫೈನಾನ್ಸ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರು ನಿಧಾನ-ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಏನು ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ, ಶಾಸನಸಭೆಗಳಲ್ಲೇನು ಟೀಕೆ ಹೇಗೆ ಬರಲು ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ, ವರದಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಸಲ್ಲಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮೇಲಿಂದ ಮೇಲೆ ಇರಾಜೆಗಳಿಗೆ ಕಾಗದೆ ಬರೆದರೂ ಯಾರೂ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿದ್ದವರು ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕೋ ಅವರು ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥಿತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಉತ್ತರ ಕೊಡದಿರುವ ಧೋರಣೆಯನ್ನು ತಾಳಿರುವಂತೆ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಯಾವ

ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಆಗ ಕೊಡದಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಏನೋ ಒಂದು ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಆಕ್ಷೇಪಣೆಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೋ ಏನೋ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿರುವಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ.

4-00 P.M.

ಇನ್ನು ಬೇರೆಬೇರೆ ಬಾಬುಗಳಿಗೆ ಖರ್ಚುಮಾಡಿದ ಹಣ, ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡಿದ ಹಣ ಮಂಜೂರಾತಿಯಿಲ್ಲದೆ ಖರ್ಚುಮಾಡಿದ್ದು ಇವುಗಳ ಒಂದು ಪಟ್ಟಿಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಅದೇಲ್ಲಾ ಸೇರಿದರೆ ಕೆಲವು ಲಕ್ಷ ಅಥವಾ ಕೋಟಿಯವರೆಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ವಿಷಯ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. 29ನೆಯ ಪುಟದಲ್ಲಿ ಕಳುವಿನಿಂದ ನಷ್ಟವಾಗಿದೆಯೆಂದು ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಆ ವಿಚಾರವನ್ನು ಆಗಲೇ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಮೋಸ ಮಾಡುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರು ವ್ಯವಸ್ಥಿತ ವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿರುವಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಎಷ್ಟೋ ವೇಳೆ ಇಂ, ಹೆಗ್ಗಣ ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಎಕ್ಕಳೆ ಎಂದು ಹೇಳುವ ಒಂದು ಪ್ರಾಣಿ ಹಾಳುಮಾಡಿರುವುದೂ ಉಂಟು. ಒಂದು ಸಲ ನಾನು ಸರ್ಕಾರದ ಮಾರಾಟದ ಡಿಪೋಗಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದೆ. ಅಲ್ಲ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದ ಕೆಲವು ಸ್ಟೇಷನರಿ ಸಾಮಾನು ಗಳನ್ನು ಜಿರಳೆಗಳು ತಿಂದು ಹಾಕಿ ಅದು ತಿಳಿಯದೆ ಮೇಲಿಂದ ಮೇಲೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹೊಸ ಸ್ಟೇಷನರಿ ಸಾಮಾನುಗಳಿಗೆ ಆರ್ಡರು ಮಾಡುತ್ತಲೇ ಇದ್ದರು. ಹಾಗೆ ಜಿರಳೆಗಳು ತಿಂದು ಸ್ಟೇಷನರಿ ನಷ್ಟವಾಗಿರುವ ಸಂದರ್ಭ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಬಾಕಿ ಕಡೆಗಳಲ್ಲೇನಾಗಿದೆಯೋ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

ಈಗ ಖಾದಿ ಮತ್ತು ಏರೇಜ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್. ನನಗೆ ಅದರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಪರಿಶ್ರಮವಿದೆ. ಹೋದ ಜಮ್‌ದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಾರನಾಗಿದ್ದೆನೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಂಸ್ಥೆಯಿದೆ, ಆ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಒಳ್ಳೆಯ ರೀತಿಯಿಂದ ಆರ್ಗನೈಜ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಅಲಸ್ಟಲ್ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಈ ಕೈಗಾರಿಕೆಗೆ ಬೇಕಾದ ಸಹಾಯ ಬೇಕಾದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ದೊರೆಯದೆ ಕಡೆಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದ ಸಹಾಯ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಸಾಕಷ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ನಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನು ಅವಶ್ಯಕವಿರುವುದಕ್ಕಿಂತ 2-3 ಪಾಲಿನಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಕೆಲಸಕ್ಕಾಗುವ ಖರ್ಚಿಗಿಂತ ಅಫೀಸರುಗಳ ಸಂಬಳಕ್ಕೇ ಜಾಸ್ತಿ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಖಾದಿ ಬೋರ್ಡಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಯಾವ ರೀತಿ ಮಾಡಿದರೆಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಅವರು ರಿಟೈರ್ ಆಗುವಾಗ ಐವತ್ತೆಂಟು ಜನರನ್ನು ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ನೇಮಕಮಾಡಿ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ನಂತರ ಬಂದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಆ ನೌಕರರನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಫೀಸುಗಳಿಗೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸರ್ವೈಜ್ ಎಸಿಟ್ ಕೊಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಇರುವ ಅಫೀಸುಗಳಲ್ಲಿ ಕುರ್ಚಿ, ಮೇಜು, ಬೇಕಾದ ಸಾಮಾನು ಗಳನ್ನಿಡುವುದಕ್ಕೆ ಕೂಡ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಜಾಗವಿಲ್ಲ. ಮುಂದಿನ ವರದಿಗಳಲ್ಲಿ ಆ ವಿಷಯ ಬರಬಹುದು.

ಇನ್ನು ತುಂಬಾ ಸಾಲ ಮತ್ತು ಸಹಾಯ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಎಷ್ಟೋ ಮಂದಿ ಸಾಲವನ್ನು ವಾಪಸ್ಸು ಮಾಡಿಲ್ಲ. 1957ರಲ್ಲಿ ಈ ಬೋರ್ಡು ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಗಿದ್ದರೂ 1961ರ ವರೆಗೂ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಆಡಿಸ್ ಪೀಟ್ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ, 4 ವರ್ಷಗಳ ಲೆಕ್ಕ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ವರ್ಷೇ ವರ್ಷೇ ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲವರು ಕಳುಹಿಸಿರಬಹುದು. ಕೆಲವರು ಕಳುಹಿಸದಿರಬಹುದು. ಕೊಟ್ಟ ಸಾಲ ವಸೂಲಿಮಾಡುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಇರಾಖೆಯ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದರು. ಎಗ್ನಿಕ್ಯುಟಿವ್ ಅಫೀಸರು ಯೋಗ್ಯರಾಗಿರಬೇಕು ಉತ್ತಮದಿಂದ ಕೆಲಸಮಾಡುವವರಾಗಿಯೂ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಬೋರ್ಡಿನ ಅಫೀಸರು ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಿ ಅವರನ್ನು ಕೆಲಸ ಮಾಡದಂತೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಖಾದಿ ಬೋರ್ಡಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಬೇರೇಕೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಲೆಕ್ಕವಿಲ್ಲ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಮುಂದೆ ನಾನು ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತೇನೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅವರಿಗೆ ಕೊಂಡರೆಯಾಗುವ ಕೆಲವು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಬೇಗ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ, ಅಧ್ಯಕ್ಷರಲ್ಲಿ ದೊರೆಯ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಎಷ್ಟು ಬಾಕಿ ನಿಂತಿದೆ, ಅದರ ವಸೂಲಿಗೆನು ಕ್ರಮಕೈಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ ಎಂಬುದು ಸರಿಯಾಗಿ ತಿಳಿಯದು; ಸರಿಯಾದ ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಂಡಿರುವಂತೆ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ, ಆದುದರಿಂದ ವರ್ಷೇ ವರ್ಷೇ ಬಾಕಿ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿದೆ. ಇದು ನನ್ನ ಅನುಭವ. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ರೀತಿಯಿಂದ ನಡೆಸಿದರೂ ಎಷ್ಟೋ ಬಾಕಿ ನಿಂತಿದೆ. ಇತರ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ತಿಳಿಯದು. ಕೆಲವು ಗ್ರಾಮ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಖಾದಿ ಬೋರ್ಡಿನಿಂದ ಕಳುಹಿಸಿದ ಕುದ್ಲಿಣ, ಗಾಣ, ಬತ್ತ ಕುಟ್ಟುವ ಯಂತ್ರ ಮೊದಲಾದುವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದರೆ ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿ ಅವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿಂದ ಬೋರ್ಡಿನ ಕೆಲಸ ನಡೆದಿದೆ.

(ಶ್ರೀ ಸಂಜೀವನಾಥ ಏಕಕ)

32ನೆಯ ಪುಟದಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರ ಇಲಾಖೆ ವಿಚಾರವಿದೆ. ಪೇರು ಬಂಡವಾಳ ಸಾಕಾದಷ್ಟಿಲ್ಲದಿರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಲ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದುದರಿಂದ ಕುಟುಂಬವರು ಹೇಳಿರುವಂತೆ ಅದಷ್ಟು ಬೇಗ ಆರ್ಥಿಕ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಸೂಕ್ತಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈಗ ನೋಡಿದರೆ ಹಣ ತಿಂದುಹಾಕುವುದೇ ಸಹಕಾರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ ಎಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. ಹಣ ತಿನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಪಕ್ಷದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಪ್ರೆಸ್ನೀಜ್ ಬೆಳೆಯುವಂತೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಲು ಸಹಕಾರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಸ್ಥಾನ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಲು ಈ ಸಹಕಾರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಗುತ್ತಿದೆಯೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ.

ಸ್ಪೆಷಿಯಲಿ ಎಂಪ್ಲೊಯಿಡ್ ಬೋರ್ಡಿನ ಬಗ್ಗೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಪವರುಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದರಿಂದ ಅದು ದುರುಪಯೋಗವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಎಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಪವರುಗಳು ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ಬೇಕೋ ಅಷ್ಟನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕೊಡುವುದು ಅಗತ್ಯ.

ಇನ್ನು ಸರಕಾರದವರು ಈಗ ಖಾದಿ ಬೋರ್ಡ್, ಹ್ಯಾಂಡಿಕ್ರಾಫ್ಟ್ಸ್ ಬೋರ್ಡ್, ಹೌಸಿಂಗ್ ಬೋರ್ಡ್, ಎಜುಕೇಷನ್ನಿಗೆ ಒಂದು ಬೋರ್ಡ್ ಹೀಗೆ ಎಲ್ಲೆಯೂ ಬೋರ್ಡ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಸರಿಯಲ್ಲ. These are all things which are required to strengthen the party position; some of them are not absolutely necessary. The Khadi & Village Industries Board can come under the Industries Department. It can be scrapped.

Sri R. S. HEGDE (Honnavar).—Mr. Speaker, Sir, on reading the various paragraphs of these reports, I would like to submit that after all we have inherited a system of parliamentary democracy from Great Britain. Even in an advanced country like that, the Public Accounts Committee is a yearly feature and even there it has not been possible to prevent overlapping of finances and to enforce strict financial control. This Public Accounts Committee has been the feature for the last several years and the minimum concern of this House will be how to minimise the evils and if I may call them, the necessary evils which are there in the administration of the country. From that point, these reports have to be approached. It is not possible to eradicate them completely, but it is possible to minimise them.

Firstly I would submit that there is no proper coordination between the various departments. Take for instance Fisheries. The Fisheries Department supplies the machine and for that electricity is needed. Electricity is not given and therefore the machine rusts. Unless there is some sort of co-ordination between the Fisheries Department and the Electricity Department, naturally the machinery is bound to rust and bound to decay. Another instance is that the Agriculture Department supplies a number of pump sets for the purpose of irrigation, but at the same time we have to depend for electricity on the Electricity Department. So much so unless electricity is supplied the using of these pumps become an impossibility. From that point of view, my submission is that there must be proper coordination between the various Departments. Even in respect of over-spending or surrendering of money, even at the district level there is no proper coordination. The Deputy Commissioner is the king of the district and he is the person who is supposed to co-ordinate all the efforts of the various departments. Every month or once in two months they meet. Still on account of official jealousies it is not been possible to bring about co-ordination even amongst officers. Co-ordination between the officials and non-officials has been achieved to

a great extent on account of the Taluk Board and Village Panchayats. An engineer thinks it below his dignity to go to the office of the Block Development Officer and a Block Development Officer thinks it below his dignity to go to another office. In that way, as there is no proper co-ordination at the lowest levels, that has given rise to so many evils. Another thing is that, if the P.W.D. sanctions a scheme the Finance Department has to agree to that. There must be a co-ordinating officer. This pattern was followed by the Central Government in appointing Mr. T. T. Krishnamachari to coordinate the efforts of the various departments before he became the Finance Minister. If something can be done in the present set-up itself, there is no need to appoint a co-ordinating officer. My submission is that there must be proper co-ordination between the various departments at the district and State levels.

Another thing is that there is heavy rush for withdrawal of bills on the 31st of March. That must be stopped or at least eased. On the midnight of 31st March one finds an army of persons standing before the Treasury to encash their bills.

The whole report can be divided into two broad categories: One is excess of expenditure and the other is under-expenditure or surrender. We have to analyse why money is surrendered or why money is spent excessively in a particular department.

The most important department is the P.W.D. and it has spent money in excess of the budgetary allotment. So many reasons can be attributed for this. It is important to note that the Public Works Department is one department which can show some tangible results; this alone can show some tangible sign of Government activities. And no other department can expend so much. Naturally when everybody is eager to get money for their own projects, it is possible that money is overspent. That being the position, unless there is restraint in the human approach itself, I do not think this expenditure can be arrested despite the fact the Finance Department becomes the watchguard of the finances of the State. The P.W.D. expend money on account of the demands by various districts for various works. As far as surrender of moneys allotted to the various departments is concerned, there is an element of responsibility not only on the officers but also on the M.L.As. and the people. You know, Sir, so many works involve local contribution. When that local contribution is not forthcoming, it would not be possible to spend the money sanctioned by Government. So, the M.L.As. and the social workers as well should impress upon the people their responsibility as far as public contribution is concerned. It is no use blaming the Government alone.

Sir, I should say that there should be co-ordination between department and department. Take for instance, granting of land. Land has to be released by the forest department and then the revenue department will have to be approached. Like this, in several cases, more than one department would be involved. So, in the matter of co-ordination between these various departments, we will have to evolve

(SRI R. S. HEGDE)

a procedure. We have advanced in the democratic life and we must find out some such way. From the report we find that Government takes the responsibility of stocking certain materials. That should be discouraged. So far as the Statutory Bodies like the Khadi Board, State Electricity Board and the State Transport Corporation is concerned, my submission is, there must be a stricter supervision and watch on these institutions. These institutions bring discredit to Government on account of mis-management. No doubt, they are autonomous bodies having certain power and responsibility. But, there must be some control of Government over these bodies. The Report shows so many complaints. These should be minimised.

With these words, I submit, there is no question of removing all these evils; there is only the question of minimising the evil.

4-30 P.M.

†ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ಈಗ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕ 59-60, 60-61 ಮತ್ತು 62ನೆ ಆಡಿಟ್ ರಿಪೋರ್ಟಿನ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಏನು ನಡೆದಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಯಾವ ಒಬ್ಬ ವಿಚಾರವಂತ ವ್ಯಕ್ತಿ ನೋಡಿದರೂ ಇಲ್ಲ ಒಂದು ನುಮ್ರವಸ್ಥಿತವಾದ ಸರ್ಕಾರವಿದೆಯೇ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಹಾಕೇ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಈ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದನ್ನೇ ನೋಡುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ಇದರಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಕೊಳಕನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಹಣ ಹೇಗೆ ದುರ್ವಿನಿಯೋಗವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದು ಇದರಲ್ಲಿ ಎದ್ದು ಕಾಣುತ್ತಿದೆ. ಇದೇ ಶಾಸನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಅನೇಕಾವರ್ತಿ ಈ ಸರ್ಕಾರ ತನ್ನ ಅಧಿಕಾರವರ್ಗವನ್ನು ಒಂದು ಸರಿಯಾದ ನುಮ್ರವಸ್ಥಿತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿಲ್ಲವೆಂದು ಪದೇಪದೇ ಹೇಳುತ್ತಲೇ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಅಷ್ಟು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಮೂಲಿನಂತೆ ತಮ್ಮ ಒಂದು ಸಾಮಾನ್ಯ ಧೋರಣೆಯ ಪ್ರಕಾರ ನಮ್ಮನ್ನು ದಬಾಯಿಸಿಕೊಂಡೇ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಈ ದಿವಸ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಹಣದ ಖರ್ಚಿನಲ್ಲಿ ಹಿಡಿತವಿಲ್ಲ, ಅವರ ಪ್ಲಾನಿನ ಬಗ್ಗೆ ಅವರಿಗೊಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ಇರಾಖೆ ವೆಚ್ಚವಾಡಿದರತಕ್ಕ ಹಣವೆಲ್ಲಾ ದುರ್ವಿನಿಯೋಗವಾಗಿದೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳಿಗೆ ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಸಣ್ಣ ವಿಷಯ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಒಂದು ಕ್ರಿಕೆಟ್ ಮ್ಯಾಚಿಗೆ ಪ್ರಿಂಟ್ ಮಾಡುವ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಐದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ 50 ಸಾವಿರ ಕಾರ್ಡುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿರುವುದು ಕೇವಲ ಸಾಲು ಸಾವಿರ, ಉಳಿದಿರುವುದು 45 ಸಾವಿರ ಕಾರ್ಡುಗಳು. ಇಂತಹ ಸಣ್ಣ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹಿಡಿತವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳದೆ ಸರ್ಕಾರ ಇನ್ನು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ? ಎಷ್ಟು ಕೋಟಿ ಹಣ ದುರ್ವಿನಿಯೋಗವಾಗುತ್ತದೆ? ಒಂದು ಕಾರ್ಡಿಗೆ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿನಂತೆ 4 ಸಾವಿರ ಕಾರ್ಡುಗಳಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಅಪವ್ಯಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರಾದಂಥ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಹೆಗ್ಡೆಯವರು ಸ್ವಯಂ ಆದಳಿತದಂತಹ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗಳನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡಿ ಸರ್ಕಾರ ದೇಶದ ಹಣವನ್ನು ಹಾಳು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ ಎಂಬ ಉದಾತ್ತವಾದ ವಾದವನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟರು. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅವರು ಹೇಳಿದಂತಹ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಯಾವ ರೀತಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿವೆ ಯೆಂಬುದನ್ನು ನಾವು ನೋಡಿ ಹೇಳಬಹುದು. ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಹಸ್ರಾರು ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳಿವೆ. ಹೇರಳವಾಗಿ ಹಣವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಅವುಗಳಿಗೆ ಸಾಲವಾಗಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಮೆಷಿನರಿಗಳನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅನೇಕ ಸೊಸೈಟಿಗಳು ಎಲ್ಲವೆ, ಅವುಗಳ ವಿಳಾಸವೇ ಇವರಿಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಮೆಷಿನರಿಗಳ ವೈಪಾಳುಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹಣವನ್ನು ಮುಂಗಡವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಸೊಸೈಟಿಗಳು ಯಾವುವು, ಆ ಸೊಸೈಟಿಗಳ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕರು ಯಾರೆಂದರೆ ಶೈಲತರ್ಪಣದ ಚೋಷಿಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರತಕ್ಕ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು, ಮಹನೀಯರು. ಇಂತಹವರು ಇರತಕ್ಕ ಸೊಸೈಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷಾನು ಗಟ್ಟರ ಹಣ ದುರ್ವಿನಿಯೋಗವಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರಿಗೆ ವಿಶೇಷ

ವಾಗಿ ಆಶ್ರಯವಾಗಿದ್ದಂಥ ಖಾದಿ ಮತ್ತು ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್ ಬೋರ್ಡ್‌ ಏನಿದೆ ಆ ಇರಾಖೆಯಲ್ಲ ನುಮಾರು ಆರು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಆ ಇರಾಖೆಯ ರೆಕ್ಕೆಗಳು ಅಡಿಕೆ ಆಗಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಆಗಿರುವವರು ಮಾಜಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು. ಅಂತಹ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದ್ದು ಆ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ರಾಗಿರತಕ್ಕ ವ್ಯಕ್ತಿ ವರ್ಷಾನುಗಟ್ಟಲೆ ಸ್ವಯಂ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರಿಗೆ ಬಹಳ ಆತ್ಮೀಯವಾದ ಇಂತಹ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ರೆಕ್ಕೆಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಬರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ತಮ್ಮವರೆಂದು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬೀ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಎನುಮು ಮಾಡಬೇಕು. ಅಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಹಣ ದುರೂಪಯೋಗವಾಗಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಎಮರ್ಜೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಬೇರೆ ಪರಸ್ಪರ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳು ಇರಲಿ. ಇದೊಂದು ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಯಾರೇ ಆಗಿರಲಿ ಅಂತಹವರ ಕಾಲದಲ್ಲ ಏನಾದರೂ ಹಣ ಅಪವ್ಯಯವಾಗಿದ್ದರೆ ಅಂತಹವರ ಮೇಲೆ ಏನು ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂಬುದನ್ನು ಈ ಶಾಸನ ಸಭೆಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ನಿಜವಾಗಿ ಅಂತಹ ವರ ಮೇಲೆ ಕೈ ಮಾಡತಕ್ಕ ಶಕ್ತಿ ಇದೆಯೇ? ಅಂತಹ ದೊಡ್ಡವರನ್ನು ಹಿಡಿಯುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಸೊಸೈಟಿಗಳ ಮೇಲೆ ಇವರ ಕೈವಾಡವನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಗುಬ್ಬಿಯ ಮೇಲೆ ಬ್ರಹ್ಮಸ್ಥಾನ ತೋರಿಸಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ದೊಡ್ಡವರನ್ನು ಒಂದು ಸಾರಿ ಶಿಕ್ಷೆ ಮಾಡಿದರೆ ಆಗ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ದೊಡ್ಡ ಹೆಸರು ಬರುತ್ತದೆ. ಪಂಜಾಬಿನ ಕೈರೋನ್. ಅಂತಹವರ ಗುಂಪಿನ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಮೇಲೆ ಇವತ್ತು ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವಾಗ ಇಲ್ಲಿ ಅಂತಹ ಕೈರೋನ್‌ಗಳ ಗುಂಪು ಅನೇಕ ಇವೆ. ಇವರು ಸಾಹಸ ಮಾಡಿ ಅಂತಹವರನ್ನು ಈಚೆಗೆ ಎಳೆದು ಧೈರ್ಯಮಾಡಿ ತಕ್ಕ ಕ್ರಮವನ್ನು ಅವರ ಮೇಲೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಅಡಿಕೆ ರಿಫೈನರಿಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಹಣ ಅಪವ್ಯಯವಾಗಿದೆಯೆಂದು ತೋರಿಸಿ ದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಈಗಲೇ ತಡೆಗಟ್ಟಬಹುದು. ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ಇಂತಹ ವರದಿಯನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ ನುಮನ್ನ ಕಾಲಹರಣೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅದರಿಂದೇನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಚಾರ ವನ್ನು ನಾವು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸಾರಿ ಹೇಳಿದೆವೆ. ಇವತ್ತೂ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಇನ್ನು ಪಿ. ಡಬ್ಲ್ಯೂ. ಡಿ. ವಿಚಾರ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಇದು ಮಹಾಭಾರತದಂತಿದೆ. ಈಗಿರತಕ್ಕ ಈ ಇಲಾಖೆ ವರ್ಷಕ್ಕೆ 60-70-80 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಬರ್ಚು ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಇಲಾಖೆಯಾಗಿಿದೆ. ಮೈಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಒಂದು ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾದರೂ ಹೇರಳವಾಗಿ ಹಣವನ್ನು ಬರ್ಚು ಮಾಡತಕ್ಕ ಒಂದು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಈ ಇಲಾಖೆಗೆ ಬಿಟ್ಟು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಈ ಇಲಾಖೆ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದೆಯೆಂದರೆ ತಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬೆಚ್ಚನುತಿದೆ. ಈ ಇಲಾಖೆ ಒಂದು ಮುಖ್ಯವಾದ ಕೆಲಸ ಏನು ಮಾಡಿದೆಯೆಂದರೆ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳನ್ನು ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನೋಗನಾಗಿ ಈ ಇಲಾಖೆ ನಾಕಿದೆ. ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸದ ಹೋಗಿಗಂತಾಗಿದ್ದಾರೆ ಪಿ. ಡಬ್ಲ್ಯೂ. ಡಿ. ಯಲ್ಲಿ ಇವರು ಬೆಳೆದಿರುವ ಹಾಗೆ ಮೈಸೂರು ದೇಶದ ಯಾವ ಪ್ರಜೆಯೂ ಬೆಳೆದಿಲ್ಲ. ಅವರೂ ನಹ ಈ ನರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ನೋಡಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಒಬ್ಬ ರಿಗಿಗೊಬ್ಬರಿಗೆ ನಹಕಾರ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಡಿ. ಜತ್ತಿ.—ಮಾನ್ಯ ನವನ್ಯರಾ ನುಮ್ಮನೆ ಹೀಗೆ ಜನರಲ್ಮೆಪ್ ಮಾಡಬಾರದು. He can point out anybody.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸ್ಕೀಮ್ಸ್ ಇದು ಮತ್ತೆ ಬೇರೆಯಲ್ಲ. ತುಂಗಭದ್ರಾ ಚಾನರ್ ಎಪಿಯವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಅದು ಕಟ್ಟಿದ ಕೆಲವು ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಒಡೆದು ಹೋಯಿತು. ಆದರಿಂದ ಅನೇಕ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳು ವ್ಯಥಾ ವ್ಯರ್ಥವಾಯಿತು. ತುಂಗಭದ್ರಾ ನಾರೆಯ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಉದಾಹರಣೆಗಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಇಂತಹ ಉದಾಹರಣೆಗಳು ಎಷ್ಟೋ ಇವೆ. ಅದು ಆ ರೀತಿ ಒಡೆದು ಹೋದ ಮೇಲೆ ಅದು ಏನು ಕಾರಣದಿಂದ ಒಡೆಯಿತು, ಯಾರು ಅದಕ್ಕೆ ಜವಾಬ್ದಾರರು, ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಏನು ಶಿಕ್ಷೆ ಕೊಟ್ಟಿರಿ ಎಂಬುದನ್ನು ಈ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪ್ರಯೋಗ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ಎಕ್ಸ್‌ಕ್ಯೂರಿ ಮಾಡಿ ಇಲ್ಲಿ ವರದಿಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಪಬ್ಲಿಕ್ ಅಕೌಂಟ್ಸ್ ಕಮಿಷಿಯವರು ಅನೇಕ ಇಲಾಖೆಗಳ ವಿಚಾರವನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಎಕ್ಸ್‌ಕ್ಯೂರಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಮತ್ತು ವರದಿಯನ್ನೂ ಸಹ ಬರಸಬೇಕು ಎಂಬುದಾಗಿ ನಾನು ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ವಿನಂತಿ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಪಬ್ಲಿಕ್ ಅಕೌಂಟ್ಸ್ ಕಮಿಷಿಯವರು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ವರದಿಯ ಮೇಲೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಅಂಶವನ್ನು ಒಂದೊಂದಾಗಿ ಎಕ್ಸ್‌ಕ್ಯೂರಿ ಮಾಡಿ ಆ ಬಗ್ಗೆ ವರದಿ ತರಿಸಿ ಅದನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟು ನಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹಣಕಾಸಿನ ಸಚಿವರಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಕೇಳಿದಂತಹ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ)

ಅವರು ಭಾಗಿಯಾಗಿರಬಹುದು. ಎಲ್ಲರೂ ಒಂದೇ ಎಂದು ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಸೇರಿ ಹೇಳ ತಕ್ಕದ್ದು ಸಂಯುಕ್ತ. ಒಂದೊಂದು ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಆಯಾ ಇಲಾಖೆಗಳ ವರದಿಗೆ ಜವಾಬ್ದಾರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಅಂತಹ ವರದಿಯನ್ನು ಯಾರ ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯಕ್ಕೂ ಒಳಗಾಗದೆ ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಈ ಸರ್ಕಾರ ಇಟ್ಟರೆ ನಮಗೆ ಬಹಳ ಉಪಕಾರ ಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ತುಂಗಭದ್ರಾ ಚಾನಲ್ ವಿಚಾರ ಡಿಫೆಕ್ಟಿವ್ ಕನ್ಸ್ಟ್ರಕ್ಷನ್ ಎಂದು ತೀರದ ಮೇಲೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಆ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಾನು ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇವತ್ತು ಅನೇಕ ಕಾಲುವೆಗಳು, ಅನೇಕ ಕಟ್ಟಡಗಳು ಬಿದ್ದುಹೋಗಿವೆ. ಅನೇಕ ಸೇತುವೆಗಳು ಕೊಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿರುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಕಾರಣವೆಂಬುದನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಬೇಕು. ಅದಕ್ಕೆ ಜವಾಬ್ದಾರರು ಯಾರು ಎಂಬುದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಇನ್ನು ಕೃಷ್ಣರಾಜನಗರದಲ್ಲಿ ರಿಸರ್ಚ್ ಸ್ಟೇಷನ್ ಎಂದು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಬಲವಾದ ಸೇತುವೆಗಳನ್ನಾಗಲೀ, ಅಥವಾ ಕಾಲುವೆಗಳನ್ನಾಗಲೀ ಕಟ್ಟಬೇಕಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆಷ್ಟು ಕಲ್ಲು, ಸಿಮೆಂಟ್, ಕಬ್ಬಿಣ, ಇಟ್ಟಿಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು, ಅವು ಯಾವ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿರಬೇಕು, ಯಾವ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಆ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ಮಿಕ್ಸ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಫೈನೋರ್ಷನ್ನು ಇದೆ. ಆ ಪ್ರಕಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಈಗಾಗಲೇ ಅನೇಕ ಕಟ್ಟಡಗಳು ಬಿದ್ದು ಹೋಗಿವೆ ಮತ್ತು ಅನೇಕ ಸೇತುವೆಗಳು ಕೊಚ್ಚಿಹೋಗಿವೆ ಇದರಿಂದ ಅವನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕಾದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿರತಕ್ಕ ಮೇಟ್ರಿಯಲ್ಸ್ ಯಾವುವು ಎಂಬುದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ರಿಸರ್ಚ್ ಮಾಡಿರಿ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಸಿಮೆಂಟ್, ಕಬ್ಬಿಣವನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿ ಆ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಬಂಧಂ ತೀರ್ಪಿನ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ಸೇರಿದಂತಹ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರಾಗಳ ಮೇಲೆ ಏನು ಶಿಕ್ಷೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ನಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಏನು ಶಿಕ್ಷೆ ವಿಧಿಸಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಡಬೇಕು ಎಂಬುದಾಗಿ ನಾನು ಹಣಕಾಸಿನ ಸಚಿವರಲ್ಲಿ ಅರಿಕೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಯಾರೊಬ್ಬರ ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯಕ್ಕೂ ಇವರು ಒಳಗಾಗಬಾರದು. ಯಾರೇ ತಪ್ಪಿತಸ್ಥರಾಗಲೀ ಅವರ ಮೇಲೆ ಕಟ್ಟು ನಿಟ್ಟಿನ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಹೋದರೆ ಇಂತಹ 10 ವರದಿಗಳು ಮಾಡಿದರೂ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಏನೊಂದೂ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿದಂತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂಥಾದ್ದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಇವತ್ತು ದೇಶಕ್ಕೆ ತೋರಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಇವತ್ತು ತುಂಗಭದ್ರಾ ನಾಲೆ ವಿಚಾರ ಒಂದೇ ಅಲ್ಲ. ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳಲ್ಲೂ ದೇಶದ ಹಣ ವಶೇಷವಾಗಿ ಅಪವ್ಯಯವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗಾಗಿ ಒಂದು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟು ವಿಚಾರ ಮಾತ್ರ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. 1948 ನೇ ಇಸವಿಯೊಳಗೆ ಒಂದು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟಿಗೆ 19 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಅಂದಾಜು ಮಂಜೂರಾಯಿತು.

19 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಇದ್ದ ಎಸ್.ಮೇಟು 48 ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ ಏರಿತು. ಆಮೇಲೆ 91 ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ ಏರಿತು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಪ್ರಾನ್ ಮಾಡತಕ್ಕವರಿಗೆ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿನ ಒಂದು ಶಕ್ತಿ ಇದೆಯೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಇಂಜಿನಿಯರುಗಳು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ತಯಾರುಮಾಡುವಾಗ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದ ಹಾಗೆ ಎಸ್.ಮೇಟು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇವರ ಬಗ್ಗೆ ಅದರ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದೇ ಹೇಗೆ ಎಂಬುದನ್ನು ವಿಚಾರಮಾಡಬೇಕು. ಒಂದಲ್ಲ ಅನೇಕ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕಾಮಗಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಫೈನಾಂಟಿ ಇಲ್ಲ. ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಪಾಡು ಮಾಡುತ್ತಾ ಕೊನೆಗೆ ಗಗನಕ್ಕೆ ಏರಿ ಹೋಗುತ್ತವೆ. 20 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಮಾಡಿದಂಥ ಒಂದು ಅಂದಾಜು 100 ಕೋಟಿಗೆ ಹೋಗಿದೆ. ಅಂದಮೇಲೆ ಹಣಕಾಸಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಮಾನ್ಯ ಹಣಕಾಸಿನ ಸಚಿವರು ಬಡ್ಡಿಯನ್ನು ಯಾವರೀತಿ ಆಳವಡಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ 48 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಇದ್ದಂತಹ ಎಸ್.ಮೇಟು 100 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗೆ ಏರಿಹೋದರೆ ಆ ಹಾಸ್ತಿಯಾದ ಬಡ್ಡಿಯನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡುವರೀತಿ ಹೇಗೆ? ಎಷ್ಟು ಹಣ ಎಂದು ನಾವು ಮಂಜೂರಾತಿಯನ್ನಾದರೂ ಕೊಡುವುದು ಹೇಗೆ? ಈ ಅಂದಾಜುಗಳನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಅಂದಾಜುಗಳನ್ನು ತಯಾರುಮಾಡುವುದು ಗೊತ್ತಿದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ನಾನು ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರಾಗಳು ಮತ್ತು ಇಂಜಿನಿಯರುಗಳು ಒಂದಾಗಿ ಏನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದರೆ ಡಿಫೆಕ್ಟಿವ್ ಪ್ರಾನ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಈಗ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಕೆಲಸವನ್ನು ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಕೊಡುವವರಿಗೆ ಒಂದು ರೇಟು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಆಮೇಲೆ ಅದನ್ನು ಪರಿವರ್ತನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಬೇಕಾದಂತಹ ರೇಟು, ಬೇಕಾದಂತಹ ಹಣವನ್ನು ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರಾಗಳಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಪದ್ಧತಿ ಈ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ, ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ. ಇಂಥವರ ಮೇಲೆ ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾದ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳದೆ ಹೋದರೆ ಡೆವಲಪ್.

ಮೆಂಟ್' ಅಥವಾ ಎಕಾನಮಿ, ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಯಾವ ಒಂದು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ನಡೆಯಬೇಕೋ ಆ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮತ್ತು ಅವುಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ದೊಡ್ಡ-ದೊಡ್ಡ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡತಕ್ಕ ಈ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡತಕ್ಕ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾದ ಕ್ರಮ ಇಲ್ಲದೆ ಹೋದರೆ ಆ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ಏನು ಪ್ರತಿಫಲ ನಮಗೆ ವಾಪಸ್ಸು ಬರಬೇಕೋ ಅದು ಬಾರದೆ ನಮ್ಮ ಹಣ ನಿರರ್ಥಕವಾಗುತ್ತದೆ. ನಾನಾ ಇರಾಖೆಯುಳ್ಳ ನನ್ನ ಮಿತ್ರರನ್ನೇಕರು ಅನೇಕ ರೋಷದೋಷಗಳನ್ನು ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಪಬ್ಲಿಕ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಇರಾಖೆ, ಕೋಲಪರರೋಷವೇ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್, ಆಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಇನ್ನು ಮುಂತಾದ ಇರಾಖೆಗಳೆಲ್ಲರತ್ತ ಕೋಷದೋಷಗಳನ್ನು ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವು ಇರಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ಮೆಷನರಿಯನ್ನು ಕೊಂಡು ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ಯಾವರೀತಿ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ವಿಚಕ್ಷಣಿ ಇಲ್ಲದೆ ಏನೋ ದುಡ್ಡು ಬಂತು ಎಂದು ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ದೇಶಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ಉಪಕಾರವಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಎನ್ನುವ ಯೋಚನೆಯನ್ನೇ ಮಾಡಿದ ಹಾಗೆ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ಎದ್ದು ಇರಾಖೆ, ಪಬ್ಲಿಕ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಇರಾಖೆ, ವ್ಯವಸಾಯ ಇರಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಮೆಷನರಿಗಳನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಂಡು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಅವುಗಳೆಲ್ಲಾ ತುಕ್ಕು ಹಿಡಿದು ಹೋಗಿವೆ. ಹೀಗೆ ತಾವು ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಚಕ್ಷಣತೆ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಇವರೆಲ್ಲ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಾರೆ? ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಶಕ್ತಿ ಮತ್ತು ವಿಚಕ್ಷಣತೆ ಇಲ್ಲದೆ ಇರತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಇದರಿಂದ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. ಇವೊತ್ತು ನಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ದೇಶಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಂತಹ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕ ಮನಸ್ಸು ಇಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದವರಿಂದ ಭೇಷ ಎನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಕೆಲಸಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿದ್ದಾರೆ. ಹೆಚ್ಚು ವಿಚಕ್ಷಣಿಯಿಂದ ಕೆಲಸಮಾಡತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಈ ಒಂದು ವರದಿಯಿಂದಲೇ ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ನಾವು ಬರ್ಬರ ಮಾಡತಕ್ಕ ಒಂದೊಂದು ಕಾನೂ ಕೂಡ ಪ್ರಯೋಜನಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕು. ಆಗ ಮಾತ್ರ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳಾಗುತ್ತವೆ. ಈ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರಕಾರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಬರ್ಬರ ಮಾಡತಕ್ಕ ಹಣ ಯಾವ ಗುರಿಯನ್ನು ಮುಟ್ಟಬೇಕೋ, ಯಾವಕಾರ್ಯ ಆಗಬೇಕೋ ಅದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಹಣ ತಲುಪುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿ ನಾನು ಈ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಅಕೌಂಟ್ಸ್ ಸಮಿತಿಯವರನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಏನೇನು ರೋಷದೋಷಗಳಿವೆ ಅವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಎತ್ತಿ ಎತ್ತಿ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇವೊತ್ತು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡತಕ್ಕ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕೆಲಸವನ್ನೂ ಇಂತೆ ಕಣ್ಣಿಟ್ಟು ನೋಡುತ್ತದೆ. ತಮ್ಮದೇ ಆದಂತಹ ಮತ್ತು ದಕ್ಕರಾದಂತಹವರನ್ನು ಈ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಅಕೌಂಟ್ಸ್ ಕಮಿಟಿಗೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ನೇಮಕಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಅದರ ಅದರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರೂ ನಹ ಅದರಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಏನೇ ಅದರೂ ನಹ ಒಳ್ಳೆಯ ದಕ್ಕರಾದಂತಹವರನ್ನು ಈ ಸಮಿತಿಗೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ನೇಮಕಮಾಡಿದ್ದೀರಿ, ಅವರೂ ನಹ ಬಹಳ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಈ ಒಂದು ವರದಿಯನ್ನು ತಯಾರುಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ನಾನು ಅವರನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಇನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಮಾತನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಇನ್ನು ಕೆಲವೇ ನಿಮಿಷಗಳಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಹಣಕಾಸಿನ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದು ಇಷ್ಟೆ. ಈ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಏನೇನು ರೋಷದೋಷಗಳು ಇವೆಯೋ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯ ಹಣಕಾಸಿನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹಿಂದೆ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾಗ ಆಗಿರತಕ್ಕ ರೋಷದೋಷಗಳಿರಬೇಕು. ಏತಕ್ಕೊಂದರೆ ಅವರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ರೋಷದೋಷಗಳು ನಡೆದಿರುತ್ತವೆ. ಆ ರೋಷದೋಷಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕು. ಇನ್ನು ಮುಂದಾದರೂ ಇಂಥಾ ರೋಷದೋಷಗಳು ಜರುಗದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇದು ನಿಮ್ಮ ಮೇರೆ ಬಿದ್ದಿರತಕ್ಕ ದೊಡ್ಡ ಜವಾಬ್ದಾರಿ. ಇವೊತ್ತು ಮೈಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲೇ ಅಲ್ಲ ಇಡೀ ಭಾರತದಲ್ಲೇ ಏನು ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದರೂ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಇವೊತ್ತು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷವನ್ನು ಕತ್ತರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕೆಲವರು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಏನು ತಪ್ಪು ಮಾಡುತ್ತದೆ ಎಂದು ಜನ ಕಣ್ಣಿಟ್ಟು ಕಣ್ಣಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಇರತಕ್ಕ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇಂಥಾ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹಾಕದೆ ಈ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಏನೇನು ಅನ್ಯಾಯ ನಡೆದಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆಯೋ ಅವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕು. ಸಭಾಪತಿಯವರೇ ಈ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಅಕೌಂಟ್ಸ್ ಕಮಿಟಿಯ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ದೂರುಗಳು ಬೇರೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಪಾಶ್ಚಿಮಾತ್ಯ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾ

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ)

ಪ್ರಭುತ್ವ ಇರತಕ್ಕ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಂದಿದ್ದರೆ ಆ ಸರ್ಕಾರ 3 ನಿಮಿಷಗಳಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟೊಂದು ಅನ್ಯಾಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರೂ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರ ಇನ್ನೂ ಗದ್ದುಗೆಯಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿದರೆ ಇನ್ನು ಹೆಚ್ಚುಕಾಲ ಈ ಸರ್ಕಾರ ಗದ್ದುಗೆಯಲ್ಲಿ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಅಂಶಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಸರ್ಕಾರದ ಅಡಳಿತ ಬಹಳ ಖಂಡನೀಯವಾಗಿದೆ. ಇಂಥಾ ರೋಪದೋಷಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿದು ಪಬ್ಲಿಕ್ ಅಕೌಂಟ್ಸ್ ಕಮಿಷಿಯವರು ತಮ್ಮ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಹೊರಗೆಡವಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ನಾನು ಈ ಸಮಿತಿಯವರನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸುತ್ತೇನೆ. ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇಲ್ಲದ ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿ ಏನಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಈ ಸಮಿತಿಯವರು ತೋರಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಏನೇನು ರೋಪದೋಷಗಳನ್ನು ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆಯೋ ಅವುಗಳೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಸರ್ಕಾರ ತಿದ್ದಿಕೊಂಡು ಮುಂದೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಯೆಂಬ ನಂಬಿಕೆ ನಾನು ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

SRI V. S. PATIL (Belgaum I).—Mr. Speaker, Sir, I had no desire to speak on this subject because so many members have already spoken and I do not want to go on repeating the arguments advanced by my friends. The main question which I should like to ask is, as to whether the Government is remedying the mistakes pointed out by this Committee and brought before this House and if they have remedied these mistakes, either the Committee or this House is entitled to know what are the remedies created by the Government. What steps have Government actually taken against the defaulting officers and what they propose to do in order to improve the condition of the financial expenditure. These things, I think, even though we are clamouring on the floor of this House for all these 6 or 7 years, have not been made clear by the Hon'ble Finance Minister. Our rules of procedure simply makes a mention that the Report shall be placed before this House and we may have discussion on the same. But if the Government do not comply with the rules and regulations as to the expenditure of the amounts from the consolidated fund or the contingent fund, then how to remedy this state of affairs. Why this House which sanctions every pie for the expenditure should be unable to control or punish those who commit the breach? These are the points which we must consider and there is provision in our Constitution which enables us make laws in this respect. I should like to refer to Article 203 (2). We can make law under this Article to bring to book those officers who neglect either intentionally or unintentionally to follow the rules of procedure. Unless we make this law rigorous, I do not think that the gang of thieves will come to their senses. It is no use our wasting time and energies and voicing discontent on the management or the present state of affairs. Now, disbursements are made under the rules framed by the Governor under the same Article because we have not framed the law. The time has come when the Government should bring in legislation by which by which defaulters, mischief-mongers and negligent officers will be brought to book. At present, we have seen hundreds of instances where moneys have been spent, accounts have not been given, the bills have not been submitted, the A. G. has pressed so many times for reconciliation of figures but nobody cares. Even the Heads of Departments are so negligent. They

do not have the papers of certain expenditure. How long are we to tolerate such things. When we see that we are taxing our people to the utmost, we are squeezing out every drop of blood from them and we are allowing these persons who are sitting in air-conditioned rooms to waste and squander the money.

Mr. SPEAKER.—In Bangalore, nature itself has airconditioned the city.

SRI V. S. PATIL.—That is a different matter. These big people are so negligent that they are not following even the rules framed for their guidance by the Government and the Government is unable to take any steps against them. We must pass a law under which the Government as well as their officers will be bound down by clear and effective measures. The two reports before us make horribly reading. I do not know how the Government are tolerating these things under their very nose. Under the criminal law, if a man suffers or allows any crime to be committed, he is hauled up as one of the conspirators. I think it is time for us to say that including our Hon'ble Finance Minister, all are parties to these misappropriation and mismanagement. We cannot come to any other conclusion. They are not taking proper steps to punish defaulters. If they take rigorous action in respect of one or two heads of departments for negligence, definitely the tone of the administration will improve. But they are afraid to take action. People outside therefore feel that it is not the officer who has committed a breach but it must be the treasury benches who are sheltering them. I think democracy itself will come to danger if we allow things to drift in this manner. That is why, instead of quoting all these examples of misappropriation and misapplication and inefficiency, I would like the Hon'ble Finance Minister to bring in a comprehensive legislation under which the manner in which the expenses are to be met, how the accounts are to be compiled how defaulters may be dealt with etc. Only if such a law is made applicable, there is some hope for improvement. I do not wish to go into details.

I have one more request to make. Under Rule 152 of our Rules of Procedure, the Estimates Committee's reports can be discussed but we have not been supplied with copies.

Mr. SPEAKER.—I will enquire into it.

SRI V. S. PATIL.—Another submission I would like to make is that these reports should be placed before us year-by-year and not two year's reports at a time.

Mr. SPEAKER.—I will ask the Government to place the report of 1962-63 before the Assembly.

SRI V. S. PATIL.—The accounts relate to 1960-61 but it is placed before us in 1962.

† ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಂ. ದೇವ್ (ಗುಬ್ಬಿ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಇದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ಈ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಮೊದಲ ಎಂದ ಕೊನೆಯವರೆಗೂ ಬೃಹತ್ ಪ್ರಮಾಣದ ನ್ಯೂನತೆಗಳು ಕಾಣುತ್ತವೆ. ಅದುದರಿಂದ ನಾವು ಆಳವಾಗಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ನಮ್ಮ ದೊಂಬಿ ಮಾದೋಣ, ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ತಮ್ಮ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಸೆರೆನೋಣ, ಎಂಬ ಧೋರಣೆ ಇರಬಾರದು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ದೊಂಬಿ ?

5-00 P.M.

ಶ್ರೀ ಎ. ಎಂ. ದೇವ್.—ಹೇಗೋ ನಾವು ಆಡಳಿತವನ್ನು ನಡೆಸೋಣ ಎನ್ನುವ ಮನೋವೃತ್ತಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಎಷ್ಟೋ ಕಡೆ ಹಣ ದುರುಪಯೋಗವಾಗಿದೆ. ಫೋಲಿಸ್ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಮೂವತ್ತೆರಡು ಸಾವಿರ ಚಿಲ್ಲರೆ ಆಗಿದೆ, ಹೀಗೆಯೇ ಅನೇಕ ಬೇರೆ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ತಪ್ಪಿನಬಹುದಾದ ನ್ಯೂನತೆಗಳಿವೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾವು ಆಳವಾಗಿ ಇದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ದಿವಂಗತ ನೆಹರೂ ಅವರ ಉದ್ದೇಶವೇನಿತ್ತೆಂದರೆ, ನಾವು ಯಾವ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲೇ ಇರಲಿ ಅಸ್ಥಾನದಲ್ಲು ಚೆನ್ನಾಗಿ, ಸಮಾಜಿಕವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ನಾವು ಅಮರರಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ನಾವು ಕೂಡ ಅಮರರಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಅದನ್ನು ತಿಳಿದು ಆ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಸುಸಂಸ್ಥೆಗೊಳಿಸಿ ಕಟ್ಟಡಗಳಾಗಲಿ, ಕೆರೆ ಕಟ್ಟಿಗಳಾಗಲಿ ಯಾವುದೇ ಕೆಲಸವಾಗಲಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಕಟ್ಟದೆ ಅಥವಾ ಬಹಳ ತಡವಾಗಿ ಹಣ ದುರುಪಯೋಗವಾಗಿದೆ ಅಥವಾ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಖರ್ಚಾಗಿದೆ. ಹೇಗೆ ಪ್ರತಿ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಆಗುತ್ತಿದೆ. ಇದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ನಾನು ಒಂದು ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ; ಸರಕಾರದಲ್ಲಿ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳಿವೆ, ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರಗಳ ಹತ್ತಿರ ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡುವುದು ಬೇಡ, ಅವರಿಗೆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ವಹಿಸುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಡಬೇಕು. ಇನ್ನೊಂದು, ನ್ಯಾಯದೃಷ್ಟಿಯಿರಬೇಕು. ಸತ್ಯ, ನ್ಯಾಯ, ನೀತಿ ಇದಕ್ಕೆ ತಿರಾಂಜಲ ಕೊಡದೆ ಅದಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯತೆ ಕೊಡಬೇಕು? ಇದನ್ನು ಹೇಳಿದರೆ ನಗುವವರು ಎಷ್ಟೋ ಜನರಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗಾದರೆ ದೇಶದ ಅವನತಿಗೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಸರಕಾರ ಯಾವ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾದರೂ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಇಲಾಖೆಯ ಮೂಲಕವೇ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ, ಸರಿಯಾದ ನಿರ್ಮಿತಿಯನ್ನು ಮಾಡುವುದನ್ನು ಸುಸಂಸ್ಥೆಗೊಳಿಸಿ. ಸಮಾಜವಾದ ತತ್ವ ಎಂದರೆ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಸಂಭಾವನೆ ಸಿಕ್ಕುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದು. ಮಾಡಿದ ಕೆಲಸ ಪ್ರತಿದಿವಸದ ಆಳತೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೂಲಿಯನ್ನು ಕೊಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯ ಗುಮಾಸ್ತನಾಗಿರಲಿ, ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಆಗಿರಲಿ, ಡಾಕ್ಟರಾಗಿರಲಿ ಅವರವರಿಗೆ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಕೂಲಿಯನ್ನು ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ನಾವು ಹೊಸದಾಗಿ ನಿರ್ಮಾಣವೇನೂ ಮಾಡುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡುವುದಲ್ಲದೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಜನರೂ ಮಾತನಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಹಣಕಾಸಿನ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಕಿವಿಗೂ ಬಿದ್ದಿರಬಹುದು. ಅದುದರಿಂದ ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ಯಾವ ಕೆಲಸವಾಗಿ ಬೇಕಾದರೂ ಮಿಡ್ಲೆಮೆನ್ ಅಥವಾ ದೃಷ್ಟಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಿ ಇಲಾಖೆಯ ಮೂಲಕವೇ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸಿ ಕೆಲಸಗಾರರಿಗೆ ಅವರವರ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಕೂಲಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕು. ಸರಕಾರ ಇನ್ನೂರು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಸಾಲ ಮಾಡಿದ್ದರೂ ದಿವಾಳಿಯಾಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಹೆದರಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ಮಾಡದೆ ಇದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲೇ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸಿದರೆ ದೇಶವನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಏವರಗಳಿಗೆ ಹೋದರೆ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ; ನಾವು ಅಮರರಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ದಾರಿಗಳಿವೆ. ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ದೇಶದ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ ಇಡೀ ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೇ ಮಾದರಿಯಾಗಬೇಕೆಂದು ಹಾರೈಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬೈರಪ್ಪಾಜಿ (ತುರುವೇಕೆರೆ).—ಸ್ವಾಮಿ, 1960-61 ಮತ್ತು 1961-62 ನೇ ಸಾಲಿಗೆ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಆಕೌಂಟ್ಸ್ ಕಮಿಷಿ ವರದಿಯ ಮೇರೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಕೆಲವು ನ್ಯೂನತೆಗಳನ್ನು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಂತಹ ದುರ್ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತವನ್ನು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಉತ್ತಮ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಸುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಡವರೂ ರೈತರೂ ಕೂಡ ತಕ್ಕ ಹಣ ಫೋಲಾಗಿ, ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಹೋಗಿಬಾರದು ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಆಡಳಿತವನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕೆಲವು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಕೊಡಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ವರದಿಯಲ್ಲಿರುವಂತೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರ ಸುಮಾರು 750 ರೇಡಿಯೋ ಸೆಟ್ ಗಳನ್ನು ಮೈಸೂರು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿತು ಗ್ರಾಮಸ್ಥರಿಗೆ ಹಂಚುವುದಕ್ಕಾಗಿ. ಇವುಗಳ ಪೈಕಿ ಕೇವಲ 994 ಸೆಟ್ ಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹಂಚಿ ಉಳಿದವನ್ನು ಹಂಚಲಿಲ್ಲ; ಗ್ರಾಮಸ್ಥರ ಭಾಗವಹಣ ಬರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಅವುಗಳನ್ನು ಹಾಗೆಯೇ ಇಟ್ಟಿರುವ ಸಂದರ್ಭ ಇದರಲ್ಲಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಕೇವಲ ಗ್ರಾಮಸ್ಥರ ಭಾಗ ಬರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟನೀತಿಯಿಲ್ಲದೆ, ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದಿಂದ ತರಿಸಿಕೊಂಡು ದರ ಬಿಡುತ್ತಿವಾದರೂ ಏನು? ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಗ್ರಾಮಸ್ಥರು ತಮ್ಮ ಭಾಗವನ್ನು ಕೊಡಲು ನಿರ್ದಿಷ್ಟರಾಗಿದ್ದಾರೆಯೆ ಇಲ್ಲವೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನೋಡಿ ತರಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟನೀತಿಯಿಲ್ಲದೆ ತರಿಸಿ ಇಷ್ಟು ಸೆಟ್ ಗಳು ಕೊಡಲು ನಾರುವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುವುದು ದುರದೃಷ್ಟಕರವಾದ ಸಂಗತಿ. ಇದೇ ರೀತಿ ಸರಕಾರದ ಅನೇಕ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಯೋಜನೆಯನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳದೆ ಕೆಲಸ

ಮಾಡತಕ್ಕ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ವ್ಯರ್ಥವಾಗಿ ಜನತೆಗೂ ಅನುಕೂಲವಿಲ್ಲದೆ, ಸರಕಾರಕ್ಕೂ ಉಳಿತಾಯವಿಲ್ಲದೆ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ಅನೇಕ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಯಂತ್ರೋಪಕರಣಗಳೂ ಇಂತಹ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುವದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮುಂದಾದರೂ ಹೀಗಾಗದಂತೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ನಿಲುವೆಯು ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕಾರ್ಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ನೂತನ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಸ್ವಾಮಿ, ಇದೇ ರೀತಿ ಜೈಲುಗಳ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಮೆಟ್ರೋ ರೋಟರಿ ಆಯಲ್ ಮಿಲ್‌ವಿತ್ ಎರೆ ಕ್ರಿಕ್ ಮೋಟಾರ್ ನುಮಾರು ಐದು ಸಾವಿರಚಿಲ್ಲರ ಯಂತ್ರೋಪಕರಣಗಳನ್ನು ಕೆಲಸವಿಲ್ಲದೆ ಇಟ್ಟಿರುವ ಸಂದರ್ಭವಿದೆ. ಹೀಗೆಯೇ ಸರಕಾರಿ ಹೈಸ್ಕೂಲಿನ ಚಿಕ್ಕಿಕಲ್ ಕೋನ್‌ಗ್‌ಗೆಂದು ತಂದ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು ಸರಿಯಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿಲ್ಲದೆ, ಸಿಬ್ಬಂದಿಯಿಲ್ಲದೆ ಬಿದ್ದಿರುವ ಸನ್ನಿವೇಶ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಅನೇಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಅವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದಂಥ ಒಂದು ಆಡಳಿತ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ. ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಹಣಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಪ್ರತಿಫಲ ಜನಕ್ಕೆ ದೊರೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ತನ್ಮೂಲಕ ದೇಶದ ಹಣಕ್ಕೆ ಚ್ಯುತಿ ಬಂದು ಹಣ ಅಪವ್ಯಯವಾಗುತ್ತಾ ಬಂದಿದೆ. ಇಂಥ ಅನ್ಯಾಯ ಇನ್ನು ಮುಂದೆಯಾದರೂ ಆಗದಂತೆ ಇದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ.

ನಾನ್ ಸಬ್‌ಮಿಷನ್ ಆಫ್ ಅಕೌಂಟ್ಸ್ ಫಾರ್ ದಿ ಅಮಾಂಟ್ ಡ್ರಾನ್ ಫ್ರಮ್ ದಿ ಟ್ರೆಜರಿ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುವಾಗ್ಗೆ ದಿ ಕಮಿಷಿ ಆರ್ ಸರ್‌ಪ್ರೈಜ್‌ಡ್ ಬುಟ್ ಫೈಂಡ್ ದಟ್ ದಿ ಅಕೌಂಟ್ಸ್ ಆಫ್ ಮನಿ ಡ್ರಾನ್ ಬೈ ದಿ ಸಿಟಿ ಇಂಪ್ರೂವ್‌ಮೆಂಟ್ ಟ್ರಸ್ಟ್ ಬೋರ್ಡ್ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಸಿಟಿ ಇಂಪ್ರೂವ್‌ಮೆಂಟ್ ಟ್ರಸ್ಟ್ ಬೋರ್ಡ್ ನುಮಾರು ಮೂರುವರೆ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು 1956 ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಡ್ರಾ ಮಾಡಿದೆ. ಬೇರೆ 1956 ರಿಂದ ಇಲ್ಲಿಯ ತನಕ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಉಳಿದಿದೆ ಎಷ್ಟು ಹಣ ವಾಶನ್ ಮಾಡುವುದು ಎಂಬುದು ಆ ಹಣದ ದಕ್ಕೆ ವಿವರವಿಲ್ಲ. ಅರ್ಧಂಬರ್ಡ್ ರೆಕ್ಯಪ್ಚರ್ ಇರುವ ಸನ್ನಿವೇಶ ಕೂಡ ಇದೆ. ಮೂರುವರೆ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ ಖರ್ಚು ಎಷ್ಟಾಯಿತು ಉಳಿದದ್ದು ಎಷ್ಟು ಜಮಾ ಆಯಿತು ಎಂಬುದನ್ನು ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಒಳ್ಳೆ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಈ ಮಧ್ಯೆ ಹಣ ದುರುಪಯೋಗವಾಗಿದೆಯೋ ಏನೋ ಎಂದು ಕೂಡ ಭಾವಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂಥ ಸನ್ನಿವೇಶ ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ. ಈ ರೀತಿ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಇಲಾಖೆಯವರು ತಾವು ಡ್ರಾ ಮಾಡಿದಂಥ ಹಣದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ನ್ಯಾಯವಾಯಿತು ಖರ್ಚಾಯಿತು ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿ ಉಳಿದದ್ದನ್ನು ಜಮಾ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ಸತ್ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇದನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ನಾಡು ಕೃಷಿ ಏರ್ಪಾಡು ಸರಕಾರ ಮಾಡುವಂಥ ಹವ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಕೈ ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಡಿಪೆಂಡಿಂಗ್ ಕನ್‌ಸ್ಟ್ರಕ್ಷನ್ ಆಫ್ ಬಲ್ಟಿಂಗ್ ಅಂಡ್ ಕಾನ್ಸ್ಟ್ರಕ್ಷನ್‌ವಿಯರ್ ಲಾಸ್ ಬಗ್ಗೆ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ನಮೂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆದಂಥ ಘಟನೆ. 1952ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ನೂರು ಚಿಲ್ಲರೆ ಮನೆ ಕಟ್ಟುವಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿದಂಥ ಅನೇಕ ಮನೆಗಳ ಗೋಡೆಗಳು ಕುಸಿದು ಬಿದ್ದು ನಾಮಾವಶೇಷವಾದ ಸಂದರ್ಭ ಇದೆ. ತುರುವೇಕೆರೆ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಸಹ ಒಂದು ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಇದೇ ರೀತಿಯ ಒಂದು ದುರವ್ಯವಸ್ಥೆ ಬಂದಿದೆ. ಇಡೀ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಅನೇಕ ಘಟನೆಗಳು ಸಂಭವಿಸಿವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣವೇನು ಅಂದರೆ ಆಡಳಿತ ಸ್ವಚ್ಛ ಇಲ್ಲದೇ ಇರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು. ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಸ್ವಜನ ಪಕ್ಷಪಾತ ಇರಕೂಡದು. ಸ್ವಜನ ಪಕ್ಷಪಾತದಿಂದ ತಮ್ಮ ಬೆಂಬಲಿಗರಿಗೆ ಏನಾದರೂ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಕಂಚಾಕ್ಟ್ ಕೊಡುವ ದುರ್ಘಟನೆಗಳು ಇಂದು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡಿದಾಗ್ಗೆ ಸರಿಯಾದ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳದೇ ಇರುವುದು ಅನ್ಯಾಯ ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿವೆ ಎಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇಂಥ ಅನ್ಯಾಯಗಳು ಮುಂದುವರಿದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಾದರೆ ನಾವು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ತೆರಿಗೆ ಏತಕ್ಕೆ ಕೊಡಬೇಕು ? ಜನತೆ ಶಕ್ತಿ ಮೀರಿ ತೆರಿಗೆ ಏಕೆ ಕೊಡಬೇಕು ? ತೆರಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಅನ್ಯಾಯವಲ್ಲವೇ ಎಂದು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಕೇಳಿ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಇಂಥ ಅನ್ಯಾಯಗಳಿಗೆ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಅವಕಾಶ ಕೂಡದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ಅಧಿಕಾರಿಯೇ ಇರಲಿ ಎಂಥ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಹೊತ್ತವೇ ಇರಲಿ, ಮಂತ್ರಿಗಳಿರಲಿ, ಶಾಸನ ಸಭಾ ಸದಸ್ಯರೇ ಆಗಿರಲಿ, ಅಂಥವರ ಮೇಲೆ ನಿಷ್ಕೂಲವಾಗಿ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಇಂಥ ಅನ್ಯಾಯ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ನಡೆಯದೇ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸರಕಾರ ಹೊತ್ತು ಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ನಾನಾದರೂ ಕೂಡ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಸ್ವಾಮಿ, ಇನ್ನು ವಿಥ್‌ಡ್ರಾವಲ್ಸ್ ಆಫ್ ಫಂಡ್ಸ್ ಫಾರ್ ಇನ್ ಅಡ್ವಾನ್ಸ್ ಆಫ್ ರಿಕ್ವಾಯರ್ ಮೆಂಟ್ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ 4,000 ಮತ್ತು 36,000 ರೂಪಾಯಿ ಎಂಡ್‌ಮೆಂಟ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ವರ್ಷದ ಕೊನೆಯ ದಿನ 1958-59 ಹಾಗೂ 1959-60 ರಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆ. ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದ

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬೈರಪ್ಪಾಜಿ)

ದೇವಸ್ಥಾನಗಳ ರಿಪೇರಿ ಮಾಡುವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಹಣ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಬಳ್ಳಾರಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಘಟನೆ ನಡೆದಿದೆ. ದೇವಸ್ಥಾನ ರಿಪೇರಿ ಮಾಡುವ ಕೆಲಸಕ್ಕಾಗಿ ಬಳ್ಳಾರಿ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಪ್ರಿಜರಿ ಆಫೀಸರ್ ಹತ್ತಿರ ಪ್ರಿಜರಿಯಿಂದ ಹಣ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಹಣ ಬರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ರಿಂದ ರೀಕ್ರೆಡಿಟ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅರ್ಥ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಈ ರೀತಿ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಕೆಲಸಕ್ಕಾಗಿ ಹಣ ಬರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮುಂದೆ ಸರಕಾರ ಆರ್ಡರ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಈ ಕಾರ್ಯ ಏಕೆ ಜಾಗೃತ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ, ಹಣ ಏತಕ್ಕೆ ಬರ್ಚು ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಸರಕಾರ ತನಿಖೆ ನಡೆಸಲಿಲ್ಲ. ಕೆಲಸ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ಹಣ ವಾಪಸ್ಸು ಕೊಟ್ಟು ಬಿಡಿ ಈ ರೀತಿಯಾದರೆ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳ ಗತಿ ಏನು? ಹಣ ಮಂಜೂರು ಏಕೆ ಮಾಡಿದಿರಿ? ನಾಮಕಾವಸ್ತು ಹಣ ಮಂಜೂರಾಡಿ ಹಣ ಬರ್ಚಾಗಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿ ಉಪಚಾರದ ಮಾತು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಹಾಗಾದರೆ ಕಾಮಗಾರಿ ಏತಕ್ಕೆ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ನಾನಾದರೂ ಕೇಳ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಕೇವಲ ನಾಮಕಾವಸ್ತು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂಬುದು ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ಕೆಲವು ಗಾಂಟುಗಳನ್ನು ವರ್ಷದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಮಂಜೂರಾಡುತ್ತೀರಿ. ಬಾಷಿಗಲ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಸ್ಕೂಲ್ಸ್ ಮುಂತಾದವುಗಳಿಗೆ ಗ್ರಾಂಟ್ ಮಾಡ್ 15 ನೇ ತಾರೀಖಿಗೆ ಕಳಿಸುತ್ತೀರಿ. ಅನೇಕ ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕೊನೆಯ ದಿನವದ ವರೆಗೆ ತಹಶೀಲ್ದಾರರು, ಬಿ.ಡಿ.ಒ. ತಾಲ್ಲೂಕು ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹಣ ಇಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಮಾಡ್ 30ನೇ ತಾರೀಖಿನ ದಿನ ವಾಪಸ್ಸು ಕೈಡಿಟ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳು ನಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ಹಣ ಬರ್ಚಾಗಬಾರದು, ಹಣ ಕೊಟ್ಟಿದೆ ಎಂದು ಒಳ್ಳೆ ಹೆಸರು ಬರಬೇಕು ಎಂಬ ಮಹತ್ವಾಕಾಂಕ್ಷೆ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಇದೆ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತಿದೆ. ಹಣ ಬರ್ಚಾಗಿ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯವಾಗದೇ ಹಣ ಮಂಜೂರಾಡಿದೆ ಹಣ ಕೊಟ್ಟಿದೆ ಒಳ್ಳೆ ಹೆಸರು ನಂಪಾದರೆ ಮಾಡುವ ಉದ್ದೇಶ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಇದ್ದರೆ ಅದು ತಪ್ಪು. ಕೆಲಸವಾಗುವುದರ ಕಡೆ ಸರಕಾರ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು. ಇಂಥ ನಾಟಕವಾದುವ ಪ್ರಮೇಯವರ ಬಾರದು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. 1-11-1958 ರಿಂದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಲ್ಲದೆ ಎಲಿವಿಂಗ್ ಸ್ಕೂಲ್ ಸ್ಕಾಫ್ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದರಿಂದ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ ವೇಕೆಂಟಾಗಿ ಉಳಿದು 3192 ರೂಪಾಯಿ ಸ್ಕಾಫ್ ಸಂಬಳಕ್ಕಾಗಿ ಹಾಗು ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ ಬಾಡಿಗೆ ರೂಪದಲ್ಲಿ 5396 ರೂಪಾಯಿ ಹಾಳಾಗಿ ನಷ್ಟ ಉಂಟಾಗಿದೆ ಎಂದು ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದೆ. ಸ್ಕೂಲು ನಡೆಸಲಿಲ್ಲ. ಸ್ಕೂಲು ನಡೆಸದೆ ಸ್ಕಾಫ್ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡಿದೆ. ಹತ್ತು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಸರಕಾರದ ಹಣ ಬರ್ಚಾಗಿದೆ. ಈ ರೀತಿ ಅನ್ಯಾಯ ಅನೇಕ ಕಡೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಇಂಥ ಅನ್ಯಾಯ ತಪ್ಪಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇವೆ. ಈ ಪ್ರೀವಿಂಗ್ ಸೆಂಟರುಗಳಿಗೆ ಅರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕರೆಯದೇನೆ, ತಾವು ಸ್ಕೂಲು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ. ಮುನ್ನೆಚ್ಚರಿಕೆ ಇಲ್ಲದೇನೆ, ಮುಂದಿನ ಆರೋಪನೆ ಇಲ್ಲದೇನೆ ಏಕೆದಮ್ ಶಾಲೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿ ಸ್ಕಾಫನ್ನು ನೇಮಿಸಿಕೊಂಡು ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದರೆ, ಸರ್ಕಾರದ ಹಣಕ್ಕೆ ರೋಷ ಬರುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ವಿನಾಕಾರಣವಾಗಿ ತಾವು ಹಣವನ್ನು ಬರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಈ ಎಲಿವಿಂಗ್ ಸೆಂಟರಿನಲ್ಲಿ ನಡೆದಂಥ ಘಟನೆಯನ್ನು ಈ ಕಮಿಟಿಯವರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇಂಥ ಘಟನೆಗಳು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೆಷ್ಟು ಕಡೆ ನಡೆದಿದೆಯೋ ಎಂಬ ಅನುಮಾನ ಕೂಡ ಬರುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿ ಅನೇಕ ಕಡೆ ಆಗುತ್ತಾ ಇರುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕು, ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಬರ್ಚಾಗುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ದುಡ್ಡಿಗೆ ಬೆರೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಗ್ರಾಮಸೇವಕರ ಸೆಂಟರೊಂದಕ್ಕೆ ಕೊಡಗಿಯಲ್ಲಿ 30 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಅನಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಸರಕಾರ ಬರ್ಚು ಮಾಡಿದೆ ಹೀಗೆ ಬರ್ಚು ಮಾಡಿರುವುದು ಯಾವ ದೇವರಿಗೆ ಪ್ರೀತಿಯೋ ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಹೊಣೆ? ಸರಕಾರ ಹೊಣೆಯೆ ಅಥವಾ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂಥ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ ಇದೆಯೋ ಎಂಬುದನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿಯಬೇಕು. ಕಂಡು ಹಿಡಿಯದೇನೆ, ಕೇವಲ 30 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಅಲ್ಲವೇ ಎಂದು ಒಂದು ಲಗು ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಈ ಪ್ರಕರಣ ಮುಗಿಸುವುದು ಪಾಪಕರ. ಇಂಥ ಪಾಪಕ್ಕೆ ತಾವಾದರೂ ಕೈಹಾಕಬೇಡಿ. ಈ ಕಮಿಟಿಯವರು ಈ ಇನ್‌ಫರ್ಮೇಷನ್ನು ಹೀಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

“The Committee desire that Government should see that as far as possible no unnecessary expenditure is incurred. Opening of such centres should be done with due forethought.”

ಫೋರ್‌ಥಾಟ್ ಇಲ್ಲದೆ, ಯಾವ ವಿಧವಾದಂಥ ಪೂರ್ವಾಪರ ಯೋಚನೆ ಇಲ್ಲದೆ, ಇಂಥ ಸೆಂಟರುಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದು ಅನ್ಯಾಯ. ಇಂಥ ಅನ್ಯಾಯಕ್ಕೆ ತಾವು ಮತ್ತೆ ಎಡೆಕೊಡಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

“In this case, it is evident that staff has not been employed for the purpose intended.”

ಈ ರೀತಿ ಒಂದು ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ 30 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿರುವುದು ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯ. ಈ ರೀತಿ ಮುಂದೆ ಆಗದಂತೆ ತಾವಾದರೂ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ, ಸ್ವಾಮಿ.

ಪೇಜು 19ರಲ್ಲಿ, ಇನ್ನೊಂದು ಅಂಶದ ಬಗ್ಗೆ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದೆ.

“It was brought to the notice of the Committee that cinema projectors with accessories purchased for community development blocks at Bindu, South Kanara, and Kuchtagi, Raichur District, during the period October 1958 and May 1959 at a cost of Rs. 22,206 and Rs. 7,207 respectively were lying idle for want of operators.”

ಸ್ವಾಮಿ, ಸಾವಿರಾರು ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ ಮೆಷಿನರಿಗೆ ಆಪರೇಟರು ಇಲ್ಲವೆಂತ ಹೇಳಿ ವರ್ಷಾನು ಗಟ್ಟಿ ಅದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸದೆ ನಿಲ್ಲಿಸಿ, ಅದು ತುಕ್ಕು ಹಿಡಿದು ಹಾಳಾಗಿದೆ. ಈ ರೀತಿ ಯಾಗಿ ಒಂದು ಕಮ್ಯೂನಿಟಿ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಬ್ಲಾಕ್‌ನಲ್ಲಿ ಆಗಿರುವ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ನಮ್ಮ ಕಮಿಟಿಯವರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇಡೀ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಬ್ಲಾಕ್‌ಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅನಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಮೆಷಿನರಿ ರಸ್ತೆ ಆಗುತ್ತಾ ಇರುವುದನ್ನು ಕಾಣುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಎಲ್ಲರೂ ಕೂಡ ಮೆಷಿನರಿಗಳು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಈ ಮೆಷಿನರಿಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾದಂಥ ಆಪರೇಟರ್ ಇಲ್ಲ. ಯಾರನ್ನೋ ಹೊಸಬರನ್ನು ನೇಮಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರ, ಅವರಿಗೆ ಸರಿಯಾದಂಥ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಅಥವಾ ಟ್ರೇನಿಂಗ್ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಈ ಮೆಷಿನರಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರೆಂದು ನಾನಾದರೂ ಭಾವಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಲಕ್ಷಾಂತರ ಗಟ್ಟಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ ಇಂಥ ಮೆಷಿನರಿಗಳನ್ನು ತಾವು ಎಲ್ಲಾ ಕಮ್ಯೂನಿಟಿ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಬ್ಲಾಕ್‌ಗಳಿಗೂ ತಂದು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರ ಹೀಗೆ ತಂದು ಕೊಟ್ಟಂಥ ಮೆಷಿನರಿಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ನೆಲೆ ಮಾಡಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ನಮ್ಮ ದೇಶದ ದೌರ್ಭಾಗ್ಯ ಇಂಥ ಅನ್ಯಾಯವಾದಂಥ, ದುರದೃಷ್ಟಕರವಾದಂಥ ಸನ್ನಿವೇಶವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಏಕೆ ತಂದೊಡ್ಡಬೇಕು? ಅದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ದಾರಿ ಏಕೆ ಮಾಡಬಾರದು? ಇಂಥ ಅನ್ಯಾಯವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ದೇಶವನ್ನು ಹಾಳು ಮಾಡಿ, ಎಲ್ಲರೂ ತನಕ ರಾಜ್ಯಭಾರ ನಡೆಸುತ್ತೀರ ಎಂದು ಕೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಇಂಥಾ ಅನ್ಯಾಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಬದಲಂತೆ ಮೆಷಿನರಿಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಸಿ. ತನ್ಮೂಲಕ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನಾದರೂ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಅಂಚು ಹೊಳ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಮಂಜೂರಾದ್ದು 1925ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ 1925ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಆದರೆ ಆಗಿನ ಅಂದಾಜು 4.70 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಆಮೇಲೆ 1953ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ 56 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ರಿವೈಸ್ಟ್ ಎಸ್ತಿಮೇಟು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಗೂ ಕೆಲಸ ಮುಗಿಯಲಿಲ್ಲ. ಮತ್ತೆ 1958ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ 91.60 ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ ರಿವೈಸ್ಟ್ ಎಸ್ತಿಮೇಟು ಮಾಡಿದರು. 1964ನೇ ಇಸವಿಗೆ ಬಂದರೂ ಕೂಡ, ಇನ್ನೂ ಬಹುಶಃ ಕೆಲಸ ಮುಗಿದಿಲ್ಲ. ಈ ಒಂದು ರಿಪೋರ್ಟಿನ ಮೇರೆ ನಮಗಾದರೂ ಅನಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಒಂದು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಮುಂದುವರಿದಂತೆ ಇನ್ನೆಷ್ಟು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೋ. ಆಗಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಯಾರು, ಆಗ ಒಪ್ಪಿ ಎಸ್ತಿಮೇಟು ತಯಾರು ಮಾಡಿದವರು ಯಾರು, ಈ ಕೆಲಸ ಎಕ್ಸಿಕ್ಯೂಟ್ ಇನ್ನೂ ಆಗದೆ ಇದ್ದರೆ, ಅಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಲೋಪವಿದೆಯೇ, ಇಲ್ಲ, ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಈ ಒಂದು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಗಲ, ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ಮುಗಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಗಲ ಹಿಂದೆ ಬಿದ್ದಿದ್ದಾರೆಯೇ ಅನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿ 1925ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಮಂಜೂರಾದಂಥ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳು, 1964ನೇ ಇಸವಿ ಬಂದರೂ ಮುಗಿಯದೆ ಇರುವಂಥ ದುರದೃಷ್ಟ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳಿವೆ. ಹೀಗಾದರೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಆಹಾರದ ಕೊರತೆ ಹೇಗೆ ನೀಗುತ್ತೀರ? ನಾವು ಆಹಾರದಲ್ಲಿ ಸೈನಂಪೂರ್ಣತೆಯನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬೈರಪ್ಪಾಜಿ)

ವಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಎಂದು ನಾನಾದರೂ ಒತ್ತಿ ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ರೀತಿ ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿರುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಎಸ್ಪಿಮೇಟನ್ನು ತಡೆಹಿಡಿಯಬೇಕು. ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದಾಗ, ಅಂದು ಏನು ರೇಟ್ ಇತ್ತು ಏನು ಎಸ್ಪಿಮೇಟ್ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಆ ರೇಟಿನಲ್ಲಿಯೇ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಅದಷ್ಟು ಶೀಘ್ರದಲ್ಲಿಯೇ ಸರಕಾರ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ಮುಗಿಸಬೇಕು. ಇಲ್ಲದೆ ಹೋದರೆ ಈ ರೀತಿ ಯದ್ವಾ ತದ್ವಾ ಎಸ್ಪಿಮೇಟ್ ಆಗುತ್ತಾ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದು ಬರ್ಚು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ದೇಶದ ಜನತೆಯ ಬೆನ್ನು ಮೂಳೆಯನ್ನು ಮುರಿಯುತ್ತಾ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಇಂಥ ಸನ್ನಿವೇಶಕ್ಕೆ ಸರಕಾರ ಕೈ ಹಾಕಬಾರದು. ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಉತ್ತಮ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಚೆರಾಯಿಸಿ, ಜನತೆಯ ಹಣಕ್ಕೆ ರೋಷ ಬರದಂತೆ, ಅದೇ ದುರುಪಯೋಗವಾದಂತೆ ಕಾಪಾಡುವ ಕರ್ತವ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ್ದು.

ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಕಾರಾವ ಕಾಶ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ ಬೇರೆ ವಿಚಾರಗಳಿಗೆ ಯತ್ನವಿಲ್ಲದೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕೊನೆಯದಾಗಿ, ಇಂಥ ಅನಾವಶ್ಯಕವಾದ ಬರ್ಚಿಗೆ ಸರಕಾರ ಕೈಹಾಕಿ, ಈ ರೀತಿ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ದುರುಪಯೋಗಪಡಿಸಿ ಜನತೆಗೆ ಮತ್ತು ದೇಶಕ್ಕೆ ಸರಕಾರ ಪಾಪವೆನಗಿಲ್ಲವೇ ಎಂದು ನಾನಾದರೂ ಕೂಡ ಸರಕಾರವನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಕ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ (ಹೊಳೇನರಸೀಪುರ) ಮಾನ್ಯ. ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ಈಗ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇರತಕ್ಕ 1960-61 ನೇ ಸಾಲಿನ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಅಕೌಂಟ್ಸ್ ಕಮಿಟಿಯ ರಿಪೋರ್ಟಿನ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ಜನ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ತಾವು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಹದಿನೈದು ನಿಮಿಷಗಳ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿರತಕ್ಕ ಅಭಿಪ್ರಾಯದ ಮೇಲೆಯೇ ಈ ಸಭೆಯ ಕಾಲವನ್ನು ಕಳೆಯುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಎಂದು ತಾವು ಪದೇ ಪದೇ ನಮಗೆ ತಿಳಿಸುತ್ತಾ ಇರುತ್ತೀರಿ ಆದ್ದರಿಂದ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಾಲವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡದೇ ಒಂದೆರಡು ಅಂಶಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಅಧೀಶ ಸಚಿವರ ಗಮನವನ್ನು ಸೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಅಕೌಂಟ್ಸ್ ಕಮಿಟಿ ಸ್ಟೋರ್ ರೆಕರ್ಡ್‌ಗಳ ಸಹ ಕಮಿಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಅತಿ ಮುಖ್ಯವಾದ ಸಮಿತಿ ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಈ ಸಮಿತಿಯವರು, ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಈ ರಿಪೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅದಕವಾಗಿರತಕ್ಕ ಅಂಶಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ನಾವು ಹಿಂದಿನ ಎಲ್ಲಾ ರಿಪೋರ್ಟುಗಳ ಅಂಶ ಅಂಶಗಳ ಮೇಲೆ ನೋಡಿರುವುದಾದರೆ ಅವರ ಗಮನವನ್ನು ಸೆಳೆದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ, ಈ ಸಮಿತಿಯವರು ನೋಡಿಸತಕ್ಕ ರೋಪದೋಷಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಧೋರಣೆ ಬಂಡನೀಯವಾದದ್ದು ಎಂದು ವಿಷಾದದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಪುಟ 52 ರಲ್ಲಿ ಟೆಕ್ ಸ್ಟ್ಯಾಂಡಿಂಗ್ ಆರ್ಟಿಕಲ್ ಅಡ್ಡ್ ಅಪ್‌ಪ್ರಾಪ್ ಅಂತ ಹೇಳಿ 27 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇನು ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ವ್ಯಕ್ತಪಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಪಬ್ಲಿಕ್ ಅಕೌಂಟ್ಸ್ ಕಮಿಟಿಯವರೂ ಕೂಡ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ಸೀರಿಯಸ್ ಆಗಿ ರಿಮಾರ್ಕ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅದು ಈ ರೀತಿ ಇದೆ:—

“This is really a sorry state of affairs and the Committee are not prepared to accept any defensive arguments from the Departments as continuance of this state of affairs is not a sign of efficiency.”

ಈ ಒಂದು ಪಬ್ಲಿಕ್ ಅಕೌಂಟ್ಸ್ ಕಮಿಟಿಗೆ ವೆಚ್ಚವಾಗಿರತಕ್ಕ ಹಣವಾದರೂ ಎಷ್ಟು? ಇದನ್ನು ಏಕೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಎಂದರೆ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಅಕೌಂಟ್ಸ್ ಕಮಿಟಿಯವರು ಸರ್ಕಾರದ ರೋಪದೋಷಗಳು ಏನಿವೆ ಅದನ್ನು ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆ ರೀತಿ ತೋರಿಸಿದಾಗ ಅದರ ಕಡೆಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ತಮ್ಮ ಗಮನವನ್ನು ಹಿಂಪಡಿಸಿ ಅಥವಾ ಗಮನವನ್ನು ಹರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ ಇಚ್ಛೆ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಬಡ ಬೋಲೇಗೌಡನ ದುಡ್ಡನ್ನು ಇದರಮೇಲೆ ಬರ್ಚು ಮಾಡುವ ಹವ್ಯಾಸವನ್ನು ಏನು ಇಚ್ಛೆ ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಅದು ಬಹಳ ಬಂಡನೀಯವಾದದ್ದು ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇವತ್ತು ನೂರು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಜನತೆಯ ಅಭ್ಯುದಯಕ್ಕಾಗಿ ಬರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಅಂತಹ ಒಂದು ಮಹತ್ ಸಾಧನೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಮಗೆ ಕಾಣುತ್ತಾ ಇದೆ.

ಅದರ ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಅದರ ಫಲ ದೊರೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದತ್ತು ಏಕೆ ಇಷ್ಟು ಖಂಡನೀಯವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಅಡಿಟ್ ಕಮಿಷಿಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಟೀಕೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನೂ ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಅಕೌಂಟ್ಸ್ ಕಮಿಷಿಯವರ ರಿಪೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವುದನ್ನೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊರಲೆಕೆ ಮಾಡಿ ನೋಡಿದರೆ ಅಡಿಟ್ ಕಮಿಷಿಯವರ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಅಕೌಂಟೆಂಟ್ ಜನರಲ್ ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಧಾಟಿಯಲ್ಲಿ ಟೀಕೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಆ ಧಾಟಿಯಲ್ಲಿ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಅಕೌಂಟ್ಸ್ ಕಮಿಷಿಯವರು ಟೀಕೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾದರೂ ಇಷ್ಟೆ, ತಮ್ಮ ಫೈನಾನ್ಸ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನ ಒಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಈ ರಿಪೋರ್ಟನ್ನು ಡ್ರಾಫ್ಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಆದ್ದರಿಂದ ಪ್ರಾಯಶಃ ಅವರು ತಮ್ಮನ್ನು ಸ್ವೀಕೃತ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ.

Mr. SPEAKER.—Have not the members signed? It is an unkind reflection.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಅದನ್ನು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಡ್ರಾಫ್ಟ್ ಮಾಡುವಾಗ ಅವರು ಸ್ವಲ್ಪ ಗೌರವ ಯುತವಾಗಿಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ.

Sri M. C. BASAPPA (Chamarajanagar).—Of course they represented the case and it was brought before the meeting and the members have examined the case.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಅಡಿಟ್ ರಿಪೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಟೀಕೆಗನುಗುಣವಾಗಿ ಇದರಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ ಅಷ್ಟೆ, ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೇಲೆ ರಿಫ್ಲೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಬೇಕು.

Mr. SPEAKER.—Even otherwise as it comes from the Public Accounts Committee I must take it as coming from the committee and I do not allow any comment.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಸ್ವಾಮಿ, ನಾನು ಅದರ ವಾದ ವಿವಾದಗಳಿಗೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆ ಪಡೆದೇ ತಮ್ಮ ಒಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆ ಪಡುವುದಿಲ್ಲ ಆದರೂ ಕೂಡ ಅಡಿಟ್ ರಿಪೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಒಂದು ಅಂಶವನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಅಂಡ್ ರೂರಲ್ ಅಡ್ವೈಸ್‌ಮೆಂಟ್ ಅಕೌಂಟೆಂಟ್ ಜನರಲ್ ಅವರು ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಟೀಕೆಯನ್ನು ನೋಡುವುದಾದರೆ 1953 ರಲ್ಲಿ 432 ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಅವರು ವರದಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಹಾಗೆಯೇ 1954 ರಲ್ಲಿ 157 ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿ 1960ನೇ ಇಸವಿ ಯವರೆಗೂ 6 ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿ ಇದುವರೆಗೂ ಇನ್‌ಕಂಪ್ಲೀಟ್ ಸ್ಟೇಜ್‌ನಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಈ ಅಡಿಟ್ ರಿಪೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸತಕ್ಕ ಒಂದು ಸಂದರ್ಭ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇದೆ. ಇಷ್ಟು ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ತಾವು ವೆಚ್ಚ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂದರೆ 25 ಲಕ್ಷರೂಪಾಯಿ ಮತ್ತು 2.33 ಲಕ್ಷರೂಪಾಯಿ ಹಾಗೂ 3.27 ಲಕ್ಷರೂಪಾಯಿ. ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ ಇಂತಹ ಒಂದು ರಿಪೋರ್ಟಿನ ಮೇಲೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವಾಗ ಈ ಸಭೆಯ ಕಾಲವನ್ನು ಇದಕ್ಕಾಗಿ ವೆಚ್ಚ ಮಾಡತಕ್ಕ ಸನ್ನಿವೇಶವನ್ನು ಕಣ್ಣು ಮುಂದೆ ಕಾಣುತ್ತಾ ಇದೆ; ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾರಾದರೂ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಯಾವುದಾದರೂ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟಾಗ ಅದನ್ನು ಕೇಳುವುದನ್ನೂ ಕೂಡ ಒಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಯುತವಾದ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಾ ಇರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಪ್ರಾಯಶಃ ಸರ್ಕಾರದ ಮನೋಭಾವ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಸದಸ್ಯರು ಸಭೆಗೆ ಬರುತ್ತಾರೆ ಏನೋ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ನಾಪೂ ಏನೋ ಕೇಳಬೇಕು ಕೇಳೋಣ ಎಂದು ಇರಬಹುದು. ಇಷ್ಟೊಂದು ಅಲಸ್ಯ ಮನೋಭಾವ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಇರಬಾರದು. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಏನು ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಈ ರಿಪೋರ್ಟಿನ ಮೇಲೆ ಅಥವಾ ಈ ತರಹದ ಒಂದು ಅಡಿಟ್ ವರದಿಯ ಮೇಲೆ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಾರೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ, ಲೋಪ ದೋಷಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸದಿದ್ದರೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಈ ಸರ್ಕಾರದವರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ಒಂದು ಕಟುವಾದ ಟೀಕೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು, ಯಾವ ಪದವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು. ಎಂಬುದು ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದತ್ತು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗೋಪಾಲಗೌಡರು ಬಹಳ ಕಟುವಾಗಿ ಟೀಕೆ ಮಾಡಿದರಾ, ಒಂದು ಗಂಟೆ 75 ನಿಮಿಷಗಳ ಕಾಲವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಹಳ ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. 29 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿನ ಒಂದು ಅಡಿಟ್ ಆಡ್‌ವೈಸ್‌ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರ ಯಾವ ಒಂದು ಉತ್ತರವೂ ಕಂಡು ಬರುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನ

(ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ)

ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡು ಮಾತನ್ನು ಅಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. 1954 ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ 6.9 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಆಗ್ರಿಕಲ್ಟುರಲ್ ಇಂಪ್ರೊವೆಮೆಂಟ್ಸ್‌ನ್ನು ಖರೀದಿ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ನಿಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ನಿಮ್ಮ ಹಿತದಲ್ಲಿದ್ದಿದ್ದರೆ, ಸರ್ಕಾರ ಇದೆ ಎನ್ನುವ ಭಯ ಅವರಿಗೆ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ಈ ರೀತಿ ಎಲ್ಲಾ ಆಗುತ್ತಾ ಇತ್ತೆ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದನ್ನು ಏಕೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇಂದರೆ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇನ್ ಎಬಿಲಿಟಿ ಇದ್ದರೆ ನಿಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಸರ್ವಾಧಿಕಾರಿಗಳಾಗಿ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡಿ. 6 ಲಕ್ಷ ಚಿಲ್ಲರೆ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಬೆರೆ ಬಾಳುವ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಕೊಂಡು ಮಾರಾಟಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗ್ತಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಸುಲಭ ದರದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನುಗಳು ದೊರೆಯುವುದು ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಬಹಳ ವಿಷಾದಕರ. ಕೊಳ್ಳುವಾಗಲೇ ಈ ಕಡೆ ಗಮನಹರಿಯಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಮುಂಚೆಯೇ ರೈತರಿಗೆ ಉಪಯೋಗವಾಗುವ ಹಾಗೆ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿರುವವರು ಅಲಕ್ಷ್ಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಕೊಳ್ಳುವಾಗಿದ್ದ ಆಸಕ್ತಿ ರೈತರಿಗೆ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವಾಗ ಇವೆಲ್ಲವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಮನಬಂದಂತೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಯೋ ಅಥವಾ ಸರ್ಕಾರದ ಅಧೀನದಲ್ಲಿದ್ದು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಯೋ ಎಂದು ಅನಿಸುತ್ತದೆ. ಅವರಿಗೆ ಭಯವಿರುವಂತೆ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾದರೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರಿಂದ ತೆರೆಗೆ ಎಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ, ಅವರಿಗೆ ಫಲ ಅದರಿಂದೇನು ದೊರೆಯಬಹುದು ಎಂಬುದು ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. 1953ನೆಯ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ 23 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಬೆರೆ ಬಾಳುವಷ್ಟು ಕೆಲಸ ಆರಂಭಿಸಿದ್ದರೆ ಅವರಿಂದ ರೈತರಿಗೇನು ಫಲ ದೊರಕಿವೆ? ಹಣ ಖರ್ಚಾಗಿದ್ದರೆ ತಾನೆ ಫಲ ಬರುವುದು. ಆರ್ಟಿಕ್ ವರದಿ ನೋಡಿದರೆ ಆ ಕೆಲಸವೇ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಸರ್ಕಾರವಿದೆಯೇ, ಅದಕ್ಕೆ ಜೀವವಿದೆಯೇ ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದು ನಾವು ಹೇಳುವ ಸಲಹೆಗಳಿಗೆ ಮಾನ್ಯತೆ ದೊರೆಯದಿದ್ದರೆ ಇಲ್ಲಿಕ್ಕೆ ಬಂದು ವೈಧಾ ನಾವು ಕಾಲ ಕಳೆಯ ಬೇಕು? ಶ್ರೀಯುತರುಗಳಾದ ಗೋಪಾಲ ಗೌಡರು ಮತ್ತು ಶಿವಪ್ಪನವರು ಆಗಲೇ ಮಾತನಾಡಿ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಇನ್ನು ಒಂದೇ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೇನೆ. ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಒಂದು ಸಲ ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆಯವರು ಉತ್ತರ ಕೊಡುತಾ ಪನೆಬೆಲ್ಲವನ್ನು ಹಾನನದ ಸಂತೆಯಲ್ಲಿ 5,600 ಜನುಗಳವರೆಗೆ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇಷ್ಟೊಂದು ಅನತ್ಯವಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಹೇಗೆ? ಹೀಗಾದರೆ ಜನ ನಮ್ಮನ್ನು ಬಹಳ ಹಗುರವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಾರೆ. ಬಸ್ಸುಗಳಲ್ಲಿ ನಾವು ಕೆಲವು ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರ ಇಷ್ಟು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೆ ಇದರ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವಕ್ಕೆ ಬಹುಶಃ ಮಾರ್ಯಾದೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾಜಿ ಖಾದಿ ಬೋರ್ಡಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು 75 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಹಾನರೇರಿಯಂಗಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿರುವುದಾಗಿ ಆರ್ಟಿಕ್ ವರದಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಬಡವ 500-600 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಸೇಸ್ತುಗಳಲ್ಲಿ ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡಿದರೆ ಅವನ ಮೇಲೆ ಕೇಸು ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಅದೇ ದೊಡ್ಡವರು ಏನಾದರೂ ಮಾಡಿದರೆ ಪರವಾಗಿಲ್ಲ. ಇದು ಯಾರಿಗೂ ಗೌರವ ತರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಯಲ್ಲ, 375 ರಿಂದ 750 ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ಹಾನರೇರಿಯಂ ಹೆಚ್ಚಿಸಿರುವುದಾಗಿ ಆರ್ಟಿಕ್ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ನಮೂದಾಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರಿ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಬಹುಮತವಿದೆಯೆಂದು ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಳ್ಳಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಬಹುದು. ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷ ಬಲಹೀನವಾಗಿದೆ, ಆ ಪಕ್ಷದ ಕೆಲವರೂ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿಗೆ ಸೇರುವವರಾಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ವದಂತಿ ಬೇರೆ ಹರಡಿರುವುದು ಇನ್ನೂ ಅನುಕೂಲ.

ರೋಡ್ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟ್ ಇಲಾಖೆಯ ಕಂಡಕ್ಟರ್‌ಗಳು ವಸೂಲು ಮಾಡಿ ತಂದಿರುವ ಹಣವನ್ನು ಅವರಿಂದ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೇ ಆಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ವರದಿಯಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧವಾದ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಆಫೀಸನ್ನು ವಿಧಾನಸೌಧಕ್ಕಿಂತ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಫರ್ನಿಷ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಆಫೀಸರುಗಳ ಸೆಂಟ್ರಿ ಬಾಸ್ಸಿ, ಇಷ್ಟತ್ತೆಂಟು ಜನ ಆಫೀಸರ ಗೈಡಿನರವರಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ಸಾವಿರದವರೆಗೆ ಸಂಬಳ ಪಡೆಯುವ ಆಫೀಸರುಗಳೇನಿದ್ದಾರೆ ಅವರೇನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ? ಪ್ರತಿ ದಿವಸ ವಸೂಲಾಗುವ ಹಣ ಜಮಾ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ ಹೇಗೆ? ಹೀಗಾದರೆ ಮದುವೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಉಣ್ಣೆಮಾಡಿ ಹೋದ ಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಹಣ ದುರುಪಯೋಗವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಸಾಕಷ್ಟು ಗಮನ ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ಮುಂದೆ ಬಹಳ ವ್ಯಥೆಪಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ತೀವ್ರ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟು ಅದೃಶ ನಡೆಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿಸಬಿಟ್ಟಿರುತ್ತೇನೆ.

ಪಬ್ಲಿಕ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಇಲಾಖೆ ಬಗ್ಗೆ ಬಹು ಜನ ಬಹಳ ಕಟುವಾಗಿ ಟೀಕೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹಾಜರಿದ್ದಾರೆ, ಅವರಿಗೊಂದ ವಿಷಯವನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ. ಕೆಲವು ಕಡೆ

ಅಂದಾಜು ಮಂಜೂರಾಗದೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿರುವ ಸಂದರ್ಭಗಳು ಕಾಣುತ್ತಿದೆ. ಉಪಾಹರಣೆಗೆ ಮೇಜರ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳಿಗೆ ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಕ್ಲಿಯರನ್ಸ್ ಸಿಕ್ಕಿರುವುದಿಲ್ಲ, ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ; ಅಸ್ತಿಭಾರ ತೀರ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಈ ದಿವಸ ನಾರಾಯಣಪುರದ ಬಳಿ 30 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಿ ಕಟ್ಟಡ ನಿರ್ಮಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಆದರೆ ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಕ್ಲಿಯರನ್ಸ್ ಕೊಡುವಾಗ ಬೇರೆ ಕಡೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದರೆ 30 ಲಕ್ಷ ಖರ್ಚಾಗಿರುವುದು ವ್ಯರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ಹೇಮಾವತಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟಿಗಾಗಿ ರಸ್ತೆ, ಕಟ್ಟಡ ಆಗುತ್ತಿದೆ. ಅದರ ಸ್ಕೆಟು ಬದಲಾಯಿಸುವುದಿಲ್ಲವೆಂದಂತಿ ಈ ದಿವಸ ಹರಡಿದೆ. ಹಾಗಾದರೆ ನೀವು ಖರ್ಚುಮಾಡಿರುವುದಕ್ಕೆ ಫಲ ಬರುವುದಿಲ್ಲ; ಹಣ ವ್ಯರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ಹತ್ತೂ ಜನರ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುವಾಗ ಅಂದಾಜು ಮಾಡಿ ಫೈನಲ್ ಆದಮೇಲೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಈ ರೀತಿ ವ್ಯರ್ಥವಾಗುವುದು ತಪ್ಪುತ್ತದೆ, ಹಾಗೆ ಮಾಡಿ ಅನರ್ಥವಾಗುವುದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಬೇಕು. ಈ ಕಡೆ ಸರ್ಕಾರ ಗಮನ ಹರಿಸಬೇಕು. ಪಬ್ಲಿಕ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಇಲಾಖೆ ಬಗ್ಗೆ ತೀವ್ರ ಪಾದ ಟೀಕೆ ಇರುವುದರಿಂದ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಲೋಪಗಳ ಕಡೆ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು. ಕಟ್ಟಿರುವ ಕಟ್ಟಡ ವಗೈರೆ ಬಹಳವಾಗಿ ಬಿದ್ದು ಹೋಗುತ್ತಿವೆ, ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಕಾಣಬರುತ್ತಿದೆ. ನೀವು ಮಾಡಿ ಸುವ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಇಂಜಿನಿಯರನ್ನು ಅಥವಾ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರನ್ನು ಜವಾಬ್ದಾರರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಹಾಗೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಫಿಕ್ಸ್ ಮಾಡಿ ಹಣ ಖರ್ಚುಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಫಲ ಬರುವ ಹಾಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು ಲೋಪದೋಷಗಳ ಕಡೆ ಗಮನ ಹರಿಸಿ ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಸೂಚಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಪೂರೈಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ. — ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾವು ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ ಮಾರ್ಚ್ ತಿಂಗಳು 31ನೇ ತಾರೀಖಿನೊಳಗೆ ಸರಕಾರದವರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬಡ್ತಿಟ್ಟನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಆ ಬಡ್ತಿಟ್ಟು ಕೊಟ್ಟ ಮೇಲೆ ಎಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಅಕೌಂಟ್ಸ್ ಕಮಿಷಿಯವರು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಈ ಸಭೆಗೆ ಒಂದು ವರದಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ಸರಿ ಮಾಡಿರುವುದೇನು ಎಂದರೆ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಐದು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದಿನ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಅಕೌಂಟ್ಸ್ ಕಮಿಷಿಯ ವರದಿ ಬಂದಿದೆ. ಈ ಕಮಿಷಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಕೆಲವು ಸದಸ್ಯರು ಈಗ ಇದ್ದರಲ್ಲ. 1958-59ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಅಯ್ಯಾ ಇಲಾಖೆ ಯವರು ಅಯ್ಯಾ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಏನೇನು ಖರ್ಚುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅದು ಸರಿಯಾಗಿದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾವಿಲ್ಲಿ ಇವೊತ್ತು ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಏನೋ ನಾವು ಚುನಾವಣೆಯಾಗಿ ಬಂದು ಐದು ವರ್ಷದೊಳಗಾದರೂ ಒಂದು ಎರಡು ಮೂರು ವರ್ಷಗಳ ವರದಿ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಬಂದಿದ್ದರೆ ಅದರ ಮೇಲೆ ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ ನಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಿ ಕೊಡ ಬಹುದಾಗಿತ್ತು. 1958-59ನೇ ರಿಪೋರ್ಟಿನ ಪ್ರಕಾರ ನೀವು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಮೇಲೆ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಅಕೌಂಟ್ಸ್ ಕಮಿಷಿಯ ರಿಪೋರ್ಟಿನಂತೆ ಮತ್ತು ಆಗಿನ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಕೊಟ್ಟಂತಹ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಗಳಂತೆ ಎಷ್ಟು ನಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ? ಇನ್ನಷ್ಟು ಸೂಚನೆಗಳು ಕಾರ್ಯಗತವಾಗಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಇದುವರೆಗೆ ನಮಗಾಗಲಿ ತಿಳಿಸಿಲ್ಲ. ಈ ಸಭೆಗೇನೋ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಅಕೌಂಟ್ಸ್ ಕಮಿಟಿ ಬೇಕು. ಎಸ್ಸಿ.ಮೇಟ್ಸ್ ಕಮಿಟಿ ಎಂದು ಇರಬೇಕು. ಅಷ್ಯೂರನ್ಸ್ ಕಮಿಟಿ ಎಂದಿರಬೇಕು, ಸಬಾರ್ಡಿನ್ಯೇಟು ರೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಕಮಿಟಿ ಇರಬೇಕೆಂದು ಎಲ್ಲ ರೀತಿಯಾದ ಕಮಿಟಿಗಳನ್ನೂ ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಆದರೆ ಈ ಕಮಿಟಿಗಳಿಂದ ಬಂದಂತಹ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಸರಕಾರದವರು ಎಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಇದುವರೆಗೆ ಇಂಪ್ಲಿಮೆಂಟು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಇದುವರೆಗೆ ಸರಕಾರದಿಂದ ನಮಗೆ ಯಾವ ರಿಪೋರ್ಟೂ ಕೂಡ ಬರಲಿಲ್ಲ. 1947ರಿಂದ 1964ರ ವರೆಗೆ ಎಂದರೆ ಸುಮಾರು 17 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ತಾವು ಎಷ್ಟು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ? ಎರಲಿಲ್ಲ ಏನೇನು ಅವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು ನಡೆದಿವೆ ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ಹಲವು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಏನಾದರೂ ತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಾ? ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವೇಗೌಡರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಸರಕಾರ ಎಷ್ಟೋ ಹಣ ವೆಚ್ಚ ಮಾಡಿ ಕಟ್ಟಿಸಿರತಕ್ಕ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಸರಕಾರಿ ನೌಕರರು ಈಗ ಕಾಡಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿ ಬಂದಿದೆ. ಹೀಗೆ ಸರಕಾರ ಮಾಡಿದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆಯೇ?

1960—61ನೇ ಸಾಲಿನ ರಿಪೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿರುವ ಪುಟ 20ರಲ್ಲಿರುವ 35ನೇ ಐಟಂನ್ನು ಸರಕಾರ ಸ್ವಲ್ಪ ನೋಡಬೇಕು. ಅಂಟ್ರಿಗೊಳ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು 1929ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ 4.70 ಲಕ್ಷದಷ್ಟು ಅಂದಾಜು ಮಾಡಿದ್ದುರು ಆ ಎಸ್ಸಿ.ಮೇಟ್ಸ್‌ನು 1953ಕ್ಕೆ ಎಕ್ಸಿ.ಕ್ಯೂಷನ್‌ನಾಗಿ ಕೊಡುವಾಗ ಇನ್ನೂ 96 ಲಕ್ಷದಷ್ಟು ಜಾಸ್ತಿ ಆಯಿತು. ಮತ್ತು ಅದು 1958ರ ಹೊತ್ತಿಗೆ ರಿವೈಸು ಮಾಡಿ 91.60 ಲಕ್ಷಕ್ಕೇರಿತು. ಮತ್ತು 1959ರಲ್ಲಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನೂ ಕೂಡ ಮಾಡಿತು ಎಂದು ಇದರಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಬರೀ 4.70 ಲಕ್ಷದ ಮೊದಲಿನ ಎಸ್ಸಿ.ಮೇಟ್ಸ್ ಅದು. ಕಾರ್ಯಗತ ವಾಗುವ ವೇಳೆಗೆ 91.60 ಲಕ್ಷವಾದರೆ ಜೇಗೆ? ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಬರೀ ಸರಕಾರಿ ನೌಕರರ

(ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ)

ಮೇಲೆ ಟೀಕೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದರ ಮನೆಯ ಯಜಮಾನರು ಯಾರು ? ಅವರು ಮನೆಯ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ನಡೆಸುವಾಗ ಸರಿಯಾಗಿ ಬಿಗಿಯಿಂದ ನಡೆಸಿದ್ದರೆ ಇಂತಹ ಅವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು ಬರುತ್ತಿತ್ತು ? ದಕ್ಷತೆ ಸರಿಯಾಗಿದ್ದರೆ 4.70 ಲಕ್ಷದ ಎಸ್ವಿಮೇಟು 91.60 ಲಕ್ಷದಷ್ಟಕ್ಕೇರುತ್ತಿತ್ತೇ ? ದಕ್ಷತೆ ಯಜಮಾನರಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲದೇ ಇದ್ದುದರಿಂದ ಇವೆಲ್ಲ ಆಗಲು ಕಾರಣವಾಯಿತು. ಸರಿಯಾಗಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅವರ ಸಂಬಳಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದಿದ್ದರೆ ಆಗ ಕೆಲಸಗಳು ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದವು. ಸರಕಾರದ ಹತೋಟಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ಇದರಿಂದ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಜನರು ಹೇಗೋ ನಿಮಗೆ ಪೋಷಣ್ಣ ಕೊಟ್ಟು ಚುನಾಯಿಸಿ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ದುಡ್ಡನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ವೆಚ್ಚ ಮಾಡದೇ ಹೋದರೆ ಅವರು ಭೀಷಾರಿ ಹಾಕುವುದಿಲ್ಲವೇ ? ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಎಷ್ಟೋ ಸಲ ಕೇಳಿದರೂ ಸರಕಾರ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಜನನೂ ಸರಿಯಾಗಿ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. 4.70 ಲಕ್ಷದಿಂದ 91.60 ಲಕ್ಷದವರೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿದ ಅಂದಾಜಿನಂತೆ ವೆಚ್ಚ ಮಾಡಿದುದರಿಂದ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಇದರಿಂದ ಬಂದ ರಿಟರ್ನ್ ಏನು ಎನ್ನುವುದನ್ನೂ ತಿಳಿಸಲಿಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲೇ ಅವರು

The Committee are convinced that such an inordinate delay in completing the enquiry implies that the Department is not taking serious steps in such matters. The Committee desire that the Report of the enquiry should be submitted without any further delay.

ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೇನು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಾರಿಯಲ್ಲಿ ಹತ್ತು ಸಾರಿ ಕೇಳಿದರೂ ಸರಕಾರ ಯಾವ ಉತ್ತರವನ್ನೂ ಹೇಳದೆ ಹೋಗಿ ಇದ್ದಾರೆ. ಈಗಾಗಲೇ ನಮಗೆ ತಿಳಿದಂತೆ ಆಲಮಟ್ಟಿ ಹಾಗೂ ನಾರಾಯಣಪುರದ ಬಳಿ ಕಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂದು 137 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಯ ಎಸ್ವಿಮೇಟನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಅಲ್ಲದೆ ನಾರಾಯಣಪುರದ ಬಳಿ ಎಷ್ಟೋ ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನೂ ಕಟ್ಟಿಸಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಈ ಸ್ಥಳದ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿ ಬೇರೆ ಕಡೆ ಕಟ್ಟಿ ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂದು ಇಲ್ಲಿರುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಅವರುಗಳೆಲ್ಲ ಅಲ್ಲಿ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿ ಬಂದಿದೆ. ಹೀಗೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಒಂದು ಕಡೆ ಇದ್ದವರನ್ನು ಬೇರೇ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕೆಂದರೆ ಅವರುಗಳು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಟೆಂಟುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿ ಬಂದಿದೆ. ಇಲ್ಲಿರುವ ಸ್ವೆಟು ಚೆನ್ನಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಈಗ ಪುನಃ ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಕಟ್ಟಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದರೆ ಹೇಗೆ. ಮೊದಲೇ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದಂತೆ ಇದ್ದ ಅಂದಾಜಿನಂತೆ ಕಟ್ಟಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಇಂತಹ ಪ್ರಸಂಗ ಬರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ನಿಧಾನ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದರಿಂದಾಗಿ ಈಗ ಸ್ವೆಟು ಚೆನ್ನಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಬಂದಿದೆ, ಇಂತಹ ಪ್ರಸಂಗಗಳು ಬೇರೆ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಅನೇಕವಿವೆ. ಇವರಲ್ಲಿ ಸರಕಾರದ ತಪ್ಪುಗಳೇನು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ವಿವರವಾಗಿ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ತೋರಿಸಬೇಕಾದರೆ ನನಗೆ ಸುಮಾರು ಅರ್ಧಗಂಟಿಯಷ್ಟು ಕಾಲಾವಕಾಶವಾದರೂ ಬೇಕು. ಈಗ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲವಾದುದರಿಂದ ಈ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಆಕೌಂಟು ಕಮಿಟಿಯ ರಿಪೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿರುವ ಕೆಲವು ಮುಖ್ಯ ವಿಚಾರಗಳ ಕಡೆಗೆ ಸರಕಾರದ ಗಮನವನ್ನು ಸೆಳೆಯಲು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಕಮಿಟಿಯವರು ಹೇಳುವಂತೆ ಸರಕಾರ ತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೇ ಹೋದರೆ ಈ ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ಕಾನೂನು ಟ್ರಸ್ಟಿ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲ. ಇದರ ಕಡೆಗೆ ಸರಕಾರ ತೀವ್ರ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿವೆ.

ಇನ್ನು ಪುಟ 22ರಲ್ಲಿ ಐಟಂ 39ನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ನೋಡಿ. ಇದು ನಮ್ಮ ದೇಶದ ದುರ್ದೈವ ಎಂದು ನಿಮಗೆ ಪೋಷಣ್ಣ ಜನ ಹಾಕಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

39 : HEAVY OUTSTANDING BALANCES UNDER SUSPENSE HEADS :

The Accountant General brought to the notice of the Committee that the heavy credit balance under the suspense head "Purchase" which represents the value of materials received the cost of which was not paid or adjusted before the close of the year and also the balance outstanding under 'Miscellaneous Public Works Advances' which is required to be recovered,

have also not been reconciled with the Accountant General's Figures. The Committee were surprised to note that some of the balances date back even to 1936-37.

1936—37ನೇ ಸಾಲಿನ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳೇ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಇಲ್ಲಿ ತಿಳಿದು ಬರುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಸರಕಾರದ ಫೈಲುಗಳೇ ಸರಿಯಾಗಿದವೇ ಆದರಲ್ಲರೂ ಪೇಪರುಗಳೇ ದೋಷವಿಲ್ಲದೆ ನಿರ್ದೋಷವಾಗಿವೆ ಎಂದು ಹೇಗೆ ಹೇಳುವರು ? ಈ ಕುಖುಟಿಯವರು ಇನ್ನೂ ಮುಂದೆ ಹೀಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ :

The Committee desire to impress on Government that non-reconciliation of balances and the present practice of allowing such heavy outstandings may lead to cases of fraud and the Chief Engineer should be asked to pay priority attention to the clearance of balances as well as their reconciliation with Accountant General's figures. The Committee desire that progress report should be submitted to them before the close of the current year.

ಹೀಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವೇಗೌಡರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಕೋಟಿ ಕೋಟಿ ಗಟ್ಟಿ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡತಕ್ಕ ಖಾತೆ ಎಂದರೆ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಖಾತೆ. ಕೋಟ್ಯಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟನ್ನು ವೆಚ್ಚ ಮಾಡುವಾಗ ಸರಿ ಯಾವುದು ತಪ್ಪು ಯಾವುದು ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಸರಿ ಯಾದ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳನ್ನು ಕಮಿಷಿಯವರಿಗೆ ಒದಗಿಸಬೇಡವೇ ? 1936—37ನೇ ಇಸವಿಯ ಲೆಕ್ಕ ಪತ್ರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಬಂದಿರುವ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಅಕೌಂಟ್ಸ್ ಕಮಿಷಿಯ ನಾಲ್ಕೈದು ರಿಪೋರ್ಟುಗಳಲ್ಲಾದರೂ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರಕಾರ ವಿಚಾರ ಮಾಡಲಿಲ್ಲವಲ್ಲವೆಂದರೆ ಇದಕ್ಕಿಂತ ಅವಹೇಳನ ವಾದ ಕೆಲಸ ಸರಕಾರದಲ್ಲಿ ಬೇರೊಂದಿಲ್ಲ ಎಂದು ವಿಷಾದದಿಂದ ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕಿಂತ ತಲೆ ತಗ್ಗಿಸಬೇಕಾದ ವಿಚಾರ ಇನ್ನೊಂದಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಅವಮಾನಕರವಾದ ಪ್ರಸಂಗಗಳು ಇದ್ದರೂ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರಕಾರದ ನಿಲುವು ಏನು ಎನ್ನುವುದು ಇನ್ನೂ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನಜೆ ಈಗ ಎದ್ದುಕೊಳ್ಳಿ 12-30 ಗಂಟೆಗೆ ಮತ್ತೆ ಸೇರುತ್ತದೆ.

The House adjourned at Six of the Clock to meet again at Thirty Minutes past Twelve of the Clock on Tuesday, the 30th July 1964.

MYSORE LEGISLATIVE ASSEMBLY

FORTY-SIXTH DAY.

Tuesday, 30th June 1964.

The House met in the Assembly Hall, Vidhana Soudha, Bangalore, at Thirty Minutes past Twelve of the Clock.

MR. SPEAKER (SRI B. VAIKUNTA BALIGA, B.A., B.L.), in the Chair.

STARRED QUESTIONS

(to which oral answers were given)

Establishment of a Rayon Factory in Chatra Hobli, Nanjangud Taluk.

*Q.—521. Sri N. RACHAIAH (Nanjangud).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) whether it is a fact that about 200 acres of land have been acquired for establishing a Rayon Factory in Chatra Hobli, Nanjangud Taluk, Mysore District ;

(b) if so, the reasons for not starting the work so far ?

A.—Sri K. MALLAPPA (Minister for Industries and Commerce). —

(a) Land measuring 161 acres and 19 guntas has been acquired.

(b) Non-availability of continuous supply of bamboo which has commenced flowering in the area earmarked.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ರಾಚಯ್ಯ.—ಈ ಕಾರ್ಖಾನೆಯನ್ನು ಇದುವರೆಗೂ ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸದಿರಲು ಕಾರಣವೇನು ?

† ಶ್ರೀ ಕೆ. ಮಲ್ಲಪ್ಪ.—ಈಗ ಬಿದಿರುಗಳೆಲ್ಲ ಹೂ ಬಿಡಲು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ. 90 ಸಾವಿರ ಟನ್ ಗಳಷ್ಟು ಬಿದಿರು ಪ್ರತಿವರ್ಷವೂ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದು ಈಗ ಹೂ ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕವಾಗಿ 90 ಸಾವಿರ ಟನ್ ಗಳಷ್ಟು ಬಿದಿರನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಈಗ ಸರಬರಾಜು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

Sri M. C. BASAPPA.—According to Government, what is the bamboo yield now estimated ?

Sri K. MALLAPPA.—In 1960 or so it was estimated to yield that quantity. Since bamboo has flowered, it is not possible to get 19,000 tons.

Sri M. C. BASAPPA.—Then, can the Government think of establishing a factory on a small scale to the extent raw material is available?

Sri K. MALLAPPA.—All the bamboo has flowered and unless an optimum-size factory is established, it will not be profitable and an optimum plant is stated to be of the capacity of 100 tons per day.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—In view of the flowering of the bamboo, do Government consider the desirability of not starting a rayon factory at that place?

Sri K. MALLAPPA.—It is not a question of dropping it. Unless we revive bamboo or we are able to evolve some substitute for it, we will not be able to start the factory. We have to develop Eucalyptus. So, it is not possible to start it earlier than 6 or 7 years.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮಾದಯ್ಯ ಗೌಡ.—ಈ ಕಾರ್ಖಾನೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಬೊಂಬುಗಳನ್ನು ನಿರಂತರವಾಗಿ ಸರಬರಾಜು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದೇ ಇರುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಜನರಿಂದ 161 ಎಕರೆ 19 ಗುಂಟೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಅದು ಉಪಯೋಗವಾಗದೇ ಇರುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿರುವುದು ಸರಿಯೇ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಮಲ್ಲಪ್ಪ.—ಜಮೀನು ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಂಡ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬಿದಿರು ಹೂವಾಗಿತ್ತೆಂಬುದಾಗಿ ಯಾರ ಕಲ್ಪನೆಗೂ ಭಾವನೆಗೂ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಕಾರ್ಖಾನೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಜಮೀನು ಅತ್ಯಗತ್ಯ. ಆದರೆ ಬಿದಿರು ತೀರಾ ಹೂವಾಗಿ ಕಡ್ಡಾಮಾಲುಗಳೇನಿವೆ ಅವು ದೊರಕುವುದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಈ ಕಾರ್ಖಾನೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆಮಾಡುವುದನ್ನು ಆರೇಳು ವರ್ಷಗಳಿಗೆ ಮುಂದುವರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದಲೇ ಆ ಜಾಗವನ್ನು ಅಕ್ವೈರು ಮಾಡಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಂ. ಸಿದ್ದಯ್ಯ.—ಬೊಂಬುಗಳು ಸಾಕಷ್ಟು ಸಿಕ್ಕದೇ ಇರುವಾಗ ಇನ್ನು ಆರೇಳು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಕಾರ್ಖಾನೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಲ್ಟರ್ನೇಟಿವ್ ಆಗಿ ಏನು ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದೀರಿ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಮಲ್ಲಪ್ಪ.—ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಆರೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸುಮಾರು 6 ಸಾವಿರ ಎಕರೆಯಲ್ಲಿ ಯೂಕಲಿಪ್ಟಸ್ ಬೆಳೆಯಬೇಕಾದರೆ 12 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಖರ್ಚು ಬೇಕುತ್ವದೆ. ಇದನ್ನು ಅರಣ್ಯ ಶಾಖೆಯವರು ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಇನ್ನೊಂದು ಸಲಹೆ ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದರೆ ಈ 6 ಸಾವಿರ ಎಕರೆಯಷ್ಟು ಜಮೀನನ್ನು ಈ ರೇಯಾನ್ ಕಂಪೆನಿಯವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಅದರೇ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಪ್ಲಾಂಟೇಷನ್ ಮಾಡುವುದು—ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಯೋಗ್ಯ, ಯಾವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂಬುದನ್ನು ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯವರು ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿ ಗೌಡ.—ಈ ಬೊಂಬು ಅಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ ಬೊಂಬುಗಳನ್ನು ಜಪಾನಿನಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಇಂತಹ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಂದಮೇಲೆ ಅಂಥಾದ್ದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಲು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಆರೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಮಲ್ಲಪ್ಪ.—ಜಪಾನಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಜಾತಿಯ ಮರವಿದೆ. ಅದನ್ನು ಯೂಕಲಿಪ್ಟಸ್ ಬೆಳೆಗಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದೆಂದು ಅನೇಕ ತಜ್ಞರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಪ್ಲಾಂಟೇಷನ್ ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯವರು ಈಗಾಗಲೇ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕಾದುದು ಇದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಒಂದು ಎಕರೆಗೆ 200 ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ಖರ್ಚು ಆಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಹಣವನ್ನು ನಮ್ಮ ಬಡ್ಡುಪಡ್ಡಿನೊಳಗೆ ಸೇರಿಸಿದೆ. ಎಷ್ಟು ವಿಸ್ತೀರ್ಣದಲ್ಲಿ ಯೂಕಲಿಪ್ಟಸ್ ಪ್ಲಾಂಟೇಷನ್ ಬೆಳೆಯಬೇಕು, ರೇಯಾನ್ ಕಂಪೆನಿಯವರಿಗೆ ಇದನ್ನು ಲೇಜಾಗಿ ಕೊಡಬೇಕೇ ಎಂಬ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯವರು ಆರೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ರಾಚಯ್ಯ.—ಈ ಕಾರ್ಖಾನೆಯ ಬಂಡವಾಳವಷ್ಟು?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಮಲ್ಲಪ್ಪ.—ಈ ಕಾರ್ಖಾನೆ ಇನ್ನೂ ಸ್ಥಾಪಿತವಾಗಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅದರ ಬಂಡವಾಳ ಎಷ್ಟೆಂಬುದನ್ನು ಈಗ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಎನ್. ಲಕ್ಷ್ಮೀಪತಿ.—ಈಗಿರತಕ್ಕ 161 ಎಕರೆ, 19 ಗುಂಚೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಆರೇಳು ಸರ್ಪಗಳ ಕಾಲ ಹಾಗೆಯೇ ಬಿಡುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಅಲ್ಲರತಕ್ಕೆ ರೈತರಿಗೆ ಗುತ್ತಿಗೆ ಮೇಲೆ ಒಂದು ದರವನ್ನು ಬಾಯಂ ಆಗಿ ನಿಗದಿಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ಉಳುವುದಕ್ಕೆ ಕೊಡುವ ಯೋಚನೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಆಲೋಚಿಸಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಮಲ್ಲಪ್ಪ.—ಈಗಾಗಲೇ ಆ ಜಮೀನು ಕಂಪೆನಿಯವರಿಗೆ ಮಾರಾಟವಾಗಿದೆ. ಅವರು ಒಂದು ಲಕ್ಷದ 50 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೂ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಆ ಹಣವನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಬಿಡಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅವರೆ ಅದು ಪುನಃ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವೇ ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರವನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

Supply of sufficient quantity of water to the tail-end of localised land for heavy irrigation under the distribution of Tungabhadra Project.

*Q.—532. Sri TIRUMALADEVA RAYA (Gangavathi).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) whether they are aware that the water is not sufficiently supplied to the tail end of localised land for heavy irrigation under the distribution of Tungabhadra Project and the ryots of the area are put to loss thereby ;

(b) the action taken by the Government to supply sufficient water to the said lands ?

A.—Sri S. NIJALINGAPPA (Chief Minister).—

(a) Representations have been received in this regard.

(b) (i) Measures have been taken to prevent unauthorised irrigation.

(ii) To prevent standing crops being affected, adequate water is forced to the tail-end by adjusting the supply in the upper reaches.

Sri TIRUMALADEVA RAYA.—Is Government aware that a part from unauthorised cultivation, the required quantity of water is not being let out in the distributaries for fear of breach of the canal, with the result that water is not reaching the tail-end?

Sri S. NIJALINGAPPA.—It is true that there are complaints that water is not reaching the tail-end land. But that is not because water is not let out on account of the fear of the canal being breached. It is because of the unauthorised cultivation in the upper reaches that these people are suffering.

Sri TIRUMALADEVA RAYA.—Is there any proposal to construct pick-ups in the nallas where a lot of water is going back into the river ?

Sri S. NIJALINGAPPA.—It is too early to think of pick-ups.

Sri TIRUMALADEVA RAYA.—Is it not a fact that Government is collecting land revenue and development cess although water has not reached there ?

Sri S. NIJALINGAPPA.—Government is thinking of waiving any assessment that may be due from these land owners.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿ ಗೌಡ.—ಈಗತಾನೇ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅನ್‌ಆಥರೈಜ್ಡ್ ಕಲ್ಟಿವೇಷನ್ ಅಲ್ಲರೊಳಗಿಂದ ಬೇರೆ ಎಂಡ್ ರ್ಯಾಂಡ್‌ವರೆಗೂ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಒಟ್ಟು ಅಚಾಕಟ್ ಅಂದಾಜನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ತಾನೇ ಈ ಚಾನೆಲ್‌ನ್ನು ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡಿರುವುದು ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಜನರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಸ್ವಲ್ಪ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕರಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಲವರು ನೀರು ಸಿಗುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅಂತಹವರ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಜುರ್ರಾನೆ ವಗೈರೆ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೂ ಕೆಲವರು ಇನ್ನೂ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎಂ. ರೇವಣ್ಣ ಸಿದ್ಧಯ್ಯ.—ಕೊನೆಯಲ್ಲಿರುವ ಜಮೀನಿನವರಿಗೆ ನೀರು ಸಿಕ್ಕುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಮೇಲಿನವರು ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಂತಹವರ ಮೇಲೆ ಏನು ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೀರಾ ? ಮತ್ತು ನೀರು ಉಪಯೋಗಿಸದೆ ಇರುವವರಿಂದ ವಾಟರ್ ರೇಟನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಅದನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಈಗಾಗಲೇ ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಅದೇ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನರ್ಕಾರ ಆಜೆ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಎನ್. ಮಾದಪ್ಪಗೌಡ.—ನೀರು ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವವರ ಮೇಲೆ ಬರೀ ಜುರ್ರಾನೆ ಹಾಕಿದರೆ ಅದರಿಂದ ಸರಿಯಾದ ಪರಿಣಾಮವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಂತಹವರ ಮೇಲೆ ಕಠಿಣ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ನೀರನ್ನು ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಶಿಕ್ಷೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದಾಗಿಯೇ ಉದ್ದೇಶ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಮಸೂದೆಯು ತಯಾರಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎಂ. ರೇವಣ್ಣ ಸಿದ್ಧಯ್ಯ.—ಈಗ ಬಳ್ಳಾರಿಯಲ್ಲಿ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ನೀರಾವರಿ ಗೋಳಿಸಿರತಕ್ಕ ಪ್ರದೇಶದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿರುವ ಜಮೀನುಗಳಿಗೆ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಆಗದೆ ಇದ್ದರೂ ವಾಟರ್ ರೇಟನ್ನು ಕರೆಕ್ಟ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದ ಮಾತನ್ನು ನೆರವೇರಿಸಿಕೊಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ಸಿದ್ಧರಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಎಂದೂ ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ.

Extent of P.W.D. Road in Dharwar District.

*Q.—559. **Sri T. K. KAMBLI (Kundgol).**—

Will the Government be pleased to state :—

(a) the extent of P.W.D. Road in Dharwar District (Talukwar figures may be given) ;

(b) the extent of P.W.D. Road newly constructed in the said district (Talukwar figures may be furnished) within the last 3 years ;

(c) whether they would take over more number of roads to the P.W.D. in Kundgol Taluk and effect improvements to such roads in view of inadequate transport and communication facilities in the taluk ?

A.—Sri G. B. SHANKAR RAO (Parliamentary Secretary to the Minister for Public Works).—

(a) *Vide* Statement I given below.

(b) *Vide* Statement II given below.

(c) This will be considered according to availability of funds and importance of the roads.

STATEMENT. I

<i>Name of Taluk.</i>		<i>M.</i>	<i>F.</i>	<i>Ft.</i>
1	Dharwar	126	2	426
2	Hubli	57	0	516
3	Kundgol	38	3	0
4	Kalghatgi	51	6	0
5	Ron	102	1	0
6	Shirahatti	78	5	0
7	Nargund	31	6	0
8	Navalgund	99	5	330
9	Mundargi	51	0	0
10	Haveri	72	1	0
11	Hangal	89	2	0
12	Shiggaon	116	4	495
13	Ranibennur	97	1	0
14	Hirekerur	87	2	330
15	Byadgi	37	2	0
Dharwar District : Total		1,136	3	117

STATEMENT. II

<i>Name of Taluk.</i>		<i>M.</i>	<i>F.</i>	<i>Ft.</i>
1	Hubli	5	2	0
2	Gadag	7	0	0
3	Nargund	4	0	0
4	Ron	4	0	0
5	Haveri	8	7	0
6	Hirekerur	12	0	0
7	Byadgi	13	1	0
Dharwar District : Total		54	2	0

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಕೆ. ಕಂಬಳಿ.—ದಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿರುವ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸೇರಿದ ರಸ್ತೆಯ ಉದ್ದವನ್ನು ತಾಲ್ಲೂಕುವಾರು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕದ್ದರಲ್ಲಿ 15 ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ, ಅದರಲ್ಲಿ 16 ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು, ಗದಗ್ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನೂ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು, ಅದನ್ನು ಇದರಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಹಾಗಾದರೆ ಗದಗ್ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಏನು ಇಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಿ. ಶಂಕರ ರಾವ್.—ಅದು ಬಿಟ್ಟುಹೋಗಿದೆ. ಆ ಮಾಹಿತಿ ಬೇಕಾದರೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ತರಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಕೆ. ಕಂಬಳಿ.—ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ರೋಡ್‌ಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆ ಸೇರಿದ ಒಟ್ಟು ರಸ್ತೆಯ ಉದ್ದ 1,136 ಮೈಲಿಗಳು ಎಂದು ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ, ಅದರಲ್ಲಿ ಗದಗ್ ಸೇರಿದೆಯೋ ಅಥವಾ ಬಿಟ್ಟುಹೋಗಿದೆಯೇ? ಹಾಗಾದರೆ ಗದಗ್‌ನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಮೈಲಿ ರಸ್ತೆ ಇದೆ? (No Reply).

Sri SIDDIAIAH KASHIMATH.—In answer to (b) you have said that within three years you have constructed in 7 taluks 54 miles and 2 furlongs. Why no road has been taken up in Shirahatti and Kundgol?

Sri G. B. SHANKAR RAO.—These new roads have been taken up, keeping in view the backwardness of the area in respect of communications.

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ದೊಡ್ಡಮೇಟಿ.—(ಬಿ) ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ಹೊಸದಾಗಿ 54 ಮೈಲಿ ರಸ್ತೆಯನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ, ಕಳೆದ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡಿರುವ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಪಬ್ಲಿಕ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಇಲಾಖೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆಯೇ ಅವುಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿದ್ದೀರಾ ಹೇಗೆ? ಮತ್ತು ಆ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವಾಗ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಮೇಲೆ ಮೈಲೇಜ್ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅದಕ್ಕನುಸಾರವಾಗಿ ನಿರ್ಮಿಸಿದ್ದೀರಾ, ಅಥವಾ ಎಲ್ಲಾ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಒಂದೇ ಸಮನಾಗಿರಬೇಕು ಎಂದು ಸಮಾನ ದೃಷ್ಟಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಆ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿದ್ದೀರಾ? ಯಾವುದನ್ನು ಲಕ್ಷ್ಯದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಈ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ?

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಿ. ಶಂಕರ ರಾವ್.—ಈಗ 54 ಮೈಲಿ ರಸ್ತೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವುದಕ್ಕೆ ಪಬ್ಲಿಕ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಇಲಾಖೆಯ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿದೆ. ಅವುಗಳಿಗೆ ಬಡ್ಡೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಿ ಹೊಸದಾಗಿ ಮಾಡಿದಂತಹ ರಸ್ತೆಗಳು ಎಂದು ಹಾಕಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಡ್ಕೆಮಾಸ್ತಿ ಗೌಡ.—ಈಗ ತಾವು ಪಬ್ಲಿಕ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಇಲಾಖೆಯ ಮುಖಾಂತರ ನಿರ್ಮಿಸಿದಂತಹ ರೋಡಿನ ಉದ್ದವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ, ರೋಡ್‌ಗೆ ಬೋರ್ಡುಗಳ ಮುಖಾಂತರವೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ರಸ್ತೆಗಳು ಇದರಲ್ಲಿ ಸೇರಿವೆಯೇ?

Sri G. B. SHANKAR RAO.—I want notice, Sir.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಕೆ. ಕಂಬಳಿ.—ಈಗ ತಾವು ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ 57 ಮೈಲಿ ರಸ್ತೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ, ಮತ್ತು ಕುಂದಗೋಳದಲ್ಲಿ 38 ಮೈಲಿ ರಸ್ತೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ, ಅದರಲ್ಲಿ ಪಬ್ಲಿಕ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಇಲಾಖೆಯ ರೋಡು ಎಷ್ಟು? ರೋಡ್‌ಗೆ ಬೋರ್ಡ್ ರಸ್ತೆ ಎಷ್ಟು?

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಿ. ಶಂಕರ ರಾವ್.—ಪಬ್ಲಿಕ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಇಲಾಖೆಯ ರಸ್ತೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಇನ್‌ಫರ್ಮೇಷನ್ ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಇದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಬೇಕಾದರೆ ಅದನ್ನೂ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಕೆ. ಕಂಬಳಿ.—ಕೆಲವು ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮೈಲಿ ರಸ್ತೆಯೂ ಇಲ್ಲದೆ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು?

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಿ. ಶಂಕರ ರಾವ್.—ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆಗಳ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆಯೋ ಅಲ್ಲಿಯೂ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದೆ. ಎಲ್ಲ ರಸ್ತೆಯನ್ನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲವೋ ಅಲ್ಲ ರಸ್ತೆಯ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ, ಆದ್ದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ದೊಡ್ಡಮೇಟಿ.—ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪಬ್ಲಿಕ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ರೋಡುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ವಾರ್ಗಗಳು ಕಡಿಮೆ ಇವೆ ಆಯಾ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಎನ್‌ಕ್ಲೀಫ್ ಏನು ಎಂಬುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಲಕ್ಷ್ಯದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಆ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಿ. ಶಂಕರ ರಾವ್.—ಪಬ್ಲಿಕ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ಗೆ ರೋಡುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ roads connecting the State high way, roads connecting railway stations, roads of heavy traffic and roads of importance ಈ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಲಕ್ಷ್ಯದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅವುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಎನ್‌ಕ್ಲೀಫ್‌ವಾಗಲೀ ಬೇರೆ ಯಾವ ಏಷಿಯವನ್ನಾಗಲೀ ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಪಬ್ಲಿಕ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಇಲಾಖೆಯ ರೋಡುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಕೆ. ಕಂಬಳಿ.—ಕುಂದಗೋಳ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ 38 ಮೈಲಿ ರಸ್ತೆಯನ್ನು ಪಬ್ಲಿಕ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಇಲಾಖೆಯವರು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ, ಆ ರಸ್ತೆಗಳು ಚೆನ್ನಾಗಿವೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಿ. ಶಂಕರ ರಾವ್.—ಅವು ಚೆನ್ನಾಗಿವೆ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಿ. ರೇವಣ್ಣಸಿದ್ದಪ್ಪ.—ಈಗ ತಾನೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದರು ಕೆಲವು ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆಯ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇರಲಿಲ್ಲ, ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಅಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಸಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹಾಗಾದರೆ ಮೈಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆಯ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲದೆ ಇರತಕ್ಕ ಸ್ಥಳಗಳು ಎಷ್ಟು ಇವೆ?

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಿ. ಶಂಕರ ರಾವ್.—ಆ ಇನ್‌ಫರ್‌ಮೇಷನ್ ಈಗ ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಇಲ್ಲ.

Repairs to the road from Malnoor to Talikote in-Shorapur taluk

*Q.—561. Sri RAJA PID NAIK (Shorapur).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) whether they are aware that road from Malnoor to Talikote in Shorapur Taluk is in a bad condition causing inconvenience to traffic;

(b) if so, whether they would take immediate action to repair the said road?

A.—Sri G.B. SHANKAR RAO (Parliamentary Secretary to the Minister for Public Works).—

(a) Yes.

(b) Yes, to the extent funds permit.

Sri RAJA PID NAIK.—Sir, the road being an important link connecting three districts, will the Government take immediate action to repair the same?

Sri G. B. SHANKAR RAO.—Sir, we have taken action to improve this road. This road falls into two Divisions and the road in the Bijapur Division has been mostly metalled and the rest of it will be taken up and completed in course of time.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಗುರೈಯ್ಯ.—ಇದು ಬಹಳ ಮಹತ್ವದ ರೋಡು. ಗುಲ್ಬರ್ಗಾದಿಂದ ಮಾಲನೂರು, ಮಾಲನೂರಿನಿಂದ ತಾಳಿಕೋಟೆ ಮತ್ತು ಬಿಜಾಪುರ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ಗೆ ರೋಡುಗಳು ಹೋಗುತ್ತವೆ. ಈ ರೋಡಿನ ಕೆಲಸವನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮುಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಿ. ಶಂಕರ ರಾವ್.—ಆದಕ್ಕೆ ನಾನು ಈಗಾಗಲೇ ಉತ್ತರವನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅದನ್ನು ರಿಪೇರಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಮೆಟೀರಿಯಲ್ಸ್ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಕರೆಕ್ಕೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇಷ್ಟರಲ್ಲೇ ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ.

Villages that applied for Electric Power in Gulbarga Revenue Division for the last three years.

*Q.—565. Sri J. P. SARWESH (Serum).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) the number of villages that have applied for electric power both for village electrification and 1. P. Sets in Gulbarga (Revenue Division) for the last three years (District-wise information may be furnished);

(b) the number of villages with names, where work of erecting of poles and wiring is completed in the Gulbarga Division?

A.—SRI S. NIJALINGAPPA (Chief Minister).—

(a) Raichur District	...	76
Gulbarga District	...	19
Bidar District	...	36
		131

(b) The work of erecting poles, etc., is completed in 58 villages as furnished below :—

<i>I Raichur District.</i>		40 Nos.
1 Raichur	2 Chicknaganur	
3 Manvi	4 Sindhanoor	
5 Karatgi	6 Gorebal	
7 Turbihal	8 Maski	
9 Lingsugur	10 Chavni	
11 Kanadhal	12 Santhekallur	
13 Ankasadoddi	14 Sarjapur	
15 Kuppegudur	16 Hutti	
17 Pamanakallur	18 Gurugunta	
19 Nilugal	20 Kavital	
21 Hirapura	22 Nirumanvi	
23 Balaganur	24 Udbal	
25 Hallur	26 Mudgal	
27 Kurudi	28 Utagal	
29 Amingadh	30 Anand gal	
31 Madirinakota	32 Med kanal	
33 Gejjalagatta	34 Koppal	
35 Gangavathi	36 Haresondogi	
37 Hulgi	38 Sonapur	
39 Chicksindagi	40 Kushtagi.	
<i>II Gulbarga District</i>		10 Nos.
1 Gulbarga	2 Alland	
3 Chincholi	4 Chitapur	
5 Shorapur	6 Yadgir	
7 Sedum	8 Malkhed	
9 Dandothi	10 Gurumitkal	
<i>III Bidar District</i>		8 Nos.
1 Bidar	2 Humnabad	
3 Bhalki	4 Basavakalyan	
5 Rajeshwar	6 Hudgi	
7 Narayanapur	8 Chitaguppa	

SRI J. P. SARWESH.—May I know when all these villages are going to get electricity ?

SRI S. NIJALINGAPPA.—Sir, in fact out of 76, forty villages in Raichur taluk have been electrified. Electrification of four other villages is in good progress. The estimate for the electrification of Kanakagiri

has been sanctioned. In Gulbarga 9 villages have already been given electricity out of the sanctioned 31 villages. Similarly in Bidar 36 villages are estimated and 8 villages have been given electricity.

Sri J. P. SARWESH.—May I know the reasons for not supplying the I. P. sets in Gulbarga division particularly.

Sri S. NIJALINGAPPA.—I think my previous answer should have satisfied the Hon'ble Member. Wherever electricity has been supported, pumpsets are being supplied.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ರುದ್ರಪ್ಪ.—ಈಗ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಪೂರೈಕೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ, ಅದನ್ನು ಐ. ಪಿ. ಸೆಟ್‌ಗಳಿಗೂ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇದುವರೆಗೂ ಐ. ಪಿ. ಸೆಟ್‌ಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಈಗ ನನಗೆ ತಿಳಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಕ್ರಮ ನಡೆಸುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಗಂಗಾಧರ ನಾವೋಪಿ.—ಗುಲ್ಬರ್ಗ ಮತ್ತು ಸುತ್ತ ಮುತ್ತಲೂ ಜನರು ಐ. ಪಿ. ಸೆಟ್‌ಗಳಿಗೆ ಅಪ್ಪಿ ಕೇಷನ್ ಹಾಕಿದರೆ ಐ. ಪಿ. ಸೆಟ್‌ಗಳಿಲ್ಲ, ಅದಕ್ಕೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಸರ್ಕಾರ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿ ಅವರಿಗೆ ವಿದ್ಯುತ್‌ನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಅವನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ವೀರಭದ್ರಪ್ಪ ಈರಪ್ಪ.—ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಪೂರೈಕೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಯಾವ ಯಾವ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಬ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ, ಹಾಗೂ ಎಷ್ಟು ದಿವಸದೊಳಗಾಗಿ ಪೂರೈಕೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆಯೇ ?

Mr. SPEAKER.—If the information is ready, it can be placed on the Table.

Sri THIRUMALADEVA RAYA.—Is the Government aware that due to lack of staff the work has been held up ?

Sri S. NIJALINGAPPA.—No, Sir. It is not correct.

Establishment of Fire Force Units in the State.

*Q.—571. Sri R. S. PATIL (Ramadurg).—

Will the Government be pleased state :—

(a) whether they are receiving any assistance from the Government of India for establishing Fire Force Units in the State ;

(b) whether there is any phased programme in the State to cover at least the important industrial centres by the Fire Force Units ;

(c) the probable time required to cover all the centres in the State ?

A.—Sri R. M. PATIL (Minister for Home).—

(a) No.

(b) Yes.

(c) The implementation of the phased programme may take some years depending upon various factors such as availability of funds, equipment, etc.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಎಸ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹಣ ಸಹಾಯವನ್ನು ಮಾಡದೆ ಇರುವಾಗ ರಾಜ್ಯದ ಅಗ್ನಿಶಾಮಕ ದಳವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡರೆ ಅದಕ್ಕೆ ತಗಲುವ ಹಣಕಾಸಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ?

† ಶ್ರೀ ಆರ್. ಎಂ. ಪಾಟೀಲ್.—ಅದಕ್ಕೆ ಎರಡು ಮಾರ್ಗಗಳುಂಟು. ಒಂದನೆಯದು ಸರಿಯಾದ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಮುನಿಸಿಪಾಲಟಿಯವರು ಕೆಲವೊಂದು ಹಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಪುರು ಮಾಡಬಹುದು. ಆಮೇಲೆ ಫೈರ್ ಫೋರ್ಸ್ ಬರೆ ಪ್ರಕಾರ ಕೆಲವು ಸೆಟ್ ಹಾಕಿ ಅದರ ಮೇಲೆಗೂ ಮಾಡಬಹುದು.

Sri K. P. GADAG.—May I know whether Government is aware that the Fire Brigades kept in the Municipalities or Corporations cannot be sent outside the area of the Municipality or the Corporation even in case of emergency without the permission of the District Commissioner?

Sri R. M. PATIL.—This fact is known to the Government. That is why the Fire Force Bill has been passed. Some steps will be taken up in respect of establishing Fire Force for the concerned area.

ಶ್ರೀ ಗಂಗಾಧರ ನಾಮೋಷಿ.—ಗುಲ್ಬರ್ಗ ಮುನಿಸಿಪಾಲಟಿಯವರು ತಮ್ಮ ಭಾಗದ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡಲಕ್ಕೆ ತಯಾರಿದ್ದೇವೆಂದು ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಒಂದು ರೆಸಲ್ಯೂಷನ್ ಮಾಡಿ ಕಳಿಸಿದ್ದರೂ ಇನ್ನೂ ಅದರ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು? ಅಥವಾ ಯಾವಾಗ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ?

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಎಂ. ಪಾಟೀಲ್.—ಮುನಿಸಿಪಾಲಟಿಯವರಿಗೆ ಫುನ್ ಬರೆದು, ಪ್ಲಾನ್ ಮತ್ತು ಅಂದಾಜುಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ ಇಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು, ಆ ಹಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಮುಂದಿನ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂದು...

Sri K. P. GADAG.—May I know whether Government is aware that by the time the Deputy Commissioner's permission is granted, fire will have cause of full damage and therefore is it not possible for the Government to make some other arrangement in the meanwhile?

Sri R. M. PATIL.—In the Fire Force Bill, there is no necessity of consulting the District Magistrate having regard to certain provisions.

Mr. SPEAKER.—Is it a District Commissioner, Deputy Commissioner or a District Magistrate? I heard three different names.

Sri R. M. PATIL.—All mean one thing. The Deputy Commissioner is considered as District Magistrate for this purpose. In the case of certain types of arson, the Fire Force can be taken.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಎಸ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಕೈಗಾರಿಕಾ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಅಗ್ನಿಶಾಮಕ ದಳಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಅದರ ಅರ್ಥ ಬೇರೆ ಯಾವ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಆಗುವುದಿಲ್ಲವೇ?

Sri R. M. PATIL.—These are days of industrialisation. Every City shall have some industry in the near possible future.

ಶ್ರೀ ಎ. ಜೆ. ದೊಡ್ಡಮೇಟಿ.—ಯಾವುದಾದರೂ ಸ್ಥಾನಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಮುಂದೆ ಬಂದು ಅರ್ಥ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದರೆ ಅವಕ್ಕೆ ಪ್ರಯಾಣಿ ಕೊಡುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಎಂ. ಪಾಟೀಲ್.—ಪ್ರಯಾಣಿ ಎಂದೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಕನ್ಸಿಡರ್ ಮಾಡಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದಯ್ಯ ಕಾಶೀವರ.—ಅಗ್ನಿಶಾಮಕ ದಳಕ್ಕಾಗಿ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದವರು ಎಷ್ಟು ಪರ್ಸೆಂಟೇಜ್ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ?

Sri R. M. PATIL.—The question of the Central Government giving certain percentage does not arise.

ಶ್ರೀ ಗಂಗಾಧರ ನಾಮೋಷಿ.—ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಸೆಕ್ಟಾರಿನಲ್ಲಿ, ಬಸಿನ್ಸ್ ಸೆಂಟರುಗಳಲ್ಲಿ ವರಮಾನ ತೆಗೆಯನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಬೆಂಕಿಯ ಅನಾಹುತ ದಿಂದ ನಷ್ಟವಾದರೆ ವರಮಾನ ತೆರಿಗೆ ಬರುವುದು ಕಡಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಾದರಿಂದ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಿ ಅಗ್ನಿಶಾಮಕ ದಳಕ್ಕೆ ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಎಂ. ಪಾಟೀಲ್.—ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪೂರ್ತಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಅವರು ಬೇರೆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ, ಬೇರೆ ಭಾಷೆಯೊಳಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅವಶ್ಯವಿರುವ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಮೋಟಾರ್ ಫೈರ್ ಎಂಜಿನ್‌ಗಳು ಸಣ್ಣ ಫೈರ್ ಎಂಜಿನ್‌ಗಳು ಇಂಥವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

Promotion of Sub-Division Officers who were in charge of Sub-Divisions as Assistant Engineers in the Public Works Department.

*Q.—583. Sri B. NANJAPPA (Cubbonpet).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) whether it is a fact that 107 Sub-Division Officers of Public Works Department who were in-charge of Sub-Divisions were promoted on 15th November 1958 as Assistant Engineers ;

(b) whether it is a fact that the promotion of the above 107 Sub-Division Officers was given with retrospective effect from 1st January 1957 in the first instance and then from 1st November 1956 subsequently ;

(c) what are the reasons for taking such a step ;

(d) whether they intend to give effect to the promotion of these 107 officials from the date they were placed in charge of Sub-Divisions prior to date of integration (prior to 1st November 1956) and after publication of two provisional Inter-State seniority lists of Assistant Engineers ;

(e) whether this retrospective promotion would affect the seniority of the erstwhile Mysore State Assistant Engineers and Probationary Assistant Engineers of erstwhile Mysore State Government, prior to 1st November 1956 ?

A.—Sri G. B. SHANKAR RAO (Parliamentary Secretary to the Minister for Public Works).—

(a) Yes.

(b) No ; they were promoted as officiating Assistant Engineers on 15th November 1958 in the first instance and them from 1st November 1956 forenoon subsequently.

(c) These officers were holding charge of Sub-Divisions or equivalent charges of Assistant Engineers on incharge basis having been placed in such charges by the Chief Engineer in the interest of work pending filling up of the vacancies according to rules.

(d) This question is still under consideration of Government.

(e) Does not arise in view of reply to clause (d).

Promotion of Sub-Division Officers who were in charge of Sub-Divisions as Assistant Engineers in the Public Works Department.

*Q.—584. **Sri S. RAJAGOPAL (K. G. F.).**—

Will the Government be pleased to state :—

(a) whether it is a fact that 107 Sub-Division Officers of Public Works Department who were in charge of Sub-Divisions were promoted on 15th November 1958 as Assistant Engineers ;

(b) whether it is a fact that promotion of the above 107 Sub-Division Officers was given retrospective effect from 1st January 1957 in the first instance and then from 1st November 1956 subsequently ;

(c) what were the reasons in taking such a step seven years after integration ;

(d) whether they intend to give effect to the promotion of these 107 officials from the date they were placed in charge of Sub-Divisions prior to date of integration (prior to 1st November 1956) and after publication of two provisional Inter-State seniority lists of Assistant Engineers ;

(e) whether this retrospective promotion would affect the seniority of the erstwhile Mysore State Assistant Engineers and Probationary Assistant Engineers appointed by the erstwhile Mysore State Government prior to 1st November 1956 ?

A.—Sri G. B. SHANKAR RAO (Parliamentary Secretary to the Minister for Public Works).—

(a) Yes.

(b) No ; they were promoted as Officiating Assistant Engineers on 15th November 1958 in the first instance and then from 1st November 1956 forenoon subsequently.

(c) These officers were holding charges of Sub-Divisions or equivalent charges of Assistant Engineers on in-charge basis having been placed in such charges by the Chief Engineer in the interest of work, pending filling up of the vacancies according to rules.

(d) This question is still under consideration of Government.

(e) Does not arise in view of reply to Clause (d).

Sri B. NANJAPPA.—In answer to (d) it is said that this question is still under consideration of Government. May I know for how long it is going to be pending before the Government ?

† **Sri G. B. SHANKAR RAO.**—Till such time Government takes a decision, it should be pending.

Sri B. NANJAPPA.—This has been pending before the Government since 1956. Cannot a definite answer be given ?

Sri G. B. SHANKAR RAO.—It has been pending before the Government since 1958 and not 1956. Most of these Junior Engineers who were placed in charge of the sub-divisions, have been promoted provisionally. They have been asking for treating them as Assistant Engineers since 1953, i.e., prior to 1956. This question has been under the consideration of the Government since 1958.

Sri S. RAJAGÖPAL.—May I know whether it is true that some of the officers, who were not placed in-charge of the Sub-Divisions, also have been promoted along with 107 officers?

Sri G. B. SHANKAR RAO.—That may be true. It all depends upon the seniority of the officers.

Sri B. NANJAPPA.—May I know what is going to happen to the position of probationary Assistant Engineers of the erstwhile Mysore State? Are they going to get any preference in seniority?

Sri G. B. SHANKAR RAO.—I do not think of any probationary Assistant Engineer prior to 1956 being affected.

Sri SANJEEVANATH AIKALA.—If the question is to remain pending till a decision is taken by the Government, will the Government admit that it is not intelligent enough to take a decision?

Mr. SPEAKER.—It is disallowed.

Sri SANJEEVANATH AIKALA.—Am I not entitled to put that question?

Mr. SPEAKER.—The Hon'ble is perfectly right in putting the question and I am equally right in disallowing it.

1-00 P.M.

Sri GANJI VEERAPPA.—Are the Government aware that promoting these sub-division officers as Assistant Engineers has the effect of placing them above the probationary Assistant Engineers?

† **Sri VEERENDRA PATIL.**—This is a question of giving retrospective promotion to the Engineers who were in-charge of sub-divisions at the time of the reorganisation of the State. After the reorganisation, they made a representation to the Government that the erstwhile Government of Mysore did not issue orders confirming their promotions. The Chief Engineer had made temporary arrangements by putting them in charge of sub-divisions and pending orders of the Government, he had taken such an action and by the time the Government could issue the orders, the reorganisation took place. So the erstwhile Government of Mysore did not take any action. The question arose as to what should happen to those 107 Engineers who were in charge of the Sub-Divisions. They were exercising all the powers and duties of the Assistant Engineers. When this representation came to the Government, Government examined it and in 1958 they took a decision to promote all of them as Assistant Engineers. And when the question of equation of all these Sub-Division Officers came, the Government took a decision to equate them with the Assistant Engineers and they prepared an Inter-State seniority list. We could take action only from 1st November 1956 and not prior to that, because this Government has come into existence only after 1st November 1956. So we decided to give retrospective promotion to these officers. There is no question of the pendency of their cases with the Government. But still they are dissatisfied. They say that promotion must be given with retrospective effect, i.e. from the date they have taken charge of the sub-divisions. We have already

(SRI VEERENDRA PATIL)

taken a decision, but they are not satisfied with the promotion. They have made again a representation. That is being considered.

Sri R. N. LAKSHMIPATHI.—In some other departments of Government when persons were placed in charge temporarily, when promotions came up, it was considered from the date they were placed in temporary charge. Is it not a fact that a directive has been issued by the Central Government to take that aspect into consideration?

Sri VEERENDRA PATIL.—Let the Hon'ble member put a separate question; and I will answer it.

Sri R. N. LAKSHMIPATHI.—Will it not affect the 107 officers who were placed in charge of sub-divisions for a long time? Is there not a discrimination made between officers of the erstwhile Government of Mysore and the officers who came from the integrated parts?

Sri VEERENDRA PATIL.—Whatever benefit could be given has been given to these officers. I do not think there is any discrimination made against these officers.

Sri S. SIVAPPA.—Is the present Government a continuation of the Government which was existing prior to 1st November 56, or not?

Sri VEERENDRA PATIL.—I do not think I have to answer this question. After the reorganisation, a new State has come into existence and a new Government has been formed.

Sri S. SIVAPPA.—Is it not binding on the successor Government to respect the orders and to respect the promotions or appointments made by the previous Government?

Sri VEERENDRA PATIL.—We will certainly respect the promotion orders or any orders issue by the erstwhile Mysore Government, but I am sorry, my friend has not understood the point. The erstwhile Mysore State did not issue any promotion orders. At that time they were Junior Engineers in charge of the sub-divisions, pending formal orders of the Government. Government did not issue any orders then. By that time the State Reorganisation took place. Then where is the question of not honouring the orders of the previous Government?

Sri H. R. KESHAVA MURTHY.—To what extent hundreds of dissatisfied officers impair the progress of the country?

Sri VEERENDRA PATIL.—How can I admit that all of them are dissatisfied, because we tried to give all advantage that was possible.

Sri G. V. GOWDA.—In the matter of fixation of seniority as between these officers promoted as Assistant Engineers and other officers who are probationary Engineers, whether the date of their appointment or promotion or the date from which the officers promoted were holding charge, would be taken into consideration?

Sri VEERENDRA PATIL.—In respect of these 107 Assistant Engineers I have already explained that they have been equated with Assistant Engineers and Government have taken a decision that they should be placed at the bottom in the Assistant Engineers, List and they should also be deemed to have been promoted on 1st November

1956. The Probationary Assistant Engineers selected by the P.S.C. and accepted by the Government after 1st November 1956 will have to go below these 107 Assistant Engineers.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—1ನೇ ನವಂಬರ್ 1956ಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಇವರಿಗೆ ಬಡ್ತಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಈ ಅಧಿಕಾರ ಇದೆ. ಹಳೇ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಡಿವಿಜನ್ ಆಫೀಸರುಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆ. ಅವರು ಯಾವ ಪೋಸ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಇದ್ದರೋ ಆ ಪೋಸ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಮೋಷನ್ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಈ 107 ಸಬ್ ಡಿವಿಜನ್ ಆಫೀಸರ್ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಎರಡು ವರ್ಷ ಅವಧಿಯಾದರೂ ಸರಕಾರ ಆಗ್ಗೆ ಆರ್ಡರ್ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಆಗ್ಗೆ ಪ್ರಮೋಷನ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಹೀಗೆ ಉದ್ಭವಿಸುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ಯಾವ ಡೇಟ್‌ನಿಂದ ಪ್ರಮೋಷನ್ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆಯೋ ಅದಿನಿಂದ ಕೊಡುವುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.—ಸರಕಾರದವರು ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ವಿಷಯವನ್ನು ಪುನರ್ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಅದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ವಿ. ರೇವಣ್ಣನಿದ್ದಪ್ಪ.—ಯಾವ ತಾರೀಖಿಗೆ ಸರ್ವಿಸಿನಲ್ಲಿ ಸೇರಿದ್ದಾರೋ ಅವನ್ನು ನೋಡಿ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಆಗುವುದಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ರೆಂಗ್ ಆಫ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ನೂಚನೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕ್ಯಾಟಗರಿ ಆಫೀಸರ್ ಯಾವ ಯಾವ ಭಾಗದಿಂದ ಬಂದಿದ್ದಾರೋ ಅವರ ಒಂದು ಪಟ್ಟಿ ಬಂದಿದೆ. ಈ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿ ಕೊಂಡು ಇಂಟರ್-ಸ್ಟೇಟ್ ಸೀನಿಯಾರಿಟಿ ಮಾಡಿದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಬರೀ ರೆಂಗ್ ಆಫ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆಯಾ ಕೇಡರ್‌ದಲ್ಲಿ 'ರೆಂಗ್ ಆಫ್ ಸರ್ವಿಸ್' ಆ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ನೋಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ಇದು ಇನ್ನೂ ಪರಿಶೀಲನೆಯಲ್ಲಿದೆ ಎಂದು (ಡಿ)ಗೆ ಉತ್ತರ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಹಾಗಾದರೆ ಈಗ ಮಾಡಿರುವ ಪ್ರಮೋಷನ್ ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿವೆಯಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಎಲ್ಲಾ ಫೋರಮ್‌ಗಳಿಗೆ ಆಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಡ್ಕೆಮಾಸ್ತಿ ಗೌಡ.—1956ನೇ ಇಸವಿ ನವಂಬರ್ ಮುಂಚೆ ಹಳೇ ಮೈಸೂರು ಸ್ಟೇಷನ್ನಲ್ಲಿ ಪ್ರಮೋಷನ್ ಕೊಡುವಾಗ್ಗೆ ಅನಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಎಂಜಿನಿಯರ್ಸ್ ಇನ್ ಚಾರ್ಜ್ ಸಬ್-ಡಿವಿಜನ್ ಇದ್ದುದನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಪ್ರಮೋಷನ್ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಅಲ್ಲವೇ ? ಅದನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಅಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—1956ನೇ ನವಂಬರ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಸರಕಾರ ಬಂತು. ರಿಟೈರ್ ಸ್ಟೆಕ್‌ನ ಪ್ರಮೋಷನ್ ಕೊಡುವ ವಿಷಯ ಪರಿಶೀಲನೆಯಲ್ಲಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ವಿ. ರೇವಣ್ಣನಿದ್ದಪ್ಪ.—ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿಯೂ ನಮ್ಮ ದೇ ಸರಕಾರ ಇದೆ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಿ ಆಡಳಿತ ಉತ್ತಮ ಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಪ್ರೊಸೀಜರ್ ಇದೆ. ಇಂಟರ್-ಸ್ಟೇಟ್ ಸೀನಿಯಾರಿಟಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದ ಒಂದು ಕಮಿಷನ್ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

Sri S. SIVAPPA.—What is the procedure adopted by Government to make promotions in the interim period ?

Sri VEERENDRA PATIL.—We have prepared the Provisional List. We have made equations of the posts. On the basis of the equation, we have prepared an Inter-State Seniority List and that has been published. It is provisional. We are not the finalising authority to say it is the final list. The final list is to be published only after it is approved by the Government of India. Pending finalisation of an Inter-State Seniority List, we are acting according to the Provisional List that has been published in the matter of promotion.

Sri V. M. DEO.—What are the main considerations that led the Government to go back to 1st November 1956 as the date of giving promotions with retrospective effect to these people?

Sri VEERENDRA PATIL.—They were in charge of Sub-Divisions and they are also equally qualified and they were exercising all the powers of Assistant Engineers.

Construction of a Bridge across Jinagihalla near Ashoka Siddapura, Molakalmuru Taluk.

*Q.—587 **Sri S. H. BASANNA** (Molakalmuru).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) whether they are aware of the inconvenience caused to the people and the cattle for want of a bridge across Jinagihalla near Ashoka Siddapura, Molakalmuru Taluk ;

(b) whether they have prepared any estimates for the construction of the said bridge ;

(c) if so, the estimated cost of the said bridge ;

(d) when the said work would be started ?

A.—Sri G. B. SHANKAR RAO (Parliamentary Secretary to the Minister for Public Works).—

(a) Yes.

(b) No.

(c) and (d) Do not arise in view of reply to clause (b).

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಎಚ್. ಬಸಣ್ಣ.—ಈ ಜಿನಗಿಹಳ್ಳಿ ಸೇತುವೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸರ್ವೇ ನಡೆಸಿ ಅಂದಾಜು ಯಾವಾಗ ತಯಾರ್ಪಡುತ್ತೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಿ. ಶಂಕರ ರಾವ್.—ಸರ್ವೇ ಇನ್ನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಈ ಸೇತುವೆ ಇಲ್ಲದ ಮೂಲಕ ಜನರಿಗೆ ಅನಾನುಕೂಲವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದು ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಗಾಂಜೀ ಎರಪ್ಪ.—ಈ ಸೇತುವೆಯ ಅಂದಾಜು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇರುವಾಗ್ಗೆ ಇನ್ನೂ ಏತಕ್ಕು ಮಾಡಿಲ್ಲ ?

Sri G. B. SHANKAR RAO.—As I said, the survey is to be conducted. After the survey is conducted, an estimate will be prepared and then it will be taken up.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಎಚ್. ಬಸಣ್ಣ.—ಎಷ್ಟು ದಿವಸಗಳೊಳಗೆ ಅಂದಾಜನ್ನು ತಯಾರುಮಾಡಿಸುತ್ತೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಿ. ಶಂಕರ ರಾವ್.—ಸರ್ವೆ ಕೆಲಸ ಪೂರೈಸಿದನಂತರ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎನ್. ಕೃಷ್ಣಸಿಂಗ್.—ಈ ಸೇತುವೆ ಮಾಡಿದರೆ ಎಷ್ಟು ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ (ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ನಿರ್ದಾಪುರ ಮತ್ತು ನಾಗಸಂದ್ರ ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ.

**Persons coming under the purview of the Housing Scheme for
Police in the State.**

***Q.—597 Sri C. M. DESAI (Sindagi).—**

Will the Government be pleased to state:—

(a) who are all that come under the purview of the housing scheme for Police in the State ;

(b) the number of persons that are likely to get benefit under the said scheme ;

(c) the number of policemen for whom quarters were provided before the scheme was introduced in the State ;

(d) when the scheme was introduced in the State ?

A.—Sri B. D. JATTI (Minister for Finance) [On behalf of Sri R. M. PATIL (Minister for Home)].

(a) The Assistant Sub-Inspectors, Head Constables and Police Constables come under the purview of the Police Housing Scheme.

(b) The entire strength of the Assistant Sub-Inspectors, Head Constables and Police Constables will be benefited by the scheme, the number of houses already constructed for these officers being 1,904.

(c) The following officers and men were provided with quarters before the introduction of Police Housing Scheme in the State :—

(1) Inspector-General of Police	...	1
(2) Deputy Inspector-General of Police	...	1
(3) Superintendents of Police/Units Officers	...	18
(4) Deputy Superintendents of Police	...	18
(5) Circle Inspectors	...	70
(6) Sub-Inspectors	...	290
(7) Assistant Sub-Inspectors	...	71
(8) Head Constables	...	1,206
(9) Police Constables	...	7,767

(d) The scheme was introduced in the State during the year 1957-58.

Sri SIDDIAIAH KASHIMATH.—May I know how many houses have been built so far ?

† **Sri B. D. JATTI.—**About 45% of the total requirements.

Sri K. DEVAIAH.—How many houses have been built in Bangalore City and in what parts ?

Sri B. D. JATTI.—I have no break-up of figures.

Sri SANJEEVANATH AIKALA.—What is the amount of rent paid to these categories of staff if they occupy private houses on rent?

Sri B. D. JATTI.—These are houses constructed by the Government for the police constables, sub-inspectors and inspectors. In the case of constables we are charging nominal rents and in the case of others, on a percentage basis.

Sri V. M. DEO.—What is the total amount of money that is spent so far for the construction of these buildings?

Sri B. D. JATTI.—From the year 1956-57 to 1963-64 the total amount spent is Rs. 89,84,900.

Sri V. M. DEO.—Is the work done by the Department or on a contract basis?

Sri B. D. JATTI.—Sometimes by the department and sometimes on contract.

Sri V. M. DEO.—Could the Minister give the names of a few places where the work was done departmentally?

Sri B. D. JATTI.—Wherever the P.W.D. is competent to take up small works, the work is given to them. It is not necessary that I should give names. If the hon'ble Member puts another question, I will answer it.

Sri V. S. PATIL.—Has it come to the notice of Government that after the construction of quarters, the police stations have been shifted to other places?

Sri B. D. JATTI.—If the hon'ble Members knows such instances, he may pass them on and we will consider what we should do.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿ ಗೌಡ.—ಈ ಸ್ಥಳೀಯ ಜಾಗಿಗೆ ಬಂದಮೇಲೆ ಯಾವ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ವಸತಿಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿದ್ದೀರ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಡಿ. ಜತ್ತಿ.—ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಏಕೆ ದೊಡ್ಡ ಸ್ಥಳಿದೆ. ಬೇಕಾದರೆ ಟೆಲಿಗ್ರಾಫ್‌ಮೇಲೆ ಇದ್ದುತ್ಥೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—Yes; it may be placed on the Table of the House.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಗುರಡ್ಡಿ.—ಇನ್ನೂ ಕಾರ್ಖಾನೆ ಕಟ್ಟಿದ ಇಂತಹಂಥ ಕಡೆ ತೀವ್ರ ಕಷ್ಟವುಂಟು ಎಂದು ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಡಿ. ಜತ್ತಿ.—ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹಣ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ನುಮಾರು 37,50,000 ರೂಪಾಯಿ ಅವರು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ; ನಾವು 37,50,000 ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ನುಮಾರು ಶೇಕಡ 45ರಷ್ಟು ಮನೆಗಳು ಮುಗಿದಿವೆ. ಎರಡು ಕಡೆ ಇನ್ನು 10-15 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ಕಾರ್ಖಾನೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿ ಗೌಡ.—ಈಗ ಜಿಲ್ಲಾವಾರು ಎಷ್ಟು ದೆ ಎಂದು ಪರಿಶೀಲನೆಮಾಡಿ, ಯಾವಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಡಮೆ ಇದೆಯೆಂದು ನೋಡಿ, ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಸಮತೂಕಕ್ಕೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡುತ್ತೀರ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಡಿ. ಜತ್ತಿ.—ಈಗಾಗಲೇ ಪ್ರಯತ್ನವಾಗಿದೆ, ಸಮತೂಕಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಕೆ. ಕಂಬಳಿ.—ಯಾವ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳೆಲ್ಲವೂ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಪ್ರಿಪರೇನ್ಸ್ ಕೊಡುತ್ತೀರ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಡಿ. ಜತ್ತಿ.—ವಿ ಪರನ್ನು ಕೊಡುವುದು ಏನೂ ಇಲ್ಲ, ಎಲ್ಲ ಕಾನಾಸ್ತೇಬಲ್‌ಗಳಿಗೆ ಕಾರ್ಖಾನೆ ಇಲ್ಲ, ಅಲ್ಲ ಅವರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ದೇವಯ್ಯ.—ಎಷ್ಟು ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿದ್ದೀರ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಡಿ. ಜತ್ತಿ.—45 ಪರ್ಸೆಂಟು ಎಂದು ಮೊದಲ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಶರಣಪ್ಪ.—ಈ ಸ್ಥಳೀಯ ಎಲ್ಲಾ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗಿಂತ ಮನೆಸೌಕರ್ಯ ಅತಿ ಕಡಮೆ ಇರುವ ಜಿಲ್ಲೆಯಾವುದು ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಡಿ. ಜತ್ತಿ.—ರಾಯಚೂರು ಇರಬೇಕು.

ಶ್ರೀಮತಿ ಸುಶೀಲಾಬಾಯಿ ಹಿರಾಚಂದ್ ಪಾ.—ದೊಡ್ಡ ಘಾಟುಖಾನೆ ಇರುವ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ಯಾರ್ಟರ್ಸ್ ಆಗಿಲ್ಲ, ಯಾವಾಗ ಕಟ್ಟುತ್ತೀರ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಡಿ. ಜತ್ತಿ.—ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕ್ಯಾರ್ಟರ್ಸ್‌ಗಳು ಸಾಕಷ್ಟು ಆಗಿವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನುಬ್ಬಯ್ಯ ನಾಯಕ.—ಫೋಲಿಸು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಮನೆ ಇಲ್ಲವೋ, ಅಲ್ಲಿ ರೆಂಟ್ ಕೊಡುವುದು ನಿಜವೇ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಡಿ. ಜತ್ತಿ.—ಹೌದು, ರೆಂಟ್ ಆಲೋಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಶರಣಪ್ಪ.—ಈಗ ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗಿಂತ ಮನೆಗಳ ಸೌಕರ್ಯ ಕಡಮೆ ಇದೆಯೆಂದು ತಿಳಿಸಿದರೆ ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಿಂದ ಎಷ್ಟು ಪಾಲ್ಗೊಂಡು, ಎಷ್ಟು ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಅವುಗಳ ಶೇಕೆ ಎಷ್ಟಕ್ಕೆ ಮಂಜೂರಾತಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಡಿ. ಜತ್ತಿ.—ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗೆ 1963-64ಕ್ಕೆ 5 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಸ್ಯಾಂಗ್ಸ್ ಆಗಿದೆ. 43 ಕ್ಯಾರ್ಟರ್ಸ್‌ಗಳು 8 ಎಚ್. ಸಿಗಳಿಗೆ, 63 ಪಿ. ಸಿಗಳಿಗೆ ಆಗಿವೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಎನ್. ಲಕ್ಷ್ಮೀಪತಿ.—ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ 1958ನೆ ಇಸವಿಯಿಂದ ಈಚೆಗೆ ಫೋಲಿಸರಿಗೆ ವಸತಿಸೌಕರ್ಯ ಒದಗಿಸುವ ಯೋಜನೆ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಾಗಿನಿಂದ, ಯಾವ ಯಾವ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿದ್ದೀರ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಡಿ. ಜತ್ತಿ.—ಲಿನ್ನು ದೊಡ್ಡದಿದೆ, ಚೇಬರ್ ಮೇಲೆ ಇಡುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ.

Sri V. S. PATIL.—May I know how many quarters have been built in Belgaum and at what cost ?

Sri B. D. JATTI.—I have got a long list and I will keep it on the table.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಹೆಚ್.ಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ಈ ಯೋಜನೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ಮೇಲೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರ ದಿಂದ ಎಷ್ಟು ಹಣ ವಸತಿ ಸೌಕರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಬಂದಿದೆ ? ಅದರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚಾಗಿದೆ ?

Sri B. D. JATTI.—The loan assistance from the Centre in all from the year 1957-58 to 1963-64 is 1 crore 22 lakhs.

Sri V. S. PATIL.—May I know if the Central assistance is by way of grant or by way of loan ?

Sri B. D. JATTI.—It is only by way of loan.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ದೇವಯ್ಯ.—ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಿಂದ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ಯಾರ್ಟರ್ಸ್‌ಗಳು ಕಟ್ಟುವಾಗ ಫೋಲಿಸು ಸ್ಪೆಷಲ್‌ಗೆ ಹತ್ತಿರವಾಗಿ ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡುತ್ತೀರ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಡಿ. ಜತ್ತಿ.—ಕಟ್ಟಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡುತ್ತೇವೆ, ಸ್ಥಳ ನಿರ್ಧರ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಮುನಿಸ್ವಾಮಯ್ಯ.—ಫೋಲಿಸು ಕ್ಯಾರ್ಟರ್ಸ್‌ಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿರುವ ಕಡೆ ನೀರಿನ ಅನುಕೂಲಗಳ ಇಲ್ಲದಿರುವುದು ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಡಿ. ಜತ್ತಿ.—ಕೆಲವು ಕಡೆ ಹಾಗೆತ್ತು. ಈಗ ನೀರಿನ ಅನುಕೂಲತೆಯನ್ನು ಪೂರೈಸ ರಾಗಿವೆ.

1-30 P.M.

Sri V. S. PATIL.—May I know what are the means proposed by Government to pay all the loans from the Centre ?

Sri B. D. JATTI.—It is not only for the sake of these loans we have to make arrangements, but we have to make arrangements. We have to make arrangements for the repayment of other loans also. That holds good for this loan also.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎಂ. ದೇಸಾಯ್.—ಇದರಲ್ಲಿ ಈಗ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಖರ್ಚಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಇನ್ನೂ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಖರ್ಚುಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ ?

Sri B. D. JATTI.—Rs. 89,84,900 have been spent,

SHORT NOTICE QUESTION AND ANSWER

Cholera Epidemic in Hiriyr Taluk.

*Q.—34. Sri V. MASİYAPPA (Hiriyr).—

Will the Government be pleased to state:—

- (a) when cholera epidmic broke out in Hiriyr Taluk ;
- (b) the number of cases of attacks and the number of deaths due to cholera in the said taluk ;
- (c) the number of cases of attacks and deaths in Hiriyr Town ;
- (d) the measures taken by Government so far to protect the people of the above taluk against this epidemic ?

A.—Sri K. NAGAPPA ALVA (Minister for Health).—

(a). 19-6-1964.

(b) Attacks	...	...	79
Deaths	...	...	33

(c) Attacks	...	...	43
Deaths	...	...	11

(d) (1) Treatment of patients.

(2) Anti-cholera inoculations.

(3) Chlorination of drinking water sources.

(4) Strict control over food catering establishments and sale of cut fruits and vegetables.

(5) Health Education.

(6) Improvement of general sanitation.

Sri K. NAGAPPA ALVA.—Answers are printed excepting in the case of figures which have to be corrected now as up-to-date. The attacks in Hiriyr Taluk are 229 and deaths 63; attacks in Hiriyr town are 161 and deaths 51. It has come under control actually.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಎಂ. ಕೃಷ್ಣ.—ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಈ ಕಾಲರಾ ರೋಗಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಜನರಿಗೆ ತಗಲಿದೆ? ಎಷ್ಟು ಜನ ಮೃತಪಟ್ಟರು ಎನ್ನುವ ಸಂಪೂರ್ಣ ವಿವರವನ್ನು ನಾಳೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಎನ್ನೇ ದಿನ ಹೇಳಿದರು. ಆ ವಿವರ ಈಗ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಇದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ನಾಗಪ್ಪ ಅಳ್ವ.—ಇದೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. In Chitaldrug District 14 Villages in Hiriyr Taluk and 16 Villags in Challakere Taluk were affected. In Hiriyr Town there have been 169 attacks and 55 deaths. But on 29-6-1964, there have been only 9 attacks and one death. In Challakere Town there have been 6 attacks and one death. In Gulberga City there were 30 attacks and 11 deaths, and over 18,000 anti-Cholere inoculation have been done.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಮನಿಯಪ್ಪ.—ಈಗ ಹಿರಿಯೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ವ್ಯಾಕ್ಸೀನ್, ಸೀರಂ ಇಲ್ಲದೇ ಮತ್ತು ಇನಾಕ್ಯೂಲೇಷನ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಡಾಕ್ಟರುಗಳು ಮತ್ತು ಇತರ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಸಾಕಾ ದಷ್ಟು ಇಲ್ಲದೆ ಇನಾಕ್ಯೂಲೇಷನ್ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯ ಸ್ಥಗಿತವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದು ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ನಾಗಪ್ಪ ಅಪ್ಪ.—ಹಾಗೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಈ ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲೂ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಕೆಲಸ ನಡೆದಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಬೇಕಾಗಿದ್ದುದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಜನರನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದೇವೆ ಮತ್ತು ಬೇಕಾ ದಷ್ಟು ವ್ಯಾಕ್ಸೀನ್‌ನ್ನು ಸರಬರಾಯಿ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲೂ ಈಗ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಸ್ನಾಕ್ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ, ಅದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಜನರು ಕನಾಪ್ಯೂಷನ್ ಕ್ರಿಯೇಟ್ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುವಂಥದು ಈ ಸಮಯ ದಲ್ಲಿ ಅಗತ್ಯ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಯಾರು ಜನರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಇದ್ದಾರೆ ಅವರು ನನಗೆ ಒಂದು ಸಾವಿರ ವ್ಯಾಕ್ಸೀನ್ ಕೊಡಿ, 10 ಸಾವಿರ ವ್ಯಾಕ್ಸೀನ್ ಕೊಡಿ ಎಂದು ನುಮ್ಮನೆ ಗರಾಟೆ ಮಾಡು ತ್ತಾರೆಯೇ ಹೊರತು ಒಂದು ತರಹದ ಕೋ-ಆಪರೇಷನ್ ನೀಡುತ್ತಿಲ್ಲ; ಆದರೂ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರು ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕೋ-ಆಪರೇಷನ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಹೇಳಿದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹಿರಿಯೂರು ಟೌನ್ ಒಂದರಲ್ಲೇ 13 ಸಾವಿರ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಇರುವ ಕಡೆ 12 ಸಾವಿರ ಜನರಿಗೆ ವಾಕ್ಸಿನೇಷನ್ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯೂ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಕ್ಸಿನೇಷನ್ ಮಾಡಲು ವ್ಯಾಕ್ಸಿನೇಷನ್ ಅಭಾವ ಇವೆಯೋ ಅಂತಹ ಕಡೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಲು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸ್ನಾಕು ಇದೆ, ಮದರಾಸಿನಿಂದ ಮೊನ್ನೆ 2 ಲಕ್ಷ ಬಂದಿದೆ, ಪುನಃ 3 ಲಕ್ಷ ಕಳುಹಿಸಲು ಒಪ್ಪಿದ್ದಾರೆ, ಹೈದರಾಬಾದಿನಿಂದ ನಾಳೆ ಬರುತ್ತದೆ, ಬೊಂಬಾಯಿನಿಂದ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಬರುತ್ತದೆ, ಈ ರೀತಿ ಸಂಪೂರ್ಣವಾದ ಸ್ನಾಕ್ ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಔಷಧಿ ಮತ್ತು ಇತರ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಇದನ್ನು ಹತೋಟಿಗೆ ತರಲು ಮತ್ತು ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ನಿರ್ಮೂಲ ಮಾಡಲು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಮನಿಯಪ್ಪ.—ನನಗೆ ಬಂದಿರುವ ವರದಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಹಿರಿಯೂರು ಟೌನ್ ಮತ್ತು ಚಾನೂರಿ ಅಜೂ ಬಾಜೂ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಇನಾಕ್ಯೂಲೇಷನ್ ಮತ್ತು ಫೈಟಿಕ್ಸ್ ಮೆಷರ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ, ಇತರ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಜನರು ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಈ ರೋಗ ಹರಡಿದ ತಕ್ಕ ಕಡೆ ಸಾಕದಷ್ಟು ಇನಾಕ್ಯೂಲೇಷನ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ನಾಗಪ್ಪ ಅಪ್ಪ.—ಹಿರಿಯೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ 12 ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಬೇಕಾ ದಷ್ಟು ವ್ಯಾಕ್ಸೀನ್ ಕೊಟ್ಟು ಸೂಕ್ತವಾದ ಕ್ರಮಗಳನ್ನೂ ಕೂಡ ನಾವು ಇಷ್ಟರಲ್ಲೆಯೇ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಗೋಪಾಲ ಸಾಲೆನ್.—ಈ ಗಂಡಾಂತರ ಮತ್ತು ಗೊಂದಲದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನನ್ ವ್ಯಾಕ್ಸೀನ್ ಬೇಕು, ನನಗೆ ವ್ಯಾಕ್ಸೀನ್ ಬೇಕು ಎಂದು ವ್ಯಾಕ್ಸೀನ್ ಕೇಳುವಂತಹ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಯಾರು ಮತ್ತು ಏಕೆ ಅವರು ಆ ರೀತಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ನಾಗಪ್ಪ ಅಪ್ಪ.—ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದು ಇಷ್ಟೆ ಇದು ಏನಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಒಂದು ತರಹ ಸ್ಪೋರ ಕ್ರಿಯೇಟ್ ಆಗುತ್ತದೆ. Some confusion has been created. We can send these things through the proper channel and proper people only. We can get people inoculated and certain arrangements made to control these.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಆರ್. ಕೇಶವ ಮೂರ್ತಿ.—ಈ ಕಾಲರಾ ವ್ಯಾಧಿ ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ ಬಂದು ಸಾವಿರಾರು ಜನರನ್ನು ಆಹುತಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಇದೆ, ಪ್ಲೇಗ್ ರೋಗವನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಿದಂತೆ ಇದನ್ನೂ ಕೂಡ ತಡೆಗಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ? ಈ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ನಾಗಪ್ಪ ಅಪ್ಪ.—ಇದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿದ ವಿಷಯ. ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಕಾರ್ಯ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ, ಫೈಟಿಕ್ಸ್‌ಡ್ ವಾಚರ್ ಸಪ್ಲೈ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ರೋಗ ಹರಡುತ್ತದೆ ಅಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಇನಾಕ್ಯೂಲೇಷನ್ ಮಾಡಿ ಫೈಟಿಕ್ಸ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. We have to protect the people against this disease and take all the control measures that are necessary.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಮನಿಯಪ್ಪ.—ಹಿರಿಯೂರು ಚೌನ್‌ನಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ಜಾಸ್ತಿ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಹರಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ವಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ನೆನ್ನೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಾ ಯಾರೋ ಬಟ್ಟೆ ಒಗೆವರು ಆದ್ದರಿಂದ ಹೀಗೆ ಆಯಿತು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಹಿರಿಯೂರು ಚೌನ್‌ನಲ್ಲಿ ಜನರಿಗೆ ಕುಡಿಯಲು ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಬೇರೆ ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ ಚೌನ್‌ ವಾಟರ್‌ನೇ ಕುಡಿಯಬೇಕು. ಅದ್ದರಿಂದ ಬೋರ್‌ವೆರ್ ನೀರನ್ನು ಅಥವಾ ಚೌನ್‌ ವಾಟರ್‌ನನ್ನು ಕ್ಲೋರಿನೇಟ್ ಮಾಡಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ನಾಗಪ್ಪ ಅಪ್ಪ.—ಹಿರಿಯೂರಿನಲ್ಲಿ ಸಾಧಾರಣ ಎಂಟು ಮೈಲಿ ದೂರದಲ್ಲಿ ಕರುಬರಹಳ್ಳಿ ಯಿಂದ ಬರುವಂತಹ ಚೌನ್‌ನಲ್ಲಿ ಈ ಮಾನ್ ಇನ್‌ಫೆಕ್ಷನ್ ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ನೆನ್ನೆ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ ಅದನ್ನು ತಡೆಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಈ ಮುಂಚೆ ಸರ್ಕಾರದಷ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಹಿರಿಯೂರು ಚೌನ್‌ ನಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಎತ್ತೆಲ್ಲ ಬಾವಿ ಇದೆ ಅದರ ನೀರನ್ನೂ ಕೂಡ ಡಿಸ್‌ಇನ್‌ಫೆಕ್ಷನ್ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಕೆಲವು ಕಡೆ ಬೋರ್‌ವೆರ್‌ಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ ಅದರಿಂದ ಕೂಡ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸುವಂತಹ ವಿವರವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಮುನಿಸ್ವಾಮಯ್ಯ.—ಆಹಾರದ ಅಭಾವವಿರುವ ಕಡೆ ಈ ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕ ರೋಗ ಬೇಗ ಹರಡುತ್ತದೆಂಬುದೇ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ನಾಗಪ್ಪ ಅಪ್ಪ.—ಹಾಗಿಲ್ಲ, ರೋಗ ಹರಡುವುದಕ್ಕೂ ಆಹಾರ ಅಭಾವಕ್ಕೂ ನೇರ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಸುಬ್ಬಯ್ಯ ನಾಯಕ್.—ಕಾಲರಾ ರೋಗವಿರುವ ಕಡೆಗೆ ಇತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಂದ ಜನರು ಹೋಗುವುದನ್ನೂ ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿನವರು ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ಹೋಗುವುದನ್ನೂ ಪ್ರತಿಬಂಧಿಸುವ ಅಗತ್ಯವಿದೆಯೇ ? ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಪ್ರತಿಬಂಧಿಸಿದ್ದೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ನಾಗಪ್ಪ ಅಪ್ಪ.—ಹಾಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಪ್ರತಿಬಂಧಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸಂತ, ಜಾತ್ರೆ ಆಗುವ ಕಡೆ ಪ್ರತಿಬಂಧಕ ಹಾಕಿ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಮನಿಯಪ್ಪ.—ಕಾಲರ ಇರುವ ಕಡೆ ಟ್ರೀಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ಗೆ ಬೇಕಾದ ಔಷಧ ಸಾಮಾಗ್ರಿ ಗಳಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ ಅವನ್ನು ಜಾಗೃತ ಸರಬರಾಯಿಮಾಡಿ ಜನರಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆಕೊಡಲು ತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ನಾಗಪ್ಪ ಅಪ್ಪ.—ಈಗಾಗಲೇ ಅದಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಯಾರದೋ ಹೇಳಿಕೆ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ ಗಾಬರಿ ಪಡಬಾರದು. ಈ ದಿವಸ ಕೂಡ ಆ ಬಗ್ಗೆ ನಮಗೆ ಪರದಿ ಬಂದಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಮುನಿಸ್ವಾಮಯ್ಯ.—ಔಷಧಿಗಳ ಸರಬರಾಜಿನ ಜೊತೆಗೆ ಪಥ್ಯ ಮತ್ತು ಉಪಚಾರಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನೂ ಕೂಡ ಒದಗಿಸುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ನಾಗಪ್ಪ ಅಪ್ಪ.—ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಜನರು ಸಹಕರಿಸಿ ಸಾಧ್ಯವಿರುವ ಕಡೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೇ ಹೊರತು ಸರ್ಕಾರ ಆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

Mr. SPEAKER.—Question Hour is over.

QUESTIONS FOR ANSWERS ON THE DAY (but not taken up)

Discussions in respect of Border Adjustments between the Chief Ministers of Mysore and Maharashtra.

*Q.—567. Sri A. J. DODDAMETI (Ron).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) whether it is a fact that the Chief Minister of Mysore met the Chief Minister of Maharashtra recently in Bombay ;

- (b) whether discussions in respect of border adjustments between Mysore and Maharashtra were held during that meeting ;
(c) if so, the result thereof ?

A.—Sri S. NIJALINGAPPA (Chief Minister).—

- (a) Yes.
(b) It was casually mentioned.
(c) There could be no result in view of reply to clause (b).

Difference in the Pay Scales of Assistants coming from the Area and those of Ex-Mysore Area

*Q.—596. Sri G. T. RANGAPPA (Hosadurga).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) the basic pay as on 1st January 1964 of Mysore Government Secretariat Assistants who were formerly appointed between 1954 and 1956 in the respective States of Bombay, Hyderabad, Madras, Coorg and erstwhile Mysore State ;

(b) whether it is a fact that in spite of two pay Revisions the difference in the Basic Pay drawn by the Assistants coming from integrated areas and those of ex-Mysore area has not been reduced ;

(c) the steps they propose to take to remove the disparities in the emoluments drawn by the Assistants coming from different areas on integration ;

(d) whether they are aware that this disparity in the matter of emoluments, to Government servants coming from different integrated areas with the same qualifications and the same length of service has affected the efficiency of the State Administration ;

(e) whether they are aware that the Government of Andhra Pradesh have recently removed such disparity existing between the Government servants coming from Telengana and former Andhra Pradesh State (Hyderabad State) by adopting the highest pay scale available?

A.—Sri B. D. JATTI (Minister for Finance).—

(a) There are over 500 Assistants and 319 Junior Assistants working in the Mysore Government Secretariat. It is not possible to furnish the information immediately as it requires the scrutiny of the Service Registers of all the Assistants.

(b) Consequent upon the introduction of the revised scales of pay in 1961 almost all the Assistants including those coming from the integrating areas of Bombay, Hyderabad, Madras and Coorg have opted these scales. Hence the question of disparity does not arise.

- (c) Does not arise.
(d) Does not arise.
(e) No.

Member's Representations

Sri SANJEEVANATH AIKALA (Suratkal).—Sir, puestions for which answers could be found in the Vidhana Soudha itself have been pending for the last two months.....

Mr. SPEAKER.—Will the Hon'ble member give me the reference, and the number of the question and pass it on to me?

ಶ್ರೀ ಗಂಗಾಧರ ನಾಮೋಷಿ (ಗುಲ್ಬರ್ಗ).—ಪ್ರಶ್ನೆ ಕಳೆದ ಒಂದು ವರ್ಷವಾಯಿತು, ಮತ್ತು ರಿಮೈಂಡ್ ಕೂಡ ಮಾಡಿದರೂ ಇನ್ನೂ ಉತ್ತರ ಬಂದಿಲ್ಲ.

Mr. SPEAKER.—He has he given question numbers etc ? He had given me something and I have passed it on. Why not Hon'ble Members come and ask me. I am not entertaining any such requests on the Floor of the House.

PAPERS LAID ON THE TABLE

Sri B. D. JATTI (Minister for Finance).—Sir, I beg to lay the Appropriation Accounts of the State of Mysore for the year 1962-63, the Audit Report 1964 and the Finance Accounts for the year 1962-63 in pursuance of clause (2) of article 151 of the Constitution of India.

REPORT OF THE BUSINESS ADVISORY COMMITTEE

Presentation.

Mr. SPEAKER.—I present the 26th Report of the Business Advisory Committee.

Sri A. R. PANCHAGAVI.—I beg to move that this Assembly agrees with the 26th Report of the Business Advisory Committee.

Mr. SPEAKER.—The question is :

“that this Assembly agrees with the 26th Report of the Business Advisory Committee.”

The motion was adopted.

REPORT OF THE PUBLIC ACCOUNTS COMMITTEE FOR 1959-60 AND 1960-61.

(Motion to consider—Debate continued).

†ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜಿ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ (ಸಿರಾ).—ನಾಬಿ, ನಿನಗೆ ಈ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರ ನಮಗೆ ಯಾವರು ಕೊಟ್ಟಿರಲಿಲ್ಲವೋ ಮೇಲೆ ಸರ್ಕಾರ ಯಾವ ರೀತಿಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೆ. 23ನೆಯ ಪುಟದ 31ನೆಯ ಪ್ಯಾರಾದಲ್ಲಿ ತುಂಗಭದ್ರಾ ಮೈನ್ ಕೆನಾರ್ ಕೆಲಸದ ವಿಚಾರ ನಮೂದಾಗಿದೆ. ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್‌ಗೆ ಕೊಟ್ಟರು. ಆಗ

ಹಾರ್ಡ್ ಸಾಯಿರ್-ಬಂಡೆ, ವಗೈರೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಾಗ ಸಿಕ್ಕಿದರೆ ಇಂಥ ದರ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಒಂದು ಒಪ್ಪಂದ ಮಾಡಿಕೊಂಡರು. ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ಲೋಸಿವ್ಸ್ ಕೊಡುವುದಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಕಾಲುವೆ ತೆಗೆಯುವಾಗ ಬಂಡೆ ಸಿಕ್ಕಿತು, ಒಪ್ಪಂದದ ಪ್ರಕಾರ ಸರ್ಕಾರ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ಲೋಸಿವ್ಸ್ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಆಗ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರು ತಾನೇ ಸ್ವಂತವಾಗಿ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ಲೋಸಿವ್ಸ್ ತರಿಸಿಕೊಂಡು ಸರ್ಕಾರ ಯಾವ ದರ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಅದರಂತೆ ಹೆಚ್ಚು ದರವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡ. ಇದೇನು ತೋರಿ ಸುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ನಮಿತಿಯವರು ನೋಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಈ ರೀತಿ ಇದೆ:

"The Committee were not convinced with the explanation as the correspondence in the file did not substantiate the views of the department. Though the reference copies were made available later on, the committee are of opinion that the department should have made arrangements to supply the explosives from the concerned division itself so that by adhering to the terms of the contract, the contractor would not have secured the extra benefit."

ಸರ್ಕಾರದವರು ಇರಾಖೆಯ ಮೂಲಕ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ಲೋಸಿವ್ಸ್ ಒದಗಿಸಲು ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯ ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳದಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಎಷ್ಟು ವಿಚಕ್ಷಣೆಯಿಂದ. ಕೆಲಸ ಜರುಗುತ್ತಿದೆಯೆಂಬುದು ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳಿಗೆ ಅಧೀನವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಬರುತ್ತದೆ.

24ನೆಯ ಪುಟದಲ್ಲಿ ಐಡರ್ ಮೆಷೀನರಿ ಎಷ್ಟು ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ, ಮೂರನೆ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಗೆ ಹಣವಿಲ್ಲ ಎಮರ್ಜೆನ್ಸಿ ಇದೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಹಣವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವಾಗ ಅಂಥದವರಿಗೆ ಪ್ಲಾನ್ ಇಂಪ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಟೆಟ್‌ಸೆಡ್ ದಿ ಪ್ಲಾನ್ 10-15 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಗಳಷ್ಟು ಹಣ ಕೊಟ್ಟಿರುವಾಗ ನಮಗೆ ಮಾತ್ರ ಮೂರನೆಯ ಯೋಜನೆಗೆ ನಿಗದಿ ಮಾಡಿದ್ದಕ್ಕಿಂತ ಕಡಮೆ ಹಣವನ್ನು ಇಂದಿಯಾ ಸರ್ಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಇದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಸರ್ಕಾರ ಎಷ್ಟು ಶ್ರದ್ಧೆ ವಹಿಸುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದು ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ಐಡರ್ ಮೆಷೀನರಿ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಮಿತಿ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದೆ.

"The attention of the committee was drawn to the idle machinery worth about 16 lakhs lying in the Sharavathi Valley Project."

16 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಬೆರೆ ಬಾಳುವ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬಾರದಿರುವ ಮೆಷೀನರಿ ಕೊಂಡು ಈ ದಿವಸ ಸರ್ಕಾರ ಜನತೆಗೆ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡಿಲ್ಲವೇ? ಒಂದು ನಮಯದಲ್ಲಿ ಇರಾಖೆಯ ಮೂಲಕ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಮೆಷೀನರಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನಂತರ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರಿಗೆ ಕೆಲಸ ವಹಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಈ ದಿವಸ ಮದ್ರಾಸಿನಲ್ಲಿ ರಿಟೈರ್ ಆಗಿರುವ ಚೇಫ್ ಎಂಜಿನಿಯರನ್ನು ಅರೆಸ್ಟ್ ಮಾಡಿ ಪ್ರೆಸಿಡೆನ್ಸಿ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರ ಮುಂದೆ ಪ್ರೊಡ್ಯೂಸ್ ಮಾಡಿ 10 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಎರಡು ಪೂರಿಟಿಗಳ ಮೇಲೆ ಅವರನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಇರಾಖೆಗಳ ಫೋರಂ, ಉತ್ತರ ನೋಡಿದರೆ ಸರ್ಕಾರ ಇದೆಯೆ ಎಂದು ಅನುಮಾನ ಬರುತ್ತದೆ, ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ರಕ್ಷಣೆ ಇದೆ, ಹೇಗೆ ಬೇಕಾದರೂ ಮಾಡಬಹುದು ಎಂಬ ಫೋರಂ ಏನಿದೆ ಅದಕ್ಕೆ ರಕ್ಷಣೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಹಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಈ ದಿವಸ 16 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಮೆಷೀನರಿ ಹಾಳಾಯಿತು. ಅದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಜನರಿಗಾಗಲಿ ಅಥವಾ ರೈತರಿಗಾಗಲಿ ಉಪಯೋಗವಾಗಿಲ್ಲ. ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೇಲೆನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ? ನಮಿತಿ ಯು "Government should take action against the officers responsible for the purchase of machinery which was not usable." ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿರುವುದರ ಮೇಲೆನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ? ನಾವೇನೋ ಸರ್ಕಾರ ಹೇಳಿದ ಉತ್ತರ ಕೇಳಿಕೊಂಡು ಹೊರಟು ಹೋಗುತ್ತೇವೆ. ಅದರ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳದೆ ಹೋದರೆ ನಾವು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರಲೇ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. 16 ಲಕ್ಷದ ಮೆಷೀನರಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬಾರದಿರುವುದರ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿನ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕು. ಪುಟ 25 ರಲ್ಲಿ ಐಡರ್ ಮೆಷೀನರಿ ಬಗ್ಗೆ ಕಮಿಟಿಯವರು ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

(ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜಿ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ)

43. **IDLE MACHINERY.**—The Accountant-General pointed out that machinery worth Rs. 79 lakhs were lying idle even though the construction of the Tunghbhadra Dam was completed in 1954 and out of the above, machinery worth Rs. 63.85 lakhs required repairs and machinery worth Rs. 15.44 lakhs were unserviceable and obsolete. The Department submitted that an *ad hoc* Committee was appointed to deal with the disposal of idle machinery and orders had been issued on the recommendation of the Committee.....

ನುಮಾರು ಮುಕ್ಕಾಲು ಕೋಟಿಯಷ್ಟು ರೂಪಾಯಿಗಳ ಬೆರೆ ಬಾಳುವ ಮೆಷಿನರಿಗಳನ್ನು ಇವೊತ್ತು ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಬೇಕು ಆದರಲ್ಲಿ ನುಮಾರು 15-20 ಲಕ್ಷದಷ್ಟು ಅನ್‌ಸರ್ವಿಸಬಲ್ ಆಗಿವೆ ಅವನ್ನು ಸ್ಟಾಪ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅಕೌಂಟೆಂಟ್ ಜನರಲ್‌ರವರು 1954 ರಿಂದ 1964 ರವರೆಗೆ ರಾಂಗ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಸರಕಾರ ಇದರ ಮೇಲೆ ಯಾವ ಕ್ರಮವನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ ಸರಕಾರದಲ್ಲಿರುವ ಪಿ. ಡಬ್ಲ್ಯು. ಡಿ. ಇರಾಖೆಯವರು ಅಲಕ್ಷ್ಯದಿಂದಿರುವರೋ ಹೇಗೆ ಎನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಜನತೆಯ ಹಣವನ್ನು ಸಮಾಧಾನವಾಗುವಂತೆ ಖರ್ಚುಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದು ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯ. 80 ಲಕ್ಷದಷ್ಟು ಬೆರೆ ಬಾಳತಕ್ಕ ಮೆಷಿನರಿ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಹಾಳಾಗುತ್ತಿರುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಇದರ ಅರ್ಪವೆನ್ನು ಎನ್ನುವುದು ಸರಿಯಾಗಿ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ ಮೊದಲು ಇರಾಖೆಯವರು ಕರೆಸಿದ ಚಿಂಡರನ್ನು ಒರಿಜಿನಲ್‌ಗೆ ಬಿಡುವುದನ್ನು ಮತ್ತೆ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿಸಿ ಅದನ್ನು ಪುನಃ ಕಮಿಷಿಯವರ ಮುಂದೆ ತರಿಸಬೇಕಾಗಿ ಬಂತು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ನಿಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಜನನ್ನು ಮಾಡಲಕ್ಕಿಲ್ಲ ತಯಾರಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕಮಿಷಿಯವರೂ ಕೂಡ ಬಹು ಅನುಮಾನದಿಂದ ಇಂತಹ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಬಾರದು, ಇದು ಆಗಲೇ ಆಂಟಿಕರಪ್‌ವನ್ನು ಇರಾಖೆಯ ಮೂಲಕ ವಿಚಾರಣೆ ಯಾಗುತ್ತಿರುವಾಗ ಹಿಂದೆ ಇದ್ದ ಒರಿಜಿನಲ್ ಚಿಂಡರನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿ ಬೇರೆ ಒಂದು ಚಿಂಡರನ್ನು ಮಾಡಿಸಿ ರೋಕೋಪವೊಳಗೆ ಖಾತೆಯವರು ಒಪ್ಪಿಸಿರುವುದು ಸರಿಯೇ? ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸರಕಾರವನ್ನು ಯಾರೂ ಕೇಳುವವರಿಲ್ಲವೇ? ಎಂದು ಈಗ ಜನತೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿ ಬಂದಿದೆ.

ಹಾಗೇ ಪುಟ 27 ರಲ್ಲಿ ಖಟಂ 47 ರಲ್ಲಿ **INFRACTUOUS EXPENDITURE** ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವ 1947 ರಲ್ಲಿ ಅದುಗೋಡಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರೆಸ್ಟರ್‌ಲೆಸ್ ಆಪರೇಟಿಂಗು ಯೂನಿಟನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು 1.5 ಲಕ್ಷದಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಲಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲಸಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾಗ 1954 ರಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿ ಯೂನಿಟನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಬೇಡ ಎಂದು ಅಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿರುವ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಪೂಲೇನ ಶಾಖೆಯ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಮಾಡಿದರು. ಹೀಗೆ ಸರಕಾರದವರು ಯಾವ ಮುಂದಾರೋಚನೆಯೂ ಇಲ್ಲದೆ ಈ ರೀತಿ ಏಕೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು. ಆದಗೋಡಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಯೂನಿಟನ್ನು ಬರಲಿಲ್ಲ. ಬೇರೆ ಕಡೆಯೂ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಏಳು ವರ್ಷವಾದ ಮೇಲೆ ಇದನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಲು ಕಾಣುವೇನು? ಸರಕಾರವು ಮಂಚಿತವಾಗಿಯೇ ಅಲ್ಲವೇ ಇಂತಹ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು? ಸರಕಾರ ಹಣಕಾಸಿನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಸರಿಯಾದ ನೀತಿಯನ್ನು ನೆರವೇರಿಸಬೇಡವೇ? ಹಾಗೆ ಮಾಡದೇ ಹೋದರೆ ಈ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಕರ್ಯಾಣವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಪಿ. ಡಬ್ಲ್ಯು. ಡಿ. ಇರಾಖೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಜನ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಬುತ್ತಿದ್ವಾರಿ.

ಇದಾದ ಮೇಲೆ ವ್ಯವಸಾಯ ಇರಾಖೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ. ವ್ಯವಸಾಯದ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅದಕ್ಕಾಗಿ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆಹಾರ ಬೆಳೆಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತ ಬರುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಇಲ್ಲಿರುವ ಪುಟ 29 ರಲ್ಲಿ ಖಟಂ 52 ರಲ್ಲಿ

LOSS DUE TO THEFT WRITTEN OFF.—A case of write off of a sum of Rs. 11,807 being the value of Urea and Ammonium sulphate Nitrate lost due to theft was brought to the notice of the Committee... ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. 12 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಬೆರೆ ಬಾಳುವ ಗೊಬ್ಬರ ಕಳುವು ಆಗುವವರೆಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಯಾವ ಇರಾಖೆಯ ಡೈರೆಕ್ಟರಿಂದ ಯಾವ ಸೋಲರ ಕೀಪರು ಇದ್ದರು ಯಾವ ಜಾಯಿಂಟ್ ಡೈರೆಕ್ಟರುಗಳು ಇರಲಿಲ್ಲವೇ? ಮತ್ತು ಇದುವರೆಗೆ ಈ ಇರಾಖೆಯಲ್ಲಿರುವ ಡೈರೆಕ್ಟರೇ ಆಗಲಿ

ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಇನ್ನಾರಾಗಲೇ ಕಳವಾಗಿವೆ ಎಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಯೇ? ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಕಮಿಷಿಯವರು ಇನ್ನೂ ಮುಂದೆ ಹೀಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ :

The Committee were not prepared to accept that it was an accidental theft and came to the conclusion that it was an organised theft and sufficient precaution was not taken and no periodical stock verification was also conducted by the Department. The Committee desire that steps should be taken to prevent such losses in future and to fix personal responsibility in this particular case.

ಈ ಅಗ್ರಿಕಾರಂಶರು ಇರಾಖೆಯ ಮೇಲೆ ಸರಕಾರದವರು ಸರಿಯಾಗಿ ನಿಗಾ ಇಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದುವಾರಿಗೇ ಅಗಲೇ ಗೌರವ ತರತಕ್ಕದ್ದು. ಇದರಿಂದ ಜನತೆಯು ನಿಧಿ ನಿಕ್ಷೇಪಗಳನ್ನು ಸರವಾಗಿ ಇಲ್ಲ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ಇದರಿಂದ ತೋರುತ್ತದೆ.

ಫುಟ 31 ರಲ್ಲಿ ಸ್ವೇಚ್ಛೆಯ ಮತ್ತು ಪ್ರಿಂಟಿಂಗು ಇರಾಖೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಕೂಡ ಇದರಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ 26.57 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಹಣ ಇನ್ನೂ ಬಾಕಿ ಬಹಳ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಬರಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು?

ಫುಟ 32 ರಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರವಾಗಿ ಕಮಿಷಿಯವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. 59-6) ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ 35 ಸೊಸೈಟಿಗಳಿಗಾಗಿ 6.32 ಲಕ್ಷದಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಪೇರಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ 97.658 ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಇದೆ. ಹಾಗೇ 62 ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ನೋಡುವಾಗ 1,081 ಸೊಸೈಟಿಗಳಿಗಾಗಿ 3.65 ಕೋಟಿಯಷ್ಟು ಬಂಡವಾಳ ಹಾಕಿದ ದರಲ್ಲಿ ಕೇವಲ 117 ಸೊಸೈಟಿಗಳು ಮಾತ್ರ ಡಿವಿಡೆಂಡನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿವೆ ಉಳಿದವುಗಳಲ್ಲಿ ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಹಾಗಾದರೆ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕಾದ ಹಣ ವಾಪಸು ಬರುತ್ತದೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎನ್ನುವ ಅನಿಮಾನ ಬರುತ್ತದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರಕಾರ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಸರಕಾರದವರು ಸಹಕಾರ ಪಾತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್ನೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಬಿಗಿಯಾಗಿ ನಿಗಾ ವಹಿಸದೇ ಹೋದರೆ ಇದರಿಂದ ಜನತೆಯ ಮೇಲೆ ದುರ್ಬಲ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು. ಫುಟ 34 ರಲ್ಲಿ 65 ನೇ ಐಟಂ ನಲ್ಲಿ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಸಿಟಿ ಬೋರ್ಡಿನಲ್ಲಿ 22 ಸಾವಿರ ದಷ್ಟು ಬೆಲೆಬಾಳುವ ಕಾಪರ್ ಸ್ಟಾಪ್‌ನಲ್ಲಿ 16.326 ಪೌಂಡುಗಳಷ್ಟು ದುರುಪಯೋಗವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇಷ್ಟು ಸಾಮಾನುಗಳು ಗೈರುವಿಲಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಯಾರು ಕಾರಣರು ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಸರಕಾರ ತೀವ್ರವಾಗಿ ತನಿಖೆ ಮಾಡುವುದು ಅಗತ್ಯ.

66 ನೇ ಐಟಂನಲ್ಲಿ ಖಾದಿ ಬೋರ್ಡಿನ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಖಾದಿ ಬೋರ್ಡಿನ ವ್ಯವಹಾರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಬಾರಿ ಚರ್ಚೆಯಾಗಿದೆ. 1957 ರಿಂದಲೂ ಯಾವ ಲೆಕ್ಕ ಪತ್ರಗಳನ್ನೂ ಸರಿಯಾಗಿ ಇಟ್ಟಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ಕಂಡುಬಂದಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ನಾಯಿಮುರಿಯನ್ ಎತಕ್ಕಾಗಿ ಕೊಂಡುಕೊಂಡರು? ಇದನ್ನು ಕೊಳ್ಳಲು ಚೇರ್ಮನ್‌ರವರು ಹೇಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟರು? ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ 750 ರೂಪಾಯಿನಂತೆ ಅಪರೇಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಅಗಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಹೇಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರು? ಮತ್ತು ಸರಕಾರದವರಿಗೆ ಅಗಿದ್ದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಮೇಲೆ ಯಾವ ಕ್ರಮವನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಇದುವರೆಗೂ ಆಗಿಲ್ಲ.

ಈ ದಿನವ ಇದರಲ್ಲರೂ ಯಾವ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಸ್ಥಾನವಲ್ಲದ್ದಾರೋ ಅವರೂ ಕೂಡ ಇಂಥದೇ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಸ್ಥಾನವಲ್ಲದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಮೇಲೆ ಆಕ್ಷನ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಈ ದಿನ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಎಂದಿಗೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ನಾಲ್ಕು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಲೆಕ್ಕವನ್ನೇ ದಿನವ ಬರೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದನ್ನು ವಿಚಾರವಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

2-00 P.M.

ಇನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ :

"The Audit Report revealed that a shortage of 3,753 tons of coal and 1,312 tons of coke valued at Rs. 4.58 lakhs in the aggregate was noticed during verification of stock at the end of September 1960. The Department explained that the main reasons for shortage under coal was due to wrong reporting of the consumption figure....."

(ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ)

ಇದು ಭದ್ರಾವತಿಯ ಐರನ್ ಅಂಡ್ ಸ್ಟೀಲ್ ವರ್ಕ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ನಡೆದಿದೆ. ರಾಂಗ್ ರಿಪ್ಲೈ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂದು ನಮಿತಿಯವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುತವಾದ ನಮಿತಿಯವರು ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆಮಾಡುವಾಗ, ಅವರು ತಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದಹಾಗೆ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ಲನೇಷನ್ ಕೊಡುವುದಾದರೆ ಮೈಸೂರು ದೇಶದ ಹಣಕಾಸಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಹಳ ಅಸ್ತವ್ಯಸ್ತವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿ ಇತ್ತ ಕಡೆಗೆ ಮಾನ್ಯ ಹಣಕಾಸಿನ ಸಚಿವರು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ನಿಗಾಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನಾನು ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—In the beginning we were sitting from 12 p.m. to 6 p.m. later on, we began to sit from 12-30 p.m. If we are to cover the agenda, what shall we do?

Sri S. NIJALINGAPPA (Chief Minister).—We shall sit from 12 p.m. to 6 p.m. with half an hour recess; otherwise, we will have to sit from 12-30 p. m. to 6 p.m. without any tea-break.

†Sri B. D. JATTI (Minister for Finance).—Mr. Speaker, Sir, just now I was hearing the speech of the Hon'ble Member Sri Muckannappa. One of his grievances was that the Government is not taking keen interest in auditing the accounts of the Khadi and Village Industries Board. I may tell him and others that it is not correct. The Government of Mysore has appointed a special officer of the grade of Chief Accounts Officer to audit the accounts of that Board and according to my latest information, the accounts are nearly completely audited and that they are compiling the report which will be submitted to Government. When the Government receives the report, Government will have an opportunity to see whether there are any points on which we have to take action. Without going through the accounts it will not be possible to say offhand what action should be taken. It is possible that there are some rumours here and there regarding some officials or officers or other persons working in this board and it would not be correct for anybody to come to any conclusion without seeing the audited accounts. When we get the detailed audited accounts, we will go through it and if necessary, action will be taken according to law.

Secondly, the same Hon'ble Member while he started speaking yesterday generally made a remark that there is delay on the part of the Government to place the Public Accounts Committees Reports on the floor of this House and the other House. In this connection, I would like to inform the House about the procedure followed in this behalf. The Finance Accounts for 1960-61 and the Appropriation Accounts for 1960-61 and the Audit Report for 1962 were received by the Finance Department in May 1962 and the approval of the Governor was obtained in June 1962 and they were sent to the Legislature in June 1962 and the reports were presented by the Public Accounts Committee in December 1963. The Finance Accounts for 1959-60 and the Audit Report for 1960 were received by the Finance Department in April 1961, the Governor's approval was obtained in May 1961, they were sent to the Legislature in June 1961 and the report was presented by

the Public Accounts Committee in December 1962. The Appropriation Accounts for 1959-60 and the Audit Report for 1961 were received by the Finance Department in July 1961, the Governor's approval was obtained in July 1961, they were sent to the Legislature in August 1961 and the report was presented by the Public Accounts Committee in December 1962. The Finance Accounts for 1958-59 and the Audit Report for 1959 were received by the Finance Department in May 1960, the Governor's approval was obtained in June 1960, they were sent to the Legislature in July 1960 and the report was presented in November 1961. The Appropriation Accounts and the Audit Report for 1960 were received by the Finance Department in July 1960, the Governor's approval was obtained in July 1960, they were sent to the Legislature in August 1960 and the report was presented by the Public Accounts Committee in November 1961. Today, I have laid on the Table of this House the Appropriation Accounts of the State of Mysore for 1962-63 and the Audit Report for 1964 and the Finance Accounts for 1962-63 in pursuance of the relevant article of the Constitution. In view of this, what is it that remains to be placed before the House I do not know. Now, the Hon'ble Member cannot complain that there is delay on the part of the Government in this respect.

It was argued by one of the Hon'ble Members that the progress achieved in clearing audit objections in P. W. D. for the year under reference was not satisfactory. This department is not up to date in this respect. The Finance Department has reviewed these audit objections and sent definite instructions for the departments concerned to attend to them and dispose of them. As a result of that, the position is very much improved. If necessary, some more staff will be added on and it will be seen that this work is given priority. In P. W. D. especially a special cell was created and as a result of this 72 to 80 per cent of the objections regarding want of estimates have been cleared off. It is possible to have more objections in this department because more than 60 per cent of the entire money which is spent in the State is spent by this Department. So, you will have to give more margin to the P. W. D. than to other Department. Since we have made special arrangements by way of appointing special staff to look into these matters, there will not be any delay from now onwards. Then, Sir, another point was referred to by some Hon'ble Members regarding the transfer of control of the P.W.D. Accountant to the Comptroller and Auditor General of India. This matter has been considered by Government but we may take some time to decide finally. In the meanwhile, I may bring it to the notice of this House that there is a representation from the Members of the State Services Association that they should not be transferred and we should not bring any officers from the A.G.'s Office. That matter is also being considered by Government and we will take a final decision after considering the representation of these officers.

Sir, some members referred to the number of objections and the delay in their replying to the A.G. I may point out that 70 to 80 per

(SRI B. D. JATTI)

cent of objections have been cleared off at the end of 1960-61. So, it is not correct to say that we have not taken prompt action. Another reference was made against the list of officers against whom disciplinary action has been taken for disbursement of A. C. Bills. Sir, the procedure is prescribed that the officer's salary will not be disbursed unless quarterly certificate of clearance is given in the salary bill of the respective officer. As a result of this 80 per cent of the amount mostly drawn on A.C. Bills has been cleared. The Accountant General himself has observed that it is quite satisfactory. So, it is not correct to say that we have not followed the suggestions made by the Public Accounts Committee. Another member referred to the losses in the disposal of fitted frames acquired for Bhadra Tunnel work. Sir, according to the information I have, these were purchased on the assumption that the work could be continued departmentally. Subsequently as the work was entrusted to contractors, this has happened. The Department has taken steps to utilise these frames in other works. Another Hon'ble Member asked whether an enquiry has been instituted against the officer responsible in connection with the construction of R. C. C. tank at Shimoga Town Water-supply as desired by the Committee. Sir, the concerned officer has been punished for the loss of the documents and there is nothing that the Government could do against the person who has committed this mistake. Then, a reference was made to the unprofitable outlay and that work at T.B. Project was abandoned after an expenditure of Rs. 22,000 in one case and Rs. 9,000 in another had been incurred before transferring the work. Sir, in some of the projects what happens is, test bores are taken and at that time certain things would be found fit. But afterwards by further investigation, it would be found out that after more test bores are taken, that the place is not suitable. When the experts suggest that the place is not suitable, we will have to accept it. If we carry out the work in the original place and if it is found defective, lakhs of rupees would be wasted. Some members said as to why we should not take precautionary measures at the first instance itself. Sir, even after taking all precautionary measures, there are bound to be mistakes. So, Government will have to select other sites. Another member referred that heavy balances under remittance heads are there. Sir, the A. G. himself has admitted that there has been some progress. Regarding clearance of the outstanding of the remittance heads. In P.W.D. a Special Officer has been posted to discharge this work in consultation with the Division. Regarding betterment levy on water supply was referred to, I would only say that rules have been framed and ready for implementation and they would be implemented and Government would be able to recover the money from farmers. I appeal to the farmers to pay this money; then only it would be possible to improve the resources of the State. Otherwise, it would be difficult for us to take up more and more projects. Some members asked as to why over estimates and under-estimates are made about the requirements of

the departments while budgeting. Sir, certain amount of excess or saving is inevitable as the Budget Estimate is an estimate based on past actuals and requirements. But special care is taken not to repeat such shings as far as possible. An Official Memorandum regarding avoidance of saving is issued on 27th May 1964 to all the officers. I hope now onwards there will not be more irregularities of this type. Then, Sir, it was argued by another Hon'ble Member, why the excess amount has been left uncovered and regularised till the last date of the financial year. This is because the departments are not exercising proper control. It has been found out and the position is improving. As reconciliation is a difficult process and the departments were not used to it from decades. Now, they are accustomed to it and the position of reconciliation has improved. Another member asked, why proper arrangements should not be made to equip the departments with qualified and trained accounts staff to reconciliation work. Sir, there was this difficulty because there were many untrained hands in certain departments. Now, we have got a number of trained hands and we are doing this job. In the P.W.D. a training scheme is in vogue and Government will take steps to have more trained hands. Sir, reference was made regarding slab system introduced from the official year 1961-62 in regard to reconciliation of finances by the Planning Departments. Sir, action taken has been printed in the reply on pages 85 to 97 for the year 1960-61 and a O. M. also has been issued on 22nd February 1964. Instructions to Treasury for return of slips are issued on 18th January 1964. So, it is not Officers necessary for us, i.e., the Finance Department to issue any more instructions.

One of the Hon'ble Members wanted to know whether the heavy rush of the encashment of bills on 31st March every year can be avoided by following the rules in the matter and if not why? I may inform the House that within a period of two years now, there is not so much of rush. Now, we are paying all the grants and all the payments right from February 15th up to middle of March and it is only on the 31st of March you find some rush in Bangalore, i.e., at the State Huzur Treasury, because on the last day of March, pensions, establishment bills, grant-in-aid payments coincide and hence the large number. Last year there was not much rush because we have been following the new procedure to pay the grant or other assistance.

Sri SANJEEVANATH AIKALA.—Is the Hon'ble Minister aware that in Mangalore Treasury the same rush continues even now?

Sri B. D. JATTI.—This is also an old impression. If the Hon'ble Member finds it this year, I am prepared to accept his proposal and take necessary action. I am here since 1-11-1956 and I am seeing that there is much improvement within the last two years.

One of the Hon'ble Members suggested that the Finance Department should have stricter and close control of financial affairs in respect of autonomous boards like the Mysore State Electricity Board, the Mysore State Road Transport Corporation, etc., The Finance Department is represented by the Finance Secretary in all these Corporations

(SRI B. D. JATTI)

and closer scrutiny is being exercised. In addition to this, it was suggested in the Upper House that the Government of Mysore should try to find out some procedure by which it should be possible for the Legislators to discuss about the financial position of these Corporations. Sir, the Government of Mysore is considering to evolve some new procedure in this regard. Otherwise, we will have to face with criticism that the Government of Mysore has invested heavy sums in these Corporation and if the Legislators do not know what exactly is happening, it may not be correct. So, we are considering seriously how we should have some sort of control over these Corporations and it is for the Legislators to make some good suggestions for the Government.

Sri SANJEEVANATH AIKALA.—How about appointing a Committee for this purpose ?

Sri B. D. JATTI.—If at all we have to appoint Committees, it is nothing but delaying matters.

One of the Hon'ble Members wanted to know as to what steps have been taken to avoid such machinery being allowed to lie idle. I am making a reference to an item in the Report of 1960-61 pertaining to Education Department, para 21, page 12. The machinery is being transferred to schools where the same can be used. In future, machinery will be purchased only when land, etc., were made available, when the building are ready, and when the students and teachers are sufficient. One of the Hon'ble Members wanted to know whether the machinery and equipment lying idle in three Government High Schools purchased for technical courses have been used now and if not why? I have made a detail enquiry about it and I have got the latest information of those irrigation pumps, Incubators, Typewriters and other equipments for technical courses were lying idle in the Higher Secondary Schools at Savanur, Raichur and Thirthahalli. The first two items were required for the agricultural courses and the equipment like Incubators, etc., are in use and Agriculture Instructors have been appointed Typewriters were meant for commerce training and they are in use now. So, there may not be any complaint now. In future, we will see that such things do not occur.

Sri SANJEEVANATH AIKALA.—For the Multi-purpose High School at Bagewadi, though bullocks and other equipment was purchased nearly four years back, why land has not been acquired? For all these four years, lot of money has been invested there.

Sri B. D. JATTI.—I said in my preliminary remarks that in some of the places it is happening like that hoping that the land will be given to us in time. Some of the Hon'ble Members come forward and tell us that land will be made available and so we have to purchase the necessary equipment.

I am referring to para 22-page 13 of 1960-61 Report-Waiver of Recovery. One of the Hon'ble Members said that the recovery of a sum

of Rs. 3,933 being the recoveries of scholarships from 17 students of the Polytechnic at Bellary was written off by Government, and whether personal responsibility has been fixed for not following the rules while granting and if not, why? The recommendation of the Public Accounts Committee for fixing the responsibility for recovering the amount is being pursued. The Director of Technical Education who has been asked to furnish a report in the matter, has not yet sent his report. He is now reminded and we hope we will know all the details regarding the same.

I refer to para 29 of the Report of 1960-61-Planning, Housing and Social Welfare Department-regarding alleged drawal of money for forged bills. It is admitted that there was a possibility of avoiding the forgery if the procedure of monthly reconciliation of accounts had been followed by verifying the accounts maintained in the Treasury office. In order that such instances do not occur in future, strict instruction have been issued by the Chief Inspector of Certified Schools to all the Heads of institutions under his control. Therefore, speedy action has been taken in this regard.

Coming to para 26-page 16-Defective construction of buildings and consequential loss-defective construction of buildings in Narasapura Adikarnataka Colony, Kolar District, it is a matter which requires more details and it is a lengthy information which I have got. From the records it is found that one of the reasons for the collapse of the buildings during the rainy season was due to defective construction as a result of certain deviations from the original plan. Whatever it is, the explanation that is given may not satisfy everybody. However, I may assure the House that an enquiry is being made and appropriate action will be taken in this case.

With regard to para 27 at page 16 of the Report pertaining to information regarding the agricultural colonies for scheduled castes in Chamarajanagar Taluk, Mysore District, there are four agricultural colonies in Chamarajanagar Taluk, viz., Honderbal, Siddiayyanapura, Mudahalli and Amachavadi. In this regard, the Director of Social Welfare has been asked to place the District Social Welfare Officer, Mysore at least for a month in full charge to investigate into the functioning of these colonies and to set right the defect and also to report to Government. We are awaiting a report and no sooner the report is received, we will send that information to the Public Accounts Committee.

I now refer to paragraph 18 at page 16-Defective construction of buildings and consequential loss in Social Welfare Department. An accidental fire took place in the village, Narasapura, Kolar District, destroying some houses belonging to Adikarnatakas and Adidravidas sometime before 1949. One of the Contractors was entrusted with the construction of 50 houses on an agreement to receive 2/3rds of the cost of each house, i.e., a sum of Rs. 341-as against the cost of each house being Rs. 450. He paid an initial deposit of Rs. 1,000 and did not carry out the work. Ultimately, Government is to now report to this House after detail enquiry as to what is going to happen. According to the enquiry, which has been made, it is found that the responsibility for not

(SRI B. D. JATTI)

detecting the faulty construction at a stage earlier than the onset of the heavy rains in October 1953, is difficult to be fixed on any Officer, particularly in view of the length of time that has lapsed, *i.e.*, over 10 years. It was a matter pertaining to 53 and 54 and even if we find out that some of the officers were responsible, if they are not in service, it may not be possible for us to take action against them. My friend Sri Muckannappa was saying that action had been taken against a retired Chief Engineer. I do not know whether he has committed any criminal offence or.....

2-30 P. M.

Mr. SPEAKER.—The reference here was entirely irrelevant.

Sri B. D. JATTI.—We are not hesitating to take action against any officer who has committed a mistake. If we take action against an officer merely on doubts, he has a right under the Constitution to go to the High Court and file a writ petition. Then the authority of the officer who is an enquiring officer will be questioned and challenged and it is possible that some strictures will be passed for no fault of the enquiring officer. We should not commit such mistakes.

A reference was made to the prevention of heavy excesses over budget grants. The Superintending Engineers and Executive Engineers have been instructed not to incur expenditure in excess of sanctioned grants. Some time back some of the executive officers in the P. W. D. have done it. Now since instructions have been issued to them, it is not possible to do like that. If we find that they do like that, regular action will be taken against such officers.

As regards the regulating of excesses, action has been taken to take necessary funds either by appropriation or supplementary grants from the Government. In regard to prevention of execution of works not sanctioned and not provided for in the budget, circular instructions have been issued to the Superintending and Executive Engineers not to take up works which are not provided in the estimates and without sanction of the Finance Department and also without getting the administrative approval of the Administrative Department.

With reference to reconciliation of departmental figures with the Accountant General's figures the reconciliation work is being attended to now promptly. There is no necessity to take any further action in this matter.

On page 15 para 25, a reference is made regarding the non-submission of accounts for the amounts drawn from the Treasury. It was asked by one of the Honourable Members whether action has been taken to get the balance refunded. This pertains to the acquisition proceedings started by the City Improvement Trust Board on behalf of the Horticulture Department for extension of Lal Bagh by acquiring lands in Hosur Road and lands east to Krumbeigal Road. According to the Report of the

Public Accounts Committee, at least the amount of Rs. 700 ought to have been refunded. It is not the correct position. I have got the latest position. 36 acquisition cases were involved in this connection. The total area under acquisition was 21 acres. 21 cases were referred to the Court. All the cases referred to the Court have been disposed of. Amounts paid by the Horticulture Department come to Rs. 3,46,177. Extra amount demanded by the City Improvement Trust Board is Rs. 12,346. The amount to be paid by the Horticulture Department is not yet finalised as the bills of the Advocate General and Government Pleader for having attended the Courts have not been preferred. Now we have to pay something on behalf of the Horticulture Department to the City Improvement Trust Board. So the position has been changed or reversed. So the remark made by the Public Accounts Committee was correct at that time but to-day it is not correct. The position has been completely changed.

Para 42 and page 24 of Audit Report 1962 as regards disposal of machinery. The Special Chief Engineer, Sharavathi Valley Project was directed to place them matter before the Civil Engineering sub-Committee of the H. E. C. P. Board and a decision taken. As per the decision of the Civil Engineering Sub-Committee, the Special Chief Engineer, Sharavathi Valley Project has been directed to take necessary action to dispose of the machinery. Whatever machinery could be made use of in Sharavathi is being used and whatever machinery cannot be used, that machinery.....

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—I rise to a point of order. Can the Revenue Minister congratulate a member who has joined the Congress without wearing the khadi? Is it in order?

Mr. SPEAKER.—I will give a ruling on that point.

Sri B. D. JATTI.—Whatever machinery could be used in Sharavathi that has been used by the Department. Whatever machinery could not be used, that is being sent to other projects. The machinery is being used fully.

A reference was made to unsatisfactory execution of work. Portion of left bank main canal of Tungabhadra Project breached on 30th January 1957 and a length of 500 feet of both banks cracked owing to bad quality of the work of the contractor. The contractor was asked to execute the work and the contractor refused. The work was carried out by the department. It was revealed that the entire amount has now been recovered. So necessary action has been taken. The facts which were correct when the Report of the P. A. C. was printed and submitted are not correct now because action has been taken and the money has been recovered.

A reference was made to Ambalgola project. The construction of the reservoir was estimated to cost Rs. 4.75 lakhs in 1929. The actual execution was taken in 1953 at the then prevailing rates. This was not found to be in order on investigation and the estimate was revised again to Rs. 91.60 lakhs in 1953 and administrative approval was accorded

(SRI B. D. JATTI)

only in 1959. I enquired of the Chief Engineer and he has explained that there will be so many changes, if the purpose for which the project is to be implemented is changed. If the utility also is to be changed, there are so many variations. In that event, it will not be possible for them to stick on to the original estimate. I will give an example. To irrigate 500 acres an estimate is prepared. If it is the idea to increase the irrigational facilities from 500 acres to 5,000 acres, the estimate has to be increased. They have gone on increasing the capacity so that the benefit should go to more farmers. It all depends upon the availability of funds. First we think that we can spend so much money and give so much benefit to the farmers. If by the time the estimate is finally approved and the work is started and if we feel we have more money, we ask them to prepare bigger schemes and therefore afford greater facilities to the farmers. There is nothing like misappropriation or mischief, etc. I have tried to look into the whole matter.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—Our contention is that from 4.73 lakhs what were the reasons for the changes ?

Sri B. D. JATTI.—There is an increase in achcut. There are many details. As time passes and there is delay, the cost of materials goes on rising. These are two reasons why the estimate was increased. If there is mischief or mistake, we are prepared to look into it and take proper action. I do not think, there is anything of that kind in this case.

A reference was made to the Tungabhadra channel construction being defective on account of improper materials used for construction. After Reorganisation of States, the Mysore Engineering Research Station at K.R.S. conducted density tests of cannal embankments and it was noticed that the densities were far below the optimum required. Hence the cause of the breaches has been attributed to want of proper slopes, etc. One of the experts in the country, Sri Thirumale Iyengar, the then Chief Engineer, inspected the canal and suggested the construction of toe filters in the high bank channels of the canal, Action has been taken as per his suggestions.

The report of the P.A.C. makes reference to the increase in estimates. The clear idea of the estimate of work to be executed at initial stages, is not very clear. In most of the cases where estimates have gone up on being revised, the abnormal excesses are due to change of the scope of the project. A certain amount of uncertainty is always there in respect of big projects and it is impossible to foresee what would face us as we go along with the project. In a big project like Sharavati, we originally estimated it for 42 crores and then it was changed on the advice of Central experts and now it is 120 crores. It all depends upon the design, the depth of the foundation, upon the type of soil and the machinery to be used. If all these things are taken into consideration, certain re-estimating becomes necessary and inevitable.

Some of the Hon'ble Members said that there are a number of items where there have been infructuous expenditure. The Executive Engineers

have been strictly instructed by the Special Chief Engineer, Kargal, to avoid infructuous expenditure in future and I do not think there will be any such expenditure hereafterwards.

It was asked by the Members as to what action has been taken to preserve the important records like tenders, etc. When we find out that in one or two cases the tenders have disappeared, proper action has been taken. According to the recent instructions, the tenders are to be kept in the personal custody of the Divisional Officers in whose jurisdiction the works lie. There is no possibility for lower officials to do mischief in these matters.

Then in respect of page 29, regarding steps taken to prevent irregularities committed in the S.P.C. It is proposed to reorganise the S.P.C. and make it more efficient. The Minister for Industries is considering to appoint a wholetime Director for S.P.C. with 3 Assistant Directors. If that is done, perhaps matters will improve. The officers and non-officials are usually meeting once a month or two and delays occur. It is likely they may not give detailed and full attention to the articles which are to be purchased by the Government for the various departments.

A reference was made regarding the recruitment to gramsevak training centres. Originally the Government requested the Public Service Commission to recruit the trainees. After sometime, Government decided to withdraw the work of recruiting class III servants from the P.S.C. Again, as it was necessary for us to train them immediately we entrusted the work to the P.S.C. That is why there was some delay. Otherwise, there is nothing wrong in the selection of these trainees.

With reference to para 19 regarding idle equipment. The equipment is being fully utilised by the training centres. There may be one or two sets lying with the Information Department and we do not know whether they are also being fully used or not.

Page 17, para 28 assistance and subsidy and loans. The question is whether the Board has been requested to refund the penal interest. This matter was further taken up again with the Corporation and they were pleased to refund the sum of Rs. 13,000. Action has been taken.

A criticism was made regarding the Medical Department, which has purchased 311 items from the Industrial and Testing Laboratory during the year 1959-60. At that time, tenders were invited and the rates that were quoted by other firms and the Industrial and Testing Laboratory, when compared, the rates quoted by the latter were lower though there were some items on which the rates of other firms were lower. But on the whole considering all the items to be purchased, the Medical Department was benefitted. So it accepted the rates quoted by the I.T.L. On the whole I may say that the net savings for the Government by purchasing I.T.L. products were Rs. 2,19,000. If the Medical Department is to be benefitted to such an extent, it is correct to accept the tenders given by I.T.L. It is not right to criticise the Government for this.

Similarly, it was suggested by some Hon'ble Members that the I.T.L. is not earning any profit and they also wanted to know what exactly is the money invested. Our investment is Rs. 5,62,500 and the dividend

(SRI B. D. JATTI)

to Government is Rs. 56,250. So it is working and earning profits. The articles which are produced are sold in the market at a rate which compares very well with the articles produced by other firms.

A reference was made to misappropriation of Government funds by the late Bhimachar, Headmaster of the Government High School. This Headmaster committed suicide and died. He had misappropriated. Now according to the information which I have got from the Department, it is proposed to adjust from the D.C.R.G. a sum of Rs. 3,000 towards the Government dues.

Sri SANJEEVANATH AIKALA.—What about others who collaborated with him ?

Sri B. D. JATTI.—We have got a hold over his D.C.R.G. and we shall recover the Government dues from it.

These are some of the important points referred to by Hon'ble Members. I have tried to reply to the extent possible. If there are any points left, Government in general and the Finance Department in particular will look into every recommendation of the Public Accounts Committee and take prompt and quick action. I hope when we discuss the next set of reports, we will find better results.

SCARCITY CONDITIONS EXISTING IN THE STATE AND THE RELIEF MEASURES, ADOPTED.

Motion to consider

Sri M. V. KRISHNAPPA (Minister for Revenue).—Motion was adopted. Sir, I beg to move.

“ That the scarcity conditions existing in certain areas of the State and relief measures adopted and to be adopted and the rise in prices of foodgrains be taken into consideration.”

Mr. SPEAKER.—Motion moved :

“ That the scarcity conditions existing in certain areas of the State and relief measures adopted and to be adopted and the rise in prices of foodgrains be taken into consideration.”

We have got 9 hours for this debates. I would like as many members as possible to participate in it. Food being not a party matter, perhaps members might confine themselves to their districts primarily.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ಸ್ವಾಮಿ, ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಜೂನ್, ಜೂಲೈ, ಅಗಸ್ಟ್ ತಿಂಗಳುಗಳಲ್ಲಿ ವರ್ಷವರ್ಷವೇ ಬರುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಕನ್ನಡ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮೂರನೇ ಎರಡು ಭಾಗ ಅಭಾವಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟಂಥ ಜಿಲ್ಲೆಗಳೆಂದು ಪ್ರತೀತಿ ಇದೆ. ಮರನಾಡು ಮತ್ತು ಗ್ರಾಂಟರ್ಟಿ ವಾಟರ್ ಸಪ್ಲೈ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಇರುವ ಭಾಗ ಬಿಟ್ಟರೆ ಉಳಿದ ಮೂರನೇ

ಎರಡು ಭಾಗ ಜಿಲ್ಲೆಗಳು ಅಭಾವಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟಿದ್ದಾಗಿವೆ. ಕಳೆದ ಎರಡು ವರ್ಷ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಅಷ್ಟೊಂದು ಉತ್ತಮವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಹೋದ ವರ್ಷ ಕೂಡ ಮಳೆ ಬೆಳೆ ಅಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಒಬ್ಬ ಮಹನೀಯರು ತಮ್ಮ ಅನುಭವದಿಂದ ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಸ್ಪೆಕರ್ 5 ವರ್ಷ ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

In a cycle of 5 years, there will be one good year, one bad year, one year neither good nor bad, and two indifferent years.

ಕಳೆದ ಎರಡು ವರ್ಷ ಇನ್‌ಡಿಪರಂಡೆ ಇಯರ್ಸ್ ಎಂದು ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಹುದು. ಆದರೆ ಜೊತೆಗೆ ಈ ವರ್ಷ ಮಾನ್‌ನೂನ್ ರೇಟಾಗಿದೆ. ಹೋದ ವರ್ಷ ಕೂಡ ರೇಟ್ ಆಗಿತ್ತು. ಮುಂಗಾರಿ ಬೆಳೆ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಹೋದ ವರ್ಷ ಮಳೆ ಬಿತ್ತು. ಮಳೆ ಬೇಗನೆ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಈ ವರ್ಷ ಬೇಗನೆ ಮಳೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಕಳೆದ 15 ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಈ ವರ್ಷ ಮಾನ್‌ನೂನ್ ರೇಟ್ ಆಗುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಹಿಂದಿನ ಎರಡು ವರ್ಷ ಮಳೆ ಬೆಳೆ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಈ ವರ್ಷ ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಬರುವ ಹಾಗೆ ಇದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಈಗ ಎದ್ದು ಅರ್ಧಗಂಟೆಯ ನಂತರ ಮತ್ತೆ ಸೇರೋಣ.

The House adjourned for Recess at Three of the Clock and reassembled at Thirty-Minutes past Three of the Clock.

[MR. DEPUTY SPEAKER in the Chair.]

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ಸ್ವಾಮಿ, ನಾನು ದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಈ ವರ್ಷ ಮಳೆ ಬಹಳ ನಿಧಾನವಾಗಿದೆ. ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಬತ್ತಿನೆಯಾಗಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಕಡೆ ಇನ್ನೂ ಉಳಿಮೆ ಆಗದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ಕೀಗಾದರೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಒಳ್ಳೆ ಮಳೆ ಬಂದರೂ ಕೂಡ ಅಷ್ಟು ಒಳ್ಳೆಯ ಬೆಳೆ ಆಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. It may turn out to be a normal year. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಬಹಳ ಮಳೆ ಬಂದರೂ ಕೂಡ ಸಾಧಾರಣವಾದ ಕ್ಯಾಪ್ ಇಯರ್ ಆಗುತ್ತದೆಯೆ ಎನ our expecting a good year is very remote. ಅದು ಬಹಳ ದೂರ ಇದೆ. ರಿಲೀಫ್ ಮೆಶನ್ಸ್ ವಿಷಯವಾಗಿ, ಡೀಟೇಲ್ ಆಗಿ ಕೊಡುವಾಗ, ಏನೇನು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ, 1964ರ ಫ್ಯಾಮಿನ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ, ಎಷ್ಟು ರ್ಯಾಂಡ್ ಇಂಪ್ರೂವ್‌ಮೆಂಟ್ ರೋಡ್ಸ್, ತಕಾವಿ ರೋಡ್ಸ್ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ, ವೆರ್ ಇರಿಗೇಶನ್ ಗೆ ಎಷ್ಟು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಡೆವಲಪ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್ ಮೆಂಟು, ಪಿ. ಡಬ್ಲ್ಯು.ಡಿ. ವರ್ಕ್ಸ್ ಎಕ್ಸ್‌ಪಿಡ್ವೆಟ್ ಮಾಡಬೇಕು. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಜನಕ್ಕೂ ಕೆಲಸ ಕೊಡಬೇಕು ಅನ್ನುವುದು ಉದ್ದೇಶ. ಜನಕ್ಕೆ ಕೆಲಸ ಸಿಗಬೇಕು. ಅದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲ ಡಿಪಾರ್ಟ್ ಮೆಂಟುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕೆಲಸಗಳು ಬಹಳ ತ್ವರಿತವಾಗಿ ನಡೆದರೆ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಜನಕ್ಕೆ ಕೆಲಸ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ 3-4 ಸಲ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಇಲಾಖೆಯವರು ಬೆರೆತು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ. ಡೀಟೇಲ್ಸ್ ಅಮೇಲೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಯಾವ ಯಾವ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಅಭಾವದಿಂದಾಗಿ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಡೀಟೇಲ್ಸ್ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ 172-173 ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳು ಇರುವುದು, ಅವುಗಳದ್ದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಾ ತಾಲ್ಲೂಕು ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳೂ ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗಿರುವಾಗ, ಒಂದು ತಾಲ್ಲೂಕು ಹೇಳಿ ಒಂದು ತಾಲ್ಲೂಕನ್ನು ಹೇಳದೆ ಬಿಟ್ಟರೆ ಅಸಮಾಧಾನವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಡೀಟೇಲ್ಸ್ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೇ ಹೇಳಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ (ತೀರ್ಥಹಳ್ಳಿ).—ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ನಮಗೆ ಟೈಪ್ ಮಾಡಿಸಿ ತಾಲ್ಲೂಕುವಾರು ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಹಿಂದೆ ಆದ ಮಳೆ ಎಷ್ಟು, ಈವರೆಗೂ ಎಷ್ಟು ಮಳೆಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಪಟ್ಟಿಮಾಡಿಸಿ ಕೊಡಿಸಿದರೆ ಆನಂದವಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ಬಹುಶಃ ಡಿ. ಸಿ. ಗಳ ಕಾನಾಫರನ್ಸ್ ಅದಮೇಲೆ ಡಿಬೇಟು ಇಟ್ಟು ಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಈ ಡಿಬೇಟೆಲ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜಿಲ್ಲೆಯಿಂದಲೂ ಡಿಬೇಟೆಲ್ಸ್ ಕರೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನಾಳೆ ಡಿ. ಸಿ.ಸಿ. ಕಾನಾಫರನ್ಸ್ ಮುಕ್ತಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ನಂದಿದ್ದಾಗಿದ್ದರೆ ಡಿಬೇಟೆಲ್ಸ್ ಕೊಡಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದೆ. ನಾನು ಬಿಸಿನೆಸ್ ಅಡ್ವೈಸರಿ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿದ್ದೆ. ಅದೇನು ಕಾರಣವೋ ಇವತ್ತು ಡಿಬೇಟು ಇಟ್ಟು ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಡಿ. ಸಿ.ಸಿ. ಕಾನಾಫರನ್ಸ್ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ, ನಾನು ಇಲ್ಲ ಇರಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಿನ್ನೆ ನಮ್ಮ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಸ್ವಲ್ಪ ಆತುರಪಡೆ ಸಿದ್ಧರಿಂದ ಬಹುಶಃ ಇವತ್ತು ಡಿಬೇಟು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ ಅಂತ ಕಾಣುತ್ತೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಬೇಗ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೋ ಅಷ್ಟು ಬೇಗ ಡಿಬೇಟು ಮುಗಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಎರಡನೆಯದಾಗಿ, ಪರಿಹಾರದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅಮೇರಿಕ ಡಿಬೇಟೆಲ್ಸ್ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಅಂತ ಹೇಳಿದೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಪರಿಹಾರದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ಇಟ್ಟು ಕೊಡಬೇಕು. ಶಾಶ್ವತ ಪರಿಹಾರ ಒಂದು ಕಡೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಪರಿಹಾರ ಒಂದು ಕಡೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಕನ್ನಡ ದೇಶದಲ್ಲಿ 2 ಕೋಟಿ 75 ಏಕರಿಗಿಂತಲೂ ಮೇಲೆ ಸಾಗುವಳಿ ಯಾಗುತ್ತಿರುವ ಭೂಮಿ ಇದೆ. ಈ 2 ಕೋಟಿ 75 ಲಕ್ಷ ಏಕರೆಯಲ್ಲಿ, ಇಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿ ಕೆಳಗಿರುವುದು 23 ಲಕ್ಷ ಮಾತ್ರ; ಅಂದರೆ ಏಳೂವರೆ ಅಥವಾ ಎಂಟು ಪರ್ಸೆಂಟಿಗೆ ಇಳಿಯುತ್ತದೆ. ಎಂಟು ಪರ್ಸೆಂಟು ಇರಿಗೇಷನ್ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು, ನಾವು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸಮೃದ್ಧಿಯಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತೇವೆಂದರೆ ಬಹಳ ಅನುಮಾನ. ನಮಗೆ ಇರಿಗೇಷನ್ ಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಸಮಸ್ಯೆ ಅದು. Providing more water to our crops and giving assured water supply is the main problem. ಬೇರೆ ಅಡ್ಡಜಾಮಿನಿಂಗ್ ವಿರಿಯಾಗಳಿದ್ದು ನೋಡಿದರೆ, ಅಂಥದಲ್ಲ 40 ಪರ್ಸೆಂಟು ಇರಿಗೇಷನ್ ಆಗುತ್ತಿದೆ; ತಮಿಳು ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಅವರದೂ ಜಾಸ್ತಿ ಇದೆ. ಆರ್-ಇಂಡಿಯ ಅವರೇಜು 22 ಪರ್ಸೆಂಟಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. When that is the case, ಇಲ್ಲಿ ಎಂಟು ಪರ್ಸೆಂಟು ಇರಿಗೇಷನ್ ಇದೆ. ಬಹುಶಃ ಹಿಂದೂಸ್ತಾನದಲ್ಲಿ, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಕನ್ನಡ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟೊಂದು ರೊ ಪರ್ಸೆಂಟೇಜ್ ಇರುವುದು ಎಂದು ಜ್ಞಾಪಕಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಿರಬಹುದು. ದೊಡ್ಡ, ಭಾರಿ ನದಿಗಳೆಲ್ಲಾ ಇರುವುದು ನಮ್ಮ ಕನ್ನಡ ದೇಶದಲ್ಲಿ; ಘಟಪ್ರಭಾ, ಮಲಪ್ರಭಾ, ಭೀಮ, ಕೃಷ್ಣ, ಗೋದಾವರಿ, ತುಂಗಭದ್ರಾ, ಪಾರಾನ್, ಸೆನ್ಸಾರ್, ಕಾಳನದಿ, ಚಂದ್ರಕೊಳೆ, ಮುಂತಾದ ಭಾರಿ ಭಾರಿ ಹೊಳೆಗಳಿವೆ. ಬೇಕಾದಷ್ಟು ನೀರು ಹರಿಯುತ್ತಾ ಇದೆ. ಫಲವತ್ತಾದ ಎರಮಣ್ಣಿನಿಂದ ಕೂಡಿರುವ ಭೂಮಿಗಳಿವೆ, ದೇಹಧಾರ್ಡ್ಯವಿದ್ದು ಕಷ್ಟಪಡುವ ರೈತರಿವಾರೆ. ಫಲವತ್ತಾದ ಮಣ್ಣು, ತುಂಬ ಹರಿಯುವ ನದಿಗಳು, ಧೃಢಕಾಯರಾಗಿ ಮೀಸೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವ ಕನ್ನಡಿಗರನ್ನುಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವ ಕನ್ನಡ ದೇಶದಲ್ಲಿ, ನೀರು ಒಂದು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೆ ಅಂದರೆ, ಬಂಗಾರ ಬೆಳೆಯುವಷ್ಟು ಧಾರದ್ಯ ನಮ್ಮ ರೈತರಿಗೆ ಇದೆ. ಇವರಿಗೆ ನೀರು ಹುಟ್ಟಿಗೆ ಕೊಡುವುದೇ ಪ್ರಾಬಲ್ಯ. ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಎರಡು ವಿಧವಿದೆ: ಒಂದು ಮೇಜರ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳು. ಇನ್ನೊಂದು ಮಿನಿಯಂ ಮುತ್ ಮೈನರ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳು. ಈ ಮೇಜರ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದುದಾದರೂ ಕೂಡ ದೇಶಕ್ಕೆ ಅವುಗಳಿಂದ ಪ್ರತಿಫಲ ದೊರಕಬೇಕಾದರೆ ಬಹಳ ನಿಧಾನವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರಿಂದ ಮೈನರ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟೂ ನಾವು ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು. ಮೈನರ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಎಂದರೆ ತಕ್ಷಣ ಅದು ಪ್ರತಿಫಲ ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಈಗ 50 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಮೈನರ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಗೆ ಬರ್ತುಮಾಡಿದರೆ, ಬಹಳ ಬರುವ ವರ್ಷ ಪ್ರತಿಫಲ ಬರುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರನ್ನೇಕರು ರೈತರಿದ್ದಾರೆ; ಅವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ: ರೈತ ಬಾವಿ ಅಗೆಯುತ್ತಾ ಇರುವಾಗರೆ ಬೆಳೆ ಮಾಡಿದ ನಂದರ್ಭಗಳಿವೆ; ಕಲ್ಲು ಕಟ್ಟಿದ ಬಾವಿಗೆ ಆಗುವುದರೊಳಗೇ, ಬಾವಿ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಬೆಳೆ ತೆಗೆಯುತ್ತಾರೆ. ಇನ್ನೂ ಬಾವಿ ಕೆಲಸ ಮುಗಿಯುವುದರೊಳಗೇ ಅದರಿಂದ ಪ್ರತಿಫಲ ಬರುತ್ತದೆ. ಮೈನರ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ನಲ್ಲಿ ಆ ಆಸ್ಪದವಿರುತ್ತದೆ. ಅದರಿಂದ 50 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಮೈನರ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಗೆ ಏರ್ಪಡಿಸಿದರೂ, ಮನಿ ಸರ್ಕುಲೇಶನ್ ಗೆ ಸೇರಿಕೊಂಡು, ಉತ್ಪತ್ತಿಯಲ್ಲದೆ, ಇನ್ಫ್ಲೇಷನ್ ಕಂಡು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಎಷ್ಟು ಬರ್ತುಮಾಡಿದರೆ, ಅಷ್ಟು ಬೇಗ ಉತ್ಪಾದನೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಮನಿ ಸರ್ಕುಲೇಶನ್ ಜಾಸ್ತಿಯಾದರೂ ಕೂಡ ಫುಡ್ ಸರ್ಕುಲೇಶನ್ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ಫ್ಲೇಷನ್ ಕಂಡು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಮೇಜರ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಗೆ ನೂರು ಕೋಟಿ ಬರ್ತುಮಾಡಿದರೆ ಮನಿ ಸರ್ಕುಲೇಶನ್ ಗೆ ಸೇರಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ, ಅದರ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. More money in circulation less food products ಇದೆ. ಹೀಗಾದರೆ ಇನ್ಫ್ಲೇಷನ್ ಬರುತ್ತದೆ. Less food will have higher rates and higher prices. That is one of the reason today why high prices exist.

ಹತ್ತು ವರ್ಷದ ಮೊದಲೇ ಯೋಚನೆಮಾಡಿ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಮೈಸೂರ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳಿಗೆ ಗವರ್ನಮೆಂಟ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯದವರು ಗಮನ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ, ತಕ್ಷಣ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿ ಪ್ರತಿ ಫಲ ಹೊರಕುತ್ರಿತ್ತು; ಅದರಿಂದ ಎಷ್ಟು ಮನಿ ಸರ್ಕುಲೇಶನ್ ಜಾಸ್ತಿಯಾದರೂ, ಅಷ್ಟು ಪುಡ್ ಪೊಡಕ್ಷನ್ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತಿತ್ತು, ಪ್ರೈವೆಟು ಏರುವುದಕ್ಕೆ, ಇನ್‌ಫ್ಲೇಷನ್‌ಗೆ ಅವಕಾಶವಿರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ.

ಅದ್ದರಿಂದ ಈಗ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರ್ ಇರಿಗೇಶನ್ ಕಡೆಗೆ ಗಮನಕೊಟ್ಟು ಬಡಾಪುರ, ಬೆಳಗಾಂ ನ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳೂ ಸೇರಿಕೊಂಡು ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯವರಿಗೂ ಈ ಎಲ್ಲಾ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲೂ ಒಂದು ಬೆಲ್ಟ್ ಇದೆ, ಮೈಸೂರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ನ ಕೆಲವು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳು, ಮಂಡ್ಯ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ನ ನಾಗ ಮಂಗಲ, ಕೃಷ್ಣರಾಜಪೇಟೆ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳು ಇವುಗಳೆಲ್ಲಾ ಬರಗಾಲ ಪ್ರದೇಶ ಪಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಇವುಗಳೆಲ್ಲಾ ಡೆವಲಪ್ ಆಗಬೇಕಾದರೆ, 40 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ನ ಒಂದು ಇಂಟಿಗ್ರೇಟೆಡ್ ಪ್ಲಾನ್‌ನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಸಾಯಲ್ ಕನ್‌ಸರ್ವೇಷನ್, ಅಫಾರ್‌ಸ್ಟೇಷನ್, ಕಾಂಚೂರ್ ಬಂಡಿಂಗ್, ಅನಿಮಲ್ ಹಸ್ಟೆಂಡರಿ, ಕಾಟೇಜ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್ ಇವು ಗಳೆಲ್ಲಾ ಬರುತ್ತವೆ. ಜನರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಏನೇನು ಅಸ್ತದ ಇದೆ ಅವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹಿಂದೆ 50 ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಬರಗಾಲ ಬಂದಿತ್ತೋ, ಆಗ ಎಷ್ಟು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಿತ್ತು ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಪರಿಹಾರಕೆ ಆ ರೀತಿ ಕೋಟಿಗಟ್ಟರೆ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡುವುದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಒಂದೇ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ 40 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದರೆ ಬಹಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ it is an insurance against famine ಎಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇಂಟಿಗ್ರೇಟೆಡ್ ಪ್ಲಾನ್‌ನ್ನು ತಯಾರುಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಅದು ಈ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ಪ್ಲಾನ್ ಆಗಿದೆ. ಮೇಜರ್ ಇರಿಗೇಶನ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೃಷ್ಣಾ ಪಾಟರ್ನ್‌ನ್ನು ಹೇಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕೆಂಬ ಪ್ಲಾನ್ 285 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ 15 ವರ್ಷದ ಪ್ಲಾನ್ ಏನಿದೆ ಅದನ್ನು ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಪ್ಲಾನ್‌ನ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ತಯಾರುಮಾಡಿ ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ.

ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಮತ್ತು ಶಾಶ್ವತ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ತಕಾವಿ ರೋನ್ ಕೊಡುವುದು, ಬಾವಿ ತೆಗೆಯಲು ಸಾಲ ಕೊಡುವುದು ಈ ತರಹ ರಿಲೀಫ್ ವರ್ಕ್‌ಗೂ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇನ್ನೂ ಕ್ಷಾಮ ಬರದೇ ಇರುವಾಗಲೇ 1964ನೇ ಇಸವಿಗೆ ಸುಮಾರು 65 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಬಡ್ಡಿಯಲ್ಲಿ ಪೈಲಿವೈಡ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ, ಬೆಳಗಾಂನವರು ನಮಗೆ ಮಂಜೂರಾತಿ ಬರುವುದು ನಿಧಾನವಾಗಿತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದುದರಿಂದ ಬೆಳಗಾಂ ಬಂಡಕ್ಕೆ 18 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದೇವೆ, ಅಥಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉಂಟಾದರೆ ತಕ್ಷಣ ದಿವಿಜನ್ ಕಮಿಷನರೇ ಅದನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಬಹುದು. ಆದೇ ರೀತಿ ಬೇರೆ ದಿವಿಜನ್‌ಗಳಿಗೂ ಕೂಡ 1964ರ ಫ್ಯಾಮಿನ್‌ಗೋಸ್ಟರ್ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಹಣವನ್ನು ಮೀಸಲಾಗಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಇದು ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾದ್ದು ಆಯಿತು ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಏನಾದರೂ ಬಹಳ ಕಟ್ಟ ಪರಿಣಾಮ ಉಂಟಾದದ್ದೇ ಆದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮತ್ತು ಡೆಪ್ಯೂಟಿ ಕಮಿಷನರುಗಳು ಎಲ್ಲಾ ಸೇರಿದ್ಧಾರೆ, ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರು ಎಲ್ಲರೂ ಇಲ್ಲಿ ಸೇರಿದ್ದೀರಿ, ನೀವುಗಳು ಏನು ಹೇಳುತ್ತೀರೋ ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಎಷ್ಟು ತಕಾವಿ ಸಾಲ ಕೊಡಬೇಕು, ಎಷ್ಟು ರಸ್ತೆಗಳು ಅಥವಾ ಗೋಕಣೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕು ಎಷ್ಟು ರ್ಯಾಂಡ್ ಇಂಪ್ರೂವ್‌ಮೆಂಟ್ ರೋನ್ ಕೊಡಬೇಕು, ಬಾವಿಗಳಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಸಾಲ ಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಇನ್ನು ಎರಡು ಮೂರು ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನಮಾಡುವವರು ಆಗಿದ್ದೇವೆ. ಬಹುಶಃ ನಾಳೆ ಸಂಜೆಯ ವೇಳೆಗೆ ತೀರ್ಮಾನವಾದರೆ ಅದನ್ನು ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಇಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಇದು ರಿಲೀಫ್ ವಿಷಯ ಆಯಿತು.

ಇನ್ನು ಮೂರನೆಯ ರೆಸಲ್ಯೂಷನ್ ಹೈಪ್ರೈಸ್‌ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಷಯ. ಇದು ಮೈಸೂರ ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟದ್ದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ಎಂಬ ಅಂಶವನ್ನು ತಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಆಲ್ ಇಂಡಿಯಾ ಪ್ರೈವೆಟ್ ಸ್ಟ್ರಕ್ಚರ್ ಒಂದೊಂದು ಬೆರೆ ಇದೆ ಎಂದು ಅಂದುಕೊಂಡು ಹೋದರೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆಲ್ ಇಂಡಿಯಾ ಪ್ರೈವೆಟ್ ಲೆವೆಲ್ ಒಂದೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳ ಬೆರೆ ಸುಮಾರು ಲಿವಿಂಗ್ ಇಂಡೆಕ್ಸ್ ಅನ್ನುತ್ತಾರೆ ಅದು 20-24 ಪರ್‌ಸೆಂಟ್ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಇಂಡಿವಿಜುಯಲ್ ಕಮಾಡಿಟೀಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ 5.0 ರಿಂದ 6.0 ಪರ್‌ಸೆಂಟ್‌ನಷ್ಟು ಏರಿಕೆ. ಒಟ್ಟು ನಲ್ಲಿ ಇದು ಮೈಸೂರು ದೇಶಕ್ಕೆ ಒಂದಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲ, ಇದು ಇಡೀ ಇಂಡಿಯಾದೇಶಕ್ಕೆ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆ. ಸೌತ್ ಜೋನ್ ಅಂತ ಕೇಳಿ ಇತ್ತು. 1956ರಲ್ಲಿ ನಾನು ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಆಹಾರ ಶಾಖೆಯ ಉಪಮಂತ್ರಿ ಯಾಗಿರಾ ನೌತ್ ಜೋನ್ ಅಂತ ಮಾಡಿದ್ದೆವು, ಸೌತ್ ಜೋನ್ ಎಂದರೆ ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ಒಂದೆರಡು ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ದಕ್ಷಿಣ ವಲಯಕ್ಕೆ ನಾಲ್ಕು ಸಂಸ್ಥಾನಗಳು ಸೇರುತ್ತವೆ, ಅವು ಯಾವುವು ಎಂದರೆ ಆಂಧ್ರ, ಮದರಾಸು, ಕೇರಳ ಮತ್ತು ಮೈಸೂರು. ಸುಮ್ಮನೆ

(ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ)

ಕೂಪನ್, ಕಂಟ್ರೋಲ್, ಪೊಕ್ಸೊರ್ಟೊಂಟ್ ಅಂತ ಹೇಳಿ ಅವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಮೂವತ್ತು ಮಿಂಟ್ ಅಫ್ ಫುಡ್ ಗ್ರೇನ್ಸ್ ಇರಬೇಕೆಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸೌತ್ ಜೋನ್ ಅಂತ ಹೇಳಿ ಮಾಡಿದೆವು. ಅಂಥದಲ್ಲ ಅಕ್ಕಿ ಅವರಿಗೆ ಸರ್ವ್ವಸ್ ಅಗಿತ್ತು. ಬೆಟವಾಡ ರೈಲ್ವೆ ಸ್ಟೇಷನ್ ನಲ್ಲಿ ಲೆಕ್ಕ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನೋಡಿದೆವು, 6 ಲಕ್ಷ ಟನ್ ಅಕ್ಕಿ ಅಂಥದಿಂದ ವರ್ಷೇ ವರ್ಷೇ ಹೊರಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಾ ಇತ್ತು-ಅದು ಬರೀ ರೈಲ್ವೆ ಮುಖಾಂತರ-ಇನ್ನು ಟ್ರಕ್ಸ್ ಮತ್ತು ಮಾಡರ್ನ್ ಮೀನ್ಸ್ ಅಫ್ ಕಮ್ಯೂನಿಕೇಷನ್ ಮುಖಾಂತರ 2 ಲಕ್ಷ ಟನ್ ಅದರೂ ಹೋಗುತ್ತಾ ಇರಬಹುದು ಎಂದು ಲೆಕ್ಕ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು 8 ಲಕ್ಷ ಟನ್ ಅಕ್ಕಿ ಅಂಥದಲ್ಲ ಸರ್ವ್ವಸ್ ಇದೆ ಎಂದು ಲೆಕ್ಕ ನೆಕ್ಕಿತು. ಇತರ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಡಿಫಿನ್ಟ್ ವಿರಿಯಾ ಎಂದು ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿದೆವು. ಕೇರಳದಲ್ಲಿ 12 ಲಕ್ಷ ಟನ್ ಅವರಿಗೆ ಬೇಕಾಗಿತ್ತು, 6 ಲಕ್ಷ ಟನ್ ಅವರು ಹೊರಗಿನಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಇದ್ದರು. ಅಲ್ಲಿ 50 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಡಿಫಿನ್ಟ್ ಇತ್ತು. ಮದರಾಸ್ ನಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಟನ್ ಇತ್ತು. ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 50 ಸಾವಿರ ಟನ್, ಈ ರೀತಿ ಒಟ್ಟು ಏಳೂವರೆ ಲಕ್ಷ ಅಥವಾ 8 ಲಕ್ಷ ಟನ್ ಡಿಫಿನ್ಟ್ ಬರುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು 8 ಲಕ್ಷ ಟನ್ ಅಷ್ಟು ಅಂಥದಲ್ಲ ಜಾಸ್ತಿ ಇರುವುದರಿಂದ ಸರಿಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಒಂದು ಪ್ಲಾನ್ ಮಾಡಿದೆವು. ಅದ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿಯಿತು-ಅದು ಸುಮಾರು 6 ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ನಡೆದಮೇಲೆ ಈ ವರ್ಷ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ದವರು ನಮ್ಮನ್ನು ಕೇಳಿದ ಅಲ್ಲ ಒಂದು ರೆವಿವುನ್ನು ಇಂಪ್ರೋವ್ ಮಾಡಿದರು. ಅದರ ಪರಿಣಾಮ ವಾಗಿ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಬರುತ್ತಾ ಇದ್ದ ಅಕ್ಕಿ ನಿಂತುಹೋಯಿತು. ಅವರು ರೆವಿ ಸಿಸ್ಟಂ ಇಂಟ್ರ ಡ್ಯೂಸ್ ಮಾಡಿದಮೇಲೆ ವರ್ತಕರು ನೂರು ಮೂಟೆ ಅಕ್ಕಿ ಕಳುಹಿಸಬೇಕಾದರೆ 60 ರೂಪಾಯಿಂತೆ ಕೊಂಡುಕೊಂಡು 40 ರೂಪಾಯಿನಂತೆ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು. 20 ರೂಪಾಯಿ ನಷ್ಟ ವಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾವ ದಾನಶೂರ ಕರ್ಣತಾನೆ ಆ ರೀತಿ ನಷ್ಟ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾನೆ? ಅವನು ಅದನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರಿನವರ ಮೇಲೆ ಹಾಕಿದ, ಇಲ್ಲಿ ಪರಾಂ ಒಂದಕ್ಕೆ 70 ರೂಪಾಯಿ ಆಯಿತು. ಅಂಥದಿಂದ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಬರುತ್ತಾ ಇದ್ದ ಒಂದೂವರೆ ಎರಡು ಲಕ್ಷ ಟನ್ ನಿಂತು ಹೋಯಿತು. ಡೆಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾಗ ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಬಿಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದವು, ಆದರೆ ಅವರು ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಚೀಫ್ ಮಿನಿಸ್ಟರ ಕಾನ್ಫರೆನ್ಸ್ ಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾಗ ಆ ರೆವಿವುನ್ನು ತೆಗೆದು ಫೀ ಫೋ ಅಫ್ ರೈಸ್ ಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಿದರೆ ಈ ಸಮಸ್ಯೆ ಖಾಯಮಾಗ್ತಿ ಪರಿಹಾರ ವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರಿಂದ ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಅಕ್ಕಿಯ ಬೆರೆಯೂ ಕೂಡ ಇಳಿಯುತ್ತದೆ. ಈಗ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ 80-85 ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೂ ಹೋಗಿದೆ. ಅದು ಹತ್ತು ರೂಪಾಯಿ ನಷ್ಟಾದರೂ ಖಾಯಂ ಆಗಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ರೈಲ್ವೆ ಮಿನಿಸ್ಟರನ್ನೂ ಸಹ ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ, ಅವರೂ ಸಹ ಅದಷ್ಟು ಜಾಗೃತ ವ್ಯಾಗನ್ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ವಿಜಯವಾಡದಿಂದ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಮಂಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಬೇಕಾಗಿದ್ದ ಅಕ್ಕಿ ಸರಬರಾಯಿ ಮಾಡಲು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ, 2-3 ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ಮೂವತ್ತು ಮಿಂಟ್ ಅಂದರೆ ಸರಬರಾಜು ಹೋಗಲು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ. ರಾಯಚೂರು, ಕುಷ್ಟಗಿ, ಗೋಕಾಕ್ ಮುಂತಾದ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ 4-5 ತಿಂಗಳಿಂದ ಕ್ಷಾಮವಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಪಲ್ಲ ಗೋದಿ ಸರಬರಾಯಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ, ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿ ಕೇಳಿದಾಗ ಅರಾಟ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಈಗ ತಿಂಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಪಲ್ಲ ಗೋದಿ ಬರುತ್ತದೆ, ತಕ್ಷಣ ಎರಡು ಲಕ್ಷ ಪಲ್ಲ ಗೋದಿ ಕೊಡಲು ಒಪ್ಪಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಸಾಗಿಸುವ ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ. ಮೊನ್ನೆ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಸಾಗಾಣಿಕೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತೆಂದು ದೆಹಲಿಯಿಂದ ಫೋನ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ವ್ಯಾಗನ್ ಹೊರಟದೆ, ಬಹುಶಃ 7-8 ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ಹಂಚಲು ಅವಕಾಶ ವಾಗಬಹುದು. ಈಗ ಜೋಳವಿಲ್ಲ, ಗೋದಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವವರಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಅದನ್ನೊದ ಗಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. 2 ಲಕ್ಷ ಪಲ್ಲ ಗೋದಿ ಕೊಡಲು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಒಪ್ಪಿ ಕಳುಹಿಸು ತಿದೆ. ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಪಲ್ಲ ಅಕ್ಕಿ ನಾಳೆ ಅಥವಾ ನಾಡಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಗಿಸಲು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತಾರೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಅಷ್ಟು ಅಕ್ಕಿ ಬರುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಅಂಥದಿಂದ ಫೀ ಮೂವತ್ತು ಮಿಂಟ್ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿಂದಲೂ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಬರುತ್ತದೆ; ಸುಮಾರು 15 ಲಕ್ಷ ಪಲ್ಲ ಬರುತ್ತದೆ. ಅದರಾ ಒಂದು ಹಂಚಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದಾಗ ಒಂದು ಹದ್ದುಬಿಸ್ತಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ದರ ಅಷ್ಟೊಂದು ಕೆಳಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ; ಪರಾಂಕ್ಕೆ 10 ರೂಪಾಯಿ ಇಳಿಯಬಹುದು. ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ದರವನ್ನು ಹಿಂದಿದ್ದ ರೆವರ್ಸ್ ಗೆ ತರುವುದು ಕಷ್ಟ. ಈಗ ಹಣ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಹಳವಾಗಿದೆ, ಪ್ಲಾನ್ ಏರ್ಜ್ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ, ಡಿಫೆನ್ಸ್ ಬಾಬತು ಏರ್ಜ್

ನಹ ಬಹಳವಾಗಿದೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಕೂಡ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ನಮಗೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದಮೇಲೆ 10 ಕೋಟಿಯಷ್ಟು ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಬಹುಶಃ ಪಾಕಿಸ್ತಾನಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. 1971ರ ಸೆನ್ಸಸ್ ಹೊತ್ತಿಗೆ 56 ಕೋಟಿ ಆಗಬಹುದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅದು ನಿಜ. ಈಗ 46 ಕೋಟಿ ಇದೆ, ಬಹುಶಃ 6-7 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟಾಗಬಹುದೆಂಬ ನಿರೀಕ್ಷೆಯಿರಬಹುದು. ಒಂದು ಕಡೆ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದರೆ ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಡಿಫೆನ್ಸ್ ಖರ್ಚು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಆಹಾರ ಬೆಳೆಯುವುದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟದ ಕೆಲಸ, ಸ್ವಲ್ಪ ಪ್ರಯಾಸ ಜಾಸ್ತಿ. ಕಷ್ಟ ಪಡುವ ಜನರ ಸಂಖ್ಯೆ ಕಡಮೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಬೆರೆ ಹಿಂದಿದ್ದಷ್ಟು ಕಡಮೆ ಯಾಗಲಾರದು. ಹಿಂದೆ ರೂಪಾಯಿಗೆ 4 ಸೇರು ಅಕ್ಕಿಯಿದ್ದರೆ ಈಗ ಒಂದು ಸೇರಿನಂತೆ ದೊರೆತರೆ ಅದೇ ಪುಣ್ಯ. ನೇಗಿಲು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಉತ್ತು ಬಿತ್ತಿ ಬೆಳೆ ಮಾಡಲು ಬಹಳ ಮಂದಿ ಇಷ್ಟಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳು ವಿದ್ಯಾವಂತರಾಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ನೇಗಿಲು ಹಿಡಿಯಲು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಟ್ರಾಕ್ಟರ್ ಅಥವಾ ಬುಲೆಡೋಜರ್ ಕೊಟ್ಟರೆ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡಬಹುದು. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮೆಕೆನೈಜೇಷನ್ ಇಲ್ಲ, ಅದನ್ನು ತರಲು ಅನೇಕ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ವಿದ್ಯಾವಂತರು ಮೆಕೆನೈಜೇಷನ್ ಇಲ್ಲದೆ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡಲು ಒಪ್ಪುವುದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟ. ಈ ದಿವಸ ಅಮೇರಿಕಾದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ತನಗೆ ಬೇಕಾಗುವುದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬೆಳೆದು ಇನ್ನೂ 20 ಜನರಿಗಾಗುವಷ್ಟನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತಾನೆ. ಅಮೇರಿಕಾದಲ್ಲಿದ್ದರೆ 20 ಕೋಟಿ ಜನರಲ್ಲಿ 2 ಕೋಟಿ ಅಥವಾ 3 ಕೋಟಿ ಜನರು ವ್ಯವಸಾಯದಲ್ಲಿ ನಿರತರಾಗಿದ್ದಾರೆ, ಅವರು ತಮಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟನ್ನು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಇತರರಿಗೂ ಆಗುವಷ್ಟು ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಮೆಷೀನರಿ ಸಹಾಯ ದೊರೆಯುವುದು. ಇಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯನೇ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಬೆಳೆಯಬೇಕು. ಮೆಷೀನರಿಯ ಸಹಾಯದಿಂದ ಬೆಳೆದರೆ ಬೆರೆ ಕಡಮೆಯಾಗಬಹುದು, ಮನುಷ್ಯ ಕೈಯಿಂದ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಬೆಳೆದರೆ ಖರ್ಚು ಮತ್ತು ಕಷ್ಟ ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆಹಾರ ವಸ್ತುಗಳ ಬೆರೆ ಹಿಂದೊಸ್ತಾನದಲ್ಲಿ ಕಡಮೆಯಾಗುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ಮರೆಯಬೇಕು, ಈಗಿರುವ ಬೆರೆ ರೈತರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಉಪಯೋಗಿಸುವವರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗಿನ ಬೆರೆಯು ಅನಕೂಲ ರೈತರಿಗೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಅಪಾದನೆಯಿದೆ; ಸೇಕಡ 90 ಭಾಗ ವರ್ತಕರಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲವು ರೈತರು ಸಹಕಾರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದ ದೊರೆಯುವ ಸಾಲ, ದಾಸ್ತಾನಿಗಳು ಇರುವ ಅನುಕೂಲ ಮುಂತಾದ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಎಲ್ಲಾ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಬೆರೆ ಈಗಿರುವುದಕ್ಕಿಂತ 10 ರೂಪಾಯಿ ಕಡಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಮುಂದೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗದಂತೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ತಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿರುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ತಿಳಿಸಿದರೆ ನಾವು ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯಗಳನ್ನೂ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಉತ್ತರ ಹೇಳುವಾಗ ಏನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆಂಬುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ—ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ಸಭೆಯಲ್ಲೇನು ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿದೆ, ಸರ್ಕಾರ ಏನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಈಗ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳು ಪ್ರಕಟವಾಗಿವೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳೇನು ಸಲಹೆ ಕೊಟ್ಟರು, ಮುಂದೆನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಿದರೆ ನಾವು ಊಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿರುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಲು ಎಷ್ಟು ಅವಕಾಶವಿದೆಯೋ ಅಷ್ಟನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ, ಮಿಕ್ಕ ವಿಷಯ ಸಭೆಗೆ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ನನಗೆ ಅಧಿಕಾರವಿಲ್ಲ. 2 ಲಕ್ಷ ಪಲ್ಲ ಗೋದಿ ಕೊಡಲು ಒಪ್ಪದರು, ಅದನ್ನು ತಕ್ಷಣ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾರೆ, ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಪಲ್ಲ ಅಕ್ಕಿ ಕೊಡಲು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರು, ನಾಳೆ ನಾಡಿದ್ದರಲ್ಲಿ ಅದನ್ನೂ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ನಾವು 40 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಪ್ಲಾನ್ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇವೆ, ಅದನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಬರುವ ತಿಂಗಳು ಕೇಂದ್ರದ ಆಹಾರ ಸಚಿವರಾದ ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯಂರವರು ಬರುತ್ತಾರೆ. ಮೈಸೂರು ಇರಿಗೇಷನ್, ಪಾಲಿಟೆಕ್ನಿಕ್, ಅನಿಮಲ್ ಹಸ್ಟೆಂಡ್ರಿ, ಹಾರ್ಡ್‌ವೇರ್ ಮುಂತಾದುವುಗಳ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು, ಅದರಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ, 6 ನೆಯ ತಾರೀಖು ಇಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ.

4-00 P.M.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ನಕ್ಕರೆ ಹಾಗೂ ಗೋದಿ ಇವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚೋಟಿ ಯಾವ ರೀತಿ ಇರುತ್ತದೆ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ಈಗ ಸಕ್ಕರೆಯನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಶೇಕಡಾ ಅರವತ್ತು ಭಾಗದಷ್ಟು ಸೊಸೈಟಿಗಳ ಮೂಲಕ ಹಂಚುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಶೇಕಡಾ ನಲವತ್ತರಷ್ಟು ಭಾಗ ವರ್ತಕರುಗಳ ಮೂಲಕ ಹಂಚುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಸರಕಾರದವರು ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಎಲ್ಲ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನೂ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಮೂಲಕವೇ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದವರೂ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಎಲ್ಲ ಕಡೆಯೂ ಸೊಸೈಟಿಗಳು ಇಲ್ಲ. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲ ಸೊಸೈಟಿಗಳಿರುತ್ತವೋ ಅಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಹಂಚುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲ ಇಲ್ಲವೋ ಅಲ್ಲ ವರ್ತಕರುಗಳ ಮೂಲಕ ಇಲ್ಲವೇ ಫೇರು ಪ್ರೈವಾಟುಗಳ ಮೂಲಕ ಹಂಚುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈಗ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಸೊಸೈಟಿಗಳು ಇಲ್ಲ. ಕೇವಲ 60 ಸೊಸೈಟಿಗಳಿವೆ. ಅದರಿಂದ ನಾವು 1,200 ಡಿಪೋಗಳಿಗೆ ಸಕ್ಕರೆ ಹಂಚಲು ಸುಲಭವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಇವರೆಲ್ಲ ಸಿಟಿಯ ಎಲ್ಲ ಭಾಗದಲ್ಲೂ ಸ್ಕೋರುಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡುತ್ತಿರುವಂತಹವರು. ಇವರೆಲ್ಲ ಎಲ್ಲ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವ ಜನರು ಬಂದಾಗ ಸಕ್ಕರೆಯನ್ನೂ ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆಗ ಅವರನ್ನೂ ಮಲ್ಟಿಶ್ರದ ಸೊಸೈಟಿಗೋ ಇಲ್ಲವೇ ಬಸವನಗುಡಿಯ ಸೊಸೈಟಿಗೋ ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅವರುಗಳಿಗೆ ಬಹುತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಸಕ್ಕರೆ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಸೊಸೈಟಿಗಳವರೇ ಮಾರಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲ ಬೀದಿ ಬೀದಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಲಕ್ಕಾಂಪಿನಲ್ಲಿ ಸೋಲರುಗಳನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವ ವರ್ತಕರುಗಳಿಗೂ ಸುಲಭವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟು ಸಕ್ಕರೆ ಮಾರಲು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಮಾಡಿ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ, ಇದರಿಂದ ಕೊಳ್ಳುವ ಜನರಿಗೂ ಅನುಕೂಲ ವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಬೀದಿ ಸಕ್ಕರೆಗಾಗಿ ಒಂದು ಡಿಪೋ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಕನಿಷ್ಠ ಪಕ್ಷ 500 ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಬಂಡವಾಳ ಇರಬೇಕು. ಅದಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬರು ಗುಮಾಸ್ತರು, ಬಿಲ್ಲು ಬರೆಯಲು ಮೇಜು ಮತ್ತು ಕುರ್ಚಿ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಬೇಕು. ಇದ್ದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿ ಬೀದಿ ಸಕ್ಕರೆ ಒಂದನ್ನೇ ಮಾರಿದರೆ ಅವನಿಗೆ ಲಾಭ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಇತರ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟು ಕೊಂಡಿರುವವರಿಗೆ ಸಕ್ಕರೆಯನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರಲ್ಲೂ ಡಿಪೋ ಇಡಲು ಸಾಕಷ್ಟು ಅನುಭವ ಪಡೆದಿರುವವರು ಇರಬೇಕು. ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗ ಈ ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿಯಲ್ಲಿ 1,200 ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಂಚುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆಗಲೇ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಸಕ್ಕರೆ ಶೇಕಡಾ 60 ಭಾಗದಷ್ಟು ಸೊಸೈಟಿಗಳ ಮೂಲಕ ಹಂಚಲಾಗುತ್ತಿದೆ ಮತ್ತು ಶೇಕಡಾ 40 ಭಾಗದಷ್ಟು ಇತರ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಂಚಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

† ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ (ಶ್ರವಣಬೆಳಗೊಳ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮೈಸೂರು ದೇಶದ ಆಹಾರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಆಹಾರ ಸಚಿವರು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಬಹಳ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಪರಿಚಯ ಮಾಡುತ್ತ ದೇಶದ ಎಲ್ಲ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲೂ ಇರತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ಕೆಲವು ಅಂಕಿಅಂಶಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆಹಾರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಈ ಅಭಾವದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ವಿಚಾರ ನಮ್ಮ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ವರ್ಷೇ ವರ್ಷೇ ಬರುತ್ತಲೇ ಇದೆ.

DEPUTY SPEAKER.—There are so many members who wish to participate in the Debate. It would therefore, be better if each member takes as much less time as possible.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸರ್ವೇ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಒಂದೇ ಧಾಟಿಯಲ್ಲೇ ಚರ್ಚೆಗಾಗಿ ಹಾಗೂ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಉತ್ತರಗಳ ನಡೆಯುತ್ತಿರುತ್ತವೆ. ಇದರಿಂದ ಏನು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಆಹಾರ ಬೆಳೆಯಬೇಕೋ ಅಷ್ಟನ್ನು ಮಾತ್ರ ಬೆಳೆಸಿದರೆ ಸಾಕು ಎಂದು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಯೋಚನೆ ಇರುವ ಹಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿವರ್ಷ ವಾದ ಆಹಾರವನ್ನು ಡಿಟ್ಟುತನವಾದ ಜನರನ್ನು ಬೆಳೆಸಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ಸರಕಾರದ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಯಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿದಿರುವಂತೆ ತೋರುತ್ತದೆ. ಒಂದೇ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನಮ್ಮ ಸರಕಾರ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದು 16 ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಈ ಆಹಾರದ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಪರಿಹಾರ ಮಾಡಲು ಏನೊಂದು ಶಾಶ್ವತವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಮಾಡದೆ ಬೀದಿ ಕೆಂಪರಿ ಮೆಪ್ಪರಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆಯೇ ಹೊರತು ಮತ್ತೇನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅವರೇ ಎದೆ ತಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಿಮ್ಮ ಪ್ಲಾನುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಇಂಟರ್ವಿ ಯೋರ್ವೊಬ್ಬರೂ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಒಂದು ಅಂಕಿ ಸಂಖ್ಯೆಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಮೈಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಬೇಕಾಗುವ ಧಾನ್ಯ ಸುಮಾರು 40 ದಶ ಲಕ್ಷ ಟನ್ನುಗಳಷ್ಟು ಎಂದರೆ 40 ಮಿಲಿಯನ್ನು ಟನ್ನುಗಳು ಆಹಾರ ಬೇಕು. ಈ ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ 28 ಲಕ್ಷದಷ್ಟು ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಏರುತ್ತಿರುವ ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿರುವ ಅಂಕಿ ಸಂಖ್ಯೆಗಳಂತೆ ನಮಗೆ ಬೇಕಾಗಿಯಿರುವುದು ಕೇವಲ 31 ದಶಲಕ್ಷ ಟನ್ನುಗಳಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಆಹಾರವನ್ನು ಬೆಳೆಯ ರಾಗಿದೆ. ಮೂರನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯೊಳಗೆ 40 ದಶಲಕ್ಷ ಟನ್ನುಗಳಷ್ಟು ಆಹಾರ ಬೆಳೆಯಬೇಕೆಂದು ಅಂದಾಜಿತು. ಆದರೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸರಕಾರ ಆಹಾರದ ಉತ್ಪತ್ತಿಯನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ

ಮಾಡಲು ಇರಿಗೇಷನ್ನು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳು, ಗೊಬ್ಬರ ತಯಾರಿಕಾ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳು ಇವನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿ ಎಷ್ಟು ಉತ್ಪಾದಿಸಿದೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿನಬೇಕೆಂದು ಸರಕಾರ ಮಾಡಿ ಎಷ್ಟು ಉತ್ಪಾದಿಸಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇದ್ದರೋ ಅಷ್ಟು ಉತ್ಪತ್ತಿ ಮಾಡಲು ಅವರ ನಿರೀಕ್ಷೆಯಂತೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ರೈತ ಈ ದೇಶದ ಬೆನ್ನು ಮೂಳೆ ಎಂದು ಬಾಯಿಬಿಟ್ಟೇನೋ ಹೇಳುತ್ತ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ರೈತ ಹೇಗೋ ದವಸವನ್ನು ಬೆಳೆದುಕೊಂಡು ಜೀವನ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಅವನಿಗೂ ಭೂದೇವಿಯು ಕರಣಿ ಬಂದು ವರಣ ದೇವರ ಕೃಪೆ ಇದ್ದು ಮಳೆ ಬಂದರೆ ಏನೋ ಅಷ್ಟೋ ಇಷ್ಟೋ ಆಹಾರ ದವಸವನ್ನು ಬೆಳೆಯುತ್ತಾನೆ. ಕಾಲ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಬಾರದಿದ್ದರೆ ಕ್ಷಾಮ ಬಂದೇ ಬರುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ತಮ್ಮ ಒಂದು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಈ ಮಳೆಯ ಮೇಲೆ ಹಾಕಿ ತಮ್ಮದೇನೂ ತಪ್ಪಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಸರ್ವಥಾ ಸರಿಯಲ್ಲ. ಮಳೆ ಬಾರದಿದ್ದರೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ದುರ್ಭಿಕ್ಷತೆಯುಂಟಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳತಕ್ಕದ್ದು 20ನೇ ಶತಮಾನದ ವಿಚಾರ ಅದು. ಈ ನಿತಿ ಈಗ ಮಾಯವಾಗಿದೆ.

[MR. SPEAKER in the Chair]

ಈ 20ನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲೂ ನಮ್ಮ ಸರಕಾರ ಇಂತಾ ಹಳೇ ಕಂದಾಚಾರದ ನೀತಿಯನ್ನೇ ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿರುವುದು ಇವರ ಒಂದು ಅಶಕ್ತತೆಯನ್ನು ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಿದೆ ಎದೆಯಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗಾದರೂ ಸರಕಾರದವರು ದೇಶಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಆಹಾರದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಏನು ಒಂದು ಟಾರ್ಜೆಟ್‌ನ್ನು ಫಿಕ್ಸ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ? ನಮ್ಮ ಸರಕಾರದವರ ಇಂದಿನ ಫೋರಂನೆಯೇನೆಂದರೆ : ದೇಶಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗುವ ಆಹಾರವನ್ನು ಎಲ್ಲೆಂದ ತರಬೇಕು, ಹೇಗೆ ತರಬೇಕು ಎಂಬುದೇ ಏನಾ ಅದರಲ್ಲಿ ದೇಶದಲ್ಲೇ ಅದನ್ನು ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ಉತ್ಪಾದಿಸಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಉತ್ಸಾಹವಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ಅವರಿಗೆ ದೇಶದಲ್ಲೇ ಇನ್ನೂ ಜನಗಳಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಆಹಾರವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂಬ ಆಕಾಂಕ್ಷೆಯೂ ಇಲ್ಲ. ಸರಕಾರದ ಫೋರಂನೇ ಹೀಗಿದೆ. ಹಾಗೊಂದು ವೇಳೆ ಇವರಿಗೆ ಅಂಥಾ ಆಶೆ ಆಕಾಂಕ್ಷೆಗಳಿದ್ದರೆ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗಾದರೂ ಇವರೇಕೆ ಒಂದು ಟಾರ್ಜೆಟ್‌ನ್ನು ನಿಗದಿ ಮಾಡಿ, ತಮ್ಮ ಯೋಜನೆಗಳ ಪ್ರಕಾರ ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕಾಗುವ ಆಹಾರವನ್ನು ಪಡೆಯತಕ್ಕ ಹಾದಿಯಿಲ್ಲ ಇವರು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಸಫಲರಾಗಿಲ್ಲ? ಇವರ ಯೋಜನೆಗಳೇಕೆ ಸಫಲರಾಯಾಗಿಲ್ಲ? ಸರಕಾರದವರ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಪರಿಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸತಕ್ಕ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೊತ್ತಿರತಕ್ಕವರಲ್ಲ ಯಾವತೂ ಈ ಯೋಜನೆಗಳ ವೆಚ್ಚವನ್ನು 10 ಕೋಟಿಯಿಂದ 20 ಕೋಟಿಗೂ, 20 ಕೋಟಿಯನ್ನು 30 ಕೋಟಿಗೂ ಹೇಗೆ ಏರಿತಬೇಕೆಂಬುದರಲ್ಲಿ ತಲ್ಲಣರಾಗಿದ್ದಾರೆಯೇ ತಿವಾಲು, ಆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಅವುಗಳ ಯಶಸ್ಸಿಗೋಳಬೇಕೆಂಬ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೇನೇನೂ ಆಸಕ್ತಿಯಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಈ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಖರ್ಚಾಗಿರತಕ್ಕ ಹಣವೆಷ್ಟು, ಅವುಗಳಿಂದ ಈ ದಿವಸ ಬರತಕ್ಕ ಉತ್ಪತ್ತಿಯೇನು ಎಂಬುದರ ಕಡೆಗೆ ಯಾರೊಬ್ಬರ ಗಮನವೂ ಹರಿದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಖರ್ಚಾಗಿದೆ. ಸರಕಾರದವರು ಈ ಪ್ರಾಸಿನ ಸೋಗಿನಲ್ಲಿ ಮೇಜರ್ ಮತ್ತು ಮೈನರ್ ಇರಿಗೇಷನ್ನಿನ ಬಗ್ಗೆ ಎಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದಾರೋ ಅವುಗಳಿಂದ ಈ ದಿವಸ ದೇಶಕ್ಕೆಷ್ಟು ಪ್ರಯೋಜನ ಬರಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಅಷ್ಟು ಬಂದಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಘಂಟಾಘೋಷವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕೆಲಸವಾಗಿದ್ದರೂ ಹಣ ಮಾತ್ರ ಖರ್ಚಾಗಿದೆ. ಅಂದರೆ ಅಷ್ಟು ಹಣ ದುರ್ವಿನಿಯೋಗವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದು ಸರಕಾರದವರು ಕೊಡತಕ್ಕ ಹೇಳಿಕೆಗಳಿಂದಲೇ ವ್ಯಕ್ತಪಟ್ಟಿದೆ. ಈ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರತಕ್ಕವರೆಲ್ಲಾ ಕೇವಲ ಹಣ ಸಂಪಾದನೆಯಲ್ಲೇ ನಿರತರಾಗಿದ್ದು ದರಿಂದ ಯೋಜನೆಗಳ ಕೆಲಸ ಸರಿಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯಗತವಾಗಲು ಅವಕಾಶವಾಗಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತಿದೆ. ಇದು ಸರ್ಕಾರದ ಒಂದು ಆಡಳಿತ ದೃಷ್ಟಿ ಎಷ್ಟು ತಿಳಿದಿರುವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಇದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಬೇರೆ ಉದಾಹರಣೆ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ನಮ್ಮ ಸರಕಾರ ಯಾವತೂ ಡೆಲ್ಲಿಗೆ ಭಿಕ್ಷಾಪಾತ್ರೆಯನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಹೋಗತಕ್ಕದ್ದು ಒಂದು ವಾದಿಕೆಯಾಗಿ ಬಂದಿದೆ. ಈ ದಿವಸ ಪ್ರಾಸಿನಗಳ ವಿಚಾರವನ್ನೇ ಎತ್ತದೆ ನಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಡೆಲ್ಲಿಯಿಂದ ನಾವು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಟನ್ ಆಕ್ಕಿಯನ್ನು ತಂದಿದ್ದೇವೆ, ಎರಡು ಲಕ್ಷ ಟನ್ ಗೋಧಿಯನ್ನು ತಂದಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಸರಕಾರದವರು ಯಾವತೂ ಹೀಗೆ ಭಿಕ್ಷಾಪಾತ್ರೆಯನ್ನು ಹಿಡಿದು ಭಿಕ್ಷವನ್ನೆತ್ತಿ ಮೈಸೂರು ದೇಶದ ಕ್ಷಾಮವನ್ನು ಪಾರುಮಾಡುತ್ತೇವೆಂಬುದಾಗಿ ಭಾವಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಅವರಿಗೆ ಬಂಡಿತವಾಗಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಜನರ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ಕಾಪಾಡತಕ್ಕ ಶಕ್ತಿ ಬಂಡಿತ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಆಗಿಂದಾಗ್ಗೆ ತರಬೇಕಾದ ಕ್ಷಾಮದಾಮರಗಳ ಹಾವಳಿಯನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಒಂದು ಶಾಶ್ವತವಾದ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಎಂದಿನವರೆಗೆ ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅಂದಿನವರೆಗೆ ಇವರಿಗೆ ದೇಶದಲ್ಲರತಕ್ಕ ಜನರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಶಾಂತಿಯನ್ನು, ನಮ್ಮದಿಯನ್ನು ಕಾಪಾಡಲು

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ)

ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ಎಂದು ನಾನವರಿಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅವರು ಈ ಹೊತ್ತು ಇದಕ್ಕಾಗಿ 40-50 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಒಂದು ಫಂಡನ್ನು ಕ್ರಿಯೇಟ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರೂ ಅವರಲ್ಲಿ ದುಡ್ಡಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ದುಡ್ಡಿದ್ದಿದ್ದರೆ ಅದರಿಂದೇನು ಸಾರ್ಥಕವಾಗಿದೆ? ಇವರಲ್ಲಿ ದುಡ್ಡಿರಬೇಕಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಡಬ್ಲಿಯವರಿಂದ ಆಶೀರ್ವಾದ ಬರಬೇಕು. ಅಲ್ಲದೆ ಹಣ ಬಾರದಿದ್ದರೆ ಇಲ್ಲೇನೂ ಕೆಲಸ ಗಳಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂದು ನಮ್ಮ ಕಣ್ಣು ಮುಂದೆ ಇರತಕ್ಕ ಕೆಲಸಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಇವರು ಪೂರ್ಣ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪುನಃ ಅಷ್ಟು ಪಾತ್ರೆಯಲ್ಲ, ಅದು ತೂತಿನ ಒಂದು ಕೊಡ. ಅದರಿಂದಲೇ ದೇಶದಲ್ಲಿ ತಪ್ಪದಂತೆ ವರ್ಷ ವರ್ಷ ಕ್ಷಾಮ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಇದರ ವಿಚಾರವಾಗಿ ನಾವು ಇದೇ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟೆವು. ಇಂಥಾ ಕ್ಷಾಮಗಾಲದ ಎಚ್ಚರಿಕೆಗಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬಫರ್‌ಸ್ಟಾಕ್‌ನ್ನು ಇಂತಿಷ್ಟು ಇಡಬೇಕೆಂದು ಪದೇ ಪದೇ ಹೇಳುತ್ತಲೇ ಇದ್ದೇವೆ. ಸರ್ಕಾರ ದವರೇ ಇಲ್ಲಿಯತನಕ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ? ಜನರು ಅನ್ನ ನೀರಿಲ್ಲವೆ ಸಾಯುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭ ವಾದಮೇಲೆ, ದನಗಳಿಗೆ ತಿನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಹುಲ್ಲಿಲ್ಲವೆ ಅವು ಸಾಯುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾದಮೇಲೆ ನಾವಿಲ್ಲ ಆ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಚರ್ಚೆಯನ್ನಾರಂಭಿಸಿದ ನಂತರ ಸರಕಾರದವರು ಕಣ್ಣನ್ನು ತೆರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಮೊದಲೇ ಏಕೆ ಸರಕಾರದವರು ಒಂದು ಹತ್ತು ಲಕ್ಷ ಟನ್ ಅಕ್ಕಿ, ರಾಗಿ, ಗೋಧಿಯನ್ನು ಒಂದು ಬಫರ್‌ಸ್ಟಾಕ್‌ಗೆ ಇಡಬಾರದು ಎಂತ ಕೇಳುತ್ತೇನೆ? ಇಷ್ಟು ಸುಲಭವಾದ ಒಂದು ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಬಾರದೆ ಸರಕಾರ ಇನ್ನಾವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕ ಶಕ್ತಿ ಇದಕ್ಕಿದೆ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ಹತ್ತು ಲಕ್ಷ ಟನ್ ಎಂದರೆ ಎಷ್ಟಾಯಿತು? ತಮಗೆ ಅದೂ ಕೂಡ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ..... ಸಾತ್ ಜೋನಿಗೆ ನಾವು 5 ಲಕ್ಷ ಟನ್ ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ಇಂಪೋರ್ಟ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ಹಾಗೆ ತಮ್ಮ ರೆಕಾರ್ಡ್ ಪ್ರಕಾರ ಹೋದರೆ ಕೇರಳಕ್ಕೆ 6 ಲಕ್ಷ ಟನ್ ಬೇಕು ಇನ್ನು ಸ್ವಿಸ್ಸೆಲರಿಗೆ ಒಂದು ಒಂದೂವರೆ ಲಕ್ಷ ಟನ್ ಬೇಕು. ಅಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಇಲ್ಲಿ ಡಿಫಿಟಿಟಿದೆ. ನನ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲ ಇಡೀ ದೇಶಕ್ಕೆ ಇಂಥ ಒಂದು ಬಫರ್ ಸ್ಟಾಕ್‌ನ್ನು ಇಡಬೇ ಹೋದರೆ ಮುಂದೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗಬೇಕಾಗುವುದೆಂದು ಇದೇ ಎಚ್ಚರ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಇಷ್ಟನ್ನು ಸ್ಟಾಕ್ ಮಾಡಲು ಸರಕಾರದವರಿಗೆ ಇರತಕ್ಕ ತೊಂದರೆಯೇನು?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ಸೊಸೈಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಟನ್ ದಾಸ್ತಾನಿಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ಅದಕ್ಕಾದರೂ ಏನು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ? ಈ ದಿವಸ ಆಹಾರದ ಬೆಲೆಗಳು ಬೇರೆ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಗಗನಕ್ಕೇರುತ್ತಿವೆ. ಈ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಇಡೀ ಭಾರತದಲ್ಲೇ ಎಲ್ಲೆಡೆ ಇಲ್ಲದಂತೆ ಕಾನ್ಸಾರ್ಟ್ ಲಿಮಿಟ್ ಇಡೆಕ್ಕಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಬೆಲೆಗಳು ಅಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಗಿವೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಇದು ನೂಟಿಸುತ್ತಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯಮ ವರ್ಗದವರು ಜೀವನ ಮಾಡುವುದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟ. ಇದನ್ನು ಸರಕಾರದವರು ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಧಾನ್ಯಗಳ ಬೆಲೆಯನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ಅವರ ಹತೋಟಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನಾನು ನೂಟಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಈ ಹತೋಟಿಯ ಕ್ರಮ ಕೇವಲ ಒಂದು ಶಾಸನ ಮಾತ್ರದಿಂದಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸರಕಾರದವರು ಈ ಒಂದು ಡೋಲರೇಯಿಂದ ಅವರು ಯಾವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕೈ ಹಾಕಿದರೂ ಅದರಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಏನು ದೊರೆತಿಲ್ಲ; ಅವರು ಎಲ್ಲಾ ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲೂ ವಿಫಲರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಅವರು ತಮ್ಮ ಒಂದು ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣದ ಬಾಬುಗಳೆಲ್ಲರಲ್ಲಾ ವಿಫಲರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಈ ದಿವಸ ಸತ್ಯನಂಧತೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಜನ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿರುವುದೇ ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ. ಈ ದಿವಸ ಸರಕಾರದವರು ಒಬ್ಬ ವ್ಯಾಪಾರಿಯಂತೆ ದೇಶದ ಆಡಳಿತವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಜನರು ಚಳುವಳಿಯೇತಕ್ಕ ಸಂಭವ ಬಂದರೂ ಬರಬಹುದು. ಸರ್ಕಾರದವರು ಎಲ್ಲಿ ಕೈ ಹಾಕಿದರೂ ಉರ್ಜಿತವಿಲ್ಲ. ಅದು ನಮ್ಮ ದುರ್ದೈವವೆಂದು ನಾನು ಭಾವನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಇವತ್ತು ಸರ್ಕಾರ ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಕೈಹಾಕಿದರೂ ಅದನ್ನು ಜನತೆ ಒಂದು ಸಂತೆಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ನೋಡುತ್ತಿದೆ. ಆದರೂ ಇವತ್ತು ಕೊ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಮತ್ತು ಸ್ಟೇಟ್ ಟ್ರೇಡಿಂಗ್ ಮುಖಾಂತರ ಆಹಾರದ ಮಾರಾಟ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವರೆಂದು ದೆಹಲಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಆಹಾರ ಸಮ್ಮೇಳನ ದಿಂದ ವರ್ತಮಾನ ಬಂದಿದೆ. ಮೈಸೂರು ದೇಶದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲೂ ಏನೇನು ಕ್ರಮ ಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ತರುತ್ತೇವೆಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅವರ ನಿಲಿಯೇನೆಂಬುದನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಸ್ಟೇಟ್ ಟ್ರೇಡಿಂಗ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಮಾಡುವ

ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ರೋಗಪದೋಷಗಳಿವೆ. ಅಲ್ಲಿನ ವ್ಯಾಪಾರ, ವಹಿವಾಟುಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರವೇ ವಹಿಸಿಕೊಂಡದ್ದೇ ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಬಹಳ ಹುಷಾರಾಗಿ ನಡೆಸಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ಈಗಾಗಲೇ ದೆಹಲಿಯಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಸ್ಟೇಟ್ ಟ್ರೇಡಿಂಗ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿದೆಯೆಂದು ನೋಡಿದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಲಂಚ ರುಪುವತ್ತುಗಳ ಪವಾದನೆಗಳಿಗಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಒಂದು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿನ ಧಾಟಿಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನುಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಮಾಡಬೇಡಿ. ನಿಜವಾಗಿ ಈ ಸರ್ಕಾರ ದವರಿಗೆ ಸ್ಟೇಟ್ ಟ್ರೇಡಿಂಗ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನುಗಳನ್ನು ರಚನೆಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಅಭಿರಾಷ್ಟ್ರ ಇದ್ದ ಪಕ್ಷ ದಲ್ಲಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಸೇವಾಕಾಂಕ್ಷೆ ಇರತಕ್ಕ ಜನರನ್ನು ಯಾವ ಪಾರ್ಷಿಗೇ ಸೇರಿಸಲಿ ಅಂತಹವರನ್ನು ಈ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಸೇರಿಸಬೇಕು. ಇವರಲ್ಲಿ ಅಂತಹ ಒಂದು ಸಹಕಾರ ಮನೋಭಾವ ಬೆಳೆಯಬೇಕು. ಇಂತಹ ಸಹಕಾರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ರಚನೆಮಾಡುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಆಡಳಿತ ಗುಂಪಿನವರನ್ನು ಸೇರಿಸುವ ಉದ್ದೇಶ ಇವರು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವ ಹಾಗೆ ನನಗೆ ತೋರುತ್ತದೆ. ಅದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ಸಕ್ರಿಯರನ್ನು ಆ ಸಂಘಗಳ ಮುಖಂಡರೇ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅನೇಕ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ಇವರ ಪಾರ್ಷಿ ಮುಖಂಡರೇ ಸೇರಿಕೊಂಡು ದುರ್ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸೊಸೈಟಿಗೆ ಬಂದಂಥ ಸಕ್ರಿಯ ಜನಗಳ ಕೈಗೆ ಸೇರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಲಂಚ ರುಪು ವತ್ತುಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಅದರಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಅತ್ಯವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕ ಇಂತಹ ವಸ್ತುವನ್ನು ಮಾರಾಟಮಾಡುವ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಆಹಾರ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ ಮತ್ತು ನಿರ್ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯವಾಗಿ ವರ್ತಿಸಬೇಕು. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಆಹಾರ ದಾಸ್ತಾನು ಮಾಡುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಒಂದು ದಿಟ್ಟತನ ವನ್ನು ಅವರು ತೋರಿಸಬೇಕು. ಆ ಒಂದು ಧೈರ್ಯ ಇವರು ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ಭಾವನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ.

ಇನ್ನು ಮೇಜರ್ ಮತ್ತು ಮೈನರ್ ಇಂಗ್ಲೇಷ್ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಈಗಾಗಲೇ ಪಾಂಡಿವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಚರ್ಚೆಮಾಡುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮೇಜರ್ ಇಂಗ್ಲೇಷ್ ಪಾಂಡಿವಾರ್ಷಿಕವೆಂದು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಅಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಉತ್ಪತ್ತಿಯನ್ನು ನಾವು ಕಾಣಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾನು ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅದರಲ್ಲೂ ಇಡೀ ಭಾರತದೇಶದಲ್ಲಿ ಕನಿಷ್ಠ ಪ್ರಮಾಣ ಶೇಕಡ 8 ರಷ್ಟು ಭಾಗ ಮಾತ್ರ ಖಾಯಂ ಆಗಿ ನೀರನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾಗಿದೆ. ಇನ್ನುಳಿದ ಶೇಕಡ 92 ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಖಾಯಂ ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇಲ್ಲದೆ ಕೇವಲ ಮಳೆಯ ನೀರಿನಿಂದಲೇ ವ್ಯವಸಾಯಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಂತಹ ಒಂದು ಅನಿಶ್ಚಿತ ವಾತಾವರಣಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ರೈತರು ಒಳಗಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ರೈತರ ಜೀವನ ಬಲು ಕಷ್ಟ. ಮಳೆಬಂದರೆ ಬೆಳೆ ಅವನ ಕೈಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಕ್ಷಾಮಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ವರ್ಷೇ ವರ್ಷೇ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ 65 ಭಾಗದಷ್ಟು ಕ್ಷಾಮಪ್ರದೇಶಗಳುಂಟಾಗುತ್ತಿರುತ್ತವೆ. * ಪಾಲನಷ್ಟು ಪ್ರಾಂತಗಳಲ್ಲಿ ಮಳೆಯನೀರು ಇಲ್ಲದೆ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥಾದ್ದರಲ್ಲಿ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ರೈತನ ಹಿತಕ್ಕೆ ನೆರವಾಗಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಗಮನಿಸಲಿ. ಅವರಿಗೆ ಯಾವ್ಯಾವರೀತಿ ಸಹಾಯಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ನೀತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಅವರಿಗೆ ತಕಾಖ ಸಾಲ, ಲ್ಯಾಂಡ್ ಇಂಪ್ರೂವ್‌ಮೆಂಟ್ ಲೋನ್, ಇಂಗ್ಲೇಷ್ ಲೋನ್ ಎಂಬುದಾಗಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಅನೇಕ ರೀತಿಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ರೈತರಿಗೆ ಸಾಲಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಿಜ. ಆದರೆ ಇವರು ಈ ರೀತಿ ಕೊಡುತ್ತಿರುವ ಸಾಲ ಎಷ್ಟು ಜನ ರೈತರಿಗೆ ನೇರವಾಗಿ ತಲುಪುತ್ತಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ನೋಡಬೇಕು. ಇವತ್ತು ಲಕ್ಷಾಂತರ ಜನ ರೈತರು ಹಣದ ಅಭಾವದಿಂದ ನರಳುತ್ತಿರುವಾಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅವರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿರುವ ಸಾಲಗಳ ಮೊಬಲಗು ಎರಾ ಪ್ರಭಾವಶಾಲಿಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸಿಗುತ್ತಿದೆ. ಭೂಮಿ ಅವಲಂಬನೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ವ್ಯವಸಾಯಗಾರರಿಗೆ ಅದರಲ್ಲೂ ಬಹುಭಾಗದ ಜನಗಳಿಗೆ ಈ ಸಾರ್ಕರ್ ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ತಾಲ್ಲೂಕು ಕಚೇರಿಗಳ ಮುಂದೆ ಯಾವರೀತಿ ಖರೀದಿಮರು ಚೀಲ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದು ರೈತರಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಅನೇಕ ರೀತಿಯ ಸಾಲಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಯಾವಾಗ ಯಾವರೀತಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆಂದು ಕಾದು ನೋಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಮನಗಾಣಬೇಕು. ಈ ತರಹದ ಜನ ರೈತರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಕೊಡತಕ್ಕ ಸಾಲವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಅವರನ್ನು ನಿರ್ಗತಿಕರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಡತಕ್ಕ ಹಣ ನಿಜವಾಗಿ ರೈತನಿಗೆ ತಲುಪುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಆ ಸಾಲ ಬಾವಿಗೆ ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಪ್ರಭಾವಶಾಲಿಗಳ ಬಾಯಿಗೆ ಸಿಗುತ್ತಿದೆ. ರೈತರಿಗೆ ವಸೀನು ಸಾಲಗಳು ಹಣದ ರೂಪವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ದೊರಕಬೇಕೋ ಅದು ಸರಿಯಾಗಿ ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಮತ್ತು ನೇರ ವಾಗಿ ದೊರಕುವುದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಬಾವಿಗಳಿಗಾಗಿ ಕೊಟ್ಟುಹಣ ಬಾವಿಗಳಿಗಾಗಿ ಹೋಗದೆ ಅನೇಕ

(ಶ್ರೀ ಎನ್. ಶಿವಪ್ಪ)

ಜನರ ಬಾಯಿಗಳಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಹಣ ದುರ್ವಿನಿಯೋಗವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅದರಿಂದ ರೈತರು ತುಂಬಾ ಜಾಗರೂಕರಾಗಿರಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ತಾಲ್ಲೂಕು ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಆಫೀಸುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೇವರ್ಗದ ಜನ ರೈತರನ್ನು ಹೆದರಿಸಿ ಅವರಿಂದ ಹಣವನ್ನು ಮೋಸದಿಂದ ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ದೇಶಕ್ಕಾಗಲೀ, ಸರ್ಕಾರಕ್ಕಾಗಲೀ, ಅಥವಾ ರೈತರಿಗಾಗಲೀ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ಏನು ಆಹಾರ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಅಷ್ಟು ಉತ್ಪತ್ತಿ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ದಿನೇ ದಿನೇ ಒಂದೇ ಮಟ್ಟದ್ದಿರುತ್ತದೆ. ಇನ್ನೂ ಕಡಿಮೆ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಉತ್ಪಾದನೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ ಯೆಂಬುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಒದಗಿಸಿರತಕ್ಕ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳಿಂದಲೇ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರವರ್ಗದವರು ಏನೇನು ಆಶ್ವಾಸನೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೋ ಅಲ್ಲದೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಆಹಾರೋತ್ಪತ್ತಿ ಸಂತೃಪ್ತಿಯಾಗಿ ಮಾಡಿ ಸುಖ ಜೀವನವನ್ನು ನಡೆಸುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂಬುದಾಗಿ ಕೊಟ್ಟ ಆಶ್ವಾಸನೆಗಳೆಲ್ಲಾ ಇದುವರೆಗೂ ಕಾರ್ಯಗತವಾಗಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆನು ಕಾರಣವೆಂಬುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಯೋಚನೆಮಾಡಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಭೃಷ್ಟಾಚಾರ ಅಡಳಿತದಿಂದ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಆಹಾರೋತ್ಪತ್ತಿ ಕುಂಠಿತವಾಗಿದೆ. ರೈತನಿಗೆ ತನ್ನ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಜಿಗುಪ್ಸೆ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಅವರಲ್ಲಿ ಬಡತನವೇ ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಒಳ್ಳೆಯ ಜೀವನವನ್ನು ನಡೆಸುವ ದಾರಿಯನ್ನು ಅವರಿಗೆ ತೋರಿಸಿಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ರೈತನಾದವನನ್ನು ಚೆದ್ದಿ ಹಾಕಿರುವವನು ಎಂದು ಕಡೆಗಣ್ಣಿನಿಂದ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಿಜವಾಗಿ ಉಳುವವನಿಗೆ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಬಂಡಿತವಾಗಿ ಇವರು ಗೌರವ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಇವನು ಅನ್ನದಾತ. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅನ್ನವನ್ನು ಕೊಡುವಂತಹ ರೈತನಿಗೆ ಈ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಮನ್ನಣೆ, ಗೌರವವಿಲ್ಲ. ಒಳ್ಳೆಯ ಜೀವನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಈಗ ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲದ ಹಾಗೆ ಅವನನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಅವನನ್ನು ಕೊನೆಯವರ್ಗವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಅವನು ಎಲ್ಲರಿಗಿಂತಲೂ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ನಿಂತು ನಿರ್ಗತಿಕರಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಅವನಿಗೆ ನಿಜವಾಗಿ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಗೌರವ, ಮಾನ್ಯತೆ, ಒಳ್ಳೆಯಸ್ಥಾನ ಕೊಡದೇಹೋದರೆ ನಮಗೆ ಅವನಿಂದ ಏನು ಅನ್ನಬೇಕೋ ಅದು ಬಂಡಿತವಾಗಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳೇ ಒಂದು ಸಾರಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಮೇರಿಕಾ ದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಒಬ್ಬ ರೈತ 20 ಜನಗಳಿಗೆ ಜೀವನವನ್ನು ಮಾಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಾನಂತೆ, ಅಲ್ಲಿನ ರೈತರಿಗೆ ಇರತಕ್ಕ ಸಂಪತ್ತಿನ ರಕ್ಷಣೆಗೂ ಇಲ್ಲಿನ ರೈತರಿಗೆ ಇರತಕ್ಕ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಹೋಲಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ ನಮ್ಮ ರೈತರು ತುಂಬಾ ಬಡಜೀವಿಗಳಾಗಿ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಅಲ್ಲಿನ ರೈತರು ಅಂದರೆ ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಗೌರವ ಸ್ಥಾನವಿದೆ. ಅನೇಕ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ನೌಕರರು ನಿವೃತ್ತಿಯಾದ ಮೇಲೆ ರೈತರಾಗುತ್ತಾರೆ. ರೈತನ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಗೌರವವಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾವು ಅಲ್ಲಿ ನೋಡಬಹುದು. ಕೈಗಾರಿಕೆ ಮತ್ತು ವಾಣಿಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅದು ಮುಂದುವರಿದ ದೇಶವಾಗಿದ್ದರೂ ಅಲ್ಲಿನ ನೌಕರರು ನಿವೃತ್ತರಾದಮೇಲೆ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗೌರವವಿಡಿಯೆಂದು ರೈತರಾಗುತ್ತಾರೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹಾಗೆ ಇಲ್ಲ. ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿರುವವರೇ ತಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿಪದವಿಯನ್ನೇನಾದರೂ ಬಿಟ್ಟರೆ, ಅವರು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲದೇ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಬಂಗಲೆ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿದ್ದು ಕೊಂಡು ಸುಖ ಜೀವನವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ.

4-30 P.M.

ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಈಗಿರತಕ್ಕ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ ಸುಮಾರು 30 ತಿಂಗಳಾದುವು. ಈ 30 ತಿಂಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಇವರು ಏನು ಉತ್ಪತ್ತಿ ಮಾಡಿರತಕ್ಕಂಥಾದು ಎಂದರೆ 30 ಜನ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಒಂದು ಕಿರ್ಟಿ ಪತಾಕೆ ಆಗಿರಬಹುದು. ಈ ರೀತಿ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲವನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣಮಾಡತಕ್ಕ ಮತ್ತು ರಾಜಭವನವನ್ನು ಕಟ್ಟತಕ್ಕಂಥ ಸೊಗಸಿನ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ವಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಕ್ಷಾಮದ ದವಡೆಗೆ ಜನತೆ ಸಿಕ್ಕಿರತಕ್ಕ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಏನೇನು ತ್ಯಾಗವನ್ನೂ ತೋರಿಸತಕ್ಕ ಶಕ್ತಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಧೋರಣೆಯಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಮಾರ್ಪಾಡಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಂಥಾ ಒಂದು ದುರ್ಭಿಕ್ಷ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ಜನಗಳು ಅನೇಕ ರೋಗಗಳಿಗೆ ತುತ್ತಾಗಿ ದೊಡ್ಡ ಕಷ್ಟಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇಂಥಾ ಒಂದು ದುರ್ಭಿಕ್ಷ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ತನ್ನ ನೀತಿಯಿಂದ ಒಳ್ಳೆಯ ಪರಿಣಾಮವನ್ನುಂಟುಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈಗ

ತಾನೆ ನಮ್ಮ ಆರೋಗ್ಯ ಶಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದರು ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲೂ ಕಾಲರಾ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯೇ ಹಾಕಿಸಿದೆ ಎಂದು ಹಿರಿಯೂರಿನಿಂದ

“Medicine not adequate. District Health Officer failed to take necessary precautions”

ಹಾಗೆಂದು ಈಗತಾನೆ ಚಿಲಿಗಾಂ ಬಂತು. ಇವೊತ್ತು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಏನೊಂದು ನಿಜವಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆಯೋ ಅದನ್ನು ಶಾಸನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕೂಡ ನಿಜವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆ ಯಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಸಂತುಷ್ಟಿಯಾಗಿ ಬಿಡದಿ ಇದೆ. ತುಂಬಿ ತುಳುಕಾಡುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಬಿಡದಿ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರೆ ನಿಜದ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಪರಿಕ್ಷಮಾಡಿ ಯಾವುದು ನಿಜ ಎಂಬುದನ್ನು ಅಳತೆಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಒಂದು ಸರ್ಕಾರದ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜನ ಸತ್ಯವನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದರೆ ಇಂಥಾ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಎಲ್ಲ ಬರುತ್ತಿತ್ತು ? ಶಾಸನ ಸಭೆ ಸತ್ಯತತ್ವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ದಿಲ್ಲಿಯಿಂದ ಬಂದ ತಕ್ಷಣ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ಪತ್ರಿಕಾ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರಿಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಸಹ ದಿಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಇಷ್ಟು ಲಕ್ಷ ಟನ್ ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ಇಷ್ಟು ಲಕ್ಷ ಟನ್ ಗೋಧಿಯನ್ನು ತರುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಶಾಸನ ಸಭೆ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇರತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಯಾವ ಯಾವ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ, ಯಾವ ಯಾವ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಏನೇನು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿತ್ತು.

Mr. SPEAKER.—The earlier it is done, the better. There is no technicality about it.

Sri S. SIVAPPA.—Unfortunately we have not been supplied with facts and figures about each taluk, showing the actual position. That would have enabled us to bestow some thoughts.

ಇವೊತ್ತು ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಇರತಕ್ಕ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಇಂಥಾ ಒಂದು ದುಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳೇನೊಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಏನೇನು ಲೋಪವೋಷಗಳಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳತಕ್ಕದ್ದು ನಮ್ಮ ಜವಾಬ್ದಾರಿ. ಸರ್ಕಾರ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಏನೊಂದು ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಅದನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಬಹಳ ವಿಷಾದದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಾನು ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇಂಥಾ ಒಂದು ದುರ್ಭಿಕ್ಷ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಜನತೆ ಮರಣದ ದವಡೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನೀವು ಯಾವುದರಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದ್ದೀರಿ ಎಂದರೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ತಾವು ಯಾವ ರೀತಿ ಜನತೆಯಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆಯನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸಬೇಕೋ ಆ ರೀತಿ ನಂಬಿಕೆಯನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸತಕ್ಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇವೊತ್ತು ನೀವು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ದೇಶದ ಜನ ಏನೆಂದಾರು ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ನಿಮಗೆ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರೇಮವಿದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಈ ಒಂದು ದುರ್ಭಿಕ್ಷ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ 30 ಜನ ಮಂತ್ರಿಗಳಿರುವುದನ್ನು ಅರ್ಧಕ್ಕೆ ಎಂದರೆ 15 ಜನಕ್ಕೆ ಇಳಿಸಿದ್ದೀರಾ ? ಮಂತ್ರಿ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಇನ್ನೂ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ. ದೇಶದಲ್ಲರತಕ್ಕ ಜನತೆಯ ಹಕ್ಕು ಬಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿಯತಕ್ಕ ಎರೋಧ ಪಕ್ಷದವರನ್ನು ನೀವು ಹತ್ತಿಕ್ಕುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಡಿ. ಇಂಥಾ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ನೀವು ಇವೊತ್ತು ತೊಡಗಿದ್ದೀರಿ. ಅಹಾರದ ಅಭಾವದಿಂದ ಮರಣದ ದವಡೆಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿ ತೊಂದರೆ ಪಡುತ್ತಿರುವಾಗ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದವರಾದ ನೀವು ನಮ್ಮ ಎರೋಧಪಕ್ಷದವರನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ಈ ಒಂದು ಸಂಭ್ರಮ ನೀವು ನಮ್ಮ ಎರೋಧಪಕ್ಷದವರನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ಈ ಒಂದು ಸಂಭ್ರಮ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನು ಹತ್ತಿಕ್ಕತಕ್ಕ ಸಂಭ್ರಮ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಜನತೆಯ ಬಾಯನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಸತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡುವುದು ನೂಕುವಲ್ಲ. ಇವೊತ್ತು ದೇಶದಲ್ಲರತಕ್ಕ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನು ಹತ್ತಿಕ್ಕುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಡಿ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಹಾರವನ್ನು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಉತ್ಪತ್ತಿಮಾಡಬೇಕು, ದೇಶದ ಜನತೆಯನ್ನು ಈ ಕ್ಷಾಮದ ದವಡೆಯಿಂದ ಹೇಗೆ ಪಾರುಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದರಲ್ಲಿ ಮಗ್ನರಾಗಿ. ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಜನತೆ ತಮ್ಮನ್ನು ನಂಬಿ ತಮಗೆ ಮರಾಡ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ತಾವು ಜನತೆಯ ಮೇಲೆ ಎರೋಧವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡರೆ ತಾವು ತಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ಜಯ ಅಲರಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ದುರ್ಭಿಕ್ಷ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಉತ್ಪತ್ತಿಕ್ಷೇಮವಾಗಿ ಗೊಂದಲಮಾಡತಕ್ಕ ವಿಲಾಸವು ನನಗಿಲ್ಲ. ಇವೊತ್ತು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಜನತೆ ದುಸ್ಥಿತಿಯಿಂದ ಬಹಳ ಕಷ್ಟಕ್ಕೆ ಈಡಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಜನತೆಯನ್ನು ಕಷ್ಟದಿಂದ ಪಾರುಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ

(ಶ್ರೀ ಎನ್. ಶಿವಪ್ಪ)

ಮಾಡಬೇಕು. ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡತಕ್ಕ ಇಂಥಾ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಸಹಕಾರ ಇದೆ ಎನ್ನುತ್ತಾ ಒಂದು ಭರವಸೆಯನ್ನು ನಾನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆಯನ್ನು ಇಡಿ. ನಾವು ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಸಲಹೆಗಳಿಗೆ ಮನ್ನಣೆಯನ್ನು ಕೊಡಿ. ಆ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ನಿಮ್ಮ ಏನೊಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಇದೆಯೋ ಅದಕ್ಕೆ ಇವು ತುಂಬಾ ನೆರವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಆಹಾರ ಖಾತೆಯ ಸಚಿವರಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇವತ್ತು ಈ ಕ್ಷಾಮ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಯುದ್ಧ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿ ವರ್ತಿಸಿ ಯಾವ ರೀತಿ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆಯೋ ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಬೇಕು. ನಾನು ಮರೆನಾಡಿನಿಂದ ಬರುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆ, ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ಮಳೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ ನಂತರ ಇಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಬರಬೇಕು. ಕೀಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ನಮ್ಮ ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಮಳೆ ಬಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿಯೂ ಇಂಥಾ ಒಂದು ದಾರುಣ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆಯೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಬಿಜಾಪುರ, ರಾಯಚೂರು, ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಈ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕ್ಷಾಮ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ಇಂಥಾ ಒಂದು ದುರ್ಭಿಕ್ಷಕಾಲದಲ್ಲಿ ದನಕರುಗಳನ್ನು ಸಾಕತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹೇಗೆ ಎನ್ನುತ್ತಾ ವಿಷಯ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ರೆವಿನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ದನಕರುಗಳಿಗೆ ಹುಲ್ಲು ಇಲ್ಲದೆ ಬೀದಿ ಬೀದಿಗಳಲ್ಲಿ ಅಲೆಯುವಂಥಾ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆ.

ಮುಂಗಾರು ಮಳೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಹೈರು ಬರಲಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಜನತೆ ಚಿಂತಾಕ್ರಾಂತರಾಗಿ ದ್ದಾರೆ. ಜನತೆಗೆ ಆಹಾರಧಾನ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು. ಮತ್ತು ದನಕರುಗಳಿಗೆ ಮೇವನ್ನು ಒದಗಿಸತಕ್ಕ ವಿರ್ಪಾದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳು ನನಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—Before I call upon anybody else, I wish to inform the House that we are meeting to-morrow at 12 noon and there will be a tea break between 3 P.M. and 3.30 P.M. I suppose several members are desirous of participating in the debate. Therefore, I propose that the whole of to-day and to-morrow will be open for discussion and the reply will be given by the Minister the day-after.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಿ. ರೇವಣ್ಣನಿದ್ದಪ್ಪ.—ಶ್ರೀಮತಿ ನಾಗರತ್ನಮ್ಮ ನವರು ಬೇಕಾದರೆ ಪಾರ್ಟಿ ಮೀಟಿಂಗಿನಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯವೇನೆಂದರೆ ನಾಳೆ ದಿವಸ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರ ಮೀಟಿಂಗ್ ಇಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಆ ಮೀಟಿಂಗಿನಲ್ಲಿ ನಾವು ಭಾಗವಹಿಸಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು.

Sri M. V. KRISHNAPPA:— I would like to inform the House that I am going to ask the Deputy Commissioners to come and sit here for an hour or two to-morrow.

Sri V. S. PATIL:— It would facilitate discussion if figures pertaining to each taluk regarding scarcity conditions are furnished to us. Pictures of labourers who had no food had appeared in the newspapers.

Sri M. V. KRISHNAPPA:— Scarcity conditions have been started only recently. Normally, monsoon breaks on 15th of June. Monsoon has been delayed.

ಜುಲೈ 13-14 ದಿವಸ ದಿಲೇ ಆಗಿದೆ. ಒಂದು ತಿಂಗಳಾಗಿಲ್ಲ. ಅಥವಾ ಎರಡು ತಿಂಗಳಾಗಿಲ್ಲ ಈಗ 10-12 ದಿವಸಗಳಿಂದ ಇಷ್ಟು ಅಭಾವ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ. ಈಗ ನದ್ಯಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ವರ್ತಮಾನ ಬರಬಹುದೋ ಅಷ್ಟು ವರ್ತಮಾನ ಬಂದಿದೆ. ಈಗ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ವರ್ತಮಾನವನ್ನು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಅನಮಾಧಾನವಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳೆಲ್ಲಾ ಏನೇನು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆಯೋ ಅವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನಂತರ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ನಾಗರತ್ನಮ್ಮ ಹಿರೇಮಠ (ಗಾಂಧಿನಗರ).—ಮಾನ್ಯಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ಈ ದಿವಸ ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದೆರಡು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇನೆ.

ಪ್ರಕೃತಿಯ ಶಾಪವನ್ನಿ, ಇಲ್ಲವೇ ಅನಾವೃಷ್ಟಿಯ ಪರಿಣಾಮವನ್ನಿ, ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಹಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ತುಂಬ ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯುಂಟಾಗಿದೆ. ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಂತೂ ಈ ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ, ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಕರುಣಾಜನಕವಾಗಿದೆ ಎಂಬ ವರದಿಗಳು ಬರುತ್ತಿವೆ. ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಮತ್ತು ಇತರ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಕೆಲವು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಜನರು ಗಡ್ಡೆ, ಗಣನು, ಸೊಪ್ಪು ತಿಂದು ಜೀವಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂಬ ವರದಿಗಳು ಬಂದಿವೆ. ಜನ, ಜಾನುವಾರುಗಳಿಗೆ ನೀರಿನ ಅಭಾವವೂ ಉಂಟೆಂದು ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ. ಮೇವಿಲ್ಲದೆ ಮೂಳೆ ತೊಗಲುಗಳಿಂದ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಜಾನುವಾರುಗಳು ಪ್ರಾಣ ಕಳೆದುಕೊಂಡಿವೆಯೆಂಬ ನೈಜ ಚಿತ್ರಗಳೂ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗಿವೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಆದಳತ ನಡೆಸತಕ್ಕವರು ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬರುವ ಮುಂಚೆಯೇ ಸೂಕ್ತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಏಕೆ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸುವುದು ಸಹಜವಾಗಿದೆ. ಕೋಲಾರ, ತುಮಕೂರು, ಚಿತ್ರದುರ್ಗ, ಬಳ್ಳಾರಿ, ಬಿಜಾಪುರ, ರಾಯಚೂರು, ಮತ್ತು ಧಾರವಾಡ ಈ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಕೆಲವು ಪ್ರದೇಶಗಳು ಅನಾವೃಷ್ಟಿಯ ದೆಸೆಯಿಂದ ಪದೇಪದೇ ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಒಳಗಾಗುತ್ತಿವೆ ಎಂಬ ವಿಚಾರ ದೇಶಾದ್ಯಂತ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಹೀಗಿದ್ದರೂ ಇದರ ನಿವಾರಣೆಗಾಗಿ ಏನೊಂದೂ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಸರಕಾರ ಕೈಗೊಳ್ಳದಿರುವುದಕ್ಕಾಗಿ ತುಂಬ ಆಶ್ಚರ್ಯ ಪಡಬೇಕಾಗಿದೆ. “ಮನೆಗೆ ಬೆಂಕಿ ಬದ್ದಾಗ ಬಾವಿ ತೋಡುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತ ಬಂದಿದ್ದಾರೆಂದರೆ” ಅತಿಶಯೋಕ್ತಿಯಾಗಲಾರದು. “ನೋಡೋಣ, ಪ್ರಸಂಗ ಬಂದಾಗ ಮಾಡೋಣ” ಎಂಬ ಅಲಕ್ಷ್ಯ ಮತ್ತು ಅಜಾಗರೂಕತೆಯು ಧೋರಣೆ ಆದಳತದವರಿಗೆ ಇದೆಯೇನೋ ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಸಹಜವಾಗಿಯೇ ಜನರಿಗೆ ಬರುತ್ತಿದೆ. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಜಾಗರೂಕತೆಯಿಂದಲೇ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳೋಣ. ಆದರೆ ಜನತೆ ಇದನ್ನು ನಂಬಬೇಕಲ್ಲ! ಜಾಗರೂಕತೆ ಇದ್ದರೆ, ಈ ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಪದೇ ಪದೇ ಏಕೆ ಬರುತ್ತಿದೆ, ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದರೆ ನಮಗೆ ಉತ್ತರವೇ ಇಲ್ಲದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಆದಳತದವರಲ್ಲಿದ್ದರೆ ದಯೆಯಿಟ್ಟು ತಿಳಿಸಿದರೆ ನಾವೂ ಸಮಾಧಾನ ಪಟ್ಟು ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ.

ಪ್ರಕೃತಿಯ ವಿಕೋಪಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾಗಿರುವ ಕೆಲವು ಪ್ರದೇಶಗಳ ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ತೊಲಗಿಸಲು ಈ ಒಳಗೇ ಸರ್ಕಾರ ಖಾಯಂ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಆ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗಾಗಿಯೇ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಕಾಮಗಾರಿ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು, ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಪರಿಹಾರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು, ಆ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗಾಗಿಯೇ ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ನಿವಾರಣೆಯ ಮೀಸಲು ನಿಧಿ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಅನಾವೃಷ್ಟಿಗೆ ಹೆಸರಾಂತ ರಾಜಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ, ಅದೂ ಮರಳುಗಾಡು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಖಾಯಂ ಪರಿಹಾರ ಕ್ರಮಗಳಿಂದ ಫಲವತ್ತಾದ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ. ಅಲ್ಲಿಯ ಸರ್ಕಾರದ ಇಂತಹ ಪ್ರಯತ್ನಕ್ಕೆ, ಸಾಹಸಕ್ಕೆ, ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಎಲ್ಲರ ಮೆಚ್ಚುಗೆಯು ಉಂಟು. ನಮ್ಮ ಅಭಾವ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಭೂಮಿ ತುಂಬ ಉತ್ತಮವಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೂ ಉತ್ತಮವಾದ ಭೂಮಿಯೇ ಇದೆ. ಇರುವ ಕೊರತೆ ಎಂದರೆ ನೀರಿನವೇ. ವರ್ಷಾಂತರಗಳಿಂದ ಉಂಟಾಗುತ್ತಿರುವ ಈ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಅಭಾವ ನಿವಾರಣೆಗೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಹಿಂದಿನ ಮತ್ತು ಇಂದಿನ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇದ್ದ ಅಡಿ ಆತಂಕಗಳು, ಕಂಟಕಗಳು ಏನೆಂಬುದು ನಮಗಂತೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ, ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದೇ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಕೋರಿಕೆ ಇಷ್ಟೆ. ಪದೇಪದೇ ಬರುತ್ತಿರುವ ಈ ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ತೊಲಗಿಸುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯೇ ಆಗಲಿ-ಭಗೀರಥ ಗಂಗೆಯನ್ನು ತಂದಂತೆ ಭಗೀರಥ ಪ್ರಯತ್ನವೇ ಆಗಲಿ-ಎಂದರೆ ಮೊಗರಾಯಿ ರಾಜ್ಯದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ, ರಾಮರಾಜ್ಯದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಿರೆಂದು ವಿನಂತಿಸುತ್ತೇನೆ ಎಂದರೆ ಅಭಾವ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಅಥವಾ ನದಿಗಳಿಗೆ ಅಣೆಕಟ್ಟು ಹಾಕುವುದು, ಇಲ್ಲವೇ ಕೆರೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸುವುದು, ರೈತರಿಗೆ ಬಾವಿ ತೋಡಿಸಲು ಸರ್ಕಾರ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಸಹಾಯ ಧನದಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಬಾವಿಯು ಆಗುವಂತೆ ಸರ್ಕಾರದ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿಯೇ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು, ಅಭಾವ ತೆರೆದೊರಿದ ಕೂಡಲೇ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವುದು, ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಅಗ್ಗದ ದರದಲ್ಲಿ ಅಂತಹ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಒದಗಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು, ಜನ, ಜಾನುವಾರುಗಳಿಗೆ ಬೋರ್‌ವೆಲ್ ಮೂಲಕ ನೀರು ಒದಗಿಸುವುದು, ಜಾನುವಾರುಗಳಿಗೆ ಮೇವು ಒದಗಿಸುವುದು ಇಂತಹ ಯಾವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡರೂ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಜನತೆಯ ಸಂಪೂರ್ಣ ಬೆಂಬಲವುಂಟೆಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಕೆಲವು ಮರೆನಾಡಿನ ಅಂಚಿನ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಅಭಾವ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ತೆರೆದೊಳುತ್ತಿದೆ. ಮಳೆಗಳು ಅನಿಶ್ಚಿತ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಿಂದ ಮಳೆ ಬರುತ್ತದೆಂದು ಬತ್ತ ಹಾಕಿದರೆ ಮಳೆ ಇಲ್ಲದೆ ಬತ್ತದ ಬೆಳೆ ಒಣಗಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಮಳೆ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಜೋಳ ವಗೈರೆ ಬುಟ್ಟಿ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಹಾಕಿದರೆ ಮಳೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬಂದು ಇದೂ ಕಟ್ಟು ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಹಿರಕೆರೂರು, ಬ್ಯಾಡಗಿ, ಹಾನೆಗರೆ, ಶಿಗ್ಗಾವಿ, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ, ಕಲಘಟಗಿ-ಮುಂತಾದ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ತುಂಬ ತೊಂದರೆಯುಂಟಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇಂಥ ಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ ಎದುರು

(ಶ್ರೀಮತಿ ನಾಗರತ್ನಮ್ಮೆ ಹಿರೇಮಠ)

ಜೈತ್ರಿ ಮತ್ತು ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು. ಅಲ್ಲದೆ ಮರೆನಾಡಿನ ಅಂಚಿನಲ್ಲಿರುವ ಹಳೆಯ ಕೆರೆಗಳ ದುರಸ್ತಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಒದಗಿಸಬೇಕು. ಹೀಗಾದರೆ ಈ ಭಾಗದಲ್ಲಿರುವ ಅಭಾವವನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ.

ಅತಿವೃಷ್ಟಿಯ ಅನಾಹುತಗಳಿಗೆ ನಾವು ವಿಸ್ತೃತ ಪದ್ಧತಿಯ ಪದ್ಧತಿ, ಅದರ ಅನಾವೃಷ್ಟಿಯ ಅನಾಹುತಗಳಿಗೆ 'ಹೊಡೆಯಾ ಪಿಶಾಚಿ ಅಂದರೆ ಗವಾಕ್ಷಿಯಲ್ಲಿ ಬಂದೆ' ಎಂಬಂತೆ ಪದೇ ಪದೇ ಬರುತ್ತಿರುವ ಈ ಅಭಾವದ ವಿಡುಗನ್ನು ಖಾಯಂ ಆಗಿ ನಿವಾರಿಸುವುದು ಅನಾಥ್ಯವಾದದ್ದೇನೋ ಅಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಸಾಹಸ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡಿದರೆ, ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೀರ್ತಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಯಿಂದ ಅನೇಕರು ಅನ್ನವಿಲ್ಲದೆ ಸತ್ತರೆಂಬ ಕಳಂಕ, ಕರಾಳ ಕಳಂಕವು ಬರಲಾರದ್ದೇ ಇಷ್ಟು ಕೊಳ್ಳೋಣ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಬಂದರೆ ಅದು ಆಡಳಿತವಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಅನಾಡಳಿತವಾಗುತ್ತದೆ. ಆಡಳಿತದ ಸತ್ವ ಪರೀಕ್ಷೆಗಾಗಿಯೋ ಏನೋ ಈ ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಪದೇ ಪದೇ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಈ ಸತ್ವ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಜಯಶಾಲಿಗಳಾಗಿರಿ, ದಿಟ್ಟತೆಯಿಂದ ಗೆಲ್ಲರಿ ಎಂಬ ನಮ್ಮ ಹರಕೆ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಉಂಟೆಂದು ಸಂತೋಷದಿಂದ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಧಾರವಾಸಿಗಳು ಆಕಾಶ ವಿಮಾನದಲ್ಲೇ ಒಡಾಡುತ್ತಿವೆ. ನಾವು ವಿಮಾನ ಏರು ವಂತಿಲ್ಲ, ಅವು ನಮಗೆ ನಿಲುಕುವಂತಿಲ್ಲ ಎಂಬಂತಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಳ್ಳೆಯ ಸುದ್ದಿಯನ್ನು ದಿಲ್ಲಿಯಿಂದ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಪಲ್ಲ ಅಕ್ಕಿ, ಎರಡು ಲಕ್ಷ ಪಲ್ಲ ಗೋಧಿ ಕೂಡಲೇ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಧಾನ್ಯ ಸಾಗಾಣಿಕೆಗೆ ಒಳ ರಾಜ್ಯಗಳ ಅಡ್ಡಿ ಆತಂಕಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುರಾಗುವುದು. ಆಂಧ್ರದಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಅಕ್ಕಿ ಸರಬರಾಜಿಗೆ ವ್ಯಾಸನ ಇತ್ತಾದ್ದು ರೈಲ್ವೆ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನೂ ಸಹ ಒದಗಿಸಲು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಿದೆ ವಗೈರೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದಿಂದ ಬಹು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಬೇಳೆಯೂ ಬರುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ 50 ಸಾವಿರ ಟನ್ ಅಕ್ಕಿ, 50 ಸಾವಿರ ಟನ್ ಗೋಧಿ ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ದವರನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಸಂತೋಷದ ವಿಚಾರ. ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ಈ ಪ್ರಯತ್ನಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಅನಂತ ಧನ್ಯವಾದಗಳುಂಟೆಂದು ತಿಳಿಸಿ ಈ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳು ಬಂದ ನಂತರ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಹೇಗೆ ವಿನಿಯೋಗವಾಗುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ಸಹ ಕುತೂಹಲದಿಂದ ನಾವು ನಿರೀಕ್ಷೆ ಸುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಚಾರ, ನಮ್ಮೆಲ್ಲರಿಗೂ ಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕ ವಿಚಾರವನ್ನು ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ವರ್ತಕರು ದೇಶ ಪ್ರೇಮದಿಂದ ಬಳಕೆದಾರರ ಹಿತವೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ವರ್ತನೆಯಾಗಿ, ಸರಿಯಾಗಿ ವರ್ತಿಸದೆ ಇದ್ದಲ್ಲಿ ಏನು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದು ನಮಗೆ ಗೊತ್ತು. ಆ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಉಗ್ರ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯನ್ನು ನೀಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಗಳು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದಂತೂ ನಮಗೆ ಅಮೃತ ಸಮಾನವಾದ ವಿಚಾರ. ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯವೇನೋ ಈ ಪ್ರಯತ್ನಗಳಿಂದ ದೊರೆಯುವುದು ನಿಸ್ಸಂದೇಹವಾದ ವಿಚಾರ. ದೊರೆತ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯ ಸರಿಯಾಗಿ ವಿನಿಯೋಗವಾಗುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಸಂದೇಹ ಉಂಟು. ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ವರ್ತಕರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಮಾರಾಟಕ್ಕೆ ವರ್ತಕರಿಗೆ ಬಡುಗಡೆ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ನಿಷೇಧಿಸಲ್ಪಡುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಸರಕಾರಿ ದಾಸ್ತಾನು ಕೋಶಗಳಲ್ಲಿ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯದ ರಕ್ಷಣೆಯ ಬಗ್ಗೆ ನಿಷೇಧವಾಗುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರಕ್ಕೆ ಈಗಲೇ ಸರಿಯಾದ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು. ಬಡಜನರ ಹೊಟ್ಟೆ ಹೊಡೆದು ತಮ್ಮ ಹೊಟ್ಟೆ ಬೆಳಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಕಾಳಸಂತೆ ಕದಲಿಮರಿಗೆ, ಇವರಿಗೆ ನೆರವಾಗುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಕಾನೂನು ಶಿಕ್ಷೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಪೊಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿರುವ ಮೂಗುಂ ಶಿಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅಮೇಲೆ ಕಟ್ಟಳೆ ವಿಚಾರಣೆ ವಗೈರೆ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ನಡೆದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದೇನೋ ಎಂದು ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಹಿಂದೆ ಸರಕಾರದ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯ ಹಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಅನಂತ ಅಕ್ರಮ ನಡೆದಿರುವುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿರುವ ವಿಚಾರ. ಅಂತೆಯೇ ಒಬ್ಬ ರಾಜಕೀಯ ಟೀಕಾಕಾರರು "ಸರಕಾರಿ ಕೋರಿ ಖಾನೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಧಾನ್ಯ ಮಧ್ಯರಾತ್ರಿಗೆ ತಿಂದುಹಾಕುವುದು ಹಗ್ಗೋ," ಹೀಗೆಂದು ವರದಿ ಮಾಡಿದವನ್ನು ನಿಜವೆಂದೇ ನಂಬಿತ್ತು ಆಗಿನ ಸರಕಾರ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರಕಾರ ತುಂಬಾ ನಿಗಾ ಇಡಬೇಕು. ಪಾಮಾಣಿಕತೆಗೆ ಬೆರೆ ಕೊಡಬೇಕು. ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ನಂಬಿಗೆ ಬಂದು ಅಪರಾಧ. ಯಾರನ್ನಾದರೂ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನೇ ಆಗಲಿ ವರ್ತಕರನ್ನೇ ಆಗಲಿ ನಂಬಿದರೆ ಅವರು ಕೈ ಕೊಟ್ಟುಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಕಾರಣ ನಂಬಿದಂತಿರಬೇಕು ಎಂಬುದೇ ಇರಬೇಕು. ನಂಬಿದರೆ ಕಡಕು ತಪ್ಪದು. ಇದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಗೊಡಬೇಡಿ, ಎಂದು ಸರಕಾರದವರಿಗೆ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಅಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳ ವ್ಯಾಪಾರ ಯಾರು ನಡೆಸಬೇಕು? ಹೈಪಾರಸ್ಕರ್ ಅಥವಾ ಸರ್ಕಾರವೇ ಎಂದು ದನ್ನು ಬಡಾ ಬಂಡಿತವಾಗಿ ಹೇಳಲಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಕರು ಮಾಡಲೆಂದರೆ ಅವರು ಸರ್ಪ ಎದ್ದಂತೆ. ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಲೆಂದರೆ ಹುಲಿ ಇದ್ದಂತೆ. ಇವೆರಡು ಮರಣಾಂತರ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಮಧ್ಯೆ ಜನತೆ ಪಾರಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇನ್ನು ಧಾರಣೆ ವಾಸಿಗಳ ನಗದಿ ಅದರೂ ಅಷ್ಟೇ. ಇಲ್ಲ ಬೇರೆ ರೈತರಿಗೆ ಏನು ಬೇಕುತದೆ. ತನ್ನ ಬೆಳೆ ತಕ್ಕ ಪ್ರತಿಫಲ ದೊರೆಯದಿದ್ದರೆ ರೈತರು ವ್ಯವಸಾಯದಲ್ಲಿ ನಿರುತ್ಸಾಹ ತೋರಿಸುವುದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕ. ಹೀಗೆ ಅಹಾರ ಧಾನ್ಯದ ಬೆರೆ ಹಂಚಿಕೆಗಳು ಅಖಿಲ ಭಾರತದ ತೊಡಕಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಾಗಿವೆ. ತಜ್ಞರ ತರೆ ತಿನ್ನುತ್ತಿವೆ. ಈ ಪ್ರಸಂಗದಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಪುಳಿದಿರುವ ದಾರಿ ಒಂದೇ. ನೆಪೋಲಿಯನ್ನನ ಸೈನಿಕನೊಬ್ಬನು ತನಗಿದ್ದ ಸಾಲವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಬರೆದು ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ, ಓ ದೇವರೇ ಈ ಸಾಲವನ್ನು ತೀರಿಸುವರು ಯಾರು? ಎಂದು ಬರೆದು ಹಾಗೆ ನದಿ ಹೋದನಂತೆ. ತನಿಖೆಗೆಂದು ರಾತ್ರಿ ಗನ್ನು ಹೊರಟಿದ್ದ ನೆಪೋಲಿಯನ್ ಚಕ್ರವರ್ತಿ ಆ ಸೈನಿಕನ ಶಿಬರದಲ್ಲಿ ದೀಪ ಎದ್ದುದರಿಂದ ಒಳಗೆ ಹೋಗಿ ನಾನು ನೆಪೋಲಿಯನ್ ತೀರಿಸುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಬರೆದು ಹೋಗಿ ಆ ರೀತಿ ಸಾಲ ತೀರಿಸಿದನಂತೆ. ಅದರಂತೆ ಜನತೆಯೂ ಸಹ ಓ ಪರಮಾತ್ಮ ನಮ್ಮ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವ ರಾರು ಎಂದು ಬರೆದಿಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಾವು ಬಗೆಹರಿಸಬರ್ದಿವು ಎಂದು ಹೇಳುವವರು ಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಸರಕಾರ ಈ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡಿದರೆ ಅಭಿವ ನೆಪೋಲಿಯನ್ ಆಗುತ್ತದೆ, ಯೋಚಿಸಿ ನೋಡಿ ಎಂದು ವಿನಂತಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಸರ್ಕಾರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಾಗಲೀ ಸರಕಾರಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಾಗಲೀ ಅಹಾರ ಧಾನ್ಯ ವಿತರಣೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಗೆ ಬೆರೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಮಾತ್ರ ಸರಿಯಾದ ವಿತರಣೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲವಾದಲ್ಲಿ ಒಂದುವರೆ ರೂಪಾಯಿಗೆ ಒಂದು ಸೇರು ಅಕ್ಕಿ ಮಾರುವ ಕಳ್ಳ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು ಸಕ್ಕರೆ ಇದ್ದರೂ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವ ನುಳ್ಳು ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು ಇವರ ಮೇಲೆ ದೂರು ಹೇಳಿದರೆ ಪಾಪ ಅವರು ಅಂತಹವರಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವ ಲಂಚಕೋರ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಸರಕಾರದ ಪ್ರಯತ್ನವೆಲ್ಲಾ ಯಿದ್ವಾ ತದ್ವಾ ಆಗಿ ಬಿಡುತ್ತದೆ. ಕಾರಣ ಅಹಾರ ಒದಗಿಸಲು ಎಷ್ಟು ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆಯುವುದೋ ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಯತ್ನ ವಿತರಣೆಗೆ ಇರಬೇಕೆಂದು ಸರಕಾರದವರು ಬಾಬು ತಪ್ಪದೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ವಿನಂತಿಸುತ್ತೇನೆ. Assembly Members are only the interpreters of the people ಎಂದು ಒಬ್ಬ ರಾಜಕಾರಣಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಯುಕ್ತ ಅಭಾವ ಪ್ರದೇಶಗಳ ನಿವಾರಣೆ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಅಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳ ಬೆರೆ ಹತೋಟಿ ಹಂಚಿಕೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಜನತೆಯ ಆಶೋತ್ತರಗಳನ್ನು ಹ್ಯುತ್ಯೂರ್ವಕ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಯಿಂದ ಈಡೇರಿಸಿರೆಂದು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ವಿನಂತಿಸುತ್ತೇನೆ. ನ್ಯಾಯವಾದ ಬೆರೆಗೆ ಧಾನ್ಯ ಪೂರೈಕೆ ಆಗಲೆನ್ನುವುದೇ ಜನತೆಯ ಬಯಕೆ. ಇಷ್ಟು ಹೇಳಲು ನನಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ನನ್ನ ವಂದನೆಗಳು.

† ಶ್ರೀ ಗಂಗಾಧರ ನಾಮೋಷಿ.—ಸಾಮಿ, ಈ ಸರಕಾರದ ನೀತಿಯಿಂದಲೇ ಈ ಹೊತ್ತು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಹಾರಧಾನ್ಯ ಮತ್ತು ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿರುವ ಎಲ್ಲ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಬೆರೆಗಳು ವಿರುತ್ತವೆ. ಈ ವಿಚಾರ ಬಂದಾಗೆಲ್ಲ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರ ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರದ ಮೇಲೆ ಹೇಳುವುದು, ರಾಜ್ಯಸರಕಾರ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದ ಮೇಲೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಹೊರಿಸುವುದು, ಹೀಗೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದೆ ಬ್ರಿಟಿಷರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಬೇರೆಯವರ ಮೇಲೆ ಹಾಕಿ ಪಾರಾಗಬೇಕೆಂದಿದ್ದರು. ಅದೇ ನೀತಿಯನ್ನು ಈಗ ನಮ್ಮ ಸರಕಾರದವರು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಹಾಕಿದರೆ, ನಾವೇನೂ ಮಾಡೋಣ ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಹಾಕಿದರೆ, ನಾವೇನೂ ಮಾಡೋಣ ಅಹಾರಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ರೈತರು ಒಳ್ಳೆಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯಬೇಕು, ನಾವೇನೂ ನೇರವಾಗಿ ಮಾಡುವವಾಗಿಲ್ಲ, ರಾಜ್ಯಸರಕಾರ ಹೆಚ್ಚು ಬೆಳೆದು ತಂದರೆ ನಾವು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಹೆಚ್ಚು ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಸಾಲಿಬ್ಬ ಬೇಕು, ನೀರಾವರಿ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡ ಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹಣವಿಲ್ಲ, ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದವರು ಕೊಟ್ಟರೆ ನಾವು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಏಕೆ ಹೀಗಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದರೆ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕಟ್ಟು ನಿಟ್ಟಾದ ಧೋರಣೆಯಿಲ್ಲ. ಪರದೇಶಗಳಿಂದ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ತಂದದ್ದರಿಂದ ಇನ್‌ಫ್ಲೇಷನ್ ಎಂದರೆ ಹಣದುಬ್ಬರ ಬಂದು ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆ. ಇನ್‌ಫ್ಲೇಷನ್ ಬಂದು ಅಹಾರಧಾನ್ಯಗಳ ಬೆರೆ ಸ್ಥಿತಿವದಲ್ಲಲ್ಲ. ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಸರಕಾರದ ತೆರಿಗೆಯು ನೀತಿಯಿಂದಲೂ ಹೀಗಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದೊಂದು ವಿಚಾರಕವಾಗಿವೆ. ಅನ್ನಧಾನ್ಯಗಳಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕಿದರು, ಇದರಿಂದ ಬೆರೆಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಕಾರ್ಮಿಕರು ಹೆಚ್ಚು ತುಟ್ಟಭತ್ಯೆ ಕೇಳಿದರು. ಅನ್ನಧಾನ್ಯಗಳ ಬೆರೆ ಹೆಚ್ಚಿದೆ, ನಮಗೆ ಹೆಚ್ಚು ತುಟ್ಟಭತ್ಯೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದರು. ಅದನ್ನು ಕೊಟ್ಟಮೇಲೆ ಮಿಲಿ ಮಾಲೀಕರು ತಾವು ತಯಾರು ಮಾಡುವ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಬಟ್ಟೆಬರೆಗಳ ಧಾರಣೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಿದರು. ಅಮೇಲೆ ಬೇರೆ ಸರಕಾರಿ ನೌಕರರು ನಮಗೆ ತುಟ್ಟಭತ್ಯೆ ಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದರು.

(ಶ್ರೀ ಗಂಗಾಧರ ನಾಮೋಶಿ)

ಇದನ್ನು ಸರಿದೂಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸರಕಾರದ ಬಡ್ಡೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಮೂರು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಕಡಮೆ ಬಿದ್ದಿದೆ ಎಂದು ಮತ್ತೆ ಒಂದು ಒಂದೂವರೆ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕುವುದು. ಹೀಗೆ ಕುಳ್ಳ ಎಣ್ಣೆ ಗಾಣದ ಮೇಲೆ ಕುಳ್ಳತು ಒಂದೇ ಕಡೆ ಸುತ್ತುತ್ತಿರುವಂತಾಗಿದೆ. ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಹಾಕುವುದರಲ್ಲಿ ಸೇಕಡ ಒಂದಿದ್ದು ದನ್ನು ಎರಡರಷ್ಟು ಮಾಡುವುದು, ನಿಂಗರ ಪಾಯಿಂಟ್ ಇದ್ದದನ್ನು ಮಲ್ ಪಾಯಿಂಟ್ ಮಾಡುವುದು ಹೀಗಾಗಿ ಒಂದೊಂದು ಸಾರಿಯೂ ಬೆಲೆಗಳು ದಿನದಿನೇ ಏರುತ್ತಿವೆ. ತೆರಿಗೆ ಹಾಕಿದರೆ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಮಾರ್ಲೆಕರು ತೆರಿಗೆ ಮತ್ತು ಅದರ ಮೇಲೆ ರಾಭ ಎರಡರನ್ನೂ ಸೇರಿಸಿ ಬೆಲೆಗಳನ್ನು ಏರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಸಿನೆಮಾಗಳ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕಿದರು. ಇವರು ಎರಡಾಣೆ ಹಾಕಿದರೆ ಅವರು ಎರಡಾಣೆ ಮಾತ್ರ ಏರಿಸಲಿಲ್ಲ, ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿದರು. ಹೀಗಾಗಿ ಸರಕಾರದ ಥೋರಣೆಯಿಂದ ನಮಗೆ ತೊಂದರೆ ಬಂದಿದೆ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಹಣವಿದೆ, ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕೆಲಸಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ, ಇದರಿಂದ ಜನರಲ್ಲಿ ಕೊಳ್ಳುವ ಶಕ್ತಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು.

5-00 P.M.

ಸ್ವಾಮಿ, ಯಾರ ಹತ್ತಿರ ಇದೆ ಪರ್ಜೇಜಿಂಗ್ ಪಾವತೆ? ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಹಾಗೂ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಮನೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಪೂನ್ಸ್ ಒಳ್ಳೇ ಬಟ್ಟೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಸಿನೀಮಾ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಇರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅವರು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಇದ್ದಾರೆಂದು ಅನಿಸಬಹುದು. ಡ್ರೆಸ್ಟಿಂಗ್ ಮಾಡಿದ ಬಟ್ಟೆ ಹಾಕಬಹುದು ಆದರೆ ಉಟಕ್ಕೆ ಎನಿದೆ? ಭಾರತ ದೇಶದ ಹವಾಗುಣಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಮನುಷ್ಯ ಜೀವನ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಹಾಲು ಬೆಣ್ಣೆ, ತುಪ್ಪ, ಅಕ್ಕಿ, ಬೇಳೆ, ತರಕಾರಿ, ಮುಂತಾದ ವಿಚಾರ್ಯಮಿನ್ಸ್ ಎ, ಬಿ, ಸಿ, ಡಿ, ಉಳ್ಳ ಆಹಾರ, ಯಾರಿಗೂ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಸರಕಾರದ ಇರಾಖಾ ಸೆಕ್ಟರಿಗಳು ಕೂಡ ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆವುಳ್ಳ ಪದಾರ್ಥ ಆಹಾರ ಕೇವಲ ಮಾಡುತ್ತಾರೋ ಇಲ್ಲವೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಾತ್ರ ಹೆಚ್ಚು ಆಹಾರ ತಿನ್ನುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಯಾಕೆಂದರೆ ಅವರು ಸಂಚಾರಕ್ಕೆ ಹೋದಾಗಲೇ ಅವರಿಗೆ ಒಳ್ಳೇ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಇನ್ನಷ್ಟು ತಿನ್ನಿರಿ ಇನ್ನಷ್ಟು ತಿನ್ನಿರಿ ಎಂದು ಬಲವಂತ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಅವರು ಆಹಾರ ಹೆಚ್ಚು ತಿಂದು ಅವರ ಹೊಟ್ಟೆ ಮಾತ್ರ ಮುಂದೆ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಆದರೂ ಕೂಡ ಅವರು ಸ್ಟೆಂಟಿಫಿಕ್ ಆಗಿ ಆಹಾರ ತಿನ್ನುವುದಿಲ್ಲ. ಶಾಸ್ತ್ರೀಯವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಆಹಾರ ಅನ್ನ ಎಷ್ಟು ಜನಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ? ಚಹಾ ಕುಡಿದು ನಿಗರೇಟು ಸೇದಿಕೊಂಡು ಎಷ್ಟೋ ಜನ ಬದುಕಿರುತ್ತಾರೆ. ಎಷ್ಟೋ ಜನ ಹೋಟೆಲ್ ಉಟ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಇರುತ್ತಾರೆ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಜನರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಜಾಸ್ತಿ ದುಡ್ಡು ಇದೆ, ಇದಕ್ಕೆ ಉದಾಹರಣೆ ಎಂದರೆ ಸಿನೀಮಾ ಹಾಸಿನಲ್ಲಿ ಜನರು ಸಾಲು ಸಾಲಾಗಿ ಕ್ಯೂ ನಿಂತು ಟಿಕೆಟ್ ಕೊಂಡು ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ಜನರ ಪರ್ಜೇಜಿಂಗ್ ಪಾವತೆ ಹೆಚ್ಚು ಆಗಿದೆ ಎಂದು ಕೆಲವರು ಹೇಳಬಹುದು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾತು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನ ಜನರ ಸಲುವಾಗಿ ಬಡ ಜನರ ಸಲುವಾಗಿ ನಿಮಗೆ ಬಹಳ ಪ್ರೇಮ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಇಲ್ಲಿಯ ಕೆಳದರ್ಜೆಯ ನೌಕರರ ಡೀ. ಎ. ಐದು ರೂಪಾಯಿ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿದಿರಿ. ಆದರೆ ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನಲ್ಲಿ ಬಡವರು ಹೇಗೆ ಇದ್ದಾರೆ ನೋಡಿದ್ದೀರಾ? ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನ ಕಡೆ ಮಳೆಯಾಗಲ್ಲ. ಹೋದ ಸಲ ಕೂಡ ಮಳೆಯಾಗಲ್ಲ. ಈ ವರ್ಷ ನಹ ಮಳೆಯಾಗಲ್ಲ. ಲ್ಯಾಂಡ್‌ಲೆಸ್ಸ್ ರೇಬರನ್-ಅನ್ ಎಂಪ್ಲಾಯಾ'ಮೆಂಟ್ ಛೊತಾಕಾರವಾಗಿ ಬೆಳೆದಿದೆ. ಅವರಿಗೆ ಕೆಲಸವಿಲ್ಲ, ತಿನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಆಹಾರವಿಲ್ಲ. ಅವರ ಸಲುವಾಗಿ ಸರಕಾರ ಎನು ಮಾಡಿದೆ? ನಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟೇ ಜನರಿಗೆ ಪರ್ಜೇಜಿಂಗ್ ಪಾವತೆ ಇರಬಹುದು. ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವವರಿಗೆ, ಮಿಲಿಟರಿ ಸೆಂಟರ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವವರಿಗೆ ಕೆಲಸ ಸಿಕ್ಕಬಹುದು. ಆದರೆ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಜನರಿಗೆ ಎನು ಕೆಲಸ ಇದೆ? ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಜನರಿಗೆ ಕೆಲಸ ಕೊಡಿಸುವುದರ ಸಲುವಾಗಿ ಎನು ಮಾಡುತ್ತೀರಿ? ದಿನ ದಿನಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿಹ್ಚು ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳ ಬೆಲೆ ಮೇಲೆ ಏರುತ್ತಿದೆ. ಈ ಧಾರಣೆ ಕೊಟ್ಟು ಜನ ಹೇಗೆ ಜೀವಂತ ಇರುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೀವು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ? ರಾಜ್ಯದ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸೇರಿ ಕಾನ್‌ಫರೆನ್ಸ್ ಮಾಡಿ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳ ವ್ಯಾಪಾರ ವನ್ನು ಸರಕಾರವೇ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅದಕ್ಕೆ ನಿಯಂತ್ರಣ ಹಾಕಿ ಒಳ್ಳೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ತರುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿರುವುದು ಪ್ರೇಷನದಲ್ಲಿ ನಡೆದಿದೆ. ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯ ಹೃದಯವುಳ್ಳವರು. ಯಾರಾದರೂ ಮುಂದೆ ಬಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಆಗಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಅವರು ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯವರು. ಆದರೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳ ವ್ಯಾಪಾರ

ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನೂತ್ ಪ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಯೇ? ಇದುವರೆಗೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಡಿಫೆನ್ಸ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾ ಆಕ್ಟ್ ಜಾರಿಗೆ ಬಂತು. ಪ್ರಿವೆಂಟಿವ್ ಡಿಫೆನ್ಸನ್ ಆಕ್ಟ್ ಬಂತು ಅನೇಕ ಕಾನೂನುಗಳು ಬಂದಿವೆ. ಆದರೆ ಕಾಲಾ ಬಾಜಾರ ಮಾಡುವವರನ್ನು ಜೇಲಿಗೆ ಕಳಿಸಲಿಲ್ಲ. ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕ್ಯಾಪಿಟಾಲಿಸ್ಟರನ್ನು ಕಳ್ಳನಂತೆ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡಿದರೂ ಕೂಡ ಅಂಥವರನ್ನು ಜೇಲಿಗೆ ಕಳಿಸಲಿಲ್ಲ. ಇವರು ಅವರಿಗೆ ಬರೀ ವಿನಂತಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ ಎನು ಉಪಯೋಗವಾಗುತ್ತದೆ? ಇಲೆಕ್ಷನ್ ಬಂದರೆ ಅಂಥವರು ಇವರಿಗೆ ಐವತ್ತು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಇಷ್ಟತ್ತು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಚೆಕ್ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಇವರಿಗೆ ಅವರಿಂದಲೇ ಧನ ಸಹಾಯ ದೊರೆಯುತ್ತಿದೆ. ಕಳ್ಳನಂತೆ ಮಾಡುವವರೇ ಇವರ ಸುತ್ತುಮುತ್ತಲೂ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಅನ್ಯಧಾನ್ಯದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರಕಾರ ಸ್ಪೆಟ್ ಟ್ರೇಡಿಂಗ್ ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಸುವುದಿಲ್ಲ. ದರಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ತರುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಗೋಧಿ ಕೊಡುವ ಕಡೆ ಅಕ್ಕಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಅಕ್ಕಿ ಕೊಡಬೇಕಾದ ಕಡೆ ಗೋಧಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯ ಹಂಚುವುದನ್ನು ಕೋ ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳಿಗೆ ವಹಿಸಿಕೊಡುತ್ತಾರೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಕೋ ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಗದ್ದಲ ಇದೆ. ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧಿಯವರ ಹೆಸರನ್ನೇ ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಇರುವ ಖಾದಿ ಬೋರ್ಡಿನಲ್ಲಿ ಗದ್ದಲ ಎದ್ದಿವೆ. ಅಲ್ಲೆಯೇ ಈ ರೀತಿಯಾದರೆ ಇನ್ನು ಬೇರೆ ಸೊಸೈಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಏನು ನಡೆದಿರಬಹುದು ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಕೊಟ್ಟಣದ ಅಕ್ಕಿ ಎಂಬ ಹೇಳಿ ಮಿಶನ್‌ನಲ್ಲಿ ತಯಾರಾದುದಿವೆ ಅಕ್ಕಿ ಕೊಟ್ಟಿ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡುವ ಅನೇಕ ಕೋ ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳಿವೆ. ಸಕ್ಕರೆ ಹಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಸಹ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅವರ ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿರುವ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನವರೇ ಇಂಥ ಅನೇಕ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಸರಕಾರದ ವಿರುದ್ಧ ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅದುದರಿಂದ 100ಕ್ಕೆ 99 ಸೊಸೈಟಿಗಳು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಇದರಿಂದ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲೆಯೇ ಒಂದು ಸೊಸೈಟಿ ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆದಿರಬಹುದು. ಕಣ್ಣಲ್ಲಿ ಮಣ್ಣು ಹಾಕುವ ಕೆಲಸ ಮಾತ್ರ ನಡೆದಿದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹತೋಟಿಗೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಆರೋಗ್ಯ ಕರೋಗ್ಯ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಸಂಘ ಮಾಡಬಹುದು. ಎನ್ ಒ ಬಿ ಜೆ ಮೂರನೇ ನಾಲ್ಕನೇ ದರ್ಜೆಯ ಕೆಳ ದರ್ಜೆಯ ಸರಕಾರೀ ನವಕರರಲ್ಲಿ ಸಹ ಅನ್ ರೆಸ್ ಉಂಟಾಗಿ ಸಂಘ ಮಾಡಬಹುದು. ಸರಕಾರದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಭೀಕರವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿಯ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಮೂರು ಗಂಟೆ ಅಸೆಂಬ್ಲಿಗೆ ಬಂದರೆ ಒಂದು ದಿನಕ್ಕೆ 16 ರೂಪಾಯಿ ಭತ್ಯೆ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. ಮುಂಜಾನೆಯಿಂದ ಸಂಜೆಯವರೆಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಕೂಲಿಕಾರನಿಗೆ ಎನೂ ಇರಲ್ಲಾ ಅದು ಏಕೆ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ಪಾರ್ಲಮೆಂಟ್ ಸದಸ್ಯರು ಸಂಬಳ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡರು, ಡಿ ಎ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡರು, ನಮಗೆ 5—10 ರೂಪಾಯಿ ಆದರೂ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೆಳದರ್ಜೆಯ ಸರಕಾರಿ ನೌಕರರು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ನಮಗೂ ಏನಾದರೂ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಿ ತುಟ್ಟ ಭತ್ಯೆ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಅವರು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ತುಟ್ಟ ಭತ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಜನತೆಯ ಮೇಲೆ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಹಾಕಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂಥ ಒಂದು ವಿಶೇಷ ಸರ್ಕಲ್ ಅಂದರೆ ಒಂದು ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂಥಾದ್ದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡದೆ ಸ್ಪೆಟ್ ಟ್ರೇಡಿಂಗ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಶನ್ ನಡೆಸಿ ಒಳ್ಳೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಇಷ್ಟನಿಯಂತ್ರ ಪುಡ್‌ಗ್ರೇನ್ಸ್ ಮೇಲೆ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಹಾಕಬಾರದು. ಎಷ್ಟು ಹೇಳಿದರೂ ಕೇಳಲಿಲ್ಲ. ಜಿತ್ತಿಯವರು ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರು, ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದರು ಶ್ರೀ ಆರ್ ಎಂ ಪಾಟೀಲರವರು ಮೋಟಾರ್ ವೆಹಿಕಲ್ಸ್ ಆಕ್ಟ್ ತಂದರು. ಇದರ ಪರಿಣಾಮ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ರೈಲ್ವೆಯಿಂದ ಹೋಗತಕ್ಕ ಸಾಮಾನಿನ ನಾಲ್ಕು ರಷ್ಟು ಸಾಮಾನು ಮೋಟಾರಿನಿಂದ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ಇದು ನನಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಿದೆ. ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟ್ ಕಂಪನಿಗಳಿವೆ. ಟ್ರೇನಿನಿಂದ ಮಾಲು ಕಳಿಸುವುದಿಲ್ಲ ಯಾಕೆಂದರೆ ತಡವಾಗುತ್ತದೆ. ತಡವಾಗಬಾರದೆಂದು ಮೋಟಾರಿನಿಂದ ಮಾಲು ಕಳಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈಗ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟೇಶನ್ ಮೇಲೆ ಹೇವಿ ಟ್ಯಾಕ್ಸೇಶನ್ ಹಾಕಿದ್ದೀರಿ. ಅದುದರಿಂದಲೇ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಪ್ರದೇಶದಿಂದ ತೊಗರಿಬೇಳೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾಕೆಂದರೆ ತೊಗರಿಬೇಳೆ ಗುರುಬಗ್ಗಾದರೆ ಸುಮಾರು 450 ಮೈಲಿ ಮೋಟಾರಿನಲ್ಲಿ ಬರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಚೀಲಕ್ಕೆ ನಾಲ್ಕೈದು ರೂಪಾಯಿ ಟಾರ್ಡ್ ಆಗುತ್ತದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಹೆಚ್ಚು ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಕೊಡಬೇಕು. ಟ್ಯಾಕ್ಸೇಶನ್ ಪಾಲಿಸಿ ಸೆಂಟರಿನಲ್ಲಿಯೂ ಸ್ಟೇಷನಲ್ಲಿಯೂ ಈ ತರಹ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಅನ್ಯಧಾನ್ಯದ ಮೇಲೆ ಅಡ್ವಾನ್ಸ್ ಹಣ ಕೊಡಬಾರದು ಎಂದಿದೆ. ಆದರೆ ಕೆಲವು ಷೆಡ್ಯೂಲ್ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಎಳ್ಳು ಇದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿ ಒಳಗೆ ಬೋಳಿವಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಹಣ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಯಾರು ಹೇಗೆ ಚೆಕ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ? ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇನ್‌ವೆಸ್ಟಿಗೇಶನ್ ಸರಕಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರ

(ಶ್ರೀ ಗಂಗಾಧರ ನಮೋಶಿ)

ಇದ್ದರೆ ನಾನು ಕೆಲವು ಕಡೆ ಇದನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತೇನೆ. ಎಲ್ಲೆಯವರೆಗೆ ಪೆಡ್ಯೂರ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ಸ್ ನ್ಯಾಷನಲೈಸ್ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅಲ್ಲೆಯವರೆಗೆ ಈ ವ್ಯಾಪಾರ ಈ ತರಹ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಇಲ್ಲವಿದ್ದರೆ ತೊಂದರೆಮಾಗುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನು ಜೋಳದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಜೋಳ ನಮ್ಮ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಹಾಗೂ ಅಂಧ್ರ ರಾಜ್ಯಗಳ ಸ್ವಲ್ಪ ಭಾಗ ಮತ್ತು ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಜೋಳ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಅದರ ಇಂದು ನಮ್ಮ ಜನರಿಗೆ ತಿನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಜೋಳ ಇಲ್ಲ. ಏನು ಮಾಡುವುದು? ನಮ್ಮ ದುಡ್ಡಿನವರು ಸಂಗತಿ ಎಂದರೆ 35 ರೂಪಾಯಿಗೆ ಒಂದು ಚೀಲ ಜೋಳ ಮಾರುತ್ತಿದ್ದರು. ಈಗ ಅದರ ಬೆರೆ 60 ರೂಪಾಯಿ ಆಗಿದೆ. ಈಗ ಬೆರೆ ಕಡಿಮೆ ಹೇಗೆ ಆಗುವುದು? ಕಟ್ಟು ನಿಟ್ಟಾದ ಒಂದು ಪಾಲಿಸಿ ಇಲ್ಲ. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಸರ್ಕಾರ ತನ್ನ ರಾಜ್ಯದಿಂದ ಧಾನ್ಯ ಹೊರಗೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಕಾನೂನು ರೀತ್ಯಾ ಪರ್ಫಿಶನ್ ಕೊಡದೇ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ರಿಕ್ವೆಸ್ಟ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ತಡೆಗಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಜೋಳದ ಬೆರೆ ಒಂದು ಚೀಲಕ್ಕೆ 65 ರೂಪಾಯಿ ಇದ್ದದ್ದು ನಾಲ್ಕು ರಾರಿ ರೋಡ್ ಜೋಳ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದರೆ ಮರುದಿನವೇ ಬೆರೆ 54 ರೂಪಾಯಿಗೆ ಇಳಿಯುತ್ತದೆ. 64 ರೂಪಾಯಿಗಳು ಅದ ಘಳಿಗೆ, ಅವರು ಕೆಲವು ಲೇಡರುಗಳು ಹತ್ತಿರ ಹೋದರು. ಅವರು ಅದಕ್ಕೆ ಕಾನೂನಿಲ್ಲ, ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರಿಗೆ ನೋಟೀಸು ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಬೆದರಿಸಿ ಅಂತ ಹೇಳಿದರು. ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರು ಎಲ್ಲ ನೋಟೀಸು ಕೊಡುತ್ತಾರೋ ಎಂದು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಪೋಲೀಸಿನವರೂ ಡಿಮೊರಾಟ್ಸಸ್ ಅದರು. ಅವರು ಒಳಗಿಂದೊಳಗೆ ನಾಲ್ಕು ರೂಪಾಯಿ ಕೆಸೆಯೊಳಗೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡರು. ಒಕ್ಕಲಿಗೂ ಇದರಿಂದ ರಾಭ ಎಲ್ಲ. ಇದು ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಸಬ್ ಕ್ಷೆ ಅಲ್ಲ, ಇದು ಸ್ಟೇಟ್ ಸಬ್ ಕ್ಷೆ. ಜೋಳ ಪರದೇಶದಿಂದ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಬೇರೆ ಪ್ರಾಂತ್ಯದಿಂದ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಜೋಳದ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಮಾನ್ಯ ನಮ್ಮ ಅನ್ಯದಾತ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೆಬಲೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಿ, ಜೋಳವನ್ನು ಹಾರ್ವೆಕ್ಸ್ ಸೀನ್‌ನಲ್ಲಿ ಪರ್ಫೆಷನ್ ಮಾಡಿ ಸ್ಪಾಕ್ ಮಾಡಿ. ಸೀನ್‌ನಲ್ಲಿ 10-12 ರೂಪಾಯಿ ಡಿಫರೆನ್ಸ್ ಆಗುತ್ತದೆ. ಈವಾಗಂತೂ 20-25 ರೂಪಾಯಿ ಡಿಫರೆನ್ಸ್ ಆಗುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರ ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡಿ, no loss, no profit basis ಮೇಲೆ ಜೋಳ ಸ್ಪಾಕ್ ಮಾಡಬೇಕು. ಗುಲ್ಬರ್ಗದಲ್ಲಿ ಜೋಳದ ಧಾರಣೆ ಜಾಸ್ತಿ ಯಾಗಿರುವುದಲ್ಲದೆ, ಅಲ್ಲಿ ಯಾವ ಇಂಥಸ್ಥಿಯೂ ಇಲ್ಲ. ಮೊದಲು ಇದ್ದವು ಮಾತ್ರ ಇದೆ. ಜನಗಳಿಗೆ ಬೇರೆ ಎಂಪ್ಲಾಯಿಮೆಂಟಿಗೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಯಾವ ತರಹ ಇರಿಗೇಷನ್ ಫೆಸಿಲಿಟಿಯೂ ಇಲ್ಲ ಅಲ್ಲ ಪಾಪ್ಯುಲೇಷನ್ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ; ಅಲ್ಲಿ ಏನು ಕಡಿಮೆ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಆ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಅಕ್ಕಿ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ, ಗೋದಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹೈದರಾಬಾದಿನ ಗಾಡೆ ಮಾತು ಉಂಟು. 1901ರಲ್ಲಿ ದುಷ್ಕಾಲ ಬತ್ತಂತೆ. ನಮ್ಮ ನೈಸಾಮ್ ಪಾಶಾ ಹತ್ತಿರ ಹೋದರೆ, ಅವರು ಹೇಳಿದರು: ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಜೋಳ ಇಲ್ಲ, ಫೀ, ಖಚಡಿ ಖಾವಾ ಅಂತ. ಅಂದರೆ ಅನ್ನ, ತುಪ್ಪ ತಿನ್ನಿ ಅಂತ ಹೇಳಿದರು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ಜೋಳ ರೂಪಾಯಿಗೆ 1½ ಸೇರು ಕೂಡ ಮಾರುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಗೋದಿ ರೂಪಾಯಿಗೆ 2½ ಸೇರು ಮಾರುತ್ತಾರೆ. ತಾವು ಹೇಳುವ ಗಾಡೆ it is quite the opposite; ಅದಕ್ಕೂ ಇದಕ್ಕೂ ತದ್ವಿರುದ್ಧ.

ಶ್ರೀ ಗಂಗಾಧರ ನಮೋಶಿ.—ಗೋದಿ ತಿನ್ನಿ ಅಂತ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಮಗೆ ಅಕ್ಕಿ, ರಾಗಿ ಕೂಡಿ ಜೋಳದಲ್ಲಿ ಚಪ್ಪಾತಿ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಎಣ್ಣೆ, ತುಪ್ಪ ಬೇಕು. ಎಣ್ಣೆ ಧಾರಣೆ ಎಷ್ಟು ತುಟ್ಟಿಯಾಗಿವೆ ಎಂದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಹಿಟ್ಟು ಹಚ್ಚಿ ಅದನ್ನು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳುವಂತೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ತುಪ್ಪ ಅಥವಾ ಎಣ್ಣೆ ಇಲ್ಲದೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಕ್ಕಿ ಬೆಳಗಾಂ, ಬಿಜಾಪುರದವರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತೀರ. ಅಕ್ಕಿ ನಮಗೂ ಏಕೆ ಕೊಡಬಾರದು! ನಮಗೂ ಕೊಡಿ. ಬೇಗನೆ ಅಕ್ಕಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇಲ್ಲಿ ಕೆಲ ಆಗ್ರಿಕಲ್ಚರರ್ ಮಿನಿಸ್ಟರ್ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆಗ್ರಿಕಲ್ಚರರ್ ಮಿನಿಸ್ಟರು ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆಗ್ರಿಕಲ್ಚರ್ ಬಗ್ಗೆ ಮುತುವರ್ಜಿ ವಹಿಸಬೇಕು. ಅಮೇರಿಕದಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ 20ರಷ್ಟು ಜನ ವ್ಯವಸಾಯದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿ ಅಲ್ಲ ಹೇರಳವಾಗಿ ಬೆಳೆದು ಹೊರಗೂ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ 85 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಜನರು ಆಗ್ರಿಕಲ್ಚರಿಂಗ್ನಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಜನರಿಗೆ ಆಹಾರದ ಕೊರತೆ ಇದೆ. ಅಲ್ಲ ಮೆತಿನರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಅಧಿಕವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೆಂದು ನಿವೃತ್ತ ಹೇಳಬಹುದು. ಇಲ್ಲಿ ಜನ ಮೆತಿನರ ಉಪಯೋಗಿಸುವುದಿಲ್ಲವೆನ್ನಬಹುದು. ಅದರ ಮೊಟ್ಟ ಮೊದಲು ನಿಮ್ಮ ಕಡೆ ತಪ್ಪು ಆಗಿದೆ ಎಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಿ. ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಒಂದು ಸರ್ವೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ತೆಗೆಗಿ

ಬೆಳಗ್ಗೆ ಹುಳುಬತ್ತು, ತೋಗರಿಕಾಯಿಗೆ, ಮತ್ತು ಬೀಜಕ್ಕೆ ಬದ್ಧ ಹುಳಕ್ಕೆ ಹೊಡೆಯುವ ಸಲುವಾಗಿ ಡಿ.ಡಿ.ಟಿ. ಇರಾಖೆಯಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ, ಆ ಡಿ.ಡಿ.ಟಿ.ಯಲ್ಲಿ ಸುಣ್ಣು ಮಿಕ್ಸ್ ಮಾಡಿ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದರು. ಅದನ್ನು ಒಯ್ದು ಹೊಡೆದರೆ ಬೆಳೆ ಸುಟ್ಟುಹೋಯಿತು. ಬಾಕಿಯವರು ಬಜಾರಿನಿಂದ ಡಿ.ಡಿ.ಟಿ. ತಂದು ಹೊಡೆದರು. ನಾರ್ಮರ್ ಬೆಳೆ ಬಂದಾಗ 6-7 ಚೀಲ ಬರುತ್ತಿತ್ತು, ಅಂಥ ಕಡೆ 32 ಚೀಲ ಬೆಳೆ ಬೆಳೆದಿದ್ದಾರೆ. ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನವರು, ತಾಲ್ಲೂಕು ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಬೋರ್ಡ್‌ನವರು, ಬಿ.ಡಿ.ಒ.ಗಳು, ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಬಿ.ಡಿ.ಒ.ಗಳು, ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರ್ ಆನಿಸ್ಟೆಂಟುಗಳು ಬೆಳೆ ನಾಶವಾಗದ ಹಾಗೆ ತಮ್ಮ ಲೆಕ್ಕವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ 85 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಿಂಗ್‌ಗಳು ಇರುವ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ದೇಶದ ಜನರಿಗೆ ಆಗುವಷ್ಟು ಅನ್ನ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದರೆ ನಾಟಕಗಳೆದು ಸ್ವಾಂತ್ರ್ಯ ಬಂದ 17 ವರ್ಷಗಳ ನಂತರವೂ ಸ್ವಯಂಪೂರ್ಣ ಆಹಾರದಲ್ಲಿ ಬಂದಿಲ್ಲವೆಂದರೆ, ಸರಕಾರದವರು ಸರಿಯಾಗಿ, ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ನಡೆಸುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ನಿಮ್ಮ ಮೇರೆ ಆಪಾದನೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ನೌಕರುಗಳು ಎಂ. ಎಲ್. ಎ.ಗಳಲ್ಲ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು, ತಮ್ಮ ಪ್ರಮೋಷನ್ನೂ, ಇತ್ಯಾದಿ, ಸ್ವಂತ ಕೆಲಸಕ್ಕಾಗಿ ರೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಹಾಸ್ಟಲಿನಲ್ಲಿ, ಮತ್ತು ಮಿನಿಸ್ಟರ್ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ಸುತ್ತಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ, ಅವರು ಇರಾಖೆಯ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಗಮನ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರ್ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಸ್ಪಷ್ಟರ ಗಮನವನ್ನು ಸೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರ್ ಇರಾಖೆಯ ನೌಕರುಗಳ ಕೆಲಸವನ್ನೂ, ಚಲನವಲನವನ್ನು ಎಚ್ಚಿನವುಡಕ್ಕಾಗಿ, ಅಂಟ ಕರಪ್‌ಮನ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನ ಹಾಗೆ, ಒಬ್ಬ ಸ್ಪೆಷಲ್ ಆಫೀಸರನ್ನು ಚೆಕಿಂಗ್‌ಗಾಗಿ ಹಾಕಬೇಕು. ಒಂದೊಂದು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿಗೂ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬ ಅಂಥ ಸ್ಪೆಷಲ್ ಆಫೀಸರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಬೇಕು. ಆ ಆಫೀಸರಿಗೆ ಮಿನಿಸ್ಟರ್ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ನೇರವಾದ ಸಂಬಂಧವಿರಲಿ. ಅವಾಗ ಪ್ರೊಡಕ್ಷನ್ ಎಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಈ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್ಲುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ಲಾನುಗಳ, ಪ್ರೋಗ್ರಾಂಗಳ ತಯಾರಿಕೆಗೆ ಎಷ್ಟೋ ದುಡ್ಡನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರ್ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥವರು ಅವೆಲ್ಲಾ ಬೋಗಸ್ ಅಂತ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಇಂಪಿಮೆಂಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಎಕ್ಸಿಪ್‌ಮೆಂಟಿಲ್ಲ. ಡಿ.ಡಿ.ಟಿ. ಇಲ್ಲ, ಬೇಕಾದ ಫೆಸಿಲಿಟಿಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ, ಅವೆಲ್ಲ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಿರಾಶೆ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆಯಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅಂಥದಲ್ಲ ಪ್ರೋಗ್ರೆಸ್ ತೋರಿಸಲಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಭಾರಿ ಭಾರಿ ಇರಿಗೇಷನ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ತುಂಗಭದ್ರಾ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ನೀರು ಯುಟಿಲೈಸ್ ಮಾಡಲಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅಂದರೆ ನಮ್ಮ ಜನರು ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರ್ ಮೈಂಡ್ ಅಲ್ಲ, ಅವರಿಗೆ ಇರಿಗೇಷನ್ ಮಾಡುವ ಮನೋವೃತ್ತಿ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಾ. ನಾನು ಕಾರಣ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ನೀವು ಯಾವವರಿಗೆ ರ್ಯಾಂಡ್ ರಿಫಾರ್ಮ್ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ, ಚೆಲ್ಲರಿಗೆ ರ್ಯಾಂಡ್ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ ಅವರಿಗೂ ಹೆಚ್ಚು ಆಹಾರ ಬೆಳೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಗುಲ್ಬರ್ಗದಲ್ಲಿ ಜಮೀನಿರುವ ಎಷ್ಟೋ ಜನ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ದ್ದಾರೆ; ಅವರು ಇಲ್ಲಿ ಆಫೀಸರುಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಜಮೀನಿಗೆ ನೀರು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಇರಿಗೇಷನ್ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ 4-5 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬೇಕು. ಆ 5 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಯನ್ನು ಇಲ್ಲಿರುವವರು ಅಲ್ಲಿ ಇನ್‌ವೆಸ್ಟ್ ಮಾಡಲಕ್ಕೆ ತಯಾರಿಲ್ಲ. ಚೆನೈಗೆ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಿಲ್ಲ.

ರಾಯಚೂರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಅಂತಹ ನಿರ್ದರ್ಶನಗಳನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತೇನೆ. 60-70 ಮಂದಿ ಇರಬಹುದು ಅವರು ಜಮೀನನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಎರಡನೆಯದು ಜಮೀನು ಇದ್ದವರೂ ಕೂಡ ಅಷ್ಟು ಫಲವತ್ತಾದ ಜಮೀನು ಅದು ಎಂಬುದು ಅವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಬೇಕು. ಯಾರು ಬಡ ಜನರು ಇರುತ್ತಾರೆ ಸರಿಯಾದ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡದಿದ್ದರೆ ವನ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾರೋ ಆಫೀಸರುಗಳು ಇರುತ್ತಾರೆ, ಎಂ. ಎಲ್. ಎ. ಗಳು ಮುಂಚೆ ಎರಕ್ಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅವರಿಗೆ ಭೂಮಿ ಕೊಡುವುದು ಇದೆ. ಲಕ್ಷಾವಧಿ ರೂಪಾಯಿ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡುವುದು, ಇಂತಹವರು ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ಸಾಲ ಕೊಡುವುದು ಇದರಿಂದ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ಅಂತಹವರು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಜಮೀನನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೇ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ತರಿಸಿ ಜಮೀನನ್ನು ಪಡೆದವರು ಏಕೆ ಅದನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ ಅವರಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಏನಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕು. ಕನಾರಾ ವಿರಿಯಾದಲ್ಲಿ ಪ್ಲಾನ್ ಪ್ರೋಗ್ರಾಂ ಏನಿದೆ ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯ ರೂಪಕ್ಕೆ ತರದಿದ್ದರೆ ಅಲ್ಲರತಕ್ಕವರು ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಅನ್ನದ ಸಲುವಾಗಿ ಒಂದು ಹತೋಟಿಯನ್ನು ಹಾಕಬೇಕು, ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಅನ್ನ ಬೇಕು ಅಷ್ಟು ಅನ್ನವನ್ನು ಈ ರ್ಯಾಂಡ್ ಡೆವಲಪ್ ಮಾಡತಕ್ಕ ಜನ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾ ಇಲ್ಲಿ ಕ್ಯಾಪ್ ಕ್ರಾಪ್‌ನ್ನು

(ಶ್ರೀ ಗಂಗಾಧರ ನಾಪೋಲಿ).

ಬೆಳೆಯುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ ತಂಬಾಕು ಅರಳಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯುವುದನ್ನು ಲಿಮಿಟ್ ಮಾಡಿ ಗೋದಿ, ಅಕ್ಕಿ, ಜೋಳ ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಬೇಕು. ಶೇಕಡ 85 ಜನನಮ್ಮ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡತಕ್ಕವರು ಇದ್ದಾರೆ, ಅವರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟು ಅವರು ಅಕ್ಕಿ, ಜೋಳ, ಗೋದಿ, ರಾಗಿ ಮುಂತಾದ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಈಗ ಕಬ್ಬು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಬೆಳೆದು ಸಕ್ಕರೆ ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ಹೊರದೇಶಗಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ, ಶೇಂಗಾ ಬೆಳೆದು ಅದನ್ನೂ ಕೂಡಾ ಹೊರದೇಶಗಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಈಗ ಒದಗಿರತಕ್ಕ ಕ್ಷಾಮನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಆದ್ಯಕ್ಷರು ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರನ್ನು ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ಬಸಪ್ಪ (ಚಾಮರಾಜನಗರ).—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ಈ ವರ್ಷ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಈ ಪ್ರಕೃತಿಯ ವಿಕೋಪಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿರತಕ್ಕ ಜನರ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸುವುದೆ ಕ್ಷಿಂತ ಮುಂದೆ ಕಳೆದ ಸಾಲಿನ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಒಂದೆರಡು ಅಂಶಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಲು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಕಳೆದ ವರ್ಷದಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಮಳೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಫಸಲು ರೈತರ ಕೈಸೇರಲಿಲ್ಲ ಅದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ ರಿಲೀಫ್ ವರ್ಕ್‌ಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿ ಕೂಲಿಗಾರರಿಗೆ ಕೂಲಿ ಸಿಕ್ಕುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ದವಸವನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನಾವು ಕೇಳಿದ್ದರೆ ಮೇಲೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅನೇಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಸಾಧ್ಯವಾದಮಟ್ಟಿಗೂ ಕ್ಷಾಮ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಿದರು ಈ ಒಂದು ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಈ ವರ್ಷದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಆರೋಚನೆ ಮಾಡಿದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿ ಮುಂಗಾರು ಮಳೆ ಎಂದು ನಾವು ಏನು ಹೇಳುತ್ತೇವೆ ಅದು ಮಾರ್ಚ್ ತಿಂಗಳ ಕೊನೆಯ ವಾರದಲ್ಲಿ ಎಂದರೆ 27-28ರ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಬರಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಈ ವರ್ಷ ಆ ಒಂದು ಮಳೆ ಆಗಿರತಕ್ಕ ಕಾಲವನ್ನು ನಾವು ನೋಡಿದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಚ್‌ಯಲ್ಲಿ ಬೀಳಬೇಕಾದ ಮಳೆ ಮೇ ಮೊದಲನೆಯ ವಾರದಲ್ಲಿ ಬತ್ತು. ಇವತ್ತು ಅಲ್ಲಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಮೇ ತಿಂಗಳ ಮೊದಲನೆಯ ವಾರದಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಆದ ಅನೇಕ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಈ ತಹಕೆವರಗೂ ಮಳೆ ಇಲ್ಲದೆ ರೈತನು ಅಲ್ಲಿ ಬತ್ತನೆ ಮಾಡಿದ್ದ ಬೆಳೆ ಏನಿದೆ ಅದು ಆ ರೈತನ ಕೈಸೇರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಶಂಕೆ ಇವತ್ತು ಅವರಲ್ಲಿ ಮೂಡಿದೆ. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಎರಡು ಹೋಬಳಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಾದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಗುಂಡಲುಪೇಟೆ, ಹರದನ ಹೋಬಳಿ ಮತ್ತು ಕನಬಾ ಹೋಬಳಿಯ ಎಲ್ಲಾ ಭಾಗಗಳಲ್ಲೂ ಮೇ ಮೊದಲನೆಯ ವಾರದಲ್ಲಿ ಬತ್ತನೆ ಹಾಕಿದ್ದಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲಿಯತನಕ ಮಳೆ ಬಂದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಲು ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಬಡ್ಡೆಟ್ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಕೊಡಿದ್ದಾಗ ಆ ಮಳೆಯು ನಿಧಾನವಾಗಿ ಬಂದದ್ದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯುಂಟಾಗಿದೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ ಮೇಲೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಕೂಡ ರವಿನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಏನು ಒಂದು ಆಶ್ಚರ್ಯನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು ಅದರಂತೆ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಪ್ರವಾಸಮಾಡಿದರು, ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡಿದ್ದು ಅಪ್ರೇಲಿನಲ್ಲಿ ಅವರು ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಆದೇಶವನ್ನೂ ಕೂಡ ಕೊಟ್ಟರು. ಅದಷ್ಟು ಬೇಗ ರಿಲೀಫ್ ಕಾಂಗಾರಿಗಳಿಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ತಕಾವಿ ಹಾಗೂ ರ್ಯಾಂಡ್ ಇಂಪ್ರೂವ್‌ಮೆಂಟ್ ರೋಡುಗಳನ್ನು ಕೊಡುವಂತೆ ಹೇಳಿದರು. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ನೋಡುವುದಾದರೆ 40 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ತಕಾವಿ ರೋಡು ಮತ್ತು 40 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ರ್ಯಾಂಡ್ ಇಂಪ್ರೂವ್‌ಮೆಂಟ್ ರೋಡು ಮತ್ತು ಬಾವಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ 40 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದರು. ಇದು ಮಂಜೂರಾಗಿ ಎಷ್ಟು ದಿವಸದಲ್ಲಿ ಬರಬಹುದು ಎಂದು ನಾವು ಆರೋಚನೆ ಮಾಡಿದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಎರಡು ಲಕ್ಷ ಪ್ರಜಾಸಂಖ್ಯೆ ಇರತಕ್ಕ ಒಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಒಂದು ಲಕ್ಷದ 29 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಆ ಹಣವನ್ನೂ ಕೂಡ ಮೇ ಮೊದಲನೆಯ ವಾರದಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಬರುವುದರಲ್ಲಿ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ ರಿಲೀಫ್‌ಗಾಗಿ ಕೊಟ್ಟ ಹಣವನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಖರ್ಚು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ, ತಕಾವಿ ರೋಡು ಮತ್ತು ರ್ಯಾಂಡ್ ಇಂಪ್ರೂವ್‌ಮೆಂಟ್‌ಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಹಣವನ್ನು ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಆಧಿಕಾರಿಗಳು ಅನೇಕ ಕಾರಣಗಳಿಗಾಗಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಬಿಗಿ ಹಿಡಿದಿದ್ದರಿಂದ ಅಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪ ಹಣ ಅದರಲ್ಲಿ ಉಳಿದಿದೆ. ಅದರೂ ಕೂಡ ಇವತ್ತು ಅಲ್ಲಿ ಯಾವ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉಂಟಾಗಿದೆ ಅದಕ್ಕೆ ರಿಲೀಫ್ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳಲು ಅವರಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕಾದ್ದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯ. ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನಾನು ರವಿನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಬನ್ನಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಆಹಾರದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೋಡುವುದಾದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಜೋಳವನ್ನು ಬೆಳೆಯುವುದು ಮತ್ತು ಉಪಯೋಗಿಸುವುದು. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ಜೋಳದ ಅಭಾವ ಅಲ್ಲೆಯೂ ಕೂಡ ಇದೆ. ಇವತ್ತು ಮಾರ್ಚ್‌ನಲ್ಲಿ ಈ ಜೋಳದ ರೇಷ್ ಏನಿದೆ ಅದು ಗೋಡಗಿಂತ ಇಮ್ಮಡಿಯಾಗಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಚಾಮರಾಜ ನಗರದ ಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ವಿಚಾರಿಸಿವೆ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಗೋಧಿ ಸ್ವಲ್ಪಸಲ್ಪ ಸಿಕ್ಕಿದರೂ ಸಿಕ್ಕಬಹುದು ಜೋಳಕ್ಕೆ ಅರ್ಧನಾರ್ವರ್ ಪ್ರೈಸ್ ಕೂಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅಷ್ಟು ವಿಪರೀತವಾದ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಬಡವನಾದ ರೈತ, ಕೂಲಿಗಾರರು ಅದನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳಲು ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲದವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇವತ್ತು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತುರ್ತು ಕ್ರಮವನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅದಕ್ಕೆ ಫೇರ್ ಪ್ರೈಸ್ ಡಿಪೋಗಳನ್ನಾದರೂ ತೆಗೆಯಬೇಕು ಅಥವಾ ಕೋ ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿ ಗಳ ಮೂಲಕವಾದರೂ ಅಕ್ಕಿಯ ಮಾರಾಟದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯ ವಾದದ್ದು. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಏಪ್ರಿಲ್ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಒಂದು ಅಂತಿಮವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಲು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕನ್‌ಸೂಮರ್ ಕೋ ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿ ಎಂದು ಇದೆ. ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿರುವ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಆಫ್ ಫುಡ್ ಸಪ್ಲೈಸ್ ಅವರು 100 ಟನ್ ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ಮೈಸೂರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಅಲಾಟ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಅದನ್ನು ಲಘು ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ನುಮಾರು 53 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಸೊಸೈಟಿಯಿಂದ ಕೊಟ್ಟು ಅವರು ಅ ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ಲಘು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಡಿಸೆಂಬರ್ ಆಂಕ್ವದೊಳಗೆ 53 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಲಕ್ಕೆ ಅವರಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅದರಿಂದ 100 ಟನ್ ಅಕ್ಕಿ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಅಲಾಟ್ ಆದದ್ದನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಕ್ಕೆ ಆ ಸೊಸೈಟಿಯವರಿಂದ ಆಗಲಿಲ್ಲ.

5-30 P.M.

ಅದನ್ನು ರೆವೆನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದೆ. ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಆಭಾವ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಸಾವಿರ ಪಲ್ಲ ಕೂಡಬೇಕೆಂದು ಡೈರೆಕ್ಟರು ಹೇಳಿದಮೇರೆ ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿ ಯವರು ಹಣ ಕಟ್ಟಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಈ ದಿವಸ ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹೇಳು ವುದು ಮೈಸೂರಿಗೆ ಜನವರಿಯಿಂದ ಡಿಸೆಂಬರ್‌ವರೆಗೆ ಮಾತ್ರ, ಒಂದು ಸಾವಿರ ಪಲ್ಲ, ಡಿಸೆಂಬರ್ 31 ರೊಳಗಾಗಿ ಸಾಗಿಸದಿದ್ದರೆ ಅದು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿರುವವರ ತಪ್ಪು, ಈ ದಿವಸ ನಾವೇನೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಈ ವರ್ಷದ ಅಲಾಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಬೇಕಾದರೆ ಬೇಗ ತರಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬಹುದು, ಕಳೆದ ವರ್ಷದ ವಿಚಾರ ಮತ್ತೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪವಾದುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು. ರೆವೆನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಈ ವಿಚಾರ ಹೇಳಿದಾಗ ಅವರೂ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಮೊನ್ನೆ ತಾನೆ ಆಹಾರ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಸಮ್ಮೇಳನಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಬಂದಮೇರೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಹೇಳಿಕೆ ನೋಡಿದರೆ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಅಲಾಟ್ ಆಗಿದ್ದು ಹಿಂದೆಯೇ ಲ್ಯಾಪ್ಸ್ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ಅರ್ಥವಾಯಿತು. ತಪ್ಪು ಯಾರದು ಎಂದು ನಾನು ವಿಮರ್ಶೆಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದ ಧೋರಣೆ ಯೇನಿದೆ ರೈತರಿಗೆ ಆಗದೆ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶವೇನಿದೆ ಅದು ಕಾರ್ಯುಕ್ತವಾಗಬೇಕು. ಈ ರೀತಿ ಮುಂದಾದರೂ ತೊಂದರೆಯಾಗದಹಾಗೆ ವಿರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ವಿನಂತಿಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಸರ್ಕಾರ ಪರಿಹಾರವೇನು ಮಾಡಬಹುದೆಂಬುದನ್ನು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಪ್ರವಾಸ ಬಂದಾಗ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಆಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇರುವ ಕಡೆ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಕೊಳ್ಳಲು ರೈತರಲ್ಲಿ ಹಣವಿಲ್ಲ, ಕೂಲಿ ಮಾಡಲು ಕೂಲಿ ಕೆಲಸ ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ತಮಗೆ ಬರಬೇಕಾದ ಕಂದಾಯ, ಸಾಲ ಮುಂತಾದುವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿನ ಒತ್ತಾಯದಿಂದ ವಸೂಲುಮಾಡದೆ ನಿಧಾನವಾಗಿ ವಸೂಲುಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು, ಮುಂಗಾರು ಮಳೆ ಬಂದರೆ, ಫಸಲಾದರೆ ಕಂದಾಯ ವೆಗೈರೆ ಕೊಡಲು ಅನುಕೂಲ ಎಂದು ನಾವು ಮನವಿ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಹಾಗೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದಾಗ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಆ ವಿಚಾರವನ್ನು ಬಾಯಿಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದರು. ಈ ದಿವಸ ಸರ್‌ಥಾರ್ಡ್ ಕೂಡ ಒತ್ತಾಯವಾಗಿ ವಸೂಲುಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೂಡ ರಿಲೀಫ್ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅನುಕೂಲ. ರೈತನ ಕೈಗೆ ಬೆಳೆ ಬರುವವರೆಗೆ ರಿಲೀಫ್ ಕೊಡುವುದು ಅವಶ್ಯಕ. ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಎರ್ರಾ ಜಿರಾಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನೂ ಕರೆಸಿರುವಾಗ ಅವರವರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಕೇಳಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಎಲ್ಲ ಅವಶ್ಯಕ ಅಲ್ಲ ಎರ್ರಾ ರಿಲೀಫ್ ಕೊಡಬೇಕು. ಕಂದಾಯ ವಸೂಲಿ ಕೂಡದು, ಒತ್ತಾಯಮಾಡುವುದನ್ನು ಕಡಮೆಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಆವರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

(ಶ್ರೀ ಗಂಗಾಧರ ನಾಮೋಶಿ)

ಮೂರನೆಯದಾಗಿ ಅನೇಕ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಭಾರಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ತೊಂದರೆಯೇನಾಗಿದೆಯೆಂದರೆ ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಒಂದು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟಿಗೆ ಸುಮಾರು 10 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಅಂದಾಜು ಮಾಡಿ ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಕೂಲಿಗಾರರಿಗೆ ಆದರಿಂದ ಉಪಯೋಗವಾಗಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರವೇ ಕಾರಣ. ಚೆಂಡರ್ ಕರೆದು ಕೆಲಸ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರು ಕೇರಳ ಬಿಂದ ಅಥವಾ ತಮಿಳು ನಾಡಿನಿಂದ ಕೂಲಿಗಾರರ 200-300 ಸಂಸಾರಗಳನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬಂದು ಅವರಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಆ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿರುವವರಿಗೆ ಕೂಲಿ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅವರು ವ್ಯವಸಾಯದ ಕೂಲಿಯಾದರೂ ಮಾಡಲು ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಿಂದ ಅದಕ್ಕೂ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ರೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆ ಏನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಾಕಬೇಕೆಂದರೆ ಸ್ಥಳೀಯವಾಗಿ ಕೂಲಿಗಾರರಿಗೆ ಕೂಲಿ ಸಿಕ್ಕುವಂತೆ ಮಾಡುವ ವಿಧಾನವಿದೆ, ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಚೆಂಡರ್ ಕರೆಯದೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸಬಹುದು ಅಥವಾ ಸ್ಥಳೀಯವಾಗಿ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅವರು ಸ್ಥಳೀಯ ಕೂಲಿಗಾರರನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡಬಹುದು. ಆದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಕೂಲಿಯನ್ನೇ ನಂಬಿಕೊಂಡಿರುವವರಿಗೆ ಜೀವನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ನಾನಾ ಇಲಾಖೆಗಳ ಮುಖ್ಯಾಧಿಕಾರಿಗಳೊಡನೆ ಮತ್ತು ಮಂತ್ರಿಗಳೊಡನೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ರೆವೆನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ.

ಇನ್ನು ನೀರಾವರಿ ವಿಚಾರ. ಈ ದಿವಸ 40 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿರುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಹೇಳಿರುವುದು ಇದೇ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲನೆಯ ಬಾರಿ ಅಲ್ಲ, ಸುಮಾರು ಎರಡು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಚರ್ಚೆಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವಾಗ ಕೂಡ ಅದನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಆ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಬಹುಶಃ ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ಅಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾರಾನಂತರ ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಿರ್ಮೂಲವಾಗಬಹುದಾದ ಲಂಶಗಳು ಅದರಲ್ಲಿ ಅಡಕವಾಗಿವೆ. ಕೇಂದ್ರದ ನೆರವು ಪಡೆದು ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಹೋಗರಾಡಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಈ ದಿವಸವೂ ಅದನ್ನೇ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ಅದನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರಬೇಕು. ಈ ದಿವಸ ಸಹಾಯವೇನು ಬಂದಿದೆ ಅದನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ನೀರಾವರಿ ಬಾವಿಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಪಂಪುಸೆಟ್ಟುಗಳನ್ನೊಡಗಿಸುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಎಡರುತೊಡರುಗಳಿವೆ, ಕೆಲಸವನ್ನು ಸಾಧ್ಯವಾದಮಟ್ಟಿಗೆ ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅನೇಕವೇಳೆ ಸರ್ಕಾರದ ಹಾಗೂ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಹತೋಟಿ ಖಾಲಿ ತೊಂದರೆಯಾಗಿರುವ ಪ್ರಸಂಗಗಳೂ ಇವೆ. ಬಾವಿಗಳಿಗೆ ಮೋಟಾರ್ ಅಥವಾ ಪಂಪನ್ನು ಕೊಡುವಾಗ ಎದ್ದುಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ನಾವು ಎರಡು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿದ್ದರೂ ಬೇಕಾದ ವಸ್ತುಗಳ ಅಂದರೆ ಮೈರು, ಪಂಪುಸೆಟ್ಟುಗಳ ಸರಬರಾಜು ಸಾಲದೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕುಂಠಿತವಾಗುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಆಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳುವುದು ವಾಡಿಕೆಯಾದರೂ ನಿಜ ಸ್ಥಿತಿ ನೋಡಿದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ತೊಂದರೆಯಾಗದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ನೀರಾವರಿ ಬಾವಿಗಳಿಗೆ ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ 30 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅಪೂರ್ಣವಾಗಿರುವ ಹಳ್ಳಿಯ ಬಾವಿಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಅದನ್ನು ಬರ್ಚಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೊಸ ಬಾವಿಗಳಿಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಬಾರದೆಂದು ಕಂಡೀಷನ್ ಹಾಕಿ ಸ್ಥಳೀಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಅದೇಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಈ ಯೋಜನೆಯ ಗತಿಯೇನಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆಮಾಡಬೇಕು. ಅದೇ ಹಣವನ್ನು ಹೊಸದಾಗಿ ಈ ವರ್ಷದ ಬಡ್ಡಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ಹಣವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಿಟ್ಟರೆ ರೈತನ ಸ್ಥಿತಿ ಏನಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಬಹುಶಃ ಆರೋಪನೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯ. ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಗ್ರಾಂಟುಗಳನ್ನು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದರೆ ಪ್ರತಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೂ 3000 ದಷ್ಟನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೂ ಹಳ್ಳಿಯ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ಪೂರ್ತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಹೊಸದಾಗಿ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೋಡಲು ಸಾಕಷ್ಟು ಗ್ರಾಂಟನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಅದಕ್ಕೂ ಬಿಟ್ಟು ಮಾಡಬೇಕು.

ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಒಂದೇ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಸಲಹೆಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ನೀರಾವರಿ ಕಾಮಗಾರಿಗಳಾಗಿಲ್ಲ. ನೀರಾವರಿಗಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ವರ್ಷ 1.20 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಒಂದು ಯೋಜನೆ ಎಂದು ಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟರು. ಈ ಯೋಜನೆ

ಕಾವೇರಿ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ ಸುಮಾರು ಐದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಇನ್ನೂ ಐದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವ ಕೆಲವು ಕೆರೆಗಳನ್ನೂ ಮತ್ತು ನೀರಾವರಿ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆಸಬೇಕು ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೇನೂ ಚಿಕ್ಕ ಕಲ್ ರೇಬರು ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಇವೆಲ್ಲ ನಾನ್ ಚಿಕ್ಕ ಕಲ್ ರೇಬರು. ಇದಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲಿರುವ ಜನರನ್ನೇ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಅದಷ್ಟು ಬೇಗ ಈ ಐದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನೂ ನಮ್ಮ ಪಿ. ಡಬ್ಲ್ಯೂ. ಡಿ. ಇರಾಖೆಯವರು ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದು ಸೂಕ್ತವಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಜನಕ್ಕೆ ಕೂಲಿಯೂ ಸಿಕ್ಕಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಸೂಕ್ತವಾದ ಆದೇಶವನ್ನು ಬೇಗನೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಅಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಬರಗಾಲಕ್ಕಾಗಿ ನೆರವು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಒಂದೇ ಸಾರಿ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಮಾಡುವುದು ಎಂಬರೆ ಏಕಳ ಅಸಾಧ್ಯವಾದ ಕೆಲಸ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಂದ್ರದವರಿಂದಲಾದರೂ ಸಾಕಷ್ಟು ನೆರವನ್ನು ಪಡೆದು ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ನೆರವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ನನ್ನ ಈ ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಕ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಆರ್. ಕೇಶವ ಮೂರ್ತಿ (ಗಂಡಸಿ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಆಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಎನ್ನುವುದು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅನೂಚಾನವಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಎರಡು ವಿಧಗಳಿವೆ. ಒಂದು ಫ್ಯಾಮಿನ್ ಕಂಡಿಷನ್ ಇನ್ನೊಂದು ಸ್ಟೇರ್ಸಿಟಿ ಕಂಡಿಷನ್ನು. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಆಗಿಂದಾಗ್ಗೆ ಸ್ಟೇರ್ಸಿಟಿ ಕಂಡಿಷನ್ನುಗಳು ಬರುತ್ತಿರುತ್ತವೆ. ಅದನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮಾಂತರದಲ್ಲಿರುವ ಜನಗಳು ಸುಧಾರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಶಕ್ತಿಯನ್ನೂ ಸರ್ಕಾರದವರೂ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಬಿಟ್ಟು ಇಲ್ಲಿ ಪದೇ ಪದೇ ಹೊರಗಿನಿಂದಲೂ ಕೂಡ ಜನರು ನೂರುಗಟ್ಟಲೆ ಸಾವಿರಗಟ್ಟಲೆ ಮನವಿಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಈ ಮನವಿಗಳೂ ಕೂಡ ಇದೇ ರೀತಿ ಅನೇಕರು ಇಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ರೀತಿಯಿಂದ ತಿಳಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮೈ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರೂ ಕೂಡ ಇಲ್ಲಿ ತಾವು ಮಾಡಿರುವ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಇಲ್ಲಿ ಘನಿಸಿದರು. ತಾವು ಈಗ ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾದ ಪರಿಹಾರಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಮುಂದೆ ಈ ತರಹದ ಕ್ಷಾಮ ಬಾರದಂತೆ ಶಕ್ತಿಮೀರಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೂ ಅಲ್ಲಿರುವ ಜನರಲ್ಲಿ ಕ್ಷಾಮ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನಿವಾರಣೆಯಾಗದೆ ಹಾಗೇ ಉಳಿಯುತ್ತಿದೆ. ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರು ಕೃಷ್ಣ ಪರಮಾತ್ಮನೇ ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಹೆಸರು ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ಉಳಿಯುವಂತೆ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಕೊಡಲಿ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಇಂತಹ ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಪರಿಹಾರಗಳಿಂದ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಕ್ಷಾಮವನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಕೆಲವು ಜನರು ದುಡ್ಡು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಂತಹವರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಅವಕಾಶ ಕೊಡ ಕೂಡದು. ಕ್ಷಾಮದಿಂದ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ ಅರವತ್ತು ಜನಕ್ಕೆ ತಟ್ಟಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಅಗ್ನಿಕರಣ ರೇಬರು ಜನ ಎಂದು ಯಾರಿವರೇ ಅವರಿಗೆ ಈ ಕ್ಷಾಮದ ತಾಪ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ತಟ್ಟಿದೆ. ಅವರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಹಾಯಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದು ಅವಶ್ಯಕ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಬಾವಿಗಳಿಗೆ ಸಬ್ಸಿಡಿಯನ್ನು ಸಾಲದ ರೂಪವಾಗಿ ಸಬ್ಸಿಡಿಯಾಗಿ ಕೊಡಿ. ಹಾಗೆ ಕೊಟ್ಟರೂ ಅವರಿಗೆ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಈಗ ಲ್ಯಾಂಡು ಮಾರ್ಬಗೇಟು ಬ್ಯಾಂಕುಗಳೆಂದು ಮಾಡಿ ದ್ದೀರಿ. ಅದರ ಮೂಲಕ ಸಾಲ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಅದು ಕೇವಲ ಜಮೀನುಳ್ಳ ಮಧ್ಯಮವರ್ಗದ ರೈತರಿಗೆ ಮುಟ್ಟುತ್ತಿದೆ. ಭೂಮಿ ಇಲ್ಲದ ಜನಗಳಿಗೆ ಈ ಸಾಲದಿಂದ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಆಗಿಂದಾಗ್ಗೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಕಾನೂನುಗಳು ಮತ್ತು ಅದರಿಂದ ಆಗುತ್ತಿರುವ ಪರಿಣಾಮ ಕಳೆದ 17 ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಇತ್ತೀಚಿನ ರಾಜ್ಯಭಾರದವರೆಗೂ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಸವಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ರೈತನಿಗೆ ಮುಟ್ಟಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಕ್ಷಾಮ ಡಾಮರುಗಳು ಬಂದರೂ ಸರ್ಕಾರ ತಮಗೇನೂ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿದಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಗಂಟಾಘೋಷವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಒಂದು ಕುಟುಂಬದವರನ್ನು ನೋಡುವುದಾದರೆ ಕ್ಷಾಮದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ತಮಗೆ ಹೊಟ್ಟೆಗೆ ತಿನ್ನಲು ಅಕ್ಕಿ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ, ದನಗಳಿಗೆ ಮೇವು ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಸ್ಥಿತಿಗಳನ್ನು ಸಹಿಸಿಕೊಂಡು ಯಾರಿಗೆ ದೂರು ಕೊಟ್ಟರೂ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅನುಭವಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇಂತಹ ಸಂದರ್ಭಗಳನ್ನು ಪರ್ಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಬರೀ ಬಾಲಗರಾಟೆ ಮಾಡುವ ನಮ್ಮಂತಹ ಪುಡಾರಿಗಳು ಸಹ ಬಾವಿಗಳಿಗಾಗಿ ಆಯಾ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿರುವ ಒಂದೊಂದು ಬಾವಿಗಳಿಗಾಗಿ 3000 ರಷ್ಟು ಎಂದು ಸಬ್ಸಿಡಿ ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ. ಮತ್ತು ಒಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ನೂರಾರು ಬಾವಿಗಳಿಗಾಗಿ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುತ್ತದೆ, ಅಲ್ಲದೆ ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಸಾವಿರಾರು ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ತಕಾವಿ ಸಾಲವಾಗಿ ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಒಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿರುವ ಹತ್ತಾರು ಜನಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಅವರ ಸಂಸಾರಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸ್ವಲ್ಪ ಸುಖವೇನೋ ಆಗುತ್ತದೆ,

(ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಆರ್. ಕೇಶವ ಮೂರ್ತಿ)

ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ತಾವು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು, ಇಂತಹ ಪರಿಹಾರಗಳನ್ನು ಕೊಡಲು ಸ್ವಲ್ಪ ತೀಕ್ಷ್ಣವಾಗಿ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ ನಮಗಾಗಿ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಕ್ಷಾಮ ನಿವಾರಣೆಯಾಗುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಮಾಡಬೇಕು. ಪರಿಹಾರ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ಒಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲವರಿಗೆ 500 ರಿಂದ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದರೂ ಅದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲ ಜನಕ್ಕೂ ರೂಪಾಯಿನ ಎಂಟಾಣಿ ಭಾಗದಷ್ಟೂ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಸ್ವಲ್ಪ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದೇ ರೀತಿ ತಕ್ಕಾಂ ಸಾಲಗಳೆಂದು ಲಕ್ಷಗಟ್ಟಲೆ ಕೊಟ್ಟರೂ ಕೂಡ ಕೇವಲ ಹತ್ತಾರು ಜನರಿಗೆ ಇಲ್ಲವೇ ಒಂದು ನೂರು ಜನರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಹೊರತು ಇತರರಿಗೆ ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನೂ ತಾವು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಕ್ಷಾಮ ಬಹಳ ತೀಕ್ಷ್ಣವಾಗಿರತಕ್ಕ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ತಕ್ಷಣ ಗಂಜಿ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ತೆರೆದು ಅವೆಲ್ಲರಿಗೂ ಗಂಜಿಯನ್ನು ಹಂಚುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಅಲ್ಲ ಇನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿನ ತೀವ್ರವಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಮುಂದುವರಿಯದಂತೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಲು ಗಂಜಿ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಬೇಗನೆ ತೆರೆಯಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿನ ಜನಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಎರಡನೇದು ತಾವು ಬಾವಿಗಳಿಗಾಗಿ ಸಬ್‌ಸಿಡಿ ಎಂದು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ, ಅದನ್ನೂ ಕೊಡಿ. ಮತ್ತು ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ಕೆಲವು ಪರಿಹಾರಗಳನ್ನು ಮಧ್ಯಮ ವರ್ಗದ ಬಿಡವರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು, ಎಂದರೆ ಒಂದು ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳು ಇದ್ದರೆ ಅವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ನೇರವಾಗಿ ಹೋಗಿ ಅವರಿಗೆ ದವಸವನ್ನು ಅಳಿಯಬೇಕು, ಇದನ್ನೂ ಒಂದು ತರಹದ ಸಬ್‌ಸಿಡಿಯಂತೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಧರ್ಮ ಮಾಡಬೇಕು.

ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ 80 ಸೇರೋ ಅಥವಾ ಒಂದು ಪಲ್ಲೋ ಕಾಳು ಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅದನ್ನು ಅವನ ಮನೆಯಬಾಗಿಲಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಆಗಲೇ ಆ ಜನರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಜನರ ಸಹಾಯಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆಯೆಂಬ ನಂಬಿಕೆ ಅವರಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ದಿವಸ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಲಭ್ಯವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆಯೋ ಅಲ್ಲೋ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೂಡಲೇ ಪರಿಹಾರ ವನ್ನೊದಗಿಸಬೇಕು. ಪರಿಹಾರ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳತಕ್ಕ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತು: ಇದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ ಮೂಲಕ ಮಾಡಿಸಬಾರದು. ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರನು ತನ್ನ ರಾಭದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಜನರನ್ನು ಅಂಧರ ಕಡೆಯಿಂದಲೋ ಅಥವಾ ಇನ್ನೆಲ್ಲೆಂದಲೋ ತಂದು ಇಲ್ಲಿಯ ಜನರ ಜೀವನಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬಾರದೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರಲ್ಲಿ ಎನಂತೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇಲ್ಲಿನು ಕೆಲಸಗಳು ನಡೆದರೂ ಅದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿಯ ಜನರಿಗೇ ಕೂಲಿ ಸಿಗುವಂತೆ ತಾವು ನಿಗಾ ಇಡಬೇಕು. ಸರ್ಕಾರ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ತೀವ್ರಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಎ. ಈ. ಎಸ್. ನಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಶಿಬ್ಬಿಂಡಿಯಿದೆ. ಇನ್ನೂ ಸರ್ಕಾರದವರ ಕೈಕೆಳಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ನೌಕರರಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕ್ಷಾಮ ನಿವಾರಣೆಯ ಕೆಲಸ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದದ್ದು. ಇದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮೊದಲು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಮಧ್ಯಮ ವರ್ಗದ ಜನರಿಂದ ಬರತಕ್ಕ ಕಂದಾಯವನ್ನು ಮಾಖಿಮಾಡಬೇಕು. ಹಾಗೇ ರಾ್ಯಾಂಡ್ ಮಾರ್ಗ್‌ಗೇಡ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಕಂತುಗಳನ್ನೂ ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ವಸೂಲ್ಯಾದಂತೆ ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕು. ಕೋರ್ಟಿನ ಡಿಕ್ಟಿಗಳನ್ನೂ ಕೂಡ ಕೆಲವು ಕಾಲ ತಡೆ ಹಿಡಿಯಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ರೈತ ಒಂದಾ ವರ್ತಿ ಕಳೆಗೆ ಬಿದ್ದರೆ ಆತ ಚೇತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಮತ್ತೆ 4-5 ವರ್ಷಗಳು ಬೇಕು. ಇನ್ನು ಮಧ್ಯಮ ವರ್ಗದ ಜನರಿಗೆ ದನಗಳಿಗೆ ಹುಲ್ಲನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳಲು ಅವರಿಗೆ ಧಾರಾಳವಾಗಿ ಹಣವನ್ನು ಸಾಲದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಕ್ಯಾಷ್ ಇಷ್ಯೂ ರೀಸನ್ನು ಬೇಗ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಈ ವೇಗರೀಸ ಸಾಲದಲ್ಲಿ ತುಂಬಾ ಅನುಕೂಲ ವಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗೇ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಬ್ಯಾಂಕಿನವರೂ ಮತ್ತು ಇಣ್ಣೂರೇಣ್ ಕಂಪೆನಿಗಳವರೂ ಅವರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಗೆ ಹಣವಿರುವುದರಿಂದ ಅವರು ಮುಂದೆ ಒಂದು ಸಹಾಯ ಮಾಡುವಂತೆ ಏರ್ಪಾಡನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ರೈತರಿಗೆ ತುಂಬಾ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದು ಬಡ್ತಿ ಇಲ್ಲದ ಹಾಗೆ ಸಾಲ ಕೊಡತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇಷ್ಟೂ ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಪರಿಹಾರದ ವಿಚಾರವಾಯಿತು.

ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅನೇಕರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ಅನೇಕ ವೇಳೆ ಕ್ಷಾಮ ಒಂದು ಇಲ್ಲಿಯ ಜನರಿಗೆ ತುಂಬಾ ತೊಂದರೆಯುಂಟಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೊಂದು ಶಾಶ್ವತವಾದ ಪರಿಹಾರ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದು ಇದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲೇಬೇಕು. ಆದರೆ ಜನರೂ ಕೂಡ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ತಮ ನಡೆ ವಳಿಕೆಯನ್ನು ಪರಿಷ್ಕರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅವರಲ್ಲಿ ನತ್ಯ, ಧರ್ಮ, ನೀತಿಗಳಿದ್ದಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಬೆಳೆಗಳು

ಚೆನ್ನಾಗಿ ಆಗುತ್ತವೆಂದು ಹಿರಿಯರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಜನರಿಗೆ ದೇವರ ವಿಷಯದಲ್ಲೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಂಬಿಕೆಯಿರಬೇಕು. ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜನರಲ್ಲಿ ದೈವಭಕ್ತಿ, ಸತ್ಯ, ಧರ್ಮ, ನೀತಿಗಳಿದ್ದುದರಿಂದ ಮಳೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಬಂದರೂ ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಬಂದು ಅವರಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಬೆಳೆಗಳಾಗುತ್ತಲೇ ಇದ್ದವು. ಆದರೆ ಈಗ ಜನರಲ್ಲಿ ಇವು ಸ್ವಲ್ಪ ಕಡಮೆಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಮಳೆ ಬಂದರೂ ಬೆಳೆಯಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದು ಅತಿವೃಷ್ಟಿ ಅನಾವೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಪರ್ಯವಸಾನವಾಗುತ್ತದೆ. ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಮಳೆ ಬೀಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಸ್ವಲ್ಪವೇ ಬಂದರೂ ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಬಿದ್ದರೆ ಇಷ್ಟು ಹಾಹಾಕಾರವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕಿಂತ ಮನುಷ್ಯನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಅವರ ನಡವಳಿಕೆ ಮತ್ತು ದೈವ ಭಕ್ತಿಗಳೇ ಕಾರಣ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಜನರೂ ಕೂಡ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಅವರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಜನರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರಿಂದ ಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕ ಸೌಕರ್ಯಗಳು ಆನೇಕ ರೂಪದಲ್ಲಿವೆ. ಅವರಿಗೆ ಮೊಟ್ಟ ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಆಪ್ಯೂಡ್ ವಾಟರ್ ಸಪ್ಲೈ ಬೇಕು. ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು. ರೈತನಿಗೆ ಇರತಕ್ಕ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೊಂದು ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಅವೆ ನಿಗೆ ಆಪ್ಯೂಡ್ ಬೆಳೆ ಸಿಗುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ನಾಲಾ ರಿಪೇರಿ ವಗೈರೆ ಕೆಲಸಗಳು ಚುರುಕಾಗಿ ನಡೆಯಬೇಕು. ಈಗ ಜನರಲ್ಲಿ ಆರಾಂ ಚೇರ ಸಾಲಿಟ್ರಿಯನ್ನು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ. 500 ಜನರಿರತಕ್ಕ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಕೆಲಸಮಾಡತಕ್ಕ ಜನರು 50ಕಡೆ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ಇಸ್ಟಿಟು ಆಟ ಪುಡಾರಿಗಳಾಗಿ ತಿರುಗುವುದು ಹೀಗೆಲ್ಲಾ ಆಗಿ ಜನರಲ್ಲಿ ತಪ್ಪಿದೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರವೊಂದನ್ನೇ ದೂಷಿಸಿದರೆ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ಸದಸ್ಯರಾದ ನಾವು ಜನರಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಅವರನ್ನು ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಂತೆ ಪ್ರೇರೇಪಿಸಬೇಕು. ಸರ್ಕಾರದವರು ನೀರನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೂ ಜನರು ಮೈಬಿಗಿಸಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ತಪ್ಪು ಯಾರದು ? ಜನರು ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರಲ್ಲವೇ ಅವರು ದವಸ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವುದು ?

ಇನ್ನು ಇನ್ಟೆನ್ಸಿವ್ ಎಕ್ಸ್ಟೆನ್ಸಿವ್ ಕಲ್ಟಿವೇಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಹಾಗೂ ಮೆಕನೈಸ್ಟ್ ಕಲ್ಟಿವೇಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದ್ದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯ. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೇವಲ ಬಹುಗಳ ಸೌಕರ್ಯ ಒಂದನ್ನು ಜನರಿಗೆ ಒದಗಿಸಿ ಸಂತೋಷಪಟ್ಟುಕೊಂಡರೆ ಸಾಲದು. ಅದರಿಂದ ಜನರು ಹಳ್ಳಿಗಳ ಕಡೆ ಸೋಮಾರಿಗಳಾಗಿ ಕೈಲದ್ದು ದುಡ್ಡನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಊರೂರುಗಳನ್ನು ಅರೆಯುತ್ತಾ ಪಾಪರ ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ಇಷ್ಟರಿಂದಲೇ ಜನರು ತೈಪ್ಪರಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ರೈತನಿಗೆ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಬೇಕಾದ ಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳು ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಲು ಇಲ್ಲಿನ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ನಡೆದಿವೆ ? ನಮಗೆ ಕೆಮಿಕಲ್ ಫಾರ್ಮ ರೈಸರುಗಳು ಬೇಕು. ಎಲ್ಲವೇ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಗಳಿಲ್ಲವೇ ? ಸರ್ಕಾರ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಏನು ಅಂಥ ಮಹಾ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿದ್ದಾರೆ ? ರಷ್ಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ಅದೇಶಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗುವಷ್ಟು ಸ್ಪ್ರಿಂಗ್‌ನೂ ಮತ್ತು ಕಬ್ಬಿಣವನ್ನೂ ತಯಾರಿಸಿಕೊಂಡು ಅಲ್ಲಿ ಅನಿಮಲ್ ಹವನನ್ನು ಮೊದಲು ಎಲಿಮಿನೇಟ್ ಮಾಡಿದರು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅಂಥಾ ಯಾವ ಒಂದು ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆದಿದೆಯೇ ? ಇಲ್ಲಿ ದಿನಕ್ಕೆ ಸಾವಿರ ಗಟ್ಟಿರೇ ಬಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಓಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಜನ ಊರೂರು ತಿರುಗಿ ನಿರ್ಗತಿಕರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ರೈತನಿಗಾಗಬೇಕಾದ ನೀರಾವರಿ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನೂ, ಗೊಬ್ಬರ ಮತ್ತು ಇನ್ಸುಲರ ಯಂತ್ರೋಪಕರಣಗಳನ್ನು ಸರಬರಾಜು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಅತ್ಯಗತ್ಯ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಇತ್ತ ಕಡೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನ ಕೊಡದೆ ಇಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಫಾರ್ಮರೈಜರ್ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳನ್ನು ತೆರೆಯಬೇಕು. ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ರೈತನಿಗೆ ಅಗ್ಗದ ದರದಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಅಗ್ರಿಕಲ್ ಚೇಂಜರ್ ಇರಾಖೆಯು ಈ ದಿವಸ ಒಬ್ಬ ರೈತನ ಮಗನ ಕೈಲದ್ದರೆ ದೇಶ ಹೀಗಿರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ಈಗಿರತಕ್ಕ ವ್ಯವಸಾಯದ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಪಕ್ಕಾ ರೈತನ ಮಗ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಆರ್. ಕೇಶವ ಮೂರ್ತಿ.—ಆದರೆ ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಷ್ಟೇ ; ನಮಗೆ ಉತ್ತಮ ತಳಿ ಬೀಜಗಳು ಬೇಕು. ರೀಸರ್ಚ್ ಸ್ಟೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಕೆಲಸಗಳಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ವೇಗರೀಸನ್‌ನಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ತಡೆದುಕೊಂಡು ಬೆಳೆಯನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಅವರಿನ್ನೂ ಕಂಡುಹಿಡಿದಿಲ್ಲ. ನಮಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಮಳೆಯೇ ಬರಲೇ ಅಥವಾ ಕೆಲವು ಕಾರು ಮಳೆಯು ಬೀಳದೇನೆ ಇದರ ನಮ್ಮ ನಮ್ಮ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ ತಡೆಯತಕ್ಕ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಸರಬರಾಜು ಮಾಡಬೇಕು. ಸ್ವಲ್ಪ ಮಳೆ ಬಾರದಿದ್ದರೆ ಒಣಗತಕ್ಕ ಬೀಜ ಸರಿಯಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರು ಹೆಚ್ಚು ಉತ್ಪತ್ತಿ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚು ಬೆಳೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿಯಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಕಂಡು ಹಿಡಿದರೆ ರೈತನಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ರೈತನಿಗೆ ಆಪ್ಯೂಗಿ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಇಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಎಕರೆಯಲ್ಲಿ ಹತ್ತು ಪರಾ ಜೋಳವನ್ನು ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಯಾವದೋ ಒಬ್ಬರಾಯನ ಕಾಲದ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಕೇವಲ ಒಂದೆರಡು ಪಲ್ಲ ಜೋಳ ಕೂಡ ಬೆಳೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ರೈತರಿಗೆ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಅಷ್ಟಿಲ್ಲ, ಎಲ್ಲ ರೈತರಿಗೆ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಕಡಿಮೆ ಇದೆಯೋ ಅಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಪುರು

(ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಆರ್. ಕೇಶವಮೂರ್ತಿ)

ಬರುವುದು ಉಂಟು. ಆಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅಂತಹವರಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ನೋಡನೆಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಹಕಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಎಂತಹ ರೋಗಗಳು ಬಂದರೂ ಅವನ್ನು ಎದುರಿಸತಕ್ಕ ತಳಿಗಳು ಇರಬೇಕು. ಆಗ ಹೆಚ್ಚು ಉತ್ಪತ್ತಿ ಮಾಡಬಹುದು ಮತ್ತು ಇರತಕ್ಕ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿಕೊಂಡು ಇನ್ನೂ ಒಳ್ಳೆಯ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಯುವ ಹಾಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು.

Mr. SPEAKER.—The House now stands adjourned to meet tomorrow at 12 Noon.

The House adjourned at Six of the Clock to meet again at Twelve of the Clock on Wednesday, the 1st July 1964.

MYSORE LEGISLATIVE ASSEMBLY

FORTY-SEVENTH DAY.

Wednesday, 1st July 1964.

The House met in the Assembly Hall, Vidhana Soudha, Bangalore, at Twelve of the Clock.

MR. SPEAKER (SRI B. VAIKUNTA BALIGA, B.A., B.L.) in the Chair.

STARRED QUESTIONS

(to which oral answers were given)

Acquisition cases pending for village extension in Sagar and Sorab Taluks.

*Q.—223. Sri V. S. LAKSHMIKANTHAPPA (Sagar).

Will the Government be pleased to state :—

(a) the number of acquisition cases for village extension in Sagar and Sorab Taluks that are pending for the last three years (separate figures for each taluk may be furnished) ;

(b) the number of alienation cases sanctioned in favour of private parties with and without the consent of the concerned Village Panchayats separately from the past three years in the said Taluks ?

A.—Sri M. V. KRISHNAPPA (Minister for Revenue).—

(a).—

Year	Name of Taluk	No. of cases pending
1960-61	Sorab Taluk	3
1961-62	do	2
1962-63	do	3
1960-61	Sagar Taluk	Nil
1961-62	do	1
1962-63	do	Nil

(SRI M. V. KRISHNAPPA)

(b)—

Year	Total No. of alienation cases sanctioned.	With consent of the V. P. concerned	Without consent of the V. P. concerned.
------	---	---	---

Sorab Taluk.

1960-61	21	4	17
1961-62	6	6	...
1962-63	6	5	1

Sagar Taluk.

1960-61	2	2	...
1961-62	1	1	...
1962-63	3	...	8

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಸ್. ಲಕ್ಷ್ಮೀಕಾಂತಪ್ಪ.—ಸ್ವಾಮಿ, ನನ್ನ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ಸಾಗರ ಮತ್ತು ಸೊರಬ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮ ಬಡಾವಣೆಗೆ ಗಿ ಭೂ ಸ್ವಾಧೀನ ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟ ಪ್ರಕರಣಗಳು 3 ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ, ಅಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮ ಬಡಾವಣೆಗಾಗಿ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿಗೆ ಬರತಕ್ಕ ರೆಕಾರ್ಡುಗಳನ್ನು ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರು ಗಮನಿಸದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಇಷ್ಟು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು, ತಪ್ಪು ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಅಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ಅಲ್ಲಿ ಪೆಂಡಿಂಗ್ ಕೇಸಸ್ ಯಾವ ಯಾವ ಸ್ಟೇಜಿನಲ್ಲಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅಂಥಾ ಕೇಸುಗಳು ಜಾಸ್ತಿ ಇದ್ದು ಕಡಿಮೆ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇ ?

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಸ್. ಲಕ್ಷ್ಮೀಕಾಂತಪ್ಪ.—ಗ್ರಾಮ ಬಡಾವಣೆಗಾಗಿ ರಾ್ಯಂಡ್ ಆಕ್ಟಿಜಿಷನ್ ಆಫೀಸಿಗೆ ಆರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದರೂ ಅವುಗಳನ್ನು ರೆಕಾರ್ಡ್ ಮಾಡದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳು ಕಡಿಮೆ ಕಾಣುತ್ತಿವೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅವುಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನೂಕ್ಸ್ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ತಿಳುವಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ಗ್ರಾಮ ಬಡಾವಣೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಪಂಚಾಯಿತಿಯ ರೆನ್ಯೂಯಲ್ಷನ್ ಆಗಿ, ಅದಕ್ಕೆ ಅಮೌಂಟ್ ಕಟ್ಟಿ ಆಕ್ಟಿಜಿಷನ್ ಆಗಬೇಕು ಎಂದು ಅಪ್ಪಿಕೇಷನ್ ಹಾಕಿದರೆ ಅದನ್ನು ಅವರು ರಿಸೀವ್ ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಮಾಡಬೇಕು, ಒಂದು ವೇಳೆ ಅವರು ಆ ರೀತಿ ಮಾಡದೇ ಇದ್ದರೆ ಅವರು ಶಿಕ್ಷಾರ್ಹರು.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಸ್. ಲಕ್ಷ್ಮೀಕಾಂತಪ್ಪ.—(ಬಿ) ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳ ಅನುಮತಿ ಇಲ್ಲದೆ, ಸೊರಬ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮ ಬಡಾವಣೆಗೆ ಎಲಿನೇಷನ್ ಸರ್ವೆಗಳನ್ನು ಖಾಸಗಿಯವರಿಗೆ 17 ಜನಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದೆ, ಮತ್ತು ಸಾಗರದಲ್ಲಿ 3 ಜನಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ, ಈ ರೀತಿ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಕ್ರಮದಿಂದ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಧಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ಇನ್ನು ಮುಂದಾದರೂ ಇಂಥ ಕ್ರಮವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ನೂಕ್ಸ್ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ರಾ್ಯಂಡ್ ರೆವಿನ್ಯೂ ಆಕ್ಟ್ ಪ್ರಕಾರ ಎಲಿನೇಷನ್ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಈಗ ಅನೇಕ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳಲ್ಲಿ ಪಂಚಾಯಿತಿಯೇ ಆಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರಿಗೊಬ್ಬರಿಗೆ ಮನಸ್ತಾಪ ಬಂದು ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರಿಗೆ ಎಲಿನೇಷನ್ ಸರ್ವೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಮನಸ್ಸನ್ನೇ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ಎಲಿನೇಷನ್ ಸ್ಯಾಂಕ್ಷನ್ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೈಯರ್ ಆಫೀಸರು ಡಿಸ್ಕ್ರಿಷನ್ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳದೇ ಇದ್ದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಎನ್. ಲಕ್ಷ್ಮೀಪತಿ.—ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳಲ್ಲಿ ಹಣ ಇರುವುದಿಲ್ಲ ಆದರೆ ಜಾಗ ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂಥಾ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಜಾಗವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರೇ

ಅಕ್ಕೈರ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅದಕ್ಕೆ ಹಣವನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕು, ಆ ನಂತರ ಆ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಸೈಟುಗಳನ್ನು ಎಂಗಡಿಸಿ ಅದನ್ನು ಜನಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಅವರಿಂದ ಹಣವನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಜನಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತಾರೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ಪಂಚಾಯಿತಿಯಲ್ಲಿ ಹಣ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಜಮೀನಿನ ವಿಷಯ ದಲ್ಲಿ ಜಗಳ ಇರುತ್ತದೆ. ಅದರಿಂದ ಜಾಗ ಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೂ ಅವರು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಪಂಚಾಯಿತಿಯ ಚೇರ್ಮನರು, ಗೌಡರು ಮತ್ತು ಶ್ಯಾನುಭೋಗರೇ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಅವರದೇ ಭೂಮಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಅದರಿಂದ ಅವರು ಆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಅಕ್ಕೈರ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಆಗ ಪಂಚಾಯಿತಿಯವರು ಅದು ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಅಂಥಾ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಅಕ್ಕೈರ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅಮೇರೆ ಅದನ್ನು ಜನಗಳಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

Appointment of Non-official persons as Government Nominees in the Board of Directors of several private industrial undertakings.

*Q.—260. Sri GANGADHAR NAMOSHI (Gulbarga).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) whether they have appointed non-official persons as Government nominees, in the Board of Directors of the following private Industrial undertakings, namely, A.C.C. Shahbad, Binny Mills, Bangalore, Cement Factory at Bagalkot and Dandeli Paper Mills ;

(b) if so, the details regarding the number and names of persons so appointed ?

A.—Sri K. MALLAPPA (Minister for Industries and Commerce).—

(a) Yes. Only in respect of the Associated Cement Company Ltd., Shahbad.

(b) Sri Mohamad Ali has been nominated on the Board of the Associated Cement Company Ltd., Shahbad.

ಶ್ರೀ ಗಂಗಾಧರ ನಾಮೋಷಿ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಬೇರೆ ಯಾವ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಲ್ಲೂ ಸರ್ಕಾರದವರ ಪರವಾಗಿ ನಾನು ಅಫೀಷಿಯಲ್ ಮೆಂಬರು ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಪಹಾಬಾದ್‌ನಲ್ಲಿರುವ ಆಸೋಸಿಯೇಟೆಡ್ ಸಿಮೆಂಟ್ ಕಂಪೆನಿಯ ಆಡಳಿತ ಮಂಡಲಿಗೆ ನಾನು ಅಫೀಷಿಯಲ್ ಮೆಂಬರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು ?

† ಶ್ರೀ ಕೆ. ಮಲ್ಲಪ್ಪ.—ಈಗ ಬಿನ್ನಿ ಮಿಲ್ಲಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಡೈರೆಕ್ಟರನ್ನು ನಾಮಕರಣ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಇದೆ. ಬಾಗಲಕೋಟೆಯಲ್ಲಿರುವ ಸಿಮೆಂಟ್ ಕಾರ್ಖಾನೆಗೆ ಮತ್ತು ದಾಂಡೇಲಿಯಲ್ಲಿರುವ ಕಾಗದದ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಿಗೆ ಡೈರೆಕ್ಟರನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ನಾಮಕರಣ ಮಾಡತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರವಿಲ್ಲ. ಈಗ ಬಿನ್ನಿ ಮಿಲ್ಲಿಗೆ ಚೆಕ್‌ಮಾಸ್ಟರ್ ಮ್ಯಾನೇಜಿಂಗ್ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಶ್ರೀ ಶೇಷಾದ್ರಿ ಎಂಬವರನ್ನೂ ಮತ್ತು ಸಿರಿಕ್ಟರ್ ಮತ್ತು ನಿಲ್ ಮ್ಯಾನೇಜಿಂಗ್ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಶ್ರೀ ಗುಂಡೂರಾಜ್ ಎನ್ನುವವರನ್ನೂ ನಾಮಕರಣ ಮಾಡಿದೆ. ಮತ್ತು ಗುಲ್ಬರ್ಗಾ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿನ ಪಹಾಬಾದ್‌ನಲ್ಲಿರುವ ಸಿಮೆಂಟ್ ಕಂಪೆನಿಗೆ ಶ್ರೀ ಮಹಮದಾಲಿಯವರು ಗುಲ್ಬರ್ಗಾ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿನ ಒಬ್ಬ ಪಬ್ಲಿಕ್ ವರ್ಕರ್ ಮತ್ತು ಜನರ ಕಷ್ಟ ಸುಖಗಳನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅರಿತುಕೊಂಡಿರತಕ್ಕವರು ಎಂದು ಭಾವಿಸಿ ಅವರನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ನಾಮಕರಣ ಮಾಡಿದೆ.

Sri B. P. KADAM.—Is this Sri Mohamed Ali the same gentleman who is the President of the M. P. C. C. ?

† Indicates that the remarks or speeches have not been revised by the member concerned.

Sri K. MALLAPPA.—He has been appointed because he is a gentleman from Gulbarga and a public worker of Gulbarga District.

ಶ್ರೀ ಗಂಗಾಧರ ನಾಮೋಷಿ.—ಶ್ರೀ ಮಹಮದಾಲಿಯವರನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ನಾಮಕರಣ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮೊದಲು ಅಲ್ಲಿ ಬೋರ್ಡ್ ಆಫ್ ಡೈರೆಕ್ಟರಲ್ಲಿ ಯಾರು ಇದ್ದರು ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಮಲ್ಲಪ್ಪ.—ಅದಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚೆ ಶ್ರೀ ನಾರಾಯಣಸ್ವಾಮಿ ಎಂಬವರು ಇದ್ದರು.

Sri B. P. KADAM.—Will this nomination not adversely affect the work of the President of M. P. C. C. ?

Mr. SPEAKER.—It is disallowed. We are not concerned with it here.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.—ಈಗ ಅಮ್ಮನಂದ್ರದ ಸಿಮೆಂಟ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಫೇರ್ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆಂದು ಗೊತ್ತಾಯಿತು. ಅಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಯಾರಾದರೂ ಇದ್ದಾರೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಮಲ್ಲಪ್ಪ.—ಅಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರತಿನಿಧಿ ಇದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.—ಅವರು ಯಾರು ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಮಲ್ಲಪ್ಪ.—ಜಾಯಿಂಟ್ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಆಫ್ ಕಾಮರ್ಸ್ ಅಂಡ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್.

ಶ್ರೀ ಗಂಗಾಧರ ನಾಮೋಷಿ.—ಈಗ ಪಕ್ಕಬಾದಿನಲ್ಲಿರುವ ಸಿಮೆಂಟ್ ಕಂಪೆನಿಗೆ ನಾನು ಅಫೀಸಿಯಲ್ ಮೆಂಬರನ್ನು ನಾಮಕರಣ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ, ಮೊದಲು ಸರ್ಕಾರದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಇದರಲ್ಲಿ ನಾಮಕರಣ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಅವರ ಟಿ. ಎ. ಡಿ. ಎ. ಮತ್ತು ಸಿಟಿಂಗ್ ಫೀಜು ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟೋ ಆದಾಯ ಆಗುತ್ತಿತ್ತು. ಈಗ ನಾನು ಅಫೀಸಿಯಲ್ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ನಾಮಕರಣ ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಲಾನ್ ಆಗುತ್ತಿದೆ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಮಲ್ಲಪ್ಪ.—ಅದು ರಾಧ ನಮ್ಮದ ಪ್ರಶ್ನೆಯಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಗಂಗಾಧರ ನಾಮೋಷಿ.—ಅಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ಸರ್ಕಾರದ ಅಫೀಸಿಯಲ್ ಇದ್ದಾಗ ಅವರು ಆ ಸಿಮೆಂಟ್ ಕಂಪೆನಿಯ ಕಾನ್‌ಫರೆನ್ಸ್ ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿಬಂದಾಗ ಆ ಕಂಪೆನಿಯವರು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚಿನ ಟಿ. ಎ. ಡಿ. ಎ. ಮತ್ತು ಸಿಟಿಂಗ್ ಫೀಜು ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುತ್ತಿದ್ದರು. ಅದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟೋ ದುಡ್ಡು ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ಅಂಥಾ ದುಡ್ಡು ಈಗ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿದೆ ?

Mr. SPEAKER.—How does it result in profit or loss ?

ಶ್ರೀ ಗಂಗಾಧರ ನಾಮೋಷಿ.—ಆ ಕಂಪೆನಿಯಲ್ಲಿ ಮೀಟಿಂಗ್ ನಡೆದಾಗ ಡೈರೆಕ್ಟರುಗಳಿಗೆ ಒಂದು ದಿವಸಕ್ಕೆ ಸಿಟಿಂಗ್ ಫೀಜು ಎಷ್ಟು ?

Sri K. MALLAPPA.—I have no information about that.

ಶ್ರೀ ಗಂಗಾಧರ ನಾಮೋಷಿ.—ಮೊದಲು ಶ್ರೀ ನಾರಾಯಣಸ್ವಾಮಿಯವರು ಡೈರೆಕ್ಟರಾಗಿದ್ದಾಗ ಅವರು ಆ ಕಂಪೆನಿಗೆ ಹೋಗಿಬಂದದ್ದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದ ರೂಲ್ಸ್ ಪ್ರಕಾರ ಅವರ ಟಿ. ಎ. ಗೋಲ್ಡೆನ್ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಬರ್ತಾಗಿದೆ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಮಲ್ಲಪ್ಪ.—ರೂಲ್ಸ್ ಪ್ರಕಾರ ಎಷ್ಟು ಟಿ. ಎ. ಅನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೋ ಅಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ದ್ರಾವಿಡಿ ಅವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದೆ.

Tours made by the Administrative Officer, D.S.B., North Kanara during the years 1962 and 1963.

*Q.—339. **Sri B. P. KADAM (Karwar).**—

Will the Government be pleased to state :—

(a) the total number of days the Administrative Officer, D.S.B., North Kanara has been on tour during the years of 1962 and 1963 ;

(b) the total number of schools he has visited during that period ;

(c) the total number of primary schools within the Karwar Municipal limits and how many of them are visited by him during that period?

A.—Sri S. R. KANTHI (Minister for Education).—

(a) (i) 1962-63

(April-March) ... 155 days.

(ii) 1963-64

(April to February) ... 144 days.

(b) (i) 1962-63

... 109 schools.

(ii) 1963-64

... 124 schools.

(c) (i) Number of schools within the Karwar Municipal limits :

(a) 1962-63 ... 20 schools.

(b) 1963-64 ... 21 schools.

(ii) Number of schools visited :

(a) 1962-63 ... 20.

(b) 1963-64 ... 12.

Sri B. P. KADAM.—What is the amount of T. A. and D. A. drawn by this officer for the years 1962 and 1963?

† Sri S. R. KANTHI.—Sir, I cannot have such information. If the Hon'ble Member wants, I will look into it.

Sri B. P. KADAM.—Is it not a fact that this officer is always keen on going on tours, disregarding his duties in the office?

Sri S. R. KANTHI.—A certain number of days have been prescribed for each officer, and the officer is required to tour 144 days in a year. As the member now see, he has travelled 155 days in one year and 144 days in another year and this cannot be said to be excess.

Sri B. P. KADAM.—Is it not a fact that he has exceeded his limits of T. A. and D. A. for these two years?

Sri S. R. KANTHI.—I have no idea. The days of tour are prescribed by the statute, and that is the minimum he has travelled and it is not much.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—Is he entitled to fixed T. A. and D. A.? Or what are the rules by which he is governed to draw his T. A. and D. A.?

Sri S. R. KANTHI.—So far as I can understand, it has to be Travelling allowance and Daily allowance.

Steps taken to bring the sale of Raw Silk in the State under the Regulated Market Commodities Act.

* Q.—344. Sri M. C. BASAPPA (Chamarajanagar).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) whether they are aware of the customary way of dealings that are in existence in the sale of raw silk by the raw silk merchants ;

(SRI M. C. BASAPPA)

(b) if so, whether it is not a fact that both the buyer and seller in the raw silk market are exploited by the middleman by such dealings ;

(c) if not, whether they would assure a fair deal to the buyer and seller of raw silk ;

(d) whether they would take suitable steps to bring the sale of raw silk in the State under the Regulated Market Commodities Act ?

A.—Sri R. DAYANANDA SAGAR (Deputy Minister for Sericulture).—

(a) Yes.

(b) There have been some representations to this effect.

(c) In order to assure fair deal to both buyer and seller a silk marketing co-operative society has been established at Bangalore with a branch at Chamaraajanagar.

(d) This was tried in 1957 but it was not successful and had to be therefore deleted from the purview of the Act.

Sri M. C. BASAPPA.—May I know whether it is a fact that both the buyer and seller in the raw silk market are exploited by the middleman ?

† Sri R. DAYANANDA SAGAR.—It is exactly so. A customary market has been built for silk and it has been going on for a long time. The buyer and seller have got a chance to negotiate and make sales and purchases.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಆರ್. ರಂಗೇಗೌಡ.—1957 ನೆಯ ಇಸವಿಗೆ ಮೊದಲು ಕೂನಿನ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲಾ ರೆಗ್ಯುಲೇಟೆಡ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಕಮಿಟಿ ಹಾಗೂ ರೀಲರ್ಸ್, ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ಯಾವ ರೀತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೀರೋ ಅದೇ ರೀತಿ ಕಚ್ಚಾ ರೇಷ್ಮೆಗೂ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮನವಿ ಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದರೂ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರು ಆಗಿನ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಕುಂಭಕೋಣ ನಡೆಸಿದ್ದರಿಂದ ಏನೂ ಮಾಡರಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಆರ್. ದಯಾನಂದ ಸಾಗರ್.—ಆ ತರಹ ಕುಂಭಕೋಣ ಏನೂ ನಡೆದಿಲ್ಲ.

Sri R. S. HEGDE.—In answer to (a), it is said 'Yes'. What is the customary way of dealings that are in existence in the sale of raw silk ?

Sri R. DAYANANDA SAGAR.—The customary way is that when a seller of the raw silk goes to a merchant, the buyers and sellers will be summoned and there is a customary way of telling what the sale price is going to be. The middleman brings about a compromise between them and tells them what exactly is the rate at which the seller can sell and the buyer can buy.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮಾದಯ್ಯಗೌಡ.—ರೇಷ್ಮೆ ಮಾರಾಟ ಸಹಕಾರ ಸಂಘ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲದೆಯಲ್ಲ, ಅದರಲ್ಲಿ ಸೇಕಡಾವಾರು ಎಷ್ಟು ವ್ಯಾಪಾರ ನಡೆಯುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಕೋರಿ ವರ್ತಕರು ಎಷ್ಟು ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ?

ಶ್ರೀ ಆರ್. ದಯಾನಂದ ಸಾಗರ್.—ಎಲ್ಲರೂ ಸಹಕಾರ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. 1963-64 ರಲ್ಲಿ 92 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ವ್ಯವಹಾರ ನಡೆದಿದೆ.

Sri M. C. BASAPPA.—The answer to clause (d), is that this was tried in 1957 but it was not successful. May I know the reasons why it was not successful ?

SRI R. DAYANANDA SAGAR.—Silk is a very peculiar commodity. There are different kinds of silk, such as the filature silk, domestic basin silk and charaka silk, and there are a number of special varieties and so it becomes rather difficult to fix a particular price. Moreover, we do not follow the advanced method of testing silk as is done in Japan and other progressive countries.

SRI G. V. GOWDA.—The Hon'ble Minister was pleased to say that silk worth Rs. 92 lakhs was sold through Co-operative societies. I wish to know the quantum of silk that is produced and the quantum that will be sold through the Co-operative societies.

SRI R. DAYANANDA SAGAR.—The quantity of silk produced in the State is about 20 lakh pounds. The Society is open for everybody to come and transact. Fortunately or unfortunately, all the silk producers do not come to the Society. Many of them go to the customary market.

SRI G. V. GOWDA.—I want to know what quantity of silk is sold through the Central Co-operative Society.

SRI R. DAYANANDA SAGAR.—I have already said that it is to the tune of Rs. 92 lakhs.

SRI G. V. GOWDA.—I want to know in terms of pounds.

SRI R. DAYANANDA SAGAR.—A pound of it costs approximately between Rs. 40 and Rs. 45 on that basis the Hon'ble Member may calculate it.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಮಾದಯ್ಯ ಗೌಡ.—ಸೇಕಡ 5 ರಷ್ಟು ಸಹಕಾರ ಸಂಘದಲ್ಲಿಯೂ 95ರಷ್ಟು ಹೊರಗಡೆ ವರ್ತಕರ ಹತ್ತಿರವೂ ವ್ಯಾಪಾರವಾಗುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಸೊಸೈಟಿಯ ಮೂಲ ಕವೇ ಎಲ್ಲ ವ್ಯಾಪಾರವೂ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಇರತಕ್ಕ ಬಾಟಲನೆಕ್ ಎನು ? ಅದನ್ನು ಯಾವರಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ?

SRI R. DAYANANDA SAGAR.—The bottleneck is that people yet are not society-minded. The Society is open for everybody. If only a section of the people comes to the Society, we really feel sorry. We want many people to come and take advantage of the Society.

SRI C. J. MUCKANNAPPA.—The Hon'ble Deputy Minister for Sericulture and the Hon'ble Minister for Forests, visited Japan recently. May I know through what agency the silk is sold there and how both the seller and the buyer are benefited ?

SRI R. DAYANANDA SAGAR.—In Tokyo there is a very big Testing House in Yokohama. It is fool-proof. They have got the most advanced testing machines through which they will test every silk that is produced and give it to the seller and buyer with the result that transaction takes place on the basis of quality of the silk that is produced.

ಶ್ರೀಮತಿ ಕೆ. ಎಸ್. ನಾಗರತ್ನಮ್ಮ.—ಕೇಂದ್ರ ರೇಷ್ಮೆ ಬೋರ್ಡಿನವರು ಒಂದು ಟೆಸ್ಟಿಂಗ್ ಲಾಬೊರೇಟರಿಯನ್ನು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಬೇಕೆಂದು ಬರದಿದ್ದರೇ ?

ಶ್ರೀ ಆರ್. ದಯಾನಂದ ಸಾಗರ್.—ಟೆಸ್ಟಿಂಗ್ ಲಾಬೊರೇಟರಿಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನದಲ್ಲಿದೆ. ಒಂದು ಅಪ್-ಟು-ಡೇಟ್ ಯಂತ್ರವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಬೇಕೆಂದು ಉದ್ದೇಶವಿದೆ. ಈಗ ಜಪಾನ್ ದೇಶದಲ್ಲಿಯೂ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನೂತ್ ಎಚ್ಚರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

SRI M. C. BASAPPA.—Is not the regulated market meant to avoid this exploitation and why Government is not determined about setting up a regulated market for it ?

Sri R. DAYANANDA SAGAR.—To bring in a regulated market for silk at the moment is rather difficult. Unless we have a first-class testing equipment, we will not be able to test silk and to tell the buyer and seller. Actually the consumers of silk are scattered all over India mostly in Maharashtra, Madras, Uttar Pradesh, Benares and other places. Most of them will not come. Only the local people will come, in which case, the former, the domestic basin producer and the charaka producer will actually lose

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಮಾದಯ್ಯ ಗೌಡ.—ಕಚ್ಚಾ ರೇಷ್ಮೆಯನ್ನು ಕೋರಿಗಳಿಗೆ ತರತಕ್ಕವರಿಗೆ ಕೋರಿಯ ವರ್ತಕರು ಸೇಕಡ 95 ಅಥವಾ ನೂರರಷ್ಟು ಮುಂಗಡ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಸೊಸೈಟಿಯಲ್ಲಿ ಸೇಕಡ 75 ರಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನು ಸೇಕಡ 85ಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ಧಾರವಾಗಿ ದ್ದರೂ ಅದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರದೆ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು ?

ಶ್ರೀ ಅಂ. ದಯಾನಂದ ಸಾಗರ್.—ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಮೆ 85ರ ವರೆಗೂ ಈಗ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸೊಸೈಟಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಾಗ ಅದಷ್ಟು ಸೆಕ್ಯೂರಿಟಿಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು. ವ್ಯಾಪಾರ ಸ್ವರೂಪ ತಮ್ಮ ರಿಸ್ಕ್ ಮೇಲೆ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಸೊಸೈಟಿಯವರು ಆ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

Sri G. V. GOWDA.—The sale of silk through the Silk Marketing Society works out to 11 per cent. May I know whether there are any measures under that contemplation so as to induce many more to come to the Society ?

Sri R. DAYANANDA SAGAR.—Wherever we go and whenever we meet raw silk producers, we request them to take advantage of the society. We have got a Society in Chamarajanagar and we are thinking of starting another society at Sidlaghatta.

Sri M. C. BASAPPA.—Can we at least have the fond hope of the Government establishing a regulated market in future ?

Sri R. DAYANANDA SAGAR.—After having a Testing Laboratory, Government will try to consider it.

Sri G. V. GOWDA.—May I know how the Government test silk at the Silk Testing Laboratory at Bangalore that comes to the Silk Co-operative Marketing Society ?

Sri R. DAYANANDA SAGAR.—We have got a different testing equipment which is not of great practical use to us. We have got to upgrade it.

Amount spent under Agriculture and Irrigation Schemes in South Kanara District since 1961.

*Q.—478. **Sri S. SUBBAYYA NAIK (Sullia).**—

Will the Government be pleased to state :—

The amount spent by them from April 1961 under agriculture and irrigation schemes in South Kanara District and the amount spent for each work so far (Talukwise information may please be furnished) ?

A—Sri G. NARAYANA GOWDA (Minister for Agriculture).—

1. Agriculture ... Rs. 12,69,243.

2. Irrigation ... Ra. 12,92,565.

(Vide Statements I and II placed on the Table of the House†).

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಸುಬ್ಬಯ್ಯನಾಯಕ್.—ನೀರಾವರಿಯ ಬಗ್ಗೆ 12,92,565 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಲಾಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ, ಇದರಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣದೆಷ್ಟು, ದೊಡ್ಡದೆಷ್ಟು ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಮತರದ ನೀರಾವರಿ ಕಾಮಗಾರಿಗಳೆಷ್ಟು?

ಶ್ರೀ ಜಿ. ನಾರಾಯಣ ಗೌಡ.—ಇದರಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯಮಪ್ರಮಾಣದ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳು ಸೇರಿಲ್ಲ, ಒಂಥತ್ತು ಯೋಜನೆಗಳು ನಾನಾ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿವೆ, ಇದಕ್ಕೆ ಒಟ್ಟು ಸುಮಾರು ಹನ್ನೊಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಅಂದಾಜಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಸುಬ್ಬಯ್ಯನಾಯಕ್.—ಫತ್ತೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ 14 ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ, ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕೆಲಸಗಳು ಅಪೂರ್ಣವಾಗಿದ್ದು ಪೂರ್ಣವಾಗಿರುವವು ಸೇರಿಸುತ್ತಿದ್ದು ಪ್ರಯೋಜನಕ್ಕೆ ಬಾರದೇಯಿರುವುದು ಗೊತ್ತಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಜಿ. ನಾರಾಯಣ ಗೌಡ.—ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ, ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜಿ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.—ಹನ್ನೊಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಅಂದಾಜಾಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದಿರಿ, ಇದು ಬರಿಯ ದಕ್ಷಿಣಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಗೋ ಅಥವಾ ಒಟ್ಟು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೋ?

ಶ್ರೀ ಜಿ. ನಾರಾಯಣ ಗೌಡ.—ದಕ್ಷಿಣಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಹಾಗೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಸುಬ್ಬಯ್ಯನಾಯಕ್.—ಕೃಷಿ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಡೆಮಾನ್‌ಸ್ಟ್ರೇಷನ್, ಪ್ರಾಪೊಗ್ಯಾಂಡ್, ಆಯಿರ್ ಎಂಜಿನ್‌ಗಳು, ಸೀಡ್‌ಫಾರಮ್‌ಗಳು ಮುಂತಾದುವಕ್ಕಾಗಿ 1,13,887 ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚಾಗಿದೆ, ಅದರ ಇದರಿಂದ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನವೂ ಆಗಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ಗೊತ್ತಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಜಿ. ನಾರಾಯಣ ಗೌಡ.—ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಸಂಜೀವನಾಥ ಐಕಲ್.—ದಕ್ಷಿಣಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ, 1951-52 ರಷ್ಟು ಹಿಂದೆ ಕೆಲವು ಯೋಜನೆಗಳು ಇನ್‌ವೆಸ್ಟಿಗೇಟ್ ಆಗಿ, ಮಂಜೂರಾಗಿದ್ದರೂ ಅವು ಇನ್ನೂ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗದೆ ಇವೆ, ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಪಶ್ಚಿಮ ಕರಾವಳಿಯಲ್ಲಿ ಉಪ್ಪುನೀರಿನ ಕಚ್ಚೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಲು ಅನೇಕ ಯೋಜನೆಗಳು ಮಂಜೂರಾಗಿದ್ದರೂ ಕಟ್ಟಲು ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡದಿರಲು ಕಾರಣವೇನು?

ಶ್ರೀ ಜಿ. ನಾರಾಯಣ ಗೌಡ.—ಕೆಲವು ಅಗಿವೆ, ಕೆಲವು ಅಂದಾಜಾಗಿವೆ ಮತ್ತು ಕೆಲವು ಎಲ್ಲ ಅಗಿ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಟಿವ್ ಮಂಜೂರಾತಿಯಾಗದೆಯಿರುವುದು ಇವೆ, ಅದಷ್ಟು ಬೇಗ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಸುಬ್ಬಯ್ಯನಾಯಕ್.—ವ್ಯವಸಾಯ ಇಲಾಖೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಸೇಡು 90 ರಷ್ಟು ಹಣ ನಿಬ್ಬಂದಿಗೆ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ, ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ನೇರವಾಗಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಯೋಜನೆ ಇದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಜಿ. ನಾರಾಯಣ ಗೌಡ.—ನಿಬ್ಬಂದಿಯವರು ಅಲ್ಲಿ ಜನರಿಗೆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಅದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಸಂಬಳಸಾರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—After spending 26 lakhs of rupees may I know the increased production in food in that district?

Sri G. NARAYAN GOWDA.—I cannot say that at this stage.

Sri SANJIVANATH AIKALA.—In view of the fact that the intensive method of cultivation of rice has been adopted in the district.....

Mr. SPEAKER.—It has not yet been adopted. A Government Order has been issued.

Sri SANJIVANATH AIKALA.—We believe that Government will implement their own Order. In any case, will the Government step up its irrigation works also?

Sri G. NARAYAN GOWDA.—Certainly.

†[placed in the Mysore Legislative Library Vide No. 7/L.A./8 June-July 1964].

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—Out of the money spent, may I know the number of diesel oil or electric motors or pump sets and wells that are ready for irrigation ?

Sri G. NARAYANA GOWDA.—That is provided in the answers laid on the Table of the house. The information about wells is not available.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಸುಬ್ಬಯ್ಯ ನಾಯಕ್.—12 ಲಕ್ಷ 92 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗೆ ಖರ್ಚಾಗಿದೆ, ಇನ್ನು ಮುಂದಾದರೂ ಸರಕಾರದವರು ಅಹಾರವನ್ನು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಬೆಳೆಯುವ ದಕ್ಕಿ ಕೃಷಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಯೇ ?

Sri G. NARAYANA GOWDA.—It is a suggestion for action.

Administrative and Teaching Posts (Gazetted and Non-Gazetted) Sanctioned in the various Polytechnics of Technical Education Department.

* Q.—552. **Sri P. VENKATAGIRIYAPPA (Kolar).**—

Will the Government be pleased to state :—

(a) the number of administrative and teaching posts (Gazetted and Non-Gazetted) sanctioned in the various Polytechnics of Technical Education Department ;

(b) the number of Lecturers and Demonstrators in these Polytechnics recruited by Public Service Commission ;

(c) the number of lent Officers working as Principals, Heads of Sections, Lecturers and Demonstrators ;

(d) whether they are aware that All India Council of Technical Education has fixed uniform scales of pay and service conditions for the above ;

(e) whether it is a fact that Central Government has agreed to make good the additional expenditure if the scales fixed by the All India Council of Technical Education are implemented ;

(f) when all the States have implemented, why this has not applicable in Mysore State ;

(g) whether it is a fact that some of the Public Works Department Officers have asked for absorption in the Technical Education ?

A.—Sri S. R. KANTHI (Minister for Education).—

(a) 532.

(b) 84.

(c) 82.

(d) No. They have not fixed, but have only suggested different pay scales for various categories of staff in Technical Institutions.

(e) The Government of India have agreed to make good the additional expenditure for 5 years.

(f) Very few States have accepted the scales. This State Government have taken a decision to accept the scales.

(g) Yes.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ವೆಂಕಟಗಿರಿಯಪ್ಪ.—(A) ಭಾಗಕ್ಕೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ 532 ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ, ಪಿ.ಎಸ್.ಸಿ. ಮೂಲಕ ಇಷ್ಟು ಭರ್ತಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೇ ? ಬೇರೆ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ಹೀಗೆ ಭರ್ತಿ ಮಾಡದಿರಲು ಕಾರಣವೇನು ?

† ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಕಂಠಿ.—84 ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಮಾಡಿದುದು, ಎಂದರೆ ಪ್ರಾಂತಪುನರ್ವಿಂಗಡಣೆಯಾದ ಮೇರೆ, ಮೊದಲು ಎಷ್ಟು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರೋ ಅಷ್ಟು ಮಾಡಿದರು.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎ. ಗೌಡ.—ಎಲ್ಲವೂ ಭರ್ತಿ ಆಗಿವೆಯೋ ಅಥವಾ ಲೋಕಲ್ ಕ್ಯಾಂಡಿಡೇಟ್ಸ್ ಇದ್ದಾರೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಕಂಠಿ.—ಇಬ್ಬರೂ ಇರಬಹುದು.

Sri J. P. SARWESH.—Is the Government aware that there is discontentment among the staff of the technical institutions because of the fact that a large number of lent officers work as teachers ?

Sri S. R. KANTHI.—That is an old story. Now we have accepted the proposals of the All India Council for Technical Education and the pay scales are attractive. A person on Rs 600-1000 now gets Rs. 800-1200.

Sri G. V. GOWDA.—When 82 officers have been taken away on loan, will not the parent departments suffer ?

Sri S. R. KANTHI.—The P. W. D. is sufficiently big and it would not suffer.

Sri GANJI VEERAPPA.—May I know whether Government has taken any decision with regard to the absorption of the lent officers in the Technical Education Department ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಕಂಠಿ.—ಅವರ ಅಬ್‌ನಾರ್ವ್‌ಷನ್ ಪ್ರಶ್ನೆ ಅಷ್ಟು ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಶ್ನೆ ಆಗಿರಲಿಲ್ಲ, ಆಗ ಕೆಲವು ಜನರು ಮಾತ್ರ ಅದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದರು ; ಈಗ ಬಹಳ ಜನರು ಅಬ್‌ನಾರ್ವ್‌ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ರಿವಿಜನ್ ಆಫ್‌ಸ್ಟೇಲ್ಸ್ ಆದಮೇರೆ. ಈಗ ಇದು ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಶ್ನೆ ಆಗಿರುವುದಿಲ್ಲ.

Sri J. P. SARWESH.—May I know the additional expenditure the Government would incur after five years when the Government of India would stop its grants ?

Sri S. R. KANTHI.—Of course, in the first instance, the Government of India have agreed to meet our request for only 5 years but it is possible they would agree to reconsider and meet this additional expenditure for five years more.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಷ್ಮಣ.—ಪಬ್ಲಿಕ್‌ವರ್ಕ್ಸ್ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಎರವಲು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಅವರು ಆಳಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಲಾಯಕ್ಕಾಗಿರುತ್ತಾರೆಯೇ ಎನ್ನುವುದು ಅವರಿಗೆ ಪಾಠಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲವಾದುದರಿಂದ ಪಾಲಿಟೆಕ್ನಿಕ್‌ಗಳಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಕಂಠಿ.—ಅವರ ಸಂಬಳದ ಸ್ಕೇಲುಗಳು ಬಹಳ ಕಡಮೆಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅವರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ ಆರ್ ಇಂಡಿಯಾ ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಎಜುಕೇಷನ್ ಸ್ಕೇಲುಗಳನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ.

12-30 P.M.

Sri G. DUGGAPPA.—Is it a fact that though the Government have agreed to give the A.I.C.T.E. scales of pay, the Government Order has not yet been issued ?

Sri S. R. KANTHI.—We have issued the Government Order, but only two States have agreed to accept and implement the scales, namely Andhra and Mysore. The other two States of Kerala and Madras have not as yet agreed.

Sri GANJI VEERAPPA.—May we take it that Government have no objection in principle to absorbing these people in case they express their willingness to be absorbed here?

Sri S. R. KANTHI.—There are two types of absorption. One is at the request of the officer himself for being absorbed. In that case there are certain difficulties because the officer is going to suffer if he makes a request. But we are formulating certain rules by which we ourselves are going to absorb them.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಸುಬ್ಬಯ್ಯ ನಾಯಕ.—ಚಿಕ್ಕಿ ಕರ್ ಎಜುಕೇಷನ್ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಐದು ವರ್ಷಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಸರ್ವಿಸ್ ಅದವರನ್ನು ಸರ್ವಿಸ್ ರೆಗ್ಯುಲರೈಸ್ ಮಾಡದೆ ಪಿ. ಡಬ್ಲ್ಯೂ. ಡಿಗ್ರಿ ಏಕ್ ವಾಷನ್ ಕಳಿಸರಾಯಿತು ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಕಂಠಿ.—ಅವರನ್ನು ಐದು ವರ್ಷದ ವರೆಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಅವರು ಹೋದ ಬೇರೆಯವರು ಬರುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ದುಗ್ಗಪ್ಪ.—ಅಬ್ಸಾರ್ವ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್ ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದೀರಾ ? ಕೇಳಿದ್ದರೆ, ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಏನಿದೆ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಕಂಠಿ.—ರೂಲ್ಸ್ ಪ್ರಕಾರ ಮಾಡಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ದುಗ್ಗಪ್ಪ.—ಅಬ್ಸಾರ್ವ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪಿ. ಎಸ್. ಸಿ. ಅವರು ಅಪ್ಪಿಕೇಷನ್ಸ್ ಕರೆದಿದ್ದರು. ಗೊಂದಲವಾದ ಕಾರಣ ಇನ್ನೊಂದು ಸಲ ಅಪ್ಪಿಕೇಷನ್ಸ್ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದು ನಿಜವೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಕಂಠಿ.—ಈಗ ಕೇಡ್ ರಿಕ್ರೂಟ್‌ಮೆಂಟ್ ರೂಲ್ಸ್ ತಯಾರಾಗಿ ಒಂದು ಒಂದೂವರೆ ತಿಂಗಳಾಯಿತು. ಮೊದಲು ಸರ್ವಿಸ್ ರೆಗ್ಯುಲರೈಸ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆ ಮೇಲೆ ಪಿ. ಎಸ್. ಸಿ. ಅವರಿಗೆ ಅಪ್ಪಿಕೇಷನ್ಸ್ ಕರೆಯಲು ರಿಕ್ಲೈಮ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರು ಅಪ್ಪಿಕೇಷನ್ಸ್ ಕರೆಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

Sri G. V. GOWDA.—May I know the additional cost that is likely to be incurred ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಕಂಠಿ.—ಅದನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಪೇಪ್ಲೇಸ್ ಚರ್ಚಾಗಿದೆ. ಒಬ್ಬ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು.—ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರಗಳು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಇಂಪ್ಲಮೆಂಟ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೂ ಮೈಸೂರು ಸರಕಾರ ಏತಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಕಂಠಿ.—ಎಲ್ಲಾ ರಾಜ್ಯಗಳು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಅಂಥ ಮತ್ತು ಮೈಸೂರು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿವೆ. ಅದನ್ನು ಇಂಪ್ಲಮೆಂಟ್ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ.

Sri S. SIVAPPA.—What was the procedure adopted by the Director of Technical Education in appointing these 82 people who are lent officers ?

Sri S. R. KANTHI.—They have to report to the P.W.D. that they need some lent officers. The P.W.D. select the best officers and send their names to us.

Sri S. SIVAPPA.—Is it a fact that selections are made arbitrarily by the Director of Technical Education ?

Sri S. R. KANTHI.—He is not entitled to select anybody he likes. The P.W.D. sends a list of names and only from that list he can select.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—In the Budget Session the Minister said that Government had decided not to implement the A.I.C.T.E. scales, but now he says that then Government are implementing. May I know when they took the latter decision ?

Sri S. R. KANTHI.—The Cabinet took a decision some time back and we have already implemented the Government Order. If he wants the Government Order I will place it on the table of the House.

Posts of Doctors Vacant in Government Hospitals and Health Centres.

* Q.—553. Sri A. J. DODDAMETI (Ron).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) the number of posts of Doctors vacant in Government Hospitals and Health Centres;

(b) out of them the number of posts vacant in urban areas and rural areas;

(c) the action taken by them to fill up these posts ?

A.—Sri Dr. K. NAGAPPA ALVA (Minister for Health).—

(a) 517.

(b) Urban areas ... 209

Rural areas .. 308

(c)—

(i) Common recruitment rules (both for Medical and Public Health Departments) are being framed.

(ii) Re-employment, appointment on contract basis and appointment as Honorary and Part-time Medical Officers of all available Doctors.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ನಾಗಪ್ಪ ಅಳ್ಳು.—ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ನಂಬಿಗೆ ನಣ್ಣ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಇದೆ. ಈಗ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್ ಸೆರೆಕ್ಷನ್ ಆಗಿದ್ದು ಪೋಸ್ಟ್ ಗ್ಯಾಜುಯೇಟ್ ಪ್ರೇಟಿಸಿನ ಡಾಕ್ಟರ್ಸ್ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಉತ್ತರ (ಎ) ನಲ್ಲಿ 517 ಎಂದು ಇರುವುದನ್ನು 391 ಎಂದು ಒದಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದು ; ಉತ್ತರ (ಬಿ) ನಲ್ಲಿ 209 ಮತ್ತು 308 ಎಂದಿರುವುದನ್ನು ಅನುಕ್ರಮವಾಗಿ 156 ಮತ್ತು 256 ಎಂದು ಒದಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎ. ಜೆ. ದೊಡ್ಡಮೇಟಿ.—ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳ ಪ್ರಮಾಣ ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಇದೆ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ನಾಗಪ್ಪ ಅಳ್ಳು.—ರೂರಲ್ ಏರಿಯಾದಲ್ಲಿ 987 ಇವೆ. ಅರ್ಬನ್ ಏರಿಯಾದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಇವೆ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಬಹಿಷ್ಕಾರದ ಅಂಕಿ ಈಗ ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಇಲ್ಲ. ಸುಮಾರು 45 ಇರಬಹುದು ಎಂದು ಅನಿಸುತ್ತದೆ.

Smt. BASAVARAJESHWARI.—May I know the number of vacancies in the Health Centres in Raichur District ?

Sri K. NAGAPPA ALVA.—I do not have district-wise figures.

ಶ್ರೀ ಎ. ಜೆ. ದೊಡ್ಡಮೇಟಿ.—ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವುದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಡಾಕ್ಟರ್ಸ್ ಬಂದಿದ್ದಾರೆಯೇ ? ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ನಾಗಪ್ಪ ಅಳ್ಳು.—ಈ ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಂಡಿರುವುದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಡಾಕ್ಟರ್ಸ್ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಈ ಕೆಲಸ ಸಾಧ್ಯವಾದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅನರರಿ ಡಾಕ್ಟರ್ಸ್ ಅನ್ನು ಅಪಾಯಿಂಟ್ ಮಾಡಲು 176 ಪೋಸ್ಟ್ ಕ್ರಯೇಟ್ ಮಾಡಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ 113 ಡಾಕ್ಟರ್ಸ್ ಡಿಸ್ಮಿಟ್ ಹಾಗೂ ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಲೆವೆಲಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

Smt. BASAVARAJESHWARI.—Has it come to the notice of Government that many health centres are running without doctors since 2 or 3 years ?

Sri K. NAGAPPA ALVA.—There are some hospitals which are working without doctors ; but in charge arrangements have been made.

ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದಯ್ಯ ಕಾಶೀಪುರ.—ರೂರಲ್ ಏರಿಯಾಗಳಲ್ಲಿ ಡಾಕ್ಟರುಗಳ ಕೊರತೆ ಬಹಳ ಇರುವುದರಿಂದ, ಮೈಸೂರು ಜಿ. ಎ. ಎಂ. ಎಸ್. ಪಾಸಾದ ಡಾಕ್ಟರಿಗೆ ನೌಕರಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ನಾಗಪ್ಪ ಅಳ್ಳ.—ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡು ಕೆಳಗಿರುವ ಕೆಲವು ಹೆಲ್ತ್ ಯೂನಿಟುಗಳಿಗೆ ಇಂಟೆಗ್ರೇಟೆಡ್ ಸಿಸ್ಟಮ್ನಲ್ಲಿಗಳವರನ್ನೂ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಗೋಪಾಲರಾವ್ ಮುಡ್ಡಿ.—ರೂರಲ್ ಏರಿಯಾದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ವೇಕೆನ್ಸಿಗಳಿವೆ? ಆರ್ಬಿಎನ್ ಏರಿಯಾದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟಿವೆ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ನಾಗಪ್ಪ ಅಳ್ಳ.—ಅದನ್ನು ಆಗಲೇ ಹೇಳಿದೆ: ರೂರಲ್ ಏರಿಯಾಗಳಲ್ಲಿ 235 ವೇಕೆನ್ಸಿಗಳಿವೆ; ಆರ್ಬಿಎನ್ ಏರಿಯಾಗಳಲ್ಲಿ 156.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ವೆಂಕಟಗಿರಿಯಪ್ಪ.—ಎಲ್. ಎಂ. ಪಿ. ಯವರು ಕಂಡೆನ್ಸ್ಡ್ ಎಂ. ಬಿ. ಬಿ. ಎಸ್. ಕೋರ್ಸ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು 2-3 ವರ್ಷವಾದರೂ, ಎಂ.ಬಿ.ಬಿ.ಎಸ್. ಸ್ಕೇಲು ಕೊಡದಿರುವುದು ಡಾಕ್ಟರುಗಳ ಅಭಾವಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ನಾಗಪ್ಪ ಅಳ್ಳ.—ಅದು ಕಾರಣವಲ್ಲ.

ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರು.—ಡಾಕ್ಟರು ಬಾರದಿರುವುದಕ್ಕೆ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರ ಸಂಬಳದ ಸ್ಕೇಲು ಕಾರಣವಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ನಾಗಪ್ಪ ಅಳ್ಳ.—ಅದು ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಾರಣವಿರಬಹುದು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಬೇಗ ಪೇ ಸ್ಕೇಲು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

Sri R. N. LAXMIPATHI.—The Minister has said that nearly 400 hospitals are without doctors. What are the steps contemplated to be taken to see that doctors are posted to all the hospitals? Do they contemplate increasing the salaries of doctors on par with the salaries prevailing in adjoining States?

Sri K. NAGAPPA ALVA.—Yes, that is under consideration.

Sri R. S. HEGDE.—Is it not a fact that in the interests of health administration, both the services, namely, health and medical should be kept separated?

Sri K. NAGAPPA ALVA.—In the interests of good administration, it is good that these departments are amalgamated.

Sri G. V. GOWDA.—Is there any proposal to give a special allowance to doctors who would like to work in rural parts?

Sri K. NAGAPPA ALVA.—Already there is what is called rural allowance. We are even thinking of increasing that allowance.

ಶ್ರೀಮತಿ ಸುಶೀಲಾ ಬಾ ಫಿರಾಚಂದ ಪಾ.—ಬಿಜಾಪುರ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಎಕ್ಸ್-ರೇ ಬಂದಮೇಲೆ, ಅಚ್ಚು ತರಪೇತಾದ ಡಾಕ್ಟರ್‌ಗಳು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ರೋಗಿಗಳು ಪೋಲಿಪುರ ಆಫೀಸ್ ಮಿರ್ಚಿ ಹೋಗಿ ಬೇಕು. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಎಕ್ಸ್-ರೇ ಡಾಕ್ಟರನ್ನು ಯಾವಾಗ ಹಾಕುತ್ತೀರ?

Sri K. NAGAPPA ALVA.—A separate question in this regard may be put.

ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದಯ್ಯ ಕಾಶೀವರ.—ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಿಂದ ಪಾಶ್ಚಿಮಾತ್ಯ ದೇಶಗಳಿಗೆ ಎಷ್ಟುಮಂದಿ ಡಾಕ್ಟರುಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿನ ವ್ಯಾಸಂಗಕ್ಕಾಗಿ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೀರಿ?

Sri K. NAGAPPA ALVA.—For the post-graduate courses there are in our State 68 doctors and outside our State within India, there are 26 doctors and outside India 64 doctors.

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ದೊಡ್ಡಮೇಟಿ.—ಈಗ 400 ವೇಕೆನ್ಸಿಗಳಿವೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ಜಿಲ್ಲಾವಾರು ಹೇಳಿಕೆಗೆ ಆಗುತ್ತದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ನಾಗಪ್ಪ ಅಳ್ಳ.—ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಮೈನ್ಸ್ ಫಿಗರ್ಸ್ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಬಿ. ಎಲ್. ಸುಬ್ಬಮ್ಮ.—ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ 209, ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ 308 ಡಾಕ್ಟರ್‌ಗಳು ಖಾಲಿ ಇವೆಯೆಂದರೆ, ಮೈಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲಿರುವ 5-6 ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜುಗಳಿಂದ ಹೊರಗೆ ಬಂದ ಡಾಕ್ಟರುಗಳು ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ನಾಗಪ್ಪ ಅಳ್ಳ.—ಡಾಕ್ಟರುಗಳು ಕಾಲೇಜುಗಳಿಂದ ಬಂದವರು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವರು ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರಿಗೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ; ಕೆಲವರು ಪ್ರೈವೇಟ್ ಪ್ರಾಕ್ಟೀಸರುಗಳಾಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ 308 ವೈದ್ಯರ ಹುದ್ದೆಗಳು ಖಾಲಿ ಇವೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಮರೆನಾಡು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ, ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ, ಏಷ್ಯಾಕಡೆ ಡಾಕ್ಟರುಗಳು ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ನಾಗಪ್ಪ ಅಳ್ಳ.—ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಇಲ್ಲ ಅಂಕಿ ಸಂಖ್ಯೆಗಳಲ್ಲಿ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಸುಬ್ಬಯ್ಯನಾಯಕ.—ಈಗ ಡಾಕ್ಟರುಗಳಲ್ಲದ ಅಸ್ವತ್ಥಗಳಲ್ಲಿ ಇನ್-ಚಾರ್ಜ್ ಅರೆಂಜ್ ಮೆಂಟು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದಿರಿ. ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಬಂದು ನೆರೆ ಬಂದಾಗ, 4 ತಿಂಗಳಿಗೆ, ಸಾರಿಗೆ ಸಂಪರ್ಕವಿಲ್ಲದೆ, ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ; ಅಲ್ಲಿಗೆ ಪ್ರಥಮ ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯ ಕೊಡಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

Sri K. NAGAPPA ALVA.—It is a suggestion for action.

ಶ್ರೀ ಅನ್ನದಾನಯ್ಯ.—ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಬಾರಿಂಗ್ ಮತ್ತು ವಿಕೋನಿಯ ಅಸ್ವತ್ಥಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸವಿಲ್ಲದೆ, ಹೆಚ್ಚು ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಡಾಕ್ಟರುಗಳಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಡಾಕ್ಟರುಗಳನ್ನು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಏಕೆ ಚ್ಯಾನ್ಸಿಂಗ್ ಮಾಡದಾರದು ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ನಾಗಪ್ಪ ಅಳ್ಳ.—ಅದು ಸರಿಯಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಲ್ಲ. ನಿಜವಾಗಿ ನೋಡಿದರೆ, ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿರುವ ಅಸ್ವತ್ಥಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಡಾಕ್ಟರುಗಳು ಕಡಿಮೆ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ; ಅಲ್ಲಿರುವ ಡಾಕ್ಟರುಗಳು ಸ್ಯಾಂಕ್ಟ್ ಸ್ಟೇಂಗ್ಗೆ ಸರಿಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹೌಸ್ ಸರ್ಜನ್ಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ವರ್ಕ್ ಮಾಡುವುದರಿಂದ, ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಇದ್ದ ಹಾಗೆ ಕಾಣಬಹುದು.

Smt. BASAVARAJESHWARI.—In view of the reply given by the Minister that in charge arrangements are being made, has it come to the notice of Government that in charge arrangements are made only through taluk boards, and not through primary health dispensaries ?

Sri K. NAGAPPA ALVA.—That arrangement cannot be made. For other health units and other dispensaries, such arrangements have been made.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಭಾಸ್ಕರಶೆಟ್ಟಿ.—ಸರಕಾರಿ ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಎಂ. ಬಿ. ಬಿ. ಎಸ್. ಪಾನಾಗಿ, ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಹೌಸ್ ಸರ್ಜನ್ ಆಗಿ ಚೀನಿಂಗ್ ಮುಗಿಸಿದ ಅನೇಕರು ಅಸ್ವತ್ಥಗಳಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಚಿಂಪೊರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರನ್ನು ಏಕೆ ಪೋಸ್ಟ್ ಮಾಡಬಾರದು ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ನಾಗಪ್ಪ ಅಳ್ಳ.—ಅಂಥವರೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಹೌಸ್ ಸರ್ಜನ್ಗಳಿಗೆ ಇಷ್ಟು ಸಮಯ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದೆ; ಅಷ್ಟು ಸಮಯವಾದಮೇಲೆ ಅವರನ್ನು ಅಪಾಯಿಂಟ್ ಮಾಡಿದರೆ, ಅವರು ಅಸ್ವತ್ಥಗಳಲ್ಲಿರಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಎನ್. ಲಕ್ಷ್ಮೀಪತಿ.—ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಡಾಕ್ಟರ್ ಹುದ್ದೆಗಳು ಜಾಸ್ತಿ ಖಾಲಿ ಇವೆ, ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಖಾಲಿ ಇರುವ ಸ್ಥಾನಗಳು ಕಡಿಮೆ. ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಆನೊರಿ ಡಾಕ್ಟರುಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದೀರಾ ? ಅದರಿಂದ ಪ್ರೈವೇಟು ಪ್ರಾಕ್ಟೀಷನರುಗಳು ಸಿಗುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಆನೊರಿ ವರ್ಕ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಾಸಾಗಿ ಡಾಕ್ಟರುಗಳನ್ನು ಅಪಾಯಿನ್ಸಿ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೂ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ನಾಗಪ್ಪ ಅಳ್ಳ.—ಇದೀಗ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ, ಆನೊರಿ ಸರ್ಜನ್ಗಳನ್ನೂ ಮತ್ತು ಆನೊರಿ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟು ಸರ್ಜನ್ಗಳನ್ನೂ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ರಿಯೇಟು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆಂದು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಿ. ರೇವಣ್ಣಸಿದ್ಧಪ್ಪ.—ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ಗಳಲ್ಲಿ ಎದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಪಡೆದ ಡಾಕ್ಟರುಗಳು ಇಷ್ಟು ವರ್ಷ ನಮ್ಮ ಸರಕಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ವೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ವಿಧಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನಿಯಮ ಮಾಡಿದ್ದೀರೋ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ನಾಗಪ್ಪ ಅಳ್ಳ.—ಕಳೆದ ವರ್ಷದಿಂದ ಪರತ್ತು ಹಾಕಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಮನಿಯಪ್ಪ.—ಬೆಂಗಳೂರು ಮತ್ತು ಮೈಸೂರಿನಂಥ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಅಸ್ವತ್ಥಗಳಲ್ಲಿ ರಷ್ ಅಫ್ ಪೇಷಂಟ್ಸ್ ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ, ಡಿರಾಕ್ಟ್ ಅಸ್ವತ್ಥಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಟೆಪಲನ್ಸ್ ಆಗಿರತಕ್ಕಂಥವರನ್ನು ಪೋಸ್ಟ್ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ನಾಗಪ್ಪ ಅಳ್ಳ.—ಆ ಯೋಜನೆ ಸರಕಾರದ ಮುಂದೆ ಇಷ್ಟರಲ್ಲಿಯೇ ಬರಲಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಗೋಪಾಲ ಸಾರನ್.—Common recruitment rules are being framed ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಿ, ಅದರಿಂದಲೇ ಕಂಡೆನ್ಸ್ಡ್ ಎಂ.ಬಿ.ಬಿ.ಎಸ್. ಕೋರ್ಸ್ ಮುಗಿಸಿದ ಎಂ.ಎಂ.ಪಿ.ಗಳಿಗೆ ಕಳೆದ 3 ವರ್ಷದಿಂದಲೂ ಎಂ.ಬಿ.ಬಿ.ಎಸ್. ಸ್ಕೇಲು ಕೊಡದಿರುವುದರಿಂದ, ಅವರಲ್ಲಿ ತುಂಬ ಅಸಮಾಧಾನವಿದೆ; ಅದನ್ನು ಕೊಡುವವರೆಗೂ ಅದಿರುತ್ತದೆ. ಈ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ಸರಕಾರ ಏನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ನಾಗಪ್ಪ ಅಳ್ಳ. — ಇದನ್ನು ಅಗಲೆ ಹೇಳಿದೆ. ಕಾಮನ್ ರೆಕ್ರೂಟ್ ಮೆಂಟ್ ರೂಲ್ಸ್ ಈಗ ಅಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಒಂದು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಮನ್ ರೆಕ್ರೂಟ್ ಮೆಂಟ್ ರೂಲ್ಸ್ ಪ್ರಕಾರ, ಪಿ.ಎಸ್.ಸಿ. ಮುಖಂತರ ಅಪಾಯಿಂಟ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

Sri. R. S. HEGDE.—How do the common recruitment rules solve the problem of paucity of doctors ?

Sri K. NAGAPPA ALVA.—It only helps us.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬೈರಪ್ಪಾಜಿ.—ಏಕರೀತಿ ನೇಮಕಾತಿ ನಿಯಮಾವಳಿಯನ್ನು ರಚಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ನಿಯಮಾವಳಿ ರಚಿತವಾಗುವ ತಾರೀಖು ಯಾವುದು ? ಇದು ರಚಿತವಾದನಂತರ ಎಷ್ಟು ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ಭರ್ತಿ ಮಾಡಲಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ?

Sri K. NAGAPPA ALVA.—The question is rather vague. I cannot give a definite reply to such a vague question.

Smt. BASAVARAJESHWARI.—May I know how much time is required to fill up at least some of the vacancies in health centres ?

Sri K. NAGAPPA ALVA.—All arrangements have been made with regard to that. As soon as we get enough number of people, these vacancies will be filled up.

ಶ್ರೀ ಗಂಗಾಧರ ನಾವೋಷಿ.—ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಸಂಬಳ ಕಡಮೆ ಇದ್ದ ಕಾರಣ ಯಾರೂ ಡಾಕ್ಟರುಗಳು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಸಂಬಳ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಅಚ್ಚಾರ್ಜನ್ ಮಾಡಿ ಬೇರೆ ಪ್ರಾಂತ್ಯದಿಂದ ಕರೆಸಲಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ನಾಗಪ್ಪ ಅಳ್ಳ.—ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಇದೀಗ ಹೇಳಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—517 ಖಾಲಿ ಬಿದ್ದ ಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ 390 ಸ್ಥಾನಗಳು ಖಾಲಿ ಉಳಿದಿವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದಿರಿ. 390 ಜನರನ್ನು ಭರ್ತಿ ಮಾಡಲು ಡಾಕ್ಟರುಗಳು ಇಲ್ಲವೇ ? ಅಥವಾ ಅವರು ಇದ್ದರೂ ಅವರನ್ನು ಆಕರ್ಷಣೆ ಮಾಡುವಷ್ಟು ಸಂಬಳ ಕೊಡದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಈ ಸ್ಥಳಗಳು ಖಾಲಿ ಬಿದ್ದಿವೆಯೇ ; ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳನ್ನು ಪಾಳು ಬಿಡುವುದಕ್ಕಿಂತ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಡಾಕ್ಟರುಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿ ಭರ್ತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇಚ್ಛಿಸಿದ್ದಾರೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ನಾಗಪ್ಪ ಅಳ್ಳ.—391 ವೇಕನ್ನಿಗಳು ಇವೆ. ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ 158 ಮಂದಿ ಫೋಸ್ಟ್ ಗ್ರಾಜುಯೇಟ್ಸ್ ಸ್ಟಡೀಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೆ ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಭರ್ತಿ ಮಾಡಲಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ.

Sri G. V. GOWDA.—It is said that the interests of both the Departments of Public Health and Medical will be secured by amalgamating them. May I know when they will finalise the matter ?

Sri K. NAGAPPA ALVA.—We have already finalised that. It is only to be implemented now.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.—ತಾವು ಆದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ಈ ಎಲ್ಲಾ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲೂ ಡಾಕ್ಟರುಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡಿಸಿದಿರಿ, ಈಗ ಗುಲ್ಬರ್ಗ ಮತ್ತು ಬೆಳಗಾಂ ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಹೊರಗಿನಿಂದ ಬಂದಿರತಕ್ಕವರ ಸಂಖ್ಯೆಯೇ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿರುವಾಗ ಅವರು ಪಾಸ್ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಅವರವರ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆಯಲ್ಲಾ ಅಂತಹವರಿಗೆ ಹಾಕಿರತಕ್ಕ ಷರತ್ತುಗಳು ಅವರು ಆ ರೀತಿ ಹೋಗದಂತೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಬಂದಿಸುತ್ತವೆ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ನಾಗಪ್ಪ ಅಳ್ಳ.—ಮುಖ್ಯ ಪ್ರಶ್ನೆಗೂ ಈಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗೂ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲ.

Sri S. RUDRAPPA.—Has it come to the notice of the Government that 17 hospitals in Gulbarga are not provided with doctors ? If so, what action has been taken ?

Sri K. NAGAPPA ALVA.—I do not know the number and all that. That has been brought to my notice and I will look into it.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಿ. ರೇವಣ ಸಿದ್ದಪ್ಪ.—ತೆಪ್ಪೂರಿನ ಜನರಂ ಅಸ್ವತ್ತಿಗೆ ಎರಡು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಕಟ್ಟಡ ಮತ್ತು 40 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕಲ್ ಎಕ್ಸಿಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಅನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಅದರೂ ಇದುವರೆಗೂ ಡಾಕ್ಟರುಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹಾಕಿಲ್ಲ, ಅಸ್ವತ್ತೆ ಕೂಡ ಊರಿಗೆ ಎರಡು ಮೈಲಿ ದೂರದಲ್ಲಿದೆ. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಡಾಕ್ಟರುಗಳನ್ನು ಹಾಕದೇ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ನಾಗಪ್ಪ ಅಪ್ಪ.—ಇದೇ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಇದೇ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಾನು ಬೇಕಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಜೆ. ದೊಡ್ಡಮೇಟಿ.—158 ಡಾಕ್ಟರುಗಳು ಪೋಸ್ಟ್ ಗ್ರಾಜ್ಯುಯೇಟ್ ಸ್ಟಡೀಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಡಿಗ್ರಿ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದರು. ಅಲ್ಲಿ ಅರಿಸಿದ ಕೆಲವರಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಸಂಬಳವು ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಿದೆಯೇ ?

Sri K. NAGAPPA ALVA.—A separate question may be put.

Teachers Training Colleges in the State.

*Q.—556. Smt. G. C. BHAGEERATHAMMA (Tumkur).—

Will the Government be pleased to state :—

- (a) the number of Teachers Training Colleges in the State ;
- (b) out of them the number of Government and Private Colleges ;
- (c) whether they are giving any grant to these privately managed Colleges ?

A.—Sri S. R. KANTHI (Minister for Education).—

(a)—

(i) Teachers Training Institutes (Undergraduate) ... 69

(ii) Teachers Training Colleges (Post-graduate) ... 15

Total ... 84

(b)—

(i) Teachers Training Institutions (Undergraduate):

Government ... 37

Private ... 32

Total ... 69

(ii) Teachers Training Colleges (Post-graduate's):

Government ... 6

Private ... 9

Total ... 15

(c) Yes.

ಶ್ರೀಮತಿ ಜಿ. ಸಿ. ಭಾಗೀರಥಮ್ಮ.—ಈ ಪ್ರೈವೇಟ್ ಕಾಲೇಜುಗಳಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಿ :

† ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಕಂಠಿ.—ಪ್ರೈವೇಟ್ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಎರಡು ತರಹ ಇದೆ ಒಂದು ಪೋಸ್ಟ್ ಗ್ರಾಜ್ಯುಯೇಟ್ ಕಾಲೇಜು ಇನ್ನೊಂದು ಅಂಡರ್ ಗ್ರಾಜ್ಯುಯೇಟ್ ಕಾಲೇಜು ಎಂದು. ಪೋಸ್ಟ್ ಗ್ರಾಜ್ಯುಯೇಟ್ ಕಾಲೇಜಿಗೆ ಎಕ್ಸ್ ಮೈನೂರಿನಲ್ಲಿ ನೆಟ್ ಎಕ್ಸ್ ಪೆಂಡಿಚರ್‌ನಲ್ಲಿ 50 ಪರ್‌ಸೆಂಟ್ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಅಂಡರ್ ಗ್ರಾಜ್ಯುಯೇಟ್ ಕಾಲೇಜಿಗೆ In Ex-Mysore area, grant admissible is three-fourths of the authorised expenditure minus fee income.

ಶ್ರೀಮತಿ ಜಿ. ಸಿ. ಭಾಗೀರಥಮ್ಮ.—ಕೆಲವು ಪ್ರೈವೇಟ್ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಗ್ರಾಂಟನ್ನು ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಇರುವುದು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ? ಹಾಗೆ ಬಂದಿದ್ದರೆ ಏನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಕಂಠಿ.—ಅಂಥಾದ್ದೇನೂ ಬಂದಿಲ್ಲ, ಅದನ್ನು ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದರೆ ನೋಡೋಣ.

Extent of wet and Dry Lands submerged in Pavagada Taluk on account of construction of Perur Dam.

*Q.—573. Sri R. KENCHAPPA (Pavagada).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) the extent of wet and dry lands submerged in Pavagada taluk on account of the Perur dam constructed across North Pennar river in Dharmavaram taluk, Ananthapur District by the Andhra Government ;

(b) the amount of compensation fixed to each acre of wet and dry lands so submerged ;

(c) whether the Andhra Government have agreed to pay the compensation directly to ryots or to this Government ;

(d) the reasons for the delay in paying the said compensation ;

(e) the steps taken by them in this behalf ?

A.—Sri S. NIJALINGAPPA (Chief Minister).—

(a) (i) 48 acres. (Original) (As subsequently

(ii) 143 acres. 4 Guntas Dry modified by Andhra Pradesh).

8 „ 26 „ Wet

151 acres 30 Guntas

(b) (As proposed by Deputy Commissioner, Tumkur).—

Dry lands Rs. 200 to 500 per acre,

Wet lands Rs. 1,000 to 2,000 per acre.

(c) Mysore Government have not agreed to submerge more than 48 acres originally agreed to, therefore question of Andhra Pradesh agreeing to the compensation is not taken up.

(d) Andhra Pradesh constructing the dam higher than what was agreed to by Mysore and Madras.

(e) The matter is being negotiated between the two State Governments.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಕೆಂಚಪ್ಪ.—(ಇ) ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಜಮೀನು ಮುಳುಗಡೆಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತೀರಿ, ಈ ಅಣೆಕಟ್ಟನ್ನು ಮಾಡು

ವಾಗ 103 ಎಕರೆಗಳಷ್ಟು ಜಮೀನು ಮುಳುಗಡೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಪ್ರತಿಭಟನೆ ಯನ್ನು ಸೂಚಿಸಲಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಸೂಚಿಸಿದ್ದೇವೆ, ಆಪ್ತು ನೀರು ಮುಳುಗಡೆಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಅನು ಮತಿ ಕೊಡಲು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಕೆಂಚಪ್ಪ.—ಈ ವಿಷಯ ಸರ್ಕಾರದ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ವ್ಯವಹರಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ, ಈ ವ್ಯವಹಾರಗಳು ಯಾವ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಇವೆ ಮತ್ತು ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಯಾವಾಗ ಕೊಡಿಸುತ್ತೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಎಷ್ಟು ಮುಳುಗಡೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನುವುದು ತೀರ್ಮಾನವಾದ ಮೇಲೆ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

Middle and upgraded schools in Sathanur Hobli, Kanakapura Taluk.

*Q.—447. Sri S. KARIYAPPA (Kanakapura).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) the names of Middle and Upgraded Schools in Sathanur Hobli, Kanakapura Taluk ;

(b) the strength of pupils in the VII Standard of each of these schools ;

(c) whether there is representation for a long time for opening a High School in the place ;

(d) the persons or associations that have been asking for a High School to this place ;

(e) the action Government have taken in the matter ?

A.—Sri S. R. KANTHI (Minister for Education).—

- (a) 1. Middle School, Sathanur.
2. Middle School, Attihalli.
3. Middle School, Venkatarayanadoddi.
4. New Type Middle School, Alahalli.
5. Upper Grade Primary Boys' School, Chikkalahalli.

- (b) 1. Middle School, Sathanur ... 112
2. Middle School, Attihalli ... 37
3. Middle School, Venkatarayanadoddi ... 26
4. New Type Middle School, Alahalli ... 38
5. There is no VII Standard.

(c) No.

(d) & (e) Does not arise in view of reply to clause (c) above.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಕರಿಯಪ್ಪ.—(ಇ) ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಾ ಸಾತನೂರಿಗೆ ಶಾಲೆ ಕೊಡ ಬೇಕೆಂದು ಯಾರೂ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಯಾವ ಸಮಿತಿಗಳು ಅಥವಾ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳೂ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಕನಕಪುರ ರೂರಲ್ ಎಜ್ಯುಕೇಷನ್ ಸೊಸೈಟಿ, ಕನಕಪುರ ತಾಲ್ಲೂಕು ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಬೋರ್ಡಿನವರು ಕೇಳಿಕೊಂಡಿಲ್ಲವೇ ಮತ್ತು ನಾನೂ ಎರಡು ಮೂರು ಕಾಗದವನ್ನು ತಮಗೆ ಬರೆದಿಲ್ಲವೇ ?

†ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಕಂಠಿ.—ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಿದ್ ಸ್ಕೂಲ್‌ನ್ನು ಆಪ್ ಗ್ರೇಡ್ ಮಾಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ಇರುವುದರಿಂದ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಾಗಿದೆ. ರೂರಲ್ ಎಜ್ಯುಕೇಷನ್ ಸೊಸೈಟಿಯವರು ಗರ್ಲ್ಸ್ ಹೈಸ್ಕೂಲ್ ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಅದು ನಿಜ ಮತ್ತು ಅದರಂತೆ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡಿನವರು ಸಾತನೂರಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಅವರೂ ಸಹ ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಕರಿಯಪ್ಪ.—ಕೇಳಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಅವರ ಅರಿಕೆಗೆ ಮನ್ನಣೆ ಕೊಡದೇ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಕಂಠಿ.—ಆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕೆಳಗಿನಿಂದ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಬಂದಿಲ್ಲ, ಕಾರಣ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ತಾವು ಸ್ವಲ್ಪ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರೆ ಸಿಕ್ಕಬಹುದಾಗಿತ್ತೋ ಏನೋ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಕರಿಯಪ್ಪ.—ಕಳೆದ ಸಾರಿ ರೂರಲ್ ಎಜ್ಯುಕೇಷನ್ ಸೊಸೈಟಿಯವರು ಸಾತನೂರಿ ನಲ್ಲಿ ಶಾಲೆಯನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತೇವೆ ; ನಮಗೆ ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಕನಕಪುರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಗರ್ಲ್ಸ್ ಹೈಸ್ಕೂಲನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಅನುಮತಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ನಿಜವೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಕಂಠಿ.—ಅದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಸಾತನೂರಿನಲ್ಲಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್ ನವರು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಡಿ ಇ ಓ ಅವರು ಡಿ ಡಿ ಐ ರವರಿಗೆ ರೆಕಮೆಂಡ್ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಡಿಐಐ ಅವರು ನಮಗೆ ರೆಕಮೆಂಡ್ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ರೂರಲ್ ಎಜ್ಯುಕೇಷನ್ ಸೊಸೈಟಿಯವರು ಕನಕ ಪುರದಲ್ಲಿ ರೂರಲ್ ಹೈಸ್ಕೂಲ್ ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಕರಿಯಪ್ಪ.—ಸಾತನೂರಿನಲ್ಲಿ 112 ಜನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಇದ್ದಾರೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಅನುಕೂಲವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಅದಕ್ಕೆ ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಕಂಠಿ.—ಈಗ ಸ್ವಲ್ಪ ನಿಧಾನವಾಯಿತು ; ಮುಂದಿನ ವರ್ಷ ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

Mr. SPEAKER.—Questions Hour is over.

QUESTIONS FOR ANSWERS ON THE DAY.

(but not taken up)

Amount Allotted for the Improvement of Industries under the State Aid to Industries Act.

*Q.—388. Sri D. M. SIDDIAH (Biligere).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) the amount allotted under the State Aid to Industries Act, for the improvement of the Industries in the State and the amount spent for the same (the figures for three years may be given, i.e., for 1961-62, 1962-63 and 1963-64) ;

(b) what are the Agencies that distribute the aid to Industries in the State ;

(c) the progress made in the Industries by taking the State aid for the last three years, i.e., 1961-62, 1962-63 and 1963-64 ?

A.—Sri K. MALLAPPA (Minister for Industries and Commerce).—

(a) *Vide* statement appended.

(b) (1) Director of Industries and Commerce, Bangalore.

(2) Assistant Directors of Industries and Commerce of the Districts in the State.

(3) The State Government.

(c) Loans to about 30 Small Scale Industries, engaged in various lines in various districts, ranging between Rs. 700 to Rs. 9,950 in each case, have been given during the last about two years only. It is premature to assess the results.

Progress of REMCO is satisfactory and the Factory has made profit between 35 to 37 per cent during 1961-62 and 1962-63.

STATEMENT.

Year	General	Individual for cash credit for REMCO	
		Rs.	Rs.
(i) Amount allotted :			
1961-62	...	6,00,000	10,00,000
1962-63	...	5,00,000	10,00,000
1963-64	...	5,00,000	10,00,000
Amount spent :			
1961-62	...	Nil	7,00,000
1962-63	...	55,990	9,75,000
1963-64	...	56,364	...

Water Supply Scheme to Gadag-Betgeri.

*Q.—466. Sri K. P. GADAG (Gadag).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) whether it is a fact that the water supply scheme to Gadag-Betgeri is pending since many years ;

(b) whether any particular scheme has been approved now ;

(c) if so, what scheme and what is the estimation of the scheme ;

(d) whether Gadag-Betgeri Municipality have agreed to the proposed scheme ;

(e) why the scheme has been held up ?

A.—Sri K. PUTTASWAMY (Minister for Municipal Administration).—

(a) It is pending since 1957.

(b) Not yet.

(c) Does not arise in view of reply to clause (b).

(d) A scheme from Tungabhadra River originally estimated at Rs. 1,15,00,000 now revised to Rs. 1,06,69,700 is stated to have been accepted by the Municipality.

(e) The Municipality is not able to take up the scheme out of its own funds. Hence the question of financing the scheme is under consideration.

**T. T. Records pending in Sakleshpur and Alur Taluks in
Hassan District.**

*Q.—501. **Sri S. A. VASANNA SETTY** (Sakleshpur).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) the number of T. T. Records pending in Sakleshpur and Alur Taluks in Hassan District from the last three years ;

(b) the number disposed so far (year-wise disposals may be furnished) ;

(c) the present rules for the disposal of T. T. records ?

A.—**Sri M. V. KRISHNAPPA** (Minister for Revenue).—

(a)	<i>Sakleshpur</i>	<i>Alur</i>
1960-61	50	2
1961-62	223	22
1962-63	442	Nil
	715	24
(b)		
1960-61	608	235
1961-62	303	136
1962-63	163	135
	1,074	506

(c) Necessary instructions are contained in the following circulars :—

(i) No. RD 78 LAD 61, dated 18th May 1961.

(ii) No. RD 51 LAD 63, dated 29th May 1963.

(iii) No. RD. 41 LAD 64, dated 25th March 1964.

1-00 P. M.

PAPERS LAID ON THE TABLE

Sri ALUR HANUMANTHAPPA (Deputy Minister for Minor Irrigation).—Sir, I beg to lay Order No. PWD 1 LKS 63, dated 25th February 1963 (Determination of acreage contribution in respect of benefitted area of Kolar Amanikere Taluk) as required under sub-section (2) of section 30-C of the Mysore Irrigation Act, 1932.

Members' Representation.

Sri S. SIVAPPA (Sravanabelgola).—Sir, I have to raise the issue that the Hon'ble Chief Minister had made a statement regarding the food policy outside the House, while the House is discussing.....

Statement made by Chief Minister outside the House. Chair's ruling.

Mr. SPEAKER.—This was mentioned yesterday and I said that in order to allay the fears of the vast public who were also outside the House, it was made. If it has been done, I do not think there is anything wrong in it.

† Sri S. SIVAPPA.—Sir, it has been a well-established parliamentary convention. Even in the Parliament, the Hon'ble Prime Minister had expressed regret for having made a statement outside while the Parliament was in session. This is an important thing we are discussing. I requested the Chief Minister. But he has revealed some facts outside which he discussed at the Chief Ministers' Conference at Delhi. That is really treating this House with contempt. This august House should have the first opportunity of hearing from the Chief Minister about policy matters which he has revealed in a statement in the officers' meeting, regarding fixation of prices, regarding what transpired in the Chief Ministers' Conference at Delhi, etc.. That should have been revealed to the House first, instead of revealing it outside. The Chief Minister should take the House into confidence whatever important policy matters are to be revealed. It must be the first duty of the Chief Minister to reveal and take this House into confidence and this House should have the first opportunity of hearing the policy matters. I know there is no hard and fast rule, but the convention is that the Chief Minister should have taken this House into confidence and made the statement in the House. I feel that the Hon'ble Speaker should direct the Chief Minister that whenever he makes such a statement, such a statement should be made on the floor of the House first and then outside.

outside.

† ಶ್ರೀ ಎನ್. ಗೋಪಾಲ ಗೌಡ (ತೀರ್ಥಹಳ್ಳಿ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಮಾನ್ಯ ಶಿವಪ್ಪನವರೇನು ವಿಷಯ ಪ್ರಸ್ತಾಪಮಾಡಿದರು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಒಂದೆರಡು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಸಭೆ ಸೇರಿದ ಮೇಲೆ ಸ್ವಲ್ಪ ದಿವಸಗಳ ಹಿಂದೆ ನಾನೊಂದು ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿ ಅದರ ವಿಷಯ ಬಹಳ ಗಂಭೀರವಾದುದು, ಕಷ್ಟಕಾರಕಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಿದೆ, ಆದುದರಿಂದ ಅದರ ಚರ್ಚೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದೆ. ಮೊನ್ನೆಯ ದಿವಸ ಅದರ ಚರ್ಚೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿದಾಗ ಒಂದು ದಿವಸ ಅದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡೋಣ, ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೆಸರಿಗೆ ಹೋಗಿಬರಲಿ ಎಂದು ತಾವು ಹೇಳಿದಿರಿ. ಈ ದಿವಸ ಸಭೆ ಹೊರಗಡೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯೇನಿದೆ ಎಂದು ವಿವರಣೆ ಕೊಡುತ್ತಲೇ ಇದ್ದರೆ, ಈ ಸಭೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದರೂ ಇಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ವಿಷಯ ತಿಳಿಸಿದ ಹೊರಗಡೆ ಮೊದಲು ತಿಳಿಸಿದರೆ ರಿಫ್ಲೆಕ್ಷನ್ ಆಗುವುದು, ಈ ಸಭೆಗೆ ಹೊರಗಡೆಯ ವ್ಯವಸ್ಥಾನದ ಬಗ್ಗೆ ಅರಿವೇ ಇಲ್ಲ, ಅವರಪಾಡಿಗೆ ಅವರು ಏನೋ ಚರ್ಚೆಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ ಎಂದು ಜನರು ಇಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೆಸರೆಯಿಂದ ಬಂದಕೂಡಲೆ ಹೊರಗಡೆ ಅಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೆಸರೆಯಿಂದ ಬಂದಕೂಡಲೆ ಹೊರಗಡೆ ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ನಂಬಿಸಿಗಿರುವುದಿಲ್ಲ, ಅದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಮೊದಲು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಸಭೆಯ ಗೌರವವನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿಸಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಅವರು ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನೂ ಪಾಲನೆ ಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾವತ್ತೋ ಒಂದು ದಿವಸ ನಮಗೆ ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಚರ್ಚಿಸಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಡುತ್ತಾರೆಂದು ನಾವು ಭಾಯಿ ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಕೂಡಬೇಕಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇರುವುದು

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲ ಗೌಡ)

ನರಿಯಲ್ಲ. ಈಗ ಪತ್ರಿಕೆಗಳವರಿಗೆ ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆ ಮಾಡಲು ಕೊಟ್ಟುಬಿಟ್ಟರೆ ಆಮೇಲೆ ಈ ಸಭೆ ತನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಿಲ್ಲವೆಂದು ಜನರು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ.

Mr. SPEAKER.—The hon'ble member has mentioned so many things in raising a point. Does he mean to say that the Speaker stood in the way? Let him make the position very clear. In the last two sentences he seems to suggest that the Speaker stood in the way, and prevented what he wanted to achieve. Is that his idea?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲ ಗೌಡ.—ಇಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಯಾಗುವುದು ನಿಧಾನವಾದುದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ಅವಕಾಶವಾಯಿತು ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ.

Mr. SPEAKER.—Why drag in the Speaker. If he feels so, let him say it plainly. If he does not feel so, he should not say it.

Sri C. J. MUCKANNAPPA (Sira).—When the point was raised, the Chair has pleased to observe that the Business Advisory Committee should go into the problem.....

Mr. SPEAKER.—Did it not do it?

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—It is his intention.....

Mr. SPEAKER.—If the member has anything to say he may say it.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—On some other occasion, the Chair has pleased to observe that Government made a statement when the Assembly was not in session, as he made it a day or two before the starting of the session. The Chair gave a ruling to that effect. Now this has happened under different circumstances. The Assembly is already in session. The Hon'ble Chief Minister made a promise to the Assembly. He went to Delhi. He discussed so many things with the Prime Minister and all that. Now after his arrival, why should he rush to the Press before coming to this House and making a statement as to what happened in Delhi? That is the point raised by my friend. Courtesy to the Assembly requires that he should not have rushed to the Press before making a statement here. I request the Hon'ble Chair just to observe whether the attitude of the Government or the Chairman is in order.

Mr. SPEAKER.—I take it as a point of order.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—Yes, Sir.

Sri S. SIVAPPA.—Now the discussion of the food debate in the House becomes superfluous. Since what the Government have to say they have already stated in a statement issued by them. And now, here, it will be a mere formality.

Sri S. NIJALINGAPPA (Chief Minister).—What is the statement the Hon'ble Member is taking exception to?

Sri S. SIVAPPA.—I want the Hon'ble Chief Minister to take this House into confidence especially when we are seized of the situation.

Mr. SPEAKER.—What was this statement made, which is so much talked of? On what date was it made?

Sri S. SIVAPPA.—When the discussion was going on the same, he has made a statement.

Ruling of the Chair.

Mr. SPEAKER.—I was thinking how to accommodate the very large number of the members whose names have been sent to me and in the mean while this point has been raised. So far as the point of order is concerned, I have given a ruling already. There is also a ruling of my predecessor; I have got both of them here. The ruling was that so far as making a statement was concerned, there was no absolute duty on the part of the Ministers not to make any statement at all, because there was no rule or convention which prohibited. But if the August House is in session, it is the duty of the Ministers, not as a rigid duty to be observed, but by way of showing respect to the House, to maintain the status of the House, by disclosing it first to the House. If they do not do it, I think, there is no convention on the basis of which I should give a direction. Moreover, this point of order should have been raised at the earliest possible time, it was not made yesterday.....

Sri S. SIVAPPA.—Yesterday, we did not know. It is only today that we saw it in the papers.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲ ಗೌಡ.—ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಸಮ್ಮೇಳನವನ್ನು ಉದ್ಘಾಟಿಸುತ್ತಾ ಹೇಳಿದ್ದು ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ.

Mr. SPEAKER.—So the objection is with regard to the address delivered or made by the Chief Minister to the Conference of the Deputy Commissioners. Is that so?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲ ಗೌಡ.—ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾದ ವಿಷಯವನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದರೂ ಎಂಬುದೇ ನನ್ನ ಅಕ್ಷೇಪ.

Mr. SPEAKER.—If they had said anything on this vital important matter, with a view to allay the fears of the public and to set matters right to the effect that they were going to get foodstuffs, it would be better that the public also should know. It is the public outside and the villages where foodstuffs are not available that are more intimately connected with it. I observed it yesterday and no member took objection to it. In the light of that with regard to the address delivered by the Chief Minister to D. Cs., I do not think there is anything wrong.

A conference was called and the Chief Minister had to address it. There is nothing wrong. In the course of his reply he traversed all the points that were raised and even those that were not raised, were relevant.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲ ಗೌಡ.—ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಕೇಳಿದಾಗ ಚಿತ್ರದುರ್ಗದ ವಿಷಯವನ್ನು ಪದೇ ಪದೇ ಹೇಳಿದರುಗಳಲ್ಲಿ ನೋಡಿದ ಅಲ್ಲು ಸಂದರ್ಭಗಳು ತುಂಬಾ ಕಳವಳಕಾರಕವಾದ ಸುದ್ದಿಗಳನ್ನು ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಪ್ರಕಟಪಡಿಸಿವೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿ ಆದರೆ ಆ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಗಳನ್ನು ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಕೇಳಿದೆವು. ಆಗ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಏನನ್ನೂ ಹೇಳದೆ ಈ ಸಭೆಯ ಹೊರಗಡೆ ಹೋಗಿ ಹೇಗೆ ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟರು?

Mr. SPEAKER.—So, according to the Hon'ble Member the Chief Minister is wrong in traversing several points reported in the papers and that they are contrary to the Rules of procedure of the House.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲ ಗೌಡ.—ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಮೇಲಿಂದ ಮೇಲೆ ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುತ್ತಲೇ ಇದ್ದೇವೆ. ಇನ್ನು ಮೇಲಾದರೂ ಇಲ್ಲಿ ಆಹಾರ ದವಸಗಳ ಅಭಾವದ ವಿಷಯ ಇಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಗೆ ಬರುತ್ತದೆಯೇ? ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಯಾವಾಗ, ಅದನ್ನು ಚರ್ಚಿಸಬೇಕು, ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ತಿಳಿಯಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

Sri S. SIVAPPA.—He has raised a very important issue in the sense that the Chief Minister made a policy statement yesterday at the officers' meeting.

Sri S. NIJALINGAPPA.—Such objections are coming up in the House very often. Immediately I came from Delhi I gave information to the Press which had already appeared. There is nothing new. The information given was that so much quantity would be given to Mysore and that so much quantity would be required, and all that, as a result of the decision taken at the Chief Ministers' Conference. There is nothing new. I did not reveal any question of policy. Regarding yesterday's Conference of the Deputy Commissioners, I told them what decision we had taken at Delhi and what the position was.

ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನ ಜನಗಳು ಸರಕಾರ ಈಗಿನ ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೆಯೆನ್ನುವುದನ್ನು ವರ್ತಮಾನ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಿಂದ ತಿಳಿಯಲು ಆತುರರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ.

The people had to know what they have got to know. It is to allay the fears in the mind of the public. The decision was already there and the people throughout the country must know how much food comes from America, how levy and procurement policy have been lifted. I have not laid out policy for the Mysore State as such. I did not do any disrespect to this House; I have the greatest respect. I know what is agitating the minds of the public and they must know what is decided. Therefore, I do not think these objections could be raised often.

Sri S. SIVAPPA.—The Chief Minister stated that maximum prices of food would be fixed and also decisions taken. When we demanded from the Chief Minister.....

Mr. SPEAKER.—I will give a ruling later.

MOTION ON THE SCARCITY CONDITIONS PREVAILING IN THE STATE AND RELIEF MEASURES ADOPTED AND TO BE ADOPTED.

Motion to consider

(*Debate continued*)

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಆರ್. ಕೇಶವ ಮೂರ್ತಿ (ಗುಂಡನಿ).—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳ ಹಂಚುವಿಕೆ ಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಹಿಂದಿನ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಬಹಳ ಅವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳಿದ್ದುವು ಎನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಶೇಖರಣೆ ಮಾಡಿದ್ದರೋ ಅಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಒಂದು ತರದ ಕುಟ್ಟೆ ಹುಳಗಳು ಬಂದು ಧಾನ್ಯಗಳೆಲ್ಲಾ ಹಾಳಾಗಿ ಹೋದವು. ಅಂತಹ ಹುಳು ತಿಂದ ದವಸಗಳನ್ನೇ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿನ ಜನರಿಗೆ ಆಗ ಹಂಚಿದರು. ಆಗ ಅವರು ಹೊಟ್ಟೆಗಿಲ್ಲದುದರಿಂದ ಅಂತಹ ಹುಳತ ದವಸಗಳನ್ನೇ ತಿನ್ನಬೇಕಾಗಿ ಬಂತು. ಆದರೆ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿದ್ದವರು ಅದನ್ನು ಸರಿಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡು ಉಪಯೋಗಮಾಡಿಕೊಂಡರು. ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿದ್ದ ಜನರಿಗಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅದುದರಿಂದ ಸರಕಾರದವರು ಈಗ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಶೇಖರಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಇಂತಹ ಸ್ವಲ್ಪಶೇಕೆಗಳು ಈಗ ಉದ್ಭವಿಸ ಬಾರದು ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಶೇಖರಣೆ ಮಾಡುವಂತಹ ಮಧ್ಯಮವರ್ಗದ ರೈತರಿಗೆ ಫ್ಯಾಮಿನ ರಿಲೀಫ್ ಲೋನು ಎನ್ನುವ ಹೊಸ ರೀತಿಯಾದ ಸಾಲಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ಆ ರೈತರು ನೂರಾರು ರೂಪಾಯಿಗಳ ದವಸವನ್ನು ಕೊಳ್ಳಲು, ದನಕರುಗಳಿಗೆ ಹುಲ್ಲನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳಲು ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನು ಅಹಾರದ ದವನಗಳ ವಿತರಣೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹಿಂದೆ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಅಹಾರದವನಗಳನ್ನು ಸರಕಾರದವರು ಕೊಟ್ಟಾಗ, ಅದು ದಾರಿಯ ಮಧ್ಯದಲ್ಲೇ ಮಾಯವಾಗಿ ಕಾಣಸಂತೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದುದನ್ನು ನಾವೆಲ್ಲಾ ನೋಡಿದ್ದೇವೆ. ಈಗ ಅದಕ್ಕೆ ಅಪ್ಪಕಾಶವಿಲ್ಲದಂತೆ ಸರಕಾರ ತಕ್ಕ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕು, ಮತ್ತು ಕಟುತರವಾದ ಉಗ್ರ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು ಮತ್ತು ಜನರಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಅಹಾರ ದವನಗಳು ವಿತರಣೆಯಿಂದ ಹೆಚ್ಚುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಸರಕಾರದವರು ಒಂದು ವಿಜಿಲೆನ್ಸ್ ಕಮಿಷನ್ನು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಕಂಟ್ರೋಲು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಎನೇನು ನಡೆಯಿತು ಎನ್ನುವ ವಿವರಗಳು ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಈಗಾಗಲೇ ಇವೆ. ಆಗ ಕಂಟ್ರೋಲು ಇದ್ದಾಗ ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ನೂರಾರು ಜನ ತಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿ ದವನಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಮಾರ್ಕೆಟ್ನಲ್ಲಿ ಮಾರುತ್ತಿದ್ದ ವಿವರಗಳೂ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇವೆ. ಅದರಿಂದ ದೊಡ್ಡ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳಿಗೆ ಆಗ ಹೆಚ್ಚಿನ ದವನಗಳು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದವು. ಅಂತಹುದಕ್ಕೆ ಈಗ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದಂತೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕು. ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಪಾರ್ಟಿಯ ವರು ತಪ್ಪು ಮಾಡಿರಲಿ ಅಥವಾ ಯಾವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೇ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಅಂತಹವರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಶಿಕ್ಷೆ ವಿಧಿಸುವಂತೆ ತಕ್ಕ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಯನ್ನೇ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳೋಣ. ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಘೋರವಾದ ಸೈರ್ಸಿಟಿ ಕಂಡಿರುವವರು ಇವೆ. ಅದುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಮೈದಾನದ ಜಿಲ್ಲೆ ಎಂದು ಮಾಡಿ ಅದೇ ರೀತಿ ಎಲ್ಲ ರೆಕ್ಕೆ ಪತ್ರಗಳಲ್ಲೂ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪೂರ್ವ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಘೋರವಾದ ಕ್ಷಾಮ ಇದೆ. ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪ ಕ್ಷಾಮ ಇರಬಹುದು. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿರುವ ಆಲೂರು ಮತ್ತು ಬೇಲೂರುಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಮಧ್ಯೆ ಮಳೆ ಇಲ್ಲದೆ ಅಲ್ಪ ಬೆಳೆಯಾಗಲಿಲ್ಲ. ಆ ಕಡೆಗೆ ಸರಕಾರ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಹಾಯಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಅಲ್ಪ ಕೆಲವು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಿಗೆ ಲ್ಯಾಂಡು ಇಂಪ್ರೂವ್ ಮೆಂಟು ಲೋಗಾಗಿ ಒಂದೊಂದು ಲಕ್ಷದಷ್ಟು ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಪಿ. ಡಬ್ಲ್ಯು. ಡಿ. ಇಲಾಖೆಯವರು ರೂರಲ್ ಕಮ್ಯೂನಿಕೇಷನ್ ಗಳಿಗಾಗಿ ತಕ್ಕ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ಕೆಲವು ಜನಕ್ಕೆ ಕೂಲಿಯಾದರೂ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಅಂತೂ ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳ ವಿತರಣೆ ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯಬೇಕು ಮತ್ತು ದನಕರುಗಳಿಗೆ ಹುಲ್ಲನ್ನು ಸರಕಾರದವರು ಬೇಗನೆ ಸರಬರಾಜು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ನಾನು ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಕ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಸಿದ್ದಮ್ಮ ಮೈಸೂರ್ (ಬ್ಯಾಡಗಿ).—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನು ಬರಗಾಲದ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಕೆಲವು ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಈಗಷ್ಟೋ ಕಾಲದಿಂದ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬರಗಾಲ ಬಂದು ಜನರಿಗೆ ತುಂಬಾ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿರುವಂತೆ. ಕಳೆದೊಂದು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಬರಗಾಲ ಬಂದು ಹಾವೇರಿ, ರಾಣಿಬೆನ್ನೂರು ಮತ್ತು ಹಿರೇಕರೂರು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಡೆ ಅರ್ಧ ಬೆಳೆಯಾದರೆ ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಸುತರಾಂ ಬೆಳೆಯೇ ಆಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಹೋದ ವರ್ಷ ರಾಣಿಬೆನ್ನೂರು, ಹಿರೇಕರೂರು ಮತ್ತು ಹಾವೇರಿ ಹಾಗೂ ಬ್ಯಾಡಗಿ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಸುತರಾಂ ಬೆಳೆಯಾಗದೆ ಜನ ಕಂಗೆಟ್ಟು ಹೋದರು. ಮರನಾಡು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಅಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪ ಬೆಳೆಯಾಗಿದೆ. ಹೀಗೆ ಪೀಡಿತರಾದ ಹೋದರಿಂದ ಜನರು ತಮ್ಮ ಹಿಂದಿರು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ನೀರಾವರಿಯ ಅನುಕೂಲವಿದ್ದ ಕಡೆಗೆ ಹೊರಟು ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಚಾರ ನಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಹೋದ ವರ್ಷ ಜನರಿಗೆ ಆ ತಕಾವಿ ಸಾಲ ಸರಿಯಾಗಿ ಸಿಕ್ಕದೆ ಜನರು ಜಾತ್ರೆಗೆ ಹೋಗುವಂತೆ ಊರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೋದರು. ಈ ವಿಚಾರ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆಷ್ಟು ತಕಾವಿ ಹಣ ಸಿಗಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಅಷ್ಟು ಹೋದ ವರ್ಷವೂ ಸಿಗಲಿಲ್ಲ. ಸಿಕ್ಕಿದ ಹಣವನ್ನಾದರೂ ಒಂದು ವಿತರಣೆಯಿಂದ ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ ಬಿಜಾಪುರದಿಂದ ನಮ್ಮಲ್ಲಿಗೆ ವರ್ಗವಾಗಿ ಬಂದ ತಡಶೀಲಾರರು—ಈಗಿನವರೇನೋ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಅವರು ಮಾತ್ರ ತಮ್ಮ ಕೈವಾಡಮಾಡಿಕೊಂಡೇ ಹೋದರು. ಆದರೆ ನಾನೀಗ ಆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟು ಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನಾದರೂ ಹಾಗಾಗದಂತೆ ರೈತರಿಗೆ ಎಲ್ಲ ಸೌಲಭ್ಯಗಳೂ ಸರಿಯಾಗಿ ವಿಲೇವಾರಿಯಾಗುವಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ದಿವಸ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಜನರು ಅಡಮಿಯಲ್ಲಿ ಸಿಗತಕ್ಕ ಗೆಡ್ಡೆ ಗಣನುಗಳನ್ನು ಬುಟ್ಟಿಗಳಂತೆ ಹೆಚ್ಚಿ ತಿಂದು ಜೀವನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೇಗಾದರೂಮಾಡಿ

(ಶ್ರೀಮತಿ ಸಿದ್ದಮ್ಮ ಮೈರಾರ್)

ತಪ್ಪಿ ಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಕೂಡಲೇ ನಮ್ಮಲ್ಲಿಯ ಬಡಜನರ ಸಲುವಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ನಿರಾಪರಾಧಿ ಸಾಲಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳನ್ನೂ, ತಕಾವಿ ಸಾಲಗಳನ್ನೂ ಮತ್ತು ರಸ್ತೆ ಕಾಂಗಾರಿ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನೂ ಕೈಗೊಂಡು ಅವರಿಗೆ ಕೂಲಿ ಕೆಲಸ ಸಿಗುವಂತೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಹೀಗಾದರೆ ಅವರಿಗೆ ಬಂದಾರುತಿಂಗಳ ಅನ್ನವಾದರೂ ಸಿಕ್ಕಿತು. ಮುಂದೆ ಮಳೆ ಬಿದ್ದರೆ ಅವರು ಹೇಗೋ ಜೀವನ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗಾದರೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅವರಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಕೂಲಿಯ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲೇ ಬೇಕು. ಇನ್ನು ರಾಣಿಬೆನ್ನೂರು, ಹಾವೇರಿ, ಬ್ಯಾಡಗಿ ಮತ್ತು ಹಿರೇಕರೂರು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳ ಕೆಲವು ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಮಳೆಯಾಗದೆ ಅಲ್ಲಿ ಯಾವ ಬೆಳೆಯೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ಹಾಗಿದ್ದರೂ ಕೆಲವು ತರಕಾರುಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಿಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಅಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯಾಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ, ಈಗ ಬಹಳ ಕಡೆ ಬರಬಂದಿದೆ. ಇವರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಎಲ್ಲಾ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನೂ ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಅವರಿಗೆ ಅನ್ನಕ್ಕೆ ಮಾರ್ಗ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನಾನಗೆ ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ನನ್ನ ವಂದನೆಗಳನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸಿ ನಾನು ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಕೆ. ಎಸ್. ನಾಗರತ್ನಮ್ಮ (ಗುಂಡ್ಲುಪೇಟೆ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನು ಬರಗಾಲದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಹೋದ ವರ್ಷ ಕೂಡ ಮಾತನಾಡಿದ್ದೇನೆ, ಅಷ್ಟೇ ಏಕೆ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ ಮಾತನಾಡುತ್ತಲೇ ಇರುವುದರಿಂದ ನಾನೀಗ ಇದರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸ್ವಲ್ಪಕ್ಕೆ ಬಂದು ನೋಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬ ಒಂದು ಆಕ್ಷೇಪಣೆಯನ್ನತ್ತಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ಈ ವರ್ಷ ಅದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಆ ಒಂದು ಕೂರತೆ ತಪ್ಪಿದೆ. ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ದೊಡ್ಡ ಮನಸ್ಸುಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದನ್ನೂ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿಯೇ ನೋಡಿಕೊಂಡಿ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ನಾನೀಗ ಅವರಿಗೆ ನನ್ನ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಬಗ್ಗೆ ಅಷ್ಟೇನೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದ್ದಿಲ್ಲ. ಆದಾಗ್ಯೂ ಹೇಳಲೇಬೇಕು. ಇಲ್ಲವಾದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಇತ್ತೀಚೆಗೇನಾದರೂ ಮಳೆ ಬಿದ್ದಿದೆಯೋ ಏನೋ ಎಂಬ ಒಂದು ಭಾವನೆ ಬರಬಹುದು. ಅದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿರಬಾರದೆಂದು. ನಾನು ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಗುಡ್ ಇಯರ್, ಬ್ಯಾಡ್ ಇಯರ್ ಇಡೀಫರೆಂಟ್ ಇಯರ್ ಎಂಬುವಾಗಿ ಕೆಲವು ಅಂಶಗಳನ್ನು ಒತ್ತಿ ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಗುಂಡ್ಲುಪೇಟೆ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಅವರು ಹೇಳಿದ ಯಾವುದೊಂದು ಮಾತೂ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಅನ್ವಯಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ನಾವು ಅಲ್ಲಿ ಕಳೆದ 13 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಒಂದೇ ಸಮನಾಗಿ ಕಷ್ಟಪಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅವರು ಹೇಳತಕ್ಕ ಟೇಬಲ್ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಅನ್ವಯವಾಗುತ್ತಿರುವುದು ಸುಳ್ಳು ಮಾತು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—‘ಸುಳ್ಳು’ ಎಂಬ ಶಬ್ದವನ್ನು ತಾವು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಬಾರದು.

ಶ್ರೀಮತಿ ಕೆ. ಎಸ್. ನಾಗರತ್ನಮ್ಮ.—ಹಾಗಾದರೆ ಅವರು ಹೇಳತಕ್ಕದ್ದು ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ದೂರವಾದ್ದು ಎಂದು ಅಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ಹೇಳಿದಂಥ ಟೇಬಲ್ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಅನ್ವಯಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ನಮ್ಮ ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯೆನ್ಸಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದಾಗ್ಗೆ ಅಲ್ಲಿಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಅನೇಕ ಸಚಿವರಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಬಂದರು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿಗೆ ತಕಾವಿಗಾಗಿಯೂ ಮತ್ತು ಲ್ಯಾಂಡ್ ಇಂಪ್ರೂವ್ ಮೆಂಟ್ ಸಾಲಕ್ಕಾಗಿಯೂ ಈಗೇನು ಹಣವನ್ನೊದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ ಅದು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಖಂಡಿತ ಸಾಲದು. ಆ ದಿವಸ ಮಂತ್ರಿಗಳು ನಮಗೆ ರಿಲೀಫ್ ಕಾಂಗಾರಿಗಳಿಗೆ ಹಣ ಸಾಲದೆ ಬಂದರೆ, ಸಾಲದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಹಣವನ್ನು ಜನಗಳಿಗೆ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು ಅಷ್ಟೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಅಲ್ಲಿಯ ರೈತರಿಂದ ಕಂದಾಯವನ್ನು ವಸೂಲರಾಡುವುದು ಬೇಡ ಎಂದು ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದರೂ, ಅಲ್ಲಿ ಕಂದಾಯವನ್ನು ಜನರಿಂದ ವಸೂಲರಾಡುವುದಿನ್ನೂ ತಪ್ಪಿಲ್ಲ. ನಾನು ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಪತ್ರ ಬರೆದಿದ್ದೆನು. ಅದಕ್ಕೆವರು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಮಿನ್ಯೂಟನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇನೆಂದು ನನಗೆ ಪತ್ರ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಈ ಹಿಂದೆ ಪ್ರಶೋತ್ತರದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಕೇಳಿದಾಗ ಉತ್ತರಕೊಡುತ್ತಿದ್ದ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅವರು ಹಾಗೆ ಒರಾ ಇನ್‌ವೆಸ್ಟಿಗೇಟ್ ಕೊಟ್ಟರೆ ಬಹುದೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ನನಗೆ ಅವರಿಂದ ಒಂದು ಕಾಗದ ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೂ ಕೇಳಲಿಲ್ಲ. ಅದರಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮೀಷನರಿಗೆ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ತಿಳಿಸಿರುವುದಾಗಿ ಕಾಗದದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ಅವರಿಗೆ ರಿಟನ್ ಆಫರು ಬಂದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆ ಇಲ್ಲಿಂದ ಬಡತಕ್ಕೆ ರಾಜಹಂಸ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುವುದರೊಳಗೆ ಏಕೆ ಕಾಗೆಯಾಗುತ್ತದೆ? ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ತಕ್ಕ ಸಮಜಾಯಿಷಿಯನ್ನು ಮಂತ್ರಿಗಳು

ಉತ್ತರಕೊಡತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲೂ ತಿಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹಾಗೆ ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು. ಅವರು ದಯಾಹೀನರೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಜಬ್ಬಾರದನ್ನೂ ಅವರ ಕಂಟೋಲನ್ನು ಮತ್ತು ಅವರ ಅಂತಸ್ತನ್ನೂ ನಡೆಸಿಯೇ ತೀರುತ್ತಾರೆ. ಆ ವಿಚಾರವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳದೆ ಇರೋಣವೆಂದರೆ ಅದೇಕೋ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸೇ ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಈಗ ಮಳೆಬಂದರೂ ಅಲ್ಲಿ ಆರಾಣ್ ಬೆಳೆಯಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲೇಗೆ ಒಂದು ಅಡಿ ನೀರನ್ನು ಕಟ್ಟಿದರೂ ಒಂದು ಜೋಳದ ಪೈರು ಒಡೆ ಕಟ್ಟುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗಿದ್ದಾಗಲೂ ಅವರು ಏಕೆ ಇಂಥ ನಿಜವಲ್ಲದ ಸ್ಪೆಷ್‌ಮೆಂಟುಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ದೂರವಾದ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜನರ ಗತಿಯೇನಾಗಬೇಕು? ಇದು ಜನರನ್ನು ಘಾಬರಿಮಾಡತಕ್ಕ ವಿಚಾರ. ಇನ್ನು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಜನರು ಬೆಳೆ ತೆಗೆಯಲು ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಡತಕ್ಕ ಹಣವನ್ನು ಜನರು ಇನ್‌ಸ್ಟಾಂಮೆಂಟ್‌ನ ಮೇಲೆ ತೀರಿನುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈಗ ಕೊಡುತ್ತಿರುವ ಹಣ ಏತಕ್ಕೂ ಸಾಲದು. ಏಕೆಂದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯುವಾಗ ಮುಖ್ಯ ಬಂಡೆಗಳು ಬೀಳುತ್ತವೆ. ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ನಾನು ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಆ ಬಂಡೆಗಳನ್ನು ಒಡೆದು ತೆಗೆಯುವುದಕ್ಕೆ 'ಡೈನಮೈಟ್‌ಗಳು ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಕಲ್ಲು ಕಟ್ಟಲು ಅವರಿಗೆ ಸಿಮೆಂಟೂ ಕೊಡ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ಆ ಬಡರೈತನಿಗೆ ಈ ದಿವಸ ಯಾವ ಸೌಲಭ್ಯಗಳೂ ಸರಿಯಾಗಿ ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಕಡೆ ಜನರಿಗೆ ಪಂಪ್ ಸೆಟ್ಟನ್ನು ಒಡಗಿಸಿದ್ದರೆ ಅವರಿಗೆ ಕರೆಂಟನ್ನು ಸಪ್ಲೈ ಮಾಡಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾದರೆ ರೈತ ಏನು ಬೆಳೆದಾನು? ಬಡ ರೈತ ಬದುಕುವುದು ಹೇಗೆ? ಈ ಪಂಪ್ ಸೆಟ್‌ಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆಗಾಗಿ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇನೆ. ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ 6,750 ಪಂಪ್ ಸೆಟ್ಟುಗಳು ಸ್ಯಾಂಕ್ಷನ್‌ನಾಗಿವೆ. ಹೀಗೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅವು ಈಗ ಸಪ್ಲೈ ಯಾದವುಗಳಲ್ಲ, ನಿಮ್ಮ ತಂದೆಯವರ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಆಪ್ತ ಸಪ್ಲೈ ಆಗಿವೆಯೆಂದು ಅವರು ಹೇಳಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ (ಕಂದಾಯ ಶಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಶ್ರೀ ಸಿ. ಆರ್. ಗೌಡರ ಕಾಲದಲ್ಲೇ ನಮ್ಮ ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಪಂಪ್‌ಸೆಟ್ ಸರಬರಾಯಿ ಆದುದು.

ಶ್ರೀಮತಿ ಕೆ. ಎಸ್. ನಾಗರತ್ನಮ್ಮ.—ಹಾಗೆ ಸ್ಯಾಂಕ್ಷನ್ ಆದ ಪಂಪ್‌ಸೆಟ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ಫೆಬ್ರವರಿಯಲ್ಲಿ 136 ಸೆಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಸಪ್ಲೈಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಅವುಗಳ ಪೈಕಿ 86ಕ್ಕೆ ಸರ್ವಿಸನ್ನು ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಒಟ್ಟು ಸರಬರಾಯಿಯಾಗಿರತಕ್ಕ 1,300 ಸೆಟ್ಟುಗಳಲ್ಲಿ 891ಕ್ಕೆ ಸರ್ವಿಸನ್ನು ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಇನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಬಂದರೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಇರತಕ್ಕದ್ದು 4,639, ಅಲ್ಲಿಗೆ ಸ್ಯಾಂಕ್ಷನ್‌ನಾದ್ದು 1,258. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಫೆಬ್ರವರಿಯಲ್ಲಿ ಮಂಜೂರಾದ್ದು 87 ಸರ್ವಿಸ್ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು 47ಕ್ಕೆ. ಇನ್ನು ತುಮಕೂರಿನ ವಿಚಾರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಸ್ಯಾಂಕ್ಷನ್‌ನಾಗಿರುವುದು 1,074; ಫೆಬ್ರವರಿಯಲ್ಲಿ ಸಪ್ಲೈ ಮಾಡಿದ್ದು 98; ಅಲ್ಲಿಗೆ ಸರ್ವಿಸ್ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು 58ಕ್ಕೆ. ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಸ್ಯಾಂಕ್ಷನ್‌ನಾಗಿರುವುದು 3,556. ಫೆಬ್ರವರಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟದ್ದು 42, ಸರ್ವಿಸಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕವು 47 ಸ್ಯಾಂಕ್ಷನ್‌ನಾಗಿರುವುದು 2,049. ಫೆಬ್ರವರಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ಯಾಂಕ್ಷನ್‌ನಾದ್ದು 54, ಸರ್ವಿಸ್ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು 49. ಇಷ್ಟೇರಾ ಆದಮೇಲೆ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ವಿಚಾರ ಕೇಳಿ; ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೋಳೇಗಾಲ, ಗುಂಡ್ಲುಪೇಟೆ, ಮತ್ತು ನಂಜನಗೂಡು ಇವೆಲ್ಲಾ ಬಹಳ ಸುಮ್ಮನೆಯಾದ ಸ್ಥಳಗಳೇನು? ಇಲ್ಲಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕದ್ದು 1,462 ಸೆಟ್ಟುಗಳು ಫೆಬ್ರವರಿಯಲ್ಲಿ ಮಂಜೂರಾದ್ದು 58 ಸೆಟ್ಟುಗಳು. ಅಲ್ಲೇಗೆ ಸರ್ವಿಸಿನಲ್ಲಿರುವುದು 26 ಸೆಟ್ಟುಗಳು, ಇನ್ನು ಇದುವುಗಳೆಲ್ಲಾ ಹಾಗೇ ಬಿದ್ದಿವೆ. ಇದು ಬೆಂಗಳೂರು ಮತ್ತು ಕೋಲಾರದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಆಗಬಾರದು. ಎಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಕೇಳಿದರೂ ತಂತಿ, ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫಾರ್ಮರ್‌ಗಳು ಎಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಕೋಲಾರದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಅವು ಬಿರುತವೆ. ಏಕೆ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲವೋ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ತಂತಿ ಮತ್ತು ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫಾರ್ಮರ್‌ಗಳನ್ನು ಬರೀ ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಒಡಗಿಸಿದರೆ ಬಾಕಿ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜನಗಳಿಗೆ ಅವುಗಳ ಸೌಕರ್ಯ ಬೇಡವೇ? ಏಕೆ ಇವರು ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ರೋ ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿದರೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಈ ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹೋಗುತ್ತದೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಎಂದೋ ಯಾವಾಗಲಾದರೂ ನಮಗೆ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫಾರ್ಮರ್‌ ಕೊಟ್ಟರೆ, ಲೇವು! ಕೆಲವೇ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಸುಟ್ಟು ಹೋಗುತ್ತವೆ. ಅಂತವುಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಕಡೆಗಳಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಎಲ್ಲಾ rewind ಆದ Transformer ಗಳು. ನಮ್ಮ ಗತಿಯನ್ನು ದೇವರೇ ಕಾಪಾಡಬೇಕು. ಇಷ್ಟು ಅನ್ಯಾಯಗಳಾಗುತ್ತಿದ್ದರೂ ನಮ್ಮ ಪ್ರದೇಶದ ಜನಗಳ ಕಷ್ಟನಷ್ಟಗಳನ್ನು ಹೇಳುವವರಿಲ್ಲ, ಮತ್ತು ಕೇಳುವವರೂ ಇಲ್ಲದಂತಾಗಿದೆ.

(ಶ್ರೀಮತಿ ಕೆ. ಎಸ್. ನಾಗರತ್ನಮ್ಮ)

ಇನ್ನು ರಿಲೀಫ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಡ್ಡಿನಿ ಸ್ಟ್ರೀಟ್ ಡಿಫಿಕಲ್ಟೀಸ್ ಇದೆಯೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಬಿ.ಡಿ.ಒ. ಮಾಡಲ ಎಂದು ಅವರು ತಹಶೀಲ್ ದಾರ್ ಮಾಡಲ ಎಂದು ಇವರು. ಒಬ್ಬರಿಗೊಬ್ಬರನ್ನು ತೋರಿಸಿಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಆದಕಾರಣ ನಮ್ಮ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ರಿಲೀಫ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಅರ್ಥ ಕೂಡಾ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಜನಗಳಿಗೆ ರಿಲೀಫ್ ಹೇಗೆ ಸಿಗುತ್ತದೆ? ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಹಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ನೂತುಕೊಂಡಾದರೂ ತಮ್ಮ ಗಂಡಂದಿರಿಗೆ ಅನ್ನ ಕಾಣಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅದಕ್ಕೂ ಸಾಕಷ್ಟು ಹತ್ತಿಯೇ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಖಾದಿ ಬೋರ್ಡಿನವರು ನಾಯಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ದುಡ್ಡು ಇದೆ ಮತ್ತು ವಾಜಾ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ದುಡ್ಡು ಇದೆ. ಆದರೆ ಬಡವರು ಕೂಲಿ ಮಾಡಿ ಜೀವನ ಮಾಡೋಣವೆಂದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹವಿಲ್ಲ. ಮಂತ್ರಿಗಳು ನಮ್ಮ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಭೇಟಿಕೊಟ್ಟಾಗ pierced ಕೂನ್ಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಆಗುತ್ತಿದ್ದಂಥ ಅನ್ಯಾಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕಾಗದ ಬರೆದಿದ್ದರೂ ಅದರಿಂದ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಿಲ್ಲ. ಇದುವರೆಗೂ ಖಾದಿ ಬೋರ್ಡ್ ನಿಂದ ಯಾವ ದಾಖಲೆಯೂ ಇಲ್ಲ, ಲೆಖ್ತು. ಜಮಾ ಒಂದು ಇಲ್ಲ, ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದೆರಡು ಕಾಗದಗಳನ್ನು ಸಹ ಬರೆದಿದ್ದಾಯಿತು. ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಎರಡು-ಮೂರು ಬಾರಿ ಈ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಕೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ಅವರೇ ಬೇಜಾರಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಕೇರಲ ಎರಡು ಕಾಗದಗಳು ಸಾಕೇ ಎಂಬುದಾಗಿ ಕೇಳಿದರು. ಅಂದಮೇಲೆ ಅವರು ಎಷ್ಟು ಬೇಜಾರಾಗಿ ಆ ರೀತಿ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ದನಗಳಿಗೆ ಹುಲ್ಲು ಇಲ್ಲವೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ವಾನನ್ನು ಮಾಡಿ 10 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಹುಲ್ಲನ್ನು ನಮ್ಮ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಕೊಡಿಸಿ ದ್ದಾರೆ. ಹುಲ್ಲು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಬಂದಿದೆ. ಆದರೆ ಜನಗಳ ಗತಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ರಾತಿಗಳಿಂದ ಬಂದಂಥ ಹುಲ್ಲನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕಾರೂ ಇಲ್ಲ. ದಿವಸಗಳಿಗಿಲ್ಲ ರಾರಿ ನಿಂತುಕೊಂಡರೂ ನಾರ್ಲಾಣೆ ಕೊಟ್ಟು ಒಂದು ಹೊರೆ ಹುಲ್ಲು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲಿನ ಭದ ರೈತರಿಗೆ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಎಷ್ಟೋ ದನಗಳು ಸತ್ತು ಹೋಗಿವೆ. ಅಲ್ಲಿನ ಕಂಡೀಷನ್ ನೋಡಲಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ರೈತರಿಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಉಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ದನಗಳಿಲ್ಲ. ವ್ಯವಸ್ಥಾ ಯಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಉಪಕರಣಗಳು ಸಾಕಷ್ಟು ಸರಬರಾಜು ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಾನು ಇದನ್ನು ಹಾಸ್ಯಾಸ್ಪದ ಕರವಾಗಿ ಉತ್ತೇಕ್ಷೆ ಮಾಡಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಯಾರನ್ನಾದರೂ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ ನೋಡಲ. ಅಲ್ಲಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ದೇವರೇ ಬಲ್ಲ. ಅಷ್ಟು ಕಷ್ಟದಿಂದ ಜನರು ಜೀವನ ಮಾಡು ತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗಲಾದರೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ವ್ಯವಸ್ಥಾಯಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯ ಮಾಡಿ ದನಗಳನ್ನು ಬಡರೈತರಿಗೆ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳಲು ಹಣ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕು. ಅನೇಕ ಮುಷನರಿಗಳನ್ನೂ ಸಹ ಒದಗಿಸಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ಅನೇಕರು ಅಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಅಹಾರ ಹೊಟ್ಟೆಗಿಲ್ಲದೆ ಬೆಲ್ಲದ ನೀರು, ಕಡರೆಪುರಿ ತಿಂದು ಜೀವನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ನೋಡಿ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಹಳ ಕಳವಳ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಮಳೆಯ ಅಭಾವದಿಂದ ಸಾಕಷ್ಟು ಬೆಳೆಯಾಗಿಲ್ಲ, ಒಂದು ಕಾಳೂ ಇಲ್ಲ, ಒಂದಿಷ್ಟು ಹುಲ್ಲು ಇಲ್ಲ, ರಾಗಿ ಇಲ್ಲ ಹೀಗಿರುವಾಗ ಜನಗಳಿಗೆ ಅನ್ಯಥಾ ಕಂದಾಯ, ಸಾಲಕ್ಕಾಗಿ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಕೂಡದು ಎಂಬುದಾಗಿ ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ರೈತರು ಈಗಿನ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್‌ಚಾರ್ಜ್, ಕಂದಾಯ, ಸಾಲ, ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಜನಗಳಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನಾದರೂ ರಿಲೀಫ್ ಕೊಡುವುದಾ ದರೆ ಈಗಲೇ ಕೊಡಬೇಕು. ಅವರಿಗೆ ಗಂಜಿ, ಅಂಬಲಿಯಾದರೂ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಜೀವನ ಮಾಡುವು ವಕ್ಕಾದರೂ ತಕ್ಕ ಸಹಾಯವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೂಡಲೇ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

Sri KADIDAL MANJAPPA (Sringeri).—Mr. Speaker, Sir, I am grateful to you for giving me an opportunity to express my views on this all important problem concerning food and famine. After the country achieved independence, all our efforts are being made to make the country self-sufficient in regard to food and to meet scarcity conditions that occur in some parts of the country almost every year. They have been constructing new reservoirs and tanks with a view to provide irrigation facilities to the ryots, they have been sinking irrigation wells, they have been providing cheap credit to the agriculturists, and they are trying to introduce modern methods of agriculture. But, in spite of all these

efforts, the goal of self-sufficiency appears to be far far away. What is the reason? As a peasant's son and as one with some experience in administration, I have tried to analyse the reasons for our—I do not mean to say a failure—not reaching the goal within the expected time. The reasons are many. Firstly, the agriculturist is even now a creature who is subjected to exploitation at the hands of very many forces, even in spite of the little awakening he is having now. They are being exploited by the money-lenders, by the traders, by the land-lords, in some places by petty officials and by local touts. These forces are taking advantage of their illiteracy and helplessness to thrive at their cost. Secondly, agriculture, even to-day with the high prices, is not at all a profitable or comfortable avocation when compared to other avocations. In agriculture, food production is not profitable as much as it is profitable in the case of commercial crops. Sir, if I can give a few illustrations, I will be able to convince the House that the small cultivators and the tenants are worse than the coolies to-day. In this State, 50 per cent of the holdings consist of only five acres and below and about 20 per cent of the holdings are less than ten acres. If we choose a peasant family consisting of five souls, a family owning 5 acres of dry land either in Kolar District or Bangalore District, if normal conditions obtain and if the rainfall is good, they will be able to grow 15 pallas in an extent of five acres at the rate of three pallas per acre.

That is the average yield in the case of dry land in these areas. For 15 pallas, even without deducting the cost of cultivation, the price normally the agriculturist gets at the rate of Rs. 25 per palla will amount to Rs. 375. For 5 people the gross income is Rs. 375 and per head it is Rs. 75; and per day it is about 22 paise per head. Let us next take the case of rainfed wet lands in malnad. The average yield per acre in malnad is about 7 pallas of paddy. In an extent of 5 acres a family can grow about 35 pallas. The total gross income at the rate of Rs. 25 per palla will be about Rs. 875; per head it is Rs. 175. If you take the cost of cultivation, it will be half of Rs. 175. In the case of tenants for whom we have a lot of sympathy the income is half of it. That means the tenant is living on 2 annas or 3 or 4 annas. Even in the case of wet lands fed by the river channels, the average income per head per day cannot be more than 8 annas. These are the conditions obtaining in the agricultural sector. We must understand the difficulties of the peasants and try to give them all help. Unfortunately, there is an impression in the mind of some people, particularly some people living in the urban areas that the agriculturist is making a lot of profit on account of the high prices obtaining to-day. It is thoroughly wrong. A time will come perhaps within a decade when we will be compelled to give subsidies to the agriculturists. To-day an artisan like a mason or bricklayer and his family are able to earn Rs. 5 to 10 per day. But I will be very happy if an agriculturist is given Re. one per head. They are the people who work throughout the day. In the case of factory labourer there are at least restrictions with regard to the time. He is given other benefits; but the peasant works from dawn to dusk and

(SRI KADIDAL MANJAPPA)

gets 4 or 8 annas. This is the situation. Unfortunately, the public life of the country is dominated by business people and naturally, business people cannot appreciate the difficulties of the peasants who are illiterate, who are ignorant, who are not organised and who on account of their helplessness are not in a position to take what is legitimately due to them. The third reason is, at the lower rungs the administration is not as much sympathetic towards the peasants as it ought to be. I do not mean to say that all officials are hostile to the peasants, but my experience has convinced me that at certain levels some officials at least are not sympathetic towards the peasants. They have to go from post to pillar, and loiter from office to office; that is their plight. And some of our officers behave as though they are doling out from their pockets when the peasants approach them for legitimate reliefs. The fourth reason is, the burden of indirect taxation is heavy on the agriculturist. The town dwellers, some of them who ought to pay the tax and who are bound to pay the tax can easily evade the tax, but it cannot happen in the case of rural folk. The fifth reason is, there is a certain amount of uncertainty in the field of agriculture due to the delay in the land reform policy. The tenant does not know what he is going to get. The land-lord does not know that he is going to lose. Therefore, there is no sufficient incentive to the tenants to grow more food, taking risks. For all these reasons we have not been able to achieve the goal which we were very eager to reach.

Now with regard to scarcity relief, several Honourable Members who have participated in the debate have thrown out valuable suggestions. Some of them have found fault with the Government for doing this or that. I was in charge of famine relief for 9 years. I can claim to have some experience. Even the mightiest Government in the world cannot give adequate relief to the persons who are injured on account of the fury of nature. Government can give some relief. They can start gruel centres if there is acute shortage. They can start road works or irrigation works. After all those works cannot solve the problems of the people who are affected by scarcity conditions. Government are doing their best. After 1947 when the country attained independence several measures have been adopted by Government to meet the scarcity conditions which are a normal feature in this State, at least in about one-third of the State.

Government have sanctioned irrigation wells and tank works and is also giving other kinds of relief. But people must be made to fall back upon their own resources. I was suggesting to some people living in the scarcity areas that they should think of migrating to areas where there is plenty of rainfall and land. I feel that Government has taken adequate steps to meet the conditions prevailing in some parts of the State. Some Hon. Members suggested that rationing should be introduced and State Trading in foodgrains should be resorted to. I am a Socialist. I would welcome the idea of State trading in foodgrains but we must be very

cautious. Unless the administrative machinery is clean and efficient, State trading in foodgrains would land us in further troubles. The same applies to rationing also. Controls are necessary when there is dire need. If people have to be benefitted by controls, the administrative machinery must be very efficient and clean. For the present I am not in favour of introducing rationing in the State nor am I in favour of State trading. If it becomes inevitable, Government can take over wholesale trade in foodgrains. The other step that could be taken by Government is to prevent hoarding. They should take drastic steps to put an end to hoarding by vested interests. I would also suggest that the Government of India may make up their minds to dissuade the banks from advancing loans on the security of foodgrains. With these few observations, I conclude.

† ಶ್ರೀ ಕಾಂತರಾವ್ ದೇಸಾಯಿ (ಕುಷ್ಟಗಿ).—ನಭಾಪತಿಗಳೇ, ಈಗ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಬರಗಾಲ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಹು ಭಾಗದಲ್ಲಿದೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಎಲ್ಲ ವಿಷಯಗಳನ್ನೂ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಯೋಗ್ಯ ಪರಿಹಾರ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ಸಲುವಾಗಿ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದೆ. ಆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಾನು ನಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಮತ್ತು ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸಭೆಯ ಎದುರಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಇದ್ದೇನೆ. ಈಗ ನಮ್ಮ ಕುಷ್ಟಗಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ನಾರ್ಕಡು ವರ್ಷದಿಂದ ಬರಗಾಲ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ. 1959ರಿಂದ ಇಲ್ಲಿಯ ವರೆಗೆ ಒಂದೇ ವರ್ಷ ಸಾಮಾನ್ಯ ಬೆಳೆ ಬಂದದ್ದು ನಮಗೆ ಕಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಅಲ್ಲ ಈಗ 5 ವರ್ಷದಿಂದ ಮಳೆ ಆಗಲೊಲ್ಲದು. ಈಗ ಮೂರು ವರ್ಷದಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಮಿಡತೆಗಳ ಹಾವಳಿ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತಲಿದೆ. ಇದರ ನಿವಾರಣೆಗೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡೆವು. ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಟ್ಟ ಪಡೆ ಹಳೆಯದಾಗಿದ್ದ ಕಾರಣ ಅದು ನಿರಸಯೋಗವಾಗಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬರಲಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಹಣ ಕೂಡ ವ್ಯರ್ಥವಾಯಿತು. ಹೀಗಾಗಿ ರೈತರಿಗೆ ಲುಕ್ಕಾನಾಯಿತು. ಮೂರು ವರ್ಷದಿಂದ ಯಾವ ನಿವಾರಣಾ ಕಾರ್ಯವೂ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯಲಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಮಿಡತೆಗಳ ಹಾವಳಿಯಿಂದ ಬಹಳ ಲುಕ್ಕಾನಾಯಿತು. ಈ ವರ್ಷ ಬಹಳ ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉಂಟಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ನಿನ್ನೆ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದರು, 15 ದಿವಸ ಮಳೆ ಮುಂದೆ ಹೊರಗಿದೆ ಎಂದು. ನಮ್ಮ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಏಪ್ರಿಲ್ ಕಡೆಯ ವಾರ ಅಥವಾ ಮೇ ಮೊದಲನೆಯ ವಾರದಲ್ಲಿ ಬತ್ತ ನೆಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಮೇ ಮೊದಲನೆಯ ವಾರದೊಳಗಾಗಿ ಬತ್ತ ನೆ ಮಾಡದೆ ಇದ್ದರೆ ಮುಂಗಾರು ಬೆಳೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ ಒಂದು ತಿಂಗಳು ತಡವಾಯಿತು. ಒಂದು ತಿಂಗಳು ತಡವಾದುದಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲಿ ಭೀಕರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಸ್ ಹಾಸರ್ಟ್ ನಮ್ಮ ತಲೆ ಮೇಲೆ 'ಹ್ಯಾಂಗಿಂಗ್ ಸ್ಯೂರ್ಟ್' ಇದ್ದ ಹಾಗೆ ಇದೆ. ಮೊದಲು ನಾವು ಬತ್ತ ನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಲ್ಲ, ಮಿಡತೆಗಳು ನಮ್ಮ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಹಾಳು ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬರೇ ನಮ್ಮ ಕುಷ್ಟಗಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಸೀಮಿತವಾಗಿಲ್ಲ. ಕುಷ್ಟಗಿ, ಲಿಂಗನೂಗೂರು ಮತ್ತು ಹುನಗುಂದ ಈ ಮೂರು ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಆಕ್ರಮಣ ಮಾಡಿದೆ. ಇವತ್ತು ಯಾವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೂ ಒಂದು ಕೇಂದ್ರೀಕೃತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನುಮಾರು 30 ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಜಮೀನಿಗೆ ಮಿಡತೆಗಳ ಹಾವಳಿ ಇದೆ. ಇದರ ನಿವಾರಣೆಗೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಇದ್ದರೆ ಮಿಡತೆಗಳ ಹಾವಳಿಯನ್ನು ತಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಹೊರ ವರ್ಷ ನಮ್ಮ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೆವು. ಆದರೆ ದುರ್ದೈವದಿಂದ ಈ ಕ್ರಮ ನಿರಸಯೋಗವಾಗಿ ನಮ್ಮ ನೆರೆ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಿಂದ ಅಂದರೆ ಲಿಂಗನೂಗೂರು ಮತ್ತು ಹುನಗುಂದ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಿಂದ ಮಿಡತೆಗಳು ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಬಂದು ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ನಷ್ಟ ಮಾಡಿದುವು. ಇಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಅಲ್ಲದೆ. ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಬೆಳೆಗಳು ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಅಭಾವ ಬಹಳವಿದೆ. ಇದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಕಾಳನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಅಗ್ಗದ ದರದಲ್ಲಿ ಮಾರುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಕುಷ್ಟಗಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹೇಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಇಡೀ ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ನೀರಾವರಿಯಿಂದಲೂ ನಮಗೆ ಸಹಾಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಯಾವುದೇ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟಿನಿಂದಲೂ ನಮಗೆ ಏನೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಿಂದ ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ನೀರು

(ಶ್ರೀ ಕಾಂತರಾವ್ ದೇಸಾಯಿ)

ಹರಿದು ಹೋಗುತ್ತದೆ. ನಾವು ಮಾತ್ರ ತಣ್ಣಗಿನ ಗಾಳಿ ಕುಡಿದುಕೊಂಡಿರುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಮೀಡಿಯಂ ಸ್ಟೇಜ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ಎಂದರೆ ಕೆರೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಕುಂಟೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಅದಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಮಾಡಲೇಬೇಕು. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿದರೆ ಒಂದು ಕೆರೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹೊಸಹಳ್ಳಿ ಮತ್ತು ಮಿಯಾನ್ ಎರಡು ಹೊಸಕೆರೆಗಳು ಮಂಜೂರಾಗಿದ್ದು ಅದನ್ನು ಸ್ಥಗಿತ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಕಾರಣ ತೀಯಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ಇರುವ ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಲು ಎರಡು ಕೆರೆಗಳ ಕಾರ್ಯವನ್ನೂ ತೀವ್ರ ಪುರು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ನಮ್ಮ ಭಾಗಮೊಳಗೆ ಮೈಸೂರ್ ಇರಿಗೇಷನ್, ನೀರಾವರಿ ಭಾವಿ ಮತ್ತು ಪಂಪ್ ಸೆಟ್‌ಗಳು ಇವುಗಳಿಂದ ಬರಗಾಲ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಬಾಯಿಗೆ ಆಗಿ ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಇದಾಗಬೇಕಾದರೆ ಕುಪ್ಪೆಗಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಒಂದು ಮೀಡಿಯಂ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಮೈಸೂರ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಕೆರೆಗಳು ಮತ್ತು ನೀರಾವರಿ ಬಾವಿಗಳು ಮತ್ತು ಪಂಪ್ ಸೆಟ್‌ಗಳು ಬೇಕು. ಹೋದ ಸಾರಿ ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಬಾವಿಗಳು ಮತ್ತು ಪಂಪ್‌ಸೆಟ್‌ಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಾಗ ನಮ್ಮ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಕಡಿಮೆ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕುವು. ಆದ್ದರಿಂದ ಕುಪ್ಪೆಗಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಪಂಪ್ ಸೆಟ್‌ಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ನೀರಾವರಿ ಬಾವಿಗಳ ಸಲುವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ಕೊಡಲೇ ಬೇಕು. ಈಗ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡಿನಲ್ಲಿ 600 ವರೆಗೂ ಬಾವಿಗಳ ಸಲುವಾಗಿ ಅರ್ಜಿಗಳು ಪೆಂಡಿಂಗ್ ಇವೆ. ಆಹಾರಾಭಾವವನ್ನು ನೀಗಿಸಲು ಅವುಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೇ ಆಗಿಲ್ಲ. 600 ಅರ್ಜಿಗಳಿಗೂ ಸಾಕಾಗುವ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಆದರೆ ಎಷ್ಟೋ ಕಲ್ಯಾಣವಾಗುತ್ತದೆ.

ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಿಂದ 170 ಅರ್ಜಿಗಳು ಪಂಪ್ ಸೆಟ್ ಸಲುವಾಗಿ ಪೆಂಡಿಂಗ್ ಇವೆ. ಅದಷ್ಟು ತೀವ್ರಗತಿಯಿಂದ ಆ ಪಂಪ್ ಸೆಟ್‌ಗಳು ಮಂಜೂರಾಗುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಆಗಬೇಕೆಂದು ವಿನಂತಿ.

ಕುಪ್ಪೆಗಿಗೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಬರಲು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಕುಪ್ಪೆಗಿಯಿಂದ ಒಕ್ಕಲುತನದ ಆಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಸಲುವಾಗಿ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯುತ್ ಇಲ್ಲ. ಅದಷ್ಟು ತೀವ್ರ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೂ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಡುವಂಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದರೆ ಬಹಳ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಸಣ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ ನೀರಾವರಿ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಕುಪ್ಪೆಗಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಒದಗಿಸಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅಲ್ಲಿಯ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಬೆಳೆಯಲು ಸಹಾಯವಾಗಿ ಈಗ ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿರುವ ಕಷ್ಟ ನಷ್ಟಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಈಗ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನೀರಾವರಿ ಬಾವಿಗಳು ಮತ್ತು ಪಂಪ್‌ಸೆಟ್‌ಗಳಿಂದ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಉಪಯೋಗವಿಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ವಿಚಾರಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಹೆಚ್ಚು ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ವಿನಂತಿ.

ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಈಗ ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಅಭಾವ ಹಾಗೂ ಬರಗಾಲ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇತ್ತು. ನಮ್ಮ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ರೈತರಿಂದ ನಾನಾ ಬಾಬುಗಳಲ್ಲಿ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕಾದ ಹಣ ಬಾಕಿ ಉಳಿದಿದೆ. ಸಹಕಾರಸಂಘಗಳ ಸಾಲ, ತಕಾವಿ ಸಾಲಗಳ ಬಾಕಿ ಉಳಿದಿದೆ. ಯಾರಿಂದ ಸಾಧ್ಯವೋ ಅವರಿಂದ ವಸೂಲು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರ ಬಂದಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಜನರ ಮೇಲೆ ಕಟ್ಟ ಪರಿಣಾಮವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದ್ದು ಇದ್ದವರು ಯಾರು ಇಲ್ಲದಿರುವವರು ಯಾರು ಎಂಬ ತೀಯುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಅದಷ್ಟು ವಸೂಲಿ ಕ್ರಮವನ್ನು ತಡೆಹಿಡಿಯಬೇಕೆಂದು ವಿನಂತಿ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ರೋನ್ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಬಹು ಭಾಗ ಬಾಕಿ ನಿಂತಿದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಅವರಿಗೆ ಎಕ್ಸ್‌ಚೇಂಜ್ ಕೊಟ್ಟು ಫಾರ್ಟ್ ರೋಡನ್ನು ಮೀಡಿಯಂ ಟರ್ಮ್ ರೋಡಾಗಿ ಪರಿವರ್ತನೆ ಮಾಡಿ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ರೋನ್ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ವಿನಂತಿ.

2-00 P.M.

ಈಗಿನ ಮಟ್ಟಿಗೆ ರಿಲೀಫ್ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ರಸ್ತೆ ಕೆಲಸ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಬೇರೆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಕೂಡ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಂಖ್ಯೆ ಜನರು ಕೂಲಿಗಾಗಿ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ರಸ್ತೆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಸುಮಾರು ಹತ್ತು ವರ್ಷ ಕಾಲ ನಡೆಸಬಹುದು. ಆದರೆ ದುರ್ದೈವರಿಂದ ರಸ್ತೆ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಜಮೀನಿನ ಕಷ್ಟ ಬರುತ್ತದೆ. ಒಕ್ಕಲಿಗರು ತಮ್ಮ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆ ಹಾದು ಹೋಗು

ಪುರಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಜಮೀನನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ತಕರಾರು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ತುರ್ತು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಜನರಿಗೆ ಸಹಾಯವಾಗುವ ರಸ್ತೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಜಮೀನನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಡಲು ತಕರಾರು ಮಾಡಿದರೆ ಹೇಗೆ ? ಹೇಗಾದರೂ ಮಾಡಿ ತೀವ್ರಗತಿಯಿಂದ ಸರಕಾರ ಜಮೀನನ್ನು ಆಕ್ವೈರ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಕಾಮಗಾರಿ ನಿಲ್ಲದೇಯಿರುವ ಹಾಗೆ ಆದಷ್ಟು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ವಿನಂತಿ.

ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಯೋಜನೆಗಳು ಸರಕಾರದಲ್ಲವೆ. ಗುಡಾಹರಣಿಗೆ ಪಾಲ್ತು ಯೋಜನೆ ಹಾಗೆಯೇ ಅಲ್ಲಿ ಸೆರಿಕಲ್ಯುರ್ ಕೈಗಾರಿ ಮಾಡಬಹುದು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಅನುಭವಶಾಲಿಗಳಾದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟು, ಅಲ್ಲಿ ಅನುಕೂಲವೆಂದು ಕಂಡುಬಂದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಸೆರಿಕಲ್ಯುರ್ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಕುಷ್ಟಗ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಸರಮಾವಧಿ ಟೆಂಪರೇಚರ್ 160 ಡಿಗ್ರಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಸೆರಿಕಲ್ಯುರ್ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಮಾಡಬಹುದು ಎನ್ನುವುದು. ಇದನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಎಷ್ಟೋ ರೈತರಿಗೆ ಇಂತಹ ದುಷ್ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅದು ಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ.

ಕೂಲಿವಾಗುತ್ತದೆ.

ಈ ಬರಗಾಲದಲ್ಲಿ ದನಗಳಿಗೆ ಮೇವಿನ ಕೊರತೆ ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ್ಕ ದರ್ಜೆಯ ದನಗಳಿವೆ. ನುಡುಕಿನಿಂದ ತಳುಕು ದನಗಳಿದ್ದರೆ ಅನುಕೂಲ. ಕೃಷ್ಣಾ ವ್ಯಾಲ ಬ್ರೇಡ್ ಜಾನುವಾರುಗಳು ಹಿಂಡು ವೃದ್ಧಾಂಗಿ ಅನುಕೂಲ ಮತ್ತು ವ್ಯವಸಾಯ ಕೆಲಸಕ್ಕೂ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತವೆ. ಅದಕಾರಣ ಆದಷ್ಟು ಬ್ರೇಡಿಂಗ್ ಬುಲ್‌ಗಳನ್ನೂ ಹೆನುಗಳನ್ನೂ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಸರಬರಾಯಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ಣಯ.

ಈಗ ನಮ್ಮ ಕಡೆಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಗೋಡಿಕೊಡಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ್ದಾರೆ, ನಮಗೆ ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ತೆರಿ ಪ್ರದೇಶವಿಲ್ಲವಾದುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಅಕ್ಕಿ ಬೆಳೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಆದಕಾರೂ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಅಕ್ಕಿಯನ್ನೂ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ವಿನಂತಿ. ಈ ಹೊತ್ತು ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ನನಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟುದಕ್ಕಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರನ್ನು ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಮಾತನನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತಾನೆ.

† ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಂ. ಬಿದಯ್ಯ (ಬೆಳಗೆರೆ).—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ಮಳೆ ಸಕಾಲಕ್ಕೆ ಬಾರದೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬರಗಾಲ ಏದಿದ್ದರಿಂದ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ನಡೆದಿದೆ, ಇನ್ನೂ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಬಾರದೆ ಆಂದೋಳನ ಬಂದು ಅದನ್ನು ಪರಿಹಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರಕಾರದವರು ಅನೇಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರೂ ಹೆಚಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಎರಡು ಲಕ್ಷ ಚೀಲ ಗೋದಿ ಮತ್ತು ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಚೀಲ ಅಕ್ಕಿ ಬರುವಂತೆ ಮಾಡಿ ಅದು ಬರುತ್ತದೆಯೆ ನಮಗೆ ಆಶ್ವಾಸನೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕಡಿರಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಪ್ರಕೃತಿಯ ವಿಕೋಪಕ್ಕೊಳಗಾದ ಕೋಟ್ಯಂತರ ಜನರನ್ನು ಸರಕಾರ ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ನುಧಾರಿಸಬಹುದೆಂಬುದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯ ಪ್ರಶ್ನೆಯಾಗಿದೆ. ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ, ಎರಡು ಸಾವಿರ ಪ್ರಜಾಸಂಖ್ಯೆ ಇರುವ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಎರಡು ಹೊತ್ತೂ ಮಾಡುವ ಜನರು ನಲವತ್ತು ಅಥವಾ ಐವತ್ತು ಇದ್ದರೆ ಅದೇ ಜಾತಿ. ಜನರು ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿನ ಕಷ್ಟವನ್ನುನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದರೆ, ಅವರು ಹೊರಗೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಕೂಡ ಅವರಿಗೆ ಚೈತನ್ಯ ಸಾಲದಾಗಿದೆ. ರಿಲೀಫ್ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಸರಕಾರದವರು ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಗಂಡಸರು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ, ಹೇಗೋ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಮಧ್ಯಮ ತರಗತಿಯ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳು ಅಲ್ಲ ಹೋಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಗಂಡಸರು ಮಾತ್ರ ಹೋಗಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಕೂಲಿಗೆ ಧಾನ್ಯ ಎಲ್ಲೆಂದ ತರುವುದು ಎನ್ನುವುದೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ. ಧಾನ್ಯಗಳ ಬೆರೆ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ಆದರೆ ಅನುಭವವಿಲ್ಲದಿರುವ ಜನರಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ದೇಶದ ಇತರ ಎಲ್ಲ ಭಾಗ ಎನ್ನುವುದು ಆದರೆ ಅನುಭವವಿಲ್ಲದಿರುವ ಜನರಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ದೇಶದ ಇತರ ಎಲ್ಲ ಭಾಗಗಳಿಗೆಂತಲೂ ಅಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನೆಂಬುದನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವುದು ಸರಕಾರದ ಬಹು ಮುಖ್ಯ ವಿಚಾರವಾಗಿದೆ. ಹೆಚ್ಚು ಧಾನ್ಯ ಬೆಳೆಯುವ ರೈತರು ಧಾನ್ಯವನ್ನು ಶೇಕರಣೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿದೆ. ಆದರೆ ಅಂತಹ ರೈತರು ಎರಡು ಮೂರು ಜನರಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರೂ ಕೂಡ ಇಂತಹ ಕಷ್ಟ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೋಡಿ ಅನೇಕರಿಗೆ ಕಷ್ಟ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಧಾನ್ಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವು ಜನರು ಮಾತ್ರ ಮುಂದೆ ಹೆಚ್ಚು ಬೆರೆ ಬರಬಹುದೆಂದು ಧಾನ್ಯವನ್ನು ಮುಟ್ಟುಟ್ಟುಕೊಂಡಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಬೆರಗಳು ಇಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವು ವ್ಯಾಪಾರವನ್ನೇ ಜನರು. ಇದನ್ನು ಯಾರೂ ತಪ್ಪಾಗಿ ಭಾವಿಸಬಾರದು. ಸರಕಾರದವರು ತಮ್ಮ ಶಕ್ತಿ, ಆಸಕ್ತಿ ಮತ್ತು ದಂಡವನ್ನು ಹೇರುವುದರಿಂದ ವರ್ತಮಾನ ಶೇಖರಣೆ ಮಾಡಿರುವ ಧಾನ್ಯವೆಲ್ಲ ವನ್ನೂ ಹೊರಗೆ ತರಿಸಬೇಕೆಂದು ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದ ಗೃಹ ಸಚಿವರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಂದ ಅವರು ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯಂ ಅವರು ವರ್ತಕರಿಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಬಚ್ಚಿದುವವರು ಎಷ್ಟೇ ಪ್ರಭಾವಶಾಲಿಗಳಾಗಿರಲಿ, ಎಷ್ಟೇ ಶ್ರೀಮಂತ

(ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಂ. ಸಿದ್ದಯ್ಯ)

ರಾಗಿರಲಿ ಅವರನ್ನು ಉಗ್ರ ಶಿಕ್ಷೆಗೆ ಒಳಗು ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಂಜಿ ಅವರಾಗಲೇ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯಂ ಅವರಾಗಲೇ ಎಲ್ಲ ಕಡೆಯೂ ಹೋಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ವಿಚಾರ ಮಾಡುವುದಾದರೆ, ನಮ್ಮ ರವಿನ್ಯೂ ಸಚಿವರು ಎಲ್ಲ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೂ ಹೋಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುವುದು ದುಸ್ಸಾಧ್ಯವಾದ ವಿಷಯ. ಸರಕಾರದ ಯಂತ್ರ ಕಳಗಿನಿಂದ ಮೇಲಿನವರೆಗೆ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಯಿಂದ ವರ್ತಿಸಬೇಕು. ಕಷ್ಟಕ್ಕೊಳಗಾಗಿರುವ ಜನರ ಭವಿಷ್ಯ ಅವರ ಕೈಲಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಉತ್ಪ್ರೇಕ್ಷೆ ಇಲ್ಲ. ಸರಕಾರ ಲಕ್ಷಗಟ್ಟಲೆ ಮೌಲ್ಯದ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ತರಿಸಬಹುದು. ಲಕ್ಷಾಂತರ ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಬಹುದು. ಆದರೆ ಯಾವ ಜನರು ಅನ್ನವಿಲ್ಲದೆ ದುಃಖಕ್ಕೀಡಾಗಿದ್ದಾರೋ ಆ ಜನರಿಗೆ ಅದು ಸರಿಯಾಗಿ ತಲಪುವ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದು ಸರಕಾರದ ಪ್ರಥಮ ಕರ್ತವ್ಯ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಏನೇನು ಕೆಲಸ ಒಂದು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಸರಕಾರ ಕೈಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಯೋ ಅಂಥ ಕೆಲಸವನ್ನು ಅಧಿಕಾರಿ ವರ್ಗದವರು ಮುತವರ್ಜಿಯಿಂದ ಮಾನವೀಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿ ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇಂಥ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಸಲಹೆ ಪಡೆಯಲು ಖಾಸಗಿ ಜನರನ್ನು ಸಹ ಕರೆಯಬೇಕು. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ದೇಶವನ್ನು ಜನತೆಯ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಇರುವಾಗ ಜನತೆಯನ್ನು ಬರಗಾಲದಿಂದ ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಬೇಕಾದುದು ಅದಕ್ಕೆ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಜನತೆಗೆ ತಿನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಅನ್ನ ಇಲ್ಲ ದುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಕೆಲಸವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವಂಥ ದಾರುಣವಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬೇರೊಂದಿಲ್ಲ. ಅದುದರಿಂದ ಅಧಿಕಾರಿ ವರ್ಗದವರು ತಮ್ಮ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಿ ಜನತೆ ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳು ಎಂದು ತಿಳಿದು ಕೊಂಡು ಸಹಾಯ ಒದಗಿಸಬೇಕಾದುದು ಅತ್ಯಗತ್ಯ. ಅನ್ನವಿಲ್ಲದೆ ದುಃಖ ಪಡತಕ್ಕಂಥ ಜನರಿಗೆ ಕೆಲಸ ಕೊಟ್ಟು ಅನ್ನ ಒದಗಿಸುವುದು ಒಳ್ಳೆಯ ಕಾರ್ಯ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಆನೇಕ ಸಲ ಕಾರಣವಿಲ್ಲದೆ ಕೆಲಸ ನಿಧಾದ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಇದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಇಂಥ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದೇನೆ. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿಯೂ ಅಂಥ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ಬೇರೆ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ವರ್ಗಾವಣೆ ಮಾಡಿದರು. ಅಂಥವರು ಬೇರೆ ಕಡೆ ಹೋದರೂ ಅಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಅದನ್ನೇ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರವನ್ನು ಕೆಲವೇ ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ಸರಿಪಡಿಸುವುದು ಅಸಾಧ್ಯ. ಇಂಥ ದಾರುಣ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಸರಕಾರ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವ ಹಣವನ್ನು ಕ್ಷಾಮ ಪೀಡಿತ ಸ್ವದೇಶದ ಜನರಿಗೆ ಒದಗಿಸುವ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯವನ್ನು ಜನತೆಗೆ ಸುಲಭವಾಗಿ ಅದಷ್ಟು ಜಾಗೃತ ಒದಗಿಸಬೇಕಾದುದು ಅತ್ಯಗತ್ಯ. ರೈತರಿಗೆ ಒದಗಿಸುವ ಸಾಲದ ಹಣವನ್ನು ಸಹ ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಯಿಂದ ಒದಗಿಸಬೇಕು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಜನರಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಯಾಗುತ್ತದೆ. ದೇಶಕ್ಕೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದರೂ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಜನ ಅನ್ನವಿಲ್ಲದೆ ಕಷ್ಟಪಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಇಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಲಂಚ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಶ್ರೀಮಂತರಾಗಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳತಕ್ಕಂಥ ಅನೇಕ ಜನ ಇದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಲಂಚ ರುಪುವತಂತ್ರಗಳ ಮೋಹಕ್ಕೆ ಬಲಿಯಾದ ಜನರ ಮೇಲೆ ಸರಕಾರ ಅತಿ ಉಗ್ರವಾದ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಇದಲ್ಲದೆ ಅಂಥ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಕೆಲಸದಿಂದ ತೆಗೆದುಹಾಕಬೇಕು. ಇಂಥ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಅದರ್ಶವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವರ್ತಿಸಬೇಕು. ಇದಲ್ಲದೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಇರಿಗೇಶನ್ ವೆರ್ಕ್ಸ್ ನಿರಾವರಿ ಬಾವಿಗಳ ಕಡೆಗೆ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟು ನಿರಾವರಿ ಬಾವಿ ತೆಗೆದಿದ್ದರೆ ಐ. ಪಿ. ಸೆಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ 50-60 ನಿರಾವರಿ ಬಾವಿಗಳಾಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಕಳೆದ ಮೂರು ವರ್ಷದಿಂದ ಪವರ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೂ ಸಹ ಐ. ಪಿ. ಸೆಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಅನೇಕ ಕಡೆ ಪವರ್ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಪವರ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಸೆಟ್ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಐ. ಪಿ. ಸೆಟ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಪವರ್ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿ ಆಗಿರುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ನಿರಾವರಿ ಬಾವಿಗಳಿಗೆ ಐ. ಪಿ. ಸೆಟ್ ಕೊಟ್ಟು ಪವರ್ ಒದಗಿಸಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯ ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಅನುಕೂಲ ವಾಗುವುದು. ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯ ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಟಾಪ್ ಪ್ರಯಾರಿಟಿ ಕೊಡಬೇಕಾದುದು ಅಗತ್ಯವೆಂದು ಸರಕಾರದ ನೀತಿಯಾಗಿದೆ. ಪದೇ ಪದೇ ಈ ಮಾತನ್ನು ನಾವು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಏಕೆ ಪವರ್ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು, ಏನು ತೊಂದರೆ ಇದೆ ಅದನ್ನು ಹೇಗೆ ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಮೊದಲು ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ನಿರಾವರಿ ಬಾವಿಗಳಾಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಪವರ್ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದೇನೆ. ಒಂದು ಲಕ್ಷ ತಯಾರಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಸಿಟಿ ಬೋರ್ಡ್ ಚೇರಮನ್ ಅವರನ್ನು ಕರೆಸಿ ಹೇಳಿದರು. ಆದರೂ ಕೂಡ ಪವರ್ ಯಾವಾಗ ಕೊಡುತ್ತಾರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ದಾರುಣ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಜಾಗೃತ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ದೊಡ್ಡ ನಿರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಸರಕಾರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆ. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ

ಮೂರು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಯ ಯೋಜನೆಯೊಂದಿದೆ. 60—70 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಯಷ್ಟು ಕೆಲಸ ವಾಗಿದೆ. ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಅವರು ರೀ-ಎಸ್ಸಿಮೇಟು ಮಾಡಿ ಒಂದು ವರ್ಷವಾಗಿ ಹೋದರೂ ಅದರ ಕಡೆ ನಿಗಾ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ನಾನು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಒಂದು ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳ ಫೈನರ್ ಎಸ್ಸಿಮೇಟು ಮಾಡುವಾಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಶ್ರಮ ವಹಿಸಿ ಆರು ತಿಂಗಳುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಪೂರ್ಣವಾಗುವ ಹಾಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಎಸ್ಸಿಮೇಟು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಹೋಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆ ಪೂರ್ಣ ಮಾಡುವುದರಿಂದ 500 ಎಕರೆ ಭೂಮಿಗೆ ನೀರು ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. ಸಾಕಷ್ಟು ಅಹಾರ ಧಾನ್ಯ ಬೆಳೆದು ತಮಗೆ ಸಾಕಾಗುವಷ್ಟನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಸಹ ಭತ್ತ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಸರಕಾರ ಎಲ್ಲ ಕೆಲಸವನ್ನೂ ಸಮುದ್ದೇಶದಿಂದ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಪ್ರಕೃತಿ ವಿಕೋಪಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾದ ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ಜನರ ದಾರುಣ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಗೆಹರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಸರಕಾರ ಏನು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆಯೋ ಅದನ್ನು ಹೇಗೆ ಕೊಡಬೇಕು, ಜನರಿಗೆ ಅದು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿದ್ದವರು ನೋಡಬೇಕೆಂದು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ಮಾತನ್ನು ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಈ ಒಂದು ದಾರುಣ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅಹಾರ ಧಾನ್ಯವನ್ನು ವರ್ತಕರು ಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡದೆ ಅಹಾರ ಧಾನ್ಯ ಹೊರಗೆ ತರಬೇಕು. ವರ್ತಕರು ಅಹಾರ ಧಾನ್ಯ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಮಾಡಿ ಅಭಾವದ ಕೃತಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉಂಟು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ನಮ್ಮ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಆಗಿದೆ. ಮಳೆ ಇಲ್ಲದ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ದನಗಳಿಗೆ ಕೂಡ ತಿನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಹುಲ್ಲು ಮೇವು ಇಲ್ಲದ ಕಠಿಣವಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಇಂಥ ದಾರುಣ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಧೈರ್ಯದಿಂದ ಎದುರಿಸಬೇಕು. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕೊಡುವ ವರದಿಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡುವಾಗ್ಗೆ ಖಾಸಗಿ ಜನರ ಸ್ಥಳೀಯ ಜನರ ಸಲಹೆ ಪಡೆಯುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೂಡ ಅಂಥ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ನಂಚಾರ ಮಾಡಿ ಆಯಾಯ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುಳ್ಳವರಾದ ಶಾಸನ ಸಭಾ ಸದಸ್ಯರ ಸಲಹೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ವರದಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕು. ಹಾಗೂ ಜನರಿಗೆ ಜಾಗೃತ ಸಹಾಯ ಕೊಡಬೇಕು. ರಿಲೀಫ್ ವರ್ಕ್ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಬೇಕು. ಜನರಿಗೆ ತಿನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಗೋದಿ ಹಾಗೂ ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಇಂಥ ದಾರುಣ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಿಂದ ಜನತೆಯನ್ನು ಕಾಪಾಡಿ ದೇಶಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆ ಹೆಸರು ನಮ್ಮ ಸರಕಾರ ತರುತ್ತಾರೆಯೆಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದಯ್ಯ ಕಾಶೀಮಠ (ಶಿರಹಟ್ಟಿ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಈ ವರ್ಷ ಮಳೆ ಇಲ್ಲದೆ ಬಹು ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯುಂಟಾಗಿ ಅಹಾರ ಧಾನ್ಯ ಇಲ್ಲದೇ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಸರಕಾರದವರು ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನೀಗುವುದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನಾ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಮೊನ್ನೆ ದಿನ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ದಿಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅಹಾರ ಧಾನ್ಯ ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನೀಗುವುದಕ್ಕೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದಿಂದ ಎರಡು ಲಕ್ಷ ಟನ್ ಗೋದಿ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಟನ್ ಅಕ್ಕಿ ದೊರಕಿಸುವ ಸಂದೇಶ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದನ್ನು ಹೈತ್ರ್ಯವಕವಾಗಿ ಸ್ವಾಗತಿಸತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು. ಸರಕಾರದವರು ಅಹಾರ ಧಾನ್ಯವನ್ನು ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ತಂದು ಜನರಿಗೆ ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಬರೀ ಪ್ಲಾಟ್‌ಫಾರ್ಮ್‌ ಸ್ಟೀಜ್ ಮಾಡಿ ಆಶೆ ತೋರಿಸಿದಂತೆ ಆಗುವುದು ದುಃಖದ ಸಂಗತಿ. ಅದು ದರಿಂದ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ನಿಗಾ ವಹಿಸಿ ಸರಿಯಾದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅಹಾರ ಧಾನ್ಯ ಜನರಿಗೆ ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ನಮ್ಮ ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಕಳೆದ ಐದಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಮಳೆ ಇಲ್ಲದೆ ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉಂಟಾಗಿವೆಯಲ್ಲದೆ ಅತಿ ವೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೆರೆಯ ಹಾವಳಿಯಿಂದ ಹಾಗೂ ಜೋಳದ ಬೆಳೆಗೆ ನವಣಿ ಬೆಳೆಗೆ ಚಿಟ್ಟೆ ಹಿಡಿದ ಕಾರಣದಿಂದ ಬರಗಾಲ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉಂಟಾಗಿದೆ ಈ ಪ್ರದೇಶ ಬರಗಾಲ ಪ್ರದೇಶ ಎಂದು ಸರಕಾರದವರು ಸಾರಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ರೈತರಿಗೆ ದಿಕ್ಕು ತೋಚದ ಕಂಗಾರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೂ ಕೂಡ ಇಂಥ ಜನರ ಕಡೆಯಿಂದ ಕದಾಯದ ಬಾಕಿ ವಸೂಲಿ ಬಹಳ ಒತ್ತಾಯದಿಂದ ಅವರ ಮನೆ ಜಪ್ತಿ ಮಾಡಿ ವಸೂಲಾಡತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಈ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಇದೆ.

ಎರಡನೇದು, ಕೊಟ್ಟಂಥ ತಕಾವಿ ಸಾಲವನ್ನು 5-6 ವರ್ಷ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯತೆ ಇಲ್ಲದೇನೆ, ದಾರಿ ಇಲ್ಲದೇನೆ, ಒಂದು ಕಟುವಾದ ಹೊರೆಯನ್ನು ಹೊರಿಸತಕ್ಕಂಥ ಪದ್ಧತಿಗಳಿವೆ.

(ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದಯ್ಯ ಕಾಶಿಮಠ)

ನಮ್ಮ ಸರಕಾರ ಈ ನಮಯದಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ಪ್ರದೇಶ ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಸೇರಿದೆ ಆ ಪ್ರದೇಶ ಬಿಟ್ಟುಬಿಡದಂತೆ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಸಾಲ ಹಾಗೂ ತಕವಿ ಸಾಲಗಳ ಬಗ್ಗೆ ರಿಯಾಯಿತಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಅವುಗಳನ್ನು ಒಂದು ವರ್ಷ ಮುಂದುವರಿಸಬೇಕು.

ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ನೈಸರ್ಗಿಕವಾಗಿ ತುಂಗಭದ್ರಾ, ವರದ ಹಾಗೂ ಮಲಪ್ರಭ ನದಿಗಳು ಹರಿಯುತ್ತಿವೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಅನೇಕ ಹಳ್ಳಿಗಳೂ ಹರಿಯುತ್ತಿವೆ. ಇಂಥ ನೀರಿನ ಸಾಕಷ್ಟು ಇದ್ದರೂ ನೀರಾವರಿಯಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಹಿಂದುಳಿದಿದೆ ಆ ಜಿಲ್ಲೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದರಲ್ಲಿ ನಾಚಿಕೆಗೊಳ್ಳುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ಸರಕಾರದ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳು, ಯೋಜನೆಗಳು ಇಷ್ಟಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಕೂಡ, ಅಲ್ಪ ಹರಿಯತಕ್ಕ ನೀರನ್ನು ಜನರಿಗೆ ಒದಗಿಸದೆ ಇರುವುದು ದುರ್ದೈವದ ಸಂಗತಿ. ಹೊಳೆಗಳು ಹರಿಯುತ್ತಾ ಇರುವ ದಂಡೆಗಳ ಮೇಲೆ ಪೀಕು ಒಣಗಿದೆ. ಆ ನೀರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಇರುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ರೈತರಿರುವ ರೀತಿ ಸರಕಾರದವರೇ ಜವಾಬ್ದಾರರು. ಇರಿಗೇಷನ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟು ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಇದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎನಿಸುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಒಪ್ಪಾಾಗಿ ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸರಕಾರದವರು ಯಾವ ದಾದರೂ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದಾರೆಯೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಏಕು ದಿವಸದಿಂದ ಮಲಪ್ರಭಾ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದಾದರೂ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇದೇ ರೀತಿ ಯಲ್ಲಿ ಪೋಲ್ಯಾನ್ ಆದರೆ, ಅದರಿಂದ ಇನ್ನು 20 ವರ್ಷವಾದರೂ ಸಾಕಷ್ಟು ಒದಗಲಾರದು. ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ 2-3 ವರ್ಷವಾದರೂ ಕೂಡ ಫೌಂಡೇಷನ್ ಸ್ಟೋನು ಮಾತ್ರ ಹಾಕಿದೆಯೇ ಎನಿಸಿ, ಇನ್ನೇನೂ ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ಕೆಲಸವಾಗಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ನೀರಾವರಿ ಬಾವಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ, ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಗ್ರಾಂಟು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ನೂರಾರು ಅಪ್ಪಿಕೆಷನ್ನುಗಳು ಪೆಂಡಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿವೆ. ಸ್ಥಳದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ಅವರು ಸರಕಾರದ ಕಡೆ ಬೆಟ್ಟು ತೋರಿಸತಕ್ಕಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಒಂದಿದೆ. ನೀವು ಕೊಟ್ಟಂಥ ಹಣ ಸರಿಯಾಗಿ ಹಂಚಿದರೆ ನಮಗೆ ಸಿಕ್ಕತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು 10 ಪರ್ಸೆಂಟು. ಸರಕಾರದವರು ಮತ್ತು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಬೇರೆ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಸಾವಿರಾರುಗಟ್ಟಿ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧರಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ರೊಕ್ಕದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನೋಡಿದರೆ ಹೀಗಿದೆ. ಸರಕಾರದವರು ಬಾವಿಗೆ ಒಂದು ಕಡೆ ಅಶ್ವಾನನೆ ಕೊಟ್ಟು, ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಅರ್ಜಿಕೊಟ್ಟರೂ ಹಣ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ, ಹಳ್ಳಿಜನರ ಅಶ್ವಾನ ಕಳೆದುಕೊಂಡ ಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರಕಾರ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಎಲ್ಲ ಅರ್ಜಿದಾರರಿಗೂ ಬಾವಿಗೆ ಹಣ ಒದಗಿಸುವಂತೆ ಅದೇಶ ಕೊಡಬೇಕು.

ಈಗಾಗಲೇ ನಿನ್ನೆಯ ದಿವಸ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು 29 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಡಿವಿಜನ್‌ ಕಮಿಷನರಿಗೆ ಹಂಚಿದೆ, ಅದರಿಂದ ಅಭಾವ ನೀಗಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. 29 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಯನ್ನು 4 ಡಿವಿಜನ್‌ಗಳಿಗೆ ಯಾವ ತೆರನಾಗಿ ಹಂಚಲಾಗಿದೆ? ಒಂದು ಊರಿಗೆ 100 ರೂಪಾಯಿಯಂತೆ ಒರುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ಈ ಅಲ್ಪ ಹಣದಿಂದ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಲ, ಆಹಾರೋತ್ಪನ್ನ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಲ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

ಈಗಾಗಲೇ ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೀಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಒಡ್ಡುಗಳನ್ನು ಹಾಕುವ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಭಾವಕ್ಕೊಳಗಾಗಿರುವ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆ, ಕೆಲಸವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಅಲ್ಪ ಹಣ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ರಸ್ತೆ, ಕೆಲಸವನ್ನು 3.4 ದಿವಸದಲ್ಲಿ ಮುಗಿಸಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಜನಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಹಾಕಾರವಿದ್ದಿದೆ; ಅನ್ನವಿಲ್ಲದೆ, ನಿರ್ಗತಿಕರಾಗಿ ಬೇರೆ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಿಗೂ, ಜಿಲ್ಲೆಗೂ ಹೋಗುತ್ತಿರುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ಮೇಲಿಂದ ಮೇಲೆ ಈ ದುಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಅರ್ಜಿನರುಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದರೂ ಕೂಡ ಅವರು ಜನರಿಗೆ ಏನೂ ಪರಿಹಾರ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿದಹಾಗೆ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಬಾರಹೊಸೂರು, ನೂರ್ದಗಿ ಮತ್ತಿತರ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಬರಗಾಲ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದು ಬೇರೆ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ 4 ಮೈಲಿ ದೂರದ ರಸ್ತೆಯನ್ನು 6 ದಿವಸದಲ್ಲೆಯೇ ಮುಗಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಒಳಗಾಗಿರುವಂಥ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಂಗಾರಿಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವಾಗ ಎರಡು ದಿವಸಕ್ಕೆ ಒಮ್ಮೆಯಾದರೂ ಕೂಲಿಯನ್ನು ಕೊಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಪಿ. ಡಬ್ಲ್ಯು. ಡಿ. ಯವರು ತಿಂಗಳುಗಟ್ಟಿ ಯಾದರೂ ಪಗಾರವನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಈ ದೋಷವನ್ನು ತಾವು ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕು. ಅರ್ಜಿನರುಗಳು ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಕೆಲಸವನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡು, ಕಷ್ಟವನ್ನು ದೂರ ಮಾಡಲಕ್ಕೆ ಬದ್ಧಕಂಕಣರಾಗಿ ನಿಂತರೆ ಮಾತ್ರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಎದುರಿಸಬಹುದೇ ಹೊರತು, ಸರಕಾರದವರು ಬರೀ ನೋಟಿಫಿಕೇಷನ್ ಕೊಟ್ಟರೆ ಸರಿಹೋಗಲಾರದು.

ಹದಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಬೀಜ ಹಾಕಿ, ಆರು ಎತ್ತುಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬೇಸಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ರೈತರಷ್ಟೋ ಮುಂದಿ, ಬರಗಾಲದ ಕಾಂಗಾರಿಯಲ್ಲಿ ಹನ್ನೆರಡಾಂಚೆ ದುಡಿದುಕೊಂಡು ಜೀವನ ತಳ್ಳುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆ. ರೈತನು ತನಗೆ ಇರತಕ್ಕಂಥ ದನಕರುಗಳನ್ನು ಸ್ವಾಭಿಮಾನಿಗಳಾಗಿ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಿರುವ ದೈವವನ್ನು ನೋಡುವ ನಂದರ್ಭ ನಮ್ಮ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ. ರೈತನಿಗೆ ಆಹಾರ ವಿಲ್ಲ, ದನಗಳಿಗೆ ಮೇವಿಲ್ಲ. ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದರು, ತಕಾವಿ ರೋನ್ ಹಳ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇವೆಂದು. ಎಷ್ಟು ಹಣ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೀರಿ? ಬತ್ತವೆಗೂ ಆಹಾರದ ಕೊರತೆ ಇರುವುದರಿಂದ, ಬೀಜವಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾದ ಪೀಕು ಶೇಂಗಾಯಿ. ಅದರ ಬೆರೆ ತುಟ್ಟಿಯಾಗಿ, ಬೀಜ ಸಿಕ್ಕದೆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆ. ಕೊಡುತ್ತಿರುವ ತಕಾವಿ ಸಾಲದು. ಅದನ್ನಾದರೂ ನಿಮ್ಮ ಅಫೀಸರುಗಳೇ ಹಳ್ಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ತಾಲ್ಲೂಕು ಕಚೇರಿಗಳಲ್ಲಿ ಹಂಚುವುದರ ಬದಲು, 50 ರೂಪಾಯಿಗೆ ಕಡಿಮೆ ಇರುವ ಹಣವನ್ನಾದರೂ ನಿಮ್ಮ ಸರ್ಕರ್ ಇನ್‌ಸ್ಟ್ರಕ್ಷನ್‌ಗಳನ್ನು ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ ಹಂಚಿಸುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು.

ಹಾವೇರಿ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮೂರು ವರ್ಷದ ಲಾಗಾಯಿತು ಅದಕ್ಕೆ ತಗದು ಸಿಕ್ಕದೆ ಹಾಗೇ ನಿಂತಿವೆ. ಅದಕ್ಕೆ ತಗಡಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿ, ಅವುಗಳನ್ನು ಜೋಪದಿ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಬೇಗ ಹಾಕಿಕೊಡಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಚಿಟ್ಟೆಗಳ ಹಾವಳಿ ಹೇಳತೀರದು. ಸಸಿ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದ ಹಾಗೆ ಚಿಟ್ಟೆಗಳಿದ್ದು ನಾಶಮಾಡಿಬಿಡುತ್ತವೆ. ಕಾಲರ ಹೋಗಲಾಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕಾಲರ ಎರ್ರಾಡಿಕೇಷನ್ ಸ್ಕೀಮಿದೆ; ಮರೇರಿಯ ಹೋಗಲಾಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮರೇರಿಯಾ ಎರಾಡಿಕೇಷನ್ ಸ್ಕೀಮಿದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಚಿಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕಂಟನ್ಯುಯಸ್ ಸ್ಕೀಮನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿ ಹೆಚ್ಚು ಆಹಾರೋತ್ಪತ್ತಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಸ್ಕೀಮನ್ನು ಏಕೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿಲ್ಲ? ಇದು ರೈತನ ರಾಜ್ಯ, ರೈತನ ಹಿತಕ್ಕಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರ. ಆದರೆ ರೈತನಿಗೆ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ರಿಲೀಫ್ ಕೊಟ್ಟು ಹೈರು ನಾಶವಾಗದಂತೆ ಸರಕಾರ ಏನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರ್ ಮಿನಿಸ್ಟರು ಹಾವೇರಿ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ನಿಂಪಡಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ರೈತರಿಗೆ ಔಷಧಿಯನ್ನು ಸಪ್ಲೈ ಮಾಡಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಔಷಧಿಯನ್ನು ಇರಾಖೆಯ ನೌಕರರೇ ನಿಂಪಡಿಸಬಹುದು? ಕಾಲರ ಬಂದಾಗ ಇಂಜಕ್ಷನ್ ಟ್ಯಾಬ್ಲೆಟ್‌ಗಳನ್ನು ಜನಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಇನಾಕ್ಯುಲೇಷನ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಅಂತ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಚಿಟ್ಟೆಗಳ ಹಾವಳಿಯನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಒಂದೂವರೆ ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ ಜಮೀನು ನಲ್ಲಿ ಉತ್ಪಾದನೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ಆಹಾರ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನವರು ಅದಷ್ಟು ನಿಗಾ ವಹಿಸಿ ಈ ಚಿಟ್ಟೆಗಳ ನಿರ್ಮೂಲನಕ್ಕೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ವರದಾ ನದಿ ಬಗ್ಗೆ ಬೇಗ ಸರ್ವೆ ನಡೆದು, ಯೋಜನೆ ಕಾರ್ಯಗತವಾದರೆ, ಹಾವೇರಿ, ಹಾನಗಲ್, ಶಿರಹಟ್ಟಿ, ಮುಂಡರ್ಗಿ—ಈ ನಾಲ್ಕು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಿಗೆ ನೀರಾವರಿ ನೌಕರ್ಮ ಬದಗುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನು ಫುಡ್‌ಗ್ರೇನ್ಸ್ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ, ರೈತನಿಗೆ ಕಾಳು ಇಲ್ಲ. ರೇಷನಿಂಗ್ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ಸರಕಾರದವರು ತೆಗೆಯಬೇಕು. ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಮೂಲಕ ಪರಿಹಾರ ಹಂಚಿ ನಾಡ್ಯತೆ ಇದೆ. ಅದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಗೋಡಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವೊಂದು ದೋಷವಿದೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಆಶ್ರಯವೇನೆಂದರೆ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಿಗೆ ಸರ್ವಿಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಗೋಡಿ ಕೇಳಿದಾಗ, ನಿರಾಕರಿಸಿದ ಪ್ರಸಂಗಗಳಿವೆ. ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳ ಬೆರೆ ಹೆಚ್ಚಾಗುವುದನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಮತ್ತು ಆಯಾ ಭಾಗದಲ್ಲಿನ ಮುಖ್ಯವಾದ ಆಹಾರ ಬೆಳೆಗಳಾದ ಜೋಳ, ರಾಗಿ, ಮತ್ತು ಗೋಡಿಯನ್ನು ಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡಿ ಜನರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕು.

ರಿಲೀಫ್ ವರ್ಕ್ ನಮ್ಮ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಅದಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ಕಾಟ್ ಮಾಡಿ ಜನರಿಗೆ ಕೆಲಸ ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡಬೇಕು. ಅಫೀಸರುಗಳಿಗೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರಿಯಾದ ತಿಳುವಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನಾನು ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

2-30 P.M.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ (ಕೃಷ್ಣ ರಾಜಪೇಟೆ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಸಭಾಪತಿಗಳೇ; ನಾವು ಪ್ರತಿವರ್ಷವೂ ಈ ಬರಗಾಲದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಪದೇ ಪದೇ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ, ಇದರಿಂದ ಏನಾದರೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಿದೆಯೇ ಎಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಏನೂ ಎಂದುವರಿಂದಂತೆ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ಬರಗಾಲ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಾ ಇದ್ದೆಯೇ ಹೊರತು ಸುಧಾರಣೆಯಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ ಎಂದು ನಮ್ಮ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಣುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡು ದಿವಸ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದು, ನುಮ್ಮನೆ

(ಶ್ರೀ ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ)

ಮನೆಗೆ ಹೋಗುವುದು ಇಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಮುಕ್ತಾಯವಾಗುತ್ತಾ ಇದೆಯೇ ಹೊರತು ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸಗಳು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯ ನಡೆದಿದೆಯೇ ಎಂದರೆ ಏನೂ ನಡೆದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳಲು ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಕೃಷ್ಣರಾಜಪೇಟೆ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ 40 ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ನೀರಾವರಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದ್ದು ಈಗ ಕೇವಲ 10-15 ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಮಾತ್ರ ತರಿ ಆಗಿದೆ. ಉಳಿದಿರತಕ್ಕ 30 ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ತರಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ನೀರಾವರಿ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ನಾವು ಬಹಳ ಹಿಂದೆ ಬಿದ್ದಿರುವುದೇ ಈ ಅಭಾವಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಅಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಪಂಪ್ ಸೆಟ್ ಗಳನ್ನು ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಅವಕಾಶ ಇದ್ದು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ನಮಗೆ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ದೊರೆಯುವ ಸಂಭವ ಇರುವುದರಿಂದ ಇರಿಗೇಷನ್ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಿಗಾ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು 10 ಸಾವಿರ ಎಕರೆಗೆ ಒಂದೊಂದು ಪ್ರದೇಶವನ್ನಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಿ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಬಾವಿ ತೋಡಿಸಿ ಪಂಪ್ ಸೆಟ್ ಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ನೀರನ್ನು ಸಕ್ಷೆ ಮಾಡಿ ರೈತರಿಂದ ವಾಟರ್ ರೇಟ್ ಮತ್ತು ಕಾಂಟ್ರಿಬ್ಯೂಷನ್ ನನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡಿದ್ದೇ ಆದರೆ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ರೈತರು ಸಿದ್ಧವಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಂತೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ಸ್ಕ್ರೀಮನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಪಂಪ್ ಸೆಟ್ ಗಳನ್ನು ಹಾಕುವುದರಿಂದ ತರೀ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲ ವಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚು ಆಹಾರವನ್ನು ಬೆಳೆಯುವಕ್ಕೂ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗಿರುವ ಪದ್ಧತಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಈಗ ತಾವು ಬಾವಿಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ದುಡ್ಡು ಶೇಕಡ ಮುಕ್ಕಾಲು ಭಾಗ ದುರುಪಯೋಗವಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ ನಾಲ್ಕು ಅಂಶ ಪ್ರಯೋಜನ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಾ ಇದ್ದರೆ 12 ಅಂಶ ದುರುಪಯೋಗವಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಹೆಚ್ಚು ದುಡ್ಡನ್ನು ತಾವು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದರೂ ಸಹ ಅದರಿಂದ ಪ್ರತಿಫಲ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಅಲ್ಲದೇ ಈಗತಾನೆ ಮಾತನಾಡಿದ ವಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಆಹಾರದ ಬೆರೆ ಇಳಿಯಬೇಕು, ಅದು ಇಳಿಯಬೇಕು ಬಹಳ ಜನಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆಹಾರದ ಬೆರೆ ಇಳಿಯಬೇಕಾದರೆ ಉತ್ಪನ್ನ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಬೇಕು, ಹಾಗಲ್ಲದೇ ರೇಷನ್ನು ಇಳಿಸುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ರೈತನಿಗೆ ಉತ್ಪಾಕ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ಇನ್ನೂ ಹಾನಿ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಬಹಳ ನಿಗಾ ಕೊಡಬೇಕು. ತಮಗೆ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಕೊಡುವುದಾದರೆ ನಮ್ಮ ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ಯಾಕ್‌ಜೆ ಪೋಗ್ರಾಂ ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಬೇಜ ಹಾಕಿದರಾಗಾಯ್ತು, ಕಳೆ ತೆಗೆಯುವವರೆಗೂ ಒಂದು ಎಕರೆಗೆ 300 ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಅಂದಾಜು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಹಿಂದಿನ ವ್ಯವಸಾಯದ ಖರ್ಚು ಮತ್ತು ಕಟಾವು ಮಾಡುವ ಖರ್ಚನ್ನು ಅಲ್ಲದೇ ರೇಷು ಆಗಿ ಮನೆಗೆ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ಹೋಗುವ ಬರ್ಚು ಯಾವುದನ್ನೂ ಕೂಡ ಸೇರಿಸಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಅಂದಾಜು ಪ್ರಕಾರ ಅದುದನದ ಗೊಬ್ಬರ ಜಾತಾ 100 ರೂಪಾಯಿ ಆಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿಗೆ ತರೀ ಫಸಲಿಗೆ ಒಂದು ಎಕರೆಗೆ 400 ರೂಪಾಯಿ ಆಗುತ್ತದೆ. 400 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದರೆ ಅವನಿಗೆ ಸುಮಾರು 15 ಪರಾ ದಿಂದ 20 ಪರಾದವರೆಗೂ ಇಳುವರಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನೂ ಕೂಡ ಬಹಳ ಮುತುವರ್ಜಿಯಿಂದ ಮಾಡಿದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ದನಗಳ ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು 100 ರೂಪಾಯಿ ಬೆರೆ ಗೊಬ್ಬರ ಹಾಕಿ ಮಾಡಿದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಎಕರೆಗೆ ಗೊಬ್ಬರದ ಮೊಬಲಗಲ್ಲದೆ 400 ರೂಪಾಯಿ ಆಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗಿದ್ದೂ ಧಾರಣೆವಾಸಿ ಇಳಿಯಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಅದು ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ದವರು ನಿಗಾ ಇಟ್ಟು ನೋಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆಹಾರ ಜಾಸ್ತಿ ಬೆಳೆಯ ಬೇಕಾದರೆ ನಮಗೆ ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸೀಮೆ ಗೊಬ್ಬರ ಮತ್ತು ದುಡ್ಡು ಯಾವ ತೊಂದರೆಯೂ ಇಲ್ಲದಂತೆ ಒದಗಿಸಿದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಈ ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಎಷ್ಟೋ ನಿವಾರಣೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕೆಲವು ಸೊಸೈಟಿಗಳಿಗೆ ದುಡ್ಡು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ, ಆ ಸೊಸೈಟಿ ಗಳವರ ಪೈಕಿ ಕೆಲವು ಸೊಸೈಟಿಗಳವರು ಡಿಫಾಲ್ಟರ್ ಆಗಿರುತ್ತಾರೆ, ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಕಡೆ ಅವರು ಸಾಲ ಕೊಡುವುದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟ, ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹೋಗಿ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಿ ಅವರು ಗೊಬ್ಬರ ವೆಕ್ಟರಿ ಕೊಡುವುದರೊಳಗೆ ವ್ಯವಸಾಯದ ಕಾಲ ಮುಗಿದು ಹೋಗಿರುತ್ತದೆ ಅಂತಹ ಸಂದರ್ಭಗಳು ಬಹಳ ಇರುವುದರಿಂದ ಅದಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ಒಂದು ಉಪಾಯವನ್ನು ಕಲ್ಪನೆ ಮಾಡಿ ದುಡ್ಡು ಮತ್ತು ಸಕಾಲ ದಲ್ಲಿ ಗೊಬ್ಬರ ಸಿಕ್ಕುವಂತೆ ತಕ್ಕ ಏರ್ಪಾಡನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಅಲ್ಲದೆ ಉಳುವು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ 5 ಎಚ್ ಪಿ ಮೆಷಿನ್‌ರಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೂ ಸಹ ಈಗಿನ ಕಾಲ ದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುತ್ತದೆ. ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಒಂದು ಜೊತೆ ಎತ್ತು ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ 600-800 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಒಂದು ಗಾಡಿಗೆ 600-700 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ವ್ಯವಸಾಯದ ಸಾಮಾನಿಗೆ ಸುಮಾರು 2 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳು

ಅಗುತ್ತದೆ, ಇಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬಡ ರೈತ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮೆಷಿನ್‌ರಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಅವುಗಳಿಂದ ಯಾರ್ಯಾರು ರೈತರು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಉಳುವೆ. ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಅಂತಹ ರೈತರಿಂದ ದುಡ್ಡನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ನೀರಾವರಿ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ 10 ವರ್ಷದಿಂದಲೂ ಉಳಿದಿರತಕ್ಕ ಅನೇಕ ಕೆಲಸಗಳು ಇನ್ನೂ ಕೂಡ ಹಾಗೆಯೇ ಇವೆ. ನುಮಾರು ಲಕ್ಷಾಂತರ ಎಕರೆ ನೀರಾವರಿಯಾಗತಕ್ಕ ಕಾಮಗಾರಿಗಳು ಅರ್ಧಂದಿರ್ಧ ಅಗಿವೆ, ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಒಂದು ವಿಷಯ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಮತಿಘಟ್ಟ ಜಾನರ್ ಅಂತ ಒಂದು ಜಾನರ್ 1958ರಲ್ಲಿ ಶುರು ಆಯಿತು. ಅದು ಆಗ ಕೇವಲ 24 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಕೆಲಸವಾಗಿತ್ತು. ಅದರಿಂದ 90 ಎಕರೆ ತರೀ ಆಗುತ್ತಾ ಇತ್ತು, ಅದು ಇದುವರೆಗೂ ಕೂಡ ಮುಗಿದಿಲ್ಲ. ದೊಡ್ಡನಕಟ್ಟೆ ಇನ್ನೊಂದು 6 ಲಕ್ಷದ 98 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕಾದ್ದು 10 ವರ್ಷ ಆಯಿತು, ಈ ವರ್ಷ ಅದರಿಂದ ನೀರು ಕೊಡುವ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಈ ರೀತಿ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕೆಲಸಗಳು ಅರ್ಧಂದಿರ್ಧವಾಗಿ ನಿಂತು ಹೋಗಿರುವ ಸಂದರ್ಭಗಳು ಅನೇಕವು ಇವೆ. ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇವುಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಿಗಾವಹಿಸಿ ತರೀ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಗಾಂಧಿ ಖೇರಪ್ಪ (ಹರಿಹರ).—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ನನ್ನೆಯಿಂದ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಈ ದಾರುಣವಾದ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾವೆಲ್ಲಾ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ, ಎಲ್ಲರೂ ತಮ ತಮಗೆ ತಿಳಿದ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ತಿಳಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಈ ಚರ್ಚೆ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಬಹಳ ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ಚರ್ಚೆ ಎಂದು ನನಗೆ ಅನಿಸುತ್ತಾ ಇದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಮುಂದೆ ಇಂತಹ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನಾವು ಎದುರಿಸಬೇಕಾದ್ದು ಮತ್ತೆ ಆಗಾಗ್ಗೆ ಇಂತಹ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಹೇಗೆ ಹತೋಟಿಗೆ ತರಬೇಕು ಮತ್ತು ಇಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಪದೇ ಪದೇ ಬರದ ಹಾಗೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಯಾವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಈ ಚರ್ಚೆ ಬಹಳ ಸಹಾಯಕವಾಗುತ್ತದೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ತೊಂದರೆ ಎಂದರೆ ನೀರಾವರಿ ಪ್ರದೇಶ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಇದೆ. ನಮ್ಮ ನೆರೆಹೊರೆಯ ರಾಜ್ಯಗಳಾದ ಮದರಾಸ್ ಮತ್ತು ಆಂಧ್ರ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅಲ್ಲಿ 40 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಮತ್ತು 26 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ನೀರಾವರಿ ಇರತಕ್ಕ ಭೂಮಿ ಇದ್ದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೇವಲ 7 ಅಥವಾ 8 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಭೂಮಿ ಮಾತ್ರ ನೀರಾವರಿಗೆ ಬರುತ್ತಾ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಏಸ್. ಗೋಪಾಲ ಗೌಡ.—ಇದು ನಿಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ದಕ್ಷತೆ ಮತ್ತು ದೂರದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಗಾಂಧಿ ಖೇರಪ್ಪ.—ಹಾಗೇನೂ ಅಲ್ಲ. 1956 ರಿಂದ ಈಚೆಗೆ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯವಾದ ನಂತರ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಎರಡು ವಿಭಾಗ ಮಾಡಬಹುದು. ಬರಗಾಲ ಮತ್ತು ಬರಗಾಲ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ತಡೆಗಟ್ಟುವ ಒಂದು ಮಾರ್ಗ ಮತ್ತು ಈಗಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ತಡೆಗಟ್ಟಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡುವುದು ಇನ್ನೊಂದು ಮಾರ್ಗ, ಈ ಎರಡನ್ನೂ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಯೋಚನೆಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಏಕೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಿದ ಉದ್ದೇಶ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಕೃಷ್ಣ ಕಾವೇರಿ ಮುಂತಾದ ಹೊಳೆಗಳ ನೀರನ್ನು ಪರಮಾವಧಿ ಎಷ್ಟು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಕೊಳ್ಳಬಹುದೋ ಅಷ್ಟನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಮುಂದೆ ಪರಮಾವಧಿ ಅಷ್ಟು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಕೊಳ್ಳಬಹುದೋ ಇದಕ್ಕೆ ಹಣ ಬೇಕು. ಹಿಂದೆ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಉಪಯೋಗಿಸಲು ಸರ್ವ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ಹಣ ಬೇಕು. ಹಿಂದೆ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದಾಗ ಅಂದಾಜಾಗಿರುವ ಪ್ರಕಾರ ಇದಕ್ಕೆ ನುಮಾರು 200 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಬೇಕು. ಪ್ರತಿವರ್ಷ 20 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಿದರೆ 10 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಪೂರ್ಣವಾದರೆ ಶೇಕಡ 23-24 ರಷ್ಟು ನೀರಾವರಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅದೇ ಸತ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ ನುಮಾರು 40ರಷ್ಟು ನೀರಾವರಿ ಇದೆ. ಆ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ನಾವು ಬರುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ಇರುವ ರಿಸೋರ್ಸ್‌ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು. ಜೊತೆಗೆ ಇರಿಗೇಷನ್ ವೆರ್ಸ್ ಮತ್ತು ಪಂಪ್‌ಹೌಸ್‌ಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಈಗ ಕೊಡುವುದು ಸಾಲದು. ನೀರಾವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಿಲ್ಲದಿರುವ ಕಡೆ ಭಾವಿ ತೆಗೆಯಲು ಈಗ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದರ ಎರಡರಷ್ಟು ಖರ್ಚುಮಾಡಬೇಕು. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ

(ಶ್ರೀ ಗಾಂಜಿ ವಿರಪ್ಪ)

ವಿಶೇಷ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇರುವುದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಸಹಾಯ ಬೇಕೆಂದು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಕೇಳಬೇಕು. ಇದು ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಪರಿಹಾರದ ಕೆಲಸ.

ಈಗ ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳು ಬಂದಿವೆ. ನಾನು ಆ ಜಿಲ್ಲೆಯವನಾದ್ದರಿಂದ ಬಹುಶಃ ಉತ್ತರಕ್ಕೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆಂದು ಭಾವಿಸ ಬಾರದು. ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೂಡ ಪ್ರವಾಸಮಾಡಿ ವಿಚಾರ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅನೇಕ ಕಡೆ ಈ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಮೂಲಾಗಿ ಬರಗಾಲ ಬರುತ್ತಿತ್ತು, ಈ ಸಾರಿ ಎಂದೂ ಬರಗಾಲ ಬರದಿದ್ದ ದಾವಣಗೆರೆ ಮತ್ತು ಹರಿಹರದಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಅಭಾವ ತಲೆದೋರಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಮಳೆಯಾಗದೆ ಅನೇಕ ಕೆರೆಗಳಿಗೆ ನೀರೇ ಬಂದಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅನೇಕ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ತೆಗೆದರೂ ಬಾವಿಗಳಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ನೀರೇ ಹೊರೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಈ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ನಾನಾ ಕಡೆ ಇದೆ. ಇದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಜನರಿಗೆ ಕಂದಾಯ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಕೂಡ ಶಕ್ತಿಯಿಲ್ಲವಾಗಿದೆ. ಕಂದಾಯ ವನ್ನೇನೋ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಅದು ಅವರ ಕರ್ತವ್ಯವೆಂದು ವಸೂಲುಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅವರನ್ನು ನಾನು ದೂಷಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಾಗ ಸರ್ಕಾರ ಕಂದಾಯ ವಸೂಲು ಮಾಡುವುದನ್ನು ಸಸ್ಪೆಂಡ್ ಮಾಡಬೇಕು, ಮನ್ನಾಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಿಲ್ಲ, ಈಗಾಗಲೇ ಶೇಕಡ 75-80 ಭಾಗ ವಸೂಲಾಗಿರಬೇಕು. ಈಗರಾದರೂ ಸರ್ಕಾರ ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ತಮಗೆ ಸಹಾನು ಭೂತಿಯಿದೆ ಎಂದು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವುದಕ್ಕಾದರೂ ಕೂಡಲೇ ಅವಶ್ಯಕವಿರುವ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಂದಾಯವನ್ನು ಸಸ್ಪೆಂಡ್ ಮಾಡಬೇಕು. ಕೆಲವು ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉತ್ತಮವಾಗಿರಬಹುದು. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಇದೀ ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಈ ರಿಯಾಯಿತಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಅದು ಸಾಲದು. ಅಲ್ಲಿ ರಾಗಿ ಮತ್ತು ಜೋಳಕ್ಕೆ ಧಾರಣೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಯಾವಾಗಲೂ ದರ ಇಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ಜೋಳ ಕೈಂಟಾಲಿಗೆ 68 ರೂಪಾಯಾಗಿದೆ. ಜನರಿಗೆ ಆ ದರದಲ್ಲಿ ಕೊಳ್ಳಲು ಶಕ್ತಿಯಿಲ್ಲ, ಹಣವಿಲ್ಲ. ತಕಾವಿ ಸಾಲ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕೊಡಬೇಕು, ಅದು ವಸೂಲಾಗುತ್ತದೆ. ಜೊತೆಗೆ ಹಳ್ಳಿ ಹಳ್ಳಿಗಾಡುಗಳಲ್ಲಿರುವ ಸಹಕಾರಸಂಘಗಳಿಗೆ ಕಾಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು, ಜೋಳ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ ರಾಗಿ ಸಿಕ್ಕುವುದೂ ಕಷ್ಟವಿರಬಹುದು, ಅಕ್ಕಿ, ಗೋದಿ ಇದೆ, ಅವನ್ನಾದರೂ ಕೊಡಿ. ವರ್ತಮಾನಕ್ಕೆ ಅದನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಸೊಸೈಟಿಗಳಿಗೆ ಕೊಡಿ. ವರ್ತಮಾನಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅವರು ಬೇರೆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾರಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಅದುದರಿಂದ ಗ್ರಾಮಾಂತರಗಳಲ್ಲಿರುವ ಸಹಕಾರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಎಮರ್ಜೆನ್ಸಿ ಬೇಸಿಸ್ ಮೇಲೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಅನೇಕರಿಗೆ ಒಪ್ಪತ್ತು ಉಳಿಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕೂಡ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ, ದನಗಳಿಗೆ ಮೇವಿಲ್ಲ. ನಿರಗುಪ್ತದಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಮೇವಿದೆ, ಬೇಕಾದರೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡುಹೋಗಬಹುದು ಎಂದು ಮೊನ್ನೆ ಬಳ್ಳಾರಿಯವರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು ; ಉಚಿತವಾಗಿ ಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿಯೂ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಸಾಗಿಸುವ ಭಾರ್ಜು ಹುಲ್ಲಿನ ಬೆರಿಗಿಂತ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಬಹುದು, ಸರ್ಕಾರ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟ್ ಭಾರ್ಜ್ ವಹಿಸಿಕೊಂಡು ಮೇವನ್ನು ಸರಬರಾಜು ಮಾಡಬಹುದು.

ಇನ್ನೊಂದು ಸಲಹೆ. ಈಗ ರಿಲೀಫ್ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆ ಮಾಡುವಾಗ ಹಂಗಾಮಿಯಾಗಿ ಕೆಲವು ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಹಣ ಖರ್ಚುಮಾಡುವುದು ಬೇಡ. ಹಿರಿಯೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಮಂಜೂರಾಗಿರುವ ಇರಿಗೇಷನ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳಿವೆ. ಮಂಜೂರಾಗಬೇಕಾದ ಕೆಲಸಗಳೂ ಇವೆ. ಅವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನಾಲಾ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬಹುದು. ಅದರಿಂದ ಅನೇಕರಿಗೆ ಕೆಲಸ ಸಿಕ್ಕಿ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ದಾವಣಗೆರೆ ಹರಿಹರಗಳಲ್ಲಿ ಧರ್ಮ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಕೆನಾಲ್ ಕೆಲಸ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಮುಗಿಯದಿದ್ದರೆ ಸಿದ್ಧಯ್ಯ ನವರು ಹೇಳಿದಹಾಗೆ ಅನೇಕರು ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ವಲಸೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಲಸ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಹಿರಿಯೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಪಿಕ್‌ಪ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಿದೆ. ಇವನ್ನೆಲ್ಲಾ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ರಿಲೀಫ್ ಕೆಲಸದಂತೆ ಮಾಡಿದರೆ ಹಣ ಖರ್ಚಾದರೂ ಶಾಶ್ವತವಾದ ಕೆಲಸವಾಗುತ್ತದೆ. ಕಾಂಟಿಲರ್ ಬಂಡಿಂಗ್ ಕೆಲಸ ಕೂಡ ಮಾಡಬೇಕು, ಅದೂ ಶಾಶ್ವತವಾದ ಕಾರ್ಯ. ರಿಲೀಫ್ ಕೆಲಸವೆಂದು ಹಂಗಾಮಿ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಖರ್ಚುಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಶಾಶ್ವತವಾದ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಖರ್ಚುಮಾಡಿದರೆ ರೈತರಿಗೂ ಪರಿಹಾರ ಸಿಕ್ಕಿ ಸರ್ಕಾರದ ಹಣ ಖರ್ಚಾದ್ದಕ್ಕೂ ಸಾರ್ಥಕವಾಗುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರ ಬಹಳವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಏನೆಂದರೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೂ ಕೂಡ ರಿಲೀಫ್ ಕೆಲಸ ಬಹಳ ಪವಿತ್ರವಾದ ಕೆಲಸ, ಜನರು ತೊಂದರೆಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ರೋಟೇಷನ್ ಆಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡದೆ ವಿಶೇಷ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು. ಮನುಷ್ಯ ಹೊಟ್ಟೆಪಾಡಿಗಾಗಿ ಬಹಳ ಕಷ್ಟಪಡುತ್ತಿದ್ದಾನೆ, ಆದರೆ ಪರಿಹಾರಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಗಮನ ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ಜನರ ಮೊರಲೆ ಕೂಡ ಕೆಡುತ್ತದೆ.

ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ, ಕ್ರೈಮ್ಸ್ ಹೆಚ್ಚು ಬಹುದು, ಜನರು ಅನೀತಿಮಾರ್ಗಕ್ಕೈಯಬಹುದು. ಇಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಜನರು ಸ್ಕೋಲ್ ಅಗುವುದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮನೆಯ ಬಾಗಿಲಿಗೆ ಸಹ ಹೋಗಿ ರಿಲೀಫ್ ನೀಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸಾಲ ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ರೋಟೇನ್ ಪದ್ಧತಿ ಅನುಸರಿಸಿದರೆ ನಿಧಾನವಾಗಿ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ, ರೈತ ತಾಲ್ಲೂಕು ಕಛೇರಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅರ್ಜಿ ಕೊಟ್ಟು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿಸಿ ಹಣ ಪಡೆಯಬೇಕಾದರೆ ನಿಧಾನವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಫಾರ್ಮ್ಯಾಲಿಟೀಸ್ ಬಿಟ್ಟು ಎಮರ್ಜೆನ್ಸಿ ಇರುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ರೈತರ ಮನೆಗೆ ನೇರವಾಗಿ ಸಹಾಯ ಮುಟ್ಟುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದು ಬಹಳ ಅಗತ್ಯ. ನಾನು ವಿನಯಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಹೇಳುವುದು ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲ ಯೋಚನೆಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಾಲವಿಲ್ಲ, ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯನ್ನು ಎಮರ್ಜೆನ್ಸಿಯಲ್ಲಿರುವ ಹಿಲ್ಸ್ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿ ಕಂದಾಯದ ರಿವಾಜನ್, ಸಾಲವೆತ್ತರೆ ಎಲ್ಲಾ ಸಹಾಯಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಆದಷ್ಟು ಜಾಗೃತ ನೀಡಬೇಕು, ತಡವಾದರೆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಹಳ ವಿಕೋಪಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಈಗಿನ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳು ಬರುತ್ತೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಅದು ಯಾವುದಕ್ಕೂ ಸಾಲದು. ಅದು ಹೇಗೆ ಸಾಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದಿದ್ದಾರೋ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಬಹುಶಃ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದವರು ಬಹಳ ಸದ್ಭಾವ ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಏನೂ ಗಲಾಟೆ ಮಾಡುವವರಲ್ಲ ಎಂದು ಈ ರೀತಿ ಆಗಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ರಾಜ್ಯದವರು ಬಹಳ ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಒಂದು ಕೂಗನ್ನು ಹಾಕಿ ಒಂದು ತರಹದ ಸೈಲೆನ್ಸ್ ಹುಟ್ಟಿಸಿ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಕಿಸುವುದನ್ನು ನೋಡಿ ಏನೋ ದೊಡ್ಡ ಅನಾಹುತ ನಡೆದುಕೊಂಡಿದೆ ಎಂದು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅವರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ರಾಜ್ಯದವರಿಗೆ ಆಟ್ಯಾಕಿಕ್ಸ್ ಗಳಿಗೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತು. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಆ ರೀತಿ ಏನೂ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಮಗೆ ರೈಲ್ವೆ ಇದ್ದದ್ದೂ ಹೋಯಿತು ಮತ್ತು ನೀರಿನ ತೊಂದರೆಯೂ ಕೂಡ ಹಾಗೇ ಆಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ನಾವು ಏನೂ ಗಲಾಟೆ ಮಾಡುವವರಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿದಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಿಂದ ನಾನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸೂಚನೆ ಮಾಡುವುದು ಆದಷ್ಟೂ ನಮ್ಮ ಕೂಗು ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮುಟ್ಟುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಇನ್ನೂ ಜಾಸ್ತಿ ಕೂಗಬೇಕು. ಇದರಲ್ಲಿ ದೇಶದ ಎಲ್ಲ ಪಕ್ಷಗಳ ಬೆಂಬಲವೂ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಎಂದು ನಾನು ಧಾರಾಳವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಇದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ಬೇಕಾಗುವಂತಹದು. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದವರು ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿ ಫುಡ್ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ತರಹ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ಅವರಿಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಅವರು ಬೇಕಾದರೆ ಒಂದು ಎಂಟು ದಿನಗಳ ಕಾಲ ದೆಹಲಿಯಲ್ಲೇ ಇದ್ದು ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಮನವರಿಕೆಯಾಗುವಂತೆ ಹೇಳಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಪಡೆದು ಬರಬಹುದು ಎಂಬುದಾಗಿ ನಾನು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಡುತ್ತೇನೆ. ಇದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರಾದ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಆಶ್ವೇ. ಇದು ಬಹು ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಚಾರ. ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಮನವರಿಕೆಯಾಗುವಂತೆ ಹೇಳಿ ಅವರಿಂದ ಬರೀ ಆಕ್ಕಿ ಮತ್ತು ಗೋಡಿಯನ್ನು ಪಡೆದರೆ ಸಾಲದು. ಆದರೆ ಜೊತೆಗೆ ಇನ್ನಷ್ಟು ಹಣವೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಈಗ ನಾನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಲಹೆ ಕೊಡುವುದು. ಈಗ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಹಳ ಕಟ್ಟು ಹೋಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಟೆಂಪರರಿ ಮೆಷಿನ್‌ಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಶಾಶ್ವತವಾದ ಪರಿಹಾರಕ್ಕುಮಗಗಳನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಪದೇ ಪದೇ ಬರಗಾಲ ಬಾರದಂತೆ ತಕ್ಕ ಕ್ರಮಗಳನ್ನೂ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಟಿ. ಎನ್. ಮಾದಪ್ಪ ಗೌಡ (ನಾಗಮಂಗಲ).—ಸ್ವಾಮೀ, ವರ್ಷೇ ವರ್ಷೇ ನಮಗೆ ಬರ ಬಂತು ಎಂದು ಹೇಳತಕ್ಕ ಒಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ನಮಗೆ ಬಂದು ಬಿಟ್ಟಿದೆ. ಅದಕ್ಕೇನು ಪರಿಹಾರಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆನ್ನುವ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ಈಗಿನ ಸರ್ಕಾರದವರು ತೀವ್ರ ಗಮನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ನನ್ನ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರು 15ನೇ ತಾರೀಖಿನಿಂದ ಅಕ್ಟೋಬರು ವರೆಗೆ ನಮಗೆ ಬರಬೇಕಾಗಿದ್ದ ಮಳೆ ಬಾರದೆ ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬತ್ತ ನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಆಗದೆ ಯಾವ ಬೆಳೆಯನ್ನೂ ಮಾಡಲು ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಯಾರೂ ಉತ್ಪೇಕ್ಷೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸಬಾರದು. ಅನೇಕ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ದನಕರುಗಳಿಗೆ ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ನೀರು ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆ. ಕ್ಲಾಮ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ತುಂಬಿದ್ದ ಎರಡು ಮೂರು ಕೆರೆಗಳ ನೀರನ್ನು ಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಸರಿಯಾದ ಬೆಳೆಯೂ ಕೈಸೇರದ ಹಾಗಾಯಿತು, ಇಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನಮಗೆ ಈಗ ಬಂದಿದೆ. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಜನರು ಹಿಂದೆ ಕೆಲಸಗಳಿಗಾಗಿ ನೀಲಗಿರಿ, ಭದ್ರಾವತಿ ಹಾಗೂ ಬೊಂಬಾಯಿ ಕಡೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಂದೆ ಅವರಿಗೆ ಕೆಲಸಗಳು ಸಿಗುತ್ತಿದ್ದವು. ಈಗ ಅವರಿಗೆ ಯಾವ ಕೆಲಸಗಳೂ ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದರಿಂದಾಗಿ ಅವರುಗಳು ಬೀದಿ ಬೀದಿಯಲ್ಲಿ ಆಲೆಯುವ ಪ್ರಸಂಗ ಬಂದಿದೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳ ಕೊರತೆ ತುಂಬಾ ಇದೆ.

(ಶ್ರೀ ಟಿ ಎನ್. ಮಾದಪ್ಪ ಗೌಡ)

ಅದಕ್ಕಾಗಿ ರೇಷನಿಂಗನ್ನು ತರುವುದು ಒಂದು ಕ್ರಮ ಎಂದು ಕೆಲವರು, ಮತ್ತು ಈ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯ ವನ್ನು ಹಂಚುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಧಾರಣೆವಾಸಿಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಏರುತ್ತಿದೆ, ಅದನ್ನು ಕಮ್ಮಿ ಮಾಡ ಬೇಕೆಂದು ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಇಲ್ಲಿ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇವೆರಡು ವಿಧದಿಂದಲೂ ಬಡ ರೈತರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ರೇಷ ನಿಂಗನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದರೆ ಅದರಿಂದ ಮಧ್ಯಸ್ಥ ಗೌರವಿಗೆ ರಾಜಭಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಹೊರತು ಅದರಿಂದ ದವಸ ಬೆಳೆಯತಕ್ಕ ರೈತನಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗದೆ ಬಹಳ ಹಿಂಸೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಸೊಸೈಟಿ ಗಳ ಮೂಲಕ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ವಿಧದಲ್ಲಿ ಹಂಚುವ ವಿತರಣೆಯನ್ನು ಮಾಡುವುದರಿಂದಲೂ ರೈತರಿಗೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಂಜೇ ಗೌಡರು ನನ್ನ ಊರಿನ ಪಕ್ಕದಲ್ಲೇ ಎಂದರೆ ಕೃಷ್ಣರಾಜಪೇಟೆಯಲ್ಲಿರುವರು. ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಎಕರೆಗೆ 15 ಪಲ್ಲದಷ್ಟು ಬೆಳೆಯುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ನಾವೂ ಅವರೂ ಪಕ್ಕ ಪಕ್ಕ ದಲ್ಲೇ ಇರುವವರು, ಕೇವಲ 10-12 ಮೈಲಿ ದೂರದಲ್ಲಿರುವವರು. ಅಂತರವೇನೂ ಅಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿಲ್ಲ. ನಾವುಗಳು ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಬೆಳಗಿನಿಂದ ಸಂಜೆಯವರೆಗೆ ದುಡಿದರೂ ಕೂಡ ಎಕರೆಗೆ 8-10 ಪಲ್ಲದಷ್ಟು ದವಸವನ್ನು ಬೆಳೆದರೆ ಮುಗಿಯಿತು. ಅದೂ ಪ್ರಾಕೇಜು ಕ್ರಮವನ್ನು ನುಸರಿಸಿ ಮಾಡಿದರೆ ಇಷ್ಟು ಬೆಳೆಯಬಹುದು. ಆದರೆ ಕೃಷ್ಣ ರಾಜ ಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಹೇಗೆ 15 ಪಲ್ಲದಷ್ಟು ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೆನ್ನು ವುದನ್ನು ನಾನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಅವರು ಒಂದು ಎಕರೆಗೆ 300 ರಿಂದ 400 ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಬರ್ಚು ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿರುವ ಮಾತು ಒಪ್ಪತಕ್ಕ ಮಾತು. ಒಂದು ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿರತಕ್ಕವರೆಲ್ಲರೂ ಬೆಳಗಿನಿಂದ ಸಂಜೆಯವರೆಗೂ 365 ದಿನಗಳೂ ಬಿಸಿಲು, ಮಳೆ ಗಾಳಿಗಳ ಲೊಂದನ್ನೂ ಲೆಕ್ಕಿಸದೆ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ದುಡಿದರೆ ಇಂತಹ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಈಗಿನ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹೇಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಈಗಿರತಕ್ಕ ಧಾರಣೆವಾಸಿಗಳಂತೆ ಅವನ್ನು ಅಷ್ಟು ಬರ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾ ಗುತ್ತದೆಯೇ? ಹಾಗೆ ಬರ್ಚು ಮಾಡಿದರೂ ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಪ್ರತಿಫಲವೂ ಬಾರದೇ ಕೋದರೆ ವ್ಯವ ಸಾಯ ಮಾಡುವವರ ಗತಿಯನ್ನು ಕೇಳುವವರೇ ಇಲ್ಲ. ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿರುವ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಲಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದರೆ 300 ಗಳಿಗೆ 60 ರಿಂದ 70 ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ಅವರುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಳ ಸಿಗುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ವರ್ಷಕ್ಕೆ 800-900 ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಆದಾಯ ಬಂದಂತೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಕೂಲಿಯ ಆಳುಗಳಿಗೆ ದಿನಕ್ಕೆ ಎರಡಾಣೆ ಹಾಗೂ ಮೂರಾಣೆ ಎಂದು ಕೊಟ್ಟು ಅವರುಗಳು ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಬೆಳಗಿನಿಂದ ಸಾಯಂಕಾಲದವರೆಗೂ ದುಡಿದರೂ ಅವರಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೂಲಿ ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡುವ ಕೆಲಸಗಾರರ ಸ್ಥಿತಿ ಬಹಳ ಕಷ್ಟ. ಅಲ್ಲದೆ ಈಗ ಕಮ್ಮಿ ಕೂಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಯಾರೂ ತಯಾರಾಗಿಲ್ಲ. ಈಗ ಎತ್ತು ಬಂಡಿಗಳ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹೇಗಿದೆ ಎಂದು ಇಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದರು. ಎತ್ತು ಬಂಡಿಗಳನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಂಡರೂ ಉಳುವುದಕ್ಕೆ ಜನ ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು. ಈಚೆಗೆ ದುಡ್ಡಿನ ಬೆಲೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಜಾಸಂಖ್ಯೆಯೂ ಕೂಡ ಲಂಗು ಲಂಗಾವಿಲ್ಲದೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದೆ. ಈಗ ಕಬ್ಬು, ಹೊಗೆಸೊಪ್ಪು ಮುಂತಾದ ಬೆಳೆಗಳೇ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು. ಇದನ್ನೇ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದರೆ ಹೆಚ್ಚು ಆಹಾರದ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯತಕ್ಕವರು ಯಾವ ಗ್ರಾಮ ದಲ್ಲೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಇಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ನಾವು ಕಂಟ್ರೋಲು ಕಾಲದಿಂದ ಅನುಭವಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರು ವಂತೆನು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನನ್ನ ಸಲಹೆ ಇಷ್ಟು ದುಡ್ಡು ಬರುವಂತಹ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಇಷ್ಟು ಎಕರೆಗಳಲ್ಲಿ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಬೆಳೆಯಬೇಕು ಎಂದು ಸರಕಾರ ನಿಗದಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಮತ್ತು ಯಾವ ಯಾವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಮಳೆ ಬರುತ್ತದೋ ಆಗ ಮಳೆ ಬಿದ್ದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಯಾವ ತರಹದ ಬತ್ತನೆಯ ಬೀಜವನ್ನು ಹಾಕಿದರೆ ಬೆಳೆ ಕೈಗೆ ಸಿಗಬಹುದು ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ವ್ಯವಸಾಯ ಇಲಾಖೆಯವರು ಒಂದು ರೀನರ್ಚನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಈಗ ಸರಕಾರದವರು ರೈತರಿಗೆ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ರೀತಿನೀತಿಗಳು ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ನನಗನಿಸುತ್ತಿದೆ. ಈಚೆಗೆ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಾರಾಯಣ ಗೌಡರು ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಕಡೆಗೆ ಬಂದಿದ್ದರು. ಅವರಿಗೂ ಅಲ್ಲಿ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ರೈತರು ಹೇಗೆ ತೋಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆನ್ನುವುದನ್ನು ತೋರಿಸಿದೆ. ಬಾವಿಯನ್ನು ಎಷ್ಟು ಆಳವಾಗಿ ತೋಡಿದರೂ ಸರಿಯಾಗಿ ನೀರೆ ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಆಳವಾಗಿ ತೋಡಿ ನೀರನ್ನು ತೆಗೆಯಬೇಕಾದರೆ ನೀವು ಕೊಡುವ 3,000 ದಷ್ಟು ಹಣವೂ ಬರ್ಚಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಅದರಿಂದ ಈಗ ತಾವು ಪಂಪುಸೆಟ್ಟುಗಳಿಗಾಗಿ ಎಂದು ಬೇರೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ, ಅದನ್ನೂ ಬಾವಿಗಾಗಿ ಸಾಲ ಕೊಡುವುದರ ಜೊತೆಯಲ್ಲೇ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು

ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೋಡಿಸಲು ಪಂಪನ್ನು ಹೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಅಲ್ಲ ಬರುವ ಅಲ್ಲ ಸ್ವಲ್ಪ ನೀರಿನಿಂದಲಾ ದಕೂ ಸ್ವಲ್ಪ ತರಕಾರಿಗಳನ್ನಾದರೂ ಬೆಳೆಯಲು ಅನುಕೂಲವಾಗಿತ್ತು. ಅದುದರಿಂದ ಬಾವಿಗಾಗಿ ಸಾಲಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಪಂಪುಗಳ ಸಾಲವನ್ನೂ ಮೊದಲೇ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಒತ್ತಾಯಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಹೇಳಲು ಇಪ್ಪತ್ತು ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಸಭೆ ಈಗ ಅರ್ಧಗಂಟಿ ಕಾಲ ವಿರಾಮಕ್ಕಾಗಿ ವಿಠುತ್ತದೆ.

The House adjourned for recess at Three of the Clock and reassembled at Thirty-Minutes Past Three of the Clock.

[MR. SPEAKER in the Chair]

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಎನ್. ಮಾದಪ್ಪ ಗೌಡ.—ಇನ್ನು ನಾನು ಈ ನೀರಾವರಿ ಬಾವಿಗಳ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈ ಹಿಂದೆ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾನ್ಯರ ಪ್ಲಾನನ್ನು ತಯಾರಿಸುವುದಾಗಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಿಳಿಸಿದ್ದರು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿಯೂ 50 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಒಂದು ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ತಯಾರುಮಾಡಲಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ರೈತರು ಒಪ್ಪಿಲ್ಲ. ಒದಗಿಸುತ್ತಾರೋ ನನಗೆ ತಿಳಿಯದು. ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೇಗೆ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡುತ್ತಾ ರೋ. ಹಾಗೇ ಅವರು ಅವುಗಳಿಗೆ ಹಣವನ್ನೂ ಒದಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ್ದು ಅವರ ಜವಾಬ್ದಾರಿ. ಅವುಗಳಿಗೆ ರಾ. ಅವರು ಹಣವನ್ನೂ ಒದಗಿಸಿಕೊಂಡು ಬೇಗ ಆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪೂರೈಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ ಸಮಾಜದಲ್ಲರತ್ತ ನಾನಾ ವರ್ಗಗಳಿಗೆ ನಾನಾ ರೀತಿಯ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಬೇಕು. ಆದರೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ವಾಗಿ ಎಲ್ಲ ವರ್ಗದವರಿಗೂ ಅನುಕೂಲಗಳು ದೊರೆಯುತ್ತಿವೆ. ಆದರೆ ರೈತನಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಸೌಕರ್ಯ ಗಳನ್ನು ಕೇಳುತ್ತವೆರೂ ಇಲ್ಲ, ಅವುಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತವೆರೂ ಮೊದಲೇ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಬಾಯಿನಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ರೈತನು ದೇಶದ ಬೆನ್ನು ಮೂಳೆ ಎಂಬ ಮಾತ್ರ ಮಾತತ್ತಿದರೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒಂದು ವೇಳೆ ರೈತನಿಗಿಷ್ಟು ಉಪಕಾರಮಾಡೋಣವೆಂಬ ಮನಸ್ಸಿದ್ದರೂ ಇಲ್ಲಿಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ಅದೇ ಕಾರ್ಯಗತವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಸರ್ವಭಾರ್ಜ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ಶ್ರೀ ಗಾಂಜೀವೀರಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದಂತೆ.....

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಪ್ರೆಸ್ಸಿನವರೊಬ್ಬರೂ ಇಲ್ಲ, ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲ, ಏನು ಅವರಲ್ಲರೂ ಸರ್ಕಾರದಮೇಲೆ ಮುನಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೋನು ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಎನ್. ಮಾದಪ್ಪ ಗೌಡ.—ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಈಗ ಇಬ್ಬರು ಡಿ. ಸಿ. ಗಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ವಿಚಾರಗಳು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅವರೇನಿದ್ದರೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ರೆವಿನ್ಯೂ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ನುರಿತವರಂತೆ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ನಾವು ಹೇಳಿದ್ದು ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಅವರು 10-15 ಗ್ರಾಮಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಉಳಿದವುಗಳಿಗೆ ಲಿಫ್ಟ್‌ಮಾಡಿದಾರೆ. ಆದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಡಬೇಕಾದ ರಿವಿನ್ಯೂ ವೆಸ್ಟಿಂಗ್‌ಗಳೇ ನನ್ನೂ ಇಲ್ಲಿಯವರಿಗೂ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಸಾಲದಕ್ಕೆ ಮತ್ತೀಗ ಹೊಸ ಕಂದಾಯವನ್ನು ಬೇರೆ ಹಾಕ ಬೇಕೆಂದಿದ್ದಾರೆ. ಈಗಲೇ ರೈತನಿಗೆ ಜನರಿಗೆ ತನ್ನ ಲು ಅನ್ನವಿಲ್ಲ, ಉಡಲು ಬಿಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಜನರು ದಂಗೆಯೇಳುವುದೊಂದೇ ಬಾಕಿಯಿರುವುದು. ನಾವು ಆತನ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಬಂದು ಅವನ ಕೊರತೆಗಳನ್ನು ನೀಗಲಾರದೆ ತಲೆ ತಗ್ಗಿಸಿಕೊಂಡು ತಿರುಗಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈಗಲಾದರೂ ಆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಂದಾಯವನ್ನು ಹಾಕುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದನ್ನು ನಾನು ಈಗ ಒಂದು ಎಚ್ಚರಿಕೆಯುರೂಪದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಈ ದಿವಸ ರೇಬರ್‌ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ವಸತಿಶೌಕರ್ಯ, ಬೋನಸ್ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ದೇಶಕ್ಕೆ ಅನ್ನವನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕ ರೈತನಿಗೆ ಸೌಕರ್ಯಗಳಿಲ್ಲ. ದೇಶಕ್ಕೆ ಯಾರು ಅನ್ನವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾನೋ ಅವನು ದೇವರಿಗೆ ಸಮಾನ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರುವಾಗ ಅವನನ್ನು ಅಷ್ಟು ನಿಕೃಷ್ಟವಾಗಿ ನೋಡುವುದು ತೀರಾ ಅನ್ಯಾಯ. ಅಂಥ ರೈತನಿಗೆ ಕಿರುಕುಳವನ್ನು ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲರತ್ತ ಯಾವ ಸರ್ಕಾರವೂ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂಥವನಿಗೆ ಕಿರುಕುಳ ಕೊಡುವುದು ನಾಗರಿಕ ಸರ್ಕಾರದ ಲಕ್ಷಣವೂ ಅಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಬೇಗ ಅರಿತು ಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ ಸದ್ಯದಲ್ಲೇ ಅವರು ದಂಗೆಯೇಳತಕ್ಕ ಪ್ರಸಂಗವೆಂದೇ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಈ ಒಂದು ಎಚ್ಚರಿಕೆಯ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿ ನನಗಿಷ್ಟು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾದಿಕೊಳ್ಳು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ನನ್ನ ವಂದನೆಗಳನ್ನರ್ಪಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ಎಂ. ಆರ್. ಪಾಟೀಲ್ (ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇದುವರೆಗೆ ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಸ್ಥಾನಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರವೇನಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಹಾಗೂ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಅದು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೋ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನರೂಪವಾಗಿಲ್ಲ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಇಡೀ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಹಾಗೇ ಇದೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ದಿವಿಜನ್ ಕಮಿಷನರ ಹಾಗೂ ಡಿ. ಸಿ. ಗಳ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಸರಿಹಾರ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣವನ್ನೊದಗಿಸಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಕಂದಾಯದ ಸಚಿವರು ಹೇಳಿದರು. ರೈತನ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇದೊಂದು ಸುಸ್ಥಾನಗತವಾದ ಮಾತು.

ಸ್ವಾಮಿ, ನನ್ನ ಸ್ಥಾನಿಕ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಮಾತನಾಡುವ ಮುನ್ನ ನಾನು ಈ ಆಹಾರ ಸಮಸ್ಯೆಯ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಕೂತೂಹಲಕರವಾದ ವಿಚಾರಗಳಿದ್ದಿರುವುದರಿಂದ ನನಗೆ ತಿಳಿದ ಹಾಗೆ ಕೆಲವು ಮೂಲಭೂತ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಈ ಆಹಾರ ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ, ಈಗ ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಡಬೇಕೆಂಬ ಆಸೆ ನನಗಿದೆ.

ಮೈಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಈ ಒಕ್ಕಲುತನದಿಂದ ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಬರತಕ್ಕ ಉತ್ಪನ್ನ 150 ಲಕ್ಷಪಾಯಿಗಳಿದ್ದರೆ ಇತರ ಉದ್ಯೋಗಗಳಿಂದ ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಬರತಕ್ಕ ವರಮಾನ ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ವೈಯಕ್ತಿಕ ವರಮಾನಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗೂ ಬಹಳ ಅಂತರ ಉಂಟು. 1950 ರಿಂದ ಕಳೆದ 10-12 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸಾಯದ ಉತ್ಪನ್ನ ಮತ್ತು ಉಳಿದ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ತಲಸ ಮಾಡಿದರೆ ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರು ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸಾಯದ ಉತ್ಪನ್ನ ಶೇ. 50 ರಿಂದ ಶೇ. 4ಕ್ಕೆ ಇಳಿದಿದೆ. ಉಳಿದ ಉತ್ಪನ್ನಗಳು ಏರುತ್ತಿವೆ. ಇದರಿಂದ ವ್ಯವಸಾಯಗಾರರಲ್ಲಿ ಹಣ ಏತೆಯೋ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಉದ್ಯೋಗಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಕೈಗಾರಿಕೆ ಮಾಡುವವರಲ್ಲಿ ಹಣವೆಂದೋ ಎಂಬುದನ್ನು ನೂಟಿಸುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗ ಒಕ್ಕಲುತನ ರಾಜಧಾಯಕ ಉದ್ಯೋಗವಲ್ಲವನ್ನು ಪುನಃ ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪತಕ್ಕ ಮಾತಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಹಳ್ಳಿಗರು ಈಗ ಈ ವ್ಯವಸಾಯ ಕನು ಬಿಗಿ ಬಿಡಲು. ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ದುಡಿಯುವ ಒಬ್ಬ ಕೂಲಿಗಾರನೂ ಸಹ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡೋಣ, ಇಲ್ಲವೇ ಸಿಪಾಯಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಸೇರೋಣವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಒಬ್ಬ ರೈತನ ಮಗ ಏನಾದರೂ ಎಸ್. ಎಸ್. ಎಂ. ಸಿ. ಪಾಸ್ ಮಾಡಿದರೆ ಸಾಕು. ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಬಂದು ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಉದ್ಯೋಗ ಮಾಡಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುತ್ತಾನೆ. ನಿಜವಾಗಿ ಯಾವ ನಾಡರೂ ಒಬ್ಬ ಅಲ್ಪ ಗ್ರಾಜಿಯೇಟ್ ಆದರೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಹೊಲದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರಿಯನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಾನೆ. ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸಾರಿ ಉದ್ಯೋಗಕ್ಕೆ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಅಥವಾ ಯಾರೇ ಆಗಲಿ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಬಂದವರು ಪುನಃ ಹಳ್ಳಿಗೆ ಹೋಗುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಪಟ್ಟಣ ಎಂಬುದು ಅವರಿಗೆ ಸ್ವರ್ಗ ರೋಷವಿದ್ದು ಹಾಗೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಏನಿದೆ ಬರೀ ಉತ್ಪನ್ನವಿದೆಯೆಂಬುದಾಗಿ ಅಲ್ಲಗಳೆಯುವ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆ ರಾಜಕಾರಣಿ ಭಾರತ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿವರ್ಷವೂ ಆಹಾರವನ್ನು ಪರದೇಶಗಳಿಂದ ಎರಡು ನೂರು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ತರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಆಹಾರ ಬೆಳೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಆಗಬೇಕಾಗಿ ದೊರೆ ರೈತನಿಗೆ ಹೊಲದಲ್ಲಿ ಉಳಬೇಕು ಎಂಬ ಉತ್ಸಾಹವೇಕು, ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಸಿಪಾಯಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹೋಗೋಣವೆನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಒಕ್ಕಲುತನ ದಲ್ಲಿಯೂ ಅನೇಕರು ಬುದ್ಧಿವಂತರು ಇದ್ದಾರೆ. ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಬಂದು ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿ ಇನ್ನೇ ವರ್ಗ ದಾಟಿದರೆಂದರೆ ವ್ಯವಸಾಯ ಕನುಬನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹಾಗೆಯೇ. ಅವರು ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡುವುದು reverse-gear ಆಗುತ್ತದೆ. ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡತಕ್ಕ ಮನುಷ್ಯ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಸೇರಿದ ಮೇಲೆ ಹಳ್ಳಿಯ ಕನುಬು ಅವನಿಗೆ ಹಿಡಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಆಹಾರ ಅಭಾವ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಕಡಿ ಮೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಕೆಲವರು ಹೇಳಿದರು. ಅದು ತಪ್ಪು ವಾದ. ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಆಹಾರ ಅಭಾವ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇವತ್ತಿ ನ ದಿವಸ ಒಕ್ಕಲಗನ ಮೇಲೆ ಯಾವ ಯಾವ ತರಹ ಭಾರಗಳು ಇವೆ, ಅವನ್ನು ಹೇಗೆ ಕಡಮೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾನು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ನಮ್ಮಕ್ಕೆ ಭೂಕಂದಾಯ ನಾಲ್ಕು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ತುಂಬುವುದಿತ್ತು. ಈಗ ರಿವೈಜ್ಡ್ ಎಸ್ಟಿಮೇಟು ಪ್ರಕಾರ ಅದು 8 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಾಗುತ್ತದೆ. ಎಂಬುದಾಗಿ ಕಂದಾಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದರು. ಇವತ್ತು ಭೂಕಂದಾಯವನ್ನು ಗ್ರಾಸ್ ಇಣಕಂ ಮೇಲೆ ಒಂದಾಣಿ ಸ್ಟಾಂಡರ್ಡ್ ರೇಟ್ ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಒಂದು ಸ್ಟಾಂಡರ್ಡ್ ರೇಟ್ ಪ್ರಕಾರ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ 8 ಕೋಟಿಯನ್ನು 16 ರಿಂದ ಗುಣಿಸಿದರೆ 128 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಾಗುತ್ತದೆ. ಭೂಕಂದಾಯ ಸ್ಟಾಂಡರ್ಡ್ ರೇಟ್ ಪ್ರಕಾರ ರೈತ ಹಾಕಿದರೆ ಇಡೀ ಮೈಸೂರು ದೇಶದ ವ್ಯವಸಾಯ ಉತ್ಪನ್ನ 128 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂದ ಮೇಲೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಈಗ

2 ಕೋಟಿ 60 ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ ಯಷ್ಟು ಭೂಮಿ ಇದೆ. ಒಂದು ಎಕರೆಗೆ ಗ್ರಾಸ್ ಇಳಕಂ 50 ರೂಪಾಯಿ ಗಳಷ್ಟಾದರೆ ಒಣ ಭೂಮಿಗೆ 1 ರೂಪಾಯಿ ಆಗುತ್ತದೆ. ಆಗ ನೆಟ್ ಇಳಕಂ 1 ಎಕರೆಗೆ ಡ್ರೈ ಪರಿಯಾದ ದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಬರ್ಚು ಆಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಉಳಿತಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಆಗ ಒಂದು ಎಕರೆಗೆ 25 ರೂಪಾಯಿಗಳ ಅಂದಾಜು ಬೀಳುತ್ತದೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ವರಮಾನ ತೆರಿಗೆ ಯನ್ನು ಹಾಕಬೇಕಾದರೆ 3 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ನಿವೃತ್ತ ಉತ್ಪನ್ನ ಪರ್ಷೆಕ್ಟ್ ಬಂದರೆ ಅದರಮೇಲೆ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಒಂದು ಎಕರೆ ಭೂಮಿಗೆ 25 ರೂಪಾಯಿಗಳ ಮೇಲೆ ವರಮಾನ ಬರುವವರಿಗೆ ಕಂದಾಯ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಭೂಕಂದಾಯ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ರೈತನಿಗೆ ನಿಜವಾಗಿ ಕರ್ಯಾಣ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಈಗಿನ ಪದ್ಧತಿ ಬದಲಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಯಾವ ಭೂಮಿಯಿಂದ ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ಉತ್ಪನ್ನ 3 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೂ ಎಲ್ಲವವರೆಗೂ ಬರುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅಂತಹವನಿಗೆ 1 ಪೈ ಭೂಕಂದಾಯವೂ ಬೀಳುವುದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಮೇಲೆ ಏನಾದರೂ ಉತ್ಪನ್ನವೇನಾದರೂ ಬಂದರೆ ಅಂತ ಹವರಿಗೆ ಭೂಕಂದಾಯ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಬೀಳುತ್ತದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯ ಒಬ್ಬ ಗ್ರಾಜುಯೇಟ್ ಏನೋ ಒಕ್ಕಲನ ಮತದಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಅವನು ನಿಜವಾಗಿ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಹಳ್ಳಿಗೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವನು ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿದ್ದರೆ ತನ್ನ ಮಗನಿಗೆ ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜು ಅಥವಾ ಇತರ ಯಾವುದಾದರೂ ಕಾಲೇಜಿಗೆ ಕಳುಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಸರ್ಕಾರೀ ನೌಕರನಾಗಿರೋ ಇರುವುದಾದರೆ ಸುಬವಾಗಿರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಇನ್ನು ಒಬ್ಬ ಕಂದಾಯದ ಮೇಲಾರ ವಿವಿಮಯ ಮಾಡಿದ್ದಾದರೆ ಒಕ್ಕಲಿತನದ ಪದ್ಧತಿ ಎಲ್ಲೋ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಅಲ್ಪ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ. ಎಷ್ಟೇ ಮಾಡಿದರೂ ಅವನ ಕಷ್ಟ ಪರಿಹಾರವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬುದಾಗಿ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಟಿ ಶೇಷತೆಯಿಂದ ಬರುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲಾ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೂ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಶೇ. 8 ರಷ್ಟು ನೀರಾವಿಗೆ ಬಿಟ್ಟರೆ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಒಣಭೂಮಿಗೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಾಂತಕ್ಕೂ ಕೊಟ್ಟರೆ ಯಾವ ರೈತ ಸಾಲ ತೆಗೆದು ಉತ್ಪನ್ನವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ ? ಅದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟ. ಆದ್ದರಿಂದ ಉಳಿದ ಎಲ್ಲಾ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹಾಗೆಯೇ ಇಟ್ಟು, ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಯೋಜನೆಯ ಮಟ್ಟದ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ top priority ಕೊಡಲೇಬೇಕು. ನೆರೆಹೊರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಅದರಿಂದಲೇ ಆ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಉತ್ಪನ್ನವಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ. ಕಂದಾಯದ ಒಂದು ಇಂಪ್ಯಾಕ್ಟ್ ಆಗಿ ಅದನ್ನು ಹಾಕದೇ ಇದ್ದರೆ ಸುಮಾರು 6 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಕಂದಾಯ ನಮಗೆ ಹೋಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಕಂದಾಯದ ವಸೂಲಿಗೆ ಅನೇಕ ಸೋಲ್ಯೂಸ್ ಉಂಟು. ಅಂಥಾದ್ದು ಉಪಯೋಗವಾಗಲಿಕ್ಕು ಉಂಟು. ಅದನ್ನು ಟ್ಯಾಪ್ ಮಾಡುವ ಶಕ್ತಿ ನಮಗಿನ್ನೂ ಬಂದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಎಂ. ಎಲ್. ಎ. ಪೈಕಿ ಸುಮಾರು 70 ಜನರು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವವರಿದ್ದಾರೆ. ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಶ್ರೀಮಂತರುಗಳು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅಂತಹವರಿಗೆ ಕಂದಾಯ ಜಾಸ್ತಿ ಹಾಕಬೇಕಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಕೇವಲ ಬದವರ ಮೇಲೆ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಿದರೆ ಭಾರ ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಬೀಳುತ್ತದೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಒಬ್ಬ ಅಡಿಗೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟಿಗೆ ತರುವುದಕ್ಕಿಂತ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಬರ್ಚು ಬೀಳುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಮೇಲೆ ಇಷ್ಟು ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ ಇರುವಾಗ ಏತಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಸಂಚಾರ್ಜನ್ನು ಅವರ ಬಳಕೆದಾರರ ಮೇಲೆ ಹೇರುವುದಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಕಂದಾಯ ವಿದಿಸಬೇಕೋ ಅಲ್ಲ ಬೀಳುವುದಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಕಂದಾಯ ಬೀಳುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅಲ್ಲ ಕಂದಾಯವನ್ನು ಹಾಕುತ್ತಾರೆ ಇದನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಪರಿಕ್ಷೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಟಿ ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕು, ಇದಕ್ಕೆ ಬೇಕು ಎಂದು ಎಲ್ಲಾದಕ್ಕೂ ಉಪಯೋಗಿಸುವಾಗ ಸಂಚಾರ್ಜನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಅವುಗಳ ಮೇಲೆ ಹೇರುವುದಿಲ್ಲ. ಅದರಿಂದ ಮತ್ತೊಂದು ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಮೋಟಾರುಗಳು, ಟ್ಯಾಕ್ಸಿಗಳ ಮೇಲೆ 2 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಮೋಟಾರ್ ಕಾರಿಗೆ 80-100 ರೂಪಾಯಿಗಳಂತೆ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಉಪಯೋಗಿಸಲೇ, ಉಪಯೋಗಿಸುವೇ ಇರಲಿ, ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಯಾವನು ಮೋಟಾರು ಕಾರನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾನೋ ಅವನಿಗೆ ತೆರಿಗೆಯ ಭಾರಯ್ದೇ ಇದೆಯೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹಿಂದೆ 100 ಮೋಟಾರುಗಳು ಇದ್ದು ಆಗ 20 ಸಾವಿರ ಮೋಟಾರು ಕಾರುಗಳಿವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ 100 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಂದ 500 ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ಎಂದೊಂದು ಮೋಟಾರಿಗೂ ಕಂದಾಯ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿದರೆ ಹೆಚ್ಚು ಉತ್ಪತ್ತಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಎಷ್ಟೋ ಸೋಲ್ಯೂಸ್ ಇವೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ. ಪಟ್ಟಣದೊಳಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಮನೆಗಳನ್ನು ಬಾಡಿಗೆಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಉತ್ಪನ್ನ ಮಾಡುವವರೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಅದರಿಗೆ ಪ್ರತಿವರ್ಷ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕುವುದು ಉಂಟು. ಪಟ್ಟಣ

(ಶ್ರೀ ಎಂ. ಅರ್. ಪಾಟೀಲ್)

ಗಳಲ್ಲಿರುವಂತಹ ಬಡವರ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕಿ ಎಂಬುದಾಗಿ ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಕೇವಲ ಶ್ರೀಮಂತರಾಗಿ 10-20 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ತಿಂಗಳಿಗೆ ಬಾಡಿಗೆ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಪಡೆಯುವವರ ಮೇಲೆ ಏಕೆ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕುವುದಿಲ್ಲವೋ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

ಸರ್ಕಾರದವರು ಹಾಕತಕ್ಕ ಕಂದಾಯವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪಹರುಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ನಾವುಗಳೂ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಅವರು ಹೇಳಬಹುದು. ಅವರೇನು ಕಂದಾಯವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆಯೋ ಅದು ಅವರಿಗೆ ಒದಗಿಸತಕ್ಕ ನಿರೀನ ಸೌಕರ್ಯ ಮತ್ತು ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಸಿಟಿ ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಗೆ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತೇನೂ ಇಲ್ಲ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ. ಒಬ್ಬ ರೈತನು ತಾನು ಬೆಳೆದ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಪಹರುಗಳಲ್ಲಿ ತಂದು ಮಾರಾಟ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಆಕರ್ಷಣೀಯ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಅವನು ಏನಾದರೂ ಕೊಂಡು ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ಅದರ ಮೇಲೆ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಒಕ್ಕಲುತನದ ಹುಟ್ಟುವಳಿಯ ಮೇಲೆಯೂ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಹಾಕುವುದು ಕೆಲವು ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಸೋಷಿಯಲಿಸ್ಟಿಕ್ ಪ್ರಾಂಟ್ರನ್ ಆಫ್ ಸೊಸೈಟಿ ಎಂದರೆ ಒಕ್ಕಲುತನದ ಹುಟ್ಟುವಳಿಯ ಮೇಲೆ ಆಕರ್ಷಣೀಯ ಹಾಕತಕ್ಕದ್ದು ರೈತನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಒಳಿತಲ್ಲ. ಈ ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡದೆ ಇದ್ದರೆ ರೈತನಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಪಹರುಗಳಲ್ಲಿ ಮುನಿಸಿ ಪಾಲಿಟಿಯವರು ಒಕ್ಕಲುತನದ ಹುಟ್ಟುವಳಿಯ ಮೇಲೆ ಆಕರ್ಷಣೀಯ ಹಾಕಿ ಅದನ್ನು ತಮ್ಮ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಲಕ್ಕೆ, ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಸಿಟಿ ಮತ್ತು ನಿರೀನ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅದನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತೆಗೆದುಹಾಕಬೇಕು. ಹಳ್ಳಿಯೊಳಗೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಬಾವಿಗಳಲ್ಲಿ ಮೂರು-ನಾಲ್ಕು ಮೈಲಿ ದೂರದಿಂದ ಜನಗಳು ಕೊಡಗಳಲ್ಲಿ ನೀರನ್ನು ತರಲುಮೇಲೆ ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ತರಬೇಕು. ಇಂಥಾ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೋಗರಾದಿಸಿ ರೈತನ ಜೀವನ ಸುಖಮಯವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ರೈತನಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ನನಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದಂತಹ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಾನು ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಇವುಗಳೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಒಂದೇ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ವರ್ಷ ವರ್ಷ ಸ್ವಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಒಂದು ಆಧಾರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನೇನು ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಕಾರ್ಯ ಕ್ರಮವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಯೋ ಅದನ್ನು ತೀವ್ರಗತಿಯಿಂದ ಮಾಡಬೇಕು. ಮತ್ತು ರೈತನ ಸುಧಾರಣೆಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಏನೇನು ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೋ ಅವುಗಳನ್ನು ಅದಷ್ಟು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು. ರೈತನ ಮೇಲೆ ಬೀಳತಕ್ಕಂಥ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್‌ಗಳು ಏನೇನೋ ಅವುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಿದರೆ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳ ಬೆಲೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲ ದಿದ್ದರೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿರುವ ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನು ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅಭ್ಯಕ್ಷರು ನನಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎಂ. ರೇವಣಸಿದ್ದಯ್ಯ (ಸಿರುಗುಪ್ಪ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈಗ ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ ಪಕ್ಷವಾಗಿ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಘೋರವಾದ ಈ ಒಂದು ಆಧಾರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೇನೇಕರು ತಮ್ಮ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅನೇಕ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಆಗಿಂದಾಗ್ಗೆ ಕೊಟ್ಟರೂ ಸಹ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅವುಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ವಿಳಂಬ ನೀತಿಯನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಏಷ್ಯ ಹೇಳಿದರೂ ಕೂಡ ಇದರ ಕಾರ್ಯಗಳು ಚುರುಕಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಈ ಆಧಾರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ರೈತ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ರೈತ ಕೂಲಿ ಗಾರರಿಗೆ ಒಂದು ಗಂಡಾಂತರವಾಗಿ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯುಂಟಾಗಿದೆ. ಈಗ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಆಧಾರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವವರು ನಿಜವಾಗಿ ಹಳ್ಳಿಗಳ ಕಡೆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಕಣ್ಣಾರೆ ನೋಡಿ ಮಾತನಾಡುವವರು ಕೆಲವರಿದ್ದಾರೆ. ಹಳ್ಳಿಗಳ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೋಡದೆ ಮಾತನಾಡುವವರು ಕೆಲವರಿದ್ದಾರೆ. ಈವೂ ರೈತ ಸರಕಾರದಿಂದ ಸಹಾಯವನ್ನು ಕಾಳನ್ನೂ ಕೇಳುವ ಒಂದು ಅನಿವಾರ್ಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದಾನೆ. ರೈತ ತಾನು ಬೆಳೆಯನ್ನು ಬೆಳೆದು ಆಹಾರಧಾನ್ಯವನ್ನು ಪಕ್ಷಣಿಗಳಿಗೆ ಒದಗಿಸಿ ಪಕ್ಷಣಿಗರಿಗೂ ವರ್ತಕರುಗಳಿಗೂ ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೂ ಉಣಿಸತಕ್ಕ ರೈತ ಇವೆಷ್ಟು ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಬೇಡಿ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯವನ್ನು ತರುವಂಥ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದಾನೆ. ಮಳೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಆಗಿದ್ದರೆ ರೈತ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಬೇಡುವಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಒದಗುತ್ತಾ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಮಳೆಯು ಸರಿಯಾಗಿ ಆಗದೆ

ಬೆಳೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಯದೆ ಅಥಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉಂಟಾಗಿ ಜನಗಳು ಒಂದು ಹೊತ್ತು ಉಣ್ಣಮಾಡುವಂತಹ ಒಂದು ದರಿದ್ರಾವಸ್ಥೆಗೆ ಜನಗಳು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಖರ್ಚು ವೆಚ್ಚಗಳಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ರೈತನಿಗೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸಮೃದ್ಧಿ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ರೈತನಿಗೆ ಕೊರತೆ ಮತ್ತು ಕೊರತೆ ಎಂದಾಗ ಅವರಿಗೆ ಪರಿಹಾರವನ್ನು, ಸಹಾಯವನ್ನು ಒದಗಿಸತಕ್ಕ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಎಳೆಂಬ ಮಾದರೇ ತೀವ್ರಗತಿಯಿಂದ ಅದನ್ನು ಬದಗಿಸಬೇಕು. ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಮೂಲಕ ವಾಗಲೇ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಯಾವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನಾಗಲೀ ಮಾಡಿ ರೈತನಿಗೆ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಯಾವ ಒಂದು ಕೆಲಸದಲ್ಲೇ ಆಗಲೇ ಎಳೆಂಬ ಎನ್ನುವುದು ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಮಾಮೂಲಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಕೆರೆ ಕಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಈಗ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಒಂದೇ ಸಮನಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೂ ಸಹ ಆ ಕಡೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಗಮನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಈಗಾಗಲೇ ಕ್ಷಾಮ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ. ಸ್ವೇಂಸಿಟಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಇಂಥಾ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಆಗ ಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗಾಗಲೇ ಕೆಲವು ಕೆರೆಗಳು ಮುಂಜೂರಾಗಿ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಾಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಇನ್ನೂ ಅವುಗಳ ಕೆಲಸ ಆರಂಭವಾಗಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಕೆರೆಯ ಎಸ್ಸಿ ಮೇಟ್ ಆಗಬೇಕಾದರೇ ವರ್ಷಾನುಗಟ್ಟಲೇ ಆಗುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಕಟ್ಟಿಯನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ 8-10 ವರ್ಷಗಳು, ಆಮೇಲೆ ಅದರ ಮುಖಾಂತರ ಜಮೀನಿಗೆ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟೋ ವರ್ಷಗಳಾಗುತ್ತವೆ. ಹೀಗಾದರೆ ಕ್ಷಾಮನಿವಾರಣೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಮ್ಮ ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಯಾವ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಯೋ ಅವುಗಳನ್ನು ಅದಷ್ಟು ಜಾಗೃತಿಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒತ್ತಾಯಪಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಬಾವಿತೋಡಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ಮುಂಜೂರಾಗಿ ಕೆಲಸ ನಡೆಯತಕ್ಕ ಹಳೆಯ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ಪೂರ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ 4½ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಹಳೆಯ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ಪೂರ್ತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ 1½ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಹಳೆಯ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ಪೂರ್ತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಜನಗಳಿಂದ ಬೇಡಿಕೆಗಳು ಬಂದರೂ ಕೂಡ ದುಡ್ಡು ಇಲ್ಲ, ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪೂರ್ವದಿಂದಲೂ ಬರಗಾಲ ಜಿಲ್ಲೆ ಎಂದು ತಿಳಿದಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹಳೆಯ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ಪೂರ್ತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕೇವಲ 1½ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಈ ವರ್ಷ ಹೊಸ ಬಾವಿಗಳಿಗೆ ಒದಗಿಸಿರತಕ್ಕ ಹಣವೂ ಸಹ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಇದೆ. ಇವೊತ್ತು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬರಗಾಲ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಒದಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರ ಬೇರೆ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಉದಾಹರಣೆ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ರಾಜಭವನವನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ 20 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ವೆಚ್ಚ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಉತ್ಪತ್ತಿಯನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಕೈ ಬಿಟ್ಟು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬಾರದೆ ಇರತಕ್ಕ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇರುವಾಗಲಿಗೂ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಆದ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕೈ ಬಿಟ್ಟು ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗತಕ್ಕಂಥ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ವೆಚ್ಚ ಮಾಡಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಇತರೆ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಯ ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ತುಂಗಭದ್ರಾ ಅಣೆ ಕಟ್ಟಿನ ಕೆಳಗೆ ಅನೇಕ ಎಕರೆ ಭೂಮಿ ಸಾಗಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ 60 ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಡ್ರೈ ಕಂ ವೆಟ್‌ಲ್ಯಾಂಡಿನಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 10 ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಡ್ರೈ ಕಂ ವೆಟ್‌ಲ್ಯಾಂಡ್ ಡೆವಲಪ್ ಆಗಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಸೌಕರ್ಯ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಆ ಜಮೀನಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ನೀರು ದೊರಕುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಆ ಜಮೀನನ್ನು ಲೆವೆಲ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಾಲವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ರೆವಿನ್ಯೂ ಡಿವಾರ್ಟ್ ಮೆಂಟಿನವರು ಆ ಕಡೆ ಗಮನವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಬೇಕಾದಷ್ಟು ನೀರು ಇದ್ದು, ಜಮೀನು ಇದ್ದು, ಅದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಉಪಯೋಗಮಾಡದೇ ಇದ್ದರೆ ದೇಶಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ನೀರಿನ ತೆರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ. ದೇಶದ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಕಡಿಮೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಅನೇಕ ಯೋಜನೆಗಳು ಆರಂಭವಾಗುತ್ತವೆ ಆದರೆ ಅದರಿಂದ ಜನಗಳಿಗೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಫಲ ಬರುವಹಾಗಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿ ಆಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಯಾವುದೋ ರೊಕ್ಕ ಹೇಗೋ ಬಂತು ಆ ಹಣದಲ್ಲಿ ಡ್ಯಾಮ್ ಕಟ್ಟಿದರು. ಆ ಡ್ಯಾಮಿನಿಂದ ಜನಗಳು ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಬೆಳೆಯನ್ನು ಬೆಳೆದರೆ ಜನಗಳಿಗೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುತ್ತದೆ. ದೇಶಕ್ಕೂ ಉತ್ಪತ್ತಿ

(ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎಂ. ರೇವಣಸಿದ್ದಯ್ಯ)

ಒಂದು ರೀತಿ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಸೈನ್ಯದೊಡನೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅದು ಉಪಯೋಗವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಲು ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಹಾಯ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ, ಜನಗಳಿಗೂ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ, ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿ ಜನಗಳಿಗೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗದೆ, ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಪ್ರತಿಫಲ ಬಾರದೆ ಇರತಕ್ಕ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ನಮ್ಮದ್ದಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ನನಗೆ ಅನಿಸುತ್ತದೆ.

ಆದಕಾರಣ ಇದರ ಮೇಲೆ ನಿಗಾ ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯಮಾಡಿ ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ರಾಯಚೂರು ಕಡೆ ಆರು ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸಬಹುದು. ಅದರಲ್ಲಿ ಒಂದೂವರೆ ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ ಕೂಡ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾದರೆ ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಕಡಮೆಯಾಗುವುದಾದರೂ ಹೇಗೆ? ಅದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಮುತುವರ್ಜಿ ವಹಿಸಿ ಈಗಲಾದರೂ ಜನರಿಗೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಲೇವರ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಲ ಕೊಟ್ಟರೆ ಬಳ್ಳಾರಿ ಮತ್ತು ರಾಯಚೂರು ಕಡೆ ಕೆಲಸವಿಲ್ಲದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ಬದುಕಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಮುಂದೆ ನೀರು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬೆಳೆದು ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂಥ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಈಗಲಾದರೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದೆ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

4-00 P.M.

ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಿಲ್ಲ ಅನೇಕ ಕಡೆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕೆರೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಅಸ್ತವ್ಯವಿರುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅಂಥ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಮಾಡಿರುವ ರಸ್ತೆಗಳಲ್ಲಿ ಕರೀ ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡಿರುವ ರಸ್ತೆಗಳು. ಅದಕ್ಕೆ ಮೆಟಲ್ ಕಲೆಕ್ಷನ್ ಮಾಡಿದರೆ ಜನರಿಗೆ ಕೆಲಸ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಸಾರಿಗೆ ಸಂಪರ್ಕದ ಅನುಕೂಲವನ್ನೂ ಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರಿಂದ ಇಂಥ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ಅಲ್ಲಿಯ ಜನಗಳಿಗೆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೊಡದ ಹೊರತು ಜನರಿಗೆ ಆಹಾರವನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಆಹಾರಾಭಾವವನ್ನು ನೀಗಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

ಅನೇಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಸಲಹೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೀಗುವ ದಾರಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡು ನನಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ಎ. ಶರಣಪ್ಪ (ದೇವನಗರ).—ಮಾನ್ಯ ಸುಧಾಪತಿಗಳೇ, ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯು ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಭಾರತದ ಅನೇಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಉದ್ಭವಿಸಿದ ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಲು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ 44 ಕೋಟಿ ಜನರಿಗೆ ಆಹಾರವನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇದ್ದರೆ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಎರಡೂವರೆ ಕೋಟಿ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸತಕ್ಕ ಮತ್ತು ಆಹಾರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಒಳ್ಳೆಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಿಸತಕ್ಕ ಒಂದು ಕರ್ತವ್ಯ ಕೇವಲ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ ಜನತೆಯ ಮೇಲೂ ಇದೆ ಎಂದು ನಾನು ಕೆಲವೊಂದು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ನಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಡುತ್ತೇನೆ.

ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಅನೇಕ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಗಾಗ್ಗೆ ಬರಗಾಲ ಮತ್ತು ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬರುವುದುಂಟು. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ರಾಯಚೂರು, ಬಜಾಪುರ ಬಳ್ಳಾರಿ ಮತ್ತು ಅಂಧ್ರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿನ ರಾಯಲಸೀಮಾ ಮುಂತಾದ ಕೆಲವೊಂದು ಭಾಗಗಳು, ಅದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಹಳೇ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕೆಲವೊಂದು ಭಾಗಗಳು ಇವುಗಳನ್ನು ನಾವು ನೋಡಿದ್ದೇ ಆದರೆ ಹಲವಾರು ವರ್ಷಗಳು ಡೈರಿ ಏರಿಯಾ, ಫ್ಯಾಮಿನ್ ಬೆಲ್ಟ್ ಏರಿಯಾ ಎಂದು ಹೇಳುವ ಈ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸಲ ಬರಗಾಲದ ಭಯಾನಕ ಭೀತಿಯನ್ನು ಅಗಾಗ್ಗೆ ಜನತೆ ಎದುರಿಸುತ್ತಿದೆ. ಈಗಲೂ ಕೂಡ ನಾವು ವಿಚಾರಮಾಡಿ ನೋಡಿದರೆ ಕೇವಲ ಮಳೆ ಸಕಾಲಕ್ಕೆ ಬೀಳದಿರುವುದರಿಂದ ಮತ್ತು ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಅರ್ಧ ಭಾಗ ಹೋದದ್ದರಿಂದ ನಮಗೆ ಆಹಾರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯು ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಸ್ವಲ್ಪ ತೂಂದರೆಯಾಗಿ ಜನರಲ್ಲಿ ಹಾಹಾಕಾರ ವಿದ್ದಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ಸರ್ವ ಸದಸ್ಯರಿಗೂ ಕೂಡ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಅವರಿಗೆಲ್ಲ ತಾರು, ಪತ್ರಗಳ ಮುಖೇನ ವಿಷಯ ತಿಳಿದಿರುತ್ತದೆ. ಅದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ನನಗೂ ತಾರುಗಳು ಬಂದಿವೆ, ಪತ್ರಗಳು ಬಂದಿವೆ. ಅದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆಮಾಡಿ ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಇಷ್ಟು. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಹೊಣೆ ಅಥವಾ ಸರ್ಕಾರದ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಅಷ್ಟೇ ಸದಸ್ಯರಾದ ನಾವು ಮತ್ತು ಜನತೆಯ ಕರ್ತವ್ಯವು ಇದರಲ್ಲದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ

ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಾನು ಜನತೆಯ ಒಬ್ಬ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ನಾವು ಮಾಡತಕ್ಕ ಕರ್ತವ್ಯಗಳನ್ನು ನಾವು ಮೊದಲು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಮುಖ್ಯ. ಈಗ ಎಷ್ಟೋ ಜನ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರು, ಈ ಸಮಯವನ್ನು ನೋಡಿ ಆಹಾರ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ದಾಸ್ತಾನು ಮಾಡಿ ಅದಷ್ಟೂ ಕಳ್ಳ ಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಬೆಲೆಗೆ ಮಾರತಕ್ಕ ಮನೋಭಾವವನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕುವುದು. ಅವರು ಮಾಡುವ ಧಾನ್ಯ ಸಂಗ್ರಹವನ್ನು ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಅದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೂ ಮಾರಾಟ ಮಾಡತಕ್ಕ ಭಾವನೆ ಬರಬೇಕು. ಇದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲರತಕ್ಕ ಅನೇಕ ಜನ ಒಕ್ಕಲಿಗರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಜನರಲ್ಲಿ ಕಾಳಿನ ಸಂಗ್ರಹವಿದೆ. ಆ ಧಾನ್ಯದ ಸಂಗ್ರಹವನ್ನು ಅಲ್ಲಿನ ಜನಗಳಿಗೆ ಅವರು ಕೊಡುವ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಬೇಕು. ಅವರಲ್ಲಿರುವ ಸಂಗ್ರಹವನ್ನು ಹಳ್ಳಿಯ ಜನಗಳಿಗೆ ಸಕಾಲಕ್ಕೆ ಕೆಲವೊಂದು ಉದ್ಯೋಗಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಕಾಳಿನ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಜನರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡತಕ್ಕ ಮನೋಭಾವ, ಮನೋಭಾವನೆ ಬರಲೇ ಬೇಕು.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಲು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಹೈದರಾಬಾದು ಕರ್ಣಾಟಕದಲ್ಲಿ ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಗ್ರೇನ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ಸ್ ಎಂದು ಪ್ರತಿ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಆ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಒಂದು ಮಣಿ ಧಾನ್ಯವನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡಿದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಐದು ಸೇರು ಧಾನ್ಯವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡತಕ್ಕ ಪದ್ಧತಿ ಇತ್ತು. ಇಂತಹ ಸಾವಿರಾರು ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಊರಿನಲ್ಲಿಯೂ ಇದ್ದುವು. ಅಂಥ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಲ್ಲಿದ್ದ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ತಿಂದು ಹಾಕಿದವರು ಕೂಡ ಇದ್ದಾರೆ. ಇಂಥ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಇಡೀ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಅನ್ವಯಿಸಿದರೆ ಆಹಾರಾಭಾವ ಇರುವ ಇಂಥ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟಿನ ಪ್ರಸಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಆ ಕಾಳಿನಿಂದ ಆಯಾ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾವಲಂಬನೆಯಾಗಿ ಇಂಥ ದುರ್ಭಿಕ್ಷ ಕಾಲಗಳಲ್ಲಿ ಅದರ ಅನುಕೂಲತೆ ಜನತೆಗೆ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ ಎಂದು ನನ್ನ ಸೂಚನೆ ಇದೆ.

ಇದೇ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಆಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೀಗಿಸಲು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ರಸ್ತೆ ಕೆಲಸ ಇಂಥ ಅನೇಕ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ನಮ್ಮ ಸಹಕಾರ ಮತ್ತು ಸಹಾನುಭೂತಿಯನ್ನು ತೋರಿಸಿ ಅವರು ಮಾಡುವ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗಿಗಳಾಗಬೇಕು. ಈಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡ ನಾನು ಒಂದೆರಡು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಿಂತಿದ್ದೇನೆ. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅತಿ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಯಾವ ಯಾವ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಆಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆಯೋ ಆ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಳು ಕಡ್ಡಿ ಜೋಳ ಇಂಥ ಆಹಾರ ವಸ್ತುಗಳು ಒಕ್ಕಲಿಗರಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಇಲ್ಲವೆ ಎರಡು ಹೊತ್ತೂ ಉಪವಾಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆಗಳು, ಕೆರೆಗಳು, ಬಾವಿಗಳು ಈ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಅತಿ ತೀವ್ರವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಅಂಥ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ನುಲಭ ದರದ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳ ಸರಬರಾಜನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾಡಿ ಜನರಿಗೆ ಕಡಮೆ ದರದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕುವಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು. ಈ ಎರಡು ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಮಾತ್ರ ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಬಹುದು ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ಬಗೆಹರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಕೆಲವೊಂದು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದು ನೀರಾವರಿಯಿಂದ ಎಷ್ಟೋ ಬೆಳೆ ಬರತಕ್ಕ ಪ್ರಸಂಗವಿರುವುದರಿಂದ ಅಂಥಲ್ಲ ಅದಷ್ಟೂ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟು, ವ್ಯವಸಾಯ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಒಳ್ಳೆಯ ಗೊಬ್ಬರ, ಉತ್ತಮ ಬೀಜ ಇವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಕೊಟ್ಟು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು. ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಬದಿಸಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಒಕ್ಕಲಿಗನಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಹಾಯ ದೊರೆಯಲೇ ಬೇಕು.

ಈ ದಿವಸ ಇಂತಹ ಒಂದು ಭಾಗಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಹಾಯಕೊಟ್ಟು ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಹೋಗಿ ರಾಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪುರುತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಒಂದು ಎಕರೆಗೆ ಒಂದು ಸಲ್ಲ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲು ಇಷ್ಟು ಸಲ್ಲ ಬರುವಂತೆ ಒಕ್ಕಲಿಗರಿಗೆ ಸಹಾಯಕೊಟ್ಟು ಪರಿಹಾರ ಮಾಡುವ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈ ರೀತಿ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ನೋಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ನಾವು ಬಹಳ ಕಷ್ಟ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜಿಲ್ಲೆಯಿಂದಲೂ, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಭಾಗದಿಂದಲೂ ಕೂಗು ಬರುತ್ತಿದೆ. ಇಂತಹ ವಿಷಯವನ್ನು ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ವಿಚಾರವಿವರಣೆ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಕೇವಲ ಮಾತಿನಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಕೈತಿಯಿಂದ ಮಾಡಿ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತರುವ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು. ಪ್ರಕೃತಿ ನಿಯಮ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ ಯಾಗದೆ ಸರ್ಕಾರ ಅಥವಾ ನಾವು ಏನೂ ಮಾಡುವಹಾಗಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ನಾವು ಮಾಡುವ ಸರ್ವಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನೂ ಮಾಡಲೇಬೇಕು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಒಂದು ಭಾವನೆ ಬರಬೇಕು. ಈಗ ಕೆಲವು ದಿನಗಳ ಹಿಂದೆ ಪ್ರಧಾನಿಗಳಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶಾಸ್ತ್ರಿಯವರು ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳಿದರು. ಕೊನೆಯಪಕ್ಷ ಒಂದ

(ಶ್ರೀ ಎ. ಶರಣಪ್ಪ)

ವಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ದಿವಸವಾದರೂ ನಾವು ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡಿ ಗ್ರಾಮಾಂತರದ ಜನರೊಡನೆ ಬೆರೆತು ಅವರ ಕಷ್ಟಸುಖಗಳನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿನೋಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಈ ಭಾವನೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯಬೇಕು. ಆ ರೀತಿ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಮಾಡಿದ್ದೇ ಆದರೆ ಆತಿ ಕ್ಷಿಪ್ರವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಈ ನಮ್ಮ ಸ್ವಯನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸುವುದು ಸಾಧ್ಯ. ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಂದು ಸಂದೇಶವನ್ನು ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಶಕ್ತಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳಿಂದ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಆಹಾರಧಾನ್ಯವನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ ಕೇಂದ್ರದಿಂದ. ಇದೇ ರೀತಿ ಅವರು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡಿ ಹೆಚ್ಚು ಪಡೆಯಬೇಕು. ಇದೇ ರೀತಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರೂ ಮಾಡಬೇಕು. ಪಾಂಡವರಿಗೆ ಹೇಗೆ ವನವಾಸ ಬಂದಿತ್ತೋ ಅದೇ ರೀತಿ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ದೇಶದ ಜನತೆಗೂ ವನವಾಸ ಬಂದಿತ್ತೋ ಅದೇ ರೀತಿ ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಜನತೆಗೆ ಬಂದಿರುವ ಕಷ್ಟವನ್ನು ನಿವಾರಿಸಲು ಜನತೆಯ ಸಾರಥಿಯಾಗಬೇಕು. ಇದು ಕೇವಲ ಒಂದು ಹಳ್ಳಿ ಅಥವಾ ಒಂದು ತಾಲೂಕು ಅಥವಾ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆಯಲ್ಲ. ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ, ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲ ಗೌಡ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ರಾಜ್ಯದ ಬಹು ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಅಭಾವ ಹಾಗೂ ಕ್ಷಾಮ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ತಲೆದೋರಿ ಜನ ಮತ್ತು ಜಾನುವಾರುಗಳಿಗೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರು, ತಿನ್ನುವ ಆಹಾರ ಮತ್ತು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಉದ್ಯೋಗವಿಲ್ಲದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ತೀರಾ ಕಳವಳಕರವಾಗಿರುವ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಈಗಾಗಲೇ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈಗತಾನೇ ಮಾತನಾಡಿದ ಸದಸ್ಯರು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರು ಮಹಾಭಾರತದ ಕೃಷ್ಣನಂತೆ ಈ ರಾಜ್ಯದ ವನವಾಸವನ್ನು ಭವಿಷ್ಯವು ದಕ್ಕ ಹೋಗುತ್ತಿರುವ ಎರಡುಕೋಟಿ ಮೂವತ್ತೈದು ಲಕ್ಷ ಜನರನ್ನು ಕಾಪಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಇದು ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಶಂಸೆ. ಮಹಾಭಾರತದ ಕೃಷ್ಣನ ಕೈಲ ನುಡರ್ಶನವಿತ್ತು, ನಮ್ಮ ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ನುಡರ್ಶನ ಚಕ್ರವಿದೆಯೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ನನಗೆ ಎರಡು ಬೆರಳುಗಳಲ್ಲಿ ಚಕ್ರಗಳಿವೆ. (ನಗು)

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲ ಗೌಡ.—ಸ್ವಾಮಿ; ಮಾನ್ಯ ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರು ಮಳೆಯನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮಳೆ ಬಂದರೆ ಕಂದಾಯ ಹಾಗೂ ಆಹಾರ ಪಾತೆಯ ಮಂತ್ರಿತನ ತಮಗೇ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ, ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತದೆ ಎಂದು ಅವರ ಆಶೆ. ಬಾರದೇಯಿದ್ದರೆ ಮಾದಯ್ಯಗೌಡರು ಹೇಳಿದಹಾಗೆ ಜನರು ದಂಗೆ ಎಳಬಹುದು. ಇದಕ್ಕೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಎಂ. ಆರ್. ಪಾಟೀಲರ ಬೆಂಬಲವೂ ಇದೆ.

ಸ್ವಾಮಿ, ಮಾನ್ಯ ಕಂದಾಯ ನಟಿವರು ಈ ಪ್ರಸ್ತಾವವನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸುತ್ತ ಕರ್ಣಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಫಲವತ್ತಾದ ಜಮೀನಿದೆ, ತುಂಬಿ ಹರಿಯುವ ನದಿಗಳಿವೆ, ಮೀನೆ ಹೊತ್ತು ಅನೇಕ ರೈತಕುಲವಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅಲ್ಲಿಗೆ ನಿಲ್ಲಿಸಿದರು. ನೀರಾವರಿ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಸೇರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನಾಚ್ಚಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ದುರದೃಷ್ಟವಶಾತ್ ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಪ್ರಕೃತಿ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡು ದೇಶಕ್ಕೆ ಹಿತವನ್ನು ತರುವಂತಹ ಕಣ್ಣು, ಎದೆಗಾರಿಕೆ, ತಾಳ್ಮೆ, ಮುತ್ಸದ್ಧಿತನ ಇವುಗಳೆಲ್ಲ ಇರುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೆಲ್ಲವೂ ಎಂದು ವ್ಯಥೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲವೂ ಇದೆ. ಆದರೆ ದುರ್ದೈವವಶಾತ್ ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ಒಟ್ಟುಗೂಡಿಸುವ ಕಾರ್ಯ ಈ ಹೊತ್ತು ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ವ್ಯಥೆಪಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಚೀನಾ ಆಕ್ರಮಣದಿಂದ ತುರ್ತು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂತು. ಇದನ್ನು ಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಹಾಗೂ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಏನು ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಆಹಾರ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮಾಡಿವೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಒಂದು ಅಂಶವನ್ನು ವಿಷಾದದಿಂದ ಮನಗಾಣುತ್ತೇವೆ. ಈ ತುರ್ತು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ತುರಾ ಭಾರಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಇದಲ್ಲ ಇತಿಹಾಸಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಷಯ. ಇಂತಹ ದುರಾಡಳಿತದ ಮುಂದೆ ನಾವು ಏನು ಹೇಳಿದರೂ ಬೋರ್ಕೆಲ್ಲ ಮೇಲೆ ಮಳೆ ಸುರಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ನಾವು ಹೇಳುವುದು ಮತ್ತು ಇಂದಿನ ದಾರುಣ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸುವವರ ಹೃದಯಕ್ಕೆ ನಾಟುತ್ತದೆ, ಇದು ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಯಂತ್ರ ಚಲಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ, ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಾವಿಗೆ ತುತ್ತಾಗುವ ಜನರನ್ನು ಸಾವಿನ ದವಡೆಯಿಂದ ತಪ್ಪಿಸುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ವಿಶ್ವಾಸವಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ನಾವು ಮಾಡಬೇಕು. ಜನರ ಬಗ್ಗೆ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಜನನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಬೇಕೋ, ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕರ್ತವ್ಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಸ್ಯಾಮಿ, ಬೆರೆಗಳನ್ನು ಹತ್ತೊಳೆಯಲ್ಲೆಡತಕ್ಕ ಕೆಲಸ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿದ್ದು ಎಂದು ರಾಷ್ಟ್ರ ಸರಕಾರದವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಭುವನೇಶ್ವರದಲ್ಲಿ ಆಗತಾನೇ ಕೇಂದ್ರದ ಆರ್ಥಿಕ ಮಂತ್ರಿ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಆಕ್ರಮಿಸಿದ್ದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಟಿ. ಟಿ. ಕೃಷ್ಣಮಾಚಾರ್ಯರು ಬೆರೆಗಳನ್ನು ಹತ್ತೊಳೆಗೆ ತರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ನಾವೇ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳ ವ್ಯಾಪಾರವನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆಮೇಲೆ ಕೇಂದ್ರದ ಆಹಾರ ಮಂತ್ರಿ ಇದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದ ಮಾತು, ನಾವು ಹಾಗೆಯೇ ಕೆಲವು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಮತ್ತೊಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ತರಲಿಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಭುವನೇಶ್ವರದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಸಮಾಜವಾದಿ ಸಮಾಜದ ನಿರ್ಮಾಣದ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನವರನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಒಂದು ಉಪಸಮಿತಿಯನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದರು.

ಈ ಸಮಿತಿ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಧೇಬರ್, ಶ್ರೀಮನ್ಮಾರಾಯಣ ಮುಂತಾದ ಮುಖಂಡರು ಇದ್ದಾರೆ. ಬೆರೆಗಳನ್ನು ಹತ್ತೊಳೆಗೆ ತರುವುದು ಕೂಡಲೆ ಆಗಬೇಕು ಎಂದು ಅವರು ಸಹ ಸಲಹೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯದ ಕನಿಷ್ಠ ಬೆರೆ ನಿಗದಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯದ ಸಾಗಾಣಿಕೆಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗುವ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟ್ ಚಾರ್ಜಸ್ ಮತ್ತು ಇತರೇ ಖರ್ಚುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾರ್ಚನ್ ಇಟ್ಟು ಬಳಕೆದಾರನಿಗೆ ಧಾನ್ಯ ಒದಗಿಸುವಂತೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥನಿಗೆ ತಿಳಿಸಿ ಅವನು ಆ ರೀತಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಪಡೆದಿರಬೇಕು. ಗರಿಷ್ಠ ಬೆರೆ ಅಂದರೆ ಮಾಗ್ಗಿಮಂ ಬೆರೆಗೆ ಮಾರಾಟವಾಗಬಾರದು ಎಂದು ತಿಳಿಸಬೇಕು. ನಿಗದಿ ಮಾಡಿದ ಬೆರೆಗೆ ಮಾರಾಟವಾಗುವುದು ಸಾಧ್ಯವಾಗಬೇಕು. ಇದನ್ನು ಸರಕಾರ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಆಗ್ಗೆ ದರದ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ಆಲ್ಟರ್ನೇಟಿವ್ ಮಾಡಬೇಕಾದುದು ಅಗತ್ಯ. ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಮೂಲಕ ಈ ಕಾರ್ಯ ನಡೆಯಬೇಕು ಮತ್ತು ಇದಕ್ಕೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಂಸ್ಥೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿರುವುದನ್ನು ನಾನು ಎರೋದಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇಂಥ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನವರು ಕೈ ಹಾಕುವುದು ಸೂಕ್ತವಲ್ಲ. ಇಂದು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡದೊಡ್ಡ ಅಧಿಕಾರ ಸ್ಥಾನ ಪಡೆದವರು ಮಂತ್ರಿಗಳಾದವರು ಹೋರ್ಟನ್ ಪ್ರಾಫಿಟಿಯರ್ಸ್ ಆಗಿದ್ದವರು ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಸಹ ವಿಷಯ ಇದೆ ಎಂಬುದು ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರು ಮುಂಬಯಿ, ದಿಲ್ಲಿ, ಕಲ್ಕತ್ತಾನಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಬುಗುರಿ ಆಡಿಸಿದಂತೆ ಆಡಿಸುತ್ತಿರುವುದು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಅವರಿಗೆ ಇವರು ಏನೂ ಮಾಡಲಾರರು. ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಸಕ್ಕರೆ ಹಂಚಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಒಬ್ಬ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥ ಎಲ್ಲಿಯೋ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕನಾಗಿ ಇರಬಹುದು. ಆದರೆ ಹೆಚ್ಚು ಜನ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರು ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಪಡೆದು ತಮ್ಮ ಕೋಟಾ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬ್ಯಾಕ್‌ಮಾಕ್‌ಟನ್‌ನಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿ ಹಣ ನಂಪಾದನೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲವೇ? ರಾಜಭದಕತನ ಎಲ್ಲ ಕಡೆ ಇದೆ. ನಮಗೆ ಸಕ್ಕರೆ ದೊರೆಯದೇ ಇರುವಾಗ ಸಕ್ಕರೆ ಎಕ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟ್ ಮಾಡಿ ಕೋಟಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ರಾಜ್ಯ ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಮುಚ್ಚಿರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ವಾಸ್ತವಾಂತ ಬಹಳ ವಿಚಿತ್ರವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಬಹಳ ವಿಷಾದದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಕೊನೆಯ ಆರು ತಿಂಗಳುಗಳಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ಜೂನ್ ಜುಲೈ ಆಗಸ್ಟ್ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ಅಕ್ಟೋಬರ್ ನವೆಂಬರ್ ಡಿಸೆಂಬರ್‌ನಲ್ಲಿ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳ ಬೆರೆ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಅಂಕಿಅಂಶಗಳಿಂದ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಸುಗ್ಗಿಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬೆರೆ ಬಿಡುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಸುಗ್ಗಿಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆ ಬೆರೆಗೆ ರೈತರು ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರು ಕಡಿಮೆ ಬೆರೆಗೆ ಕೊಂಡು ದಾಸಾನು ಮಳೆಯಲ್ಲಿ ಗೋಡಾನಿನಲ್ಲಿ ಹೋರ್ಟ್‌ಮಾಡಿ ಇಡುತ್ತಾರೆ. ಆಮೇಲೆ ಬೆರೆ ಏರಿಸುತ್ತಾ ಡಿಸೆಂಬರ್ ವರೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ನೋಡಬಹುದು. ಇದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಸರಕಾರ ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ? ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯ ಜುಲೈ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಗೋಡಾನಿನಲ್ಲಿ ಸೇರಿದ ನಂತರ ಈ ಆದಳಿತ ಯಂತ್ರದಲ್ಲಿ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ತುಂಬಿದೆ. ಇಂಥ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ರೈತನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಜಾರಿ ಮಾಡಿ ತರುವುದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟ. ಆದುದರಿಂದ ಜನರಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯ ಒದಗಿಸಬೇಕು ಎಂಬುದು ಬಹಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದುದು. ಸರಕಾರದ ನೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಬೇಕಾದುದು ಅಗತ್ಯ. ಪದೇಪದೇ ಅಥಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉಂಟಾದರೆ ರೈತನ ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡುವುದು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಒಂದು ವಿಷಯದ ಕಡೆ ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಗಮನ ಎಳೆಯಲು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಸರಕಾರದ ವಕ್ತಾರರೊಬ್ಬರು ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ:—

“Unemployment is the main problem facing the rural population, consequent on the agricultural operations being retarded

(ಶ್ರೀ ಎನ್. ಗೋಪಾಲ ಗೌಡ)

and resulted in loss of purchase power.....Majority of the people are hit hard...."

ಎರಡು ಲಕ್ಷ ಪರಾನ್ ಗೋಡಿ, ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಪರಾನ್ ಅಕ್ಕಿ ವ್ಯಾಗನ್ ಮೂಲಕ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇಂದು ರೈತನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಹಣವಿಲ್ಲ. ಧಾನ್ಯ ಕೊಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದರೂ ಕೂಡ ಹಣವಿಲ್ಲದ್ದರಿಂದ ರೈತನು ಹೇಗೆ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳಬೇಕು? ರೈತ ಧಾನ್ಯ ಪಾರಾಂ ಮಾಡುವಾಗ ಯೋಗ್ಯ ಬೆರೆ ದೊರೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಆತನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎನ್ನುವಾಗ ಅವನ ಹತ್ತಿರ ಹಣವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂದು ನಮ್ಮ ದೇಶದ 27 ಕೋಟಿ ಜನ ರೈತರ ಆದಾಯ ಮೂರು ಅಣಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಇರಾನ್ ಎಂದು ಲೋಕ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ರಾಮ ಮನೋಹರ ಲೋಹಿಯಾ ಅವರು ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕೆ ಅನೇಕರು ಆಶ್ಚರ್ಯ ಪಟ್ಟರು. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ರೈತನು ಕೊಂಡು ತಿನ್ನುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇಲ್ಲ. ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ರೈತ ಕಾಲ ಹೇಗೆ ಕಳೆಯಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಗೆ ಸರಕಾರ ತಿಳಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

4.30 P.M.

ಇನ್ನು ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿಬಿಟ್ಟರು. ದೊಡ್ಡದೊಡ್ಡ ಅಣೆಕಟ್ಟುಗಳಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹಾಕಿ, ಅದರಿಂದ ಸರಿಯಾದ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗಿಲ್ಲ, ಹಣದ ಉಬ್ಬರ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ, ಹಾಕಾಕಾರ ಉಂಟಾಗಿದೆ ಎಂದು. ಒಂದು ಅಂಶ ಸರಿ, ಏಕೆಂದರೆ ತುಂಗಭದ್ರೆ ಅಂಥ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಅಣೆಕಟ್ಟುಗಳಿಗೆ ಕೋಟ್ಯಾನ್ವಯ ಕೋಟಿಗಳ ರೂಪಾಯಿ ಹಾಕಿ ಇವತ್ತಿಗೂ ಪ್ರತಿಫಲ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. 60 ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿದ್ದು ನೀರು ಹೋಗಿ ಅದನ್ನು ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಶ್ರೀ ಗಾಂಜಿ ಎರಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದರು. 1956ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದ ಕರ್ಣಾಟಕವಾದಮೇರೆ ಮೇಜರ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ದವರು ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂದು, ಯಾವಯಾವ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ? ಮುಂಪಭ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಎಷ್ಟು ವರ್ಷವಾಯಿತು, ಎಷ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ? ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆಯೆಂದು ಯಾರೋ ಒಬ್ಬ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟರು. ಇಂಥ ದೊಡ್ಡದೊಡ್ಡ ಸುಳ್ಳುಗಳನ್ನು ಪುನುಕಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳಿ ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನುಳ್ಳಿನ ಮನುಕನ್ನು ಎಳೆದರೆ ಸತ್ಯವನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೆ ಎಂದು ತಮ್ಮನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇವತ್ತು ಬಂದಿಲ್ಲ ಅಲ್ಲ. ಆದಿಯಿಂದಲೂ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಅನೇಕ ತೊಂದರೆಗಳು ಬಂದಿವೆ. ಇವತ್ತು ನಾಗರಿಕ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಇದ್ದೇವೆ. ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು, ಪ್ರಕೃತಿ ಯನ್ನು, ಅದಷ್ಟು ಗಿದ್ದಿದ್ದೇವೆ. ಒಂದು ವಿಧವಾದ ಸರಕಾರ ಇದೆ. ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ಕೊಂಡು ಮೂರನೆ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದೇವೆ. ದೊಡ್ಡದೊಡ್ಡ ನೀರಾವರಿಗಳಿಗೆ ಹಣ ಹಾಕಿದಂತೆ ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿಗೂ ಹಾಕುವುದು ಮುಖ್ಯವೆಂದು ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿಗೆ ಒಬ್ಬ ಮಂತ್ರಿಯನ್ನೂ ಸೇವಕ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಮೂಲಕ ಟಾಂಟಾಂ ಹೊಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. 48 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಅಂದಾಜು ನಮ್ಮ ಕೈಲಿ ಇದೆ ಅಂತ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕೆಲವರು ತಿಳಿಸಿದರು. ನೀರಾವರಿ ಪಂಪುಸೆಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದರೆ, ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಇದ್ದರೆ ಪಂಪುಸೆಟ್ಟು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಎರಡು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಎರಡು ಸಿಟಿ ಬೋರ್ಡಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರು. ಏನು ಕೆಲಸ ನಡೆದಿದೆ? ಎಷ್ಟು ಕ್ಷುರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ನೋಡಿ. ಯಾವರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನೀವು ಬಾವಿ ತೋಡಿಸುತ್ತೀರ, ಎಷ್ಟು ಆಹಾರ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತೀರಾ ನಮ್ಮ ಕೈಗೆ ಸರಕಾರ ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ಒಬ್ಬ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದರು. ಹೌದು, ನಿಮ್ಮ ಕೈಗೆ ಸಿಕ್ಕಿ, ದೇಶ ಹತವಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ, ಮರಣಪೋಷು, ದೇಶದ ಆಹುತಿ ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಯಾರನ್ನು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಬರಗಾಲದಿಂದ ಅನ್ನವಿಲ್ಲದೆ ಸಾಯುವುದಕ್ಕೆ ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಸಾಯುವುದು ಯಾವುದಾದರೂ ನೆಪದಿಂದಲೇ, ನೇಣು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಸಾಯುತ್ತಾರೆ, ಇಲ್ಲ ಬಾವಿಗೋ, ಕೆರೆಗೋ ಬಿದ್ದು ಸಾಯುತ್ತಾರೆ, ಇಲ್ಲದೆಹೋದರೆ ಜ್ವರ ಪೀಡಿತರಾಗಿ ಸಾಯುತ್ತಾರೆ. ಪೋಸ್ಟ್‌ಮಾರ್ಟಮ್‌ನಲ್ಲಿ ಉಪವಾಸದಿಂದ ಸತ್ತ ಅಂತ ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಏಕೆಂದರೆ 2-3 ದಿನದ ಹಿಂದೆ ತಿಂದ ಸೊಪ್ಪು ಸದೆ ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ತಾವು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇವತ್ತು ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯವನ್ನು ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರಿಂದ ಸರಕಾರದ ಹತೋಟಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಪೂರ್ತಿ ವ್ಯಾಪಾರ

ಮಾಡದೆ ಇದ್ದರೂ, ಸರ್ಕಾರದ ಹತೋಟಿ ಈ ವ್ಯಾಪಾರದ ಮೇಲೆ ಇರಬೇಕು. ಒಬ್ಬ ಸ್ಟಾಕ್ ಯಾವತ್ತೂ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರಬೇಕು. ಹಿಂದೆ ಪುಣೆಯಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡದೊಡ್ಡ ರೈತರು ಜೋಳ, ರಾಗಿ ಸ್ಟಾಕ್ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಇಂಥ ದುಷ್ಪಾಲದಲ್ಲಿ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಈಗ ರಾಜ್ಯದ ಆಸೆಗೇ ಅಥವಾ ತಮ್ಮ ತೊಂದರೆಗಳಿಗೇ, ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ನಿಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಒಬ್ಬ ಸ್ಟಾಕ್ ಎಷ್ಟಿದೆ, ಎಷ್ಟು ಧಾನ್ಯ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಗೋಡಾನಿನಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೀರ ಅನ್ನುವುದು ನಮಗೆ ಬೇಕು. ಅದು ಇಲ್ಲದೆ ಹೋದರೆ, ನೀವು ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರಬಳಿಗೆ ಹೋದರೆ, ನಿಮ್ಮನ್ನು ಬಾಲ ಚೆಂಡು ಆಡಿಸಿದಹಾಗೆ ಆಡಿಸಿಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ನೀವು ಅವರನ್ನು ಏನೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನೀವು ಅವರ ದಯೆಗೆ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆಂದರೆ ಬಹಳ ತಪ್ಪಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರು ಯಾವತ್ತೂ ದಯಾದಾಕ್ಷಿಣ್ಯಕ್ಕೆ ಬಗ್ಗುವರಲ್ಲ. ಕಲ್ಕತ್ತೆಯಲ್ಲಾದ ಪ್ರಕರಣಗಳು ಇದನ್ನು ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸುತ್ತದೆ; ಗೋಡಾನಿಗಳ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿಯೇ ಹಣಗಳ ರಾಶಿಗಳನ್ನು ನೋಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ತಾವು ಇದನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಹತೋಟಿಗೆ ತರಬೇಕು. ರೈಸಿಮಿಲ್ಲುಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ವಶಪಡಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರ. ಅಥವಾ ಅವುಗಳ ಮೇಲೆ ಹತೋಟಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರ ಅನ್ನುವುದರಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮ ನೀತಿಯನ್ನು ಈ ಸಭೆಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಇವತ್ತು ಸಹಕಾರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಮೂಲಕ ಎರ್ರಾ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೂ ಸಾಕಷ್ಟು ಆಹಾರವನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅಗ್ಗ ದರದ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ತೆರೆಯಬೇಕು. ಹುಲ್ಲನ್ನೂ, ಮೇವನ್ನೂ ದನಗಳಿಗೆ ಸರಕಾರವೇ ಒದಗಿಸಬೇಕು, ಅಂತ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಈಗ ಮಳೆ ಬಂದ ತಕ್ಷಣ ಸುಧಾರಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ಕಾಲಕ್ರಮೇಣ, ಪರಂಪರೆಯಾಗಿ ಬಂದಂಥ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಪೆಟ್ಟು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ 99 ಜನ ಕಡುಬಡವರು; ಅವರಿಗೆ ತಿನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅಂಥ ಜನರನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಕೂಲಿಗಾರರಿಗೆ ನೇರವಾಗಿ ಅಕ್ಕಿ ಅಥವಾ ಗೋಧಿಯನ್ನು ಸರಬರಾಜು ಮಾಡಬೇಕು. ಸರಕಾರದವರು ಎಲ್ಲ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು. ಅವರು ಏನಾದರೂ ಮಾಡಿ ತಮ್ಮ ಜೀವನವನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು ಬದುಕಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವಂಥ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಕೇವಲ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರಿಗೆ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ಅಥವಾ ಅರಮನೆಯಿಂದ ಹೆಚ್ಚೆ ಇಡುವುದರಿಂದ ಏನೂ ಕೆಲಸವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

Message from the Legislative Council.

Mr. SPEAKER.—Before I call upon the other members to speak I want to inform the House that I have received, and communication that the Bangalore University Bill, 1964, as passed by the Legislative Assembly during the current session and transmitted to the Legislative Council, has been passed by the Legislative Council without any amendment.

SCARCITY CONDITIONS PREVAILING IN CERTAIN AREAS OF THE STATE.

(Motion to consider—Debate Contd.)

ಶ್ರೀಮತಿ ಬಸವರಾಜೇಶ್ವರಿ (ಮಾನವ).—ಸ್ವಾಮಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ಮುಂದಿರತಕ್ಕಂಥ ಸ್ಪೋಟಿಕ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಎರಡು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಅಪೇಕ್ಷೆ ಪಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ.

ಕೆಲವು ಕಡೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಮಳೆ ಬರದೇನೆ ಉಳುಮೆಯಾಗಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಮಳೆ ಬಂದರೂ ಕೂಡ ಸರಿಯಾದ ಬೆಳೆ ಆಗುವ ಸಂಭವವಿಲ್ಲ. ಅದ್ದರಿಂದ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಒಂದು ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆ. ಮುಂಗಾರು ಮಳೆ ಬಹಳ ಲೇಟ್ ಆಗಿ ಬಂದಿದೆ, ಮಳೆಗಳು ಆದರೂ ಕೂಡ ಜನರಿಗೆ ಬಹಳ ತ್ರಾಸ ಆಗಿದೆ.

(ಶ್ರೀಮತಿ ಬಸವರಾಜೇಶ್ವರಿ)

ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ಸರಕಾರದವರು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಅಕ್ಕಿ ಮತ್ತು ಗೋದಿಯನ್ನು ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ವಿತರಣೆ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ಸದಸ್ಯರು ತಮ್ಮ ಅಮೂಲ್ಯವಾದ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ವಿತರಣೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಎಲ್ಲಾ ಸ್ಟೇರ್ಸಿಟಿ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೂ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಅಕ್ಕಿ ಮತ್ತು ಗೋದಿಯನ್ನು ಸಕ್ಷೆಸ್ತು ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ. ಏಕೆಂದರೆ ತಾವು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಗೋದಿ, ಅಕ್ಕಿ ಸರಬರಾಜು ಮಾಡಿದ್ದೀ ಆದರೆ, ಜೋಳದ ಧಾರಣೆ ಕೆಲಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಬಹುದು. ಅದರಿಂದ ಕೆಲಮಟ್ಟಿಗೆ ಒಳಗೆ ಹೋಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಜೋಳ ಹೂರಕ್ಕೆ ತರುವ ಸಂಭವವಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅದನ್ನು ತಾವು ಗತಿಯಿಂದ ಸರಬರಾಜು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ.

ಈಗ ಶಾಶ್ವತ ಪರಿಹಾರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸರಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕೆಂಬ ಇಚ್ಛೆ ಇದೆ. ನಾನು ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೆ: ಸ್ಟೇಟ್ ರೆವೆಲ್ಯೂ ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಟಾಯಂ ಫಂಡ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು. ಈ ಫ್ಯಾಮಿನ್ ರಿಲೀಫ್ ಫಂಡು ಒರಗಾಲಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸತಕ್ಕಂಥ ಹಣವಾಗಿರಬೇಕು. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಫ್ಲಡ್ ರಿಲೀಫ್ ಫಂಡನ್ನೂ ಮಾಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ಮೂವತ್ತಮೂರು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಒಂದು ಫ್ಯಾಮಿನ್ ರಿಲೀಫ್ ಫಂಡ್ ಆಗುತ್ತಾ ಇದೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಬಸವರಾಜೇಶ್ವರಿ.—ಈ ಒಡ್ಡು ವೆಗೈರೆಗೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಹಣವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೋಲಿಡೀಕರಿಸಿ ಶಾಶ್ವತವಾದ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ತಾವು ಮಾರ್ಗ ಮಾಡಿ ಕೊಡಬೇಕು.

ತಾವು ಈಗ ನಲವತ್ತು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಯ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಇಂಡಿಯ ಸರಕಾರದ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದೀರಾ ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರ. ಈಗ ನೀರಾವರಿ ಇದ್ದ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟು ಸೌಕರ್ಯಗಳು ಬೇಕಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ವರ್ಕ್ ಗೆ ಬಾವಿಗಳು ಬೇಕಾಗುತ್ತವೆ, ಅಲ್ಲಿ ಕೇರಳವಾಗಿ ಹಣ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಬಾವಿಗಳನ್ನು ನೀರಾವರಿಗೆ ಮಾಡಿಕೊಡುವುದರಿಂದ ರೈತರಿಗೆ, ಬಹಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಹಿಡುವಳಿದಾರರಿಗೆ, ಬಹಳ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ.

ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಕಷ್ಟ ಎಂದರೆ ಸುಮಾರು ಎರಡು ಮೂರು ಎಕರೆ ಇರತಕ್ಕ ಹಿಡುವಳಿದಾರರು ಬಾವಿಗೆ ರೋನ್ ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತಿನವರೆಗೂ ಕಂದಾಯದ ಮೇಲೆ ಇಷ್ಟು ಪಟ್ಟು ಎಂದು ಹೇಳಿ ರೋನ್ ಕೊಡುವುದರಿಂದ ಮೂರು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ರೋನ್ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಏನು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ ಅದು ಬಡ ಜನರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಮಾರ್ಚ್ ರೇಟ್ ನಂತೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಸಣ್ಣ ರೈತರಿಗೆ ಈ ತರಹ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ಅರ್ಥಿಕಾಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಅಹಾರವನ್ನು ಕೂಡ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಹೆಚ್ಚು ಆಹಾರ ಬೆಳೆಯಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಒಂದು ದೊರದ ಮಾತಾಗಿ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ. ಸುಮಾರು ಎರಡು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೂ ಐ.ಪಿ. ಸೆಟ್‌ಗಳನ್ನು ಖರೀದಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಎರೈಕ್ಟಿಂಗ್ ಬೋರ್ಡಿನವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ, ಆದರೆ ಅದರ ವಿತರಣೆ ಮಾತ್ರ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಬಹಳ ಅಸಮಾಧಾನಕರವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ. ಪವರ್ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅವರು ವೈರ್ ಇಲ್ಲ ಅದು ಇಲ್ಲ ಇದು ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಸಲಹೆ ಎನೆಂದರೆ ಬ್ಲಾಕ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಆಫೀಸರುಗಳು ಬಹಳ ಮುಂದೆ ಇದ್ದಾರೆ, ಅವರಿಗೆ ಅಷ್ಟಾಗಿ ಕೆಲಸವೂ ಕೂಡ ಇಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರನ್ನು ಈ ಟೈಂನಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಪ್ರತಿ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲೂ ಅವರು ತಿರುಗಾಡಿ ಎಲ್ಲ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದಿದ್ದಾರೆ ಎಲ್ಲ ಬಾವಿಗಳಿಗೆ ಪಂಪ್ ಸೆಟ್ಟುಗಳು ಬೇಕನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಕನ್‌ಸಾಲ್ಟೇಷನ್ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಕೊಟ್ಟರೆ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ರೀತಿ ಒಂದು ರಿಪೋರ್ಟನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಂಡು ಪ್ರತಿ ಜಿಲ್ಲೆಗೂ ಪಂಪ್‌ಸೆಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅದೂ ಅಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಎರೇ ಜಮೀನು ಬಹಳ ಇದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಆಹಾರ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬೆಳೆಯಬೇಕು, ಜೋಳ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬೆಳೆಯಬೇಕೆಂದರೆ ನಮಗೆ ಬಂದಿರುವ ಕಷ್ಟ ಎಂದರೆ ಗೊಬ್ಬರಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಗರಿಕೆ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಶ್ನೆಯಾಗಿದೆ. ಎಲ್ಲೆಯವರೆಗೆ ಈ ಗರಿಕೆಯನ್ನು ಇನ್ಯಾಡಿಕೇಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅದುವರೆಗೆ ಎಷ್ಟು ಬೆಳೆಯಬೇಕೆಂದು ಅಪೇಕ್ಷೆ ಪಡುತ್ತೇವೆಯೋ ಅಷ್ಟು ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದ ಮಾತಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಗರಿಕೆಯನ್ನು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ನಿರ್ಮೂಲ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲಾ ರೈತರಿಗೂ ಸಾಧ್ಯ

ವಿಲ್ಲ. ಟ್ರಾಕ್ಟರ್‌ಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕೆಂದರೆ ಎಕರೆಗೆ ನಲವತ್ತು ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದರ ಇರ್ಪಾಡಿಕೆಪನಿಗೆ ಒಂದು ಪ್ರೋಗ್ರಾಂನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದ್ದೇ ಆದರೆ ಅದರಿಂದ ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ಹಾಕುವುದಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಬಹಳ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯಲ್ಲೂ ಕಾಂಟೂರ್ ಬಂಡಿಂಗ್‌ನ್ನು ಏನೋ ತಾವು ಹಾಕಿಸಬೇಕೆಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಆದರೆ ಅದರ ಪ್ರೊಸೀಜರ್ ತುಂಬಾ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಅಂತೂ ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ. ಇಡೀ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಒಬ್ಬರು ಇಬ್ಬರು ಆಫೀಸರು ಇದ್ದಾರೆ ಪೀಗಿರುವಾಗ ಕೊಟ್ಟಂತಹ ದೆಡ್ಡು ರಾಸ್ತೆ ಆಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಈ ಒಡ್ಡುಗಳ ಸಮೃದ್ಧಿ ಅಂತೂ ಬೇಕೇ ಬೇಕು. ಕೆಂಪು ಜಮೀನಿಗೆ ಹಾಕುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ ಕರೀ ಜಮೀನಿಗೆ ಬೇಡ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ, ಆ ರೀತಿ ಅಲ್ಲ ಅದನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಜಮೀನಿಗೂ ಹಾಕಿಸಬೇಕು ಹದಿನೈದು ಇಂಚು ಮಳೆ ಇರತಕ್ಕ ಜಮೀನಿಗೆ ಈ ಬಂಡಿಂಗನ್ನು ಹಾಕುವುದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಆಹಾರ ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೂ ಸಹ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಕಾಂಟೂರ್ ಬಂಡಿಂಗ್‌ನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗೂ ಎಕ್ಸ್‌ಟೆಂಡ್ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದರ ಒಂದು ಪ್ರೊಸೀಜರ್ ಏನಿದೆ ಇದು ಬಹಳ ತಾಸದಾಯಕವಾಗಿದೆ ಅದರಿಂದ ಬಹಳ ವಿಳಂಬವಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಈ ಎಲ್ಲಾ ಕೆಲಸಗಳನ್ನೂ ಮಾಡಬೇಕು. ಮತ್ತು ಸ್ಟೇರ್ಟಿಟಿ ಏರಿಯಾದಲ್ಲಿ ಕಾಂಟೂರ್ ಬಂಡಿಂಗ್ ಪ್ರೋಗ್ರಾಂನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕೇವಲ ಇನ್-ಕಂಪ್ರೀಟೆಡ್ ರೋಡ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಸರ್ವೆ ಆಗಿದೆ, ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಕಾಂಟೂರ್ ಬಂಡಿಂಗ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದು ನಿರ್ಧಾರವಾಗಿದೆ ಅಂತಹ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಇವೆರಡು ಕೆಲಸಗಳನ್ನೂ ಒಟ್ಟಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜನರಿಗೆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೂ ಸಹ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ರೈತರು ಹೆಚ್ಚು ಆಹಾರ ಬೆಳೆಯಬೇಕೆಂದು ಎಲ್ಲರೂ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಈ ದಿವಸ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ, ನೀರಾವರಿ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆಸುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇವತ್ತು ರೈತರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಾ ಇರತಕ್ಕ ಗೊಬ್ಬರ ಮಾತ್ರ ಸರಿಯಾಗಿ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಕೆಮಿಕಲ್ ಫಾರ್ಟಿಲೈಸರ್ ಧಾರಂಜಿ ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ರೈತನೂ ಅದನ್ನು ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ನಾನು ಪ್ರತಿ ಸಲಪೂ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ಸೂಪರ್ ಫಾಸ್‌ಫೇಟ್‌ಗೆ ಗವರ್ನಿಂಗ್‌ಮೆಂಟ್ ಇಂಡಿಯಾದವರು ನಂಬಿ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ, ತಾವು ಇಷ್ಟತೈದು ಪರ್‌ಸೆಂಟ್ ಕೊಟ್ಟು ಅದನ್ನು ಸಪ್ಲೈ ಮಾಡಿರಿ ಎಂದರೆ ಅದನ್ನು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ದಯವಿಟ್ಟು ಸಬ್ಸಿಡೆನ್ಸ್ ರೇಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಸೂಪರ್ ಫಾಸ್‌ಫೇಟ್‌ನ್ನು ಮತ್ತು ಕೆಮಿಕಲ್ ಮೆನ್ಯೂರ್‌ನ್ನು ರೈತರಿಗೆ ಒದಗಿಸುವ ವಿರ್ಪಾದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯಂ ಅವರು ಆರನೇ ತಾರೀಖು ಬರುತ್ತಾರೆ ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅವರ ಮುಂದೆ ಇಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಡೀಸರ್ ರೇಟ್ ಬಹಳ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಡೀಸರ್ ಪಂಪ್ ಸೆಟ್ಸ್ ಮತ್ತು ಎರೆಕ್ಟರ್ಸ್ ಪಂಪ್ ಸೆಟ್ಸ್ ಎರಡನ್ನೂ ಸಹ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಈಗಿನ ರೇಟ್‌ನಂತೆ ಡೀಸರ್ ಸೆಟ್ಸ್‌ನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕೆಂದರೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ, ಅದನ್ನೂ ಕೂಡ ರಿಯಾಯಿತಿ ದರದಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸುವಂತೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯನ್‌ನಲ್ಲಿ ಮುಕ್ತಾಲು ಭಾಗ ತುಂಗ ಭದ್ರಾನದಿ ನೀರು ಬರುತ್ತಾ ಇದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗೋಪಾಲ ಗೌಡರು ನೀರು ಹರಿಯುತ್ತಾ ಇದೆ, ಯಾರೂ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ, ಅಣೆಕಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ದುಡ್ಡು ದುರುಪಯೋಗವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದರು. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯನ್‌ನಲ್ಲಿ ಜನರು ನೀರನ್ನು ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲ ತುಂಬಾ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬೆಳೆ ಬೆಳೆದಿದ್ದಾರೆ ಅವರಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲೂ ಕೂಡ ನೀರಿನ ಅಭಾವ ಇಲ್ಲ, ಆದರೆ ಸಿಂಧನೂರಿನಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ. ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ನಾನು ರಾಯಚೂರು ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡಿ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಅಲ್ಲ ಯಾವ ರೀತಿ ನೀರಿನ ಉಪಯೋಗ ವಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ ಎಂಬುದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಐದು ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ ತರೀ ನಲ್ಲಿ ಎರಡೂವರೆ ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ ಕೂಡ ಇನ್ನೂ ಆಗಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಬಸವರಾಜೇಶ್ವರಿ.—ನಾನು ನಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರದ ವಿತರವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ಸಿಂಧನೂರಿನ ವಿಷಯ ಬೇರೆ. ಅದು ದೇವರ ಎಕೋಪಕ್ಸ್ ಆದಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲ ಸ್ವಲ್ಪ ನಿಧಾನವಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಅದರೂ ಕೂಡ ಇನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ದಿವಸದಲ್ಲೇ ಆ ಏರಿಯಾ ಡೆವಲಪ್ ಆಗತಕ್ಕ ಸಂಭವ ಇದೆ, ಮಾನವ ಮತ್ತು ಗಂಗಾವತಿ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ನೋಡಿದ್ದರೆ ಈ ತರಹ ಟೀಕೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿರಲಿಲ್ಲ. ಆ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಡೆವಲಪ್ ಆಗುತ್ತಾ ಇವೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ. ಸರ್ಕಾರ ತುಂಗಭದ್ರ ಮೇಲು ಭಾಗದಲ್ಲೂ ಒಂದು ಅಣೆಕಟ್ಟು ಕಟ್ಟಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಮಾಡಿ ಬಳ್ಳಾರಿ, ಮತ್ತು ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಕೊಪ್ಪಳ, ಯಲಬುರ್ಗಿ, ಕುಷ್ಟಗಿ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿಗೆ ಅವಕಾಶವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಅದಲ್ಲದೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲೂ ಅನೇಕ ಹಳ್ಳಿಗಳಿವೆ. ಎಲ್ಲ ಕೆರೆ ಕಟ್ಟಬೇಕು ಎಂದು ಸರ್ವೆಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆದಿದೆ. ಅದಷ್ಟು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಮಧ್ಯಮ ನೀರಾವರಿ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಬಾವಿಗಳಿಗೆ ಸಾಲ ಕೊಡುವಾಗ ಕೆಲವು ರೈತರು ಬಾವಿ ತೆಗೆದಿದ್ದಾರೆ, ಅವರಿಗೆ 3 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಾಗಿದೆ, ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕಲ್ಲು ಸಿಕ್ಕುವುದರಿಂದ ನೀರು ಬೀಳಬೇಕಾದರೆ ಬಹಳ ಆಳವಾಗಿ ಬಾವಿ ತೆಗೆಯಬೇಕಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಹಣದಲ್ಲಿ ಬಾವಿ ಪೂರ್ತಿ ತೆಗೆದು ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ; ಇದನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಕಡೆ ಬೇಡಿಕೆ ಇರುವ ಕಡೆ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಕೊಟ್ಟು ನೀರಾವರಿ ವ್ಯವಸಾಯಮಾಡಲು ಅನುಕೂಲ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಅಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಪಂಪುಸೆಟ್ಟುಗಳಿಗೆ ಸುಮಾರು ಒಂದು ಸಾವಿರ ಅರ್ಜಿಗಳು ಬಂದಿವೆ. ಅದರ ಕೆಲವು 10 ಐ. ಪಿ. ಸೆಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನೂ ಅಧಿಕ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಜನರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ನೂರು ಜನರಿಗೆ ದೀಪರ ಅಯಿರ್ ಎಂಜಿನ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ; ಇನ್ನೂ 1,200 ಮಂದಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಕೇಳಿದರೆ ಕಂಬ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದೇವೆ, ರೈನು ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದೇವೆ, ಆದಾದ ನಂತರ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಅದರಲ್ಲೂ ಆಗಿ ಕೊಡುವ ಹೊತ್ತಿಗೆ ರೈತರ ಗತಿಯೇನಾಗುತ್ತದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಯಾರೂ ಗಮನಿಸಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಬೆನ್ನೆಲುಬಿನಂತೆ ರೈತ ಇದ್ದಾನೆ ಎಂದು ಬಾಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಸೇಕಡ 80 ಮಂದಿ ರೈತರಿದ್ದರೂ ಹೊರದೇಶದಿಂದ ಕಾಳನ್ನು ತರಿಸುತ್ತಿರುವುದು ದುರ್ದೈವದ ಸಂಗತಿ. ಅದುದರಿಂದ ರೈತರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನಕೊಟ್ಟು ಅವರು ಸಾಕಷ್ಟು ಬೆಳೆಯಲು ಅವಕಾಶಮಾಡಬೇಕು. ಅವರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಬೀಜ, ಗೊಬ್ಬರ, ಎಂಜಿನ್, ಬಾವಿಗಳ ಸಾಲ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕೊಟ್ಟು ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ. ಈಗ ಧಾರಣೆ ಬಹಳವಾಗಿ ಏರಿತಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣರು. ಅವರು ಜೀವನಾವಶ್ಯಕವಾದ ವಸ್ತುಗಳ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಕಂದಾಯ ಹಾಕಿ ಬೆರೆ ಏರುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಎರಡೂ ಅನೇಕ ವಿಧವಾದ ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ಬೆರೆ ಎರಲು ಅವಕಾಶಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಕಡಮೆ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕಿ ಬೆರೆ ಇಳಿಯುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನೂಟಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ಮಾತು. ಈಗ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಅಕ್ಕಿ ತರಿಸುವುದಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ನಾನೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಹಾಕಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ತುಂಗಭದ್ರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಗಂಗಾವತಿ ಮತ್ತು ಕೊಪ್ಪಳ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದ 10 ಸಾವಿರ ಚೀಲ ನೆಲ್ಲು ಅಂಥಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದೆ. ಅದು ಹೇಗೆ ಹೋಯಿತು ಎಂಬುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಏಕೆ ಹೋಯಿತು, ಯಾರು ಅದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟರು ಎಂಬುದನ್ನು ವಿಚಾರಮಾಡಿ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇಷ್ಟನ್ನು ಹೇಳಿ ದಯಮಾಡಿ ಎಲ್ಲ ಸಲಹೆಗಳನ್ನೂ ಗಮನಿಸಿ ತೀವ್ರ ಪರಿಹಾರ ಕ್ರಮವನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ಜಿ. ದುಗ್ಗಪ್ಪ (ಹೊಳೆರೆ):—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈಗ ಸಭೆಯ ಮುಂದಿರುವ ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಕಂದಾಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಂಡಿಸಿರುವ ಸೂಚನೆಯ ಮೇರೆ ಕೆಲವೊಂದು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ರಾಜ್ಯದ ಕೆಲವು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಆಹಾರದ ಅಭಾವ ತರಬೋಲಿದೆ. ನಾನು ಆರಿಸಿ ಬಂದಿರುವ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲೂ ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಈಗ ತರಬೋಲಿದೆ. ಚಿತ್ರದುರ್ಗದಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಇದೇನೂ ಹೊಸದಲ್ಲ. ಈಗಿನ ಕಷ್ಟ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯ ಏಷ್ಟು ಕಷ್ಟ ಸಹಿಸುತ್ತೆ ಹೊರಲು ಸಾಧ್ಯವೋ ಅಷ್ಟನ್ನು ಸಹಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ. ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹಠೋಲಿಗಾಗಿ ಬಾರಿದೆ. ಇದನ್ನರಿತು ಸರ್ಕಾರ ಕೆಲವು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಗೊಂಡಿದೆ. ಇನ್ನೂ ಅನೇಕವಾಗಿ ಕೈಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಡೆಯಲು ಆ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಈಗ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಎರಡು ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ಮನವಿಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಒಂದು ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪೂರ್ವ ಭಾಗದ ಚಳ್ಳಕೆರೆ, ಹರಿಹರ, ದಾವಣಗೆರೆ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹದಗೆಟ್ಟಿದೆ. ಹಿಂದೆ ಹೊಳೆರೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕಣಜ ಎಂದು ಹೆಸರುವಾಸಿಯಾಗಿತ್ತು. ಅಂಥ ಕಡೆ ಕೂಡ ಜನರು ಕಂದಾಯ ಕೊಡಲು ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಸೊಸೈಟಿ ಮುಂತಾದ ಕಡೆಗಳಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವ ಸಾಲವನ್ನು ವಾಪಸ್ಸು ಕೊಡದೆ ಬಾಕಿಗಾಗಿ ಸ್ವತ್ತನ್ನು ಹರಾಜು ಮಾಡುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ಹಿಂದೆ ಕೇಳಿದ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು, ಈ ದಿವಸ ಕಡ್ಡಾಯಮಾಡಿ ಹರಾಜುಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಜನರಲ್ಲಿ ಹಣ ವಿಲ್ಲ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳೇನೋ ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ 20—30 ಇಂಚು ಮಳೆ ಬರುವುದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕ. ಆದರೆ ಈ ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ

(ಶ್ರೀ ಜಿ. ದುಗ್ಗಪ್ಪ)

ಯಾವ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಬಂತು ಎಂದರೆ ಎರಡು ಮುಖ್ಯವಾದ ಮಳೆಗಳು ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬಾರದಿರುವುದು. ಅದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಳೆ ಭರಣಿ ಮಳೆ. ಅದು ಹೋದರೆ ಕಷ್ಟ. ಅನೇಕ ಕಡೆ ಜೋಳದ ಬತ್ತನೆ ಆಗಿದ್ದು. ರಾಗಿ ಬೆಳೆಗೆ ಬೇಕಾದ ಚಿತ್ತ ಮಳೆ ಬಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾದರೆ ರೈತರೇನು ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯ? ರೈತರನ್ನು ನಂಬಿರುವ ಕೂಲಿಗಾರರಿಗೆ ಸಹ ಕೆಲಸವಿಲ್ಲ. ಕೊಂಡು ತಿನ್ನಲು ಕಾಳಿಲ್ಲ, ಹಣವಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ಹರಪನಹಳ್ಳಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಿಂದ ನೂರಾರು ಜನರು ಶಿವಮೊಗ್ಗಕ್ಕೆ ಕೆಲಸಕ್ಕಾಗಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ.

ನಾನು ಏಕೆ ಇದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಎಂದರೆ ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಾರದಂತೆ ಸರಕಾರ ಏನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ. ಯಾವುದಾದರೂ ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಬಹುದು ಮತ್ತು ಯಾವ ಯಾವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಸರಕಾರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಲು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಪರಿಹಾರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದರಲ್ಲಿ ಎರಡು ವಿಧಗಳಿವೆ, ಒಂದು ಶಾಶ್ವತವಾದ ಪರಿಹಾರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು, ಇನ್ನೊಂದು ತಕ್ಷಣ ಜನರಿಗೆ ಒದಗಿರತಕ್ಕ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾದ ಕೆಲವು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು. ಸರಕಾರ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ತುತ್ಕಾಲಿರುವವರಿಗೆ ತಕ್ಷಣ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಕೊಡಲು ಸರಕಾರ ಗೋಕುಟಿಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಮತ್ತು ಇತರ ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಅವರಿಗೆ ಜೀವನ ನಡೆಸಲು ಒಂದು ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಶಾಶ್ವತವಾದ ಪರಿಹಾರ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಕ್ರಮಗಳಿವೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಹೇವರ ದಯ ದಿಂದ ಅನೇಕ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಭೂಮಿಯ ಕೆಳಗೆ ಅಂಡರ್ ಗ್ರೌಂಡ್ ವಾಟರ್ ಟೇಬಲ್ ಎನ್ನುವಂತೆ ನೀರು ಮೇಲು ಭಾಗದಲ್ಲೇ ನಿಗುತ್ತದೆ. ಇದೊಂದು ಇಲ್ಲಿರುವ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ. ಇದನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಇಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕಪಿರಿ ಬಾವಿಗಳಿವೆ, ನಡಸಿದ್ವೆಸ್ ರೂಲ್ಸ್ ಪ್ರಕಾರ ಲಿಬರರೈಸ್ತ್ ರೂಲ್ಸ್ ಪ್ರಕಾರ ಈಗ ಬಾವಿಗಳಾಗಿ ಗ್ರಾಂಟುಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಬೇಕು. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಎಷ್ಟು ಬಾವಿಗಳನ್ನು ಸರಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದನ್ನು ಕೆಲವು ಅಂಕ ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿರುತ್ತದೆ. 1962-63ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಬಾವಿಗಳಾಗಿ ಮಂಜೂರಾತಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಹೀಗೆ ಇದೆ. ಚಿತ್ರದರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯಿಂದ 604 ಅರ್ಜಿಗಳು ಬಂದುದಕ್ಕೆ 42 ಬಾವಿಗಳಿಗೆ ಮಂಜೂರಾತಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಚಳ್ಳಕೆರೆಯಲ್ಲಿ 380 ಅರ್ಜಿಗಳು ಬಂದುದಕ್ಕೆ 35 ಕ್ಕೆ ಮಂಜೂರಾತಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಹಿರಿಯೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಿಂದ 180 ಅರ್ಜಿಗಳು ಬಂದುದಕ್ಕೆ 5 ಮಂಜೂರಾಗಿವೆ. ಮೊಳಕಾಲ್ಲೂರಿನಿಂದ 212 ಅರ್ಜಿಗಳು ಬಂದುದಕ್ಕೆ 13 ಮಂಜೂರಾಗಿವೆ. ದಾವಣಗೆರೆಯಿಂದ 116 ಅರ್ಜಿಗಳು ಬಂದರೆ 5 ಬಾವಿಗಳು ಮಾತ್ರ ಮಂಜೂರಾಗಿವೆ. ಹೊಳಲ್ಕೆರೆಯಿಂದ 140 ಅರ್ಜಿಗಳು ಬಂದುದಕ್ಕೆ 10 ಮಾತ್ರ ಮಂಜೂರಾಗಿವೆ. ಇದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಸರಕಾರದವರು ಬಾವಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ತಾತ್ಕಾರ ಭಾವದಿಂದ ಇದ್ದಾರೆನ್ನುವುದು ಇದರಿಂದ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೋಡಲು ಬೇಗನೆ ಸರಕಾರ ಅವಕಾಶಕೊಟ್ಟರೆ ಇದರಿಂದ ಇಮ್ಮೀಡಿಯಟ್ ರಿಲೀಫ್ ಬರುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿರುವ ಜನಕ್ಕೆ ತಕ್ಷಣ ಕೆಲಸ ಕೊಟ್ಟಂತೆಯೂ ಆಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿರುವ ಜನರನ್ನು ಇನ್ನೊಬ್ಬರ ಹತ್ತಿರ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸುವುದಕ್ಕೂ ಅವಕಾಶವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಬಾವಿಗಳನ್ನು ಬೇಗನೆ ತೋಡುವುದರಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ತಕ್ಕ ಪ್ರತಿಫಲ ನಿಗುತ್ತದೆ. ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕಿಂತ ರೈತರಿಗೆ ತಕ್ಷಣ ಕೆಲಸಕೊಡುವಂತಹ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದರೆ ರೈತ ತನ್ನ ಜಮೀನನ್ನೇ ಉತ್ತಮಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಮತ್ತು ತನ್ನ ಅಸಿಯನ್ನು ಉತ್ತಮಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಆಸಕ್ತಿಯು ಅವರಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಅವರಿಗೆ ತಕ್ಷಣ ಪ್ರತಿಫಲ ಬರುತ್ತದೆ. ಶಾಶ್ವತವಾದ ಪರಿಹಾರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ಇದೂ ಒಂದು. ನಮ್ಮ ಚಿತ್ರದರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಅಥಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಾಗ ಅಗಿದ್ದ ರಾಜಮನೆತನದವರು ಎಂದರೆ ಶ್ರೀಮನ್ಮಾಲ್ವಡಿ ಕೃಷ್ಣರಾಜಪೇಡೆಯ ರವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ವಾಣಿಜಿರಾಸ ಸಾಗರ ಎಂಬ ಕಚ್ಚಿಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಇಂದು ಅದು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಇರಿಗೇಷನ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಬಳ್ಳಾರಿ, ಹರಪನಹಳ್ಳಿ ಮತ್ತು ಚಿತ್ರದರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಗಳು ಬರಗಾಲಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾದಾಗ ಅಲ್ಲಿನ ಜನಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಗಳು ನಿಗುತ್ತಿರುವುದು ಎಂದು ಈಗಲೂ ಅಲ್ಲಿರುವ ಹಿಂದಿನ ಕೆಲವು ಪೂರ್ವಿಕರು ಹೇಳುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಅಗಿದ್ದ ಪೂರ್ವಿಕರು ಮಾರಿ ಕಣಿವೆ ಅಥವಾ ವಾಣಿಜಿರಾಸ ಕಚ್ಚಿಯನ್ನು ರಾಜಮನೆತನದವರು ಕಟ್ಟಿದುದರಿಂದ ಇಂದು ಅದು ಒಳ್ಳೆಯ ನಂದನವನ ದಂತೆ ಆಗಿದೆ. ಈಗಲೂ ಅಲ್ಲಿನ ಜನ ನೆನಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗೇ ಈಗ ಚಿತ್ರದರ್ಗದ

ಹತ್ತಿರ ಜಿನಿಗೆ ಹಳ್ಳ ಎಂದು ಇದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದ ಮಳೆ ನೀರು ಯಥೇಚ್ಛವಾಗಿ ಹರಿದು ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ಅದನ್ನು ನಾಯಕನಹಟ್ಟಿ ಕೆರೆವರೆಗೆ ತಿರುಗಿಸಿಕೊಟ್ಟರೆ ಅದರಿಂದ ನಾಯಕನ ಹಟ್ಟಿಯವರೆಗೆ ಇರತಕ್ಕ ಹಳ್ಳಿಗಳೆಲ್ಲಾ ಒಂದು ವ್ಯಾಲಿಯಂತೆ ನೀರಾವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯವರೇ ಆದುದರಿಂದ ಅವರಿಗೂ ಇದರ ಪೂರ್ಣ ಸ್ಥಿತಿ ಗೊತ್ತು. ಅವರೂ ಕೂಡ ಇದನ್ನು ಅದಷ್ಟು ಬೇಗ ಮಾಡಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಈಗ ಪಿ.ಡಬ್ಲ್ಯು.ಡಿ. ಇರಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳು ಮಂಜೂರಾಗಿವೆ ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಹಣವೂ ಇದೆ. ಸ್ತ್ರೀಮುಗಲು ತಯಾರೂ ಆಗಿವೆ. ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿ ಜನಕ್ಕೆ ಕೆಲಸವೂ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ನಮಗೆ ತಿಳಿದ ಹಾಗೆ ಭದ್ರಾ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟು ಮಾಡಿದುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಕಡೆಯ ಎಷ್ಟೋ ಜನಗಳಿಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಗಳೂ ಸಿಕ್ಕಿದವು ಮತ್ತು ಅವರು ತಮ್ಮ ಜೀವನವನ್ನೂ ಸಾಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈಚೆಗೆ ಒಂದು ಮಾಸ್ಟರ್ ಪ್ಲಾನ್ ಫಾರ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಸ್ತ್ರೀಮ್ಸ್ ಎಂದು ಮಾಡಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ಕೆರೆಗಳ ಕೆಲಸ ವನ್ನು ಮಾಡಲನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇದ್ದಾರೆಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ನಮ್ಮ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಚಳ್ಳಕೆರೆ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿರುವ ಎಷ್ಟೋ ಕೆರೆಗಳನ್ನು ರಿಪೇರಿ ಮಾಡುವ ಕೆಲಸಗಳು ಜನಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನೂ ಅಂತಹ ಮಾಸ್ಟರ್ ಪ್ಲಾನ್ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಈಗಲಾವರೂ ಬೇಗನೆ ಅಂತಹ ಒಂದು ಪ್ಲಾನನ್ನು ತಯಾರುಮಾಡಿ ಯಾವ ಯಾವ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತಕ್ಷಣ ಕೈಗೊಳ್ಳಬಹುದು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಆಗ ಶಾಶ್ವತ ವಾದ ಪರಿಹಾರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಪದೇ ಪದೇ ವರ್ಷ ವರ್ಷ ಇಲ್ಲಿ ನಾವು ಮಳೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಲೇ ಬರುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇಂತಹ ಕ್ರಮ ಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದು ನೂಕುವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿರುವುದು ಬೆರೆಗಳ ವಿಚಾರಗಳು, ಬೆರೆಯಂತೂ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ, ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಜೀ ವೀರಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ದಾವಣಗೆರೆಯಲ್ಲೇ ಒಂದು ಕ್ಲಿಂಚಾರ್ ಜೋಳಕ್ಕೆ 68 ರೂಪಾಯಿ ಗಳಷ್ಟು ಎಂದು ಆದರೆ ನಾವೆಂದೂ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿನ ಬೆರೆಯನ್ನು ಯಾವಾಗಲೂ ಕೇಳಿರಲಿಲ್ಲ. ಬೆರೆಗಳನ್ನು ತಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಈಗಾಗಲೇ ಕೆಲವರು ಕೆಲವು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ನೂಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಒಂದು ವಿಚಾರ ಇಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸುಗ್ಗಿಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಭತ್ತ ಬೆಳೆ ಬರುವಾಗ ಪ್ರಾಡ್ಯುಸ್ ಲೋನ್ ಎಂದು ಬ್ಯಾಂಕುಗಳವರು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಮಧ್ಯಸ್ಥ ಗಾರರಾದವರು ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಗೋಡೆನುಗಳಲ್ಲಿ ಭತ್ತವನ್ನು ತುಂಬಿಕೊಂಡು ಅದರ ಬೆಲೆ ಜಾಸ್ತಿ ಯಾಗುವವರೆಗೂ ಕಾಯುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಬೆಲೆ ಹೆಚ್ಚಾದ ಮೇಲೆ ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮಾರಿ ಹೆಚ್ಚು ಲಾಭ ಸಂಪಾದಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದ ರೈತನಾದವನು ಬೆಳೆದ ದವಸಕ್ಕೆ ಅವನಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಬೆಲೆ ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅವನು ಮೊದಲೇ ಸುಗ್ಗಿಯಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆ ಬೆಲೆಗೆ ಮಾರಿರುತ್ತಾನೆ. ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಪ್ರಾಡ್ಯುಸ್ ಲೋನ್ ಎಂದು ದಳ್ಳಾಳಿಗಳಿಗಾಗಿ ಕೊಡುವುದರ ಮೇಲೆ ಸರಕಾರ ಸ್ವಲ್ಪ ಹತ್ತೋಟು ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ದವಸದ ದಾಸ್ತಾನಿರಬೇಕು ಎಂದು ನಿಗದಿ ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಬ್ಯಾಂಕು ಗಳವರೂ ಕೂಡ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣವನ್ನು ಅಡ್ಡಾನ್ಸ್ ಮಾಡಬಾರದು ಎಂದು ನೂಚನೆಗಳನ್ನು ಕೊಡ ಬಹುದು. ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಈಗ ಬೆರೆಗಳು ಕೈ ನಿಲುಕದ ಹಾಗಿರುವಂತೆ ಹೋಗಲು ಅವಕಾಶ ಎಲ್ಲದಂತೆ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗಾದರೂ ಚೆಕ್ ಮಾಡಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಇಷ್ಟನ್ನು ಹೇಳ ನನ್ನ ಮಾತಗಳನ್ನು ಮುಕ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಡಿ. ಮುನಿಚೆನ್ನಪ್ಪ (ಬೆಂಗಳೂರು ಸೌತ್).—ಸ್ವಾಮಿ, ನಾನು ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಎಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಈಗ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಬರಗಾಲದ ವಿಚಾರವಾಗಿ. ಈಗಾಗಲೇ ಅನೇಕರು ಒಳ್ಳೆಯ ರಚನಾತ್ಮಕವಾದ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಬಗ್ಗೆ ಅದರ ವಿಚಾರವನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಸರಕಾರದ ಮುಂದೆ ಇಡಲು ನಾನು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಯಾವ ನಾಲೆಯೂ ಇಲ್ಲ ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಎರಡು ಮೂರು ವರ್ಷ ಗಳಿಂದಲೂ ಸರಿಯಾಗಿ ಮಳೆಯೂ ಇಲ್ಲವೆ ಬೆಳೆಗಳೂ ಆಗದೆ ಜನ ತುಂಬಾ ಕಷ್ಟಪಡುತ್ತಲಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ಕೆರೆಗಳು ಮತ್ತು ಬಾವಿಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ನೀರಿಗೆ ಬೇರೆ ಆಸರೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. 10-12 ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಅಂದಾಜಾಗಿತ್ತು ಎಷ್ಟೋ ಕೆರೆಗಳನ್ನು ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಅಂತಹ ಕೆರೆ ಗಳಿಂದ ನೀರು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಶಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇನ್ನು ಮುಂದಾದರೂ ಇಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಸಣ್ಣ ಕೆರೆಗಳ ರಿಪೇರಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರೂ ಅವರು ಇನ್ನೂ ಅದನ್ನು ಮನಸ್ಸಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲ.

(ಶ್ರೀ ಡಿ. ಮುನಿಚನ್ನಪ್ಪ)

ನಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಕೆರೆಗಳ ವಿಚಾರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಕೆಲಸಗಳಾಗಿವೆ. ಕಳೆದ 10-12 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕೆರೆಯ ರಿಪೇರಿಯನ್ನೂ ಸಹಿತಾ ಕೈಗೊಂಡಿಲ್ಲ. ದಯವಿಟ್ಟು ಸರ್ಕಾರದವರು ನಮ್ಮ ಕಡೆಗೆ ಅವರ ದಯೆಯನ್ನು ಹರಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಡತಕ್ಕ ಗ್ರಾಂಟ್ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ. ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಗ್ರಾಂಟನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ವಿನಯದಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳ ಬೆರೆ ದಿನದಿನಕ್ಕೂ ಏರುತ್ತಿವೆ. ಬಡವರಿಗೆ ಕೊಂಡು ತಿನ್ನುವುದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಡೆಲ್ಲಿಯಿಂದ ದಾಸ್ತಾನು ತರಿಸಿ ಇಲ್ಲಿ ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡುವುದಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದರು. ಇದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿತರಣೆಯಿಂದ ಹಂಚತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ವಿನಯದಿಂದ ಅವರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಈಗ ರೈತರಲ್ಲಾ ಮಳೆಯಿಲ್ಲದೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಪಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಅವನ ಮೇಲೆ ಒಂದಕ್ಕೆ 4ರಷ್ಟು, 5ರಷ್ಟು, 6ರಷ್ಟು ಕಂವಾಯವನ್ನು ಏರಿಸಿರತಕ್ಕದ್ದು ನ್ಯಾಯವಾದುದಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಹಾಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ರೈತರ ಬಗ್ಗೆ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡದೆ ಅವರಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸರ್ಕಾರದವರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಈಗ ಕೊಡುತ್ತಿರುವ ತಹಾವಿ ಸಾಲ ಸಾಲದು. ಇದು ಕೇವಲ ಜನರ ಕಣ್ಣಿನೊಳಿಸಿದಂತೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ರೈತರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಎಲ್ಲಾ ರೀತಿಯಿಂದಲೂ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನೂ ದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿಕೊಂಡು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ (ಹೊಳೇನರಸೀಪುರ).—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ಈಗ ನಮ್ಮ ಮುಂದಿರತಕ್ಕ ಕ್ಷಾಮದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ಬಹುತೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಈ ಸಭೆಗೆ ಬಂದು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಾಯಿತು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗಿರತಕ್ಕ ಅನುಭವದಲ್ಲಿ ನಾವಿಂದು ಇಲ್ಲಿ ಈ ಕ್ಷಾಮ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಇದು ಎರಡನೇ ಸಾರ್ವ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಏನೊಂದು ನಿಲುವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇಂಥಾ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದನಂತರವೇ ಅವರು ತಮ್ಮ ಗಮನವನ್ನು ಇತ್ತರಕ್ಕೆ ಹರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂಬುದು ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂದರೆ ಇವರು ಈ ಕ್ಷಾಮವನ್ನು ಒಂದು ಶಾಶ್ವತವಾದ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ತಡೆಗಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ನೂಲಾಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಇದು ಬಹಳ ವಿಷಾದಕರವಾದ ಸಂಗತಿ. ಇಲ್ಲಿಗೆ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆಯೇ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರು ಕ್ಷಾಮವನ್ನು ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಸರ್ಕಾರ ಒಂದು ಶಾಶ್ವತವಾದ ನಿಲುವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆಯೆಂದು ಸಭೆಗೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದರು. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಅವರು ಇದಕ್ಕಾಗಿ 40 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ ದೇಶದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಕ್ಷಾಮ ತರಹಾಕದಂತೆ ಅದನ್ನು ದೇಶದಿಂದಲೇ ತೊಲಗಿಸುವುದಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದರು. ಆ ದಿವಸ ತಿಳಿಸಿದ ಆ 40 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳ ಯೋಜನೆ ಈಗ ಎಲ್ಲೆಡೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅವರು ದಯವಿಟ್ಟು ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಈ ದಿವಸ ಸರ್ಕಾರದವರು ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ಪೊಂದರ ನೀರಿನ ಸರಬರಾಜುಗಾಗಿ 26 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ತಯಾರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ದೇಶದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಸುಮಾರು 2 ಕೋಟಿ 30 ಲಕ್ಷ ಜನರಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿಯ ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ ಒಂದರಲ್ಲಿ 12-13 ಲಕ್ಷ ಜನರಿದ್ದರೆ ಹೆಚ್ಚಾಯಿತು. ಇವರಿಗೆ ತೋರಿಸುತ್ತಿರುವ ಅನಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರೇಕೆ ದೇಶದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಇನ್ನುಳಿದ ಶೇಕಡ 70ರಷ್ಟು ಜನರಿಗೆ ತೋರಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ? ಅವರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೇಕೆ ಸಂತಾಪವಿಲ್ಲ? ಅದರೆ ನಾನು ಈ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಜನಗಳಿಗೆ ನೀರನ್ನೂ ದಗಿಸಬಾರದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅಷ್ಟೇ ಅನಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಆ 40 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಯೋಜನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಏಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ? ನಾವು ಹಣ ಕೇಳಿದರೆ ಕೇಂದ್ರದ ಕಡೆಗೆ ಕೃಷಿ ತೋರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಇಷ್ಟ ಬಂದುದಕ್ಕಾದರೆ ಯಾವ ಅಡ್ಡಿಯೂ ಇಲ್ಲ ಎಂದರೆ ಇದು ತೀರಾ ಬಂಡನೀಯ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ನೀರಾವರಿ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಅಷ್ಟನ್ನು ಪಡೆದಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ನಾವು ಈ ದಿವಸ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ವಿನೋದನು ಫಲವನ್ನು ಅಪೇಕ್ಷಿಸಿದರೂ ಅದು ನಮಗೆ ದೊರೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈಗಾಗಲೇ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕಡಿಗಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಪರಿಹಾರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಿಂದ ನಮ್ಮ ಸಮಸ್ಯೆ ಬಗೆಹರಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ನಾನೂ ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ.

ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಮತ್ತು ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಮೇಜರ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶವಿದೆ. ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರು ಟೀಕೆ ಮಾಡಿದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಕೋಪ ಬರುತ್ತದೆ. ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಬಂದು ಇಲ್ಲಿಗೆ 17 ವರ್ಷಗಳಾಯಿತು. ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗಾದರೂ ಈ ಸರ್ಕಾರ ಏನು ಕೆಲಸಮಾಡಿದೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ ಸರ್ಕಾರ ತಲೆತಗ್ಗಿಸಬೇಕು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ನಿರಾವರಿ ಪರ್ಸೆಂಟೇಜ್ 8 ಮಾತ್ರ. ಆದರೆ ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದಲ್ಲರಂತಹ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಅಂಥದಲ್ಲ 46 ಪರ್ಸೆಂಟೇಜ್, ಮದ್ರಾಸಿನಲ್ಲಿ 26 ಪರ್ಸೆಂಟೇಜ್. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಬರಿಯ ಅಂದಾಜುಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿಯೇ ಕಾಲಹರಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ.

ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ 17 ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಆ ಒಂದು ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಬಿರೀ ಅಂದಾಜುಗಳನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದೆ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದ ಬಗ್ಗೆ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಏನೂ ಟೀಕೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಈ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲದಲ್ಲಿ 40 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಅಂದಾಜನ್ನು ಮಾಡಿಸಿ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯ ಕೊಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಆ ಹಣವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಮೈಯಕ್ಕಿ ಕವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಮೇಜರ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಉಪಯೋಗ ಪಡೆಯುವ ಬಗ್ಗೆ ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಯಾವ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನೂ ಮಾಡಲಿಲ್ಲವೆನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಕಟುವಾಗಿ ಟೀಕೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇವತ್ತು ನಾನ್-ಅಫೀಸಿಯರ್ ರೆಜಿಲಂಟನ್ನು ಮೂವು ವಾರದಿಂದ ದಾಗ ಕಾವೇರಿ ಬೇಸಿನ್ ವಾಟರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ನಾನಾ ಭರವಸೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವುದನ್ನು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಸಭಾಪತಿಗಳ ಮೂಲಕ ಸರಕಾರದ ಪರವಾಗಿ ಒಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ನಿಲುವನ್ನು ಈ ಸರ್ಕಾರ ಆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಈ ಸಭೆಗೆ ಇದುವರೆಗೂ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಯೇ ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಒಂದು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟನ್ನು ಸಹ ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾಡಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮನೆ ಅಧಿಕಾರ ಮಾಡಿ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಕಾಲ ಕಳೆದು ಮನೆಗೆ ಹೋಗುವುದು ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಬೊಕ್ಕಸದಿಂದ ಇವರು ತಮಗೆ ಬೇಕಾದ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಹೊಂದುವುದು—ಈ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಅಡ್ಡಿಬರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದೇನಾದರೂ ಇವರು ಈ ಒಂದು ಕಷ್ಟಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅದರಲ್ಲೂ ಕ್ಷಾಮ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಒದಗತಕ್ಕ ಈ ನಮ್ಮ ಆಹಾರ ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯೇನಿದೆ ಅದನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ತನ್ನ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ತೋರಿಸಿ ಖಾಯಂ ಆಗಿ ಮೇಜರ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಸಾಧ್ಯ. ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರು ಮೈಸೂರ್ ಇರಿಗೇಷನ್ನಿನಿಂದ ಬಹಳ ಕಡೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಪ್ರತಿಫಲ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಭಾವಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ಪರಿಹಾರ ದೊರೆಯಬಹುದು, ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಆಲೂರು ಹನುಮಂತಪ್ಪನವರಿಗೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕಂಪ್ಲೀಟ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಮೇಜರ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಮಾಡಿ ಅದರಿಂದ ಬರತಕ್ಕ ನೀರನ್ನು ಸ್ಕೋರ್ ಮಾಡಿ ಇಂತಹ ಕ್ಷಾಮ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಶಾಶ್ವತ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ದೊರಕಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ನನ್ನ ಜಿಲ್ಲೆ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ತಿಳಿಸಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇವತ್ತು ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಹೊಳೇನರಸೀಪುರದ ತಾಲ್ಲೂಕಿನೊಳಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಪ್ರವಾಸ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅವರು ಕಣ್ಣಿನಿಂದ ನೋಡಿ ಬಹಳ ವ್ಯಥೆಪಟ್ಟು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿಯೇ ಅಜ್ಜಿ ಕೊಟ್ಟರು. ಅದೇಶ ಕೊಟ್ಟರು. ಕೆಲವು ರಿಲೀಫ್ ವರ್ಕ್ಸ್‌ನ್ನು ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರಿಗೆ ಆಭಾರಿಯಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಏನು ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ 4-6 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಚುರ್ಚಿ ಮಾಡಿ ಪರಿಹಾರ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದಾರೋ ಇದರಿಂದ ಸಾಕಷ್ಟು ಏನು ನಿರೀಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಿತೋ ಅದು ಮೊದಲನೆಯಲ್ಲಿರುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ದಿವಜನರ ಬಡ್ಡಿಸಲ್ಲಿ ಹಣವನ್ನು ಆರಾಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಹಣವನ್ನು ಅವರು ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ದಿವಜನರ ಕಮಿಷನ್ನಿನವರು ಬಡ್ಡಿಸಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೋ ಅದನ್ನು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಿಗೆ ಹಂಚಿದ್ದಾರೆ. ಕೇವಲ 3-4 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತು ನಿರೀಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಿದಷ್ಟು ಪರಿಹಾರ ಕ್ರಮ ನಮಗೆ ದೊರಕಿಲ್ಲ. ಜೊತೆಗೆ ರ್ಯಾಂಡ್ ಇಂಪ್ರೂವೆಂಟ್ ಲೋನ್ ಮತ್ತು ತಕಾಯಿ ಲೋನ್ ಎಂದು ನಾರ್ಕೈಡು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಸ್ಥಳೀಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕಳುಹಿಸುವ ವರದಿಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕಾದ ಸೂಕ್ತ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಅಭಾವ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಜನರಿಗೆ ಕೊಡುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಅಧ್ಯ ಕರ್ತವ್ಯವೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ. ನನ್ನ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ರಾಗಿಯನ್ನು 1 ರೂಪಾಯಿಗೆ 1½ ಸೇರಿನಂತೆ ಮಾರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಚೊಕ್ಕಟ ಮಾಡಿದರೆ, ಮಣ್ಣು ತೆಗೆದರೆ 1½ ಸೇರು ಆಗುತ್ತದೆ. ಜನ ಇಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಜಾಗೃತಿಯಾಗಿ ಫೋರ್ಟ್ ದಿಬ್ಬೇಗಳನ್ನು

(ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ)

ತೆಗೆಯಬೇಕು. ಎಂಬುದಾಗಿ ರೆವಿನ್ಯೂ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕು. ದನಕರುಗಳೂ ಸಹ ಹುಲ್ಲು ಇಲ್ಲದೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಜನಗಳಿಗೆ ಒದಗಿರತಕ್ಕ ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಹೋಗಿರಾಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಅಣ್ಣಾರಾವ್ ಗಣಮುಖಿ (ಅಪ್ಪಾಜರಪುರ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಅಹಾರಧಾನ್ಯಗಳ ಬೆರೆಗಳ ಏರಿಕೆಯ ವಿಷಯವಾಗಿ ನಾನು ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಆಡಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ನಮ್ಮ ಇಡೀ ದೇಶ ಒಂದೇ ಮಾರ್ಗವಾಗಿರಬೇಕು ಎಂಬುದಾಗಿ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಐಡಿಯಲ್ ಆಗಿರಬೇಕು ಒಂದೇ ಮಾದರಿ ವ್ಯಾಪಾರ, ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಇರಬೇಕು ಇಡೀ ದೇಶದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಒಂದೇ ತರಹ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಇರಬೇಕು, ದರಗಳೆಲ್ಲಾ ಒಂದೇ ನಮೂನಾಗಿರಬೇಕು. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮಾದರಿ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಆಗಿರಬೇಕಾದರೆ ನಿಜವಾಗಿ ಅಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದ್ದೇ ತೀರಬೇಕು. ಆದರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳ ಮತ್ತು ಇತರ ದವಸಗಳ ಅಭಾವ ಇರುವ ಮೂಲಕ ಕೆಲವು ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟುಗೂಡಿಸಿ ಬಾ ಕೆಟ್ ಮಾಡಿ ಅಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಬೆರೆಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಿಂದ ಬಹಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸ್ಪೇರ್ಲಿಟಿ ಬಂದಿದೆ. ಬೆರೆಗಳಂತೂ ಏರುತ್ತಾ ಇವೆ. ಬೇರೆ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಬೆರೆಗಳನ್ನೂ ಮತ್ತು ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿನ ಅಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಬೆರೆಗಳನ್ನು ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಇಡೀ ದೇಶದ ಈ ಒಂದು ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಿಂದ ಬೆರೆಗಳು ಏರಿದೆಯೇ ಎನಹ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಈ ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ ಜೋನ್ಸ್ ಏನು ಬಂದಿದೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಮದ್ರಾಸ್, ಆಂಧ್ರ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಸರ್ವಿಸ್ ಏರಿಯಾವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಕೇರಳ ಮತ್ತು ಮೈಸೂರು ಈ ಎರಡು ಬಹಳ ವೀಕ್ ಎಂದು ಡಿಪ್ಟಿಟ್ ಏರಿಯಾವೆಂದು ಕೂಡಿಸಿ ಬಟ್ಟದ್ದಾರೆ ಸರ್ವಿಸ್ ಏರಿಯಾ ಇವು ಈಗ ಆಗಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಜೋನ್ಸ್ ಸಿಸ್ಟಂನಲ್ಲಿ ಫೇಲ್ ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ಲೇವಿಸಿಸ್ಟಂನಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಧಾನ್ಯ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ವಶದಲ್ಲಿಯೇ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮಾರ್ಕೆಟ್ನಲ್ಲಿ ಬರಗೊಡದೆ ಅವನ್ನು ತನ್ನಲ್ಲಿಯೇ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕೂತರೇ ಮಾರ್ಕೆಟ್ನಲ್ಲಿ ಅವುಗಳ ಬೆರೆಗಳು ತಮ್ಮಷ್ಟಕ್ಕೆ ತಾವೇ ಏರುತ್ತವೆ. ಈ 1-3 ಜೋನ್ಸ್ ಎಂದು ಮಾಡಿ ಫುಡ್ ಮಿನಿಸ್ಟರ್ ಮಾಡಿ ಯಾವ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೋ ಅದು ಬಹಳ ಯೋಗ್ಯವಾದುದು ಇರತಕ್ಕ ಧಾನ್ಯಗಳು ಫ್ರೀ-ಪ್ರೋ ಆಗಬೇಕು, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅಂತಹ ಜೋನ್ಸ್ ಆಗಬಾರದು. ಅವಿವಾಧವಾಗಿ ಬೇಕಾದರೆ ಜೋನ್ಸ್ ಮಾಡಬಹುದು. ಇದರಿಂದ ಕೆಲವು ಜನಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಕೆಲವು ಜನಗಳಿಗೆ ರಾಭವಾಗುತ್ತದೆ. ವೆಸ್ಟ್ ಬಂಗಾಳ, ಮತ್ತು ಒರಿಸ್ಸಾ ಇತರ ಪ್ರಾಂತಗಳಿಂದ ಅಕ್ಕಿ ಬಹಾರಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ಮತ್ತು ಆಂಧ್ರ ಪ್ರಾಂತಗಳು ಒಂದು ಕಡೆ ಇದ್ದರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜೋಳ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲ ಹೋಗಬೇಕೋ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಹಾರದ ಕೊರತೆ ಎಲ್ಲ ಇದೆಯೋ ಅಲ್ಲಿ ಅಹಾರ ಸಾಕಷ್ಟು ಸರಬರಾಜು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ, ಇದೇ ರೀತಿಯೂ ಜೋನ್ಸ್ ಸಿಸ್ಟಂ ಫೇಲ್ಯೂರ್ ಆಗಿ ಪಂಜಾಬಿನಲ್ಲಿ ಗೋಧಿ ಇನ್ನೊಂದು ದೇಶಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತದೆಯೇ ಎನಹ ಡೆಲ್ಲಿಗೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರೊಳಗೆ ಇಂಟರ್ ಸ್ಟೇಟ್ ಜೋನ್ಸ್ ಸಿಸ್ಟಂ ಇದ್ದ ಹಾಗೆ ನನಗೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಬರತಕ್ಕ ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ಆಂಧ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಲೇವಿಸಿಸ್ಟಂ ಮೇಲೆ ಕಮ್ಮಿ ಬೆರೆಯಲ್ಲಿ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ತುಂಬಾ ಹಾನಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಕೂಡಿಕಾಕುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಜನ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬೆರೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಇಲ್ಲಿನ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರು ಹೆಚ್ಚಿನ ಬೆರೆಗೆ ತಂದು ಮಾರುತ್ತಾರೆ. ತಮಗೆ ಮಾರ್ಜಿನ್ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡೇ ಮಾರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಬೆರೆ ಏರಿತೆ ಅದು ಇಡೀ ದೇಶಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟದ್ದು ಆಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕೊಂದು ದೊಡ್ಡ ಔಪಧಿ ಅಂದರೆ ಉತ್ಪನ್ನ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಆಗಬೇಕು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಬೆರೆದುದು ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಈ ಜೋನ್ಸ್ ಸಿಸ್ಟಂನಿಂದ ಗಂಡಾಂತರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಯೊದಗಿದೆ. ಇಡೀ ದೇಶಕ್ಕೆ ಒಂದು ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಆಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವುದನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪತಕ್ಕ ಮಾತಾಗಿದೆ. 16-17 ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಕೂಡ ಇವರು ಎಷ್ಟೇ ಪ್ರಾನ್ಯುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರೂ ಅಹಾರ ಸರಬರಾಜಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಹಡಗುಗಳಿಂದ ಸಾಮಾನುಗಳು ಬರುತ್ತವೆ. ಕೊರತೆ ಎಲ್ಲ ಇದೆಯೋ ಅಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಹಂಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಡಿಫೆನ್ಸೆಗೆ ಸಂಬಂಧವಾಗಿರತಕ್ಕ ಗೋಡ್ಡಾನ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಸ್ಟಾಕ್ ಇದೆ. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಬೆರೆಗಳು ಏರಿವೆಯೋ ಅಲ್ಲಿ ಫ್ರೀಯಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅಹಾರ ಸಾಮಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಏಕೆ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ.

5-30 P.M.

ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರೇನೋ ರೆವಿನ್ಯೂಮ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರು. ಆದರೆ ಸ್ವಾಕು ಇಲ್ಲ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರೂ ಸಹ ಸ್ವಾಕು ಎಷ್ಟಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳ ಡಿಫಿಂಟ್ ಇದ್ದರೆ ಬೆರೆಗಳು ಬಹಳವಾಗಿ ಏರುತ್ತವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯವನ್ನು ಸ್ಟೇಟ್ ಗಾರ್ನಿಮೆಂಟ್‌ಗೆ ಕೊಡಬೇಕು. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದ್ದು, ಸಾಕಷ್ಟು ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳ ಸ್ಟಾಕ್ ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ರೇಟ್ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಬೆರೆಗಳು ಏರುತ್ತವೆ. ಸ್ಟೇಟ್‌ನ ಕ್ರಯೇಟ್ ಅಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ರೆವಿನ್ಯೂಮ್ ತೆಗೆದುಹಾಕುವುದು ಬಹಳ ಉತ್ತಮ ಎನಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳ ಮತ್ತು ಇತರ ಸಾಮಾನುಗಳ ಬೆರೆಗಳು ಏರುವುದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೊಂದು ಕಾರಣ ಇದೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ ಈ ರೊಕ್ಕು ಏನಿದೆ ಇದರ ಬೆರೆಯೂ ನಕ ಕಡಿಮೆ ಆಗಿದೆ. 1939ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿಗೆ ಇದ್ದಂತಹ ಬೆರೆಯನ್ನು ಈಗ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಬೆರೆಯನ್ನು ನೋಡುವುದಾದರೆ ಈಗ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿನ ಬೆರೆಯು ಇಳಿದು ಅದರ ಬೆರೆ 25 ನಯಾಪೈಸೆ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗಾದರೆ ಬೆರೆಗಳು ಏತಕ್ಕೆ ಏರುವುದಿಲ್ಲ? ಉತ್ಪತ್ತಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ಸಾಮಾನುಗಳ ಸಪ್ಲೈ ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಕರನ್ಸಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಪೂರೈಕೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ಇನ್‌ಫ್ಲೇಷನ್ ಹಣದ ಅತಿಪ್ರಸಾರ ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಡಿಫಿಂಟ್ ಫೈನಾನ್ಸ್ ಅನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕು. ಬೆರೆಗಳು ಏರುತ್ತವೆ, ನಮ್ಮ ರೊಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಶಕ್ತಿಯಿಲ್ಲ. ಮಾರ್ಕೆಟ್ ತತ್ತರಿಸುತ್ತಿದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಸ್ತುವಿನ ಬೆರೆಯೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಕಾಯಿಪಲ್ಲ, ಎರ್ರ್, ಆಹಾರ ಎರ್ರ್ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಬೆರೆಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಈಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನು ಖರ್ಚುಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೋ ಅದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಡಿಫಿಂಟ್ ಬಡ್ಡಿಯನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಖರ್ಚಿನಲ್ಲಿ 7.1 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಕೂಡ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಖರ್ಚನ್ನು ಕಡಿಮೆಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಎರ್ರ್ ಸಾಮಾನುಗಳ ಬೆರೆಗಳೂ ಏರಿವೆ, ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳು ಮಾರ್ಕೆಟಿನಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಬಂದರೆ ಬೆರೆಗಳು ಕಡಿಮೆಯಾಗಬಹುದು. ಮೊನ್ನೆ ಡಿಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಫುಡ್ ಮಿನಿಸ್ಟರ್ ಕಾಂಫರೆನ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ನಡೆದಂತಹ ಡಿಜೆನ್ಯು ಎಷಿಯವನ್ನು ನಾವು ಪತ್ತೆಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಿಡಬೇಕು. ಅದರಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರಿನ ಉಲ್ಲೇಖ ಇಲ್ಲ. ಕೇರಳದಲ್ಲಿ ಡಿಫಿಂಟ್ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಮೈಸೂರಿನ ಎಷಿಯದಲ್ಲಿ ಸರ್‌ಪ್ಲಸ್ನೂ ಇಲ್ಲ. ಡಿಫಿಂಟ್ ಇಲ್ಲ. ಅದರ ಹೆಸರೇ ಇಲ್ಲ. ಈಗ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಯಾರ ಯಾರ ಹತ್ತಿರ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯ ಸ್ಟಾಕ್ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚಬೇಕು. ಹೆಚ್ಚು ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯವನ್ನು ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಎರ್ರ್ ಸದಸ್ಯರೂ ಅರಿಕಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗೋಪಾಲಗೌಡರು ಈ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳ ವ್ಯಾಪಾರವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಬೇಕು. ಎರ್ರ್ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆಮಾಡಿ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳ ವಿತರಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇಡೀ ನಮ್ಮ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು 77 ಸಾವಿರ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಿವೆ. 13 ಸಾವಿರ ಫೇರ್‌ಪ್ರೈಸ್ ಪಾಪುಗಳಿವೆ. ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯವನ್ನು ಮಾರತಕ್ಕ ವರ್ತಕರ ಸಂಖ್ಯೆ 7 ಮಿಲಿಯನ್ ಇದೆ. ಇಷ್ಟು ಜನಗಳು ಮಾಡತಕ್ಕ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಇವೊತ್ತು ಸರ್ಕಾರದವರು ಯಾವುದಾದರೂ ಅಂತಾ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಎರ್ರ್ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಲಾಂ ಅಪ್ಪವಸ್ಥೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರೇ ವಹಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಚೆನ್ನದೆ ನಿಯಂತ್ರಣದಿಂದ ಅಕ್ಕಸಾಲಿಗರ ಸಮಸ್ಯೆ ಉದ್ಭವಿಸಿದಂತೆ ಇನ್ನೊಂದು ಸಮಸ್ಯೆ ಉದ್ಭವಿಸುವುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಈ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳ ವ್ಯಾಪಾರವನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯದ ಸಮಸ್ಯೆ ಬಗೆಹರಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳ ಡಿಫಿಂಟ್ ಹೋಗಬೇಕಾದರೆ ಉತ್ಪಾದನೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಬೇಕು. ವ್ಯವಸಾಯೋತ್ಪನ್ನವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಎಲ್ಲೆಯವರೆಗೆ ಗಮನವನ್ನು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಇದರ ಸಮಸ್ಯೆ ಬಗೆಹರಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಕೈಗಾರಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ಬಂಡವಾಳವನ್ನು ಹಾಕಿದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ 20 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ರಿಟರ್ನ್ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ವ್ಯವಸಾಯ ಮತ್ತು ಸ್ಮಾರ್ಟ್‌ಸ್ಟೇರ್ ಇಂಟೆನ್ಸೀಯ ಮೇಲೆ ಬಂಡವಾಳವನ್ನು ಹಾಕಿದರೆ 70 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ರಿಟರ್ನ್ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಮೇಲೆ ಹಣವನ್ನು ಇನ್‌ವೆಸ್ಟ್ ಮಾಡುವುದನ್ನು ವ್ಯವಸಾಯದ ಮೇಲೆ ಇನ್‌ವೆಸ್ಟ್ ಮಾಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು.

(ಶ್ರೀ ಅಣ್ಣಾರಾವ್ ಗಣಮುಖ)

ಇನ್ನೂ ಫೇರ್‌ವೈಚ್ ಫಿಕ್ಸ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದರೆ ಹೇಗೆ ಫಿಕ್ಸ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ? ಈಗ ಒಂದು ಕ್ವಿಂಟಲ್ ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು 70-80 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು 50-60 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಬೇಕೆಂದರೆ ಹೇಗಾಗುತ್ತದೆ? ಸ್ಟೆಂಟಿಫಿಕ್ ಆಗಿ ರೇಟುಗಳನ್ನು ಫಿಕ್ಸ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದು ಅಷ್ಟು ಸುಲಭವಲ್ಲ. ಈಗ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ರೇಟನ್ನು ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳಿಗೆ ಸರ್ಕಾರವವರು ಫಿಕ್ಸ್ ಮಾಡುವುದಾದರೆ, ಅಗತ್ಯತೆಗೆ ತೊಂದರೆ ಯಾಗುತ್ತದೆ. ಏತಕ್ಕಿಂದರೆ ಈಗ ಒಕ್ಕಲುತನದ ಖರ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಮತ್ತೊಂದು ಪ್ಯಾಬ್ಲಿಷ್ ಉದ್ಭವಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಉತ್ಪಾದನೆಯಾಗಬೇಕಾದರೆ ನಾವು ಒಕ್ಕಲುತನಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೋಸ್ಕರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಒಕ್ಕಲಗರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ರಾಶಿವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಅನಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ ಒಕ್ಕಲುತನದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಗತಿಯಾಗಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಉತ್ಪಾದನೆಯಾಗಬೇಕಾಗಿದ್ದರೂ ಅಷ್ಟು ಉತ್ಪಾದನೆ ಆಗಿಲ್ಲ. ಅದರ ದೆಸೆಯಿಂದ ನಾವು ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಅಮೆರಿಕಾ ದೇಶಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೊರಗಡೆಯಿಂದ 17 ಲಕ್ಷ ಗೋಧಿಯನ್ನು ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. 17 ಲಕ್ಷ ಗೋಧಿಯನ್ನು ಬೇರೆ ದೇಶದಿಂದ ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ತಂದರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯತಕ್ಕ ಗೋಧಿ ಹಾಗೆಯೇ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ. ಆದರಿಂದ ಗೋಧಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಯತಕ್ಕವರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಒತ್ತಾಯವನ್ನು ತಂದು ನಮ್ಮ ಮುಂದಿನ ಯೋಜನೆ ಏನಿದೆ, ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಮತ್ತು ಬೆಳೆಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗುವಂತೆ ಪ್ಲಾನ್ ಹಾಕಿ ಆ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದರೆ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳ ಬೆರೆ ಕಡಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಇಲ್ಲದೆ ಹೋದರೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಭಾಸ್ಕರಶೆಟ್ಟಿ (ಕಾಪು).—ಸ್ವಾಮಿ, ಈಗ ನಾವು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಅತಿ ಗಂಭೀರವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಚರ್ಚಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಾನಾದರೂ ಸರ್ಕಾರದ ವಿಫಲತೆಯನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳದೆ ಉಪಾಯವಿಲ್ಲ.

ಸ್ವಾಮಿ, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರ 17 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಅವಿರತವಾಗಿ ಈ ಗಾಡಿಯಲ್ಲಿ ಮುಂಡಿಸಿದ್ದರೂ ನಮ್ಮ ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ಜನತೆಯು ಬೇರೆಯವರ ಅನ್ನಕ್ಕೆ ಕೈ ಒಡ್ಡುವ ಗತಿ ಇನ್ನೂ ತಪ್ಪಲಿಲ್ಲ. ಇದು ಒಂದು ದುರ್ದೈವವಾದ ವಿಷಯ. ಸರ್ಕಾರ ತನ್ನ ರೈತರನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂವೆ ಮುಂಡಿಸುವಾಗ, ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಈ ದೇಶದ ಬಡ ರೈತರಿಗಾಗಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ, ರೈತರು ನಮ್ಮ ಬೆನ್ನುಮೂಳೆ ಎಂದು ಬೆನ್ನು ಚಪ್ಪರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅವನ ಸ್ಥಿತಿ ಹಾಗೆಯೇ ಇದೆ. ಈ ಹಣ ರೈತನಿಗೆ ಮುಟ್ಟಿದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ, ರೈತರಿಗಾಗಿ ನಾನಾದರೂ ಕೆಲಸ ವಾಗಿದೆಯೋ ಎಂದು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನಾದರೂ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ನಿಜವಾಗಿಯೂ ರೈತರಿಗಾಗಿ ಎಂದು ಇದುವ ಹಣ ಅವರಲ್ಲಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಹೋಗದೆ ಬೇರೆ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟುದಾರರಿಗೋ ರೈತನನ್ನಾರರಿಗೋ ಹೋಗಿ ರೈತರ ಪಾಡು ಅಥೋಗತಿಗೆ ಇಳಿಯುತ್ತಿದೆ.

ಸ್ವಾಮಿ, ಹೋದ ಸಲ ಬಜೆಟ್ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಿದ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ನೋಡುವಾಗ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ 1962-63ನೇ ಸಾಲಿಗೆ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳ ಉತ್ಪಾದನೆ ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ ಎಂದು ಕಂಡುಬಂತು. ಆದರೆ ಬರಗಾಲ ಇಷ್ಟು ಬೇಗ ಎತಕ್ಕಾಗಿ ಬಂತು ಎಂದು ನಾವು ಆರೋಪಿಸಬೇಕು. ಆದರೆ ರಾಜ್ಯದ ಕರಿದಾಗಿ, ಪ್ಯಾಪಾರಸ್ಕರಿದಾಗಿ ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉಂಟಾಗಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹಿಂದಿನಿಂದ ಹೇಳಿ ತಮಗೆ ವಿಚಾರಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ. 1956ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ನಾವು ದಕ್ಷಿಣವಲಯ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಸೇರಿದ್ದೇವೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಸೇರಿದುದರಿಂದ 1963ನೇಯ ಸಮಬರ್ ತನಕವೂ ಆಹಾರ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು ಟ್ರಾಕ್ಸ್ ನಿರ್ಬಂಧವಿಲ್ಲದೆ ಒಂದು ರಾಜ್ಯದಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಸರಬರಾಜಾಗುತ್ತಿದ್ದುವು. 1963ನೇ ಸಮಬರ್ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಅಂಥ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅಲ್ಲಿರದ ಹೊರಗೆ ಹೋಗುವ ಅಂಕಿಗೆ ಟ್ರಾಕ್ಸ್ ವಸೂಲು ಮಾಡಿದರು. ಉತ್ತರಪ್ರದೇಶದವರು ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಗೆ ಹೋಗುವ ತೊಗರಿಬೇಳೆಗೆ ನಿರ್ಬಂಧ ಹಾಕಿದರು.

ಮಧ್ಯಪ್ರದೇಶದವರು ಅಲ್ಲಿಂದ ಬರುವ ತೋಗರಿ ಮೇಲೆ ನಿರ್ಬಂಧ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದಿಂದ ಬರುವ ಗೋಧಿ, ಜೋಳ, ಈ ದವಸಧಾನ್ಯಗಳಿಗೆ ತಡೆ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ಏನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ನಮ್ಮ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರು ಕೇರಳಕ್ಕೆ ಸಾಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಭಾವದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇಲ್ಲ. ಉದ್ಯಮಿಸುವವರೆಗೆ, ಬರಗಾಲ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಸೂಚನೆ ಇಲ್ಲ ಕೊಡುವವರೆಗೆ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲೇ ಇಲ್ಲ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ನಮ್ಮ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಇನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕಾದರೂ ಈ ತರಹೆ ಆಗದ ಹಾಗೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈಗಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಒದಗುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚೆಯೇ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಿಂದ ಹೊರಗೆ ಹೋಗುವ ಅಕ್ಕಿಯ ಮೇಲೆ ನಿರ್ಬಂಧವನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದರೆ, ದೂರಾರೋಚನೆಯಿಂದ ವರ್ತಿಸಿದ್ದರೆ ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಒದಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ.

ನಾನು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಈ ವರ್ಷ ಮುಂಗಾರು ಮಳೆಯ ಅಭಾವದಿಂದ ನಾವು ದುಸ್ಥಿತಿಗೆ ಈಡಾಗಿದ್ದೇವೆ. ಈತನಕ ಮುಂಗಾರು ಮಳೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಬಾರದೆ ಇದ್ದು ವ್ಯವಸಾಯ ಆಗಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಈ ವ್ಯವಸಾಯ ಒಂದು ತಿಂಗಳ ಹಿಂದೆಯೇ ಆಗಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಮುಂಗಾರು ಮಳೆಗಳು ಈ ವರ್ಷ ಒಂದು ತಿಂಗಳು ತಡವಾಗಿ ಬಂದು ಬರುವ ಮಳೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಬೀಳದೆ ಕಾಲಾಭಾಗ ಕೂಡ ವ್ಯವಸಾಯವಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕಾಗದಗಳು ಇವೊತ್ತು ನನಗೆ ಬಂದಿವೆ. ಇನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸಾಯವಾಗುವ ರೀತಿಯಿಲ್ಲ. ರೈತರು ಈಗಾಗಲೇ ಏನು ಬಿತ್ತನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೋ ಅದಲ್ಲ ಹೋಗಿಬಿಟ್ಟಿದೆ. ಇನ್ನು ಹೊಸ ಬಿತ್ತನೆಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಕಡೆ ನೋಡುವಾಗ ಹೊಸ ಬಿತ್ತನೆ ಬೀಜ ಬಿಡಿಬಿಡಿ, ಅಪ್ಪೀಸಿನಲ್ಲ ಮತ್ತು ಇತರ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿದುಬಂದಿದೆ. ಅದರಿಂದ ಒಂದು ವೇಳೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಮಳೆಯಾದರೂ ನಾವು ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡುವ ಸ್ಥಿತಿಯಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅವರು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ.

ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿ ಅನುಕೂಲತೆ ಬಹಳ ಜಾಸ್ತಿ ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಏನೇನೂ ನೀರಾವರಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಅತಿವೃಷ್ಟಿಯು ದೆಸೆಯಿಂದ ಭೂಮಿಯ ಕೊರೆಯುವಿಕೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಅದರಿಂದ ಬರುವ ನಷ್ಟವನ್ನೂ ಸಹ ನಮ್ಮ ರೈತರು ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ ಅನುಭವಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಭೂಮಿಯ ಕೊರೆಯುವಿಕೆಯನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರ ಯಾವ ವಿಶೇಷ ಕ್ರಮವನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಹೋದ ವರ್ಷ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಇದಕ್ಕಾಗಿ 60 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟಿತ್ತು. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಈ ಹಣವನ್ನು ಪಡೆಯುವ ಗೋಜಿಗೆ ಹೋಗಲಿಲ್ಲ. ಭೂಮಿಯು ಕೊರೆಯುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವ ವಿಷಯ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದ ತಿಳುವಳಿಕೆಗೆ ಈ ತನಕ ಬರಲಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಪಶ್ಚಿಮ ಕರಾವಳಿಯಲ್ಲಿ ಭೂಮಿಯ ಕೊರೆಯುವಿಕೆಯಲ್ಲದೆ ಉಪ್ಪು ನೀರು ಮೇಲೇರಿ ಬರುವುದರಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಉಪ್ಪು ನೀರು ಮೇಲೇರಿ ಒಂದು ಬೆಳೆಗಳು ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿವೆ. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಎಕ್ಸ್‌ಕಲ್ಪಿಷನ್ ಡ್ಯಾಂ ಎಂದು ಈಗ ಕೆಲವು ಸೇತುವೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ನೀರು ಮೇಲೇರಿ ಬರುವುದು ತಪ್ಪಿದರೂ ಅತಿವೃಷ್ಟಿಯ ದೆಸೆಯಿಂದ ಭೂಮಿಯಲ್ಲೂ ಕೊಚ್ಚಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಆದಾಗ ನೆರೆ ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕಾಗಿ ಕೊಡುವ ಹಣವನ್ನು ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಭೂಮಿ ಕೊರೆಯುವಿಕೆಯನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು. ಕೆಲವು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ನದಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಿರಾ ತುಂಬಿದೆ. ಆ ಸಿಲ್ಟನ್ನು ತೆಗೆಸುವ ಬಗ್ಗೆ ದೀರ್ಘವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೂಡಲೇ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇದನ್ನು ಅನೇಕ ಸಲ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೂ ತಂದಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಫಲಕಾರಿಯಾಗಿಲ್ಲ.

ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ವರ್ಷ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿಯ ಒಂದು ಭೀಕರವಾದ ಮತ್ತು ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ನಾವು ಕಾಣದಿದ್ದಂತಹ ಒಂದು ಬರಗಾಲ ಬಂದಿದೆ. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಸರಕಾರ ಆಳವಾಗಿ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಸರಕಾರಿಯಿಂದ ಮೂಲಕ ವರದಿಗಳನ್ನು ತರಿಸಿ, ಇಂದಿನ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಕಿರುವ ಸರ್‌ಚಾರ್ಜನ್ನು ವಜಾ ಮಾಡಬೇಕು, ಈ ಸಲ ವಸೂಲು ಮಾಡಬಾರದೆಂದು ಅತಿ ವಿನಯದಿಂದ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯವೇನೆಂದರೆ, ಎಲ್ಲ ನೀರಾವರಿ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಪರಿಷ್ಕೃತ ಕಂದಾಯ ಹಾಕುವಾಗ ನೋಡಬೇಕು.....

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ಕೋರಾರದಲ್ಲಿ ಮಿಂಟ್ ಆಗುತ್ತದೆ, ಹಣವನ್ನು ಅಲ್ಲಿಂದ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದೆಂದು, ಯಾವ ಕಂದಾಯವನ್ನೂ ವಸೂಲು ಮಾಡಬಾರದೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಭಾಸ್ಕರಶೆಟ್ಟಿ.—ತಾವು ಕೊಟ್ಟಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಕೊಟ್ಟಂತರ ಜನರನ್ನು ಹೊಟ್ಟೆಗೆ ಹಿಟ್ಟಲ್ಲದ ಕುಚೇಲರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ತಮ್ಮ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹಿಂಬಾಲಕರನ್ನು ಕುಚೇಲರನ್ನಾಗಿ ನಿರ್ಮಿಸಿ ತಾವು 27 ಜನ ಕುಂಭಕರ್ಣರು ರಾಜ್ಯ ಭಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರೆಂದು ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಜನರ ವಾಸ್ತವ ಸ್ಥಿತಿಯ ಅರಿವು ಇನ್ನೂ ತಮಗಾಗಿಲ್ಲ.

ಅಂತೂ ಜನತೆಯ ಪರವಾಗಿ ವಿಷಯವನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಪರಿಷ್ಕೃತ ಕಂದಾಯ ವನ್ನು ಹಾಕುವಾಗ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿ ಕೆಲಸಗಳೇನೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಾರದ ಸ್ಥಳಗಳಿವೆ. ಇವುಗಳ ಅರಿವಿಲ್ಲದೆ ಒಂದಕ್ಕೆ ಮೂರುಪಾಲು ಭೂಕಂದಾಯವನ್ನು ಏರಿಸಬೇಕೆಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅಂತೂ ಪರಿಷ್ಕೃತ ಭೂಕಂದಾಯವನ್ನು ವಿಧಿಸುವಾಗ, ದಕ್ಷಿಣಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯವರಿಗೆ, ಅಲ್ಲಿನ ರೈತರಿಗೆ ವ್ಯವಸಾಯದಿಂದ ಏನೂ ರಾಧ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ ನೋಡಬೇಕು. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಆಳವಾಗಿ ಆರೋಚನೆ ಮಾಡಿ ನಮ್ಮ ದಕ್ಷಿಣಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಂದಾಯವನ್ನು ನಿಗದಿ ಮಾಡಬೇಕು.

ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಇದೀ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುವ ಐದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಂಶದಷ್ಟು ಬತ್ತ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಅದರೂ ಈ ಬತ್ತದ ಬೆಳೆಯ ವಿಷಯವನ್ನು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಆರೋಚನೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ತೀವ್ರತರವಾದ ಬತ್ತದ ಬೆಳೆಯ ಯೋಜನೆ ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಎರಡೂವರೆ ಲಕ್ಷರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ನಮ್ಮ ಮಂಗಳೂರಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದಾಗ ಈ ತೀವ್ರ ವ್ಯವಸಾಯ ಅಥವಾ ಇಂಟೆನ್ಸಿವ್ ಆಗ್ರಿಕಲ್ಚರ್ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.....

MR. SPEAKER.—I think it was postponed.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಭಾಸ್ಕರಶೆಟ್ಟಿ.—ಒಂದು ವೇಳೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗದೇಯಿದ್ದರೆ, ಎರಡೂವರೆ ಲಕ್ಷರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಎಕ್ಸ್ಟೆನ್ಸಿವ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಸಂಬಳ ಕೊಟ್ಟು ತೀವ್ರ ಬತ್ತದ ಬೆಳೆ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿದ್ದೇವೆಂದು ಜನತೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುವ ಬದಲು, ಒಂದೆರಡು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಸಹಾಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅಥವಾ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಹೆಚ್ಚು ಫಲ ಬರುವಂತೆ ಬತ್ತದ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಎರಡರಷ್ಟು ಬರುವಂತೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಇದು ಸಾಧ್ಯ. ಬತ್ತದ ವ್ಯವಸಾಯದ ವಿಷಯವನ್ನು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಆರೋಚನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಈಗ ತೆಗೆಯುವ ಉತ್ಪತ್ತಿಯನ್ನು ಎರಡರಷ್ಟು ಮಾಡಿ ತೆಗೆಯಬಹುದು. ಒಂದೊಂದು ಗಡ್ಡೆಯಲ್ಲಿ ಮೂರು ಬೆಳೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ಕೆಲವು ನೀರಾವರಿ ಸೌಕರ್ಯ ಅಲ್ಲಿ ಬಂದರೆ ಮತ್ತು ಗೊಬ್ಬರ ರೈತರಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಸಿಕ್ಕಿದರೆ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೋಡಿಸಿ ಪಂಪುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಸಿದರೆ, ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಅಲ್ಲಿನ ಬೆಳೆ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಸಮಪಾಲು ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಆದಷ್ಟು ಗಮನ ವನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು, ಬರಿಯ ಕಾಗದಪತ್ರದಿಂದ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಜಾಗೃತ ಕಾರ್ಯರೂಪದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಜಿ. ಸಿ. ಭಾಗೀರಥಮ್ಮ (ತುಮಕೂರು).—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈಗ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗಿರುವ ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆ ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಒಳಗಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಕೇಳಿ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಅರ್ಧ ಜೀವ ಹೋಗಿರುವ ಜನರಿಗೆ ಪೂರ್ತಿ ಜೀವ ಹೋದಂತಾಗಿದೆ. ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಪತ್ರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಯಾರು ನೀಡಿದ್ದಾರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಸ್ವಾಮಿ, ಇದುವರೆಗೆ ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಉಳುಮೆ ಕೂಡ ಮಾಡಿಲ್ಲ, ಉಳುಮೆ ಮಾಡದಷ್ಟು ಮಳೆ ಕೂಡ ಆಗಿಲ್ಲ. ಈಗಾಗಲೇ ಬತ್ತನೆ ಕೂಡ ಮುಗಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಇನ್ನೂ ಬತ್ತನೆ ಉಳುಮೆ ಕೂಡ ಆಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಈ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಅಭಾವ ತರದೊರೆಯೇ ಇಲ್ಲವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸರಕಾರದವರು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ರೈತ ಹೊಲ ಗಡ್ಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಗಲರೂ ದುಡಿಯಬೇಕಾದ ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮುಗಿಲನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಕೈ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಕುಳಿತಿರಬೇಕು. ಅಲ್ಲಿ ದನಕರುಗಳಿಗೆ ಮೇವಿಲ್ಲದೆ ಮರಗಳ ಎಲೆಗಳನ್ನು ಕಿತ್ತು ದನಗಳ ಮೇವಿಗಾಗಿ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಜನರ ದುರದೃಷ್ಟವೋ ಏನೋ, ಹೋದ ವರ್ಷ ಕೂಡ ನಮಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಮಳೆ ಬೆಳೆಗಳಾಗಿಲ್ಲ. ರೈತರಲ್ಲಿ ಅಹಾರಧಾನ್ಯ ಶೇಖರಣೆಯಿಲ್ಲ, ಕೂಲಿ ಮಾಡಲು ಕೆಲಸವಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಶ್ರೀಮತಿ ಭಾಗೀರಥಮ್ಮನವರು ಈ ವರದಿಯನ್ನು ನೋಡಿಲ್ಲವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ; ಇದರಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಜಿ. ಸಿ. ಭಾಗೀರಥಮ್ಮ.-ಸ್ವಾಮಿ, ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ 75 ಭಾಗದಷ್ಟು ವ್ಯವಸಾಯಗಾರರಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಆಗಾಗ ಎದುರಿಸಬೇಕೆಂದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಏನು ಕುಂದಿದೆ, ಏನು ದೋಷವಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸರಕಾರ ಗಮನಿಸಬೇಕು. ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಮಳೆಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದವರು ಯಾರು? ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕರೆ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ನೋಡಿದ್ದಾರೆಯೇ, ಹಾಗೆ ನೋಡಿ ಈ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಯೇ? ರೈತನ ಕಡೆ ತಮ್ಮ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಹರಿಸಿದ್ದಾರೆಯೇ, ಸರಿಯಾಗಿ ಗಮನಿಸಿದ್ದಾರೆಯೇ? ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಆಗಿದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದು ಅವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಎಲ್ಲದೋ ತಾರು ರಸ್ತೆಯ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದ ಹಸಿಯನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಅವರು ಹೀಗೆ ಹೇಳಿರಬಹುದು. ಇದನ್ನು ನೋಡಿ ಮಳೆ ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ವರದಿ ಕಳುಹಿಸಿರಬಹುದು. ಪ್ರಜೆಗಳು ತಮ್ಮ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ಮುಂದೆ ಹೇಳುವಷ್ಟು ಸರಿಸಾಕಿ ಸರಕಾರದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮುಂದೆ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಜನರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಾದ ನಾವು ಹೇಳುವುದರ ನಿಜಾಂಶದ ಕಡೆ ಸರಕಾರ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು. ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಪರಿಹಾರ ವನ್ನೊದಗಿಸಬೇಕಾದುದು ಮುಖ್ಯ ಕರ್ತವ್ಯ. ಸ್ವಾಮಿ ಬರಗಾಲ ಬಂದಾಗ ಭಾವಿ ತೋಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲು ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಅಗತ್ಯ. ಕೋಟಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ, ಲಕ್ಷಾಂತರ ಎಕರೆ ನೀರಾವರಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಹತ್ತಾರು ವರ್ಷ ಕಾಲ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಬದಲು ತಕ್ಷಣ ಪ್ರತಿಫಲ ಕೊಡುವ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಸಾವಿರಾರು ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಅಲ್ಪ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಭೂಮಿಗೆ ನೀರಾವರಿ ಒದಗಿಸುವ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಸಣ್ಣ ಪ್ರಜ್ಞ ಕೆರೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಪುಕಪ್ಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದು ಮತ್ತು ಶಿಥಿಲವಾಗಿರುವ ಕೆರೆಗಳನ್ನು ಜೋಡಿಸಿದ್ದಾರೆ ಮಾಡುವುದು, ರಸ್ತೆ ಸೇತುವೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದು ಮುಂತಾದ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ಈ ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ಯಾದರೂ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ತಡೆಗಟ್ಟಬಹುದು.

6-00 P. M.

ರೈತರಿಗಾಗಿ ನೀರಾವರಿ ಬಾವಿಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಒದಗಿಸಬೇಕು. ನೀರಾವರಿ ಬಾವಿಗಳಿಗಾಗಿ ಎಲ್ಲ ಸಾಧ್ಯವಿದೆಯೋ ಅಲ್ಲಿ ಇರಕ್ಕಿಸಿಬಿಟ್ಟು ಮತ್ತು ಪಂಪುಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ರೈತರು ನೀರು ಪಡೆಯುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಎದ್ದುಬಿಟ್ಟು ಪೂರೈಕೆ ಇಲ್ಲದ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಆಯುರ್ ಎಂಜಿನ್‌ಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ರೈತರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕು. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನೀರಾವರಿ ಬಾವಿಗಳಿಗೆ ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಂಥ ರೈತರು ತೊಂದರೆಗೀಡಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದೇವೆ. ಅನೇಕ ಬಾವಿಗಳಲ್ಲಿ ಬಂಡೆ ಸಿಕ್ಕಿ ಬಾವಿಯ ಕೆಲಸ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಸರಕಾರದ ಸಾಲದ ಹಣದ ಜೊತೆಗೆ ರೈತರು ತಮ್ಮ ಮಾನೆ ಮಾರು ಮಾರಿ ಹಣ ತಂದು ಬಾವಿಯ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹಾಕಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಬಾವಿಯ ಕೆಲಸ ಪೂರೈಸಲು ಅನೇಕ ರೈತರಿಗೆ ಆಗಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ಬಾವಿಯ ಕೆಲಸ ಪೂರ್ತಿ ಮಾಡಲು ರೈತರಿಗೆ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿರತಕ್ಕ Well-Boring Machine ಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಸರಕಾರ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕಾದುದು ಅಗತ್ಯ. ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷವಾಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಬಾವಿಯ ಕೆಲಸ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಬಾವಿ ಕೆಲಸ ಪೂರೈಸದೇ ಇದ್ದರೆ ಅಂಥವರಿಗೆ ಹಣ ವಾಷನ್ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನೋಟೀಸ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ರೈತ ಇದ್ದ ಜಮೀನನ್ನು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಅಧಾರ ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ಬೇರೆ ಸಾಲ ಅವನಿಗೆ ದೊರಕುವುದಿಲ್ಲ. ಸರಕಾರ ಇದನ್ನು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಅಂಥ ರೈತರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಬಾವಿಯಲ್ಲಿ ನೀರಿಲ್ಲ, ನೀರು ಇಲ್ಲದ್ದರಿಂದ ಬೆಳೆ ಬರುತ್ತಾ ಇರಾ ಹಾಗೂ ಸಾಲ ತೀರಿನುವುದಕ್ಕೆ ಆಗಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ರೈತನ ಬಾಳು ಕಣ್ಣೀರಿನ ಬಾಳು ಆಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸರಕಾರ ಇಂಥಾ ರೈತನಿಗೆ ಸಹಾನುಭೂತಿ ತೋರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದಷ್ಟು ಜಾಗೃತ ರೈತನಿಗೆ Well Boring Machine ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಭೂಮಿಯನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ತಕಾಬಿ ಸಾಲ ರೈತನಿಗೆ ದೊರೆಯಬೇಕು. ಒಂದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದರೂ ಕೂಡ ಅವನ 750 ರೂಪಾಯಿ ಅಸ್ವೀಕರಿಸುತ್ತದೆ. ಮಧ್ಯೆ ಹಣ ಸ್ವಾಹಾ ಆಗುತ್ತದೆ. ಜಮೀನು ಇಲ್ಲದ ರೈತರು ಕೂಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ಜೀವನ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಸಂದರ್ಭ ಬಂದಿದೆ. ಕೆರೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸುವ ಕೆಲಸ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, ರಸ್ತೆ ಬಾವಿ ಕೆಲಸ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅಂಥವರಿಗೆ ತಕ್ಷಣ ಕೂಲಿ ಕೆಲಸ ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಇದಲ್ಲದೆ ದನಗಳಿಗೆ ತಿನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಮೇವು ಇರಾ. ಆದುದರಿಂದ ಹಣದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಹಂಚುವುದಕ್ಕಿಂತ ದವಸ ಧಾನ್ಯದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಹಂಚುವುದು ಸೂಕ್ತ ಎಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ.

(ಶ್ರೀಮತಿ ಜಿ. ಸಿ. ಭಾಗೀರಥಮ್ಮ)

ಕಾಳ ಸಂತೆ ಮೂಲಕ ತಂದಾ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳ ಬೆರೆ ಮುಗಿಲು ಮುಟ್ಟಿದೆ. ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳು ನ್ಯಾಯವಾದ ಬೆರೆಗೆ ದೊರೆಯುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ನುಗ್ಗಿ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬೆರೆ ಕಡಿಮೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಅಗ್ಗೆ ತಾಲ್ಲೂಕು ಮುಟ್ಟಿದ್ದಲ್ಲಿ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯ ಶೇಖರಣೆ ಮಾಡಿದರೆ ಬೆರೆಯನ್ನು ಹತ್ತೊಳಿಗೆ ತರಬಹುದು ಮತ್ತು ಸಾಕಷ್ಟು ಧಾನ್ಯವನ್ನು ಆಯಾ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲೇ ಯಾವುದೊಂದೂ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಮಿಷನ್‌ ಜಾರ್ಜ್ ಅದರ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದು ಬೆರೆ ಏರದಂತೆ ತಡೆಗಟ್ಟಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಬಹುದೆಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಕಾಳ ಸಂತೆಯಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿ ಹೆಚ್ಚು ರಾಶಿ ಪಡೆಯುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಶೇಖರಣೆ ಮಾಡಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯವನ್ನು ಹೊರಗೆ ತೆಗೆಯುವಂತೆ ನೂತ್ನಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದುದು ಅಗತ್ಯವಾದುದು. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಕಾಂಟೂರ್ ಬಂಡಿಂಗ್, ಕೆಲಸ ಹೆಚ್ಚಿಟ್ಟು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. (Department ನಿಂದ ಮಾಡಿಸುವ ಕಾಂಟೂರ್ ಬಂಡಿಂಗ್ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ 30 ಪರ್ಸೆಂಟು ಸಬ್‌ಸಿಡಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಏತಕ್ಕೆ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. 30 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಸಬ್‌ಸಿಡಿ ಕೊಟ್ಟು ಕಾಂಟೂರ್ ಬಂಡಿಂಗ್ ಮಾಡಿಸಿದರೆ ಜಮೀನು ಉತ್ಪನ್ನವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ರೈತರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಮೂಲಕ ರೈತರು ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಲ್ಲಿ ಇರುವುದರಿಂದ ಕಂದಾಯ ಕೊಡಲು ಅನುಕೂಲವಿಲ್ಲ. ಅದುದರಿಂದ ಕಂದಾಯ ವಸೂಲಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ರಿಯಾಯಿತಿ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ ನನಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—The house will now adjourn to meet again tomorrow at Twelve O'clock.

The House adjourned at Five Minutes past Six of the Clock to meet again at Twelve of the Clock on Thursday the 2nd July 1964.

MYSORE LEGISLATIVE ASSEMBLY.

FORTY-EIGHTH DAY.

Thursday, the 2nd July 1964.

The House met in the Assembly Hall, Vidhana Soudha, Bangalore, at Five Minutes past Twelve of the Clock.

[MR. SPEAKER (SRI B. VAIKUNTA BALIGA, B.A., B.L.) in the Chair].

Mr. SPEAKER.—Before we take up the Questions, I have to apologise to the House for find from the inconvenience, if any, caused to the Hon'ble members because of changing that time of to-day's meeting. In the List of Business issued earlier it was noted as 12-30 p.m. A revised List of Business has been issued, indicating the time of meeting as 12 NOON instead of 12-30 p.m. I take the full responsibility for it. It is a mistake committed by my office. So Questions of such Members who are now present, will be taken up first and the questions of others who are not present now will not be allowed to lapse and they will be taken up to-morrow. Till 1-30 p.m. I cannot afford to wait. I cannot grant more than one hour for Questions. That is the adjustment that has to be made to see that no injustice is done to any body.

STARRED QUESTIONS

(to which oral answers were given)

Action taken by the Police Department in respect of Observation made by the Judicial Authority regarding Defective Investigations done by the Investigating Officers.

*Q.—569. Sri R. S. PATIL (Ramadurga).

Will the Government be pleased to state :—

what is the action taken by the Police Department in respect of the observations made by the Judicial authority including High Court, Sessions Courts and Magistrates, regarding defective investigations done by the Investigating Officers ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಆರ್. ಕೇಶವಮೂರ್ತಿ.—ಪೊಲೀಸ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಅಫೀಸರಿಂದ ಡಿಫೆಕ್ಟಿವ್ ಇನ್‌ವೆಸ್ಟಿಗೇಷನ್ ಮಾಡಿದ ಮೂಲಕ ತೊಂದರಗೊಡಾದ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಏನಾದರೂ ಸರಿಹಾರ ಕೊಡುವ ಪಾಲಿಸಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಎಂ. ಪಾಟೀಲ್.—ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿಲ್ಲ. ಗುಹ್ನೆ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಶಿಕ್ಷೆ ಮಾಡಲಾಗುವುದು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಆರ್. ಕೇಶವಮೂರ್ತಿ.—ತಪ್ಪು ಇನ್‌ವೆಸ್ಟಿಗೇಷನ್ ಮಾಡುವವರಿಗೆ ಏನು ಶಿಕ್ಷೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ?

Sri R. M. PATIL.—If specific instances are brought to the notice of the Government, it will be considered.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—After the experience gained by the Government, do the Government contemplate any new scheme or idea or any other ways and means to have a correct investigation in these cases ?

Sri R. M. PATIL.—The main defect in the investigations was that inexperienced officers were posted by way of promotions. Therefore, training is given to the investigating officers. Refresher courses also will be introduced and in addition to that, Government is contemplating to appoint Law Graduates to conduct prosecutions.

ಶ್ರೀ ಗಂಗಾಧರ ನಾಮೋಷಿ.—ಪಬ್ಲಿಕ್ ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯೂಟರ್ ಆಗಿ ಕೆಲಸ ನಡೆಸತಕ್ಕಂಥವರು ಒಳ್ಳೆ ಎಕ್ಸ್‌ಪೀರಿಯನ್ಸ್ ಲಾಯರ್ಸ್ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಕೇಸ್‌ ಫೇಲ್ ಆಗುತ್ತಿರುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಎಂ. ಪಾಟೀಲ್.—ಅಂಥಾದ್ದು ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಅಂಥ ಕೇಸ್ ಇದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದರೆ, it will be considered.

Tanks newly constructed and restored in Tumkur Taluk during the last two years.

*Q.—532. Smt. G. C. BHAGEERATHAMMA (Tumkur).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) the number of tanks newly constructed and restored in Tumkur Taluk during the last two years (details of tanks constructed and restored may be furnished);

(b) the number of applications received by them for the construction of new tanks and restoration of old tanks in the said taluk during the said years (details may please be furnished) ?

A.—Sri VEERENDRA PATIL (Minister for Public Works).—

(a) Two new tanks were constructed and six tanks were restored during the last two years as per statement 'A' appended.

(b) Thirty-eight applications were received during the last two years for construction of 17 new tanks and restoration of 30 tanks, vide statement 'B' given below.

STATEMENT 'A'

Showing the names of tanks newly constructed and restored in
Tumkur Taluk.

Construction of New Tanks :—

1. New Tank near Uradigere.
2. do Naralur.

Restoration of Tanks including breached tanks :—

3. Restoration of Kanakanakuppe Tank
4. Do Bannikuppa Tank
5. Do Doddagollahalli Tank
6. Do Thondegere Tank
7. Do Naraganahalli Tank

Breached :—

8. Restoration of Sorekunte Tank.

STATEMENT 'B'

Showing the names of Tanks proposed for construction and restoration
in Tumkur Taluk.

I Construction of New Tanks :—

- 1 New tank near Bidarakatte
- 2 Do Swandevanahalli
- 3 Do Satyanammangala
- 4 Do Vaddarahalli
- 5 Do Yellapura
- 6 Do Hiredoddavadi
- 7 Do Kolihalli
- 8 Do Thimmanaikanahalli
- 9 Do Gandamachanahalli
- 10 Do Kowthamaranahalli
- 11 Do Narankatte
- 12 Do Settappanahalli
- 13 Do K. Gollahalli
- 14 Do Kadigere
- 15 Do Avalipalaya
- 16 Do Guligenahalli
- 17 Do Chikkapura.

(SRI VEERENDRA PATIL)

II Restoration of Tanks :—

1	Restoration of	Siddappanapalya Tank
2	Do	Kogankatte
3	Do	Garagadakuppe Tank
4	Do	Balagere Tank
5	Do	Nagavalli Chikkere
6	Do	Lakshmisandra Tank
7	Do	Amanik Hosakatte
8	Do	Melekote Tank
9	Do	Alasettikere Palya Tank
10	Do	Aslipura Tank
11	Do	Arivanapura Tank
12	Do	Mudigere Tank
13	Do	Aregujjanhalli
14	Do	Burugadamaraadapalya
15	Do	Pommanahalli Dasaiahnakatte
16	Do	Sasalu Tank
17	Do	Nandihalli Tank
18	Do	Holakal Tank
19	Do	Gulharve Doddakere
20	Do	Chikkere
21	Do	Devalapura Tank
22	Do	Mavanakere Tank
23	Do	Chikkathotlakere Tank
24	Do	Hirethottakere Tank
25	Do	Kora Amanikere
26	Do	Kallasettikere Tank
27	Do	Jodisiddapura Tank
28	Do	Veeranaikanahalli Tank
29	Do	Bychapura Tank
30	Do	Jodi Thimmalapura Tank.

ಶ್ರೀಮತಿ ಜಿ. ಸಿ. ಭಾಗೀರಥಮ್ಮ.—17 ಹೊಸ ಕೆರೆಗಳು ಮತ್ತು 30 ಹಳೇ ಕೆರೆಗಳ ದುರಸ್ತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಅರ್ಜಿಗಳು ಬಂದಿವೆ ಎಂದು ಉತ್ತರ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಇವುಗಳೆಲ್ಲ ಎಷ್ಟು ಕೆರೆಗಳ ಸರ್ವೆ ಮಾಡಿದೆ, ಪ್ಲಾನ ಎಸ್ತಿ ಮೇಟು ತಯಾರಾಗಿವೆ, ಹಾಗೂ ಎಷ್ಟು ಸ್ಯಾಂಕ್ಷನ್ ಆಗಿವೆ ?

† ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಈಗಾಗಲೇ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವ ಆರು ಕೆರೆಗಳ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮುಗಿಸಿದ್ದೇವೆ. 28 ಕೆರೆಗಳ ರೆಸ್ಟೋರೇಷನ್ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿಂದ ಈಗ ಹೊಸ ದಾಗಿ 17 ಹೊಸ ಕೆರೆಗಳ ಕೆಲಸ ಮತ್ತು 30 ಕೆರೆಗಳ ರೆಸ್ಟೋರೇಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಪೋಜ್ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಜಿ. ಸಿ. ಭಾಗೀರಥಮ್ಮ.—ಹೊಸ ಕೆರೆಗಳ ಪಲುವಾಗಿ ರೈತರು 25 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಅಡ್ವಾನ್ಸ್ ಕಾಂಟ್ರಿಬ್ಯೂಷನ್ ಕೊಡಲು ತಯಾರಾಗಿದ್ದಾರೆ ಅಂಥ ಕೆರೆಗಳ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಅವಶ್ಯವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸುತ್ತೇವೆ. ಅಡ್ವಾನ್ಸ್ ಕಾಂಟ್ರಿಬ್ಯೂಷನ್ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ರೈತರು ಮುಂದೆ ಬಂದರೆ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಅಂಥ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಚಾಪ್ ಪ್ರಾಯಾರ್ಥಿ ಕೊಟ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಬಿ. ಸಿ. ಭಾಗೀರಥಮ್ಮ.—ಅಡ್ವಾನ್ಸ್ ಕಾಂಟ್ರಿಬ್ಯೂಷನ್ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರ ಇದ್ದೇವೆಂದು ರೈತರು ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಬಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥ ಕೆಲಸವನ್ನು ಜಾಗೃತೆ ಮಾಡಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಅವರು ತಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಬಂದಿದ್ದರೆ ಅವರನ್ನು ನಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಕಡೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕು. ತಾವೇ ಅದನ್ನು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಬರೆದು ತಿಳಿಸಿದರೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ರೈತರ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ ಅಡ್ವಾನ್ಸ್ ಕಾಂಟ್ರಿಬ್ಯೂಷನ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಇಂಥ ಕೆಲಸವನ್ನು ತೀವ್ರ ಮಾಡಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಬಿ. ಸಿ. ಭಾಗೀರಥಮ್ಮ.—ಹಾಗಾದರೆ ನಾನು ತಿಳಿಸಿರುವ ಕೆರೆಗಳ ಎಸ್ಪಿಎಂಟು ಸ್ಯಾಂಕ್ಷನ್ ಮಾಡಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಅನೇಕ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹೊಸ ಕೆರೆಗಳ ರಚನೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ರೈತರು ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಅಡ್ವಾನ್ಸ್ ಕಾಂಟ್ರಿಬ್ಯೂಷನ್ ಕೊಡಲು ಮುಂದೆ ಬಂದರೆ ಪ್ರಾಯಾರ್ಥಿ ಕೊಟ್ಟ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಂ. ದೇವ್.—ಟಾಪ್ ಪ್ರಯಾರ್ಥಿ ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ಅಡ್ವಾನ್ಸ್ ಕಾಂಟ್ರಿಬ್ಯೂಷನ್ ಪರ್ಸೆಂಟೇಜು ಎಷ್ಟಿರಬೇಕು ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಕಾಂಟ್ರಿಬ್ಯೂಷನ್ ಏನು ಫಿಕ್ಸ್ ಮಾಡಿರುತ್ತದೆಯೋ ಅಷ್ಟು ಕೊಟ್ಟರೆ, ಗಮನ ಕೊಡಲು ಸಾಧ್ಯ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಂ. ದೇವ್.—ಈ ಕೆರೆಯನ್ನು ರೆಸ್ಟೋರು ಮಾಡಿದರೆ ಎಷ್ಟು ಎಕರೆ ಸಾಗುವಳಿ ಯಾಗುತ್ತದೆ ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಆ ಡಿಜೀಲ್ ನನ್ನ ಹತ್ತಿರವಿಲ್ಲ, ಬೇಕಾದರೆ ತರಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ.—ಅಡ್ವಾನ್ಸ್ ಕಾಂಟ್ರಿಬ್ಯೂಷನ್ ಅನ್ನು ಯಾವ ಹೆಡ್ಡಿನಲ್ಲಿ ಡೆಪಾಸಿಟ್ ಮಾಡಬೇಕು ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಹೊಸದಾಗಿ ಬೆಟರ್ ಮೆಂಟು ರೆವಿ ಆಕ್ಟ್ ಪಾಸ್ ಆಗಿದೆ ಆ ಹೆಡ್ ಕಳಗೆ ಮಾಡಬಹುದು.

Misappropriation of Funds in the Service Co-operative Societies in Bangalore District.

* Q.—609. Sri S. KARIAPPA (Kanakapura).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) the names of Service Co-operative Societies in Bangalore District in which the funds have been either defalcated or misappropriated ;

(b) the amount thus defalcated or misappropriated by each of such societies ;

(c) the office-bearers involved or responsible for such things ;

(d) the action taken or contemplated in each of those cases ?

A.—Sri KONDAJJI BASAPPA (Deputy Minister for Co-operation).—

(a) to (d) Please see statement given below.

(SRI KONDAJJI BASAPPA)

STATEMENT

Sl. No.	Name of Service Co-operative Societies	Amount defalcated or misappropriated	Office-bearers involved or responsible for such things	Action taken
1	Hormavu S. C. S. Ltd. ...	Rs. 6,400-87	Ex-Clerk of the Society	Amount recovered. Criminal case launched.
2	Hosadurga S. C. S. Ltd. ...	Rs. 2,212-07	Ex-Sale clerk of the Society	Action taken under Civil and Criminal Law.
3	Kethohalli S. C. S. Ltd. ...	Rs. 521-30	Ex-Honorary Secretary of the Society.	Complaint lodged with the Police.
4	Doddasomenahally S. C. S. Ltd.	Rs. 713-88	Ex-President of the Society	Amount recovered. Criminal case launched.
5	Kalkere S. C. S. Ltd. ...	Rs. 3,194-31	Ex-Honorary Secretary of the Society.	Criminal case launched. A sum of Rs. 2,400 has been recovered.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಕರಿಯಪ್ಪ.—ತಾವು ಇಲ್ಲಿ 5 ಸೊಸೈಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಹಣ ದುರುಪಯೋಗವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ಕನಕಪುರ ರಾರ್ಜ್ ಸ್ಟೇಲ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿಯಲ್ಲಿ, ಸಾತನೂರಿನಲ್ಲಿ ದುರುಪಯೋಗವಾಗಿದೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ಏಕೆ ಇಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿಲ್ಲ? ಲಸ್ಟ್ ಎಕ್ಸಾಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಆಗಿಲ್ಲವೇ?

Sri KONDAJJI BASAPPA.—The question concerns the number of societies in which amounts were defalcated or misappropriated. Five societies come under that category out of 347 societies in the District.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಕರಿಯಪ್ಪ.—ಸಾತನೂರು ಸೇವಾ ಸಹಕಾರ ಸಂಘದಲ್ಲಿ 8 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಡಿಫಾರ್ವೆಟ್ ಆಗಿದೆ. ಅದು ಏಕೆ ಇಲ್ಲಿ ಬರಲಿಲ್ಲ?

Sri KONDAJJI BASAPPA.—I am not aware. If the hon'ble Member gives information, I will find out and take action.

Sri G. V. GOWDA.—Have the accounts of all the societies in the District been duly audited?

Sri KONDAJJI BASAPPA.—We have strengthened the audit staff since last year. Now, accounts of most of the societies have been audited this year.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—Have Government issued a circular recently to the effect that if the moneys are paid, cases might be withdrawn?

Sri KONDAJJI BASAPPA.—That is not the intention of the Circular. If there is a case pending against an individual in a court of law and the entire money is paid immediately before the case was registered against the party for technical purposes, the case would have been launched against him though the money has been recovered. Where there is inordinate delay and where no evidence is forth-coming, the departmental officers are requested to recommend cases to Government.

Sri G. V. GOWDA.—Is the Government aware that criminal cases are launched not to recover money but to punish persons who has misappropriated public moneys?

Sri KONDAJJI BASAPPA.—Certainly that is the intention.

Mr. SPEAKER.—The Deputy Minister said that only where evidence was not forthcoming or where there was delay, withdrawal of prosecution had been recommended.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಕರಿಯಪ್ಪ.—ಹೊಸದುರ್ಗ ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿಯಲ್ಲಿ ಆ ಕ್ಲಾರ್ಕ್ ನ್ನು ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯೂಟ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರೋ?

Sri KONDAJJI BASAPPA.—A criminal case has been launched against him on 5th December 1961.

Sri GANJI VEERAPPA.—In view of the fact that the number of cases of misappropriation in societies is increasing, would Government exercise greater vigilance and adopt a firm attitude?

Sri KONDAJJI BASAPPA.—That is why, we have now created a separate audit wing with the Joint Registrar for Audit with a special cell attached to him. Whenever complaints are received, the Audit cell will go and audit the accounts. We have increased the number of auditors at the district level also. There is a District Auditor assisted by senior and junior auditors. In view of these steps, we hope such cases would be reduced to the minimum.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಆರ್. ಕೇಶವಮೂರ್ತಿ.—ಕೆಲವು ಸೊಸೈಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಪೇರರ್ ಕ್ಯಾಪಿಟಲ್ ಅಥವಾ ಗ್ರಾನ್ ಇನಕಂ ಕಡಿಮೆ ಇದ್ದರೂ, ಅಡ್ವಿನ್ಸ್ಟೀಟೀಡ್ ಎಕ್ಸ್‌ಪೆಂಡಿಚರ್ ಸಿಕ್ವಾಪಟ್ಟಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಷ್ಟು ಇಂಕಮಿಗೆ ಇಷ್ಟು ಎಕ್ಸ್‌ಪೆಂಡಿಚರ್ ಮೇಲರಬಾರದೆಂದು, ಒಂದು ಪ್ರೋಪೋಸನ್ ಫಿಕ್ಸ್ ಮಾಡಿ, ಎಕ್ಸ್‌ಪೆಂಡಿಚರಿಗೆ ಲಿಮಿಟ್ ಹಾಕುತ್ತೀರಾ ?

Sri KONDAJJI BASAPPA.—It is a hypothetical case.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜಿ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.—ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಗಾಂಜಿ ವಿರಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದಹಾಗೆ, ನಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ಹಣ ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಕೇಸುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಹಣ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟುಬಿಟ್ಟರೆ ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಕೇಸು ಹಾಕುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಬೆಂಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಮಿಸ್‌ಅಪ್ರೋಪ್ರಿಯೇಟ್ ಆಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಸೊಸೈಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಆಪಾದಿತರು 5—10 ಸಾವಿರ ಬಜಾನೆಗೆ, ವ್ಯಾಸಿಕೂಷ್ಕ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಕಟ್ಟುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ಸರಕಾರ ಹೊರಡಿಸಿರುವ ಹಾಕುವನ್ನು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಯೇ ?

Sri KONDAJJI BASAPPA.—It does not arise out of this Question.

Mr. SPEAKER.—The question is if the Government proposes to withdraw that circular.

Sri KONDAJJI BASAPPA.—We do not propose to withdraw the circular.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ವಿ. ಗೌಡ.—ಒಬ್ಬ ಕಳ್ಳ ಒಂದು ಸಾಮಾನನ್ನು ಕದ್ದು ಬಿಟ್ಟು, ಆ ಕದ್ದ ಸಾಮಾನನ್ನು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಟ್ಟರೆ ಹಾಕಿರತಕ್ಕ ಚಾರ್ಜ್‌ಪೀಟನ್ನು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರೋ ?

Sri KONDAJJI BASAPPA.—It is not so.

Restoration of Adalagere Tank in Gubbi Taluk.

*Q.—628. Sri N. HUCHAMASTI GOWDA (Chandrasekharapura).—

Will the Government be pleased to state :—

- (a) when the estimate for the restoration of Adalagere tank in Gubbi Taluk was sanctioned ;
- (b) the date on which the tender called for was approved ;
- (c) when the works order was issued ;
- (d) the progress made so far ;
- (e) whether it is a fact that either the Chief Engineer or any other Officer has extended the stipulated period ;
- (f) the date on which the said work has to be completed as per the terms of the tender ?

A.—Sri VEERANDRA PATIL (Minister for Public Works).—

- (a) During June 1959.
- (b) During January 1961.
- (c) During January 1961.
- (d) Rs. 2,200.
- (e) Yes.
- (f) 1-12-1961.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿ ಗೌಡ.—ಆಂದಾಜು 1959ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಮಂಜೂರು ಆಗಿದ್ದರೂ ಆಗಿಂದಾಗ್ಗೆ ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರು ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರಿಗೆ ಕೆಲಸ ಪೂರೈಸತಕ್ಕಂಥ ವಾಯಿದೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು ?

† ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—1959ರಲ್ಲಿ ಅಂದಾಜು ಆಗಿದ್ದರೂ ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿತ್ತು. 11-10-1960ರಲ್ಲಿ ಅಗ್ರಮೆಂಟು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವುದು 20-1-1961ರಲ್ಲಿ. ಮೊದಲು ಎರಡು ಸಲ ಚೆಂಡರ್ ಕರೆದಾಗ ರೆಸ್ಪಾನ್ಸ್ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಮೂರನೆ ಸಲ ರೆಸ್ಪಾನ್ಸ್ ಬಂದಿತು; ಅದು 18 ಪರ್ಸೆಂಟು ಇದ್ದು ಅದನ್ನು ಸರಕಾರ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದರಲ್ಲಿ ತಡವಾಯಿತು.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿ ಗೌಡ.—(ಇ) ನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವಂತೆ ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರು ಆ ರೀತಿ ವಾಯಿದೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಕಾರಣವಿಷ್ಟು: ಎರಡು ಸಲ ಚೆಂಡರ್ ಕರೆದಾಗ ಯಾರೂ ಬರಲಿಲ್ಲ ಮೂರನೆ ಸಲ ರೆಸ್ಪಾನ್ಸ್ ಬಂದಿತು, ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು 1960-61 ರಲ್ಲಿ ಒಪ್ಪಿಸಿತು. ಫೈನಲ್ ನೋಟೀಸು ಕೊಟ್ಟಿದೆ, ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್‌ನ್ನು ಟರ್ಮಿನೇಟ್ ಮಾಡಿ ಫೈನಲ್ ಏಜೆನ್ಸಿ ಫಿಕ್ಸ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡೋಣ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿ ಗೌಡ.—ಆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇರುವುದರಿಂದ, ಬೇರೆ ಯಾರಾದರೂ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರಿಗೆ ಕೆಲಸ ಕೊಟ್ಟು ಪೂರ್ತಿ ಮಾಡಿಸುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಫೈನಲ್ ನೋಟೀಸು ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಇಷ್ಟರೊಳಗೆ ರೇಜಿಸ್ಟ್ರ್ ಪೊಲೀಸ್ ಏನಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಂಡು, ಒಂದು ವೇಳೆ ಕೆಲಸವಾದಿಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ಇನ್ನೊಬ್ಬರಿಗೆ ವಹಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಂ. ದೇವ್.—ಈ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರಿಗೆ ಯಾವ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸಿದರೂ, ಅದನ್ನು ಪೂರೈಸದೆ ಇರುವುದು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ? ಆತನು ತಮ್ಮ ಪಾರ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿರುವುದರಿಂದ ಕೆಟ್ಟ ರಾಜಕೀಯ ಇದರಲ್ಲಿ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಕೇಳಲಾರದೆ ಸಂಕಟಪಟ್ಟು ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿ ಗೌಡರು ಸುತ್ತಿ ಸುತ್ತಿ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

MR. SPEAKER.—I am not concerned with it.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಅರ್. ಕೇಶವಮೂರ್ತಿ.—ಚೆಂಡರು ಹಾಕಿ ಆಕ್ಟ್ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಚೈಮ್ ಲಮಿಟ್ಟು ಹಾಕಿರಲಿಲ್ಲವೆ? ಫುನ: ನೋಟೀಸು ಕೊಡಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯವೇನು ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಅನೇಕ ನೋಟೀಸುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ, ಫೈನಲ್ ನೋಟೀಸು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ, ಎರಡನೇ ಏಜೆನ್ಸಿ ಫಿಕ್ಸ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

12-30 P.M.

† ಶ್ರೀ ಅರ್. ಎಸ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಈವರೆಗೆ ಸಾಧಿಸಿರುವ ಪ್ರಗತಿಯೇನು ಎಂದು ಕೇಳಿರು 2,200 ರೂಪಾಯಿಗಳು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಇದು ಏನು ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—2,200 ರೂಪಾಯಿ ಬೇರೆ ಬಾಳುವಂಕಹ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜಿ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.—ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವ್ ಅವರು ಕೇಳಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅರ್ಥ ಇದೆ. ಈ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರರಾದರೂ, ಎಲ್ಲಾ ಕೆಲಸಗಳಿಗೂ ಚೆಂಡರ್ ಹಾಕಿ ಎಲ್ಲಕ್ಕೂ ಲೋಯಿಸ್ಟ್ ಕೊಟೀಷನ್ ಕೊಟ್ಟು 1977 ರಿಂದ ಇವತ್ತಿನವರೆಗೂ ಯಾವ ಕೆಲಸವನ್ನೂ ಪೂರ್ತಿ ಮಾಡದೆ ಮೂರು ಜನ ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರುಗಳು ಇವರನ್ನು ಬ್ಲಾಕ್ ಲಿಸ್ಟ್ ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಇವರಿಗೆ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು? ಇವರು ಅವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದ ಸಿಮೆಂಟು ಮತ್ತು ಕಬ್ಬಿಣವನ್ನು ಬ್ಲಾಕ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಮಾರಿಕೊಂಡದ್ದಕ್ಕೆ ಅವರ ಮೇಲೆ ಏನಾದರೂ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಾ? ಈಗಲಾದರೂ ಅವರನ್ನು ಬ್ಲಾಕ್ ಲಿಸ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಕೆಲಸವನ್ನು ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಅವುಗಳನ್ನು ಪೂರ್ತಿ ಮಾಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಈ ಕೆಲಸದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಅವರು ಕಡಮೆ ರೇಟ್ ಕೋಟಾ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. 50-60 ಕೆಲಸ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಯಾವುದನ್ನೂ ಮುಗಿಸಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ, ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಬಹುಶಃ ಅವರನ್ನು ಬ್ಲಾಕ್ ಲಿಸ್ಟ್ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ ಯಾವುದೂ ಖಚಿತವಾಗಿ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದೆ ಏನೂ ಕೂಡ ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಂ. ದೇವ್.—ಒಂದು ಕೆಲಸವನ್ನು ಎರಡು ವರ್ಷದ ಹಿಂದೆಯೇ ಹೇಳಿದ್ದೆ. ಅದರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಇದುವರೆಗೂ ಏನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಅನೇಕ ಸಲ ಅನೇಕ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಾ ಇರುತ್ತೀರಿ; ಅವನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೆನಪು ಇಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

Lift Irrigation schemes in Mundargi and Shirahatti Taluks.

*Q.—639 Sri C. S. HULKOTI (Mundargi).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) whether they have received any representations by the villagers of villages on the left bank of Tungabhadra River in Mundargi and Shirahatti taluks to have Lift Irrigation Schemes there ;

(b) if so, whether any survey has been made or started ;

(c) in which villages survey has been made ;

(d) whether they are aware that there is a great scope for lift irrigation in that area ?

A —Sri VEERENDRA PATIL (Minister for Public Works).—

(a) Yes. From the villagers of Hesrur and Bidarahalli in Mundargi Taluka.

(b) Preliminary investigation regarding Bidarahalli scheme is taken up. Survey work in respect of Hesrur was dropped as investigations revealed that the scheme is not feasible.

(c) No survey has been made for reasons given in reply to clause (b).

(d) Needs investigation.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎಸ್. ಹುಲಕೋಟಿ.—ಒಬ್ಬರಹಳ್ಳಿ ಗ್ರಾಮದ ಫೆಸ್ತರ್ ಇನ್‌ವೆಸ್ಟಿಗೇಷನ್ ಯಾವಾಗ ಮುಗಿಯುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಲಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತದೆಯೇ ?

† ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಇನ್‌ವೆಸ್ಟಿಗೇಷನ್‌ನ್ನು ಈಗ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎಸ್. ಹುಲಕೋಟಿ.—ಹೆಸರೂರಿನ ಇನ್‌ವೆಸ್ಟಿಗೇಷನ್ ನಿಕೆ ಫೀಸಿಬಲ್ ಆಗಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಲಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಎರಡೂವರೆ ಮೈಲಿಯವರೆಗೂ ನೀರನ್ನು ಪಂಪ್ ಮಾಡಿ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ; ಅದು ಏಕಳ ದುಬಾರಿ ಕೆಲಸವಾಗುತ್ತದೆ ; ಅದರ ರೆಕಾರಿಂಗ್ ಕಾನ್ಸ್ಟ್ರಕ್ಷನ್ ಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಅದು ಫೀಸಿಬಲ್ ಅಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದಯ್ಯ ಕಾಶೀಮಠ.—ತಿರಹಟ್ಟಿ ಮತ್ತು ಮುಂಡರಗಿ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳು ಮೇಲಿಂದ ಮೇಲೆ ಬರಗಾಲ ಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ತುಂಗ ಭದ್ರಾ ಎಡದಂಡೆ ಕಾಲುವೆಯಿಂದ ಲಫ್ಟ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಮಾಡತಕ್ಕ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಿ ನೀರಾವರಿ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಎಲ್ಲೆಲ್ಲ ಫೀಸಿಬಲ್ ಆಗಿದೆಯೋ ಅಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಮಾಡಬಹುದು, ತುಂಗಭದ್ರಾ ಜಲಾಶಯದ ಕೆಳಗೆ ಇರತಕ್ಕ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ನೀರು ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಸಿಕ್ಕುವಂತೆ ನೋಡಿ ಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಒಂದು ಒಪ್ಪಂದ ಇದೆ ; ಅದು ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ನಮಗೂ ಆದ್ರೆ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೂ ಒಂದು ಆಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಆಗಿದೆ ಅದಕ್ಕೆ ಯಾವ ತರಹದಿಂದಲೂ ಅಭೇದ್ಯ ಆಗದಂತೆ ಎಷ್ಟು ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆಯೋ ಅವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಎಸ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಲಫ್ಟ್ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಒಂದು ಪಾಲಿಸಿಯನ್ನು ನಿರ್ಧರ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಸರ್ಕಾರಿ ಕ್ಲೇತೆರಲ್ಲ ಮಾಡುವುದೇ ಉತ್ತಮ ಎಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಆರಿತ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮುಂದೆ ಬಂದರೆ ಪ್ಲಾನ್ ಎಸ್ಟಿಮೇಟ್ ಮತ್ತು ಇನ್‌ವೆಸ್ಟಿಗೇಷನ್ ಮುಂತಾದುವನ್ನು ಮಾಡಲು ಏನು ಸಹಾಯ ಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಮಾಡಲು ಸರ್ಕಾರ ತಯಾರಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎಸ್. ಹುಲಕೋಟಿ.—ಗಲಹಳ್ಳಿ, ಗಂಗಾಪುರ, ಶರಣಹಳ್ಳಿ ಈ ಎಲ್ಲಾ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲೂ ಇದರ ಅನುಕ್ರಮ ಇದೆ. ಇವನ್ನೂ ಸಹ ಸರ್ವೆ ಮಾಡಿಸಲಾಗುತ್ತದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಈಗಾಗಲೇ ಇನ್‌ವೆಸ್ಟಿಗೇಷನ್ ಕೆಲಸವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಇವುಗಳನ್ನೂ ಕೂಡ ಸರ್ವೆ ಮಾಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಸಲಹೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಮೈಸೂರ್ ಇನ್‌ವೆಸ್ಟಿಗೇಷನ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಸರ್ಕಾರ್ ಆಸರಿಗೆ ಸರ್ವೆ ಮಾಡಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಎನ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಲಿಫ್ಟ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಸ್ಕೀಂಗಳನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ಸರ್ವೆ ಮಾಡುವುದು, ಪ್ಲಾನ್ ಎನ್ವಿರೊನಿಂಗ್ ಮಾಡುವುದು ಇದಕ್ಕಿಲ್ಲಾ ತಗಲತಕ್ಕ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಸಂಘದವರು ವಹಿಸಬೇಕೋ ಅಥವಾ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಆ ಬಳಕೆನ್ನು ವಹಿಸಿ ಮಾಡಿಸುತ್ತಾರೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗ್ಗಡೆ (ಪಂಚಾಯಿತಿ ರಾಡ್, ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಸಹಕಾರ ಶಾಖೆಗಳ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಕೋ ಆಪರೇಟಿವ್ ಬೇಸಿನ್ ಮೇಲೆ ಎಲ್ಲ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆಯೋ ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ವತಿಯಿಂದ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಎನ್. ಲಕ್ಷ್ಮೀಪತಿ.—ಆ ರೀತಿ ಸಹಕಾರ ಪದ್ಧತಿಯಮೇಲೆ ಎಲ್ಲಾದರೂ ಬಾವಿ ತೋಡಿಸಿ ಪಂಪ್ ಸೆಟ್ ಹಾಕಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಾ? ಅದು ನಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗ್ಗಡೆ.—ನಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದೆ.

Sri SANJEEVANATH AIKALA.—Is it the policy of the Government to entrust to co-operative societies the work of formation and execution of lift irrigation or only the operation of the lift irrigation scheme after its formation?

Sri RAMAKRISHNA HEGDE.—Both can happen. In certain cases the whole thing was executed by the Department and later on it was handed over to the society and in certain cases lift irrigation society was first formed and then the work was executed under the supervision of departmental officers.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿ ಗೌಡ.—ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದರೂ ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಸೂಕ್ತ ಎಂದು ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಶಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದರು; ಆ ರೀತಿ ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಏನಿದೆ?

ಶ್ರೀ ಎರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ನಾನು ಆ ರೀತಿ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಎನ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಮೂಲಕ ಮಾಡಿದರೆ ಕೆಲವೊಂದು ಕನಸುಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅವು ಎಂತಹವು ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೀರಾ? ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗ್ಗಡೆ.—ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ಹೇಳಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಸಿ ಎಸ್. ಹುಲಕೋಟಿ.—ಈ ಕ್ಷೇತ್ರ ಬರಗಾಲದ ಪ್ರದೇಶ ಆದುದರಿಂದ ಲಿಫ್ಟ್ ಇರಿಗೇಷನ್‌ನ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಬಹಳವಾಗಿದೆ ಆದ ಕಾರಣ ಇದಕ್ಕೆ ತೀವ್ರ ಗಮನವನ್ನು ಕೊಡಲಾಗುತ್ತದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗ್ಗಡೆ.—ಹೌದು.

Sri SANJEEVANATH AIKALA.—A very good scheme was investigated and prepared in the Speaker's constituency. Why was it not taken up though it was very fine and good?

Mr. SPEAKER.—The question is disallowed.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಭಾಸ್ಕರ ಶೆಟ್ಟಿ.—ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಿಂದ ನಡೆಸಲ್ಪಟ್ಟ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದ ಲಿಫ್ಟ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಸೊಸೈಟಿಯಾವುದು?

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗ್ಗಡೆ.—ಅದು ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯ ಉಪಪ್ರಶ್ನೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಆರ್. ಕೇಶವ ಮೂರ್ತಿ.—ಸಹಕಾರ ತತ್ವದ ಮೇಲೆ ನೀರಾವರಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕಂತಹ ಎಷ್ಟು ಸೊಸೈಟಿಗಳನ್ನು ತಾವು ನಡೆಸುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಿ? ಅದರಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಅನುಭವವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗ್ಗಡೆ.—ಅವರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಹೊಳೆನರಸೀಪುರದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಹೇಗೆ ನಡೆದಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅವರು ನೋಡಬೇಕು.

Misappropriation of N. D. F. in Raichur District.

*Q.—376. Sri VEERABHADRAPPA ERAPPA (Yelburga) —

Will the Government be pleased to state :—

(a) the names of taluks in Raichur District where the NDF has been misappropriated and also the number of such cases together with the amount so misappropriated ;

(b) the action taken by them in this behalf ;

(c) when these cases came to their notice ?

A.—Sri S. NIJALINGAPPA (Chief Minister).—

(a)

<i>Names of Taluks</i>	<i>No. of cases</i>	<i>Amount misappropriated</i>	
GANGAVATI	5	Rs.	nP.
(a) Maranahalli	...	603	17
(b) Gundur	...	600	39
(c) Hulkihal	...	1	75
(d) Tondihal	...	14	27
(e) Hirekhyada and Chickyada	...	46	00
	Total ...	1,265	58
RAICHUR	1 ...	452	02
	6	1,717	60

(b) Statement of action taken is appended.

(c) —

Names of Taluks

Date when the intimation of misappropriation recd.

1. Maranahalli, Gangavati Taluk	2-1-1964
2. Gundur, -do-	29-4-1963
3. Hulkihal -do-	29-4-1963
4. Tondihal -do-	29-4-1963
5. Hirekhyada and Chickyada, Gangavati	14-6-1963
6. Yapaldinni, Raichur Taluk.	4-4-1963

STATEMENT

Showing the action taken where the National Defence Fund Amounts misappropriated.

Sl. No.	Name of the Village and the Taluk where the N.D.F. amount has been alleged to have been misappropriated.	Action taken
1	Maranahalli, Gangavati Taluk.	Permission for prosecuting Patwari has been accorded for temporary misappropriation of N.D.F. amount. The result of prosecution is awaited
2	Gundur, Gangavati Taluk.	Necessary orders have been issued to prosecute the Patwari. He has been placed under suspension. The case is being investigated by the D. S. P., Anti-Corruption, Gulbarga. The report of the DSP is awaited.
3	Hulkihal, Gangavati Taluk.	This case has been entrusted to the D. S. P., Anti-Corruption, Gulbarga, for investigation. The result of the investigation has not been informed.
4	Tondihal, Gangavati Taluk.	This case has also been entrusted to the D. S. P. Anti-Corruption, Gulbarga. The result of the investigation is awaited.
5	Hirekhyada and Chickyada, Gangavati Taluk.	No amount has been misappropriated in Hirekhyada Village. In Chickyada Village the Village Officers and Sarpanch and Gramsevak prior to the availability of the printed book had collected Rs. 46 in all towards N. D. F. and later on utilised this amount for purchasing equipment for Bbajamandal with the consent of the Villagers. This amount has been subsequently recovered from the Sarpanch and credited to N. D. F. account.
6	Yapaldinni, Raichur Taluk.	Both the Patwari and Mali Patel have been debarred from service for two years from 1st January 1964, and the amount has been recovered and credited to N. D. F. account.

ಶ್ರೀ ವೀರಭದ್ರಪ್ಪ ಈರಪ್ಪ.—ಯಲ್ವುಗ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಹಣ ದುರುಪಯೋಗವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ವರದಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೇ ಒಂದು ಅರ್ಜಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಅದು ಸರಿಯೋ ಅಲ್ಲವೋ, ಈ ಹಿಂದೆ ಒಂದು ಸಲ ಕೇಳಿದ್ದರು. ಯಲ್ವುಗದಲ್ಲಿ ಒಂದು ನಾಟಕ ಆಡಿದರು ಅದರ ದುಡ್ಡು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಮಿತಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರು ಅದನ್ನು ಎನ್.ಡಿ. ಎಫ್.ಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಅರ್ಜಿ ಕೊಟ್ಟರು, ಅದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ, ವಿಚಾರಣೆ ಆದಮೇಲೆ.

ಶ್ರೀ ವೀರಭದ್ರಪ್ಪ ಈರಪ್ಪ.—ಕೊಪ್ಪಳ ಮತ್ತು ಯಲ್ವುಗ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ರೈತರ ಕಡೆಯಿಂದ ಮನುಷ್ಯನಾದರೂ ಬಂದಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಬಂದದ್ದಕ್ಕೆ ದಾಖಲೆ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದಯ್ಯ ಕಾಶೀಮಠ್.—ಗಂಗವತಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಹುಲ್ಲುಹಾಳು ಮತ್ತು ತೊಂಡಿ ಹಾಳೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕೇಸುಗಳನ್ನು ತೀವ್ರಗತಿಯಿಂದ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಲು ಒಬ್ಬ ಸ್ಪೆಷಲ್ ಅಫೀಸರ ಕಡೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಇರತಕ್ಕ 4-5 ಕೇಸುಗಳಿಗೆ ಸ್ಪೆಷಲ್ ಅಫೀಸರು ಅನಾವಶ್ಯಕ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.—ಈಗ ನಾಟಕ ಆಡಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಫಂಡಿಗೆ ಹಣ ಕೊಟ್ಟರು ಎಂದು ಹೇಳಿದಿರಿ. ನಾಟಕ ಆಡಿದ್ದು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಫಂಡಿಗಾಗಿಯೋ ಅಥವಾ ಎನ್.ಡಿ. ಎಫ್.ಗೋ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ನಾಟಕ ಆಡಿದ್ದೇ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಮಿತಿಯ ಫಂಡಿಗಾಗಿ.

Annual Production of Reeling Cocoons in each Division of the State.

೧೦.—548. Sri P. VENKATAGIRIAPPA (Kolar.).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) what is the annual production of reeling cocoons in each Division of the State ;

(b) what is the annual production of raw silk in the form of Charka Silk and Filature Silk in each Division of the State ;

(c) the number of Government Silk Filatures and Private Silk Filatures that are running in each Division and what is the financial position of each Filature (Figures for the last three years may be furnished) ;

(d) whether there is any proposal to start a Government Silk Filature in view of large scale production of cocoons in the area ?

A.—Sri R. DAYANAND SAGAR (Deputy Minister for Sericulture).—

(a) The annual estimated production for 1962-63.

K. Gs. in Lakhs

(a) Kollegal Division	...	34.50
(b) Kolar Division	...	31.50
(c) Mysore Division	...	21.75
(d) Channapatna Division	...	17.50
(e) Kunigal Division	...	7.20
(f) Chamaraajanagar Division	...	40.50

(b) The estimated production of Charaka Silk and Filature Silk for the year 1962-63 is given below :—

<i>Division</i>	<i>Charaka Silk in Thousand of Kgs</i>	<i>Domestic Bas in Silk in Thousands of Kgs</i>	<i>Filature Silk in Thousands of Kgs</i>
Kollegal	12.15	179.717	24.950
Kolar	241.05	—	—
Mysore	162.00	12.823	21.031
Channapatna	16.25	131.576	12.823
Kunigal	15.00	—	—
Chamarajanagar...	94.04	79.435	4.940

(c) There are three Government Silk Filatures with branches as noted against the Division in which they are located :—

1. Government Silk Filatures, Mysore.

<i>Branches :</i>	1. Mysore	} Mysore Division
	2. T. Narasipur	
	3. Chamarajanagar	} Chamarajanagar Division
	4. Santhemarahalli	
2. Government Silk Filature, Kollegal.	1. Kollegal	} Kollegal Division
	2. Mamballi	
	3. Mudigundam	

3. Government Silk Filature, Kanakapura, Channapatna Division.

The financial position of the above three Government Silk Filatures are noted below :—

	<i>Government Silk Filature, Mysore</i>	<i>Government Silk Filature, Kollegal</i>	<i>Government Silk Filature, Kanakapura</i>
1960-61 Loss	6,14,065	Loss 4,34,211	Loss 3,93,748
1961-62 „	6,72,713	„ 3,25,910	„ 1,34,084
1962-63 „	9,42,203	„ 5,48,839	„ 4,02,746

There is a Private Silk Filature running at Melur and its financial position is not known.

There are two private Filatures running in Kollegal Division and their financial position is not known.

(d) No.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ವೆಂಕಟಗಿರಿಯಪ್ಪ.—(ಆ) ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ಕೋಲಾರ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ 31.50 ಲಕ್ಷ ಕಿಲೋಗ್ರಾಂಮ್ ನೂಲು ತೆಗೆಯುವ ರೇಷ್ಮೆ ಗೂಡುಗಳು 62—63 ನೆಯ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಯಾಗಬಹುದೆಂದು ಅಂದಾಜಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಕೋಲಾರದಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಕ್ಯಾಂಟಿ ಗೂಡು ಎಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಿದ್ದಾರಲ್ಲವೇ ?

†ಶ್ರೀ ಆರ್. ದಯಾನಂದ ಸಾಗರ್.—ಹೌದು.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ವೆಂಕಟಗಿರಿಯಪ್ಪ.—ಮೈಸೂರು ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕೇವಲ 21.75 ಲಕ್ಷ ಕಿಲೋಗ್ರಾಂ ಗೂಡುಗಳು ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದರೂ ಅಲ್ಲಿ 2 ಫಿರೇಚರ್ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಕೋಲಾರದಲ್ಲಿ 31 ಲಕ್ಷ ಕಿಲೋಗ್ರಾಂ ಗೂಡನ್ನು ಬೆಳೆಯುವಾಗ ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಾರ್ಖಾನೆಯನ್ನೂ ಸ್ಥಾಪನೆಮಾಡಿದ್ದಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು ?

ಶ್ರೀ ಆರ್. ದಯಾನಂದ ಸಾಗರ್.—ಕೋಲಾರದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಪ್ರೈವೇಟ್ ಫಿರೇಚರ್ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಿವೆ, ಒಂದರಲ್ಲಿ ರಾಘ ಬಂದಿಲ್ಲವೆಂದು ಅದನ್ನು ಮುಚ್ಚಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನೊಂದು ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ.

Sri G. V. GOWDA.—Are the Government aware that there are atleast 50 private filatures running in Kollegal ?

Sri R. DAYANANDA SAGAR.—Not to our knowledge.

Sri G. V. GOWDA.—Is it not a fact that 100 basins were supplied to 10 filatures ?

Sri R. DAYANANDA SAGAR.—It is domestic basins. I have no knowledge of supplying these to filatures as such.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ಕುಣಿಗಲ್ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ 7.20 ಲಕ್ಷ ಕಿಲೋಗ್ರಾಂ ಗೂಡು ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುವುದೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಅದನ್ನು ಬತ್ತನೆಗೆ ಕೊಡುವುದರಿಂದ ವರ್ಷವರ್ಷವೇ ಗೂಡುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿದ್ದೆಯೋ ಅಥವಾ ಕಡಮೆಯಾಗುತ್ತಿದ್ದೆಯೋ ?

ಶ್ರೀ ಆರ್. ದಯಾನಂದ ಸಾಗರ್.—ಅದು ರೀಲಿಂಗ್ ಕಕೂನ್. ಅದ್ದರಿಂದ ಬತ್ತನೆಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ವೆಂಕಟಗಿರಿಯಪ್ಪ.—ಮೂರು ಸರ್ಕಾರಿ ರೇಷ್ಮೆ ಫಿರೇಚರ್ ಕಾರ್ಖಾನೆ ಗಳಲ್ಲೂ 1960—61, 61—62 ಮತ್ತು 62—63 ನೆಯ ಸಾಲುಗಳಲ್ಲಿ 6 ಲಕ್ಷ, 9 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ—ಹೀಗೆ ಪ್ರತಿ ಸಾಲಿನಲ್ಲೂ ನಷ್ಟವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು ? ನಷ್ಟವಾಗದ ಹಾಗೆ ಎರ್ಪಾಡು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಆರ್. ದಯಾನಂದ ಸಾಗರ್.—ಅದನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ಹೇಳಿದೆ. ನಷ್ಟವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಎರಡು ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣಗಳಿವೆ. ಒಂದು ನಾವು ಬೆಳೆಯುವ ಗೂಡುಗಳು ಉತ್ತಮ ದರ್ಜೆಯವಲ್ಲ ಮತ್ತು ಈ ಗೂಡುಗಳಿಂದ ಸೇಕಡ 75 ರಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ರೇಷ್ಮೆ ದೊರೆಯುವುದು. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಉತ್ಪತ್ತಿಯ ಖರ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಫಿರೇಚರ್‌ನಲ್ಲಿರುವ ಮೆಷಿನ್ ಹೇಳೇ ಕಾಲದ್ದು, ಅದನ್ನು ಮಾಡರನ್‌ಜ್ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಈ ಎರಡೂ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ.

Appointment of Arbitrators to the Co-operative Institutions in Dharwar District.

*Q.—563. Sri SIDDIAH KASIMATH (Shirahatti).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) the number of persons who have been appointed as Arbitrators to the Co-operative Institution in Dharwar District for the year 1963-64 ;

(b) the number of cases that have been finalised by the said Arbitrators during 1963-64 ;

(c) the number of Arbitration cases that have been sent to the Assistant Registrar by the Co-operative Societies in the District during the said year?

A.—Sri KONDAJJI BASAPPA (Deputy Minister for Co-operation)—

(a) 41.

(b) 1,127 up to 29-2-1964.

(c) 2,273 up to 29-2-1964.

ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದಯ್ಯ ಕಾಶೀಮಠ.—ಮಧ್ಯಸ್ಥ ನಿರ್ಣಯದಾರರುಗಳನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿರಬೇಕಾದ ಅರ್ಹತೆಗಳೇನು?

ಶ್ರೀ ಕೊಂಡಜ್ಜಿ ಬಸಪ್ಪ.—ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಲ್ಲಿ ಸಂಪರ್ಕವಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅವರಲ್ಲಿ ಮಿತಿಮೀರಿರಬೇಕು ಮತ್ತು ಸಹಕಾರದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಅನುಭವ ಪಡೆದಿರಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದಯ್ಯ ಕಾಶೀಮಠ.—ಈ ಮಧ್ಯಸ್ಥ ನಿರ್ಣಯದಾರರು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಇಷ್ಟು ಕೇಸುಗಳನ್ನು ತೀರ್ಮಾನಮಾಡಬೇಕೆಂದೇನಾದರೂ ಕಂಡೀಪನ್ ಹಾಕಿದ್ದೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಕೊಂಡಜ್ಜಿ ಬಸಪ್ಪ.—ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಿರುವುದನ್ನು ಆಯಾವರ್ಷವೇ ಡಿಸ್‌ಪೋಸ್ ಮಾಡಬೇಕು, ಹಾಗೆ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಮುಂದಿನ ವರ್ಷ ಅವರನ್ನು ನೇಮಿಸುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದಯ್ಯ ಕಾಶೀಮಠ.—ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ 29-2-64 ರವರೆಗೆ 2,273 ಪ್ರಕರಣಗಳನ್ನು ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದೆ, ಮತ್ತು 1,127 ಪ್ರಕರಣಗಳನ್ನು ಅಂತಿಮ ಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಉಳಿದಿರುವುದು ಯಾವುದು ಎಂದು ಕಂಡುಹಿಡಿದು ಜಾಗೃತ ತೀರ್ಮಾನಮಾಡುತ್ತೀರಾ? ವಹಿಸಿದ್ದ ಕೇಸುಗಳನ್ನು ಈಗಿರುವವರು ಡಿಸ್‌ಪೋಸ್ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಅವರನ್ನು ಅಂದರೆ ತಪ್ಪಿತಸ್ಥರನ್ನು ತೆಗೆಯಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಕೊಂಡಜ್ಜಿ ಬಸಪ್ಪ.—ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ 29-2-64ರವರೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಇರುವ ಅಂಕ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಮೇ 10ರವರೆಗೆ ಕೆಲವನ್ನು ಡಿಸ್‌ಪೋಸ್ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಮೇ 64ರವರೆಗೆ ಆರ್ಬಿಟ್ರೇಷನ್ ಕೇಸಸ್ 4,157 ಧಾರವಾಡ ಮತ್ತು ಹಾವೇರಿ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಸಬ್‌ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರರ ಅಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರರಾಗಿದೆ, ಹಿಂದಿನವು 54 ಕೇಸುಗಳು ಪೆಂಡಿಂಗ್ ಇದ್ದವು. ಒಟ್ಟು ಎಲ್ಲಾ ಸೇರಿ 4,211 ಕೇಸುಗಳಲ್ಲಿ 2,025 ಡಿಸ್‌ಪೋಸ್ ಆಗಿವೆ; 2,086 ಪೆಂಡಿಂಗ್ ಇವೆ.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—In view of the recent Government order that no prosecution should be launched against people who misappropriate, do Government yet consider the appointment of arbitrators?

Sri KONDAJJI BASAPPA.—It has nothing to do with that.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—Arbitration arise only when there is a dispute?

Sri KONDAJJI BASAPPA.—No, no.

SHORT NOTICE QUESTION AND ANSWER.

Refusal of admission to Students from Kasargod Kannada area in Mangalore and Mercara Colleges.

Q.—30. Sri SANJEEVANATH AIKALA (Suratkal).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) whether it is a fact that a large number of students from Kasargod Kannada area are refused admission to Colleges by College authorities of Mangalore and Mercara affiliated to Mysore University;

(b) the number of students who sought admission to Colleges mentioned above;

(SRI SANJEEVANATH AIKALA)

(c) the reasons to refuse admission to the students ;
(d) what action the Government has taken or propose to take up to see that all these students are admitted to the Colleges affiliated to Mysore University ?

A.—SRI S. R. KANTHI (Minister for Education).—

(a) Yes.

(b) 1. Government College, Mercara ... Nil

2. Government College, Mangalore ... 52

(c) The New X Standard Examination (S.S.L.C.) of Kerala State has yet to be recognised by the Mysore University for admission to P.U.C. in the Colleges affiliated to Mysore University.

(d) The Mysore University has already issued orders allowing admission for such students.

I may add that since the question has been settled and the University has already ordered that these boys should be admitted, I think the work is done.

SRI SANJEEVANATH AIKALA.—What are the reasons for not recognising new X Standard of Kerala University by the Mysore University ?

SRI S. R. KANTHI.—Since the Question of P.U.C. there was two years, naturally the question of adjustment has to be settled between Mysore and Kerala and some time is bound to lapse.

MR. SPEAKER.—The Government have afforded relief expeditiously.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಭಾಸ್ಕರ್ ಶೆಟ್ಟಿ.—ಮಂಗಳೂರಿನ ನರ್ಕಾರಿ ಕಾರ್ಲೇಜುಗಳಿಗೆ ಪ್ರವೇಶಕ್ಕೆ 52 ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಖಾಸಗಿ ಕಾರ್ಲೇಜುಗಳಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಅರ್ಜಿ ಬಂದಿವೆ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಕಂಠಿ.—ಆ ಸಮಾಚಾರ ತಿಳಿಯದು, ಆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇಲ್ಲ ಬರುವುದಿಲ್ಲ.

SRI SANJEEVANATH AIKALA.—The Mysore University has agreed In the case of colleges attached to the Karnatak University, may I know whether the same principle will be agreed to and whether it is binding on them also ?

SRI S. R. KANTHI.—It is not a question about the Karnatak University. Nobody goes there.

SRI SANJEEVANATH AIKALA.—Suppose some boy goes to Dharwar ?

SRI S. R. KANTHI.—I cannot answer to hypothetical question.

SRI SANJEEVANATH AIKALA.—There are some students at Kasargod who are willing to study at Dharwar.

MR. SPEAKER.—The procedure has to be followed. Request has to come from somebody and is the Member puts a supplementary question, it does not amount to a request. He should not try to complicate matters needlessly.

SRI C. J. MUCKANNAPPA.—Is it subject to the condition that X standard will be recognised ?

SRI S. R. KANTHI.—The Mysore University has already taken a decision recognising X standard. Details are not available. I have received a letter from the Vice-Chancellor saying that Mangalore Colleges have been instructed to admit the student from Kasargod Taluk with Kannada as vernacular.

Sri N. O. SAMAJI.—[In Marathi].

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಕಂಠಿ.—ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದು ಕಾಸರಗೋಡನ್ನು ಮೈಸೂರಿಗೆ ಸೇರಿಸಿದರೆ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು. ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಉತ್ತರಕೊಡುವುದು ಹೇಗೆ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಸುಬ್ಬಯ್ಯ ನಾಯಕ್.—ಖಾಸಗೀ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಓದುವ ಹುಡುಗರಿಗೆ ಮೈಸೂರು ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಯವರು ಸ್ಕಾಲರ್‌ ಶಿಪ್ಸ್ ಮತ್ತು ಫೀಶಿಪ್ಸ್‌ಗಳನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ವಿರ್ಣಯ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಕಂಠಿ.—ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ.

Mr. SPEAKER.—How does it arise ?

Sri SANJEEVANATH AIKALA.—Will the Government reserve a certain number of seats in the Medical and Engineering Colleges for Kasargod students ?

Mr. SPEAKER.—But the member has to give notice and put a separate Question.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಆರ್. ಕೇಶವಮೂರ್ತಿ.—ನಮ್ಮ ಭಾಗದಲ್ಲಿರುವ ಕೆಲವು ಹುಡುಗರು ಅಲ್ಲಿ 10ನೇ ಸ್ಟಾಂಡರ್ಡ್ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ಅವರನ್ನು ರೆಕಗ್ನೈಸ್ ಮಾಡಿ, ಅವರನ್ನೂ ಸೇರಿಸುತ್ತಾರೆಯೇ ?

Mr. SPEAKER.—There are no such instances. It is purely hypothetical.

Sri N. O. SAMAJI.—[In Marathi].

Sri S. R. KANTHI.—[In Marathi].

Sri SANJEEVANATH AIKALA.—I want to know whether the same difficulties have been experienced by the students from South Kanara or Belgaum while getting admission into the colleges affiliated to the Maharashtra University.

Mr. SPEAKER.—How does it arise ? I am sorry I have to respect it several times.

A request has been made to me that the short notice question of Sri S. M. Krishna might be put. But I propose to hold it over because of the peculiar situation and the Hon'ble Minister also has to be present elsewhere. So, I will hold it over.

Question Hour is over.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲ ಗೌಡ (ತೀರ್ಥಹಳ್ಳಿ).—ಸ್ವಾಮೀ, ಲಿಂಗನಮಕ್ಕಿ ಪವರು ಚಾನಲ್ಲ ಬಿರುಕು ಬಿಟ್ಟಿತು ಎಂದು.....

Members' Representation.

Mr. SPEAKER.—He may please put it in writing.

Message from the Legislative Council.

Mr. SPEAKER.—I have to report to the House that a message has been received from the Mysore Legislative Council that the Mysore Village Defence Party Bill, as passed by the Legislative Assembly, has been passed by the Legislative Council without any amendment.

SCARCITY CONDITIONS PREVAILING IN CERTAIN AREAS OF THE STATE AND RELIEF MEASURES ADOPTED AND TO BE ADOPTED.

(Debate Continued).

Mr. SPEAKER.—Before I call upon anybody, I wish to assess the situation. I think that we have spent the bulk of the time. I have got 30 names more with me. Some of the members request that if time permits they may be permitted to speak. Under that category there are 12. The time allotted for this Debate is 9 hours. We have already spent 6 hours 38 minutes—3 hours and 8 minutes by the Congress Party, 1 hour 27 minutes for PSP—I do not know if Sri Gopala Gowda comes under that—time taken by other opposition members 2 hours 7 minutes—and the time left is 2 hours 22 minutes. The Hon'ble Minister wants about 45 minutes.....

Sri M. V. KRISHNAPPA (Minister for Revenue).—The Hon'ble Chief Minister wants to speak.

Mr. SPEAKER.—The Chief Minister will require half-an-hour. So, it will go up to 3 O'clock or perhaps 15 minutes more. By 3-30 P.M. the debate will be over.

Sri V. M. DEO (Gubbi).—Let the whole day be taken, Sir.

Mr. SPEAKER.—Then, what is the Business Advisory Committee for? Why should it spurt up after one day is over?

Sri C. J. MUCKANNAPPA (Sira).—Sir, a special situation has arisen about food problem. The Chair is also a little elastic.....

Mr. SPEAKER.—That is my difficulty.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—Let the whole day be spent on this subject, Sir.

Mr. SPEAKER.—I thought the members would appreciate my elasticity. We will have tea-break at 3-00 P.M. The Debate will continue till 3-00 P.M. The Hon'ble Ministers may commence the reply from 3-30 P.M. I hope this will be alright.

Sri SANJEEVANATH AIKALA (Suratkal).—That will not be alright, Sir.

Mr. SPEAKER.—We will make it alright.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲ ಗೌಡ.—ಸರಕಾರದವರು 2 ಲಕ್ಷ ಪಲ್ಲದಷ್ಟು ಗೋಧಿ ಬಂತು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ನಾನು ಇವೊತ್ತು ಹೋಗಿ ಎಲ್ಲಿ ಕೇಳಿದರೂ ಸಿಕ್ಕದೇ ಇದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರಕಾರದವರು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ?

Mr. SPEAKER.—He should wait for the reply.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ನಿನ್ನೆ ರಾತ್ರಿ ಅವಡಿಯಿಂದ ಗೋಧಿ ತುಂಬಿದ ಲಾರಿಗಳು ಇವೊತ್ತು ಬಂದಿವೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಗೋಧಿ ಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಸಿದರೆ ಅದನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬಹುದು. ಮದರಾಸಿನಿಂದ ಅವಡಿ ಎಷ್ಟು ದೂರ ಎನ್ನುವುದೂ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೇ ಗೊತ್ತು.

Mr. SPEAKER.—Now, this bargaining should not be done in the House. That is not proper.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—May take 10 minutes.

† ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈಗೇರದು ದಿನಗಳಿಂದ ಮೈಸೂರು ನಂನೂರದಲ್ಲ ಪೈಕೃತಿಯ ವಿಕೋಪಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾಗಿರುವ ಅನೇಕ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಅನ್ನಾಹಾರಗಳು ಮತ್ತು ದನಕರುಗಳಿಗೆ ಮೇವು ಇಲ್ಲದೆ ಒದಗಿರುವಂತಹ ದಾರುಣ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ

ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಈ ವರ್ಷ ನಮ್ಮ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಳೆಬೆಳೆಗಳು ಆಗದೆ ಇದ್ದರೂ, ನಾವು ಬಹಳ ಕಷ್ಟ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ತೊಳಲಾಡುತ್ತ ಬರಗಾಲದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದೇವೆ. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಈ ಸಭೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ಕೂಡಲೇ ಸರಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಾಗ ತಾವು ಮತ್ತು ಸರಕಾರದವರು ಚರ್ಚೆಮಾಡಿ ಸರಿಯಾದ ಸೂಕ್ತವಾದ ಒಂದು ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿಯಲು ಮತ್ತು ಕ್ರಾಮ ಪರಿಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಏನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಒಂದು ನಿಶ್ಚಯವನ್ನು ಮಾಡೋಣ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು, ಅಹಾರ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮತ್ತು ವ್ಯವಸಾಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಹೆಸರಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲ ಎಲ್ಲ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಎನುಮಯ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಈಗ ಒದಗಿರುವ ಕಷ್ಟ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪರಿಹರಿಸಿ ಜನ ಮತ್ತು ದನಕ್ಕೆ ಅಹಾರವೂ ಇಲ್ಲದೆ, ಮೇವಿಲ್ಲದೆ ಪ್ರಾಣವನ್ನು ನೀಗದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಅವರುಗಳು ಹೆಸರಿಗೆ ಹೋಗಿ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಅಹಾರ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮತ್ತು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಸಭೆಯನ್ನು ಕೂಡಿಸಿ ಅಲ್ಲ ಅವರು ಹೇಳಿದ ಎಲ್ಲ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡ ಮೇಲೆ ನಮಗೆ ಅಷ್ಟು ಅನೆಯೂ ಉಳಿದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದು ಅತಿಶಯೋಕ್ತಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

1-00 P.M.

ನನ್ನೆಯ ದಿನ ಅನೇಕ ಜನ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ದೇಶದೊಳಗಿರತಕ್ಕ ಹಾಗೂ ಅವರವರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಜನಗಳಿಗೆ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಏನೇನು ಕಷ್ಟಗಳಿವೆ, ಮಳೆ ಎಲ್ಲೆ ಬಂದಿಲ್ಲ, ಎಲ್ಲೆ ಜನರಿಗೆ ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ನೀರಿಲ್ಲ, ದನಗಳಿಗೆ ತಿನಿಸು ಮೇವಿಲ್ಲ ಎಂದು ವಿಷಯಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಿಳಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ನಾವು ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಲು ಬಹಳ ದೊರ ಕೂಡ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆ ಮತ್ತು ಬೆಂಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗಳು ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ಹೊಂದಿಕೊಂಡಿವೆ. ಇವೆರಡೂ ಬರಗಾಲದ ಹಂಚಿನಲ್ಲವೆ. ಇಲ್ಲಿಯ ಜನರು ಬಹಳ ಕಷ್ಟದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ನಾನು ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಒದಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರೂ ಕೂಡ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಅನುಕಂಪ ಸೂಚಿಸುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸಿದ್ದೆನು. ಆದರೆ ಆ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಓದಿದ ನಂತರ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸೇ ಕಲಕಿ ಹೋಯಿತು. ಅದರಲ್ಲಿ ತುಮಕೂರು ಮತ್ತು ಬೆಂಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗಳೆರಡರಲ್ಲೂ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಎಲ್ಲಾ ಸರಿಯಾಗಿದೆಯೆಂದು ಅದರಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದೆ. ನನಗೆ ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಎಲ್ಲಾ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳ ಛೇದನೆಯೂ ಮತ್ತು ಸದಸ್ಯರುಗಳೂ ಒಟ್ಟಾಗಿ ಸೇರಿ ನನಗೆ ಒಂದು ಮೆಮೊರಾಂಡಂ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಅವರೆನ್ನೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆಂದರೆ—ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸಿರಾ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಎರಡು ಇಂಚಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಮಳೆ ಬಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಮಾರ್ಚ್ ಯಿಂದ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಮಳೆಯೇ ಇಷ್ಟು. ಅಲ್ಲ ದನಕರುಗಳಿಗೆ ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ನೀರಿಲ್ಲ, ಜನರಿಗೆ ಕಾಳಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲ ದನಗಳಿಗೆ ತಿನಿಸು ಅಲದಮರದ ಎಲೆ ಸಹಿತ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ವಿಧಾನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಎಲ್ಲ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳೂ ಮತ್ತು ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಮನಗಾಣಬೇಕೆಂದು ಈ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರು ವಿಧಾನಸಭೆಗೆ—ಎಂದು ಅಡ್ಡೆಸ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಅರ್ಜಿಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಎಲ್ಲ ಅಹವಾಲುಗಳನ್ನೂ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಅವರು ಅದರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಮಳೆಬೆಳೆಗಳೆಲ್ಲ ಸರಿಯಾಗಿ ಆಗಿರುತ್ತವೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಯಾವ ಆಧಾರಗಳು ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳು ಹೇಗೆ ಅವರಿಗೆ ದೊರೆತವೋ ಅದು ನನಗೆ ತಿಳಿಯದಾಗಿದೆ. ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಎರಡು ಇಂಚಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಮಳೆಯಾಗಿಲ್ಲ. ಈ ದಿವಸ ಅಲ್ಲ ಬತ್ತದ ಹುಲ್ಲು ಹೊರೆಯೊಂದಕ್ಕೆ ಎರಡೂವರೆ ರೂಪಾಯಿ ಆಗಿದೆ. ಆದರೂ ಅದು ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇದೇ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇನ್ನೂ ಹೀಗೆ 15-20 ದಿವಸ ನಡೆದರೆ ಈ ಹಿಂದೆ 1945ರಲ್ಲಿ ಜನರು ಹೇಗೆ ಗೆಡ್ಡೆ ಗಣಿಸು ಗಳನ್ನು ನೀರನ್ನು ಮತ್ತು ಸ್ಕಾಂಡರ್ಮ್ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನೂ ಹಂಚಿಕೊಂಡು ಜೀವನ ಮಾಡಿದರೋ ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಭಯಂಕರವಾದ ಭೀಕರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಈ ಸಾರ್ತಿ ಅಲ್ಲ ತರದೋರುವಂತೆ ಕಂಡು ಬರುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ಬೆಂಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಗಡಿಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಜಮೀನುಗಳ ಗೆಯಮೆ ಕೆಲಸವಾಗಿವೆ. ಇನ್ನು ಉಳಿದ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲಾ ಜಮೀನಿಗೆ ರೈತರು ಗೊಬ್ಬರವನ್ನೂ ಕೂಡ ಚೆಲ್ಲಲ್ಲ. ಇಂಥಾ ಒಂದು ಭೀಕರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇಂದು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿಯ ನೃಳ ವಿದ್ಯಮಾನಗಳನ್ನು ಅರಿಯದೆ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಡಿ.ಸಿ. ಅವರು ಅಲ್ಲ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯೆಲ್ಲಾ ಚೆನ್ನಾಗಿದೆಯೆಂದು ಅವರ ಹೇಗೆ ತಿಳಿಸಿದರೋ ನನಗದು ತಿಳಿಯದಾಗಿದೆ. ಆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕಳೆದ ತಿಂಗಳು 28 ಆದವಾ 29ನೇ ತಾರೀಖಿನ ದಿನ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಆರೂವರೆ ಗಂಚಿಗೆ ಅಲ್ಲಗೆ ಬಂದರು. ಬಂದವರ ಅಲ್ಲಂದ 10 ಮೈಲುಗಳನ್ನು

[illegible]

ಈ ಹಿಂದೆ ಬಂದಾವರ್ತಿ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲೂ ಮತ್ತು ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲೂ ಜನ ಮತ್ತು ದನಗಳು ಹೊಟ್ಟೆಗಿಲ್ಲದೆ ಸಾಯುತ್ತಿದ್ದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅಮೇರಿಕಾ ದೇಶದ ವರ್ಲ್ಡ್ ರೈಫ್ ವ್ಯಾಂಗ್ವಿನಿ ನೋಬೆಲ್ ನುಮಾರು 450 ಫೋಟೋಗಳನ್ನು, ಆಗ ಅಲ್ಲಿಯ ಜನರು ಹೇಗೆ ಕೊಲ್ಲಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತಿದ್ದರು ಎಂದು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದ ರೆಂಬುದನ್ನು ಅವರು ತೆಗೆದು

ಕೊಂಡು ಆ ಫೋಟೋಗಳನ್ನು, ಆಗ ಇಲ್ಲ ದಿವಾನಲಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಮಾಧವರಾಯರಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಅವು ಬಹುಶಃ ಈಗಲೂ ಇಲ್ಲವು ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ರೆಕಾರ್ಡಿನಲ್ಲರಬಹುದು. ಆಗ ನಡೆದಂಥ ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಈಗ ನಾನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಇಂದು ಇರತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹೀಗೆಯೇ ಇನ್ನು 15 ದಿನಗಳು ಮುಂದುವರಿದಲ್ಲಿ ಈ ಭೀಕರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹಿಂದಿನದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಉಗ್ರವಾಗಿರುತ್ತದೆಂದು ನಾನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸಬೇಕು ತೀವ್ರವೇ. ಇಂಥಾ ಒಂದು ಘೋರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಈ ದಿನ ನಮ್ಮ ಸಿರಾ, ಪಾವಗಡ ಮತ್ತು ಮಧುಗಿರಿಯ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಪೇಪರಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡರೆ ಅಲ್ಲ ಅತಿ ಉಗ್ರವಾದ ಹಾಗೂ ಭಯಕರವಾದ ಕ್ರೌರ್ಯದೃಶ್ಯಗಳನ್ನು ನೋಡಬೇಕಾಗಿ ಬರುತ್ತೆ, ಅದನ್ನು ನಾಲ್ಕರೇ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮುನ್ನೆಚ್ಚರಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಮೂರು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದಾಯಿತು. ಆದರೆ ಪರಿಣಾಮವೇನೆಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಏನು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಇವರು ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂಬುದು ತಿಳಿಯದಂತಾಗಿದೆ. ಇಷ್ಟು ಕೋಟ್ಯಾನ್ವುಗಟ್ಟರೆ ಹಣ ಖರ್ಚಾಗಿದ್ದರೂ ಧಾನ್ಯವನ್ನು ತ್ಯಾದನೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ವಿಫಲರಾಗಿದ್ದರೆಂದು ಹೇಳಿದೆ ಎದೆಯಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಚಾರ ಎತ್ತಿದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಿವುದಿಡುಗು ತ್ತಾರೆ ಮೂಗಿರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಎರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲರು ಹಣವಿಲ್ಲದೆ ನಾವೇನು ಮಾಡೋಣ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ದಿವಸದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ನಾನಾ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಜನರಿಗೆ ತನ್ನಲು ಅನ್ನವಿಲ್ಲ. ದನಗಳಿಗೆ ಮೇವಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಹೋಬಳಿಯಲ್ಲಂತೂ ಈ ಕಷ್ಟವನ್ನು ಮೂರು ಹೋಬಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳತೀರದಾಗಿದೆ. ಸಿರಾಕ್ಕೆ ಒಂದು ಮೈಲಿ ದೂರದಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು-ಐದು ತೋಟಗಳಿವೆ. ಅದನ್ನು ನೋಡಿ ಆ ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಬಹಳ ಸಮೃದ್ಧಿಯಾದ್ದು ಎಂದು ರೆಕ್ಕೆ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಖಂಡಿತ ಸರಿಯಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ತಾವು ಯೋಜನೆ ಮಾಡಬೇಕು. 1916ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದ 1964ನೇ ಇಸವಿಯವರೆಗೆ 18 ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಬಿದ್ದಿರುವುದನ್ನು ತೆಗೆದು ನೋಡಿದರೆ ಸರಾಸರಿ ವರ್ಷಕ್ಕೆ 9 ಇಂಚು ಮಳೆಯಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಸುಮಾರು ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ ಭಾರಿಸ್ವನ್ನು ಕಡಿದು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಇವೊತ್ತೂ ಕೂಡ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಭಾರಿಸ್ವಿನಿಂದ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಇದ್ದಿಲು ಬರುತ್ತದೆ. ಹೀಗಾದರೆ ಮಳೆ ಹೇಗೆ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕನ್ನು ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯನ್ನು ಅಭಾವ ಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಪಟ್ಟಿಯಿಂದ ತೆಗೆದು ಹಾಕಬಾರದು ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಬಗ್ಗಾಲ ಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಪರಿಹಾರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಒಂದು ರಸ್ತೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಸಿದರೆ ನಾನು ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದರು ಈ ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಪರ್ಟ್‌ನೆಂಟ್ ಮೆಜರ್ಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಯಾವುದೋ ರಸ್ತೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಸಿದರೆ ಅದರಮೇಲೆ ಮಳೆ ಬಂದರೆ 15 ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ಅದರ ಹೆಸರು ಕುಲ ಏನೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂಥಾ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಿಂತ ಜನಗಳಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ದಾನವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟುಬಿಡಿ. ತಾವು ಬರ್ಚು ಮಾಡತಕ್ಕ ಹಣ ಜನತೆಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ವಾಗಬೇಕು. ಶಾಶ್ವತವಾದ ಒಂದು ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಾನು ಬಹಳ ಎರೋದ್ರ ಇದ್ದೇನೆ. ಮೈಸೂರಿಗೆ ಇರಿಗೇಷನ್ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಒಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ 45 ಎಸ್.ಪಿ.ಟಿ.ನನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅವುಗಳಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇನ್ನೂ ಮಂಜೂರಾತಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಅವುಗಳನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹಿಂದೂ ಮುಂದೂ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಯಾವ ದೊಡ್ಡ ನದಿಯೂ ಹರಿಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಯಾವ ಸರೋವರವೂ ಇಲ್ಲ. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ನಾನು ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಸಾರಿ ಸಾರಿ ತಂದಿದ್ದೇನೆ. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಇರಿಗೇಷನ್ ಬಿಟ್ಟರೆ ಇನ್ನೂ ಯಾವುದರಿಂದಲೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಎಸ್.ಪಿ.ಟಿ. ತಯಾರು ಮಾಡಿರತಕ್ಕ 40-45 ಕೆಲಸಗಳೇನಿವೆ ಅವುಗಳನ್ನು ತಕ್ಷಣ ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ 7-8 ಸಾವಿರ ಜನಗಳಿಗೆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಇವೊತ್ತು ಆಹಾರವನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವಂತಹ ಶಕ್ತಿ ಜನಗಳಿಗೆ ಇಲ್ಲ. ಅವರು ಆಹಾರವನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳಲು ಹಣವನ್ನು ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ಕೆಲಸವನ್ನು ತೋರಿಸಬೇಕು. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಇರಿಗೇಷನ್ ಕೆಲಸವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲದೆ ಹೋದರೆ ಜನಗಳಿಗೆ ರಿಲೀಫ್ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ತಕಾ

(ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ)

ಸಾಲವನ್ನು ಕೊಡಿ ಎತ್ತು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದು ಮೋಸ ಆಗುತ್ತದೆ. ಮಳೆ ಇಲ್ಲ. ನೇಗಿಲನ್ನು ಈಚೆಗೆ ತೆಗೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಮಳೆ ಇಲ್ಲದೆ ಇರುವಾಗ ಎತ್ತನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಂಡು ಯಾವ ಹೊಲವನ್ನು ಗಯ್ಯಬೇಕು ? ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ರೈತರಿಗೆ ತಕಾವಿ ಸಾಲವನ್ನು ಕೊಡಬಾರದು. ಬೇರೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಸಾಲವನ್ನು ಕೊಡಿ. ತಕಾವಿ ಸಾಲವನ್ನು ಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲ. ಮಳೆ ಇಲ್ಲದೆ ಇರುವಾಗ ರೈತ ಎತ್ತುಗಳನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಎಂದು ತಕಾವಿ ಸಾಲವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ತನಗೆ ಬೇಕಾದ್ದಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಜೀವನ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ನಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯುವುದರ ಮೂಲಕ ಜನಗಳಿಗೆ ಕೊಲೆಯನ್ನು ಒಪಗಿಸಿ. ಆದರೆ ಮಣ್ಣು ರಸ್ತೆಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ಮಾಡಿನಬೇಡಿ. ಬಾವಿಗಳನ್ನಾದರೂ ತೆಗೆಸುವುದಾದರೆ ಒಂದು ಅಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅದು ಬಿಟ್ಟು ಮಣ್ಣು ರಸ್ತೆ ಮಾಡಿಸುವುದು ಇಂಥಾ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಕೇಳಿದ್ದಕ್ಕಿಲ್ಲಾ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹಣವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ನೋಟುಗಳನ್ನು ಪ್ರಿಂಟ್ ಮಾಡಿನಬೇಕಾದ ಪ್ರಸಂಗ ಒದಗುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನೂ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗೋಪಾಲ ಗೌಡರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಈ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳ ವ್ಯಾಪಾರ ವನ್ನು ವರ್ತಕರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಕೊಡಬೇಡಿ. ಹಿಂದೆ ವರ್ತಕರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಈ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳ ವ್ಯಾಪಾರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಏನಾಯಿತು ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಿದೆ. ನಾವಿರಾರು ಮೂಟೆ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳು ಮೈಸೂರು ಮತ್ತು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ಬಾರ್ಡರ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೊಳೆತುಹೋಯಿತು. ಸರ್ಕಾರ ದವರೇ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳ ವ್ಯಾಪಾರವನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡು ಮಾಡಿದರೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ಯಾರೋ ಒಬ್ಬ ಗುಮಾಸ್ತ ಒಂದು ಮೂಟೆಯನ್ನೋ ಎರಡು ಮೂಟೆಯನ್ನೋ ಮಾರಿಕೊಂಡರೆ ಅದರಿಂದ ಏನೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಫೇರ್ ಪ್ರೈಜ್ ಡಿಪೋಗಳನ್ನು ತೆರೆದು ಅವುಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಜನಗಳಿಗೆ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು. ಮತ್ತು ಪರಿಹಾರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಗಳನ್ನು ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಬೇಕು. ಈಗ ನಾನು ಹೇಳಿರತಕ್ಕ ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯಗಳನ್ನೂ ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಸರ್ಕಾರದವರು ಆ ಬಗ್ಗೆ ನೂಕು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಜನಗಳಿಂದ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಅರ್ಜಿಗಳಿಗೆ ಪಂಚಾಯಿತಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ರುಜುಮಾಡಿ ಒಂದು ಕಾಗದವನ್ನು ಬರೆದು ಅದನ್ನು ನನಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಅಪ್ಪಣೆಯನ್ನು ಪಡೆದು ಅದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ರೆವಿನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ನಾನು ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ಎ. ಜೆ. ದೊಡ್ಡಮೇಟಿ (ರೋಣ್).—ಸ್ವಾಮಿ, ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಬಹಳ ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯವನ್ನು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಇಷ್ಟೊಂದರೇ ನಮ್ಮ ಒಂದು ಕೆಲಸ ಪೂರ್ತಿ ಆಯಿತು ಎಂದು ನಮಗೆ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಹೆಚ್ಚಿನ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳ ಪೂರೈಕೆ ಆಗಬೇಕಾದರೆ ನಾನು ಕೆಲವೊಂದು ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಗೋಡ್‌ಡೌನ್‌ನಲ್ಲಿ ಸೊಸೈಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ವರ್ತಕರಲ್ಲಿ ಏನೊಂದು ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯದ ಸಂಗ್ರಹ ಇದೆ ಎನ್ನುವಂತಹ ಒಂದು ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡಬೇಕು. ಮತ್ತು ಒಳಗಡೆ ಇರತಕ್ಕ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯವನ್ನು ಹೊರಗಡೆಗೆ ತೆಗೆದು ಅದನ್ನು ವಿತರಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಕ್ರಮವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಸರ್ಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಗೋಡ್‌ಡೌನ್, ವರ್ತಕರ ಗೋಡ್‌ಡೌನ್, ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯ ಏನಿದೆಯೋ ಅದನ್ನು ಅದಷ್ಟು ಜಾಗೃತೆ ಹೊರಗಡೆ ತೆಗೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ವಿರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕು. ಈಗ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳ ಬೆರೆ ಏರಿಕೆ ಏನಿದೆಯೋ ಅದನ್ನು ಇಳಿಸಿ ಒಂದು ಆವರೇಜ್ ರೇಟ್ ನಿಗದಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನಾದರೂ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೇ ಹೇಗೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಬೇಕು. ಏತಕ್ಕೊಂದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಎರಡು ಮಗ್ಗುಲೂ ಹರಿಯುತ್ತವೆ. ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳ ಬೆರೆಗಳನ್ನು ಇಳಿಸಿದರೆ ರೈತನಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳ ಬೆರೆಗಳನ್ನು ಏರಿದರೆ ಬಡಬಗ್ಗರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗೂ ಉತ್ಸಾಹವಿಲ್ಲ. ರೈತನಿಗೆ ಆದಾಯ ಕಡಿಮೆಯಾಗಬಾರದು. ಉತ್ಪತ್ತಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗಬಾರದು ಎಂದು ಎಷ್ಟೋ ಜನ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳ ಬೆರೆ ಎಷ್ಟೇ ಏರಿದರೂ ಸಹ ಅದು ರೈತನಿಗೆ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಅದು ಸಿಕ್ಕಿದರೂ ಕೂಡ ವ್ಯವಸಾಯ ಉದ್ಯೋಗ ಎನ್ನುವುದು ರಾಜ್ಯದಾಯಕವಾದ ಉದ್ಯೋಗವಾಗಿದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಈಗ ನಾವು ಅಭಾವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ವಿಚಾರ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಯಾವ

ಯಾವ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಆಗಿದೆ, ಯಾವ ಯಾವ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಆಗಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನೋಡುವುದಾದರೆ ಇದು ಬಹಳ ವಿಚಿತ್ರವಾದ ಮಾತಾಗುತ್ತದೆ. ಕೆಲವು ಕಡೆ ಮಳೆ ಆಗಿದೆ. ಕೆಲವು ಕಡೆ ಮಳೆ ಆಗಿಲ್ಲ. ರೋಣ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ತಪ್ಪಿಮ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಮಳೆ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ವರದಿ ಬಂದಿದೆ. ಆದರೆ ದಕ್ಷಿಣ ಭಾಗದಲ್ಲಿ 10-18 ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣ ಮಳೆ ಆಗಿಲ್ಲ. ಬತ್ತನೆ ಸಹ ಸರಿಯಾಗಿ ಆಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ನನಗೆ ಕೆಲವಾರು ಕಾಗದಗಳು ಬಂದಿವೆ. ಈ ಮಾತನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಸರ್ಕಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದರೆ ತಾಲ್ಲೂಕು ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಮಳೆಯು ಬಿದ್ದಾಗ ಅದನ್ನು ಅಳೆಯತಕ್ಕಂಥ ಮಾಪಕಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಒಂದು ವೇಳೆ ಮಳೆ ಬಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಇಡೀ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿಯೂ ಮಳೆಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಇಡೀ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಅದನ್ನು ಅನ್ವಯಿಸುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಏನು ನಿಜವಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಿದೆ ಎನ್ನುವ ವಿವರಗಳನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಈಗ ಬರಗಾಲ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಹೊಸ ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಿಂತ ಹಳೆಯ ಮಾರ್ಗಗಳು ಎಂದರೆ ಪಬ್ಲಿಕ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ರೋಡುಗಳು, ಮತ್ತು ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡು ರಸ್ತೆಗಳು ಏನಿವೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಹೆಚ್ಚು ಆಗಲಿ ಮಾಡಿನಬೇಕು. ಆ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಸರ್ಕಾರ ವೆಚ್ಚ ಮಾಡಿದಂತಹ ಹಣ ಉಪಯೋಗ ಆದೀತು. ನನ್ನ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಮಟ್ಟಿಗೆ ನಾನು ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಬರಗಾಲದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿರತಕ್ಕಂಥ ಕೆಲವು ರೋಡುಗಳು ಏನಿದೆ ಅವುಗಳೆಲ್ಲವೂ ನಾಶವಾಗಿವೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ಮೇಂಟೆನ್ ಮಾಡುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಎನ್ಲೀಫ ಮಾಡುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅವಶ್ಯಕವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒಂದು ತಿಳುವಳಿಕೆಯನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ವಿಳಂಬ ವಾಗುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನು ಗಜೇಂದ್ರಪುಡ ಭಾಗದೊಳಗೆ ಬಹಳ ಭೀಕರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ಅದು 15 ಸಾವಿರ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಇರತಕ್ಕ ಊರು. ಕೇವಲ ನೇಕಾರರು ಅಲ್ಲಿ ಸಾವಿರಾರು ಜನ ಕೂಡಿಕೊಂಡು ಪೋಲೀಸ್ ಕಚೇರಿ ಮೇಲೆ ದಿಂಡು ಹೊಡೆದುರು ಆಗಿದೆ. ಇದು 20 ದಿವಸಗಳ ಕಳೆ ನಡೆದ ಸಂಗತಿ. ಈಗ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳ ಪೂರೈಕೆ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಮಾಧಾನಕರವಾದ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಆದರೆ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳ ಸರಬರಾಜು ಪೂರೈಕೆ ಚೆನ್ನಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ನನ್ನೆ ಕಾಗದ ಬಂದಿದೆ. ಈಗ ವಿಳಂಬವೇನೋ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ನಗರಗಳೇನೋ ಬಹಳ ಬೇಗ ಆಹಾರಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲರತಕ್ಕ ಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಲಕ್ಷ್ಯ ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಅಸಮಾಧಾನ ನಿರ್ವಾಣವಾಡಿತ್ತು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದನ್ನು ಸಾಕಷ್ಟು ಗಂಭೀರತೆಯಿಂದ ವಿಚಾರಮಾಡಬೇಕು. ಇದುವರೆಗೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ವರ್ಷವರ್ಷ ಮಳೆ ಬೆಳೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆದಿದ್ದರೆ ನರಗುಂದ, ನವಲಗುಂದ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅನುಕೂಲವಿರುತ್ತಿತ್ತು. ಏಕೆಂದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಮಲಪ್ರಭದಿಂದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಹೆಚ್ಚು ಇರುವಾಗ ಅದರ ಕೆಲಸ ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆದಿಲ್ಲ. ಈಗಾಗಲೇ ಅಲ್ಲಿನ ಕಾಲುವೆ ಕಟ್ಟುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಏಕೆ ಪ್ರಾರಂಭಮಾಡಬಾರದು ಎಂಬುದಾಗಿ ನಾನು ಈಗ ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದ ಕೆಲಸವೂ ಆಗುತ್ತದೆ. ಜನರಿಗೆ ಕೂಲಿ ಸಹ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ಈ ರೀತಿ ಏಕೆ ಮಾಡಬಾರದು ? ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿ ಮಲಪ್ರಭ ಯೋಜನೆ ಯಾವ ಯಾವ ಹಂತದಲ್ಲಿದೆ, ಯಾವ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಪ್ರಗತಿ ನಕ್ಷೆಯನ್ನು ನಮಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಅದರಿಂದ ಆಗ ನಮಗೆ ಬಹಳ ಉಪಕಾರವಾಗುತ್ತದೆ. ಇವತ್ತು ನಾವು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಸೊಸೈಟಿಗಳ ಮೂಲಕ ಕೇವಲ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ವಿಚಾರ ಎಂದೆ ಅದು ಅಷ್ಟು ಸರಿಯಾದ ವಿಚಾರವಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ವರ್ತಕರಿಗೆ ರೈಸೆನ್ಸ್ ಕೊಟ್ಟು ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಫೇರ್ ಪ್ರೈಸ್ ಡಿಪೋಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಬೇಕು. ಸೊಸೈಟಿ ಎಂದಾಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಸ್ವರ್ಗವೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ರೀತಿಯ ರೋಪದೋಷಗಳಿವೆ. ಒಬ್ಬನೇ ಕೂತರೆ ಗಾಡಿಯನ್ನು ಸುಲಭವಾಗಿ ಎಳೆಯಬಹುದು 10 ಮಂದಿ ಕೂತಿರುವ ಗಾಡಿಯನ್ನು ಎಳೆಯಬೇಕಾದರೆ ಶಕ್ತಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆಯೆ ನಕ್ಕರೆ ಹಂಚುವ ವಿತರಣೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ರೋಪದೋಷಗಳು ಕಂಡು ಬಂದಿವೆ. ಆ ಕಾರಣದಿಂದ ಇದನ್ನು ಒಂದೇ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ವರ್ತಕರು ಫೇರ್ ಪ್ರೈಸ್ ಡಿಪೋಗಳನ್ನು ತೆರೆಯುವಾಗ ವಿವಿಧ ಮುಖಗಳಿಂದ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳು ವಿತರಣೆಯಾಗಬೇಕು. ಸಂಗ್ರಹಣಾ ಕಾರ್ಯವನ್ನೂ ತಹ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು. ವಿತರಣೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಾಮರ್ಥ್ಯತೆ ಮತ್ತು ದೃಢತೆ ಇರಬೇಕು. ಇದು ಒಂದು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ನಡೆದರೆ ಸರ್ಕಾರ ಈಗ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಪ್ರಯತ್ನಕ್ಕೆ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಪರೀಣಾಮವಾಗುತ್ತದೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯಲ್ಲಿ ವಿಳಂಬವಾಗದಂತೆ ತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು.

(ಶ್ರೀ ಎ. ಪಿ. ದೊಡ್ಡಮೇಟಿ)

ಕೇವಲ ಅಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳ ಅಭಾವ, ಮಳೆ ಬೆಳೆಗಳ ಅಭಾವ—ಇವುಗಳಿಂದ ಬರಗಾಲ ಬರುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹೆಚ್ಚು ಮಳೆಯಾದರೂ ಅನೇಕರಿಗೆ ನಾನಾರೀತಿಯ ತೊಂದರೆಗಳಾಗುತ್ತವೆ. ಹೊರಸಾರಿ ಮಳೆ ಇಲ್ಲದೆಯೇ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಯಿತು. 8—10 ದಿವಸಗಳಿಂದ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ರೋಗ ತಗುಲಿ ಬೆಳೆಯುಲ್ಲವೂ ಹಾಳಾಗಿ ಹೋಗಿದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸರ್ಕಾರ ಏನು ಮಾಡುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆಮಾಡಬೇಕು. ಇನ್ನು ಬೀಜಗಳ ದೋಷ ನೆಲದ ದೋಷ ಮತ್ತು ಭೂಗುಣ ದೋಷಗಳಿಂದ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ನಷ್ಟವುಂಟಾಗುವುದೂ ಉಂಟು. ಇವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸರ್ಕಾರದವರು ಆಲೋಚನೆಮಾಡಬೇಕು. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅಹಾರಸರಬರಾಜು ಮತ್ತು ರಸಿನ್ಯಾ ಇರಾಖೆಗಳು ಯಾವರೀತಿ ಮುಂದುವರಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೋ ಅದೇ ರೀತಿ ವ್ಯವಸಾಯ ಇರಾಖೆಯೂ ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಸಹಾಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇದು ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ಕೆಲಸ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಏನಾದರೂ ಪರಸ್ಪರ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಮುಂದುವರಿಸುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ಹೇಳಿ ನಾನು ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎ. ಗೌಡ (ಪಾಳ್ಯ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಚರ್ಚೆ ಆರಂಭವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಯಾವ್ಯಾವ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಅಹಾರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಭೇಕರವಾಗಿದೆ ಏನು ಪರಿಹಾರ ಸರ್ಕಾರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಯೋಚನೆಮಾಡಿದೆ ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರವನ್ನು ಕುರಿತು ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು. ಆಯಾಯ ಸದಸ್ಯರು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಇಂತಿಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆಯೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಈ ವಿಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಈಗಿನ ನಿಜಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಬಹುಪಾಲು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿರುತ್ತೆಂದು ನಾನು ಅಂದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ.

ಸಾಮಾನ್ಯ, ಇಷ್ಟೊಂದು ವರ್ಷಗಳು ನಾವು ಯೋಜನೆಗಳ ಮೂಲಕ ಅನೇಕ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ, ಈಗಾಗಲೇ 1, 2, 3 ನೇ ಪಾಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಬೇಕಾರಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಬರ್ಚುಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೂ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನತೆಗೆ ಮೂಲಭೂತವಾಗಿ ಬೇಕಾದ ಬೇಡಿಕೆಗಳು ಏನು, ಅವುಗಳ ಅವಶ್ಯಕತೆಯನ್ನು ಪೂರೈಕೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಅಂದ ಮೇಲೆ ಈ ಯೋಜನೆಗಳು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿವೆ ಎನ್ನುವುದರಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ಒಂದು ಅನುಮಾನ ಬರುವ ಸಂದರ್ಭ ಬಂದಿವೆ, ಇಷ್ಟೊಂದು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಅವಲಿಸಿಕೊಂಡರೂ ಮೂಲಭೂತವಾದ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಪೂರೈಕೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲವೆಂಬ ವಿಚಾರ ವಾಸ್ತವಾಂಶವಾಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದನೇರವು ಈ ಕಡೆ ಸಾಧ್ಯವಾದಮಟ್ಟಿಗೆ ಇದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಅವರು ವಿಮರ್ಶೆಮಾಡುವುದು ಬಹಳ ಅಗತ್ಯ. ಬರ್ಚುಮಾಡಿದ ಹಣಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರತಿಫಲ ದೊರಕುತ್ತದೆಯೇ ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರವನ್ನು ಆಗಿಂದಾಗ್ಗೆ ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡುವುದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದುದು ಎಂಬುದಾಗಿ ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒತ್ತಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ವರ್ಷವರ್ಷ ಪರಿಹಾರಕಾರ್ಯವಾಗಬೇಕು ಮತ್ತು ಸ್ಥಿರವಾದ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡಬೇಕು ಇಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಆಗಾಗ್ಗೆ ಬಾರದೇಯಿರುವ ಹಾಗೆ ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಾಯು ಪರಿಹಾರ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಸಕಾನುಭೂತಿ ಮಾತ್ರ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಿದೆ. ತಕ್ಕ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರೆಯೇ ಟೊರ್ತು ಇಲ್ಲಿರುವರೆಗೂ ಯಾವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಅವರು ಕೈಗೊಂಡಂತೆ ಗೋಚರವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. 150 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದೇವೆಂದು ಕೇಂದ್ರದ ನೀರಾವರಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಹೋದಸಾರಿ 40 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸಮಗ್ರ ಯೋಜನೆಯೊಂದನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಿದರೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಕೆಲಸವಾಗುತ್ತದೆ. ಎನ್ನುವ ಭರವಸೆಯನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಆ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದಾರೋ ಇಲ್ಲವೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ 1964-65 ನೇ ಸಾಲಿನ ವರ್ಷದಲ್ಲಿಯೂ ಿಂದಿನ ವರ್ಷದ ಹಣವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಾವಿಗಳನ್ನು ಪೂರ್ಣಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಈ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದಮೇಲೆ ಇನ್ನು ಕೂಸ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯವೆಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆಮಾಡಬಹುದು. ಇದು ಈಗಿನ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಅವಶ್ಯಕವೆಂದು ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ವೀಡಿಯಂ ಪ್ರಮಾಣ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇದು ಬಹಳ ತ್ವರಿತವಾದ ಮತ್ತು

ಪ್ರಮುಖವಾದ ವಿಚಾರವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನನ್ನ ಮತ್ತು ಮೀಡಿಯಂ ನಿರಾಪರ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಹಣ ವೆಚ್ಚಮಾಡಿ ರೈತರ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಉತ್ತಮ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಹಣದ ಅಭಾವದ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಒತ್ತಾಯಮಾಡಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಬರುತ್ತಾ ಇದೆ. ಇವರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಶಾಶ್ವತ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುವುದರಲ್ಲಿ ವಿಫಲವಾಗಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದೆ ವಿಧಿಯಿಲ್ಲ. ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಇದರಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಬಹಳ ಭೀಕರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ಮಾನ್ಯ ಆಹಾರ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಈ ವಿಚಾರ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಮಳೆಬಾರದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಕಳವಳಕರವಾಗಿದೆ. ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಗುಂಡು ಪೇಟೆ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಸುವರ್ಣಾನದಿ ಹತ್ತಿರ ಇರುವ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಳ ದಾರುಣವಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉಂಟಾಗಿದೆಯೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈಗಾಗಲೇ ಅದನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ತಕ್ಕ ಪರಿಹಾರ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಪರಿಹಾರ ಕಾರ್ಯ ವಿತಕ್ಕೂ ಸಾಲದು ಎಂದು ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ. ಆ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ನೈಜವಾದ ಸಂಪತ್ತಿದೆ. ಅದನ್ನು ರಫ್ತು ಮಾಡುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಆಗಬಲ್ಲದು ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ.

1-30 P.M.

ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ನೀರಿರುತ್ತದೆ. ಈ ವರ್ಷ ಮಳೆ ಬಾರದ ಕಾರಣ ದಿಂದ ಯಾವ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿಯೂ ನೀರಿಲ್ಲ. 100 ಕೆರೆಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಸರ್ಕಾರದ ಕಡೆಯಿಂದ ಬಂದಿದೆ. 5-10 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಕೆರೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ನಮಗೂ 10 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಬರ್ಚು ಮಾಡುವುದಾದರೆ 10 ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಜಮೀನನ್ನು ಆವಾಡು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೆಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿದೆ. ಆದರೆ ಆ ಕಡೆ ಯಾವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನೂ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಈಗ ಇರತಕ್ಕ ಮಧ್ಯಮ ಪ್ರಮಾಣದ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದೆ ಇರುವುದು ಬಹಳ ವಿಪಾದಕರ.

ಗುಂಡಾರ್ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಪೂರೈಸಿದರೆ ಅದರಿಂದ 15 ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಜಮೀನನ್ನು ನಿರಾಪರಗೆ ತರಬಹುದು. ಇದಲ್ಲದೆ ಇನ್ನೂ ಮಧ್ಯಮ ಪ್ರಮಾಣದ ನಿರಾಪರ ಯೋಜನೆಗಳು ನಾಲ್ಕು ಇವೆ. ಅದುದರಿಂದ ಮೂರು ಮತ್ತು ನಾಲ್ಕನೆಯ ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಿದರೆ ಶಾಶ್ವತವಾದ ಪರಿಹಾರಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ಏನೋ ಒಂದು ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅದರಿಂದ ನಾಕಾದಷ್ಟು ಪರಿಹಾರವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ನನ್ನ ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ಏನು ಕೆಲಸ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೂ ಅದು ಮುಂದೆ ಶಾಶ್ವತವಾದ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕೊಡುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಜನಗಳಿಗೆ ತಕ್ಷಣ ಕೂಲಿ ಸಿಕ್ಕಿ ದೇಶಕ್ಕೆ ಒಂದು ಅಸ್ತಿಯನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿದ ಹಾಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ.

ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಜಾನವಾರುಗಳಿಗೆ ಹುಲ್ಲನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವುದರ ಮೂಲಕ, ಫೇರ್ ಪ್ರೈಸ್ ಪಾಪ್ಸ್ ತೆಗೆಯುವುದರ ಮೂಲಕ, ಅನೇಕ ಗೋಕಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಇನ್ನಿತರ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದರ ಮೂಲಕ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೊಡುವ ಆವಶ್ಯಕತೆ ಬಹಳ ಇದೆ. ಅಂಥ ಕೆಲಸವಾಗಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಪಂಪ್ ಸೆಟ್‌ಗಳನ್ನು ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ವಾಸ್ತವಾಂಶವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕಾಗಿದೆ. ರಾಜೀವ್ ಬೇಸಿನ್ ಮೇಲೆ ಇದರ ವಿಲೇವಾರಿಯಾಗಬೇಕು. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 300 ಬಾವಿಗಳಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಗಾಗಿ ಕಾದಿರುವಾಗ, ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಉದಾಚುಗಳು ತಯಾರಾಗಿ ಮಂಜೂರಾತಿ ಮಾತ್ರ ಆಗಿಲ್ಲ. ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಯಾರು ಇದ್ದಾರೆ ಅವರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರಿಗೊಬ್ಬರಿಗೆ ಕೋಆರ್ಡಿನೇಷನ್ ಬರಬೇಕಾದ್ದು ಅಗತ್ಯವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಏನೊಂದು ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಅಷ್ಟೊಂದು ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದೆ ವಿಧಿಯಿಲ್ಲ.

(ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎ. ಗೌಡ)

ಪ್ರಕೃತಿಯ ವಿಕೋಪಕ್ಕೆ ರೈತರು ಸಿಕ್ಕಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಸ್ಥಿತಿ ನುಧಾರಣೆ ಆಗಬೇಕಾದರೆ ರೈತರ ಸ್ಥಾನಮಾನವೇನು ಎನ್ನುತ್ತಾ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 10-12 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಇದ್ದೇವೆ. ಗೇಣಿದಾರರಿಗೂ ಮಾಲೀಕರಿಗೂ ಇಂತಹ ಅಂತರಿಕ ಘರ್ಷಣೆ ನಿವಾರಣೆಯಾಗಬೇಕು. ಆದಾಗ ಬೇಕಾದರೆ ಭೂನುಧಾರಣೆ ಜಾರಿಗೆ ಬರಬೇಕು. ಆದರೆ ಭೂನುಧಾರಣೆ ಏನು ಆಗಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಅದು ಆಗಿಲ್ಲ. ನಾನು ಹೆಚ್ಚು ಏಕೆ ದುಡಿಯಬೇಕು, ಹೆಚ್ಚು ಬಂಡವಾಳವನ್ನು ನಾನು ಏಕೆ ಹಾಕಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಸಂದಿಗ್ಧ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಿಂದ ಆಹಾರ ಉತ್ಪಾದನೆಗೆ ಧಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಸರ್ಕಾರ ಈ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಗಮನಕೊಟ್ಟು ರೈತರ ಸ್ಥಾನಮಾನವೇನು ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ನಿಲುವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅವರಿಗೆ ಸೆಕ್ಯೂರಿಟಿ ಆಫ್ ಟೆನ್ಯೂರ್ ದೊರಕಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಉತ್ಪಾದನೆಗೆ ಧಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಗೇಣಿದಾರರ ಮತ್ತು ಮಾಲೀಕರ ಮಧ್ಯೆ ಇರುವ ಅಂತರಿಕ ಘರ್ಷಣೆಯನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಲು ಪರಿಹಾರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ರೈತನು ಹೆಚ್ಚು ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ಮಾಡಲಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾದ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ರೈತನಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಉತ್ಪಾದಕವುಂಟಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ. ಎಲ್ಲವೂ ವರೆಗೆ ರೈತರಿಗೆ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತದೆ, ಅಸಮಾನತೆ ಇರುತ್ತದೆ ಎಲ್ಲವೂವರೆಗೆ ಅವರು ಉಪ್ಪಾರವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಹೋಗಿರಾಡಿಸಲು ಹೆಚ್ಚು ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಎಲ್ಲ ಸಲಹೆಗಳಿಗೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ನಿಗಾ ಕೊಡುತ್ತಾರೆಂದು ನಂಬಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀಮತಿ ಸುಶೀಲಾಬಾಯಿ ಹಿರಾಚಂದ್ ಪಾ (ಬಾಗೇಪಾದಿ).—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿ ಯವರೇ, ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದೊಳಗೆ ಕೆಲವು ಭಾಗದೊಳಗೆ ಹವಾಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಮೂಲಕ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳ ಕೊರತೆಯಾಗಿದೆ. ಇಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯೊಳಗೆ ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಮತ್ತು ರೆವೆನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಡೆಲ್ಟಾಗೆ ಹೋಗಿ 2 ಲಕ್ಷ ೮೯ ಗೇಡಿ ಮತ್ತು ಒಂದು ಲಕ್ಷ ೮೩ ಅಕ್ಕಿ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸಿ ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ವಿಷಯವಾಗಿ ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಎರಡು ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಅನಾವೃಷ್ಟಿಯಾಗಿದೆ. ಯಾವಾಗ ಬೇಕೋ ಆವಾಗ ಮಳೆಯಾಗಲಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಬಾವಿಗಳಲ್ಲಿ ನೀರಿರುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಜೋಳದ ಬೆಳೆ ಬರುವುದು ಬಹಳ ಕಡಮೆಯಾಗಿ ನಾಲ್ಕನೇ, ಆರನೇ ಎಂಟನೇ ಬೆಳೆ ಆಯಿತು. ನಮಗೆ ಜೋಳದ ಬೆಳೆ ಬಹಳ ಕಡಮೆ ಬಂದಿದೆ ನಮಗೆ ಜೋಳ ಬೇಕು ಎಂದರೆ ರೆವೆನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಮತ್ತು ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರೂ ಲಕ್ಷ್ಯ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಜೋಳದ ಧಾರಣೆ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಅನಿಶ್ಚಿತ ಧೋರಣೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿತ್ತು. ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಂದ ಜನರಿಗೆ ಹಣ ಸಿಕ್ಕಲಿಲ್ಲ. ಜೋಳಕ್ಕೆ ಹೊರಗಡೆ ಯಿಂದ ಎಂದರೆ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದಿಂದ ಬಹಳ ಬೇಡಿಕೆ ಬಂದು, ಬೆರೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬಂದುದರಿಂದ ಜನ ತಮ್ಮಲ್ಲಿದ್ದ ಜೋಳವನ್ನು ಮಾರಿದರು. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಸಾವಿರಾರು ಚೀಲ ಜೋಳ ಮಹಾ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಹೋಯಿತು. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಇತ್ತ ಕಡೆಗೆ ಲಕ್ಷ್ಯ ಕೊಡಲೇ ಇಲ್ಲ. ರಾತ್ರಿ ಹಗಲು ಕೂಡ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಜೋಳ ಹೋಗಿಬಿಟ್ಟಿತು. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ಜನರು ಬಹಳ ಜಾಣತನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ನಮಗೆ ಬೇಕಾದ ತೊಗರಿ ಬೇಳೆಯನ್ನು ಕಳಿಸಲಿಲ್ಲ. ಪಂಜಾಬಿನವರೂ ಕಳಿಸಲಿಲ್ಲ. ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದವರೂ ಜಾಣತನವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರೆ ನಮಗೆ ಜೋಳ ಈ ತರಹ ಕಡಮೆ ಬೀಳುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಜೋಳ ಚೀಲಕ್ಕೆ 40 ರೂಪಾಯಿ ಇದ್ದದ್ದು ಸರ್ಕಾರದ ಧೋರಣೆ ಅನಿಶ್ಚಿತವಿದ್ದುದರಿಂದ 45 ರೂಪಾಯಿ ಬೆರೆ ಆಯಿತು. ಹೆಚ್ಚು ರೊಕ್ಕ ಬರುತ್ತದೆಂದು ಜನ ತಮ್ಮಲ್ಲಿದ್ದ ಜೋಳವನ್ನು ಮಾರಿದರು. ಪಾಪಾರಗಾರರು ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ಹಣವನ್ನು ತಂದು ಬಂಡ ವಾಳ ಕೂಡಿ ಜೋಳವನ್ನು ಕೊಂಡರು. ಮುಂದೆ ಇದರಿಂದ ರೊಕ್ಕ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಬಹುದೆಂದು ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದರು. ಹೀಗೆ ದಾಸ್ಯಾನು ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಸಲುವಾಗಿ ಜೋಳದ ಬೆರೆ 40 ರೂಪಾಯಿ ಇದ್ದದ್ದು 45 ರೂಪಾಯಿ ಆಗಿ 47 ರೂಪಾಯಿ ಆಯಿತು. ಈ ರೀತಿ ಅದುದರ ದೆಸೆಯಿಂದ 25 ಸಾವಿರ ಚೀಲ ಇದ್ದವರ ಕಡೆ 1000-500 ಚೀಲ ಕೂಡ ಇಲ್ಲದಂತಾಯಿತು. ಬ್ಯಾಂಕಿನವರು ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳ ಮೇಲೆ ಹಣ ಕೊಡುವುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕು. ಸರ್ಕಾರ ಇದರ ಕಡೆಗೆ ಲಕ್ಷ್ಯ ಕೊಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಜನಗಳಿಗೆ ಜೋಳ ಸಿಕ್ಕುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯೊಳಗೆ ಮೇ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಆಗ ಬತ್ತನೆ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಮೇ ಮತ್ತು ಜೂನ್ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಇಲ್ಲದ್ದರಿಂದ ಬತ್ತನೆಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಲಿಲ್ಲ; ಇದಲ್ಲದೆ ದಸ ಗಳಿಗೆ ಮೇವು ಸಿಕ್ಕದ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಒಂದು ಗಾಡಿ ಹುಲ್ಲಿಗೆ 35 ರೂಪಾಯಿ ಆಗಿದೆ. 30

ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟು ನಾನು ನಮ್ಮ ಮನೆಗೆ ಒಂದು ಗಾಡಿ ಹುಲ್ಲು ತೆಗೆದುಕೊಂಡೆ. ಅದು ಎಂಟು ದಿನಗಳಿಗೂ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಹೀಗಿರುವುದರಿಂದ ದನಗಳಿಗೆ ಮೇವನ್ನು ಕೂಡ ಪೂರೈಕೆ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು.

ನಾನು ಅಮುಟ್ಟಿಯಿಂದ ಬಾಗೇವಾಡಿಗೆ ಮೋಟಾರು ಕಾರಿನಲ್ಲಿ ಬಂದಾಗ ನೂರಾರು ಜನ ನನ್ನ ಕಾರನ್ನು ಸುತ್ತುಗಟ್ಟಿ ಹೊಟ್ಟೆಗೆ ಇದ್ದರೆ ಕೂಡಿ, ಕೆಲಸ ಕೂಡಿ, ನಮಗೆ ತಿನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಜೋಳ ಇಲ್ಲ, ಗೋದಿಯನ್ನಾದರೂ ಕೂಡಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದರು. ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಶೋಷ ನಿಲುವಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕಡೆಗೆ ಲಕ್ಷ್ಯಕೊಟ್ಟು ಗೋಧಿ ಮತ್ತು ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ಸಪ್ಲೈಮಾಡಿರಿ. ಇದಲ್ಲದೆ ಬರಗಾಲ ಇರುವ ಕಾರಣ ತುರ್ತು ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿರಿ, ಬಾವಿ ಕೆಲಸ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ, ರಸ್ತೆ ಕೆಲಸ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ.

ರೈತರಿಗೆ ತಕಾವಿ ಸಾಲಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅವರು ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯಲು ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಬೇಕು. ಬಾಗೇವಾಡಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಬಾವಿಗಳಿಗಾಗಿ 600 ಅರ್ಜಿಗಳು ಬಂದಿದೆ. ಬಿ.ಡಿ.ಬಿ. ಅವರಿಗೆ ಆರು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಬಂದಿದೆ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಿಸ್ತರಣಾ ಯೋಜನೆಗೆ ಮೂರು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಬಂದಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ 60 ಬಾವಿಗಳಿಗೆ ಸಹಿತ ಹಣ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಶಕ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ.

ಇಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಯಾವ ಯಾವ ಕೆಲಸ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಲಾಗಿದೆಯೋ ಅಂಥ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ರೆವಿನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಇನ್ನೊಂದು ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ವಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಮೇಲಿಂದ ಮೇಲೆ ಬರಗಾಲ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ವಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿ ಬಾವಿಗಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ತಗಾಯಿಸು ಸಾಲ ಕೊಡಿಸಬೇಕು. ಇದಲ್ಲದೆ ರೈತರಿಗೆ ಪಂಪು ಸೆಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು. ಪಂಪು ಸೆಟ್ಟು ಕೊಟ್ಟು ಮೇಲೆ ಇರಕ್ಕಿಸಿ ಒದಗಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಬಾಗಲಕೋಟೆವರೆಗೆ ಇರಕ್ಕಿಸಿ ಒದಗಿಸಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಬಾಗೇವಾಡಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಪಂಪುಸೆಟ್ಟು ಇರಕ್ಕಿಸಿ ಒದಗಿಸಿದರೆ ವಿಜಾಪುರ ಒಂದೇ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಇಡೀ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಸಾಕಾಗುವಷ್ಟು ಜೋಳ ಬೆಳೆಯಬಹುದು. ವಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆ ಮೊದಲಿನಿಂದ ಬರಗಾಲದ ತವರೂರು ಎಂದು ಹೆಸರುವಾಸಿಯಾಗಿದೆ. ಒಳ್ಳೆ ಭೂಮಿ ಇದೆ. ಆದರೆ ನೀರಿನ ಸೌಕರ್ಯ ಇಲ್ಲ. ಅದುದರಿಂದ ಕೆರೆ ಬಾವಿ ಕೆಲಸ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ವಿನಂತಿ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕೆರೆಯ ಕೆಲಸ ಇದೆ. ಈ ಕೆರೆ ಯಿಂದ 200 ಎಕರೆ ಭೂಮಿ ನೀರಾವರಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಬೇಗನೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಅಗತ್ಯ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಬರಗಾಲ ಪ್ರದೇಶವೆಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ವಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೆರೆ ಬಾವಿ ಕೆಲಸಗಳ ಕಡೆ ಹೆಚ್ಚಿಟ್ಟು ಗಮನಕೊಟ್ಟು ಜನರ ಕಷ್ಟ ಪರಿಹರಿಸಬೇಕು. ಕೊನೆಯದಾಗಿ ವಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕಡೆ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಹೇಳಿ ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ಎ. ಎಂ. ದೇವ್ (ಗುಬ್ಬಿ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ನಾಲ್ಕು ಮಾತು ಹೇಳಲು ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಬದರೆ, ಗೌರೀಪುರ, ಚಿಲ್ಲೂರು, ಕನಬಾ ರಿಲ್ವೆ ವರ್ಕ್ಸ್ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಏನೋ ರಾಜಕೀಯ ನಡೆದು ಕೆಲಸ ನಿಂತುಹೋಯಿತು. ಇಂಥ ಕೆಲಸ ನಿಲ್ಲಿಸದೆ ಸ್ಯಾಂಕ್ಷಣ್ ಆದ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಪ್ರಾಯಾರ್ಥಿ ಕೊಟ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸಬೇಕು. ಜನರಿಗೆ ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡಬೇಕಾದುದು ಅತ್ಯಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕಂದಾಯ ಪೂರ್ತಿ ವಸೂಲಾರ್ಥದ ರೆವಿನ್ಯೂ ಕೊಡಬೇಕು. ಮಧ್ಯಮ ಅವಧಿ ಸಾಲ ದೀರ್ಘಾವಧಿ ಸಾಲ ಕೊಟ್ಟು ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಕೆಲಸ ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಫೇರ್ ಪ್ರೈಸ್ ಡಿಪೋ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಶಾಶ್ವತ ಪರಿಹಾರ ಕಾರ್ಯ ನರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುವಂತೆ ಬಂದೋಬಸ್ತ್ ಮಾಡಬೇಕಾದುದು ಅಗತ್ಯ. ಸಾಗುವಳಿಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಭೂಮಿ ನೀರಾವರಿಯಾಗಬೇಕು ಇದಲ್ಲದೆ ಒಂದು ಸಂಸಾರಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗುವಷ್ಟು ಹಿಡುವಳಿ ಒದಗಿಸಬೇಕು. ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥ ಜಮೀನು ಪರಿಭಾರಿಯಾಗದಂತೆ ನೂಕುಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬೆಳೆ ಹೆಚ್ಚು ಬರುವ ಹಾಗೆ ಆಗಬೇಕು.

ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಸಲಹೆಗಳು ಏನೆಂದರೆ ತಕ್ಷಣ ಫೇರ್ ಪ್ರೈಸ್ ಡಿಪೋ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಬೇಕು ಕೆರೆಗಳ ರಿಪೇರಿ ಕೆಲಸ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಕಂದಾಯ ವಸೂಲಿ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ರಿಯಾಯಿತಿ ಕೊಡಬೇಕು, ರೈತರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥ ಸಾಲದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕಂತು ವಸೂಲಾಡುವುದನ್ನು ಎರಡು ಮೂರು ವರ್ಷ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹಾಕಿ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಈ ವರ್ಷ ಬಡ್ತಿ ಆಪ್ತವೇ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡುವುದಲ್ಲದೆ ಶಾಶ್ವತವಾದ ಪರಿಹಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡುವುದು ಅವಶ್ಯಕ. ಸಾಗುವಳಿಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಭೂಮಿ ನೀರಾವರಿಯಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ನೂಕುಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನರಿಯಾಗಿ ಬಂದೋಬಸ್ತ್ ಮಾಡಬೇಕಾದುದು ಅಗತ್ಯ. ಒಂದು

(ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ದೇವ್)

ಸಂಸಾರಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗುವ ಹಿಡುವಳಿ ಜಮೀನು ಒದಗಿಸಬೇಕು. ಜಮೀನು ಪಂಚಾಯಾಗದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಬೆರೆ ರೈತನಿಗೆ ದೊರೆಯಬೇಕು. ರೈತನಿಗೆ ಸಾಗುವಳಿಗೆ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಬೇಕಾಗುವ ಉಪಕರಣ ಅಂದರೆ ಇಂಪ್ಲಿಮೆಂಟ್ಸ್ ಅಫ್ ಪ್ಲೌಡಕ್ಷನ್ ಸರಿಯಾಗಿ ಸುಲಭವಾಗಿ ಸಿಕ್ಕುವ ಹಾಗೆ ಆಗಬೇಕು. ನೀರಾವರಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸಲು ಕೆರೆ ಬಾವಿಗಳ ಕೆಲಸ ಡಿವರ್ಷಮೆಂಟಿನವರು ಮಾಡಬೇಕು. ರೈತನಿಗೆ ಕಮಿಷನ್ ಫಾರ್ಮ್‌ನೇ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದು ಪೈವೇಟ್ ಸೆಕ್ಟರಿನಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಉತ್ಪಾದನೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸೆಕ್ಟರಿನಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ ಒದಗಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಬೇಕು. ಒವರ್ ಹೆಡ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಹವ್ಯಾಸ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಡಬೇಕು. ಯಾಕಂದರೆ 50 ರೂಪಾಯಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ 100 ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಆಗುವ ಕೆಲಸ ಐದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತದೆ. ಮಂತ್ರಿಗಳು ಪೆನ್‌ಶನ್ ಕೆಳುವ ಅಭ್ಯಾಸ ಎಲ್ಲ ಕೆಲಸಕ್ಕೊಳ್ಳು ತ್ತಾರೋ ಎಂಬ ಭಯ ಬಂದಿದೆ. ಆವರು ದಯವಿಟ್ಟು ಪೇಷರ್ ಕೆಳುವುದನ್ನು ಬಿಡಬೇಕು. ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ಎ. ಎಸ್. ಪಾಟೀಲ (ನರಗುಂದ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈಗ ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಿಂದ ನಮಗೆ ತೆರೆದೋದ ಕೆಲವು ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಏರಿಡ ಬೆರೆಗಳಲ್ಲಿ ಜನರಿಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಧಾರಣೆಗೆ ಕಾಳುಕಡಿ ಸಿಗುವಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ನಡೆದುದರಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿ, ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಇಡಲು ಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ, ಈ ಅಭಾವಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಕಳೆದ ಐವಾರು ವರ್ಷದಿಂದಲೇ ಅಲ್ಲ, ಅದಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚಿನಿಂದಲೂ ಸಹಿತ ನಮ್ಮ ಕರ್ಣಾಟಕದ ಎಲ್ಲಾ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲೂ ಹಬ್ಬಿದ್ದು ಗೊತ್ತಿದೆ. ಇವು ಗಳಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಬಿಜಾಪುರ, ಧಾರವಾಡ, ಚಿತ್ರದುರ್ಗ, ಕೋಲಾರಗಳಲ್ಲಿ ಇದ್ದದ್ದು. ಈಗ ಹೆಚ್ಚು ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ಬರಗಾಲ ಬಂದಿದೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ರೆವಿನ್ಯೂ ಶಾಖೆಯಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಸರಕಾರವಾಗಲಿ ಮುಂಜಾಗ್ರತೆ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡದ್ದು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ನಮಗೆ ಕಂಡು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಕುರಿತು ನಾವು ಅನೇಕ ಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ಏನೇನು ಮುಂಜಾಗ್ರತೆ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಎಷ್ಟೋ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಮಂಡನೆ ಮಾಡಿದ್ದರೂ, ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಮುಂಜಾಗ್ರತೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲವೆನ್ನುವುದು ನನ್ನಜವಾಗಿ ಒಡೆದು ಕಾಣುತ್ತಿದೆ.

ನಮ್ಮ ಭಾಗದೊಳಗೆ ಅಣೆವಾರು ನಡೆದದ್ದು ನೋಡಿದರೆ ದುಃಖವಾಗುತ್ತದೆ. ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆಯೊಳಗೆ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲ ಬೆಳೆಯಾಗಿಲ್ಲವೆನ್ನುವುದನ್ನು ನಮ್ಮ ರೆವಿನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಎದುರಿಗೆ ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಕೆಲವರು ಏನೂ ಬೆಳೆದಿಲ್ಲ, ಪೂರ್ಣ ಹೆಚ್ಚು ಬಿದ್ದಿದೆ, ಬೆಳೆದಿದ್ದವರಿಗೂ ಎಷ್ಟೋ ಪೀಡೆ ಪೂರ್ಣ ತಟ್ಟುಹೋಯಿತು. ಅದನ್ನು ಅನೇಕ ರೀತಿಯಿಂದ ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಅವರೂ ಸ್ವಲ್ಪದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಎಷ್ಟೋ ರೀತಿಯಿಂದ ತಿಳಿಸಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಸ್ವಲ್ಪಯು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಅವರ ಸೂಚನೆಗೆ ಏನೂ ಗಮನ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲ ಬೆಳೆಯಾಗಿಲ್ಲವೋ ಅಲ್ಲ ಹೆಚ್ಚು ಅಣೆವಾರಿ ಮಾಡಿ, ಸರ್ಕಾರ್ಬ್ ವ್ಯಕ್ತಿರ ಹೆಚ್ಚು ವಸೂಲು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ: ಅದು ನಮ್ಮ ಕಣ್ಣು ಮುಂದಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಅನೇಕ ಜನರಿಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಈಗಿನ ದುರವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ತಕಾವಿ ಸಾಲವನ್ನು ಎಷ್ಟೋ ಜನರಿಗೆ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಅವರ ಜಮೀನು ಕರಾಡಿಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಸಾಲದ ವಸೂಲಿ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ಹುಕುಮಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆ ಹುಕುಮವನ್ನು ಯಾವ ತರಹ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅನ್ನುವುದನ್ನು ತಿಳಿಸಲಿಲ್ಲ; ನಾವು ಏನನ್ನಾದರೂ ಕೇಳಿದರೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಸರಕಾರದ ಧೋರಣೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಿರಬೇಕು, ಅದು ನಮಗೆ ತಿಳಿಯಬೇಕು. ಮುಂಬಯಿ ಸರಕಾರ ಡೊಳಗೆ ಇದ್ದಾಗ ಅಲ್ಲಿ ಬರಗಾಲ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಿಂದ ಬಹಳ ತೊಂದರೆ ಪಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಆ ವೇಳೆಗೆ ರೆವಿನ್ಯೂ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಆ ವರ್ಷ ಯಾವ ಎಕ್ಸಿಕ್ಯೂಶನ್ ಪ್ಯೂನಿಡಿಂಗ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಾರದು ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಒಟ್ಟು ಹುಕುಂ ಸರಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿತು. ಅದೇ ರೀತಿ ನೀವೂ ಏಕೆ ಮಾಡದಾರದು? ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಜನರು ಬಹಳ ತೊಂದರೆ ಪಡುತ್ತಾರೆ. ಇನ್ನೊಂದು ವರ್ಷ ಯಾವ ಹಣವನ್ನೂ ರೈತರಿಂದ ವಸೂಲುಮಾಡಬಾರದು ಎಂದು ರೆವಿನ್ಯೂ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕು; ಅದನ್ನು ಮುಂದಿನ ವರ್ಷ ವಸೂಲು ಮಾಡಬಹುದು.

ಈಗ ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಯಾವ ತರಹ ಇದೆ ಅನ್ನುವ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ವಿಷಯ. ವ್ಯವಸಾಯ ಸಂಬಂವಾದ ಬೆಳೆ ಪೂರ್ಣ ಹಾಳಾಗಿ ಹೋಗಿದೆ. ರೈತರಿಗೆ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಲ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಆದರೆ ಬಡ್ತಿ ಸಹ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಸಾಲ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ತಕಾವಿ ರೋನು ಗ್ರಾಂಟಾಗಿ, ಮಿನಿಸ್ಟ್ರಿಂದ ಕಳಗಡೆ ಡಿವಿಜನ್ ಕಮಿಷನರಿಗೆ ಹೋಗಿ, ಅಲ್ಲಿಂದ ಕ್ರಮೇಣ

ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾದರೆ ಒಂದುವರೆ ತಿಂಗಳಾದರೂ ಹಿಡಿಯುತ್ತದೆ. 28 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಬರಗಾಲ ಪರಿಹಾರಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿದೆ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದರು. ಅದು ಹೋಗಿ ರೈತನನ್ನು ಮುಟ್ಟು ಬೇಕಾದರೆ 4 ತಿಂಗಳಾಗುತ್ತದೆ, ಅದು ಸಹಜವಾಗಿ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಇದನ್ನು ನಾರಾಯ್ಣ ವರ್ಷಗಳ ಅನುಭವದಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ: ಈ ಪರಿಹಾರ 4 ತಿಂಗಳೊಳಗೆ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ. ನೀವು ಎಷ್ಟೇ ತ್ವರಿತಗೊಳಿಸಬೇಕೆಂದರೂ, ರೆವಿನ್ಯು ಇರಾಖೆ ಪದ್ಧತಿ ಹಾಗೆ ಬೆಳೆದು ಬಂದಿದೆ. ಬ್ರಿಟಿಷರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಜನರ ಮೇಲೆ ಜೋರಾದಾಡಿ, ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಆ ಮನೋಭಾವ ಅವರಿಂದ ಇನ್ನೂ ದೂರವಾಗಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಮನಸ್ಸು ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಗುಣ ಸಹಜವಾಗಿ ಬಂದು ಬಿಟ್ಟಿದೆ. ಒಂದು ಸಾರಿ ಯೋಚಿಸಿದರೆ ಈ ರೆವಿನ್ಯು ಬಾತೆ ಇರಬೇಕೋ ಬೇಡವೋ ಅನ್ನಿಸಿ, ಈ ಇರಾಖೆ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿದೆ. ಈ ರೆವಿನ್ಯು ಬಾತೆಯಿಂದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕೆಲಸಗಳು ಏನೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ತಕಾವಿ ರೋಗವು ವಸೂಲುಮಾಡಿ ಅಂದರೆ ರೆವಿನ್ಯು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಜನರಿಗೆ ತ್ಯಾಸ ಕೊಟ್ಟು ಬಹಳ ಜೋರಿನಿಂದ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇವರು ಜನಗಳಿಗೆ ಇರುವ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ಏನೂ ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಇವರಿಂದ ಮಾಡಲಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೂ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಸಹಜವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ರೆವಿನ್ಯು ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಇದೆಲ್ಲಾ ಗೊತ್ತಿದೆ: ಗೊತ್ತಿದ್ದರೂ ಏಕೋ ಅವರು, ನಮ್ಮ ವ್ಯವಸಾಯಗಾರರ ಮೇಲೆ ಪ್ರೀತಿ ಇದ್ದವರಾದರೂ, ಆಸಕ್ತಿ ವಹಿಸದೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಕೂತುಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ; ಅವರ ತೊಂದರೆ ಏನು ಅನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚುರಲ್ ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಎಲ್ಲಾ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಿಂದಲೂ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ. ತಕಾವಿ ರೋಗವು 10-20-50 ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಬಡವರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಧನಸಹಾಯ ಯಾವರೀತಿಯಿಂದ ಮಾಡಬೇಕು ಅನ್ನುವುದನ್ನು ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಳದವರು ಪೂರ್ಣ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ರೊಕ್ಕ ಕೊಡುವುದನ್ನು ಕೋ ಆಪರೇಟಿವ್ಸ್ ಮಾರಿಷತ್ ಕೊಡಬೇಕು. ನಾಲ್ಕೈದು ವರ್ಷದಿಂದ ತಕಾವಿ ಸಾಲ ವಸೂಲಾಗಿಲ್ಲ, ಅವರು ಕೊಡುವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲೂ ಇಲ್ಲ. ಈ ತರಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉಂಟಾಗಿದೆ.

ರಿಕವರೀಸ್ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಅನ್ವದಾನಪ್ರಸವರೂ ಹೇಳಿದರು. ಕೆಲವು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ಗಳನ್ನು ಇದರೊಳಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಜನರಿಗೆ ಕೂಲಿ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ. ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದರೆ, ಬಹಳ ಕಡಿ ಅನೇಕ ರಸ್ತೆಗಳು ಹಾಳಾಗಿಹೋಗಿವೆ. ಮಣ್ಣು ತುಂಬಿದಂಥ ರಸ್ತೆಗಳು ಮಳೆಬಂದ ವೇಲೆ ತೇಲಿ ಹೋಗಿವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆ ಸ್ಥಿತಿಯು ಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದಾಗಿ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಕೆಲವು ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದೇ ಅಲ್ಲದೆ, ಕೆರೆಗಳನ್ನೂ ಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಚಿಕ್ಕ ನರಗುಂದದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಖಡಿ ರಸ್ತೆ ಇತ್ತು; ಹೋದ ವರ್ಷ ಅಲ್ಲಿ ಕಲ್ಲು ಒಡೆದು ಒಂದೂವರೆ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಕೆಲಸ ಒಂದು ವಾರದೊಳಗೆ ಆಗಿದೆ. ಸ್ಥಳೀಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅವೇಲೆ ನಾವು ಕರೆಕ್ಟರವರಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ, ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಬಂದರು, ಒಂದೂವರೆ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಯು ಖಡಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರು. ಇಂಥ ಕೆಲಸ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು; ಎಂದು ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರ ಬರುತ್ತದೆ: ನರಗುಂದದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪ ಮಳೆಯಾಗಿದೆ. ಆದರಿಂದಲೇ ಎಲ್ಲಾ ಬರಗಾಲ ಹೋಯಿತು ಎಂದು ಸ್ಥಳೀಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ರೋಗ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿಯೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಳೆಯಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಹಗೆಯೊಳಗೆ ಕಾಳು ಇಲ್ಲ. ಪೇಟೆದೊಳಗೆ ಕಾಳೂ ಮಾರುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ಸ್ಥಿತಿ ಕಂಡು ಬರುತ್ತಿದೆ, ಜೋಳ ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಗೋಧಿ, ಅಕ್ಕಿ ಹಂಚಬೇಕು. ಅವು ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಮೂಲಕ ವಿತರಣೆಯಾಗಬೇಕು. ಚೀಪ್‌ರೇಟ್ ಡಿಪೊಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯಬೇಕು, ಹಳ್ಳಿಯ ಜನರಿಗೆ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯ ತೀವ್ರ ಮುಟ್ಟುವಂತೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಮಲಪ್ರಭಾ ಕುರಿತು ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನೋಡಿದರೆ ಒಂದು ವರ್ಷವಾಯಿತು ಫೌಂಡೇಶನ್ ಸ್ಕೋನ್ನು ಹಾಕಿ. ಅದು ಹಾಕಿದ್ದರೂ ಸಹಿತ ಇವತ್ತಿನವರೆಗೂ ಇಷ್ಟೂ ಕೆಲಸವಾಗಿಲ್ಲ. ಒಂದು ತಿಂಗಳಿಗೆ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಮೇಲೆ 50 ಸಾವಿರರೂಪಾಯಿವರೆಗೆ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ ಅಲ್ಲ. ಕೆಲಸ ಮಾಡಿರುವುದು 25 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿನಷ್ಟು. ಬೆಂಟಿಂಗುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಅವಾಗ ಫೌಂಡೇಶನ್ ಹಾಕಿದಷ್ಟು ಇದೆ; ಅಣೆಕಟ್ಟು ಕೆಲಸ ಏನೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ಶಾಶ್ವತ ಪರಿಹಾರಕ್ಕೆ ನೀರಾವರಿ ಮಹತ್ವದ್ದು. ಅತ್ತಕಡೆ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಬೇಕು ಅಂತ ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಹಣ ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟು, ಅದನ್ನು ತೀವ್ರ ಮಲಪ್ರಭಾ ಯೋಜನೆಯಾಗಿ ನೀರಾವರಿ ಕಾರ್ಯಗತವಾಗಬೇಕು ಎಂದು ಬೇಡಿಕೊಂಡು, ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

2-00 P.M.

† Sri N. O. SAMAJI (Belgaum II).— [In Marathi]

† ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಸ್. ತಿಮ್ಮಾರ್ಡ್ಡಿ (ಪರಾನ್‌ಗಡ).— ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ದೇಶದೊಳಗೆ ಏನಿಲ್ಲ ಎಂದರೂ 8-10 ಜಿಲ್ಲಾದೊಳಗೆ ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ಅದರೊಳಗೂ ವಿಶೇಷತಃ ಬೆಳಗಾಂ ಜಿಲ್ಲಾದೊಳಗೆ 4-5 ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಿಗೆ ಈ 15 ವರ್ಷದೊಳಗೆ 9 ಸಾರಿ ಬರಬಿದ್ದಿದೆ. ಬರದ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಆದರೂ ಕೂಡ ಒಂದು ವರ್ಷ ತಪ್ಪಿದರೆ ಒಂದು ವರ್ಷ ನಿಶ್ಚಿತ ಬರಬರಲಕ್ಕೇ ಬೇಕು ಅಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಿಲ್ಲ ನಮ್ಮ ಬೆಳಗಾಂ ಜಿಲ್ಲಾದೊಳಗೆ 10 ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳು ಇವೆ. ಅದರಲ್ಲೂ 5 ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳು ಎಂದರೆ ಅಥವಾ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಪೂರ್ವ ಭಾಗ, ರಾಮದುರ್ಗ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಪೂರ್ವ ಭಾಗ, ಸೌಂದತ್ತಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಪೂರ್ವ ಭಾಗ ಇವು ಸರ್ವೇ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಮಳೆ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಇರತಕ್ಕ ಭಾಗಗಳು. ಇವು ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ನವಲಗುಂದ ಮತ್ತು ನರಗುಂದ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಿಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡು ಇದ್ದದ್ದರ ದೆಶೆಯಿಂದ ಅಲ್ಲ ಮೇಲಿಂದ ಮೇಲೆ ಬರ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಈ ವರ್ಷವೂ ಕೂಡ ಅಷ್ಟೇ. ಬೆಳಗಾಂ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪಶ್ಚಿಮ ಭಾಗದ 5 ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಧಾರಣ ಮಳೆಯಾಗುವುದರಿಂದ ಪೀಕು ಹೆಚ್ಚು ಕಡಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅನೇಕ ಕಡೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಪೀಕು ಬಾರದಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಈ ವರ್ಷ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇಂದು ಅಲಕ್ಷ್ಯಮಾಡಿ ಪೀಕು ಚೆಲೋ ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ಅರ್ಜಿವಾರಿ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ತಾಸಿರಾರರು ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರ್ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರು ಹೀಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದನ್ನು ರೆವೆನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಸಿ ಅಪೀಲು ಮಾಡಿದೆವು. ಅವರು ಒಳ್ಳೆಯ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಯಿಂದ ಸರಿಯಾಗಿ ಬರೆದು ಕಳುಹಿಸ ಬೇಕೆಂದು ಆಫೀಸರುಗಳಿಗೆ ಹೇಳಿದರೂ ನಹ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿರುವುದಿಲ್ಲ. ರೆವೆನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಧಿವೇಶನಕ್ಕೆ ಹೋದಾಗ ಬೆಳಗಾಂ ಮೇಲೆ ಹೋದರು. ಆಗ ಅವರನ್ನು ಭೇಟಿ ಮಾಡಿದೆವು. ಆಗಲೂ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಳ್ಳೆಯ ರೀತಿಯಿಂದ ವರದಿಮಾಡುವಂತೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಹೇಳಿದರು. ಮಾಡಿದ್ದಾರೋ ಇಲ್ಲವೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಏನೇ ಇರಲಿ, ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಈಗಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸಾರವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಜನರಿಗೆ ಸಮಾಧಾನವಾಗುವ ಹಾಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕು. ಅದಕ್ಕೆ ಶಾಶ್ವತ ಪರಿಹಾರ ನೀಡುವುದು ಒಂದು ಮಾರ್ಗ. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿದರೆ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕು ಮತ್ತು ಪೂರ್ವ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಕೆಲಸ ಕೈಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ, ಅಲ್ಲಿ ನದಿ ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ. ನರಗುಂದ ಮತ್ತು ರೋಣ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಮಲಪ್ರಭಾ ನದಿ ಪ್ರಾಚೀನಿಂದ 20-25 ಹಳ್ಳಿಗಳು ಮುಳುಗಡೆಯಾಗುತ್ತವೆ. ಮುಳುಗಡೆಯಾದಮೇಲೆ ಪೂರ್ವ ಭಾಗದ ನವಲಗುಂದ ನರಗುಂದ ಜೋಡಿಸಿ ಒಂದು ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಾಡಿದರೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಬಹುದು. ಅಥವಾ ತಾಲ್ಲೂಕು ಪೂರ್ವ ಭಾಗ ಬಜಾಪುರಕ್ಕೆ ಸೇರಬೇಕು, ರಾಮದುರ್ಗ, ಗೋಕಾಕ್ ಪೂರ್ವ ಭಾಗವೂ ಬಜಾಪುರಕ್ಕೆ ಸೇರಬೇಕು, ಸೌಂದತ್ತಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ನರಗುಂದಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಿದರೆ ಧರೋ ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿದೆ. ಶಾಶ್ವತ ಪರಿಹಾರ ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಪರಿಹಾರ ಏನೇ ಆದರಲ್ಲಿ ಶಾಶ್ವತವಾದ ಪರಿಹಾರದ ಬಗ್ಗೆ ದೆಪ್ಪುಟಿ ಕಮಿಷನರು ಸರ್ವಮಾಡಿ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗನುಸಾರವಾಗಿ ಒಂದು ಮಾಸ್ಟರ್ ಪ್ಲಾನ್ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ರೆವೆನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಬಂದಿರಬೇಕು. ಅದನ್ನು ಅಮಲು ಬಡಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಿಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಕೆಲವು ಕಡೆ 15 ರಿಂದ 17 ಇಂಚು ಗಳವರೆಗೆ ಮಳೆಯಾದರೂ ಬರ ತಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಆತಿವೃಷ್ಟಿ ಅಥವಾ ಅನಾವೃಷ್ಟಿಯಾಗಬಹುದು. ನಮವೃಷ್ಟಿಯಾದರೂ ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳೆ ಬೆಳೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ತೆರಿ ಭೂಮಿ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಇಲ್ಲದೆ 25-30 ಎಕರೆಯಂತೆ ಬೇರೆಬೇರೆ ಕಡೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಮಳೆ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಬಂದು ಮತ್ತೆ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಬರದೆ ಏರುಪೇರಾಗಿ ಸಾಧಾರಣ ಪೀಕು ಬರುತ್ತದೆ. ಕೆಲವರಿಗೆ ಹಳ್ಳದಲ್ಲಿ 2-3 ಎಕರೆ ಇದ್ದರೂ ಬಂಡಿಂಗ್ ಇರುವುದರಿಂದ ಬೆಳೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಆಗಿದೆ. ಬಂಡಿಂಗ್ ಇರುವುದರಿಂದ ನೀರು ಹರಿದು ಹೋಗದೆ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲುತ್ತದೆ. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಬಂಡಿಂಗ್ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ವಿಶೇಷ ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯ ಕೊಡಬೇಕು. ನವಲಗುಂದ ಮತ್ತು ಸೌಂದತ್ತಿ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಕರಾರುಭೂಮಿ ಇದೆ, ಮೈಸೂರ್ ಮತ್ಸು ಮೇಜರ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ, ಬಾವಿ ತೆಗೆಯುವುದಕ್ಕೂ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಬಂಡಿಂಗ್ ಬಂದೇ ಬೇಕಾಗಿರುವುದು. ಆದುದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಹಾಕಬೇಕು. ಬಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವುಕಡೆ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಇತರ ಕಡೆ ಹಾಕದಿರುವುದರಿಂದ ಬರ ಬಂದಾಗ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಪರಿಹಾರ ಕೊಟ್ಟರೂ ತಕಾಂ ಸಾಲ ವಗೈರೆ ಕೊಟ್ಟರೂ ಬರದ ಭೀತಿ ತಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ, ಈ ವರ್ಷಕ್ಕಿಂತ ಮುಂದಿನ ವರ್ಷ ಭೀತಿ ಹೆಚ್ಚಬಹುದು.

ಇನ್ನೊಂದು ಸಲಹೆ. ಬಾವಿಗಳಿಗೆ ತಕಾಂ ಸಾಲ ಕೊಡಲು ಪ್ರೊಸೀಜರ್ ಬಹಳವಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಎಂದೂ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಾರದು ಎನಿಸುತ್ತದೆ.

ಪೊನ್ನೀಜರನ್ನಲ್ಲ ತಪ್ಪಿದೆ, ಅದರಿಂದ ಸಾಮಾನ್ಯ ಒಕ್ಕಲಿಗರಿಗೆ ಅದು ನಿಲುಕುವುದಿಲ್ಲ, ಜಮೀನಿದ್ದರೂ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಬಾವಿಗಳಿಗಾಗಿ 3 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಸಾಲದೆ ರೂಪವಾಗಿ ಕೊಡುವುದು ಮತ್ತು ಬಂಡಿಂಗ್ ಹಾಕುವುದು ಇವೆರಡೂ ಮಹತ್ವವುಳ್ಳ ಯೋಜನೆಗಳು. ನವಿಲತೀರ್ಥ, ಘಟಪ್ರಭ, ಹಾರಂಗಿ, ಅಲಮಟ್ಟಿ, ನಾರಾಯಣಪುರ ಮುಂತಾದ ದೊಡ್ಡ ಯೋಜನೆಗಳಾದರೂ ಬಡವರಿಗೆ ಮತ್ತು ಇತರ ಅನೇಕರಿಗೆ ಅದರಿಂದ ಸಾಕಷ್ಟು ಉಪಯೋಗವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದುದರಿಂದ ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮೊದಲು ಮಾಡಿ. ಈಗಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳಾದರೂ ಎಲ್ಲಾ ಭೂಮಿಗೂ ನೀರು ಸಾಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟು, ಮೈಸೂರ್ ಇರಿಗೇಷನ್, ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯುವುದು ಮುಂತಾದ ನೂರಾರು ಕೆಲಸ ನಡೆದರೂ ಶೇಕಡ 40 ರಷ್ಟು ಭೂಮಿಗಾಗುವಷ್ಟೂ ನೀರು ದೊರೆಯುವುದಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನೊಂದು ಕಾಳಿನ ಅಭಾವವಿದ್ದರೂ ರೈತ ರೊಕ್ಕದ ಪೀಕನ್ನಿಡಲು ಹೆಚ್ಚು ಮನಸ್ಸು ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಕಾಳಿನ ಬೆಳೆ ಇಡಲು ಮನಸ್ಸು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಕಬ್ಬು, ಮುಂತಾದುವನ್ನು ನೀರಾವರಿ ಇರುವವರೇ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೆ. ನೂರು ಎಕರೆಗೆ ಮರಗೆ ತಂಬಾಕು ಬೆಳೆಯಲು ಉಪಯೋಗಿ ನುವುದಾದರೆ ಕಾಳು ಬರುವುದು ಹೇಗೆ? ದರ ಬರಾಬರಿ ಇರಬೇಕು, ಬೇಕಾದ ಸೌಕರ್ಯ ಒದಗಿಸಿ ಹೆಚ್ಚು ಆಹಾರಧಾನ್ಯ ಬೆಳೆಸಲು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕು. ಈಗ ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳು ಬೆರೆಗಳು ಏರುತ್ತಿವೆ. ಅದು ಹೇಗಾದರೂ ಇರಲಿ. ಹೆಚ್ಚು ಬೆಳೆಯುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಅಭಾರ ಮನ್ನಿಸುತ್ತೇನೆ.

†Sri BAPU RAO ANANDARAO HULSURKAR (Hulsur) —Mr. Speaker, Sir, I will confine myself only to the problems relating to Bidar District. Now, there are no two opinions regarding conditions that exist in Bidar District under the subject we are discussing. I will first relate the situation that exists in Bhalki and some other taluks in Bidar District. This year rains have not started in time and therefore the condition of agriculturists has become very bad and they are hit very badly. Moreover, regarding the land revenue that has been collected and that Government is collecting from the Marathi speaking area, we started the no-tax campaign before and after the merger we left it.

The Government are collecting the land revenue forcibly. Under such circumstances I request the Government that at least for the time being, the collection should be suspended and officers are instructed. Regarding takavi loans also they should stop recovery. Now the prices of foodstuffs have gone up and they are not easily available. The main foodcrop in that area is jowar and the price of jowar is too high and is not within the reach of poor people. I understand that Madhya Pradesh jowar is available and if possible, it should be made available in Bidar. Of course wheat also can be provided if we can control the prices to a certain extent. The prices of foodstuffs have become the problem of the day. As I have stated earlier, the agriculturists to have been affected as they have to sell at cheaper rates and purchase them by paying higher prices. So, in this direction also the Government should make necessary arrangements and relief measures that have been taken up should be completed by providing more funds.

As the House knows there are no roads in Bidar District and we can therefore take up road construction works. It will not only provide employment to the labour classes but also communications will improve. The hon'ble Minister knows the conditions very well. There are 600 applications pending in the Taluk Board Office at Bhalki and the hon'ble Minister promised to give lands for them. On that assurance we have

(SRI BAPU RAO ANANDARAO HULSURKAR)

given assurance to the agriculturists that the amount will be provided soon. But, till now no amount has been provided and there is utter disappointment. I request the Government to give more money for digging up wells because they will be a permanent measure of help and it will be easy also. Regarding the minor irrigation works, there should be two methods. One is permanent measure and another is temporary measure. Whatever small tank that can be repaired must be taken into consideration. There is no major and medium irrigation projects in Bidar. The Government should take necessary step and provide more amount for minor irrigation works.

I will not take much time of the House. With these observations I conclude my speech.

†ಶ್ರೀ. ಬಿ. ಜಿ. ನತ್ಯನಾರಾಯಣ (ಬಳ್ಳಾರಿ):—ಸ್ವಾಮೀ, ಎಲ್ಲ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟಂತೆ ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಆಗಲೇ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಾದ ಬಳ್ಳಾರಿ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯನ್ನು ಫ್ಯಾಮಿನ್ ಏರಿಯಾ ಎಂದು ಸೇರಿಸಬೇಕೆಂದು ಸರಕಾರದಲ್ಲಿ ನುಮಾರು ಏಳುಂಟು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಕೇಳುತ್ತಲೇ ಬರುತ್ತಿದ್ದರೂ ಇನ್ನೂ ಏನೂ ಮಾಡಲಕ್ಕೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಈಗಲಾದರೂ ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯನ್ನು ಫ್ಯಾಮಿನ್ ಏರಿಯಾ ಎಂದು ಸೇರಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ 15 ರಿಂದ 20 ಇಂಚುಗಳವರೆಗೆ ಮಳೆ ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ಈಚೆಗೆ ಮಳೆಯೇ ಬಾರದೆ ಬೆಳೆಗಳೆಲ್ಲ ಕಟ್ಟು ಹೋಗುತ್ತಿವೆ. ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಬೆಳೆಯತಕ್ಕ ಮುಖ್ಯವಾದ ಬೆಳೆಗಳು ಎಂದರೆ ಜೋಳ, ಕತ್ತಿ, ಮತ್ತು ಸೇಂಗ. ಇದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಳೆ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಸೀಸನರ್ ರೇನ್ಸ್ ಎಂದು ಮಳೆ ಆಯಾ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬಂದರೆ ಏನೋ ಒಂದು ಮೂರು ತಿಂಗಳು ಕಾಲ ಈ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಈಚೆಗೆ ಈ ಬೆಳೆಗಳೂ ಕಟ್ಟು ಹೋಗುವ ಕಾಲ ಬಂದಿದೆ. ಈ ರೀತಿ ಬೆಳೆಗಳೂ ಆಗದಂತಿರುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನೋಡಿದರೆ ಬಹಳ ಶೋಚನೀಯವಾಗುತ್ತದೆ ಅಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮ ದನಕರುಗಳಿಗೆ ಫಾಡರು ನಿಗುವುಡೂ ಬಹಳ ತ್ಯಾಸಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಕೆಲವು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಪಾರ್ಟಿ ಟೀಲಿಂಗ್ಸ್ ನಿಂದಾಗಿ ಹುಲ್ಲಿನ ಬಣವೆಗಳಿಗೆ ಬೆಂಕಿ ಬಿದ್ದು ಹಾಳಾಗಿ ಹೋಗಿವೆ. ಅದುದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿನ ದನಕರುಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಮೇವನ್ನು ಕಳುಹಿಸಲಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಫೇರ್ ಪ್ರೈಸ್ ಡಿಪೋಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ದವಸಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚುವಂತೆ ಎರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕು. ಬಳ್ಳಾರಿ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಸೇರಿದ ಮೆಲಂತೂ ಇದು ಒಂದು ಬ್ಯಾಕ್ವರ್ಡ್ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಎಂದು ಆಗಿಹೋಗಿದೆ. ಹಿಂದೆ ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯನ್ನು ರಾಯಲ ಸೀಮೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ರಾಯಲ ಸೀಮೆ ಹೋಗಿ ಈಗ ರಾಜ ಸೀಮೆ ಆಗಿಹೋಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಜಾಗೃತ ಹೆಚ್ಚು ಡಿಪೋಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ದವಸವನ್ನು ಹೆಚ್ಚುವ ಎರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಈಗ ಎಲ್ಲ ಯಾದರೂ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಮೀಡಿಯಂ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳ ಕೆಲಸವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆ ಮಾಡದೆ ನಣ್ಣ ಕೆಲಸಗಳನ್ನೂ ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಅಲ್ಲಿನ ಜನಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಕೆಲಸ ಸಿಕ್ಕದೆ ಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮ ಏರಿಯಾವನ್ನು ಫ್ಯಾಮಿನ್ ಏರಿಯಾ ಎಂದು ಡಿಕ್ಲೇರ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮತ್ತು ಫ್ಯಾಮಿನ್ ರೋಲ್ಸ್ ಎಂದು ಇಲ್ಲಿನ ರೈತರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಬಹಳ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಸರಕಾರವನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇಷ್ಟನ್ನು ಹೇಳಿ ನಾನು ನನ್ನ ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಕ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

2-30 P.M.

†ಶ್ರೀ ಗೋಪಾಲ ಸಾಲೆನ್ (ಮೂಡಬದ್ರೆ):—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಮ್ಮ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಕಡಮೆಯಾಗಿ ಅಲ್ಲಿಯೂ ಅಭಾವಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಒದಗಿದೆ ಎಂಬುದು ನಮ್ಮ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಾರದಿರುವುದು ಬಹಳ ದುರ್ದೈವ. ಈ ವಿಚಾರ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಗಮನಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಬಂದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ಇವರು ಅಲ್ಲರತಕ್ಕ ರೋಕರ್ ಕಂಡಿಷನ್‌ಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ತಿಳಿದು

ಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಮರೆನಾಡಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಮುಕ್ಕಾಲುಪಾಲು ಭಾಗದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಮೂರು ತಿಂಗಳ ಕಾಲ ಜನರಿಗೆ ತಿನ್ನುವುದಕ್ಕಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಅಲ್ಲ ಉಪವಾಸವಿರತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ. ಮರೆ ನಾಡಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವತ್ತೂ ಸೈನಿಕರೊಳಗಿರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಯಾರಾದರೂ ತಿಳಿದಿದ್ದರೆ ಅದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಈ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆ ಹಿಂದೆ ಮದ್ರಾಸ್ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿದ್ದಾಗಲೂ ಇದು ಸೈನಿಕ ಪ್ರದೇಶವಾಗೇ ಇತ್ತು. ಈಗ ಇದು ಮೈಸೂರಿಗೆ ಬಂದನಂತರ ಸರ್ವ್ವಸ್ ವರಿಯಾ ಆಗುವಂತೆ ಮಾಡಲು ಇಲ್ಲಿಯ ಸರ್ಕಾರ ಯಾವ ಅಂಥ ವಿಶೇಷ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದಾರೆಯೆಂದು ದನ್ನು ತಿಳಿಸಲ ನನಗೆ ತಿಳಿದಂತೆ ಈ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಅಂಥಾ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನವನ್ನೇನೂ ಕೊಟ್ಟಿರಲಿಲ್ಲ. ಈ ದಿವಸ ಕಲ್ಲೇಟಿಯಿಂದ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸು ತ್ತೀವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಒಂದು ಸರಪ್ಪಸ್ ವರಿಯಾ ಆಗಿದ್ದರೆ ಅವರೇಕೆ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ಹೊರಗಡೆಯಿಂದ ಕಳುಹಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು? ಈ ದಿವಸ ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಹರಿಜನ-ಗಿರಿಜನರ ಹಾಗೂ ಇನ್ನಿತರ ಒಡವರ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳನ್ನು ನೋಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಅಲ್ಲಿ ಈ ದಿವಸ ಸೊಪ್ಪು ಸದರಿಗಳನ್ನೂ, ಎಂಜಲನ್ನು ವನ್ನೂ ತಿನ್ನುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಬೇಡತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅವರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಹಳ ಶೋಚನೀಯವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಮಳೆ ಬರಬಹುದು. ನದಿಗಳೂ ವಿಶೇಷವಾಗಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಕೆರೆಗಳೇ ಇಲ್ಲ. ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಮೂರು ತಿಂಗಳು ಯಾವತ್ತೂ ಬರಗಾಲವಿದ್ದೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಕೆರೆಕಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಈ ದಿವಸ ಅಲ್ಲಿಯ ಜನರು ಸುಖವಾಗಿರುವುದೊಂದೇ ಅಲ್ಲದೆ ದೇಶದ ಬೇರೆ ಭಾಗಗಳಿಗೂ ಅಲ್ಲಿಂದ ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ಸರಬರಾಯಿ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಆದಾಗ್ಯೂ ಸರ್ಕಾರ ಇತರ ಕಡೆಗೆ ಗಮನವನ್ನು ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿಯ ಜಮೀನುಗಳು ಬಹಳ ಫಲವತ್ತಾದವುಗಳು. ಅಲ್ಲಿ ಕೊಳಕಿ ಎಂತ ಒಂದು ಗ್ರಾಮವಿದೆ, ಅಲ್ಲಿ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಮೂರು ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯುತ್ತಾರೆ. ಅಂಥಾ ಅವಕಾಶವಿದೆ ಅಲ್ಲಿ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಅಲ್ಲಿಯ ಜಮೀನುಗಳಿಗೆ ಉಪ್ಪು ನೀರಿನ ಹಾವಳಿ ಬೇರೆ ಇದೆ, ಅದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವುದಕ್ಕೇನೂ ಪ್ರಯತ್ನವಾದಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಒಂದು ಸರಿಯಾದ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ತಯಾರಿಸಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಗೊಬ್ಬರದ ತೊಂದರೆಯ ಜೊತೆಗೆ ಅದನ್ನು ಸಾಗಿಸತಕ್ಕ ಒಳ್ಳೆಯ ರಸ್ತೆಗಳಿಲ್ಲ. ಕೆನಾಲವೇ ಅಂತ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ತಯಾರಿ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆಯೆಂದು ಈ ಹಿಂದೆ ನಮಗೆ ಗೊತ್ತು. ಪುನಃ ಕವನ್ನು ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡಲಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಆ ಕಾರ್ಯ ಎಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿದೆ ಎಂಬುದು ಇದುವರೆಗೂ ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ. ಇನ್ನಾದರೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಸಮುದ್ರವನ್ನು ಸೇರತಕ್ಕ 10 ನದಿಗಳಿಗೂ ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಉಪನದಿಗಳಿಗೂ ಅಣೆಕಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ರೈತರಿಗೆ ನೀರಾವರಿ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಈಗ ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ಮತ್ತು ಗೋಧಿಯನ್ನೂ ತಂದು ಇಲ್ಲಿ ಜನರಿಗೆ ಹಂಚಲಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಹೀಗೆ ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ? ಸರಬರಾಯಾಗತಕ್ಕದ್ದರಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಭಾಗ ಮಧ್ಯದಲ್ಲೇ ಹಾಳಾಗಿಹೋಗುತ್ತದೆ, ಇಲಿಗಳು ಬೇರೆ ತಿಂದುಹಾಕುತ್ತವೆ. ಹೀಗೆ ಲುಕನಾಗತಕ್ಕ ಅಂತಿಮವೂ ಎಂಬುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ನಾಳೆ ಒಂದು ಸ್ಟೇಟ್ ಮೆಂಟ್ ರೂಪದಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಈಗ ಬರತಕ್ಕ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಒಂದು ವಿತರಣೆಯಿಂದ ಹಂಚತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರಿಗೆ ಯಾವ ಕೈವಾಡವೂ ಇರದಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಫುಡಾರಿಗಳು, ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳು ರಾಜ್ಯಗಳ ಸಲುವು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಲಾರದು. ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರಿಗೂ ಮತ್ತು ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕರಾದ ಜನರಿಗೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅನುಕೂಲತೆಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಬೇಕು. ಸರ್ಕಾರಿ ಆಡಳಿತ ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಕೆಂಚಪ್ಪ (ಪಾವಗಡ)-ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಕ್ಷಾಮದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ಕಳೆದ 2-3 ದಿನಗಳಿಂದ ವಿಪುಲವಾದ ಚರ್ಚೆಯಾಗಿದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಎಲ್ಲ ಪ್ರದೇಶದ ಸದಸ್ಯರೂ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿರುವ ಸಲಹೆಗಳೂ ಈ ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಒಳಗಾಗಿರತಕ್ಕ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಅನ್ವಯಿಸ ತಕ್ಕವುಗಳಾಗಿವೆ. ಈ ಕ್ಷಾಮ ಹೀಗೆ ವರ್ಷೇ ವರ್ಷೇ ತಪ್ಪದೆ ತೆರೆಯೋರುತಿರುವುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು 40 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆ ಯನ್ನು ತಯಾರಿಸುವುದಾಗಿ ಹಿಂದೆಯೇ ತಿಳಿಸಿದ್ದರು. ಸರ್ಕಾರದವರು ಅದರ ಅಂಗವಾಗಿ ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳ ಒಂದು ಕಾಂಗ್ರೆಸಿಯನ್ನು ಕ್ಷಾಮವಿಡಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕೈಗೊಳ್ಳು ವುದರಿಂದ ಅದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಬಹುದು ಎಂದು ಅವರು ಭಾವಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಸಹಜ. ಸಣ್ಣ ನೀರಾ ವರಿಗಳಿಂದ: ಗೋಕುಟಗಳನ್ನು ದುರಸ್ತಿ ಮಾಡುವುದು ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ಕೆರೆಗಳನ್ನು ದುರಸ್ತಿ ಮಾಡುವುದು, ಹಾಗೇ ಹೊಸ ಕೆರೆಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ ಇವುಗಳಿಂದ ಬಹಳ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಪಾವಗಡ, ಮಧುಗಿರಿ ಇಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಕಡೆ ತಲಪರಿಗಳಿವೆ. ಇವುಗಳಿಂದ ಸುಮಾರು

(ಶ್ರೀ ಆರ್. ಕೆಂಚಪ್ಪ)

20-30 ಎಕರೆ ಸಾಗುವಳಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇವುಗಳಿಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಕಲ್ಯಾಣಿಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಸಿದ್ಧಾರೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ನೀರು ಹೊರಟು ಜನರಿಗೆ ಬಹಳ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಕಡೆ ರೈತರು ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯುವಾಗ ಬಂಡೆಗಳು ಬಿದ್ದು ಅದನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಲು ಅವರಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಆರ್ಥಿಕ ಶಕ್ತಿಯಿಲ್ಲದೆ ಅದನ್ನು ಹಾಗೇ ಕೈಬಿಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜಮೀನು ಬಂಜರಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇಂಥ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅಲ್ಲಿ ಬೋರ್‌ವೆಲ್‌ಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಸಿ ರೈತರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಬೇಕತಕ್ಕ ಖರ್ಚನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ವಹಿಸಬೇಕು.

ಇನ್ನು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಸಾಮೂಹಿಕ ವ್ಯವಸಾಯಾಭಿವೃದ್ಧಿಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ವಸತಿ ಇರುವ ಕಡೆ ಅವರಿಗೆ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅನುಕೂಲ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಪ್ರಾರ್ಥನೆಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಅನೇಕ ಐ. ಪಿ. ಸೆಟ್ಟುಗಳು ಮುಂಜೂರಾಗದೆಯೇ ನಿಂತುಹೋಗಿವೆ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟ ಇಲಾಖೆಯ ಅಧೀನರು ರೈತರು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ದುರ್ಬಲರಾಗಿರುತ್ತಾರೆಂಬುದನ್ನು ಖುದ್ದಾಗಿಹೋಗಿ ನೋಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು ಅದ್ದರಿಂದ ಅಭಾವಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇರುವ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಐ. ಪಿ. ಸೆಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ, ಬೇಕಾದ ವ್ಯವಸಾಯೋಪಕರಣ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಸಾಕಷ್ಟು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ತಪ್ಪಿದೆ. ಇವರು ಅಭಾವ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಗಮನವನ್ನು ಕೊಡದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಇಂತಹ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ವಾಸ್ತವ ವಿಷಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವ ಸಂಭವ ಈಗ ಇವರಿಗೆ ಒದಗಿದೆ. ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸಚಿವರು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಆಸಕ್ತಿಯಿಂದ ಇದನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಒತ್ತಾಯಪಡಿಸುತ್ತೇನೆ. ಹಿಂದೆ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ತಕಾವಿನಾಂಕಕ್ಕೂ ಈ ವರ್ಷ ಒದಗಿಸಿರತಕ್ಕ ಜಮೀನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ತಕಾವಿನಾಂಕಕ್ಕೂ ಹೋಲಿಸಿನೋಡಿದರೆ ಈ ವರ್ಷ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಹಣ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಈ ಬಾಬಿಗೆ ಹಣಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಜಮೀನು ವ್ಯವಸಾಯಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಿ ಏನೊಂದು ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆಯೋ ಅದನ್ನು ಹೋಗರಾಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನು ನೀರಾವರಿಯೋಜನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ಅಂದಾಜುಗಳು ಸರ್ಕಾರದ ಪರಿಶೀಲನೆಯಲ್ಲಿದ್ದವು; ಅವು ಇದುವರೆಗೆ ಒಂದೊಂದೂ ಮಂಜೂರಾಗಿಲ್ಲ. ನುಡಿಯಿಜ್ಜಿನಿಲ್ಲ ಸಿರಾ, ಪಾವಗಡ, ಮಧುಗಿರಿ ಸೇರಿವೆ. 8 ಕಾಮಗಾರಿಗಳಷ್ಟೇ ಸಿರಾದಲ್ಲಿ 6 ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಿದ್ದಾರೆ. ಪಾವಗಡದಲ್ಲಿ 11 ಮಂಜೂರಾಗಿದ್ದರೆ 6 ಮಾತ್ರ ಪೂರೈಸಿದ್ದಾರೆ, ಮಧುಗಿರಿಯಲ್ಲಿ 21 ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ಪೈಕಿ 6 ಮಾತ್ರ ಪೂರೈಸಿದ್ದಾರೆಂಬುದಾಗಿ ನನಗೆ ತಿಳಿದುಬಂದಿದೆ ಇದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅಭಾವ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಆಹಾರದ ಕೊರತೆಯನ್ನು ನಿವಾರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇದು ಬಹಳ ಅಡ್ಡಿಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಅನೇಕ ಕಾಮಗಾರಿಗಳು ಮಂಜೂರಾಗಿದ್ದರೂ ಆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಇನ್ನೂ ಪೂರೈಸಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಬಹಳಮಟ್ಟಿಗೆ ಅನಾನುಕೂಲವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅದಷ್ಟೇಜಾಗೃತಿಯಾಗಿ ಈಗಿರತಕ್ಕ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳವೇರೇ ಹದ್ದುಬಿಸ್ತನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಸಾಕಷ್ಟು ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸುವುದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಕ್ರಮವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸಲಹೆಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಮಳೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕೇವಲ ತಾಲ್ಲೂಕು ಹೆಡ್‌ಕ್ವಾರ್ಟರ್‌ಗಳಲ್ಲಿ, ಪೊಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಹೋಬಳಿ ಹೆಡ್‌ಕ್ವಾರ್ಟರ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ರೈನ್‌ಗೇಜ್ ಇರುತ್ತದೆ. ಅರ್ಧಇಂಚ್‌ಮಳೆ ಬಂದಾಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲಾಕಡೆಯೂ ವಳಿಬಿದ್ದಿದೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ವರದಿಮಾಡುವುದು ಸೂಕ್ತವಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ತಾಲ್ಲೂಕುಬೋರ್ಡಿನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲ ಮಳೆಯಾಗಿದೆ. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲ ಮಳೆಯಾಗಿಲ್ಲ ಎಂಬುದಾಗಿ ಸ್ಥಳೀಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ವರದಿಮಾಡುವುದು ಸೂಕ್ತವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ವರದಿಯನ್ನೇ ಸರ್ಕಾರದವರು ಆಧಾರವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳದೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ಮತ್ತು ಬೋರ್ಡಿನ ಸದಸ್ಯರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೂ ಮನ್ನಣೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕ್ರಾಮ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇರುವಕಡೆ ಸಾಕಷ್ಟು ತೀವ್ರಗತಿಯಿಂದ ತಕ್ಕ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಇನ್ನೂ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟಾಗಿ ಜೀವನದಿಗಳಿಲ್ಲ. ಉತ್ತರಪನ್ನಾರ್ ಅಂಧರಿಂದ ಹರಿದುಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ಆ ನದಿಗೆ ಅಣೆಕಟ್ಟು ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂದು ಪದೇ ಪದೇ ಇಲ್ಲಿ ಒತ್ತಾಯಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದರೂ ಆ ಕಡೆ ಸರ್ಕಾರ ಇದುವರೆಗೂ ಗಮನಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಲು ನನಗೆ ವಿಷಾದವಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಅಣೆಕಟ್ಟನ್ನು ಮಾಡಿಸಿಕೊಟ್ಟಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 3-4 ಸಾವಿರ ಎಕರೆ

ಗಳಷ್ಟು ಜಮೀನಿಗೆ ನೀರಾವರಿ ಸೌಕರ್ಯ ಒದಗಿ ಈಗಿರತಕ್ಕ ಕ್ಷಾಮಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ನಿವಾರಣೆಗೆ ಎಷ್ಟೋ ಅನುಕೂಲವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟ ಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾಲ್ಕನೆಯ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆ ಗೊಳಗಾದರೂ ಈ ಕಾಮಗಾರಿಯನ್ನು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಪೂರೈಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅವರನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ, ನನಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಂಥ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ವಿ. ವೆಂಕಟಗಿರಿಯಪ್ಪ (ಕೋಲಾರ).—ಸ್ವಾಮಿ ರಾಜ್ಯದ ಇತರ ಕೆಲವು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಅಹಾರ ಅಭಾವಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಹಳ ಭಯಾನಕವಾಗಿದೆ. ಕೋಲಾರಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಇದುವರೆಗೆ ಆಗಲೇ ಮಳೆಯಿದ್ದು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಉಳುಮೆಯಾಗಿ ಬಾಗೇಪಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಕೆಲವು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಕಬ್ಬು ಮತ್ತು ಇತರ ಬೆಳೆಗಳ ಬೆತ್ತನೆಯಾಗಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಮಳೆಯು ಅಭಾವದಿಂದ ಈ ಸಾರಿ ಕೋಲಾರದಲ್ಲಿ ಕಬ್ಬು ಮತ್ತು ಇತರ ಬೆಳೆಗಳ ಬೆತ್ತನೆಗಾಗಿ ಜಮೀನು ಉಳುಮೆಯಾಗಿಲ್ಲ. ಹಾಗೂ ಯಾವಬೆಳೆಯನ್ನೂ ಮಾಡಲಕ್ಕಾಗಲಿಲ್ಲ. ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ ದನಗಳ ಮೇವಿಗೂ, ಮತ್ತು ಜನಗಳ ಆಹಾರಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಬಹಳ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟು ತೋರಿದೆ. ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿಗಂತೂ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಈ ದಿವಸ ಸರ್ಕಾರದವರು ಬಿರರೈಜ್ಞ ಸ್ಪೀಷಿಯಲ್ ಅನೇಕ ಬಾವಿಗಳಾಗಿ ಹಣಕೊಡುವುದರಿಂದ ಅದರ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಯೋಜನ ದೊರೆಯುತ್ತದೆಂಬ ಭಾವನೆ ಇತ್ತು. ಆದರೆ ಈಗ ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೆ ಇರತಕ್ಕ ಬಾವಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದುತೊಟ್ಟು ನೀರೂಸಹ ಇಲ್ಲದೆ ಬೆಳೆಗಳೆಲ್ಲವೂ ನಾಶವಾಗಿರುವುದು ಕಾಣಬಹುದು. ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಜನ ಇರುವಾಗ ಸಾಲದ್ದಕ್ಕೆ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಕಂದಾಯ ಹೆಚ್ಚುವರಿಮಾಡತಕ್ಕ ನೋಟೀಸ್‌ಗಳನ್ನು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಹಂಚಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಮತ್ತಷ್ಟು ಜನ ಗಾಬರಿಗೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಬೇರೆರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಆಗಿದ್ದರೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಹೆಸರು ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅನೇಕ ಸದಸ್ಯರು ಹಾಗೂ ಗಣ್ಯವ್ಯಕ್ತಿಗಳೂ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಹತ್ತಿರಹೋಗಿ ನಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಜನಗಳ ಕಷ್ಟ ಹೀಗಿಗಿ ಇದೆ ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ನೀರಿಲ್ಲ, ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಬೆಲೆಗಳು ಇಷ್ಟು ಜಾಸ್ತಿ ಇದೆಯೆಂದು ಕೇಳಿರುವುದನ್ನು ನಾನು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಅಲ್ಲಿ ಹೀಗಿದ್ದರೂ ಇದುವರೆಗೂ ಸರ್ಕಾರ ತ್ವರಿತವಾದ ರಿಲೀಫ್ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ನಿರುದ್ಯೋಗಿಗಳಿಗೆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಸರ್ಕಾರ ಈ ವಿಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಈ ದಿವಸ ಅಲ್ಲಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಬಹಳ ಏಕೋಪಕೃಡೆಕೊಟ್ಟ ಹಾಗಾಗಿದೆ. ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನ ಜನತೆಗಳಿಗಾಗಿ ತುಂಬಾ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಕೂಲಿಗಾರರಿಗೆ ಹಾಗೂ ಬಡರೈತರಿಗೆ ಉದ್ಯಮಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು. ಯಾವುದೋ ರಸ್ತೆಪಕ್ಕದಲ್ಲಿರುವ ಕೆಲವು ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಸಾಲದು. ತಾಲ್ಲೂಕು ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲೆಗಳೆಲ್ಲರತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಆ ಪ್ರದೇಶದ ಜನರಿಗೆ ಬೇಡವಾದಂತಹ ಪ್ರದೇಶದ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೂ ಸಾಲದು, ಜಿಲ್ಲೆಯ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಮತ್ತು ನಿರುದ್ಯೋಗಿಗಳಿಗೆ ತಕ್ಕ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ದೊರಕಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಒತ್ತಾಯಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಶಾಸನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಹೊರಗಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕೋಲಾರದಲ್ಲಿ ಮಳೆಬೀಳುವುದೇ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಎಂದು ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ? 10 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಷ್ಟುಮಾತ್ರ ಬೆಳೆ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಅನುಕೂಲವಿರುವುದರಿಂದ ಈ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ಪರಿಹಾರಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಕೋಲಾರ ಮತ್ತು ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಬಯಲುಸೀಮೆಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಮನೆನಾಡು ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಬೋರ್ಡ್‌ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೋಲಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಬೋರ್ಡ್‌ನ್ನು ರಚನೆಮಾಡಬೇಕು. ಈ ರೀತಿ ಅಭಾವಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇಲ್ಲಿ ಒದಗುತ್ತಾ ಇರುವುದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಶಾಶ್ವತ ಪರಿಹಾರ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು ಮತ್ತು ಕೇವಲ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿಯೇ ಪರಿಹಾರ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಕೋಲಾರದಲ್ಲಿಯೂ ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಬಾರದೆಂದು ನಾನು ಒತ್ತಾಯಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೆ. ಜಿ. ಎಫ್. ಒಂದನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಬೇರೆ ಯಾವ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿಯೂ ಯಾವ ಬೃಹತ್ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನೂ ಕೋಲಾರದಲ್ಲಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಏಕೋ ಮನುಷ್ಯ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಈ ತರಹ ಸರ್ಕಾರದ ಫೋರಸ್ ಜನಗಳಿಗೆನರಬೀಳದು. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಹಿಂದೆ ಹೇಳಿದಂತಹ ಹೇಳಿಕೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ನಿರಾಶಾ ಮನೋಭಾವನೆ ನಮ್ಮ ಜನಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಪುರೋಭಿವೃದ್ಧಿ ದೃಷ್ಟಿ ಬಗ್ಗೆ ಜನಗಳಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿಯ ಮನೋಭಾವನೆ ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡಬಾರದು. ಕೂಡಲೇ ಶಾಶ್ವತ ಪರಿಹಾರ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಅಂದರೆ-ಡೀಸಿಲ್ ಮಾಡುವುದು, ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿಗೆ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಅಭಾವವಿದೆಯೋ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿಯಾದರೂ ತೆಗೆಸುವುದು, ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತಲೂ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಫೇರ್‌ಪ್ರೆಸ್ಟಿಡ್‌ನಿಂದ

(ಶ್ರೀ ಪಿ. ವೆಂಕಟಗಿರಿಯಪ್ಪ)

ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ತೆರೆಯುವುದು ಮತ್ತು ರೈತರಿಗೆ, ವ್ಯವಸಾಯ ಕೂಲಿಗಾರರಿಗೆ ಹಾಗೂ ಬಡವರಿಗೆ ಸುಲಭವಾಗಿ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳು ದೊರೆಯುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು-ಇವನ್ನು ಜಾಗೃತ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒತ್ತಾಯಮಾಡಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† Sri B. V. MAGAVI (Haveri).—While parts of our State are facing acute conditions, so far as Haveri taluk is concerned, there is actually famine and it is having all its consequences. I have heard so many members now speaking about the difficulties or stating that the position may deteriorate in a couple of days or within a fortnight, but to tell you very honestly, the position has already deteriorated in my own taluk and there have been instances of stray deaths owing to starvation and non-availability of food. So I do not wish to seek the help of the Government now because it is rather difficult or not proper to call the doctor when the doctor is on the death-bed. The scarcity conditions in the State have become a usual phenomenon and unless the Government has certain foresight about it, I am afraid there are certain things more dangerous than this that are in store for us. We have really to take into consideration the prime factor and the deep implications than trying to find out certain scarcity relief measures every year. I would certainly draw attention towards the increasing population and I feel that none of the Governments, either the Centre or the State Governments, have taken any drastic measure pertaining to that. Speaking of our own State, I give the statistics as follows :

“ In 1921 the population of our State was 1,33,77,000. In 1931 the population increased to 1,46,32,000. In 1941, it steadily increased to 1,62,55,000 and in 1951 it shoots up to 1,94,01,000 and in 1961 it is 2,35,87,000.”

There was a steady rise of 10.18 per cent between 1921 and 1931 and subsequently 11.01 per cent between 1931 and 1941. During the post-Independence period, it has shot up to 19.20 per cent and rise in the last decade is 21.58 per cent. Obviously the rate of increase has doubled after independence. It is a major cause for upsetting the results of our Five-Year Plans and shows our inability to meet the targets. It is also the prime cause for bringing in scarcity and near famine conditions in our State every year. There is no point in merely blaming the Government or the ruling party. It needs some introspection from every one of us. What we as a nation have done so far about it ? How far our preventive checks have been successful ? Have our family planning centres succeeded in their mission ? The result is really discouraging.

It is time for the Union Government and the States Governments to pass and think rather seriously about it. This meance should be fought with determination. A half hearted approach may not only not yield any result but on the other hand is likely to lead the country to

calamity and disaster. Positive and firm measures should be adopted to meet this imminent danger.

Secondly, the food production. We have not been able to show progress as regards the food production and our achievements in extensive as well as intensive cultivation are very meagre. Adverse climatic conditions have made the position still worse. The statistical figures, as far as they are available, show a downward tendency during the recent years. Our income from agriculture and other ancillary activities in 1959-60 was Rs. 412.48 crores which dropped down in 1960-61 to Rs. 396.28 crores. The figures for subsequent years are not available, but I am sure it has slackened down owing to adverse climatic conditions.

During the same period, there has been comparative drop in the *per capita* income and the same has dropped to 124.83 from 126.80 (based on 1956-57). Let us compare these figures with the cost of living index. Taking the figures of Bangalore city alone, there is a substantial rise. The price indices on food during the first quarter of 1963 were as follows.

January 1963	...	516.20
February ,,	...	517.20
March ,,	...	520.25

The food values for a similar period in 1964 were as follows :

January 1964	...	538.06
February ,,	...	544.33
March ,,	...	544.49.

There is a marked increase in the prices of foodgrains during the present year. One can just imagine the plight of the common man who cannot make both ends meet unless he starves for a couple of days in a week. What is the solution for this problem. The solution is in a strong determination on the part of the Government accompanied by equally strong action to increase our output and check the growth of population. The Government should take drastic measures with regard to both and all political parties should co-operate with the Government in their endeavour. I know drastic measures to check population would mean curtailing individual liberty, which is *ultra vires* of the Constitution. The high sounding words like individual liberty and fundamental rights lose their meaning with people who cannot afford two squares meals a day. What the resurgent people of a country like India or even Afro-Asian countries need to-day is the fundamental right to live with accessibility to bare requirements of life. If this is denied to them, I am afraid democracy and fundamental rights would be merely a sham and mockery.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಮುನಿಸಾಮಯ್ಯ (ದೇವನಹಳ್ಳಿ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಬೆಂಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ದರೂ ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ವಿಷಯವನ್ನು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆಂದರೆ ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ತಮಾಷೆಯಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಒಂದು ಅನುಭವವನ್ನು ಹೇಳುವುದಾದರೆ.

(ಶ್ರೀ ಆರ್. ಮುನಿಸಾಮಯ್ಯ)

ಬೆಂಗಳೂರಿನನ್ನು ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ, ಸ್ವಲ್ಪ ಅಲಕ್ಷ್ಯ ರೀತಿಯಿಂದ ನೋಡುವ ಹಾಗೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಯಾವ ಅಭಾವವೂ ಉಂಟಾಗಿಲ್ಲ. ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಏತಕ್ಕೆಂದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಹೊಟೆಲುಗಳಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಅನ್ನ ಆಹಾರಗಳು ದೊರೆಯುತ್ತವೆ. ಇಲ್ಲಿ ನಾಟಕಗಳಲ್ಲಿ ಸಿನಿಮಾಗಳಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಆನಂದ ಮತ್ತು ವಿನೋದಗಳು ದೊರಕುತ್ತವೆ. ಇಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಗಳು ಇರುವುದರಿಂದ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಹಣಕಾಸು ದೊರಕುತ್ತದೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಅಭಾವವಿದೆ ಎಂದು ನಾನೂ ನಹ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾನೂ ನಹ ಆಹಾರ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಬೆಂಬಲವಾಗಿ ನಿಲ್ಲುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಬೆಂಗಳೂರು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಜಿಲ್ಲೆಯನ್ನು ನಾವು ಬಹಳ ತೀವ್ರತೆಯಿಂದ ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಈ ಸಲ ಯುಗಾದಿ ಹಬ್ಬ ಕಳೆದಮೇಲೆ ವರ್ಷ ವರ್ಷವೂ ಬರುತ್ತಿದ್ದ ಮಳೆ ಬರಲಿಲ್ಲ. ರೇವತಿ, ಅಶ್ವಿನಿ, ಭರಣಿ ಈ ಮಳೆಗಳು ಯಾವುವೂ ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಬಂದಂಥ ಒಂದೆರಡು ಹದದ ಮಳೆಗಳೂ ಆಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬಂದು ಉಳುಮೆಗೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದೆ ಹೊಲಗಳು ಹಾಗೆಯೇ ಇರುತ್ತವೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಉತ್ತರ ಭಾಗದಿಂದ ಹಿಡಿದು ಚಿಂತಾಮಣಿ ಹಾಗೂ ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಹೋಗಿ ನೋಡಿದರೂ ಯಾವ ಕುಂಟೆಯುರಾಗಲೀ, ಯಾವ ಕೆರೆಯುರಾಗಲೀ ಒಂದು ತೊಟ್ಟು ನೀರೂ ಇಲ್ಲದೇ ಒಣಗಿ ಕೊಡಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಮೊನ್ನೆ ಭರಣಿ ಮಳೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಬಂದು ಹುಲ್ಲು ಹಸಿರಾಗಿ ಬೆಳೆದು ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಆನಂದವುಂಟಾಗುತ್ತಿದೆ. ಭರಣಿ ಮಳೆ ಬೀಳದೆ ಇರುವ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಅದೂ ಇಲ್ಲ. ಎಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಬತ್ತನೆಯಾಗುವ ಸ್ಥಿತಿಯಿಲ್ಲ.

3-00 P.M.

ಸ್ವಾಮಿ, ಬೆಂಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಯಾವಾಗಲೂ ರಾಗಿ ಬೆಳೆಯೇ ಹೆಚ್ಚು. ಆಧಾರವಾಗಿರತಕ್ಕ ಆಹಾರ. ಈ ಬೆಳೆಗೆ ಮಳೆಯೇ ಆಧಾರ. ಕೆರೆಗಳಲ್ಲಿ ನೀರಿಲ್ಲ, ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೆರೆಗಳು ಬೇಕಾದಷ್ಟಿವೆ. ಅವೆಲ್ಲ ಒಂದೇ ಬೆಳೆ ಬತ್ತಕ್ಕೆ ಆಗುವಷ್ಟು ನೀರು ಹಿಡಿಯುವ ಕೆರೆಗಳು. ಈ ಕೆರೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಳು ತುಂಬಿ ಹೋಗಿದ್ದು, ಅದನ್ನು ತೆಗೆಸದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಕೆರೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಿಡಿಯುವ ನೀರು ಬತ್ತದೆ ಬೆಳೆಗೆ ಮೂರು ತಿಂಗಳು ಸಹಾ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಕೆರೆಗಳ ಅಚ್ಚು ಕಟ್ಟು ಬರತಕ್ಕ ಬೆಳೆ ಬಹಳ ಕಡಮೆಯಾಗಿ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದೆ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಆ ಕೆರೆಗಳಲ್ಲಿ ತುಂಬಿರುವ ಹೊಳನ್ನು ತೆಗೆಸಿ ಕೆರೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ನೀರು ಹಿಡಿಯುವಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಸರ್ಕಾರ ಈ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು. ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಹಣವಿಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಸಾಲವನ್ನು ಎತ್ತಬೇಕು ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ತರಬೇಕು. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಜನಗಳಿಗೆ ಆಹಾರವನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು. ಆಹಾರವನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಈಗ ಜನಗಳಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗವಿಲ್ಲದೆ ಹಳ್ಳಿಯಿಂದ ಹಳ್ಳಿಗೆ, ಊರಿನಿಂದ ಊರಿಗೆ, ಗ್ರಾಮಗಳಿಂದ ಪಟ್ಟಣಗಳಿಗೆ ಕೆಲಸಕ್ಕಾಗಿ ಅಲೆಯುತ್ತಿರತಕ್ಕ ಜನ ನಮ್ಮ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ದೇವನಹಳ್ಳಿಯ ಉತ್ತರ ಭಾಗ, ಹೊಸಕೋಟೆ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಉತ್ತರ ಭಾಗ, ದೊಡ್ಡಬಳ್ಳಾಪುರದ ಉತ್ತರ ಭಾಗ, ಇವು ದಿವಂಗತ ಎತ್ತೇಶ್ವರಯ್ಯನವರು ದಿವಾನರಾಗಿದ್ದ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಭಾಗಗಳೆಂದು ರಿಕಾರ್ಡಿನಲ್ಲಿ ನಮೂದಾಗಿದೆ ಅಂಥ ಕಡೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಬಾವಿಗಳನ್ನು ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ತೆಗೆಸುವುದಕ್ಕಾಗಲೀ, ಸಾಮೂಹಿಕವಾಗಿ ತೆಗೆಸುವುದಕ್ಕಾಗಲೀ, ಸರ್ಕಾರ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಮಾಡಬೇಕು. ಸರ್ಕಾರ ರೀತಿಯುರಾಗಲೀ, ಸರ್ಕಾರದವರು ನೇರವಾಗಿ ಸಾಲ ಕೊಡುವ ರೀತಿಯುರಾಗಲೀ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿ ರೈತರು ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆಸಿ ಜನಗಳಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅದರಿಂದ ಆಹಾರವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕು, ಈಗ ಆಹಾರವಿಲ್ಲದ ಅಲ್ಪಾಯು ಜನರು ಅನಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಬಂದು ಬಿಕ್ಕುಕರಾಗಿ ತಿರುಗುತ್ತ, ಬಿಕ್ಕುಕರ ಕಾರೋನಿಗೆ ಹೋಗದಂತೆ ಅವರಿಗೆ ಕೆಲಸ ದೊರಕಿಸಿ ಕೊಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಬೆಂಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಉತ್ತರ ಭಾಗ ಯಾವತ್ತಿಗೂ ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಒಳಗಾಗಿರತಕ್ಕ ಪ್ರದೇಶ. ಅಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕೆರೆಗಳಿಗೆ ಫೀಡರ್ ಚಾನಲ್ ತೋಡಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿ

ಯವರು, ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡಿನವರು ಮತ್ತು ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಜನರೂ ರೋಗೋಪಯೋಗಿ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ, ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೂ ಯಾವ ಕೆಲಸವೂ ನಡೆದ ಹಾಗೆ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಮೈಸೂರ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಉಪಮಂತ್ರಿಗಳು ಆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಒಂದನ್ನೂ ಮಾಡಿದ್ದು ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ಜಾಗೃತಿಯಾಗಿ ಚುರುಕಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮುಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪಟ್ಟ ಕೆಲವರೂ ಇರಾಖೆಯವರನ್ನು ಚುರುಕುಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಚೈತನ್ಯವನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಉಪ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಭಾವವಿರುವ ಎಲ್ಲ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಫೇರ್ ಪ್ರೈಸ್ ಡಿಸ್ಟ್ರೀಬ್ಯೂಷನ್ನು ತೆಗೆಯಬೇಕು ಸ್ಟೇಟ್ ಟ್ರೇಡಿಂಗ್ ಮೂಲಕ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಸರಬರಾಜು ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮಧ್ಯಸ್ಥಗಾರರಾಗಿ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರು ಪಡೆಯುತ್ತಿರುವ ರಾಧವನ್ನು ಸ್ಟೇಟ್ ಟ್ರೇಡಿಂಗ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ತಿಂದು ಹಾಕುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವ ಅನುಮಾನ ಇದೆ. ಆ ರೀತಿ ಆಗದಂತೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ನೋಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಿ. ರೇವಣ್ಣ ಸಿದ್ಧಪ್ಪ (ತಿಪಟೂರು).—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಪ್ರತಿ ಅಧಿವೇಶನದ ಒಂದೊಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿಯೂ ಕ್ಷಾಮ ಪಿರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡತಕ್ಕ ಪದ್ಧತಿ ನಮ್ಮ ಸಾಸನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಪದೇ ಪದೇ ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಈ ಕ್ಷಾಮ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು, ನಾವು ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಏನು ರೋಷದೋಷಗಳಾಗಿ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಕಂಡುಇದೆಯಿರುವುದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಜನ ಶಾಸನ ಸಭಾ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದರೂ ಕೂಡ ಇದುವರೆಗೂ ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾದ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿಲ್ಲ. ಕ್ಷಾಮದ ವಿಷಯ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಅವರ ಪಕ್ಷ ಇವರ ಪಕ್ಷ ಎನ್ನುವ ಭೇದ ಭಾವವಿಲ್ಲದೆ. ಎಲ್ಲ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರೂ ಒಂದೇ ಸಮನಾಗಿ ದೇಶಾದ್ಯಂತ ಇರತಕ್ಕ ಕ್ಷಾಮದ ವಿಚಾರವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ವಿವರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ನಾವು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಪ್ರತಿ ಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಒದಿದಾಗ ಮಾತ್ರ ರೈತನಿಗೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟಂತೆ ಅಭಾವ ಎಷ್ಟಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಭಾಷಣದ ಅಭಾವ ಏನೇನೂ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಯಿತು. ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಉಪ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದರು ನಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಯೋಜನೆಗಳಿವೆ, ಪೈರೀಟ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳಿವೆ, ಮಾನ್ಸೂರ್ ಪ್ರಾನ್ ಇದೆ ಎಂದು ಏನೇನೋ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆ ಯೋಜನೆಗಳಿವೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದನ್ನು ನೋಡಿ ತೃಪ್ತಿ ಪಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆ ಎನಾ ಮಾನ್ಸೂರ್ ಪ್ರಾನ್ ಎಂದರೆ ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅವರು ಯಾವಾಗ ಮಾತನಾಡಿದರೂ ಮಾನ್ಸೂರ್ ಪ್ರಾನ್‌ನ ವಿಷಯ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಹಣ ಕೇಳಿದರೆ ಯಾವ ಕೆರೆಗೂ ಇಲ್ಲ, ಯಾಡ ಕಟ್ಟಿಗೂ ಇಲ್ಲ. ಇಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿರುವಾಗ ಇವರು ಯಾವ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಯಾವುದನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವುದು ಸ್ವಲ್ಪ ಅನುಮಾನಸ್ಪದವೆನಿಸಿದೆ. ಇಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾವು ಕ್ಷಾಮ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೀಗಬೇಕಾದರೆ ಏನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ವಿವರಿಸಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ನನಗೆ ಈಗ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಂಕೋಚವಾಗುತ್ತದೆ. ಕಾರಣ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸತಕ್ಕವರು ಯಾರು ಇಲ್ಲ. ರೈತರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಅನುತಕ್ತ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿ ಕೆಗಳಲ್ಲಿ ನೋಡುತ್ತೇವೆ. ಇದ್ದೆಲ್ಲ ಬರೀ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಆಗಿದೆ. ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಆಗಿಲ್ಲ.

ಒಂದು ಕಡೆ ಕೂಲಿಗಾರರು ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ ಅಧಿಕಾರ ವರ್ಗದವರು ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳ ಧಾರಣವೊಸಿಗಳು ಕಾಸ್ತಿಯಾಗಿರು, ಅದನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಹಳ್ಳಿಯ ರೈತನಿಗೆ ಅವನು ಬೆಳೆಯುವ ಪದಾರ್ಥಗಳಿಗೆ ಸಾಕಾಷ್ಟು ಪ್ರತಿಫಲ ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ, ವ್ಯವಸಾಯಮಾಡುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ವ್ಯಾಪಾರವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು ಅಥವಾ ನೌಕರಿಯನ್ನು ಹಿಡಿಯಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಏನಾದರೂ ಯೋಜನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದೆಯೇ ಎಂದರೆ ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ತಮ್ಮ ಸಂಖ್ಯಾ ಬಲವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಪದೇ ಪದೇ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ರೈತನಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಅನುಕೂಲತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡದೆ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಗಾಯದಮೇಲೆ ಬರೆ ಎಳೆದ ಹಾಗೆ ವ್ಯವಸಾಯಗಾರನ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ಹೇರುತ್ತರೇ ಇದ್ದಾರೆ. ಬಡವರಮೇಲೆ ಈ ರೀತಿ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಹಾಕಿದರೆ ಅವರಿಗೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿ ಇದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಯಾವುದಾದರೂ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕಬೇಕಾದರೆ ಅವನಿಗೆ ಬರತಕ್ಕ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಏನು ಅನನ ಖರ್ಚು ಏನು ಆ ಖರ್ಚುಕಳೆದು ಏನು ಉಳಿತಾಯ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನೋಡಿ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕ ಬೇಕೇ ಎನಾ ಹಾಗೆಯೇ ಅವನ ಮೇಲೆ ಭಾರವನ್ನು ಹೇರಿದರೆ ಈಗ ಅಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪ ಜನ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡುವವರೂ ಕೂಡ ವ್ಯವಸಾಯವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಯಾವುದಾದರೂ ನೌಕರಿಯನ್ನು ಹುಡುಕಿಕೊಂಡು ದೇಶ ದೇಶ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಅನೇಕ ಜನ ಹಳ್ಳಿಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಪಟ್ಟಣಗಳಿಗೆ ಬಂದು ನೆಲಸಿ ಜವಾನ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಜನರ

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಿ. ರೇವಣ್ಣನಿದ್ದಪ್ಪ)

ಸಂಖ್ಯೆ ಜಾನಿಯಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಏನು ಕಾರಣವೆಂಬುದನ್ನು ಯೋಜನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಅನೇಕ ನೀರಾವರಿ ಕಾರ್ಯಗಳು ಪಬ್ಲಿಕ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಇರಾಖೆಯಿಂದ ಸರಿಯಾಗಿ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಕಾಲುವೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆಸುವ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಹತ್ತಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಕಾಲುವೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯುವ ಕೆಲಸ ನಿಧಾನವಾಗುತ್ತಿದೆ. ನಮ್ಮ ತಿಪಟೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿಯೇ ಈ ರೀತಿ ಅನೇಕ ಕೆರೆಗಳ ಕಾಲುವೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ಮಾಡಿ ರೈತರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಇದಲ್ಲದೆ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ನೋಡದೆ ಅಣಿವಾರಿ ಬೆಳೆ ಇಷ್ಟಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಇಷ್ಟು ಇಂಚು ಮಳೆಯಾಗಿದೆ, ತಾಲ್ಲೂಕು ಆಫೀಸು ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಎಂದು ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಕಂದಾಯದ ಮೇಲೆ ಸರ್‌ಜಾರ್ಜ್ ವಿಧಿಸಿರುವುದು, ಪ್ರತಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿಯೂ ಕಂದಾಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿರುವುದು ಇವೆಲ್ಲವೂ ಕೂಡ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಿವೆ. ಕಂದಾಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರತಿಭಟನೆಯನ್ನು ನೋಟಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ವಿಧಾನ ಸೌಧದ ಮುಂದೆ ಉಪವಾಸ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸಹ ಇದ್ದಾರೆ.

ಗೋಕಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸುವುದು ಮುಂತಾದ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಮಾಡಿಸಬೇಕು. ಈಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದರೆ ಗಡ್ಡಕ್ಕೆ ಬೆಂಕಿ ಬಿದ್ದಾಗ ಬಾವಿ ತೆಗೆಸಿದರು ಎನ್ನುವಂತೆ ಕ್ಷಾಮ ಬಂದಾಗ ಪರಿಹಾರ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರೆ ಬಾವಿ ತೆಗೆಯುವುದರೊಳಗಾಗಿ ಗಡ್ಡ ಸುಟ್ಟು ಹೋಯಿತು ಎನ್ನುವಂತಾಗುತ್ತದೆ ಆ ರೀತಿಯಾಗದಂತೆ ಶಾಶ್ವತವಾದ ಪರಿಹಾರ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಆರ್. ಎನ್. ಪಾಟೀಲ್ (ರಾಮದುರ್ಗ).—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ತೆರೆದೋರಿರುವ ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಚರ್ಚಿಸಲು 9 ಗಂಟೆ ಕಾಲ ನಿಗದಿ ಮಾಡಿದ್ದು ಈಗ ಮಿತ ವೇಳೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿರುವುದನ್ನು ಕಂಡರೆ ನಾವು ಎಷ್ಟೊಂದು ಭಯಂಕರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಎದುರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಇದು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ಸ್ವಾಮಿ, ಮನುಷ್ಯ ತನ್ನ ಶ್ರೀಮಂತಿಕೆಯನ್ನು ಹೇಳಲು ಬರುತ್ತಾನೆ. ಆದರೆ ಇವತ್ತು ದುರ್ದೈವದಿಂದ ನಮ್ಮ ಬಡತನವನ್ನು ತೋಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಕಾಲವೆದುಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಯಾರು ಹೊಣೆಗಾರರಲ್ಲ. ಪ್ರಕೃತಿಯ ವಿಕೋಪಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾಗಿ ನಾವುಗಳು ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಎದುರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಂದು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನೂರಕ್ಕೆ 85 ಜನ ರೈತರಿದ್ದಾರೆ. ಒಕ್ಕಲು ತನವನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗಿದ್ದು ಇಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದು ಒದಗಿರುವುದು ನಮ್ಮ ದುರ್ದೈವವೆಂದೇ ಹೇಳಬೇಕು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳಿದರು: ಐದು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ವರ್ಷ ಕೆಟ್ಟದ್ದು ಇರುತ್ತದೆ, ಒಂದು ವರ್ಷ ಒಳ್ಳೆಯದು ಇರುತ್ತದೆ, ಒಂದು ವರ್ಷ ಹಾಗೂ ಹೀಗೂ ಇರುತ್ತದೆ, ಈಗ ಮೂರು ವರ್ಷ ಆಯಿತು, ಇನ್ನುಳಿದ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳು ಹೇಗಿದೆಯೋ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಲಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು. ಕಂದಾಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇಂತಹಂಥ ಬಡತನ ದಾರಿದ್ರ್ಯ ಸಂಪೂರ್ಣ ನಿರ್ಮೂಲನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದು 17 ವರ್ಷವಾಯಿತು, ಮೊದಲನೇ ಎರಡನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆ ಮುಗಿದು ಮೂರನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆ ಮುಗಿಯುವುದರಲ್ಲಿದೆ. ಆದರೂ ಕೂಡ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಜನರಿಗೆ ಮೂಲ ಭೂತವಾದ ಆವಶ್ಯಕತೆ ಒದಗಿಸುವುದು ಅಗ ದೇ ದುಃಖವಾಗುತ್ತದೆ ಮೊನ್ನೆ ದಿನ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ರಾಜ ಬಹಾದ್ದೂರಿ ಶಾಸ್ತ್ರಿಯವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅನ್ನ ಬಟ್ಟೆ ವಸತಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಒದಗಿಸುವುದರಲ್ಲಿದೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನಿರುದ್ಯೋಗ ನಿವಾರಣೆಯಾಗಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಮಾತನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ನೆನಪಿನಲ್ಲಿ ಇಡಬೇಕಾದುದು ಅಗತ್ಯ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಜನತೆಯ ಮೂಲ ಭೂತವಾದ ಆವಶ್ಯಕತೆ ಒದಗಿಸಬೇಕಾದುದು ಎಲ್ಲರ ಕರ್ತವ್ಯ. ಬರಗಾಲ ಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶ ಎಂದರೆ ವಿಶಾಖರ ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಹೆಸರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಬೆಳಗಾವಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಹೆಸರನ್ನು ಎತ್ತುವುದಿಲ್ಲ. ಬೆಳಗಾವಿ ಜಿಲ್ಲೆಯು ಕರ್ನಾಟಕದ ರಾಣಿ ಎಂಬುದು ಯಾರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ! ಬೆಳಗಾವಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಅಣೆ ರಾಯಬಾಗ ಗೋಕಾಕ ನವದತ್ತಿ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಬರಗಾಲ ಇದೆ. ಈ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಳೆದ 15 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ 9 ಸಲ ಬರಗಾಲ ಎದುರಿಸಬೇಕಾಯಿತು. ಹೊಟ್ಟೆ ತುಂಬಾ ತಿನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಅನ್ನವಿಲ್ಲ: ಮೈತುಂಬಾ ಹೋದೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಬಟ್ಟೆಯಿಲ್ಲ, ಕಣ್ಣು ತುಂಬಾ ನಿದ್ರೆಯಿಲ್ಲ. ಹೊಟ್ಟೆ ತುಂಬಾ ಅನ್ನವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಬಾಲರಾದ ಹೊಟ್ಟೆಯನ್ನು ನೀರು ಕುಡಿದು ತುಂಬಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದರೆ ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ನೀರು

ಕೂಡ ಇಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಒಂದು ಕೊಡ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ಮೈಲಿವರೆಗೆ ಹೋಗಿ ಒಂದು ಕೊಡ ನೀರು ತರುಬೇಕಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದು 17 ವರ್ಷವಾದರೂ ಕೂಡ ಇಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇಂದು ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ನಾಚಿಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಇರುವವರಿಗೆ ಬರಗಾಲ ಅಂದರೆ ಏನು ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಿರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಕಳೆದ 10 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕೈದು ಸಲ ಕಂದಾಯ ವಸೂಲಿ ಸಸ್ಟೆನ್‌ಶನ್ ಆಗಿದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಈ ವರ್ಷ ಬೆಳೆಗೆ ಚಿಟ್ಟೆ ಹಿಡಿದು ಬೆಳೆ ನಾಶವಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಸಲು ಅವರು ಡಿ.ಡಿ.ಟಿ. ಹೊಡಿಯುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದರು. ಡಿ.ಡಿ.ಟಿ. ಹೊಡೆದರೂ ಚಿಟ್ಟೆ ನಾಶವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಧಾರವಾಡ ವಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಡಿ.ಡಿ.ಟಿ. ಯಿಂದ ಚಿಟ್ಟೆ ನಾಶವಾದರೂ ಬೆಳಗಾವಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ನಾಶವಾಗಲಿಲ್ಲ, ನಮ್ಮ ರಾಮದುರ್ಗ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಡಿ.ಡಿ.ಟಿ. ಯಿಂದ ಚಿಟ್ಟೆ ಏಕೆ ನಾಶವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಎಂಬುದು ತಿಳಿಯದು. ಅಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತದೆ ಇಲ್ಲಿ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿ ದುಃಖವಾಗುತ್ತದೆ. ಅನೇಕ ರೈತರು ಲಮಾಣಿಯವರಿಗೆ ಹೊಲ ಕೊಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ಕಡೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಜಮೀನು ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಜನರಿಗೆ ಬಂದಿದೆ. ನಮ್ಮ ರಾಮದುರ್ಗ ತಾಲ್ಲೂಕು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಬಜೆಟ್ ಮೇಲೆ ಮಾಡಿದ ನನ್ನ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಥೆ ಹೇಳಿ ವಿವರವಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಒಂದು ಸಲ ರಾಮದುರ್ಗದ ಜನ ಬ್ರಹ್ಮ ವಿಷ್ಣು ಮಹೇಶ್ವರ ಕಡೆ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋದಾಗ ಅಲ್ಲಿದ್ದ ದುರ್ವಾಸ ಋಷಿಗಳಿಗೆ ಉಚಿತರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಅವರಿಗೆ ಕೋಪವೆಂದು ದುರ್ವಾಸ ಋಷಿಗಳು ನಮ್ಮ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ನಿರಂತರ ಬರಗಾಲ ಇರಲಿ ಎಂದು ಶಾಪ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಅನ್ನೋ! ಎಂಬಂತೆ ಇದೆ. ಆಗ್ಗೆ ವಿನಯದಿಂದ ಪರಿಹಾರ ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಲು ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆಂದರೆ 1962 ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವ ಮೂರನೇ ಸಂಚಾರಿ ಕಾರ್ಯೋಜನೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಯ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಮಿನಿಸ್ಟರ್ ಅವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಕಷ್ಟ ಪರಿಹಾರ ವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅಂಥ ಋಷಿಗಳ ವಾಕ್ಯವನ್ನಾದರೂ ಸತ್ಯ ಮಾಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ನಮಗೆ ಏಷ್ಯಾ ಕಷ್ಟ ಇದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ತಮಗೂ ಕೂಡ ಅಪೀಲ್ ಮಾಡಿ ಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಸೆವೆನ್‌ಶನ್ ಕೊಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ದಯೆಯಿಟ್ಟು ನೋಡಿ ಎಂದು ಎಷ್ಟೋ ವೇಳೆ ಕೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದರೂ ಅವರು ಅದಕ್ಕೆ ಲೆಕ್ಕ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಪುರ್ ರಿಕವರಿ ಆಗುತ್ತದೆ; ಜೇಬಿನಿಂದ ವಸೂಲಾಗುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಬಡಜನರಿಗೆ ತಪ್ಪಿಸಬೇಕು. 15 ಇಂಚು ಕಡಿಮೆ ಮಳೆ ಆಗುವ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಲಕ್ಷ್ಯ ಕೊಟ್ಟು, ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು.

ಮೂರು ವರ್ಷದಿಂದ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಸಿಟಿ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಕ್ಲಿಯರೆನ್ಸ್, ಕ್ಲಿಯರೆನ್ಸ್ ಅಂತ ಮುಂದುವರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಡೆ ಮಲಪ್ರಭ ಹರಿದು ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಕೃಷ್ಣ ಮತ್ತು ಘಟಪ್ರಭಾ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳ ಎರಡೂ ಕಡೆ ರಾಮದುರ್ಗವಿದ್ದರೂ ಈ ದೆಹಲಿಯಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ದಂಡೆಗೆ ಹಿಡಿದು ಹೋಗುತ್ತಿದೆ; ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೆರೆ ಕಾಲುವೆಗಳು ಬೇಕಾದಷ್ಟಿವೆ. ತಾವು 20-25 ಕೆರೆಗಳನ್ನು ಚಿಕ್ಕದರೆ ಅರ್ಧ ಬರಗಾಲದಿಂದ ತಾಲ್ಲೂಕು ಪಾರಾದೀತು ಎಂಬ ವಿಶ್ವಾಸವಿದೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಚಿಕ್ಕ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಸರ್ವೆ, ಪ್ಲಾನ್, ಎಸ್ಕಿಮೇಟು ರೆಡಿಯಾಗಿ, ಸೂಪರಿಂಡೆಂಟಿಂಗ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್, ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಲೆವೆಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಿವೆ. ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಟಿವ್ ಸ್ಯಾಂಕ್ಷನ್ಸ್ ಬಂದಿವೆ. ಬಜೆಟಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಾವಿಷನ್ ಆಗಿರುತ್ತದೆ; ತೀವ್ರತೆಯಿಂದ ಸ್ಯಾಂಕ್ಷನ್ ಕೊಟ್ಟರೆ ಉಪಕಾರ ಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಬರಗಾಲ ಪರಿಹಾರಕ್ಕೆ ರಸ್ತೆ ಮಾಡಿರಿ ಅಂತ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ; ಮಣ್ಣು ಚಿಕ್ಕ ರೂರಲ್ ಕಮ್ಯುನಿಕೇಷನ್ ಮಾಡಿಕೊಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಶಾಶ್ವತವಾದ ಪರಿಹಾರ ಕಂಡುಹಿಡಿದು ಕೆರೆ ಕಾಲುವೆಗಳನ್ನು ಚಿಕ್ಕ, ಈ ವಿಧವಾದ ದಾರುಣ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಿಂದ ಪಾರು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ತಮ್ಮನ್ನು ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಲಿಬರರೈಸ್ಡ್ ಸ್ಕೀಮ್ ಬೇಡಿದಷ್ಟು ಹಣ ಕೊಡುತ್ತಾರಂತೆ ಹೇಳಿ ಹಳ್ಳಿ ಜನಗಳಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಿ, ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಕೂಡಿಸಿಕೊಂಡು, ಮಾಡಿದರೆ, 10-20-25 ಬಾವಿಗಳಿಗೆ ಹಣ ನೀಡಿದರೆ ಜನರ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಿದಂತೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಬಾವಿಗೆ ಅಂತ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಒಂದು, ಎರಡು ಇನ್‌ಸ್ಟಾಲ್‌ಮೆಂಟ್ ಹಣ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮೂರನೆ ಇನ್‌ಸ್ಟಾಲ್‌ಮೆಂಟಿಗೆ ದುಡ್ಡು ಇಲ್ಲವಾಗಿದೆ. ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಅಂಥ ವಿಚಾರವನ್ನು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಾಗ ಅವರು ಒಂದು ವಾರದೊಳಗೆ ದುಡ್ಡು ಕಳುಹಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಭರವಸೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ; ಈಗಾಗಲೇ ಕಳುಹಿಸಿರಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ.

(ಶ್ರೀ ಆರ್. ಎನ್. ಪಾಟೀಲ್)

ಈಗ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಜನರು ವೆರ್ ಇರಿಗೇಶನ್ ಅವಲಂಬಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಇಂಜನ್ನುಗಳು ಬೇಕು. ಈ ವರ್ಷ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಬರೇ 15-20 ಇಂಜನ್ನುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಪ್ರಜಾ ಸಂಖ್ಯೆ, 111 ಹಳ್ಳಿ ಇರುವಂಥ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಕೇವಲ 15-20 ಇಂಜನ್ನುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಿಂದ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಪೊಲೀಸ್‌ಹ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಜನರಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿಸಿದ್ದೇವೆ; ಸರಕಾರದಿಂದ ದುಡ್ಡು ಬರುತ್ತದೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿ ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಬಡಜನರು ಕೊಟ್ಟರು. ಆ ಉತ್ಸಾಹ ಹಾಳಾಗಿ ಹೋಯಿತು. ಬಾಣರಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಲು ಹಾಕಿದ್ದು ಉಕ್ಕಿ ಪಾತ್ರೆ ಬದಿಯ ಕೆಳಗೆ ಇಳಿದು ಹೋದಂತೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಈ ಉತ್ಸಾಹ ವನ್ನು ಕುಗ್ಗಿಸುವುದು ಬೇಡ. ಬರಗಾಲಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಜನಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಲೋನ್ ಕೊಡಬೇಕು. ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದಿಂದ ಸಾಲ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ; ಸಬ್‌ಸಿಡಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರ. 15 ಇಂಚಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಮಳೆ ಆಗುವ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಆ ಸಹಾಯವನ್ನು ಮೀಸಲಾಗಿಸಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಬಡತನವನ್ನು ಎಷ್ಟು ತೋರಿಸಿಕೊಂಡರೂ ಕಡಿಮೆ. ನಮಗೆ ಉಪಪಾಸನೆಯಿರುವುದು ರೂಢಿ ಯಾಗಿದೆ. ಹೊಟ್ಟೆ ತುಂಬಿ ತಿನ್ನುವ ಅಭ್ಯಾಸವೇ ಇಲ್ಲ. ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ 1956ರಿಂದ, ಕಾರ್ತೇಜು ಬಿಟ್ಟಾರದ್ದು ನಾನು ಒಕ್ಕಲು ತನ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಒಂದು ವರ್ಷವೂ ಪೂರ್ತಿ ಬೆಳೆ ಬಂದಿದ್ದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಒಕ್ಕಲು ತನ ಮಾಡುವವರದು ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಮ ವರ್ಗದ ಜನರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿದೆಯೆಂದರೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಕೂಲಿಗಾರರು ರಸ್ತೆ ಕೆಲಸ, ಕೆರೆ ಕೆಲಸ ಸೇರಿ ದುಡಿದು ಹೊಟ್ಟೆ ತುಂಬಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ನಮ್ಮಂಥ ಜನರನ್ನು ರಸ್ತೆ ಗ್ಯಾಂಗ್‌ಮನ್ ಆಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನಾಗಿದೆಯೆಂದರೆ ದನಕರುಗಳಿಗೆ ಆಗಿರುವಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆ. ಅಂಥವರಿಗೆ ಧಾನ್ಯದ ಕಾಳು ಸಿಗದಂತಾಗಿದೆ. ಗೋಧಿ, ಅಕ್ಕಿ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ತೀವ್ರವಾಗಿ ರವಾನೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

15ನೇ ತಾರೀಖು, ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರುವ ವಾರದೊಳಗೆ ಬೆಳಗಾಂ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರಿಗೆ ಒಂದು ಲೆಟರ್ ಬರೆದಿದ್ದೇನೆ. ರಾಮದುರ್ಗದಲ್ಲಿ 17 ಸಾವಿರ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಇದ್ದರೆ, ಇವತ್ತಿನ ದಿನ ಎಲ್ಲರೂ ಒಕ್ಕಲು ತನ ಅವಲಂಬಿಸಿರುವುದಿಲ್ಲ; ಬೇರೆ ಉದ್ಯಮ ಅವಲಂಬಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಗೋಕಾಕಿ ನಂದ ಮತ್ತಿತರ ಛಾಗದಿಂದ ಜೋಳ ಬಂದಾಗ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಅವತ್ತಿನ ಅಡಿಗೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ರಾಮದುರ್ಗದಲ್ಲಿ ಇಂಥ ವಿಚಿತ್ರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ಒಂದು ವಾರದೊಳಗೆ ರೂಪಾಯಿಗೆ ಒಂದು ಸೇರು ಕೂಡ ಜೋಳ ಸಿಗಲಿಲ್ಲ. ಪೇಟೆ ಲೂಟ್ ಆಗುತ್ತದೋ ಎಂಬ ಭಯವಿತ್ತು. ಏಕೋ ಜನರು ಒಳ್ಳೆಯ ಸ್ವಭಾವದಿಂದಿದ್ದರು. ಅವರಿಗೆ ದಂಗೆ ಎದ್ದು ಅಭ್ಯಾಸವಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಸಂಕೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಯಿಲೆಗೆ ಹತ್ತಿದ್ದರು. ಸವದತ್ತಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ಮುಂದರ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಜೋಳ ತಂದವರಿಗೂ ರೈತರಿಗೂ ಬಡಿದಾಟ ಆಗಿ ಇದ್ದ ಜೋಳ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರು. ಹೀಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಊರಿನಲ್ಲಿಯೂ ಶುರು ಆದರೆ ಬಾಳು ಮಾಡುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇಲ್ಲ. ನೀವು ಇನ್ನು 15-20 ದಿವಸ ತಡ ಮಾಡಿದರೆ, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಊರಿನಲ್ಲಿಯೂ ಲೂಟ್ ಶುರುವಾಗಿ, ದೊಂಬಿ ಏಳುವ ಕಾಲ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಕಂಡುಬರುತ್ತಿದೆ. ದೊಡ್ಡವರಲ್ಲಿಯೂ ಆಹಾರದ ಕಾಳು ಉಳಿದಿಲ್ಲ; ಇದರಲ್ಲಿ ಮುಚ್ಚುಮರೆ ಇಲ್ಲ, ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆ ಇದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡವರಾಗಲ, ಸಣ್ಣವರಾಗಲ, ಶ್ರೀಮಂತರಾಗಲ, ಎಲ್ಲರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯೂ ಕರುಣಾರ್ಹವಾಗಿವೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಸ್ಟೇಟ್ ಲೆವೆರ್‌ನಲ್ಲಿ ಅಂಕಿ ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ; ಸೆಂಟರಿನ ಲೆವೆಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಅಂಕಿ ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾರೆ. ಅವುಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಆಹಾರ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಇದೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಗೋಡಾಸನೂ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯದಿಂದ ತುಂಬಿದ್ದಾರೆ. ಬೆಳಗಾಮಿನ ಕೇಂದ್ರದ ವೇರಹಾಸ್ ತುಂಬಿದೆ. ಆದರೆ ಗೋಡಾನುಗಳ ಮಗ್ಗುಲಲ್ಲಿಯೇ ಹೇಗಾದರೂ ರಾಕಿ ನೋಡುವ ಕಾಲ ಬರಬಹುದು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹಳ್ಳಿಗೂ ಆಹಾರ ಬರುವಂತೆ ಬಿಡಬೇಕು. ಮಾನ್ಯ ರೆವಿನ್ಯು ಮಂತ್ರಿಗಳು ದೊಡ್ಡ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಬೇಕು. ಅವರು ಬೆಳಗಾಂ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಭೇಟಿ ಕೊಟ್ಟಾಗ, ನಮ್ಮ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಬರಾಗಲಿಲ್ಲ; ಬಂದಿದ್ದರೆ 15-20 ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಯನ್ನು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ತೋರಿಸಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ಅವರು ಬರಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ನಾನು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಮುಖಾಂತರ ಅದನ್ನು ತಿಳಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಏನಾದರೂ ಕೂಡ ಬೆಳಗಾವಿ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರಥಮ ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯ ಕೊಟ್ಟು ಬರಗಾಲ ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಶಾಶ್ವತವಾದ ಕಾಂಗಾರಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರೆಂದು ಆಶೆ ಮಾಡಿ, ಕೊನೆ ಕಾರಾವಕಾಶ ಹೆಚ್ಚು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಂಥ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ನನ್ನ ವಂದನೆಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—I believe the House has agreed that at 3-30 P.M. reply should begin. I am not satisfied that all members have been afforded reasonable chance. I am trying to adjust time. After all, we must cover up our work also. We cannot neglect it and hit it both ways. To-day after this is over, we have got to take up another Bill and we have 3 more Bills to consider and dispose of.

Sri S. NIJALINGAPPA (Chief Minister).—If the House agrees, they can finish those things tomorrow.

Mr. SPEAKER.—For tomorrow, I will rearrange the work and try to put the resolution also. All that I am saying is that extension of time for this topic should not be a ground for request for extension of time regardless of the Business Advisory Committee Report and its acceptance by the House. We must have some sort of limits. I have got power to extend time by one hour. So, I extend the time by one hour and till 4-30 P.M. We will go on with this and then the reply will begin.

3-30 P. M.

† ಶ್ರೀ ಅನ್ಯ ದಾನಯ್ಯ (ಕುಣಿಗಲ್).—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ ಮಾನ್ಯ ಅಹಾರ ಸಚಿವರು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ತಂದಿರತಕ್ಕ ಈ ಅಹಾರದ ಠರಾವಿನ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ಜನ ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರು ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಸೂಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಜನ ತಜ್ಞರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಯಾವಾಗ ಮಳೆ ಬೇಕೋ ಆಗ ಬರುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ ಯಾವಾಗ ಮಳೆ ಬೇಕಿಲ್ಲವೋ ಆಗ ಮಳೆ ಬರುತ್ತಾ ಇದೆ, ಇಂತಹ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಉದ್ಭವಿಸಿದೆ. ಇಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇರುವಾಗ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಹಾರದ ಅಭಾವ ಮೇಲಿಂದ ಮೇಲೆ ಉಂಟಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ವರ್ಷೇ ವರ್ಷ ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ ಯೇ ಹೊರತು ಇದರ ನಿವಾರಣೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಶಾಶ್ವತವಾದ ಪರಿಹಾರ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಲು ಒಂದು ಮನೋಧೇಯವನ್ನು ತರದೇ ಇರುವುದು ಮನಸ್ಸಿಗೆ ತುಂಬಾ ನೋವುಂಟಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಈ ಅಹಾರದ ಅಭಾವ ಪ್ರತಿವರ್ಷವೂ ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಅನೇಕ ಮನೋಧೇಯಗಳನ್ನು ತರುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ ಮನೋಧಿ ವಿಲೇಜ್ ಡಿಫೆನ್ಸ್ ಬಿಲ್ ಈ ತರಹ ಅನೇಕ ಮನೋಧೇಯಗಳು ಬರುತ್ತಾ ಇರುವಾಗ ಇವತ್ತು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಉದ್ಭವಿಸಿರತಕ್ಕ ಅಹಾರದ ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಮನೋಧೇಯವನ್ನು ತರದೇ ಇರುವುದು ಬಹಳ ಶೋಚನೀಯ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಸರ್ಕಾರದವರಲ್ಲಿ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಾದರೂ ಇಷ್ಟೆ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿವರ್ಷ ತೆರಬೋಗುತ್ತಾ ಇರತಕ್ಕ ಈ ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಅದಷ್ಟು ಜರೂರಾಗಿ ಒಂದು ವಿಶೇಷ ಪರಿಹಾರವನ್ನೊದಗಿಸತಕ್ಕ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ವ್ಯವಸಾಯದ ಕಸಬು ಬಹಳ ಕಠಿಣವಾದದ್ದು ಮತ್ತು ಕಷ್ಟಕರವಾದದ್ದು. ಹಿಂದೆ ಮೈತ್ಯರು ರೆಕ್ಕಾಚಾರಮಾಡಿ ಈ ಕಸಬಿನಿಂದ ಒಂದು ಕಾನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಖರ್ಚು ಬಂದಿದ್ದರಿಂದ ಈ ಕಸಬನ್ನೇ ಒಟ್ಟು ರಾತ್ರಿ, ಇಂತಹ ಒಂದು ಕಸಬನ್ನು ರೈತ ಇವತ್ತು ಅವಲಂಬಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾ ಇದ್ದಾನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ರೈತನಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಒಂದು ಸಾಲವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಇವತ್ತು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಹಾರದ ಕೊರತೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ಕಾರಣಗಳು ಇವೆ. ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಮಳೆ ಬರುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ; ರೈತನಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಒಳ್ಳೆಯ ಬತ್ತ ನೆಯ ಬೀಜವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಸಾಲ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ ಇವತ್ತು ಸರ್ಕಾರದವರು ಬೇರೆ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಜನರಿಗೆ ಪೋಲಾಡು ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ, ಯಾರಾದರೂ ಒಬ್ಬ ದೊಡ್ಡ ಮನುಷ್ಯ ಒಂದು ಟೂರಿನ್ ಹೋಟೆಲ್ ಇಡುತ್ತೇನೆ ನನಗೆ ಸಾಲ ಕೊಡಿ ಎಂದರೆ ಅವನಿಂದ ಎರಡು ಸರ್ಟಿಂಟ್ ಬಡ್ಡಿ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ಸಾಲ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಅವನಿಂದ ಯಾವ ಒಂದು ಸೆಕ್ಯೂರಿಟಿಯನ್ನೂ ಸಹ ಕೇಳುವುದಿಲ್ಲ ಅದೇ ಒಬ್ಬ ರೈತ ಮುಂಚೆ ನನಗೆ ಸಾಲ ಕೊಡಿ ನಾನು ಗೊಬ್ಬರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು

(ಶ್ರೀ ಅನ್ನದಾಸಯ್ಯ)

ಕೇಳಿದರೆ ಅವನನ್ನು ಜಾಮೀನು ಕೊಡು ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೀರಿ, ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ಇಂತಹ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇದೆ. ರೈತರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಒಂದು ಸಾಲಭ್ಯ ದೊರಕುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಇಲ್ಲದೇ ಅನೇಕ ಜನ ಇವತ್ತು ತೊಂದರೆಗೆ ಈಡಾಗಿದ್ದಾರೆ, ದನಕರುಗಳಿಗೆ ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಮೇವು ನೀರು ಇಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅತಿ ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಯಾವ ಪರಿಹಾರ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಜನರು ಅಪೇಕ್ಷೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೋ ಅದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಸ್ವಾಮಿ ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಒಬ್ಬ ಜಿರಾಧಿಕಾರಿ ಜನರ ಕಷ್ಟ ನುಬಿ ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯವರು ಅವರ ಕಷ್ಟನುಬಿ ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರ ಮುಂದೆ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ಅವರಿಗೆ ಕನ್ನಡ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಅವರಿಗೆ ಅರ್ಜಿ ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ಒಬ್ಬ ರಾಯರನ್ನು ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಂಥಾ ಜಿರಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಕೊಟ್ಟ ಅಂಕಿ ಅಂಶದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ತಾವು ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ ಅವರು ಅಲ್ಲ ಯಾವ ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯೂ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವಂತಹ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇಂತಹ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ಬದಲಾಯಿಸಬೇಕೆಂದು ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ.

ಸ್ವಾಮಿ ಇವತ್ತು ಆಹಾರದ ಒಂದು ಪೋರ್ಟ್ ಪೋಲಿಯೋ ವಹಿಸಿಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ವಹಿಸಿರತಕ್ಕ ಇತರ ಪೋರ್ಟ್ ಪೋಲಿಯೋ ಏನಿದೆ ಅವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅವುಗಳೆಲ್ಲವೂ ಸಹ ಅಭಾವದಿಂದ ವೀಡಿತವಾದ ಪೋರ್ಟ್ ಪೋಲಿಯೋಗಳೇ ಆಗಿವೆ ಯಾರಿಗೂ ಒಂದು ಎಕರೆ ಜಮೀನು ಕೂಡ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿಲ್ಲ, ರೈತರಿಗೆ ದುಡ್ಡು ಬೇಕೆಂದರೆ ದುಡ್ಡು ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿಲ್ಲ ಇಂತಹ ಅಭಾವ ವೀಡಿತವಾದ ಪೋರ್ಟ್ ಪೋಲಿಯೋಗಳನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಅಭಾವ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಎಂದು ಹೆಸರಿಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ನೋಡನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಮನವಿ ಏನೆಂದರೆ ಈ ಒಂದು ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ವ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಬೇಕು. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಕೆರೆಕಟ್ಟೆಗಳು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಇವೆ, ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ತುಂಬಿರತಕ್ಕ ಹೂಳನ್ನು ತೆಗೆಸುವುದಕ್ಕೆ ತಕ್ಷಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು ಇದರಿಂದ ಕೆರೆಗಳಲ್ಲಿ ನೀರು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ನಿಲ್ಲುವುದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಈ ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಜನರಿಗೆ ಕೂಲಿ ಸಿಕ್ಕುವುದಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ರುದ್ರಪ್ಪ (ಕಲ್ಗಿ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈಗಾಗಲೇ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಉದ್ಭವಿಸಿದಂತಹ ಈ ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಅನೇಕ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಗುಲ್ಬರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಇದುವರೆಗೂ ಅಲ್ಲಿ ಮಳೆಯಾಗಿಲ್ಲ, ಅನೇಕ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇದೆಯೋ ಅದೇ ರೀತಿ ಗುಲ್ಬರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಯುಂಟಾಗಿದೆ. ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಮಳೆಯಾಗಿದೆ, ಬಿತ್ತನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಮಳೆಯಾಗಿಲ್ಲ. ಇದುವರೆಗೂ ಗುಲ್ಬರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಬಿತ್ತನೆಯಾಗಿಲ್ಲ ಕೂಲಿಗಾರರಿಗೆ ಕೆಲಸ ಇಲ್ಲದಂತಾಗಿದೆ ಇದು ಜನರಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಕಳವಳವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿದೆ ಮತ್ತು ಜನರು ಬಹಳ ಚಿಂತಾಗ್ರಸ್ತರಾಗಿವಾರೆ. ಇದನ್ನು ಎದುರಿಸಲು ಕೆಲವು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಇದ್ದೇನೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಅಲ್ಲಿಯ ಸ್ಥಳೀಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕೆಲವು ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಸರ್ವೆ ಮಾಡಿಸಿ ಎಸ್ಕಿಮೇಟ್ ಮಾಡಿ ಸರ್ಕಾರದ ಕಡೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಅವನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿ ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಬೇಕು. ಕೂಲಿಗಾರರಿಗೆ ಕೆಲಸ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಅವರಿಗೆ ಆಹಾರ ಮತ್ತು ಇತರ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಶಕ್ತಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಗುಲ್ಬರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಇದುವರೆಗೂ ನೀರಾವರಿ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿಲ್ಲ ಹೆಚ್ಚು ನೀರಾವರಿ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದ್ದೇ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲೂ 10-20 ಬಾವಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಒಂದೊಂದು ಬಾವಿ ತೋಡಲಕ್ಕೆ 10-15 ಜನ ಕೂಲಿಗಾರರು ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅಷ್ಟು ಜನಕ್ಕೆ ಉದ್ಯೋಗ ಕೊಡಲಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ರೈತರಿಗೂ ಕೂಡ ಆ ಬಾವಿಗಳಿಂದ ಪ್ರವಸಾಯ ಮಾಡಲಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಗುಲ್ಬರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ನೀರಾವರಿ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೋಡಬೇಕೆಂದು ನೋಡನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಮೂರನೆಯದಾಗಿ ಡಿಂಬನರ್ ಕಮಾಷನರು ಮುಂತಾದವರಿಗೆ ಹಣ ಕೊಟ್ಟಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದೇನೋ ಒಳ್ಳೆಯದೇ. ಆದರೆ ಗುಲ್ಬರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ರೂರಲ್ ಕಮ್ಯೂನಿಕೇಷನ್ ರಸ್ತೆಗಳ

ಳನ್ನು ಹೊಸದಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಾರದು, ಈಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೆಲವು ರೂರಲ್ ಕಮ್ಯೂನಿಕೇಶನ್ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಸ್ಪೆಟ್ ಫಂಡ್ ರಸ್ತೆಗಳಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ಅವುಗಳ ಕನ್ಸಾಲಿಡೇಷನ್ ಮತ್ತು ಇತರ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿ ಹಣ ಬರ್ಕುಮಾಡಬೇಕು. ಹೊರದನಲ ರೂರಲ್ ಕಮ್ಯೂನಿಕೇಷನ್ ಬಾಟನಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಬರ್ಕುಮಾಡಿ ಮಾಡಿರುವ ರಸ್ತೆಗಳು ಇಲ್ಲದಂತೆ ಅಳಿಸಿ ಹೋಗಿವೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಹಣವು ಸದುಪಯೋಗವಾಗಿಲ್ಲ. ಅದುದರಿಂದ ಹೊಸ ರಸ್ತೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಈಗಿರುವ ಸ್ಪೆಟ್ ಫಂಡ್ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹಣ ಬರ್ಕುಮಾಡಬೇಕು.

ನಾಲ್ಕನೆಯದಾಗಿ ಗುಲ್ಬರ್ಗದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಹತ್ತು ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಐ ಪಿ ಸೆಟ್ಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಅವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ರೈತರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಆಹಾರ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಮಾಡಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಗುಲ್ಬರ್ಗದಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವುದು ಜೋಳ. ಆದರೆ ಬೆರೆ ಪರ್ಯಾಕ್ಕೆ 60-64 ರೂಪಾಯಿ ಇದೆ. ಏಪ್ರಿಲ್ ಮತ್ತು ಮೇ ತಿಂಗಳುಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಮತ್ತು ಗುಜರಾತಿಗೆ ಜೋಳ ಹೋಯಿತು. ಆಗ ಹಾಗೆ ಹೊರಗೆ ಹೋಗುವುದನ್ನು ನಿರ್ಬಂಧಪಡಿಸಬೇಕೆಂದರೂ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ದರ ಕಡಮೆಯಾಗುವುದೆಂದೂ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೆದ್ದು. ಅವರು ಇಂಟರ್ ಸ್ಟೇಟ್ ಮೂವ್ ಮೆಂಟ್ ಇವೆ, ಬಂದು ಮಾಡುವಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆಗ ನಾವು ವಿಚಾರವಾಡಿ ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರಿ ಗೋಡೌನ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಜೋಳ ಮತ್ತು ಇತರ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದೆವು. ಆದಕ್ಕೂ ಸರ್ಕಾರ ರಿಲಕ್ಸ್ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಹೆಚ್ಚು ಬಪರ್ ಸ್ವಾಕ್ ಬಿಲ್ಡ್ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಇಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಈ ದೆತೆಯಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯದಲ್ಲಿ ರೋಷಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಲು ಬರುವುದಿಲ್ಲ, ಆದರೂ ಕೂಡ ಗುಲ್ಬರ್ಗದಲ್ಲಿ ಜೋಳ ಸಿಕ್ಕುವುದು ಕಷ್ಟವಾದರೆ ಅಕ್ಕಿ, ಗೋಧಿ ಮತ್ತು ಇತರ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಬೇಕು, ಅದನ್ನು ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಿಗೆ ಅಥವಾ ಸಣ್ಣ ಅಂಗಡಿಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ರೈತರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† Sri D. PARAMESWARAPPA (Honnali).—Mr. Speaker, today we are discussing the scarcity conditions prevailing in various parts of our State. Many friends who come from the areas where scarcity prevails have already suggested various measures to be taken in those areas. If we analyse the scarcity conditions of our State, it is a permanent feature in various districts, Kolar, Bijapur, Belgaum and Hyderabad Karnatak areas. In other places it is a recurring feature. Therefore, what I would suggest is that some statutory provision for providing permanent relief measure should be made by declaring those areas as scarcity areas. Many of my friends have suggested that more importance should be given to minor irrigation works. To me it appears that the failure or success of minor irrigation work depends mostly on the rainfall. If there is no rainfall, there is no success. So, rainfall is very necessary for the success or failure of minor irrigation works. When we concede that in many areas rainfall is insufficient, the question of minor irrigation by construction of tanks involve only in wasteful expenditure. On the other hand I suggest that irrigation by means of wells would be more appropriate and more desirable in those parts where these scarcity conditions are a permanent feature. I hope that many of our friends who come from those areas will agree with my view point. As a result of these scarcity conditions the prices of foodgrains are mounting up. So we will have to fight on two fronts. We will have to fight scarcity conditions and provide relief measures in those areas. These are two acute problems we have to face today. As we are all aware the prices of food articles are governed by supply and demand. When there are scarcity conditions prevailing in districts evidently it

(SRI D. PARAMESWARAPPA)

means that we are short of foodgrains and when we are short of foodgrains we will have to import from other districts, we cannot neglect the welfare of the people who are having no food. Therefore we have to import food from other States and provide to our people. In this connection I would like to impress upon the Government that they have to be careful against one danger. It is, there are many people who would exploit the situation by storing foodgrains and then selling it at a higher rate.

Mr. SPEAKER.—All these view points have been mentioned. If the Hon'ble member has anything new, let him say.

Sri D. PARAMESWARAPPA.—Particularly with reference to my constituency, there are 30 to 40 villages which are affected by the scarcity conditions last year and I am thankful to the Government for having taken some interim relief measures. This year also I would like to bring to the notice of the Minister the scarcity conditions prevailing there because the monsoons have not set in so far in certain areas. Therefore, there is every justification on the part of the people to demand for remission of revenue assessment. Government would be justified in remitting the revenue assessment. I have suggested about opening fair price depots and taking up minor irrigation works. With these observations, I thank you, Sir.

†ಶ್ರೀ ಎನ್. ಎ. ಕರಲಂಗಣ್ಣನವರ (ಗೋಕಾಕ್ 1).—ಸ್ವಾಮೀ, ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ಸ್ಟೇಟಿನಲ್ಲಿ ಎಂಟು ಹತ್ತು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಏನು ಅಭಾವದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಬೆಳಗಾಂ ಜಿಲ್ಲೆಯ ನಾಲ್ಕು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಏನು ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ ಅದರ ಸಲುವಾಗಿ ಕೆಲವಾರು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಲು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಒಂದೇ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ರಾಮದುರ್ಗ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಜನರಿಗೆ ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ನೀರಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿ ಜನ ಮೈತೊಳೆದ ನೀರನ್ನು ದನಗಳಿಗೆ ಕುಡಿಯಲು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಷ್ಟು ಭೀಕರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇಲ್ಲದೆ. ಹೀಗೆ ಜನರಿಗೆ ಕುಡಿಯಲು ನೀರಿಲ್ಲದ ದನಕರುಗಳಿಗೆ ನೀರಿಲ್ಲದ ಕಠಿಣ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇಲ್ಲದೆ. ಮೇಲಿಂದ ಮೇಲೆ ಇಲ್ಲಿ ಅಭಾವದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉಂಟಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಬೇಕಾದರೆ ಸರಕಾರದವರು ಏನಾದರೂ ಶಾಶ್ವತವಾದ ಸರಕಾರ ನೀಡುವ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಸಾಧ್ಯವಾದೀತು ! ಇದರ ಸಲುವಾಗಿ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಅಗತ್ಯ ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿಯುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾದವು ಕೆಲವು ಜಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಇವೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಳ್ಳಿಗಳು ಇವೆ ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿ ಬೀಳುವ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಮತ್ತು ಅದರಿಂದ ಸಹ ಸ್ವಲ್ಪ ಬೆಳೆ ಮಾಡಬಹುದು. ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಾಗಿ ಹಿಡಕಲ್ ಪಾಡೆಕ್ಕು ಎಂದು ನಮ್ಮ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅದು ಇನ್ನೂ 7-8 ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಹಾಗೇ ಇದೆ. ಇದರಿಂದ ಬರುವ ನೀರನ್ನು ಪಯೋಗ ಮಾಡಲು ಈಗ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದರಿಂದ ಈ ಭಾಗದಲ್ಲಿರುವ ಕೆಲವು ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನಾದರೂ ಕೈಗೊಂಡರೆ ರೈತರು ಆ ನೀರಿನಿಂದ ಆಹಾರಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ಸಲುವಾಗಿ ದೊಡ್ಡ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆ ಪೂರ್ತಿಯಾಗುವವರೆಗೂ ಯಾವ ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಬಾರದು ಎಂದು ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಇದರ ಕಡೆಗೆ ಸರಕಾರ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು.

ಎರಡನೇ ಭಾಷಣವು ಭಾಷೆಯಿಂದ ಬರುವ ನೀರನ್ನು ಗೋಕಾಕದಲ್ಲಿರುವ ಕೆಲವು ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ನೀರು ಸಿಗುತ್ತಿತ್ತು. ಅದರ ಇಲ್ಲಿರುವ ಗೋಕಾಕ ಮಿರಸಿನವರ ಉಪಯೋಗಕ್ಕಾಗಿ ಇದರ ಬಹುಭಾಗ ನೀರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೊಡುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿಯ ಜನಗಳಿಗೆ ಹಾಗೂ ದನಕರುಗಳಿಗೆ

ನೀರು ಸಿಗದಂತಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿನ ಜನ ನೀರಿಗಾಗಿ ಬಹಳ ಕಷ್ಟಪಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ಚಕ್ಕಡಿ ನೀರು ತರಬೇಕಾದರೆ ನೂರು ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ರೊಕ್ಕ ವೆಚ್ಚ ಮಾಡುವ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಇಲ್ಲಿರುವ ಮಿರ್ಲೆಗಾಗಿ ಎಲ್ಲ ನೀರನ್ನೂ ಕೊಡುವುದರಿಂದಾಗಿ ರೈತರಿಗೆ ಯಾವುದೇ ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯಲು ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ ವಾಗಿದೆ. ಮಿರ್ಲೆನವರು ರೊಕ್ಕ ವೆಚ್ಚ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ನೀರು ತರಬಹುದು. ಇಲ್ಲಿನ ಜನ ನೀರಿಲ್ಲದೆ ಇರುವಾಗ ಇವರುಗಳಿಗೆ ಮೊದಲು ನೀರು ಕೊಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಮಿಲ್ಟುಗಳವರು ಬಾವಿ ತೆಗೆಸಿ ನೀರನ್ನು ಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಇನ್ನು ಮುಂದಾದರೂ ಮಿರ್ಲೆಗಳಿಗೆ ನೀರನ್ನು ಕೊಡುವುದನ್ನು ಬಂದು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸೂಚನಾ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಮುಂದೆ ಶರಾವತಿಮುಂದೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ, ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಈ ಮಿಲ್ಟುಗಳವರು ಉಪಯೋಗಿಸಿದರೆ ಅವರಿಗೆ ಇಲ್ಲಿನ ನೀರು ಪೂರ್ತಿ ಅವರಿಗೇ ಹೋಗುವುದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿನ ಜನಕ್ಕೆ ಬಹಳ ತ್ಯಾಸಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿನ ಜನಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗುವಷ್ಟು ನೀರನ್ನು ಮೊದಲು ಅವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಉಳಿಕೆಯನ್ನು ಬೇಕಾದರೆ ಮಿರ್ಲೆಗಳವರಿಗೆ ಕೊಡಬಹುದು. ಇಲ್ಲಿರುವ ನೀರನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ದವಸ ಬೆಳೆಯಲು ರೈತರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದರೆ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಘಟಪ್ರಭಾ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಕಡೆ ನೀರು ನಿಲ್ಲುವ ಹಳ್ಳಗಳಲ್ಲಿ ಲಘ್ವ ಇರಿಗೇಷನ್ನು ಎಂದು ಮಾಡಿದರೆ ಅದರಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿನ ನೀರಾವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದು ಅರಿಬಟ್ಟ ಹಾಗೂ ಗಡಿದ ಈ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಲಘ್ವ ಇರಿಗೇಷನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಸುಮಾರು ಒಂದೆರಡು ಮೂರು ಸಾವಿರ ಎಕರೆಯಷ್ಟು ಭೂಮಿಗೆ ನೀರು ಸಿಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಇದರಿಂದ ಜಾಸ್ತಿ ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನೂ ಮಾಡಬಹುದು. ಅಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ಹುಲೆಕಟ್ಟೆ ಕೆರೆ ಮಾಡಲು ಮಂಜೂರಾತಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು, ಅದರಂತೆ ಬಂಡಕ್ಟ್ ಕೆರೆ ದುರಸ್ತಿ ಮಾಡಿದರೆ ಅಭಾವದಲ್ಲಿರುವ ರೈತರಿಗೆ ನೀರು ಸಿಕ್ಕಿ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿನ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಬೆಡಚಿನಹಳ್ಳಿ, ಮೆಡಕಪ್ಪು, ಯಾದವಾಳ ಇಲ್ಲಿರುವ ಕೆರೆಗಳಿಗೆ ಹಾಗೂ ಬಾಂಡಾಗಳನ್ನು ದುರಸ್ತಿ ಪಡಿಸಬೇಕು. ಅಲ್ಲದೆ ಗೋಕಾಕಿನ ಪೂರ್ವಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಪಾಯಮಾಡುವುದು ನೀರು ಕೊಟ್ಟರೆ ರೈತರಿಗೆ ಬಹುಮಟ್ಟಿನ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿ ಯಿಂದ ನಾನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಏನಂತೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಅನೇಕ ಪ್ರಾಂತಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ಅನೇಕ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ನಾನು ನಮ್ಮ ಭಾಗದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನೂ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಕಂದಾಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಎಷ್ಟೆರಮಟ್ಟಿನ ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಯನ್ನು ಕಡಿಮೆಮಾಡಬಹುದು ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ದಾರಿ ಕಂಡುಹಿಡಿದು ತಕ್ಕ ಪರಿಹಾರ ಕಲ್ಪಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆಂದು ಅತಿ ಸುತ್ತೇನೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಚಿಕ್ಕ ಚಿಕ್ಕ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಮೊದಲು ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ರೈತರಿಗೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಜೋಳದ ಪೀಕು ಈಗ ಸರಿಯಾಗಿ ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಬೆಳೆಯಲು ನನ್ನ ಒಂದು ಸಲಹೆ ಏನೆಂದರೆ ಸುಗ್ಗಿಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ರೈತರಿಂದ ಕೊಂಡ ದವಸಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯ ಬೆಲೆ ಸಿಗುವ ವ್ಯವಸ್ಥಾ ಮಾಡಬೇಕು. ಇನ್ನೂರು ಕೋಟಿಯಷ್ಟು ಹಣ ಖರ್ಚುಮಾಡುವಾಗ ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ರೈತರಿಗಾಗಿ ಖರ್ಚುಮಾಡಿ ಅವರಿಗೆ ಸಾಲದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಗೊಬ್ಬರ ಬೀಜ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟು ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕು. ರೈತರಿಗೆ ತಗಾಯ ಸಾಲಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಇಷ್ಟೆಲ್ಲ ಮಾಡಿದರೆ ಶಕ್ತಿಯಿದ್ದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ರೈತರು ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

4-00 P.M.

Sri R. M. DESAI [Bilgi].—Sir, many members have thrown high light on this subject of scarcity. Our State is in the intense grip of scarcity and famine. It is a matter of routine in our State that we mean Bijapur District usually suffer from famine. But this time we see the entire State is in the grip of famine. No Government will be able to allay all our fears. When the magnitude of needs by nature go beyond our control, this fear is not only in Mysore State but it is so in Madras and even in the coastal line. We have to face it squarely.

Sir, in this matter of scarcity conditions, we are time and again suggesting many things to tackle this problem. Last year the Central Government had given nearly 80 lakhs of rupees of grant, out of which

(SRI R. M. DESAI)

we have utilised only 20 lakhs and surrendered 60 lakhs. That is on account of not having a proper number of working staff. This year nearly one crore has come to us and if that is properly utilised, we can do much wonder so far as agriculture is concerned. I need not stress on that point. Sri M. V. Krishnappa himself took up this matter very seriously. Sir, we are finding very many short-comings in the Agriculture Ministry for not spending the grants that come from the Centre. Black soil area is being rendered not fertile on account of hariyali weeds. People affected by it say, why not spend some money on this. Many people in the scarcity areas in our district have been thrown to nature's vagaries. We are not able to console them nor maintain them.

Regarding irrigation, in my taluk, I am rather distressed to say, that there are about three lift irrigation schemes constructed at the cost of six lakhs by the then Bombay Government. We have brought this to the notice of the Government. These schemes were started in 1948 and each scheme is capable of irrigating 2,000 acres. If we take up these schemes, we can produce more foodgrains and fodder to the cattle. I request the Government to see that they are started immediately no matter what it costs to them because we can have good results from them.

As far as electricity is concerned, agriculture is assisted by electricity. In Mudalgi village in Belgaum District there are 700 wells and hundreds of pump sets. The power lines pass through the villages and people are hungry for power. In such cases, why not tap the line and give power to these people? When we say that we give top-priority to agriculture, electricity should be given first to pump sets. This is what is happening in my district. Wires pass through the villages but electricity is not given to the agriculturists for irrigation purposes. That village has been neglected and I have purposely brought this to the notice of the Government. We talk of giving priority to agriculture and neglect it utterly for example, Gataprabha grid power is supplied to power loom of Banahatti, 'Robkavi,' etc in Jamkhandi taluka, and the power lines pass though agriculturally most forward village called Mudalgi in Belgaum District without being tapped for pumpset even when that village people are hungry of electricity for their most methodical and forward garden lands. Looking at this whether importance is given to Agriculture or weaving? Sir let this be corrected at the earliest and in future such a greatest falacy may not happen.

Regarding supply of pump sets, these are distributed to the cultivators but there is no proper arrangement by the Department. Sets are approved but the rates are not approved. It takes a long time. At the fag end of the season they approve the rate of engines and when people go to the manufacturers, there will not be any engines. So, they will go to some ordinary engines leaving the reputed engines.

Regarding eradication of scarcity we must think on the lines of making the villages self-sufficient. We have formulated a trust in Jamkandi

taluk and we have formed some grain banks. Every year we raise some grain as donation from the growers and we store them in the pit because pit storage is never bad in our area. It will never spoil the grain. In some places we have found these grain banks and they are working very well, accounts are kept and they are audited. We can give that scheme if Government is interested. I hope that, that sort of a thing should be encouraged.

Regarding distribution of foodgrains that they are allotting to us, they are allotting it to the small societies. The only financing agency to these societies is the Central Co-operative Bank. No doubt they have given some cash and kept some amount at our disposal. But, there is some working difficulty. They ask us to bring the quantity to the taluk and then they give the amount. This amount should be made available to the taluk societies instead of making fund available after the grain is brought. That is the practical difficulty. Otherwise, this distribution will not work as the taluk societies are not able to deal with this.

Regarding Scarcity measures it would be advisable to take up mass bunding on very large scale. The bunding work done at such scarcity times, the cost should not be collected from the ryots as I would very strongly suggest that these works should be treated on par with other non-productive wasteful road works in which case the cost is not collected by anybody and also such of the useless scarcity roads are nobody's property once they are laid. We see such scarcity roads being constructed at huge cost just to provide labour to the needy people and then they lie entirely at the mercy of four winds of nature and wasted. The cost involved goes to family head and is not collected by anybody. But why collect for the very useful productive work like mass bunding if taken up at the time of scarcity to provide labour. This will serve dual purpose and would go helping hand to the productive land and would prove to be national investment. So I very respectfully appeal Sir, the cost of such mass bunding work should not be collected if taken up at scarcity times.

Together with this mass bunding I propose mass hariyali weeding out operation. Our area where we have beautiful black cotton soil we have this hariyali weeds menace which affect good productions : in the mass bunding we must take this mass hariyali weeding out. operation on extensive lines and no matter the cost in such areas is collected later in easy instalment by the respective owners. It would not go a waste if our Mysore Government goes a step forward and comes with most revolutionising and exemplary policy of spending in such productive lands on mass labour and not collect the cost if due in Scarcity times. Hope my this suggestion will receive due attention of our Government and help the national cause of production increase with input units on scientific basis.

Then, Sir, I suggest to boost up the work of Ghataprabha canal works whenever it is in progress in the scarcity areas. That will be really good work and provide labour to the needy people.

In my taluka Ghataprabha command area canal works have been stopped due to the Upperkrishna Almatti submersible levels. Sir, this

(SRI R. M. DESAI)

Almatti scheme however easy we may think will take its own time and it will be at least 10 to 12 years by the time this submarginal area is rendered useful. Sir, I request Government not to stop this canal network and irrigation facilities for this area people when submersion is feared.

SRI TIRUMALA DEVA RAYA (Gangavathi).— Mr. Speaker, Sir, I would like to speak about scarcity condition prevailing in Raichur district in general and Gangavathi taluk in particular. You are aware Raichur District is one of the famine stricken area. The former Hyderabad Government and the Madras Government started the Tungabhadra Project jointly. It is completed but it will take some more years for the water to reach the tail ends. The area localised for heavy crops is fully developed. But the area localised for dry crops is not at all developed. You would be surprised to know that it is as dry as before. The reason is, that the agriculturist is unwilling to adopt to this new crop pattern because he has to incur lot of expenditure to level the land and other things. Secondly, he is afraid whether he is going to get satisfactory returns or not.

Secondly, he is afraid whether he is going to get satisfactory return or not. Therefore, I suggest to Government to have some demonstration plots here and there and if they are satisfied that returns are fairly good, then only they can propagate it among the agriculturists. If you want to experiment this on the agriculturist, if the crop fails, it will be very hard for him to recoup his losses. Another thing I would like to suggest to the Government is this: that it will take some more time for the water to reach the tail-end lands. A lot of water is flowing in the canal and going back to the river. Without commitment and without giving any trouble to tail-end people, if water is given for any other crop, then in Gangavathi alone, we can grow more than 2 lakhs of pallas of paddy. Due to late rainfall or scanty rainfall in Gangavathi and Koppal Taluks, sowing for cholam and groundnut is gone. We can only sow if we get rain within a week. Bajra which is not the staple food of that area, it will be helpful in using it as fodder. The Revenue Minister was kind enough to refer in his opening speech about the scarcity conditions which prevailed a couple of years back. The Government is relying more on the official reports rather than on public representation, because for the last couple of years some of the M. L. A.s represented jointly to the concerned Ministers but, no action was taken. Therefore, I request the Government that they should examine such cases and see that the real grievances of the public are redressed. Sir, some of the villages are deserted, and people have gone outside to seek their livelihood. God alone knows whether they have secured it or not. In view of the scarcity conditions, I request the Government to start immediately some of the relief works such as construction of minor irrigation works or roads. If the money is used on

relief works, it would be useful to them. If we have no funds, we must try to get it from wherever source it is possible. Because we have to pledge provide food, shelter and cloth to them. At least in these hard days, let us provide the agriculturists with food only. With these few words, I thank the Hon'ble Speaker for giving me an opportunity to speak.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಪಿ. ಫಾಯದ (ಅಂಕೋಲ).—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ಈಗ ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ವಿಷಯವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದೆ ಇಡಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆ ಪೂರ್ವ ಫಾರಸ್ ಜಿಲ್ಲೆ. ಅದರಲ್ಲೂ ನನ್ನ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಶೇ.92 ರಷ್ಟು ಕಾಡಿನ ಪ್ರದೇಶ. ಇದನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉಂಟು. ಸರ್ಕಾರ ಏಕೋ ಇದಕ್ಕೆ ಲಕ್ಷ್ಯ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲವೆಂಬುದಾಗಿ ನಾನು ಬಹಳ ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪದಿಂದ ಪುನಃ ಪುನಃ ಹೇಳುವ ಪ್ರಸಂಗ ಬಂದಿದೆ. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ರಫತ್ ಎಲ್ಲಾ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಿಗೂ ಆಹಾರ ಪೂರೈಸತಕ್ಕ ಅನುಕೂಲ ನನ್ನ ಒಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಆ ಕಡೆ ಏಕೋ ಸರ್ಕಾರದವರು ಲಕ್ಷ್ಯ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಇಡೀ ದೇಶದ ಆಹಾರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟೋ ಸಹಾಯವಾಗಿರುತ್ತಿತ್ತು. ಹಿಂದೆ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಒಕ್ಕಲನ ಇದಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಯತ್ನ ಮಾಡತಮ್ಮ ನಾನು ಅಭಿಮಾನದಿಂದ ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಹಿಂದೆ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ 63 ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ನಾನು ಕಳುಹಿಸಿದಾಗ ನನ್ನ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ 74214 ಜನರು ಭೂರಹಿತರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಸಾಕಷ್ಟು ಭೂಮಿ ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದಾರೆ. ಎಂಬುದಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಉತ್ತರ ಸಿಕ್ಕಿತ್ತು. ಈ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿ ದಂತೆ ನನ್ನ ಒಂದೇ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಶೇ.92 ರಷ್ಟು ಭೂಮಿ ಅಂದರೆ 3 ಲಕ್ಷದ 21 ಸಾವಿರ 225 ಎಕರೆ ಭೂಮಿ ಈ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ 20 ಸಾವಿರ ಆರು ನೂರಾಹದಿನಾರು ಎಕರೆ ಯಷ್ಟು ಭೂಮಿ ಪೂರ್ವಿಯಾಗಿ ಸಾಗಿನಲ್ಲಿದೆ. ಫಾರಸ್ ಏರಿಯಾದಲ್ಲಿರುವ 3,01,225 ಎಕರೆ ಸಾಗುವಳಿಗೆ ರಾಯಕ್ಕಾಗಿದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂಬುದಾಗಿ ಕೆಲವರು ಕೇಳಬಹುದು. ಅದರಲ್ಲಿ ಬಹಳಷ್ಟು ಭೂಮಿ ಒಮ್ಮೆ ಸಾಗಾಗಿದ್ದು ಈಗ ರಾಯಕ್ಕಾಗಿದ್ದರೂ ಫಾರಸ್ ಪಾಲಿಸಿ ಪ್ರಕಾರ ಅದನ್ನು ಅವರು ಯಾರಿಗೂ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಮತ್ತು ದೇಶಕ್ಕೂ ಹಾನಿ. ಆದಕಾರಣ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಜಾಗೃತಿಯಾಗಿ ವಿಚಾರಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದಾಗಿ ನಾನು ಒತ್ತಿ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ಅರಣ್ಯ ಶಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಬಂದಾಗ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಭೂಮಿ ಸಾಗರಾಯ ಇದ್ದು ಹಾಗೆಯೇ ಬಿದ್ದಿದೆ. ಅಲ್ಲಿನ ಅಂಕಿ ಸಂಖ್ಯೆ ನೋಡಿದರೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ನನ್ನ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಈಗ ಕೆಲವೊಂದು ಜಮೀನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ಯಾರ್ ಪುರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಈಗ ಬರೆ 129 ಎಕರೆಗಳನ್ನು ಸಾಗುವಳಿಗೆ ಬಿಟ್ಟು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನುಮಾರು 3 ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಫಾರಸ್ ಏರಿಯಾದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಆಹಾರವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಕೊಡಲಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇನ್ನೂ ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥಾದ್ದನ್ನು ಏಕೆ ಕೂಡಲೇ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಾರದಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇಂತಹ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಆದಷ್ಟು ಜಾಗೃತ ಸಾಗುವಳಿಗಾಗಿ ಕೊಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು.

ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳು ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ. ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಯಾವ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟು ಇಲ್ಲ. ಇರುವುದೆಲ್ಲಾ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳೇ. ಇಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳೇ ಇಲ್ಲ. ಕೇವಲ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳಾದಾತ್ರವೇ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಲಕ್ಕೆ ನುಮಾರು 3—4 ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಬೇಕು. ಹೀಗಾಗಿ ಸರಿಯಾದ ಪ್ರತಿ ಫಲ ಕೂಡಲೇ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆಹಾರೋತ್ಪನ್ನಕ್ಕೆ ತಡವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳನ್ನು ಕೂಡಲೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ತತ್ಕ್ಷಣವೇ ಉತ್ಪನ್ನವೇ ಸಿಗುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹಾರೈಸುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳು ಇಲ್ಲ. ಇದು ನುಡುವವೋ, ದುಡ್ಡುಗಳೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳ ಕಡೆ ಲಕ್ಷ್ಯ ವಿಟ್ಟು ಮಾಡಿದರೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಿ ಇಂತಹ ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಜನರಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತಾಗಲೆಂದು ನಾನು ಹೇಳ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಜಮೀನುಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳು ಬೇಕಾಗಿವೆ. ರೈತರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳು ಸಿಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹಾಯರ ಪರಚೇಜ ಮೇಲೆ ಆರ್ಜಿ

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಪಿ. ಫಾಯಿಡ)

ಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದರೂ ಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳು ಖಾಸಗಿಯವರಿಗೆ ನಿಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ತುಂದಾ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಏತಕ್ಕೆ ಹೀಗೆ ನೋಡುತ್ತಾರೋ ಎಂದು ಬಹಳ ವಿಷಾದ ದಿಂದ ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಲುಕ್ಮಾನು ನಮಗೂ ಇದೆ. ದೇಶಕ್ಕೂ ಇದೆ. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಭಾಗಗಳಿಗೆ ಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳನ್ನು ಕೊಡುವಾಗ ನಮ್ಮ ಭಾಗದ ಮೇಲೆಯೂ ಸರ್ಕಾರ ದವರು ಅದಷ್ಟು ಬೇಗ ಲಕ್ಷ್ಯ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆಯೆಂದು ನಾನು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ರೈತರಿಗೆ ಬರೀ ವ್ಯವಸಾಯ ಕೆಲಸವೇ ಆಗಿದೆ. ಅವರ ಕೆಲಸ ಮುಗಿದಮೇಲೆ ಅದರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೇನಾದರೂ ಒಂದು ವೃತ್ತಿ ಇರಬೇಕು. ಅವರಿಗೆ ಒಂದೊಂದು ಉದ್ಯೋಗ ಇರಬೇಕು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಒಂದು ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯೂ ಇಲ್ಲ. ದಂಡೇಲಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಇರಬಹುದು. ಅದರ ಅದೊಂದರಿಂದ ಬಾಕಿ ಎಲ್ಲಾ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಎಲ್ಲಾ ಜನಗಳಿಗೂ ಅನುಕೂಲವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರ ದವರು ನಮ್ಮ ಭಾಗದ ಜನರಿಗಾಗಿ ಕೆಲವು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪನೆಮಾಡ ಬೇಕು ಸರ್ಕಾರದ ಧೋರಣೆ ಏನೆಂದರೆ ಯಾವರೀತಿ ಬೆಂಗಳೂರನ್ನು ಬೆಳೆಸುತ್ತಿದ್ದೇವೋ ಅದೇರೀತಿ ಎಲ್ಲಾ ಗ್ರಾಮಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಬೇಕೆಂದು ಆಶಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅದರ ಹೀಗೆ ಬಾಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಷ್ಟೇ ಹೊರ್ತು ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೊಂದು ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಚಾರದಕಡೆಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ತ್ರಿವ್ರ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು. ಗ್ರಾಮಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ಬೆಳೆಸುತ್ತಾರೋ ಅದು ದೇವರಿಗೆ ಗೊತ್ತು. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ರೈತರ ಅನುಕೂಲಕ್ಕೆ ಲಕ್ಷ್ಯ ಕೊಡಬೇಕು. ನಮ್ಮನೆ ಬಾಯಿನಿಂದ ಹೇಳುವುದು ಬೇಡ. ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಇವರು ವಾಸಮಾಡಬೇಕು. ಅಂತಹ ಒಂದು ಹವ್ಯಾಸವನ್ನು ಇಟ್ಟು ಕೊಂಡರೆ ಗ್ರಾಮಾಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲೆಯಷ್ಟು ಸೌಕರ್ಯಗಳು ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಅವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಅದಷ್ಟು ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿ ಅನೇಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದರೆ ರೈತರ ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ವಿಶೇಷ ವಾಗಿ ಲಕ್ಷ್ಯಕೊಡಲಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆಂದು ನಾನು ಹೇಳ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಆಹಾರಧಾನ್ಯದ ಕೊರತೆ ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಅಕ್ಕಿ, ರಾಗಿ, ಗೋಧಿ, ಮುಂತಾದುವುಗಳನ್ನು ಸುಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಿತರಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಫೇರ್ ಪ್ರೈಜ್ ಡಿಪೋಗಳನ್ನು ತೆರೆದು ಅಲ್ಲಿನ ಜನಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸರ್ಕಾರ ದವರನ್ನು ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ನಮ್ಮ ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ವಿಷಯವಾಗಿ ಎರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಗಮನಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಏನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ನನಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಪಿ. ಅಗ್ನಿಹೋತ್ರಿ (ಧಾರವಾಡ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಇಡೀ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಸರಿಸಮಾನಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗೂ ಒಂದೇ ರೀತಿಯಾಗಿದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ತಾಲ್ಲೂ ಕಿನ ಮಾನ್ಯ ಸಮಸ್ಯೆ ಕೂಡ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ವಿಷಯವನ್ನು ನಾನು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಈಗ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಏನೊಂದು ಬರಗಾಲ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಕಂಡುಬಂದಿ ದೆಯೋ ಅಂಥಾ ಒಂದು ಬರಗಾಲ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈ ಸಲ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಬರಗಾಲ ಬಂದಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಜನರು ಬಹಳ ಗಾಬರಿಗೆ ಒಳಗಾಗಿ ದ್ದಾರೆ. ಧಾರವಾಡ ತಾಲ್ಲೂಕು ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಕೇಂದ್ರ, ವಿದ್ಯಾವಂತರ ಕೇಂದ್ರ. ಅದು ಅನೇಕ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಸಾಗಿಸುವಂತಹ, ನಡೆಸುವಂತಹ ಕರ್ನಾಟಕದ ಆಗರ. ಇಂಥಾ ಒಂದು ಪ್ರದೇಶ ಇವೊತ್ತು ಬರಗಾಲ ಪ್ರದೇಶವಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಧಾರವಾಡದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಾಗಲಿ ದೊಡ್ಡ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಾಗಲಿ ಇಲ್ಲ. ಧಾರವಾಡದಲ್ಲಿ ಎರಡು ತರಹ್ಜಿಮೀನು ಇದೆ. ಪೂರ್ವಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕರೀ ಜಮೀನು ಇದೆ. ಪಶ್ಚಿಮಭಾಗದಲ್ಲಿ ಮರನಾಡು, ಬತ್ತ ಬೆಳೆಯುವ ಪ್ರದೇಶ ಎಂದರೆ ಕೆಂಪು ಭೂಮಿ ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಮಳೆಯ ನೀರನ್ನೇ ಅವಲಂಬಿಸಿ ಜನಗಳು ಪೀಡೆನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮರನಾಡು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಕೆಲಸ ಗಳನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿ ಆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಜಾಗೃತ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಮತ್ತು ಮೇಜರ್ ಇರಿಗೇಷನ್‌ಗಳನ್ನು ಯಾವು ಯಾವುದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳ ಬೇಕು ಎನ್ನುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ವೆ ಆಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿವರಗಳೆಲ್ಲವೂ ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟ್ ಆಫಿನಿಸ್ಲಿ ಇದೆ. ಅದರೂ ಸಹ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಇನ್ನೂ ಪ್ರಾರಂಭಮಾಡಿಲ್ಲ.

ಅದ್ದರಿಂದ ಆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಅದಷ್ಟು ಜಾಗೃತ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸ್ವಯಂತ್ಯ ಮಾಡಬೇಕು. ಈಗ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉಂಟಾಗಿರುವುದರಿಂದ ತಗಾಯಿಸಾಲವನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡಬಾರದು. ನೀರಾವರಿ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕು. ಈಗ ಹಾಲ ಇರತಕ್ಕ ಕೆರೆಗಳನ್ನು ದುರಸ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಹೊಸಕೆರೆಗಳ ಕೆಲಸವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಮಾಡಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಕನ್‌ಸ್ಟ್ರೂಮರ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳ ಕೇಂದ್ರದ ಒಂದು ಸೊಸೈಟಿಯನ್ನು ತೆರೆದಿದೆ. ಈ ಕನ್‌ಸ್ಟ್ರೂಮರ್ ಸೊಸೈಟಿಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ 100 ಜನ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಸೇರಿ ಬಂಡವಾಳವನ್ನು ಹಾಕಿ ಆ ಸೊಸೈಟಿಯನ್ನು ತೆರೆದಿದೆ. ಆ ಸೊಸೈಟಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಫೇರಿಗೆ 10 ರೂಪಾಯಿಗಳಂತೆ ಒಂದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಬಂಡವಾಳವನ್ನು ಹಾಕಿದೆ. ಆದರೆ ಆ ಸೊಸೈಟಿ ಚಲೋ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆ ಸೊಸೈಟಿಗೆ 500 ಜನ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಮಾಡಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚು ಬಂಡವಾಳವನ್ನು ಹಾಕಿ ಅದನ್ನು ನಡೆಸಿದರೆ ಅದು ಚಲೋ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಆ ಸೊಸೈಟಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಉದಾರವಾಗಿ ಸಹಾಯಮಾಡಬೇಕು. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಫೇರ್‌ಫೈಟ್ ಪಾಠಗಳನ್ನು ತೆರೆಯಬೇಕು. ಮತ್ತು ಸೊಸೈಟಿಗಳ ಮೂಲಕವೂ ಜನಗಳಿಗೆ ಕಾಳನ್ನು ಹಂಚುವುದಕ್ಕೆ ರೈಸೆನ್ಸ್ ಕೊಟ್ಟು ಜನಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಕಾಳು ಸಿಕ್ಕುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಮಾಡಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ನಾನು ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

Sri SANJEEVANATH AIKALA (Suratkal).—Mr. Speaker, today we are confronted with three great problems: the problem of scarcity of foodgrains, rising prices and scarcity of rains. Nowhere else the gulf between promise and fulfilment is so great and so wide or so serious as it is in the food front. The great problems require great mind to tackle them. But unfortunately our Government seems to lack it. If in the wild deserts of Arabia and Egypt, by technical co-operation of the F.A.O. food could be produced, how could we not do it here. With the technical Co-operation of the F. A. O. I think we can do it. We can produce food everywhere and the F. A. O. will provide all technical knowledge. The State can straightaway go to the F. A. O. for technical assistance. They have practical programmes to implement the schemes in any corner of the globe. But unfortunately our Government seems lacking imagination. In Canada or U. S. A. some years ago when wheat was grown in plenty the farmers were denied and it was requisitioned by the Government and thrown into sea in order to stabilise the prices. Though the ryots produced more wheat they died due to starvation because they could not get it. At this time, Ryots of those countries used to say, (1) Here lies the Body of Peter Starved to death, because he has grown wheat more. If I am to say a sonnet similar to this it will be here lies the Body of Bada Bore Gowda Starved to death by the Policy of Narayan Gowda. Unfortunately, I have not much time to elaborate on that point. Every year whenever such famine conditions appear, our Chief Minister says that we are able to get so much from the Centre and the Central Government is good enough to heed to our request, etc. But, that is not enough. We must have some long range policy to deal with such situations. This is not the problem of feeding the population. Our population is increasing 10 to 12 per cent every year. We have to adopt some long term measures which will minimise starvation and suffering. Our politicians are fond of advising our people to produce more or perish. Our people produce anything but food. This applies to

(SRI SANJEEVANATH AIKALA)

population also. I have adumbrated here a few short and long-term measures and I hope our Ministers would be wise enough to adopt them.

4-30 P. M.

We have to develop (1) a producer-orientated production programme. (2) The assistance of the F. A. O. should be made available. (3) Minimum prices should be fixed before the cultivation season every year. This has been suggested by experts in food economy but the Government has not cared for it (4) Incentive bonus should be given to farmers for higher yields. Our irrigation potential is more but the agriculturists are not using them. (5) We must find out the causes for this lag (6) Uncultivable waste lands should be given for grow more food as was done during the War. (7) Another danger which we have been witnessing is that foodcrop fields are being converted into commercial crops because they give better returns. That should be prevented. (8) Mixed diet should be propagated everywhere and social organisations should be pressed into service for this purpose. (9) A blanket ban should be imposed on Co-operative credit societies storing foodgrains beyond certain limit (10) Scarcity conditions should be tackled on a War Footing. (11) Each one of our Cabinet and Deputy Ministers should be made responsible to one district to fulfill targets of food production as was done in the case of N.D.F. collections. Much imagination and drive is necessary. (12) Factories employing more than 100 persons should be made to supply food-grains at subsidised rate to their employees. (13) Intensive propaganda for popularising fish products, fruits, milk and vegetables should be carried out. And lastly though hon. Members may not agree, with me, I would suggest austerity measures. As a first step, we must ourselves miss a meal once a week. We must compel the upper middle class people whose income is more than Rs. 100 should forego their meals for a day or atleast one meal.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—What about the Food Minister and my friend Mr. Sharnappa ?

Sri M. V. KRISHNAPPA.—I may assure my friend Mr. Muckannappa that we eat less than him though we put on flesh.

Sri SANJEEVANATH AIKALA.—The per acre production now is 35 tons. To meet the increased demand we have now to raise it to 50 tons, which represents an increase of 33 per cent. A survey conducted by the Burmah Shell shows that the capacity of our soil is such as that production could be doubled. I wish this aspect of the problem should be tackled by the Government corrected and approved.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎಸ್. ಹುಲಕೋಟಿ (ಮುಂಡರಗಿ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಗ್ಗೆ ನಿರ್ಣಯ ಪೊಂದನ್ನು ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ದುರ್ಭಿಕ್ಷದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಪ್ರಸಂಗ ಬಂದುದರಿಂದ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು ಅವಶ್ಯವಾಯಿತು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ಮಿತ್ರರಾದ ಅನೇಕ

ಮೆಂಬರುಗಳು ಈಗಾಗಲೇ ಸಾಕಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈಗಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಕಷ್ಟದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ಇದು ನಮಗಿಂತಲೂ ಗೊತ್ತಿದ್ದ ಸಂಗತಿ, ಅದರಲ್ಲೂ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡತಕ್ಕ ರೈತರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಹಳ ಶಿಥಿಲವಾಗುತ್ತಿರುವುದು ಮತ್ತು ಕಠಿಣಕರವಾದುದೂ ಆಗಿದೆ. ಇದೇ ಪ್ರಕಾರ ಮುಂದೆಯೂ ಸಾಗುತ್ತ ಹೋದರೆ ರೈತರು ಬದುಕುವರೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂದು ನನಗನಿಸುತ್ತದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತೀವ್ರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ ಇನ್ನೂ ಹದಗೆಡುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದು ಮತ್ತೂ ವಿಕೋಪಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ.

ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪೂರ್ವ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಜೋಳ, ಹಾಗೂ ಗೋಧಿ ಬೆಳೆ ಯಾಗುವ ಎರಡು ನೂರು ಹಳ್ಳಿಗಳಿದ್ದವು. ಈಚೆಗೆ ಮಳೆಯ ಅಭಾವದಿಂದಾಗಿ ಆ ಬೆಳೆಯೂ ಹೋಗಿ ಈಗ ಪರದೇಶಗಳಿಂದ ಮತ್ತು ಹೊರ ಪ್ರಾಂತಗಳಿಂದ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ತರಿಸತಕ್ಕಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನಮಗೆ ಒದಗಿ ಬಂದಿದೆ. ಇದು ಒಂದು ದುರ್ದೈವದ ಸಂಗತಿ. ಇದರ ಕ್ಷೋಭೆಯಿಂದ ಪ್ರಕೃತಿಯು ವಿಕೋಪಕ್ಕೆ ಈ ಭಾಗವು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ತುತ್ತಾಗಬಹುದು ಎಂದು ನನಗನಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ತುರ್ತಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಲು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲ ಏರ್ಪಾಡು ಅವಶ್ಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಅದಷ್ಟು ಬೇಗ ಕಾರ್ಯ ರೂಪಕ್ಕೆ ತರಲಕ್ಕೆ ಅವಶ್ಯಕವಾದ ಎಲ್ಲ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನಾನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಪರದೇಶದಿಂದ ಗೋಧಿಯೇನೋ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಇದೇನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಅರ್ಬನ್ ಏರಿಯಾ ದಲ್ಲರುವವರೇ ಅವನ್ನು ಖರೀದಿ ಮಾಡಿ ಧಾರಣೆ ಹೆಚ್ಚು ಅದ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಅದನ್ನು ಮಾರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಿಂದಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ರಾಶಿ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ದವಸಗಳನ್ನು ನಾರ್ಕರು ತಿಂಗಳ ಕಾಲ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಹೆಚ್ಚು ಧಾರಣೆಯಿಂದ ಮಾರಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅದರಿಂದ ನಾನು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ನೂಡನೆ ಮಾಡುವುದು ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಡ್ಡಾನುಗ್ರಹವನ್ನು ಬ್ಯಾಂಕುಗಳವರು ಕೊಡುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕು. ಹಾಗಾದಲ್ಲಿ ಆ ದವಸಗಳ ಬೆರೆಯೂ ಕಡಿಮೆಯಾಗಲು ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರಕಾರದವರು ತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನಾನು ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಹಿಂದಿನ ಒಂದು ಕಾಲಕ್ಕೆ ಈ ಅಡ್ಡಾನುಗ್ರಹವನ್ನು ಬಿಂದೆ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಈಗ ಅದು ಮತ್ತೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ. ಈಗ ಶಕ್ಯವಿದ್ದರೆ ಇದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಎರಡನೆಯದಾಗಿ : ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಈ ಕಾಳು ಕಡ್ಡಿಗಳನ್ನು ತರಿಸತಕ್ಕ ಸ್ವಮೇಯವಿರಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈಗ ಅಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಾಗಿ ಅವುಗಳನ್ನು ತರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ 1954 ರಿಂದಲೂ ಒಂದೇ ಸಮನಾಗಿ ಬರಗಾಲ ಹತ್ತಿದ್ದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಹಫೆಗಳನ್ನು ಸರ್ವೆಪೆಂಡ್ ಮಾಡಲು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದರು. ಕೆಲವು ಕಡೆ ರಿಮಾಪನ್‌ಗಳನ್ನೂ ಸಹಾ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಇದನ್ನು ಈಗ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡದ ವಿನ್ಯಾ ಅಲ್ಲಿ ಜನ ಜೀವನ ಮಾಡುವುದು ಬಹಳ ಕಠಿಣವಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಜನರಿಗೆ ಜೋಳ, ಗೋಧಿ ಇವುಗಳನ್ನು ತರಬೇಕೆಂದರೆ ಅವು ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿಲ್ಲ. ಸಿಕ್ಕಿದರೂ ಕೊಳ್ಳಲು ಅವರಲ್ಲಿ ದುಡ್ಡು. ಹಿಂದೆ ಒಂದಾನೊಂದು ಕಾಲಕ್ಕೆ ಗೋಧಿಯು ಖ್ಯಾನ್ನನ್ನು ತರಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅದೂ ಸಹಿತ ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ನರಗುಂದ, ರೋಣ, ಗದಗ್ ಮತ್ತು ಬೆಟಗೇರಿ ಈ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಏನೇನೂ ಅನುಕೂಲತೆಗಳಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನೂ ಒದಗಿಸಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಮುಂಡಗಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಇರಿಗೇಷನ್‌ಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಸ್ಕೋಪಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ ಇದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಹಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಅವರು ಜೀವನ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಇಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಬಾವಿಗಳಿಗೆ ರಬ್ಬೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನೂ ಅವರಿಗೆ 2-3 ಕಂತುಗಳ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಬೇಗ ಸಿಗುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿನೂ ಬಾವಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಡಿಮ್ಯಾಂಡಿನಲ್ಲಿ 146 ಬಾವಿಗಳ ಅಪ್ಪಿಕೇಷನ್‌ಗಳು ಹಾಗೇ ಹೆಂಡಿಂಗ್ ಬಿದ್ದಿವೆ. ಹಣವಿಲ್ಲದೆ ಅವು ಮಂಜೂರಾಗದೆ ಹಾಗೆ ಬಿದ್ದಿವೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಬೇಗ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿ ಜನರಿಗೆ ಕೂಲಿಯ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ಕರ್ಯಾಣವನ್ನು ಒಟ್ಟು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ಇರಿಗೇಷನ್ ಕೆರೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಅವುಗಳಿಂದ 200-300 ಎಕರೆ ನೀರಾವರಿ ಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇವುಗಳ ಸರ್ವೆ, ಅಂದಾಜುಗಳೆಲ್ಲಾ ಪೂರೈಸಿದೆ. ಅವುಗಳಿಗೆ ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಮತ್ತು ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಟಿವ್ ಸ್ಯಾಂಕ್ಷನ್ ಕೊಟ್ಟರೆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬಹುದು. ಆ ಪ್ರೈವೆಟ್ ಚಾನೆಲ್ ಕೆರೆಯೆಂಬ ಒಂದು ಕೆರೆಯು ಅಂದಾಜು ಈಗ ಸರ್ಕಾರ ಮುಂದೆ ಬಂದಿದೆ. ಅದನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದರೆ ಜನರಿಗೆ ಕೂಲಿ ಕೆಲಸ ಸಿಗಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ.

and effective supervision. I want to suggest that as far as effective supervision is concerned, the Public Works Department must be cautioned. Whenever there is a major and a minor project, all concentration is there on the major project and the minor project is almost overlooked. There should be some sort of uniform distribution of energy and supervision by the P.W.D.

Finally, to speak about my own place, as far as North Kanara is concerned, we find poverty amidst plenty. Government have plenty but the people are poverty-stricken. Being at the tail end of Bombay State we were almost neglected. Thanks to the Government of Mysore, we are having certain developmental activities and we are getting them with a sort of vengeance. As far as North Kanara is concerned, I submit the following for the kind consideration of the Government.

5-00 P.M.

There are no major irrigation works nor for that matter minor irrigation. More veterinary dispensaries may be opened to cater to the cattle wealth population in the area. Let 500 tons of food stuffs be despatched to North Kanara. Let more fair price depots be opened. Electricity for irrigation must be given wherever asked for. In this connection, I would like to say that many of the agriculturists in Honnavar taluk have come forward with the suggestion that they do not want the assistance of the Government for the purchase of pumpsets, but that they will manage with the help of the co-operative society; they want electricity and if this is given to villagers in the rural areas in the taluk, I assure the Government that will not seek pump sets from the Government on hire-purchase system. Free supply of electricity to North Kanara side, stopping the recovery of takavi loans and also these surcharges—if this is done, Government will be able to bring under control the prices.

Sri ALLUM KARIBASAPPA (Kurugodu).—Mr. Speaker, Sir, I am glad that the Chief Ministers have assembled in Delhi a week back and decided to have strict measures to bring prices of foodgrains lower. We all know and even the Government is forcing to have more food production. In this connection I would like to mention one or two points for information and also immediate steps to be taken in this regard. For example tractors—I am extremely sorry to mention before the Hon'ble House that tractors are not sufficient and even this number is not in good order. Further, I am told that the department is charging Rs. 30 per acre. It is very high for an ordinary ryot to meet. I request the Government to lower the price at least for Rs. 15 per acre, and even that amount should be collected from the ryot in instalments. Then there is possibility of getting idle land into cultivation and to have more food production.

Another point is about the bulldozers. Even here there is shortage and there are a very little number of bulldozers in our State. For the

(SRI ALLUM KARIBASAPPA)

service of this, they are charging Rs. 20 per hour. This is rather very high. It should be reduced to Rs. 10 per hour.

Bellary district is always facing famine. I request the Government to have a permanent relief programme for all the famine stricken areas in our State. This year, throughout Bellary, Chitradurga and many other districts, we are facing severe famine and Government should take immediate measures to give relief and such help as possible to the poor ryots who are almost starving, and also the cattle which are starving. To relieve permanent famine areas the following steps have to be taken up by the Government as early as possible.

(1) Minor irrigation—for example Bellary taluk in particular is always a famine stricken area. I request that a special allotment should be made for the minor irrigation projects to be taken and see that famine is put down to some extent.

(2) Regarding pumpsets, I am extremely sorry to mention before the House that the Electrical Department in particular is not at all doing its duty. In this connection I remember I have represented before the Chief Minister already and I do not want to say anything of the behaviour of the electrical officer especially in our district. Those who have been sanctioned power have no pumpsets and those who have pumpsets have no electrical connection. The Electrical Department, in particular, should come to life and see that they serve the people. If power is given, I believe we can grow more. Lift irrigat on may be taken up here and there. About prices, every honourable member has talked about it and I do not want to say. I will conclude by speaking about one more point. Bellary district and Hospet, Bellary and Siriguppa taluks in particular, have no rains so far. I request the Government to be kind enough to see that the dry area under Tungabhadra low level canal may be allowed with water with immediate effect so that they may have some crop for their livelihood. With these words, I close.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಕೆ. ಕಂಬ್ಲಿ (ಕಂದೋಳ).—ನನ್ನಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ರಾಜ್ಯದ ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಈ ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಈಗ ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಒಂದೇ ಸಮನಾಗಿ ತಲೆದೋರುತ್ತಾ ಇದೆ. ಈಗ ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಇದು ನಮಗೆ ಅಗ್ಗಿ ಗಂಟು ಬೀಳುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಬಲ್ಲೆ. ಏತಕ್ಕೊಂದರೆ ಇದು ದೇವರ ಕೃಪೆಯೋ ಅಥವಾ ನಮ್ಮ ದುರದೈವವೋ ಹೇಳಲಕ್ಕಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂತೂ ನಾವು ಇದರೊಳಗೆ ಹೇಗೆ ಪಾರಾಗಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಒಂದು ವಿಚಾರ ಮಾಡುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 100ಕ್ಕೆ 75 ಜನ ವ್ಯವಸಾಯವನ್ನು ಮಾಡಿದರೂ ಸಹ ಅವರ ಹೊಟ್ಟೆಗೆ ಅನ್ನ ಸಾಲುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಜನ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉಂಟಾಗಿರತಕ್ಕ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಜನಗಳಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು; ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳ ಬೆರೆಗಳನ್ನು ಇಳಿಸಬೇಕು, ಹಣ ಸಹಾಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಈ ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಹೋಗಿರಾಡಿಸಬೇಕಾದರೆ ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ನಾನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ ಈಗ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಆಹಾರವನ್ನು ಬೆಳೆಯಬೇಕು ಎಂದು ಎಷ್ಟೋ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಪ್ರಚಾರಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೂ ಸಹ ಅದು ನಾವು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಏನೆಂದರೆ ಈ ಗೋಮೋರ

ಫುಡ್ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ರೈತರಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಸೌಕರ್ಯಗಳು ಒದಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ರೈತರನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಆಹಾರವನ್ನು ಬೆಳೆಯಿರಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅವರು ಹೇಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಆಹಾರವನ್ನು ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೆ? ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ರೈತ ಏನು ಮಾಡುತ್ತಾನೆ ಎಂದರೆ ಹೆಚ್ಚು ದುಡ್ಡು ಯಾವ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಬೆಳೆದರೆ ಬರುತ್ತದೆಯೋ ಅಂಥಾದ್ದನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾನೆ. ಈ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯವನ್ನು ಬೆಳೆದರೆ ಹೆಚ್ಚು ಲಾಭ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ರೈತ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ರೈತ ತನಗೆ ಹೆಚ್ಚು ರೊಕ್ಕ ಬರುವಂತಹ ಹತ್ತಿ ಹೊಗೆಸೊಪ್ಪು ಮುಂತಾದ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯುತ್ತಾನೆ. ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯವನ್ನು ಬೆಳೆಯುವ ಕಡೆ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನವನ್ನು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅದರ ದೆಕೆಯಿಂದ ರೈತ ಯಾವ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯವನ್ನು ಬೆಳೆಯುತ್ತಾನೆಯೋ ಆ ಭೂಮಿಗೆ ಭೂ ಕಂದಾಯ ವನ್ನು ಸೂಟು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯ ಎಂದರೆ ಬತ್ತ, ಜೋಳ ಗೋಡೆ, ರಾಗಿ ಮತ್ತು ನವಣಿ ಇಂತಹ ಮುಖ್ಯವಾದ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯವನ್ನು ಬೆಳೆಯತಕ್ಕ ಭೂಮಿಗೆ ತಕ್ಕಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಂದಾಯವನ್ನು ಸೂಟು ಬಡಬೇಕು. ಮತ್ತು ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯವನ್ನು ಬೆಳೆಯತಕ್ಕ ರೈತನಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಬೀಜ, ಒಳ್ಳೆಯ ಗೊಬ್ಬರ, ಇತ್ಯಾದಿ ವ್ಯವಸಾಯದ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಫ್ರೀಯಾಗಿ ಒದಗಿಸಬೇಕು. ಆ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ರೈತ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯವನ್ನು ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಗ್ಲೋಬೋರ್‌ಫುಡ್ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದಿರತಕ್ಕ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳ ಮತ್ತೆ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಹೆಚ್ಚು ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಆಹಾರೋತ್ಪಾದನೆ ಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ನೋಡಿದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೆಚ್ಚು ಗಮನವನ್ನು ಕೊಡದೆ ಹೆಚ್ಚು ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯವನ್ನು ಬೆಳೆಯತಕ್ಕ ಕ್ಷೇತ್ರ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ನನ್ನ ಮತ. ರೈತರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಬೆಳೆ ತೆಗೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಶಕ್ಯವಿದ್ದಷ್ಟು ಸರ್ಕಾರದವರು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪೈಕಿ ಅರ್ಧಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಬರಗಾಲವಿದೆ. ಅದರ ಪೈಕಿ ಕುಂದಗೋಳ ತಾಲ್ಲೂಕೂ ಒಂದು. ಎಲ್ಲ ಕಡೆಗೂ ಬರಗಾಲ ಮಾತ್ರ ಎಂದರೆ ಆಹಾರಾಭಾವ ಇದ್ದರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಎರಡು ರೀತಿಯಿಂದ ಇದೆ. ಆಹಾರದ ಕೊರತೆಯು ಜೊತೆಗೆ ನೀರಿಗೂ ತೊಂದರೆ ಇದೆ. ಏಳು ಮೈಲಿ ದೂರ ಹೋಗಿ ನೀರು ತರಬೇಕಾದ ಸ್ಥಳಗಳೂ ಇವೆ. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ 21 ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಇಲ್ಲ. ಜಮಖಂಡಿ ಸ್ಟೇಷನ್ನಲ್ಲಿದ್ದಾಗಲೂ ನೀರಿನ ಸೌಕರ್ಯ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಬೊಂಬಾಯಿನಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾಗಲೂ ಏನೂ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಕಾರ್ಯದ ಫಲವಾಗಿ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಬರ ತಪ್ಪಿದೆ. ಈಗ ಕುಂದಗೋಳ ನೀರಿನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸಮೃದ್ಧಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಬರ ಜಾಸ್ತಿ ಇದೆ. ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ನೀರನ್ನು ಪೂರೈಸುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು. ಬೋರೆವೆರ್‌ಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದರೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ನೀರಿನ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಕೊಡಬಹುದು. ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ದುಡ್ಡು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದರೆ ನಾವು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ರಸ್ತೆ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹೇಗೆ 80 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟೋ ಹಾಗೆಯೇ ನೀರಿನ ಸೌಕರ್ಯಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧರಾಗಿದ್ದೇವೆ. ಆ ಪ್ರಕಾರ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು.

ಅಗ್ಗದ ದರದಲ್ಲಿ ಧಾನ್ಯವನ್ನು ಜನರಿಗೆ ಪೂರೈಕೆ ಮಾಡಲು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಏನು ಧಾನ್ಯವಿದೆಯೋ ಅದು ಹೊರಗೆ ಹೋಗದ ಹಾಗೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟು ಕಾಯ್ದು ಬಂದಂಥ ಧಾನ್ಯವನ್ನು ಪೋಲಾಗದಂತೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಹಂಚಬೇಕು. ಆ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಸೊಸೈಟಿಗೆ ಕೊಡಿರಿ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಜನರಿಗೆ ಕೊಡಿರಿ. ಈಗ ಇರುವ ಅಭಾವದಿಂದ ಪಾರಾಗಬೇಕಾದರೆ ಜನರಿಗೆ ಏನಾದರೂ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಕೊಡಲು ಪುರು ಮಾಡಿದರೆ ಸರಿಯಾಗು ತ್ತದೆ. ಆ ರೀತಿಯ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಪುರು ಮಾಡಬೇಕೆಂದೂ, ಬರಗಾಲ ಪರಿಹಾರ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದೂ ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ (ಕಂದಾಯ ಶಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮೂರು ದಿವಸಗಳಿಂದ ಸುಮಾರು 55 ಜನ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರುವ ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ವಿಷಯವಾಗಿ ಅನೇಕ ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗಿಲ್ಲ ಧನ್ಯವಾದಗಳು ಮತ್ತು ಅವರಿಗೆ ಇಷ್ಟು ಭರವಸೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿದ 55 ಜನ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿ, ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕದೇ ಇರುವ ಸದಸ್ಯರ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನು ಮರೆಯುತ್ತೇವೆಂದು ಯಾರೂ ಭಾವಿಸಬಾರದು. ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿದ ಸದಸ್ಯರ ಭಾಷಣದಿಂದ ಯಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಎರಡು

(ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ)

ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನೂ ಕರೆಸಿ ಎರಡು ದಿವಸ ಅವರ ಕೂಡ ಚರ್ಚಿಸಿ ಅವರಿಂದ ದೇಶದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಅದರ ಪರಿಹಾರಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂಬುದು ದಿವ್ಯಿಕ್ಯ ಮುಟ್ಟದಲ್ಲ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಆಯಾಯ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಹೋದಾಗ್ಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಸಲಹೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಜನತೆಯ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಾಗಿರುವ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಸಲಹೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ತಾಲ್ಲೂಕು ಅಥವಾ ಹೋಬಳಿ ಹೆಸರು ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅದಕ್ಕೆ ಪರಿಹಾರ ಒದಗಿಸಲು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಯಾರೂ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಾರದು. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಭಾಗಕ್ಕೂ ಪರಿಹಾರ ಒದಗಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಎಲ್ಲ ಸಲಹೆಗಳನ್ನೂ ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ನಾನು ಮಾತನಾಡಿದ ನಂತರ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಾತನಾಡುವವರು ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಈ ವಿಷಯ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶಿವಪ್ಪನವರು ಈ ಚರ್ಚೆ ಪ್ರಾರಂಭಮಾಡುತ್ತಾ ಅವರು ಪ್ರತಿಸಲ ಹೇಳುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿದರು. ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು “ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸರಿಯಾದ ಫೋರಂ” ಇಲ್ಲ, ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ, ಶರಾವತಿ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತಿದೆ, ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದು 17 ವರ್ಷ ರಾಜ್ಯಭಾರ ಮಾಡಿದರೂ ಕೂಡ ಏನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ? ಆಹಾರ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬೆಳೆಸಿದ್ದೀರಾ? ಜನರಿಗೆ ಏನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿ ಇರಲು ಅರ್ಹತೆ ಇಲ್ಲ” ಎಂದು ಮುಂತಾಗಿ ಅನೇಕ ಸಲ ಹೇಳಿದ್ದನ್ನೇ ಪುನಃ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ಅವರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಟ್ಟು ಹೋಗೋಣ ಅಂದರೆ ಅವರ ಪಕ್ಷ ದಿನದಿನಕ್ಕೆ ದೊಡ್ಡದಾಗುವುದರ ಬದಲು ಚಿಕ್ಕದಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಯಾರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಟ್ಟು ಹೋಗಬೇಕಾಗುವುದೋ ಅನುಮಾನ ಇದೆ. ಕಳೆದ 17 ವರ್ಷ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರಕಾರ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿದ್ದು ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಏನೇನು ಮಾಡಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾಡಿದೆ. ಮೊಟ್ಟಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಆಹಾರ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರಕಾರವು ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಸತತ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾ ಬಂದಿದೆ. ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರು ಆಹಾರಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯತೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಬಡವನಿಗೆ ದೇವರು ಆಹಾರದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಾನೆ ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮಹಾ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಾದ ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರು ಇಂಥ ಮಹತ್ವದ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಾಗರಿಕತೆಗೂ ಅನಾಗರಿಕತೆಗೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಏನು ಅಂದರೆ ಊಟ. ನಾಲ್ಕು ಊಟ ಸಿಕ್ಕದೇ ಇದ್ದರೆ ಮನುಷ್ಯನು ಸುಳ್ಳು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ನಾಲ್ಕು ಊಟ ಇಲ್ಲವೆಂದರೆ ಎರಡು ದಿನ ಉಪವಾಸ ಮಾಡಿದವನು ಸುಳ್ಳು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಎಂಟು ಊಟ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ಅಂದರೆ ನಾಲ್ಕು ದಿವಸ ಉಪವಾಸ ಮಾಡಿದವನು ಸುಳ್ಳು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಎಂಟು ಊಟ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ಅಂದರೆ ನಾಲ್ಕು ದಿವಸ ಉಪವಾಸ ಮಾಡಿದವನು ಕಳ್ಳತನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಹನ್ನೆರಡು ಊಟ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅಂದರೆ, ಆರು ದಿವಸ ಉಪವಾಸವಿದ್ದವನು ದರೋಡೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಶುರು ಮಾಡುತ್ತಾನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಊಟವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಾಗರಿಕನಾದವನು ಅನಾಗರಿಕನಾಗುತ್ತಾನೆ. ನಾಗರಿಕ ಮತ್ತು ಅನಾಗರಿಕ ಇದ್ದಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸವೇನೆಂದರೆ, 12 ಊಟ ಮಾತ್ರ. ಇಂದುದೇಶದಲ್ಲಿ ಏನೇನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆಯೋ ಅದನ್ನು ನಮ್ಮ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಮಹಾ ನಾಯಕರು ಭಾರೀ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನವರಾದ ನಾವು ಏನೇನೂ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಶ್ರೀ ಶಿವಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದರು. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಐತಕ ಅವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಅಮೇರಿಕಾದ ದೇಶ ಹೆಚ್ಚು ಧಾನ್ಯ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ, ಅಮೇರಿಕಾ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದೆ, ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದೆ, ಎಫ್. ಎ. ಒ ನಲ್ಲಿ ಹಾಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಕೆಲವು ವಿಷಯ ಹೇಳಿದರು. ಅಂತರ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮತ್ತು ದೊಡ್ಡ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ವಿಷಯ ಮಾತನಾಡಬೇಕಾದರೆ, ಅಮೇರಿಕಾ ಎಫ್. ಎ. ಒ. ವಿಷಯ ಮಾತನಾಡಬೇಕಾದರೆ, ಆ ದೇಶದ ವಿಷಯ ಸರಿಯಾಗಿ ತಿಳಿದು ಕೊಂಡಿರಬೇಕು. ನುಮ್ಮನೇ ಹೇಳಿಕೊಂಡರೆ ಅದು ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲ. ನಾನು ಪ್ರಪಂಚವನ್ನು ಸಾರ್ವತ್ರಿಕವಾಗಿ ಸಲ ಸುತ್ತಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ಅಂತರ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಿಷಯ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಅದನ್ನು ತಮಗೆ ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದ ಹಾಗೆ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ದೊಡ್ಡ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಿವೆ. ಮೊದಲನೆಯದು ಚೈನಾ ದೇಶ. ಇಂಡಿಯಾಕ್ಕಿಂತ ಇದು ದೊಡ್ಡದು. ಚೀನಾ ದೇಶದ ಜನಸಂಖ್ಯೆ 60 ಕೋಟಿ ಇದೆ. ಎರಡನೆಯದು ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶ, 46 ಕೋಟಿ ಜನ ಸಂಖ್ಯೆ ಇದೆ. ಮೂರನೆಯದು ರಷ್ಯಾ ದೇಶ. ನಾಲ್ಕನೆಯದು ಅಮೇರಿಕಾ ದೇಶ. ಇವುಗಳ ಜನ ಸಂಖ್ಯೆ 18 ರಿಂದ 20 ಕೋಟಿವರೆಗೆ ಇದೆ. ದೊಡ್ಡ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಜನ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಚೈನಾ ದೊಡ್ಡದಾಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಆಹಾರದ ವಿಷಯ ಚೈನಾಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯ. ಜನ ಸಂಖ್ಯೆ

ಜಾಸ್ತಿ ಇದ್ದಷ್ಟೂ ಆಹಾರ ಹೆಚ್ಚು ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಾಲ್ಕು ಮಹಾ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಚೈನಾ ದೇಶಕ್ಕೆ ನಮಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ನಾಗುವಳಿ ಭೂಮಿ ಇದೆ. ಅದಕ್ಕೆ 60 ಕೋಟಿ ಜನಸಂಖ್ಯೆಗೆ 30 ಕೋಟಿ ಎಕರೆ ಭೂಮಿ ಇದೆ. ಈ ನಾಲ್ಕು ರಾಷ್ಟ್ರಗಳನ್ನು ನಾನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬಂದು ಅಗ್ನಿಕಲ್ಪರಂ ಎಕಾನಮೀ ಸ್ಟಡೀ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಇದನ್ನು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇಂಡಿಯಾದಲ್ಲಿ 46 ಕೋಟಿ ಜನಸಂಖ್ಯೆಗೆ 36 ಕೋಟಿ ಎಕರೆ ಭೂಮಿ ಉಳುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಮುಕ್ಕಾಲು ಎಕರೆ ಭೂಮಿ ಇದೆ. ಅಮೇರಿಕಾದಲ್ಲಿ ಪರ್ ಕ್ಯಾಪಿಟಾ 6 ಎಕರೆ ಭೂಮಿ ಇದೆ. ರಷ್ಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಹ ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಉತ್ತಿ ಬತ್ತಿ ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಐದೂವರೆ ಎಕರೆಯಿಂದ ಅರು ಎಕರೆ ಭೂಮಿ ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಉಳಿದ ದೇಶಕ್ಕಿಂತ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಪ್ರಮಾಣ ಕಡಮೆ ಇದ್ದು ಭೂಮಿ ಜಾಸ್ತಿ ಇದೆ. ಶೇಕಡ 80 ರಷ್ಟು ಇರಿಗೇಟೆಡ್ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಇದೆ. ಚೈನಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನದಿ ವ್ಯಾಲಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಲ್ಟಿವೇಶನ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಗುದ್ದ ಪ್ರದೇಶ ಸಹ ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿ ನೂರಕ್ಕೆ ತೊಂಭತ್ತು ಭಾಗ ಅಕ್ಕಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೆ. ಶೇಕಡ 90 ರಷ್ಟು ಇರಿಗೇಶನ್ ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ನಾಲ್ಕು ಸಲ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೆ. ಚೈನಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಭೂಮಿ ಕಡಿಮೆಯಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಜಾಸ್ತಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೆ. ನಮ್ಮ ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಂದು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕೋಟಿ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇರಿಗೇಟೆಡ್ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಇರುವುದು ಕೇವಲ 22 ಪರ್ಸೆಂಟು.

China has less land than India, but they have more irrigation. Irrigation is more important. Russia is also importing foodgrains, so also is China. ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆಯೋ ಅಷ್ಟನ್ನು ನಾವು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

Russia is importing 300 to 400 crores worth of foodgrains from America. From the last six-seven years, China is importing all the available surplus food from all over the world. India, the third country, with a huge population, with less irrigation and more of land, depending upon the vagaries of monsoon, my India, is doing well, and India is exporting. We have got to earn foreign exchange for building up our country, to get machinery and other things. We have exported nearly 750 crores of agricultural produce to earn the foreign exchange necessary to build up our country. We have exported 140 crores of jute alone. Jute is grown where rice can be grown. If you stop export of jute, India might be self-sufficient in rice, because 140 crores of jute is grown in areas where rice could have been grown. We export 80 crores worth of oil seeds, where jawar could have been grown. We are exporting vegetables, fish and cashewnuts. Even onions we are exporting. ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇಂದು ಸಕ್ಕರೆ ಶಾರ್ಟೇಜ್ ಇದೆ, ಬೇರೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಅದರೂ ಕೂಡ ದೇಶದ ಹಿತ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಎಕ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ ಮುಂದಿನ ಜನಾಂಗದ ಸಲುವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳು ಮೊಮ್ಮಕ್ಕಳ ಸಲುವಾಗಿ ಇಂದು ನಾವು ಹೆಸ್ಟೆಪ್ರೆಸಿನ್ ಕೂಡ ಬೇಕಾಗಿದೆ. We have exported 40 crores worth of sugar. Why can't you bring down is the question asked. We can bring down the prices, provided we stop exports. For an under-developed country like India, we have to tighten our belts, pay any price internally and try to build industry so that the future generations may have plenty. This is just replying to our Opposition who said yesterday that Congress has done nothing in these seventeen years.

We have beautiful soil ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ 2 ಕೋಟಿ 75 ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ ಸರ್ಪಸ್ ಭೂಮಿ ಇದೆ. ನಮ್ಮ ರೈತರು ಧೃಢಕಾಯರಾಗಿದ್ದು ಮೀಸೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡ ಗಂಡಸರು ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ವಿಜಾಪೂರ, ಗುಂಬುರ್ಗಾ ಪ್ರದೇಶದ ಕಡೆಗೆ ಹೋಗಿ ನಮ್ಮ ರೈತರನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಧೃಢಕಾಯರಾಗಿ ಮೀಸೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ತಲೆಗೆ ರುಮಾಲು ನುತಿಸಿ ಕಡ್ಡೆ ಪಂಚೆ ಉಟ್ಟು ಕೊಂಡು ಬರುವ ನಮ್ಮ ರೈತರನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಸಂತೋಷವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆ ಎರೆ ಭೂಮಿ

(ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ)

ಇದೆ. ನದಿಯಲ್ಲಿ ನೀರು ಹರಿಯುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಇರಿಗೇಷನ್ ಇಲ್ಲ. ಶೇಕಡೆ 7 ರಷ್ಟು ಇರಿಗೇಷನ್ ಭೂಮಿ ಇದೆ. ಎಲ್ಲ ಭೂಮಿ ನೀರಾವರಿಯಾದರೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಅವಕಾಶವಿದೆ. Don't think for a moment that Mysore is lagging behind in food production. We may require to import 20,000 tons of rice every year. That is very very meagre compared to the influx of people from the surrounding areas.

ಒಂದು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಎರಡು ಲಕ್ಷ ಜನ ನಮ್ಮ ಸುತ್ತು ಮುತ್ತಿನ ರಾಜ್ಯಗಳಿಂದ ತಮಿಳು ನಾಡಿನಿಂದ, ಕೇರಳದಿಂದ ಅಂಧ್ರದಿಂದ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೆಚ್ಚು ಜನ ಬರುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಅಕ್ಕಿ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದರೂ ಕೂಡ we are in a happy position ನಾವು ಯಾರಿಗೂ ತಲೆ ಬಾಗಿ ಸಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. 15-20 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಬೆಲೆ ಬಾಳುವ ಒಳ್ಳೆಯ ರೇಷ್ಮೆ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. Mysore is in a very very happy position. If we are not growing food, we are growing beautiful silk—15 to 20 crores worth of silk. Eighty percent of the Indian silk is grown in Mysore. Fifty per cent of spices are grown here.

ನಾವು ಆಹಾರ ಬೆಳೆಯುವುದರಲ್ಲಿ ಹತ್ತು ಸಾವಿರ ಟನ್ ಕಡಿಮೆ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಹೊರಗಡೆಯಿಂದ ಬರುವ ಜನ ನಿಂತರೆ ಅವರನ್ನು ನಾವು ಸರಿಪಡಿಸಬಹುದು. ಶ್ರೇಷ್ಠ ಹತ್ತಿ, ಶೇಂಗಾ, ನಿರಂಜನ, ಕಾಫಿ, ಆಡಿಕೆ, ಬೆಳೆದು ಬೇರೆ ದೇಶಕ್ಕೆ ಕಳಿಸಿ ಹಣ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇದರಿಂದ ಫಾರೇನ್ ಎನ್ವಿಜೇಂಟ್ ದೊರೆಯುತ್ತಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಭಯಪಡುವ ಕಾರಣವಿಲ್ಲ. ಕೇವಲ ನಿರಂಜನಕ್ಕಿಂತ ಎರಡು ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಮಲೆಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ನಿರಂಜನ ಪೂಡಕ್ಕನ್ ನಿಲ್ಲಿಸಿದರೆ ಈ ಎರಡು ಲಕ್ಷ ಒಳ್ಳೆ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯ ಬೆಳೆಯಬಹುದು. ಇದರಿಂದ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ Self Sufficient ಆಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ನಿರಂಜನ ಬೆಳೆ ಕಡೆ ಬೆಳೆಯಬಹುದೇ ?

Silk cannot be grown everywhere in India. The soil, climate and the culture of Mysore can alone grow the sericulture industry. If we stop growing silk, we can utilise that land for growing rice. Let not Hon'ble Mr. Sivappa think that Mysore is lagging behind. If it is not growing rice, it is growing coffee. What have you done for irrigation that was the question asked. Mysore has big projects.

ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇರಿಗೇಷನ್ ನಮ್ಮ ರೈತರು ಧೃಢ ಕಾಯಿರಾಗಿ ದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದಂಥ ಎರೆ ಭೂಮಿ ಇದೆ. ತುಂಬ ಹರಿಯುವ ನದಿಗಳಿವೆ. ನಮ್ಮ ರೈತರಿಗೆ ನಾವು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ನೀರು ಒದಗಿಸಿದ್ದೇ ಆದರೆ, ಹೆಚ್ಚು ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಕಾರಣಾಂತರದಿಂದ ಕನ್ನಡ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇರಿಗೇಷನ್ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬೆಳೆದು ಬಂದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಕನ್ನಡ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದ್ದ ಹಾಗೆ ನಮ್ಮ ಮೂರನೆ ಪ್ಲಾನಿನ ಟೀಕೆ 250 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಆ 250 ಕೋಟಿಯಲ್ಲಿ 80 ಕೋಟಿ ಶರಾವತಿ ಒಂದು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಅದು ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿಯೇ ದೊಡ್ಡದಾದಂಥ ಹೈಡ್ರೋ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಅದಕ್ಕೆ 70-80 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಹೋಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಈ 250 ಕೋಟಿಯಲ್ಲಿ 80 ಕೋಟಿ ಒಂದು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಹೋಗುವಾಗ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಮಾಡುವ ಅವಕಾಶ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ಬಹುಶಃ ಮುಂದಿನ ಪ್ಲಾನಿನಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ದೊಡ್ಡದಾದ ಟಾರ್ಜೆಟ್ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು, ನಾವು ಕೃಷ್ಣಾ ಗೋದಾವರಿ ನೀರಿಗಾಗಿ ಏನು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಭಾರಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದ್ದು ಈ 280 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಯ ಭಾರಿ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳ, 15 ವರ್ಷದ ಒಂದು ಫೇಸ್ಡ್ ಪ್ರೋಗ್ರಾಂ ಗವರ್ನಮೆಂಟ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಅದೇ ರೀತಿ 40 ಕೋಟಿ ಮೈಸೂರ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಇಂಟಿಗ್ರೇಟೆಡ್ ಪ್ಲಾನಿನಲ್ಲಿಯೂ, ನಾಲ್ಕನೆ ಪ್ಲಾನಿನಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಯಾವಾಗ ನೀರು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆಗ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆ ಜಾಸ್ತಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಅದುವರೆಗೆ ಕಾಯುವುದಕ್ಕೆ ಅನೇಕರಿಗೆ ತಾಳ್ಮೆ ಇಲ್ಲ. ನಮ್ಮನೆ ಟೀಕೆ ಮಾಡಿದರೆ ನಾವು ಏನು ಮಾಡಬಹುದು ? ಈ ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಕೊರತೆ 50-60 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಇದೆ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ

ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಶೇಖರ ಮಾಡಿ, ಅದನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಲು 60 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿನ ಒಂದು ಇಂಟಿಗ್ರೇಟೆಡ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ; ಆ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಮೈಸೂರ್ ಇರಿಗೇಷನ್, ಸಾಯಿಲ್ ಕನ್ ಸರ್ವೇಶನ್, ಅಫಾರೆಸ್ಟೇಶನ್, ಕಾಂಟೂರ್ ಬಂಡಿಗ್, ಅನಿಮಲ್ ಹಸ್‌ಬೆಂಡರಿ, ಕಾಟೀಜ್ ಇಂಡ ಸ್ಟ್ರೀಸ್ ಎಲ್ಲಾ ಸೇರಿಕೊಂಡಿವೆ. ಆ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಅದರ ಮೇಲೆ ಈ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದವರು ನಮಗೆ 6-7 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಅಡೀಶನ್ ಫೈನಾನ್ಸಿಯಲ್ ಅಸಿಸ್ಟೆನ್ಸ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ದೆಹಲಿಗೆ ಹೋದಾಗ ರೆಲ್ಲಾ, ಅಹಾರ ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಇರಿಗೇಶನ್ ವೆಲ್ಯುಗಳು, ಪಂಪು ಸೆಟ್ಟುಗಳು ಸಪ್ಲೈ, ಕಾಂಟೂರ್ ಬಂಡಿಗ್, ಅಫಾರೆಸ್ಟೇಶನ್ ಇವೆಲ್ಲಾ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯ, ಆದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮ 40 ಕೋಟಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಏನಿದೆ. ಅದನ್ನು ಬೇಗ ಸ್ಯಾಕ್ಷನ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಕಮಿಷನ್‌ನ್ನು ಪ್ರೆಸ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ಈ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದಲೇ ಕೇಂದ್ರ ನಮಗೆ 6-7 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಯ ಅಡೀಷನ್ ಫಂಡ್ಸ್ ಎರಡು ವರ್ಷದಿಂದಲೂ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು. ಕಳೆದ ತಿಂಗಳು 3½ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಅದೇ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಬರ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಬಂದಿದೆ; ಅದನ್ನು ಬರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಏನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ, ಏನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಕೆಲವರು ಪದೇ ಪದೇ ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಕಾರ್ಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಸರ್ಕಾರ, 40 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿ ಕಳುಹಿಸಿರುವುದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿಯೇ ನಾವು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಇಷ್ಟು ವಿಶೇಷ ಸಹಾಯ ಪಡೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ. ಈ 40 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಬಗ್ಗೆ ಬಂದ ಹಣವನ್ನು ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇರುವ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಬರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ದುದ್ದೇವ ವಶಾತ್ಮೀ, ದೈವ ವಶಾತ್ಮೀ, ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಬಳೆ ಹೋದುದರಿಂದ, ತಕ್ಷಣ ಹಣ ಬಂದಿದೆ. ಕಳೆದ ತಿಂಗಳು 3 ಕೋಟಿ 60 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಯನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದವರು ಗ್ಲೋ ಪೋರ್ ಫಂಡ್‌ಗೋಸ್ಕರ ಕಳುಹಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ನಾವು ರಿಲೀಸ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಯಾವ ಯಾವ ಏಜೆನ್ಸಿಗೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಅಂಶ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಾವು ಈ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಕಳುಹಿಸದೆ ಇದ್ದರೆ, ಈ ಅಡೀಷನ್ ಫಂಡ್ಸ್ ಬರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಈ 3½ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಸಹಾಯ ಒಳ್ಳೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ, ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿದೆ; ಈ ಹಣ ಸಕಾಲದಲ್ಲೊಂದಿಗಿದ ಸಹಾಯ. ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇರುವ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿ ಬಾವಿಗಳಿಗೋಸ್ಕರ ಈ ಹಣದಿಂದ, ಒಂದು ಕೋಟಿ 8 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸುತ್ತೇವೆ. We have nearly 17 thousand irrigation wells which are not completed ಈ ಕನ್ನಡ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ 36 ಸಾವಿರ ಬಾವಿಗಳ ಕೆಲಸವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ನಮೂರು ಅರ್ಧ ಬಾವಿಗಳು ಕಂಪ್ಲೀಟ್ ಆಗಿಲ್ಲ. ಆ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ಕಂಪ್ಲೀಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ 1 ಕೋಟಿ 8 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ತಕ್ಷಣ ಸ್ಯಾಕ್ಷನ್ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಈ ಹಣವನ್ನು ಡಿವಿಜನ್‌ಮೆನ್ಸ್ ಹಂಚುತ್ತೇವೆ. ಈ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ಬೇಗ ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಆದೇಶ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ದೆಹಲಿಗೆ ಹೋದಾಗ ಗವರ್ನಮೆಂಟ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯದವರು ಕರೆದಿದ್ದ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ Mysore is doing very well in minor irrigation but it has to complete and then start new works ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಜಾಸ್ತಿ ಕೆಲಸ ಶುರುಮಾಡಿದರೆ, ಸ್ವಲ್ಪ ಜಾಸ್ತಿ ಹಣ ಕೊಡಿ ಅಂತ ಕೇಳಬಹುದು, ಅವರೂ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ನೀರಾವರಿ ಬಾವಿಗಳದ್ದು ಮೊದ್ಲೆ ನಮಸ್ಕೆ. 36 ಸಾವಿರ ಬಾವಿಗಳ ಕೆಲಸವನ್ನು ಶುರು ಮಾಡಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ, ಅರ್ಧಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಇನ್ ಕಂಪ್ಲೀಟ್ ಆಗಿ ಇರುತ್ತವೆ. ಈ 1 ಕೋಟಿ 8 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಜಿಲ್ಲಾ ಆಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೂ ಕಳುಹಿಸಿ, ಆ ಹಣದಲ್ಲಿ 17 ಸಾವಿರ incomplete wells ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಿ, ಆ ಮೇಲೆ ಮಿಕ್ಕ ಹಣದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಹೊಸ ಬಾವಿಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ ಕೆಲಸವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದು ಆದೇಶ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ.

ಆದೇ ಹಣದಲ್ಲಿ ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಪ್ರೋಗ್ರಾಮಿಗೋಸ್ಕರ 2½ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಯನ್ನು ಏನು ಯೋಜಿಸುತ್ತೇವೆ. ಆ ಹಣವನ್ನು ಫರ್ಲಿಸ್‌ನನ್ನು, ಇನ್‌ಸೆಕ್ಟ್ ಸೈಡ್ಲಿಗೂ ಹಾಕುತ್ತೇವೆ.

ಇರಿಗೇಶನ್ ಪಂಪು ಸೆಟ್ಟುಗಳಿಗಾಗಿ 40 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತೇವೆ. ಬಾವಿಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಪಂಪು ಸೆಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಅನೇಕರು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಿಂದ ಅಪವಾದ ಬಂದಿದೆ.

ಈ ಎಲ್ಲಾ ಏಜೆನ್ಸಿಗಳಿಗೆ year beginning ನಲ್ಲಿ 1 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಹಣ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. This is in addition to what we have already given.

ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಇರಿಗೇಷನ್ ಪಂಪು ಸೆಟ್ಸ್ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲಿ ಎಂದು ಅಪಾದನೆ ಮಾಡಿದರು. 40 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಇರಿಗೇಷನ್ ಪಂಪು ಸೆಟ್ಸ್‌ಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಅವರು ಬಹಳ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಅದನ್ನು

(ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ)

ಅಲ್ಪ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ಇಲ್ಲರಾದ ಲಾರ್ ಬಾಗಿನ್ನಲ್ಲಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದರಂತೆ. ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇವನ್ನು ಯಾರೂ ಕೇಳುವವರೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಕಪಿಲೇ ಹೊಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಜನ ಇದ್ದರು, ಇದು ಬಂದು ಆ ಜನರು ಹಾಳಾಗಿ ಹೋದರು ಎಂದು ಬಯ್ಯುತ್ತಾ ಇದ್ದುದ್ದನ್ನು ನಾನು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಆಗ ಅಗ್ಗದಲ್ಲಿ ರೇಬರ್ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಾ ಇತ್ತು, ಅದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಕೇಳುವವರೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಅಂಥಾದ್ದರಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಪಂಪ್‌ಸೆಟ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟು ಈ 40 ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಗೆನಾವಿರ ಪಂಪ್‌ಸೆಟ್‌ಗಳನ್ನು ಅವರು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಷ್ಟೇ ವಿನಹ ನಾರಾಯಣ ಗೌಡರು ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರು ಅವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಡಿ. ಗೌರಿಬಿದನೂರಿನಲ್ಲಿ 1200 ಪಂಪ್‌ಸೆಟ್ ಇವೆ. ಚಿಕ್ಕಬಳ್ಳಾಪುರ ಒಂದರಲ್ಲೇ 1400 ಇವೆ. ಈ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಜನ ತಿನ್ನುವ ತರಕಾರಿಯನ್ನು ಆ ಪಂಪ್‌ಸೆಟ್‌ಗಳಿಂದಲೇ ಬೆಳೆಯುವುದು. ಅಲೂಗಡ್ಡೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೆ, ಕೋಸುಗಡ್ಡೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೆ. ವಿಶಿಷ್ಟ ತರಕಾರಿಯನ್ನೂ ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯವರು ಬೆಳೆದು ಅದನ್ನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ಪಂಪ್‌ಸೆಟ್‌ಗಳ ಜೊತೆಗೆ 8 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಬೋರ್‌ವೆಲ್ ಗೆ ಬೇಕಾದ ಮೆಷಿನ್‌ಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ನಿನ್ನೆ ಮೊನ್ನೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಬಾವಿ ತೆಗೆದು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಬಂಡೆ ಸಿಕ್ಕಿದೆ, 3 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಸಾಲ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ತಾನೂ ಇನ್ನಷ್ಟು ಸಾಲ ಮಾಡಿ ತೆಗೆದಿರುವ ಬಾವಿಯಿಂದ ಬಂಡೆ ಬಂದಿರುವ ನಿರರ್ಥಕ ಇದೆ. ಅದನ್ನು ಬೋರ್ ಮಾಡಿದರೆ ನೀರು ಬರುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಮೆಷಿನ್ ಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ ಎಂದು. ಅದ್ದರಿಂದ 8 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿನ ಬೋರಿಂಗ್ ಮೆಷಿನ್‌ನ್ನು ತರಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಒಂದೊಂದು ಮೆಷಿನ್ 12-14 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಆಗುತ್ತದೆ, ಅವುಗಳನ್ನು ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್‌ಗಳಿಗೆ, ಸೊಸೈಟಿಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಆ ಮೂಲಕ ಅವುಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಕ್ಕೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಇದ್ದೇವೆ. ಮೈಸೂರಿನ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ಗೆ 90 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ತಕಾವಿ ಲೋನು ಮತ್ತು ರೈಯಂಡ್ ಇಂಪ್ರೂವ್‌ಮೆಂಟ್ ಲೋನುಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಎಲ್ಲಾ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೂ ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಅದನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡುತ್ತೇವೆ. 1964ರ ಫೆಬ್ರವರಿಗೆ ಅಂತ ಹೇಳಿ 36 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಪ್ರೈವೇಟ್ ಮಾಡಿದ್ದೆವು ಇನ್ನೂ 15 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬೇಕೆಂದು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹೇಳಿದಾರೆ, ಅದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಮತ್ತು ಹಣಕಾಸಿನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟೂ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಇನ್ನು ಆಹಾರದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಿ ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಾವು ಈಗಾಗಲೇ ಹೇಳಿರುವ ಹಾಗೆ ಸುಮಾರು 3 ಲಕ್ಷ ಪಲ್ಲ ಆಹಾರ ಬರುತ್ತದೆ, ಮದರಾಸ್‌ನಿಂದ ರೋಡ್ ಮುಖಾಂತರ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಗೋಧಿ ಬರುತ್ತಾ ಇದೆ, ನಿನ್ನೆ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಬ್ಯೂಟ್ ಆಗಿದೆ. ಅವಡಿ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಬ್ಯೂಷನ್‌ನಿಂದ ಹಾಲಿ 3 ಲಕ್ಷ ಪಲ್ಲ ಬರುತ್ತದೆ, ರೈಲಿನಲ್ಲಿ ತರುವುದಕ್ಕೂ ಮತ್ತು ರೋಡ್ ಮುಖಾಂತರ ಬರುವುದಕ್ಕೂ ಒಂದು ಪಲ್ಯಾಕ್ 20 ರೂಪಾಯಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಬರುತ್ತದೆ, ಬೊಂಬಾಯಿ, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಮತ್ತು ಬಿಹಾರ್ ಕಡೆಗೆ ಗೋಧಿ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿ ಬಂದದ್ದರಿಂದ ರೈಲು ಮುಖಾಂತರ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಕಡೆಗೆ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಬ್ಯೂಟ್ ಮಾಡುವುದು 5-6 ದಿವಸದಿಂದ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ಇಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಹೊಡೆಯಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಲಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ತರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅವೆಯಿಂದ ಬರುತ್ತದೆ. ಮೈಸೂರು, ಗುಲ್ಬರ್ಗ, ಬಿಜಾಪುರ, ಬೆಳಗಾವಿ, ರಾಯಚೂರು ಈ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಿಗೂ ಕಳುಹಿಸಲು ಇನ್‌ಸ್ಟ್ರಕ್ಷನ್ಸ್ ಹೋಗಿದೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಪಲ್ಲ ನಾರ್ಮಲ್ ಕೋಟಾ ಕೂಡ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಬ್ಯೂಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಕ್ಯಾಲಿಕಟ್‌ನಿಂದ 10 ಸಾವಿರ ಪಲ್ಲ ಆಕ್ಸಿಮೆಂಟ್‌ಗಳೂ ರಿಲೀಸ್ ಆಗಿದೆ, ಅದನ್ನು ಲಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾದರೆ ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. 2 ಲಕ್ಷ ಪಲ್ಲ ಗೋಧಿ ಆಡ್‌ಹಾಕ್ ಕೋಟಾ ಮತ್ತು ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದು 1 ಲಕ್ಷ ಪಲ್ಲ ಮತ್ತು 1 ಲಕ್ಷ ಪಲ್ಲ ಆಕ್ಸಿಮೆಂಟ್ 4 ಲಕ್ಷ ಪಲ್ಲ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯ ಬರುತ್ತದೆ, 15 ದಿವಸದಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಥಾನಮಳೆ ಅದು ಹೆಚ್ಚಿತು ಎಂದು ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ. ಅದ್ದರಿಂದಲೇ ರಿಲೀಸ್ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಅಲ್ಲದೆ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಬರತಕ್ಕ ಆಹಾರ ಇರುವುದರಿಂದ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕ್ಲಿಂಟಾನ್ 5-6 ರೂಪಾಯಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಸಭೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ ಇದರ ಚರ್ಚೆ ಶುರುವಾದ ಮೇಲೆ ಅನೇಕ ಕಡೆ ಮಳೆ ಬಂದಿದೆ ಎಂಬ ವಿಷಯವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಧಾರವಾಡದಲ್ಲಿ 5-6 ಇಂಚು ಮಳೆಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಸಮಾಚಾರ ಬಂದಿದೆ. ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿ 6 ಇಂಚು ಮಳೆಯಾಗಿದೆ, ಬದರ್‌ನಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಬಂದಿದೆ. ಈ ಪ್ರಕಾರ ಸಂಸ್ಥಾನಮಳೆ ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ, ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ತಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಹೋಗುವುದ

ರೊಳಗೆ ಅಲ್ಲಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯೇ ಬೇರೆ ಇರುತ್ತದೆ ; ಆರೀತಿ ಆಗುವಂತೆ ಮಾಡಲ ಎಂದು ದೇವರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

†Sri S. NIJALINGAPPA.—Sir, we have been listening to a very useful debate. I must thank you and I am grateful to you, on behalf of the House, for the way in which you have conducted this Debate. I am glad that no district and no area has been left out and every part of it has been spot-lighted by the representatives of both sides of the House regarding the problems which are facing their respective areas. This year, Mysore is really facing a crisis. This sort of situation is an annual occurrence and we know it. So long as Mysore remains as what it is, without its area under cultivation increasing, we have to face these problems always. It is true we produce the largest quantity of Coffee, the finest variety of silk and all that. We also produce large quantities of cotton and oil seeds, and possibly, we are second or third in India so far as production of commercial crops are concerned. But, the grave problem to-day is the production of food. Our agricultural production cannot go up unless the area under irrigation is increased, and Mysore, along with Gujarat and Maharashtra are the three States, which has possibly got the lowest ratio of irrigated area and Mysore, possibly, is at the bottom, with only about 5 per cent about five or six years ago and now rising up to 7 to 7½ per cent. It is possible to increase this area to 24 per cent, provided the big irrigation schemes, the medium irrigation schemes and the minor irrigation schemes are taken up and worked out. The sooner we do it the better. I have already submitted quite often in this House and also outside that the Central Government should come to our help so far as these schemes are concerned, which cost more than Rs. 10 crores, and it is likely that the Planning Commission will accept and recommend to the Central Government; and it is very likely that they may accept it. Unless they do so, it is impossible for us to carry on with either the overall construction of the medium irrigation schemes or the minor irrigation schemes and dig more irrigation wells. These are the problems which face Mysore and certain other dry areas. Unfortunately the major portion of Mysore towards the east is a scarcity area and ominous situations bordering on famine occur. We have to avoid it. It is only by these means. We are doing everything possible and I am glad to say that we are complimented by the Planning Commission in the way in which we are carrying on the minor irrigation works and digging of wells. We have got the necessary tempo, we have the necessary staff to carry on these things and we have got the necessary experience, but the only thing that is holding up is finances. I am glad to say, as my colleague pointed out, that the Central Government have accepted in part our recommendations, and we have been getting last year about two crores and this year about 6½ crores. I have again stressed that this must be increased and unless that is done, we would not be able to increase the area under irrigation. Unfortunately for us, last year production of food grains was less than usual. That was to the extent of a lakh and odd tons and that has resulted in this short-fall. Added to that, this year rains are held out, even up to this day,

(SRI S. NIJALINGAPPA)

we have not had sufficient amount of rains in most parts of the State except that during the last two or three days we have been receiving very glad news of rain-fall here and there. We should not choose to become complacent because there has been a rain-fall and thus stop our attempts to push through our programme. Therefore, without just entering into the details of the many points that have been made out, I want just to say what we propose to do. It is true that there are some stocks of food-grains in certain places. Prices have risen because the merchants know that from Andhra we would not be able to get rice. The policy of procurement by levy is an unscientific process and we have declared that it should on all account be abandoned. I am glad to say that the Central Food Minister at the Conference of Chief Ministers, has accepted this policy. It is not going to be shifted, possibly, it will be discontinued for ever, it hits the producer hard and what usually happens is, the producer sells it at a particular rate comparatively low at the time of the harvest because he has many demands to satisfy, and as time goes on, within four or five months, the lean period begins and the merchant who has stock makes use of the situation for his own betterment. The result is, while the producer gets fairly good price—they will sometimes lose—the consumer on the other hand suffers. The point is, both the producer and the consumer are not having a fair deal and most of the profit is going to the middle-man, and the fact that there was procurement by levy and as a consequence price of rice in Andhra went up, was responsible for our not receiving sufficient amount of rice from Andhra. And as usual, what we grow goes to Kerala because our people are not accustomed to rough varieties or coarse varieties of rice. As usual, it has gone up to two lakh tons or even a little bit more. On the other hand, what we had to make up has not been received because of the rise in prices and people who profit by such a situation have been making profits and so, prices have gone up. The only way it could be done is to see that food-grains are received in fairly large quantities. That is what we have got to do. I have spoken to merchants and they have expressed all sympathy for us. They say: "the price of paddy is Rs. 53 per palla and how can we sell it for less". I told them: "you have purchased at Rs. 40 to Rs. 42 and now you sell it for Rs. 70, which gives large amount of profit." I am sure that they will listen. Some amount of loss may come in from the services. Andhra Pradesh is certainly going to see that the profits go down, and here it may happen very soon. But, this is a problem which we have to face, and I am glad that the Central Government has appreciated the existing deficit in Mysore and they have promised both wheat and rice to us; it is being rushed up and very soon we will be receiving certain quantities of food-stuffs. It is also true that certain other varieties of food-grains, viz., Dhall is going up very high. That again, is because the areas which were supplying Dhall have put an embargo. The Chief

Ministers' Conference have taken a decision that there should not be any objection by the States to the movement of food-grains and Dhall. I think, we will be getting more Tur Dhall from Maharashtra and the price will go down. Mere price going down is not sufficient. Because of the late rains, agricultural operations have not begun. What happens when rains fail or are late in coming is that the agriculturist cannot continue or begin his operation either of growing or sowing. The result is that a large percentage of labour in the village suffers. That is exactly what has happened to-day. The only way we can do it, is that we must create opportunities for labour, to those poor people. That is a problem that we have to face. Even if we rush foodgrains and even if the rates are reasonably lower, unless we find work for them, it is not possible for them to purchase. It is, therefore, that we have decided upon taking up certain works. It is true that because of the late rains and part failure of rains last year, many agriculturists are not able to pay the land revenue, surcharge and also discharge the Takavi loans. We have been watching the situation fairly carefully and we have decided that from to-day onwards there will be no recovery either of land revenue or surcharge or of loans due under Takavi.

6-00 P.M.

That will give them some relief. It very often happens that the poor man out of fear will have given it. It is some rich people that will have withheld payment because they think they can give at any time and even possibly poor revenue officials will be afraid to take coercive steps against them. Now that this step is taken by Government, I appeal to those well-to-do farmers not to withhold payment. It is only suspended. Therefore, it is good for them to pay off what is due by them. It is a personal appeal; it is an appeal on behalf of the Government that they must pay it up. I hope the richer classes will do so. No coercive steps will be taken to recover the dues and collections of land revenue, surcharge and taccavi loans are postponed. This alone will not be sufficient. We have to give to them. We have taken up a scheme of repairing minor tanks and putting up minor irrigation projects and of giving more help for the digging of irrigation wells. What is being done and we will do everything possible to hasten up that process and see that these works are taken up more in the scarcity areas. There are some minor irrigation projects which have been estimated, surveyed and are ready to be taken up. We have carefully considered the areas where scarcity conditions are prevailing and even though these minor irrigation projects are not budgeted items we have decided to take up those schemes and work them up so that people may get work. They may not be budgeted. Even then we are going to take those schemes in those areas. This is going to help them quite a lot and the Revenue Minister has given all the details of the way we are going to expend Rs. 3 and odd crores which we received and which was very sympathetically sanctioned by the Central Government to see that those schemes are taken up and worked. These are the things which we are

(SRI S. NIJALINGAPPA)

going to have. The agricultural labour and the poor man in the rural areas may get necessary work to do. These are things that we have decided upon. But the worst sufferers in such scarcity conditions are the animals. Somehow, man finds food, but animals find it very hard and I am sorry that they suffer most because they are dumb, they are helpless. Therefore, we are making efforts to see if any fodder is available. I am glad that an offer comes Mr. Allam Karibasappa who says that even if it is 500 or more truck-loads of hay, he is going to get it from Hubli and other areas, but he wants us to take the responsibility of carrying it to needy areas. I contacted the Deputy Commissioner of Mandya. He says he will do his level best. I am going to appeal to the farmers in the areas where fodder is available that they may make it available for these poor animals. We have been thinking of getting it wherever it is available and if possible, use our own lorries owned mostly by the Public Works Department and carry it to the areas wherever the animals are suffering for want of food or fodder. I think that will ease the situation. We are going to take immediate steps in this behalf.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ವಿ. ರೇವಣಸಿದ್ದಪ್ಪ.—ರೈಲ್ವೆಯಲ್ಲಿ ರಿಯಾಯಿತಿ ಕೇಳುವುದು ಏನಾಯಿತು ಸ್ವಾಮಿ ?

SRI S. NIJALINGAPPA.—I am not sure if carrying in the railways will pay at all. We will make enquiries. If it is good, we will pay. This is what we propose to do. Honourable Members here have made a large number of proposals which have already been taken up by the Government themselves. Three-day discussion is an attempt to convert the faithful. Because, what we have decided, what we are doing is the same thing that members have proposed. That is a point which shows that the whole House is intent upon doing these things and it is a compliment to Government that they have gone further than what the Members themselves have suggested. Therefore, I take it as a compliment, though a lot of pepper and ginger have to be added when the Opposition has its say. I quite sympathise with them. They must add some amount of salt or pepper; otherwise, it will not be made tasty. I accept it. If there is criticism I accept it. If it is constructive I am grateful to them; but if it is unnecessarily critical I simply take notice of it, smile at it, have tolerance at human weakness.

SRI B. P. KADAM (Karwar).—You ignore it.

SRI S. NIJALINGAPPA.—I won't do that, because you are the representatives of the people. To that extent you are entitled to highest respect, unless it is mala fide.

As a long term measure suggestions are also made about our food habits. Though I am not going to change my food habit, I don't mind if others change their food habit. Both the Central Government and the State Government are now intent upon what are known as food rash programmes; that is, improvement in various subsidiary foods,

namely fish, meat, eggs and milk. I would like to add fruit and vegetables. If one is a vegetarian, he might have more milk and more vegetables. If he is a non-vegetarian, he might have more meat, more fish and more what-not. Therefore, it is very necessary. I am saying this because in the whole world we are the greatest consumers of cereals. We take in such a lot that find it difficult to grow them to meet our requirements. Therefore, we have to change our food habits. We must be satisfied with half the cereals but more subsidiary foods. We will be healthy, have a balanced diet and be fit for more work. Therefore, I appeal to those who are in charge of department and the people that they must interest themselves in having more fisheries and developing it, more poultry, more piggery, more sheep breeding and more dairies and more fruits and more vegetables. Government is ready to foot the bill to see that these crash programmes wherever they are undertaken are sufficiently financed. We are aware of the situation. We have been doing everything possible. We are humble enough to appreciate the situation; we are ready to do it. Any suggestions that may have still to be made by members are welcome. We accept them if they are acceptable and we will work them. Sir, the entire energy of the Government is directed towards the solving of these problems.

Sri V. S. PATIL (Belgaum).—The Hon'ble Chief Minister was pleased to say that the food growers do not get adequate price sometimes, because they are in need at the time of harvest and they have to sell their food products, and the consumers are also hit hard by this middleman. What is the remedy that is found out by the Government? There is a trend in the whole of the country to suggest that this food-grain dealing must be taken up by the Government in order to save the cultivator, the producer and to give food to the consumer at a less price. What is the view of the Government in this regard?

Sri S. NIJALINGAPPA.—I am sorry, for want of time, I did not deal specifically with this problem. It is true that the consumer and the producer are not having a fair deal. In fact, we have made an experiment, we are still making it and I am sure we will be successful. Last year, we made use of the machinery of purchase and sale through co-operatives. I may say that last year when prices of paddy were falling below Rs. 21 or 22, we asked the Co-operative Societies to get in and purchase so that the price went up to Rs. 24 or Rs. 25 per bag, and in the lean year, towards October and November when the prices began to rise high, we asked them to sell at Rs. 2 less than the market price. It helped the trade quite a lot. But, this year, even at the commencement, the rates were very high. We have asked the co-operatives to purchase and stock some foodstuffs. We have now stocked about one lakh bags, i. e., about hundred thousand quintals. They are ready in the Co-operative Societies and we are going to release them. But, I think, we have to take greater steps and intensify this campaign of purchase by the co-operative societies or make them our Commission Agents and purchase. This is being very seriously considered, and I think, by next

(SRI S. NIJALINGAPPA)

time, we are going to take it up more seriously. Now when the crops come in at the harvest time, it would be very good for us to purchase, stock it and discharge it, so that without affecting the private sector we can manage to keep a balance, which will be both serving the producer and the consumer.

Sri V. S. PATIL.—As an incentive to the producer, is Government prepared to fix up the floor prices of these foodgrains? Otherwise, those people have to fall a pray to their necessity and that is one of the reasons why food grains are not grown in sufficient quantities.

Sri S. NIJALINGAPPA.—That is very much in the consideration of Government and very soon we are going to take a decision about it because it is an All-India policy and we have to meet very often about this, and possibly we will take a decision and fix up prices.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಎಸ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಕಂದಾಯ ವನೂಲ್ಯಾಡಬೇಕೆಂಬ ಆದೇಶದ ಪ್ರಕಾರ ಜೂನ್ 25 ನೇ ತಾರೀಖಿನೊಳಗಾಗಿ ಕೋಯೇಲ್ರಿವ್ ಸ್ಟೆಪ್ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ರ್ಯಾಂಡ್ ರೆವಿನ್ಯೂ ಸರ್ಚಾರ್ ವನೂಲ್ಯಾಡಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ರೈತರು ತಮ್ಮ ಹತ್ತಿರವಿದ್ದ ಜೋಳಮಾರಿ ಹಣಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಅವರಿಗೆ ತಿನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಜೋಳ ಇಲ್ಲ. ಹಣವೂ ಇಲ್ಲ. ಅಂಥವರು ಏನುಮಾಡಬೇಕು? ಅವರಿಗೆ ಏನು ಪರಿಹಾರ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಅದಕ್ಕೆ ಏನೂ ಪರಿಹಾರವಿಲ್ಲ. ಕೆಲಸಮಾಡಿ ಹೊಟ್ಟೆತುಂಬಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥ ಕಂದಾಯ ಹಿಂತಿರುಗಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆಹಾರಧಾನ್ಯ ಒದಗಿಸುತ್ತೇವೆ. ಕೆಲಸ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ.

Sri H. R. KESHA VA MURTHY (Gandasi).—What steps the Government is going to take for the poor, who have no means to purchase foodgrains and who have no strength to work?

Sri S. NIJALINGAPPA.—I think, that question has been already answered.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಎಸ್. ಲಕ್ಷ್ಮೀಪತಿ (ಗೌರಿಬಿದನೂರು).—ಈಗ ಇರಿಗೇಶನ್ ಪಂಪ್‌ಸೆಟ್‌ಗಳಿಗೆ ಏದ್ಯುತ್‌ಶಕ್ತಿ ಒಂದು ಯೂನಿಟಿಗೆ 6ನೆಯೇ ಪೈಸೇ ಇದ್ದುದನ್ನು ಕಳೆದ 3 ತಿಂಗಳಿಂದ 8 ನೆಯೇ ಪೈಸೇ ಮಾಡಿ ಒಂದುಪೈಸಾ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಹಾಕಿ ವನೂಲ್ಯಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಶೇಕಡಾ 50ರಷ್ಟು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ರೇಟ್ ಕಡಿಮೆಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಇದು ಉತ್ತೇಜ್ಜೆಮಾಡಿ ಹೇಳಿದಂತೆ ಇದೆ. ಕಡಿಮೆರೇಟಿನಲ್ಲಿ ಲೂಕ್ಮಾನ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. 8 ಪೈಸೆ ರೇಟಿನಲ್ಲಿ ಸಹ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಲೂಕ್ಮಾನವಾಗುತ್ತದೆ. ಸರಿಯಾಗಿ ಯೋಚನೆಮಾಡಿ ನೋಡಿದರೆ ಇದು ಜಾಸ್ತಿ ಎಂದು ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಂಜೇಗೌಡ (ಕೃಷ್ಣರಾಜಪೇಟೆ).—ತಗಾಯಿಸಾಲ ವನೂಲ್ಯಾಡುವುದನ್ನು ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ತಪ್ಪೆ ಹಿಡಿಯುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ನಿಮ್ಮ ಸೂಚನೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಎಸ್. ಪಾಟೀಲ್.—ದೊಡ್ಡ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆ ಸಾಲಿಂಥ ಬರುವಂಥ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಚಿಕ್ಕನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಬಾರದು ಎಂದು ಸರಕಾರದ ನಿತಿ ಇದೆ. ಅದುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಚಿಕ್ಕ ನೀರಾವರಿಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಏನು ಉತ್ತರ ಹೇಳುತ್ತೀರಿ?

2ND JULY 1964

3205

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ನವೇ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಮಾಡಬಾರದು. ಅದರ ಬೆಳಗಂ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಕೆಲವು ಸ್ನೇಹಿತರಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಇದೆ. ಅದನ್ನು ತೀವ್ರ ಆರೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ.

Mr SPEAKER.—The House will now adjourn to meet at 12 NOON tomorrow.

The House adjourned at Twenty Minutes past Six of the Clock to meet again at Twelve of the Clock on Friday, the 3rd July 1964.

WD 3304—GPB—900—9-10-1964

MYSORE LEGISLATIVE ASSEMBLY

FORTY-NINTH DAY.

Friday, 3rd July 1964.

The House met in the Assembly Hall, Vidhana Soudha, Bangalore, at Twelve of the Clock.

MR. SPEAKER (SRI B. VAIKUNTA BALIGA, B.A., B.L.) in the Chair.

STARRED QUESTIONS

(to which oral answers were given)

Supply of Pump sets on Hire Purchase System in Kanakapura Taluk.

*Q.—446. Sri S. KARIYAPPA (Kanakapura).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) the different places in Kanakapura Taluk from which applications have been received for supply of pump sets (Electrical) on Hire Purchase System for irrigation purpose for the last three years ;

(b) the number of pumpsets so applied for from each of these places ;

(c) the date of first application from each of these places ;

(d) the number of pump sets supplied so far to each of these places ?

A.—SRI S. NIJALINGAPPA (Chief Minister).—

(a) to (d) *Vide* particulars given in the statement given below.

(SRI S. NIVALINGAPPA)

Statement showing the details of applications received, pumpsets issued, etc., to Kanakapura Taluk on Fire Purchase basis.

Sl. No.	Name of the village	A Applications received	B No. of pumpsets applied	C Date of receipt of application	D Pumpsets issued	Remarks
1	Kanakapura	5	5	10-10-1963	5	
2	Golahally	1	1	9-1-1964	nil	
3	Gadarahanahally	2	2	Do	"	
4	Athikuppe	6	6	Do	"	
5	Kothanur	7	7	10-10-1963	2	
6	Belikoothanur	2	2	18-10-1963	1	
7	Puradoddi	1	1	18-1-1964	nil	
8	Maralebekuppe	7	7	19-9-1963	"	
9	Kapinigowdanadoddi	1	1	18-9-1963	"	
10	Krishnaiahnadoddi	2	2	Do	"	
11	Channasandra	1	1	4-12-1963	"	
12	Kunthakaladoddi	1	1	2-11-1963	"	
13	Bijiahally	4	4	1-10-1963	"	
14	Chikkabalu	1	1	12-12-1963	"	
15	Chikkamuduvadi	6	6	Do	4	
16	Virupasandra	2	2	17-1-1964	nil	
17	Basavanahalli	1	1	2-8-1963	"	
18	Udarahally	6	6	29-8-1963	3	
19	Hulagondanahally	1	1	1-4-1963	nil	
20	Honaganahally	1	1	23-11-1963	"	

21	Theranadoddy	1	10-10-1963	"
22	Kottagalu	5	1-2-1964	"
23	Gadasahally	1	13-11-1963	"
24	Coothaganahally	2	10-11-1963	"
25	Kodihally	9	4-12-1963	1
26	Doddemudavadi	9	12-12-1963	1
27	Chickadevarahally	1	10-4-1963	4
28	Doddaswadenahally	1	10-5-1963	nil
29	Hulabele	3	10-5-1963	"
30	Harchally	9	1-4-1963	5
31	Shivarahally	1	2-11-1963	1
32	Gangaiahnadoddi	1	1-4-1963	nil
33	Horlagallu	1	1-4-1963	"
34	Gabbadi	1	1-4-1963	"
35	Agara	3	31-8-1963	"
36	Paduvanagere	9	15-12-1963	"
37	Arehosahally	1	15-12-1963	"
38	Mudenahally	3	29-8-1963	"
39	Thigalarahally	2	28-6-1963	"
40	Kalegowdanadoddi	4	25-7-1963	1
41	Anjavadi	3	29-8-1963	nil
42	Hosakeredoddi	2	1-4-1963	"
43	Valagerehally	3	2-11-1963	"
44	Thamasandra	1	15-5-1963	"
45	Yedatharadoddi	1	1-4-1963	nil
46	Yeregowdanadoddi	1	1-4-1963	1
47	Kadahally	1	15-9-1963	1
48	Murukani	1	15-9-1963	1
49	Singasandra	1	13-9-1963	1
50	Matthikunte	2	15-9-1963	2

Sl. No.	Name of the village	A Applications received	B No. of pumpsets applied	C Date of receipt of application	D Pumpsets issued	Remarks
51	Jakkasandra ...	1	1	10-9-1963	1	
52	Auremaladarampura ...	2	2	10-9-1963	2	
53	T. Hosahally ...	4	4	5-4-1963	nil*	*Estimates issued and not yet registered by parties.
54	Kerangere ...	5	5	5-4-1963	nil	
55	Karekaldoddy ...	1	1	10-5-1963	"	
56	Anehosahally ...	1	1	10-5-1963	"	
		<u>155</u>	<u>155</u>		<u>37</u>	

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಕರಿಯಪ್ಪ.—ಉತ್ತರವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಈ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ 155 ಪಂಪುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ 155 ಅರ್ಜಿಗಳು ಬಂದಿದ್ದುವೆಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದೀರಿ, ಆ ಪವರ್ ಲೈನ್ ಮಂಜೂರಾಗಿದೆಯೇ ?

† ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಅಲ್ಲಿ ಲೈನ್ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಕರಿಯಪ್ಪ.—ಪಂಪ್ ಸೆಟ್ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲದಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಅಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಪಂಪ್ ಸೆಟ್ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ, ಅಲ್ಲದೆ ಅವರು ಹಣವನ್ನು ಡಿಪಾಸಿಟ್ ಮಾಡಬೇಕು. ಪಂಪ್ ಸೆಟ್‌ಗಳನ್ನು ಸರಬರಾಯಿ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಕರಿಯಪ್ಪ.—ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಗ್ರಾಮಗಳವರು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಅವರಿಗೆ ಮಂಜೂರಾಗಿದಿರಲು ಕಾರಣವೇನು ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ, ವಿಚಾರವಾಡಿ ನೋಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಷಪ್ಪ.—ಪಂಪುಗಳನ್ನು ಟೆಂಡರ್ ಮೂಲಕ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರೋ ಅಥವಾ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಸಂಸ್ಥೆಯಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೀರೋ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ನೋಟೀಸ್ ಬೇಕು.

Roads proposed to be taken up in Shorapur Taluk.

*Q.—533. Sri RAJA PID NAIK (Shorapur).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) whether they are aware of the low road mileage in Shorapur Taluk in Gulbarga District ;

(b) if so, the number of roads taken up and proposed to be taken up in the said Taluk ;

(c) whether the road from Shorapur to Kembhavi has been completed ?

A.—Sri G. B. SHANKARA RAO (Parliamentary Secretary to the Minister for Public Works).—

(a) Yes.

(b) 10 roads are taken up for construction.

One diversion road is proposed to be taken up for construction, besides metalling up of many D.L.B. roads taken over as State Fund Roads.

(c) No.

Sri RAJA PID NAIK.—Which are the 10 roads taken up for construction and when will they be completed ?

† Sri G. B. SHANKARA RAO.—The details of the tenders are not available with me. We try to furnish the information.

Sri RAJA PID NAIK.—Which is the diversion road to be taken up ?

Sri G. B. SHANKARA RAO.—Khanapur-Lingapur Road avoiding Shorapur town.

Sri RAJA PID NAIK.—When will the road from Shorapur to Kembhavi be completed and at what stage it is at present ?

† Indicates that the remarks or speeches have not been revised by the member concerned.

Sri G. B. SHANKARA RAO.—The road from Shorapur to Kembhavi requires to be metalled. It was in a bad condition. It requires metalling and it will be done as and when funds are made available to us.

— — —

Shifting of villages in Mundargi Taluk on account of Submersion due to Tungabhadra Project.

*Q.—624. Sri C. S. HULKOTI (Mundargi).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) whether they are aware that the progress of work of shifting of villages in Mundargi Taluk on account of submersion due to Tungabhadra Project is very slow and delayed ;

(b) at what stage the work of shifting of each village is pending ;

(c) whether they have taken any decision to shift the villages of Gangapur and Shiranahalli in that taluk ;

(d) whether it has come to their notice that the part of the Village of Korlahalli only has been ordered to be shifted but not the other part of the village which is also affected by the floods in the rainy season ;

(e) whether they are aware that the Village Panchayat of the village, the Taluk Development Board, Mundargi and the Health Department and the Deputy Commissioner of Dharwar and others who have visited that part of the area of the village have recommended for the shifting of the whole village ?

A.—Sri M. V. KRISHNAPPA (Minister for Revenue).—

(a) Considering the nature of the work, the progress cannot be said to be slow.

(b) *Vide* Statement given below.

(c) It has been decided to shift the village of Gangapur. As regards shifting of Shiranahalli village, the opinion of the District Health Officer is awaited.

(d) Yes.

(e) Yes

STATEMENT

Showing the progress of works relating to acquisition of lands in respect of village sites and of properties situate in the village sites and rehabilitation in the T. B. P. affected villages in Mundargi Taluka, District Dharwar.

Sl. No.	Village	Progress of L. A. Q. proceedings in respect of village sites.	Progress of proceedings in respect of properties.	Progress of rehabilitation work.
1	2	3	4	5
1.	Shingatalur.	Proceedings to acquire an area of 29A. 32G. 14As. were completed and the award u/s 11 of the L. A. Act was declared on 31st July 1963. Compensation has also been paid to the interested persons and possession delivered to the Acquiring Body, i.e., T.B. Board. Proceedings to acquire an additional area 31A-15G. have been started and the Draft Notification u/s 4 of the L. A. Act will be submitted to the Deputy Commissioner, Dharwar for sanction and issue. Possession of this area has also been taken over by the negotiation and included in the area where the plots are laid and layout plan approved by the Director of Town Planning, Bangalore.	Tahsildar, Mundargi has been asked under this office No. LAQSR-12 dated, 14th May 1964 to take formal possession of the properties and to submit proposals for payment of advance compensation. Case is pending with District Survey Officer, Dharwar since 30th October 1963 for operation under Section 6 (1-A).	Digging of 4 wells has been started by the T. B. P. Supervisor on 17th April 1964 and the work is in progress.

(SRI M. V. KRISHNAPPA)

1	2	3	4	5
	2.	Korlahalli An area of 9A-8G has been acquired Award u/s 11 of the L. A. Act was declared on 13th June 1963 and the possession taken over on 25th June 1963. Compensation has also been paid to the interested persons Lay out of the plots has been got approved by the Director of Town Planning, Bangalore and the plots allotted to the displaced persons.	Tahsildar, Mundargi under this office No. LAQ dated 14th May 1964 has been directed to submit proposals for payment of advance compensation. Formal possession of the properties has been taken over by the B.D.O., Mundargi on 17th December 1963. Case is pending for operation u/s 6 (1-A) with the D.S.C. Dharwar since 30th Oct. 1963. Proposals for payment of advance compensation already submitted to the Deputy Commissioner, Dharwar under this office No. LAQ SR 15, dated 31st March 1964 for sanction, have been received back under his No. LQCSR 2624 dated 25th May 1964 duly approved. Further action is being taken.	Work of digging of two wells has been started on 9th April 1964 by the T.B.P. Supervisor.
	3.	Gangapur Proceedings to acquire an area measuring 7A-12G out of S. No. 20 have been started possession of this area has already been taken over by the private negotiations and the lay out of plots has also been got approved by the Director of Town Planning, Bangalore and distribution of plots to displaced persons has also been made.	Digging of one well is started on 15th April 1964 by the T.B.P. Supervisor.	
		Proceeding u/s 9 of the L. A. Act are in progress. Last date for preferring objections is fixed on 10th June 1964.	Case is pending operation u/s 6 (1-A) by the D.S.O., Dharwar since 30th October 1963.	

4. Hesarur

Proceedings to acquire an area of 35A.34G have been started. Case is pending framing of award. Draft award is being submitted to the Deputy Commissioner for approval. Possession of this area could not be taken over by negotiations as some of the kabjedars opposed to the proposed acquisition.

Proceedings to acquire an additional area of 374A.10G have also been started. D.No. u/s 4 of the L.A. Act is being submitted the Dy. Commissioner, for sanction.

A layout of plots in the area of about 73A/04G has already been got approved by the Director, of Town Planning, Bangalore. Plots will be distributed after declaring the award and taking over possession of the acquired area.

5. Kakkur
Village.

The Divisional Commissioner, Belgaum has under his Letter No. RB/LAQ. SR. III-501 dated 20th November 1963 that such of the villagers to whom lands are allotted in new sites may be paid advance compensation in order to enable them to construct new house to reside in. As the plots have not been distributed pending taking over possession of the area proposed for acquisition, the question of payment of advance compensation in respect of this village is deferred for the time being.

Case is pending for operation u/s 6 (1A) with the D. S. O., Dharwar.

As the possession of the plots earmarked in the layout for providing amenities in connection with rehabilitation has not yet been handed over to the T.B.P. staff pending declaration of the award, no work can be started.

The shifting of the village is under consideration of the T. B. Board.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎಸ್. ಹುರ್ರೋಟಿ.—ಶೀರನಹಳ್ಳಿ ಗ್ರಾಮದ ಬಗ್ಗೆ ಹೆರಾ ಇಲಾಖೆಗೆ ಹೋಗಿ ಬಹಳ ದಿವಸವಾಯಿತು, ಇನ್ನೂ ಅವರು ಕಳುಹಿಸಿಲ್ಲ, ತೀವ್ರಪಡಿಸುತ್ತೀರಾ ?

† ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ತೀವ್ರ ಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎಸ್. ಹುರ್ರೋಟಿ.—ಜಾಗೃತ ಮಾಡದಿರುವುದರಿಂದ ಜನರಿಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ನಿಜ, ಆದರೆ ಇದನ್ನು ತುಂಗಭದ್ರಾ ಬೋರ್ಡಿನವರು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಬೇಕು, ಅವರು ಒಪ್ಪಬೇಕು. ಆ ಪ್ರದೇಶ ಅವರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟದಾದುದರಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ತಡವಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದಯ್ಯ ಕಾಶೀಮಠ.—ಇದರಲ್ಲಿ ಕಕ್ಕೂರು ಗ್ರಾಮವನ್ನು ಬೇರೆ ಕಡೆ ವರ್ಗಾಯಿಸುವ ವಿಚಾರ ತುಂಗಭದ್ರಾ ಬೋರ್ಡಿನ ಪರಿಶೀಲನೆಯಲ್ಲಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ, ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ತೀವ್ರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ಬೇಗ ಮಾಡಿ ಎಂದು ನಾವು ಬರೆದಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎಸ್. ಹುರ್ರೋಟಿ.—ಮೂರು ಗ್ರಾಮಗಳ ಸರ್ವೆ ಕೆಲಸ ಬಹಳ ದಿನಗಳಿಂದ ತಡವಾಗಿದೆಯಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ಬೇಗ ಮುಗಿಸಿ ಎಂದು ಬರೆಯುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

Sri G. V. GOWDA.—Part of the village of Keralahalli is asked to be vacated. What about it ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ಆ ಭಾಗವನ್ನು ಬೇರೆ ಕಡೆ ವರ್ಗಾಯಿಸುವುದಕ್ಕೆ ತುಂಗಭದ್ರಾ ಬೋರ್ಡಿಗೆ ಬರೆದಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ವಿ. ಗೌಡ.—ಅವರು ಏನು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದರು ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ಇನ್ನೂ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿಲ್ಲ, ಆದರೆ ತೀರ್ಮಾನ ಗೊತ್ತಾದ ತಕ್ಷಣ ನಾವು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎಸ್. ಹುರ್ರೋಟಿ.—ಆ ಭಾಗದ ಜನರಿಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತಿರುವೆಯಾದ ಕಾರಣ ತೀವ್ರ ಕೆಲಸವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಬೋರ್ಡಿನವರಿಗೆ ಒತ್ತಾಯಪಡಿಸುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ತಾಪೂ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ, ನಾವೂ ಒತ್ತಾಯಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ, ಅವರು ಬೇಗ ಮಾಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎಸ್. ಹುರ್ರೋಟಿ.—ಪಲ್ಲಾಟ ಹಂಚುವುದರಲ್ಲಿ ಡಿರೆ ಆಗಿ ಜನರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆಯಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ಧಾನ ಮಾಡಬಾರದಾಗಿ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದಯ್ಯ ಕಾಶೀಮಠ.—ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ನದಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ನೀರು ಬಂದು ಗಂಗಾಪುರ ಹಳ್ಳಿಯು ಮುಳುಗಿತೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ತೀವ್ರ ರಿಪೋರ್ಟ್ ತರಿಸಿ ಆ ಹಳ್ಳಿಯನ್ನು ಸ್ಥಳಾಂತರ ಮಾಡಲು ಪರವಾನಗಿ ಕೊಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ಹೌದು.

Fresh Minor Irrigation Projects sanctioned during 1964-65 in Channarayapatna Taluk.

*Q.—656. Sri S. SIVAPPA (Sravanabelagola).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) the number of fresh Minor Irrigation Projects sanctioned during the year 1964-65 in Channarayapatna Taluk ;

(b) what are the costs of each Project ;

(c) what is the progress of work up-to-date ?

4.—Sri ALUR HANUMANTHAPPA (Deputy Minister for Minor Irrigation).—

(a) Nil.

(b) and (c) Do not arise in view of reply to clause (a).

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ಚನ್ನರಾಯಪಟ್ಟಣ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ 1964-65ರಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಮೈನರ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಸ್ಥಾಪಿಸುವ ಮಾದಿರಿಯಾ ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲಾ ಎಂದು ಉತ್ತರ ಹೇಳಿದೆ. ಸರಕಾರದ ಕೃಪಾ ದೃಷ್ಟಿ ಚನ್ನರಾಯಪಟ್ಟಣದ ಮೇಲೆ ಏತಕ್ಕೆ ಬೀಳಲಿಲ್ಲ, ಸ್ವಾಮಿ?

† ಶ್ರೀ ಆಲೂರು ಹನುಮಂತಪ್ಪ.—ಹೊಸ ಕೆಲಸ 1964-65ರಲ್ಲಿ ಯಾವುದೂ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರವನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ನಿನ್ನೆಯ ದಿನ ನಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳವರು ನಭೆಗೆ ಭರವಸೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಸ್ಪೆರ್ಸಿಫಿಕ್ ವರ್ಕ್ ಮಾಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಇದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ಅನೇಕ ಮೈನರ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳ ಎಸ್ತಿಮೇಟು ಸರಕಾರದ ಮುಂದೆ ಈಗ ಇವೆ ಅಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಆಲೂರು ಹನುಮಂತಪ್ಪ.—ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಇವೆ. 18 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಎಸ್ತಿಮೇಟು ಇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ಈ ಕೆಲಸ ಮಂಜೂರು ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಭರವಸೆ ಕೊಡುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಆಲೂರು ಹನುಮಂತಪ್ಪ.—ಹಣದ ಅಭಾವ ಇದೆ. ಹಣ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರವನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

Sri G. V. GOWDA.—May I know if investigations have been done as to the feasibility of minor projects and estimates prepared?

Sri ALUR HANUMANTHAPPA.—Estimates for 1044 projects are ready and they would cost 18 crores. We need not wait for scrutiny of these estimates.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಎನ್. ಲಕ್ಷ್ಮೀಪತಿ.—ಈ ಸಲ ಮಳೆ ಇಲ್ಲದೆ ಕ್ಷಾಮ ಇದೆ. ಬೇರೆ ಇಲಾಖೆ ಕೆಲಸ ನಿಲ್ಲಿಸಿಬಿಟ್ಟು ಕೆರೆಗಳ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹಣ ಒದಗಿಸಿ ಕೆರೆಗಳ ಕೆಲಸ ನಿಲ್ಲಿಸದೆ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಆಲೂರು ಹನುಮಂತಪ್ಪ.—ಕೆಲಸ ನಿಲ್ಲಿಸುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇಲ್ಲ. ಇರಾ ಕೆಲಸಗಳೂ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದುವು. ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ನೀರಾವರಿ ಕೆಲಸ ಬಹಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದುದು ನೀರಾವರಿ ಕೆಲಸ ತಗ್ಗಿದುಕೊಳ್ಳುವ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಭರವಸೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವರ್ಷ ಎಷ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೋ ಅಷ್ಟನ್ನು ಮಾಡೋಣ ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

Sri G. V. GOWDA.—Are the 1,044 works which have been estimated confined to a particular area or are they distributed throughout the State.

Sri ALUR HANUMANTHAPPA.—The works are distributed all over the State.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ.—ಕೆರೆಗಳ ರಿಪೇರಿ ಕೆಲಸ ಎಷ್ಟು ಪೆಂಡಿಂಗ್ ಇವೆ?

ಶ್ರೀ ಆಲೂರು ಹನುಮಂತಪ್ಪ.—ಪೆಂಡಿಂಗ್ ವರ್ಕ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸೀಮೆಂಟ್ ಕೊರತೆ ಜೊತೆಗೆ ಹಣ ಒದಗಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ತೀವ್ರ ಗಮನಕೊಟ್ಟು ಅದಷ್ಟು ಜಾಗೃತ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಇದ್ದೇವೆ. ಫಿಜಿಕಲ್ ಆಜೀವ್‌ಮೆಂಟ್ ಗುರಿ ಮುಟ್ಟುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ದುರ್ಭಿಕ್ಷ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರ ಹೇಳಿದರು. ಬಿಜೆಪಿ ನಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿಗಾಗಿ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಹಣ ಪ್ರೊವೈಡ್ ಮಾಡಿ ದೆಯಲ್ಲವೇ? ಈಗ ಎಷ್ಟು ಪ್ರೊವೈಡ್ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ?

ಶ್ರೀ ಆಲೂರು ಹನುಮಂತಪ್ಪ.—ಹಣ ಕಡಿಮೆ ಒದಗಿಸಿದೆ ಎಂಬುದು ನಿಜ. ಆದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಇದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ.—ಪೆಂಡಿಂಗ್ ವರ್ಕ್ ಮುಗಿಸಬೇಕಾದರೆ ಎಷ್ಟು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ?

ಶ್ರೀ ಆಲೂರು ಹನುಮಂತಪ್ಪ.—ಹದಿನೈದು ಹದಿನಾರು ಕೋಟಿ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ನಣ್ಣು ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಾಗ್ಗೆ ಅಲ್ಪಯು ಬೂಗುಣ, ನೀರಿನ ಸೌಕರ್ಯ ವನತಿ ಸೌಕರ್ಯ ಹೇಗೆ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗೆ ಪಂಪು ಸೆಟ್ಟು ಕೊಡಬೇಕು, ಪಿಕ್ ಅಪ್ ಮಾಡಬೇಕು, ಕರೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಆದೇಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಆಲೂರು ಹನುಮಂತಪ್ಪ.—ನಣ್ಣು ನೀರಾವರಿಗೆ 18 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಅಲ್ಲದೆ ಮಾಸ್ಟರ್ ಪ್ಲಾನಕ್ಕೆ 150 ಕೋಟಿ ಬೇಕಾಗುವುದು. ಇದರಿಂದ 13 ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ ಭೂಮಿ ನೀರಾವರಿಗೆ ಬರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಎಂದು ಎಸ್.ಮೇಟು ಮಾಡಿ ಯೋಜನೆ ತಯಾರಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ. The Minor Irrigation Department has prepared a master plan costing 150 crores to irrigate 13 lakhs acres, that is, 10 per cent increase in the present potential.

Sri G. V. GOWDA.—How many works does the master plan contain and when will it be finalised.

Sri ALUR HANUMANTHAPPA.—It will consist of 18,000 works.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಆರ್. ಕೇಶವಮೂರ್ತಿ.—ಚನ್ನರಾಯಪಟ್ಟಣ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಅಣತಿಕರೆ ಎಂಬುದು ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಸರಾದದ್ದು ಇದೆ. ಈ ಕರೆಯ ಎಸ್.ಮೇಟು ತಯಾರಾಗಿ ಒಂದು ವರ್ಷದಿಂದ ಪೆಂಡಿಂಗ್ ಇದೆ. ರೆನೋವೇಶನ್ ಕೆಲಸಮಾಡಿಲ್ಲ. ಕೇಳಿದರೆ ದುಡ್ಡು ಇಲ್ಲಾ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಈ ಪೆಂಡಿಂಗ್ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸುತ್ತೀರಾ? ಇದಕ್ಕೆ ಏನು ಆದೇಶ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾರ್ಲಿ (ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಶಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಇದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಅನೇಕ ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಕಂಪ್ಲೀಟ್ ಆಗಿಲ್ಲ. ತೆಗೆದು ಕೊಂಡ ಕೆಲಸ ಪೂರ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ ಕೆಲಸ ಪೂರ್ತಿ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಜನರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಕೆಲಸ ಪೂರ್ತಿಯಾಗುವ ವರೆಗೆ ಹೊಸ ಕೆಲಸ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಎಲ್ಲಿ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ ಅಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಎಸ್.ಮೇಟು ಮಾಡಿದ ಪ್ರಕಾರ 17-18 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಎಸ್.ಮೇಟು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

Sri S. SIVAPPA.—Has it come to the notice of Government that even the half-done works have been stopped because of scarcity of cement in several parts of the State.

Sri VEERENDRA PATIL.—I do not think that position is correct. There was some shortage of cement for a short period but the works have not been stopped.

Sri S. SIVAPPA.—When I asked the Engineers in my constituency they said that they have stopped the works for want of cement. If that is a fact, will Government take steps to see that cement is supplied to these minor irrigation projects immediately?

Sri ALUR HANUMANTHAPPA.—We are taking steps to see that adequate cement is supplied and that these works which are in progress are completed as early as possible.

Mr. SPEAKER.—The best thing is for the hon'ble member to give a list of such works to Government either directly or through me and they will be attended to.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಆರ್. ಕೇಶವಮೂರ್ತಿ.—ಚನ್ನರಾಯಪಟ್ಟಣ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿರುವ ಅಣತಿಕರೆ. ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಸರಾದದ್ದು ಕರೆ. ಅದರ ಎಸ್.ಮೇಟನ್ನು ಹಾಗೆಯೇ ಬದಗಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್‌ಫ್ಲೋಯನ್ಸ್ ಪಾರ್ಲಿ ಪ್ಲೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೆಯೋ ಅಥವಾ ಅಗತ್ಯತೆ ಪಾರ್ಲಿ ಪ್ಲೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೆಯೋ?

ಶ್ರೀ ಆಲೂರು ಹನುಮಂತಪ್ಪ.—ಎಸ್.ಮೇಟು ತರಿಸಿ ಸ್ಕೂಟಿನ ಮಾಡಿ ನೋಡೋಣ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಈಗ ನೀರಾವರಿ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಪಾತೆಗೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಉತ್ತರಿಸುತ್ತಾ, ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಶಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು, ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ಲೋ ಕಮಿಟ್ ಮಾಡಿ ಕೊಂಡು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಅವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮುಗಿಸದೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಎಸ್.ಮೇಟು ಮಾಡಿದರೆ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ?

ಜನ ಎಂದು ಅರ್ಥ ಬರುವ ಹಾಗೆ ಹೇಳಿದರು. ಅದರ ಅರ್ಥ ನಾರಾಯಣಪುರ-ಆಲಮಟ್ಟಿ ಹೊಡ್ಡ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮದ್ದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಪಣ್ಣಿ ನೀರಾವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದ ಉದ್ದೇಶವೋ ಹೇಗೆ, ಸ್ವಾಮಿ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಉಚಿತ ಬಹಳ ದೊಡ್ಡದು ಅಷ್ಟೇ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಎನ್. ಲಕ್ಷ್ಮೀಪತಿ.—ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹೈಲುಗಳನ್ನು ಮೇಲಕ್ಕೆ ಕಳಕ್ಕೆ ಒಡಗಡಿಸುತ್ತಾ ಸ್ವೀಲ್ ಒವರ್ ವರ್ಕ್ ಮಾಡುವ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಬಹಳ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಜಾಗರೂಕರಾಗಿರುವುದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಆದೇಶ ಕೊಡುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಆಲೂರು ಹನುಮಂತಪ್ಪ.—ಸ್ವೀಲ್ ಒವರ್ ವರ್ಕ್ ಅಯಾವರ್ಷದ್ದು ಸಾರ್ಜ್ ಔಟ್ ಮಾಡಿ ಅಯಾ ಸಾಲಿನ ಹಣ ಒದಗಿಸಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮುಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಆದೇಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ, ಅವು ನಿಧಾನ ವಾಗುತ್ತವೆ ಎಂಬ ಯಾವ ಅನುಮಾನವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಷ್ಮಪ್ಪ.—ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಬೇಕೆಂತ ಸ್ವೇಚ್ಛ ಮಂಟುಗಳನ್ನು ಮಾಡು ತ್ತೀರಾ. ಆದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಯಾವ ಫೈಸ್ ಕೆಲಸವನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಾರದೆಂದು ಒಂದು ಆದೇಶವನ್ನು ಎಲ್ಲ ಸಬ್ ಡಿವಿಷನ್ ಗಳಿಗೂ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆಂದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ? ಆ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರಪಾಟೀಲ್.—ಬಹುಶಃ ಸದಸ್ಯರು ಕಣ್ಫೂಸ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡಹಾಗಿದೆ. ಮೈಸೂರ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ನಲ್ಲಿ 3 ಪ್ರೋಗ್ರಾಂಗಳಿವೆ; ಬರೀ restoration of tanks and construction of new tanks ಅಲ್ಲ. Sinking of irrigation wells supply of pump sets, construction and restoration of tanks ಈ ಮೂರು ಕೆಲಸಗಳೂ ಇವೆ.

Sri K. LAKKAPPA.—I have read the circular that has been sent to every Sub-Division. Yesterday I came to know that Government have sent a circular that no fresh works should be taken up under minor irrigation scheme. Is that a fact ?

Sri ALUR HANUMANTHAPPA.—Unless the works are projected works how can we take them up ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ನಿನ್ನೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಬಜೆಟ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಅಲ್ಲದಿದ್ದ ದರೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ ಅಂತ ಹೇಳಿದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಈ ಸರ್ಯುಲರನ್ನು ವಾಪಸು ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಾ? 10 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿನ ಮೇಲೆ ಇರುವ ಎಲ್ಲಾ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನೂ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಕ್ಕೆ ವಹಿಸಿಟ್ಟು, ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮ ಹಣವನ್ನೂ ಕಾಲವನ್ನೂ ವ್ಯಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧರಾಗಿದ್ದರೋ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ (ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಕಾಲ ವ್ಯಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹಣ ವ್ಯಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಿಲ್ಲ; ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧರಾಗಿದ್ದೇವೆ.

Sri G.V. GOWDA.—It was said that there are 18,000 works included in the master plan. May I know whether there is any proposal to take up all the works in a phased programme? Is it not desirable to take up 10 per cent works in each taluka so that all the works may be completed in a period of 10 years?

Sri ALUR HANUMANTHAPPA.—That is in a phased programme Government intend to take up all the works.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಷ್ಮಪ್ಪ.—ಈಗಾಗಲೇ ತುಂಕೂರು, ಚಿತ್ರದುರ್ಗ, ಮತ್ತೆ ಕೋಲಾರ ಅಥಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುವುದರಿಂದ ಯಾವ ಯಾವ ಎಸ್ಸಿ ಮೇಲುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರೋ, ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು 6 ತಿಂಗಳು ಅಥವಾ 1 ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಮುಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆದೇಶ ಕೊಡುತ್ತೀರಾ?

Sri ALUR HANUMANTHAPPA.—Yesterday our Chief Minister assured the House that in view of the scarcity conditions prevailing in the State, the Government are very keen in taking up fresh works in addition to other scarcity works.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಮಲೆನಾಡು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬೀಳುವುದರಿಂದ ಮತ್ತೆ ಮಳೆ ನಿಂತ ನಂತರ ನೆಲಸೀದು ಹೋಗುವುದರಿಂದ ಮಲೆನಾಡಿಗೆ ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆ

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲ ಗೌಡ)

ಗಳನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ತಯಾರಿಸಬೇಕು ಅನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನಾದರೂ ವಿಶೇಷ ತಜ್ಞರನ್ನು ಆದಕ್ಕಾಗಿ ನೇಮಕ ಮಾಡಿ ಬೇರೆ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರೋ ಅಥವಾ ರಾಜ್ಯದ ಬೇರೆ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿರುವಂತೆ ಯೋಜನೆಯನ್ನೇ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತೀರೋ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಇದು ಈಗ ನಮ್ಮ ಮುಂದಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಯಿಂದ ಉದ್ಭವವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಇದಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ತಾವೂ ಇದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಮಲೆನಾಡಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಯೇ ಬೇರೆ. ಬೇಸಿಗೆ ನಂತರ ಮಳೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ, ಪೂರ್ವ ಕಾಲಿಂದಲೂ ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಗುಣಿಗಳನ್ನು ತೆರೆದಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ನೋಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದರಿಂದ 5-6 ಎಕರೆ ವರೆಗೂ ಸಾಗು ಆಗುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲ ನಾಥ್ಯಪೋ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ರಿಫೇರ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾಥ್ಯವೆ ಅನ್ನುವುದನ್ನು ನೋಡಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಿ. ರೇವಣ್ಣನಿದ್ದಪ್ಪ.—ಹೊಸ ಕೆಲಸ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಡಿ ಅಂತ ಸರ್‌ಕುಲರ್ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದನ್ನು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರ; ಹಿಂದಿನ ಕೆಲಸಗಳನ್ನೇ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳು ಪೂರೈಸದೆ ಅನೇಕ ತೊಂದರೆಗಳಾಗಿವೆ. ಈಗ ಕ್ರಾಮ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇರುವುದರಿಂದ, ಆ ಸರಕುಲರನ್ನು ವಾಪಸು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತೀರ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಸರಕುಲರ್ ಏನೇನಿದೆ ಅನ್ನುವುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಉಪಮಾಡಿಕೊಂಡು ತಾವೇ ಸಮಾಧಾನ ಕೊಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕ್ರಾಮ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ತೊಂದರೆ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು ಅಂತ ಅಷ್ಟು ಹೇಳಿದರೆ ಸಾಕಾಗುತ್ತದೆ. ಟ್ರಿಕೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಗೋಪಾಲ ಸಾಲೆನ್.—ಈ ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆ ಪ್ರಕಾರ 3 ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಶಾಖೆ ನಡೆಸುವ ಈಗಾಗಲೇ ಹೇಳಿದರು. ಮಲೆನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಕೆರೆ ಅಥಾವಿರುವುದರಿಂದ ಆ ನೀರನ್ನುಗಳಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನ ಹೊಂದಲಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಇಲ್ಲಿಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯೇ ಬೇರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಕೆನಾಲುಗಳಲ್ಲಿ ಸಿಲ್ವ ಬದ್ಧ ಮುಚ್ಚಿ ಹೋಗಿ, ನೀರು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಲಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಮಲೆನಾಡು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ, ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಸಾತ್ ಕೆನರಾದಲ್ಲಿ ಚಾನಲ್‌ಗಳಿಂದ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟವಾಗುವುದರಿಂದ ಚಾನಲ್‌ ಡಿಸಿಲ್ವಿಂಗಿಗೆ ಸರಕುಲರ್ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಅವರು ಹೇಳುವುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ನನಗೆ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಬಂದು ಏನು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ, ಬಂಡಿತ ಅತ್ಯಂತ ಸಹಾನುಭೂತಿಯಿಂದ ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—In view of the fall in food production do Government consider spending the money that they wanted to spend within 5 years, within a period of 2 years only and see that there is increase in food production by means of minor irrigation?

Sri S. NIJALINGAPPA.—What was provided has already been spent and we are now asking the Central Government to give us more money. Immediately it becomes available, we will spend it to the fullest possible benefit.

12-30 P.M.

Amount spent in respect of the Scheme for the Construction of the Malaprabha Dam.

*Q.—670, Sri A. J. DODDAMETI (Ron).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) the amount spent in respect of the scheme for the construction of the Malaprabha Dam, till the end of 1963-64 ;

(b) out of this amount, the amount spent during the last two years (yearwise figures may be furnished) ;

(c) the amount they have contemplated to provide towards this scheme before the end of III Five-Year Plan ;

(d) the time required to complete this scheme ;

(e) the number and names of villages in Dharwar District to which water would be provided from this scheme ?

A.—**Sri S. NIJALINGAPPA** (Chief Minister).—

(a) Rs. 127.55 lakhs.

(b) 1962-63 : Rs. 45.40 lakhs.
1963-64 : Rs. 32.52 lakhs.

(c) About Rs. 300 lakhs.

(d) It is proposed to complete the Project by the end of IV Five-Year Plan period.

(e) (1) Number is 159.

(2) *Vide* list given below.

List of Villages coming under command of the Malaprabha Right Bank Canal.

Taluk.—NAVALGUND.

District.—DHARWAR.

1 Adnur	20 Gobbargumpi	38 Nagarhalli
2 Aetti	21 Gudisagar	39 Naganur
3 Alagavadi	22 Gumgol	40 Nalavadi
4 Amaggol	23 Halkusgal	41 Naiknur
5 Arhatti	24 Hallikeri	42 Navalli
6 Arekurbhatti	25 Hanshi	43 Navalgund
7 Annigeri	26 Hebbal	44 Padesur
8 Ballarwad	27 Ibrahimpur & Navalgund	45 Shelavadi
9 Ballur	28 Jaur	46 Shirkol
10 Basapur	29 Kadahalli	47 Shirur
11 Belavatgi	30 Kalwad	48 Shanvad
12 Belhar	31 Karlawadi	49 Sisvinahalli
13 Bennur	32 Khannur	50 Sotakanahal
14 Bhadrapur	33 Kittur	51 Tadahal
15 Beganur	34 Kengavad	52 Talimorab
16 Byalal	35 Kumargoppa	53 Tirlapur
17 Chilakwad	36 Manakwad	54 Tuppadkurhatti
18 Datnal & Shelevadi	37 Morab	55 Yamanur
19 Dundur		

(SRI S. NIVALINGAPPA)

Taluk.—NARGUND.

District.—DHARWAR.

1 Ajagundi (Deserted)	14 Hunshikatti	26 Nargund
2 Arsingodi	15 Jagapur	(i) Arban
3 Benkankop	16 Kalakeri	(ii) Dandapur
4 Beleri	17 Kallapur	(iii) Kasaba
5 Banahatti	18 Kankikop	(iv) Peta
6 Bhairanahatti	19 Kappli	(v) Somapur
7 Budihal	20 Karvinkop	27 Sankadal
8 Chik-Nargund	(Deserted)	28 Siddapur
9 Gangapur	21 Khanapur	29 Shirol
10 Gurlakatti	22 Kennur	30 Surkod
11 Hadlil	23 Kurgovinkop	31 Madagunki
12 Halgop (Deserted)	24 Kurlageri	32 Raddernaganur
13 Herekop	25 Muganoor	33 Wasan New Village

Taluk.—RON.

District.—DHARWAR.

1 Amargol	19 Hiremannur	37 Kurvinkop
2 Arehunsi	20 Holealur	38 Madalgeri
3 Aasuti	21 Holemannur	39 Mallapur
4 Belgod	22 Holihadagali	40 Malwad
5 Basarkod	23 Honnapur	41 Megur
6 Belwanki	24 Hosahalli	42 Mansagi
7 Benahal	25 Hullur	43 Mudengudi
8 Bhaslapur	26 Hunagundi	44 Mugali
9 Bhoplapur	27 Itagi	45 Nainapur
10 Baleri	28 Jigalur	46 Nidagundi
11 Chick-mannur	29 Jakkali	47 Ron
12 Gadagoli	30 Kalakapur	48 Savadi
13 Gulagali	31 Karamdi	49 San-digavad
14 Gulgundi	32 Karkikatti	50 Sudi
15 D. S. Hadagalli	33 Kaujageri	51 Somankatti
16 Y. S. Hadagali	34 Kothal	52 Yerikubanhall
17 Hire Algundi	35 Krishnapur	53 Yaogal
18 Hirehal	36 Kurhatti	54 Maranabasari

Taluk.—HUBLI.

District.—DHARWAR.

1 Bhaudivad	5 Kusugal	8 Nagarahalli
2 Byahatti	6 Kiresur	9 Shiraguppi
3 Hebsur	7 Mantur	10 Umachagi
4 Ingalahalli		

Taluk.—GADAG.

District.—DHARWAR.

1 Balaganur

4 Kadadi

7 Venkatapur

2 Gavarvad

5 Lingadhali

3 Hombal

6 Madaganur

ಶ್ರೀ ಎ. ಜೆ. ದೊಡ್ಡಮೇಟಿ.—3ನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ 300 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ, ಆದರಲ್ಲಿ 127 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಒಳಗೊಂಡಿದೆಯೇ ಅಥವಾ ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಅದನ್ನೂ ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಜೆ. ದೊಡ್ಡಮೇಟಿ.—ಒಟ್ಟು 20 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಯಲ್ಲಿ 3ನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ 3 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದರೂ ಕೂಡ 4ನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಗೆ 17 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ. 4ನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ 17 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ಹೇಗೆ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—17 ಕೋಟಿ ಅಲ್ಲಿ 27 ಕೋಟಿ; ರೂಪಾಯಿ ಆದರೂ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ, ಹಣ ಬರಬೇಕು. ಹಾದ ಕಷ್ಟ ಇರುವುದರಿಂದ 10 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟ ಎಲ್ಲಾ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೂ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ನಮಗೆ ಸಾಲ ಕೊಡುವುದು ಅವಶ್ಯಕ ಎಂದು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಎಸ್. ಪಾಟೀಲ್.—63-64ನೇ ಸಾಲಿನ ಅಂದಾಜು 127.55 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಖರ್ಚಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಯಾವ ಯಾವ ಬಾಬಿಗೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಮತ್ತೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಿದರೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

Sri SIDDIAH KASHIMATH.—It is said that Rs. 127.55 lakhs have been spent so far. May I know whether the construction of the dam has been started ?

Sri S. NIJALINGAPPA.—It is not yet started because it also takes time because the whole thing has to be cleared ; earthen foundation has been laid.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿ ಗೌಡ.—10 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಅಂದಾಜು ಇರತಕ್ಕ ಕಾಮಗಾರಿಗಳಿಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಾಲದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಹಣ ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದರು. ಈ ಆಶೆ ನೆರವೇರತಕ್ಕಂಥ ಸ್ಥಿತಿ ಇದೆಯೇ ಹೇಗೆ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ನೆರವೇರತಕ್ಕ ಆಶೆ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ

Sri GANJI VEERAPPA.—In view of the magnitude of the work and the area to be benefited and the urgent need of the area, will not Government realise that spending at the rate of Rs. 45 lakhs would be insufficient and it would be better to spend at least a crore of rupees so that it may be completed early ?

Sri S. NIJALINGAPPA.—Why only one crore ? It is better to spend Rs. 5 crores provided the wherewithall is available.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲ ಗೌಡ.—ಹಿಂದೆ ಒಮ್ಮೆ ನಾನು ಈ ಮಲಪ್ರಭಾ ಯೋಜನೆ ಕಾರ್ಯ ತ್ವರಿತವಾಗಿ ನಡೆದಿದೆಯೇ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು 'ಹೌದು' ಎಂದು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಸ್ವಾಮಿ ಆ ಯೋಜನೆ ಶುರು ಆದಲಾಗಾಯಿತು ಇಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರಕಾರ 62-63ಕ್ಕೆ 15 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ, 63-64ಕ್ಕೆ 32 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ, 62-63ರಕ್ಕಿಂತ 63-64ಕ್ಕೆ ಕಮ್ಮಿ ಹಣ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ)

ಖರ್ಚಾಗಿದೆ ! ಎಷ್ಟು ಡಿವಿಜನ್ ಇದೆ ಎಷ್ಟು ಜನರಿಗೆ ನಂಬಳಕ್ಕೆ ಖರ್ಚಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಪ್ರಗತಿ ಏನೂ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಜನರ ತೃಪ್ತಿಗಾಗಿ ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಆರಂಭ ಮಾಡಿ ಹಾಗೆಯೇ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ ಅಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಅರ್ಥಮಾಡುವುದು ಅವರಿಗೆ ಹೇಗೆ ಅನುಕೂಲ ಕಂಡರೆ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು ನನ್ನದೇನೂ ಅಭ್ಯಂತರವಿಲ್ಲ. ಎರಡು ಮೂರು ತಿಂಗಳ ಹಿಂದೆ ಕ್ಲಿಯರೇನ್ಸ್ ಬಂದಿವೆ—ನಿಖರವಾಗಿಲ್ಲ, ಇಂದ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಜಾಗೃತ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

Sri G. DUGGAPPA.—It is proposed to complete the project by the end of 4th Five-Year Plan period. May I know what is the phased programme of expenditure during the 4th Five-Year Plan period ?

Sri S. NIJALINGAPPA.—Phased programme is to construct it as money becomes available.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.—10 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗೆ ಮೇಲೆ ಇರುವ ಎಲ್ಲಾ ಕೆಲಸವನ್ನೂ ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅವರೇ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ ಅವರು ಆಶ್ಚರ್ಯನ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ತಾವು ಹೇಳಿದಿರಿ. ಆ ರೀತಿ ಅವರು ತಮಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಆಶ್ಚರ್ಯನ ನೆರವೇರಿರುವುದಾದರೆ ತಾವು ಈಗ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿ ಮೇಜರ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಮೇಲೆ ಏನು ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇದ್ದೀರಿ ಇದನ್ನು ಮೈಸೂರ್ ಇರಿಗೇಷನ್‌ಗೆ ಹೈವರ್ಡ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಆಶ್ಚರ್ಯನ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಹಣ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಆಶೆ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ ಅಷ್ಟೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.—ನನ್ನ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇಷ್ಟೆ 10 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಮೇಲೆ ಆಗತಕ್ಕ ಮೆಜರ್ ಇರಿಗೇಷನ್‌ಗೆ ರಾಜ್ಯಸರ್ಕಾರದವರು ಏನು ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇದ್ದೀರಿ ತಮ್ಮ ಆತ ಈತನಿರುವುದಾದರೆ, ಅದನ್ನು ಮೈಸೂರ್ ಇರಿಗೇಷನ್‌ಗೆ ಹೈವರ್ಡ್ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಅದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಅದು ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಸೂಚನೆ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದಯ್ಯ ಕಾಶೀಮಠ—ಮಲಪ್ರಭಾ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ಕೇವಲ ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ 5 ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ನೀರು ಒದಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ, 4ನೇ ಪಂಚವರ್ಷೀಯ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಇದು ಮುಗಿಯುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಿ. ಗದಗ ಮತ್ತು ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಗೆ ತೀರಕ್ಕೂ ಕೇವಲ 12 ಮೈಲಿ ದೂರದಲ್ಲಿರುವುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿಗೆ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಇದರ ಕಷ್ಟ ಎಷ್ಟು ಇದೆ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಿದೆ. ಭೂಮಿಯ ಎತ್ತರ, ತಗ್ಗು ನೋಡಿ ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದು ಸರಿಯಾಗಿ ಬಂದಿದ್ದರೆ ಏನೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಆರ್. ಕೇಶವಮೂರ್ತಿ.—ಮೇಜರ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಕೋಟಿಗಟ್ಟಲೆ ರೂಪಾಯಿ ಹಣ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಿ ಮತ್ತು ಇದಕ್ಕೆ ಬಡ್ತಿ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಿ. ಅದನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ನಿಧಾನ ಮಾಡಿದರೆ ಬಡ್ತಿ ಮೇಲೆ ಬಡ್ತಿ ಬಂದು ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಮಾತ್ರ ವಲ್ಲದೇ ದೇಶಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಲುಕ್ಕಾನಾಗುತ್ತದೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಜಾಗೃತ ಇವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮುಗಿಸುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಇಂತಹ ಕಷ್ಟಗಳೆಲ್ಲಾ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಜೆ. ದೊಡ್ಡಮೇಟಿ.—ನಾಲೆಗಳ ಕೆಲಸ ಎಷ್ಟು ಮೈಲಿ ಆಗಿದೆ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಮತ್ತೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಿದರೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

Extent of Land irrigated under Tungabhadra Right Bank Channel.

Q.—515. SRI C. M. REVANA SIDDIAH (Siruguppa).—

Will the Government be pleased to state:—

(a) the extent of land irrigated under Tungabhadra right bank channel (low level canal) under the following categories—(i) perennial, (ii) wet, (iii) dry-cum-wet and the total amount of water rates due from the ryots;

(b) the extent of area irrigated in 1963-64 and the water rate levied under each one of the above categories;

(c) the extent of the water rates levied for raising second crops on irrigated lands unauthorisedly in 1963-64 and penal rates levied in respect of lands for which no water is supplied together with the extent of such land?

A.—SRI S. NIJALINGAPPA (Chief Minister).—

(a) and (b) Vide statement given below.

(c) Rs. 1,34,000. No penal rate is levied in respect of lands for which no water is supplied.

STATEMENT

Showing extent of land irrigated and water rate levied in respect of lands irrigated under L. L. C. Tungabhadra Project.

Category	Extent irrigated		Water rate			
	1962-63	1963-64	Due for 1962-63		Levied in 1963-64	
	A	C	A	C	Rs.	nP.
(1) Perennial ...	13,810-23	12,276-88	1,40,250-36		1,65,986-00	
(2) Wet ...	12,958-35	13,339-09	1,17,176-65		1,54,268-00	
(3) Dry-cum-wet ...	14,104-83	15,196-25	2,12,503-36		2,69,384-00	
	40,873-41	40,812-22	4,69,930-37		5,89,638-00	

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎಂ. ರೇವಣಸಿದ್ದಯ್ಯ.—(ಅ)ಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ಹೈದರಾಬಾದ್ 62—63ಕ್ಕೆ 14 ನೂರು ಚಿಲ್ಲರೆ ಎಕರೆ ಇದೆ ಅದಕ್ಕೆ ನೀರಾವರಿ ತೆರಿಗೆ 2ಲಕ್ಷ 12ಸಾವಿರ ಚಿಲ್ಲರೆ ರೂಪಾಯಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಿ, ಇದು ಯಾವ ರೇಷನ್‌ನಂತೆ ಹಾಕಬೇಕೋ ಆ ರೇಷನ್‌ನಂತೆ ಹಾಕಿದ ಹಾಗೆ ಕಾಣುತ್ತಾ ಇದೆ, 15 ರೂಪಾಯಿ 8 ಆಣೆ ಪ್ರಕಾರ ಬೇಳುತ್ತಾ ಇದೆ, ಎಂದಮೇರೆ ಈ ಉತ್ತರ ಸರಿಯೇ ಅಥವಾ ತಪ್ಪಿದೆಯೇ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಇದು ಏಕೆ ತಪ್ಪಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಕೆಲವರು ನೀರನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡ್ಲೇ ಇದ್ದದ್ದರಿಂದ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಜುಲಾನೆಹಾಕಿ ಜಾನ್ತಿ ಬಂದಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎಂ. ರೇವಣಸಿದ್ದಯ್ಯ.—ನೀರು ಕರಿಸಿಕೊಳ್ಳು ಭೂಮಿಗೆ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಖಚಿತವೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಎಲ್ಲ ಕಾಲುವೆ ತೆಗೆಸಿಕೊಟ್ಟು ನೀರು ಕೊಟ್ಟಿರಲೂಡ ಅದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲವೇ ಅಂತಹವರಮೇಲೆ ಪೆನಾಲ್ಟಿ ಹಾಕುವುದು ಸರಿ; ಆದರೆ ಕೆಲವುಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಲುವೆಇದ್ದರೂ ಸಹ ಅವರಭೂಮಿಗೆ ನೀರು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಅಂತಹವರಿಗೆ ಹಾಕಲೂಡದು, ಅವರಿಂದ ವಸೂಲು ಮಾಡಲೂಡದು ಎಂದು ಹೇಳಿ ನೃಪ್ಪವಾಗಿ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎಂ. ರೇವಣಸಿದ್ದಯ್ಯ.—1963—64ನೇ ಸಾಲಿಗೆ ಡ್ರೈ ಕಮ್ ವೆಟ್ 15,196 ಎಕರೆ ಮಾತ್ರ ಡೆವಲಪ್ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಿ. ಒಟ್ಟು ಇರತಕ್ಕ ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟು 60 ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಇದೆ, ಹಾಗಾದರೆ ಇನ್ನು ಉಳಿದಿರತಕ್ಕ 3ರಿಂದ 4 ಸಾವಿರ ಎಕರೆ 11 ವರ್ಷ ಅದರೂ ಕೂಡ ಡೆವಲಪ್ ಆಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ ಇದಕ್ಕೆ ಅಡಚಣೆ ಏನಿದೆ ? ತಮಗೆ ರೆಪ್ರೆಸೆಂಟೇಷನ್ ಏನಾದರೂ ಬಂದಿದೆಯೇ ? ಅದರಮೇಲೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಏನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ರೆಪ್ರೆಸೆಂಟೇಷನ್ ಬರುತ್ತಾ ಇದೆ. ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣ ಇದಕ್ಕೆ ರೈತರೇ. ಬಹುಶಃ 93 ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಪೈಕಿ 75 ಸಾವಿರ ಎಕರೆಯವರೆಗೂ ಈಗ ಸಾಗು ಆಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಈಗ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ ಅದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ಎಲ್ಲಾ ಭಾಗಕ್ಕೂ ಕೂಡ ನೀರು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎಂ. ರೇವಣಸಿದ್ದಯ್ಯ.—ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ 1963—64ನೆಯ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಇರಿಗೇಟೆಡ್ ಪ್ರದೇಶ 40,812-22 ಎಕರೆ ಎಂದು ಇದೆ. ಆದರೆ ತಾವು ನುಮಾರು 75ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಎಂದು ಈಗ ಹೇಳಿದೀರಿ. ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಸರಿ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಈಚೆಗೆ ಇವತ್ತು ಬಂದಿರುವ ಸಮಾಚಾರದಪ್ರಕಾರ ನಾನು ಹೇಳಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎಂ. ರೇವಣಸಿದ್ದಯ್ಯ.—ರೈತರು ಅನೇಕ ದೂರುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೂ ಅವನ್ನು ಇತ್ಯರ್ಥ ಮಾಡದಿರುವುದರಿಂದ ಕೊಂದರೆ ಯಾಗಿರುವುದು ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಅವನ್ನು ಇತ್ಯರ್ಥಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎಂ. ರೇವಣಸಿದ್ದಯ್ಯ.—ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿರುವವರೇ ಮಾತ್ರ ನೀರು ತೆರಿಗೆ ಯನ್ನು ಹಾಕಿ ಈಗ ನೀರನ್ನು ಪಯೋಗಿಸದಿರುವವರಿಗೆ ಹಾಕಿರುವ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ವಜಾಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಆಗಲೇ ಆ ವಿಷಯ ಹೇಳಿದೆ. ಕಾಲುವೆ ಹೋಗಿರುವ ಕಡೆ ನೀರು ಕೊಡದಿರುವ ಕಡೆ ತೆರಿಗೆ ವಸೂಲುಮಾಡಬಾರದೆಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎಂ. ರೇವಣಸಿದ್ದಯ್ಯ.—ಸರ್ಕಾರ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸದರೂ ಮಧ್ಯೆ ದುರುಪಯೋಗ ವಾಗುವುದರಿಂದ ನೀರು ಬಾರದಿರುವುದರಿಂದ ಅದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನೀರು ಸಂಯಾಗಿ ತೆರಿಗೆದಾರರಿಗೆ ಬರುವಂತೆ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಅದು ರೈತರ ತಪ್ಪೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಆ ರೀತಿ ನಾನು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ.

Length of Roads taken up under R. C. in Holenarasipur Taluk.

*Q.—539. Sri H. D. DEVE GOWDA (Holenarasipur).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) the length of roads taken up under R. C. in Holenarasipur Taluk, Hassan District, during the last 3 years;

(b) whether they have been completed and fit for traffic;

(c) which are the roads, names of the road, with mileage;

(d) if they are not completed, what is the amount required to bring them to safe stage;

(e) Whether they would provide the same in 1964-65 budget ?

A.—Sri G. B. SHANKARA RAO (Parliamentary Secretary to the Minister for Public Works).—

(a) 35 miles 4 furlongs.

Heating Re. 0-2-0 a unit with standing charge of Rs. 1-8-0.

Motive power Re. 0-1-0 a unit with standing charge of Rs. 2-0-0.

The rates were enhanced five times in 1943, 1949, 1958, 1961 and 1963.

(d) No. Does not arise.

(e) No. Not so far required as per the sixth schedule and Rule 57A of the Electricity Supply Act, 1948.

(f) The question will be examined when the accounts of the Licensee for 1962-63 are audited by Government and if any infringement of the provisions of the VI Schedule of the Electricity Supply Act, 1948 is observed.

Sri V. S. PATIL.—Is it not necessary for this Electricity Company to obtain the sanction of the Government if they want to increase to rates of supply?

†Sri S. NIJALINGAPPA.—No. According to law, it is not necessary.

Sri G. V. GOWDA.—Is it not necessary under the Act to issue notice to the Government and the Board and get their sanction before the rates are revised?

Sri S. NIJALINGAPPA.—The question is answered. It is not incumbent on them to ask the Government for permission.

Sri V. S. PATIL.—Even the High Court of Mysore has held that without the previous sanction of the Government, rates cannot be increased. Has it come to the knowledge of the Government—about this particular decision?

Sri S. NIJALINGAPPA.—I am told that it went to the Supreme Court and the Supreme Court has held in favour of the Company and upset the decision of this High Court.

Sri V. S. PATIL.—Is Government aware that Government has got the power to appoint a rating committee and to see that the company can make only reasonable returns and if it is more, then the Government can interfere and reduce the rates?

Sri S. NIJALINGAPPA.—I know our friend has been agitating this question through questions and in Budget speeches. I am sorry that Government has not been able to help him much. Unless there are specific allegations made against the company and we go and scrutinise and audit the accounts, we cannot do anything. We will do so possibly. If we do and if there is anything objectionable, we will take action.

Sri V. S. PATIL.—Is Government aware that this company was started in 1931 and uptill now, it has expanded to about 12 big places and all this expansion is made out of the profits earned by these people. How is it Government is keeping silent over the loot of the people by this company?

Sri S. NIJALINGAPPA.—My friend has given me a lot of information which he knows. I cannot understand how we can prevent their expansion.

Sri V. S. PATIL.—Has it come to the notice of the Government that this Company is heavily charging us and making enormous profit and still the Government is sleeping over the matter?

Sri S. NIJALINGAPPA.—According to law the Government cannot interfere. I know the company has increased the rates. But unless there are specific complaints made and found true, I do not think the Government can interfere.

Sri G. V. GOWDA.—There is a proviso provided to the schedule of the Act which says that it is incumbent on the part of the company to inform the Government 60 days before, of its intention to enhance the rate and give the reasons also. If no notice has been issued to the Government, may I know what steps the Government have contemplated to take?

Sri S. NIJALINGAPPA.—So far the Government have found that the rates have been reasonable and not excessive.

Sri S. SIVAPPA.—In view of the fact that electricity is the basic need and it is a nationalised industry in the erstwhile State, will the Government think of nationalising Belgaum company also?

Sri S. NIJALINGAPPA.—There are rules as to how we should proceed in regard to these matters. We have to adhere to them; it is not so easy to nationalise.

Sri B. R. SUNTHANKAR.—The Company has increased the rates three times from 1949. When they raised the rates in 1948-49, is it not a fact that they got prior sanction of the Bombay Government?

Sri S. NIJALINGAPPA.—I am not aware of it.

Sri V. S. PATIL.—Our Congress Government says that they are now heading to socialism. Is it not therefore their duty to see that the Act is amended in order to make it favourable to the consumers and public in general?

Sri S. NIJALINGAPPA.—I am glad that the member owns the Congress as his. I can see the force of the contention in the question. It is a suggestion for action and we will take serious notice of it.

Sri G. V. GOWDA.—Has it come to the notice of the Government that the profit derived from this company is in excess of what is contemplated in the statute?

Mr. SPEAKER.—If that is the case, I think the Company Law Administration in Delhi will take note of it.

Sri S. NIJALINGAPPA.—We will take notice of the question.

Sri V. S. PATIL.—We are charged 45 nP per unit. May I know the rates prevailing in Bangalore and Mysore?

Sri S. NIJALINGAPPA.—I quite sympathise with my friend and the citizens of Belgaum. But I am helpless now.

Sri V. S. PATIL.—The Hon'ble Chief Minister cannot be helpless. They are our representatives and they must be helpful to us. This sort of pleading helplessness will not do good.

Sri S. NIJALINGAPPA.—I would be glad to discuss this with my Hon'ble friend. He is a lawyer. Let him give his advice and I am prepared to hear him. I will certainly listen to him. Let me know how in law it is possible to change them.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—In view of the fact that this company is exploiting the public, will the Government think of nationalising this company?

Sri S. NIJALINGAPPA.—Anything we do should be only according to law. We have to examine the position.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲ ಗೌಡ.—ಖಾಸಗಿ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಕಂಪನಿಯವರು ಕೊಡುವ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಯನ್ನು ಸರಕಾರದವರೇ ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿರುವಾಗ ಇದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಶೀಘ್ರದಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಒಂದು ಕಾನೂನನ್ನು ತರುವ ಬಗ್ಗೆ ಸರಕಾರ ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಕಾನೂನು ಬದಲಾವಣೆಯಾಗತಕ್ಕದ್ದಿದೆ, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮುಂದೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ನೋಡೋಣ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ಸರಕಾರದವರು ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣವನ್ನು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ತರಲು ಇರುವ ಅಡ್ಡಿಗಳಾದರೂ ಏನು?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಕಾನೂನುಗಳು ಬದಲಾವಣೆಯಾಗತಕ್ಕದ್ದಿದೆ.

Sri B. R. SUNTHANKAR.—According to my information there was a proposal before the Government to nationalise these concerns. In order to effect nationalisation a bill was to be drafted and a committee to draft the Bill was appointed. May I know what happened to that committee and at what stage it is?

Sri S. NIJALINGAPPA.—I want notice.

Sri V. S. PATIL.—May I know whether audit has already begun or is the auditor still to be appointed?

Sri S. NIJALINGAPPA.—I have no definite information about it. I want notice.

Sri V. S. PATIL.—May I request the Government to expedite this audit and come to definite conclusions?

Sri S. NIJALINGAPPA.—It is a suggestion for action.

Mr. SPEAKER.—I put short notice question No. 29.

Decision taken by Government on the Report of the College Fee Structure Committee.

Q.—29. **Sri S. M. KRISHNA (Maddur).**—

Will the Government be pleased to state :—

(a) whether they have received the report of the College Fee Structure Committee;

(b) if so, whether they have taken any decision on the report;

(c) what is the stand of the Government with reference to the following recommendations of the committee: (i) Fee Structure, (ii) Voluntary Donations, (iii) U.G.C. Pay Scales?

A.—Sri S. R. KANTHI (Minister for Education).—

(a) Yes.

(b) A decision has been taken on the fee structure in Government Colleges.

(c) In regard to the fee structure, Government have decided that in Government Colleges in the State, the fee structure that existed during 1961-62 be extended throughout the State.

As regards the recommendations of the Committee relating to voluntary donations and U.G.C. Pay Scales, the recommendations are under examination.

Sri G. V. GOWDA.—May I know what rate of fee is to be levied in private colleges and university colleges?

† **Sri S. R. KANTHI.**—The Government can talk only in respect of its own colleges. It is for the private colleges to take its own decisions.

Sri G. V. GOWDA.—Is there any rise or fall in the income of university colleges and private colleges if the Government were to give effect to the recommendation?

Sri S. R. KANTHI.—It is not possible to say that now.

Sri G. V. GOWDA.—If the private colleges raise any fees, would there not be rush to the Government colleges with the result that there will be no accommodation for students in the Government colleges?

Sri S. R. KANTHI.—It is already there because private colleges are charging more and Government colleges are charging less. It is nothing peculiar.

1 P.M.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲ ಗೌಡ.—ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲ ಕಡೆಗಳಲ್ಲೂ ಈ ಫೀ ಸ್ವಿಕ್ಟರ್ ಒಂದೇ ರೀತಿ ಯಾಗಿರಬೇಕೆಂದು ಆ ಸಮಿತಿಯವರು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಕಂಠಿ.—ಹೌದು.

Sri SANJEEVANATH AIKALA.—What are the main recommendations of the committee with regard to voluntary donations and U.G.C. pay scales?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಕಂಠಿ.—ಪಾಲಂಟರಿ ಡೊನೇಷನ್‌ಗಳನ್ನು ಯಾರೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಾರದೆಂದು ಎಲ್ಲೆಯೂ ಹೇಳಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಗುರದ್ವಿ.—ಫೀ ಎಲ್ಲ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಒಂದೇ ಆಗಿರದಿದ್ದರೆ ಕರ್ಣಾಟಕ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆಂಬುದು ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಕಂಠಿ.—ಎಲ್ಲ ಕಡೆಗಳಲ್ಲೂ ಒಂದೇ ರೀತಿ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ ಫೀ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಈ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಕರ್ಣಾಟಕ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಯ ವೈಸ್‌ಚಾನ್ಸಲರೂ ಇದ್ದರು.

Sri S. SIVAPPA.—Has Government made provision in the Government Colleges for all the students who want to pursue their studies at a nominal fee?

Sri S. R. KANTHI.—That is impossible; Government can give admission but not for all the students.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಗುರದ್ವಿ.—ಆ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ವೈಸ್‌ಚಾನ್ಸಲರ್ ಒಪ್ಪಿದ್ದಾರೆಂದರೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಭಾರವೇನೂ ಕಡಮೆಯಾಗಲಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಅಲ್ಲಿನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೂ ಚರ್ವಚೂಡಿದರೆ ಅವರಿಗೂ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆಯೇನು?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಕಂಠಿ.—ಇದು ಹೈವೊಲಟೇಜ್ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಉತ್ತರ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

Sri S. SIVAPPA.—Is it not the responsibility of the Government to provide for all the students in their colleges or if the students go to private colleges, to maintain the same fee structure there also or if the private colleges charge more fees, subsidise them?

Sri S. R. KANTHI.—I have already replied to this question. Never in the history of University education has the fees been uniform in the Government and the private colleges. The same situation continues even now.

Mr. SPEAKER.—I will hold over Questions 570, 598, and 686. Question hour is over.

QUESTIONS FOR ANSWERS ON THE DAY

(but not taken up).

Applications received for the Supply of Electric Motor from Chitradurga District.

*Q.—589. **Sri S. H. BASANNA** (Molakalmuru).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) the number of applications received by them from Chitradurga District for the supply of electric motors during the last three years (Talukwar information may be furnished);

(b) the number of motors supplied so far (Talukwar information may be furnished);

(c) When the motors would be supplied to the remaining applicants?

A.—**Sri S. NIJALINGAPPA** (Chief Minister).—

(a) 1,520 applications have been received by the Board. Talukwise information is furnished in the appended statement.

(b) 750. Talukwise information is furnished in the appended statement.

(c) Orders have been placed by the M.S.E. Board with various firms for supply of 2,500 pumpsets and on receipt of supplies further allotment to Chitradurga Division will be made for distribution to the eligible ryots.

(SRI S. NIJALINGAPPA)

STATEMENT

Showing the list of applications received, processed in Chitradurga Division

Sl. No.	Taluk	No. of I. P. S. issued to loanee, during years			No. of I. P. Set application received during years			Applications received after 1-4-64 up to 26-5-1964.	Applications processed after 1-4-64 to 26-5-1964.	Total No. of applications processed up to 26-5-1964.
		61-62	62-63	63-64	61-62	62-63	63-64			
1	Chitradurga	...	1	195	1	1	340	9	40	206
2	Molakalmuru	...	...	60	...	...	126	1	17	94
3	Hiriyur	...	1	195	1	1	350	40	34	285
4	Challakere	...	...	140	...	...	345	35	29	178
5	Jagalur	...	1	32	1	...	70	11	3	47
6	Holkere	...	...	50	...	...	115	20	23	80
7	Hesa3urga	...	...	16	...	...	43	...	4	25
8	Harihar	...	...	41	...	...	76	2	4	52
9	Davangore	...	...	16	...	...	50	1	6	20
Total		3	2	745	3	2	1515	119	160	937

The following members are elected to the Board of the College of Agricultural Sciences by the Legislative Assembly :

1. Sri J. P. Sarwesh
2. Sri V. Masiyappa
3. Sri P. Venkatagiriappa.

**THE CITY OF BANGALORE MUNICIPAL CORPORATION
(AMENDMENT) BILL, 1964.**

(Introduction.)

Sri KONDAJJI BASAPPA (Deputy Minister for Co-operation).—Sir, I beg to introduce the City of Bangalore Municipal Corporation (Amendment) Bill, 1964.

Mr. SPEAKER.—The City of Bangalore Municipal Corporation (Amendment) Bill, 1964 is introduced.

OFFICIAL RESOLUTION.

For the Electricity Board under Electricity Supply Act

Re : Fixation of maximum amount of loan.

Sri S. NIJALINGAPPA (Chief Minister).—Sir, I beg to move :

“Whereas the Government of Mysore proposes to fix the maximum amount which the Mysore State Electricity Board may at any time have on loan under sub-section (1) of Section 65 of the Electricity (Supply) Act, 1948 (Central Act 54 of 1948) at twenty crores of rupees ;

And whereas under sub-section (3) of Section 65 of the said Act, approval of the State Legislative Assembly is required for fixing a higher maximum amount than ten crores of rupees ;

Now, therefore, the State Legislative Assembly hereby accords approval to the proposal of the State Government to fix under sub-section (3) of Section 65 of the said Act, twenty crores of rupees as the maximum amount which the Board may at any time have on loan under sub-section (1) of Section 65 of the said Act.”

Mr. SPEAKER.—Resolution moved:

“That whereas the Government of Mysore proposes to fix the maximum amount which the Mysore State Electricity Board

(MR. SPEAKER)

may at any time have on loan under sub-section (1) of Section 65 of the Electricity (Supply) Act, 1948 (Central Act 54 of 1948) at twenty crores of rupees ;

And whereas under sub-section (3) of Section 65 of the said Act, approval of the State Legislative Assembly is required for fixing a higher maximum amount than ten crores of rupees ;

Now therefore, the State Legislative Assembly hereby accords approval to the proposal of the State Government to fix under sub-section (3) of Section 65 of the said Act, twenty crores of rupees as the maximum amount which the Board may at any time have on loan under sub-section (1) of Section 65 of the said Act."

† Sri S. NIJALINGAPPA.—This is a simple resolution and it has become necessary in view of the fact that bulk of power is now being produced. Very soon Sharavathy is going into production and there is insistent demand for power both from the rural and urban areas as also from many of the industries that are likely to come up and will come up. The Board has borrowed Rs. 110 lakhs in 1961 and again Rs. 202.96 lakhs in 1961 ; Rs. 301,41,800 in 1962 and Rs. 306,28,163 in 1963. This is not sufficient and it has become necessary for us to allow the Board to borrow upto Rs. 20 crores. Therefore, this resolution has been introduced and I hope the House will accept it.

† ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸುತ್ತಾ, ಇದನ್ನು ನಾನು ವಿಶೋಧಿಸುತ್ತೇನೆ. ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ, ಇವರು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯ ವಿತರಣೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಬೋರ್ಡ್‌ನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ರಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಈ ಧಿವಸ ಸುಮಾರು 25 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಅಸ್ತಿಯನ್ನು ವಹಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬರನ್ನೊಳಗೊಂಡ ರಾಜ್ಯದ ಹಾಗೂ ಕೇಂದ್ರದ ಕಾನೂನಿಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಆ ಬೋರ್ಡಿನಲ್ಲಿ ಈ ಹಿಂದೆ ಸದಸ್ಯರಿದ್ದರು. ಈಗ ಬೋರ್ಡನ್ನು ಹೊಸದಾಗಿ ರಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಹೊಸ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಅವರನ್ನು ಕೈಬಿಟ್ಟಿರಬಹುದೆಂದು ಕಾಣುತ್ತಿದೆ. ಆ ರೀತಿ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಕ್ಲಾಜ್ 9ಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾಗಿರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹಿಂದೆಯೇ ಇದನ್ನು ವಿರೋಧಮಾಡಿದ್ದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಈ ಬೋರ್ಡಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಯಾವೊಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರಿಗೂ ಇದರ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿಯ ಒಂದು ಹಕ್ಕೂನಿ ಇಂಟ್ರಿಸ್ಟ್ ಇರಬಾರದೆಂದು ಅದರಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದೆ. ಇಂಥ ಒಂದು ಕ್ಲಾಜ್ ಎರಡು ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೂ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಆಗಲೇನೋ ಕಾರಣದಿಂದ ಸರ್ಕಾರ ಆ ರೀತಿ ತಪ್ಪನ್ನು ಮಾಡಿತು. ಆದರೆ ಈಗ ಬೋರ್ಡಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಹೊಸ ಸದಸ್ಯರ ಮಾಹಿತಿ ನನಗೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಮೈಸೂರಿನ ಕೆಲವು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅವರಿಗೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಬೋರ್ಡಿನವರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅವರ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಾವು ಯಾವ ರೀತಿಯ ನಿರ್ದೇಶನವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೆಯೂ ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಇದರ ಕಾರ್ಯಕ್ಷೇತ್ರದ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ಕೆಲವು ಅನುಮಾನಗಳು ಬಂದಿವೆ. ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ಈ ಬೋರ್ಡ್ ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನಾವು ಈಗ ಸುಮಾರು 10-12 ಲಕ್ಷ ಕಿಲೋವಾಟಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಸದಾಗಿ ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡುವ ಉದ್ಯಮದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದ್ದೇವೆ. ಇದರ ಕೆಲಸ ವಿತರಣೆಯಿಂದಾಗಬೇಕು. ಜೊತೆಗೆ ಇದುವರೆಗೂ ಮನೆ ದೀಪಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಬೀದಿ ದೀಪಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ನಮ್ಮ ಉದ್ದೇಶ ಮುಗಿಯಿತು ಎಂಬುದಾಗಿ ಹಿಂದೆ ನಾವು ಭಾವಿಸಿದ್ದೆವು. ರಾಟನ್, ಪೆಟ್ರೋಮ್ಯಾಕ್ಸ್ ಬದಲು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಹಚ್ಚಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಅನುಕೂಲವೇ ಆಯಿತು. ಆದರೆ ಈಗ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಇದೇಮೆಂದು ಹೇಳುವ ಕಾಲ ಬಂದಿದೆ. ಇನ್ನು

ಬೇರೆ ಉಪಯೋಗವನ್ನು ಇದರಿಂದ ಪಡೆಯಬಹುದೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಸಾಪ್ತ-ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ನೋಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ಎದ್ದುಚ್ಚುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿ ಉತ್ಪಾದನೆ ಸಾಧನೆಗಳಲ್ಲಿ ಅತಿ ಮುಖ್ಯವಾದುದು ಮತ್ತು ಬಹಳ ಅಮೂಲ್ಯವಾದುದು ಆಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಹೇಗೆ ಬಳಸಬೇಕೆಂಬ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮತ್ತು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಬೇಕೆನ್ನುವುದು ಮುಖ್ಯ. ಎದ್ದುಚ್ಚುಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ಒಳ್ಳೆಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬಳಸುತ್ತಾರೋ ಅದರ ಮೇಲೆ ಅದರ ಉಪಯೋಗ ಅವರಿಂದ ಬಂದಿ. ಇಂತಹ ಅತಿ ಮುಖ್ಯವಾದ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ನೆರವಿಂಥ ಪಟ್ಟಿ ಇರಾಖೆಯು ಮೇಲೆ ಇಂತಹ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೊರಿಸಿ ಈ ಮಂಡಲಿಯನ್ನು ನಾಪು ಸೃಷ್ಟಿ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ, ರಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅನೇಕ ಅಸ್ತಿತ್ವಗಳನ್ನೂ ಸಹ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಅವರಿಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ಕೊಟ್ಟಿರುವ 10 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಪರಮಾಣುಗಳ ಪರಮಾಣು ಮಿತಿ ಸಾಲದು; 20 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವರೆಗೂ ಅವರು ಹಣ ಷುಟು ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬುದಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಸಭೆಯ ಒಪ್ಪಿಗೆಯನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ 10 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಿಂದ ಇನ್ನು 20 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವರೆಗೆ ಕೊಡುವುದು ಹೆಚ್ಚಿಲ್ಲ. ಅದು ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದೆ, ಅನೇಕ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಹೊರಗಡೆಯಿಂದ ತರುತ್ತಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸವನ್ನೂ ಸಹ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಅವರ ಕಾರ್ಯದಕ್ಷತೆಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹಂಕಿಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ವಿಧಾನವನ್ನೂ ನೋಡಿದರೆ ನನಗೇಕೋ ಅವರು ಕೆಲಸಮಾಡುವ ರೀತಿ ಎಲೆಯದಿಗಿಂತುಂಟಾ ಅನುಮಾನ ಬರುತ್ತದೆ. ಏನೆಂದರೆ ನೀರಾವರಿ ಪಂಪುಗಳುಗಳ ವಿತರಣೆ ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಎದ್ದುಚ್ಚುಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ಬದಗಿಸುವ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಈ ಬೋರ್ಡ್ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ತೃಪ್ತರವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಸ್ವತಃ ಖುದ್ದಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಏನೋ ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷರೀತರ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ಉಪಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಾರೆಂದರೆ, ನೋಡಬೇಕು, ಇನ್ನೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಹಾಕಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಒಂದು ಸಾರಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಿದ ಮೇಲೆ ಮತ್ತು ಪಾತ್ರ ಅದನ್ನೇ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಮಾಡುವುದೆಂದರೆ ನಮಗೆ ಎಷ್ಟೋ ಸಂಗತಿ ಅಸಾಧ್ಯವಾದ ಕೆಲಸವಾಗುತ್ತದೆ. ನಮಗೆ ಆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಅಲ್ಲಿಗೇ ಸಾಕು ಎಂದು ನುಡುತ್ತದೆ. ಹೇಗಿರುವಾಗ ಪಂಪು ಸೆಟುಗಳಿಗೆ ಎದ್ದುಚ್ಚುಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ಬದಗಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಹಳೆಯಕಾಲದ ಗ್ರಾಮೀಣ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಾ, ಒಂದೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಿಂದ 60 ಅರ್ಜಿಗಳು ಬಂದರೆ ಕೇವಲ 15-20 ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಇವರಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಭೇಟಿ ಕೊಟ್ಟಾಗ ಜನರ ಪ್ರೀತಿ, ವಿಶ್ವಾಸ, ಒಟ್ಟು-ಇವುಗಳನ್ನು ಗಳಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಬಹಳ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ನಿಮ್ಮ ಹಳ್ಳಿಗೆ ಎದ್ದುಚ್ಚುಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ; ಮುಂದಿನ ವರ್ಷ ಉಳಿದವರಿಗೂ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಭರವಸೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಹೇಗೆ ಒಂದು ಸದ್ಯಾವನೆಯಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅದರ ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಎಡೂರು ಎಂಬ ಊರು ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿಂದ ಒಂದು ಮೇನ್ ಲೈನ್ ಹೋಗಿದೆ. ಶಿವಮೊಗ್ಗದಲ್ಲಿ ಶರಾವತಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಆಗುವ ಕಡೆ ಇರುವ ಗ್ರಾಮ ಅದು. ಅಲ್ಲಿ ತಂತಿಗಳನ್ನು ಹಾಕುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತಿಯವರು ಹಣಕೊಟ್ಟು. ಆದ ಮೇಲೆ ನನ್ನನ್ನೂ ಸಹ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಎಲ್ಲ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಅಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದಾಗ ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕಾಗದವನ್ನು ಕಳಿಸಿ ಹಾಕಿದ್ದರಿಂದ ಪದಂತಿ ಬಂತು. ಇಲ್ಲಿಂದ ಫೋನ್ ಮಾಡಿದರೆ ಇನ್ನೊಂದು ಅರ್ಜಿ ಮಾಡಿ, ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತಿಯವರ ಫೈನರ್ ನಲ್ಲಲ್ಲ. ಇನ್ನು ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳು ಇಲ್ಲದ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಪಂಪುಗಳುಗಳನ್ನು ಹಾಕುವ ಮೂಲಕ ಆ ಸೌಕರ್ಯ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ ನನಗೆ ಲೆಕ್ಕಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಇವರಿಗೆ ಎರಡು ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿಯೂ ದೀಪ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕಾರಣ ಕೇಳಿದರೆ ಕಂಬಗಳು ಬಂದಿಲ್ಲ, ತಂತಿಗಳಿಲ್ಲ; ಈ ಸಂಪೂರ್ಣ ಬಂದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರಚಾರವಾಗಿದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕೇವಲ 10 ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ಎದ್ದುಚ್ಚುಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಇವರು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ ಇನ್ನು ದೇಶದಲ್ಲರಂತೆ ನೂರಾರು ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ಲ್ಲಾ ಎದ್ದುಚ್ಚುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ ದೇಶದ ಇನ್ನೆಷ್ಟು ಕಾಲಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೋ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಬಜೆಟ್ನ ಬಜೆಟ್ನ ಮತ್ತು ಪಕ್ಕದಲ್ಲರಂತೆ ಗುರುತಿಸಿ ಹಾಗಾಗಿ ಬಂದ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಲ್ಲದ ಗ್ರಾಮಗಳು ಎದ್ದುಚ್ಚುಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ಬದಗಿಸುವ ವಿಚಾರವನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೋ ಇಲ್ಲವೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ನಡವಾಗಿ ಇದನ್ನು ನೋಡುವವರಿಗೆ ಕಣ್ಣಿರು ಬರುವುದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕ. ಇವರು

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲ ಗೌಡ)

ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಡುವ ರೀತಿ ನೋಡಿದರೆ ಬ್ಯೂರೊಕ್ರಾಟಿಕ್ಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಅವರು ಮಾಡ ತಕ್ಕ ಭಾಷಣಗಳಿಂದ ಪರಿಣಾಮವೇನೂ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಕ್ಷಾಮದ ವಿಷಯವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಬಡ್ತಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವರ್ಕ್ಸ್‌ಗೆ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸದೇ ಇದ್ದರೂ ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭ ಗಳಲ್ಲಿ ಅವನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಸುಮಾರು 6 ತಿಂಗಳುಗಳಿಂದಲೂ ಪೆಂಡಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿರತಕ್ಕೆ ಈ ಪಂಪುಸಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಕೆಲಸವೆಂತೂ ಇನ್ನೂ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಬದರೆ, ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಅಥವಾ ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಈ ವಿಚಾರ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ಉತ್ತರ ಕೇಳಿದರೆ ಅದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಆ ವಿಷಯ ನಮಗೆ ಮನದಟ್ಟಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಈ ಇಲಾಖೆ ದೇಶಕ್ಕೆ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಬೆಳಕನ್ನು ಹಂಚುವ ಇಲಾಖೆ ಯಾದರೂ ಈ ಇಲಾಖೆಯು ಬೋರ್ಡಿನ ಕಾರ್ಯನೀತಿಯ ಕ್ರಮ ಬಹಳವಾಗಿ ಫೋರ ಅಂಧಕಾರದಲ್ಲಿದೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ನಾನು ಬಹಳ ವಿಷಾದದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಾವೇನಾದರೂ ಟ್ರೇಕಿಂಗ್‌ನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಬೇಜಾರುಪಡಬಹುದು, ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ನಮ್ಮನ್ನು ಅವರು ಸ್ಟೇರ್ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಶಿಫಾರಸ್ಸುಮಾಡಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸುವುದು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವೆಂಬುದನ್ನು ತಾವು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಬೋರ್ಡ್ ಎಂದು ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಅದಕ್ಕೆ ನಾವು ಸದಸ್ಯರಂತೆ ಸ್ವತಂತ್ರವೇನೂ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರ ಹಾಕತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿಗನುಗುಣವಾಗಿ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯದ ಜನರ ಅಪೇಕ್ಷೆಗನುಗುಣವಾಗಿ ಈ ಬೋರ್ಡ್ ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಹಾಗೂ ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುವಂತಹ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸಿ ಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈ ಒಂದು ಯಂತ್ರದಲ್ಲಿ ಚಾಲನೆ ಉಂಟಾಗಬೇಕು. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎದ್ದುಬಿಟ್ಟು ಬಳಕೆಯ ಮೇಲೆ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಆಹಾರೋತ್ತಾದನೆ ಮತ್ತು ಕೈಗಾರಿಕೋತ್ತಾದನೆ ಅವಲಂಬಿ ಸಿದ್ದಿ ಎಂಬುದನ್ನು ಈ ಬೋರ್ಡ್ ಮನಗಾಣಬೇಕು.

ಹಿಂದೆ ಹತ್ತು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಎದ್ದುಬಿಟ್ಟು ಬೋರ್ಡಿನವರು ಸಾಲವಾಗಿ ಪಡೆದು ಯಾವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಭೆಯವರು ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೂ ಅದನ್ನು ಸಾರ್ಥಕವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳದೆ ಇರತಕ್ಕ ಆ ಎದ್ದುಬಿಟ್ಟ ಮೊತ್ತದಲಿಗೆ ಮತ್ತೆ 20 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ಸಾಲವನ್ನೂ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿ ಏನು ಟಿಪ್ಪಣಿ ಇದೆ ? ಅವರು ಯಾವ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಸಾರ್ಥಕ ಪಡಿಸುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಿಮೆಂಟ್ ಪ್ರೊಜೆಕ್ಟುಗಳನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ರಿಗೋಬ್ಬರಿಗೆ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಇಲ್ಲದೆ ಇರುವುದು, ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೋಡಿದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಏನೋ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಕೆಲಸ ನಡೆದಿದೆ ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ಕಾನೂನು ನಿರ್ಮಿತ ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲದೆ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವುದು ಇವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾಗಿದೆ. ಆಡಿಟ್ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಇವುಗಳೆಲ್ಲವೂ ಬಂದಿವೆ. ಅವುಗಳಿಗೆ ಸಮಾಧಾನಕರವಾದ, ತೃಪ್ತಿ ಕರವಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಲೀ ಬೋರ್ಡಿನವರಾಗಲೀ ಕೊಡದೆ ಇರುವಾಗ ಮತ್ತೆ 10 ಕೋಟಿ ರೂಪ ಯಿಗಳ ಸಾಲವನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಿಮಗೆ ಅದರ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯೇನೂ ಇಲ್ಲ, ಅದಕ್ಕೆ ನಿಮ್ಮ ಒಪ್ಪಿಗೆಯನ್ನೂ ಕೊಡಿ ಎಂದು ತಾವು ಹೇಳಬಹುದು. ಈ ರೋನ್ಸ್ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಆಕ್ಟಿಂಟ್ಸ್ ಕಮಿಟಿಯ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಏನು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆಂದರೆ, ಈ ರೋನ್ಸ್ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಪುನಃ ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಫೈನಾನ್ಸ್ ಕಮಿಷನ್ ಮುಂದೆ ಇದರ ಹೇಳಿದಾಗ ಅವರು ಏನು ಸಲಹೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ ಸಾಲ ವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಾದರೆ, ಅದರ ತೀರ್ಮಾನ ಹೇಗೆ ಎತರಣೆ ಹೇಗೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಕೂಡ ವಿಚಾರಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಅವರಿಗೆ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಬ್ಯಾಂಕು ಸಾಲವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತದೆ, ಆ ಹಣಕ್ಕೆ ಯಾರು ಗ್ಯಾರಂಟಿಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆಯೋ ಅವರು ನಾಳೆ ಆ ಹಣವನ್ನು ದುರಪಯೋಗಮಾಡಿ, ಅಪವ್ಯಯಮಾಡಿ ಇಹಸಾರ್ವೇನ್ಯ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಹೊಣೆಯಾರು ? ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾನು ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಮೊದಲು ಈ ಬೋರ್ಡ್ ಈಗ ಯಾವ ಯಾವ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದೆ. ಮತ್ತು ಇದರ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಈಗ ಎಷ್ಟು ಇಂಡೆಂಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಯಾವ ಯಾವ ಸಾಮಾನುಗಳು ಬಂದಿವೆ, ಇನ್ನೂ ಏನೇನು ಬರುತ್ತವೆ, ಯಾವ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಏನು ಅಗ್ನಿಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಾವು ವಿಚಾರಮಾಡಬೇಕು. ಈಗ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಖಾಸಗಿ ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿ ಬೋರ್ಡಿನವರು ಹಣವನ್ನು ಡಿಪಾಜಿಟ್ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನೇ ಮುಂದುವರಿಸಿ ಪುನಃ 10 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಅದರಲ್ಲಿ ಭರ್ತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡುವುದಾದರೆ, 9 ಕೋಟಿ, 10 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು

6-7 ವರ್ಷ ಪ್ರೈವೇಟ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದಾದರೆ ಅವರು ಕೋಟ್ಯಾಧೀಶ್ವರರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಈಗ ವಿಧ್ಯುಚ್ಚಕ್ತಿ ಬೋರ್ಡಿನವರು ಸಾಲವನ್ನು ಹಡೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದಾದ ಹಣದ ಪರಮಾವಧಿ ಮೊತ್ತವನ್ನು 20 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಏರಿಸುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಮುಂಜ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬೋರ್ಡಿನ ಪರವಾಗಿ ನೂಕುವಾದ-ಒಂದು ವರದಿಯನ್ನು ಕೊಡಿಸಿ ಅವರ ವ್ಯವಹಾರಗಳೆಲ್ಲಾ ಯೋಗ್ಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ ಎಂದು ಮನಗಂಡಾಗ ಮಾತ್ರ ಈ ಬೇಡಿಕೆಗೆ ಅಸ್ತಿ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದೇ ಹೊರತು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಸಿದ್ಧಯ್ಯ ಕಾಶೀಮಠ (ಶಿರಹಟ್ಟಿ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ! ಶರಾವತಿ ವ್ಯಾಲಯಲ್ಲಿ ಉತ್ಪಾದನೆಯಾದಂತಹ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಬಳಸುವುದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಂತಹ ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೂ ಮತ್ತು ಕೆಲವು ಇತರೇ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಪರದೇಶದಿಂದ ತರುವುದಕ್ಕೂ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಮಂಡಲಯವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಾಲಬೇಕು ಎಂದು ನರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಈ ನಿರ್ಣಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಮಂಡಲಯವರು ಯಾವುದೇ ಕಾಲದಲ್ಲಾಗಲೀ ಸಾಲವಾಗಿ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದಾದ ಹಣದ ಪರಮಾವಧಿ ಮೊತ್ತವನ್ನು 20 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ಗೊತ್ತು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸುತ್ತಾ ಒಂದೆರಡು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಬೋರ್ಡಿನವರು ಕೊಂಡುಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಕಬ್ಬಿಣದ ಕಂಬಗಳ ಕಟ್ಟಿಗೆಯ ಕಂಬಗಳೂ ಇವುಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸ್ವೀಕೃತರು ಕಟ್ಟಿಗೆಯ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಕಂಬಗಳನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅರ್ಜರನ್ನು ಕೊಡುವಾಗ ಯಾವ ಸ್ವೆಡು ಇರಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಈಗ ಆ ಕಂಬಗಳು ಉಪಯೋಗವಾಗುತ್ತವೆಯೇ ಎನ್ನುವ ಪ್ರಸಂಗ ಬಂದಿದೆ. ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ ಡಿವಿಷನ್ ನಲ್ಲಿ ಇಂಥಾ ಕಂಬಗಳನ್ನು ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಕಂಬಗಳಲ್ಲಿ 3 ಅಡಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಅವುಗಳ ಉದ್ದವನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಜೋರಿಸುವಂತಹ ಪ್ರಸಂಗ ಬಂದಿದೆ. ಒಳ್ಳೆಯ ಕಬ್ಬಿಣದ ಕಂಬಗಳನ್ನು 20 ಅಡಿ ಉದ್ದವಿರತಕ್ಕಂಥ ಕಂಬಗಳನ್ನು ವೇರ ಮಾಡಿ ಸೇರಿಸುವಂತಹ ಪ್ರಸಂಗ ಬಂದಿದೆ. ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ. ಕಟ್ಟಿಗೆಯ ಕಂಬಗಳ ಒಗ್ಗಿ ಹೇಬೇಕಾದರೆ ಹಳೆಯ ಕಂಬಗಳನ್ನು ತಯಾರು ಲೈನುಗಳಿಗೆ ಹಾಕುವಂತಹ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆದಿದೆ. ಆ ಕಂಬಗಳೂ ನಕ ನರಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಇಷ್ಟೆ. ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಸಾಮಾನನ್ನಾಗಲೀ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಅದನ್ನು ಸಾಕಷ್ಟು ವಿಚಾರಮಾಡಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಹೋದಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಎದ್ದುಬಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಒದಗಿಸುತ್ತೇವೆ, ಪಂಪು ಸೆಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತೇವೆ. ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿಗೆ ಹೋಗಿ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಕೆಲವು ಹಳ್ಳಿಗಳಿಂದ ಪಂಪು ಸೆಟ್ಟುಗಳಿಗಾಗಿ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಕಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಆ ಡಿವಿಜನ್‌ನಲ್ಲಿ ಎದ್ದುಬಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಪಂಪು ಸೆಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಹಾಕಲು ಸರ್ವೆಯನ್ನು ಕೂಡ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿನ ಜನಗಳಿಗೆ ಯಾವಾಗ ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ರೈನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ವೆಯನ್ನು ಕೂಡ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿನ ಜನಗಳಿಗೆ ಯಾವಾಗ ಎದ್ದುಬಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ದೊರೆಯುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ ಡಿವಿಜನ್‌ನಲ್ಲಿ ಸಾರಾರಾಯ್ ಪಂಪು ಸೆಟ್ಟುಗಳಿಗೆ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಕಳುಹಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇವಾದರೂ ಕೂಡ ಆ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಎದ್ದುಬಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ವೆಯನ್ನೇನಾದರೂ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೇ ಎಂದು ನಾನು ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಮೊದಲು ಆ ಡಿವಿಜನ್‌ನಲ್ಲಿ ಎದ್ದುಬಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಒದಗಿಸಲು ಸರ್ವೆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ. 5 ಸಾವಿರ ಜನನಂಜೈ ಇರುವ ಪಟ್ಟಣಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಶಿಗ್ಗಾವಿ ಮತ್ತು ಲಕ್ಷ್ಮೀಶ್ವರಗಳಲ್ಲಿ 18 ಸಾವಿರ ಜನನಂಜೈ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅಲ್ಲಿಗೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಪೂರೈಕೆಮಾಡದೆ ಇರುವಂತಹ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಪಂಪದೀನ್ ಸಾಹೇಬರು ಇದ್ದಾಗಲೇ 1963ನೇ ಇಸವಿ ಆಗಸ್ಟ್ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷ್ಮೀಶ್ವರಕ್ಕೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಕಂಬಗಳನ್ನು ನಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ, ಇನ್ನೇನು ಮೈರ್ ಹಾಕಿ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಆದರೂ ನಕ ಆ ಕೆಲಸ ಇನ್ನೂ ಪೂರ್ತಿ ಆಗುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಲಕ್ಷ್ಮೀಶ್ವರ ಹೊಸದೇನು ಅಲ್ಲ. ಅದು ದೊಡ್ಡ ಊರಾಗಿದ್ದರೂ ಸಹ ಅಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸೌಕರ್ಯವೂ ಇಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಹೇಳಿರುವುದೇನೆಂದರೆ 5 ಸಾವಿರ ಜನನಂಜೈ ಇರುವ ಊರುಗಳು ಯಾವ ಇವೆಯೋ ಅವುಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸುವಂತೆ ಆದೇಶವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು.

(ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದಯ್ಯ ಕಾಶ್ಚಿಮಠ)

ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಕಾರ್ಯತಃ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕೈಗಾರಿಕೆಗೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೇಳಿದಾಗ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಡದ ಇರತಕ್ಕ ಪ್ರಸಂಗ ಇದೆ. ಹೀಗಾದರೆ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಹೇಗೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತವೆ? ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕಲ್ ಡಿವಿಜನ್‌ಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಬೇಕು. ಈಗ ಚಿತ್ರದುರ್ಗದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಡಿವಿಜನ್ ಇದೆ. ಆ ಡಿವಿಜನ್‌ನನ್ನು ಹೆಚ್ಚುಮಾಡಿ ಧಾರವಾಡಾ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ಹೊಸ ಡಿವಿಜನ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

1-30 P.M.

ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಸೀನಿಯಾರಿಟಿ ಪಟ್ಟಿಯಿಗಾಗಿ ತೊಂದರೆಗಳಿದ್ದ ಹಾಗೆ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಸಿಟಿ ಬೋರ್ಡಿನಲ್ಲಿಯೂ ಇದೆ. ನೂರು ರೂಪಾಯಿ ನಂಬಳ ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕಿಂತ ಕೆಳಗೆ ನಂಬಳ ಪಡೆಯುವ ನೌಕರದಾರರನ್ನು ಅದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೂ ಅವರವರ ಡಿವಿಜನ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಇಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರೆ ಸ್ಥಳೀಯದಾಗುತ್ತದೆ. ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕವನನ್ನು ಬಿಜಾಪುರದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿರುವ ಹಳ್ಳಿಗೆ ಹಾಕಿದರೆ ಯಾವ ತರಹ ಇರುತ್ತಾನೆ ಎಂದು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಸರ್ಕಾರದವರು ಸೂಕ್ತ ಆದೇಶವಿತ್ತು ಕಡಮೆ ನಂಬಳ ಬರುವ ನೌಕರದಾರರನ್ನು ಆಯಾ ಡಿವಿಜನ್‌ಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಇಡುವಂತೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಮುಂದಾದರೂ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಪೂರೈಕೆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಶ್ರದ್ಧೆ ವಹಿಸಬೇಕು. ಅದು ಎಲ್ಲ ನೌಕರಗಳಿಗೂ ಸರಿಯಾಗಿ ಮುಟ್ಟುವಂತೆ ಮಾಡಲು ಬೇಕಾದ ಕಂಬ, ತಂತಿ ಇಂಥ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಪೂರೈಕೆಮಾಡಿ ಅವು ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಹೆಚ್ಚಿನ ರೊಕ್ಕ ಬೇಕಾದರೂ ಕೂಡ ಕೊಟ್ಟು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಮತ್ತು ನೀರಾವರಿಗೆ ಪೂರೈಸಲೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಸಿ ಈ ಕರಾವಳಿ ಬೆಂಬಲಕೊಟ್ಟು ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

SRI B. R. SUNTHANKAR (Belgaum City).—This resolution moved by the Honourable Chief Minister seeks to raise the limit of borrowings from Rs. 10 crores to 20 crores by the Electricity Board. I wish to oppose this resolution for reasons that I will give now. Firstly, looking to the affairs of the Electricity Board, the working of the Board does not assure us or it does not guarantee that if the borrowing limit is increased from Rs. 10 crores to 20 crores, it will be properly and fully utilised. The Honourable Members who spoke before me, particularly Mr. Gopala Gowda and to a certain extent Mr. Siddiah Kashimatt, also have pointed out certain defects in the working of the Board. The accounts of the Electricity Board seem to be in a chaotic condition. The Electricity Board was constituted on 1st October 1957. More than six years have elapsed, but yet the accounts are not audited by the Accountant General.

MR. SPEAKER.—What I want to say is that one of the Report has been discussed on the floor of the House.

SRI B. R. SUNTHANKAR.—The Financial Statement and the budget were discussed. I would refer to the Audit Report 1964. On pages 88, para 86 it is said:

“Delay in finalisation of accounts.—In paragraph 48 of the Audit Report, 1962 mention was made of the circumstances in which the accounts prepared by the Board for the period of 1st October 1957 to 31st March 1958 could not be certified by Audit.

The position remains the same even now (March 1964). The accounts for the years 58-59 to 62-63 are also yet to be compiled."

This Audit Report more clearly shows in what stage the accounts of the Board are. Even the accounts for the first year could not be certified by audit and for later years, since 58-59, accounts are not even compiled, much less submitted for audit. For want of correct and clear accounts, we do not know the financial condition, we are not in a position to assess correctly the financial position of the Board. After the constitution of the Board, for the first time the Financial Statement of the Board was discussed during the last budget session. Only once we were given the chance and all the budget estimates of the previous years were kept before the House for discussion. As a matter of fact, audit reports are required to be laid annually before the State Legislature. That has not been done. Accounts are not compiled for years together. Under the circumstances, how can the members of the House give their sanction to the increase from Rs. 10 to 20 crores. Personally, I refuse to give my accord to this increase in borrowing. This Board has floating loans, has been borrowing, but it has been found out that the moneys borrowed were not utilised, were remaining idle with the Board. That is why the Board was compelled to invest at lower rates of interest and thereby incur losses. On page 88 of the Audit Report, it is said:

"As a result of floating open market loans far in advance of requirements and investing the proceeds of the loan at lower rates of interest, the Board incurred a loss of Rs. 2.06 lakhs during the year 1962-63."

The Board has been floating loans, not utilising them.

"It is however seen that the Board subsequently floated another loan for Rs. 300 lakhs in September 1963 which was also added to the balance of Rs. 265 lakhs under investment in short term and call deposits. The balance of such investments stood at Rs. 490 lakhs in January 1964."

So it clearly shows that the Electricity Board is not in a position to fully utilise the loans floated by it. So under the circumstances how can we give our consent to the increase of this limit to Rs. 20 crores. These are many reasons for opposing this resolution. One more reason. It is one of the obligations of the Electricity Board to safeguard the interests of the consumers. In new Mysore area, there are about a dozen private concerns. This question was referred particularly in regard to Belgaum during the question hour and I thank the Chief Minister for his assurance to look into the matter. But there are about a dozen concerns in the integrated areas and these private concerns are simply looting the consumers. The Board also will have to do something in the matter. I would request that all these concerns, private concerns should be taken over by the Electricity Board and

(SRI B. R. SUNTHANKAR)

the necessary legislation should be gone in to through this House. I do not know whether my information is correct but there was proposal to draft, such a resolution and to get it passed by this House.

MR. SPEAKER.—Resolution or Bill ?

SRI B. R. SUNTHANKAR.—A Bill to nationalise the private concerns but I do not know what happened to that.

According to my information, the Belgaum company, which is very influential at Bombay, Delhi and other State capitals, have succeeded in bringing pressure through Delhi upon this Government and therefore I understand that the idea of having a legislation for nationalisation of private companies has been altogether dropped. This is very sad. Government should take a firm attitude to go through the nationalisation of the private electric companies. The Congress party and the Government are committed to socialism and nationalisation of private electric concerns is one of the socialistic programmes. I would request the Chief Minister to see that the private concerns are taken over and handed over to the Mysore Electricity Board.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ರುದ್ರಪ್ಪ (ಕಲಗಿ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಮ್ಮ ಮುಂದಿರುವ ಗೊತ್ತುವಳಿಯನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಹೊಸದಾಗಿ ನಮಗೆ ಶರಾವತಿಯಲ್ಲಿ ಉತ್ಪನ್ನವಾಗುವ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಬರುವುದಾಗಿದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ತುಂಗಭದ್ರಾದಿಂದ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಹಳ್ಳಿಗಳ ವರೆಂದಲೂ, ಉದ್ಯಮದಾರರಿಂದಲೂ, ಪಟ್ಟಣಗಳಿಂದಲೂ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಗಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಬೇಡಿಕೆ ಬರುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಇಂತಹ ಒಂದು ಗೊತ್ತುವಳಿ ಬಂದಿದೆ. ಹೆಚ್ಚು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾನು ಇದನ್ನು ಸುಸ್ವಾಗತಿಸಿ ಬೆಂಬಲಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಗುಲ್ಬರ್ಗದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಎರಡುವರ್ಷದಿಂದ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಬೋರ್ಡಿನವರು ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದುವರೆಗೆ ಗುಲ್ಬರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯ ನಾಲ್ಕು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಪೂರೈಕೆಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಹತ್ತು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಿವೆ, ಆ ಹತ್ತು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಮಂದಗತಿಯಿಂದ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಹೈದರಾಬಾದು ಕರ್ನಾಟಕದ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಸಹಾನುಭೂತಿ ಮತ್ತು ಅಭಿಮಾನವಿದೆ. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಅಷ್ಟು ಅಷ್ಟೆ ವಹಿಸಿ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸ್ವಾಮಿ, ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಗುಲ್ಬರ್ಗ, ಆಲಂದ್, ಚಿತಾಪುರ, ಸೆಡಮ್ ಈ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಿಗೆ ಪೂರೈಸಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನೂ ಆರು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಎಂದರೆ, ಐದುನಾಂವರ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿರುವ ಎಂಟು ಹತ್ತು ಹಳ್ಳಿಗಳನ್ನು ಸರ್ವೆಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಪೂರೈಕೆಮಾಡಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ವಿರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್ ಅವರು ಒಂದು ನೋಟ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಪೂರಾಪುರ, ಪಹಾಪುರ, ಯಾಧಿರ್, ಗುರುಮಟ್ಟುರೆ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರಬೇಕಾದರೆ ಇನ್ನೂ ಎರಡು ತಿಂಗಳುಗಳಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇವಕ್ಕೆ ಈಗಾಗಲೇ ಪೂರೈಕೆ ಆಗಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಆದರೆ ಇನ್ನೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ಇನ್ನೂ ಪಾಪುರ, ವಾಡಿ, ನಾಲವೆಂದ, ಅಪನರೆಪುರ, ಕಾಮರಾಪುರ ಪ್ರದೇಶದ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಮೆಟೇರಿಯಲ್ಸ್ ಜಮಾವಣೆವಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲಸ ಬಹಳ ವಿಳಂಬವಾಗಿದೆ. ಬೀದರೆ ಗಡಿಯಲ್ಲಿ ಅಂಧ್ರಪ್ರದೇಶದಿಂದ ಹತ್ತುಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಪೂರೈಸುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದುವರೆಗೂ ಅದು ಆಗಿಲ್ಲ. ಅಂಧ್ರಪ್ರದೇಶದ ಆರು ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಪೂರೈಕೆಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಬೀದರೆ ಗಡಿಯಲ್ಲಿರುವ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಪೂರೈಕೆಯಾಗಿಲ್ಲ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ತೀವ್ರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ವಿನಂತಿ.

ಮೂರನೆಯದಾಗಿ ತುಂಗಭದ್ರಾ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ದಾವಣಗೆರೆ ಮತ್ತು ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಊರುಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಗುಲ್ಬರ್ಗಕ್ಕೆ ತಿರುಗಿಸಬೇಕು. ಶರಾವತಿಯಿಂದ ಬರುವ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ದಾವಣಗೆರೆಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ. ಗುಲ್ಬರ್ಗದಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಕನ್ಸ್ಟ್ರಕ್ಷನ್ ಡಿವಿಷನ್ ಇದೆ. ಯಾಧಿರ್ ಒಂದು ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹೀಗೆಯೇ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ

2-00 P.M.

Mr. SPEAKER.—One hour allotted is over. I extend the time by half an hour.

† Sri GANJI VEERAPPA (Harihar).—Mr. Speaker, I whole-heartedly support the resolution placed before this House and moved by the Chief Minister. It is a period of expansion and specially after we get one million kilowatts from Sharavathi and after undertaking so many other expansion schemes, the Board naturally requires more money. A criticism was made with regard to investment of money that was borrowed. I also feel that with regard to investment we must not suffer any loss by way of interest because by borrowing we pay more interest and by investment if we get lesser interest we will lose. Therefore, care must be taken to see that we borrow money whenever there is absolute need and we must borrow only a few months earlier and not one or two years earlier so that we may not lose interest. Care must be taken for proper investment of our funds also. One thing I want to suggest at this juncture is this: we see that so many sanctioned works are not executed because the Department says that they have no materials like wires, insulators, etc. I do not know whether heavy insulators have to be imported from foreign countries. Sir, it is necessary here to see that these materials are secured from other countries so that execution of these works is not hindered because in some places power is available, need is there and funds are there, but because some of the materials like wires are to be imported from foreign countries, power could not be supplied. I do not know whether orders are placed or what is the difficulty in actually supplying materials. I find that for want of transformers, several works are held up. Arrangements must be made to see that these materials are got and if need be, manufacturing must be started here so that heavy insulators and wires are manufactured in our country. I make another suggestion. There is great necessity for underground cables in big cities and towns in modern countries looking to the safety of the people. This suggestion may be borne in mind so that in all these places, underground cable system may be introduced. On the whole, we have to welcome this motion because the Board requires more borrowing capacity and we support this motion to increase it from Rs. 10 crores to Rs. 20 crores.

Sri SANJEEVANATH AIKALA (Suratkal).—If there is one replica of this Government, it is the Electricity Board. To put it in short form, its sum and substance is irregularity, favouritism and corruption. I can quote several instances where Electricity is made available only to people on certain recommendation by the people belonging to certain political parties. I have got a glaring example which I may bring to your notice here. A particular person who was interested in starting ice-cream and cold storage Unit applied for power. He is from my constituency. I made an enquiry about his requirement and about his capacity for investment and wrote a letter to the Electricity Board stating that particular man really deserved electricity. A few months later, I received

(SRI SANJEEVANATH AIKALA)

a reply that I and the particular man may apply to the Executive Engineer, Mangalore, who will register the requirements and arrange power supply when Sharavathi power becomes available. The letter was dated 11th May 1964. But on 19th May 1964 the said Ice cream Factory was inaugurated. When I received this letter that particular gentleman saw some big congresswala from my place who assured him to get power. That congresswala. Said : to him "Why did you approach Alkala ; he belongs to P. S. P. ; he has no voice with the ministers and he cannot get you anything we will get you power." That congresswala approached the Chief Minister and I was told that the Chief Minister directed the Electricity Board to sanction whatever power he requires. He was given 15 H. P. The function of opening the said Ice Candy Factory was presided over by the Chief Minister.

Mr. SPEAKER.—The Chief Minister's presiding over a function has no connection with this motion.

Sri SANJEEVANATH AIKALA.—I am voicing the opinion of people who are gathered there. Why I am saying is this : if people want power, if they have to approach the Electricity Board through a M. L. A. or M. L. C., what about people who do not know any of them, or who dislike approaching them to get electric power. I could have approached the Board directly. But I did not want to use my political influence. I do not interfere with these things. I say cases should be considered on merit. When I received a reply on 11th May that power will be supplied only after Sharavathi Electricity is made available, on 19th May the function was arranged and power was given. That is how the Electricity Board functions. Then regarding the members of the Electricity Board, what is the use of nominating such members who have got so many other functions to attend to? They have so many other social affairs to look after and they cannot attend meetings. Why do you oppoint such people who cannot devote their attention to important urgent matters about irregularities and wastages there. If I were to speak about irregularities and favouritisms shown in sanctioning power, it will be a small Ramayana. I therefore positively say that this Board should not be authorised to take more loan than we have given. On the other hand, it should be still curtailed. Whatever they require, they must come before the House and then we will sanction on the merit of the demand ; not otherwise. We must not allow such huge and wide power to the Electricity Board to borrow as and when they like and again invest it on smaller interest. So, I oppose this motion.

† ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ (ಸಿರಾ).—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಎದ್ದುಚ್ಚುಕ್ತ ಮಂಡಲಯ ಈಗಿರತಕ್ಕ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಅದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹಣದ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಸಾಲ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಮಗೆ ಅವಕಾಶವಿರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ತಂದಿರತಕ್ಕ ಈ ನಿರ್ಣಯ ನಮಗಿಲ್ಲರಿಗೂ ಕೂಡ ಅಪ್ರಾಯಮಾನವಾಗಿದ್ದರೂ ಇವತ್ತು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವಾಗ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ ಎಷ್ಟು ಎದ್ದುಚ್ಚುಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೊರಗಡೆ ಪ್ರಾಂತಗಳಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಾ

ಇದ್ದೇವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಿ ಅದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಅದು ನಕಾರಣವಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ಅನಿಸುತ್ತದೆ. ಈಗ ಅವರು ನದರನ್ ಗ್ರಾಡ್ ಗೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡ ಮೇಲೆ, ಎರ್ರಾ ರಾಜ್ಯಗಳ ವಿಧ್ಯುಚ್ಚಕ್ತಿಯನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹಾಕಿದಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರತಕ್ಕ ವಿಧ್ಯುಚ್ಚಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೊರಗಡೆಗೆ ಕೊಡುವುದಾದರೆ 10 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಸಾಲ ಮಾಡತಕ್ಕ ವಿಚಾರ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಟ್ಟು ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಅವರು 3 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಮಾಡಬಹುದು, 2 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಮಾಡಬಹುದು, 75 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಮಾಡಬಹುದು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಇದನ್ನು ತಂದಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನನಗಾದರೂ ಅನಿಸುತ್ತದೆ ಒಂದು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುತವಾದ ಮಂಡಲಿಗೆ, ಸ್ವಾಚ್ಛಂದ್ಯದ ಬಾಡಿಗೆ, ಆಟಾನಮಸ್ ಬಾಡಿಗೆ ಇಷ್ಟೊಂದು ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೊಡುವುದಾದರೆ ನಾಳೆ ಎರ್ರಾದರೂ ಅನುಪ್ರಾಪ್ತವಾದರೆ ಅದರ ಆಗುಹೋಗುಗಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಇರತಕ್ಕ ಸರ್ಕಾರ ಅದನ್ನು ಹೊರಬೇಕಾದ ಪ್ರಸಂಗ ಬಂದರೆ ಆಗ ಜನತೆಯಮೇಲೆ ದುರ್ದರವಾದ ಪ್ರಸಂಗ ಬರುತ್ತದೆ; ಅದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. 64ನೇ ಆರ್ಟಿಕಲ್ ಪ್ರಕಾರ ಅವರು ಸಾಲ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಹಣ ಖರ್ಚಾಗಿಲ್ಲ ಅದನ್ನು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಮೇಲೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ಬ್ಯಾಂಕ್ ನಲ್ಲಿ ಆ ಹಣವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಇಟ್ಟು ಬ್ಯಾಂಕಿನವರು ಅದರಿಂದ ಹಣ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ತಮ್ಮ ಬೇಕಾದವರಿಗೆ ಹಣ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತು ಎರಕ್ಟಿವಿಟಿ ಬೋರ್ಡಿನವರಿಗೆ 4 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗಿಲ್ಲ ಹಾಗಾಗಿರವಾಗ ಇನ್ನೂ 10 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸಾಲ ಮಾಡಿ 14 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಹಣವನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ಅಂತ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಎರಕ್ಟಿವಿಟಿ ಬೋರ್ಡ್ ಡಿವೈಸಡ್ ಬಂದಾಗ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳವರಲ್ಲಿ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಎರಕ್ಟಿವಿಟಿ ಬೋರ್ಡ್ ಸರಿಯಾಗಿ ಜನಗಳ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ತೃಪ್ತಿಕರವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ, ವೈರಸ್ ಇನ್ ಸ್ಪೋರೇಟರ್, ಟ್ರಾನ್ಸ್ ಪೋರ್ಟ್ ಬೇಕು ಎಂದರೆ ಯಾವುದೂ ಕೂಡ ಸಕಾಲಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಈ ಎರ್ರಾ ವಿಧವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಹಳ ಜಿಗುಪ್ಸೆಯುಂಟಾಗುವುದರಲ್ಲಿ ಅನುಮಾನವೇನೂ ಇಲ್ಲ. 10-6 ಸಾವಿರ ಪೌಂಡ್ ಕಾಪರ್ ವೈರ್ ಕಳುವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಪಬ್ಲಿಕ್ ಆಕೌಂಟ್ಸ್ ಕಮಿಷಿಯವರು ಅವರ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಏಕೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಎಂದರೆ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಎರ್ರಾ ಕೆಲಸದ ಜೊತೆಗೆ ಈ ಎರಕ್ಟಿವಿಟಿ ಬೋರ್ಡಿನ ಕೆಲಸವನ್ನೂ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಅವರಿಗೆ ಇರತಕ್ಕ ಮುಲ್ಪೇರಿಯನ್ ಎಂಗೇಜ್ ಮೆಂಟ್ ನಲ್ಲಿ ಈ ಕಡೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಧ್ಯತೆ ಕೊಡಲಾರರು ಎಂದು ನನಗೆ ಅನಿಸುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಸಾಲ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದಾರೆ, ಸಾಲ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೊರಟಾಗ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ರ್ಯಾಂಡ್ ಮಾರ್ಚ್ ಗೇಜ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನವರು ರ್ಯಾಂಡ್ ಇಂಪ್ರೂವ್ ಮೆಂಟ್ ಲೋನ್ ಬೇಕೆಂದು ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಕೇಳಿದಾಗ 65 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಮಾತ್ರ ಬಂತು ಮತ್ತೆ ಮೂರು ದಿನ ಟೈಂ ಎಕ್ಸ್ಟೆಂಡ್ ಮಾಡಿದರು ಎರಡು ಬ್ಯಾಂಕುಗಳವರು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳವರ ಮಾತಿಗೆ ಕಟ್ಟುಬಿದ್ದು 20 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಮಾತು ಕೂಟ್ಟು 15 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಪಂಜಾಬಿಗೆ ಕೊಡಿದರು. ಇಂತಹ ಗಹನವಾದ ವಿಚಾರದಮೇಲೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕಾದ್ದು ಸರಿ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತಾ ಇದೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಎರಕ್ಟಿವಿಟಿ ಬೋರ್ಡ್ ಜನತೆಯ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ತೃಪ್ತಿಕರವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ ಅದರಿಂದ ಈ ಬೋರ್ಡನ್ನು ರೀಕಾನ್ಸ್ಟ್ರೂಟ್ ಮಾಡಿ ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವವರನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಇಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.- ಸ್ವಾಮಿ, ಕೇಳಿರತಕ್ಕ ಈ ಕೋರಿಕೆಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿಯೂ ಮತ್ತು ಪರವಾಗಿಯೂ ಕೆಲವು ಜನ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ವಿಧ್ಯುಚ್ಚಕ್ತಿಯನ್ನು ಎರ್ರಾ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಡಬೇಕು ಅದರಿಂದ ಅದಕ್ಕೆ ಖರ್ಚಾಗತಕ್ಕದ್ದು ಅವಶ್ಯಕ ಎಂದು ಬಗ್ಗೆ ಎಲ್ಲೂ ಏನೂ ಅನುಮಾನ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ಇದು ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು. ಆದರೆ ಎರ್ರಾ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ವಿಧ್ಯುಚ್ಚಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಒಂದು ಅಂಶ, ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಇದ್ದದ್ದು ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಉತ್ಪತ್ತಿ ಆಗುತ್ತಾ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಅದರಿಂದಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಎಲ್ಲ ಕಡೆಗೂ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ, ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಶಂಪ್ ಗಳಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಮತ್ತು ಬೇರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳು ವಗೈರೆ ಇದ್ದರೆ ಅವುಗಳಿಗೂ ಕೂಡ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಹಾಗೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿ ಕೊಡಬೇಕು, ಜಾಸ್ತಿ ಉತ್ಪನ್ನವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೇ ಈ ಕೋರಿಕೆ ಬಂದಿರತಕ್ಕದ್ದು. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗೋಪಾಲಗೌಡರನ್ನು ನಾನು ಅವರು ಬಿಕ್ಕ ಹಡುಗ ರಾಗಿದ್ದಾಗಿನಿಂದಲೂ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ, ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಬಹಳ ಪ್ರೀತಿ ಇದೆ. ಭಾಷೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ, ಭಾಷೆ ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ ವಿಚಾರಗಳು ನೆಲ ಬಿಟ್ಟು ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತವೆ. ಭಾಷೆ ಕಡೆಗೆ ಮತ್ತು ಹೇಳತಕ್ಕ ಮಾತುಗಳ ಶಬ್ದಗಳ ಕಡೆಗೆ ಅವರ ವಿಚಾರ

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ)

ಇರುತ್ತದೆಯೇ ಹೊರತು ನಿಜವಾದ ವಿಚಾರಗಳ ಕಡೆಗೆ ಅವರ ಗಮನ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ವಿಚಾರಗಳ ಕಡೆಗೆ ಅವರ ಗಮನ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರಲಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ ನಾನು ಅಪೇಕ್ಷೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ, ಅವರ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಐಕ ಆವರು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ, ತಪ್ಪು ಮಾತನಾಡಿದರೋ ಅಥವಾ ತಿಳಿಯದೇ ಮಾತನಾಡಿದರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ, ಬಹಳ ನಿಟ್ಟಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನನ್ನ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿ ಬೆಳೆಯಬೇಕೆಂಬುದೇ ಸರ್ಕಾರದ ಉದ್ದೇಶ. ಯಾರಾದರೂ ಹೊರಗಿನವರು ಬಂದು ಇಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ದೊಡ್ಡ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದರೆ ಎಲ್ಲಾ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೂ ಸರ್ಕಾರ ಉತ್ತೇಜನ ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಅವರಿಗೆ ಪಾಪ ತೊಂದರೆ ಯಾಗಿರಬಹುದು ಅದಕ್ಕೆ ನಿಟ್ಟಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಆದಳೆ ಚೆನ್ನಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ಆಡಿಟ್ ಆಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದ್ದರಲ್ಲಿ 57-58ರ ಆಕೌಂಟ್ಸ್ ಫೈನರ್ ಆಗಿ ಕೆಲವು ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ಆಡಿಟ್ ಜನರಲ್ ಅವರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇಷ್ಟರಲ್ಲೇ ಫೈನರ್ಸ್ ಆಗುವುದು ಇದೆ. 62-63ರವರೆಗೂ ಆಕೌಂಟ್ಸ್ ತಯಾರಾಗಿದೆ ಇನ್ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ರಿಟರ್ನ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಅದೂ ಕೂಡ ಇಷ್ಟರಲ್ಲೇ ಫೈನರ್ಸ್ ಆಗುತ್ತದೆ. 63-64ರ ಬಡ್ಡೆಟ್ ಬಂದಾಗ ಬಡ್ಡೆಟ್ ವಿಷಯ ಸರ್ಕಾರವು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಜವಾಬು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಸಲ ಇವತ್ತು 10 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಬೇಕು, ನಾಳೆ 50 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಬೇಕು ಎಂದು ಹೋದರೆ ಯಾರೂ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಅದು ವ್ಯವಹಾರವೂ ಅಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ, ಯಾವಾಗಲೂ ಸಾಲ ಮಾಡತಕ್ಕ ಮನುಷ್ಯ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ಏನು ಮಾಡುತ್ತಾನೆ? 6 ತಿಂಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ 3 ತಿಂಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ಸಾಲ ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ಅವನನ್ನು ಹುಚ್ಚು ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ತನಗೆ ಎಷ್ಟು ಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ವರ್ಷ 6 ತಿಂಗಳಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚು ಎಷ್ಟು ಆದಾಯ ಬರುತ್ತದೆ ಎಷ್ಟು ಸಾಲ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಮಾಡಿ ಅಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮತ್ತೆ ಆ ಹಣವನ್ನು ಅದೇ ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿ ಇಡುತ್ತಾನೆ. ಆ ರೀತಿ ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹಣವನ್ನು ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿ ಇಡದಿದ್ದರೆ, ದೊಡ್ಡ ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ಹಣ ಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿದಾಗ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ರೆಲ್ಯಾನ್ಸಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ರೀತಿ ಲುಕ್ಯಾನ್ಸಾಗುವುದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕ. ಆ ರೀತಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಹಣವನ್ನು ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಅದರಿಂದ ತೊಂದರೆ ಏನೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ವ್ಯವಹಾರವಲ್ಲ ಲೋಪವೋಪಗ್ರಹದರೆ ಪರಿಶೀಲನೋಣ ರೆಕೃಪತ್‌ಗಳು ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಆಡಿಟ್ ಆಗುತ್ತಿವೆ, ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಅವುಗಳನ್ನಿಟ್ಟು ಒಪ್ಪಿಗೆ ಪಡೆಯುತ್ತೇವೆ. ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಅರೇಳು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುವುದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲ ಕಡೆಗೂ ಜಾಗೃತೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನೊದಗಿಸಲು ಕೆಲವು ಅಡಚಣೆಗಳಿವೆ, ಹೊರಗಿನಿಂದ ಕೆಲವು ಸಾಮಾನುಗಳು ಬರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ತಂತಿ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ, ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಬೇಕಾದ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕೇಳುವುದು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ, ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಒಪ್ಪಿ ಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಅರಿಕೆಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ದೇವಯ್ಯ (ಮಲ್ಲೇಶ್ವರಂ).—ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಮನೆಗಳಮೇಲೆ ಒವರ್‌ಹಡ್ ರೈಸ್ ಇದೆ. ಪರಮನಂಟಾಗಿ ಅಂಡರ್‌ಗ್ರೌಂಡ್ ಕೇಬಲ್ ಹಾಕಿ ಒವರ್ ಹಡ್ ರೈಸ್‌ನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕಲು ಏರ್ಪಾಡುಮಾಡುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಈಗ ಆ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ, ಅದಷ್ಟು ಜಾಗೃತ ಮಾಡರಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ನಾವು ಮಾಡಿದ ಟೀಕೆಗೆ ಸಮಂಜಸವಾದ ಉತ್ತರ ಬರಲಿಲ್ಲ.

Mr. SPEAKER.—The Hon'ble Member wants me to know that there are a few minutes left over before the time fixed expires. He must know that we cannot treat it like that. I will put the motion to the vote of the House:

The question is:

"That whereas the Government of Mysore proposes to fix the maximum amount which the Mysore State Electricity Board

may, at any time, have on loan under sub-section (1) of Section 65 of the Electricity (Supply) Act, 1948 (Central Act 54 of 1948) at twenty crores of rupees;

And whereas under sub-section (3) of Section 65 of the said Act, approval of the State Legislative Assembly is required for fixing a higher maximum amount than ten crores of rupees;

Now, therefore, the State Legislative Assembly hereby accords approval to the proposal of the State Government to fix under sub-section (3) of Section 65 of the said Act, twenty crores of rupees as the maximum amount which the Board may at any time have on loan under sub-section (1) of Section 65 of the said Act."

The resolution was adopted.

HYDERABAD ABOLITION OF INAMS (MYSORE AMENDMENT) BILL, 1964.

Motion to consider.

Sri M. V. KRISHNAPPA (Minister for Revenue).—I move:

"That the Hyderabad Abolition of Inams (Mysore Amendment) Bill, 1964 be taken into consideration."

Mr. SPEAKER.—Motion moved:

"That the Hyderabad Abolition of Inams (Mysore Amendment) Bill, 1964 be taken into consideration."

Sri M. V. KRISHNAPPA.—Sir, this is a very simple amendment to the existing Act. In the Mysore Inams Act there is provision for payment of compensation in bonds in equal instalments with accrued interest. Such a provision was not there in the Hyderabad Inams Abolition Act. So we want to introduce it: By introducing this amendment there will be no further financial implication. This enables us to pay compensation in instalments.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—What about the proposed land reform? What is your intention and when are you going to implement the land reforms in the State?

Sri M. V. KRISHNAPPA.—That Act has practically nothing to do with this Bill. If you permit me, Sir, I may say that only last week the Chief Minister and myself had a discussion with the Planning Commission. We have two difficulties and we intend to bring two amendments to the Act before this House and by the end of this year we hope to enforce the Land Reforms Act.

Mr. SPEAKER.—The question is:

"That the Hyderabad Abolition of Inams (Mysore Amendment) Bill, 1964 be taken into consideration."

The motion was adopted.

Mr. SPEAKER.—The question is :

“ That clause 2 stand part of the Bill.”

The motion was adopted.

Clause 2 was added to the Bill.

Mr. SPEAKER.—The question is :

“ That clause 1, the Title and the Preamble stand part of the Bill.”

The motion was adopted.

Clause 1, the Title and the Preamble were added to the Bill.

Motion to pass.

Sri M. V. KRISHNAPPA.—I move :

“ That the Hyderabad Abolition of Inams (Mysore Amendment) Bill, 1964 be passed.”

Mr. SPEAKER.—The question is :

“ That the Hyderabad Abolition of Inams (Mysore Amendment) Bill, 1964 be passed.”

The motion was adopted.

BOMBAY PROVINCIAL MUNICIPAL CORPORATIONS (MYSORE AMENDMENT) BILL, 1964.

Motion to consider.

Sri K. PUTTASWAMY (Minister for Municipal Administration).—
I move :

“That the Bombay Provincial Municipal Corporations (Mysore Amendment) Bill, 1964 be taken into consideration.”

Mr. SPEAKER.—Motion moved :

“That the Bombay Provincial Municipal Corporations (Mysore Amendment) Bill, 1964 be taken into consideration.”

Sri K. PUTTASWAMY.—Sir, the House will kindly remember that last year this House passed an amendment to the Bangalore City Municipal Corporation Bill as Mysore Act 27 of 1963. This Bill is similar to that. While considering the question of extending the boundary of the Hubli-Dharwar Corporation, it was noticed that it could not be done because there was no provision either in the Bombay Municipal Corporations (Mysore Amendment) Bill, 1964 or in the Mysore Village Panchayats and Taluk Boards Act to dissolve

the village panchayats. Therefore, this Bill is brought. In this Bill it is sought to take power to dissolve the village panchayats consequent upon the adjacent areas being included in the Municipal Corporation. Incidentally, this opportunity is made use of to make the voters' list of the Mysore Legislature Assembly for the several wards that are going to be constituted. I hope this Bill will receive the approval of the House.

2-30 P.M.

† ಶ್ರೀ ಸಿದ್ಧಯ್ಯ ಕಾರ್ತೀಕಾರ್.—ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇರತಕ್ಕ ಬಾಂಬೆ ಪ್ರೊವಿನ್ಸ್ ಫಿಯರ್ ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ (ಮೈಸೂರು ಅಮೆಂಡುಮೆಂಟು) ಬಿಲ್, 1964ರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ರೋಪದೋಷಗಳಿರುವುದನ್ನು ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಅಖಂಡ ಕರ್ಣಾಟಕವಾಗಿ ಕಳೆದ ಎಂಟು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಬಾಂಬೆ ಪ್ರೊವಿನ್ಸ್ ಫಿಯರ್ ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಆಕ್ಟ್‌ನ್ನು ತೆಗೆದು ಮೈಸೂರು ಪ್ರೊವಿನ್ಸ್ ಫಿಯರ್ ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಆಕ್ಟ್ ಎಂದು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡದೆ ಇದ್ದ ಆಕ್ಟ್‌ನ್ನೇ ಮುಂದು ಮುಂದುವರಿಸುತ್ತಾ ಬರುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಇದೊಂದು ಚಿಂತಾಜನಕವಾದ ಸಂಗತಿ ಎಂದು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಬೇಕಾಗಿರುವ ಆಕ್ಟ್‌ನ್ನು ಅಮೆಂಡುಮೆಂಟು ಮಾಡದೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಾರಿಯೂ ಒಂದೊಂದು ಅಮೆಂಡುಮೆಂಟು ಎಂದು ತರುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಹೆಚ್ಚು ಖರ್ಚು ತಗಲುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದೇನೂ ಪ್ರಯೋಜನವೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಮಂಡಿಸುತ್ತಾ ಇದರ ಉದ್ದೇಶ ಬರೀ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ ಹಾಗೂ ಧಾರವಾಡ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲ ಬರುವ ಜಾಗಗಳನ್ನು ಕೂಡಿಸಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಈ ಅಮೆಂಡುಮೆಂಟು ತಂದಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದರು. ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ ಹಾಗೂ ಧಾರವಾಡ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲರುವ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳೆವರು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ನು ರೆಪ್ರೆಸೆಂಟೇಷನ್ ಕೊಟ್ಟರು ಎನ್ನುವುದು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಿರಬಹುದು. ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿನ ಜನರು ಇದಕ್ಕೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿ ತಮ್ಮ ಪ್ರತಿಭಟನೆ ತೋರುತ್ತಿದ್ದಾರೆನ್ನುವುದನ್ನು ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಇದನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಬೇಕೆಂದು ತರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಕಾನೂನನ್ನು ತರಬೇಕಾದರೆ ಮತ್ತು ಜನರ ಮೇಲೆ ಅದನ್ನು ಹೊರಿಸಬೇಕಾದರೆ ಹಂತ ಹಂತವಾಗಿ ತರಬೇಕು. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಆಗಲೇ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಇದನ್ನು ಇನ್ನೂ ಸವಿಸಾರವಾಗಿ ತಂದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ ಮತ್ತು ಧಾರವಾಡ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗಳ ಒಳಗಿನ ಏರಿಯಾಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ತಂದದ್ದು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ನೆಪಾಲ್‌ರವಾದ ಒಂದು ಹೊಸ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಎಕೆ ತರಬೇಕೆನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಇದರಲ್ಲೇ ಇರುವ ಕೆಲವು ದೋಷಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಆರ್. ಕೇಶವಮೂರ್ತಿ.—ಸ್ವಾಮಿ, ನನ್ನದೊಂದು ಪಾಯಿಂಟ್ ಆಫ್ ಆರ್ಡರ್‌ನಿದೆ. ಅದು ಹೀಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಬಂದಿರುವ ಬಿಲ್ಲು 1949ನೇ ಇಸವಿಯ ಬಾಂಬೆ ಪ್ರೊವಿನ್ಸ್ ಫಿಯರ್ ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಆಕ್ಟ್. 56ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದ ಈಚೆಗೆ ಬಾಂಬೆ ರಾಜ್ಯದ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳು ಮಾತ್ರ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದವೇ ಎನಿಸಿ ಪೂರ್ಣವಾದ ಬಾಂಬೆ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಬೇರೆ ಪ್ರಾಂತದ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಅಮೆಂಡುಮೆಂಟ್ ಮಾಡುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ರೂಲಿಂಗ್ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ.

Sri V. S. PATIL (Belgaum-I).—Sir, I rise to support the point of order. The point is whether this Legislature is competent to amend a law which is in force in another State unless they make it clear that the amendment is being made in so far as it is applicable to the Mysore State. Under the Constitution we cannot pass an Act which leads to the interpretation that the Act of another State is being amended or interfered with. Either the Hon'ble Minister must change the wording and say "in so far as it is applicable to the State of Mysore" or he must withdraw the Bill. I feel that there is some substance in the point raised by my friend.

Sri K. PUTTASWAMY.—Sir, since States Reorganisation, such objections have been raised repeatedly in this House and convincing answers have been given by the Government. The Bombay Provincial Municipal Corporations Act is in force in the erstwhile Bombay Area which is now in Mysore State. This Legislature is quite competent to pass amendments to a law which is in force in that area. I do not think there is any substance in the objections raised by my friends.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—There is no point of order.

ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದಯ್ಯ ಕಾಶೀಮಠ.—ಈ ಧರ್ಮಾಡ-ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ ಕಾರ್ಮೋರೇಷನ್ ಬಿಲ್ಲನಲ್ಲಿರುವ ಸ್ಟೇಟ್ ಮೆಂಟ್ ಆಫ್ ಆರ್ಟಿಕಲ್ ಅಂಡ್ ರೀಜನ್ಸ್ ನಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ :

“The Hubli-Dharwar Municipal Corporation has proposed to develop the entire area between the two units, viz., Hubli and Dharwar on a planned basis in accordance with the Development Plan prepared by the Town Planning Department. For taking up the development activities and also avoiding any hapazard growth and unauthorised constructions within the area, it is necessary to include the said area within the Corporation limits.”

ಈಗರಾದರೂ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಏನಾದರೊಂದು ಮಾನ್ಯರ ಪ್ಲಾನ್ ಇದೆಯೇ ಎಂದರೆ ಅದಿಲ್ಲ. ಹಾಗಿರುವಾಗ ನುಮ್ಮನೆ ಇವುಗಳನ್ನು ಎಕ್ಸ್‌ಟೆಂಡ್ ಮಾಡುತ್ತಾ ಹೋಗುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದವರ ಉದ್ದೇಶವೇನೋ ಒಳ್ಳೆಯದೇ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಕ್ಲಾಜ್ 2ರ ಅಮೆಂಡೆಡ್ ನಡೆ ಕ್ಲಾಜ್ (3)ರಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ :

“The State Government may, subject to the provisions of sub-section (4), by notification in the official Gazette”

ಅಲ್ಲದೆ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ಕ್ಲಾಜ್ (4)ರಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ :

“a notification of the proposal to include or exclude the local area shall be published in the official Gazette for the information of all persons likely to be affected thereby inviting objections and suggestions within such period from the date of such publication as may be specified in such notification.”

ಇದನ್ನು ಬರಿಯ ಒಂದು ಗೆಜೆಟ್ ನಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಪಬ್ಲಿಷ್ ಮಾಡಿಸಿದರೆ ಸಾಲದು. ಇದನ್ನು ಎಲ್ಲ ರೋಡ್ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಮತ್ತು ಟಾಂ ಟಾಂ ಮೂಲಕವೂ ಜನರಿಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಮಾಡದೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರತಕ್ಕ ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತಿಯ 59ನೇ ಕಲಂ ಪ್ರಕಾರ ಅಕ್ಟೋಬರ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ವಶಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಆದರೆ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾಗಿ ತಿಳಿಸಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಇನ್ನೂ ವಿಶದೀಕರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಕಾರ್ಮೋರೇಷನ್ ಆಗದೆ ಇರತಕ್ಕ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿನ ತೆರಿಗೆ ಗಳಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಅವು ಕಾರ್ಮೋರೇಷನ್ಗೆ ಸೇರಿದ ನಂತರ ಅವು ಹೆಚ್ಚಿನ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ತರಬೇಕಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮುಂದೇನು ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ?

ಇನ್ನು ಇದರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರುಗಳ ಪಟ್ಟಿಯ ವಿಚಾರ ಹೇಳಿದೆ. ಯಾರಿಗೆ ಒಟ್ಟು ಹಾಕತಕ್ಕ ಹಕ್ಕಿದೆಯೋ ಅವರು ಎಲ್ಲ ವಾಸವಾಗಿರುತ್ತಾರೋ ಆ ಡಿವಿಜನ್‌ನಲ್ಲೇ ಅವರ ಹೆಸರನ್ನು ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಬೇಕು. ಅವರು ಚುನಾವಣೆಗೆ ನಿಂತಲ್ಲಿ ಅದೇ ಡಿವಿಜನ್‌ನಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಬೇಕು ಎಂದಿದೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ಆ ಲಕ್ಷ್ಮೀಶ್ವರ, ಗದಗಬೆಟಗೇರಿಯವರು ಇದನ್ನು ಹೈ ಕೋರ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಧಾರಂಜಿಮಾಡಿರತಕ್ಕ ವಿಚಾರ ನಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾರು ಚುನಾವಣೆಗೆ ನಿಲ್ಲಬೇಕು ಎಂಬ ವಿಷಯವನ್ನೇ ಇದರಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿಲ್ಲ. ಈ ಹಿಂದೆ ಎಲೆಕ್ಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ರೋಲ ನಲ್ಲಿ ಹೆಸರಿರುವವರು ಒಂದು ಡಿವಿಜನ್‌ಗೆ ಬದಲು ಇನ್ನೊಂದು ಡಿವಿಜನ್‌ಗೆ ಚುನಾವಣೆಗೆ ನಿಂತಿದ್ದನ್ನು

ಹೈಕೋರ್ಟಿನವರು ರದ್ದುಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಮುಂದೆ ಇಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಡಿವಿಜನ್ ಗಳನ್ನು ಎಂಗಡಿಸುತ್ತೀರೆಂಬುದನ್ನು ಇದರಲ್ಲಿ ನಮೂದಿಸಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ ಧಾರವಾಡ ಕಾರ್ಮಿಕರೇಷನ್ ಸೆಲೆಕ್ಷನ್ ರೂರಲ್ ಏರಿಯಾ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದೆ :

“ ‘Rural areas’ means the areas of a City which immediately before the establishment of a Corporation for that City or inclusion within the limits of such city, as the case may be were situated within the local limits of any Panchayet..... ”

“ ‘Urban areas’ means, the areas of the City which are not rural areas ”.

ಈ ಎರಡಕ್ಕೂ ಇದು ಕಾನ್‌ಫ್ಲಿಕ್ ಆಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಇನ್ನು ಈ ಪಂಚಾಯತ್ ಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಈ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಯಾವಾಗ ಸರಿಪಡಿಸುತ್ತೀರಿ, ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಚುನಾವಣೆಯನ್ನು ಯಾವಾಗ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ ಎಂಬುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ರೂಪಿಸಲಾಗದರೂ ವಿಶದೀಕರಿಸಬೇಕು. ಇಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರು ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗಳಿರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಇದಕ್ಕನುಸಾರವೂ ಕಾನೂನಿದೆಯೇ? ಈಗ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಬಾಸಗಿಯವರನ್ನು ನೇಮಕಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇವರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಒಂದು ಕ್ವಾಲಿಫಿಕೇಷನ್ ಇಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ ಮುಂದೆ ಇವರನ್ನು ಕೆಲಸದಿಂದ ತೆಗೆದು ಹಾಕುತ್ತೀರಾ ಅಥವಾ ಇವರನ್ನೂ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿಡುತ್ತೀರಾ, ಇಬ್ಬರೇ ಇವರನ್ನು ಯಾವ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿಡುತ್ತೀರಿ ಎಂಬುದನ್ನೂ ಇಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನೂ ಕೂಡ ರೂಪಿಸಿಲ್ಲ ನಮೂದಿಸಬೇಕು. ಇನ್ನು ಕಾರ್ಮಿಕರೇಷನ್ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡ ನಂತರ ಅಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಬೇಕು. ಅದಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಕಾನ್‌ಸಿಲರನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಾ ಅಥವಾ ಯಾರನ್ನಾದರೂ ನಾಮಿನೇಟ್ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ, ಹಾಗೆ ನಾಮಿನೇಟ್ ಮಾಡುವ ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಯಾರನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ? ಈ ವಿಚಾರಗಳೆಲ್ಲಾ ಹಾಗೆ ಉಳಿದಿವೆ. ಆದುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನಾದರೂ ಮಾಡಿ ಬೇಗ ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುವುದೊಳ್ಳಿಯದು. ಅದರಿಂದ ಈ ದೋಷಗಳೆಲ್ಲಾ ಪರಿಹಾರವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಅದಷ್ಟು ಬೇಗ ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ.

“ If any difficulty arises in giving effect to the provisions of section 489 A or section 498 B, the State Government may, by order, published in the official Gazette, as the occasion may require, do anything which appears to it to be necessary to remove the difficulty ”.

ಇದರಲ್ಲಿ ತಾವು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಹೇಳಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಎಲ್ಲ ಅಧಿಕಾರವನ್ನೂ ತಮ್ಮ ಕಡೆಗೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಹಾಗಾಯಿತು. ಇದರಿಂದ ಕ್ಲಾಜ್ 489 ಮತ್ತು 498 (ಬಿ) ಇದರ ಸ್ಯಾಂಕ್ಷಿಟಿ ಏನೂ ಉಳಿಯಲಿಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ ಹೀಗೇ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಲೋಪದೋಷಗಳಿವೆ. ಇವನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸದಿದ್ದರೆ ಪಂಚಾಯತ್ ಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಲೋಪದೋಷಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅದಷ್ಟು ಬೇಗ ಸರಿಪಡಿಸಿ ಪಂಚಾಯತ್ ಗಳಿಗೆ ಅದಷ್ಟು ಸಹಾಯಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೆ ಅಶಿಸಿ ನಾನು ನನ್ನ ಈ ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† Sri V. S. PATIL.—Sir, at the outset, I had raised one point of order but you have ruled it out. So, I do not want to dilate upon it because it has already been decided by the Chair.

Sir, reasons for bringing this Bill before this House are given in the Statement of Objects and Reasons. Sir, when any area in any Municipality is included in the Corporation, if they are to be extended, the Government has been given full powers to extend the limit of the various Municipalities and join the Corporations. It is necessary to have a separate Bill for inclusion of any further area within the limits, either of the Corporation or of the municipality.

(SRI V. S. PATIL)

It was not necessary to have this Bill at all. Further, what is more important or I may call it most important, so far as the Bills relating to the Municipalities or Municipal administration are concerned is, that the Government is trying to deprive these local bodies of all their powers, especially the powers of election, and trying to impose upon them their own nominees, called either this Board, this Committee or that Committee or something else. This is the tendency which we have seen during all these years and even when the Municipal Act was passed in this House. We, especially coming from the Bombay area, had so many powers conferred upon our Municipalities that Government had very little chance to interfere with the administration. Every power for the administration of these Municipalities was given to us by the British Government; we could appoint our own servants, we could levy taxes, we could recover and we could spend. But, now the interference of the Government is coming in every phase of life. They do not want to see that the people manage their own affairs; they must be spoon-fed. They must not stand on their own legs, they must be kept in every respect under the control of the officers appointed by the Government. This is the tendency that has grown up so far as the Local bodies or Municipalities are concerned. We have been already deprived of so many of our powers, and even for the Municipalities that are run basically and principally on the taxes collected from the people, the whole control of administration now rests with the Government. This is not a proper thing, not a congenial thing in a democratic nation. The same thing is incorporated in this Bill also. When this Act will be passed and enforced, Sir, there are some—I do not know the definite number—Village Panchayats which will be merged within the limits of this Corporation of Hubli and Dharwar. Those Panchayats will cease to exist. They will have no say in the matter at all. But, instead of electing the representatives or electing the Members for the Corporation from this area to be on the Board of Councillors, the Government is taking the power to nominate them. On page 8, the wording is.

“such number of persons ordinarily resident in the local area included in a city who are nominated by the State Government shall be additional Councillors of the Corporation.”

Until the reconstitution or until all these things are done, it is not necessary to have any number at all. After reconstitution, probably, what is the strength of this local bodies, what is the population of these local bodies or Grama Panchayats and to what number of elected seats they are entitled to, can be easily ascertained. Instead of having election, giving the people an opportunity to have their own elected man to serve on this Corporation, why the Government is taking the power of nominating him? This is the way in which the Government is thinking of depriving the powers of the electorates and the people in

About clause 6 amending section 457. The manner of maintenance of electoral rolls should be specified in the Act itself and should not be covered by rules. It is the duty of the Commissioner to prepare the electoral rolls.

In the proposed section 96, the effects of absorbing a panchayat area into the city are detailed. The panchayats are run mostly on land revenue share given by Government. What is to happen to that grant, when the panchayats merge with the city. Government cannot grant land revenue. Similarly on page 7 in the new clause it is stated that "all appeals pending before any authority shall, so far as may be practicable, be disposed of as if the said local authority has been included in the City." This is anomalous. Appeals from the panchayats lie to the Assistant Commissioner or the B.D.O or the Taluka Development Board. There is no provision in the Corporation Act for appeals to lie to these authorities. Actually the wording should have been "as if the area has not been included in the said City." If an appeal filed from a panchayat to the competent authority is pending, it must be disposed of by that authority under the Panchayat Act and not the Corporation Act. I believe it is a mistake in understanding or drafting of this bill or some omission on the part of the printers. If the wordings remain, it will lead to chaotic conditions.

Sri K. P. GADAG (Gadag).—The appeals pending before the appropriate authority under the Panchayat Act will have to be transferred to the competent authority under the Corporation Act.

Sri V. S. PATIL.—There is no such provision here. Unless that is made specific, how can it be heard by any other authority? That is my point.

My main grievance is on page 8 of the Bill about sub-clause (1) (c) :

"Until the reconstitution of the Corporation in accordance with the provisions of this Act, notwithstanding anything to the contrary contained in any notification issued under section 5 of the Act, such number of persons ordinarily resident in the local area included in a city who are nominated by the State Government shall be additional Councillors of the Corporation."

I do not know why this nomination should be there. I strongly object to this. Even if 6 months or 1 year lapses without representation, we can put up with it. To give this power to Government is contrary to all principles of democracy. If the Government were to make the people feel that they are giving the people more powers and responsibilities and respecting the wishes of the people, then this provision must be deleted, and instead of nomination election should be there. Suppose 5 villages join, tomorrow, the Corporation area. The population may be about 15,000 to 20,000. The electoral rolls are already there because those people were electors in the Assembly

(SRI V. S. PATIL)

and Parliamentary elections and on that basis in proportion to the total population whatever number of seats have to be allotted, we can ask them to elect such number within a specified time. So instead of nomination election is the best course. That is the basis of democracy and that is why the people should not be deprived of this right and they should be given this chance.

Regarding the effect of absorption of "a part of a panchayat area into the City Corporation" under clause 489 (b), this is also going to create confusion because the administration of the village panchayat is based upon land revenue mainly and not upon taxes on houses. So if a part of a village is included in a City area, what happens to the grant to the village? Nowhere is there any mention about that and we do not know whether the grant will be cut down in proportion to the area transferred to the city limits or whether some compensation will be given to the village panchayat. Therefore, I fear the village panchayat will have to suffer.

So far as new section 489C regarding removal of difficulties is concerned, I have nothing to say because in a transitory period the Government will have to be given some powers to regularise this working.

As regards clause 10 regarding the amendment to "Election Rules" here it is said that "the sub-heading 'Municipal Election Roll' occurring after the chapter heading 'Election Rules' shall be omitted, but when I refer to the schedule, the sub-heading is not to be found. Either it is already omitted or there is some mistake.

These are my observations on this Bill. I hope the Hon'ble Minister will bestow some more attention to the corrections suggested by me and then put it before us for passing.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಕೃಷ್ಣ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ ಮತ್ತು ಧಾರವಾಡ ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಪರಿಶೀಲನೆಗಾಗಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸುವುದು ಅಪಾಯವೆಂದು ಈಗಾಗಲೇ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಬೊಂಬಾಯಿ ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಕಾನೂನು 1949ನೆಯ ಇಸವಿಯ ಕಾನೂನು ಈಗಾಗಲೇ ಬಹಳ ಸಾರಿ ತಿದ್ದುಪಡಿಯಾಗಿದೆ. ಮತ್ತು ಅದೊಂದು ಸಮಗ್ರ ಕಾನೂನಾಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿದೆ. ನಾವು ನಮಗೆಷ್ಟು ಬೇಕೋ ಅಷ್ಟನ್ನು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಸರಕಾರ ಉಳ್ಳವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಮಸೂದೆಗಳನ್ನು ಡ್ರಾಫ್ಟ್ ಮಾಡುವ ಇಲಾಖೆ, ಎಂದರೆ ಕಾನೂನು ಇಲಾಖೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುವುದಿಲ್ಲ, ಹಿಂದೆ ಅನೇಕ ಸಾರಿ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಕಸಬನ್ನೇ ಕೈಬಿಟ್ಟು ಬದಲೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಕಾನೂನು ರಚನೆಯಲ್ಲಿ ಅಂಧಾನುಕರಣೆ ಇದೆ. ಐದಾರು ಅಕ್ಕಗಳನ್ನು ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅದರಲ್ಲಿಯ ಕೆಲವು ಕ್ಲಾಜುಗಳು ಇದರಲ್ಲಿಯ ಕೆಲವು ಕ್ಲಾಜುಗಳು ಸೇರಿಸಿ ಒಂದು ಹೊಸ ಅಕ್ಟ್ ತಯಾರು ಮಾಡಿದಂತಿದೆ. ಇದು ಚೆಕ್ಸ್ ಬುಕ್ ಕಮಿಟಿಯವರು ಚೆಕ್ಸ್ ಬುಕ್ ಬರೆದ ಹಾಗೆ ಇದೆ. ಹೊಸದಾಗಿ ಯಾವುದೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಐದಾರು ಹಳೆ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಒಂದು ಪುಸ್ತಕ ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಆ ಮೇರೆ ಹೆಸರು ಮಾತ್ರ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಕಾನೂನು ರಚನೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಹಾಗೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ಬಹಳ ವಿಷಾದದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕೂಸು ಹುಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಕುರಾವಿ ಹೊಲಿಸಿದರು ಎನ್ನುವ ಹಾಗೆ ಆಗಬಾರದು. ಧಾರವಾಡದ ಸದಸ್ಯರೂ ಇಲ್ಲ ಇದ್ದಾರೆ. ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಯ ಸದಸ್ಯರೂ ಇಲ್ಲ ಇದ್ದಾರೆ. ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ

ಧಾರವಾಡ ನಗರಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಒಂದು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬ ಒಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಬಂತು. ಅದನ್ನು ಮೊದಲು ಧಾರವಾಡದವರು ಎರೋಧಿಸಿದರು. ಆದರೆ ಈಗ ಅವಸರವಾಗಿ ಪೂರ್ವಭಾವಿ ಸಿದ್ಧತೆ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಈ ಕ್ಲಾಜು ಮುಂದುವರಿದಿದೆ. ಈ ಎರಡು ಪಟ್ಟಣಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಒಂದು ನಗರ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಬೇಕು ಅಂದರೆ 12-14 ಮೈಲಿ ಪ್ರದೇಶ ಇದರಲ್ಲಿ ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅದು ಆಕ್ಸ್‌ಪ್ಸ್ ಆಗಿ ಹೋಗಿದೆ.

4-00 P.M.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲ ಗೌಡ.—ಕ್ಲಾಜು 8 ರಲ್ಲಿ ಇರುವುದನ್ನು ನಾನು ಒದ್ದೇನೆ. ಎಚ್ಚು ಶ್ಯಾಬಿಲೇ ಯು ಆರ್ ಪ್ರೊಸೀಡಿಂಗ್ ವಿಥ್ ದಿ ಜಾಬ್ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಧಾರವಾಡ-ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ ಎರಡನ್ನೂ ಸೇರಿಸಿ ಒಂದು ಸಭೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೊಸದಾಗಿ ಸರಕಾರದವರು ಸದಸ್ಯರನ್ನು ನಾಮಕರಣ ಮಾಡಿ ಈ ಸಭೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾಮಕರಣವಾದ ಮೇಲೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನವರಿಗೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಆಗುವುದು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ರೋಗ ಹಬ್ಬುತ್ತಿದೆ. ಬಹುತೇಕ ಸದಸ್ಯರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನವರೇ ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಯಾವಾಗಲೂ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಈಗ ಅದು ಆಗಿದೆ. ಯಾಕೆಂದರೆ ಯಾವಾಗ ಚುನಾವಣೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಕ್ಲಾಜು 8 ರಲ್ಲಿ ಬಹಳ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. 21 ವರ್ಷ ವಯಸ್ಸು ಆದವರಿಗೆ ಒಟ್ಟು ಕೊಡುವ ಅಧಿಕಾರ ಬರುತ್ತದೆ. ವಿಧಾನ ಸಭೆಯ ಚುನಾವಣೆಗೆ ತಯಾರು ಮಾಡಿದ ಇಲೆಕ್ಟರಲ್ ರೋಲ್ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಚುನಾವಣೆ ಯಾವಾಗ ಮಾಡುತ್ತೀರೋ ಏನೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ರೂಲ್ಸ್ ಅನ್ವಯಿಸದೇ ಇರುವುದಕ್ಕೆ 488ಎ ಸ್ಪೆಷಲ್ ಪ್ರೊವಿಷನ್ಸ್ ಅಚ್ಚು ರೂರಲ್ ಏರಿಯಾದಲ್ಲಿ ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಎಂದರೆ 488A Special provisions as to rural areas.

(i) Exempt the rural areas or any portion thereof from such of the provisions of this Act as it deems fit; ಇದರಲ್ಲಿ ಸ್ಪೆಸಿಫಿಕ್ ಆಗಿ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ಲೈ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಮಾಸ್ಟರ್ ಪ್ಲಾನ್ ಇದೆ ಎಂಬುದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಕೆಲಗೇರಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಬಗ್ಗೆ ನೋಟೀಫೈ ಮಾಡಿದರು. ನವಲೂರು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರು. ಅದರಲ್ಲಿ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ತಪ್ಪು ಅದು ಕಂಡುಬಂದಿತು. ಕಾನೂನು ಸರಿಯಾಗಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಕೃಷಾಕರದಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಕಟ್ಟುತ್ತದೆ ಆಮೇಲೆ ಕಾನೂನು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಕ್ರಮ ಬಹಳ ಶ್ಯಾಬೀಲೆಯಾಗಿದೆ. ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ನಗರ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುವಾಗ್ಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಅಂಶಗಳನ್ನೂ ಅಮೂರಾಗ್ಯವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ನಗರದಲ್ಲಿ ಸಾವಿರಾರು ಜನರು ವಾಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಯಾವ ಯಾವ ಭಾಗವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಯಾವ ಯಾವ ಭಾಗವನ್ನು ಮೀಸಲಾಗಿ ಇಡಬೇಕು ಎಂಬುದು ನಗರ ಸೃಷ್ಟಿ ಮಾಡುವ ಶಿಲ್ಪಿಯ ಕಣ್ಣು ಮುಂದೆ ಇರಬೇಕು. ಏನನ್ನೋ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕೃಷಿ ಹಾಕುವುದು ಮತ್ತೆ ಅದನ್ನೇ ಮಾಡುವುದು ಕೀಗೆ ಆಗುವುದು ಸರಿಯಿಲ್ಲ. ಮಾಡುವ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕ್ರಮ, ಒಂದು ರೀತಿ ನೀತಿ ಇರಬೇಕು. ನಿರ್ಜನ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲೆ ಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡಿ ನೋಡಬಹುದು. ಅಲ್ಲೆ ಯಾರಿಗೂ ಅಪಾಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ದುಡ್ಡು ಖರ್ಚು ಮಾಡದೇ ಇದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗಲು ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಈಗಾಗಲೇ ಆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಹಳ್ಳಿಗಳು ಇವೆ. ಧಾರವಾಡದಲ್ಲಿ ಈ ಕೊಡಲು ಒಂದು ನಗರ ಸಭೆ ಇದ್ದಿತು. ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ನಗರ ಸಭೆ ಇದ್ದಿತು. ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ ನಗರ ಸಭೆಗೆ ನೂರು ವರ್ಷವಾಗಿದೆ. ಧಾರವಾಡದಲ್ಲಿಯೂ ಒಂದು ಆಫೀಸ್ ಇದೆ. ಈಗ ಅವುಗಳೇ ಹತ್ತಿರ ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಒಂದು ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ ಕಟ್ಟಿಸಲು ಯೋಜನೆ ಸಿದ್ಧವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಆದರೂ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಅಂದಾಜು ಮಾಡಿರುವುದು ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ಬರಬಹುದು. ನಿಮ್ಮ ರೀತಿ ಮುಗಿಯುವುದರೊಳಗೆ ಇಂಥ ಕೆಲಸವಾಗುತ್ತದೆ. ಮಂತ್ರಿಗಳು ಟೂರ್ ಮೇಲೆ ಹೋದಾಗ್ಗೆ ಯಾವದೋ ರೈತನ ಹೊಲದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಟ್ಟಡದ ಶಂಕುಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆ ಜಾಗಾ ಖಾಸಗೀ ಜನರ ಭೂಮಿ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ನೋಡಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಆಮೇಲೆ ಇದು ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಕೀಗೆ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತದೆ.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಮುಗಿಯುತ್ತಾ ಬಂದಿದೆ. ನಿಮಗೆ ಇನ್ನೂ ಎಷ್ಟು ಟೈಂ ಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಒಂದು ಗಂಟೆ ಬೇಕಾಗುವುದು.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—The time is extended by one hour.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಈ ರೀತಿ ಹಿಂದೆ ಮುಂದೆ ನೋಡದೆ ಜನಪ್ರಿಯತೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಗಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತೀರಿ. ಇದು ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲ. ಪ್ಲಾನ್ ತಯಾರು ಮಾಡುವಾಗ್ಗೆ ಜಾಗ ಯಾರದು, ಕಟ್ಟಡ ಎಂಥಾದ್ದು, ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದು ಅಗತ್ಯ. ಮುಂಪ್ರಭಾ ಯೋಜನೆಯ ಶಂಕು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಒಂದು ದಿವಿಜನ್ ಕಳಿಸಿ ಒಂದು ವರ್ಷದಾಯಿತು. ಈ ವೇಗದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ನಡೆದರೆ ಎಷ್ಟೋ ಕಾಲ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಎವೇಚನೆ ಇರಬೇಕು. ಧಾರವಾಡ-ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ ಸೇರಿ ಒಂದು ಬೃಹತ್ ನಗರ ಬೆಳೆಯುವುದು ಅಪೇಕ್ಷಣೀಯವಾದುದು, ಸ್ವಾಗತಾರ್ಹವಾದುದು. ಇದನ್ನು ಯಾರೂ ಎರೋದಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ಬಾಡೀಸ್ ಇರಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ನಾಮಕಾರಣ ಮಾಡುವುದು ಇದರಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದೆ. ಈ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟೇ ಇದೆ. ನಗರದಲ್ಲಿ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಮಾಡುವುದು ಮುಖ್ಯ. ನೀರು ಎಲ್ಲೆಂದೆ ಒದಗಿಸಬೇಕು, ಹೇಗೆ ಒದಗಿಸಬೇಕು. ದೀಪ ರಸ್ತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಹೇಗೆ ಇರಬೇಕು ಈ ಮುಖ್ಯ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಆಳವಡಿಸಿಕೊಂಡಿರಬೇಕು. ಕಾನೂನು ಬದ್ಧವಾಗಿ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಪರಿಪೂರ್ಣವಾದ ಕಾನೂನು ಇರಬೇಕು.

ಇದನ್ನು ಕೂತು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು ಅದನ್ನು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ನಾವು ಏನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆಯೋ ಅದರಿಂದ ಜನರ ಜೀವನ ತುಂಬಿ ಬರಬೇಕು. ಧಾರವಾಡ-ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಜನರಿಗೆ ಒಂದೇ ಆದಳತಕ್ಕ ಒಳಪಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದ ನಮಗೆ ಅನುಕೂಲಗಳು ಹೆಚ್ಚುತ್ತವೆ. ನಮಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ವಸತಿ ಸೌಕರ್ಯ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ, ಕಂಡಕ್ಷನ್ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಬೆಳೆಯುತ್ತವೆ, ನಗರ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ನಮಗೆ ಬಹಳ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾವು ಮಾಡುವ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕೆಲಸದಿಂದಲೂ ಗೊತ್ತಾಗ ಬೇಕು, ಮನವರಿಕೆಯಾಗಬೇಕೂ ಅದು ಇಲ್ಲ. ಇವರು ಏನು ಮಾಡಿ ದ್ದಾರೆ. ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಆಯಿತು ಅಂತ ನೋಟಿಫೈ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಕಮಿಷನರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿ ಬಿಟ್ಟಿದೆ. ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನೇ ಹೆಚ್ಚಿಸಿ ಬಿಟ್ಟರೆ ಆಯಿತೆ? ಎಲ್ಲಾ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಎರಡಕ್ಕೂ ಏನು ವ್ಯತ್ಯಾಸ? ಇದುವರೆಗೂ ಎರಡು ಊರುಗಳಿಗೂ ಯಾವ ಅವಿವಿಗಳೂ ಇಲ್ಲ, ಹಾಳಾಗಿ ಹೋಗಿವೆ. ಧಾರವಾಡದ ಉದ್ದಕ್ಕೂ ಅಗಸಿ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ; ಧಮ್ಮನ್ನು ಅಗಿಲ್ಲ. ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಚಪ್ಪಡಿ ಕಲ್ಲುಗಳು ಹಾಗೆಯೇ ಬಿದ್ದಿವೆ. ನಮ್ಮ ಅಗ್ನಿ ಹೋತ್ರಗಳ ಊರಿನಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಸನ್ ಹೋಲಿಸುಗಳು ತೆರೆದಿವೆ. ಇನ್ನು ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿನಗರ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗೆ ಫೇಕ್ ಅಂತ ಹೇಳಿ ಒಬ್ಬರನ್ನು ಕಮಿಷನರಾಗಿ ಹಾಕಿದರು.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ತರಬೇಡಿ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅದು ಕೊಳಕು ನಗರ. ಅದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಅವರು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರು. ಅವರನ್ನು ಅಲ್ಲೆಂದೆ ತೆಗೆದದ್ದೇ ಅದರ ನಗರ ಹಾಳಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ವರಿಪಕ್ಷರು (ಅಂದರೆ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಪುಡಾರಿಗಳನ್ನು ಕೈಲ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡ ಜನರು, ಪುಡಾರಿಗಳನ್ನು ನೃಪ್ತಿ ಮಾಡುವ ಜನ, king-makers) ಗುಲ್ಲು ಎಬ್ಬಿಸಿದರು. ಆ ನಗರದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಅರ್ಧಂಬರ್ಧ ಅಗಿ ನಿಂತು ಹೋಗಿದೆ ಅರ್ಧ ಒಡೆದಿರುವ ಮನೆಗಳನ್ನು ನೋಡಬಹುದು; ಅರ್ಧ ಡ್ರೇನೇಜ್ ಆಗಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಬಹುದು; ಎಲ್ಲಾ ಅಲ್ಲೆಗೇ ನಿಂತು ಹೋಯಿತು, ಯಥಾಪ್ರಕಾರ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ಕಸಕಡ್ಡಿ ತುಂಬಿದೆ. ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅವನರದ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನೂ, ಹರುಕು ಮುರಕು ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳನ್ನೂ ಏಕೆ ತೆರುತ್ತೀರ. ಇದು ಏನಾಗುತ್ತದೆಯೆಂದರೆ, ಇದಕ್ಕೆ ನಾವು ಅನ್ನು ಎನ್ನುತ್ತೇವೆ, ಇದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲರೂ ಅನ್ನದಿದ್ದರೂ, ಈ ಸಭೆ ಅನ್ನು ಎಂದು ಹೇಳಿತು ಎಂದಾಗುತ್ತದೆ. ಹೊರಗಡೆ ಜನರು ಏನೆಂದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಂದರೆ ಇಂಥ ಕಾನೂನನ್ನು ಮಾಡಿದೆ 208 ಜನರು ಕುರುಡರೋ, ಕಿವುಡರೋ ಎಂದು ಅವರಿಗೆ ಏನೂ ತಿಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಅರಿವೇ ಇಲ್ಲವೇ, ಪರಿಚಯವಿಲ್ಲವೇ, ಏಕೆ ಇಂಥ ಕಾನೂನಿಗೆ, ಅವನರದ ಕ್ರಮಗಳಿಗೆ ಇವರು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಅಂತ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಅವರು.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಹೊರಗಡೆ ಇರುವವರನ್ನು ತರಬೇಡಿ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ನಮ್ಮ ಬಗ್ಗೆ ಸಂತಯ ಪಡುತ್ತಾರೆ; ನಮ್ಮ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಯನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅದು ಹೊರಗಡೆ ಜನರಿಗೆ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ. ಈಗಾಗಲೇ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಎ. ಎಸ್. ಪಾಟೀಲರು ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರಲ್ಲಿ ಅರಿಕೆಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ: ನಾನು ಈ ಮನೂದೆಯನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ; ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಏನು ಪ್ರಾವಿಶನ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೀರ, ಅವುಗಳೆಂದರೆ ಈ ಕೆಲಸ

ಮುಂದುವರಿಯುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕಾನೂನಿನಿಂದ ಅಡಚಣೆಗಳು ಬರುತ್ತವೆ; ಅವುಗಳ ಜೊತೆಗೆ ನೂರಾರು ಅಡಚಣೆಗಳು ಬರುತ್ತವೆ. Special provisions as to rural areas ಎನ್ನುವುದರಲ್ಲಿ, the Corporation may levy taxes, rates, fee and other charges in the rural areas...at rates lower than those at which...charges are levied in the urban areas or exempt such areas from any such tax" ಅಂತ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವ ವಿರಿಯ, ಏನು ಅಂತ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಬ್ಯಾಂಕ್ ಚೆಕ್ ಇದ್ದ ಕಾಗೆ ಇದೆ. ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದರೆ ಲಾಗು ಮಾಡಬಹುದು ಇಲ್ಲದೆ ಹೋದರೆ ಬಿಡಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಹೇಳುವುದು : ಇಂಥ ಅವಸರದ ಕಾನೂನು ಇಲ್ಲದೆ ಆಕಾಶ ಕಳಚಿ ಬಿಳುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಈ ನಗರದ ಜನರು ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಬರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಇದಕ್ಕೆ ಒತ್ತಾಯ ಪಡಿಸಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ವೆಸ್ಟ್‌ಡ್ ಇಂಟರ್‌ನ್ಯಾಷನಲ್ ಇರುವವರು ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಭಾರಿ ರೆವಿನ್ಯೂ ರ್ಯಾಂಡ್ಸ್ ಇವೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ಮಾರ್ಕೆಟ್ ರೇಟಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ ಮಾರಿದರೆ, ಅವರಿಗೆ ಲಕ್ಷಗಟ್ಟಿ ದುಡ್ಡು ಬರಬಹುದು ; ಅವರ ವತ್ತಾಯ ನಿಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಇರಬಹುದು ; ಅದು ನಮಗೆ ಕಂಡಿದೆ. ಅಂಥ ವೆಸ್ಟ್‌ಡ್ ಇಂಟರ್‌ನ್ಯಾಷನಲ್ ಗಳನ್ನು ಕ್ರಿಯೇಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ, ಇಂಥ ಪಟ್ಟ ಭದ್ರಕಿತಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಮಾಡಲು, ನಗರ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಸರ್ವಾಂಗವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಬದುಕಿ ಬಾಳತಕ್ಕ 2-3 ಲಕ್ಷ ಜನರಿಗೆ ಮತ್ತು ಮುಂದೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಸೇರಿ ಬದುಕಿ ಬಾಳತಕ್ಕ ನಾರ್ಯಾಂ ಲಕ್ಷ ಜನರಿಗೆ ನಗರ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರ ಅನ್ನುವುದು ನನಗೆ ಅನುಮಾನವಾಗಿದೆ. ಈ ಮನೋಧಕ್ಕೆ ಬೆಂಬಲಗರಾಗಿ ನೂರಾರು ಜನರನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಹಿಂದೆ ಇಟ್ಟು ಕೊಂಡಿದ್ದೀರ ; ಅವರು ನಿಮಗೆ ಬಗ್ಗಿ ಸರಾಂ ಹೊಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಜನರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನನ್ನೂ ಸೇರುತ್ತಾರೆ ; ನಿಮ್ಮ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳೂ ಆಗಿ ಎಲೆಕ್ಷನ್‌ಗೆ ಬರುತ್ತಾರೆ. ನಿಮ್ಮ ಕಿತ್ತದಿಂದ ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿ ಹಣವೆಂತರ ಕಿತ್ತದಿಂದ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ, ಧಾರವಾಡ ಸೇರಿಸಿ ನಗರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದೀರ ; ಅಥವಾ ಪಟ್ಟ ಭದ್ರಕಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ನಗರವನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿದ್ದೀರ, ಎಂಬ ಶಂಕೆ ಮತ್ತೂ ಅನುಮಾನವಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ರುಜುವಾತುಗಳು ನನ್ನಲ್ಲಿವೆ ಅದರ ಮೇಲೆ ನಾನು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಇರುತ್ತೇನೆ. ದಯೆಯಿಟ್ಟು ಇಂಥ ಅವಸರದ ಹೆಜ್ಜೆಯನ್ನು ಈ ವಿಷಯ ದಲ್ಲಿ ತಾವು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಾರದು. ಇದನ್ನು ತಾವು ಪುನರ್ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸಮಗ್ರ ಕಾನೂನು ತರಬೇಕು ; ಮತ್ತು ಎಷ್ಟು ವಿರಿಯ ಅಪೇಕ್ಷಿಸುತ್ತೀರೋ, ಅದನ್ನು ಮೊದಲೇ, ಪೂರ್ವಭಾವಿಯಾಗಿ, ಕ್ರಮಬದ್ಧವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮಾಡಿ. ಇಲ್ಲದೆ ಯದ್ವಾ ತದ್ವಾ ವಿರಿಯಾ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಕೆಲವರಿಗೆ ದುರ್ಲಾಭ ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಬಡವರಿರುತ್ತಾರೆ. ಕೂಲಿ ಜನರಿರುತ್ತಾರೆ, ಅವರಿಗೆ ಅನಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಶರಿಗೆ ಹೋರೆ ಬೀಳುವಂತೆ ಈ ಕಾನೂನನ್ನು ತಾವು ತರುವುದಾದರೆ, ನಾವು ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಅವಸರದ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳಿಗೆ ನಾವು ಕಣ್ಣುಮುಚ್ಚಿ ಬೆಂಬಲಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿ, ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಎಸ್. ವಿ. ಅಗ್ನಿಹೋತ್ರಿ (ಧಾರವಾಡ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಮುಂಬಯಿ ಪ್ರಾಂತೀಯ ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ (ಮೈಸೂರು ತಿದ್ದುಪಡಿ) 1964ರ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ನಾನು ಸಮರ್ಥಿಸಿ, ನನ್ನ ನಾಲ್ಕು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಈ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಏಕೆ ಮಾಡಬೇಕು ಅಂತ ಹೇಳಿದರೆ, ಸರ್ಕಾರ ವಿಚಾರ ಮಾಡುವ ಮೊದಲೇ ಈಗ 105-100 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಈ ಎರಡೂ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾ ಬಂದಿವೆ ; ಆಗೇ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದರೂ, ನಮಗೆ ಯಾವ ತರಹ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಬೇಕೆ, ಯಾವ ತರಹ ಸೌಕರ್ಯ ಬೇಕೇ, ಅದನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಧಾರವಾಡ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯಿಂದಲೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯಿಂದಲೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಾ ಖರ್ಚು ಮತ್ತು ಕಂದಾಯಗಳನ್ನು ವಜಾ ಮಾಡಿ, ಧಾರವಾಡ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರು ಕೇವಲ 1 ಲಕ್ಷ 20 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಯನ್ನು ಉಳಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದರು. ಈ 1,20,000 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ನಮಗೆ ಬೇಕಾದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಈ ನಗರ ಸಭೆಯು ಪೈಸಿದಂಟರೂ, ಸದಸ್ಯರೂ, ಎಲ್ಲರೂ ತಲೆ ಬಗ್ಗಿಸುವಂಥ ಪ್ರಸಂಗ ಬಂದಿತು. ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಆಯಿತು. ಅದು city of slums ಎಂಬ ಟೈಟಲನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳಲಾರದೆ ಹೋಯಿತು. ಆಗ 20 ಸ್ಕಮ್ಸ್‌ಗಳಿದ್ದರೆ, ಈಗ 50 ಸ್ಕಮ್ಸ್‌ಗಳಿವೆ. ಇಡೀ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನ ದಲ್ಲಿ ಸ್ಕಮ್ಸ್‌ಗಳು ಎಲ್ಲೆಡೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆಯೆಂದರೆ, ಅದು ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಅನ್ನುವುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಾದ ಸಂಗತಿ. ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಜಂಕ್ಷನ್, ವ್ಯಾಪಾರ ಸ್ಥಳ, ಅಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಶಾಲಾ ಕಾಲೇಜುಗಳಿವೆ. ಇದರ ಪ್ರಕಾರ ಧಾರವಾಡಕ್ಕೆ ಕೂಡ ಒಂದು ನೈಸರ್ಗಿಕವಾದ ಕಿನ್ನರೆ ಇದೆ ; ಧಾರವಾಡದಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಅನೇಕ ಶಾಲಾ ಕಾಲೇಜುಗಳಿವೆ ; ಒಂದು ವಿಶ್ವ ವಿದ್ಯಾಲಯವೂ ಇದೆ.

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ವಿ. ಅಗ್ನಿಹೋತ್ರಿ)

ಇವನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ, ಧಾರವಾಡ ಮತ್ತು ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ ಕೂಡದೆ ಹೋದರೆ, ಅವು ಡೆವಲಪ್ ಆಗಲಿಕ್ಕೆ ಮಾರ್ಗವಿಲ್ಲ ಎಂಬ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಬಂದಿತು. ರೂ. 1,20,000 ದಿಂದ ಡೆವಲಪ್ ಮಾಡಲು ಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಈ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಆದ ನಂತರ 14½ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ, ಧಾರವಾಡ ಊರಿಗೆ ಡೆವಲಪ್ ಮೆಂಟ್ ಹಣವಾಗಿ ಕೊಡುವ ಉದ್ದೇಶವಿದೆ. ಧಾರವಾಡದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಯನ್ನು ಇಲ್ಲಿ. ಬಿಸಿನೆಸ್ ಸೆಂಟರುಗಳಿಲ್ಲ. ಯಾವ ತರಹ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಮರ್ಥವಲ್ಲ. ಯಾವಾಗ ಈ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಆಗಬೇಕೆಂದು ಯಾವಾಗ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಜತ್ತಿಯವರು ಮಾಡಿದರೋ, ಅವಾಗ ಇದು ಆಗುವಾರದೆಂದು ಯಾರೂ ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಪ್ರತಿಭಟನೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರು ಎಂದು ಯಾರಾದರೂ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ, ಅದು ತಪ್ಪು. ಈ ನಗರ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಆದನಂತರ ಕೆಲವು ಜನರು ತಮ್ಮ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಎಲ್ಲ ಧಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೋ ಎಂದು ಎಜಿಜೇಷನ್ ಹೊದಿದರೆ ಎನಿಸಿ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಅದು ಬೇಕು, ಬೇಡ ಎಂದು ಹೇಳಿ ತಿಳಿಸಲಿಲ್ಲ. ಬೇಡ ಎಂದು ಯಾರೂ ತಿಳಿಸಲೇ ಇಲ್ಲ.

ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಯವರೂ ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಧಾರವಾಡದವರೂ ಕೂಡ ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಆದ ನಂತರ ಸ್ಲಂ ಕ್ಲಿಯರಿಂಗ್ ಗಾಗಿ 14 ವರೆಗೆ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಧಾರವಾಡಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ ಮತ್ತು 42ವರೆಗೆ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಕೆಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅಷ್ಟು ಹಣ ಸಂಸ್ಥಾನ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅಷ್ಟು ಹಣ ಕೊಟ್ಟು ಈ ಸ್ಲಂ ಕ್ಲಿಯರಿಂಗ್ ಕೆಲಸವನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ ನಗರವನ್ನು ಸ್ವಚ್ಛ ನಗರವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ ನಗರದಲ್ಲಿ ಆಶ್ರಯ ಇಂದ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಸಂಪಾದನೆ ಆಗಲಿಕ್ಕೂ ಸಹ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಆಗಿ ಮಾಡಿದ್ದನ್ನು ನಾನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತೇನೆ. ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ ಮತ್ತು ಧಾರವಾಡಕ್ಕೆ 12 ಮೈಲು ಅಂತರ ಇದ್ದದ್ದರಿಂದ ಜತ್ತಿಯವರು ಬಂದ ನಂತರ ಬೊಂಬಾಯ್ ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಆಕ್ಟ್ ಹೆಚ್ಚಿ ಅವೇ ಪ್ರಕಾರ ಒಂದು ಕಾನೂನು ತಯಾರಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಕೆಲವು ಸಮಸ್ಯೆಗಳು, ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತನಾಗಲಿಕೆಗಳು ಮತ್ತು ವ್ಯಾಪಾರಸೌಕರ್ಯ ಅನೇಕ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಂತಹ ಉತ್ತಮ ಜನರನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ನಾಮಿನೇಟ್ ಮಾಡಿ ಆ ಪ್ರಕಾರ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ರಚನೆಯಾಗಿ ಈಗ ಎರಡು ವರ್ಷವಾಗುತ್ತಾ ಬಂತು, ಈಗ ಚುನಾವಣೆಯಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ, ಪ್ರಕೃತ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ಆರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆ ಎರಡು ಊರುಗಳನ್ನೂ ಕೂಡಿಸಿ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ನಗರವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಅಂತ ಮಾಡಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ನಾವು ನಮ್ಮ ಮೆಚ್ಚುಗೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿವು, ಈಗ ಅದಕ್ಕೆ ಹೊಸದಾಗಿ ಚುನಾವಣೆಗಳು ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಒಳರುಗಳ ಪಟ್ಟಿ ತಯಾರಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ ಈಗ ಇಂತಹ ಒಂದು ಅಮೆಂಡ್ ಮೆಂಟ್ ನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ತಂದಿರುವುದು ಯೋಗ್ಯವಾಗಿದೆ ಅದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಇದನ್ನು ಧಾರವಾಡದವರೂ ಈ ಸಲ ಚುನಾವಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಬೊಂಬಾಯ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಆಕ್ಟ್ ನ ಕೆಲವು ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ದುರಸ್ತಿ ಮಾಡಿ ಕಾನೂನನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಚುನಾವಣೆಗಳು 6 ತಿಂಗಳೊಳಗೆ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ನಾಮಿನೇಟ್ ಮಾಡಿ ಈಗ ಎಂದೆ ಇದು ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಜನರಿಂದ ಚುನಾಯಿತರಾದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಬಂದು ಉತ್ತಮವಾದ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಆಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ.

12 ಮೈಲಿ ಅಂತರದಲ್ಲಿ ಸಾಧಾರಣ 6-7 ಹಳ್ಳಿಗಳು ರೋಡ್ ಸೈಡ್ ಗೆ ಬರುತ್ತವೆ, ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದರು ರಸ್ತೆಯನ್ನೂ ಕೂಡ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಅವರು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು, ಅದು ನ್ಯಾಷನಲ್ ಹೈವೇ ನಂಬರ್ 4. ರಸ್ತೆ ಅಜೂರಾ ಒಂದು ಮೈಲು ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಲಿಮಿಟ್ ನೊಳಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಸಾರಿಗೆಗೆ ಅಂತಹ ಬರಬಾರದು ಎಂದು ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ನಿಗದಿ ಮಾಡುವಾಗ ಹಳ್ಳಿಯವರು ಒಂದೂ ತಿಳಿಯದವರು ಅವರ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಎರಡು ವಾಗಿ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ನಿಗದಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಲ್ಲಿ ಇದೆ ಅದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಧಾರವಾಡ ಸುತ್ತಮುತ್ತ ಪ್ರದೇಶ ಎಲ್ಲಾ ಹಳ್ಳಿ ಪಂಚಾಯ್ತಿಯವರು ಮತ್ತು ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡಿನವರೂ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಕ್ಕೆ ನಾವು ಕೂಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಠರಾವು ಮಾಡಿ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಸಂಕರದಷ್ಟು ಗ್ರಾಂಟ್ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಗೆ ಬಂದ ಮೇಲೆ ನಮ್ಮ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಠರಾವು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಅದರ ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಬೇಕಾದರೆ ಮುಂದಿನ ಸಲ ಮಿಷಿಂಗ್ ಗೆ ಬರುವಾಗ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಇಡಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ನೀರಿನ ಸರಬರಾಜು ಮತ್ತು ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಯೋಗ್ಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇಡುವುದಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಸೂರ್ ಪ್ಲಾನ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಕಾಶ್ಮೀರ ಮಹಾ ಪೇಳಿದರು, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ ಮುನಿಸಿಪಾಲಟಿಯಾಗಿ ಒಂದು ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದು ಅದರ ವರದಿ ಕೂಡ ಈಗ ಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಬಂದಿದೆ. ಎರಡು ತ್ರೇಷ್ವವಾದ ನಗರಗಳನ್ನು ಕೂಡಿಸಿ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಆಗಿ ಮಾಡಿರುವುದು ಹಿಂದೂಸ್ತಾನದಲ್ಲಿ ಇದೇ ಮೊದಲನೆಯದು. 12 ಮೈಲು ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಕೂಡಿಸಿ ಒಂದು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬ ಅನೇಕ ಕೊಡಕುಗಳು ಬರುತ್ತವೆ. ನೀರಿನ ಸರಬರಾಜು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ದೊಳಗೆ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಇನ್ನು ಹತ್ತು ವರ್ಷದ ತನಕ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ದಯಮಾಡಿ ಹಾಕಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಹಳ್ಳಿಯವರು ಪಿನ್‌ತಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲವರು 5 ವರ್ಷ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ, ಅದು ಸಾಲದು ಹತ್ತು ವರ್ಷದವರೆಗೂ ಯಾಯಿತಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಆ ನಂತರ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಯಾವ ಪ್ರಕಾರ ಮನೆ ದತ್ತ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಸದಸ್ಯರೂ ಕೂಡ ಒಪ್ಪಿಗೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಪಂಚಾಯ್ತಿ ನಿವಾರಣಾ ಕೂಡ ಹೆದರುವ ಕಾರಣವಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ಪೋಟರ್ಸ್ ಲನ್ಸ್ ತಯಾರಾದ 6 ತಿಂಗಳನ್ನು ಚುನಾವಣೆಯಾಗಬೇಕೆಂದು ಇದ್ದು ದಿಂದ ಅಸೆಂಬ್ಲಿ ಪೋಟರ್ಸ್ ಲನ್ಸ್‌ನೇ ಅವಧಿಸಿಕೊಂಡು ಮೊದಲು ಚುನಾವಣೆಯಾದ ನಂತರ ಒಂದು ಕಾಯಿದೆ ಪ್ರಕಾರ ಪೋಟರ್ಸ್ ಲನ್ಸ್ ತಯಾರು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ, ಸದಸ್ಯರು ಚುನಾವಣೆ ಮಾಡುವುದು ತಪ್ಪುತ್ತದೆ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಎ ಎಸ್ ಪಾಟೀಲ್ ಅವರು ಹೇಳಿದರು, ಯೋಗ್ಯವಾಗಿದೆ.

4-30 P.M.

ಮೊದಲು ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ-ಧಾರವಾಡ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಎರೆಯಾ 17 ಚದರ ಮೈಲಿಗಳನ್ನು ಈಗ ಹಳ್ಳಿಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡಮೇಲೆ 70 ಚದರ ಮೈಲಿಯಾಗಿದೆ. ಹೊಸ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಮೇಲೆ ಅವುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಲು ಕಲ್ಪಿಸಲ್ಪಡಬೇಕು. ಮುನಿಸಿಪಾಲಟಿ ಹೋಗಿ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಕಡೆಗೆ ಬರಬಹುದು, ಅವನು ಒಗ್ಗಟ್ಟಿನಿಂದ ಎದುರಿಸಿ ಕೆಲಸಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಿಸಿಪಾಲಟಿ ಇದ್ದಾಗ ಕಡಮೆ ತೆರಿಗೆ ಇತ್ತು, ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಆದಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರಬಹುದು; ರೂಪಾಯಿ ಇದ್ದು 25 ರೂಪಾಯಾಗಿ 3 ರೂಪಾಯಿ ಜಾಸ್ತಿ ಯಾಗಬಹುದು. ಧಾರವಾಡಕ್ಕೆ ಮಾದರಾಗಿದೆ. ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಆದಮೇಲೆ ಮೊದಲು ಒಂದು ಸಾವಿರ ಗ್ಯಾಲನ್‌ಗೆ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿ 25 ಪೈಸ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು, ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮನವಿಮಾಡಿದಮೇಲೆ ಒಂದು ಸಾವಿರ ಗ್ಯಾಲನ್‌ಗೆ 82 ಪೈಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಇನ್ನೂ ರಿಯಾಯಿತಿ ಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದೆ. ರೂರಲ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಯೋಗ್ಯ ಪರಿಹಾರ ಒದಗಿಸುವುದಾಗಿ ಆಶ್ವಾಸನೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಆದುದರಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ತೆರಿಗೆ ಅಧಿಕವಾದರೂ ಸಹ ಜನರಿಗೆ ಅನೇಕ ಸೌಕರ್ಯಗಳು ಯುಕ್ತವೆ. ಉತ್ತಮವಾದ ಅನುಕೂಲತೆಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಮಹಾ ನಗರವಾಗಲಿರುವುದರಿಂದ ಸಂತೋಷವಿರುವ ನಮ್ಮ ಮುಂದಿರುವ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಈಗಿರುವ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗಳು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನವರೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರು ಹೇಳಿದರು. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿಗೆ ಯಾರಾದರೂ ಸೇರುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಒಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಸೇರಲು ಇಷ್ಟಪಡುವವರನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ದೊಡ್ಡ ಬೆಂಗಳೂರಿನಂತೆ ಮುಂದುವರೆಯಬೇಕು, ಜನರ ಕಲ್ಯಾಣವಾಗಬೇಕು ಎಂಬ ಉದ್ದೇಶ ತಂದಿರುವ ತಿಮ್ಮಪಡಿ ಯೋಗ್ಯವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಇದನ್ನು ತಂದುದಕ್ಕಾಗಿ ಧನ್ಯವಾದ ವಿಸ್ತರಿಸುತ್ತೇನೆ.

Sri G. V. GOWDA.—If this Bill were intended to bring amendment to the Bombay Provincial Municipal Corporations Act to facilitate holding of elections, it would have received our approval. On the

(SRI G. V. GOWDA)

contrary, it seeks to effect substantial changes in the Bombay Act and thereby most of the amendments that are sought to be included are in my opinion untenable and unnecessary and will not facilitate the smooth holding of elections by the Government. We have questioned the wisdom of Government in constituting the Hubli-Dharwar Corporation when the matter came before this House. Government do not think it proper to constitute the Mysore Municipality with a population of three lakhs into a Corporation. Naturally, this gives room for suspicion. Why this special treatment to the Dharwar and Hubli Municipalities? When you lay down a policy, it should be applied uniformly to all Municipalities like Kclar, Belgaum, South Kanara and Mysore. Government has to be blamed for this. Why should the Government seek to amend the Bombay Provincial Corporations Act and why should they not bring in a separate piece of legislation to repeal this Act? I cannot understand the difficulties of Government in this matter.

Coming to clause 5, the words 'any person qualified to vote at that election' are sought to be substituted for the words "any person enrolled in the municipal election roll". The words 'any person qualified to vote at that election' are unnecessary because so long as a person's name is found in the roll, he is entitled to vote, contest the election and maintain an election petition. So, as it is the law is perfect. Even in the Representation of Peoples Act we find the same thing. On the other hand, by introducing this change we will be inviting litigation.

By clause 7, Government wants to insert a new provision regarding rural areas. I want to question the wisdom of Government in making this provision. 'Rural Areas' has been defined in the Explanation and unless an area that is situated within a panchayat is taken away and included within a Corporation limit, how can a Corporation Authority levy any tax rate, fees or other charges? By no stretch of imagination can we imagine that such a thing will be done.

Unless that particular area is included in the local limits of the Corporation, how can that Corporation Authority levy tax? Government wants to do such a thing under clause 488 (2). This is extraordinary. I do not know how the Corporation Authority of Bangalore could levy tax on a rural area situated in Kengeri. Will they not question the maintainability of this power? I request the Minister to reconsider this question.

Sir, clause 488 gives room to so many troubles and definitely some body will question this provision. Then, 489 is sought to be included by way of an amendment. Before any rural area or panchayet area is sought to be included, no doubt, there is a provision for issuing a notification inviting objections but the panchayets have not been given a say in the matter. Supposing an area included in a particular panchayet say, that they do not want to be included in a particular corporation. Is it proper to include them against their wish? Suppose, a corporation says that they do not want to include a particular area; do you compel them to include that area?

Sri K. PUTTASWAMY.—Yes; that has been done in the case of Bangalore City Corporation.

Sri G. V. GOWDA.—Here, a legally constituted body is functioning as a panchayet. Is it consistent with the principles of natural justice to ask them to include themselves with the corporation against the wishes of the panchayet? I do not think it is right to do this without consulting the people and getting their consent. So, some sort of provision should be made that it should not be done unless the panchayets give their consent.

Then, Sir, it is said that one person ordinarily residing in such an area is nominated. Why should Government nominate any person instead of asking the panchayet to elect a person to represent them in the corporation?

Sir, In clause 22, something is sought to be renewed again. It is already there in the original Act. In (a) it says 'or such period as it thinks fit.' No period is fixed under 22 (a). If a definite period is fixed, then the Government may say 'such period as the Government may think fit.' So, I do not think the amendment sought is tenable.

So, Sir, as I said—substantial change is sought to be made by way of this Bill and this will not facilitate the smooth holding of elections. Nowhere we can find when the Government proposes to have these elections for this corporation of Hubli—Dharwar and when they hope to have a separate legislation in order to repeal this Bombay Provincial Act.

† ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಆರ್. ಕೇಶವಮೂರ್ತಿ.—ಈ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ ಮತ್ತು ಧಾರವಾಡ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಮನೂವೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ನಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರನ್ನೇಕರು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ನಾನು ಕೇವಲ ಒಂದೆರಡು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಲಿಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಾವು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಈ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ಕಡೆಯಿಂದ ಅನೇಕಾರ್ಥಿ ಇಂಥ ಹೇಸ್ಟಿ ಮನೂವೆಗಳನ್ನು ತರಬೇಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತರೇ ಇದ್ದಾಗ್ಯೂ ಅವರು ಇತ್ತ ಕಡೆಗೆ ಆಪ್ತು ಗಮನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟ ಹಾಗೇ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೂ ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ್ದಿದೆ. ಯಾವತ್ತೂ ಕಾನೂನು ಒಂದು ಶಾಸ್ತ್ರೀಯವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿರಬೇಕು, ಮೇಲಾಗಿಯೂ ಅದು ಜನಪ್ರಿಯವಾಗಿಯೂ ಇರಬೇಕು. ಇಂಥ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನಮಗೆ ಹೆದರಿಕೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ದೆವಾಕ್ರಿಸಿಯಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಜನರಿಗೋ ಅಥವಾ ಲಾಯರಿಗೋ? ಈ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ಒಟರ್ ಸ್ಟಾಂಡರ್ಡ್ ಏನು? ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನೇ ಕಾನೂನು ಮಾಡಲಿ ಅದನ್ನು ಜನರು ಓದಿಕೊಂಡು ಸರಿಯಾಗಿ ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಂತಿರಬೇಕು. ಈ ದಿವಸ ಈ ಮನೂವೆ ಯನ್ನು ತರತಕ್ಕ ಬಗ್ಗೆ ಯಾರೋ ಆ ಗಣೇಶನನ್ನು ಮಾಡಲು ಎರೆಲ್ಲಿಂದರೋ ಕೈ ಕಾಲು, ತರೆಗಳನ್ನು ಕೂಡಿಹಾಕಿಕೊಂಡು ಗಣಪತಿಯನ್ನು ಮಾಡಿದಂತೆ ಇಲ್ಲಿಯೂ ಹಾಗೇ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ಸಮಗ್ರವಾದ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ತಂದಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು. ಈಗ ತಂ ರ ತಕ್ಕ ಮನೂವೆಯೆಲ್ಲ ಏನು ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳಿರುತ್ತದೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಒಂದೆರಡು ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಯಾವದೋ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬರೆದಿದ್ದನ್ನೇ ಈಗಲೂ ಇಲ್ಲಿ ಕಾಪಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಏನು ಅಹಮದಾಬಾದ್ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳ ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ನಮಗೂ ಅವುಗಳಿಗೂ ಏನುಸಂಬಂಧವಿದೆ? ಇನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ರೋಕರ್ ಏರಿಯಾ ಎಂಬ ಶಬ್ದದ ಬಗ್ಗೆ ಕೂಡ ಹೇಳಿರತಕ್ಕದ್ದು ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಡಿಸ್‌ಪ್ಯಾಟಿಗಳಿವೆ. ರಾಲಿಸ್‌ಮೆಂಟ್ ಡಿಸ್‌ಪ್ಯಾಟಿಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಇನ್ನು ಇದರಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಅರ್ಥ ಕೊಡದ ಅನೇಕ ಪದಗಳೂ ಇವೆ. ಅದು ದರಿಂದ ಇವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ್ದು ಅವಶ್ಯಕ. ಇಲ್ಲವಾದರೆ ನಮ್ಮ ರಿಟ್‌ಪೆಟಿಷನ್‌ಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ದಾರಿಕೊಡಬಾರದು. ತಿಳಿಗನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅರ್ಥವಾಗುವಂತೆ ಜನಪ್ರಿಯವಾದ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ತನ್ನ ಎಂಬ ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

Sri K. PUTTASWAMY (Minister for Municipal Administration).—
 Speaker, Sir, I am grateful to the Hon'ble Members who participated in the discussion on this Bill and for the suggestions that they have given. Mostly, the discussion centred round the wisdom in trying to create one Corporation for these two Cities and in trying to develop these Cities into one Corporation and also the necessity for including the several villages into the Corporation. This Bill now is not directly relating to the inclusion of the several villages, which are in the minds of the Hon'ble Members. We are only trying to lay down a procedure whereby the Corporation wants to extend its limits. Sir, this Bombay Provincial Municipal Corporation Act is a pre-constitution Act. Under section 3, there was no obligation cast on the Government to consult either the Corporation or any Village or the public. They can *suo moto* extend the limits within the limits of a City any area adjacent thereby and issue a Gazette notification. We are now trying to enlarge the limits of the Corporation and the persons who are going to be affected. In clause 2, sub-clause (4) it is stated:

“The power to issue a notification under sub-section (3) shall be subject to the following conditions, namely:—

(a) a notification of the proposal to include or exclude the local area shall be published in the official Gazette for the information of all persons likely to be affected thereby inviting objections and suggestions within a such period from the date of such publication as may be specified in the notification;

(b) a copy of such notification shall be referred to the Corporation for expressing its views thereon within the period specified in such notification; and

(c) such draft shall not be further proceeded with until the period specified in the notification has expired.”

Therefore, under the amendment, it will be obligatory on the Government to consult the Corporation and other persons also.

A suggestion was made by an Hon'ble Member that compulsorily the Village Panchayats and Taluk Boards should also be consulted. There is no necessity for specific mention of the Village Panchayat and Taluk Board, because in sub-clause 4 (a) objections are invited from all persons and so the Village Panchayat and Taluk Board are included in persons. I am sure the Hon'ble House will agree with me that on such an occasion were to arise, Government always takes care to consult the Village Panchayat and Taluk Board and it is open to them to express their opinion, prefer or not as if any, and concur with the proposals of the Government. As suggested by Sri G. V. Gowda, that it should be done with the consent of the body concerned. Government would refuse to agree to the proposition, because Government is the ultimate authority. We are not going to consult persons, Corporation, Taluk Board and Village Panchayat, but the decision should be in the hands of Government.

3rd JULY 1964

3329

Therefore, I would not like to agree to such a proposal. If that is agreed to, it will put an end to all development; some Village Panchayat can put an end to the development of a big City.

5-00 P.M.

It is not possible to agree to such a proposition. Mr. V. S. Patil said 'why do you bring a Bill for including certain areas.' It is not necessary for Government to bring a Bill every time there is a proposal to include some area adjacent to the Corporation. The Registrar is requested to lay down the procedure. Under the procedure laid down, the Corporation will make a proposal or somebody will make a proposal. Government will call for objections and then take a decision. I even now contend that this is a simple amendment. Through this amendment the rights of the Corporation and persons who are going to be affected are enlarged. In respect of clause 4, Sri V. S. Patil pointed out an omission. It was really an omission and I would bring an amendment to re-number section 9 as section 8-A and consequential amendment.

Sri G. V. Gowda asked how taxes can be levied on persons who are not living within the Corporation area. I drew his attention when he was on his legs to the definition of 'rural area'. "Rural area" means the areas of a city which immediately before the establishment of a corporation for that city or inclusion within the limits of such city as the case may be, were situated within the local limits of any Panchayat established under the Mysore Village Panchayats and Local Boards Act, 1959..." When the rural area is included within the Corporation, that rural area will continue to be treated as rural area for purposes of section 488A. Now that there is a proposal to extend the limits of the Corporation when the limits of the Corporation are extended so as to cover the area, governed by the Village Panchayats Act, that area will be considered for purposes of section 488A as rural area. I do agree with my friend Mr. Venkatai Gowda that no Corporation can be allowed to tax people who are beyond local limits.

A point was sought to be made regarding the provision for nomination. This is an interim measure. It is made very clear that it will be done until the re-constitution. When the corporate body comes up for re-constitution, that area will have a representation. If the area containing about 10,000 population comes in, then a provision is made to nominate one person from that area.

It was asked that nowhere has it been made clear as to why we are going to hold elections. It passes my comprehension. Nowhere in the Bill do we state that we hold the election. I thought the Honourable Member knew the term for which the present body can continue. At the end of that term, naturally Government will make arrangements to hold the election. After bringing into existence the Corporation, it was not possible to hold the election due to certain difficulties. Therefore, the life of the Corporation was extended. It was argued that Government

(SRI K. PUTTASWAMY)

had no power to extend the life of the Corporation. As a matter of abundant precaution, this proviso is brought. This relates to the power of Government to extend the life of the Corporation.

In Chapter I of the Schedule, rules 1 to 6 have been sought to be omitted. It is rule 1 which came in the way of Government holding the election. According to rule 1, the electoral roll had to be published 8 months before the election. We could not publish the electoral roll 8 months before the election. Therefore, it became necessary to extend the life of the Corporation. Now we have taken care to omit rule 1.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—The time allotted for this Bill expires now.

Sri K. PUTTASWAMY.—I move that the time be extended by 15 minutes.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—I take it that the House agrees to it.

Sri K. PUTTASWAMY.—Now the electoral roll for the Assembly for that ward is going to become the municipal electoral roll. There would not be any difficulty and Government intends holding the election in February 1965 for the Corporation and in March 1965 the duly elected Corporation will come into existence. Therefore, I commend the Bill for acceptance.

Sri H. R. KESHAVAMURTHY.—What about rule 7—page 16.

Sri K. PUTTASWAMY.—That will remain.

Sri H. R. KESHAVAMURTHY.—When you have omitted rules 1 to 6, why should rule 7 remain.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—The question is :

“That the Bombay Provincial Municipal Corporation (Mysore Amendment) Bill, 1964, be taken into consideration.”

The motion was adopted.

CLAUSES 2 AND 3

Mr. DEPUTY SPEAKER.—The question is :—

†Sri H. R. KESHAVAMURTHY.—On a point of order Sir. The agenda was given only today and we find this Bill. According to the rules 24 hours should be given to Members for filing amendments. That rule is not complied with and we are not in a position to give amendments.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—This Bill was included in yesterday's agenda also.

Sri V. S. PATIL.—That agenda was given at the end of yesterday's meeting at 6 p.m. We have to submit the amendments 24 hours before the Bill is taken up. The Bill is taken up today and we did not have sufficient time under the rules to give amendments.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—Yesterday's agenda was given day-before-yesterday. There was 24 hours notice.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—Yesterday two agendas were given. In the agenda calling for the meeting at 12 noon, it is not there. It is there in the previous notice. Under rules 76 to 87, the Chair might give time to Members to move amendments.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—The agenda for the 2nd July was given on the 1st itself. There was sufficient time to the Members to move amendments.

Sri G. V. GOWDA.—In any case the Chair can exercise its discretionary powers and give time for amendments.

Sri V. S. PATIL.—If it appears that sufficient notice had been given, may I move an oral amendment to change the number of the sections 8 and 9 to section 9 A.

Sri H. R. KESHAVAMURTHY.—Similarly I have a oral amendment in respect of rule 7.

Sri K. PUTTASWAMY.—I have accepted those amendments.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—The question is :

“That clauses 2 and 3 stand part of the Bill.”

The motion was adopted.

Clauses 2 and 3 were added to the Bill.

CLAUSE 4

Sri K. PUTTASWAMY.—I beg to move :

“That in the new section 8, line 2, for the word and figure “section 9” the word, figure and letter “section 8A” shall be substituted.

The new section 9 shall be renumbered as section 8A.

After the new section 8A as so renumbered, the following section shall be inserted, namely :—

“9. Qualification for election of Councillor :—(1)

Subject to the provisions of this Act, every person whose name is in the electoral roll for a ward shall be qualified to be a councillor and to be elected either from such ward or from any other ward.

(2) Any person who ceases to be councillor shall, if qualified under sub-section (1), be eligible for re-election as such.”

Mr. DEPUTY SPEAKER.—The question is :

“That in the new section 8, line 2, for the word and figure “section 9” the word, figure and letter “section 8A” shall be substituted.

The new section 9 shall be renumbered as section 8A.

(MR. DEPUTY SPEAKER)

After the new section 8A as so renumbered, the following section shall be inserted, namely :—

“9. Qualification for election of Councillor :—(1) Subject to the provisions of this Act, every person whose name is in the electoral roll for a ward shall be qualified to be a councillor and to be elected either from such ward or from any other ward.

(2) Any person who ceases to be councillor shall, if qualified under sub-section (1), be eligible for re-election as such.”

The amendment was adopted.

MR. DEPUTY SPEAKER.—The question is :

“That clause 4, as amended, stand part of the Bill.”

The motion was adopted.

Clause 4, as amended, was added to the Bill.

MR. DEPUTY SPEAKER.—The question is :

“That clauses 5 to 9, both inclusive, stand part of the Bill.”

The motion was adopted.

Clauses 5 to 9, both inclusive, were added to the Bill.

SRI K. PUTTASWAMY.—Sir, I am prepared to accept the oral amendment suggested by Sri Keshavamurthy to clause 10.

MR. DEPUTY SPEAKER.—The question is :

“That in clause 10, in item (2) for the figure ‘6’ the figure ‘7’ shall be substituted.”

The amendment was adopted.

MR. DEPUTY SPEAKER.—The question is :

“That clause 10, as amended, stand part of the Bill.”

The motion was adopted.

Clause 10, as amended, was added to the Bill.

MR. DEPUTY SPEAKER.—The question is :

“That clause 1, the Title and the Preamble stand part of the Bill.”

The motion was adopted.

Clause 1, the Title and the Preamble were added to the Bill.

otion to pass.

Sri K. PUTTASWAMY.—I move:

“That the Bombay Provincial Municipal Corporations (Mysore Amendment) Bill, 1964, as amended, be passed.”

Mr. DEPUTY SPEAKER.—The question is:

“That the Bombay Provincial Municipal Corporations (Mysore Amendment) Bill, 1964, as amended, be passed.”

The motion was adopted.

BANGALORE WATER SUPPLY AND SEWERAGE BILL, 1964.

(Motion to consider.)

Sri K. PUTTASWAMY.—I move:

“That the Bangalore Water Supply and Sewerage Bill, 1964, be taken into consideration.”

Mr. DEPUTY SPEAKER.—Motion moved:

“That the Bangalore Water Supply and Sewerage Bill, 1964, be taken into consideration.”

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಡುವುದರ ಮೂಲಕ ಕಾನೂನು ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹೊಸ ಅಧ್ಯಾಯವನ್ನು ನಾವು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇದುವರೆಗೆ ಕೂಡ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಮಾಡತಕ್ಕ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಅಥವಾ ಟೌನ್ ಮುನಿಸಿಪಾಲಟಿಗಳು, ಮತ್ತು ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಇತ್ತು. ಬೆಂಗಳೂರು ಮಹಾನಗರಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗತಕ್ಕ ನೀರನ್ನು ಸರಬರಾಜು ಮಾಡುವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಶಾಶ್ವತವಾದ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿ ಬಂದಿದೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ದಿನೇ ದಿನೇ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರಕ್ಕೆ 1900 ರಿಂದ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಂಥ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರೂ ಇವತ್ತಿನ ದಿನವನ್ನೇ ನೀರು ಸಾಲದೆ ಬಂದಿದೆ. ಅರ್ಜಿಪಡೆಯಿಂದ ಬರುವಂಥ ಎಲ್ಲ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದರೂ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರಕ್ಕೆ ನೀರು ಸಾಲದೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಬೆಳೆಯುವ ನೂತನಗಳು ಕಾಣುತ್ತಿವೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ಕೈಗಾರಿಕಾ ನಗರ. ಇಂಥ ಕೈಗಾರಿಕಾ ನಗರಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ನೀರು ಅವಶ್ಯಕವೋ ಅಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ನೀರನ್ನು ಹತ್ತಿರದಲ್ಲರುವ ಅರ್ಕಾಪಡಿಯಿಂದ ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ಮನವರಿಕೆಯಾಗಿದೆ. ಇನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಸುಖೀಕರಣವಾಗುವ ದೊಡ್ಡ ನದಿ ಎಂದರೆ ಕಾವೇರಿ ನದಿ. ಅದಕ್ಕೂ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರಕ್ಕೂ 55 ಮೈಲಿಗಳ ದೂರವಿದೆ. ಅಲ್ಲಿಂದ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಮಾಡುವ ಯೋಜನೆ ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದೆ ಬಹಳ ಕಾಲದಿಂದ ಇತ್ತು. ಇವತ್ತು ಮೂರನೇ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಮಾಡತಕ್ಕ ಕೊಳವೆ (ಥರ್ಡ್ ರೈಸಿಂಗ್ ಮೇನ್) ಯನ್ನು ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅದು ಹಾಕಿ ಮುಗಿದ ಮೇಲೆಲೂ ಕೂಡ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರಕ್ಕೆ ಬರತಕ್ಕ ನೀರು 30 ದಶಲಕ್ಷ ಗ್ಯಾಲನ್‌ಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಷ್ಟು ನೀರೂ ಈಗಿರತಕ್ಕ ಜನಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಸಾಲದೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ತಲೆ ಒಂದಕ್ಕೆ 25 ಎಷ್ಟು 40 ಗ್ಯಾಲನ್ ನೀರು ಬೇಕು ಎಂದು ಪರಿಣಿತರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಅಂದಾಜಿನ ಮೇಲೆ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರಕ್ಕೆ ಬಹಳ ನೀರು ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಅಂದಾಜು ಪ್ರಕಾರ 120 ದಶಲಕ್ಷ ಗ್ಯಾಲನ್ ನೀರನ್ನು ತರತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ. ಇದು ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ಯೋಜನೆ. ಈ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ನೀರು ದೊರೆತರೂ ಕೂಡ ಜನರಿಗೆ ಅನೇಕ ಉಪದ್ರವಗಳು ಬರುತ್ತವೆ. ಸರಿಯಾದ ಒಳಚರಂಡಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ಅಷ್ಟೊಂದು ನೀರನ್ನು ತಂದ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡುವವರಿಗೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಒಳಚರಂಡಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ನೀರಿನ ಸರಬರಾಜು, ಈ ಎರಡು ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನೂ ಕೂಡ ಒಮ್ಮೇಲೆಯೇ ಕೈಕೊಂಡು ಮುಗಿಸಬೇಕಾದ್ದು ಅಗತ್ಯ.

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ)

ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರಕ್ಕೆ ಕಾವೇರಿ ನದಿ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ತರತಕ್ಕ 120 ದಶಲಕ್ಷ ಗ್ಯಾಲನ್ ನೀರು, ಈಗ ಅರ್ಕಾವತಿಯಿಂದ ಬರತಕ್ಕ 30 ದಶಲಕ್ಷ ಗ್ಯಾಲನ್ ನೀರು, ಒಟ್ಟು 150 ದಶಲಕ್ಷ ಗ್ಯಾಲನ್ ನೀರನ್ನು ತಂದಂಥ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದಂಥ ನೀರು ಹೊರಗಡೆಗೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲ ವಾದ ಒಳಚರಂಡಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಈ ಸಮಗ್ರ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯ ಬಂದಿದೆ. ಇದು ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ಕಾರ್ಯ. ಇದಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು 26 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆಂದು ಅಂದಾಜು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಕಾರ್ಯ ನಾಥನೆಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಭಗೀರಥ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಭಗೀರಥ ಪ್ರಯತ್ನ ಆಗದೆ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ಈ ಕಾರ್ಯ ಕೈಗೊಂಡ ತಕ್ಕ ಸೂಚನೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರ ಘೋಷಿಸಿದಂಥ ವೇಳೆ ಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕರು ಇದರಲ್ಲಿ ತುಂಬ ಸಂದೇಹವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಕೇವಲ 10-15 ಲಕ್ಷ, ಒಂದು ಕೋಟಿ, ರೂಪಾಯಿಗಳ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಕಷ್ಟವಿರು ವಂಥ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ 25-30 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕೈಕೊಂಡು ಒಂದು ನಗರಕ್ಕೆ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಮತ್ತು ಒಳಚರಂಡಿ ಯೋಜನೆ ಮಾಡುವುದು ಎಂದರೆ ಯಾರಿಗಾದರೂ ಕೂಡ ಅಶ್ಚರ್ಯವನ್ನುಂಟುಮಾಡತಕ್ಕ ಕೆಲಸ.

5-30 P.M.

ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಂದ ಈ ಕಾರ್ಯ ನಾವು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದುದಕ್ಕಿಂತ ಸುಲಭವಾಗಿ ನೆರವೇ ರಿದೆ. ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಕಮಿಷನ್ನಿನವರು ಬಹಳ ನೆರವಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಕಮಿಷನ್ನಿನ ಸದಸ್ಯರಾದ ಪ್ರೊಫೆಸರ್ ಥಾಕರ್ ಅವರು ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಬಂದು ನಮ್ಮ ಇಂಜಿನಿಯರ ಗಳೊಡನೆ ಆರೋಪಿಸಿ ಮಾಡಿ ನಮ್ಮ ಇಚ್ಛೆ ನೆರವೇರುವುದಕ್ಕೆ ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಹಾಯಕರಾಗಿದ್ದಾರೆ ಆಲ್ಲದೆ ವಿಶ್ವವ್ಯಾಂಕಿನ ನೆರವನ್ನು ನಮಗೆ ದೊರಕಿಸುವುದಕ್ಕೂ ಬಹಳ ನೆರವಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಈ ಯೋಜನೆ ಕಾರ್ಯಗತವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಸಹಾಯವನ್ನು ಕೃತಜ್ಞತೆಯಿಂದ ನಾವು ನೆನಪಿ ಕೊಳ್ಳುವುದು ಬಹಳ ಅಗತ್ಯ. ವಿಶ್ವ ವ್ಯಾಂಕಿನವರು ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿದ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ, ತಾವು ಇದಕ್ಕೆ ನೆರವು ನೀಡಬೇಕಾದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ಮತ್ತು ಸ್ವತಂತ್ರವಾದ ಒಂದು ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು, ಇದು ದೊಡ್ಡ ಕಾರ್ಯ, ಈ ನೀರು ಸರಬರಾಜಿನ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಆ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಇರಬೇಕೆಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟರು. ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಕೂಡ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆ. ಅದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ನೆನಪಿರಬಹುದು. ಕಳೆದ ಒಂದುವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಈ ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಿದ ನಿರ್ಧಾರವನ್ನು ನಾನೂ ನನ್ನ ಸಹೋದ್ಯೋಗಿ ಸಚಿವರೂ ಪ್ರಕಟಪಡಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಆ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದವರೂ ಇದೇ ರೀತಿ ನಮಗೆ ಸಲಹೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹ ದೊಡ್ಡ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ಇದು ಸುವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ನಡೆಯಬೇಕಾದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ಒಂದು ಸ್ವತಂತ್ರ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು, ಇದರಿಂದ ಇದು ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಕೈಗೊಂಡು ತಡೆ ಎಂಬುದೇ ಆ ಸಲಹೆ. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ ಅಭಿ ಪ್ರಾಯವು ಇದೇ ಆಗಿದೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ವಿಶ್ವವ್ಯಾಂಕಿನವರೂ ಇದೇ ರೀತಿ ಸಲಹೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಇದಕ್ಕೆ ನೆರವು ನೀಡಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಒಂದು ಸ್ವತಂತ್ರ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ...

ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದಯ್ಯ ಕಾಶೀಮಠ.—ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಕಮಿಷನ್ ಮೈಸೆಂಚೇರ್ಮನ್ ಅವರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನಾದರೂ ಹೇಳಿದರೆ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—ನನಗೆ ಅವರೇನೂ ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಕಮಿಷನ್ನಿನ ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರು ಏನಾದರೂ ಹೇಳಿದರೆ ಅದು ಅವರ ಸಲಹೆ ಎಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಈ ವಿಲ್ಲ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಈ ಮನೂವೆಯನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ತಂದಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಮನೂವೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಏದ್ಯುಚ್ಚಕ್ತಿ ಕಾನೂನಿನ ಪ್ರಕಾರ ರೂಪಗೊಂಡಿದೆ. ಇದರಂತೆ ಸಂಸ್ಥೆ ರಚನೆಯಾಗಿ, ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಗಿ ಅದು ನಡೆಯುವಾಗ ನಮ್ಮ ಅನುಭವದಿಂದ ಏನಾದರೂ ಬದಲಾವಣೆ ಅವಶ್ಯಕವೆಂದು ಕಂಡುಬಂದರೆ ಅದನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಈಗ ಇರುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಂತೆ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದ ನೀರು ಸರಬ ರಾಜಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹೆಡ್‌ವರ್ಕ್ ತಿಪ್ಪಗೊಂಡನಹಳ್ಳಿ ಮತ್ತು ಹೆಸರುಘಟ್ಟದಿಂದ ನೀರು ತಂದು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಅದನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ನಗರದಲ್ಲಿ ಸರಬರಾಜು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಅವರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಕೂಡ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ

ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಈ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ವಹಿಸುವ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. 25-30 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದು ಹೆಚ್ಚಿನ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಅವರು ನಡೆಸುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಕಾರಣದಿಂದ ಹೀಗೆ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

Sri SIDDIAH KASHIMATH.—Will there be Bangalore Water Supply Board ?

Sri K. PUTTASWAMY.—It is Bangalore Water Supply and Sewerage Act. It is a statutory body; and independently it will function.

ಅದುದರಿಂದ ಇದು ಬಹಳ ಅಗತ್ಯವಾದ ಕಾನೂನು, ಇದನ್ನು ಸಭೆಯವರು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ವಿನಂತಿ. ಇದರಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಪ್ರೊವಿಷನ್ಸ್ ವನೂ ಇಲ್ಲ; ಎಲ್ಲವೂ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯ ಕಾನೂನಿನ ಮೇರೆಗೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಈ ಸಂಸ್ಥೆ 'ನಾನಾಟ್ವೇಡಿಂಗ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್', ಈ ಅಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಉಳಿದರೆ ನೀರಿನ ಬಳಕೆದಾರರಿಗೆ ರಿಬೇಟ್ ಕೊಡಬೇಕೆಂದಿದೆ. ನಗರದ ಜನರಿಗೆ ಇದರಿಂದ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನನ್ನ ಸಲಹೆ.

[MR. CHAIRMAN (SRI S. M. GURADDI) in the Chair]

†Sri V. S. PATIL.—May I know whether the State Government, Central Government and Planning Commission and the World Bank have agreed to have a separate independent body? May I know whether the World Bank Authority who are going to finance this water supply as stated in the objects and reasons have imposed conditions precedent for giving this loan for the creation of this particular body?

Sri K. PUTTASWAMY.—I will make it very clear that they want an independent autonomous body to be brought into existence so that they may finance us.

Sri V. S. PATIL.—Can the Hon'ble Minister allow us to look into that latter which imposes this condition precedent upon us?

Mr CHAIRMAN.—Not necessary.

Sri K. PUTTASWAMY.—I am very much surprised by the submission made by the Hon'ble Member. I am making a categorical statement that they have suggested the formation of an autonomous corporation and then they will be in a position to help. If the House accords approval to this Bill, then the question of their giving assistance will arise. If the House does not accord approval to this Bill, and if the House can make independent arrangements for financing the scheme, we will also be very happy.

Sri V. S. PATIL.—It is not a question of doubting that there might be such a letter or not. When the Hon'ble Minister made a statement, we are convinced that there is correspondence to that effect. There is no doubt about it. But the question is whether this World Bank has made it a condition precedent to have an independent and then they will consider the question of giving loan or whether it is merely a suggestion.

Sri K. PUTTASWAMY.—My Hon'ble friend is reading too much to what I have said. They have suggested the formation of autonomous Board and then they would be in a position to help us.

Sri ANNA RAO GANAMUKHI (Afzalpur).—What is the rate of interest that the World Bank is charging and secondly what are the instalments of repayments, in how many years repayment should be

(SRI ANNA RAO GANAMUKHI)

made and whether the State Government has stood guarantee for this loan or whether they are directly financing the loan to that Board to be constituted ?

Sri K. PUTTASWAMY.—I am sure my honourable friend knows the procedure of these international financing bodies. They never give the loan to any such autonomous bodies directly. It goes through the Government. Then a question was raised about the rate of interest. We are yet in a negotiation stage. Most of the members may be knowing that the World Bank charges a very nominal rate of interest. We hope that we would be able to get this loan assistance at a very cheap rate of interest and in very convenient instalments. Regarding sewer and sewerage, sewer is that which flows in sewerage.

An HON'BLE MEMBER.—Is it on the advice of the World Bank that the Government thought it fit to have an independent body ?

Sri K. PUTTASWAMY.—I have already submitted to this House that the Government had taken a decision independent of these bodies. At that time the Government of India also advised us and the Planning Commission too had advised us accordingly. The World Bank also would like to have an autonomous body.

Mr. CHAIRMAN.—The House now stands adjourned to meet tomorrow at 8-30 A.M.

The House adjourned at Forty-five Minutes past Five of the Clock to meet again at Thirty Minutes past Eight of the Clock on Saturday, the 4th July 1964.

MYSORE LEGISLATIVE ASSEMBLY

FIFTIETH DAY

Saturday, 4th July, 1964.

The House met in the Assembly Hall, Vidhana Soudha, Bangalore, at Thirty Minutes past Eight of the Clock.

MR. SPEAKER (SRI B. VAIKUNTA BALIGA, B.A., B.L.) in the Chair.

STARRED QUESTIONS

(to which oral answers were given)

Financial aid to the Contractors working in the Public Work Department of the State.

*Q.—307. Sri H. D. DEVE GOWDA (Holenarasipur).—

Will the Government be pleased to state:—

(a) whether they have given any financial aid either by way of loan or by advance to any of the contractors working in Public Works Department of the State for the following purpose from the year 1960 to 1964 :—

- (i) for purchasing lorries,
- (ii) for purchasing other machines, and
- (iii) for execution of works ;

(b) the number of instalments fixed for repayment of the said amount together with rate of interest fixed in that behalf ;

(c) the number of persons to whom financial assistance has been given for purchasing lorries ;

(d) whether the lorries were purchased by the Department and provided to the contractors and if so, the number of contractors to whom lorries have been provided ;

(e) whether they have framed any rules in this behalf ;

(f) whether lorries are being used in accordance with such rules ?

A.—Sri S. NIJALINGAPPA (Chief Minister).—

(a) Yes, both as loans and advances.

(i) Yes.

(ii) Yes.

(iii) Yes.

(SRI S. NIJALINGAPPA)

(b) Advances made for the purchase of machinery and equipment and on old machinery and equipment brought to site are recovered from the bills at the rate of 6 per cent of such advances. The rate of recovery may however be increased at the discretion of the Executive Engineer in-charge, so that full recovery can be made within 3 months before the completion of the works.

Secured advances given for materials collected for work on the site are recovered in the subsequent bills.

Advances for works done but not measured are recovered immediately in the next bill relating to the work.

Interest at 6 per cent is charged on advances for the purchase of machinery and equipment except in cases where interest-free advances for the purpose are made a condition of the contract.

Interest at 5 per cent is charged on advances made on old machinery and equipment brought to site.

No interest is charged on secured advances and advances made for work done but not measured.

(c) Fifteen ; for purchase of machinery and equipment including lorries.

(d) Two.

(e) Yes.

(f) Yes.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಪಿ.ಡಿ.ಬ್ಲ್ಯೂ.ಡಿ. ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳಿಗೆ ಅರ್ಥಿಕ ನೆರವನ್ನು ಕೊಡುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಲಾರಿಗಳನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಇತರ ಯಂತ್ರ ಹಾಗೂ ಉಪಕರಣ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಲ ಕೊಡುವಾಗ್ಗೆ ಹೊಸ ಮತ್ತು ಹಳೆಯಂತ್ರಗಳ ಬೆಲೆ ನಿನ್ನ ಯಾರು ಮತ್ತು ಹೇಗೆ ಗೊತ್ತು ಮಾಡಿ ಎಷ್ಟು ಬಡ್ತಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ?

† ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಅವನ್ನು ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಎಗ್ಗೆ ಕೊಟ್ಟಿವೆ ಎಂಜಿನಿಯರ್ ಅವರು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಹೊಸ ಯಂತ್ರೋಪಕರಣಗಳನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳಲು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಮುಂಗಡ ಹಣದ ಮೇಲೆ ಶೇಕಡ 6 ರಂತೆ ಬಡ್ತಿ ವಿಧಿಸಲಾಗಿದೆ. ಹಳೆಯ ಯಂತ್ರದ ಬಗ್ಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಸಾಲದ ಮೇಲೆ ಶೇಕಡ 5 ರಂತೆ ಬಡ್ತಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಯಂತ್ರೋಪಕರಣ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಕೊಡುವ ಅಡ್ವಾನ್ಸ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ನೀತಿ ನಿಯಮವಿಲ್ಲದೆ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರರಿಗೆ ಸಾಲನ್ನು ಹಣ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ನಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಅಂಥಾದ್ದು ಯಾವುದೂ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಕೊಟ್ಟ ದುಡ್ಡು ಪಾಪಸ್ ಬಂದಿವೆ. ಆಲ್ವ ಸ್ವಲ್ಪ ಉಳಿದಿರಬಹುದು. ಯಾವ ರೀತಿ ತೊಂದರೆಯಾಗಿಲ್ಲ. ಹಣ ರಿಕವರ್ ಆಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಅಂತಹದೇನಾದರೂ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

Sri S. RAJAGOPAL.—What is the total amount of loans and advances given to these contractors?

† Indicates that the remarks or speeches have not been revised by the member concerned

Sri S. NIJALINGAPPA.—The total amount is not here with me. They are 15 or 16 people. If the House wants I shall get a tabular statement prepared and place it on the Table of the House as early as possible.

Mr. SPEAKER.—It may be done.

ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದಯ್ಯ ಕಾಶೀಮಠ.—ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟದಾರರಿಗೆ ಹಣ ಕೊಡುವಾಗ್ಗೆ ಎಷ್ಟು ಕಂತುಗಳಲ್ಲಿ ಮರು ಪಾವತಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದೆ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಆರ್. ಕೇಶವಮೂರ್ತಿ.—ಉತ್ತರ (ಸಿ)ನಲ್ಲಿ 15 ಜನ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರರಿಗೆ ಫೈನಾನ್ಸಿಂಗ್ ಮಾರ್ ಆನಿಸ್ಟನ್ಸ್ ಕೊಟ್ಟಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಯಾವ ಯಾವ ಭಾಗದಲ್ಲಿರುವ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟದಾರರಿಗೆ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಹಣ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಇದರ ವಿವರ ಇರುವ ಒಂದು ಲಿಸ್ಟನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. It is a long list and I will keep it on the Table of the House.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಮುನಿಸ್ವಾಮಯ್ಯ.—ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥ ಸಾಲದ ಹಣದಲ್ಲಿ ಬಾಕಿ ಬರಬೇಕಾದ ಬ್ಯಾಲನ್ಸ್ ಎಷ್ಟು ಉಳಿದಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ತಪಶೀಲು ಇರುವ ಲಿಸ್ಟನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆಂದು ಆಗಲೇ ಉತ್ತರ ಹೇಳಿದೆ. ಲಿಸ್ಟ್ ಕೊಟ್ಟರೆ ಇಂಥ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಉಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟದಾರರಿಗೆ ಅಡ್ವಾನ್ಸ್ ಲೋನ್ಸ್ ಕೊಡತಕ್ಕ ಸೌಲಭ್ಯ ವನ್ನು ಕೆಲವ ಪ್ರಭಾವಶಾಲಿಗಳಾದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಅಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೊಳಗಾಗಿ ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಮಾಡುವವರಲ್ಲಿ ಎ.ಬಿ.ಸಿ. ಎಂದೂ ದರ್ಜೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಇರಬೇಕಾದರೆ ಇಂಥ ದೊಡ್ಡ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅಂಥ ವರು ಧಡೂತಿ ಆನಾಮಿ ಇರಬೇಕು. ಹಣವಿಲ್ಲದೆ ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಾದರೆ ಅವರ ಧಡೂತಿ ತನ ಎಲ್ಲಿಂದ ಬಂತು ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಇದು ಅರ್ಥವಾಗದೆ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವವರೇ ಅವರ ಯೋಗ್ಯತೆ. ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಾಗ್ಗೆ ಯಾವ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟದಾರನು ಕೊಟ್ಟಿಗಟ್ಟರೆ ದೊಡ್ಡ ಐಟ್ನು ಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಕೆಲಸ ಜಾಗೃತಮಾಡಿ ಕೊಡಲು ಅನುಕೂಲತೆ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರ ಯೋಗ್ಯತೆ ಏನು ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಿರುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಆರ್. ಕೇಶವಮೂರ್ತಿ.—ಅಡ್ವಾನ್ಸ್ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಸಾಲದ ಹಣದ ಮೊತ್ತ ಎಷ್ಟು ?

Sri S. NIJALINGAPPA.—I have already replied to it.

Sri S. SIVAPPA.—Will the Government consider the feasibility of revising their policy of classifying contractors as A, B and C classes according to their solvency and take the honesty, efficiency and integrity of the contractor in deciding A, B and C classes irrespective of their financial resources ?

Sri S. NIJALINGAPPA.—After due consideration Government have taken a decision long ago and it may be difficult now to revise it now like this, but so far as the suggestion is concerned that efficiency, honesty and integrity should count while giving these loans and advances to the contractors, it certainly deserves the utmost consideration and I will accept it.

Grant of land to the Milk Producers' Co-operative Society of Harohalli, Kanakapura Taluk.

Q*—607. Sri S. KARIAPPA (Kanakapura).—

Will the Government be pleased to state:—

(a) Whether the Milk Producers' Co-operative Society, Harohalli, Kanakapura Taluk, has applied for grant of land in Gullahatti forests;

(b) if so, the extent prayed for;

(c) Whether it is the policy of Government to grant lands to Milk Producers' Co-operative Societies?

A.—Sri KONDAJJI BASAPPA (Deputy Minister for Co-operation).—

(a) The Milk Producers' Co-operative Society, Harohalli, has applied for land grant in Gullahatti Kaval, Harohalli Hobli.

(b) Forty acres.

(c) Government have not laid down any policy in this behalf.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಕರಿಯಪ್ಪ.—ಹಾರೋಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿರುವ ಮಿಲ್ಕ್ ಪ್ರೊಡ್ಯೂಸರ್ಸ್ ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿ ಅವರು 40 ಎಕರೆಯುಳ್ಳ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಉತ್ತರ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಈ 40 ಎಕರೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಯಾವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ?

ಶ್ರೀ ಕೊಂಡಜ್ಜಿ ಬಸಪ್ಪ.—ಅವರಿಗೆ ಭೂಮಿ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಯಾವುದಾದರೂ ಸ್ಥಳೀಯ ಇದ್ದರೆ ಕೂಡಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದವು. ಅವರು ಯಾವ ಸ್ಥಳೀಯ ಕೂಡಲಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಇಲಾಖೆಯವರು ಭೂಮಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಕರಿಯಪ್ಪ.—ಈ ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಯಾರು?

Mr. SPEAKER.—Why does he want to know the name?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಕರಿಯಪ್ಪ.—ಈ ಸೊಸೈಟಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿರತಕ್ಕಂತವರು ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಕಂಜೂಮರ್ಸ್ ಸೊಸೈಟಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಅಧಿಕಾರ ಸ್ಥಾನ ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆಯೇ?

Sri RAMAKRISHNA HEGDE.—There is no loan given to the Central Marketing Society.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಕರಿಯಪ್ಪ.—ಈ ಕಂಜೂಮರ್ಸ್ ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿಯು ಒಂದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವುದಿಲ್ಲವೇ?

Sri KONDAJJI BASAPPA.—This Question is only with regard to the Milk Co-operative Society.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಕರಿಯಪ್ಪ.—ಮಿಲ್ಕ್ ಪ್ರೊಡ್ಯೂಸರ್ಸ್ ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿಯು N.E.S. ನಿಂದ 150 ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ವೆಚ್ಚಕ್ಕಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವುದಿಲ್ಲವೇ?

Sri KONDAJJI BASAPPA.—They have taken a loan from the N.E.S.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಕರಿಯಪ್ಪ.—ಈ ಸೊಸೈಟಿಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ನೆಂಬರಿಷ್ಠರನ್ನು ಹೈರಕ್ಟರ್ ಎಂದು ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡು ತಮ್ಮದೇ ಒಂದು ನಷ್ಟ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಈ ಸೊಸೈಟಿಯನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದು ನಿಜವಲ್ಲವೇ?

Sri KONDAJJI BASAPPA.—Government are not aware of it.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಕರಿಯಪ್ಪ.—ಈ ಸೊಸೈಟಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಶಾಲೆಯ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಮಧ್ಯಾಹ್ನದ ಊಟ ಹಾಕುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿ 15,000 ರೂಪಾಯಿ ವಸೂಲಾಗಿದೆ, N. E. S. ನಿಂದ ಹಣ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, ಪಾತ್ರೆ ಮುಂತಾದ ಸಾಮಾನು ಕೊಂಡಿದ್ದನ್ನು ತಮ್ಮ ಮನೆಗೆ ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡು ಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಹಣ ಗಡಪ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದು ನಿಜವೇ?

Mr. SPEAKER.—That does not arise.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಷಪ್ಪ.—ಈ ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿಯ ರೆಕ್ಕ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಯಾವಾಗ ಟುಟ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ?

Sri KONDAJJI BASAPPA.—It has not started functioning at all
ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಷ್ಮಪ್ಪ.—ಅವರು ಹಣಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿರುವುದು ಸರಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ
ಬಂದಿದೆಯೇ?

Sri KONDAJJI BASAPPA.—The Co-operative Department has not
financed this society at all. They have got a loan from the N. E. S.
that is all.

Sri SIDDIAIAH KASHIMATH.—How many members are there in this
Society ?

Sri KONDAJJI BASAPPA.—10.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಎಸ್. ಲಕ್ಷ್ಮೀಪತಿ.—ಈ ಸೊಸೈಟಿ ರಿಜಿಸ್ಟರಾಗಿ ಎಷ್ಟು ದಿವಸವಾಗಿದೆ ?

Sri KONDAJJI BASAPPA.—It was registered on 24th January 1959.

Opening of evening Colleges in the State.

*Q.—649. Smt. RATNAMMA MADHAVA RAO (Shimoga).—

Will the Government be pleased to state:—

whether Evening Colleges would be opened in the State from this
academic year and if so, when ?

A.—Sri S. R. KANTHI (Minister for Education).—

Evening Colleges could be started by Private Agencies with the
permission of the University concerned. Three Colleges in the Karnataka
University area intend to start Evening Colleges. The Mysore University
has not yet taken a final decision regarding the advisability of Evening
Colleges. Government have no proposals to start Evening Colleges.

ಶ್ರೀ ಮಾತಿ ರತ್ನಮ್ಮ ಮಾಧವರಾವ್.—ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದವರು ಸಂಜೆ ಕಾಲೇಜು
ಗಳಿಗೆ ಅಂತಿಮ ತೀರ್ಮಾನ ಕೈಗೊಂಡಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಸರಕಾರದವರು ಏನಾದರೂ
ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಯೇ ?

† ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಕಂಠಿ.—ಈ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಯವರು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳು
ತ್ತಾರೆ. ಇದತ್ತು ಬೆಳಗ್ಗೆ ಪೇಪರಿನಲ್ಲಿ ಕೆಂಚಪ್ಪ ಕುುಟಿ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಸಾರಾಂಶ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಬಂದಿದೆ.
ಮೈಸೂರು ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಯೂ ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ರತ್ನಮ್ಮ ಮಾಧವರಾವ್.—ಇದರಿಂದ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿರುವವರಿಗೆ ಹೈಯರ್ ಸ್ಟಡೀಸಿಗೆ
ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆಂದು ವೆಸ್ಟ್ ಬೆಂಗಾಲ್ ಮತ್ತು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಸಂಜೆಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು
ತೆರೆದಿದ್ದಾರೆ. ತಾವೂ ಅಂತಿ ತೆಗೆಯುವ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಕಂಠಿ.—ನಮ್ಮ ಯೋಚನೆ ಅಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಯವರು ಪರ್ಮಿ
ಷನ್ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದು ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ಯೂನಿ
ವರ್ಸಿಟಿಯವರು ಈ ವರ್ಷ ಪರ್ಮಿಷನ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮೂರು ಜನ ತೆರೆಯಲು ಅಲ್ಲಿ ಅಪ್ಪೆ
ಮಾಡಿದ್ದರು, ಇಲ್ಲಿಯೂ ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ತೆರೆಯುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ.

Sri J. P. SARWESH.—In which districts are the three colleges
mentioned by the Education Minister located ?

Sri S. R. KANTHI.—They are in Hubli and Dharwar.

Sri SIDDIAIAH KASHIMATH.—Has the Karnatak University agreed
to the opening of the three colleges ?

Sri S. R. KANTHI.—They have only stated that they have received
the application.

Sri S. RAJAGOPAL.—Will the Government suggest to the Mysore University to permit the starting of evening colleges?

Sri S. R. KANTHI.—This question of opening evening colleges came up in the year 1963. For the first time Government wrote to the Mysore University on 25th June 1963 suggesting that this question might be considered favourably and it has been pending before the Academic Council, the Senate and the Syndicate. I hope this question will be settled soon.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎಸ್. ಹುರೋಟಿ.—ಎಜುಕೇಷನ್ ಸೂಪೈಟಿಯವರು ನಂಜೆ ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ತೆರೆಯಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಕಂಠಿ.—ಕೊಡವ ವರ್ಗ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರೂ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಯವರು ಈವನಿಂಗ್ ಕ್ಲಾಸಿಗೆ ಪರ್ಮಿಷನ್ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು. ಅದ್ದರಿಂದ ಡೇ ಕಾಲೇಜಸ್ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಎನ್. ಲಕ್ಷ್ಮೀಪತಿ.—ಈವನಿಂಗ್ ಕಾಲೇಜುಗಳಿಂದ ಎಷ್ಟು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಕಂಠಿ.—ಅದಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ರೂಲ್ಸ್ ಇವೆ. ಯಾರು ನೌಕರಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೋ ಅವರಿಗೆ ಉಪಯುಕ್ತತೆಯಾಗಬೇಕು ಅದು.

ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದಯ್ಯ ಕಾಶೀಮಠ.—ಈವನಿಂಗ್ ಕಾಲೇಜುಗಳ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಹೆಚ್ಚಿರುವುದರಿಂದ, ಅದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ತೀವ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಅವುಗಳನ್ನು ತೆರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಕಂಠಿ.—ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುವವರು ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಯವರು. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ಈಗಾಗಲೇ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂಬ ವಿಶ್ವಾಸ ನನಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಮುನಿಸ್ವಾಮಯ್ಯ.—ನೌಕರಿಯಲ್ಲಿರುವವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಈವನಿಂಗ್ ಕಾಲೇಜುಗಳ ಎಂದು ಅಷ್ಟೇ ಕೊಡಿಸಿದಿರಿ. ಅದರಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನೇ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಆಸೆ ಇರುವ ವಯಸ್ಕರಿಗೆಲ್ಲಾ ಸೇರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಕಂಠಿ.—ಅದರಲ್ಲಿ ಅಸೆಂಬ್ಲಿ ಮೆಂಬರು ಸೇರುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವರು ನೌಕರಿಯಲ್ಲಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ.

Mr. SPEAKER.—Why should it not be considered?

Sri S. R. KANTHI.—It had been considered by the University Grants Commission first. It went before the Central Advisory Council of Education. They thought that this should be restricted to only a certain category of people.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಆರ್. ಕೇಶವಮೂರ್ತಿ.—ನೌಕರಿಯಲ್ಲಿದ್ದವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ನಂಜೆ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶ ಉಂಟು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರ. ವಿದ್ಯಾವಂತರಾದ ರೈತರು, ಮತ್ತಿತರರು ಅದಕ್ಕೆ ಸೇರುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿರಬೇಡವೇ?

Sri S. R. KANTHI.—It is of course a suggestion for action.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಮುನಿಸ್ವಾಮಯ್ಯ.—ತಾವು ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ ಗ್ರಾಂಟ್ಸ್ ಕಮಿಷನ್ನಿಗೆ ಸಲಹೆ ಕೊಡುವವಾಗಿದ್ದರೆ ಪರವಾಗಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಕಂಠಿ.—ಯು. ಪಿ. ಸಿ. ಯಿಂದ ಇದು ಬಂದಿದೆ. ಅವರಿಗೆ ನಾವು ಏನು ಸಲಹೆ ಕೊಡುವುದು?

Minor Irrigation Works costing about fifty thousand rupees and above sanctioned in Hassan Division for the year 1964-65.

*Q.—655 Sri S. SIVAPPA (Shravanabelagola).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) the number of Minor Irrigation Projects costing fifty thousand rupees and above, which have been sanctioned in Hassan Division for the year 1964-65;

(b) whether the Budget provision has been made for these Projects ;

(c) what is the progress of work on these Projects ?

A.—Sri ALUR HANUMANTHAPPA (Deputy Minister for Minor Irrigation).—

(a) Nil.

(b) and (c) Does not arise in view of reply to clause (a).

Sri S. SIVAPPA.—A similar question was put yesterday regarding Chennarayapatna Taluk. The Government answered that they were going to take up a number of minor irrigation projects wherever necessary. I want a categorical answer whether this answer is correct or yesterday's answer is correct ?

† Sri ALUR HANUMANTHAPPA.—Yesterday a question was put and answer was given. No fresh works have been sanctioned whether below or above Rs. 50,000 in Hassan Division so far. Government is seriously considering the question of sanctioning projects for 1964-65.

Sri S. SIVAPPA.—During the budget debate the Finance Minister assured this House that he would supply the Members with a list of projects costing 50 thousand and more, which are going to be sanctioned during 1964-65. May I know when this list would be given to us ?

Sri ALUR HANUMANTHAPPA.—The estimates are ready but we have not finalised the list. We have no sufficient funds sanctioned for fresh works during 1964-65. Government is seriously considering that in view of the scarcity conditions, the irrigation potential should be increased.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಮಾನ್ಯ ಉಪಮಂತ್ರಿಗಳು 50 ಸಹಸ್ರಕ್ಕೆ ಒಳಗೇ ಆಗಲಿ, ಮೇಲೆ ಆಗಲಿ ಹಾಸನ ಡಿವಿಜನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಯಾವ ಕೆಲಸವನ್ನೂ ಸ್ಯಾಂಕ್ಷನ್ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಪ್ರಾಯಶಃ ಹಾಸನ ಡಿವಿಜನ್ನಿನ ಇರಾಖೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಯಾವ ಕೆಲಸವನ್ನೂ ಮಾಡಬೇಡಿ ಎಂದು ಡೈರೆಕ್ಷನ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರೇನೋ ?

ಶ್ರೀ ಆಲೂರು ಹನುಮಂತಪ್ಪ.—ಹಾಸನ ಡಿವಿಜನ್ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಯಾವ ಡಿವಿಜನ್ನಿನಲ್ಲಿಯೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಆರ್. ಕೇಶವಮೂರ್ತಿ.—ಎಸ್ವಿಮೇಲುಗಳನ್ನು ರೆಡಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಎಕ್ಸಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಇಂಜಿನಿಯರುಗಳು ಇಟ್ಟು ಕೊಂಡಿದ್ದರೂ, ಯಾವ ಮೈನರ್ ವರ್ಕ್ಸ್‌ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಸರ್ಕಾರ ಕಳುಹಿಸಿರುವುದರಿಂದ, ಕೈಕಟ್ಟಿ ಕೊಂಡು ಕುಳಿತು, ಯಾವ ಕೆಲಸವನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ನಿಲ್ಲಿಸಿರುವುದು ನಿಜವೇ ?

ಶ್ರೀ ಆಲೂರು ಹನುಮಂತಪ್ಪ.—ಅವರು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಮಾತ್ರ. ಸರ್ಕಾರ ಸ್ಯಾಂಕ್ಷನ್ ಮಾಡಿ, ಯಾವ ವರ್ಕ್ಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಸಿದರೆ ಅವರು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಷ್ಮಪ್ಪ.—ಹೋದ ಸಲ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಂದಾಗ "I am considering it seriously, ಈ ವರ್ಷ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು. Is there any master-plan so far as Hassan Division is concerned ?

ಶ್ರೀ ಆಲೂರು ಹನುಮಂತಪ್ಪ.—ಹೋದ ವರ್ಷ ನಾಲ್ಕು ಕೋಟಿಗೆ ಮೇಲ್ಕಟ್ಟು ಎಸ್ವಿಮೇಲ್ ಸ್ಯಾಂಕ್ಷನ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—1962-63 ಹಾಗೂ 1963-64ನೇ ಇಸವಿ ಬಡ್ಡೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಇನ್‌ಕ್ಯೂಡ್ ಆಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಕೆಲಸಗಳನ್ನೂ, ಎಸ್ವಿಮೇಲುಗಳನ್ನೂ ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರು ಸೆಂಡಿಂಗ್ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಸ್ಯಾಂಕ್ಷನ್ ಮಾಡಿಲ್ಲ ? ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಏಕೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ ?

ಶ್ರೀ ಅಲೂರು ಹನುಮಂತಪ್ಪ.—ಬಡೆಟ್ ವರ್ಕ್‌ನಲ್ಲಿ ಮಂಜೂರಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಡಿಫಿಕಲ್ಟೀಸ್‌ನಿಂದಾಗಿ ಹಾಗೆಯೇ ನಿಂತಿರಬಹುದು, ಈ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಲಸ್ಟ್ ರೆಡಿ ಆಗುವಾಗ, ಸರ್ಕಾರ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ, ಅವುಗಳನ್ನು ಸ್ಯಾಂಕ್ಷನ್ ಮಾಡಿ ಬಹುದೇ, ಬಡಬಹುದೇ ಅನ್ನುವುದನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಆರ್. ಕೇಶವಮೂರ್ತಿ.—ಹಾಸನ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಜಿಲ್ಲಾ ಮುಖಂಡರುಗಳ ಒಂದು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಎಲ್ಲಾ ಆರು ಸಾವಿರ ಕೆರೆಗಳನ್ನೂ ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇನೆಂದು ಭರವಸೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೂ ಇಲ್ಲವೋ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಹೌದು ಭರವಸೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ, ಕೊಡುತ್ತಲೂ ಇದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಷ್ಮಪ್ಪ.—ಮತ್ತೆ ಭರವಸೆ ಕೊಡುವುದರಿಂದ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಈ ತರಹ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ನಮ್ಮ ನೆ ಟೀಕೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ.

Mr. SPEAKER.—This kind of a running commentary is reprehensible. The commenting habit should not be cultivated. I want the Hon'ble Member Sri K. Lakkappa to take note of it.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಬಂದು ಇಂಥಂಥಾದ್ದು ಹೀಗಾಗಬೇಕು ಎಂದು ಅನೇಕ ಸಲ ಸಲಹೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ; ಅದರಲ್ಲಿ ಅದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, ಅನೇಕ ಕೆಲಸಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇವೆ. ಟೀಕೆಗೋಸ್ಕರ ಕೇಳುವುದಾದರೆ ಅಭ್ಯಂತರವಿಲ್ಲ, ಕೇಳಲಿ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಷ್ಮಪ್ಪ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕಸಲ ಮಾನ್ಯ ಉಪಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಮತ್ತು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳೂ, ಈ ಅಭಾವಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಕೆಲಸಗಳನ್ನೂ ಅತಿ ಜರೂರಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಅನೇಕಸಲ ಭರವಸೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೂ ತುಮಕೂರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ, ಕೋರಾರ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಅನೇಕ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಇಂಪ್ರೋವ್ ಮೆಂಟ್ irrigation facilities ಒದಗಿಸಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಕಂದಾಯಜಾರ್ಜಿಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಭರವಸೆಯನ್ನು ನೆರವೇರಿಸದಿರುವುದರಿಂದ ಜನಗಳ ಸ್ಥಿತಿ ಯಾವರೀತಿಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಒತ್ತಾಯ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆಯೇ ಹೊರತು, ಟೀಕೆ ಗೋಸ್ಕರ ಯಾವುದನ್ನೂ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ ಜನಗಳಿಗೋಸ್ಕರ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ.

Mr. SPEAKER.—Is it a supplementary or a personal statement?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಷ್ಮಪ್ಪ.—Personal statement ಅಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಲಘುವಾಗಿ ಟೀಕೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಈ ಸಭೆಯ ಗೌರವಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕೆಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವರೀತಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮೂರುವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಭರವಸೆಕೊಟ್ಟು ಎಲ್ಲಾ ನೀರಾವರಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನೂ, ಅತಿ ಜಾಗೃತವಾಗಿ ವಿಡಬ್ಬುಡಿ. ಯಿಂದ ಮಾಡಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಭರವಸೆ ಕೊಡುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಭರವಸೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದಲೇ ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಿಂದ ಹಣ ತಂದು ನಾಲ್ಕು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಮೈಸೂರಿನ ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಎಂದೆಂದೂ ಇಷ್ಟು ಖರ್ಚಾಗಿಲ್ಲ. ಇದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆ; ಸಾವಿರಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯವಾಗಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಇನ್ನು ಒಂದೆರಡು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿ, ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಸ್ಯಾಂಕ್ಷನ್ ಮಾಡಿದರೂ, ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಐದು ಪರ್ಸೆಂಟ್ ನೀರಾವರಿ ಇದೆ ಎನ್ನುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನದಲ್ಲಿದೆ. ನೀರಾವರಿ ಸೌಲಭ್ಯ ಬೇಕು ಎಂದೇ ಕೋಟಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದೆ, ಅದನ್ನೂ ತೀವ್ರತೆಯಿಂದ ಮಾಡಿದೆ. ಬಡತನ ಇದೆಯೆಂಬುದೂ ಗೊತ್ತಿದೆ; ಅದನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕು ಅನ್ನುವುದೇ ಉದ್ದೇಶ. ಮಂತ್ರ ಮಾಡಿದರೆ ಕೆಲಸ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ಒಂದೆರಡು ವರ್ಷದೊಳಗೆ 4-5 ವರ್ಷದೊಳಗೆ ಅಗತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರಶ್ನೆಯಲ್ಲ, 10-15 ವರ್ಷದೊಳಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬಗೆಹರಿಸತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಇದನ್ನು ಒಂದೆರಡು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆನ್ನುವುದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಈಗಲಾದರೂ ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ತಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಎಷ್ಟು ಎನ್ನಿ ಮೇಲುಗಳು ಇವೆನೋ ಅದರ ಪೈಕಿ ಎಷ್ಟು ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ತಾವು ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಮುಂಜೂರು ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ಎಂಬ ಭರವಸೆಯನ್ನು ದಯಮಾಡಿ ಕೊಡುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಅಲೂರು ಹನುಮಂತಪ್ಪ.—ಮತ್ತೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಹಾಕಿದರೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—1962-63, 1963-64ನೇ ಸಾಲಿನ ಬಡ್ಡು ಟೆನ್ಡರ್ ಸೇರಿ ಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದು ಎನ್.ಪಿ.ಎಲ್. ಆಗಿ ಅದು ರೆಮ್ಯೂನರೇಟೇಬಲ್ ಆಗಿದ್ದು ಮುಂಜೂರು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಬೇಕೋ ಅದೆಲ್ಲವೂ ಇದ್ದರೂ ಮುಂಜೂರು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಈಗಲಾದರೂ ಸ್ಕೇರಿಂಗ್ ವಿರಿಯಾದಲ್ಲಿ ಮುಂಜೂರು ಮಾಡಿ ಆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಆಲೂರು ಹನುಮಂತಪ್ಪ.—ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದೆರಡು ನಿಂತಿದ್ದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿದರೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಬೀಡ್ ಇಂಜಿನಿಯರ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಆ ವಿವರಗಳು ಇವೆ. ಅವನ್ನು ತರಿಸಿ ನೋಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಆಲೂರು ಹನುಮಂತಪ್ಪ.—ಆಗಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಕಾಮಗಾರಿಗಳಿಗೆ ಮಾಸ್ಟರ್ ಪ್ಲಾನ್ ತಯಾರಾಗುತ್ತಾ ಇರುವುದರಿಂದ 15-20 ವರ್ಷಗಳ ನಿರ್ಧರವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಗೊತ್ತು ಮಾಡಿ ಆ ಮೂಲಕ ಇವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಗೊತ್ತು ಮಾಡುವುದು ಸೂಕ್ತವಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದಲೇ ಅದನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ, ಅದನ್ನು ಅದಷ್ಟು ಜಾಗೃತ ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತಂದು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದೇ ಸರ್ಕಾರದ ಉದ್ದೇಶ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಆರ್. ಕೇಶವ ಮೂರ್ತಿ.—ಬೃಹತ್ ಯೋಜನೆಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಶ್ರೀಪ್ರವಾಗಿ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟು ಪೂರೈಸಬೇಕೆಂಬ ಆಶೆ ನಮಗೆ ಇದೆ ಅದನ್ನು ಈಡೇರಿಸುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಅದೇ ಸರ್ಕಾರದ ಉದ್ದೇಶ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಷ್ಮಪ್ಪ.—ಹಿಂದೆ ಕೆಲವು ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಅಡ್ಡಾನ್ಸ್ ಕಾಂಟ್ರಿಬ್ಯೂಷನ್ ಕೊಟ್ಟಾಗ ಅತಿ ಜಾಗೃತವಾಗಿ ಆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಅದೇ ರೀತಿ ಅಡ್ಡಾನ್ಸ್ ಕಾಂಟ್ರಿಬ್ಯೂಷನ್ ಕೊಟ್ಟ ರತಕ್ಕ ಮತ್ತೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಮುಂದೆ ಬರತಕ್ಕ ಜನರಿಗೆ ಆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಪುರು ಮಾಡಿಸುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಇವತ್ತು ಕೊಟ್ಟರೆ ನಾಳೆಯೇ ಪುರು ಮಾಡಿಸುತ್ತೇವೆ.

Scheme for the supply of water to Gajendragadha, Holealur and Naregallu villages in Ron Taluk.

*Q.—669. Sri A. J. DODDAMETI (Ron).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) whether it is a fact that the scheme for the supply of water to Gajendragadha, Holealur and Naregallu villages in Ron Taluk, Dharwar District, is being prepared ;

(b) if so, the estimated cost in respect of each village ;

(c) the stage at which the said schemes stand at present ;

(d) the time required to prepare the above schemes completely ?

A.—Sri RAMAKRISHNA HEGDE (Minister for Development, Panchayat Raj and Co-operation).—

(a) Sl. Nos. 1 and 3 are still to be investigated ; Sl. No. 2 (Hole Alur) is under investigation.

(b) For the villages (1) and (3) this does not arise. For village No. 2, rough estimated cost is Rs. 1,50,000.

(c) Vide (a) above.

(d) About 3 months.

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗ್ಗಡೆ.—ಇದರಲ್ಲಿ ಇತ್ತೀಚಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ತಿಳಿಸಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಗಜೇಂದ್ರಗಡಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ನೀರಿನ ಸಪ್ಲೈಗೂ ಎಸ್ಪಿಮೇಟ್ ತಯಾರಾಗಿದೆ ನುಮಾರು 3 ಲಕ್ಷದ 31 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಅಂದಾಜು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಜೆ. ದೊಡ್ಡ ಮೇಟಿ.—ನರೇಗಲ್ಲವದು ತಯಾರಾಗಿದ್ದರೇ ?

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗ್ಗಡೆ.—ತಯಾರಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಜೆ. ದೊಡ್ಡ ಮೇಟಿ.—ಎಷ್ಟು ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತದೆ ?

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗ್ಗಡೆ.—ಒಂದು ಒಂದೊವರೆ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಆಗಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಗಜೇಂದ್ರಗಡ್‌ಕರ್ ಎನ್ನುವವರು ಈ ಊರಿನವರೇ ?

Mr. SPEAKER.—The supplementary is disallowed.

Sri K. P. GADAG.—May I take it that the works of these schemes will be taken up after preparing the schemes ?

Sri RAMAKRISHNA HEGDE.—Naturally, provided the concerned village panchayats are willing and able to give their contribution. i.e., 25 per cent.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಕೆ. ಕಂಬಳಿ.—ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮೂರು ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ, ಇದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಏನು ನಿಯಮವನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗ್ಗಡೆ.—ನಿಯಮ ಎಂದರೆ ಇಷ್ಟೇ, ಯಾವ ಊರಿನಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಸೌಕರ್ಯ ಇಲ್ಲವೋ ಅಂತಹ ಊರಿನಿಂದ ಏನಾದರೂ ನಮಗೆ ನೀರಿನ ಸೌಕರ್ಯ ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೆ ಬಂದರೆ ಮೊದಲು ಅದರ ಪ್ಲಾನ್ ಮತ್ತು ಎಸ್ಪಿಮೇಟ್ ತಯಾರು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ, ಆಮೇಲೆ ಅಲ್ಲಿಯ ವಿಲೇಜ್ ಪಂಚಾಯಿಯವರು ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೋ ಅದರಲ್ಲಿ ನೂರಕ್ಕೆ 25 ರಷ್ಟು ಕೊಡಲಕ್ಕೆ ತಯಾರಿರಬೇಕು ಮತ್ತು ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಅದನ್ನು ಮೇಂಟೇನ್ ಮಾಡಲು ತಗಲುವಂತಹ ಖರ್ಚನ್ನು ಹೊರುವಂತಹ ಶಕ್ತಿ ಅವರಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕು. ಇಷ್ಟಿದ್ದರೆ ಮಂಜೂರು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದಯ್ಯ ಕಾಶೀಪುರ್.—ಈ ಮೂರು ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ನೀರು ಸರಬರಾಯನ್ನು ಬಾವಿಯ ಮುಖಾಂತರ ಮಾಡುತ್ತೀರೋ ಅಥವಾ ನದಿಯಿಂದ ಮಾಡುತ್ತೀರೋ ?

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗ್ಗಡೆ.—ಪೈಪ್ ವಾಟರ್ ಸಪ್ಲೈ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಸೋಲೇ ಯಾವ ಕಡೆಯಿಂದ ಎಂದು ಈಗಲೇ ಹೇಳಲಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ, ನೀರು ಎಲ್ಲಿಂದ ಬರುತ್ತದೆಯೋ ಅಲ್ಲಿಂದ ಮಾಡ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಗುರಡ್ಡಿ.—ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ತಯಾರಿಸಿದ ನಂತರ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ದವರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ ಅವರ ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗ್ಗಡೆ.—ಇದು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಯೋಜನೆ, ಅವರ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಇಲ್ಲದೇ ನಾವೇನೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಜೆ. ದೊಡ್ಡ ಮೇಟಿ.—ಹೊಳೆ ಆಲೂರು ಮಲಪ್ರಭಾದ ಮಗ್ಗಲಿನಲ್ಲದೆ, ಹೊಳೆ ಆಲೂರಿನ ಮೂಲಕ ಗದುಗಿಗೆ ನೀರನ್ನು ತಂದರೆ ಹೊಳೆ ಆಲೂರಿಗೂ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುತ್ತದೆ ಗದುಗಿಗೂ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಯೋಜನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗ್ಗಡೆ.—ಈ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿಸಬಹುದು. ನನಗೆ ಗದಗ್ ನೀರಿನ ಸಪ್ಲೈ ವಿಚಾರ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ, ಕಡಿಮೆ ಖರ್ಚಿನಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಾದರೆ ಮಾಡಿಸೋಣ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಗುರಡ್ಡಿ.—ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮೂರು ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಪೂರೈಕೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಕ್ಕೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗ್ಗಡೆ.—ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಪೂರ್ತಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ನರೇಗಲ್ಲಗೆ ಪ್ಲಾನ್ ಮತ್ತು ಎಸ್ಪಿಮೇಟ್ ಯಾವಾಗ ಸಿದ್ಧವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದರು ; ಅದಕ್ಕೆ ಸಾಧಾರಣ ಒಂದು ಒಂದೊವರೆ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡಿಸಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ.

Sri K. P. GADAG.—May I know whether the Government is aware after making a survey of this Malaprabha Water Supply to supply water to Gadag, that that scheme is not so feasible and that it is the opinion of the Government ?

Sri RAMAKRISHNA HEGDE.—This question does not pertain to water supply to Gadag City. So, how can I say anything about that matter?

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎಸ್. ಹುಲಕೋಟಿ.—ತುಂಗಭದ್ರಾ ನದಿಯಿಂದ ಗದಗ್‌ಗೆ ನೀರು ತರುವ ಸಂಬಂಧ ಪಾದ ಸ್ಕೀಂ ತಯಾರಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಇದೆ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಿದೆಯೇ?

Sri RAMAKRISHNA HEGDE.—May I again bring to the notice of the Hon'ble Member that this relates to National Rural Water Supply Scheme and so it is essentially a rural water supply scheme.

ಶ್ರೀ ಎ. ಜೆ. ದೊಡ್ಡಮೇಟಿ.—ಈ ಮೂರು ಹಳ್ಳಿಗಳವರು ತಮ್ಮ ಭಾಗದ 25 ಅಂಶ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ರೆಸಲ್ಯೂಷನ್ ಮಾಡಿರುವುದು ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗ್ಗಡೆ.—ಹೊಳೆ ಆಲೂರಿನ ಪಂಚಾಯ್ತಿ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಸಾಧಾರಣ ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ 100ಕ್ಕೆ 25 ರಷ್ಟು ಕೊಡುವ ಶಕ್ತಿ ಇದೆ ಎಂದು ನಮಗೆ ವರದಿಯಾಗಿದೆ. ಗಜೇಂದ್ರಗಡಾದು ಸರ್ಕಾರದ ಕಡೆಯಿಂದ ರೋನ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ತಾಲ್ಲೂಕುಬೋರ್ಡ್ ಮುಖಾಂತರ ಮಾಡಿಸುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಅವರ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಅಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿಲ್ಲ.

9-00 A.M.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಎಂ. ದೇಸಾಯಿ.—ಎಷ್ಟೋ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಕಡಮೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಸೇಕಡ 25 ರಷ್ಟು ಕಾಂಟ್ರಿಬ್ಯೂಷನ್ ಕೊಡಲು ಅವಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಕಡಮೆ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವೇ?

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗ್ಗಡೆ.—ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಮೊನ್ನೆ ಮತ್ತೊಂದು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಕೆಲವು ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ನೀರು ಬಹಳ ದೂರದಿಂದ ತರಬೇಕು, ಬಾವಿಗಳಲ್ಲಿ ನೀರು ಸಿಕ್ಕುವುದು ಕಷ್ಟ, ಅದರಿಂದ ಖರ್ಚು ಹೆಚ್ಚು. ಆದುದರಿಂದ ಕಡಮೆ ಉತ್ಪನ್ನವಿದ್ದು ಸೇಕಡ 25 ಭಾಗ ಕಾಂಟ್ರಿಬ್ಯೂಷನ್ ಕೊಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದಿರುವ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಂಟ್ರಿಬ್ಯೂಷನ್‌ನ್ನು ಸೇಕಡ 10ಕ್ಕೆ ಇಳಿಸಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ವಿಚಾರಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ, ಬಹುಶಃ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಅದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪ ಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.—ಈಗ ನೀರು ಸರಬರಾಯಿಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮೂರು ರೀತಿ ಸಲಹೆ ಬಂತು. ಅದಲ್ಲದೆ ನಾಲ್ಕನೆಯ ಹಾದಿಯನ್ನೇನಾದರೂ ಯೋಚನೆಮಾಡಿದ್ದೀರಾ?

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗ್ಗಡೆ.—ಯಾವುದೂ ಆ ರೀತಿ ಇರುವುದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ, ನೀರನ್ನೊದಗಿಸಲು ಭಗೀರಥ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಎಂ. ದೇಸಾಯಿ.—ಸೇಕಡ 10ರಷ್ಟು ಕಾಂಟ್ರಿಬ್ಯೂಷನ್ ಕೊಡಬೇಕಾಗು ತ್ತದಂದೇನು ಹೇಳಿದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಪಂಚಾಯಿತಿಯವರು ಕೇಳಿದರೆ ಸಾಲದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಹಣ ಕೊಡಲು ಸಾಧ್ಯವೇ?

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗ್ಗಡೆ.—ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳಿಗೆ ಆ ಹಣ ಕೊಡುವಷ್ಟು ತಾಖತ್ ಇಲ್ಲದಿರುವಾಗ ಸಾಲ ಕೊಡುವುದುಂಟು. ಆದರೆ ಸರ್ಕಾರ ಎಲ್ಲ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳಿಗೂ ಸಾಲ ಕೊಡುವಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಈಗ ಪಡೆದಿಲ್ಲ. ಇದು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಯೋಜನೆ, ಮೂರನೆಯ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಅಭಾವವಿರುವ ಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ ನೀರನ್ನೊದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದಯ್ಯ ಕಾಶೀಮಠ್.—ಈ ಮೂರು ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಮೂರನೆಯ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ನೀರನ್ನೊದಗಿಸುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗ್ಗಡೆ.—ಅದಕ್ಕೆ ಭಗೀರಥ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಆಗರೆ ಹೇಳಿದೆ. ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಈಗರೆ ಹೇಳುವುದು ಕಷ್ಟ, ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಲಾಗುವುದು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಎಲ್ಲ ಹೆಚ್ಚು ಅಗತ್ಯವಿದೆಯೆಂದು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಸ್ಟರ್ ಪ್ಲಾನ್ ಮಾಡಿ ಅಷ್ಟು ಹಣ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಗೊತ್ತುಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ರಾಜ್ಯದ ಸರವಾಗಿ ಕಳುಹಿಸುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗ್ಗಡೆ.—ಅದನ್ನಾಗಲಿ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ, ಅದರ ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚ ಸುಮಾರು 24 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು. ಸುಮಾರು 3,000 ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರನ್ನು ಅನುಕೂಲವೇ ಇಲ್ಲ, ಅವುಗಳಿಗೆ ನೀರನ್ನೊದಗಿಸಲು ಅಷ್ಟು ವೆಚ್ಚವಾಗಬಹುದು. ಕೊಳಾಯಿಯ ಮೂಲಕ ಸರಬರಾಜು ಇಲ್ಲದಿರುವ ಕಡೆಗೆ ಪ್ರೈವೇಟ್ ಸಪ್ಲೈ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದನ್ನು 4 ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಮುಗಿಸ ಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಜೆ. ದೊಡ್ಡಮೇಟಿ.—ಈ 3 ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳ ಆದಾಯ ಎಷ್ಟು ?

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗ್ಗಡೆ.—ಹೊಳೆಆಲೂರು ಪಂಚಾಯಿತಿ ಆದಾಯ ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ, ನರೇಗಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಆದಾಯ ಬರುವ ಸಂಭವವೇ ಇಲ್ಲ, ಅದರ ಅಂದಾಜುಮಾಡಿಲ್ಲ. ಗಜೇಂದ್ರಗಡದ ಎಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಲು ನೋಟೀಸ್ ಬೇಕು.

Mr. SPEAKER.—I hold over Question No. 680. At least on Monday some other arrangement should be made.

Raising the Ane across Waste-Weir Halla of Bugudanahalli Tank in Tumkur Taluk.

*Q.—698. Smt. G. C. BHAGEERATHAMMA (Tumkur).—

Will the Government be pleased to state :—

when the estimate for raising the ane across waste-weir halla of Bugudanahalli tank in Doddanaravangala village limits, Tumkur Taluk was sanctioned ?

A.—Sri ALUR HANUMANTHAPPA (Deputy Minister for Minor Irrigation).—

During October 1962.

ಶ್ರೀಮತಿ ಜಿ. ಸಿ. ಭಾಗೀರಥಮ್ಮ.—ಈ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಅಂದಾಜು 6 ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆಯೇ ಮಂಜೂರಾಗಿರಲಿಲ್ಲವೆ ? ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ 2 ವರ್ಷದ ಹಿಂದೆ ಮಂಜೂರಾಗಿದೆ ಎಂದಿದೆ. ಎರಡು ಸಲ ಮಂಜೂರಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು ?

ಶ್ರೀ ಆಲೂರು ಹನುಮಂತಪ್ಪ.—ಅದು 12-10-1962 ರಲ್ಲಿ ಮಂಜೂರಾಗಿರುವುದು. ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಅಡಚಣೆಯೇನೇದರಿ ಅಕ್ಟಿವಿಷನ್ ನಿಧಾನವಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಜಿ. ಸಿ. ಭಾಗೀರಥಮ್ಮ.—ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಇನ್ನೂ ಎಷ್ಟು ಕಾಲ ಬೇಕು ?

ಶ್ರೀ ಆಲೂರು ಹನುಮಂತಪ್ಪ.—ಪ್ರೊಸೀಡಿಂಗ್ಸ್ ನಡೆದಿದೆ, ಭೂಮಿ ಸ್ವಾಧೀನಕ್ಕೆ ಬಂದಮೇಲೆ ಕೆಲಸ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು.

Irrigation wells and pumpsets allotted to the Belgaum Division during 1963-64.

*Q.—499. Smt. SUSHILABAI SHAH (Bagewadi).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) the number of irrigation wells and pumpsets allotted to the Belgaum Division during the year 1963-64 (District-wise information may be given) ;

(b) the number of irrigation wells sanctioned to Bagewadi Taluk during the year 1963-64 ;

(c) the number of applications sent by the public in the same year for the above in the said taluk ;

(d) the number of applications sanctioned during the same period ?

A.—Sri M. V. KRISHNAPPA (Minister of Revenue).—

(a)—

	Wells	Pumpsets	
		Diesel	Electrical
Belgaum ...	472	275	150 Districtwise
Bijapur ...	300	275	allotments
Dharwar ...	300	100	have not
North Kanara ...	165	50	been made.
Total ...	1,237	700	

(b) Seventy wells.

(c) Three hundred applications.

(d) Seventy applications were sanctioned.

ಶ್ರೀಮತಿ ಸುಶೀರಾಬಾಯಿ ಹೀರಾಚಂದ್ ಪಾ.—ಬಾಗೇವಾಡಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಿಂದ ಪಂಪು ಸೆಟ್ಟುಗಳಿಗಾಗಿ ಎಷ್ಟು ಅರ್ಜಿಗಳು ಬಂದಿದ್ದವು ಮತ್ತು ಎಷ್ಟು ಪಂಪು ಸೆಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಾಗಿದೆ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—300 ಅರ್ಜಿಗಳು ಬಂದಿದ್ದವು, 70 ಪಂಪು ಸೆಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಸುಶೀರಾಬಾಯಿ ಹೀರಾಚಂದ್ ಪಾ.—ಬಾಗೇವಾಡಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಉಳ್ಳಾಗಡೆ ಮತ್ತು ಮೊಣಸಿನಕಾಯಿ ನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವುದರಿಂದ ಕೆಳಗುವವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಪಂಪು ಸೆಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ಅಲ್ಲಗೆ ಹೊಸದಾಗಿ ಪವರ್ ಲೈನ್ ಹಾಕಬೇಕು, ಈಗ ಇರುವ ಪವರ್ ಸಾಲದು, ಸಾಧ್ಯವಾದ ಕೂಡಲೆ ಲೈನ್ ಹಾಕುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಬೋರ್ಡಿನವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಸುಶೀರಾಬಾಯಿ ಹೀರಾಚಂದ್ ಪಾ.—ಅಲ್ಲಿ ಪವರ್ ಇಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ಡೀಸಲರ್ ಪಂಪು ಸೆಟ್ಟನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ಅದಕ್ಕೆ ಕೊಂದರೆಯಿಲ್ಲ, ಸಾಧ್ಯವಿರುವಷ್ಟು ಒದಗಿಸುತ್ತೇವೆ.

Sri C. S. HULKOTI.—What is the total number of applications received for irrigation wells in that area ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ಈ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಿಂದ 300 ಅರ್ಜಿಗಳು ಬಂದಿದ್ದವು, 70 ಪಂಪು ಸೆಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಹಳೇ ಬಾವಿಗಳ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮುಗಿಸಲು 15 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಬೇರೆ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಜೆ. ದೊಡ್ಡಮೇಟಿ.—ಬೆಳಗಾಂ ಡಿವಿಷನ್ನಿಗೆ 150 ವಿದ್ಯುತ್ ಪಂಪು ಸೆಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ಕದಮೆಯಿಲ್ಲವೆ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ಮುಂದೆ ಜಾಸ್ತಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಮುನಿಸ್ವಾಮಯ್ಯ.—ವಿದುಚ್ಛಕ್ತಿ ಪಂಪು ಸೆಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಕೊಡಲು ಇರುವ ಅಡ್ಡಿಯೇನು ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ಪವರ್ ಲೈನ್ ಹಾಕಬೇಕು, ಅದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಹಣ ಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲ ಗೌಡ.—ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಕ್ಷಾಮ ಪ್ರೀತವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ವಿಶೇಷ ನಿರಾವರಿಯೋಜನೆ ಮಾಡುವುದಾಗಿ ಹಿಂದೆ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಆ ಯೋಜನೆ ಈಗ ಕಾರ್ಯಗತವಾಗುವ ಸಂಭವವಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ಹೇಳಿದ್ದು ನಿಜ, ಈಗ 50 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮಂಜೂರ ಮಾಡಿ 14 ಕೆರೆಗಳ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ನಾಲ್ಕು ಸಾವಿರ ಚಿಲ್ಲರೆಗಳಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಇರಿಗೇಷನ್ ವೆಲ್ಸ್ ತೆಗೆಯಲು ಅದೊಂದೇ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಹಾಗೆ ಅವಕಾಶವಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಭಾರಿ ಪ್ರಮಾಣದ ಎರಡು ಮೇಜರ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಡ್ಯಾಂ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಕೂಡ ಮಾಡುವುದಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ರಾಮೇಗೌಡ.—ಹೆಚ್ಚು ನೀರಾವರಿ ಪಂಪುಸೆಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಕೊಡದೇ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ರೈತರುಗಳು ಇಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ ಮತ್ತು ಕಾಪರು ಮೈರುಗಳು ಸಿಕ್ಕದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ನಿಧಾನವಾಗಿದೆ.

Sri R. N. LAKSHMIPATHI.—Sir, the Hon'ble Minister is aware that wells cannot be completed within three thousand rupees. Will the Government consider enhancing the grant to Rs. 5,000 ?

Sri M. V. KRISHNAPPA.—In the taluk from which Sri Lakshmiipathi comes, a well can be constructed within Rs. 2,000, whereas in other places or taluks, they require Rs. 5,000, Rs. 7,000 and sometimes Rs. 10,000 also. However, we have written to the Central Government to enhance this amount from Rs. 3,000 to Rs. 5,000.

ಶ್ರೀಮತಿ ಸುಶೀಲಾಬಾಯಿ ಹೀರಾಚಂದ್ ಪಾ.—ಬಾಗೆವಾಡಿಯಲ್ಲಿ ಎರೆಕ್ಕಿನಿಟಿ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಬರೀ ಡೀಸರ್ ಸೆಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಎರೆಕ್ಕಿನ್ ಪಂಪುಸೆಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಅದಲುಬದಲಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಿ ಬರೀ ಡೀಸರ್ ಸೆಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ಕೆಲವು ಕಡೆ ಹಾಗೆ ಆಗಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಬಹುದು.

ಶ್ರೀಮತಿ ಕೆ. ಎಸ್. ನಾಗರತ್ನಮ್ಮ.—70 ಬಾವಿಗಳಿಗೆ ಪಂಪುಸೆಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಇದರಲ್ಲಿ ಸರ್ವಿಸ್ ಆಗಿರುವುದು ಎಷ್ಟು ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—200 ಅರ್ಜಿಗಳು ಬಂದುದರಲ್ಲಿ 150 ಪಂಪುಸೆಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ.

ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರು.—ಡೀಸಲು ಸೆಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದರಿಂದ ಒಕ್ಕಲಿಗರಿಗೆ ಮಿತ್ರವಯ ವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಇದರ ಖರ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಬರುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಈಗ ಮನವರಿಕೆ ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಎರೆಕ್ಕಿನಿಟಿ ಬಂದಮೇಲೆ ಇಂತಹ ಪಂಪುಸೆಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದೊಳ್ಳೆಯದಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ತಾವು ಹೇಳುವುದೇನೋ ಸರಿ. ಆದರೆ ಹೆಚ್ಚು ಪಂಪುಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ವಾದ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಲ್ಲದೆ ಡೀಸರ್ ಸೆಟ್ಟುಗಳು ಅಷ್ಟು ಎಕನಾಮಿಕ್ ಆಗಿ ಕೆಲಸವನ್ನೂ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಎರೆಕ್ಕಿನ್ ಪಂಪುಸೆಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದು ಸಾಧುವಾದುದು. ಆದರೆ ಅದು ನಿಧಾನವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಒತ್ತಾಯ ಬಂದುದ ರಿಂದ ಡೀಸರ್ ಸೆಟ್ಟುಗಳನ್ನೇ ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಡಬೇಕಾಯಿತು. ಸರಕಾರದ ಮುಂದೆಯೂ ಕೂಡ ಎರೆಕ್ಕಿನಿಟಿ ಬಂದಮೇಲೆ ಪಂಪುಸೆಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ವಿ. ಫಾಯದೆ.—ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಬರೀ 50 ಪಂಪುಸೆಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಇಷ್ಟು ಕಡಮೆ ಕೊಡಲು ಕಾರಣವೇನು ? ಹೆಚ್ಚು ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಅರ್ಜಿಗಳು ಬಂದಿರಲಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ಡೀಸರ್ ಸೆಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಎರೆಕ್ಕಿನಿಟಿ ಬಂದಮೇಲೆ ಮುಂದೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಗುರೈಡ್ಡಿ.—ಬಾಗೆವಾಡಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಯಾವ ಮೇಜರು ಇರಿಗೇಷನ್ನೂ ಬರುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಬರಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ 300 ಅರ್ಜಿಗಳು ಮಾತ್ರ ಬಂದಿವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಇದುವರೆಗೆ 770 ಅರ್ಜಿಗಳು ಪಂಪುಸೆಟ್ಟುಗಳಿಗಾಗಿ ಬಂದಿವೆ. ಅದರಿಂದ ಬಾಗೆವಾಡಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಪಂಪುಸೆಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಕೊಡಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿರುವ ಕೆಲವು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಎಂದರೆ ಸಿಂದಗಿ, ಬಾಗೆವಾಡಿ ಮತ್ತು ಇಂದಿ ಇಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆನ್ನುವುದೇ ಸರಕಾರದ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ. ಅದಿಂತಹ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಹೆಚ್ಚು ಕೊಡಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

Applications received by the Government to upgrade High Schools as Higher Secondary Schools in the State during 1963-64.

*Q.—632. Sri SANJEEVANATH AIKALA (Suratkal).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) the total number of applications received by the Government to upgrade High Schools as Higher Secondary Schools in the State during the year 1963-64 ;

(b) the names and addresses of such High Schools ;

(c) the names and addresses of the High Schools who have been given the permission to upgrade ;

(d) the criterion involved in sanctioning permission to upgrade the High Schools into Higher Secondary Schools ?

A.—Sri S. R. KANTHI (Minister for Education).—

(a) 37.

(b) List of names and addresses of Schools is appended.

(c) A list of High Schools provisionally selected is appended.

(d) The main criteria are as follows :—

1 Whether the institution has the necessary equipment, Laboratory and others ;

2 Availability of adequate accommodation ;

3 Availability of Library facilities, books necessary for reference for Standard XI ;

4 Availability of qualified teaching staff ;

5 The willingness of the management to introduce Standard XI and to bear their share of the financial and other responsibilities ;

6 Avoiding competition with the local colleges running P U C course and starting Standard XI in places where the strength in the existing P U C Classes does not suffer by opening XI Standard ;

7 The need of providing facilities of Higher Education.

List of applications received to upgrade High Schools into Higher Secondary Schools.

1 Office of the President, Town Municipal Council, Vijayapur (Bangalore District).	3 Representation from the People of Srinivasapura, Kolar District, to upgrade District Board High School.
2 Secretary, Navodaya Higher Secondary School, Channarayapatna.	4 The Head Master, Lowery Memorial High School, Doorvaniagar, Bangalore.

(SRI S. R. KANTHI)

5	The President, Town Municipal Council, Chikkaballapur.	21	The Correspondent, Sri Ramakrishna Vidya Shala, Mysore.
6	Town Municipal Council, Hunsur.	22	Town Municipal Council, Krishnaraj Nagar.
7	Chairman, Anglo Urdu High School, Hubli.	23	The Head Master, Board High School, Puttur, South Kanara District.
8	The Secretary, National and Rural Education Association, Gowribidanur.	24	Office of the President, Town Municipal Council, Arsikere.
9	Principal, Sri Basaveshwara High School, Rajajinagar, Bangalore.	25	President and Members of Town Municipal Council and Citizens of Magadi.
10	Principal, Veerasaiva College, Bellary.	26	The Secretary, National Education Society, Shimoga.
11	The Manager, Christ the King Convent Girls High School, Mysore.	27	Honorary Secretary, Bar Association, Puttur, South Kanara District.
12	The President, Town Municipal Council, Shimoga.	28	Secretary, Jagadguru Shivarathreshwara Vidya Mahapeeth, Mysore.
13	President, Taluk Congress Committee, Thirthahalli.	29	Office of the President, Taluk Development Board, Kadur.
14	President and Members of Chikkanayakanahalli Taluk. Settykare Group Panchayati, Tumkur, Presented to the Chief Minister of Mysore.	30	The Chairman, Village Panchayat Office, Panchamahalli, Kadur Taluk.
15	President, Taluk Board, Nela-mangala.	31	Loyal Citizens of Channapatna.
16	The Head Master, Government Agriculture High School, Bijapur.	32	Sri P. Deviah, M. L. A., Bhadravathi.
17	Office of the President, Town Municipal Council, Krishnarajapet.	33	The Head Master, Silver Jubilee High School, Bhadravathi.
18	Head Master, Janatha Vidyalaya.	34	Sri A. C. Chandre Gowda, Coconut Planter, Kadur Taluk.
19	Head Master, Srikalameshwar Multipurpose High School, Hole-Alur.	35	President, Town Municipal Council, Turuvekere.
20	Office of the Town Municipal Council, Ajjampur.	36	Sri A. G. Channe Gowda, M. L. A., Arakere.
		37	The Secretary, Madlyaink Pracharak Samithi, Yadalli.

LIST OF HIGH SCHOOLS PROVISIONALLY SELECTED**Bangalore Division**

- 1 R. B. A. N. M. S. High School, Civil Station, Bangalore.
- 2 Seshadripuram High School, Bangalore.
- 3 St. Joseph's Indian High School, Bangalore.
- 4 Bangalore High School, Bangalore.
- 5 Manicipal High School, Nelamangala.
- 6 Government High School, Channapatna.
- 7 Government High School, Chickaballapur.
- 8 Rajamma Thambuchetty Girls' High School, Bangalore.
- 9 Municipal High School, Chintamani, Kolar District.

Mandya District

- 1 St. Joseph's Girl's High School, Mandya..
- 2 Government High School, Arakere.

Mysore District

- 1 Christ the King Convent Girls' High School, Mysore.
- 2 Government High School, Kollegal.
- 3 Vidyodaya High School, T. Narasipur.
- 4 Municipal High School, K.R. Nagar.
- 5 Maharaja's H gh School, Mysore.
- 6 Shivarathreswara High School, Mysore.
- 7 Sri Shivarathreswara High School, Chamarajanagar
- 8 Sri Ramakrishna Mission High School, Mysore.
- 9 Government Boy's High School, Nanjangud.
- 10 Mahajana High School, Vontikoppal.
- 11 Town Municipal High School, Hunsur.

Coorg District

- 1 Government Multipurpose High School, Mercara.

South Kanara District

- 1 Canara High School, Mangalore.
- 2 Admar High School, Admar.
- 3 Board High School, Puttur.
- 4 St. Ann's High School, Mangalore.

Chitradurga District

- 1 Government High School for Boys, Chitradurga.
- 2 National Multipurpose High School, Malladihalli.
- 3 Government Girls High School, Chitradurga.
- 4 Sri Taralabalu Jagadeeshwara High School, Sirigere.

(SRI S. R. KANTHI)

Tumkur District

- 1 Government High School, Tumkur.
- 2 Government High School, Madhugiri.

Dharwar District

- 1 R.L.S. High School, Dharwar.
- 2 Basel Mission High School, Dharwar.
- 3 Vidyaranya High School, Dharwar.
- 4 Durgad High School, Haunsbhavi.
- 5 Municipal High School, Gadag.
- 6 Lamington High School, Hubli.
- 7 Anglo Urdu High School, Hubli.

Hassan District

- 1 Navodaya High School, Channarayapatna.

Belgaum District

- 1 G. A. High School, Belgaum.
- 2 Municipal High School, Gokak.

Bijapur District

- 1 Siddeshwara High School, Bijapur.
- 2 Anjuman High School, Bijapur.
- 3 P. D. J. High School, Bijapur.
- 4 Vijaya Mahantes High School, Hungund.
- 5 Basaveswara High School, Bagalkot.
- 6 Municipal High School, Guledgud.

Gulbarga District

- 1 Government Multipurpose High School, Gulbarga.

Shimoga District

- 1 Government High School, Thirthahalli.
- 2 Silver Jubilee High School, Bhadravathi.
- 3 National High School, Shimoga.
- 4 Desheeya Vidyashala, Shimoga.

Sri SANJEEVANATH AIKALA.—Why has the Government High School, Mulki, which was upgraded as a model high school, not been included though it has got a library and laboratory and though it was decided in the year 1961-62 itself?

†Sri S. R. KANTHI.—The Mulki High School could not be taken up because, there is a Mulki college, Vijaya College, which have been started only last year and the strength of which is at present 300 or 350. We have to wait for some time. It is the policy of the Government not to give eleventh standard in those places where there is a college and if the college is going to be affected.

Sri M. C. BASAPPA.—In Chamarajanagar, there are two high schools, one Municipal high school and another private high school, the Sivarathrisvara high school. Why is this high school not preferred?

Sri S. R. KANTHI.—There was a P.U.C. class in the Municipal High School, Chamarajanagar. Where there is P.U.C., we have converted it into eleventh standard with the permission of the university. We have taken such an action not only in Chamarajanagar, but also in Gadag.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಆರ್. ಪರಮೇಶ್ವರಯ್ಯ.—ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಿಂದ ಯಾವುದನ್ನೂ ಹುನಾಯಿ ಸಿಲ್ಲ. ಕಾರಣವೇನು? ಇಲ್ಲದ ಯಾವ ಅರ್ಜಿಗಳೂ ಬಂದಿರಲಿಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಕಂಠಿ.—ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಕಮಿಷನರು ಹೋಗಿ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬಂದು ನಮಗೆ ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಬೇಕು. ಅಂತಹ ಶಿಫಾರಸು ಯಾವುದೂ ಇನ್ನೂ ಬಂದಿಲ್ಲ.

Sri S. SIVAPPA.—The Hon'ble Minister has said that the policy of the Government is not to sanction eleventh standards in places where there are colleges. From the answer given to supplementary (c) it is seen that a majority of schools which have been permitted to start the eleventh standard are situated in places where colleges are in existence...

Sri S. R. KANTHI.—In some cases, it has happened, especially in Bangalore City and in Mysore City. In Bangalore City, we have given permission to five high schools and in Mysore City to four High schools and in Mangalore, one or two cases. In Hubli and Dharwar also, we have done the same thing, because, there is a lot of rush to the colleges. In order to avoid such a rush, we have taken to such a recourse. Before taking such a step, we have shown the list to the university.

Sri SIDDIAH KASIMATH.—For the 37 applications received Government have sanctioned 54 high schools. How does this difference arise?

Sri S. R. KANTHI.—It does not depend upon the number of applications received. It is not a question of anybody applying and getting. We have taken a decision to upgrade during the Third Five Year Plan 330 high schools as higher secondary schools. We have not been able to upgrade all of them and it will not be possible for us. But we are surely taking action in that direction. We have paid equipment grant in respect of 231 schools. Out of them we have selected 54.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಮನಿಯಪ್ಪ.—ಪಿ.ಯು.ಸಿ. ಕ್ಲಾಸ್ಸು ಎಲ್ಲದಕ್ಕೂ ಅಲ್ಲ ಹನ್ನೊಂದನೇ ವರ್ಗ ಕೊಡು ತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದಿರಿ. ಅದರಂತೆ ಚಿತ್ರದುರ್ಗದಲ್ಲೇ ಎರಡು ಕಾಲೇಜುಗಳಿಲ್ಲ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಇಗಕ್ಕೆ ಬದಲು ತಾಲ್ಲೂಕು ಹೆಡ್‌ಕ್ವಾರ್ಟರ್‌ಸುಗಳಾದ ಹಿರಿಯೂರು ಮತ್ತು ಚಳ್ಳಕೆರೆ ಈ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಕಂಠಿ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದಂತೆ ತಾಲ್ಲೂಕು ಹೆಡ್‌ಕ್ವಾರ್ಟರ್‌ಗಳಿಗೆ ಕೊಡುವುದೇನೋ ಸರಿ. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿದಾಗ ಇಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚು ಇತ್ತು. ಎಂದರೆ 1,300 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿತ್ತು. ಅದರಿಂದ ಇಲ್ಲೇ ಎರಡು ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಒತ್ತಡ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

Sri SANJEEVANATH AIKALA.—With reference to clause (b) of the question, the names such as Sri P. Devaiah, M.L.A., Sri A. C. Chandre Gowda, Coconut Planter, Sri A. G. Channagowda, M.L.A., Arakere, and Hon'ble Secretary, Bar Association, Puttur, another loyal citizen of Channapatna etc., are mentioned. What have these people got to do so far as these applications are concerned?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಕಂಠಿ.—ಇದರಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿರುವವರನ್ನು ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದರು. ಅದರಂತೆ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಹೈಸ್ಕೂಲುಗಳು ಇವೆಯೋ ಅವನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

Sri Y. MANJAYYA SHETTY.—May I know what is the financial assistance given to these high schools by the Government in starting the eleventh standard?

Sri S. R. KANTHI.—We give 50 per cent of the grant for equipment and laboratory.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಕರಿಯಪ್ಪ.—ಕನಕಪುರ ಮಲ್ಟಿಪರ್ಪಸ್ಸು ಹೈಸ್ಕೂಲನ್ನು ಅಪ್‌ಗ್ರೇಡ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಿ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದರೂ ಇಲ್ಲಿರುವ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಅದರ ಹೆಸರೇ ಇಲ್ಲದೇ ಇರಲು ಕಾರಣವೇನು?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಕಂಠಿ.—ತಾವು ಶಿಫಾರಸು ಕಳುಹಿಸಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಅದನ್ನು ನಾನು ನೋಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಈಗ ಹೊಸದಾಗಿ ತೆರೆಯತಕ್ಕ 11ನೇ ತರಗತಿಯ ಪಾಠ ಪ್ರವಚನಗಳನ್ನು ನಡೆಸಲು ಎಂ. ಎ. ಮತ್ತು ಎಂ. ಎಸ್. ಪಾಸಾದ ಶಿಬ್ಬಂದಿ ವರ್ಗವನ್ನು ಇಡುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಕೆಲವು ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳಾವಕಾಶ ಕಡಿಮೆ ಇರತಕ್ಕ ಕಛೇರಿ ಅನುಕೂಲ ಕಲ್ಪಿಸಲು ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನು ಏರ್ಪಾಡುಗಳನ್ನು ಮಾಡಲು, ಇಲ್ಲವೇ ಹಣವನ್ನೊದಗಿಸಲು ಏನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಕಂಠಿ.—ಈಗಾಗಲೇ 250 ಜನರನ್ನು ಎಂ. ಎ. ಮತ್ತು ಎಂ. ಎಸ್. ಸಿ. ಟೈಪಿಂಗ್ ಕೊಟ್ಟು ಇದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಇನ್ನೂ ಕೆಲವರನ್ನು ಈ ವರ್ಷ ಬೇರೆ ಟೈಪಿಂಗಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಲಾಗುವುದು. ಏಕಕಾಲಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲ ಕಡೆಗಳಲ್ಲೂ ಈ ತರಗತಿಯನ್ನು ತೆರೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಸ್ಥಳಾವಕಾಶದ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರಿ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಉಳಿದ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಆಯಾಯ ಶಾಲೆಯವರೇ ಅದನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅದು ಅವರ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಆ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸರ್ಕಾರದ್ದಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಗುರಡ್ಡಿ.—ಮುದ್ದೇಬಿಹಾಳಿನಲ್ಲಿ 4 ಹೈಸ್ಕೂಲುಗಳಿವೆ. ಅಲ್ಲಿ ಒಂದಕ್ಕಾದರೂ ತಾವು ಏಕೆ 11ನೇ ತರಗತಿಯನ್ನು ತೆರೆಯಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಕಂಠಿ.—ಕೆಲವು ಅನಾನುಕೂಲಗಳಿಂದ ಅದನ್ನು ತೆರೆಯಲಾಗಲಿಲ್ಲ.

Sri RAMAKRISHNA HEGDE.—Is the Government thinking of removing the disparity between the P. U. C. in the Higher Secondary School and the P. U. C. in the college?

Sri S. R. KANTHI.—There is no disparity between them. The same studies are taken up in the Eleventh Standard also. There will be one difference viz. that in the Eleventh Standard we are introducing the tutorial system and not the lecturing system.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜಿ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.—ಸರ್ಕಾರದವರು ಮೂರನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆ ಮುಗಿಯುವುದರೊಳಗೆ 300 ಹೈಸ್ಕೂಲುಗಳನ್ನು ಅಪ್‌ಗ್ರೇಡ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಏನೇನು ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಕಂಠಿ.—ನಾವು 330ನ್ನು ಅಪ್‌ಗ್ರೇಡ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದೆವು. ಆದರೆ ಅದು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕಾಗೇ ಈಗ 231ನ್ನು ಅಪ್‌ಗ್ರೇಡ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ನಾವು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಕಂಠಿ.—ಚಿಕ್ಕನಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಹೈಸ್ಕೂಲು ಪ್ರಿನ್ಸಿಂಗ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗೆ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಬಹುದು. ಅಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ಸರ್ಕಾರಿ ಹೈಸ್ಕೂಲು ಇದೆ. ಅದು ಚಿಕ್ಕ ಗ್ರಾಮ, ಇನ್ನೂ ಅದು ದೊಡ್ಡದಾಗಿಲ್ಲ. ಅದುದೊಡ್ಡದಾದರೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡೋಣ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಸುಶೀಲಾಬಾಯಿ ಹಿರಾಜಂದ್ ಪಾ.—ಬಿಜಾಪುರದ ಸರ್ಕಾರಿ ಹೈಸ್ಕೂಲಿನಲ್ಲಿ 11ನೇ ತರಗತಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಕಂಠಿ.—ಈಗಾಗಲೇ ಅಲ್ಲಿ 3 ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಅದು ಇದೆ. ಮತ್ತೆ ಸರ್ಕಾರಿ ಹೈಸ್ಕೂಲಿನಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಕೊಡುವುದು ಏಕಿತವಲ್ಲವೆಂದು ಬಿಟ್ಟಿದೆ.

MR. SPEAKER.—Question hour is over.

QUESTIONS FOR ANSWERS ON THE DAY

(but not taken up)

Appointment of Secretaries to Group Panchayat in the State.

*Q.—351. SRI GANJI VEERAPPA (Harihara).—

Will the Government be pleased to state:—

(a) the number of Group Panchayats in the State that are having their Secretaries appointed by Government and the number of Panchayats for which Secretaries are not appointed;

(b) whether they intend to appoint Secretaries to such Panchayats where there are no such Secretaries;

(c) who is at present attending to the work of the Secretaries in such of the Panchayats where there are no Secretaries?

A.—SRI RAMAKRISHNA HEGDE (Minister for Development Panchayat Raj and Co-operation).—

(a) (i) Number of group Village Panchayats to which Secretaries are appointed : ... 3,555

(ii) Number of group Village Panchayats to which Secretaries are not appointed : ... 2,198

(b) Yes.

(c) Personnel from the following categories are at present attending to the work of the Secretaries:—

1. Village Officers.
2. Revenue Inspectors
3. Village Level Workers (Gramasevaks)
4. Clerks
5. Extension Officers (Panch).
6. Social Welfare Inspectors
7. Circle Inspectors
8. Circle Officers
9. Peshkars
10. Parupathegars
11. Talaties
12. Local Candidates.

**Construction of Low Level Causeway on Jinigehalla near
Nagasamudra.**

***Q.—592. Sri S. H. BASANNA (Molakalmuru).—**

Will the Government be pleased to state :—

(a) whether they have received any representation for the construction of Low Level Causeway on Jinigehalla near Nagasamudra :

(b) if so, the action taken by them in this behalf ;

(c) when the said causeway would be constructed ?

A.—Sri VEERENDRA PATIL (Minister for Public Works).—

(a) Yes.

(b) Surveys are being conducted.

(c) The work will be taken up after the estimate is prepared and sanctioned.

**Construction of a pick-up Channel near Naragalu Village, Basaral
Hobli in Mandya Taluk.**

***Q.—679. Sri J. DEVAIAH (Mandya).—**

Will the Government be pleased to state :—

(a) when sanction was accorded for the construction of a pick-up channel near Naragalu Village, Basaral Hobli in Mandya Taluk ;

(b) the contractor to whom the work has been entrusted ;

(c) whether the work has been completed ?

A.—Sri ALUR HANUMANTHAPPA (Deputy Minister for Minor Irrigation).—

(a) No such work was sanctioned.

(b) and (c) Do not arise in view of reply to clause (a).

**TWENTY-SEVENTH REPORT OF THE BUSINESS ADVISORY
COMMITTEE.**

Presentation.

Mr. SPEAKER.—I present the Twenty-seventh Report of the Business Advisory Committee.

Sri A. R. PANCHAGAVI.—I beg to move :

“ That this House agrees with the Twenty-seventh Report of the Business Advisory Committee.”

Mr. SPEAKER.—The question is :

“That this House agrees with the Twenty-seventh Report of the Business Advisory Committee.”

The motion was adopted.

Member's Representation

Sri K. LAKKAPPA (Hebbur).—On a point of order, Sir...

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ (ತೀರ್ಥಹಳ್ಳಿ).—ಕಾರ್ಯಕರಾಪ ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿಯು 27ನೇ ವರದಿಗೆ ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಒಪ್ಪಿಗೆಯನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದೀರಿ. ನನ್ನಲ್ಲಿ ಅದರ ಪ್ರತಿ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ (ನಿರಾ).—ನಾನೂ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸಿದ್ದಯ್ಯ ಕಾಶೀಮಠ ಅವರಿಂದ ಪಡೆದಿರುತ್ತೇನೆ. ವರದಿಯಲ್ಲಿ 13ವೇ ಘಂಟೆಗಳ ಕಾಲ ಪಂಚಾಯಿತಿ ರಾಜ್ಯದ ಮನೂದೆಯ ಚರ್ಚೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಕೊನೆಯ ಪಕ್ಷ 4 ದಿನಗಳಾದರೂ ಇದು ಚರ್ಚೆಯಾಗಬೇಕು, ಬಹಳ ಜನ ಸದಸ್ಯರು ಇದರಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವವರು ಇದ್ದಾರೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಇದು ಜಾಯಿಂಟ್ ಸೆರೆಕ್ಟ್ ಕಮಿಟಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಕಪ್ಪ.—ಈ ಸಭೆಯ ಪ್ರಶೋತ್ತರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ 698ನೇ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ತಾವೇ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ, ಶ್ರೀಮತಿ ಜಿ. ಸಿ. ಭಾಗೀರಥಮ್ಮನವರು ಕೇಳಿದಂತಹ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯ ಕರಾಪಗಳು ನಡೆಯುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಾನು ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. These two questions are identical. I draw your kind attention to rule No. 36 (n). It says :—

“it shall not repeat in substance questions already answered or to which an answer has been refused ;”

Mr. SPEAKER.—What was he doing all the while ? A Point of order should be raised at the earliest. If the member sleeps over it and he loses his right. (*Laughter*).

Sri K. LAKKAPPA.—Because the proceedings were going on, I did not interrupt.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲ ಗೌಡ.—27ನೇ ಕಾರ್ಯಕರಾಪ ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿ ವರದಿಯನ್ನು ನೋಡಿದೆ. ನನಗೆ ಅಶ್ಚರ್ಯವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಇನ್ನೊಂದು ವಾರ ಕೂತುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆಂದು 10ನೇ ತಾರೀಖಿನವರೆಗೆ ಪ್ರೋಗಾಂ ಇದ್ದ ಹಾಗೆ ಇದೆ. ಮೊದಲು 4ನೇ ತಾರೀಖಿನವರೆಗೆ ಎಂದು ಇತ್ತು. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಈ ಅದಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಶರಾವತಿ ಶೈಲತಪತ್ರದ ಮೇಲೆ ಚರ್ಚೆ ಮತ್ತು ಕೊಂಡಜ್ಜಿ ಬಸಪ್ಪ ನವರ ವರದಿ ಮೇಲೆ ಚರ್ಚೆ ಬರುತ್ತದೆಂದು ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ತಿಳಿದಿದ್ದೆವು. ಹಿಂದೆ ಸದಸ್ಯರೂ ನಹ ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಿದ್ದರು. ಈಗ ನೋಡಿದರೆ ನನಗೇಕೋ ಭಯ ಮತ್ತು ಅನುಮಾನ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಎರಡು ವಿಷಯಗಳನ್ನೂ ಕೈ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಬಂಡಿತ ಆಗಬಾರದು. ಮೂರು ದಿವಸಗಳ ಕಾಲ ಶರಾವತಿ ಶೈಲತಪತ್ರ ಮತ್ತು ಕೊಂಡಜ್ಜಿ ಬಸಪ್ಪನವರ ವರದಿ ಮೇಲೆ ಚರ್ಚೆಯಾದನಂತರ ಸಮಯವಿದ್ದರೆ ಮಿಕ್ಕ ಮನೂದೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಆದ್ದರಿಂದ ಕಾರ್ಯಕರಾಪ ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿ ಮತ್ತೆ ಸೇರಿ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಪುನರ್ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಈ ಸಭೆಯ ಪರವಾಗಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

Business of the House.

Mr. SPEAKER.—Sri Gopala Gowda has raised a point, on which, perhaps, the House would like to be enlightened. To-day would have been a non-official day. It will be carried over to some other day, and we are taking up legislative business for the reason that this is an important matter demanding top priority. It is also expected that certain financial assistance is to be got. Members know the scarcity of water in Bangalore and also the public demand for adequate supply of water. Therefore, having considered it the Business Advisory Committee has given top priority to that. Similarly, the Mysore Co-operative Societies (Amendment) Bill, which will mean some financial assistance to the Government and clearing of bottlenecks with regard to the functioning of the Co-operative Societies, is also important. It was looked into by the Business Advisory Committee and having regard to the importance of it, it is going to be taken up on Monday. The Bangalore Corporation (Amendment) Bill which deals with the elections, I suppose, is also important and cannot be delayed; it is overdue as some people put it. Therefore, it is going to be taken up on Tuesday. We have been agitating for finances from the Centre. When money is received, it has to be spent and it has to be sanctioned by the House. So, the Supplementary Demands are going to be submitted and dealt with on Wednesday.

The Panchayat Raj Bill and Sri Kondajji Basappa Report, I believe, both are identical, and therefore the Committee thought that three days should be allotted for that, which means 13½ hours. We have put it in the shape of hours. The Members are aware that more time is taken by making statements, asking for clarifications and all that. If I reckon that also, then much of the time is lost. I am safeguarding the interests of the Members, particularly those of the Opposition, by putting it in the shape of hours. So, I am trying all that is possible to see that the Members get the maximum time. Therefore, the Members must co-operate with me. Till the 11th, that is the programme. That necessarily means that the discussion on Sharavathi White Paper will not be possible to be accommodated within this period. That does not mean that the discussion on Sharavathi is going to be dropped. It is going to be taken up keeping in view the urgency of the matter as well as the financial assistance to the State, these are very important Bills, and therefore, the Business Advisory Committee has given top priority to that, and I am bound to follow it.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ—ಸ್ವಾಮಿ, ನಾನು ತಮ್ಮ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ಕೇಳಿದೆ. ಈ ಮನೋವಿ ಬಹಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದದ್ದು. ನಾನು ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಇದನ್ನು ಪಾಸು ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಬರಬೇಕಾದ ಹಣಕಾಸು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಶರಾವತಿಯ ಶೈಲಿತ ಪತ್ರದ ಮೇಲೆ ಈ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಆಗಬೇಕಾದದ್ದು ಬಹಳ ಅಗತ್ಯ. ಇದು ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯ. ಹಿಂದಿನ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಈ ವಿಷಯ ಚರ್ಚೆಯಾಗಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆದರೂ ನಹ ನಾವು ಬಾಯಿ ಮುಚ್ಚಿ ಕುಳಿತು ಕೊಂಡಿದ್ದೆವು. ಈ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿಯೂ ಈ ಶರಾವತಿಯ ಶೈಲಿತ ಪತ್ರ ಒಂದರ ಮೇಲೆಯೇ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಈಗಾಗಲೇ ಮುಖ್ಯವಾದ ಹಣಕಾಸಿನ ಮನೋವಿಗಳನ್ನು ಪಾಸು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ದಯವಿಟ್ಟು ನಮ್ಮ ಆಕಾಂಕ್ಷೆಯನ್ನು ಬದಿಗೆ

ಮತ್ತು ಆ ವಿಚಾರವನ್ನು ತಿಳಿದವರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟರೆ ಆ ಕಾರ್ಯ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆನ್ನುವ ವಿಶ್ವಾಸ ನಮಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಅಂಥ ಒಂದು ಬೋರ್ಡನ್ನು ರಚಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಈ ಮನೂದೆಯಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬೋರ್ಡಿನಲ್ಲಿ ಮೂರಕ್ಕೆ ಕಡಮೆ ಇಲ್ಲದೆ ಏಳಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿಲ್ಲದೆ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ನೇಮಿಸಬಹುದು ಎಂದು ಇದೆ. ಇದರ ಮೂಲಕ ನುರಿತವರನ್ನು ಮತ್ತು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅನುಭವ ಉಳ್ಳವರನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಕನ್‌ಸಲ್ಟೇಷನ್ ಕಮಿಟಿ ಒಂದನ್ನು ಮಾಡಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್, ಟ್ರಸ್ಟ್, ಬೋರ್ಡ್ ಹಾಗೂ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುವ ಜನಗಳ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ಒಳಪಡಿಸಿ ಕೊಂಡಿರುವಂತೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಯಾವ ಲೋಪ ರೋಷಗಳಿಗೂ ಅವಕಾಶ ವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ಕಮಿಟಿಗೆ ಬೋರ್ಡಿನ ಚೇರ್ಮನ್ ಅವರೇ ಎಕ್ಸ್‌ ಅಪ್ರಿಯೋ ಚೇರ್ಮನ್ ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ಮೂರು ತಿಂಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಸಲ ಸೇರಿ ಏನೇನು ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡ ಬೇಕಾಗಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನೆಲ್ಲ ಚರ್ಚಿಸಿ ಒಂದು ಇತ್ಯರ್ಥಕ್ಕೆ ಬರುವ ಅವಕಾಶವೂ ಇದೆ.

ಇದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತು ಬರುತ್ತದೆ. ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನವರು ತಮ್ಮ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಹಾಗೂ ಬಹಳ ಬಡತನದಲ್ಲಿ ದುಡ್ಡು ಕೊಟ್ಟು ನೀರು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ ದವರಿಗೆ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಫೌಂಡನ್‌ಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ಉಚಿತವಾಗಿ ನೀರು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿದ್ದರು. ಅದಕ್ಕೆ ಈ ಮನೂದೆಯಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ದೂರುಗಳು ಬಂದಿವೆ. ಈಗ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ದೀಪಗಳಿಗೆ ಮಾಡಿರುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಂತೆ ಪಾಟರ್ ಬೋರ್ಡಿನವರೂ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಫೌಂಡನ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗವಾಗುವ ನೀರಿಗೆ ಬರೆ ಮಾಡಿದರೆ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನವರು ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಆ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ಉದ್ದೇಶವೇನೆಂದರೆ ನೋ ಪ್ರಾಫಿಟ್ ನೋ ರಾಸ್ ಬೇಸಿಸ್ ಮೇಲೆ ಈ ಬೋರ್ಡ್ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಫೌಂಡನ್ ಅಥವಾ ಇತರ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಒದಗಿಸುವ ನೀರಿಗೆ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನವರು ದುಡ್ಡು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತದೆ.

Mr. SPEAKER.—The House will now rise for Tea and will re-assemble after half-an-hour.

The House adjourned for recess at Ten of the Clock and re-assembled at Thirty-five Minutes past Ten of the Clock.

[Mr. SPEAKER in the Chair.]

ಶ್ರೀ ಕೆ. ದೇವಯ್ಯ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಕನ್‌ಸಲ್ಟೇಷನ್ ಕಮಿಟಿಗೆ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಮತ್ತು ಟ್ರಸ್ಟ್ ಬೋರ್ಡ್‌ನವರನ್ನು ಕೇಳಿ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಆರಿಸಬೇಕೆಂದಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಅನುಮಾನವಿದೆ. ಸರಕಾರದವರೇ ನಾಮಿನೇಟ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೋ ಅಥವಾ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಮತ್ತು ಸಿಟಿ ಇಂಪ್ರೂವ್ ಮೆಂಟ್ ಟ್ರಸ್ಟ್ ಬೋರ್ಡನ್ನು ಕೇಳಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ಚುನಾಯಿತರಾಗಿ ಬಂದ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಈ ಕಮಿಟಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೋ ಎಂಬುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ನೀರಿನ ಬಳಕೆದಾರರು ಎಂದರೆ ಯಾರೆಂಬುದು ಅರ್ಥವಾಗಿಲ್ಲ. ಯಾರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಹೇಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿ ನೀರು ಸರಬರಾಜಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕನ್‌ಸಲ್ಟೇಷನ್ ಕಮಿಟಿ ಮತ್ತು ಬೋರ್ಡನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೀರಿ, ಇದರಿಂದ ಜನರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸೋಣ. ಈಗಿರುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಬೆಂಗಳೂರು ಕಾರ್ಪೊ ರೇಷನ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಹೇಗಿದೆಯೆಂದರೆ, ಅನೇಕ ಕಡೆ ನೀರಿನ ಪೈಪುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಲ್ಲ. ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಾಗ ಒಂದು ಪ್ಲಾನ್ ಪ್ರಕಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಮೇಯ್ ಗಳನ್ನು ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಚೆನ್ನಾಗಿ ನೋಡಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕೆಲಸಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಆನ್‌ಡೆವಲಪ್ಡ್ ಪ್ರದೇಶಗಳಿವೆ; ಅಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕಡೆ ಪೈಪು ಗಳನ್ನು ಹಾಕಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮುತುವರ್ಜಿವಹಿಸಿ ಅಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಪೈಪುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ನೀರು ಸರಬರಾಯಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

(ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದಯ್ಯ ಕಾಶೀಮಠ)

ಇಲ್ಲಿ Consultative Committee ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುತ್ತೀರ, ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರವೇ constitute ಮಾಡುತ್ತದೆ; ಅದು ಒಂದು ನಡೆ-ಕುಟಿ ಇದ್ದ ಹಾಗಿದೆ. ಈ ಸಮಿತಿಗೆ ಎಲೆಕ್ಷನ್ ಆಗಿ, ಅದು ರಚನೆಯಾಗದ ಹಾಗೆ, ಸರ್ಕಾರ ಅದರ ಸರಸ್ವರನ್ನು ನಾಮಿನೇಟ್ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್, ಸಿಟಿ ಇಂಫ್ರಾಸ್ಟ್ರಕ್ಚರ್ ಟ್ರಸ್ಟ್ ಬೋರ್ಡ್ ಮತ್ತಿತರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಿರುವುದರಿಂದ, ಈ ಸಮಿತಿಯನ್ನು elected body ಯಾಗಿ ಇಟ್ಟರೆ ಯಾವ ತರಹ ಆನಾನುಕೂಲವೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ.

General duties of the Board ಅನ್ನುವ ಕ್ಲಾಜಿನಲ್ಲಿ, ಚೇರ್ಮನ್ ಮತ್ತು ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಫಂಕ್ಷನ್‌ಗಳನ್ನು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ರೂಲ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಫೇಮ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯಿತಿ ಆಕ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಡಿಫೈನ್ ಮಾಡಿದಂತೆ ಇಲ್ಲೂ ಡಿಫೈನ್ ಮಾಡುವುದು ಸೂಕ್ತ.

Board's Finance, and Audit ಹೇಳುತ್ತಾ, in February of each year, the Board shall submit to the Government statement of receipts and expenditure ಅಂತ ನಗಿದ ಮಾಡಿದೆ. ಫೆಬ್ರವರಿ ಅಂತ ಏಕೆ ಮಾಡುತ್ತೀರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಮಾರ್ಚ್ ಅಂತ ಅವಧಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಸರ್ಕಾರದ financial year, ಮಾರ್ಚ್ ಇರುವಾಗ ಫೆಬ್ರವರಿ ಏಕೆ ಮಾಡುತ್ತೀರೆಯೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

Sri K. PUTTASWAMY (Minister for Municipal Administration).—Financial year would be same. They would be called upon to give financial statement one month earlier.

ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದಯ್ಯ ಕಾಶೀಮಠ.—The said statement shall include a statement of the salaries of members, officers, etc., ಅಂತ ಇದೆ. ಇದನ್ನು ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವೀಸ್ ಕಮೀಷನ್‌ಗೆ ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಿರುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿ. ಹಾಗಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, the honoraria of members and salaries of officers and servants ಅಂತ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿದರೆ ಸರಿಹೋಗಬಹುದು.

ಈ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಏನಾದರೂ ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ, ಇಲ್ಲಿ ಹಾಕಿರುವ ದಂಡಗಳು ಭಾರಿ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿವೆ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತ ಇದೆ. ಅದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಇಳಿಸಬೇಕು. ರಾ-ಬ್ಲೇಕ್‌ಗೆ 1,000 ರೂಪಾಯಿ ತನಕ ಫೈನ್ ಹಾಕುವ ಅವಕಾಶ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಸ್ವಲ್ಪ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ತಕ್ಕದು ಯೋಗ್ಯ ಅನ್ನಿಸುತ್ತದೆ.

ಅಡಿಕರುಗಳದು ಸಪರೇಟ್ ವಿಂಗ್ ಇಲ್ಲ. ನನ್ನ Suggestion ಈ ರೀತಿ ಇದೆ: ಬೋರ್ಡಿಗೆ ಒಬ್ಬ ಅಡಿಕರ್ ನೇಮಿಸಿ, ಅವನು ಒಂದು ತಿಂಗಳು ಆದನಂತರ ಅಡಿಕೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಎಂದು ನನ್ನ ಆಶಯ ಹೇಳಿ, ನನ್ನ ಈ ಎರಡು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಮುಂದಿಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ.

† Sri V. S. PATIL (Belgaum I).—This is one of the most important Bills that have been brought before this Hon'ble House by the Government. The main intention appears to be that the water supply scheme is to be administered by an independent and autonomous body. That appears to be the main reason why this Bill has been brought before us. We have to see Sir, whether this work of water supply and drainage is to be attended through a body which can be called independent and autonomous. The constitution of this particular body is given in Sections 3 and 4 and the following few sections. Here, the Constitution appears to be a body to be constituted by the Government with practically no restrictions on their powers of appointing them. It is going to be a body under the Government and it cannot be said to be an independent body as stated in the objects and reasons. Nor can it be an autonomous body because that body can be removed by the Government on various grounds. It cannot be said by any stretch of imagination that this body will be autonomous body or with any powers. It

will be a body completely subordinate even more subordinate than their own servants. The Government servants have got some guarantee for their services. They cannot be dismissed without due procedure being followed. There are appeals, etc. So far as this body is concerned, the Government can dismiss any member or even the whole body if they do not obey the orders of the Government. So, in both the senses, this body is not going to be either independent or autonomous. It will be merely subservient body to the wishes of the Government and they can dictate and get things done through them. So, I submit that this is an attempt on the part of the Government to deprive people, who pay for the water supply and drainage from their own pockets, of any sort of representation or powers at all. This is a body which is going to be on the same lines on which the Khadi Board, the Electricity Board and several other boards, which are nominated by the Government, simply to swindle public money and nothing else. That is the way in which the Government wants to centralise all powers in their hands in respect of the tax payer or even in respect of the present House. The powers enjoyed by the Corporation of this premier city are being withdrawn from that body and it is to be handled by the nominees of the Government.

11-00 A.M.

Sir, the main point made out by the Hon'ble Minister when he piloted this Bill before this House was that a big water supply scheme has to be taken up which may cost about 26 crores. In Bombay the water supply scheme already in existence is worth more than 50 crores, and the new scheme that is sponsored by the Bombay Corporation is going to cost them more than 100 crores. But Government has not come into nominate their hirelings to form an independent body as alleged in this Bill. If the Bombay Corporation can run such big schemes, why should the corporation of this premier city be unable to run on the same lines? That is a point to be considered by this House before we give our votes to create this hiring body of the Government.

Next Sir, what I should like to bring to the notice of this House is that this body which is going to be created, i.e., the Boards under clause 3, is to be nominated by the Government. It will have the nominees of the Government and not even the Mayor of the City is to have any voice so far as this Board is concerned. He is not a member at all. No representative of the City Corporation is taken up on this body. They are given a secondary state or importance under some other clause where they can constitute a consultative body. I do not understand—where is the necessity for a consultative body at all. When there is a body appointed—make it in some sense a representative body by taking the Mayor, and say the Chairman of the Sanitary Committee, the Chairman of the Standing Committee and one more chairman of other committees, and then, in addition to this, you can add some more experienced persons as stated in sub-clause 3 of clause 3. Then, that will be something. But, instead of that, Government wants to nominate

(SRI V. S. PATIL)

everybody, irrespectively of their importance and thereby create their own hirelings.

Then, Sir, this big work which is to be carried out by this body is said to be worth about 26 crores. But we have the experience that every Government estimate for all these public works goes on leaping and a time may come when this estimate will be 40 crores, to state at the minimum. That is why I feel that to repay this amount and to pay interest, in addition to the recurring cost which is given as 35 lakhs per year—I feel sure it will go to 45 lakhs—the tax payers in the city will have to pay atleast 15 to 20 rupees per head within the limits of the city for the supply of water and other things, because this scheme is going to be of no-profit and no-loss basis, even though it is said they have to make provision for the depreciation, for the payment of interest and for the repayment of debt, etc. If all these things are taken into consideration I feel that the taxes will have to be increased enormously and the people of this premier city will have to suffer a great deal without any advantage of, what I have already stated any sort of representation for the incurring of this expenditure. So, is it necessary to have such a kind of heavy taxation without any representation for the people? Are we to pay exorbitantly?

Sri K. PUTTASWAMY.— There is no exorbitant payment. It is only service charge—for services rendered.

Sri V. S. PATIL.—If the representatives of the people are there, they will check the expenditure. When it is completely within the hands of the Government, nobody has the power to check it. For an item which will cost Rs. 10, you will spend Rs. 100 and you will charge the entire amount to them. That is our experience in the several bodies you have set up. Further, even on the Budget or the estimates prepared by the Board and sent to the Government and which are placed before the House, there is no right of vote given to this House, so far as the Budget is concerned. It is open only for discussion and it is always the case that Government ignores whatever is said on this side of the House. Even though it is criticised by a few from the ruling party, they do not do anything, and there is no voting. All these things put together will go to show that for such huge expenditure and recurring expenditure that will have to be done, the people who will have to be taxed or as my friend has just now suggested the duty which they have to pay for services rendered, will be deprived of their legitimate right by making this particular law.

So, initially, I have to oppose this Bill on the basic principle that it is against the principles of democratic representation of the people who are to be taxed or served and it is against the basic principles of our Constitution. Then, Sir, I will deal with certain of the provisions of this Bill.

The first thing I would like to mention is, practically in every clause, the Body or the Board has been treated in first person and in a

(SRI V. S. PATIL)

Before we pass this Bill, let them correct at least technical mistakes. I have just referred about the word 'he' 'him', etc. These are wrong terminologies and wherever these words are used they must be changed.

Clause 57, sub-clause (c). My submission is, whenever they want to carry out any work on the private properties, they must acquire and then carry out the works. There are no rules or regulations and no standard according to which damages are to be compensated. So, I submit that the Bill requires a careful reading. Grammatical mistakes have to be corrected. There are also printers' devils.

The Hon'ble Minister has not explained to us how this scheme is to come into force. He has only given the distance of Cauvery from this place. He has not told us whether he is going to construct a reservoir by putting up a dam across that river and whether he is going to bring water here by pumping or by natural gravity.

Sri K. PUTTASWAMY.—These facts have been given at several times at several places and I thought that Hon'ble Members might have known about them.

Sri V. S. PATIL.—When the Bill is placed before the House for its consideration, we expect the Hon'ble Minister to fully explain these matters. We do not know whether the river is at a higher level so that water can be brought by natural gravity. What is going to be done regarding filtration, whether it is to be done there or after bringing the water here nothing has been explained about these matters. Even though the Government is in a hurry to get this Bill passed, yet they owe us a duty to explain all these matters before they ask for our votes. The Hon'ble Minister said that about 120 million gallons will be provided for this city. At present this city is getting about 30 million gallons. So, the supply will be increased by four times. If that is so, what about drainage? At present, there are only open drains creating tremendous nuisance in this city. Any stranger who happens to come to this city shudders at it. I do not know how they are going to cover all these drains and how they are going to dispose of this sewage. Whether they are going to use it as manure, whether they are going to cover these open drains—all this requires explanation. With these remarks I conclude my speech.

† Sri ANNA RAO GANAMUKHI (Afzalpur).—Sir, we are told that a new chapter has begun in the history of water supply of our State. I think except Bihar no other State has such an Act in force in the whole of India. I do not know why the Mysore State has singled out this system of constituting an independent body for water supply scheme. May I know whether the Bangalore Corporation is unfit, or has it shown unwillingness to handle such a scheme. We are told, that even in Bombay schemes greater than these are being handled by the Corporation. Yesterday, the Minister told us that the World Bank and the Planning

singular tense: That is not correct. The Board or the Body consists of several persons ; whenever we deal with them according to grammar it must be referred to as 'them', 'their', etc. Here it is referred to as 'he' or 'his'. I know in recent years grammar has no importance in our educational system they have been practically ignored both in English as well as in regional language. But, that does not mean there should be such glaring mistakes in the provisions of the Act.

There are some provisions, for example, clauses 39, 40, 77 and 78. These four clauses make provision for construction on the property of others without acquiring them. I think this will be against the Constitution. This will definitely be declared *ultra vires*. Further, there is some semblance of compensation mentioned if any damage is done or for any injurious eviction from that land. When this body or anybody is going to use my land by placing mains or drainage pipes, etc., they must acquire the particular piece of land before starting the work. They cannot enter into private property by giving only 15 days notice and then construct themselves and prohibit the owner doing anything so far as land is concerned. This will be unconstitutional and will be struck down in the High Court because it is a contravention of the provisions of the Constitution. If the Board has to do any work on the private property, they will have to acquire that land and then construct. Under the Land Acquisition Act there are clear provisions. If there is urgency the possession can be handed over to the Board by the Assistant Commissioner or Deputy Commissioner without acquiring as a temporary measure. So, I submit the Government will have to think twice before getting an *ultra vires* provision passed by this House.

Under clauses 12 and 13 the Board can appoint certain officers. There are other provisions but I doubt whether this can be done by the Board irrespective of the Public Service Commission. These are high posts or posts which may be carrying big pay. I feel that the Public Service Commission will have to be consulted before these appointments are made. I submit that some provision will have to be made, in this section that after consultation with the P. S. C. these appointments will have to be made. All these corrections must be made before we pass this Bill into law.

Clause 54—I am doubtful whether this clause can be of any importance. Here you say jointly and severally about the liabilities of owners or occupiers for offences incurred in regard to water supply. These are criminal offences, and how can criminal offences be made joint and several? In the Criminal Procedure Code there is no joint and several liabilities as in the civil matters.

Mr. SPEAKER.—Conspiracy and abetment under criminal cases.....

Sri V. S. PATIL.—There is a term called vicarious liability. It refers only to civil liability. So far as criminal liability is concerned, if one crime is foisted on the other it is called the vicarious liability. So, this terminology is not intelligible and it may speak ill of our capacity as legislators. I feel the Government is in a hurry to get this Bill passed.

Commission gave advice to constitute an independent body for this purpose. In this connection, I should like to say that even the Bangalore Corporation is an independent body. It is a body corporate and has got all the powers. Therefore, I do not think that the Minister is doing any justice to the Bangalore Corporation. On the other hand, I think it is a reflection on the ability of the Bangalore Corporation to handle this water supply scheme. So far I have not come across any resolution of the Bangalore Municipal Corporation saying that it is simply incapable of handling this affair and therefore it should be entrusted to an independent body like the Water Supply and Sewerage Board.

Leaving aside this question, I should have liked the Bill in an extended form.

I do not know why this Bill has been limited to Bangalore City alone. There are many towns and cities in our State which are hungering for water. When a powerful body is being set up, why not extend this bill to the whole of the State? When the Government is advancing loans, giving subvention and giving guarantee for loans in regard to these Bodies, am I not justified in asking the Government to extend this to the other cities and towns? Why should they be deprived of this facility? Yesterday, the Minister was saying that they have borrowed this provision from the Indian Electricity Act. That Act applies to the whole of India and also this State. So, the Government should have constituted a Board for the whole State. Sir, when loan was asked by the local bodies, the Minister said whether they are in a position to repay the loan. I ask whether the Bangalore City Corporation has the capacity to repay the loan.

11-30 A.M.

Then, Sir, it is said, for water supply purposes, the population of Bangalore could be calculated as 15 lakhs. At present it is 20 gallons *per capita* and the Minister said that 40 million gallons would be required which means 26 gallons per head. If 150 million gallons are supplied the *per capita* would be 100 gallons. I think it would be a surplus. The people will waste the water.

Sri K. PUTTASWAMY.—Sir, no doubt yesterday, I said that when the scheme is complete to bring water from Cauvery, we would be able to get 120 million gallons of water. At the first stage we would be laying only one line and we would be able to get 60 million gallons. The population of the City is expected to go to 24 to 25 lakhs by the year 1980.

Sri ANNA RAO GANAMUKHI.—Sir, it means, for the future population, the present population has to bear the burden. What I suggest is, why not extend this Board's activity to the whole of the State! You are laying only one line for bringing 60 million gallons of water to Bangalore City. You will be spending 13 crores out of 26 crores. You can utilise the rest of the amount to other cities and towns.

(SRI ANNA RAO GANAMUKHI)

Sir, the request has been made only for the particular purpose and the World Bank is giving this loan to the Government of India and they are giving this to us. Solving of one problem is not enough. Other cities are also in bad condition. If you go to Gulbarga and Dharwar and Hubli, you will see that there are no underground drainage schemes. I do not want to say anything against Bangalore being given this facility but I want that this should have been widened.

SRI K. PUTTASWAMY.—Sir, this point was also considered and the World Bank advised us to limit it to metropolitan area.

SRI ANNA RAO GANAMUKHI.—Sir, in the Bill itself it is mentioned that various rates can be imposed in various areas because it all depends upon the cost which the Board incurs in various areas. So, Government should widen the scope of this Board and apply it to the whole State.

So far as other provisions are concerned, I should say that when the Board is constituted, it is stated that the nomination element is much more in this Board. When the Government is going to take the responsibility, let them have their own choice in constituting the Board, but if the Corporation had been entrusted with this power, much expenditure would have been saved. When a Board is to be formed, a host of problems will arise, *viz.* building for Board office, big staff, etc., and a large expenditure has to be incurred. Even if you spend Rs. 60 crores, I think, the present population has to carry the whole burden of the rates, because they have to pay for at least 50 to 60 gallons of the consumption. When the Electricity Act was passed, they appointed a Rate Committee and the whole thing has been nationalised. Therefore, so far as the rates are concerned, unless you appoint a Rating Committee, they cannot fix a reasonable rate. Nowhere in the Bill, the words 'reasonable cost' has been defined. I know you will not make any profit; at the same time, you do not want to run the concern on loss. The whole basis of the Bill is that it should be run as a semi-commercial concern, because it has been suggested that you are going to pay the tax also to the Income-tax authorities, when you make profit. As far as the Income-tax law is concerned, just as in the case of Electricity Board, it will be considered to be a Company. I do not think that the rates will be reasonable when this power is retained by the Board itself and it is sanctioned by the Government. Unless you appoint an independent Rating Committee I do not think that reasonable costs will be worked out by the Board and also by the Government. There are no experts in the Government, there are no economists as such and there are no expert Statisticians to give correct figures. Why not appoint a Rating Committee for this purpose? Nothing has been mentioned about revision of rates also. The rates can be revised in the same year or year after year. At least, you should have given a guarantee that the rates will not be revised for five years. That has not been done. If the capital expenditure goes up, then you are

of them are nominated by the Government. The Board exists at the will of the Government and at the wish of the Government and the Board can be removed by the Government. So it is purely a tool in the hands of the Government.

Mr. SPEAKER.—Please conclude.

Sri B. R. SUNTHANKAR.—The Board is expected to carry out all the details and orders of the Government. This is the scheme dictated by the Government. Even the constitution of the Board is not to be questioned. Even the defects, if any, in the Constitution cannot be questioned, according to the Bill. Similarly, the decisions of the Government in a number of respects are final. So, there is no remedy to go to any court or to prefer any appeal to a judicial court. Similarly, even the appointment of officers is to be approved by the Government. The consultative committee as it is constituted according to this Bill, is merely a farce. I do not understand why the Chairman and the members of the Board are in that committee. The Chairman of the Board also is a member of the consultative committee. The consultative committee, though an advisory body, should be a separate body from the Board. This body also will be controlled by the Government. In the financial memorandum it is said that the Board is expected to be self-sufficient. The additional expenditure is expected to be 35 lakhs of rupees per annum. Even though the Board is controlled by the Government, Government is not ready to bear the additional expenditure. According to clause 16 the Board should spend for itself within limits in the matter of finances. The Government directs how the money should be spent, it fixes priorities. Everything is controlled by Government and yet they do not take any responsibility. The Board is expected not to incur any loss and if there will be loss, Government will not go to its aid. That will harm the development of the working of the Board's activities. The proviso permits the utilisation of the capital for maintenance and operational charges with the sanction of Government. Even in the matter of fixing priorities, the first thing comes last. The main obligation of the Board is mentioned in the last item. My apprehension is that the development of the Board would suffer by these restrictions.

12 NOON.

†ಶ್ರೀ ಕೆ. ವಿ. ಗದಗ (ಗದಗ).—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಬೆಂಗಳೂರು ವಾಟರ್ ಸಪ್ಲೈ ಮತ್ತು ಸ್ಯೂಯರ್‌ಜ್ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದರೆ ಹೊಡ್ಡ ಹೊಡ್ಡ ನಗರಗಳಿಗೆ ನೀರನ್ನು ಪೂರೈಸುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಡ್ರೇನೇಜ್ ಮತ್ತು ಸ್ಯೂಯರ್‌ಜ್ ಉತ್ತಮ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಮಾದರಿ ಬರ್ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಇದು ಮಾದರಿ ಬರ್ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಬೋರ್ಡಿನ ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಬೋರ್ಡಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ಅಷ್ಟೊಂದು ಸೂಕ್ತವಲ್ಲ ಎಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಬೋರ್ಡಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ಬಹಳ ಸೂಕ್ತ ಎಂದು ಬಂಡಿತವಾಗಿ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿದೆ. ಹೇಗೆ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವನ್ನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಇದು ಒಂದು ಮಹತ್ವದ ಯೋಜನೆ ಆಗಿದೆ. ಇಂಥ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಎಕನಾಮಿಕರ್ ಆಗಿ ಮಾಡುವುದು ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾಡುವುದು.

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಿ. ಗದಗೇ)

ಅದರ್ಶವಾಗಿ ಮಾಡಿ ತೋರಿಸುವುದು ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ಅನುಭವಿಕರು, ತಜ್ಞರು ಮತ್ತು ಯಾರು ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬಲ್ಲರೋ ಅಂಥವರನ್ನು ಬೋರ್ಡಿಗೆ ಸೇರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅದರಿಂದ ಬಹಳ ಉತ್ತಮ ರೀತಿಯ ಕಾರ್ಯ ನಡೆಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಬೋರ್ಡಿಗೆ ಇದನ್ನು ವಹಿಸುವುದು ಬಹಳ ಸೂಕ್ತವೆಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರೂ ಅದೇ ರೀತಿ ಭಾವಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಈ ಬೋರ್ಡಿನಲ್ಲಿ ಯಾರು ಯಾರು ಇರುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡರೆ ವ್ಯವಹಾರಕ್ಕೆ ಏನೇನು ಕಾಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಆ ಮೆಟೀರಿಯಲ್ ಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಯಾವ ಅನುಭವ ಜ್ಞಾನ ಬೇಕೋ ಅಂಥವರು, ಮತ್ತು ಆದಳತ ಅನುಭವ ಉಳ್ಳವರು ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ತಜ್ಞರಾದವರು ಒಬ್ಬರನ್ನು ಸೇರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಹೆಲ್ತ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಅವರ ಸಲಹೆ ಇಂಥ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಅತ್ಯಂತ ಅವಶ್ಯವೆಂದು ತಿಳಿದು ಅವರನ್ನು ಸಮಾವೇಶ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಅಕೌಂಟಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಹಣಕಾಸಿನ ವಿಚಾರಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಇರುವುದರಿಂದ ಒಬ್ಬರನ್ನು, ಹೀಗೆ ಇಬ್ಬರು ಮೂವರನ್ನು ಮತ್ತು ಇತರ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ನೇಮಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದು ಇದೆ. ಇದು ಉಚ್ಚ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಇಂಥ ಒಂದು ಬೋರ್ಡ್ ರಚನೆ ಮಾಡುವುದು ಬಹಳ ಸಹಕಾರಿ.

ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಆದಳತದಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯ ಆದಳತ ಅಥವಾ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯ ಕಾರ್ಯ ಕಲಾಪ ಯಾವ ಪ್ರಕಾರ ನಡೆಯುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದು ನನಗೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಅನುಭವವಿದೆ. ಆ ಅನುಭವವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ, ಆ ಆದಳತ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಇಂಥ ಬೋರ್ಡಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಡುವುದು ಬಹಳ ಸೂಕ್ತ. ಇನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರಕ್ಕೆ ಈಗ ಅದರ ರಾಜ ಕೊಟ್ಟದ್ದು ಬಹಳ ಸೂಕ್ತವೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಇದು ಬೆಳೆಯುವ ಪಟ್ಟಣ. ಇಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಅಭಾವವಿದೆ. ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮೊದಲು ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರಕ್ಕೆ ಇಂಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದು ಬಹಳ ಸೂಕ್ತವಿದೆ. ಇದು ಬಹಳ ಅವಶ್ಯವಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ಈ ಮೂಲಕ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹೇಳ ಬಯಸುವುದು ಏನೆಂದರೆ ಭಾರತದ ಅನೇಕ ನಗರಗಳಿಗೆ ನೀರಿನ ಕೊರತೆ ಇದ್ದು ಅದರಿಂದ ಅನೇಕ ನಗರಗಳು ಏನು ಬೆಳವಣಿಗೆಯಾಗಬೇಕೋ ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ತರಹ ತೊಂದರೆ ಅನಾನುಕೂಲತೆ ಬಂದಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ತೆರನಾದ ಯೋಜನೆ ಆಗಿಲ್ಲ. ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ನೀರು ಪೂರೈಸುವುದು ಬಹಳ ಸೂಕ್ತವಿದೆ; ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಇಷ್ಟು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ದವರೇ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗೆ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರು ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಕೇಳುವ ತನಕ ಅವರು ಏನೂ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕಿಂತ ಆ ನಗರದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ, ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ, ನೀರು ಪೂರೈಸುವುದು, ಡ್ರೈನೇಜ್ ಸೌಲಭ್ಯ ಕೊಡುವುದು ಮತ್ತು ಸ್ಯಾನ್ಯೇಟೇಷನ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರಿಗೆ ಒಂದು ರೀತಿಯಾಗಿ ಎಚ್ಚರಿಸಬೇಕು. ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ಅವರು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರು ಕೇಳಿದರೂ ಸಹಿತ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನಾದರೂ ಒಂದು ನೆವದ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತ ಬಹಳ ದಿವನಗಳು ತಳ್ಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ನಗರಗಳ ಪ್ರಗತಿ ಕುಂಠಿತವಾಗಲು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ. ಈ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಆಗದಂತೆ ಯಾವ ಯಾವ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೋ ಆ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಈ ಮೂಲಕ ನಾನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಗದಗೇ ನಗರಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳಿಂದ, ಬೊಂಬಾಯಿನಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾಗಿನಿಂದ ನೀರು ಪೂರೈಕೆಯ ಬೇಡಿಕೆ ಇದೆ. ಇನ್ನೂ ವರೆಗೆ ಅದನ್ನು ಪೂರೈಸಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಈ ಮೂಲಕ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ವಿಧೇಯಕದ ಕೆಲವು ಬಂಡಗಳಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಕಂಡು ಬಂದಿರುವ ರೋಪದೋಷಗಳನ್ನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. 7ನೆಯ ಬಂಡದಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯನನ್ನು ಬೋರ್ಡಿನಿಂದ ಹೊರಗೆಡಹುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾದ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ರಾಜ್ಯಸರಕಾರ ಅನೂರ್ಜಿತ ಮಾಡತಕ್ಕ ಎಂದರೆ ವಾಯ್ ಮಾಡತಕ್ಕ ವಿಷಯವಿದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಇಷ್ಟು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಯಾವನೋ ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯನನ್ನು ದುರಾಡಳಿತದ ಮೂಲಕ ತೆಗೆದರೆ, ಪೂರ್ತಿ ತೆಗೆಯುವುದು ಸುಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದರ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ (3) ನೆಯ ಉಪಬಂಡದಲ್ಲಿ ಸೆಕ್ಷನ್ 65, ಇಂಡಿಯನ್ ಕಾಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಆಕ್ಟ್ 1872 ಅನ್ವಯಿಸಬೇಕೆಂದಿದೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಈ ವ್ಯವಹಾರಕ್ಕೆ ಇದರಂತೆ ಸಂಬಂಧ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ, ಪರಿಹಾರ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ ಎಂದಿದ್ದರೆ ಸರಿಯಾಗುತ್ತದೆ; ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅನ್ವಯಿಸಿದರೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ.

Mr. SPEAKER.—It is enforceable under Section 65 of the Indian Contract Act.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಿ. ಗದಗ್.—ಅದಕ್ಕೇ ಒಂದುವೇಳೆ ಇದ್ದರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. 31ನೆಯ ಖಂಡದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಸರಬರಾಜು ಮಾಡುವ ಎಲ್ಲ ನೀರಿಗೂ ನಿಗದಿಯಾದ ದರದಲ್ಲಿ ಹಣ ಕೊಡಬೇಕೆಂದಿದೆ. ಲಾಭವೂ ಇಲ್ಲ ನಷ್ಟವೂ ಇಲ್ಲ ಎಂಬ ಆಧಾರದಮೇಲೆ ಸರಬರಾಜು ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ತಿಳಿದುಬಂದಿದೆ. ಆದರೆ ಯಾವ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಮತ್ತು ಯಾವ ದರದಲ್ಲಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂಬುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿಲ್ಲ. 33, 34, 35 ನೆಯ ಖಂಡಗಳಲ್ಲಿ ಡೊಮೆಸ್ಟಿಕ್ ಮತ್ತು ನಾನ್ ಡೊಮೆಸ್ಟಿಕ್ ನೀರು ಸರಬರಾಜಿನ ವಿಷಯವಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಗಾರ್ಡನ್ ಎಂದರೆ ತೋಟಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ನೀರು ಎಂದಿದೆ. ಇಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಕಾರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ತೋಟವಿದ್ದರೆ ಕೂಡ ಅದು ಡೊಮೆಸ್ಟಿಕ್ ಪರ್ಪಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಆದಕಾರಣ ಇದರಲ್ಲಿ ಮನೆಯ ತೋಟವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಎಂದು ಹಾಕಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು.

44 ನೆಯ ಖಂಡದ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ವಿಚಾರ ಮಾಡುವಂತಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಎಲ್ಲ ಹೊಸದಾಗಿ ಪೈಪು ಹಾಕಿ ನೀರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೋ ಅಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಕಡೆಯೂ ರೂಢಿಯಲ್ಲಿರುವ ಹಾಗೆ ಸಪ್ಲೈ ಪೈಪುಗಳ ಬೆರೆಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ (3) ನೆಯ ಉಪಖಂಡದಲ್ಲಿರುವಂತೆ ಮೇಯಿನ್ ಪೈಪಿಗೂ ಕೂಡ ಕೊಡಬೇಕೆಂದರೆ ಅದು ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಮೇಯಿನ್ ಪೈಪನ್ನು ಯಾರು ನೀರನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೋ ಅವರೇ ಹಾಕಬೇಕು. ಡೊಮೆಸ್ಟಿಕ್ ಮತ್ತು ನಾನ್ ಡೊಮೆಸ್ಟಿಕ್ ಬಳಕೆದಾರರಲ್ಲಿ ಯಾರ್ಯಾರಿಗೆ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಸೌಲಭ್ಯ ಕೊಡುತ್ತಾರೆಂಬುದು, ಏನು ರಿಯಾಯಿತಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆಂಬುದೂ ಇದರಲ್ಲಿ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

Mr. SPEAKER.—The main pipe is in lieu of the supply pipe. Therefore, his point is a bit fallacious.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಿ. ಗದಗ್.—ಮೇಯಿನ್ ಪೈಪುಗಳಿಗೂ ಕೂಡ ಯಾರು ನೀರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೋ ಅವರೇ ಅದರ ಬೆರೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಇದರಲ್ಲಿದೆ.

Mr. SPEAKER.—Please see page 32 where there is a proviso: "Provided that if under the provisions of this section, the Board lays a main in lieu of a supply pipe, the additional cost incurred in laying the main instead of a supply pipe shall be borne by him." Therefore, if he calls it a main instead of supply pipe, the cost of that will have to be recovered.

Sri K. P. GADAG.—Anyhow he will have to pay the cost of the main pipe.

Mr. SPEAKER.—There is no supply pipe separate from the main.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಿ. ಗದಗ್.—ಅದುದರಿಂದ ಬರ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕಾರಣ ಬರಿಯ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಪೈಪಿಗೆ ಮತ್ತು ನೀರಿಗೆ ಬೆರೆಯನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನನ್ನ ನಾಚಿಕೆ.

Mr. SPEAKER.—That is in the case of a defaulting person. If the supply is cut for any default of the person, nobody can help it.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಿ. ಗದಗ್.—ಮೇಯಿನ್ ಪೈಪನ್ನು ಬಹಳ ದೂರದಿಂದ ತರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರ ಬೆರೆಯನ್ನೂ ಬಳಕೆದಾರ ಕೊಡಬೇಕೆಂದರೆ ಅವನಿಗೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದು. ನಾನು ಈ ಮನೋದೇಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಅಣ್ಣಾರಾಯರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಇದು ಇದ್ದೀ ಪ್ರಾಂತಕ್ಕೆ ಅನ್ವಯಿಸುವಂತಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು. ಈಗ ಏನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಉಳಿದ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ನೀರು ಸರಬರಾಜಿಗೂ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ, ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† **Sri SANJEEVANATH AIKALA (Suratkal).**—Sir, a large number of Ministers of this Ministry seem to be very anxious to justify their existence as Ministers and Deputy Ministers by bringing forward such Bills which have no serious consequences. A casual glance at the Bangalore Municipal Corporation Act shows that with its 70 main

(SRI SANJEEVANATH AIKALA)

sections and 33-sub-sections it was comprehensive enough to contain the matter included in the 129 clauses of this Bill. As said by previous speakers, the Corporation is capable enough to deal with these things. A Standing Committee of the Corporation is at present looking after these things. Even in the Bombay Corporation which spends over Rs. 1 crore for this there is no such Board like this.

Mr. SPEAKER.—Bombay was developed under different circumstances and it did not borrow from the World Bank.

Sri SANJEEVANATH AIKALA.—This is a scheme which we need not take up in the present juncture. Besides, we are going to spend Rs. 35 lakhs on establishment. This amount would have augmented the income of the Corporation and so I feel there is absolutely no justification to bring forward this measure. The Hon'ble Minister made us to believe that it will be an independent and autonomous body, but if you read in between the lines, it is absolutely not so. Everywhere the Government have the power to intervene every now and then. I have noted down here that out of 129 clauses of the Bill there are nearly 30 clauses wherein Government have delegated powers to intervene. That alone shows it will never be an independent body. It will never be an autonomous body. We have got so many independent and autonomous bodies about which I have told you day before yesterday and perhaps this Board also will be one among them. We can only visualise in what way this Board can function. There are certain provisions which will come directly in conflict with the Municipal Act in regard to distribution of power and execution of work. So, one can easily be led to believe that there is absolutely no necessity of having a Bill like this. Our elected members of the corporation are wise enough to deal with this work. About drainage I wish to say one thing. In big cities especially in Madras and Bombay, the drainage water is pumped out and used for growing vegetables and also for certain agricultural purposes. I, therefore, suggest that this may be included here so that they can earn money out of it. The Government should see that it is made use of for such purposes.

†ಶ್ರೀ ಕೆ. ಫುಟ್ನಾಬಾಯಿ.—ಸ್ಯಾಮಿ, ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಈ ಮನೂದಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥ ಸ್ಯಾಗತಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಅವರಿಗೆ ವಂದಿಸುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ನಂಜೀವನಾಥ ಐಕಲ ಅವರು ಈ ಮನೂದಗೆ ಸ್ಯಾಗತ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಕೆಲವು ಸದಸ್ಯರು ಈ ಮನೂದೆಯನ್ನು ಸ್ಯಾಗತಿಸಿದಿದ್ದರೆ ಇಡೀ ಸಭೆಯು ಸ್ಯಾಗತಿಸಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಯಾರೂ ಭಾವನೆ ಮಾಡಬಾರದು. ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ 150 ಜನ ಸದಸ್ಯರು ಇದಕ್ಕೆ ಬೆಂಬಲ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಅವರು ಈ ಸಭೆಯ ಪ್ರತಿ ನಿಧಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಭೆ ಈ ಮನೂದಗೆ ಸ್ಯಾಗತ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಮಾತನಾಡುವಂಥ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥ ಉಪಯುಕ್ತ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಸಂದರ್ಭ ಬಂದ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತರಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಈ ಬಿಲ್ಲು ತರುವುದು ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇರಲಿ, ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿನಿಂದ ಈ ಕಾರ್ಯಮಾಡಿಸಬಹುದು ಎಂದು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಏಕೀಕರಣ ಸಮಿತಿಯ ಸದಸ್ಯರೊಬ್ಬರು ಹೇಳಿದರು. ಬೊಂಬಾಯಿ ಆದಿಪತ್ಯದಲ್ಲಿ ನಗರ ಸಭೆಗಳ ಕಾರ್ಯ ಬಹಳ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಮಾಡಿದೆ ಎಂದು ಅವರು ಬಹಳ ಹೆಮ್ಮೆಯಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ನಾನು ಅವರಿಗೆ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತು ಕೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಬೆಳಗಾಂ ಪಟ್ಟಣ 1956 ರಲ್ಲಿ

ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಸೇರುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಆ ರಾಜ್ಯದ ಅಧಿಕೃತದಲ್ಲಿ ಒಂದು ನೂರು ವರ್ಷ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ವಾಟರ್ ಸಪ್ಲೈ ಸ್ಕೀಂ ಮತ್ತು ಅಂಡರ್ ಗ್ರೌಂಡ್ ಡ್ರೈನೇಜ್ ಸಿಸ್ಟಂ ಆಗಿರಲಿಲ್ಲ. ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಮಾಡುವುದು, ಒಳಚರಂಡಿ ಹಾಕುವುದು ಇದರ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ನಗರ ಸಭೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆವ್ಯವಾಗಿದೆ. ಆದರೂ ಕೂಡ ನೂರು ವರ್ಷವಾದರೂ ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಏಕೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಆಕ್ಷೇಪಣೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರಕ್ಕೆ ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ತಿಪ್ಪಗೊಂಡನಹಳ್ಳಿ ವಾಟರ್ ಸ್ಟೋರೇಜ್ ನಿಂದ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಹಾಗೂ ಒಳಚರಂಡಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ನಗರ ಸಭೆಯ ಕೈಯಲ್ಲಿದೆ. ನೀರು ಸರಬರಾಜಿನ ಹೊಸ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈಗ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿಗೆ ಈ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿ ಇರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾವು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈಗ ಇರತಕ್ಕ ಒಳಚರಂಡಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿಲ್ಲ. ಸೊಮೇಜ್ ಡಿಸ್ಟ್ರೋಜರ್ ಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಶ್ರೀ ಐಕಳ ಅವರು ಸೂಚನೆ ಮಾಡಿದರು. ಅದು ನಿಜ. ಬೆಂಗಳೂರು-ಮೈಸೂರು ರೋಡಿನಲ್ಲಿ ಕೆಂಗೇರಿವರೆಗೆ ಸೋಯೇಜ್ ನೀರು ಹರಿದು ಹೋಗುವುದನ್ನು ಯಾರಾದರೂ ನೋಡಬಹುದು. ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಸರ್ಕಾರ ಇದನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿದೆ. ವರ್ಡ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಸಹ ಈ ಸಲಕೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಬಂದಿದೆ. 1963 ನೇ ಫೆಬ್ರವರಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಈ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆ. ಈಗ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಕ್ರಾಂತಿ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಷುಣ್ಣುಗಳು ಬಹಳ ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿವೆ. ಅದರಲ್ಲೂ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ಅತಿ ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ. ಕೇವಲ ನಾಲ್ಕೈದು ಲಕ್ಷ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದ ಬೆಂಗಳೂರು ಷುಣ್ಣು ಇಂದು 15 ಲಕ್ಷ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯುಳ್ಳದ್ದಾಗಿದೆ. 15 ಲಕ್ಷ ಜನರಿಗೆ ನಗರ ಸೌಲಭ್ಯ ಒದಗಿಸಬೇಕಾಗಿ ಬಂದಿದೆ. ಈ ಕಾರ್ಯ ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಒಂದು ಸಮಗ್ರವಾದ ಯೋಜನೆ ಕೈಗೊಂಡು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಯೋಜನೆಗೆ ವರ್ಡ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ನೇಮಕ ಮಾಡಿದರೆ, ಒಳ ಚರಂಡಿ ಸಂಪಡಿಸುವುದಲ್ಲದೆ ಕಾವೇರಿ ನದಿಯ ನೀರು ತರತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ಬಹುದು ಎಂದು ಅವರು ಸಲಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ವರ್ಡ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಸಹ ಸೂಚನೆ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಆ ಸೂಚನೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಈ ಮನೂವೆಯನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ತಂದಿದೆ. ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರ. ಶ್ರೀ ಎ. ಎಸ್. ಪಾಟೀಲ್ ಅವರು ಒಂದು ವಿಚಾರ ಕೇಳಿದರು. 55 ಮೈಲಿ ದೂರದಿಂದ ಎಷ್ಟು ಎತ್ತರಕ್ಕೆ ನೀರು ಏರಿಸಿ ತರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಕೇಳಿದರು. ಈ ವಿಷಯ ಅನೇಕ ಕಡೆ ಚರ್ಚೆಯಾಗಿದೆ. ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಈಗ ಅದನ್ನು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. 55 ಮೈಲಿ ದೂರದಿಂದ ನೀರನ್ನು 1500 ಅಡಿ ಎತ್ತರಕ್ಕೆ 4 ಕಡೆ ಪಂಪ್ ಮಾಡಿ ನೀರು ತರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ದಾರಿಯಲ್ಲಿ 10-12 ಮೈಲಿವರೆಗೆ ಗ್ರಾವಿಟಿ ಫ್ಲೋ ದಿಂದ ತರಬಹುದು. ನೀರು ಫಿಲ್ಟರ್ ಅಂದರೆ ಶುದ್ಧೀಕರಣವಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ನೀರು ಪೂರೈಸಲಾಗುವುದು. ಈ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರವನ್ನು ಸ್ವಚ್ಛವಾಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಸೊಳ್ಳೆ, ಕಾಳು, ಧುರ್ವಾಸನೆ ಇಂಥ ಯಾವ ತೊಂದರೆಯೂ ಇಲ್ಲದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಮನೂವೆಯನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸಭೆ ಒಪ್ಪಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—The question is :

“That the Bangalore Water Supply and Sewerage Bill, 1964 be taken into consideration.”

The motion was adopted.

Mr. SPEAKER.—The question is :

“That clause 2 stand part of the Bill.”

The motion was adopted.

Clause 2 was added to the Bill.

12-30 P.M.

CLAUSE 3.

Sri SIDDIAH KASHIMATH.—Sir, I beg to move :

“That in sub-clause (2) (not numbered in the Bill) for the words ‘not less than three and not more than seven members’ the words ‘not less than five and not more than nine members’ shall be substituted.”

Mr. SPEAKER.—Amendment moved :

“That in sub-clause (2) (not numbered in the Bill) for the words ‘not less than three and not more than seven members’ the words ‘not less than five and not more than nine members’ shall be substituted.”

Sri K. PUTTASWAMY.—I am not accepting the amendment.

Mr. SPEAKER.—The question is :

“That in sub-clause (2) (not numbered in the Bill) for the words ‘not less than three and not more than seven members’ the words ‘not less than five and not more than nine members’ shall be substituted.”

The amendment was negatived.

Mr. SPEAKER.—The next amendment is in the name of Sri Sunthankar.

Sri B. R. SUNTHANKAR.—Sir, I beg to move :

“That in sub-clause (2) the words “not less than three and not more than” shall be deleted.”

Mr. SPEAKER.—Amendment moved :

“That in sub-clause (2) the words “not less than three and not more than” shall be deleted.”

Is the Hon'ble Minister accepting the amendment ?

Sri K. PUTTASWAMY.—No, Sir.

Mr. SPEAKER.—The question is :

“That in sub-clause (2) the words “not less than three and not more than” shall be deleted.”

The amendment was negatived.

Mr. SPEAKER.—The question is:—

"That sub-clause (6) shall be deleted."

The amendment was negatived.

Mr. SPEAKER.—I will put clause 3 to the vote of the House. The question is:

"That clause 3 stand part of the Bill."

The motion was adopted.

Clause 3 was added to the Bill.

CLAUSE 4.

Mr. SPEAKER.—There is an amendment to clause 4.

Sri SIDDIAH KASHIMATH.—Sir, I beg to move:

"That for the words 'the Board shall hold office for such period' the words 'the Board shall hold office for three years' shall be substituted."

Mr. SPEAKER.—Amendment moved:

"That for the words 'the Board shall hold office for such period' the words 'the Board shall hold office for three years' shall be substituted."

I suggest that the House should sit till 1 O' clock and finish as much as it is possible.

HON'BLE MEMBERS.—Yes, Sir.

Sri SIDDIAH KASHIMATH.—Even in the other clause also, it has been particularly mentioned three years. For that purpose only this amendment has been brought and I hope the Hon'ble Minister will accept this amendment.

Sri K. PUTTASWAMY.—I am not accepting it, Sir.

Mr. SPEAKER.—I will put it to the vote of the House unless the member withdraws.

The question is:

"That for the words 'the Board shall hold office for such period' the words 'the Board shall hold office for three years' shall be substituted."

The amendment was negatived.

Mr. SPEAKER.—I will put the clause to the vote of the House. The question is:

"That clause 4 stand part of the Bill."

The motion was adopted.

Clause 4 was added to the Bill.

CLAUSE 5.

Mr. SPEAKER.—There are no amendments to clause 5 and I will, therefore, put it to the House.

The question is :

“That clause 5 stand part of the Bill.”

The motion was adopted.

Clause 5 was added to the Bill.

CLAUSE 6.

Sri SIDDIAH KASHIMATH.—Sir, I move :

“That item (d) of sub-clause (1) shall be deleted.”

Sri B. R. SUNTHANKAR.—I move :

“That in item (d) of sub-clause (1) the words ‘or seeks to become’ shall be deleted.”

Mr. SPEAKER.—Both amendments are moved.

Sri B. R. SUNTHANKAR.—As a matter of fact I fully agree with the amendment moved by Sri Siddiah Kashimath I do not understand why a member of the parliament or State legislature should be debarred from being a member of this Board. There may be some reasons which the Government have thought fit. At least the sitting member may not be allowed but the words ‘member seeks to become’ should be deleted. Supposing a member of the Board seeks an election, why should he be debarred? If he is elected he may be disqualified and debarred.

Sri K. PUTTASWAMY.—Sir, I cannot agree.

Mr. SPEAKER.—The question is :

“That item (d) of sub-clause (1) shall be deleted.”

The amendment was negatived.

Mr. SPEAKER.—The question is :

“That in item (d) of sub-clause (1) the words ‘or seeks to become’ shall be deleted.”

The amendment was negatived.

Sri B. R. SUNTHANKAR.—I move :

“That sub-clause (5) shall be deleted.”

Mr. SPEAKER.—Amendment moved :

“That sub-clause (5) shall be deleted.”

Sri B. R. SUNTHANKAR.—Here, the Government can remove the Chairman and the members of the Board. In the statement of objects and reasons it is stated that this will be an independent and autonomous body. If at the will of the Government the members and Chairman could be removed where remains autonomy or independence of the board?

The Board is expected to be independent and autoumous but this sub-clause takes away that. If there is any fault or derelictions, the Government can use its power and can correct them.

Sri K. PUTTASWAMY.—I cannot accept the amendment. Nowhere it is stated that at the will of the Government they will be removed. It is stated here that if the Board fails to follow the recommendations issued by the Government under this Act, then the Government can remove the persons. If my friend wants them to stay on in power inspite of such an act, it means running of a parallel Government.

Mr. SPEAKER.—The question is :

“That sub-clause (5) shall be deleted.”

The amendment was negatived.

Mr. SPEAKER.—The question is :

“That clause 6 stand part of the Bill.”

The motion was adopted.

Clause 6 was added to the Bill.

CLAUSE 7

Sri B. R. SUNTHANKAR.—I move :

“That sub-clause (4) shall be deleted.”

Mr. SPEAKER.—Amendment moved :

“That sub-clause (4) shall be deleted.”

Sri B. R. SUNTHANKAR.—According to the sub-clause the decision of the State Government shall be final. So, there will be no remedy for the aggrieved party to prefer an appeal to a judicial court. That is very unfair. In the name of fairness and justice, there should be a remedy to prefer an appeal to the judicial court. In any case the decision of the State Government should not be final.

Sri K. PUTTASWAMY.—Sir, I am not accepting the amendmen.

Mr. SPEAKER.—The question is :

“That sub-clause (4) shall be deleted.”

The amendment was negatived.

Mr. SPEAKER.—The question is :

“That clause 7 stand part of the Bill.”

The motion was adopted.

Clause 7 was added to the Bill.

Mr. SPEAKER.—The question is :

"That clauses 8 to 10, both inclusive, stand part of the Bill."

The Motion was adopted.

Clauses 8 to 10, both inclusive, were added to the Bill.

CLAUSE 11.

Sri SIDDIAH KASHIMATH.—I move :

"That in sub-clause (1) for the words "the Board shall hold ordinary meetings at such intervals as may be provided in the regulations" the words "the board shall hold ordinary meetings every month" shall be substituted."

Mr. SPEAKER.—Amendment moved :

"That in sub-clause (1) for the words "the Board shall hold ordinary meetings at such intervals as may be provided in the regulations" the words "the board shall hold ordinary meetings every month" shall be substituted."

Sri K. PUTTASWAMY.—I am not accepting it.

Mr. SPEAKER.—The question is :

"That in sub-clause (1) for the words "the Board shall hold ordinary meetings at such intervals as may be provided in the regulations" the words "the board shall hold ordinary meetings every month" shall be substituted."

The amendment was negatived.

Mr. SPEAKER.—The question is :

"That clause 11 stand part of the Bill."

The motion was adopted.

Mr. SPEAKER.—The question is :

"That clauses 12 and 13 stand part of the Bill."

The motion was adopted.

Clauses 12 and 13 were added to the Bill.

CLAUSE 14.

Sri B. R. SUNTHANKAR.—I move :

"That in sub-clause (1) for the words "members of the Board.....not more than nine" the words "nine members" shall be substituted."

Mr. SPEAKER.—Amendment moved :

"That in sub-clause (1) for the words "members of the Board.....not more than nine" the words "nine members" shall be substituted."

† Sri B. R. SUNTHANKAR.—Here, the consultation committee according to the provisions will consist of not less than 3 members, and not more than 9 members. The members of the Board shall be the members of the consultation committee. By this amendment I see, that the consultation committee should be a separate and independent body of the board. As it is consultation committee have no advisory functions. The Board and Chairman should not be there in the committee. It should consist of 9 members, and not from 3 to 9. I want to fix the number of 9 members and the members of the Board should not be in the committee.

Sri V. S. PATIL.—I request my Hon'ble friend Sri B. R. Sunthankar to withdraw this amendment in order to facilitate the Hon'ble Minister in charge to have his hirelings as and when they crop up, to be appointed on the Board.

Sri K. S. PUTTASWAMY.—Sir, I am not accepting the amendment.

Mr. SPEAKER.—The question is:

'That in sub-clause (1) for the words "members of the Board.... not more than nine" the words "nine members" shall be substituted.'

The amendment was negatived.

Mr. SPEAKER.—The question is:

'That clause 14 stand part of the Bill.'

The motion was adopted.

Clause 14 was added to the Bill.

Mr. SPEAKER.—The question is:

'That clauses 15 and 16 stand part of the Bill.'

The motion was adopted.

Clauses 15 and 16 were added to the Bill.

CLAUSE 17.

Sri SIDDIAH KASHIMATH.—I move:

'That in sub-clause (1) for the words "in February of each year" the words "in March of each year" shall be substituted.'

Mr. SPEAKER.—Amendment moved:

'That in sub-clause (1) for the words "in February of each year" the words "in March of each year" shall be substituted.'

Sri K. PUTTASWAMY.—I am not accepting it.

Mr. SPEAKER.—The question is :

‘That in sub-clause (1) for the words “in February of each year” the words “in March of each year” shall be substituted.’

The amendment was negatived.

Sri SIDDIAH KASHIMATH.—Sir, I move amendment :

“That in sub-clause (2) of clause 17 for the words ‘statement of the salaries of members, officers and servants of the Board’ the words ‘statement of the honorarium of the members and the salaries of the officers and servants of the Board’ be substituted.”

Mr. SPEAKER.—Amendment moved :

“That in sub-clause (2) of clause 17 for the words ‘statement of the salaries of members, officers and servants of the Board’ the words ‘statement of the honorarium of the members and the salaries of the officers and servants of the Board’ be substituted.”

† Sri SIDDIAH KASHIMATH.—It is mentioned ‘salaries’ here. Then the members will become the servants of the Board. In the case of members, it should be treated as honorarium. For that purpose the word ‘honorarium’ is used.

Sri K. PUTTASWAMY.—I am not accepting the amendment. Every member drawing a salary would not become an officer subordinate to the Board.

Mr. SPEAKER.—The question is :

‘That in sub-clause (2) of clause 17 for the words ‘statement of the salaries of members, officers and servants of the Board’ the words ‘statement of the honorarium of the members and the salaries of the officers and servants of the Board’ be substituted.”

The amendment was negatived.

Mr. SPEAKER.—The question is :

“That clause 17 stand part of the Bill.”

The motion was adopted.

Clause 17 was added to the Bill.

Mr. SPEAKER.—Clauses 18 to 20. The question is :

“That clauses 18 to 20, both inclusive, stand part of the Bill.”

MR. SPEAKER.—Amendment moved:

'That in item (d) the words "swimming baths, public baths or" shall be deleted.

Item (f) shall be deleted.

In sub-clause (ii) of item (h) the words "other than swimming baths or public paths" shall be deleted.'

Sri B. R. SUNTHANKAR.—This clause deals with charges for domestic and non-domestic purposes. My idea is that swimming pools and public baths should be included in domestic purposes. Swimming tanks may not be exempted. For bathing purposes also wholesome water should be supplied. Hotels, residential houses and colleges should be provided with wholesome water for bathing.

Sri K. PUTTASWAMY.—We would be supplying water for all purposes but the charges would be at domestic rates. Water will not be denied.

Mr. SPEAKER.—The question is :

'That in item (d) the words "swimming baths, public baths or" shall be deleted.

Item (f) shall be deleted.

In sub-clause (ii) of item (h) the words "other than swimming baths or public baths" shall be deleted.'

The amendment was negatived.

Mr. SPEAKER.—The question is :

"That clause 33 stand part of the Bill."

The motion was adopted.

Clause 33 was added to the Bill.

CLAUSES 34 to 37.

Mr. SPEAKER.—The question is :

"That clauses 34 to 37, both inclusive, stand part of the Bill."

The motion was adopted.

Clauses 34 to 37, both inclusive, were added to the Bill.

CLAUSE 38

Sri B. R. SUNTHANKAR.—I beg to move :

'That in sub-clause (1) the words "subject to the payment by the Corporation of such charges as the Board may determine" shall be deleted.'

Mr. SPEAKER.—Amendment moved :

‘That in sub-clause (1) the words “subject to the payment by the Corporation of such charges as the Board may determine” shall be deleted.’

†Sri B. R. SUNTHANKAR.—The object of this sub-clause is to ensure free supply of water to the public. The Corporation is to meet the charges of this free supply, according to the provision of the bill. Then it will not be gratuitous. The Corporation will levy water rate on the people and thus the people will have to pay for it. At present the Corporation is supplying water free.

Sri V. S. PATIL.—The Corporation is supplying water freely to the consumers. The same is to be continued by the Board but the Board will charge the Corporation. When the Board is taking the entire water supply system, why should the Corporation come into the picture just to pay charges. The Corporation is not collecting water tax, it will be collected by the Board.

Sri K. PUTTASWAMY.—Even now the Corporation is collecting water tax. A certain percentage of the house tax is charged as water tax on the rate-payers. Because of this, they are putting up public fountains. If that facility is to be continued, they will have to come to some understanding with the Board. I can not accept the amendment.

Mr. SPEAKER.—The question is :

‘That in sub-clause (1) the words “subject to the payment by the Corporation of such charges” shall be deleted.’

The amendment was negatived.

Mr. SPEAKER.—The question is :

“That clause 38 stand part of the Bill.”

The motion was adopted.

Clause 38 was added to the Bill.

CLAUSES 39 TO 52.

Mr. SPEAKER.—The question is :

“That clauses 39 to 52, both inclusive, stand part of the Bill.”

The motion was adopted.

Clauses 39 to 52, both inclusive, were added to the Bill

Mr. SPEAKER.—Clause 53.

Sri B. R. SUNTHANKAR.—I beg to move :

“That in clause 53, in item (a) of sub-clause (1) the words ‘for more than three months’ shall be added after the word ‘unoccupied’.”